BIBLIOTHECA

HAGIOGRAPHICA LATINA

BIBLIOTHECA

HAGIOGRAPHICA LATINA

ANTIQUAE ET MEDIAE AETATIS

EDIDERUNT

SOCII BOLLANDIANI

K - Z

BRUXELLIS

—

1900-1901

BIBLIOTHECA HAGIOGRAPHICA LATINA

Ka... *Vid.* **Ca...**

Kebius ep. in Wallia, saec. IV. — Nov. 8.

1. VITA. **a.** *Inc.* S. Kepius unus fuit ex bonis servis caelestis patris, cuius festum... Ortus autem fuit de regione Cornubiorum — *Des.* Rogamus Deum omnipotentem... [4639

REES, *Cambro British SS.* 183-87.

b. *Inc.* Igitur b. Kebius, unus ex bonis servis uranici patris, ex regione Cornubiorum — *Des.* et cetera quae velle potest mens pia, qui vivit... [4640

Cf. HARDY, *Descr. catal.* I. 37-38.

2. EPITOME. *Inc.* S. enim Kebius de gente Cornubiorum — *Des.* VI id. nov. migravit ad Dñm. [4641

CAPGRAVIUS, f. 203ᵛ-4ᵛ.

Kenelmus puer m. in Anglia, † 819. — Iul. 17.

1. VITA ET MIRACULA. *Inc.* Rex Merciorum Kenulfus anno Dñi DCCCXIX — *Des.* et scrinium suum subito intravit. [4642

CAPGRAVIUS, f. 206ᵛ-7ᵛ; || *Act. SS.* Iul. IV. 300-301.

2. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. X. 19. — *Brev. ad usum ecclesiae Sarum* (Lovanii, 1499); || *Act. SS.* t. c. 297-98, n. 3, 4.

Kennera v. in Scotia. — Oct. 29.

Vid. **Cunera** v. m., 1, II, exc., b.

Kennocha seu **Kevoca** v. in Scotia, saec. VII (?). — Mart. 13.

VITA. *Inc.* Ven. Christi sponsae et Deo dicatae — *Des.* et in ecclesia S. K-ae, nuncupata Kyle... colitur. [4643

Brev. Aberdonense, pars hiem., Propr. SS. 68ᵛ-69; || *Act. SS.* Mart. II. 338; 3ᵃ ed. 333.

Kentigerna vid. in Scotia, † 733. — Ian. 7.

VITA. *Inc.* Kentigerna matrona devotissima ex Scotorum propagine — *Des.* dedicata exstitit. [4644

Brev. Aberdonense, pars hiem., Propr. SS. 24v-25v.

Kentigernus ep. Glascuensis, † 603. — Ian. 13.

1. VITA. *Inc. prol.* Multas quidem perlustravi regiones — *Inc.* Quoniam Deus in sanctis suis... Rex igitur Leudonus — *Des.* (*imperfecta*) ditavit Britanniam. [4645

[INNES (C.)], *Registrum episcopatus Glasguensis* (1843), I. LXXVIII-LXXXVI; || FORBES (A. P.), *Lives of S. Ninian and S. Kentigern* (Edinburgh, 1874 = THE HISTORIANS OF SCOTLAND, V), 243-52; || METCALFE (W. M.), *Pinkerton's Lives of the Scottish Saints* (1889), II. 99-109.

2. VITA AUCT. IOCELINO MON. FURNESIENSI. *Inc. prol.* Dño suo reverentissimo... Iocelino... Iocelinus... Cum nomen vestrum celebre — *Inc.* Clarissimi et carissimi Deo et hominibus — *Des.* miraculis coruscare non desinit, ad laudem... [4646

PINKERTON (J.), *Vitae antiquae SS. Scot.* (1789), 195-297; || 2a ed. cur. W. M. METCALFE (1889), II. 1-96; || FORBES, t. c. 159-242.

3. VITA. *Inc.* Praeclarus Dei conf. K. antistes, nobilissima inclitorum regum — *Des.* consimilis naturae exsistere comprobatur. [4647

FORBES, t. c. XCV-XCIX.

4. VITA. *Inc.* Rex quidam in septemtrionali Britanniae plaga — *Des.* aut incurabili morbo puniti sunt. [4648

CAPGRAVIUS, f. 207v-12; || *Act. SS.* Ian. I. 816-21; 3a ed. II. 98-103.
EXC. COLGANUS, *Trias thaumat.* 462, XLV.

5. VITA. *Inc.* Praeclarus Dei conf. K. nobilissima inclitorum Scotica — *Des.* cui fideliter servivit in terris. [4649

Brev. Aberdonense, pars hiem., Propr. SS. 28-29v; || INNES, t. c. LXXXIX-XCIV; || METCALFE, op. c. I. 111-15.

Kessogus ep. in Scotia, saec. VI. — Mart. 10.

VITA. *Inc.* Kessogus Christi conf. perspicuus ex Mamonensi civitate — *Des.* et ibidem requiescit. [4650

Brev. Aberdonense, pars hiem., Propr. SS. 66v-67; || *Act. SS.* Mart. II. 36; 3a ed. 35-36.

Ketillus seu **Exuperius** praepositus Viburgensis, † 1050.

1. VITA. *Inc. prol.* Ad laudem et gloriam divinae maiestatis — *Inc.* B. vir D. Chetillus ortus ex illustri prosapia — *Des.* et sic obdormivit v kal. oct., virtutibus et miraculis... [4651

LANGEBEK, *Scr. rer. Dan.* IV. 426-31. — **Emendationes.** GERTZ (Cl.), apud H. OLRIK, *Danske Helgeners Levned* (1893/94), 165-66.

2. MIRACULA. *Inc.* Quidam contractus de Norvegia — *Des.* Caecus item quidam Selandensis illuminatus. Haec et alia... [4652

LANGEBEK, t. c. 431.

3. LECTIONES.

Brev. Othiniense an. 1497; || *Brev. Slesvicense* an. 1512; || CYPRAEUS, *Annales episc. Slesvicensium* (1634), 182-83; || *Act. SS.* Iul. III. 241 (3ª ed. 230), n. 3, 4; || LANGEBEK, t. c. 437-38. — *Brev. Lundense*, an. 1517; || LANGEBEK, t. c. 440-41.

Kevoca. *Vid.* **Kennocha.**

Keyna v. in Wallia, saec. V/VI. — Oct. 8.

VITA. *Inc.* B. enim Keyna v. de regali prosapia — *Des.* vitam artissimam et Deo placentem duxit. [4653

CAPGRAVIUS, f. 204v-5; || *Act. SS.* Oct. IV. 276-77.

Kiaranus, Kieranus, Keranus, Queranus, Piranus.

Kiaranus ab. in Clonmacnois, † 548. — Sept. 9.

1. VITA. *Inc.* S. ab. Kyaranus de plebe Latronensium, quae est in regione Midhi — *Des.* ante tribunal Christi, qui cum Patre... [4654

EXC. COLGANUS. *Trias thaumat.* 457-58, XII, XIII.

2. VITA. *Inc.* B. et ven. ab. Queranus nobili ac religiosa Scotorum stirpe editus — *Des.* et infideles confunderentur. Finit. Amen. [4655

Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant. 155-60.
EXC. *Act. SS.* Sept. III. 373, n. 13.

3. VITA. *Inc.* Vir gloriosus et vita ss. ab. Q. ex patre Boetio... [4656

Cf. HARDY, *Descr. catal.* I. 126.

Kiaranus ep. Sagiriensis, saec. V. — Mart. 5.

1. VITA. *Inc.* Bb. ep. Kieranus Hiberniae sanctorum progenitus, de occidentali plaga — *Des.* visione ss. Trinitatis, cui est honor... [4657

COLGANUS, *Act. SS. Hiberniae*, 458-63.
EXC. COLGANUS, *Trias thaumat.* 199-200, I-III. — *Act. SS.* Mart. I. 397-99; 3ª ed. 395-97.

2. VITA. *Inc.* B. pontifex Kieranus Hibernorum progenitus, natione Osrigensis — *Des.* mereamur aulam aeternae hereditatis. Amen. [4658

COLGANUS, *Act.* 467-69; || *Act. SS.* t. c. 394-97; 3ª ed. 392-95; || *Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant.* 805-18.

3. VITA. *Inc.* B. autem Piranus, qui a quibusdam... De primis enim Hiberniae sanctis — *Des.* et a Mousehole 25. [4659

CAPGRAVIUS, f. 267-69v.
EXC. *Act. SS.* t. c. 391 (3ª ed. 390), n. 13, 14.

Kilianus ep. et soc. mm. Herbipoli, † 689. — Iul. 8.

1. PASSIO. *Inc.* Fuit vir vitae ven. Killena nomine — *Des.* de tumulo honorifice sublati sunt, regnante Pippino... [4660

CANISIUS, *Ant. lect.* IV, 2. 642-47; ed. BASNAGE, III, 1. 180-82, || MABILLON, *Acta*, II. 991-93; 2ª ed. 951-53; || *Act. SS.* Iul. II. 612-14; 3ª ed. 613-14; || EMMERICH (F.), *Der heilige Kilian* (Würzburg, 1896), 3-10.

2. PASSIO. *Inc. prol.* Ss. martyrum certamina quotiens ad memoriam — *Inc.* B. Kylianus Scotorum genere nobilibus ortus parentibus — *Des.* sublimaret. Et quia ad finem huius operis tendimus... [4661

CANISIUS, t. c. 628-41; ed. BASNAGE, t. c. 174-79; || SURIUS, VII (1618), 135-138; || MESSINGHAM, *Florilegium*, 318-24; || *Act. SS.* t. c. 614-18; 3ª ed. 615-619; || EMMERICH, t. c. 11-25. — (**Mut.** paululum et fine omisso) SURIUS, IV (1573), 131-35; (1579), 130-34; VII (1877), 151-57; || SERARIUS (N.), *S. Kiliani, Franciae orientalis ... apostoli, gesta* (Wirceburgi, 1598), 1-12; || ID. *Opusculorum theologicorum* tomus I (1611), 318-21; || LUDEWIG (J. P.), *Geschicht-Schreiber von dem Bischoffthum Wirtzburg* (Franckfurt, 1713), 966-69. — **Var. lect.** *Anal. Boll.* I. 514-15, 57*.

Exc. *Leg. aureae* appendix, c. 200 (197).

3. VITA METRICA AUCT. IOHANNE DE LUTERBECH. *Inc.* Felix Kyllena m. Dñi pretiosus — *Des.* nobis apparens adsit finaliter. Amen. [4662

GROPP (Ign.), *Collectio novissima scriptorum et rerum Wirceburgensium*, I (1741), 795-800; || EMMERICH, t. c. 28-37.

4. VITA. *Inc.* B. Kilianus genere Scotorum nobilibus ortus — *Des.* corpora sanctorum revelavit, et visum recepit. [4663

CAPGRAVIUS, f. 212v-13; || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 300d-301b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 93-94.

5. EPITOME.

NOTKERUS, 8 iul. — PETRUS DE NAT. VI. 66. — Ex *Legenda ferrea*, apud EMMERICH, t. c. 26-27.

Kinedus erem. in Wallia, saec. VI. — Aug. 1.

VITA. *Inc.* Est enim terra quaedam, quae antiquitus Letania — *Des.* legi non poterant. Terras vero relinquens... [4664

CAPGRAVIUS, f. 205-6v.

Exc. *Act. SS.* Aug. I. 69, n. 3.

Kineburga, Kineswitha et Tibba (Tilba) moniales, cultae Petroburgi in Anglia, saec. VII extr. — Mart. 6.

VITA. *Inc.* Rex Merciorum paganissimus nomine Penda — *Des.* et modo ab incolis Castre nominatur. [4665

CAPGRAVIUS, f. 213-13v.

Kinga seu **Cunegundis** ducissa Cracoviensis, Ord. S. Clarae, † 1292. — Iul. 24.

1. VITA PERPERAM ADSCRIPTA STANISLAO ORD. MIN. *Inc. prol.* Quo-

niam simile factum est regnum caelorum — *Inc.* Legitur in cronicis Hungarorum quod Andreas — *Des.* et exsequiae debita celebritate per omnes aguntur. [4666

KĘTRZYŃSKI (W.), in *Mon. Polon. hist.* IV. 682-731; et inde seorsim *Vita et miracula S. Kyngae* (Lwów, 1884), 22-71.

2. MIRACULA. *Inc. prol.* In nomine Dñi Amen. Omnibus Christi fidelibus notum fore debet — *Inc.* Anno igitur gratiae Dñi MCCCVII — *Des.* et optatae sospitati ad plenum restituti. [4667

KĘTRZYŃSKI, t. c. 732-44; et seorsim 72-84.

3. VITA ET MIRACULA AUCT. IOHANNE DLUGOSSIO. *Inc. prol.* Rev. in Christo patri dño Iacobo de Senno... Themistocles Atheniensis, pater reverendissime — *Inc.* Genus nobilissimum et origo b. Kunegundis v., Poloniae ducissae — *Des.* et ceteris ss. tuis consortibus perpetuo visuros. Amen. [4668

Act. SS. Iul. V. 669-747; || POLKOWSKI (I.) et ZEGOTA PAULI, inter *Iohannis Dlugossii senioris opera omnia* cura Alexandri PRZEZDZIECKI edita, I (Cracoviae, 1887), 183-336.

Ku... *Vid.* **Cu...**

Ky... *Vid.* **Ki...**

Laberius. *Vid.* Laverius.

Lactinus ab. in Hibernia, † 622. — Mart. 19.

VITA. *Inc.* B. Lactini sanctitatis et magni meriti fuit indicium — *Des.* (*mutila*) et in nullo laesum invenit. [4669

Act. SS. Mart. III. 32-33 (3ª ed. 33-34), n. 3-7.

Ladislaus rex Ungariae, † 1095. — Iun. 27.

1. VITA. *Inc.* B. rex Ladislaus ex illustri prosapia regum Ungariae — *Des.* Diversi etiam per invocationem... [4670

ENDLICHER, *Rer. Hungar. monum. Arpadiana* (1849), 235-44.

2. VITA. *Inc.* B. rex Ladislaus, christianae fidei cultor eximius — *Des.* Haec autem scripta sunt ut audientes... [4671

Legendae SS. regni Hungariae, s. l. a. (HAIN, 9996), f. 9-10; || *Vita bb. Stanislai* etc. (Cracov. 1511), f. 105ᵛ-7; || *Act. SS.* Iun. V. 317-19; 3ª ed. VII. 285-87.

Laetus mon. Miciacensis, saec. VI. — Nov. 5.

VITA. *Inc. prol.* Cum multorum diversitate facinorum — *Inc.* In tempore igitur Clotarii Francorum imperii arcem tenentis — *Des.* et claudus recepit liberam ambulandi potestatem, per Dñm... [4672

Bosco (Io. a), *Bibl. Floriac.* II. 255-71; ‖ SURIUS, XI (1618), 161-65.
EXC. GONONUS (B.), *Vitae Patrum Occid.* 138-40. — LE COINTE, *Ann. eccl. Franc.* I. 413-16.

Lambertus m. Caesaraugustae, sub Diocletiano. — April. 16.

1. LECTIONES. *Inc.* Cum Dacianus ipse Hispaniam adveniens — *Des.* inter reliquos mm. se collocavit. [4673

LAMBERTO DE ZARAGOZA, *Disertacion hist.-crit.-apologetica sobre la vida y martirio de San Lamberto martir Cesaraugustano* (Pamplona, [1782]), 12-13.

2. PASSIO (ANTIQUA?). *Inc.* Temporibus Diocletiani... totum per mundi ambitum — *Des.* meruit a Dño sublimari, cum quo... [4674

TAMAYO, *Mart. hisp.* II. 661-62. — Videtur haec esse Passio martyrum **Caesaraugustanorum**, quam ipse Tamayo passim interpolaverit et mutaverit.

Lambertus ab. Fontanellensis, dein ep. Lugdunensis, † 688. — April. 14.

GESTA. *Inc.* Lantbertus vir valde clarissimus — *Des.* (*mutila*) quorum corpora praenominatus maximus | [4675

MABILLON, *Acta*, III, 2. 462-65; 2ª ed. 419-20; ‖ *Act. SS.* April. II. 216-217; ‖ *Act. SS. Belgii*, IV. 472-74.
EXC. BOUQUET, III. 584-85.

Lambertus praepositus monasterii Novi Operis in Saxonia, saec. XII. — Febr. 9.

VITA ET MIRACULA. *Inc.* Scripturus vitam b. L-i... Fulsit igitur homo Dei splendore natalium — *Des.* Haec de miraculis b. L-i dicta sufficiant; quod si, ut debui, dixi... [4676

SCHANNAT, *Vindemiae litterariae*, II (1724), 68-72.

Lambertus ep. Traiectensis, † cca. 705. — Sept. 17.

1. VITA. a. *Inc. prol.* Si paganorum figmenta saeva — *Inc.* Gloriosus vir Landebertus pontifex oppido Traiectense oriundus fuit — *Des.* sani ibidem efficiuntur; ex quibus in hoc opere bene pauca... [4677

DEMARTEAU (J.), *S. Théodard et S. Lambert. Vies anciennes* (Liége, 1886-1890 = SOCIÉTÉ DES BIBLIOPHILES LIÉGEOIS, publication nº 30), 149-74; inde seorsim ID. *Vie la plus ancienne de S. Lambert* (Liége, 1890), 39-64. — Emendationes. *Anal. Boll.* XI. 110.
EXC. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 674-75.

b. *Inc. prol.* Si pagani figmenta saeva — *Inc.* Gloriosus igitur vir L.

pontifex oppido Traiectinse oriundus — *Des.* ad propria loca revertuntur. Dum autem in parvis praecedentibus temporibus multa... [4678

MABILLON, *Acta*, III, 1. 69-81; 2ª ed. 61-71; || *Act. SS.* Sept. V. 574-80; || *Act. SS. Belgii*, VI. 130-46.

Exc. BOUQUET, III. 596-97.

c. *Inc. prol.* Si pagani per figmenta saeva — *Inc.* Gloriosus L. pontifex, oppido Traiectensi oriundus — *Des. ut* 1 b. [4679

CANISIUS, *Ant. lect.* II, 1. 172-89 (nonnullis omissis); ed. BASNAGE, II, 1. 138-46 (item).

d. (AUCT. GODESCALCO CANON. LEODIENSI). *Inc. prol. ut in* 1 c. — *Inc.* Gloriosus vir L. pontifex *etc. ut* 1 c. — *Des.* sanitati praeparatur. Cum autem, intercedentibus temporibus, quae... fugiunt, multa... [4680

CHAPEAVILLE, *Gesta pont.* I. 321-49; || SURIUS, IX (1618), 172-77.

e. *Inc. prol.* Si paganorum saeva et nefanda — *Inc.* Gloriosus *etc.* — *Des.* mutis loquela per merita s. martyris est et reddita. [4681

Exc. SCHEIBELBERGER (F.), in *Oesterreichische Vierteljahrschrift für katholische Theologie*, X (1871), 222-24.

2. VITA METRICA. *Inc.* Pagani ritus coluerunt templa deorum — *Des.* Nominis et claram carpat de voce coronam. [4682

DE REIFFENBERG, in *Annuaire de la bibliothèque royale de Belgique*, VIII (1847), 106-25 (desunt tria capitula); || DEMARTEAU (J.), *Vie de S. Lambert écrite en vers par Hucbald de Saint-Amand* (Liége, 1878), 15-37 (= BULLETIN DE L'INSTITUT ARCHÉOLOGIQUE LIÉGEOIS, XIII. 396-417); || WINTERFELD (P. DE), in *MG.* Poet. lat. IV. 141-57.

Exc. *Act. SS.* t. c. 519-54, passim.

3. VITA AUCT. STEPHANO EP. LEODIENSI. *Inc. prol.* Dño patri Herimanno... Cum cottidie aliorum explorari — *Inc.* Igitur gloriosus m. L. et aeterno regi sacerdos dilectissimus — *Des.* et ad caelos usque emittentes suspiria. Complevit autem... [4683

SURIUS, V (1574), 260-68; (1580), 289-98; IX (1878), 403-10; || CHAPEAVILLE, t. c. 351-70; || *Act. SS.* t. c. 581-88; || *P.L.* CXXXII. 643-60; || DEMARTEAU (J.), *S. Théodard et S. Lambert*, t. c. 70-112 (om. prol.); inde seorsim *Vie de S. Lambert en français du XIIIᵉ siècle* (Liége, 1890), 26-68 (om. prol.).

Exc. WINTERFELD, t. c. 232-33.

4. VITA. a. AUCT. ANSELMO CANON. LEODIENSI (*Gesta ep. Leodiensium*, c. 3-15). *Inc.* Huic (Theodardo) successit semper memorandus... Is... natus, a primaeva aetate — *Des.* in adventu iudicis. Ut hoc possis... Concedat nos... Amen. [4684

CHAPEAVILLE, t. c. 106-28 (permixtim cum Vita 4 b); || MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* IV. 846-54; || KOEPKE (R.), in *MG.* Scr. VII. 192-98.

b. AUCT. AEGIDIO AUREAEVALLENSI (*Gesta ep. Leodiensium*, II. 5-20). *Inc.* Huic successit semper memorandus... Is... natus; cuius pater vir nobilis — *Des.* in adventu iudicis. Amen. [4685

CHAPEAVILLE, t. c. 106-28; || HELLER (I.), in *MG.* Scr. XXV. 38-42.

5. VITA AUCT. SIGEBERTO GEMBLACENSI. a. *Inc.* Gloriosus vir L., aeterno regi martyr acceptus... exstitit oriundus; cuius ipsiusque maiorum — *Des.* usque ad Pipinum tertium. [4686

CHAPEAVILLE, t. c. 411-34; || *P.L.* CLX. 759-82. — Var. lect. *Catal. Brux.* I. 45-46, 111°. — In edit. auctor Vitae perperam nominatur Reinerus mon. S. Laurentii Leodiensis.

b. *Inc.* Gloriosus vir *etc. ut* 5 a... oriundus, et bonis ac religiosis parentibus — *Des.* usque ad Pipinum III in regnum promotum. [4687

Act. SS. t. c. 589-601; || *P.L.* t. c. 781-810.

6. VITA AUCT. NICOLAO CANON. LEODIENSI. *Inc. prol.* Dilecto in Christo... Wederico... Sicut nihil est quod amicis — *Inc.* Gloriosus vir L. et aeterno regi sacerdos et m. electus — *Des.* Leontio ab imperio excluso et in custodiam retruso. [4688

CHAPEAVILLE, t. c. 371-409; || *Act. SS.* t. c. 602-17.

7. EPITOMAE.

Leg. aurea, c. 133 (134); || MOMBRITIUS, II. 50. — PETRUS DE NAT. VIII. 86.— Cf. *Anal. Boll.* VIII. 156, 155°.

8. MIRACULA. *Inc. prol.* Ratum ducitur fore subnexum — *Inc.* Fideliter itaque sollertiam antestitii regente... episcopo Francone — *Des.* Nos quoque cum illis iuncti uniamur... [4689

DEMARTEAU, *Vie de S. Lambert ... par Hucbald* (1878), 135-39 (= BULLETIN DE L'INST. ARCH. LIÉGEOIS, XIII. 515-19).

Exc. *Act. SS.* t. c. 554-56, n. 206-8, 215; || *Act. SS. Belgii,* VI. 88-92, n. 173-75, 182.

9. TRIUMPHUS S. LAMBERTI DE CASTRO BULLONIO, AN. 1141. a. *Inc. prol.* Auctor temporum salutisque nostrae dispensator — *Inc.* Anno igitur inc. dñicae MXCVI, regnante Henrico — *Des.* Beati qui habitant in domo tua... Amen. [4690

CHAPEAVILLE, op. c. II. 577-602; || ARNDT (W.), in *MG.* Scr. XX. 498-511.

b. AUCT. REINERO MON. LEODIENSI, libris 5. *Inc. prol.* Qua diebus nostris meritorum gratia — *Inc. lib. I.* Lotharingiae dux celebris Godefridus — *Des.* aeternaliter protege. [4691

PEZ, *Thes. anecd.* IV, 3. 129-54; || ARNDT, t. c. 583-92; || *P.L.* CCIV. 99-116.
Exc. *Act. SS.* 557-63, n. 220-54 passim; || *Act. SS. Belgii,* VI. 94-107, n. 188-221 passim.

c. *Vid.* etiam ultimam partem Vitae S. **Mochullei**.

10. TRIUMPHUS S. LAMBERTI IN STEPPES AN. 1213.

Narratur in libro III Vitae S. **Odiliae** vid. Leodiensis.

11. VISITATIO FERETRI S. LAMBERTI ET ALIARUM RELIQUIARUM LEODIENSIUM, AN. 1489. *Inc.* Anno a nativitate Dñi MCCCCLXXXIX... Godemillus de Eldris — *Des.* quae intitulatur Mechlinia. [4692

CHAPEAVILLE, op. c. III. 213-16.

Exc. *Act. SS.* t. c. 564-65, n. 261-66; || *Act. SS. Belgii,* VI. 110-12, n. 228-32.

12. Festivitas capitis an. 1489. *Inc. prol.* Festum diem, qui nostris in diebus — *Inc.* Anno igitur a nativitate Dñi mcccclxxxix, pontificatus vero — *Des.* ad propria sunt reversi. [4693

Chapeaville, op. c. III. 216-24.
Exc. *Act. SS.* t. c. 565-66, n. 267-72; || *Act. SS. Belgii,* VI. 112-14, n. 234-39.

13. Ostensio reliquiarum Leodiensium an. 1489. *Inc.* Anno a nativitate Dñi...de expresso... consensu — *Des.* non fuerunt ostensae. [4694

Chapeaville, t. c. 224-27.
Exc. *Act. SS.* t. c. 566-67, n. 273, 274; || *Act. SS. Belgii,* VI. 114-15, n. 240, 241.

Lambertus ep. Venciensis, † 1154. — Mai 26.

Vita. *Inc. prol.* Cum cuncta Creatoris opera — *Inc.* B. itaque Lambertus, de Baudunio — *Des.* et sanitati restituta. Mulier quaedam habens filium paralyticum... [4695

Barralis, *Chronologia Lerinensis,* I. 180-83; || Surius, V (1618), 311-13; || *Act. SS.* Mai VI. 458-60; 3a ed. 454-56.

Lampertus, Landbertus, Landebertus. *Vid.* **Lambertus.**

Landelinus ab. Crispiniensis, saec. VII extr. — Iun. 15.

1. Vita. *Inc. prol.* Benignitas nostri salvatoris adest — *Inc.* Gloriosus igitur et acceptabilis Deo L. — *Des.* tradiderunt sepulturae; ubi eius meritis... [4696

Mabillon, *Acta,* II. 873-76; 2a ed. 837-40; || *Act. SS.* Iun. II. 1064-66; 3a ed. III. 540-42; || *Act. SS. Belgii,* IV. 458-62. —(Mut.) Surius, III (1572), 648-51; (1579), 760-63: VI (1618); 211-12; VI (1877), 353-57.
Exc. Bouquet, III. 524.

2. Vita auct. Philippo Harvengio. *Inc. prol.* Sicut bonae conversationis viros — *Inc.* Cum huius aeris amplitudo sole iam occiduo — *Des.* et obsequium praesentavi. Nec dubito... [4697

Iacobi de Guisia *Annales Hannoniae,* x. 111-120 (ed. Fortia, VII. 374-416); || *D. Philippi abbatis Bonae-Spei opera,* ed. N. Chamart (Duaci, 1621), 773-78; || Raissius (A.), *Coenobiarchia Crispiniana* (Duaci, 1642), 157-96; || *P.L.* CCIII. 1349-58.

3. Vita. *Inc.* Landelinus, vir s., tempore Dagoberti regis — *Des.* praesto esse... petitionibus non desistat. [4698

Act. SS. Iun. II. 1067-68; 3a ed. III. 543-44; || *Act. SS. Belgii,* IV. 464-67.

Landelinus m. cultus in Ettenheim. — Sept. 21.

Vita et Passio, libris 4. *Inc. prol.* Passionem b. L-i m. Christi, quemadmodum patrum relatione — *Inc. lib. I.* Regnante Dño N. I. C.

vero rege, ministri eius — *Des. lib. IV* Unde et pro fide actae salutis filiam suam... [4699

De qua *Act. SS.* Sept. VI. 182.

Landoaldus archipresb. et soc. culti in Belgio, saec. VII. — Mart. 19.

1. VITA, TRANSLATIONES, MIRACULA AUCT. HARIGERO. I. *Inc. prol.* (*"Annotatio Notkeri"*). Nodkerus, quem acsi indignum... Postulare, immo exhortari — *Des.* episcopatus nostri anno IX. [4700

II. VITA. *Inc.* Francorum regnum a sui principio — *Des.* eundem libellum deflagrasse. Sed haec hactenus. [4701

III. ELEVATIO RELIQUIARUM. *Inc.* Post Nordmannicam autem repulsionem — *Des.* tertia die recessit clare videns. [4702

IV. ELEVATIO S. LANDRADAE. *Inc.* Sequenti anno uxor iam dicti Lantzonis — *Des.* Facta est vero haec translatio III non. mart. [4703

V. TRANSLATIO S. LANDRADAE EX BELISIA IN VILLAM WINTERSHOVEN. *Inc.* Operae pretium ducimus... Igitur sceptrum regni Francorum — *Des.* et stolam iucunditatis aeternae. [4704

VI. MIRACULA IN WINTERSHOVEN FACTA. *Inc.* Illud quoque... Praefato quippe Lantsoni — *Des.* et insignius praetitulentur. [4705

VII. TRANSLATIO GANDAVUM AN. 980. *Inc. prol.* Relaturi mira Dñi — *Inc.* Igitur emenso dierum — *Des.* gratias Deo... immensas retulit. [4706

(Partes I-IV, VI et VII) SURIUS, II (1571), 281-88; (1578), 314-21; III (1618), 204-8 med.; III (1875), 358-64, c. 1-9; || *Act. SS.* Mart. III. 35-41; 3ª ed. 36-41; || *Act. SS. Belgii*, III. 349-63; || *P.L.* CXXXIX. 1109-24; || HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 601-7 (nonnullis omissis).

(Pars V) *Anal. Boll.* IV. 192-94.

Exc. BOUQUET, III. 586. — KOEPKE (R.), in *MG.* Scr. VII. 138-39, not. 21 (pars I).

2. ADVENTUS IN CASTRO GANDAVO AN. 980 ET ELEVATIO AN. 982. a. (RECENSIO LONGIOR). I. ADVENTUS. *Inc.* Regnante in perpetuum Dño N. I. C. ac saecula cuncta moderante — *Des.* nam vera dicere non est detrahendo susurrare. [4707

II. ELEVATIO. *Inc.* Tanta itaque a Deo collata — *Des.* Ergo, ff. cc., agite hunc diem laeti... [4708

Act. SS. t. c. 43-47; || *Act. SS. Belgii*, III. 368-77.

Exc. HOLDER-EGGER, t. c. 607-11.

b. (EPITOME). I. ADVENTUS. *Inc.* Utile creditur ad excitandas torpentium mentes — *Des.* anno ab inc. Dñi DCCCCLXXX, cui est honor.. [4709

II. ELEVATIO. *Inc.* Gloriosus in sanctis suis — *Des.* tertio quoque anno adventus ad nos gloriosissimorum sanctorum. [4710

(Partes I et II) SURIUS, II (1571), 289-93; (1578), 321-25; III (1618), 208 med. - 210; III (1875), 364-70, c. 10-20.

(Sola pars I) *Act. SS.* t. c. 41-42; 3ª ed. 41-43; || *Act. SS. Belgii.* III, 363-67.

Exc. HOLDER-EGGER, t. c. 607, not. *.

Landrada abb. Belisiensis, saec. VII extr. — Iul. 8.

1. VITA AUCT. THEODORICO AB. S. TRUDONIS. *Inc. prol.* Nemo qui dubitet ad gloriam Omnipotentis spectare — *Inc.* Post gloriosum igitur dñicae resurrectionis triumphum — *Des.* Obiit autem ss. L. non minus martyr quam virgo... [4711

SURIUS, IV (1573), 135-41; (1579), 134-39; VII (1618), 138-41; VII (1877), 157-63 (omissum est in cunctis edit. capitulum XI paene totum).

Exc. *Act. SS.* Iul. II. 623-24, n. 27-29 (prol. et Vitae initium).

2. EIUSDEM EPITOME. *Inc.* Egregiae virtutis v. Landrada fuit contra superbiae gigantem — *Des. ut* 1. [4712

Act. SS. 625-27 et 624, n. 31-32 (nempe caput quod p. 626 inter n. 8 et 9 omissum est); cf. *Anal. Boll.* III. 202, 17°.

Exc. *Act. SS. Belgii,* V. 215-19, n. 5-18.

3. TRANSLATIONES. *Vid.* **Landoaldus,** 1, IV et V.

4. MIRACULA. **I. a.** *Inc.* Sollemnem depositionis b. virginis diem ancilla quaedam Lantburgis — *Des.* laudaverunt nomen s. Dñi. [4713

Act. SS. t. c. 628, n. 1-3.

b. *Inc. ut* 4, I, a. — *Des.* gratias egit Deo et s. Bavoni. [4714

De quo *Anal. Boll.* III. 202, 17° (" Deinde post Vitam... ").

II. *Inc.* Circa annum Dñi MCCCC curatus de Denterghem — *Des.* et quibusdam religiosis monasterii S. Bavonis. [4715

Act. SS. t. c. 628, n. 4, 5.

III. *Inc.* Quodam alio tempore contigit quod quaedam mulier nomine Sigeburgis — *Des.* iam exhorrens. [4716

Act. SS. t. c. 628-29, n. 6-8. — Excerpta est haec narratio vix non ad verbum ex " Elevatione S. Landradae " (*vid.* **Landoaldus,** 1, IV).

IV. *Inc.* Praeterea multa alia miracula... Quarto kal. iun. quaedam femina Trethewara — *Des.* pariter retulit. [4717

Act. SS. t. c. 629, n. 9, 10.

Landricus ep. Mettensis, saec. VII extr. — April. 17.

VITA. *Inc.* Cum constet b. Madelgarium, cognomine Vincentium — *Des.* iusti viri reperiunt transitum. [4718

Act. SS. April. II. 489-91; 3ª ed. 486-87.

Exc. (cap. 1-9) IACOBI DE GUISIA *Annales Hannoniae,* X. 61-66 (ed. FORTIA, VII. 224-40).

Lanfrancus ep. Cantuariensis, † 1089. — Mai 28.

Vid. etiam **Anselmus** ep. Cantuariensis, 1 exc.

1. VITA AUCT. MILONE CRISPINO CANTORE BECCENSI. *Inc. prol.* Quo-

niam a pluribus quaeritur — *Inc.* Fuit quidam vir magnus, Italia ortus — *Des.* Aeternae beatitudinis quietem... [4719

Lanfranci opera, ed. L. d'Achery (Paris. 1648), proleg. 1-16; || *Act. SS.* VI. 833-47; 3ª ed. 823-37; || Mabillon, *Acta*, VI, 2. 635-59; 2ª ed. 632-56; || *Lanfranci opera*, ed. I. A. Giles (Oxonii, 1844), I. 281-313; || *P.L.* CL. 29-58. Exc. Bouquet, XIV. 31-32. — Gremaud (J.), *Documents relatifs à l'hist. du Vallais*, I (1875), 70-71.

2. Notae de Lanfranco. *Inc.* Hoc anno L., Cadomensis ab.,... in Angliam venit — *Des.* Post obitum L-i caruit ecclesia... [4720

Thorpe (B.), *The Anglo-Saxon Chronicle* (London, 1861 = Rer. Brit. scr. 23), I. 386-89.

3. Laudatio. *Inc.* Obiit felicis memoriae L. archiep. — *Des.* pretiosis ornamentis ampliavit. [4721

Giles (I. A.), *Scriptores rerum gestarum Willelmi conquestoris* (Londini, 1845), 75-76.

4. Vita. *Inc.* Lamfrancus ven. Cantuariensis archiep. ex nobili civium genere — *Des.* ut se prosterneret vestigiis vicarii b. Petri. [4722

Capgravius, f. 213ᵛ-17.

5. Epitomae.

Vinc. Bellov. xxvi. 36, 37. — Petrus de Nat. vi. 47.

Lanfrancus ep. Ticinensis, † 1094. — Iun. 23.

1. Vita auct. Bernardo ep. Ticinensi. *Inc. prol.* Caelestis altitudo consilii — *Inc.* In Lombardiae provincia, nobili civitate Papia — *Des.* Nec multo post migravit ad Dñm... Alexandri tertii. [4723

Ughelli, I. 24*-31*; 2ª ed. 1093-97; || *Act. SS.* Iun. IV. 620-24; 3ª ed. V. 533-37; || Cappelletti, *Chiese*, XII. 440-48.

2. Miracula auct. eodem. *Inc.* Postquam autem b. vir L. ep., deposito carnis onere — *Des.* fidei suae interpositione firmaverunt. [4724

Act. SS. Iun. IV. 624-30; 3ª ed. V. 537-42.

3. Vita brevior.

Exc. *Act. SS.* Iun. IV. 624 (3ª ed. V. 537), annot. *b.* — Cf. *ibid.* Iun. IV. 620 (3ª ed. V. 533), n. 7.

Lantbertus. *Vid.* **Lambertus.**

Lasreanus seu **Molassius** ab. Daminisensis, saec. VI. — Sept. 12.

Vita. *Inc.* Postquam, divina gratia operante, per s. Patricii praedicationem — *Des.* Post vero ista miracula et multa alia, quae in hoc libro non sunt scripta... [4725

Exc. Colganus, *Trias thaumat.* 209, vi; 461, xl, xli.

Lasreanus seu **Molassius** ab. Lethglinensis, † 638. — April. 18.

1. VITA. *Inc.* S. Lasrianus apostolicae sedis legatus — *Des.* (*mutila*) Cui misericors pater ait : Ligneum | [4726

Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant. 791-98.

EXC. COLGANUS, *Trias thaumat.* 209, VII. — *Act. SS.* April. II. 545-47 (3ª ed. 542-44), in annotatis.

2. VITA. *Inc.* Inter supernae cives Hierusalem — *Des.* ad aeternae lucis vocatus est mansionem; ubi... [4727

Act. SS. April. II. 544-47 ; 3ª ed. 541-44.

Laudus seu **Lauto** ep. Constantiensis in Normannia, saec. VI med. — Sept. 22.

1. VITA. *Inc. prol.* Quoniam omnipotens ineffabili pietate — *Inc.* Eo tempore, quo Childebertus optime et secundum Dei timorem — *Des.* Igitur ss. dñus Laudus, feliciter cursu peracto... [4728

Catal. Paris. I. 496-500; || PIGEON (E. A.), *Vies des SS. du dioc. de Coutances*, I (1892), 137-44.

2. VITA. *Inc. prol.* Quoniam multorum aedificationi — *Inc.* Eo tempore, quo rex christianissimus Childebertus Francorum regnum —*Des.* miles emeritus, vocante Deo, transiit, cui est honor... Amen. [4729

De qua *Act. SS.* Sept. VI. 440, n. 9.

3. TRANSLATIONES. I. *Inc.* Post multos annos depositionis b. L-i — *Des.* optatam diu tandem sanitatem recepit, praestante... [4730

Legendae aureae appendix norman. (1507), c. 194; (1518), c. 195; || PIGEON, t. c. 162-63 (om. " praestante... ").

II. *Inc.* Decursu vero temporis, urgente dirae sortis inclementia — *Des.* sollemniter celebratur. [4731

PIGEON, t. c. 163-65.

4. DE RELIQUIIS SS. LAUDI ET BAUMADI TUTELAE SERVATIS. *Inc.* Litteras ad hoc repertas esse... Hic itaque continentur — *Des.* Geraldo Tutelensi ab., anno I abbatiae ipsius. [4732

BALUZIUS (St.), *Dissertatio de ss. Claro, Laudo, Ulfardo, Baumado* (Tutelae, 1656), 38-39; || ID. *Historiae Tutelensis libri tres* (Paris. 1717), 481-84; || *Act. SS.* Sept. VI. 445-46, n. 39-41; || PIGEON, t. c. 165-66.
EXC. *Act. SS.* Aug. I. 336 (3ª ed. 337), n. 8.

Launomarus seu **Laudomarus** ab. Curbionensis, saec. VI extr. — Ian. 19.

1. VITA. *Inc. prol.* Cum Deo fideliter famulari volentibus — *Inc.* B. igitur L. tempore quo Francorum exercitus Carnotensium vallabat civitatem — *Des.* interventorem habere piissimum. [4733

Mabillon, *Acta*, I. 335-38; 2ª ed. 317-21
Exc. Bouquet, III. 462.

2. Vita. *Inc. prol.* David propheta cum ad laudem Creatoris — *Inc.* Postquam gens Francorum Gallias occupavit — *Des.* ubi etiam b. Leobinus... humatus est. [4734

Act. SS. Ian. II. 230-35; 3ª ed. 594-99; || Mabillon, t. c. 339-45; 2ª ed. 321-26. — (Mut.) Surius, I (1570), 423-29; (1576), 438-44; (1618), 291-95; II (1875), 572-82.
Exc. Bouquet, III. 462-63.

3. Vita metrica. *Inc. prol.* Psalmographus David cum rex sanctusque propheta — *Inc.* Bellica Francigenum postquam gens gallica regna — *Des.* Cui sit honor... Amen. [4735

De qua H. Omont, in *Catalogue général des mss. des bibliothèques publiques de France.* Départements, II (1888), 479.

4. Vita. *Inc.* Tempore illo cum in extremis paene mundi temporibus — *Des.* migravit ad Christum. Ad cuius sepulcrum... [4736

Cf. *Catal. Paris.* II. 45-46, 22°.

5. Epitomae.

Vinc. Bellov. xxii. 83, 84. — Petrus de Nat. ii. 104.

6. Translationes et miracula (translatio in monasterium Curbionense saec. VI extr., Patricliacum an. 872, Cenomannos et Blesas an. 874). *Inc. prol.* Laus Dei est praeclara sanctorum miracula — *Inc.* Postquam enim s. L. stelligerum aeternae iucunditatis thronum... conscendit — *Des.* iusto Dei examine invitus spiritum reddidit. [4737

Exc. Mabillon, *Acta*, I. 345 (2ª ed. 327), not. *a.* — *Ibid.* IV, 2. 247, infra, not. *a*; 2ª ed. 260, not. *a.* — Pigeon (E.), *Vies des SS. du dioc. de Coutances,* II (1898), 274-81. — Cf. etiam Omont, l. c.

7. De translationibus narrationes breviores. **I.** Translatio in monasterium Curbionense saec. VI. *Inc.* Post felices b. L-i transitus ad superos Ragnobertus — *Des.* incolumes pervenerunt. [4738

Mabillon, *Acta*, I. 345; 2ª ed. 327; || Le Cointe, *Ann. eccl. Franc.* III. 535-36.

II. Translatio Patricliacum an. 872. *Inc.* Anno ab inc. Dñi N. I. C. dccclxxii, cum iam peccatorum nostrorum magnitudine — *Des...* [4739

Exc. Mabillon, *Acta*, IV, 2. 246-47; 2ª ed. 259. — Bouquet, VII. 365.
Primum capitulum ad verbum convenit cum quodam loco, qui in medio libello **6** legitur. Cetera multo paucioribus verbis nonnulla referunt, quae etiam in libello **6** narrata sunt. Lecta autem ultima parte fragmenti ab Mabillonio editi, crederes hanc narrationem **7** ii esse libello **6** antiquiorem.

III. Translationes Patricliacum an. 872, Cenomannos et Blesas an. 874. *Inc.* Cum iam peccatorum nostrorum magnitudine — *Des.* iusto Dei examine spiritum reddidit. [4740

Mabillon, *Acta*, IV, 2. 247-48; 2ª ed. 260-61.

Laurentinus m. Aretii. *Vid.* **Pergentinus.**

Laurentius ep. Cantuariensis, † 619. — Febr. 2.

1. * BEDA, *Hist. eccl.* II. 4-7 init. — EXC. SURIUS, I (1570), 815-16; (1576), 839-840; II (1618), 35; II (1875), 72-73. — *Act. SS.* Febr. I. 292-93 (3ª ed. 295-296), n. 11-16. — Epitome : *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 242ᵈ-43ᵇ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 21ᵛ-22.

2. VITA AUCT. GOSCELINO. *Inc.* Assumpto ad caelestia... Augustino successit in episcopatum — *Des.* laudem addebat propensius. [4741

Cf. HARDY, *Descr. catal.* I. 218.

3. EIUSDEM EPITOME. *Inc.* Assumpto ad caelestia... Augustino Anglorum apostolo, suscepit episcopatum — *Des.* s. Mellitus ep. [4742

CAPGRAVIUS, f. 217ᵛ-18ᵛ.
EXC. *Act. SS.* t. c. 294; 3ª ed. 296-97.

Laurentius ep. Dublinensis, † 1181. — Nov. 14.

1. VITA PARTIM SCRIPTA A IOHANNE HALGRINO DE ABBATISVILLA. **a.** *Inc. prol.* Benedictio et claritas et sapientia — *Inc.* B. igitur Laurentius, electus Dei pontifex — *Des.* b. L-um adscribendum ss. confessorum catalogo decreverunt, glorificantes... Dñm, cui est honor.... [4743

Catal. Paris. III. 236-48.

b. *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 1 a. — *Des.* per ipsum mira non desinit operari, cui est honor... [4744

Officium S. Laurentii de Augo conf. pont., ed. Nicolaus DE LA PLACE, in fol. s. l. a. [paulo post 1609], 2-21. Exhibet ad verbum Vitam **1a** totam, hoc ordine: c. 1-4, 16-19 med., 5-8, 9-15, 19 med.-21; sed et insunt subinde capitula nonnulla quae in **1a** desunt, nempe post c. 11, 13, 15, 21.

2. VITA AUCT. CANONICO AUGENSI, libris 2. *Inc. prol. ut in* 1 a. — *Inc. lib. I* Dilectus igitur Deo et hominibus s. Dei pontifex L. — *Des.* rex regum et dñus dominantium, cui est gloria... Amen. — *Inc. lib. II* (*de canonizatione, translatione, miraculis*). Igitur cum per annos 5, menses 5 — *Des.* de clero et populo plurimi qui adstabant. [4745

(Solus lib. I et quidem passim mut.) SURIUS, VI (1575), 310-24; (1581), 342-56; XI (1618), 331-39; XI (1880), 473-95; || MESSINGHAM, *Florilegium*, 379-87. — Codices inspeximus.

3. MIRACULA. *Inc.* Fuit apud Blangeium adolescens quidam — *Des.* A tribus canonicis sacerdotibus curationis veritas iurata est. [4746

Cf. *Catal. Paris.* III. 233, 55°.

4. MIRACULORUM EPITOME. *Inc.* Quia in multiloquio... In 15 dierum spatio — *Des.* gratias Christo matrique eius. Amen. [4747

Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant. 641-42.

5. CANONIZATIO. *Inc.* Deportatis Reate scriptis et testimoniis — *Des.* miracula non desinit operari I. C. [4748

POMMERAYE (F.), *Sanctae Rotomagensis ecclesiae concilia* (1677), 213-15.

Laurentius Iustinianus patriarcha Venetus, † 1465. — Ian. 8 et Sept. 15.

1. VITA AUCT. BERNARDO IUSTINIANO. *Inc. prol.* Etsi non dubito, ven. patres — *Inc.* Natus est igitur L. Venetiis — *Des.* iacere diutius in tenebris patiatur. [4749

Clarissimi oratoris Bernardi Iustiniani opusculum de vita b. L-i I-i (Venetiis, 1475), f. 1-40v; || *Laurentii Iustiniani opera* (Brixiae, 1506), I, sign. ii.Y-6.Zv; || *id.* (Paris. 1524), sign. Tt.7v-Vv.7v; || *id.* (Basileae, 1560), sign. α.3v-β.6v; || SURIUS, I (1570), 171-88; (1576), 176-94; (1618), 126-35; IX (1878), 134-61; || *Laurentii Iustiniani opera* (Venetiis, 1606), 1-14; || ROSA (D.), *Summorum sanctissimorumque pontificum, illustrium virorum ... de b. L-i I-i ... vita, sanctitate ac miraculis testimoniorum centuria* (Venetiis, 1614), f. 13v-31v; 2a ed. (1630), 32-62; || *Laurentii Iustiniani opera* (Coloniae, 1616), I-XVIII; || BZOVIUS, *Annales*, an. 1453, XLIV (om. prol. et ultima sententia); || *L-i I-i opera* (Lugduni, 1628), sign. **.2 - sign. ***v; || *Act. SS.* Ian. I. 551-63; || *Vita B. L-i I-i protopatriarchae Venetiarum* (Romae, 1690), 1-80; || *S. L-i I-i protopatriarchae Venetiarum Vita* (Patavii, 1691), 5-48; || *S. L-i I-i opera omnia* (Venetiis, 1751), I. I-XXIV.

2. NARRATIO DE ULTIMIS DIEBUS ET OBITU, AUCT. EODEM. *Inc. prol.* Perfunctus maiori parte desiderii vel officii mei — *Inc.* Annum IV supra LXX agebat — *Des.* donec a Turonensibus furto sublatus propriae ecclesiae redderetur. [4750

ROSA, *op. c.* 2a ed. (1630), 63-78.

Laurentius ep. Mediolanensis, † 512. — Iul. 27.

DICTIO ENNODII IN NATALE LAURENTII. *Inc.* Quousque me iners diffidentia — *Des.* sine labe perdura. [4751

**Ennodii opera* (*P.L.* LXIII. 263-67; || ed. G. HARTEL, in *Corp. scr. eccl. lat.* VI. 423-30; || ed. F. VOGEL, in *MG.* Auct. ant. VII. 1-4); || GRYNAEUS, *Monum. SS. patrum orthodoxographa,* II. 269-72; || *Bibl. patr. Colon.* (1618), VI, 1. 273-74; || MOREL, *Suppl. bibl. patr.* (1639), I. 314-16; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), 400-402; || GALLANDIUS, XI. 167-69.
EXC. *Act. SS.* Iul. VI. 437-38, n. 10-17.

Laurentius diac. m. Romae, † 258. — Aug. 10.

Vid. etiam **Sixtus II** papa.

1. CARMEN AUCT. PRUDENTIO. *Inc.* Antiqua fanorum parens — *Des.* Absolve vinclis saeculi. [4752

*PRUDENTIUS, *Peristephanon* II (*P.L.* LX. 294-340); || LIPOMANUS, II, f. 95-98; || RUINART (1689), 183-90; (1713), 189-96; (1731), 163-70; (1802), I. 427-442; (1859), 236-42; || *Act. SS.* Aug. II. 512-16; || *Memorie del martirio, de' miracoli, del culto ... di S. Lorenzo martire* (Roma, 1756), 85-112.

2. PASSIO. *Inc.* In tempore illo postquam b. Xistus migravit ad Christum, tunc milites Decii tenuerunt b. L-um — *Des.* B. autem Iustinus presb. obtulit sacrificium laudis... [4753

MOMBRITIUS, II. 50-52. — (**Mut.**) SURIUS, IV (1573), 586-89; (1579), 612-15, c. 15-22; VIII (1618), 96-98, c. 15-22; VIII (1877), 236-40, c. 15-24.

In multis codicibus, maxime ubi Passio Laurentii statim post Passionem Sixti papae exscripta est, ita *inc.* " Tunc milites tenentes b. L-um... „ [4754

In aliis codicibus *inc.* " Tempore illo milites tenentes... „ [4755

vel : " Temporibus Decii caesaris milites tenentes... „ [4756

vel ; " Regnante crudelissimo imp. Decio, cum persecutio valida... Eodem tempore milites tenentes... „ (cf. *Catal. Paris.* II. 25, 25°). [4757

vel : " Post gloriosum ergo b. Sixti ep. triumphum... milites impiissimi Decii tenentes... „ [4758

Est ubi praefixus sit prologus (cf. *Anal. Boll.* XI. 256, 24°), qui *inc.* : " In divinis laudibus mens nostra semper aestuare... „ [4759

Est haec Passio pars paenultima longioris libelli, de quo *vid.* infra, s. v. **Polychronius.** Aliquando totus ille libellus in codicibus descriptus est tamquam " *Passio S. Laurentii et aliorum.* „

3. PASSIO. *Inc.* Postquam b. Xystus urbis ep. martyrii coronam adeptus consummavit agonem, tunc Decius — *Des.* α) et posuit illud in cripta abditissima die IV id. aug., regnante... [4760

vel β) in praedio Cyriacae viduae in agro Verano [*al. add.* iuxta Nymphas, IV id. aug., regnante...] [4761

[DOZIO (GIOV.)], *Esposizione delle cerimonie della messa privata giusta il rito ambrosiano* (Milano, 1853), 134-38 (des. α).

De clausula β cf. BANDINIUS, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae,* I. 590, LXXII; ID. *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* I. 257, XXIV.

4. PASSIO. *Inc.* Romae natale s. L-ii... Cui b. Sixtus omnes facultates ecclesiae — *Des. ut* 2. [4762

ADO, 10 aug.; || *Act. SS.* Aug. II. 518-19.

5. PASSIO. *Inc.* Tempore illo post obitum b. Sixti ep., cum persecutio — *Des.* Valerianus clamabat : O L-i, de igneis catenis... [4763

Cf. *Catal. Paris.* I. 167-68, 2°.

6. PASSIO. *Inc.* Laurentius m. et levita, natione Hispanus, a b. Sixto papa Romam est deductus — *Des.* et aromatibus condiderunt. [4764

Cf. *Catal. Paris.* III. 336.

7. CARMEN AUCT. FLODOARDO. *Inc.* Regmen apostolici mundo venerabile iuris — *Des.* cumulat sollemnia voti. [4765

*FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam,* v. 4 (*P.L.* CXXXV. 685-88).

8. PASSIO METRICA ADSCRIPTA MARBODO. *Inc.* A Decio tentus gladioque furente peremptus — *Des.* regem cernendo supernum. [4766

Liber Marbodi... (Redonis, 1524), sign. C.6v-C.8; || BEAUGENDRE (A.), *Hildeberti Cenoman. opera. Accesserunt Marbodi Redonensis ep. opuscula* (Paris. 1708), 1519-26; || *P.L.* CLXXI. 1607-14.

9. PASSIO METRICA. *Inc. prol.* Palma triumphalis roseo redimita

cruore — *Inc.* Tempore quo Decius romana sedit in urbe — *Inc. epil.* Quicquid agant alii, tamen hoc in fine libelli... [4767

Cf. Mussafia (A.), *Studien zu den mittelalterlichen Marienlegenden,* III (1889), 2, not. 15.

10. Rhythmus auct. Guilelmo de Massenago. *Inc. prol.* Genitor omnipotens summe rex caelorum — *Inc.* S. nam Laurentius dictus est Hispanus — *Des.* Quibus amen gloria simus consonori. [4768

Anal. Boll. XI. 318-20.

11. Passio metrica (auct. Iohanne de Stabulis ?) *Inc.* Passio Laurenti via sit mihi laeta canenti — *Des.* Te duce, vis Christi me protegat a nece tristi. [4769

Exc. *Catal. Brux.* II. 323.

12. Passiones.

Vinc. Bellov. xii. 93. — Petrus de Nat. vii. 43.

13. Passio, miracula etc. *Inc. prol.* Laurentius dicitur quasi lauream tenens — *Inc.* Laurentius m. et levita genere Hispanus a b. Sixto Romam deductus est (*cf. supra,* 6) — *Des.* ipse propter excellentiam passionis. [4770

Leg. aurea, c. 117 (112).

Vid. etiam *Act. SS.* t. c. 508, n. 112, de simili quadam passione, quae *inc.* : " Laurentius m. levita Cordubae natus... " [4771

14. Passio. *Inc. prol. ut in* 13. — *Inc.* B. Laurentius Christi m. et levita ex Hispania oriundus — *Des. ut* 2. [4772

Cf. *Catal. Brux.* II. 323, 1°.

15. De nativitate S. Laurentii. *Inc.* Quidam rex magnus Hispaniae paganus prole caruit — *Des.* Romam sollemniter adduxit, sicut habetur in legendis eorum. [4773

* *Gesta Romanorum,* 201, app. 5 (ed. H. Oesterley, 612-14).

16. Legenda Caesaraugustana (de SS. Laurentio, Valerio et Vincentio). *Inc.* Quondam gentiles seu antiqui homines — *Des.* Capta fuit civitas Caesaraugustana... anno... mcxvi. [4774

De qua *Catal. Paris.* I. 107, 2°.

17. Coniunctio corporis S. Stephani cum corpore S. Laurentii.

Vid. infra, s. v. **Stephanus** protom., translatio Romam.

18. Miraculum de trabe. **a.** Auct. Fortunato. *Inc.* Laurenti, merito flammis vitalibus uste — *Des.* sunt memoranda die. [4775

* *Fortunati opera,* carm. ix. 14 (ed. F. Leo, in *MG.* Auct. ant. IV, 1. 218).

b. Auct. Gregorio Turon. *Inc.* Templum erat in quodam loco — *Des.* mox sanitati restitutus abscessit. [4776

* Greg. Turon. *Glor. mart.* 41 (42); || Vinc. Bellov. xii. 94, parte priore.

19. MIRACULUM DE CALICE. *Inc.* Est enim apud eandem urbem (*al.* Est Mediolani) basilicà s. L-i — *Des.* instituit celebrari. [4777

*GREG. TURON. *Glor. mart.* 45 (46); || VINC. BELLOV. XII. 94, parte altera (initio mutato).

20. ADVENTUS RELIQUIARUM LEODIUM AN. 1056. **a.** AUCT. LUDOVICO SENIORE MON. LEODIENSI. *Inc.* Quidam igitur nostrae urbis religiosus clericus — *Des.* Nec fortuita fuit illa serenitas... Actum Leodii... [4778

PEZ, *Thes. anecd.* IV, 3. 1-4; || ARNDT (W.), in *MG.* Scr. XX. 579-81, col. 1. EXC. *Act. SS.* t. c. 500, n. 72.

b. CARMEN AUCT. REINERO MON. LEODIENSI. *Inc. prol.* Argento, gemmis, auro — *Inc.* Praestanti vita, morum cultu redimitus — *Des.* Et frugum mundo sic reddita spes moribundo. — *Inc. epil.* Cum iunio mense quartum sol ederet idus... [4779

PEZ, l. c. 122-26; || *P.L.* CCIV. 89-96; || ARNDT, t. c. 579-82.

c. LITTERAE BERENGERI AB. LEODIENSIS (AN. 1096). *Inc.* In nomine Dñi. Amen. Berengerus... Noverint omnes huius ecclesiae filii — *Des.* Acta sunt haec anno dñicae inc. MXCVI. [4780

- *Sequitur adhortatio quae inc.* Verumtamen ut scriptum est in prophetia : Filios enutrivi — *et des.* qui ardes ut seraphim. [4781

Sequuntur miracula de quibus infra, **24**.

CHAPEAVILLE, *Gesta pontif.* II. 30; || MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* IV. 1076-77. — Deest in utraque editione adhortatio; de qua cf. *Catal. Brux.* II. 317-18, 22°.

21. VISIO DE STATU ANIMARUM ET MIRACULUM, AUCT. IOHANNE MON. LEODIENSI. *Inc.* In illo tempore frater erat in hoc coenobii B. Laurentii — *Des.* meritum videndi, sed vivendi. [4782

PEZ, t. c. 5-16; || *P.L.* CLXXX. 177-86.
EXC. *Act. SS.* Aug. II. 520-21, n. 1-3. — *Ibid.* Sept. VI. 402-3, n. 255-58.

22. LITTERAE OTTONIS AB. LEODIENSIS " DE ADVENTU ET CELEBRATIONE RELIQUIARUM " (AN. 1200). *Inc.* In nomine... Ottho... Quia rebus gestis munimen grande... [4783

ARNDT (W.), in *MG.* Scr. XX. 604-5.

23. MIRACULA AUCT. PETRO CALO. *Inc.* (?) Henricus III imp., ut ait Helinandus — *Des.* (?) cum grave esset... pressuram transire. [4784

EXC. *Act. SS.* Aug. II. 531, n. 51, 53.

24. MIRACULA. *Inc.* (Sed) Scriptum est in Tobia : Sacramentum regis... Referebat igitur nuper iuvenis quidam — *Des.* et martyrem suum mirabiliter glorificavit. [4785

Act. SS. t. c. 521-23, n. 4-12. Omissa sunt pauca quaedam, nempe post n. 5 et 6 epitome narrationis GREGORII MAGNI, *Dial.* IV. 51 et III. 37; item ante n. 7 locus editus *Catal. Brux.* II. 308, 80°; *Catal. Paris.* II. 590, 15°, *c* (ita in ipso libello locus iste *inc.* " Sed et quidam Wastinensem ecclesiam infringentes... " et *des.* " hereditatem consequemur aeternam. ")

Nonnumquam seorsim occurrunt in codd. loci duo ex hoc libello desumpti ; quae narratio *inc.* " In pago Wastinensi ecclesia nomine Calecta... " et *des.* " hereditatem consequemur aeternam, praestante Dño N. I. C... Amen. " (cf. *Catal. Brux.* et *Catal. Paris.* ll. cc.). [4786

25. Miraculum. *Inc.* Temporibus dñi Alexandri II papae et Henrici imp. — *Des.* triumphaliter liberet. Veneremur itaque et nos... [4787

Act. SS. t. c. 323-25, n. 15-24.

26. Inventio corporum SS. Laurentii et Stephani Romae an. 1447. *Inc.* Anno Dñi mccccxlvii in monasterio B. Virginis Romae — *Des.* benedicentes Deum in ss. suis mm. [4788

Anal. Boll. V. 192. — Cf. etiam narrationem Adriani de Veteribusco, in *Chronico Leodiensi,* apud Martene et Durand, *Vet. scr. ampl. coll.* IV. 1216; || *Act. SS.* Aug. II. 496, n. 56.

27. Privilegium S. Laurentii in sexta feria. *Inc.* Noverint omnes fideles christiani — *Des.* ut omni hebdomada eruat animam de tormentis feria sexta, ad laudem... [4789

Act. SS. t. c. 495-96, n. 52-53.

Laurentius ep. Sipontinus, saec. VI med. — Febr. 7.

1. Vita. *Inc. prol.* Civitas supra montem posita — *Inc.* Defuncto ergo b. Felice Sipontinae civitatis ep. — *Des.* cui per fidem semper adhaesit in terra. Et nos ergo in Dño gaudeamus... Non dubitemus... Celebremus... Deprecemur... [4790

Act. SS. Febr. II. 60-62.
Exc. Waitz (G.), in *MG.* Scr. rer. langob. 543-45.

2. Vita. *Inc. prol. ut in* 1. — *Inc.* Anno itaque salutiferae inc... ccccxc — *Des.* se sentiat exauditum. Et nos ergo... *etc. ut in* 1. [4791

Act. SS. Febr. II. 57-60 (desunt quaedam in medio libello, quia praesto non erat nisi codex lacer).

Laurentius erem. Sublacensis, † 1243. — Aug. 16.

1. Inquisitio de vita et miraculis an. 1244. *Inc.* In nomine Dñi... Nos Iohannes humilis Alatrensis ep. — *Des.* Ego Iacobus S. R. E. scriniarius... signum feci. [4792

Exc. *Act. SS.* Aug. III. 303-4, n. 5, 6; cf. ibid. 307-8.

2. Vita. *Inc. prol.* B. fratris Laurentii... tam copiosa est gestorum materia — *Inc.* Recte cecinit psalmista : Mirabilis Deus — *Des.* et gloriam sui nominis perpetuam. [4793

Act. SS. t. c. 304-7.

3. Vita et miracula. *Inc.* B. Laurentius ex provincia Apuliae... [4794

De qua *Act. SS.* t. c. 303, n. 2.

Laurianus (ep. Hispalensis?) m., cultus in Biturigibus et Hispali. — Iul. 4.

VITA. a. *Inc.* Inter sanctorum quoque martyrum, qui post gloriosam... Igitur bb. L., Pannoniarum oppido oriundus — *Des.* reversus est cum magna exsultatione et gaudio. Consummatum est... [4795

De qua *Catal. Paris.* II. 55, 97°; III. 372, 82°.

b. *Inc. prol.* Passionem b. L-i ep. et m., sollertia tuae sagacitatis compellente — *Inc.* B. Laurianus Pannoniensium territorio oriundus — *Des.* S. quoque Eusebius supra corpus b. m. L-i ecclesiam... [4796

LABBE, *Bibl. mss.* II. 411-14; || *Act. SS.* Iul. II. 35-38; || FLOREZ, IX. 348-354; 2ª ed. 384-91.

Laurus ab. in dioecesi Macloviensi, saec. VII. — Sept. 30.

1. VITA ET MIRACULA. I. VITA. *Inc.* S. Lauri venerabilia opera commemorantes — *Des.* magnificemus Dñm N. I. C... Amen. [4797

II. MIRACULA. *Inc. prol.* Quicquid enim in sancto suo Christus — *Inc.* Fuit quidam presbyter Vinegrial nomine — *Des.* multa multis nota dimisi. Valete... Amen. [4798

EXC. (miracula) LA BORDERIE (A. LE MOYNE DE), *Histoire de Bretagne,* II (1898), 530-32; cf. I (1896), 484, not. 5, 6. — De ea cf. *Act. SS.* Sept. VIII. 692-93, n. 5, 6.

2. VITA. *Inc.* In Christi nomine. Fratres, qui in s. matre ecclesia Dño militatis — *Des.* regnat inter angelos per eum cui est honor... [4799

De qua *Act. SS.* t. c. 693, n. 6 extr. " Vita altera "; LA BORDERIE, op. c. I. 484, not. 1-4; 485, not. 2.

3. VITA.

EXC. *Act. SS.* t. c. 693, n. 8, 9

Lautenus ab. Siesiensis, saec. VI in. — Nov. 1.

VITA. *Inc. prol.* Gesta conversationis praecedentium ss. patrum — *Inc.* Fuit ven. vitae vir, L. nomine, Aeduensium territorio — *Des.* suscipiente illum cum angelis Dño I. C., qui cum Patre... [4800

T[ISSIER], *Vie de S. Lautein, abbé de Silèze* (Arbois, 1848), 83-98 (deest prol.); || *Act. SS.* Nov. I. 284-86.

Lauto. *Vid.* **Laudus.**

Laverius m. Grumenti, saec. IV in. — Nov. 27

VITA AUCT. ROBERTO DE ROMANA DIAC. SAPONARIAE. *Inc. prol.* Quoniam retexere humanas laudes — *Inc.* In diebus igitur Constantini imp., dum furor eius — *Des.* salutarem consequuntur effectum. Deo semper honor... Amen. Ego Robertus... scripsi anno Dñi MCLXII. [4801

UGHELLI, VII. 681-95; 2ª ed. 488-96; || *Memorie dell' abate D. Bonifacio*

Pecorone (Napoli, 1729), 101-20 (om. " Ego Robertus... "); || MACCHIAROLI (St.), *Diano e l'omonima sua valle* (Napoli, 1868), 233-47 (item); || RACIOPPI (Giac.), *L'agiografia di S. Laverio nel MCLXII* (Roma, 1881), 109-21.

Lazarus amicus Christi (ep. Massiliensis). — Dec. 17.

1. VITA. *Inc.* Lazarus clarissimis exortus natalibus — *Des.* α) et corpus bb. L-i honorifice sepelierunt, ad laudem... Amen. [4802

vel β) sepelierunt. Multa autem miracula... omissa sunt hic. [4803

Catal. Brux. II. 88-92 (des. α); || ALBANÈS-CHEVALIER, *Gallia christiana novissima,* Marseille (Valence, 1899), 1-5 (des. β).

2. PASSIO ET MIRACULA. *Inc.* B. Lazarus cum duabus sororibus suis — *Des.* sanitas sit reddita. Commendemus itaque nos... [4804

Anecdota Ioh. Gielemans, 28-34.

3. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. I. 72. — *Leg. aureae* appendix, c. 235 (206).

4. TRANSLATIO AUGUSTODUNUM AN. 1147. *Inc. prol.* Operae pretium duximus, ff. dd. — *Inc.* Tempore quo rex Ludovicus Francorum — *Des.* Odone duce Burgundiae, ad laudem... [4805

FAILLON, *Monuments inédits* (1848), II. 715-24.

5. INVENTIO CAPITIS PLACENTIAE AN. 1325. *Inc.* In nomine... Anno Dñi MCCCXXV — *Des.* Ego D. Iohannes Placentinus... [4806

CAMPI (P. M.), *Dell' historia ecclesiastica di Piacenza,* III (1662), 284.

6. INQUISITIO FACTA AN. 1482 DE CAPITE AVALONE SERVATO. *Inc.* Noverint universi quod, receptis cum humilitate — *Des.* Acta fuerunt praemissa per dictos dños... [4807

CHARMASSE (A. de), *Enquête faite en 1482...* (Avallon, 1866), 18-73 (= BULLETIN DE LA SOCIÉTÉ D'ÉTUDES D'AVALLON, VII. 18-73).

Lazarus diac. Tergestinus m., sub Antonino. — April. 12.

PASSIO. *Inc.* In diebus illis orta est saevissima persecutio — *Des.* et valde pretiosis linteaminibus dignissime sepelivit. Universos autem... Amen. Passus est autem... Amen. [4808

KANDLER (P.), *Atti dei ss. mm. Tergestini,* primo loco; || ID. *Codice diplomatico Istriano,* I (1847), " anno 202 " (deest " Universos... Amen ").

Lea vid., † Romae cca. 383. — Mart. 22.

LAUDATIO AUCT. HIERONYMO. *Inc.* Cum hora ferme tertia — *Des.* ut possimus esse perpetui. [4809

* HIERONYMI epist. 23 (al. 24, al. 20) ad Marcellam (*P.L.* XXII. 425-27); || SURIUS, II (1571), 345; (1578), 375-76; III (1618), 239; III (1875), 436-38; || CHANTELOU (Cl.), *Bibl. patrum ascetica,* IV (1663), 400-402; || *Act. SS.* Mart. III. 383-84; 3ª ed. 381

Leander ep. Hispalensis, † 600/601. — Mart. 13.

VITA SS. LEANDRI, ISIDORI HISPALENSIS, FULGENTII ASTIGITANI ET BRAULIONIS CAESARAUGUSTANI EPISC., PERPERAM ADSCRIPTA GREGORIO MAGNO. *Inc. prol. I.* Intentio quidem una est nostra — *Inc. prol. II.* Sanctorum quidam ac propensiori — *Inc.* Igitur cum temporibus Iustiniani imp. — *Des.* supra altare S. Iacobi apost., quod ipse construxerat. [4810

De qua *Catal. Paris.* I. 106-8.

Lebuinus (Liafwinus) presb., † Daventriae cca. 775. — Nov. 12.

1. CARMEN AUCT. RADBODO EP. TRAIECTENSI. *Inc.* Inclitus Anglorum veniens L. ab oris — *Des.* Libertate frui sacris cum coetibus agni. [4811

SURIUS, VI (1575), 1070-71; (1581), 315-17; XI (1618), 282; || *P.L.* CXXXII. 559-60; || WINTERFELD (P. de), in *MG.* Poet. lat. IV. 169-72.

2. VITA AUCT. HUCBALDO ELNONENSI. *Inc.* Dño N. I. C. propter nimiam caritatem suam — *Des.* Quantum denique sit pretiosus, ab eo tempore usque in praesens... [4812

SURIUS, VI (1575), 277-86; (1581), 306-15; XI (1618), 277-82; III (1875), 699-713; || *P.L.* t. c. 877-94.

Exc. SERARIUS, *Rer. Mogunt.* 590-91; *id.* ed. IOANNIS, I. 365. — LE COINTE, *Ann. eccl. Franc.* VI. 3-5. — PERTZ, *MG.* Scr. II. 361-64. — GENGLER (H. G.), *Germanische Rechtsdenkmäler* (1875), 394.

Epistulas PETRI archidiac. Cameracensis (*Inc.* " Cum vestrae sapientiae ") et ODILONIS mon. S. Medardi (*Inc.* " Hunc vestrae fidelissimae ") atque carmen IUDIONIS (*Inc.* " In primis, Baldrice, vale ") in commendationem huius Vitae, ed. MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* I. 265-267; || *P.L.* t. c. 627-30, 875-78.

3. EIUSDEM EPITOME. *Inc.* S. Lebuinus ex Britania oceani insula originem ducens — *Des. ut* 2. [4813

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 369a-70a; || *id.* (Lovan. 1485), f. 192-93v.

4. HOMILIA ADSCRIPTA RADBODO. *Inc.* Saepe contingit, ff. cc., ut inter epulas — *Des.* Hoc templum dici et esse meruit... [4814

SURIUS, VII (1581), 839-41; VI (1581), 317-18; XI (1618), 282-83; III (1875), 713-16; || *P.L.* t. c. 553-58.

Leguntius ep. Treverensis, saec. V in. — Febr. 19.

TRANSLATIO SCAFHUSAM AN. 1125. *Vid.* **Iesus Christus**, 2, C, IX.

Lemovicenses (sancti).

BERNARDI GUIDONIS DE SS. LEMOVICENSIBUS. *Inc. prol.* Haec sunt nomina sanctorum — *Inc. pars I* (*de sanctis " quorum corpora Lemovicensem dioecesim ornant "*). Amplectimur itaque primo et praecipue — *Des.* in gloria caelesti in aeternum. [4815

Inc. pars II (*de sanctis " extra dioecesim sepultis "*). Haec sunt nomina... S. Eligius oriundus de vico — *Des.* veneratur in dioecesi Tolosana. [4816

LABBE, *Bibl. mss.* I. 629-36, 636-37.

Lenogisilus. *Vid.* Lonochilius.

Leo I papa, † 416. — April. 11.

1. * *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 238-39; || ed. MOMMSEN, 101-6).

2. NARRATIO. *Inc.* Leo papa, ut in miraculis B. Virginis legitur — *Des.* sive aliter alicui manus imposueris, exegeris. Obiit autem... [4817

Leg. aurea, c. 88 (83); || MOMBRITIUS, II. 55ᵛ-56.
Exc. *Bibl. Casin.* I. Floril. 269.

3. PETRUS DE NAT. IV. 76.

Leo II papa, † 683. — Iun. 28.

* *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 359-60; || ed. MOMMSEN, 200-202). — PETRUS DE NAT. VI. 18.

Leo III papa, † 816. — Iun. 12.

* *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, II. 1-34). — * FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, XI. 10 (*P.L.* CXXXV. 807-10). — PETRUS DE NAT. VI. 19. — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 268ᶜ-68ᵈ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 54ᵛ. — *Vid.* etiam **Carolus Magnus**, 3.

Leo IV papa, † 855. — Iul. 17

* *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, II. 106-34). — * FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, XII. 1 (*P.L.* CXXXV. 815-18). — PETRUS DE NAT. VI. 106.

Leo IX papa, † 1054. — April. 19.

1. VITA AUCT. WIBERTO ARCHIDIAC. TULLENSI, libris 2. *Inc. prol.* Viam universae carnis ingresso — *Inc. lib. I.* Reverendus igitur Bruno utriusque parentis lineam — *Des. lib. II.* a quibus etiam sibi cantatur laus.:. Amen. [4818

[SIRMONDUS (I.)], *Vita S. Leonis IX papae... Wiberto archidiacono coaetaneo auctore* (Paris. 1615), 1-127; || SURIUS, IV (1618), 193-204; || *Act. SS.* April. II. 648-65; 3ª ed. 647-64; || MABILLON, *Acta*, VI, 2. 53-80; 2ª ed. 51-78; || ECCARDUS (I. G.), *Origines... familiae Habsburgo-Austriacae* (Lipsiae, 1721), 171-98; || MURATORI, *Rer. ital. scr.* III, 1. 282-99; || *P.L.* CXLIII. 465-504; || WATTERICH, *Pont. Rom. Vitae*, I. 127-70. — **Var. lect.** WATTERICH, t. c. LXXXVIII-IX.
Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* IV. 146. — HONTHEIM, *Prodr. hist. Trev.* I. 667-68. — BOUQUET, X. 383-84. — GRANDIDIER, *Hist. Alsace*, II. pièces justif., 109-13.

2. OBITUS ET MIRACULA AUCT. LIBUINO SUBDIAC. **a.** *Inc. prol.* Anno MLIV Dñi N. I. C., ind. VII. — I. OBITUS. *Inc.* Quinto decimo kal. mai

cum gravi infirmitate longe maceraretur — *Des.* quae... post eius transitum ostendere, fideliter doceamus. [4819

II. MIRACULA ROMAE PATRATA. *Inc.* Altera vero die post eius obitum — *Des.* coeperunt laudare Deum et b. Leonem famulum eius. [4820

III. MIRACULA ROMAE PATRATA. *Inc.* Tertia die post sepulturam — *Des.* benedixerunt Deum et S. Leonem famulum eius. [4821

(AB ALIO AUCTORE CONSCRIPTA). IV. MIRACULA BENEVENTI PATRATA. *Inc.* Longe divulgata fama miraculorum bb. Leonis — *Des.* fideles se praestarent, ad laudem... Amen. [4822

V. MIRACULA BENEVENTI PATRATA. *Inc.* Haec sunt miracula... Iohannes quidam nomine ex castello vocabulo Serra — *Des.* in caelo inter angelos glorientur. Amen. [4823

Act. SS. t. c. 665-73 (3ª ed. 664-72), n. 1-34; || *P.L.* t. c. 525-46, n. 1-34. — Pars IV (in ed. cit.: n. 28, 29) ex epitome **2 b** accepta est, neque liquet num iisdem omnino verbis in genuino libello constaret.

Exc. WATTERICH, t. c. 170-76 (pars I).

Additamentum in media parte III (*Inc.* " Vir quidam de Benevento Romam venit... ") *Catal. Paris.* III. 118-19.

b. (EPITOME). *Inc. prol.* Anno MLIV ab inc. Dñi N. I. C., ind. VII — *Inc.* Post multos igitur labores et aerumnas — *Des. ut* 2 a, IV. [4824

UGHELLI, VIII. 126-31; 2ª ed. 83-86; || MABILLON, t. c. 81-84; 2ª ed. 78-81; || *P.L.* t. c. 505-10.

Exc. WATTERICH, t. c. IXC-VIIIC.

c. Libellum **2 a** maxima ex parte exscripsit auctor Vitae **6**; in qua locus etiam de Libuino libelli auctore servatus est, qui locus in editionibus (ceteroqui non iustis) libelli **2 a** deest; cf. WATTERICH, t. c. VIIIC et 177.

3. ITINERARIUM LEONIS IX AN. 1049 IN GALLIAM (DEDICATIO BASILICAE S. REMIGII), AUCT. ANSELMO MON. REMENSI. *Inc. prol.* Dilectis in Christo fratribus... Cum vita nostra super terram — *Inc.* Basilica igitur gloriosi conf. Christi Remigii — *Des.* Huius vero exemplar huiusmodi est: Leo ep... Compertum caritati (JAFFÉ-LOEWENFELD, *nº 4185*). [4825

(Editio integra) MABILLON, *Acta*, VI, 1. 713-27; 2ª ed. 625-38; || *P.L.* CXLII. 1415-40.

(Nonnulla et quidem alia ab aliis omissa sunt) BARONIUS, *Annales*, an. 1049, XVII; || inde in **Conciliorum collectionibus* (ed. LABBE, IX. 1028-45; || ed. MANSI, XIX. 727-45); || MARLOT (G.), *Metropolis Remensis hist.* II (1669), 88-104. — *Act. SS.* Oct. I. 176-84. — WATTERICH, t. c. 113-27.

Exc. HONTHEIM, t. c. 668-69. — BOUQUET, XI. 463-67.

4. MIRACULA NARRATA A DESIDERIO AB. CASINENSI.

Miracula S. Benedicti*, auct. DESIDERIO, lib. III, c. 3 (vid. supra **Benedictus Casinensis, **15**, B); || BARONIUS, *Annales*, an. 1054, XLVIII-LI; || *Act. SS.* April. II. 673-74; 3ª ed. 672-73; || *P.L.* CXLIII. 545-48.

5. VITA AUCT. BRUNONE EP. SIGNIENSI (= EIUSDEM *Libellus de symoniacis*, PROL. ET CAP. 1-9). *Inc. prol.* Bruno Signiensis ep... Psalmista

loquitur — *Inc.* Laudemus igitur sanctos Dei — *Des.* ut dimittat mihi debita mea, qui cum Patre... Amen. [4826

S. Brunonis Astensis opera, ed. M. MARCHESIUS (Venetiis, 1651), II. 146-150; || *Bibl. patr. Lugd.* XX. 1730-34; || MURATORI, op. c. III, 2. 346-55; || *Brunonis Astensis opera,* ed. Br. BRUNI, II (Romae, 1791), 607-14; || *P.L.* CXLV. 1109-22; || SACKUR (E.), in *MG.* Libelli de lite, II. 546-54.

Exc. WATTERICH, t. c. 95-100.

6. VITA ET MIRACULA. *Inc. prol.* Tua me cogit paternitas, ven. Landulfe — *Inc.* Chuonrado igitur imp. Germaniae — *Des.* Datum per manum Libuini... Gratia Dei... Amen. — *Inc. miracula Beneventi facta.* Iohannes quidam nomine — *Des.* adipisci meruit sanitatem. — *Inc. miraculum Romae factum.* In illis itaque diebus erat quaedam mulier — *Des.* tribuit servo suo Leoni. [4827

BORGIA (St.), *Memorie istor. di Benevento,* II. 299-348. — Cf. supra **2 c.**

Exc. WATTERICH, t. c. VIIC-C.

7. VITA AUCT. BOSONE CARD. *Inc.* Leo natione Germanicus, nobilis — *Des.* sanati et salvati sunt. [4828

MURATORI, op. c. III, 1. 277-78; || WATTERICH, t. c. 100-105; || DUCHESNE (L.), *Le Liber pontificalis,* II. 354-56.

8. CARMEN. *Inc.* Nonus papa Leo procerum generosa propago — *Des.* ave generisque tui miserere. [4829

HÖFLER (C.), *Die deutschen Päpste,* II (Regensburg, 1839), 369-71; || *Anal. Boll.* XVII. 167-68.

9. EPITOMAE etc.

a. *RICHERUS, *Gesta Senoniensis eccl.* II. 14 et 18 al. 19 (D'ACHERY, *Spicilegium,* III. 312-13, 320; || ID. ed. DE LA BARRE, II. 616, 618; || CALMET, *Hist. de Lorraine,* II, preuves, 13; ed. 2ª, III, preuves, 153 [solum c. 14]; || G. WAITZ, in *MG.* Scr. XXV. 279, 279-80).

b. PETRUS DE NAT. IV. 65.

Leo (Leus) presb. **et Marinus** diac. conf. in diocesi Ariminensi, saec. IV extr. — Aug. 1 et Sept. 4.

1. VITA. *Inc.* Temporibus Diocletiani et Maximiani imp. cum persecutionis tempestatibus (*al.* quando persecutionibus et t.) — *Des.* in monte Titano, in ecclesia quam ipse sibi aedificaverat... [4830

MOMBRITIUS, II. 52-55ᵛ. — *Act. SS.* Sept. II. 215-19: idem libellus, omisso tamen initio, ut omissum erat in codice Bodecensi, ubi *inc.* " Exiit edictum a Diocletiano... " [4831

2. EPITOMAE. a. *Inc.* Temporibus Diocl. et Max. imp. contigit de finibus Dalmatiae — *Des.* triumphator migravit sub die I kal. aug. [4832

Act. SS. Aug. I. 48-49.

b. *Inc.* Marinus conf. in civitate Ariminensi claruit — *Des.* in Titano monte, qui vocatur Pena S. Marini. [4833

PETRUS DE NAT. VIII. 36.

Leo Assisiensis socius S. Francisci, † 1271. — Nov. 14/15.

VITA. *Inc.* Quasi vas auri solidum — *Des.* et fuit Assisii in basilica s. Francisci traditus sepulturae. [4834

Analecta Franciscana, III (1897), 65-74.

Leo apostolus Baionensium, (ep. Rotomagensis), m. saec. IX extr. (?). — Mart. 1.

1. VITA. *Inc.* Ut b. Leonis m., ff. cc., informemur exemplis... Fuit itaque in Normanniae partibus — *Des.* speraverant, plangentium. Explicuit vita... [4835

Act. SS. Mart. I. 93-96; 3ª ed. 94-96.

2. VITA. *Inc.* Gloriosi m. Leonis, ff. cc., natalem celebrantes... Fuit igitur vir b. — *Des.* et alia innumera, praestante... [4836

Act. SS. t. c. 96-97; 3ª ed. 97; || MENJOULET, *Histoire de S. Léon apôtre de Bayonne* (Bayonne, 1876), 229-32; || PIGEON (E. A.), *Vies des SS. du dioc. de Coutances,* II (1898), 204-6.

3. VITA. *Inc.* Leo apud Carentam in Neustria — *Des.* sanctitatem voluit esse testatam. Passus est... [4837

PIGEON, t. c. 203-4.

Leo ep. Catanensis, † cca. 780. — Febr. 20.

1. VITA. *Inc. prol...* — *Inc.* Leo virtutis eximiae vir fuit — *Des.* benedicens Dñm. Depositus est autem... [4838

(Mut. ?) CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* II. 9-22 (omisso prologo, de quo vid. *ibid.* in fine voluminis: animadversiones, p. 9, n. 1).

2. VITA (ANTIQUA ?) *Inc.* B. Leo Italus in finibus Ravennatum oriundus — *Des...* [4839

AMICUS ET STATELLA (V. M.), *Catana illustrata,* I (1740), 379-83 (omisso ultimo capitulo).

Leo ab. Cavensis, † 1079. — Iul. 12.

VITA. *Inc.* Secundus Cavensis monasterii pater Leo — *Des.* sed fructum optimum meruit aeternae mercedis. [4840

SURIUS, VII (1581), 578-80; IV (1579), 191-93; VII (1618), 173 med.-174; VII (1877), 228-31; || MABILLON, *Acta,* VI, 2. 366-69; 2ª ed. 370-73; || *Act. SS.* Iul. III. 460-61; 3ª ed. 435-37; || MURATORI, *Rer. ital. scr.* VI. 213-18.

Apud Surium ante Vitam legitur prologus in Vitas SS. Alferii, Leonis, Petri et Constabilis, cuius locus proprius est ante Vitam Alferii; *vid.* supra **Alferius.**

Leo mon. presb. in diocesi Larinensi, saec. XI. — Mai 2.

VITA. *Inc.* B. Leo Christi conf. natus est nobilis — *Des.* et sollemniter translatum fuit. In qua precibus... [4841

POLLIDORUS (I. B.), *Vita et antiqua monumenta S. Pardi ep.* (Romae,

1741), 76-77; || TRIA (Giov. A.), *Memorie storiche civili ed ecclesiastiche della città e diocesi di Larino* (Roma, 1744), 654-55.

Leo Lucas ab. in Calabria, saec. IX. — Mart. 1.

VITA. *Inc.* B. igitur et dignus Christi conf. Lucas, qui et Leo, de Sicilia — *Des.* usque in hodiernum diem. Celebratur autem dies... [4842

Act. SS. Mart. I. 98-102; 3ª ed. 99-102. — (**Mut.**) CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* II. 80-84.

Leo ab. Mentuniacensis, saec. VI. — Mai 25.

VITA (ANTIQUA?) *Inc.* Fuit vir bb. Leo ab. in villa — *Des.* recepto vestimento, migravit ad Dñm. [4843

CAMUZAT, *Promptuarium Tricass.* f. 357-58; || SURIUS, V (1618), 306-7; || MABILLON, *Acta*, I. 114; 2ª ed. 107; || *Act. SS.* Mai VI. 74 (3ª ed. 73), n. 2.

Leo ep. Rotomagensis. *Vid.* **Leo** apostolus Baionensium.

Leo ep., † in Samo insula. — April. 29.

TRANSLATIO VENETIAS. *Inc.* Leo ep. in Graeciarum partibus natus — *Des.* cuius festum agitur III kal. mai. [4844

PETRUS DE NAT. IV. 101; || *Act. SS.* April. III. 626 (3ª ed. 633), n. 2; || CORNELIUS (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* V. 90-91.

Leoba (Lioba, Leobgytha, Thrûtgeba) abb. Biscofesheimensis, † cca. 783. — Sept. 28.

VITA AUCT. RUDOLFO MON. FULDENSI. *Inc. epist.* Libellum quem de vita et virtutibus — *Inc. prol.* Scripturus vitam b. et venerabilissimae L-ae v. — *Inc.* In Britannia insula, quam natio Anglorum — *Des.* Haec autem duo quia plerique fratrum... [4845

SURIUS, V (1574), 396-406; (1580), 433-43; IX (1618), 296-302; IX (1878), 670-84 (deest ubique epist.); || MABILLON, *Acta*, III, 2. 246-59; 2ª ed. 222-34 (deest epist.); || *Act. SS.* Sept. VII. 760-68; 3ª ed. 709-17; || WAITZ (G.), in *MG.* Scr. XV. 121-31. — **Var. lect.** MONE, *Quellensammlung*, I. 51-52, 529.
Exc. SERARIUS, *Rer. Mogunt.* 591-94; *id.* ed. IOANNIS, I. 365-66. — LE COINTE, *Ann. eccl. Franc.* VI. 173-74. — SCHANNAT (I. F.), *Hist. Fuldensis* (1729), probat. 79-81. — BOUQUET, V. 452.

Leobardus reclusus in Maiore Monasterio, † post 573. — Ian. 18.

VITA AUCT. GREGORIO TURON. (*Vit. Patrum*, XX). *Inc. prol.* Ecclesia fidelis aedificatur — *Inc.* Igitur bb. Leobardus Arverni territurii indigena — *Des.* nulli fidelium haberi reor incertum. [4846

**Greg. Turon. opera* (ed. RUINART, 1251-56; || *P.L.* LXXI. 1092-96; || ed. KRUSCH, 741-44); || SURIUS, I (1570), 421-22; (1576), 436-38; (1618), 290-291; (1875), 438-41; || *Act. SS.* Ian. II. 198-99; 3ª ed. 562-63.

Leobatius ab. Senapariensis, saec. VI. — Iul. 18. *Vid.* **Ursus.**

Leobinus ep. Carnotenus, † cca. 556. — Mart. 14.

VITA PERPERAM ADSCRIPTA FORTUNATO. *Inc.* Igitur bb. Leobinus Pictavorum urbis indigena — *Des.* ad eius consortium pervenire, qui in trinitate perfecta... Amen. [4847

LABBE, *Bibl. mss.* II. 582-88; || *Act. SS.* Mart. II. 350-54; 3ª ed. 345-49; || MABILLON, *Acta,* I. 123-28; 2ª ed. 115-20; || *Fortunati opera,* ed. LUCHI, II. 140-53; || *P.L.* LXXXVIII. 549-62; || *Fortunati opera,* ed. KRUSCH, in *MG.* Auct. ant. IV, 2. 73-82.

EXC. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 537-38; || BOUQUET, III. 430-31.

Leocadia v. m. Toleti, sub Diocletiano. — Dec. 9.

1. PASSIO. *Inc.* In temporibus illis, dum post corporeum Salvatoris adventum — *Des.* Dño consecravit. Cumque tam crudelium eius gestorum in Toletanam urbem ad b. L-am percucurrisset fama, genibus in ȯratione positis... [4848

* MARIANA (I.), *Historiae de rebus Hispaniae* (Toleti, 1592 et saepe postea), lib. IV, c. 13; || *Hispan. illustr.* II (1603), 307-8; || FLOREZ, VI. 315-17; 2ª ed. 320-22; || PONSICH Y CAMPS (R. de), *Vida, martyrios y grandezas de S. Eulalia* (Madrid, 1770), 305-10; || LA FUENTE (Vic. de), *Hist. eccl. de España,* 2ª ed. I (1873), 335-37.

Non parva est in ultimis libelli verbis lectionum varietas; vid. etiam *Anal. Boll.* XVII. 119, 324°.

2. EPITOME.

IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 97.

Leodardus conf. Suessionensis, ante saec. IX. — Oct. 28.

VITA (ANTIQUA?) *Inc.* Leudardus Suessione plebeio genere ortus — *Des.* in qua et hodie asservatur. [4849

Act. SS. Oct. XII. 641-42.

Leodegarius ep. Augustodunensis, † 678. — Oct. 2.

1. VITA AUCT. MON. S. SYMPHORIANI AUGUSTOD. *Inc. mutila* [*initium supplevit scriba sic:* Audite, ff., et intelligite... Cum iam longo tempore ipsa civitas obsessa esset, et ipse] graviter laesus non omnem cordis malitiam — *Des.* (*mutila*) ideo processurus erat ad matutinorum sollemnia | [4850

EXC. PITRA (J.-B.), *Histoire de S. Léger* (Paris, 1846), 504; || WAITZ (G.), in *Archivo* Pertzii, XI. 273. — KRUSCH (Br.), in *Neues Archiv,* XVI. 593-96.

De ipso libello vid. KRUSCH, t. c. 569 sqq.; cf. *Catal. Paris.* III. 370, 58°, 59°.

2. VITA AUCT. URSINO. a. *Inc. prol.* Dño meo... Ansoaldo... Iussioni obtemperans vestrae parui — *Inc.* Igitur b. Leodegarius ex progenie

celsa Francorum — *Des.* sepelivit corpus b. martyris. In quo loco fiunt (*al.* operantur) culmina virtutum... [4851

(Omissa vel tota vel paene tota ultima parte libelli, quae est de translatione S. Leodegarii; ideo nempe omissa est, quia vix non ad verbum convenit cum ultima parte Vitae 3) MABILLON, *Acta*, II. 698-705; 2ª ed. 668-675; || BOUQUET, II. 627-32; || *Act. SS.* Oct. I. 485-90; || *Act. SS. Belgii*, IV. 97-106; || *P.L.* XCVI. 335-46. — In codicibus, quos quidem inspeximus, magna est praesertim in ultima parte libelli lectionum varietas. Aliquando etiam prologus in initio deest et paulo ante finem libelli est insertus.

(Totus libellus, sed mut.) SURIUS, V (1574), 491-99; (1580), 545-53; X (1618), 12-16; X (1879), 65-78; || DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 617-25.

b. *Inc. prol. ut in* 2 a. — *Inc.* S. Leodegarius celsa ac nobili Francorum progenie — *Des.* corpus s. martyris decenter et honorifice sepelivit. In quo loco, Christo operante, divina largiuntur beneficia... [4852

Recensio quae legebatur in codicibus Divionensi et Romaricensi, de quibus *Act. SS.* t. c. 364, n. 34. Horum varias lectiones aliquas vide *ibid.* inter Annotata ad Vitam 2 a.

3. VITA (EX 1 ET 2 COMPILATA). *Inc. prol.* Dño vere sancto... Erminario... Dum saepe (*al.* Persaepe) a vobis iussus — *Des.* opportuna suffragia. — *Inc.* Gloriosus igitur ac praeclarus Leodegarius urbis Augustidunensis ep. — *Des. ut* 2 a. [4853

DUCHESNE, t. c. 600-616; || MABILLON, t. c. 680-98; 2ª ed. 650-68; || BOUQUET, t. c. 611-27; || *Act. SS.* t. c. 463-81; || *Act. SS. Belgii*, IV. 63-93; || *P.L.* t. c. 345-74.

In his omnibus editionibus deest ultima pars prologi (" suffragia, quoniam ratum habeo — non oblivisci debeatis. ") et RESPONSUM ERMINARII (" Textum huius libri... "); hanc prologi partem et initium responsi ed. KRUSCH, t. c. 575.

4. VITA METRICA, libris 2. *Inc. prol.* Carmina plura nitent studio florente peracta — *Inc. lib. I.* Tempora temporibus cedunt — *Des. lib. II.* Auxiliis solitis, martyr, me protege semper. [4854

PITRA, t. c. 464-503; || *P.L.* CXIV. 1131-52; || TRAUBE (L.), in *MG.* Poet. lat. III. 5-37.

5. VITA AUCT. FRULANDO MON. MURBACENSI, libris 2. *Inc. prol.* Non minimae difficultatis, ven. pater Eberharde — *Inc. lib. I.* S. Leodegarii, ff. cc., venerandam passionem... Illum etenim clarissimi inter Francorum principes — *Des. lib. II.* Si qui sunt huiuscemodi... [4855

PITRA, t. c. 525-68.

Exc. *Act. SS.* t. c. 461-62, n. 390, 391 (= lib. II, c. 31, 32, 33 et particula c. 34). — *Catal. Paris.* II. 351-52, n. 4-7 (= lib. II, c. 31, 32, 33 et initium c. 34).

6. TRANSLATIO EBROILUM. *Inc.* Tempore quo gravissima Danorum rabies — *Des.* manet Ebroilo cum corpore s. L-ii; ubi... [4856

Catal. Paris. II. 350-51, n. 1-3. — Sequebantur miracula de quibus supra 5, exc.

Exc. *Act. SS.* t. c. 446, 448, n. 346, 352.

7. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXIV. 124, 125. — *Leg. aurea,* c. 148 (143); || MOMBRITIUS, II. 56-56ᵛ. — PETRUS DE NAT. IX. 63.

Leodegarius presb. in pago Pertensi, saec. V/VI. — Iun. 23.

VITA ET TRANSLATIONES. *Inc.* Fuit in Pertensi monasterio quidam frater — *Des.* Haec translatio... facta est tempore Guilelmi... [4857

Act. SS. Iun. IV. 486-88; 3ª ed. V. 415-16.

Leodemirus (Leudomerus) ep. Catalaunensis, † post 614. — Oct. 2.

VITA AUCT. STEPHANO AB. S. URBANI (?). *Inc.* Postquam b. Elaphius migravit ad Dñm — *Des.* regnante in Gallia Clotario et imperante super omnia Dño I. C... [4858

Act. SS. Oct. I. 335-37.

Leodowinus. *Vid.* **Liutwinus.**

Leonardus conf. Corbiniacensis, † cca. 570. — Oct. 15.

1. VITA. *Inc. prol.* Clarissimorum vita virorum — *Inc.* S. igitur Leonardus ex eorum sanctorum, qui tempore s. Innocentii ep. — *Des.* Ad praefixum namque s. L-i sepulcrum... [4859

Act. SS. Oct. VII. 47-49.

2. EPITOMAE. a. *Inc.* Temporibus regis Lotharii s. L. in pago Cenomannico — *Des.* Huius L-i vita apud Corbiniacum legitur... [4860

VINC. BELLOV. XXII. 82. — Cf. *Act. SS.* t. c. 46, n. 5 („Habemus et alia duo apographa... „); 49, annot. *n.*

b. *Inc.* B. Leonardus temporibus regis Clotarii, filii Clodovaei — *Des.* frequentia miraculorum ostendit. [4861

GONONUS (B.), *Vitae Patr. Occid.* 209-10 (ex Sanctorali Bernardi Guidonis).

c. *Leg. aurea,* c. 155 (150), § 6; || MOMBRITIUS, II. 57 med.-57ᵛ.

d. PETRUS DE NAT. X. 111.

Leonardus conf. Nobiliacensis in dioec. Lemovicensi, saec. VI. — Nov. 6.

1. VITA. *Inc.* B. igitur Leonardus temporibus Anastasii imp. — *Des.* Nam caeci illuminantur, leprosi mundantur... [4862

ARBELLOT, *Vie de S. Léonard* (Paris, 1863), 277-89; || KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 396-99 (nonnullis rescissis). — (**Mut.**) SURIUS, VI (1575), 116-18; (1581), 121-24; XI (1618), 165-67; XI (1880), 301-6 [cap. 1-7].

2. MIRACULA. I. Post transitum autem s. L-i... Evolutis igitur non paucis diebus, revelatum est... [4863

II. Quidam vicecomes Lemovicensium, qui... [4864

III. Alterum quoque... Nam discordantibus inter se... [4865
IV. Rursus quidam peregrinus ex longinqua... [4866
V. Aliud quoque... Nam apud urbem Nannetem... [4867
VI. Factum est... vivente magno Wilelmo duce... [4868
VII. Super fluvium praeterea Rhodanum... [4869
VIII. Quin etiam cuidam servo suo... [4870
IX. Praeterea in Pictavensi diocesi... ad S. L-um. [4871

(Sola c. I, IV, V, VII-IX) ARBELLOT, t. c. 289-94.
(Totus libellus, sed mut.) SURIUS, VI (1575), 118-21; (1581), 124-26; XI (1618), 167-68 [c. 8-15].
Exc. BESLY (J.), *Hist. des comtes de Poictou* (1647), 325, sign. Ss.iij (initium c. VI). — Epitome miraculi IV legitur apud CAPGRAVE, f. 200ᵛ.

3. WALRAMI EP. NUMBURGENSIS EPISTULA DE S. LEONARDO. *Inc.* Valeramus... Mirabilis Deus in sanctis suis... [4872

MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* I. 635-36; || *P.L.* CLIX. 993-94.

4. MIRACULA AUCT. EODEM. I. *Inc.* S. Spiritus adsit nobis gratia... Erat in illo Hierosolymitano exercitu Richardus quidam — *Des.* hominem ad sua reducit. [4873

ARBELLOT, t. c. 294-96.

II. *Inc.* Eodem etiam tempore cum Boimundus — *Des.* Ipse leoninam, Guibret, in te concitet iram. [4874

Catal. Paris. II. 276-87.
Exc. ARBELLOT, t. c. 296-98.

III. *Inc.* Praeterea accidit aliud... In Vivariensi itaque episcopatu — *Des.* Sicque pariter laetantes... Amen. [4875

IV. *Inc.* In provincia Rotenensi... captus fuit miles — *Des.* Quae de re omnes gentes plaudite... Ipsi gloria... [4876

ARBELLOT, t. c. 298-300, 300-301.

V. *Inc.* Istud vero non retro mittamus miraculum — *Des.* Mox vero ut precem adiunxit... Amen. [4877

VI. *Inc.* Quia saepius scriptorum ignavia... Erant igitur in Arverniae confinio — *Des.* Ubi crebra cottidie fiunt miracula... Amen. [4878

VII. *Inc.* Aliud quoque... Fuit in nostris temporibus — *Des.* Quem elevantes et vultum illius renovatum... [4879

Catal. Paris. II. 287-88, 288-90, 290-92.

5. EPITOME.

VINC. BELLOV. XXII. 11, 12. — *Leg. aurea*, c. 155 (150), § 1-5; || MOMBRITIUS, II. 56ᵛ-57 col. 2 med. (omisso prologo). — PETRUS DE NAT. X. 29.

Leonardus conf. Vendoperensis = **L.** conf. Corbiniacensis.

Leonorius ep. in Britannia Armorica, saec. VI. — Iul. 1.

1. Vita. *Inc.* Post passionem et crucem... Temporibus igitur Gilleberti Britonum regis — *Des.* Et nos sine dubio scimus quod ille intercessor erit... Amen. [4880

Catal. Paris. II. 153-73.

2. Vita. *Inc.* Fuit vir quidam in Britanniae partibus — *Des.* honorem paternum... recipere meruit integrum. [4881

Act. SS. Iul. I. 121-24; 3ª ed. 107-10.
Exc. Duchesne, *Hist. Franc. scr.* I. 536-37. — Morice, *Mém. hist. Bretagne,* I. 193-94. — Bouquet, III. 432.

Leontius et Carpophorus mm. Aquileiae, sub Diocletiano. — Aug. 20.

Petrus de Nat. vii. 87; || *Act. SS.* Aug. IV. 35.

Leopardinus mon. m. Albiniaci, saec. VI/VII. — Oct. 7.

1. Vita. *Inc.* Sapientia Dei Patris, quae attingit a fine — *Des.* Qui anxios miseriarum nostrarum languores... [4882

Labbe, *Bibl. mss.* II. 415-24; || *Act. SS.* Oct. III. 914-20.

2. Epitome. *Inc.* B. Leopardinus Arvernensis territorii accola — *Des.* caput tandem ipsius praeciderunt. [4883

Labbe, t. c. 424-25; || *Act. SS.* t. c. 921.

Leopardus ep. Auximas, saec. VII (?). — Nov. 7.

1. Vita. *Inc. prol.* Ego quidem propter defectum scientiae — *Inc.* Erat quaedam nobilissima civitas in med[it]ullio Marchiae — *Des.* Post multa miracula et paucos dies... [4884

Pannelli (D.), *Memorie di San Leopardo vescovo d'Osimo* (Pesaro, 1755), 47-66.

2. Inventio an. 1296. *Inc.* Anno Dñi mccxcvi tempore dñi Bonifatii papae — *Des.* et bonae, et non vocatae. [4885

Martorelli (L.), *Memorie historiche dell' antichissima e nobile città d'Osimo* (Venezia, 1705), 136; || Pannelli, t. c. 6-10.

3. Miracula an. 1476. *Inc. prol.* In nomine Dñi. Amen. Anno Dñi mccccLxxvi — *Inc.* Ven. vir dñus Nicolaus Bartholi — *Des.* Et ego Stephanus... [4886

Pannelli, t. c. 26-35.

4. Inventio an. 1479. *Inc.* Gloriosus Christi conf. s. L. ep., prout in eius legenda — *Des.* dixit... Magdalenae : Vade, fac votum Deo. [4887

Pannelli, t. c. 35-41.
Exc. Ughelli, II. 1018-20; 2ª ed. I. 507-8.

Leopardus m. Romanus, cultus Aquisgrani, sub Iuliano. — Sept. 30.

PASSIO. *Inc.* Temporibus Iuliani apostatae fuit vir quidam — *Des.* Postea vero translatus Aquisgrani; ubi usque hodie... [4888

Act. SS. Sept. VIII. 416-17.

Leopoldus Pius, marchio Austriae, † 1136. — Nov. 15.

1. ORATIO IOHANNIS FRANCISCI DE PAVINIS. *Inc.* Si quam dicendi facultatem — *Des.* quaesita iam praemia declarentur. Dixi. [4889

[Oratio]... ab Francisco appellato Patavo... habita, s. l. a. (HAIN, 12533), f. 1-11ᵛ; || *id.* s. l. a. [Romae, 1485] (HAIN, 12534 = COPINGER, II, n° 529), f. 1-12ᵛ; || SURIUS, VII (1581), 842-51; VI (1581), 383-92; XI (1618), 354-59; XI (1880), 503-10; || POLZMANNUS (B.), *Compendium vitae, miraculorum S. Leopoldi* (s. l., 1591), f. 35-59; || PEZ, *Scr. rer. austr.* I. 577-92.

2. RELATIO EIUSDEM IN PROCESSU CANONIZATIONIS. *Inc. prol.* Emitte lucem tuam... Etsi quam plurima, bb. pater — *Inc.* Insignem pietate virum b. L-um — *Des.* cum praecedentibus fore annotanda. [4890

(D)efensorium canonisationis S. Leopoldi, s. l. a. [1485] (HAIN, 12536), sign. a.2-h.6ᵛ; || PEZ, t. c. 593-72.

EXC. POLZMANNUS, t. c. f. 23-34.

3. LECTIONES. *Inc. prol.* Cum hodie festa s. L-i celebremus — *Inc.* Ortum L-i ex Suevis ducibus trahi — *Des.* illum patronum et intercessorem constituerit; cui sit honor... [4891

Hystoria S. Leopoldi. In festivitate S. L-i ... secundum rubricam ecclesiae Pataviensis, s. l. a. (HAIN, 10032), f. 2ᵛ-7; || *Historia S. Leopoldi. In festinicace* (sic) etc. [Passavii, 1490], (COPINGER, II, n° 3548), f. 2ᵛ-7ᵛ; || *Hystoria de S. Leopoldo,* s. l. a. [Passavii, 1490] (COPINGER, II, n° 3549), f. 4ᵛ-10ᵛ.

Leovigildus m. Cordubae. *Vid.* **Christophorus.**

Letardus ep. Silvanectensis, saec. VI extr. — Febr. 24.

1. VITA AUCT. GOSCELINO. *Inc.* Nunc b. Letardi exhibeantur induciae. Dignus Deo antistes L. praecursor — *Des.* Haec pauca de innumeris... et praedicant. [4892

GOSCELINUS, *De translatione S. Augustini Cantuariensis* (vid. **Augustinus** Cantuar., 4), libro II, n. 31-40.

2. EPITOME. *Inc.* Dignus Deo *etc. ut* 1. — *Des.* pleno intellectu et ratione formatur. [4893

CAPGRAVIUS, f. 218ᵛ-19; || *Act. SS.* Febr. III. 470; 3ª ed. 475.

Leu... *Vid.* **Leo...**

Leucius ep. Brundusinus. — Ian. 11.

1. VITA. *Inc.* Regnante ven. et magnifico Theodosio imp. — *Des.* Sed ex hoc quod in hac historia declaratur... [4894

Bibl. Casin. III. Floril. 358-65 (omissa sunt prima capitula, quia simillima erant initio Vitae 3).

2. VITA AUCT. PEREGRINO EP. BRUNDUSINO. *Inc. prol.* Sacram b. Leucii memoriam pio venerantes affectu — *Inc.* Anno igitur inc. dñicae CLXIV dum Romanae ecclesiae praesideret Pius — *Des.* Haec autem scripta sunt de multis quae referuntur, ad laudem... [4895

ADDITAMENTUM. *Inc.* Per idem tempus, dum ven. pontifex, qui gesta confessoris composuit — *Des.* veneramur. Fiat, fiat. Amen. [4896

De qua BARONIUS, in editione sua *Martyrologii Romani*, ad diem 11 ian. Apographum e schedis Baronii exscriptum maiores nostri acceperunt; quod servamus.

3. VITA ET TRANSLATIONES, AUCT. SYNCELLO IOHANNIS EP. TRANENSIS. I. VITA. *Inc. praef.* Sicut variis assueti deliciis — *Inc. ut* 1. — *Des.* Plurima autem mirabilia... Dñus operari dignatus est, cui est... [4897

Act. SS. Ian. I. 669-72.
EXC. (paululum passim contracta) MONACHUS (M.), *Sanctuarium Capuanum* (1630), 440-42.

II. TRANSLATIONES. *Inc. prol.* Gloriosum et omni devotione — *Inc.* Igitur postquam sacratissimum corpus huius conf. apud Brundusium — *Des.* qui tua prae omnibus devotissime festa venerantur, praestante... Amen. — *Sequitur carmen.* Grandia sancte iubes — *Des.* Gloria sit Dño... Amen. [4898

Act. SS. t. c. 672-73 (deest carmen); || UGHELLI, VII. 1207-9; 2ª ed. 892-894; || TORTORA (A. A.), *Relatio status sanctae primatialis ecclesiae Canusinae* (Romae, 1758), 87-88 (deest carmen).

4. LECTIONES.

MONACHUS, t. c. 442-43 et 443-44; || *Act. SS.* t. c. 668 et 667-68.

Leucius m. Caesareae. *Vid.* **Thyrsus, Leucius** etc.

Leutfredus ab. in Normannia, † 738. — Iun. 21.

1. VITA. *Inc. prol.* Scriptum legimus in libro Ecclesiastici — *Inc.* B. vir Leutfredus infra Gallias pago Ebroicensi — *Des.* Cuius patrociniis nos apud omnipotentem Deum... [4899

Vita S. Leufredi ab. (Paris. 1598), 5-26 (deest prol.); || BARRALIS, *Chronologia Lerinensis*, II. 198-208 (deest prol.); || DU BREUL (Iac.), *Supplementum antiquitatum urbis Parisiacae* (1614), 59-77 (deest prol.); || SURIUS, VI (1618), 279-82 (deest prol.); || MABILLON, *Acta*, III, 1. 583-92; 2ª ed. 544-52 (omissa parte prologi); || *Act. SS.* Iun. IV. 105-11; 3ª ed. V. 92-98. — (Mut. et contracta) GONONUS (B.), *Vitae Patrum Occid.* 271-74.
EXC. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* III. 375. — DU BOUCHET (J.), *La véritable Origine de la maison royale de France* (1646), preuves, 224. — BOUQUET, III. 644-45.

2. Translatio (SS. Leutfredi et Agofredi) an. 851. *Inc.* In anno dñicae inc. dccclі — *Des.* iuxta honorem congruum collocatum. [4900

Krusch (Br.), in *Neues Archiv,* XVIII. 595.
Exc. *Catal. Paris.* III. 46, 15°.

3. Miracula. *Inc. prol.* Explicuimus paucis quae de vita — *Inc.* In diebus igitur... principis Caroli Hucbaldus ab. — *Des.* Sed respiciat omnipotens Deus devotionem... [4901

Vita S. Leufredi (1598), 26-29; || Barralis, t. c. 208-9; || Du Breul, t. c. 77-79; || Surius, t. c. 283; || Mabillon, t. c. 592-93; 2ª ed. 552-53; || *Act. SS.* Iun. IV. 112; 3ª ed. V. 97-98.

4. Epitomae.

Vinc. Bellov. xxiv. 128. — Petrus de Nat. v. 136.

Lewinna v. m. in Anglia, saec. VII (?). — Iul. 24.

Translatio in monasterium Bergense (S. Winnoci) an. 1058, auct. Drogone mon. Bergensi, libris 2. *Inc. epist.* Dño ac ven. ab. Rumoldo... Verae dilectionis exhibitio — *Inc. prol.* Omnis mortalium cura diversis studiis — *Inc. lib. I.* Venit in mentem cuidam monacho — *Des. lib. II.* quam in sinu suo caelestis continet gloria. [4902

Mabillon, *Acta,* VI, 2. 112-26; 2ª ed. 115-34; || *Act. SS.* Iul. V. 613-27.
Exc. Holder-Egger (O.), in *MG.* Scr. XV. 783-89; cf. 1319-20.

Liafwinus. *Vid.* **Lebuinus.**

Libaria v. m. in Tullensi dioecesi, sub Iuliano (?). — Oct. 8.

1. Passio. *Inc.* Iulianus apostata apicibus sacri eloquii — *Des.* si quis infirmorum tetigerit, salvus factus est. Passa est autem... [4903

Gononus (B.), *Vitae Patrum Occid.* 253-55; || L'Huillier (J.-L.), *Sainte Libaire et les martyrs lorrains du IVᵉ siècle* (Nancy, 1889), II. 387-91 et (iterum) 395-400. — De ea *Act. SS.* Oct. IV. 231, n. 17, 18.

2. Passio. *Inc.* Saeva Iuliani persecutionis tempestas — *Des.* curatio infirmorum exstitit non modica. Sacra autem dies... [4904

L'Huillier, t. c. 392-94.

Liberalis conf. Altinensis, saec. IV. — April. 27.

1. Vita. *Inc.* Liberalis Altini honestis sed paganis ortus — *Des.* mirabilia operatur. [4905

Act. SS. April. III. 489-90; 3ª ed. 495.

2. Epitome.

Petrus de Nat. iv. 93.

Liberalis ep. Cannensis, sub Hadriano. — Dec. 30.

Petrus de Nat. ii. 20.

Liberatus ab., **Bonifatius** diac. et soc. mm. Carthagine, † 483. — Aug. 17.

1. Passio perperam adscripta Victori Vitensi. *Inc. prol.* Praedicaturus triumphos martyrum — *Inc.* Septimus namque agebatur annus — *Des.* cursum certaminis sui, coronante Dño, perfecerunt... [4906

**Victoris Vitensis Hist. pers. Wandal.* (*P.L.* LVIII. 261-66; || ed. Halm, 59-62; || ed. Petschenig, 108-14); || Surius, IV (1573), 744-46; (1579), 766-68; VIII (1618), 183-84; VIII (1877), 401-4; || *Act. SS.* Aug. III. 455-57.

Exc. Baronius, *Annales*, an. 484, ci-cvii.

2. Epitome.

Ado, 17 aug.

Liberius papa, † 366. — Sept. 23.

1. Gesta Liberii. *Inc.* Anno regni Constantini regis, nepotis Constantini — *Des.* Et requievit in pace. [4907

Coustant (P.), *Epistolae Romanorum Pontificum*, I (Paris. 1721), appendix, 89-94; || *P.L.* VIII. 1388-93.

2. **Lib. pont.* (ed. Duchesne, I. 207-8; || ed. Mommsen, 77-79). — Vinc. Bellov. xv. 11.

Liberius ep. Ravennas. — April. 29; Oct. 23; Dec. 30.

1. *Agnellus, *Lib. pont. eccl. Ravenn.*, episc. viii [Liberius I], xii [Liberius II], xv [Liberius III] (*MG.* Scr. rer. langob. 283, 287, 288).

2. Vita Liberii I (*immo* III). *Inc. prol.* Liberius, id est vere liber — *Inc.* B. Liberii conf. atque pontificis gloriosa natalicia — *Des.* positum fuit. Ubi etiam usque hodie... [4908

Muratori, *Rer. ital. scr.* I, 2. 557-58.

Libertinus ep. Agrigentinus et **Peregrinus** mm., sub Valeriano. — Nov. 3.

Passio. *Inc.* Annuente Dei omnipotentis misericordia... [4909

Exc. (et quidem mut.) Caietanus, *Vitae SS. Sicul.* I. 22-23; || *Act. SS.* Nov. I. 611-12. — De initio libelli genuini vid. Caietanus, t. c. in fine voluminis : animadversiones, p. 18, n. 1; *Act. SS.* t. c. 621 (" Monitum ").

Liborius ep. Cenomannensis, saec. IV extr. — Iul. 28.

1. Vita (*Actus pont. Cenomann.* 4). *Inc.* Liborius natione Gallus successorque b. Pavacii — *Des.* nos liberare dignetur Dñus. Amen. Sua ergo in vita ostensa multa sunt... Amen. [4910

Bollandus (I.), *Vita S. Liborii ep.* (Antverpiae, 1648), 56-58; || Mabillon, *Vet. anal.* III. 66-68; 2a ed. 243; || *Act. SS.* Iul. V. 407-8.

Exc. Cauvin. *Géographie ancienne du dioc. du Mans*, vi-vii.

2. Vita. *Inc.* Benedictus Dñus, qui non derelinquit sperantes in se — *Des.* Praefuit autem ecclesiae Cenomannensi... [4911

Bollandus, t. c. 52-55; || *Act. SS.* t. c. 407.

3. TRANSLATIO CENOMANNOS SAEC. IX. *Vid.* **Iulianus** ep. Cenom., 6;

4. VITA ET TRANSLATIO (AUCT. AGIO MON. CORBEIENSI ?). I. VITA. *Inc. prol.* Quamvis multifariam modisque ineffabilibus — *Inc.* Hic igitur in Galliis originem ducens — *Des.* expulsiones immundorum spirituum, praestante ipsius gratia... [4912

II. TRANSLATIO PADERBORNAM AN. 836. *Inc. prol.* Descriptis superiore libello vita et transitu — *Inc.* Igitur ubi primum gloriosae memoriae Carolus — *Des.* Quo qui iam s. suum L-um feliciter perduxit... [4913

SURIUS, IV (1573), 329-43; (1579), 337-51; VII (1618), 278-87; || BOLLANDUS, t. c. 62-127; || *Act. SS.* t. c. 409-24.
(Sola pars I) SURIUS, VII (1877), 491-99.
(Sola pars II) PERTZ, *MG.* Scr. IV. 149-57.
Exc (ex parte II) LE COINTE, *Ann. eccl. Franc.* VIII. 450-57.

5. LIBELLI 4 EPITOME. I. *Inc.* S. Liborius ex Galliis originem ducens — *Des. ut* 4, I. — II. *Inc.* Baduradus ep. secundus — *Des.* haec pauca de multis dicta sufficiant. [4914

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 389^{b}-91^{b}; || *id.* (Lovan. 1485), f. 218^{v}-21.

6. TRANSLATIO PADERBORNAM AN. 836. *Inc.* Tempore quo Cenomannica ecclesia b. Aldrico — *Des.* toti Saxoniae profuturum. Hunc etiam precemur... [4915

BOLLANDUS, t. c. 128-35; || *Act. SS.* t. c. 425-26.

Licerius (Glycerius) ep. Conseranensis, saec. VI. — Aug. 27.

VITA. *Inc.* Bb. itaque Licerius antistes Coseranicae civitatis — *Des.* relictis terris, exceptus est caelo, praestante... [4916

LABBE, *Bibl. mss.* II. 588-91; || *Act. SS.* Aug. VI. 47-49. — Cf. *Catal. Paris.* I. 334, not. 1.

Licinius ep. Andegavensis, † saec. VII in. — Febr. 13.

1. VITA. *Inc. prol.* Ss. virorum venerabilia opera commemorantes — *Inc.* Bb. igitur Licinius ep. prosapia regum genitus — *Des.* In loco autem ven. requietionis ipsius... [4917

Act. SS. Febr. II. 678-82.
Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 544-45. — BOUQUET, III. 486-87.

2. VITA AUCT. MARBODO. *Inc. prol.* Vitam et actus b. L-ii ep. et conf. explicare cupientes — *Inc.* Igitur Licinius clarissimo genere ortus, reges enim — *Des.* et testis et sponsor. Amen. [4918

Act. SS. t. c. 682-86; || BEAUGENDRE (A.), *Hildeberti Cenomann. opera. Accesserunt Marbodi Redonensis ep. opuscula* (Paris. 1708), 1417-30; || *P.L.* CLXXI. 1493-1504.

Lidanus (Ligdanus) ab. Setinus, † 1118. — Iul. 2.

VITA ET MIRACULA. I. (AUCT. DIONYSIO). *Inc.* In nomine Patris... Anno

inc. Dñi N. I. C. MLXXXVIII... Incipit legenda b. L-i conf. de civitate Antenae — *Des.* quolibet anno, die obitus sui. [4919

II. (AUCT. EODEM). *Inc.* Nunc religio christianorum in melius innovatur — *Des.* uti erat servus Dei Lidanus. [4920

III. (AUCT. IOHANNE EP. SETINO). *Inc. prol.* Simplex veritas quanto simplicius — *Inc.* Cum ergo divino iudicio tota Setina civitas — *Des.* in civitate praedicta. Deo gratias. Amen. [4921

Act. SS. Iul. I. 343-48; 3ª ed. 305-9 (omisso initio partis II; initium partis I vid. ibid. 342, 3ª ed. 303, n. 8); || GEORGIUS (D.), *Historia diplomatica cathedrae episcopalis civitatis Setiae in Latio* (Romae, 1751), 169-81; || CAPPELLETTI, *Chiese,* VI. 567-79. — (Mut. et contracta) CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* II. 133-36.

Lidwigis seu **Lidwina** v. Schiedamensis, † 1433. — April. 14.

1. VITA PRIOR AUCT. IOHANNE BRUGMAN. *Inc.* In Hollandia quaedam civitas sita est nomine Schyedam, portum habens — *Des.* completis autem ab exordio aegritudinum eius annis 38. [4922

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 422c-26d; || *id.* (Lovan. 1485), f. 260v-66. — Cf. *Act. SS.* April. II. 268 (3ª ed. 267-68), n. 7.

2. VITA ALTERA AUCT. EODEM. a. *Inc. prol.* Venite et videte opera Dñi — *Inc.* In occidentali parte Hollandiae sita est civitas quaedam, nomine Schiedam, quae etiam — *Des.* ut et nos ad misericordiam Dñi pervenire... valeamus; quod nobis concedat, qui... vivit... [4923

Act. SS. t. c. 270-302; 3ª ed. 270-300.

b. *Inc. prol. ut* 2 a. — *Inc. ut* 2 a. — *Des.* Igitur concludendo sermonem hunc agamus Deo... gratias, qui... quique vivit... [4924

Exc. *Anal. Boll.* XIV. 72, 2°.

c. *Inc. prol.* Deus secundum psalmistam — *Inc. ut* 2 a. — *Des.* super idem sepulcrum construxerunt. — *Inc. epil.* Haec pauca et quasi de innumerabilibus — *Des.* et in futuro gloriam. Amen. [4925

De qua *Catal. Paris.* II. 618, 1°.

3. VITA TERTIA AUCT. EODEM, partibus 3. *Inc. prol.* Praeclara sunt praeconia — *Inc. litterae iudicum Schiedamensium* (*21 iul. 1240*). Nos Ballivus... prout infra. Universis et singulis... ballivus... Certificamus igitur — *Inc. pars I.* Igitur Lydwina nostra de comitatu Hollandiae — *Des. pars III.* eidem se devotius recommendent. [4926

Vita alme virginis Lijdwine de Schiedam, Sciedammis, 1498 (HAIN, 4002), sign. a.1v-v.6v (sequitur nota de hac editione " Hoc opus favente Dei gratia... Ex Schiedam, ad S. Annam. „); || *Act. SS.* t. c. 303-63; 3ª ed. 302-60 (sequitur eadem nota, 364; 3ª ed. 361). — (Mut. et contracta) SURIUS, VII (1581), 278-318; II (1578), 715-54; II (1875), 684-717.

Exc. RÖMER (R. C. H.), *Geschiedkundig oversigt van de kloosters en abdijen*

in de voormalige graafschappen van Holland en Zeeland (Leiden, 1854), II. 245-51.

4. EPITOME VITAE 2, AUCT. THOMA KEMPENSI, libris 2. *Inc. prol.* Religiosis fratribus... Dilectissimi in Christo ff., cum simus unius ordinis — *Inc. lib. I.* In occidentali plaga Hollandiae sita est civitas quaedam, ab adiacente rivulo — *Des. lib. II.* Haec suprascripta miracula contigerunt... anno secundo. [4927

* *Thomae a Kempis ... opera omnia,* ed. H. SOMMALIUS (Antverpiae, 1600/1601), III. 129-86 [saepe postea edit. an. 1606/7, 1615, 1623, 1625, 1635, 1660, 1680, 1728, 1759]; || SURIUS, IV (1618), 160-78.

Exc. *Act. SS.* t. c. 269 (3a ed. 268-69), n. 11, et 302 (3a ed. 301), n. 153-56.

Lietbertus ep. Cameracensis, † 1076. — Iun. 23.

1. GESTA *Inc.* Huic quidem Gerardo pontifici dñus L. in episcopatu successit — *Des.* et monachis decenter adornaverat. [4928

COLVENERIUS (G.), *Chronicon Cameracense* (Duaci, 1615), 353-80 (desunt pauca in fine); || LE GLAY, *Chronique d'Arras et de Cambrai par Balderic* (Paris, 1834), 326-50 (desunt eadem); || BETHMANN (L. C.), in *MG.* Scr. VII. 489-97.

Exc. BOUQUET, XI. 124-29.

2. VITA AUCT. RODULFO MON. S. SEPULCRI CAMERAC. *Inc. prol.* Christianae religionis cultus — *Inc.* Romani principatus imperiale solium — *Des.* erogari faciebat. Sepultus est autem... [4929

D'ACHERY, *Spicilegium,* IX. 675-733 (deest prol.); || ID. ed. DE LA BARRE, II. 138-53 (item); || *Act. SS.* Iun. IV. 586-605; 3a ed. V. 499-515; || *P.L.* CXLVI. 1449-84 (deest prol.).

Exc. BOUQUET, XI. 481-82. — BETHMANN, t. c. 535-38, in notis; cf. 528 sqq.

Lietfardus (Lifardus) ep. m. cultus in Hunonis-Curia, † cca. 640. — Febr. 4.

VITA ET TRANSLATIO HUNONIS-CURIAM. *Inc. prol.* Probabilem ss. virorum militiam — *Inc.* Tempore igitur quo Dagobertus imperium Galliae tenebat — *Des.* convalescamus. Sit igitur laus et iubilatio... [4930

Act. SS. Febr. I. 495-97; 3a ed. 501-2.

Exc. BOUQUET, III. 523.

Lifardus ab. Magdunensis, † cca. 550. — Iun. 3.

1. VITA. *Inc. prol.* Gesta sacratissimi ac ven. L-i ab. stilo illustrare — *Inc.* B. igitur Lifardus ex inclita Aurelianensium civium prosapia — *Des.* Quaesumus igitur ut per eorum pro nobis intercessionem... [4931

MABILLON, *Acta* I. 154-57; 2a ed. 144-47; || *Act. SS.* Iun. I. 300-302; 3a ed. 293-95. — (Mut. et contracta) SURIUS, III (1572), 459-61; (1579), 564-565; VI (1618), 42-43; VI (1877), 98-101.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. V. 81.

3. TRANSLATIO AN. 1104. *Inc.* Anno itaque ab inc. Dñi MCIV... ad ecclesiam dedicandam — *Des.* beatitudinem scilicet animarum et corporum; quam ipse nobis praestare dignetur... [4932

MABILLON, t. c. 157-59; 2ª ed. 147-49; || *Act. SS.* t. c. 302-4; 3ª ed. 295-97.

4. MIRACULA. *Inc. prol.* Qui miranda sanctorum gesta — *Inc.* Miles quidam, Gillardus nomine — *Des.* iustitia sopiret. — *Inc. epil.* Non est tutum homini, ff. cc... [4933

MABILLON, t. c. 159-64; 2ª ed. 149-54 (deest epil.); || *Act. SS.* t. c. 304-8; 3ª ed. 297-301.

Ligdanus. *Vid.* **Lidanus.**

Ligorius m. cultus Venetiis. — Sept. 13.

1. PASSIO ET TRANSLATIO VENETIAS. a. *Inc. prol.* Cum in omnium ss. sit nobis festivitatibus iucundandum — *Inc.* B. denique Ligorium ob spem futurae beatitudinis — *Des.* tanta dignatus est beneficia exhibere. Amen. [4934

CORNELIUS (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* XI. 80-82.

b. PASSIO ET TRANSLATIO VENETIAS. *Inc.* Ligorius Graecus natione ob spem futurae beatitudinis — *Des.* et beneficio tanto sibi per martyres suos exhibito. [4935

Exc. *Act. SS.* Sept. IV. 58, n. 5, 6.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. VIII. 73; || *Act. SS.* t. c. 57, n. 1, 2.

Lindtrudis, Lintrudis. *Vid.* **Liutridus.**

Linus papa m. sub Nerone. — Sept. 23.

* *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 121; || ed. MOMMSEN, 5). — PETRUS DE NAT. VIII. 109. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 84ᵛ-85.

Liud... Liut... Luid... Luit... Lud... Lut...

Liutbirga reclusa in dioec. Halberstadensi, † cca. 880. — Dec. 30.

VITA. *Inc.* Temporibus imp. magni Karoli, qui primus — *Des.* Et sic inter psallentium et lugentium voces... Obiit autem temporibus Ludovici iunioris... [4936

PEZ, *Thes. anecd.* II, 3. 147-78; || ECCARD (I. G.), *Historia genealogica principum Saxoniae superioris* (Lipsiae, 1722), 525-48.
Exc. PERTZ, *MG.* IV. 158-64.

Liudgerus ep. Monasteriensis, † 809. — Mart. 26.

1. VITA AUCT. ALTFRIDO EP. MONAST. *Inc. prol.* Altfridus gratia Dei ep... Petitioni vestrae idcirco consensum praebui — *Inc.* Vitam

s. L-i ratum duxi altius repetendum... Fuit in diebus Radbodi — *Des.* (*imperfecta?*) in eadem... sanitate, Dño largiente, permansit. [4937

Act. SS. Mart. III. 642-52; 3a ed. 641-50; || MABILLON, *Acta,* IV, 1. 18-35; 2a ed. 17-33; || LEIBNITIUS, *Scr. rer. Brunsv.* I. 85-97, n. 1-20; || PERTZ, *MG.* II. 404-19; || *P.L.* XCIX. 769-90, n. 1-20; || DIEKAMP (W.), *Die Vitae S. Liudgeri* (Münster, 1881 = DIE GESCHICHTSQUELLEN DES BISTHUMS MÜNSTER, IV), 1-53.

EXC. BOUQUET, III. 463; V. 449-50. — STRUNCK (M.). *Westphalia sancta,* ed. G. E. GIEFERS, II (1855), 58, 64, 67-74. — SLOET (L. A. J. W.), in *Handelingen en Mededeelingen van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden,* 1868, Mededeelingen, 53-54.

APPENDIX. *Inc.* Verum Liudgerus quamvis cuncta huiusmodi opera occultare vellet — *Des.* Nec eget ille nostri sermonis praeconio...; ubi nunc Christo coniunctus... Amen. [4938

LEIBNITIUS, t. c. 97-100, n. 21-29; || *P.L.* t. c. 790-96, n. 21-29. — Haec capitula, quae Vitae **1** in tantum non omnibus codicibus subiecta sunt, ex Vitis **2** et **3** exscripta videntur. Cf. DIEKAMP. t. c. XIX-XX.

2. VITA AUCT. MON. WERDENSI SAEC. IX. **I**. *Inc. prol.* Liudgeri merita multifaria... excedant modum. Verum ex plurimis pauca — *Inc.* Temporibus ergo Karoli Magni Fresonum et Saxonum primus — *Des.* sua hereditate amplificaverunt. Ibi omnipotenti Deo laus sit... [4939

BROWERUS (Chr.), *Vita S. Ludgeri* (inter SIDERA GERM., Moguntiae, 1616), 36-56; || SURIUS, III (1618), 254-60; || MABILLON, t. c. 35-48; 2a ed. 34-46; || DIEKAMP, t. c. 54-83. — Liber II qui in his editionibus statim sequitur, ad hanc Vitam **2** non pertinet, verum ad Vitam **3**.

EXC. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* III. 381. — *Act. SS.* t. c. 652-55; 3a ed. 650-53. — BOUQUET, V. 450. — PERTZ, t. c. 419-21.

II. *Inc. prol.* Divina igitur donante clementia — *Inc.* Fuit quidam in pago Nordgo — *Des.* α) *ut* 1. [4940

vel β) Haec s. ac vere b. conf. Christi L. de inexhauribili illo verae salutis fonte... Amen. [4941

Cf. DIEKAMP, t. c. 84, n. 1-17 (des. α) vel c. 1-26 (des. β).

3. VITA ET MIRACULA AUCT. ALIO MON. WERDENSI SAEC. IX, libris 2. **I**. *Inc. prol.* Omnibus ubique in Christo fidelibus... Quia, attestante Scriptura, opera Dei revelare — *Inc. lib. I.* Igitur Liudgerus ex Frisia oriundus fuit — *Des.* Nec eget ille *etc. ut* 1, *appendix.* [4942

SURIUS, II (1571), 384-405; (1578), 412-32; III (1875), 495-517.
EXC. DIEKAMP, t. c. 85-116.

II. *Inc. prol.* Liudgeri merita (*cf.* 2, I) excedant modum. Sed quia superiori libello — *Inc. lib. II ut* 2, II : Fuit... — *Des. ut* 2, II, β. [4943

α) BROWERUS, t. c. 57-75 (inc. prol. ab " Sed quia superiori "); || SURIUS, III (1618), 260-65 (item); || MABILLON, t. c. 48-61; 2a ed. 46-59 (item). — β) DIEKAMP, t. c. 116-34. — Magna est intra ipsum libellum tum codicum, tum editionum α et β inter se diversitas; capitula nempe alia subinde

omissa sunt, alia loco mutato. Cf. Diekamp, t. c. praesertim 117, not. *h*; 119, not. *u*; 133, not. *d*. Eadem tamen sunt libelli initium et finis.

Exc. Surius, II (1571), 405-9; (1578), 432-36. — *Act. SS.* t. c. 655-58; 3ª ed. 653-56. — Pertz, t. c. 421-24.

4. Vita rhythmica auct. mon. Werdensi saec. XII. *Inc. prol.* Forte quaeritur, cur ego tantillus — *Inc. letania I.* Gaude ecclesia de Liudgeri gloria — *Des.* Deus inchoata, Deus consummata. — *Inc. letania II.* Eodem tempore priores Coloniae — *Des.* posse de supernis suffragari terris. — *Inc. letania III.* Liudgeri gloria in celesti curia — *Des.* ut sit pro re gesta semper dies festa. [4944

Diekamp, t. c. 135-220 (letania i integra; letaniae ii et iii multis passim rescissis).

Exc. *Act. SS.* t. c. 627-661 (3ª ed. 625-659) passim; — ibid. Iun. III. 890-91 (3ª ed. IV. 743), n. 3, 6. — Leibnitius, t. c. 100-101; || Pertz, t. c. 424; || Behrends (P. W.), *Leben des heiligen Ludgerus* (Neuhaldensleben, 1843), 164-66; || *P.L.* t. c. 795-96. — Tibus (A.), *Grundungsgeschichte der Stifter... des alten Bisthums Münster*, I (Münster, 1885), 731, 771, 781.

5. Vita metrica. *Inc. prol.* Virtutes, Ludgaere, tuas — *Inc.* Extremum claudente diem, quo Francia felix — *Des.* (*mutila*) Liquisset, spectanda dedit spectacula cunctis. [4945

Exc. Diekamp, t. c. 250-56.

6. Vitae epitome. *Inc.* B. Luydgerus ex patre Tragrimo — *Des.* se tumulari rogaverunt. [4946

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 262ª-63ᵇ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 46ᵛ-48.

7. Miraculum saec. IX. *Inc.* In nomine Dñi N. I. C. Nos famuli s. L-i — *Des.* Kugulendal nomen accepit. [4947

Diekamp, t. c. 232-34; || Waitz (G.), in *MG.* XV. 167-68.

8. Miracula. *Inc. prol.* Cum nullum sit tempus — *Inc.* In pago Egmundi parentibus quidam editus — *Des.* remeavit ad sua. [4948

Act. SS. t. c. 659-60; 3ª ed. 657; || Diekamp, t. c. 229-32.

Exc. Pertz, t. c. 425 extr.

9. Miracula saec. XII. *Inc. prol.* S. Ludgeri meritis multa exemplorum celebritate — *Inc.* Episcopus Burchardus Monasteriensem civitatem — *Des.* ad S. Aegidium. Plura alia Deus operatus est... [4949

Act. SS. t. c. 661-64; 3ª ed. 659-61; || Wilmans (R.), *Additamenta zum Westfälischen Urkundenbuch* (Münster, 1877), 105-10; || Diekamp, t. c. 237-49.

Exc. Pertz, t. c. 424-25.

Liutgardis monialis Aquiriensis Ord. Cist., † 1246. — Iun. 16.

Vita auct. Thoma Cantipratano, libris 3. *Inc. prol.* Dñae reverendae... Hawidi... Officium personae et ordinis — *Inc. lib. I.* Pia

Lutgardis virgo ex illa quondam famosissima — *Des. lib. III.* et in diversis personis efficaciter est probatum. [4950

Act. SS. Iun. III. 234-62; 3ª ed. IV. 189-209. — (Mut) SURIUS, III (1572), 657-76; (1579), 768-86; VI (1618), 215-26; VI (1877), 409-35; ‖ HENRIQUEZ (Chr.), *Lilia Cistercii* (Duaci, 1633), I. 359-400 (om. prol.). — **Additamenta.** *Catal. Brux.* II. 220, 8°.

Liuthardus comes Cliviae, saec. IX extr. — Sept. 15.

VITA RHYTHMICA. *Inc.* Luthardus comes inclitus regali stirpe editus — *Des.* Omnes eius auxilio sustentantur et auxilio. O venerandum comitem... sanctum imbuit. [4951

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 328ᵇ-28ᶜ (desunt ultimi versus " O venerandum... "); ‖ *id.* (Lovan. 1485), f. 130-30ᵛ (item); ‖ *Act. SS.* Sept. V. 111-12.

Liutrudis v. in dioec. Catalaunensi, saec. VI. — Sept. 22.

1. VITA RHYTHMICA AUCT. THEODERICO EP. TREVERENSI. *Inc. prol.* Postquam virginis beatae Mariae virginitas — *Inc.* Quidam in Pertensi pago vir Sigmarus nomine — *Des.* Ibi nunc tanta corusca sponsa Christi gloria... Ipse tribuat animae famuli sui... Amen. [4952

De qua *Act. SS.* Sept. VI. 451, n. 16, 17; 453, annot. *s*.

2. VITA. *Inc.* Fuit vir quidam in pago Pertensi Sigimarus nomine — *Des.* de diversis infirmitatibus curabatur, praestante... [4953

Act. SS. t. c. 451-53.

3. VITA. *Inc.* B. Lutrudis in Gallia pago Pertensi — *Des.* quam ipsa... in honorem eius construxerat. [4954

SURIUS, V (1574), 345-46; (1580), 378; IX (1618), 233-34; IX (1878), 364-65.

Liutwinus ep. Treverensis, † cca. 713. — Sept. 29.

1. VITA. *Inc. prol.* Magnum aedificationis emolumentum — *Inc.* Tempore Childeberti regis exstitit quidam primas — *Des.* (*mutila*) videantur incredibilia. Tribulatis quoque... postposito omni loco. [4955

Act. SS. Sept. VIII. 169-72. — Sequebatur (post " omni loco ") clausula pia, quae edita non est.

Exc. DOMINICY (M. A.), *Ansberti familia rediviva* (1648), append. 18-19 (initium Vitae ab Hier. Vignier interpolatum, qui eius auctorem finxit esse Adalbertum ab. Mediani Monasterii).

2. VITA AUCT. THIOFRIDO EPTERNACENSI. *Inc. prol.* Sacrario Spiritus sancti sanctae Treverensis sedis archipraesuli Udoni... Nizo (*al.* Nithardus) et... grex Mediolacensium fratrum... Cum stultum Dei sapientius — *Inc.* Deus pater Dñi N. I. C., ex quo omnis paternitas... Sed ut taceamus de ceteris ante cognitis quam genitis... primas quidam — *Des.* Igitur post longae navigationis fastidia... Amen. [4956

De qua *Act. SS.* t. c. 159-61, n. 2-13; cf. *Catal. Paris.* II. 576, 6°. Eandem Vitam repperimus etiam in cod. Bonnensi S. 368, olim 226, fol. 62-90.
Exc. *Act. SS.* l. c. n. 4, 10-13.

3. VITA. *Inc.* Deus pater *ut in* 2... Sed ut taceamus de ceteris, primas quidam — *Des. ut* 2. [4957

Act. SS. t. c. 172-76.

4. VITA. *Inc.* Primas quidam ex praepotentibus Francorum regibus — *Des.* in ecclesia B. Petri Treveris. [4958

De qua *Act. SS.* t. c. 162, n. 15 extr.

5. MIRACULA AUCT. MON. MEDIOLACENSI. *Inc. prol.* Miracula quae ad sepulchra sanctorum — *Inc.* In episcopatu igitur positus — *Des.* et ad Turonem, unde oriundus fuerat, laetus repedavit. [4959

Exc. *Act. SS.* t. c. 176-79. — SAUERLAND (H. V.), in *MG.* Scr. XV. 1261-69.

Livinus ep. m. in Flandria, saec. VII. — Nov. 12.

1. VITA AUCT. PSEUDO-BONIFATIO EP. MOGUNTINO. *Inc. prol.* Bonifatius homo peccator... Bb. patris et Deo dilecti pontificis — *Inc.* Tempore igitur quo Colomannus inclitus rex Scotorum — *Des.* seorsum sepelierunt prope sepulcrum b. m. Livini; [ubi fiunt miracula...] [4960

SERARIUS (N.), *Epistolae S. Bonifaci* (1605 et iterum 1629), 233-52; || MABILLON, *Acta,* II. 450-61; 2ª ed. 431-42; || GILES (I. A.), *S. Bonifacii opera* (1844), 117-41; || *P.L.* LXXXVII. 326-44, et iterum LXXXIX. 871-88. — Var. lect. *Catal. Brux.* I. 121, 69°; *Anal. Boll.* III. 191, 9°; V. 338, 39°; HARDY, *Descr. catal.* I. 254-55.

Exc. *Act. SS.* Febr. III. 251 (3ª ed. 254), n. 8. — *Act. SS. Belgii,* III. 102-12.

2. VITA. *Inc.* Levinum natione Scotum ex duce magnanimo Theagino — *Des.* et facta est tranquillitas. [4961

Brev. Aberdonense, pars aest., Propr. SS. 157ᵛ-58ʳ.

3. TRANSLATIO (LIVINI ET BRICCII PUERI) GANDAVUM AN. 1007. *Inc. prol.* Hodiernam agentes festivitatem — *Inc.* Locus igitur ille sepulcralis b. L-i — *Des.* Exinde ergo omni anno reportatur s. L... [4962

MABILLON, *Acta,* VI, 1. 65-70; 2ª ed. 58-63; || *Act. SS. Belgii,* t. c. 130-36.
Exc. BOUQUET, X. 367. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 612-14.

4. TRANSLATIO AN. 1171. *Inc.* Praecessere hunc translationis diem preces — *Des.* Sic dies ille clauditur... Amen. [4963

Act. SS. Belgii, t. c. 138-39.

Lolanus ep. in Scotia, saec. XI (?). — Sept. 22, 24.

VITA. *Inc.* Ex Galilea Chananeorum genere — *Des.* ad quos Deus ipse gloriosus nos feliciter perducat. [4964

Brev. Aberdonense, pars aest., Propr. SS. 113ᵛ-14.

Lonegisus. *Vid.* **Lonochilius.**

Longinus miles m. in Cappadocia, saec. I. — Mart. 15.

1. PASSIO. *Inc.* In diebus Dñi N. I. C. fuit quidam miles — *Des.* glorificans Deum semper. Acta sunt haec in Caesarea... [4965

Act. SS. Mart. II. 384-86.

2. Epitomae.

Hrabanus Maurus, *Martyrologium,* 15 mart.; || Notkerus, 15 mart. — *Leg. aurea,* c. 47. — Petrus de Nat. iii. 201.

Longinus, Megistus et Acestus milites mm. Romae, saec. I. — Iul. 2.

Petrus de Nat. vi. 41.

Lonochilius presb. Buxiacensis **et Agnofleda** v., saec. VII. — Ian. 13, Aug. 31.

1. Vita. *Inc. prol.* Denique in primis divinae clementiae postulamus auxilium — *Inc.* Nunc igitur qualis iste sanctus... Ex genere Alamannorum oriundus fuit — *Des.* et angeli conlocaverunt animam [eius] in aulam caelestem. [4966

Anal. Boll. III. 159-66.

2. Vita. *Inc. prol.* Egregia est doctoris gentium sententia — *Inc.* Ea tempestate quando Clotarius rex — *Des.* Ubi si quis petitor de nobis advenerit... Amen. [4967

Act. SS. Ian. I. 1120-22; 3a ed. II. 773-76.
Exc. Bouquet, III. 497-98.

Lua, Luanus. *Vid.* **Lugidius.**

Lubentius presb. in dioec. Treverensi, saec. IV. — Oct. 13.

Vita. *Inc.* B. Lubentius a parentibus suis s. Martino — *Des.* per omne aevum mirificavit. [4968

Act. SS. Oct. VI. 202-3.

Lucanus m. in dioec. Carnutensi, sub Antonino. — Oct. 30.

Passio. *Inc. prol.* Adolescente (*al.* Crescente) divina misericordia per 4 mundi climata — *Inc.* Igitur cum Antoninus imp. romani imperii apicem gubernans — *Des.* a Dño magnificatur in caelis. Sit tibi, Deus pater... Amen. [4969

Exc. *Brev. Corisopitense,* litt. gothicis, sign. QQ.ij-ij v. — *Act. SS.* Oct. XIII. 246-47, n. 8-10. — Cf. *Catal. Paris.* III. 10, 7°; 305, 24°.

Lucas evangelista. — Oct. 18.

1. Laudatio. *Inc.* Lucas Syrus natione Antiochensis, arte medicus, discipulus apostolorum — *Des.* quam fastidientibus prodidisse. [4970

* Vetus *Argumentum evangelii sec. Lucam* (P. Corssen, *Monarchianische Prologe zu den vier Evangelien,* Leipzig, 1896, 7-9; de prioribus editionibus vid. ibid. 1).

2. Laudatio auct. Hieronymo. *Inc.* Lucas, medicus Antiochensis, ut eius — *Des.* Sepultus est Cpolim, ad quam... translata sunt. [4971

* Hieronymus, *De vir. ill.* c. 7.

3. Laudatio. *Inc.* Lucas medicus, qui fuit natione Syrus Antiochensis, discipulus apostolorum — *Des.* Postea vero ad Cpolim ossa eius... translata sunt, regnante... [4972

Mombritius, II. 57ᵛ-58.

Exc. Egli (E.), in *Zeitschrift für wissenschaftliche Theologie,* XXXIX (1896), 315-16.

4. Laudatio. *Inc. prol.* Cum in divinis atque sacris voluminibus — *Inc.* Igitur gloriosissimus apost. et evangelista Iesu Christi L., natione Syrus Antiochensis, arte medicus — *Des.* Hoc autem divina providentia constat actum, ut scilicet per plura deportatis loca... [4973

* Homiliarius seu sermones, qui feruntur a Paulo diacono (*al.* ab Alcuino) collecti [saepius recusi, sub variis titulis, saec. XV et XVI]; || *P.L.* XCV. 1530-35). — Var. lect. *Catal. Brux.* I. 18, 88°; 103, 39°.

Exc. Lipsius, *Die apokr. Apostelgeschichten,* II, 2. 366, not. 1.

5. Laudatio. *Inc.* Gloriosus igitur evangelista Iesu Christi L. natione Syrus Antiocensis, arte nihilominus medicus — *Des.* Nam et cottidie doctrinis virtutumque eius meritis... [4974

Cf. *Catal. Paris.* III. 304, 14°.

6. Laudatio. *Inc.* Lucas iuxta traditionem veterum ecclesiae tractatorum — *Des.* atque a Cpolitanis miro favore suscepta. [4975

Cf. *Catal. Brux.* II. 38, 51°; 278, 14°; 404, 56°.

7. Laudatio. *Inc.* B. Lucas evang. nobili Argolicorum stemmate — *Des.* saluti restaurabant, auxiliante Dño... [4976

Exc. *Catal. Paris.* I. 315; cf. 308, 25°

8. Laudatio. *Inc. prol.* Lucas interpretatur ipse consurgens — *Inc.* Lucas Syrus, natione Antiochenus, arte medicus, fuit secundum quosdam — *Des.* omnem Turcorum exercitum confregerunt. [4977

Leg. aurea, c. 156 (151).

9. Epitomae.

*Aldhelmus, *De laude virg.* 8 (*P.L.* LXXXIX. 247). — Ado, *De festiv. apost.* — *Ordericus Vitalis, *Hist. eccl.* ii. 16 (ed. Le Prevost, I. 359-60). — Petrus de Nat. ix. 79.

10. Brachii translatio Romam saec. VI. *Vid.* **Andreas** apost., 7.

11. Inventio Patavii an. 1177. *Vid.* **Iustina** v. m. Patavii, 6.

Lucas ab. Armenti in Lucania, † 993. — Oct. 13.

Vita. *Inc.* Hunc igitur famosissimum ac minime marcidum... ramum... Cuius parentes — *Des.* cum ingenti honore sepelivit; laudibus angelicis caelum resonabat et hymnis. Amen. [4978

(Mut.) CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* II. 96-99; || *Act. SS.* Oct. VI. 337-41. — Verba genuina ex codice desumpsimus.

Lucas ab. in Calabria. *Vid.* **Leo Lucas.**

Lucas Casalius ab. Argyraeus in Sicilia. — Mart. 2.

VITA AUCT. BONO MON. *Inc.* (?) [Lucas cognomento C. in oppido Nicosia ortus est]... [4979

(Mut.) CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* II. 183-84; || *Act. SS.* Mart. I. 152. — Genuinum libellum non repperimus.

Luceia, Auceia et **soc.** mm. Romae, sub Diocletiano. — Iun. 25.

1. PASSIO. *Inc.* Luceia v. Dei sanctimonialis civis urbica, de territorio Urbicario capta est — *Des.* qui eos ad confessionem nominis sui dignos habuit; cui est honor... [4980

Act. SS. Iun. V. 13-14; 3a ed. VII. 11-12.

2. PASSIO. *Inc.* Apud urbem Romam L. v. sanctimonialis de territorio urbis, quae capta est — *Des.* sed in caelo manifesta sunt apud imperatorem I. C., qui cum Deo patre... [4981

Cf. BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* I. 295, XLIII.

3. PASSIO. *Inc.* In diebus illis cum L. v. castimonialis fortuitu ab urbe Roma egressa — *Des.* Et venientes... sustulerunt corpora... [4982

Cf. *Catal. Paris.* III. 482, 49°.

4. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XIII. 97. — PETRUS DE NAT. VI. 4.

Lucensis seu **Luchesius** tertii Ord. S. Franc., † 1260. — April. 28.

1. VITA. *Inc.* Lucensis in villa Cagiani, vicina Redde — *Des.* suae familiae incolumem assignavit. [4983

Act. SS. April. III. 596-97; 3a ed. 602-3.

2. VITA AUCT. BARTHOLOMAEO DE TOLOMAEIS. *Inc. prol.* Laudemus Deum nostrum in glorioso viro — *Inc.* Egregius Christi conf. Luchesius a villa Gaggiani prope Reddam — *Des.* Haec autem pauca scripsi... caeli potitur gaudiis. [4984

Act. SS. t. c. 597-609; 3a ed. 604-16.

Lucia et **Geminianus** mm. Romae, sub Diocletiano. — Sept. 16.

1. PASSIO. *Inc.* Imperante Diocletiano octies et Maximiano septies in urbe Roma anno XIII imperii eorum saeva persecutio advenit —

Des. α) De aqua vero, quam..., si quis potatus fuerit,... sanus abscedit. Agitur autem natalis... XVI kal. oct., in nomine Patris... [4985

vel β) De aqua... sanus abscedit, praestante Dño... [4986

MOMBRITIUS, II. 59ᵛ-62 (des. α). — Aliqua est varietas lectionum in primis verbis Passionis; in non paucis codd. nempe ita *inc.* " Imperante (al. Imperantibus) Diocl. et Max. septies in urbe... „ [4987

vel " Temporibus Diocletiani et Maximiani, anno XIII... „ [4988

2. PASSIO. *Inc.* Romae natalis ss. L-ae et G-i (*al.* Romae... G-i *om.*) imperatore Diocletiano, iudicibus Apofrasio et Megasio. Manserat autem b. L. in viduitate — *Des.* et, ut decuit, martyres sepelivit. [4989

ADO, 16 sept.

3. PASSIO. *Inc.* Imperantibus Diocletiano et Maximiano tyrannis, persecutio in christianos saeva exorta est — *Des.* dignae, ut martyres decebat, tradidit sepulturae, ad laudem... Amen. [4990

Bibl. Casin. III. Floril. 270-71.

4. EPITOMAE.

* FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, VII. 7 (*P.L.* CXXXV. 717-18). — VINC. BELLOV. XIII. 39-42. — PETRUS DE NAT. VIII. 85. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 81-82ᵛ. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, ultima pars c. 105.

Lucia v. tertii Ord. S. Franc., Salerni, saec. XIII/XV. — Sept. 26.

VITA. *Inc.* Admirabilis femina L., v. Deo devota — *Des.* (*mutila?*) non sit otiosa sed exempla virtutum. [4991

CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* II. 215-18; ‖ *Act. SS.* Sept. VII. 368-71; 3ª ed. 344-46.

Lucia v. m. Syracusis, sub Diocletiano. — Dec. 13.

1. PASSIO. *Inc.* Cum per universam provinciam (*al. add.* Siciliae *vel* Siciliam) bb. v. Agathae fama — *Des.* In eodem autem loco fabricata est s. nomini eius basilica; in qua orationes eius florent... [4992

MOMBRITIUS, II. 58-59ᵛ; ‖ SURIUS, VI (1575), 892-94; (1581), 987-89; XII (1618), 247-48; XII (1880), 324-28; ‖ CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* I. 116-18; ‖ BEAUGRAND (A.), *Sainte Lucie* (Paris, 1882), annexes, LXI-LXIV, et iterum CIX-CXII.

2. CARMEN AUCT. ALDHELMO. *Inc.* Cum stolidi proceres qui mundi regna regebant — *Des.* Ulciscebatur digne pro talibus ausis. [4993

* ALDHELMUS, *De laude virg.* 33 (*P.L.* LXXXIX. 269-70); ‖ BEAUGRAND, l. c. I-III.

3. PASSIO METRICA AUCT. G... AB., libris 3. *Inc. prol.* Virginis eximiae cunctis recolenda Luciae — *Inc.* Iste igitur (*al.* miser) mundus phantasmate daemonis, atque — *Des.* Qui cum patre Deo regnas et flamine sancto. Amen. [4994

HARSTER (G.), *Novem Vitae SS. metricae* (1887), 127-47. — Var. lect. *Catal. Paris.* I. 54-55.

4. PASSIO METRICA AUCT. SIGEBERTO GEMBLACENSI. *Inc.* Scriptura clamat sancta prophetice — *Des.* Extrahe ab ignibus inferorum. [4995

IOANNE (Ioannes de), *Acta sincera S. Luciae* (Panormi, 1758), 61-107; || DÜMMLER (E.), *Sigebert's von Gembloux Passio S. Luciae virg.* (= PHILOSOPHISCHE UND HISTORISCHE ABHANDLUNGEN DER KÖNIGL. AKADEMIE DER WISSENSCH. ZU BERLIN, 1893), 23-43.

EXC. MEURISSE (M.), *Hist. des évêques de Metz* (1634), 329-30 (" Deodericus sanguine... "); || PERTZ, *MG.* Scr. IV. 483. — MABILLON, *Annales*, IV. 373; 2ª ed. 343-44; || *P.L.* CLX. 831; || BEAUGRAND, l. c. CVII-CVIII.

5. PASSIO. *Inc. prol.* Lucia dicitur a luce — *Inc.* Lucia v. Syracusana nobilis genere audiens famam s. Agathae — *Des.* et ecclesia fabricata. Passa autem est... circa annos Dñi 310. [4996

Leg. aurea, c. 4; || BEAUGRAND, l. c. CXXI-III.

6. PASSIO METRICA AUCT. BAPTISTA MANTUANO (*Parthenices* pars III, 3). *Inc.* Diva Syracusiae celeberrima gloria gentis — *Des.* Marmore, ducentes sacrum usque in nubila culmen. [4997

Divae Luciae agon., Pictavis, [1494] (COPINGER, II, nº 843), f. 2-8ᵛ; et postea saepissime; || *Opera Baptistae Mantuani* (Bononiae, 1502), f. 230ᵛ-234ᵛ; || *I. Baptistae Mantuani opera* (Antverpiae, 1576), II, f. 122ᵛ-28.

7. EPITOMAE.

ADO, 13 dec.; || BEAUGRAND, l. c. LXXIII-IV. — VINC. BELLOV. XIV. 2, 3; || BEAUGRAND, l. c. CXIX-CXX. — PETRUS DE NAT. I. 64. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 105.

8. EPISTULA MONACHORUM LINTBURGENSIUM DE TRANSLATIONE BRACHII etc. *Inc.* Coenobitis b. Vincentii... Pignus reliquiarum s. m. Luciae — *Des.* sanctorum precibus adiuti. [4998

MABILLON, *Annales*, IV. 372-73; 2ª ed. 343; || MARTENE et DURAND, *Thes. nov. anecd.* I. 292; || *P.L.* CLX. 831; || BEAUGRAND, l. c. CVII.

9. SERMO SIGEBERTI GEMBLACENSIS (DE TRANSLATIONIBUS). *Inc.* Iuvat immorari diutius in laudibus — *Des.* diabolicae tyrannidis malitiam. Quod huius v. obtentu annuat Deus... [4999

CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* I, in fine: animadversiones, p. 100-102.

EXC. MEURISSE, t. c. 320-23; || *P.L.* CLX. 811-14; || BEAUGRAND, l. c. CIV-CVII. — MABILLON, t. c. 373; 2ª ed. 344.

10. TRANSLATIO VENETIAS AN. 1204. a. *Inc.* Cum ss. Christi virginum Agathae et L-ae... memoria — *Des.* debitus honor est delatus. [5000

RIANT, *Exuviae sacrae Cpolitanae*, I. 184-86.

b. PETRUS DE NAT. II. 99.

11. MIRACULUM VERONAE FACTUM AN. 1308. a. *Inc.* Ad Dei maximi gloriam... Anno Dñi supra millesimum CCCVIII°... Pax Draperius — *Des.* quae instituendis virginibus praesideret. [5001

(Mut.?) BAGATA (R.) et PERETTUS (B.), *SS. episcoporum Veron. antiqua monumenta* (Venetiis, 1576), f. 81ᵛ-83; || CAIETANUS, op. c. I. 120-21.

b. (Rhythmus). *Inc.* Dudum languens contabescit — *Des.* habitum induitur. [5002

Bagata, t. c. f. 83-83v.

12. Miraculum Syracusis factum an. 1367. *Inc.* Dignum cognitu quod Syracusis in aede s. L-ae — *Des.* circumpendentibus. [5003

Caietanus, t. c. 121.

Lucianus presb. Antiochenus, m. Nicomediae sub Maximiano. — Ian. 7.

1. Passio. a. *Inc.* Cum per decem continuos annos in Orientis partibus Maximini principis erga christianos — *Des.* absque tumultu populi necari. Quod cum factum fuisset... vitae terminum fecit. [5004

Ex Eusebio, *Hist. eccl.* interprete Rufino, lib. viii, c. 18, 19; lib. ix, c. 1, 2, 4, 5, 6; || Faber Stapulensis, *Agones mm.* f. 21-22v. — Cf. *Catal. Paris.* I. 537-38, 11°; 556, 8°; II. 174, 11°; 192, 14°; 264, 12°; III. 255, 7°; 355, 13°; 387, 13°; *Anal. Boll.* XII. 45, 11°.

b. *Inc.* Cum regnare coepisset in partibus Orientis atque Aegypti Maximinus Caesar — *Des.* absque populi tumultu necari. Ilico ministri iniquitatis... Haec quoque urbs... ex nomine matris eius. [5005

Ex Eusebio, l. c. lib. ix, c. 2-6, addita brevi narratione (*vid.* 1d). — Cf. *Catal. Brux.* II. 291, 56°; *Catal. Paris.* II. 585, 11°.

c. *Inc.* Lucianus vir moribus, continentia et eruditione praecipuus — *Des.* absque tumultu populi necari. [5006

Ex Eusebio, l. c. lib. ix, c. 6. — Cf. *Catal. Paris.* II. 45, 13°.

d. *Inc. ut* 1c. — *Des. ut* 1b. [5007

Ex Eusebio, l. c. lib. ix, c. 6, addita brevi narratione; || *Act. SS.* Ian. I. 362-63.

2. Epitomae.

Hieronymus, *De vir. ill.* c. 77. — Vinc. Bellov. xiv. 13. — Petrus de Nat. ii. 53.

Lucianus ep. et soc. mm. Bellovaci, saec. I/III. — Ian. 8.

1. Passio. *Inc.* Tempore illo sub Nerone imp. cum saevissima persecutio — *Des.* magnificatur in caelis. Digne igitur Patrem et Filium... dignatur clarificare, cui est honor... Amen. [5008

Salmon (Ch.), *Actes inédits de S. Lucien* (Amiens, 1880), 12-16 (= Mémoires de la Société des Antiquaires de la Picardie, XXVI. 490-94); || Renet, *S. Lucien et les autres SS. du Beauvaisis,* II (1893), 42-46.

2. Passio auct. Odone ep. Bellovacensi. *Inc.* Pretiosorum mm. victorias et gesta, ff. cc., enarrare — *Des.* digna petitio praestatur in terris, praestante... [5009

Act. SS. Ian. I. 461-66; || *P.L.* CXXIV. 1111-26: || Renet, t. c. 21-33.

3. Passio. *Inc. prol.* Bb. martyrum sacra certamina percurrentes — *Inc.* Illis igitur temporibus cum Iulianus impiissimus caesar — *Des.* magnificatur in caelis. Sit tibi Deus pater laus... glorificare dignatus es, qui vivis... [5010

Act. SS. t. c. 466-68; || Renet, t. c. 34-41.

4. Passio. *Inc.* Lucianus b. Petri apost. discipulus, b. Dionysio a b. Clemente socius — *Des.* α) exceptis mulieribus et parvulis. [5011

vel β) praeter mulieres et parvulos. [5012

Vinc. Bellov. xi. 25, 26 (des. α); || Mombritius, II. 66-66ᵛ (des. β); || Faber Stapulensis, *Agones mm.* f. 22ᵛ-23ᵛ (des. β); || Renet, t. c. 19-21 (des. α).

5. Sermo de Passione. *Inc.* Sollemnitas bb. martyrum hodierna, ff. cc., quam recolimus — *Des.* immortaliter cum Christo vivit. Agamus igitur iugiter... [5013

Cf. *Catal. Paris.* I. 463, 22°.

6. Epitomae.

Petrus de Nat. ii. 55. — *Breviarium Bellovacense* an. 1482; || Renet, op. c. I. 333-37 et 338-39.

7. Inventio reliquiarum an. 1002. *Inc.* Igitur mii anno inc. Verbi, regnante Roberto rege — *Des.* His igitur beneficiorum muneribus consolati, agamus gratias... Amen. [5014

Renet, op. c. I. 213-16.

Lucianus presb. in Caphargamala, saec. V in.

*Gennadius, *De vir. ill.* 47. — Petrus de Nat. xi. 129.

Lucianus, Marcianus et soc. mm. Nicomediae, sub Decio. — Oct. 26.

1. Passio. *Inc.* Martyrium vobis, ff. cc., enarrabo... Hic enim cum in errore gentilitatis — *Des.* Sic quoque ven. martyres complentes... agonem suum... Passi sunt... [5015

Mombritius, II. 62-63; || Ruinart (1689), 151-54; (1713), 165-68; (1731), 141-43; (1802), I. 378-83; (1859), 212-14; || Florez, XXVIII. 240-44; || *Act. SS.* Oct. XI. 817-18; || La Fuente (Vic. de), *Hist. eccl. de España,* 2ª ed. I (1873), 325-28. — (Mut. et interpolata) Tamayo, *Mart. hisp.* V. 652-54.

2. Translatio an. 1342. *Inc.* Anno Dñi mcccxl... cum in generali capitulo — *Des.* in civitate Vicensi. Amen. [5016

Ripoll .... (1826), [libellum non repperimus]; || *Act. SS.* t. c. 812-13, n. 25-29.

Lucilla, Flora et soc. mm. Romae. — Iul. 27.

1. Passio. *Inc.* Flora v. sanctimonialis, civis urbis Romae, capta est

— *Des.* qui eos ad confessionem sui nominis... perducere dignatus est; et passae sunt istae gloriosae virgines... [5017

RECOLLECTUS (Accademicus) [= Franciscus DINUS], ***Brevis dissertatio pro defensione Actorum SS. Florae et Lucillae, cum responsione ad Card. Baronium*** (Lucae, 1723), 50-57; || *Act. SS.* Iul VII. 23-24; 3ª ed. 34-35.

2. PASSIO AUCT. PETRO DAMIANO. *Inc. prol.* Deum mirabilem in sanctis suis, psalmista teste — *Inc.* Urbem Romam universas urbes — *Des.* vitam meruere perpetuam. [5018

APPENDIX DE TRANSLATIONE (AUCT. EODEM?) *Inc.* Corpora vero eorum a fidelibus collecta sunt — *Des.* quod annis plurimis floruit. [5019

* *Petri Damiani opera* (ed. CAIETANUS, II. 500-507; || *P.L.* CXLIV. 1025-1032); || *Act. SS.* t. c. 24-27 (3ª ed. 36-38) [Passio] et 27-28 (3ª ed. 38-39), n. 92, 95 [appendix, parte media omissa].

3. PASSIO. *Inc.* Tempore quo Marcus Antoninus cum Aurelio Commodo romanam rempublicam... [5020

De qua *Act. SS.* t. c. 16 (3ª ed. 27), n. 16-19.

4. TRANSLATIO. *Inc.* Anno dñicae inc. DCCCLXI Iohannes humilis ep. Aretinus... [5021

Exc. *Act. SS.* t. c. 27-28 (3ª ed. 38-39), n. 93, 94; cf. ibid. 28-29 (3ª ed. 39-40), n. 98, 101.

5. EPITOME.

PETRUS DE NAT. VI. 157.

Lucius I papa, † 254. — Mart. 4.

1. * *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 153; || ed. MOMMSEN, 32).

2. VITA AUCT. GUAIFERIO MON. CASINENSI. *Inc.* Fortissima et praeclara virtutum — *Des.* (*mutila*) diuturna impunitate muniri | [5022

Act. SS. Mart. I. 304-7; 3ª ed. 302-5; || *P.L.* CXLVII. 1301-10.

3. EPITOMAE.

* FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, v. 1, pars prior (*P.L.* CXXXV. 671-73). — PETRUS DE NAT. III. 173. — *Brev. Othiniense* an. 1497; || LANGEBEK, *Scr. rer. Dan.* III. 619-20, 621-22. Exc. *Act. SS.* t. c. 308; 3ª ed. 305-6. — *Brev. Lundense* an. 1516; || LANGEBEK, t. c. 624-25. — *Brev. Roskildense* an. 1517; || LANGEBEK, 611-13.

4. TRANSLATIO CAPITIS ROSKILDAM. *Inc.* Legitur quod ecclesia Roschildensis, quae in honorem — *Des.* Ordinatione enim divina saepius expertum est... [5023

Brev. Roskildense an. 1517; || LANGEBEK, t. c. 615-17.

Lucius m. in Africa. *Vid.* **Montanus, Lucius et soc.**

Lucius rex Britanniae, saec. II extr. — Dec. 3.
Lucius conf. Curiensis, saec. I. — Dec. 3.

Utrumque hunc Lucium in unum confudit qui Vitam sequentem condidit.

VITA. *Inc. prol.* Diem festum celebrantes bb. L-ii — *Inc.* Tempore enim illo, quo erat bb. Paulus apost. — *Des.* praedicantes salutem in C. I. Dño N., cui honor... [5024

MOOR (C. von), *Codex diplomaticus. Sammlung der Urkunden zur Geschichte Cur-Rätiens,* III (1861), 3-7 (deest pars ultima); || LÜTOLF (A.), *Die Glaubensboten der Schweiz vor St. Gallus* (Lucern, 1871), 115-21 (desunt pauca); || KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 2-7.

Lud... *Vid.* etiam **Liud... Liut...**

Ludanus peregrinus in dioec. Argentinensi, † 1202. — Febr. 12.

VITA. *Inc. prol.* Sanctam atque gloriosam — *Inc.* S. igitur Ludanus, Dei conf. non sacerdos, nobili ex progenie — *Des.* usque in hodiernum diem. Obiit autem... [5025

Act. SS. Febr. II. 638-39.

Ludmilla ducissa Bohemiae, † 927 (?). — Sept. 16.

1. PASSIO. **a.** *Inc.* Fuit in provincia Boemorum quidam comes nomine Boriwoy, paganico adhuc more — *Des.* Illa autem cum magna fiducia et devotione, expletis 40 vitae suae annis et uno, migravit ad Dñm, cui est... [5026

MENCKENIUS, *Scr. rer. Germ.* III. 1808; || EMLER (J.), in *Fontes rer. Bohem.* I. 144-45; || HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 573-74.

b. (EPITOME). *Inc.* Fuit in prov. Bohem. princeps quidam nomine Borziwoy; hic accepit uxorem — *Des.* Ipsa autem in fide et devotione migravit ad Dñm, cui est... [5027

De qua *Act. SS.* Sept. V. 341, n. 10.

2. PASSIO AUCT. PSEUDO-CHRISTIANO DE SCALA. **a.** *Inc. prol.* Dño... ecclesiae Dei Pragensis II pontifici Adalberto... Passionem b. Wenceslai simul cum avia sua — *Des.* magnalia declarare sua; cui est gloria... Amen. — *Sequitur Passio S. Wenceslai.* [5028

BALBINUS (B.), *Epitome historica rerum Bohemicarum* (Pragae, 1677), 41-53; || *Act. SS.* t. c. 354-63; || ATHANASIUS A S. IOSEPHO, *Vita S. Ludmillae et S. Wenceslai* (Pragae, 1767), 33-68; || EMLER, t. c. 199-213.

EXC. DOBROWSKY (J.), *Kritische Versuche die ältere böhmische Geschichte von späteren Erdichtungen zu reinigen,* II (1807), 68-76.

b. *Inc.* Mater b. Wenzlai quosdam proceres suos, filios iniquitatis — *Des.* Pro his omnibus victricem manum eius laudemus, qui semper triumphat... Amen. [5029

WATTENBACH (W.), *Beiträge zur Geschichte der christlichen Kirche in Mähren und Böhmen* (Wien, 1849), 52-54; || EMLER, t. c. 140-43. — Haec narratio, quae seorsim in codicibus invenitur (cf. *Anal. Boll.* XVII. 80) est merum fragmentum Passionis **2a**, paucis subinde mutatis.

3. PASSIO. *Inc.* Diffundente sole iustitiae radios s. fidei — *Des.* Claruit autem ibi postmodum miraculis non paucis... [5030

DOBROWSKY, op. c. I (1803), 70-73, 83-85, 88-91, 98-100, 103-5; II (1807), 17-21, 24-26, 34-36, 39-42, 47-51; || EMLER, t. c. 191-98.

EXC. GINZEL (J. A.), *Geschichte der Slavenapostel Cyrill und Method* (Wien, 1861), Codex legendarum etc. 19-20.

4. VITA. *Inc.* Quirillus quidam natione graecus, tam latinis quam ipsis Graecorum apicibus instructus — *Des.* omnipotenti Christo laudes canebant, cui est honor... Amen. [5031

EXC. *Act. SS.* Mart. II. *24-*25; 3ª ed. *25-*26. — Cf. de eadem *ibid.* Sept. V. 341, n. 10 („ Prolixius est aliud exemplar... „).

Ludovicus Alamandus ep. Arelatensis et S. R. E. cardinalis, † 1450. — Sept. 16.

VITA. *Inc. prol.* Gloria et honor omnipotentis Dei est — *Inc.* B. Ludovicus cardinalis nobili prosapia in finibus Franciae — *Des.* Unde sanus ad domum suam rediit, gratias agens Deo, qui... [5032

Act. SS. Sept. V. 458-61.

Ludovicus de Arnstein Ord. Praem., † 1185. — Oct. 25.

VITA. *Inc. prol.* Inter diversas mundialium rerum varietates — *Inc.* Fuit in castro quod Arinstein ab antiquis temporibus — *Des.* sub abbate Ricolfo. — *Inc. epil.* Accipe iam, lector — *Des.* inducat I. C. Dñus N. Amen. [5033

BROWERUS (Chr.), *Vita et conversio b. m. comitis Ludewici Arensteinii* (inter SIDERA GERM., Moguntiae, 1616), 5-16; || LE PAIGE (I.), *Bibliotheca Praemonstratensis Ordinis*, I (Paris. 1633), 500-505 (om. prol. et epil.); || [HUGO (C. L.)], *Sacrae antiquitatis monumenta*, II (Sancti-Deodati, 1731), 34-44; || [KREMER (J. M.)], *Originum Nassoicarum pars altera* (Wisbadae, 1779), 361-79; || BOEHMER, *Fontes rer. Germ.* III. 326-39; || *Act. SS.* Oct. XI. 752-62.

EXC. HONTHEIM, *Prodr. hist. Trev.* I. 709-13. — WINTER (Fr.), *Die Praemonstratenser des 12. Jahrhunderts* (Berlin, 1865), 341-45.

Ludovicus IX rex Francorum, † 1270. — Aug. 25.

1. LUDOVICI EPISTULA DE CAPTIONE ET LIBERATIONE SUA AN. 1250. *Inc.* Ludovicus... Ad decus et gloriam Dñi nominis — *Des.* Actum Acon anno Dñi MCCL, mense augusto. [5034

[BONGARSIUS (I.)], *Gesta Dei per Francos* (Hanoviae, 1611), I. 1196-1200; || DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* V. 428-32; || MENARD (Cl.), *Histoire de S. Loys IX du nom, roy de France, par Messire Iean de Ionville* (Paris.

1617), pars I. 320-21; ‖ Du Cange (Ch. du Fresne), *Histoire de S. Louys... par Jean de Joinville* (Paris, 1668), 384-88; ‖ Raynaldus, *Annales*, an. 1250, XIII-XXV; ‖ *Act. SS.* Aug. V. 420-30, n. 652-98 (in partes discerpta).

2. Vinc. Bellov. XXXI. 129, 148; XXXII. 89-102.

3. Vita auct. Gaufrido de Belloloco. *Inc. prol.* Ad divi nominis gloriam et honorem — *Inc.* In primis igitur ad pii regis commendationem — *Des.* qui in sanctis suis semper est gloriosus et superexaltatus in saecula saeculorum. Amen. [5035

Menard, op. c. pars II (*S. Ludovici Francorum regis vita* etc.) 1-81; ‖ Duchesne, t. c. 444-65; ‖ *Act. SS.* t. c. 541-58; ‖ Bouquet, XX. 3-26.

Vita quam, dictione nonnihil expolita, edidit Surius, IV (1573), 906-15; (1579), 926-35; VIII (1618), 272-77; VIII (1877), 625-39, nequaquam, — quod opinatus erat ille, — ex libello Gaufridi excerpta est. Libelli Suriani exemplar genuinum nondum repperimus; certe multis in locis similis est Vitis de quibus infra **11 a, b, c, d**; quae tamen breviores valde sunt et videntur libelli huius epitomae.

4. Vita et miracula auct. Guilelmo Carnotensi. *Inc. prol.* Mirabilis in altis Dñus — *Inc.* Scripsit autem sic in suae narrationis exordio — *Des.* Item eodem anno... Aelipdis filia Roberti... de infirmitate sua rediit liberata. [5036

Menard, op. c. II. 85-130; ‖ Duchesne, t. c. 466-77; ‖ *Act. SS.* t. c. 559-568; ‖ Bouquet, XX. 28-41.

5. Vita auct. Guilelmo de Nangiaco. *Inc. prol. I* (*metricus*). M semel et C bis septem decies adhibebis — *Inc. prol. II.* Regum et principum gesta — *Inc.* Nobilissimo atque strenuissimo rege Franciae Ludovico — *Des.* pro tanto miraculo per s. regis merita declarato. [5037

Pithoeus (P.), *Historiae Francorum ab anno Christi DCCCC ad annum MCCLXXXV scriptores veteres XI* (Francofurti, 1596), 400-471 (deest prol. metr.); ‖ Duchesne, t. c. 326-94 (item); ‖ Bouquet, XX. 310-464 (item).

Exc. Riant, *Exuviae sacrae Cpolitanae*, II. 252-54. — Delisle (L.), in *Mémoires de la Société de l'histoire de Paris*, IV (1878), 217 (prol. metricus). — Brosien (H.), in *MG.* Scr. XXVI. 632-39, 643-67 (adest prol. metricus).

6. Processus canonizationis, an. 1282. **I.** Inquisitio de Vita.

Exc. (ex testimonio Caroli I Andegavensis, Siciliae regis) Riant, in *Notices et documents publiés pour la Société de l'hist. de France* (Paris, 1884), 170-76.

II. Inquisitio de miraculis.

Exc. Delaborde (H.-Fr.), in *Mémoires de la Société de l'histoire de Paris*, XXIII (1896), 18-71.

7. Bonifatii VIII papae sermones et bulla de canonizatione.

I. Sermo I. *Inc.* Reddite quae sunt Caesaris... [5038

II. Sermo II. *Inc.* Rex pacificus magnificatus est... [5039

III. Bulla (13 aug. 1297). *Inc.* Bonifacius... Gloria, laus et honor... [5040

(Sermones et bulla) Menard, op. c. II. 143-83; ‖ Duchesne, t. c. 481-91; ‖ Bouquet, XXIII. 148-60.

(Soli sermones) Tosti (L.), *Storia di Bonifazio VIII e de' suoi tempi,* (Monte Casino, 1846), I. 295-304; *id.* (Milano, 1848), I. 397-407.

(Sola bulla) [Clichtoveus (I.)], *De laudibus S. Ludovici regis Franciae* (Paris. 1516), f. 35-39^v; || Bongarsius, t. c. 1201-6; || Bzovius, *Annales,* an. 1297, ii; || Waddingus (L.), *Annales Minorum,* II (1628), 673-78; 2^a ed. V (1733), 365-71; || Du Boulay (C. E.), *Historia universitatis Parisiensis,* III (1666), 530-35; || Fontaninus (I.), *Codex canonizationum* (Romae, 1729), 109-16; || *Act. SS.* t. c. 528-32, n. 1174-97; || Cocquelines (C.), *Bull. rom. pont.* III, 2 (Romae, 1741), 88-92; || *Bullarium Franciscanum,* IV (1768), 446-52.

Exc. Raynaldus, *Annales,* an. 1297, lviii, lix (ex sermone ii); lx-lvii (ex bulla). — *Act. SS.* t. c. 581-82, n. 1172-73 (ex sermone i).

8. Miracula facta in domo Fratrum Praedicatorum Ebroicensium an. 1299. *Inc.* In vigilia. Homo quidam Baiocensis diocesis, de villa Cadomensi — *Des.* testimonium perhibemus. [5041

Menard, t. c. 131-40; || Duchesne, t. c. 477-40; || *Act. SS.* t. c. 569-61; || Bouquet, XX. 41-44.

9. Vita auct. [Ivone] mon. S. Dionysii.

Duchesne, t. c. 395-406; || Bouquet, XX. 45-57. — Est haec pars *Libri de S. Dionysii ortu* etc. (vid. supra **Dionysius** ep. Parisiensis, 13).

10. Vita. *Inc. prol.* Ad hoc gesta sanctorum proponuntur — *Inc.* Gloriosissimi regis L-i vitae ordinem... Pater eius Ludovicus, qui et ipse — *Des.* in perpetuum coleretur, ad laudem... [5042

Cf. *Anal. Boll.* XIV. 51, 70°.

11. Vitae epitomae. **a.** *Inc. Vita.* B. Ludovicus, quondam rex Francorum illustris, patrem habuit... Hic de Albigesio... haereticos debellavit — *Des.* apud S. Dionysium in Francia; ubi et etiam alibi... crebris coruscat miraculis gloriosis. [5043

Inc. Miracula. In die sepulturae b. L-i quaedam mulier Sagiensis — *Des.* Et ibidem multa alia contigerunt... ad laudem... Amen. — *Additamentum.* Anno quo b. L. fuit adscriptus sanctorum catalogo — *Des.* et restitutus pristinae sanitati. Amen. [5044

Bouquet, XXIII. 160-67. — **Additamentum.** *Anal. Boll.* I. 523, 11°, nempe narratio praefixa Miraculis (" In die sepulturae... "), quae narratio *inc.* " Hinc nuper ad designandum meritum... Comes Ghelriae cursorem suum... " [5045

b. *Inc. prol.* Ludovicus dicitur quasi lucem donans — *Inc. ut* 11a. — *Des.* confestim vivus apparuit. [5046

Leg. aureae appendix, c. 213 (210). — Excerpta est ex Vita **11a**, plerisque miraculis rescissis.

c. *Inc.* Gloriosissimi regis L-i vitae ordinem percurrentes... Pater eius Ludovicus, qui et ipse Francorum rex — *Des.* Migravit autem... Amen. Corpus vero b. L-i... coruscat miraculis gloriosis. [5047

Additamenta I. Inc. Anno vero quo b. L. — *Des.* pristinae sanitati

(*cf.* 11 a, *additam.*) — *II. Inc.* In episcopatu Belvacensi — *Des.* testimonium perhibuit veritati. [5048

De quo *Catal. Brux.* I. 99, 7°.

d. *Inc. Vita.* B. Ludovicus rex Franciae illustris patrem christianissimum habuit... qui in multis partibus haereticos debellans — *Des.* multa alia saepe coruscant de ipso prodigia... quae ad praesens opportune recitari non possunt. [5049

Cf. BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* I. 600, XCIX.

e. *Inc.* Fuit in diebus nostris in Francia rex christianissimus — *Des.* tui simus participes bravii et coronae, praestante... [5050

BOUQUET, XXIII. 168-76.

f. *Inc.* B. Ludowicus quondam Francorum rex... patrem habebat... Hic debellatis haereticis — *Des.* qui nos regis mirifici coronet per suffragia. Amen. [5051

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 320ᵃ-20ᵈ ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 118-18ᵛ.

g. PETRUS DE NAT. VII. 115. — h. IO. GROSSI, *Viridarium Carmel.* II. 8. — i. HILARION MEDIOLANENSIS, f. 76ᵛ-78.

12. BREVIS CHRONICA AUCT. BERNARDO GUIDONIS. *Inc.* B. Ludovicus rex Francorum illustris, huius nominis IX — *Des.* a felici vero eius transitu anno XXVIII. [5052

BOUQUET, XXIII. 176-77.

Ludovicus Morbiolus, Ord. Carm., † cca. 1485. — Nov. 9.

VITA METRICA AUCT. BAPTISTA MANTUANO. *Inc.* Maxime pontificum, triplicem qui fronte coronam — *Des.* plectro te meliore canam. [5053

Baptiste Mantuani Carmelite de vita divi Lodovici Morbioli, Daventriae, R. Pafraet, 1497 (HAIN, 2390), sign. a.II-b.II; et saepe postea; || *Opera Baptistae Mantuani* (Bononiae, 1502), f. 243-49ᵛ; || *I. Baptistae Mantuani opera* (Antverpiae, 1576), II, f. 220-29; || MELLONI (G. B.), *Atti degli uom. ill. in Bologna,* II, 3 (1780), 418-24.

Ludovicus ep. Tolosanus, Ord. Min., † 1297. — Aug. 19.

1. BULLA CANONIZATIONIS (IOHANNES XXII PAPA, 7 APR. 1317). *Inc.* Sol oriens mundo in altissimis Dei... [5054

SURIUS, IV (1573), 757-60; (1579), 780-83; VIII (1618), 191-93; VIII (1877), 419-23; || SEDULIUS (H.), *S. Ludovici ... ep. Tolosani vita* (Antverpiae, 1602), 85-96 : || BZOVIUS, *Annales,* an. 1317, XXV ; || WADDINGUS (L.), *Annales Minorum,* III (1636), 205-8; 2ª ed. VI (1733), 290-94; || FONTANINUS (I.), *Codex canonizationum* (Romae, 1729), 122-26; || COCQUELINES (C.), *Bull. rom. pont.* III, 2 (Romae, 1741), 145-48; || *Bullarium Franciscanum,* V (1898), 111-14. — Saepe in codicibus occurrit haec bulla sub titulo *Vitae S. Ludovici* (cf. *Catal. Brux.* I. 218, 69°; 390, 37°, etc.); aliquando in partes dividitur, quae loco inter se mutantur (cf. *Catal. Paris.* I. 366, 17°, 18°).

EXC. *Act. SS.* Aug. III. 783-98, n. 50-113 passim.

2. VITA AUCT. IOHANNE DE ORTA. *Inc. prol.* Scripturus vitam b. antistitis L-i — *Inc.* Ludovicus, fidelis Christi famulus humilisque Francisci discipulus — *Des.* in qua etiam iam pridem fuerat tumulatum. In quo loco usque in praesens... [5055

Anal. Boll. IX. 281-340. — (**Mut.**, interpolata, subinde contracta, permista cum miraculis [infra, 3]) SEDULIUS, t. c. 19-84; || *Act. SS.* t. c. 807-22.

3. MIRACULA. *Inc.* Accidit in vita b. L-i, dum esset quadam die Aquis — *Des.* dum me vellent devorare. [5056

Anal. Boll. t. c. 341-53. — (**Mut.**) cf. supra 2.

4. VITA AUCT. PETRO CALO.

EXC. *Act. SS.* t. c. 781-97, n. 28, 31, 34, 50, 51, 52, 78, 84-88, 90, 95, 96, 108, 109.

5. MIRACULA. *Inc. de obitu sancti.* Anno Dñi MCCXCVII in Brinonia — *Des.* quae fidelium tenet assertio, subscribuntur. — *Inc. Miracula.* Post mortem vero... Nam cum homo quidam qui miraculis s. L-ci detrahere nitebatur — *Des.* gaudens sancto gratias egit. [5057

Analecta Franciscana, III (1897), 447-52.

6. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. VII. 77. — BARTHOLOMAEUS DE PISIS, *De conformitate*, lib. I, conf. VIII, parte II (ed. Mediol. 1513, f. 66-67v). — ANTONINUS FLORENT. *Chronic.* tit. XXIV, c. 4. — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 319d-20a; || *id.* (Lovan. 1485), f. 117v-18. — (**Mut.**) SURIUS, IV (1573), 760-61; (1579), 783-85; VIII (1618), 193-94; VIII (1877), 424-26 (exemplar genuinum non repperi).

Lugidus (Lugidius), al. **Luanus** seu **Molua**, ab. Clonfertensis, † cca. 600. — Aug. 4.

1. VITA. *Inc.* S. Lugidus de genere Corchode, nepotum Fithgente — *Des.* tua non tacebo merita. S. Lugidus apostoli exemplo... coronam vitae aeternae accepit a Dño, cui honor... [5058

Act. SS. Aug. I. 342-51; 3a ed. 344-53; || *Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant.* 261-88.

2. VITA. *Inc.* Fuit vir vitae ven. de provincia Mummoniae — *Des.* tua s. merita non tacebo. Et haec verba s. Gregorius mandavit... transferri. Bb. noster patronus Molua exemplo Christi apostoli... accepit a Dño N. I. C., quem cum Deo... [5059

FLEMING, *Collectanea*, 368-79.

EXC. *Act. SS.* t. c. 342 (3a ed. 343-44), n. 11, 12, et *ibid.* inter annotata ad Vitam 1.

3. EPITOME. *Inc.* Bb. ab. Lugidius generosis ortus parentibus — *Des.* Nos itaque, ff., in tanti patris festivitate... [5060

Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant. 879-90.

Luglius et Luglianus mm. Lillerii, saec. VII/VIII. — Oct. 23.

1. PASSIO. *Inc.* Post gloriosissimam Dñi nostri redemptoris in cae-

los ascensionem — *Des.* Nec dubitandum quin eorum animas... glorificat in terris, ad laudem... [5061

HERBI (A.), *Vita ss. fratrum Luglii et Lugliani* (Atrebati, 1597), 7-31; || *Act. SS. Belgii,* VI. 10-18; || *Act. SS.* Oct. X. 117-21.

2. TRANSLATIO IN MONTEM-DESIDERII IN PICARDIA SAEC. X. a. *Inc. prol.* Nutu divino et favore ecclesiae constitutis rectoribus — *Inc.* Fuit quidam presb. in Britannia nomine Paulus morans per spatium — *Des.* et glorioso habitu ditavit ornamentorum, ad laudem... [5062

De qua *Act. SS. Belgii,* VI. 6-7, n. 8 init.; || *Act. SS.* t. c. 112, n. 10 init.

b. (NARRATIO ANTIQUA?) *Inc.* Sacerdos quidam, Paulus nomine et gente Armoricus, agens tamen — *Des.* ubi etiamnum summa... veneratione coluntur. [5063

Act. SS. Belgii, VI. 5-6, n. 6, 7; || *Act. SS.* t. c. 111, n. 8, 9.

Luid... Luit... *Vid.* Liud... Liut...

Lukardis monialis in Superiore Wimaria, † 1309.

VITA. *Inc. prol.* Scripturus quaedam de vita — *Inc.* Felix ancilla Christi L. — *Des.* Praestet hoc nobis tuo interventu, o Maria... [5064

Anal. Boll. XVIII. 310-67.

Lullus ep. Moguntinus, † 786. — Oct. 16.

1. VITA AUCT. LAMBERTO MON. HERSFELDENSI. *Inc.* Lullus apud Anglos Saxones haud obscuro — *Des.* α) (*prima Lamberti recensio*) sententiam dictitaverint. Igitur cum illud immani pondere saxum... cuidam propter astanti Gerhel[m] | [5065

vel β) (*altera recensio*) in unius libelli corpusculum congererem. [5066

Act. SS. Oct. VII. 1083-89, n. 1-30 (deest finis, pro quo addidit editor finem Vitae 2). — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 135-48 (des. α). — HOLDER-EGGER (O.), *Lamperti mon. Hersfeldensis opera* (Hannoverae, 1894, inter SCR. RER. GERM. IN US. SCHOL.) 307-40 (des. β). De duabus Vitae recensionibus vid. ibid. XXII-XXVIII.

2. EPITOME. *Inc. ut* 1. — *Des.* nulla tantae calamitatis ne cicatrice quidem superstite. [5067

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 348d-50c; || *id.* (Lovan. 1485), f. 157-59v.

EXC. SURIUS (in *Vita brevi* S. Lulli, post medium: " Manuscripti codices... ") V (1574), 840; (1580), 927; X (1618), 269-70; X (1879), 480. — MABILLON, *Acta,* III, 2. 400 (2a ed. 362-63), n. 22. — *Act. SS.* t. c. 1089-90, n. 31-34.

Lupentius ab. S. Privati Gabalitani, m. † cca. 584. — Oct. 22.

1. PASSIO. *Inc.* Lupentius vero ab... a Brunichilde regina accersitus — *Des.* accepta sospitate recedit. [5068

* GREG. TURON. *Hist. Franc.* VI. 37; || *Act. SS.* Oct. IX. 609.

2. PASSIO. *Inc.* B. Lupentii dicturus necem, prius necesse est — *Des.* tradidit sepulturae. Gloriose m. Lupenti... Amen. [5069

Act. SS. t. c. 610-11.

3. PASSIO. *Inc.* B. Lupentius Gavalitano territorio — *Des.* ad inferos est demissa. Gloriosissime m. Lupenti... Amen. [5070

Act. SS. t. c. 612-13.

Lupercius seu **Luperculus** m. apud Elusates, sub Decio. — Iun. 28.

1. PASSIO. *Inc. prol.* Pretiosa sunt Dño et exspectata — *Inc.* Hic ergo bb. L. natus in Caesaraugustana urbe — *Des.* et capitalem subire sententiam. Passus est autem b. L. die IV kal. iul... [5071

BOSQUET, *Eccl. gall. hist.* II. 161-71; || *Act. SS.* Iun. V. 351-54; 3ª ed. VII. 317-20. — Ultima verba ex codd. descripsi.

2. EPITOME VITAE ET TRANSLATIONUM. *Inc.* Item quiescit in eadem dioecesi... In Caesaraugusto nobilibus ortus — *Des.* a Deo dabuntur magna praemia. [5072

Act. SS. Iun. V. 349 (3ª ed. VII. 316), n. 3; || HENNET DE BERNOVILLE (H.), *Mélanges concernant l'évêché de S. Papoul* (1863), 133-34.

Lupicinus ab. Iurensis, saec. V extr. — Mart. 21.

1. VITA (PRAECEDIT VITA ROMANI). *Inc. prol.* Pollicitationis nostrae debito tertia ex parte — *Inc.* Igitur ad arcenda gelidissimi loci frigora — *Des.* orationibus iugiter adiuvaret. Amen. [5073

Act. SS. Mart. III. 263-67; 3ª ed. 262-66; || KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 143-53.

EXC. BOUQUET, I. 646-47.

2. VITA (SS. LUPICINI ET ROMANI) AUCT. GREGORIO TURON. (*Vit. Patrum,* I). *Inc. prol.* Series evangelicae admonet disciplinae — *Inc.* Igitur Lupicinus ab exordio aetatis suae — *Des.* monachorum congregationes in eius laude devotas. [5074

* *Greg. Turon. opera* (ed. RUINART, 1145-51; || *P.L.* LXXI. 1011-16; || ed. KRUSCH, 663-68); || SURIUS, I (1570), 1084-87; (1576), 1114-17; II (1618), 218-220; II (1875), 512-16; || GONONUS (B.), *Vitae Patrum Occid.* 68-69 (om. prologo et ultimis verbis); || *Act. SS.* Febr. III. 746-47; 3ª ed. 752-54.

3. EPITOME.

NOTKERUS, 21 mart.

Lupicinus reclusus Lipidiacensis, saec. VI (?). — Iun. 24.

VITA AUCT. GREGORIO TURON. (*Vit. Patrum,* XIII). *Inc. prol.* Athletae Christi atque triumphatores mundi — *Inc.* Igitur L. quidam magnae sanctitatis — *Des.* nihil se de his admixto mendacio enarrasse. [5075

* *Greg. Turon. opera* (ed. RUINART, 1214-18; || *P.L.* LXXI. 1064-67; || ed. KRUSCH, 715-17); || SURIUS, III (1572), 811-12; (1579), 919-20; VI (1618), 324-

325; VI (1877), 526-28; || GONONUS, *Vitae Patrum Occid.* 69-70 (om. prol.); || *Act. SS.* Iun. IV. 817-18 (3ª ed. V. 701), n. 2-7.

Lupus ep. Baiocensis, † 465. — Oct. 25.

1. VITA. a. *Inc.* In diebus illis cum esset b. L. annorum 7 — *Des.* in tempore suo. Transitus vero et translatio corporis s. Lupi IIII kal. aug. ab omnibus christianis celebratur, praestante... [5076

Catal. Paris. II. 61-63.

b. *Inc...* — *Des.* bona operari initiabit. Transitus vero et translatio corporis s. Lupi ad unam diem evenerunt, VIII scilicet kal. nov., sicque ab omnibus christianis celebratur. [5077

Exc. (ultima pars) LAIR (J.), in *Bibliothèque de l'École des chartes,* 5ª sér. IV (1863), 322-23; || *Act. SS.* Oct. XI. 675-76, n. 3-6.

2. VITA ET TRANSLATIO. *Inc. prol.* Laudabilem vitam atque inimitabilem — *Inc. Vita.* Fuit igitur tempore quo Aegidius rex Romanorum — *Des.* committunt terrae corpora et... glorificant mirabilem Deum, qui in trinitate... Amen. — *Inc. translatio.* Expletis namque post eorum transitum — *Des.* patrocinia venerantur. Eorum quoque translatio VIII kal. nov. celebratur, praestante... [5078

LAIR, t. c. 309-21; || *Act. SS.* t. c. 670-75.

APPENDIX. (TRANSLATIO AD MONASTERIUM CORMARICENSE). *Inc.* Qui autem nosse desiderat... sciat quod quidam reverendus ab. Ivo nomine — *Des.* possidet gaudia. [5079

LAIR, t. c. 321-22; || *Act. SS.* t. c. 664, n. 14.

3. EPITOME. *Inc.* B. Ruffinianus, tertius a b. Exuperio — *Des.* consummabis. Quod et factum est. [5080

LAIR, t. c. in notis ad pp. 310, 313, 317, 318, 321; || *Act. SS.* t. c. 675, col. 2, n. 1, 2.

Exc. *Act. SS.* Mai III. 618 (3ª ed. 615), n. 4.

4. TRANSLATIO PALUDELLUM ET CORBOILUM SAEC. IX. *Vid.* **Exuperius** ep. Baiocensis, 2, III; 3, III.

Lupus ep. Cabillonensis, saec. VII in. — Ian. 27.

1. VITA. *Inc. prol.* Ss. gesta virorum ad memoriam posteris describere — *Inc.* Is denique, de quo sermonem narrationis inferimus — *Des.* quae... cuncta moderatur saecula saeculorum. Amen. [5081

Act. SS. Ian. II. 777-79; 3ª ed. III. 392-94; || PERRY (C.), *Hist. de Chalon-sur-Saône* (1659), preuves, 25-28 (paucis in fine omissis); || [CUSSET (P.)], *L'illustre Orbandale ou l'histoire ecclésiastique de Chalon sur Saône,* II (1662), append.: Vies de quelques saincts, 22-27.

2. ELEVATIO. *Vid.* **Agricola** ep. Cabillonensis.

Lupus ep. Lemovicensis, † 631. — Mai 22.

Narrata sunt de eo quaedam in Miraculis S. Martialis; quae aliquando seorsim exscripta sunt in codicibus. Cf. *Catal. Paris.* II. 275, 10°.

Lupus ep. Senonicus, saec. VI in. — Sept. 1.

1. VITA. *Inc. prol.* Sanctorum gesta calamo pandere — *Inc.* S. igitur Lupus parentibus inclitis — *Des.* α) medicinam de pulvere. [5082
vel β) nectareo bb. confessores coronat triumpho; cui est... [5083

Act. SS. Sept. I. 255-64; cf. 264-65 (var. lect.); ‖ DURU, *Bibl. hist. de l'Yonne*, I. 232-42; cf. 242-46 (var. lect. ex *Act. SS.* acceptae); ‖ KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. IV. 179-87. — (**Mut.**) SURIUS, V (1574), 1-5; (1580), 1-5; IX (1618), 1-3; IX (1878), 6-13.

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 562-64; ‖ BOUQUET, III. 491-92.

2. EPITOMAE.

a. VINC. BELLOV. XXIV. 9, 10.

b. *Inc.* Lupus apud Aurelianum ex genere regali ortus — *Des.* in pace quievit. Claruit circa annos Dñi 610. [5084

Leg. aurea, c. 128 (123); ‖ MOMBRITIUS, II. 67.

c. PETRUS DE NAT. VIII. 20.

3. MIRACULA. *Inc.* Anno ab inc. Dñi MCII, cum plebs Senonica — *Des.* penitus incorrupta remansit. Amen. [5085

Catal. Paris. II. 311-12.

4. REVELATIO CORPORIS AN. 1160. *Inc.* Ego Hugo Dei gratia Senonensis archiep. — *Des.* pontificatus autem nostri anno XVIII. [5086

Gallia christ. XII (1770), instrum. 45-46.

Lupus ep. Trecensis, † paulo post 479. — Iul. 29.

1. VITA. **a.** *Inc.* Bb. et apostolici viri antistitis Lupi vitam... enarrare operae pretium est... Fuit namque ex urbe Leucorum — *Des.* praesidium gloriosus impendat, praestante Dño... [5087

Act. SS. Iul. VII. 69-70; 3ª ed. 80-82; ‖ KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 120-24. — (**Mut.**) SURIUS, IV (1573), 390-92; (1579), 411-13; VII (1618), 347-48; VII (1877), 555-58; ‖ BARRALIS, *Chronologia Lerinensis*, I. 204-6. — **Var. lect.** *Anal. Boll.* I. 518-19, 79°; *Catal. Brux.* I. 33-34, 56°.

Exc. BOUQUET, I. 644-45.— (Ex Surio) DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 521.

b. *Inc.* Bb. *etc. ut* 1a... enarrare conemur — *Des.* et ad gaudia perveniat sempiterna, adiuvante Dño... [5088

De qua *Act. SS.* t. c. 56-57 (3ª ed. 67-68), n. 34.

2. VITA. *Inc.* S. Dñi conf. Lupus vir omni mentis probitate conspicuus — *Des.* Obiit autem pontifex... IV kal. aug... Amen. — *Inc. epil.* O sancta sancti viri praeconia — *Des.* te pie flagitantium. Amen. [5089

Act. SS. t. c. 72-82; 3ª ed. 83-93. — In quibusdam codicibus (et in editione cit.) in media Vita inserta est Passio 2 S. Memorii; cf. *Act. SS.* t. c. 77 (3ª ed. 88), annot. *d*; 80 (3ª ed. 91), annot. *o*.

3. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXI. 16. — PETRUS DE NAT. VI. 156.

4. MIRACULUM. *Inc.* Lupum antestitem apud Tricassinorum... urbem... Ad cuius basilicam Mauri cuiusdam servus... [5090

*GREG. TURON. *Glor. conf.* 66 (67).

Lupus m. in agro Turonico. *Vid.* **Maura** m. cum novem filiis.

Lusor puer in vico Dolensi, saec. III extr. — Nov. 4.

MIRACULUM. *Inc.* In Dolense autem Biturigi... [5091

*GREG. TURON. *Glor. conf.* 90 (92).

Lut... *Vid.* **Liud... Liut...**

Luxorius et soc. mm. in Sardinia, sub Diocletiano. — Aug. 21.

PASSIO. *Inc.* Temporibus suis Diocletianus et Maximianus imp. a diabolo — *Des.* in crypta sepelierunt. Cuius fidem passionis, prout necesse est, si qui habeant... Amen. [5092

MOMBRITIUS, II. 63-64; || *Act. SS.* Aug. IV. 416-17.

Macarius ep. Aberdonensis. *Vid.* **Mauritius.**

Macarius Aegyptius ab. in Scete, saec. IV extr. — Ian. 15.

1. VITA. *Inc.* Narrabant autem nobis... quod in locis illis duo Macarii... Hinc denique ferunt aliquando, cum homicidium in locis vicinis —*Des.* etiam cetera eius opera noscuntur. [5093

*RUFINUS, *Hist. mon.* 28 (*Vitae Patrum,* ed. ROSWEYDUS, 193-96; || *P.L.* XXI. 449-52); || *Act. SS.* Ian. I. 1013-14; 3ª ed. II. 295-96.

2. VITA. *Inc. prol.* Illa autem quae de praedicabilibus ac bb. referuntur viris duobus Macariis — *Inc.* Ex his duobus M-iis unus quidem genere Aegyptius — *Des.* ille tantus decertator quievit in Dño. [5094

*PALLADIUS, A. 6, pars prior (*Vitae Patrum,* ed. ROSWEYDUS, 943-45; 2ª ed. 949-51; || *P.L.* LXXIV. 267-70); || SURIUS, I (1570), 66-68; (1576), 66-67; (1875), 69-71.

3. VITA. *Inc. prol.* De magnis et praecipuis et ss. ac bb. viris — *Inc.* Duo namque Macarii erant, unus quidem Aegyptius — *Des.* splendore semper gaudere. [5095

*PALLADIUS, B. 9 (*Vitae Patrum,* ed. ROSWEYDUS, 983-85; 2ª ed. 989-91;= *P.L.* LXXIV. 354-59).

4. Epitomae.

Leg. aurea, c. 18. — Petrus de Nat. ii. 81.

Macarius Alexandrinus ab. in Thebaide, saec. IV extr. — Ian. 2.

1. Vita. *Inc.* Alius etiam s. M. magnificas etiam virtutes consummavit — *Des.* qui requiret, inveniet. [5096

* Rufinus, *Hist. mon.* 29 (*Vitae Patrum*, ed. Rosweydus, 196-200; || *P.L.* XXI. 452-55).

Exc. *Act. SS.* Ian. I. 88-89, n. 34-36.

2. Vita. *Inc.* Illum autem Macarium, qui Alexandriae presbyter fuit, vidi in his locis quae Cellae nominantur — *Des.* ex factis s. M-ii vel dictis significavi. [5097

* Palladius, A. 6, pars altera (*Vitae Patrum*, ed. Rosweydus, 945-48; 2ª ed. 951-54; || *P.L.* LXXIV. 270-77); || Surius, I (1570), 68-72; (1576), 67-72; (1875), 71-77.

Est ubi praemissus sit prologus ad Phidosum (cf. *Catal. Paris.* II. 486, 4°) qui *inc.* " Vere mundum quis dubitet meritis stare sanctorum... " [5098

3. Vita. *Inc.* Alium autem M-um contemplatus sum Alexandrinum presb. — *Des.* et parietes istos custodio. Haec pauca ex eius multis indicavi gestis. [5099

* Palladius, B. 10 (*Vitae Patrum*, ed. Rosweydus, 985-88; 2ª ed. 991-94; || *P.L.* LXXIV. 359-65).

Exc. *Bibl. Casin.* III. Floril. 294-96.

4. Epitome.

Petrus de Nat. ii. 35.

Macarius ep. Antiochiae Armeniae, † Gandavi 1012. — April. 10.

1. Vita et miracula. *Inc.* Quo sacra s. Bavonis detecta sunt membra — *Des.* securus sui sanus abscessit. [5100

Act. SS. April. I. 875-77; 3ª ed. 866-68.

Exc. Holder-Egger (O.), in *MG.* Scr. XV. 615-16.

2. Vita, miracula, elevatio an. 1067. *Inc. prol.* Omnipotens essentia deitatis — *Inc.* Gemma regalis, Armeniae decus — *Des.* cuius regnum sine fine terminatur. [5101

Act. SS. t. c. 878-92; 3ª ed. 868-82. — (Mut., contracta, om. prol.) Surius, II (1571), 612-21; (1578), 674-83; IV (1618), 134-39; IV (1876), 245-58.

Exc. Holder-Egger, t. c. 616-20. — (Ex Surio) Raderus (M.), *Bavaria sancta*, II. 161-62.

3. Vita et elevatio. *Inc.* B. Macarius ex Armeniae nobilioribus originem ducens — *Des.* Fratres autem coram sacro corpore... noctem duxerunt insomnem... Amen. [5102

Sanderus, *Hagiol. Flandriae* (1625), 134-42; *id.* (1639), 80-93.

Macarius et Eugenius presbyteri Antiocheni, confessores in Arabia, sub Iuliano. — Dec. 20.

PASSIO. *Inc.* Ss. martyrum M-ii et E-ii festa agimus — *Des.* His omnibus factis, oravit E. dicens: Dñe... et Spiritus sancti. Amen. [5103

Catal. Brux. I. 178-81.

Macarius ab. in Nitria, † saec. IV post. med.

PETRUS DE NAT. XI. 35.

Macarius dictus Romanus, qui inventus est iuxta Paradisum. — Oct. 23, Ian. 19.

VITA AUCT. PSEUDO-THEOPHILO, SERGIO ET HYGINO. *Inc. prol.* Gloria et magnificentia Deo soli — *Inc.* Igitur nos praetitulati fratres Theophilus — *Des.* Quotquot autem haec audiebant, laudabant et glorificabant... Amen. [5104

* *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS, 224-31; ‖ *P.L.* LXXIII. 415-26); ‖ SURIUS, X (1618), 362-66; ‖ *Act. SS.* Oct. X. 566-71.

Maccarthennus ep. Clochorensis, saec. VI in. — Aug. 15, Mart. 24.

VITA. *Inc.* (*mutila*)... set. Die quodam sanctum magistrum trans flumen — *Des.* in domo viri sui ad tempus supervixit. [5105

COLGANUS, *Act. SS. Hiberniae,* 738-39, VII-XIV; ‖ *Act. SS.* Aug. III. 209-210; ‖ *Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant.* 799-804.

Machabaei (septem fratres) mm. — Aug. 1.

1. PASSIO. *Inc.* Contigit autem septem fratres cum matre... [5106

* *Liber II Machabaeorum,* c. 7, v. 1 et seqq.; ‖ MOMBRITIUS, II. 68-68v.

2. PASSIO. *Inc.* Eleazarus vir primarius scribarum — *Des.* Et post filios occisa est et mater, confitens et glorificans Deum... [5107

De qua *Catal. Paris.* III. 484, 66°.

3. PASSIO. *Inc.* Temporibus Antiochi regis maxima persecutio facta est — *Des.* occisa est et mater. Haec ergo de impietatibus... [5108

Cf. BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* I. 587, XCVII.

4. PASSIO. *Inc.* In diebus illis cum pro cultu ven. legis — *Des.* decantantes... hymnum Dño regi saeculorum. Martyrizati sunt... [5109

Cf. *Anal. Boll.* XI. 312, 49°.

5. PASSIO. *Inc.* Tempore illo, quo Iudaeorum gens et regnum — *Des.* Novissime mater laeta martyrium consumpsit... [5110

Cf. *Catal. Brux.* II. 359, 31°.

6. PASSIO. *Inc. prol.* Principium meum philosophiae quidem ser-

mone — *Inc.* Igitur Antiochus sedens in excelsiore... loco — *Des.* Illi autem, quos interfecisse credis... [5111

Cf. *Catal. Paris.* I. 575, 66°; 588, 26°; II. 380, 25°; III. 96, 31°, etc.; *Anal. Boll.* XVII, 73.

7. Passio metrica adscripta cuidam Hilario, alias Mario Victorino. *Inc.* Rex fuit Antiochus Syriae ditissimus olim — *Des.* Sic ipsa et nati sanctorum in parte recepta est. [5112

Sichardus (I.), *Antidotum contra diversas omnium fere seculorum haereses* (Basileae, 1528), f. 79ᵛ-83; || [Herold (I.)], *Haeresologia* (Basileae, 1556), 243-50; || Fabricius (G.), *Poetarum veterum ecclesiasticorum opera christiana* (Basileae, 1564), 443-52; || *Bibl. patr. Paris.* (1575), V. 366-72; || Bosco (Io. a), *Bibl. Floriac.* II. 198-210; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), IV. 297-300; || Salinas (I.), *SS. Vincentii Lirinensis et Hilarii Arelatensis opera* (Romae, 1731), 197-206; || *S. Leonis Magni opera*, ed. P. et H. Ballerinii, II (Venetiis, 1756), 374-87; || *P.L.* L. 1275-86; || *Cypriani Galli poetae Heptateuchos* etc., ed. R. Peiper (= Corp. scr. eccl. lat. XXIII), 240-54 et (eadem interpolata; iisdem verbis *inc.* et *des.*) 255-69.

Exc. Barthius (Casp.), *Adversariorum commentariorum libri LX* (Francofurti, 1624), 151-53 et 1312-17.

8. Passio metrica adscripta Hildeberto Cenomann. *Inc.* Regnum Persarum, quod per tot saecula clarum — *Des.* Surgit in occursum Iudas et gens sua sursum. [5113

Hildeberti Cenoman. opera, ed. A. Beaugendre (Paris. 1708), 1236-42; || *P.L.* CLXXI. 1293-1302.

9. Passio metrica adscripta Marbodo. *Inc.* Antiquae legis ius solvens iussio regis — *Des.* quanto certamine maior. [5114

Liber Marbodi... (Redonis, 1524), sign. C.iiiᵛ-C.iiii; || Beaugendre, t. c. 1517-20; || *P.L.* t. c. 1603-8.

10. Epitomae.

Leg. aurea, c. 109 (114). — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 310ᵃ-10ᵇ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 105.

Machanus ep. in Scotia. — Sept. 28.

Vita. *Inc.* Machanus ex Scotorum genere — *Des.* mutati sunt et conversi sunt. [5115

Brev. Aberdonense, pars aest., Propr. SS. 116ᵛ-17.

Macharius. *Vid.* **Macarius.**

Machutus (Machutes) seu **Maclovius** ep. Aletensis, † 621 (?), cca. 640. — Nov. 15.

1. Vita auct. Bili diac. Alet., libris 2. *Inc. epist.* Dño... Ratuili ep... Magnitudo caritatis — *Inc. prol.* Religiosorum virorum gesta praedicabilia — *Inc. lib. I.* Igitur ven. atque sacratissimus Machutus ep.

generosis parentibus — *Des. lib. II.* cuius nos suffragia semper adiuvant... Amen. [5116

PLAINE (Fr.), in *Bulletin et mémoires de la Société archéologique du département d'Ille-et-Vilaine,* XVI (1883), 167-256; inde seorsim PLAINE (Fr.) et A. DE LA BORDERIE, *Deux vies inédites de S. Malo* (Rennes, 1884), 31-120. — Editio, quae fertur, *Vita S. Marchutis Britannensis,* Maclovii, 1555, in-12, si umquam prodiit, certe nondum reperta est.

EXC. LELAND, *Collectanea,* II. 430-32. — STOKES (W.), *Lives of Saints from the Book of Lismore* (= ANECDOTA OXONIENSIA, Medieval and modern series, V, 1890), 352.

2. VITA. *Inc. prol.* Auctorem omnium, ff. dd., qui in suis electis — *Inc.* Ergo ven. *etc. ut* 1. — *Des.* cunctisque sancti praeconia celebrantibus, qui vivit... Amen. [5117

LA BORDERIE (A. de), in *Bulletin,* t. c. 267-93; inde seorsim : PLAINE et LA BORDERIE, t. c. 131-57.

3. VITA. *Inc. prol.* Auctorem omnium et discretorem creaturarum — *Inc.* Ven. igitur Machutes ep. generosis parentibus — *Des.* potentissime et piissime subvenientis. Amen. [5118

Bosco (Io. a), *Bibl. Floriac.* I. 485-515.

EXC. MABILLON. *Acta,* I. 221-22; 2ª ed. 181-82.

4. VITA AUCT. SIGEBERTO GEMBLACENSI. *Inc. epist. ad Thietmarum ab.* Vita piissimi conf. Christi Maclovii... antiquorum stilo erat exarata — *Inc. prol.* Praeconia sanctorum, quae valde sunt... pretiosa — *Inc.* S. igitur Maclovius nobilitate parentum apud homines saeculi — *Des.* cunctisque eius praeconia celebrantibus, qui vivit... Amen. [5119

SURIUS, VI (1575), 341-51; (1580), 373-83; XI (1618), 349-54; III (1875), 609-21; || *P.L.* CLX. 729-46.

EXC. PERTZ, *MG.* Scr. VIII. 505-6, not. 17 (epistula).

5. VITA. *Inc.* Gloriosus Christi conf. Maclovius Britannica prosapia generosus — *Des.* et caelum spiritus superavit, ad laudem... [5120

MABILLON, t. c. 217-21; 2ª ed. 177-81.

6. EPITOMAE. **a.** *Inc.* Ven. vir s. Machutus in Britannia provincia natus est — *Des.* Qui vos recipit, me recipit. [5121

MORICE, *Mém. hist. Bretagne,* I. 191-93.

b. VINC. BELLOV. XXII. 94-100. — **c.** PETRUS DE NAT. X. 64.

d. *Inc.* S. enim antistes Macutus in Britannia maiori generosis parentibus — *Des.* praesulis vestimentum contaminavit. [5122

CAPGRAVIUS, f. 219-21ᵛ.

e. *Inc. ut* 5. — *Des.* Deo spiritum exhalavit. [5123

Brev. Aberdonense, pars aest., Propr. SS. 161ᵛ, 162.

7. TRANSLATIO DE SANCTONICA REGIONE IN BRITANNIAM SAEC. IX EXTR. *Inc. prol.* Iussus a fratribus — *Inc.* Igitur eo tempore quo Alanus rex — *Des.* In aliis vero miraculis quantum fulserit... Amen. [5124

Plaine, in Bulletin, t. c. 257-64; inde seorsim Plaine et La Borderie, t. c. 120-28.

Macnissus ep. Connerensis, † 513. — Sept. 3.

Vita. *Inc.* Hodie, ff. dd., b. Engus, qui vulgo dicitur... Quem ven. s. Patricius — *Des.* fulsit meritis praeclaris, ad laudem... Amen. [5125

Act. SS. Sept. I. 664-65; || *Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant.* 925-30.

Macra v. m. in territorio Remensi, sub Diocletiano. — Ian. 6.

1. Passio. *Inc.* Cum saevissima in christianos persecutio — *Des.* Quibus dictis, anima caelum petiit vi non. mart., regnante... [5126

Act. SS. Ian. I. 325-26.

2. Translatio saec. IX in. *Inc.* Per idem vero tempus cum adhuc christiana religio modica haberetur — *Des.* Ubi non minima... patrantur miracula ad laudem... Amen. [5127

Act. SS. t. c. 326.

3. Epitomae. a. *Inc.* Rictiovarus veniens in civitatem Augustanam — *Des.* corpus eius in ea collocavit iii kal. iun. [5128

Vinc. Bellov. xiii. 142; || Mombritius, II. 68v-69; || Faber Stapulensis, *Agones mm.* f. 9v-10.

b. Petrus de Nat. ii. 50.

Maculinus. *Vid.* **Findbarrus.**

Madelberta abb. Malbodiensis, † saec. VII in. — Sept. 7.

Vita. *Inc.* Igitur sub tempore Dagoberti incliti regis — *Des.* sed omnes salvos facere. Haec pauca particulavimus... Pro laboribus et aerumnis... [5129

Act. SS. Sept. III. 109-11.
Exc. *Act. SS. Belgii,* V. 492-96.

Madelgisilus erem. Monstroleti prope Centulam, † cca. 685. — Mai 30.

1. Vita auct. Hariulfo. *Inc. prol.* Dño dilectissimo... Gervino... Seniorum qui de tempore ven. abbatis Angelranni — *Inc.* Francorum regnum tenente Lodoveo — *Des.* aegritudinem continuo deposuit, adiuvante merito sancti... [5130

Mabillon, *Acta,* IV, 2. 537-44; 2a ed. 548-55; || *Act. SS.* Mai VII. 265-69; 3a ed. 260-64; || *P.L.* CLXXIV. 1441-50.

2. Translatio (miracula) auct. eodem (*Chronicon Centulense,* iii, 29). *Inc.* Cum coenobii Centulensis ab. Ingelardus... [5131

α) (recensio amplior) D'Achery, *Spicilegium,* ed. de la Barre, II. 328-329; || *P.L.* t. c. 1300-1302; || Lot (F.), *Chronique de St Riquier* (1894), 166-69.

β) (recensio brevior) D'Achery, *Spicilegium*, IV. 535-36; ‖ *Act. SS.* t. c. 264 (3ª ed. 259), n. 1 (quibusdam omissis).

Madelveus = Magdalveus.

Maedocus. *Vid.* **Aidus.**

Magdalena de Albricis de Como abb. Brunatensis, † 1465. — Mai 13.

Vita auct. Paulo Ulmio. *Inc.* Miro religionis et sanctitatis odore floruit — *Des.* Nicolai in eodem munere successore. [5132

Pauli Ulmii Bergomensis vita et miracula B. Mariae de Albericis, Romae, 1484 (Hain, 16087) [non vidimus; an umquam prodiit?]; ‖ *Act. SS.* Mai III. 253-55; 3ª ed. 252-54.

Magdalveus ep. Virodunensis, † cca. 770. — Oct. 4.

1. Vita auct. Hugone Flaviniacensi (in libro i *Chronici*). *Inc.* Anno igitur... dccliii suscipit praesulatum — *Des.* Ergo felix Madelvei ortus, felicior vitae cursus... Amen. [5133

Labbe, *Bibl. mss.* I. 104-108 in., 109 extr.-116; ‖ *Act. SS.* Oct. II. 533-543; ‖ Pertz, *MG.* Scr. VIII. 340-42, 344-50; ‖ *P.L.* CLIV. 139-44, 148-58. Exc. Bouquet, III. 363-65.

2. Epitome. *Inc.* Magdalveus in urbe Virdunensi natus — *Des.* odorem spirans suavissimum. [5134

Surius, VII (1581), 744-45; V (1580), 635; X (1618), 64-65; X (1879), 180-81.

Magi (Tres). — Ian. 6.

1. Translatio Coloniam an. 1164 (Epistula Reinoldi electi Coloniensis). *Inc.* Reinoldus Dei gratia... Insinuamus dilectissimae vestrae universitati — *Des.* nos vobis remittere dignetur. [5135

Surius, VII (1618), 303 (proxime post 292, reapse ergo 293!); ‖ Crombach (H.), *Primitiae gentium seu historia ss. trium regum* (Coloniae, 1654), 633-34; ‖ Labbeus, *Sacrosancta concilia*, X (1671), 1186; ‖ Mansi, *Concil. coll.* XXI. 865-66; ‖ Floss (H. J.), *Dreikönigenbuch* (Köln, 1864), 113-15.

2. Gesta et translationes. *Inc.* Dignum est, ff. dd., ut illorum hodie attollamus praeconium — *Des.* Hodie lucent in nostro occidente qui stellam filii eius videre meruerunt... [5136

Floss, t. c. 116-22.

3. Epitome.

Petrus de Nat. ii. 48.

4. Gesta et translationes, auct. Iohanne de Hildesheim. *Inc. prol.* Reverendissimo... dño Florentio de Wevelkoven... Cum venerandissimorum trium magorum, immo verius trium regum — *Inc.* Materia

vero istorum trium regum bb. ex prophetia Balaam — *Des.* in reddenda ratione. — *Sequitur* (*vel praecedit*) *index capitulorum.* [5137

Liber de gestis ac trina bb. trium regum translacione, [Coloniae], Ioh. Guldenschaff, 1477 (HAIN, 9395), f. 1-48ᵛ; || *id.* apud eundem, 1478 (HAIN, 9396), f. 1-43; || *id.* [Coloniae], Bartholomeus de Unckel, 1481 (HAIN, 9397), f. 1-81; || *id.* [Coloniae], Ioh. Guldenschaff, 1486 (HAIN, 9398), f. 2-86ᵛ; || *Liber ss. trium regum Coloniae quiescentium*, Mutinae, 1490 (HAIN, 9399), f. 2-52ᵛ; || *Historia gloriosissimorum trium regum* (Colonie, Quentell, 1514), sign. a.ij-g.iijᵛ; || KÖPKE (E.), *Iohannes von Hildesheim*, beigegeben dem XXII JAHRESBERICHT DER RITTER-AKADEMIE ZU BRANDEBURG (1878), 7-35.

EXC. FLOSS, t. c. 78-79, not. — *Catal. Paris.* II. 600-602 (index capitulorum).

5. LEGENDA. *Inc.* Completo autem dñicae dispensationis mysterio — *Des.* singulis annis sollemniter observare. [5138

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 445ᵇ-47ᵈ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 290ᵛ-93ᵛ.

6. MIRACULUM.

* *Gesta Romanorum*, 47, al. 46 (ed. H. OESTERLEY, 345-46).

Maglorius ep. Dolensis, saec. VI. — Oct. 24.

1. VITA. a. *Inc. prol.* Cum igitur gloriosissimus prophetarum David — *Des.* scintillulam inseruimus. [5139

I. *Inc.* Magnificae sanctitatis vir Dñi Maglorius — *Des.* loquebatur recte, Deum benedicens, qui vivit... Amen. [5140

II. *Inc.* Aliud quoque miraculum... Tempore igitur quo s. M... apud Sargiam... conversabat, s. Sulinus — *Des.* igne comburetis; cuius maiestas fulget in excelsis... Amen. [5141

III. *Inc.* Descriptis utcumque s. M-ii quibusdam miraculis... Eo tempore rex famosissimus nomine Nomenoe — *Des.* sine ullo impedimento possimus adhaerere, praestante... Amen. [5142

IV. *Inc.* Post multum vero temporis... cuiusdam hominis filium, qui erat claudus — *Des.* feliciter migravit ad Christum, cuius laus et potestas... Amen. [5143

De hac Vita cf. A. DE LA BORDERIE, in *Mémoires de la Société hist. et arch. des Côtes du Nord*, 2ᵉ sér., IV (1891), 224 („ L'édition complète... „); cum vero libellus uno tenore editus non sit, eum in partes supra divisimus, ut de editionibus clarius loqui possemus.

(Prologus) partim ed. apud LA BORDERIE, t. c. 225-26.

(De parte I) cf. ibid. 224, 227-28, c. I-XI.

(Pars II) LA BORDERIE, t. c. 230-38 (deest ultima sententia). — EXC. PLAINE (Fr. B.) in *Anal. Boll.* VIII. 379-81 (initium). — *Catal. Paris.* III, 308-12 (reliqua, paucissimis omissis).

(Pars III, omisso tamen ultimo capitulo, quod est totum paraeneticum) PLAINE, t. c. 372-78, n. 1-15 (omissa prima sententia, quae suppleta est *Catal. Paris.* III. 304, 17°); || LA BORDERIE, t. c. 238-43; || PIGEON (E. A.),

Vies des SS. du dioc. de Coutances, II. 245-50. — Exc. La Borderie, in *Revue de Bretagne et de Vendée*, 1888, II. 255-57.

(Pars iv) *Catal. Paris.* III. 312-16. — Exc. La Borderie, in *Mémoires*, t. c. 254-56.

b. (Recensio brevior). *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 1 a, i. — *Des.* cuius mors pretiosa est ante Deum, qui vivit... Amen. [5144

Mabillon, *Acta*, I. 223-31; 2ª ed. 209-17; || *Act. SS.* Oct. X. 782-91. — (Mut. et contracta) Surius, V (1574), 931-34; (1580), 1029-32; X (1618), 368-370; X (1879), 670-76.

Exc. Bouquet, III. 435-36.

2. Epitomae. **a.** *Inc.* S. Maglorius quasi magna gloria — *Des.* Unam petii a Dño etc. Et ix kal. nov. ad Dñm migravit. [5145

Vinc. Bellov. xxii. 121; || Capgravius, f. 221ᵛ.

b. Petrus de Nat. ix. 103. — **c.** *Brev. Corisopitense*, litt. gothicis, sign. PP.iijᵛ-iiijᵛ. — **d.** *Brev. Dolense* an. 1519; || La Borderie, in *Mémoires*, t. c. 283-93.

3. Aedificatio ecclesiae S. Maglorii apud Lehonium. *Inc.* Postquam igitur ss. viri M-ii sacratissimum corpus... de Sargia insula — *Des.* ad monasterium remeavit, praestante... Amen. [5146

La Borderie, in *Mémoires*, t. c. 243-46. — Cf. Plaine, t. c. 378-79, n. 16; La Borderie, t. c. 317, not. 2.

4. Translatio (S. Maglorii et aliorum) Parisios saec. IX (cca. 920-925 et cca. 960?) *Inc.* Operuerunt (*al.* Cooperuerunt) Dani superficiem terrae — *Des.* ocius in priori renovatum est statu. [5147

Mabillon, *Annales*, III. 719-21; 2ª ed. 666-67; || *Act. SS.* t. c. 791-93; || Pigeon, op. c. I. 72-75.

Exc. Du Bouchet (J.), *La véritable Origine de la maison royale de France* (1646), preuves, 327-28. — Bouquet, X. 365.

Libellum illum, qualis seorsim in codicibus invenitur, ex epitome quadam interpolata *Libri modernorum regum Francorum* ab Hugone Floriacensi conscripti excerptum esse opinatus est R. Merlet, in *Bibliothèque de l'École des chartes*, LVI (1895), 237 sqq.; interpolationes vero istas, quas ex antiquo libello de *Translatione S. Maglorii*, iam deperdito, desumptas credidit, nuper distinxit et edidit idem v. d. *ibid.* 243-48; eaedem vero vix non omnino conveniunt ad verbum cum hac narratione **4**. — Contra dixit F. Lot, in *Annales de Bretagne*, XV (1899), 60 sqq., qui putat narrationem **4** primo conscriptam esse, ipsamque in particulas quinque divisam ab interpolatore variis in locis epitomae *Libri* ab Hugone compositi esse insertam.

Magnantia v. in dioec. Autisiodorensi, saec. V. — Nov. 26.

Vita. *Inc.* B. v. Magnantiae, ff. cc., anniversarium celebremus — *Des.* refrigerationem accipiunt, praestante... Amen. — *Inc. epil.* His igitur de vita — *Des.* caelestis retributio. Amen. [5148

Gally (M.), in *Bulletin de la Société d'études d'Avallon*, VIII (1867), 85-93; inde seorsim Id. *Actes et culte de Sᵗᵉ Magnance*, 25-33.

Magnericus ep. Treverensis, saec. VI extr. — Iul. 25.

1. Vita auct. Eberwino ab. S. Martini Trever. *Inc.* Decedente apud urbem Trevericam viro ss. Nicetio — *Des.* vos in labores eorum introistis, adiuvante nos eodem Dño N. I. C... [5149

Act. SS. Iul. VI. 183-91.

Exc. Pertz, *MG.* Scr. VIII. 208-9; || *P.L.* CLIV. 1243-44. — Sauerland (H. V.), *Trierer Geschichtsquellen des XI. Jahrhunderts* (1889), 41-45.

2. Epitome. *Inc. ut* 1. — *Des.* desuper, ut moris est, fastigium componi. De hoc sancto Fortunatus... : Culmen honorificum... parensque manet. [5150

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 304c-5d; || *id.* (Lovan. 1485), f. 98-99v.

Magnoaldus, Magnobaldus. *Vid.* **Magnus.**

Magnobodus ep. Andegavensis, † saec. VII med. — Oct. 16.

1. Vita. *Inc.* Gloriosus igitur atque eximius Christi pontifex M. in pago Andegavensi — *Des.* et in aeterna laetitia doxa frui cum sanctis, adiuvante Dño... Amen. [5151

Additamentum. *Inc.* Christus itaque Dñus Iesus, qui glorificat — *Des.* laetabunda regressa. [5152

[D'Achery, *Spicilegium*, ed. 1a, t. V, pagellae 132-47 impressae, non autem editae; cf. *Anal. Boll.* XVIII. 43 sqq.]; || Beaugendre (A.), *Hildeberti Cenoman. opera. Accesserunt Marbodi Redonensis ep. opuscula* (Paris. 1708), 1463-90; || *Act. SS.* Oct. VII. 940-50; || *P.L.* CLXXI. 1531-48.

2. Vita auct. Marbodo. *Inc. prol.* Qui virorum fortium gesta — *Inc.* Igitur Magnebodus Andegavensi territorio oriundus — *Des.* reportent effectum, praestante Dño... Amen. — *Inc. epil.* Ego Marbodus — *Des.* et testis et sponsor. Amen. [5153

Beaugendre, t. c. 1490-1506; || *P.L.* t. c. 1547-62.

3. Epitomae.

Vinc. Bellov. xxiv. 38. — Petrus de Nat. ix. 74.

Magnus m. Caesareae Cappadociae, sub Aureliano. — Aug. 19, Sept. 1.

1. Passio. *Inc.* Magnus a parentibus christianis doctus — *Des.* et posuerunt in sarcophago novo. Passus est... [5154

Act. SS. Aug. III. 718-19.

2. Passio. *Inc.* Magnus m. passus est in Caesarea... qui ex ipsa civitate ortus — *Des.* in coemeterio sunt tumulata. [5155

Petrus de Nat. vii. 76; || *Act. SS.* t. c. 717, n. 2, 3.

Magnus ab. Campidonensis. *Vid.* **Magnus** ab. Faucensis.

Magnus m. cultus Collebeccae in Saxonia.

MIRACULUM DE SALTANTIBUS FACTUM TEMPORE HERIBERTI EP. COLONIENSIS. **A.** NARRATIO OTBERTI. **a.** *Inc.* Ego peccator nomine Othbertus (*al.* Osbertus, *al.* Stephanus), etsi vellem tegere peccatum meum — *Des.* liberati Deo laudes decantant. Acta sunt haec anno... Hae litterae datae sunt nobis a dño Peregrino... [5156

KNAUT (Chr.), ***Antiquitates comitatus Ballenstadiensis et Ascaniensis*** (Cöthen, 1698), 97-98; || VULPIUS (Ioh.), ***Magnificentia Parthenopolitana*** (Magdeburg, 1702), 293-95; || BECKMANN (Ioh. Chr.), ***Historie des Fürstenthums Anhalt*** (Zerbst, 1710), I. 465-66; || ROTH (F. W. E.), apud VOLLMÖLLER, ***Romanische Forschungen,*** VI, 3 (1891), 481-82; || HAURÉAU (B.), ***Notices et extraits,*** VI (1893), 39-40; || SCHRÖDER (Ed.), ***Die Tänzer von Kölbigk,*** in ZEITSCHRIFT FÜR KIRCHENGESCHICHTE, XVII (1896), 101-3. — Haec narratio saepissime inde a saeculo XII ante med. (cf. WILLELMUM MALMESBIR. ***Gesta regum Anglorum,*** II. 174) ab auctoribus tum antiquis, tum recentioribus exscripta est, modo ad litteram, modo plus minus contracta et mutata; cf. SCHRÖDER, t. c. 108 sqq. Satis sit commemorasse VINC. BELLOV. XXVI. 10.

b. *Inc. prol.* Omnibus Deum diligentibus — *Inc. ut* A a. — *Des.* Has litteras in monte S. Michaelis die octavarum epiphaniarum renovari fecimus... [5157

Catal. Brux. II. 382-83. Cf. etiam SCHRÖDER, t. c. 101, 103 in notis.

B. NARRATIO THEODERICI. *Inc. prol.* Prodest saltivago... Romanus orbis novit — *Inc.* In nocte natalis Dñi lucifera — *Des.* qui ligatus fuerat in die dñicae nativitatis. Haec in praesentia Brichtive... [5158

HARPSFELDIUS (N.), ***Historia anglicana ecclesiastica*** (Duaci, 1622), 205-6 (deest prol. et finis); || FURNIVALL (F. J.), ***Roberd of Brunnè's Handlyng Synne*** (Roxburghe Club, 1862), XXVIII-XXXI; || DU MÉRIL (Ed.), ***Études sur quelques points d'archéologie et d'histoire littéraire*** (1862), 498-502 (deest finis); || WAITZ (G.), in ***MG.*** Scr. XXVI. 28-29; || SCHRÖDER, t. c. 126-30.

C. *Inc.* Anno inc. Dñi N. I. C. MXVIII, ind. XV, in loco qui dicitur Colebeke — *Des.* et sacerdotibus eius non obedire. [5159

SCHRÖDER, t. c. 135-37.

D. *Inc.* Quidam frater de S. Victore, qui erat natus in Saxonia — *Des.* anno revoluto eodem die ceciderunt incinerati. [5160

HAURÉAU, op. c. III (1891), 245.

E. *Inc.* Anno Dñi MXIII, Henrico secundo imperante — *Des.* poenam suam corporum tremore prodiderunt (*cod.* perdiderunt). [5161

Catal. Brux. II. 383-84. — Inserta est haec narratio in epitome Vitae S. Heriberti, de qua supra, **Heribertus,** 4 a.

Magnus seu **Magnoaldus** ab. Faucensis, saec. VII. — Sept. 6.

1. VITA AUCT. PSEUDO-THEODORO (EMENDATA AB ERMENRICO AB. ELLWANGENSI ?) *Inc.* Tempore illo cum bb. Columbanus simul cum b. Gallo

nepote suo diversa loca — *Des.* Itaque sufficiant ista de tanto patrono conscripta... Celebratur autem celebritas s. M-i... [5162

CANISIUS, *Ant. lect.* V, 2. 913-47 (desunt ultima cap.); ed. BASNAGE, I. 655-73 (item); || GOLDASTUS, *Rer. Alamann. scr.* I (1606), 297-317; 2ª ed. I (1661), 190-203; 3ª ed. I (1730), 189-203; || SURIUS, IX (1618), 73-81 (ut apud Canisium); || MESSINGHAM, *Florilegium*, 298-317 (item); || GONONUS (B.) *Vitae Patrum Occid.* 456-67; || *Act. SS.* Sept. II. 735-58.

EXC. CHIFFLET (P. Fr.), *Hist. de l'abbaye de Tournus* (1664), preuves, 172-174. — BRAUN (Pl.), *Notitia hist.-lit.* II. 182. — WAITZ (G.), in *MG.* Scr. IV. 425-27.

2. VITA AUCT. OTHLOHO. *Inc. prol.* Iuxta intelligentiae meae parvitatem complevi — *Inc.* In tempore illo quo b. Columbanus sanctusque Gallus virtutibus magnificis pollentes — *Des.* Quapropter ponentes sic finem his... remissionem obtineat, praestante... [5163

EXC. WAITZ (G.), in *Archivo* Pertzii, XI. 270 (erravit Waitz cum negavit, ibid. 271, Vitam de qua h. l. esse Othlohi opus). — DÜMMLER (E.), in *Sitzungsberichte der kön. Preussischen Akademie der Wissenschaften zu Berlin*, 1895, 1098-1110.

3. EPITOME. *Inc.* B. itaque Magnus, qui et Magnobaldus, s. Galli quondam diaconus — *Des.* vitae liberatus ergastulo. [5164

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 325ª-25ᶜ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 125ᵛ-26.

Magnus ep. Opitergiensis, dein Heracleensis, saec. VII. — Oct. 6.

1. LEGENDA. *Inc.* Almus conf. b. Magnus natione Altinensis — *Des.* Postea autem translatum fuit... die VI intrante, regnante... [5165

CORNELIUS (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* VI. 419-21.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. appendix, c. 17.

Magnus comes insularum Orcadum m., † cca. 1115. — April. 16.

LEGENDA. *Inc.* B. Magnus apud Orcadas insulas oriundus — *Des.* participes effici mereamur, praestante... [5166

Brev. Aberdonense, pars hiem., Propr. SS. 87ᵛ-89; || *Act. SS.* April. II. 439; 3ª ed. 435-36; || METCALFE (W. M.), *Pinkerton's Lives of the Scottish Saints* (1889), II. 261-64.

Magnus ep. Tranensis m., sub Decio. — Aug. 19.

Acta S. Magni a Thoma BAY anno 1626 edita non repperimus.

1. PASSIO. *Inc. prol.* Ad laudem et gloriam Dñi N. I. C. pertinet — *Inc.* Igitur s. meritis et nomine M. apud Tranam nobilissimam Apuliae civitatem — *Des.* α) Eadem quoque nocte b. Paternus migravit ad Dñm sub die XIV kal. sept., ad laudem... [5167

vel β) in eodem cubiculo corpus viri Dei humavit. [5168

[MARANGONUS (Ioh.)], *Acta passionis atque translationum S. Magni ep. Tranensis* (Aesii, 1743), 1-3, 7-13, 26-27 (des. β); cf. 40-41, not. *Aa* (des. α); || CAPELLETTI, *Chiese*, VI. 279-91, lin 2 (des. β); cf. 291, not. 1 (des. α).

2. PASSIO. *Inc. prol.* Quicumque confessus fuerit nomen filii Dei — *Inc.* Bb. athleta Christi M. cum fuisset unicus parentibus eius — *Des.* **α)** tulit corpus b. ep. et m. Magni et sepelivit eum. Passus est... [5169
vel β) Historiam quoque passionis eius et vitae ad pedes illius posuit. Passus est... [5170

Act. SS. Aug. III. 713-16 (des. α). — Cf. *Anal. Boll.* XVII. 76 (des. β); cum codicibus austriacis, de quibus ibi, convenit " tertium exemplar ex ms. Augustano ", de quo *Act. SS.* t. c. 705-7, n. 23, 24, 32.

Est ubi alius praefixus sit prologus (cf. *Act. SS.* t. c. 706, n. 25), qui *inc.* " Pretiosum ac mirabile, ff. cc., est annualiter... " [5171

3. PASSIO. *Inc.* Apud civitatem Tranensem Magnus e parentibus ethnicis ortus — *Des.* in loco qui dicitur Campus Mitrianus. [5172

Cf. *Act. SS.* t. c. 706, n. 26; 707, n. 33; 716-17, annot. *b, c, g.*

4. EPITOMAE. **a.** *Inc.* Temporibus Decii caesaris erat quidam pauper et paganus — *Des.* sicut optabat, annuntiavit. [5173

UGHELLI, VII. 1200-1202; 2a ed. 889-90; || *Act. SS.* t. c. 706-7, n. 28-30; || MARANGONUS, t. c. 24-25.

b. *Inc.* Bb. itaque athleta Christi M. cum esset unicus parentibus natus — *Des.* et recesserunt. Completa est autem confessio... [5174

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 318b-19b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 115v-17.

5. TRANSLATIO VERULAM, INDE ANAGNIAM. *Inc.* Postquam ecclesia Fundana, ut in gestis b. M-i continetur, a Saracenis — *Des.* cum hymnis et psalmodiis decentissime collocarunt. [5175

Act. SS. t. c. 708-9, n. 35-40; || MARANGONUS, t. c. 42-43, 49-51; || CAPPELLETTI, t. c. 291-94.

6. INVENTIO ANAGNIAE. *Vid.* in Vita **Petri** ep. Anagnini.

Maianus. *Vid.* **Mevennus.**

Maimbodus m. in territorio Vesontionensi. — Ian. 23.

PASSIO. *Inc. prol.* Ss. martyrum pia certamina revolvere — *Inc.* Fuit igitur b. M... natione et habitu Scottus — *Des.* In loco vero ubi corpus s. martyris requiescit... [5176

Act. SS. Ian. II. 542-43; 3a ed. III. 155-56; || COLGANUS, *Act. SS. Hiberniae*, 155-56.

Mainulfus. *Vid.* **Meinulfus.**

Maiolus ab. Cluniacensis, † 994. — Mai 11.

1. VITA AUCT. SYRO MON., EDITA AB ALDEBALDO, libris 3. **a.** (EDITIO PRIOR). *Inc. epist.* Spirituali patri dño Odiloni ab., Syrus... Saepe mihi

multumque cunctanti — *Inc. lib. I.* Laudabilis Dei nostri virtus et sapientia — *Des. lib. III.* summi per saecula regis. Dormivit vero cum patribus suis v id. mai sepultusque est... [5177

MABILLON, *Acta*, V. 786-810; 2a ed. 764-87; || *P.L.* CXXXVII. 745-48.
Exc. *Act. SS.* Mai VII. 684 (3a ed. 673), n. 2; 686 (3a ed. 675-76). — BOUQUET, IX. 126-27; X. 362. — WAITZ (G.), in *MG.* Scr. IV. 650-55. — GREMAUD (J.), *Documents relatifs à l'hist. du Vallais*, I (1875), 39-44.

b. (EDITIO ALTERA). *Inc. epist. ut in* 1 a. — *Inc. prol.* Superna Christi rorante dextera — *Inc. lib. I.* Igitur in partibus Galliarum, exigentibus causis — *Des. lib. III ut in* 1 a. [5178

De qua recensione cf. G. WAITZ, in *MG.* Scr. IV. 650, 2°, et L. TRAUBE, in *Neues Archiv*, XVII. 403.

c. (EDITIO TERTIA). *Inc. versus Reimbaldi.* Inclita sanctorum cum sint tot gesta priorum — *Inc. prol. ut in* 1 b. — *Inc. lib. I. ut in* 1 b (*ed.* Igitur in p. G. ex ingentibus causis) — *Des. lib. III ut in* 1 a. [5179

Act. SS. Mai II. 668-84; 3a ed. 667-83.
Exc. MABILLON, t. c. 810-11; 2a ed. 787-88.

2. VITA BREVIOR. *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 1 a. — *Des. ut* 1 a. [5180

MARRIER et DUCHESNE, *Bibl. Cluniac.* 1763-82.
Exc. ROVERIUS (P.), *Reomaus* (Paris. 1637), 170-71.

3. VITA AUCT. NALGODO MON. CLUNIAC. *Inc. prol.* Vitam bb. patris M-i confusa diffusione dispersam — *Inc.* B. itaque pater M. maior meriti dignitate — *Des.* vestiendus a Dño; cuius est honor... Amen. [5181

Act. SS. Mai II. 658-68; 3a ed. 657-67.

4. VITA AUCT. ODILONE AB. CLUNIAC. *Inc. prol.* Hugoni et carissimo fratri Almanno... Cum residerem praeterito tempore paschali — *Inc.* Post apostolorum et evangelistarum sacrosancta — *Des.* redit ad propria sospes et laetus, praestante... Amen. [5182

APPENDIX. *Inc.* Cum enim huic sententiae vellem finem imponere — *Des.* qui est via, veritas et vita, Dñus videlicet I. C.... Amen. [5183

MARRIER et DUCHESNE, t. c. 279-90; || SURIUS, V (1618), 143-47; || *Act. SS.* Mai II. 684-90; 3a ed. 683-88; || *P.L.* CXLII. 943-62. — (Mut.; deest appendix) SURIUS, III (1572), 166-72; (1579), 215-21; V (1876), 326-33.
Exc. ROVERIUS, t. c. 120. — MABILLON, t. c. 782-85 (2a ed. 760-63), n. 53-59. — BOUQUET, X. 362.
Aliquando in codd., omisso initio, ita Vita *inc.* „Fuit bb. pater noster M. praeclaro stemmate ortus... „ [5184

5. VITA. *Inc.* B. igitur Maiolus regionis, quae Provincia dicitur, oriundus — *Des.* indulgentia peccatorum supplicantibus praestatur, praestante... [5185

Exc. MARRIER et DUCHESNE, t. c. 1783-86 (initium et finis). — ROVERIUS, t. c. 113-15, 119.

6. MIRACULA, libris 2. *Inc. prol.* Gloriosa virtutum opera — *Inc. lib. I.* Ad tumulationem igitur pretiosi corporis — *Des. lib. II.* omnibus, qui ibidem convenerant, demonstravit. [5186

MARRIER et DUCHESNE, t. c. 1787-1814; || *Act. SS.* Mai II. 690-700; 3ª ed. 689-98.

Exc. MABILLON, t. c. 786 (2ª ed. 763-64), n. 60, 61. — BOUQUET, X. 362-63.

7. EPISTULA DE MORTE MAIOLI. *Inc.* Dño illustrissimo... Cum totius sanctissimae ordines christianitatis... [5187

SACKUR (E.), in *Neues Archiv,* XVI. 180-81.

8. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. IV. 153. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 31-34.

Malachias ep. Conerensis, dein Armacanus, † 1148. — Nov. 3.

1. VITA AUCT. BERNARDO AB. CLAREVALLENSI. *Inc. prol.* Semper quidem operae pretium fuit — *Inc.* Malachias noster ortus Hibernia de populo barbaro — *Des.* et cum ipso pariter regnaturi in saecula saeculorum. Amen. [5188

MOMBRITIUS, II. 78-92; || **S. Bernardi Clarevallensis ab. opera* (*P.L.* CLXXXII. 1073-1118); || SURIUS, VI (1575), 88-113; (1581), 93-119; XI (1618), 27-41; XI (1880), 76-102; || MESSINGHAM, *Florilegium,* 350-76; || CHANTELOU (Cl.), *Bibliotheca patrum ascetica,* I (Paris. 1661), 623-86; || *Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant.* 551-640; || *Act. SS.* Nov. II, 1. 143-66.

2. EPITOMAE.

a. VINC. BELLOV. XXVIII. 105-123. — b. PETRUS DE NAT. X. 27.

c. *Inc.* S. Malachias, cuius vitam scripsit s. Bernardus... de Hibernia ortus est — *Des.* aetatis suae LIV. [5189

CAPGRAVIUS, f. 222-25ᵛ.

Malchus mon. captivus, saec. IV extr. — Oct. 21.

1. VITA AUCT. S. HIERONYMO. *Inc. prol.* Qui navali proelio dimicaturi sunt — *Inc.* Maronia triginta fere milibus ab Antiochia — *Des.* posse mori, non posse superari. [5190

* *Hieronymi opera* (*P.L.* XXIII. 55-60); || * *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS, 93-96); || *Narratio b. Iheronimi presb. de monacho Malcho,* s. l. a. [Swollis, cca. 1479] (COPINGER, II, nº 2976), 8 ff. [non vidimus]; || MALDONATUS (Ioannes), *Vitae sanctorum* (Lugduni, 1561), 270-78; || SURIUS, V (1574), 899-902; (1580), 995-98; X (1618), 325-27; X (1879), 623-28; || CHANTELOU (Cl.), *Bibliotheca patrum ascetica,* IV (Paris. 1663), 362-68; || *Act. SS.* Oct. IX. 64-66.

2. EPITOMAE.

*FLODOARDUS, *De triumphis Christi Antiochiae,* II. 11 (*P.L.* CXXXV. 585-588). — VINC. BELLOV. XVII. 93.

Malrubius cultus ut martyr in Scotia. — Oct. 27.

LEGENDA. *Inc.* Malrubii m. Christi transitum de hoc mundo — *Des.* integris permanentibus. [5191

Brev. Aberdonense, pars aest., Propr. SS. 89v-91, lect. I-III, VII-IX; || *Act. SS.* Aug. VI. 132.

Mamas seu **Mammes** m. Caesareae Cappadociae, sub Aureliano. — Aug. 17.

1. PASSIO. *Inc.* Cum primitus ab Aureliano persecutore christianorum per universum orbem (*al.* mundum) — *Des.* α) His dictis, bb. m. deposuit spiritum. Christiani vero collegerunt... Passus est... [5192

vel β) Et his dictis posuit spiritum. Passus est... [5193

vel γ) His dictis, emisit spiritum. Laetatur cum Christo et angelis eius. Amen. [5194

MOMBRITIUS, II. 69-70v (des. α).
EXC. *Act. SS.* Aug. III. 424-25, n. 5, 6; cf. 428, n. 21 (des. β).

2. PASSIO. *Inc.* In diebus illis cum primum ab Aureliano imp. persecutio christianis orta — *Des.* Et haec dicens emisit spiritum, et dormiente iam corpore, festinus migravit in caelum, regnante... [5195

Bosco (Io. a), *Bibl. Floriac.* II. 240-48.

3. PASSIO. *Inc.* Inter singulorum gesta sanctorum b. Mammae passio non silebitur. Qui cum egressus impulsione divina pervenisset — *Des.* Et his dictis emisit spiritum, et dormiente iam corpore, migravit ad caelum, regnante... [5196

Cf. *Catal. Paris.* II. 60, 133°; III. 367, 28°.

4. PASSIO METRICA AUCT. WALAHFRIDO STRABONE. *Inc. prol.* Legistis, meminit vestra sagacitas — *Inc. oratio.* O rerum sator omnium tremende — *Inc.* Urbem Cappadoces habitant, quos ille refertur — *Des.* Augia quem felix Strabonem nomine nutrit. [5197

CANISIUS, *Ant. lect.* VI, 1. 546-68; ed. BASNAGE, II, 2. 184-99; || *Bibl. patr. Colon.* (1618), IX, 1. 972-77; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), XV. 204-10; || *P.L.* CXIV. 1047-62; || DÜMMLER (E.), in *MG.* Poet. lat. II. 275-96.

5. PASSIO AUCT. GODEFRIDO EP. LINGONENSI. *Inc. prol.* Passio b. Mamantis m. de graeco in latinum translata est Antiochiae — *Inc.* Igitur s. M. magnus m., hoc enim a Syris et Graecis — *Des.* Ascendit autem die II, id est IV non. sept.; cum quo et nos... [5198

Bosco (Io. a), t. c. 213-25 (deest prol.; Passio adscripta est Reynaldo ep. Lingonensi); || *Act. SS.* t. c. 435-39.

6. EPITOMAE.

NOTKERUS, 16 iul. et 17 aug. — VINC. BELLOV. XII. 116, 117. — PETRUS DE NAT. VII. 72.

7. TRANSLATIONES LINGONAS. *Inc. prol.* Quoniam fragilitas condi-

cionis humanae — *Inc.* Fidelis enim narrat antiquitas — *Des.* cuius anno inc. MCCIX facta sunt haec, eodem praestante... [5199

Bosco (Io. a), t. c. 226-39; || SURIUS, VIII (1618), 176-79; || *Act. SS.* t. c. 440-46; || RIANT, *Exuviae sacrae Cpolitanae*, I. 22-34.

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* IV. 163, 423. — BOUQUET, XI. 482-83; XIV. 324.

Mamertinus ab. Autisiodorensis, saec. V. — April. 20, Mart. 20.

1. LIBELLUS DE REVELATIONE S. CORCODEMI MART. ET DE CONVERSIONE S. MAMERTINI. *Inc. prol.* Quanta sit divinae misericordiae pietas — *Inc.* Eram itaque ego ipse, inquit M., idolis serviens — *Des.* α) ipse hereditario iure sanctitatis eius officium suscepisset. [5200

vel β) officium suscepisset. Gesta sunt autem haec omnia in civitate Autisiodorensi, imperante... Dño... [5201

Insertus est hic libellus in Vita interpolata S. Germani Autisiodorensis (supra **Germanus** Autis., **1b**; cf. **1a**) et cum ea editus.

2. EPITOMAE.

a. *Inc.* Mamertinus prius paganus cum idola quadam vice coleret — *Des.* ubi in ecclesia S. Germani honorifice sepultus est. [5202

Leg. aurea, c. 129 (124); || MOMBRITIUS, II. 70v-71.

b. (aliae, paululum a **2a** et inter se etiam diversae) VINC. BELLOV. XXI. 17.— PETRUS DE NAT. IV. 13. — *Act. SS.* April. II. 759; 3a ed. 757.

Mamertus ep. Viennensis, † cca. 475. — Mai 11.

1. HOMILIA AVITI EP. VIENN. DE ROGATIONIBUS. *Inc.* Currit quidem tramite vitali — *Des.* sine fine vigilabit. [5203

GAIGNEIUS (I.), *Christiana et docta divi Alchimi Aviti ... poemata* (Lugduni, 1536), 159-64; || GRYNAEUS (I. I.), *Monumenta S. patrum orthodoxographa* (Basileae, 1569), II. 1777-80; || *Bibl. patr. Paris.* (1575), VII. 338-342; || ZEHNERUS (M. I.), *Divi Alcimi Aviti ... opuscula* (Lipsiae, 1604), 230-38; || SURIUS, V (1618), 139-41; || SIRMONDUS (I.), *S. Aviti ... opera* (Paris. 1643), 150-57; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), IX. 591-92; || *Act. SS.* Mai II. 631-32; 3a ed. 629-31; || *Iacobi Sirmondi opera varia,* II (Paris. 1696), 133-140; *id.* II (Venetiis, 1728), 89-94; || GALLANDIUS, X. 744-46; || *P.L.* LIX. 289-94; || *Aviti ... opera*, ed. R. PEIPER, in *MG.* Auct. ant. VI, 2. 108-12; || CHEVALIER (U.), *Œuvres complètes de S. Avit* (Lyon, 1890), 293-99.

2. EPITOME.

NOTKERUS, 25 april.

3. LAUDATIO. *Inc.* Natalem s. M-i... hodie celebramus... Hic fuit temporibus Arcadii — *Des.* Huius temporibus et Ephesina prima... [5204

Cf. *Anal. Boll.* VIII. 154-55, 146°.

Mammarius presb. et soc. mm. in Numidia. — Iun. 10.

PASSIO. a. *Inc.* Sub Maximiano et Gallieno imp. talis exstitit perse-

cutio — *Des.* decollati sunt in loco montuoso hora VI, IV id. iun. Tunc Maximilla senatrix... Amen. [5205

MABILLON, *Vet. anal.* IV. 93-103; 3ª ed. 178-80.

b. *Inc.* Sub Valeriano et Galieno imp. exiit edictum tale persecutionis — *Des.* in loco montuoso percussi pro fide Christi, palmam martyrii adepti sunt IV id. iun. Tunc Maximilla senatrix... Amen. [5206

Act. SS. Iun. II. 268-71; 3ª ed. 265-67.

Mammas, Mammes. *Vid.* Mamas.

Mandetus. *Vid.* Maudetus.

Manechildis v. in dioec. Catalaunensi, saec. VI. — Oct. 14.

VITA. *Inc.* Manechildis soror minima s. Amae virginis fuit patre Cygmaro — *Des.* in ipso S. Urbani monasterio... conservatur. [5207

Act. SS. Oct. VI. 531; 3ª ed. 530-31.

Manirus ep. in Scotia. — Dec. 18.

LEGENDA. *Inc.* Catholica per Scotos suscepta fide — *Des.* ibidem hucusque colitur et veneratur. [5208

Brev. Aberdonense, pars hiem., Propr. SS. 19v-20v.

Mansuetus ep. Tullensis, † cca. 375 (?). — Sept. 3.

1. VITA ET MIRACULA AUCT. ADSONE AB. DERVENSI, libris 2. *Inc. prol.* Dño suo... Gerardo... Sacro est subnixum eloquio — *Inc. carmen I.* Inclita Mansueti claris natalibus orti — *Inc. carmen II.* Magni consilii per te quos imbuit olim — I. VITA. *Inc.* Post gloriosum caelestis victoriae triumphum — *Des.* relationibus comprobabit. [5209

II. MIRACULA. *Inc. prol.* Quod in anterioris exsecutione operis — *Inc.* Interea longa evoluta quoque temporum serie — *Des.* Nunc in his quoque finem faciamus... [5210

BOSQUET, *Eccl. gall. hist.* II. 23-38 (desunt prologus, carmina et magna pars libri II); || MARTENE et DURAND, *Thes. nov. anecd.* III. 1013-24 (omisso carmine II et libro I); || CALMET, *Hist. de Lorraine,* I, preuves, 86-104; 2ª ed. 122-42 (om. prol.); || *Act. SS.* Sept. I. 637-51; || *P.L.* CXXXVII. 619-44.
EXC. WAITZ (G.), in *MG.* Scr. IV. 509-14 (ex libro II).

2. VITA. *Inc. prol.* (*in Gesta episc. Tullensium*) Licet sanctorum omnium virtutes — *Inc.* Fuit idem ven. pater, sicut relatu maiorum didicimus — *Des.* obtinet trinitatem per infinita saec. saec. Amen. [5211

MARTENE, t. c. 991-92; || CALMET, t. c. preuves, 83-85; 2ª ed. 121-22; || *Act. SS.* t. c. 636, n. 1-5; || WAITZ (G.), in *MG.* Scr. VIII. 632-33, n. 1, 2; || *P.L.* CLVII. 447-48.

Quaedam etiam de S. Mansueto leguntur in sequenti capitulo *Gestorum,* quod est de S. Amone. *Inc.* " Post excessum... ". *Des.* " Ad matriculam dñi M-i et dñi Amonis. " [5212

3. Vita metrica. *Inc.* Ecclesiae Christi Petro moderante ducatum — *Des.* Civibus adiunctus superís, reminiscere nostri. [5213

De qua *Act. SS.* t. c. 618, n. 10.

4. Vita. *Inc.* Mansuetus moribus mansuetus et nomine fuit — *Des.* et virtutibus ac signis illustrat; cui est honor... [5214

De qua ibid. (ex ms. Ultraiectino S. Salvatoris).

5. Miraculum an. 1009. *Inc.* A transmarinis quoque partibus venit Godelindis — *Des.* pontificante... dño Bertoldo ep., ind. vii. [5215

Martene, t. c. 1024-26; || Calmet, t. c. preuves, 104-6; 2ª ed. 143-44; || *Act. SS.* t. c. 651-52; || Waitz, in *MG.* Scr. IV. 514-15.

6. Miraculum an. 1049 auct. Petro diac. romano. *Inc. prol.* Benedictus Dñus Deus — *Inc.* Rusticus quidam s. M-i primi Leuchorum praesulis — *Des.* qui deducit ad inferos et reducit, cui sit honor... [5216

Martene, t. c. 1041-44; || Calmet, t. c. preuves, 118-19; 2ª ed. 157-59 (omisso fine); || *Act. SS.* t. c. 653-54; || Holder-Egger (O.), in *MG.* Scr. XV. 930 (omisso fine et vix non toto prologo).—Cf. supra **Aper** ep. Tullensis, 3.

7. Elevatio an. 1104. *Inc. prol.* Humanae mentis infirmitas — *Inc.* Ab antiquis siquidem patribus accepimus — *Des.* non pepercit redimere I. C. Dñus N., cui cum Patre... [5217

Martene, t. c. 1088-92; || Calmet, op. c. III. 2ª ed. preuves, 107-9; || *Act. SS.* t. c. 655-56; || Holder-Egger, t. c. 931-32.

8. Narratio de rebus in monasterio S. Mansueti gestis. *Inc. prol.* Ineffabilis providentia — *Inc.* Auctore denique Deo s. romanae ecclesiae praesidente Gregorio VII — *Des.* quae contigerant, seriatim recitavit. Perfectae siquidem haec sunt insignia mentis... [5218

In priore parte libelli sermo est tum de aliis rebus, tum de inventione reliquiarum SS. Petri et Pauli in monasterio S. Mansueti; pars posterior miraculis S. Mansueti narrandis continetur.

Libelli huius videntur exstitisse recensiones duae (α et β); quarum altera praesertim in parte priore amplior erat et in utraque parte versiculis post singula capitula intermistis exornata. Neutra vero recensio integre edita est.

Exc. Calmet, op. c. II. preuves, 277-79; 2ª ed. V. 153-56 (pars prior recensionis α, sed sine prologo). — *Act. SS.* t. c. 623, n. 29. 631-33, n. 63-68 (ex parte priore recensionis β); ibid. 656-58 (pars ii quibusdam passim omissis). — *Gallia christ.* XIII (1785), 1086-87 (ex parte priore). — Holder-Egger, t. c. 932-34 (ex partibus i et ii).

Mantius m. prope Eboram in Lusitania. — Mai 21.

Passio. *Inc.* Inter hos martyres, qui sublimi passione... Hic namque incola fuit natione urbis Romae — *Des.* plura praeterita fuisse quam dicta. Haec sunt sanctorum digna commercia... [5219

Act. SS. Mai V. 33-34, n. 9-13; || Florez, XIV. 374-78; 2ª ed. 386-90. — In his editionibus deerant pauca quaedam, quae suppleta sunt *Catal. Paris.* II. 52, 71ᵒ

Manveus ep. Baiocensis, † cca. 480. — Mai 28.

VITA. *Inc.* In urbe Baiocensi annum circiter CCCCLX — *Des.* His dictis, felix confessor exspiravit V kal. iun. [5220

Act. SS. Mai VI. 767-68; 3ª ed. 757-58.
EXC. LABBE, *Bibl. mss.* I. 779.

Mappalicus et soc. mm. in Africa, † 251. — April. 17.

EPISTULA S. CYPRIANI DE EIS. *Inc.* Cyprianus... Exsulto laetus et gratulor — *Des.* et nostri meminisse. Valete. [5221

* CYPRIANI epist. 10, al. 8 vel 9 vel II. 6 (*P.L.* IV. 245-50; || *Cypriani opera*, ed. G. HARTEL, in CORP. SCR. ECCL. LAT. III, 1. 490-95); || *Act. SS.* April. II. 480-81; 3ª ed. 476-77.

Marcella vid. Romana, † 410. — Ian. 31.

1. VITA AUCT. HIERONYMO. *Inc. prol.* Saepe et multum flagitas, v. Christi Principia — *Inc.* Orba patris morte, viro quoque — *Des.* et legentibus placere desiderans. [5222

* HIERONYMUS, epist. 127, al. 16 (*P.L.* XXII. 1087-95); || *Vitae SS. Patrum* (Colon. 1548), sign. T. 5-V; || SURIUS, I (1570), 753-57; (1576), 777-81; (1618), 562-64; (1875), 854-61; || *Vitae Patrum*, ed. ROSWEYDUS, 417-21; || *Act. SS.* Ian. II. 1106-9; 3ª ed. III. 721-24; || CHANTELOU (Cl.), *Bibliotheca patrum ascetica*, IV (Paris. 1663), 288-96.

2. EPITOME.

IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 129.

Marcellianus m. Romae. *Vid.* **Marcus.**

Marcellina v. soror S. Ambrosii, saec. IV extr. — Iul. 17.

1. LAUDATIO. *Inc. prol.* Aedificationi fraternae — *Inc.* Marcellinam igitur gloriosissimam v. — *Des.* refulget in terris, praestante... [5223

MOMBRITIUS, II. 95ᵛ-97ᵛ; || *Act. SS.* Iul. IV. 234-38.

2. EPITOMAE.

HILARION MEDIOLANENSIS, f. 60-61. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 128.

Marcellinus papa m., † 304. — April. 26.

Lib. pont. (ed. DUCHESNE, I. 16; || ed. MOMMSEN, 41-42). — * FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, VII. 1 extr. (*P.L.* CXXXV. 713-14). — *Leg. aurea*, c. 60 (58). — PETRUS DE NAT. IV. 89.

Marcellinus tribunus m. in Aegypto. *Vid.* **Marcellus.**

Marcellinus ep. Anconitanus, saec. VI. — Iun. 9.

1. NARRATIO. *Inc.* Eiusdem quoque Anconitanae antistes ecclesiae — *Des.* non auderet. Perpendis, Petre... [5224

*GREG. MAGNUS, *Dial.* I. 6 (*P.L.* LXXVII. 181); || *Act. SS.* Ian. I. 590, n. 2. — Epitome eiusdem: PETRUS DE NAT. II. 59.

2. VITA. *Inc.* Vir vitae ven. M. praesul Anconitanus fuit, qui Iesu Christi vestigia secutus — *Des.* aedificium ulterius tetigit. Haec et alia multa cottidie... [5225

De qua BARONIUS in editione sua *Martyrologii Romani,* ad diem 9 ian.; FERRARIUS, *Catalogus sanctorum Italiae* (Mediolani, 1613), 14-15.

Marcellinus ep. Aniciensis seu Podiensis. — Iun. 7.

VITA. *Inc.* Post Romuleae urbis Marcellinum presb. — *Des.* usui pristino sunt restituta. Multa alia miracula... [5226

CHASSAING (A.), *Chroniques d'Étienne Médicis,* I (1869), 44-45.

Marcellinus ep. Ebredunensis, saec. IV extr. — April. 20.

1. VITA. *Inc. prol.* Inter illustrium martyrum gloriosa certamina — *Inc.* Marcellinus igitur, Africanae provinciae civis — *Des.* Haec interim... tenui sermone perstrinximus. [5227

MOMBRITIUS, II. 71-73; || *Act. SS.* April. II. 750-53; 2ª ed. 749-52.
Exc. FORNIER (M.), *Histoire générale des Alpes,* III (Paris-Gap, 1892), 555-556 (lectiones novem, quae exhibent, paucis omissis, ipsum prologum et initium Vitae).

2. MIRACULA. *Inc.* Licet superiori libello... Quodam igitur tempore uni ex pauperculis — *Des.* vel similia conscribantur. [5228

Act. SS. t. c. 754-55; 3ª ed. 752-53.

3. EPITOMAE.

*GREG. TURON. *Glor. conf.* 68 (69). — ADO, 20 april.

Marcellinus ep. Ravennas, saec. IV ante med. — Oct. 5.

VITA (IN AGNELLI *Lib. pont. eccl. Ravenn.* episc. X). *Inc.* Marcellinus X iustus et timoratus — *Des.* in basilica b. Probi. Sedit... [5229

*AGNELLUS (*MG.* Scr. rer. langob. 283); || *Act. SS.* Oct. III. 31, n. 7.

Marcellinus presb., **Petrus** diac. et soc. mm. Romae, † 299. — Iun. 2.

1. PASSIO. *Inc.* Benignitas salvatoris nostri, martyrum perseverantia comprobata — *Des.* α) pervenit ad misericordiam salvatoris, cui est honor... Amen. [5230

vel β) pervenit... Amen. Quorum corpora... et sepelivit sub die IV non. iun. in pace. [5231

MOMBRITIUS, II. 97ᵛ-99 (des. α et β); || *Act. SS.* Iun. I. 171-73; 3ª ed. 167-169 (des. α et β). — (Mut.) SURIUS, III (1572), 454-57; (1579), 523-25; VI (1618), 16-18; VI (1877), 47-51. — Var. lect. *Catal. Brux.* I. 209, 26°.

2. Passio rhythmica (auct. Einhardo?) *Inc.* Erat quidam exorcista Romae Petrus nomine — *Des.* per aeterna saeculorum saecula. [5232

Surius, VII (1581), 488-94; III (1579), 555-61; VI (1618), 36-38; || *Act. SS.* t. c. 174-76; 3ª ed. 169-72; || Teulet (A.), *Œuvres complètes d'Éginhard,* II (1843), 397-410; || *P.L.* CIV. 593-600; || Dümmler (E.), in *MG.* Poet. lat. II. 126-35.

3. Epitomae.

Ado, 2 iun. — *Flodoardus, *De Christi triumphis apud Italiam,* vii. 8 (*P.L.* CXXXV. 717-20). — Vinc. Bellov. xiii. 74, 75. — *Leg. aurea,* c. 79 (74); || Georgius (D.), *Historia diplomatica cathedrae episcopalis civitatis Setiae in Latio* (Romae, 1751), 182-83. — Petrus de Nat. v. 74. — Hilarion Mediolanensis, f. 45-46.

4. Translatio in Germaniam an. 827 ac 828 et miracula, auct. Einhardo, libris 4. *Inc. prol.* Veris veri Dei cultoribus... Qui vitas et facta iustorum — *Inc. lib. I.* Cum adhuc in palatio positus — *Des. lib. IV.* quos amare iubentur, se odisse declarent. [5233

Surius, VII (1581), 456-88; III (1579), 526-55; VI (1618), 18-35; VI (1877), 52-94; || Baronius, *Annales,* an. 826, xii-xxxv; an. 827, i-xxiii; an. 828, ii-xxvii; an. 829, i-iii (om. prol.); || *Act. SS.* t. c. 181-206; 3ª ed. 177-201; || Teulet, t. c. 178-376 (var. lect. lxxxiii); || *P.L.* CIV. 537-94; || Waitz (G.), in *MG.* Scr. XV. 239-64.

Exc. Duchesne, *Hist. Franc. scr.* II. 651-52; || Bouquet, VI. 272-73. — Vorburg, *Hist. rom. germ.* XI (1660), 162-73, 191-200. — Le Cointe, *Ann. eccl. Franc.* VII. 821-28, 830-42. — Weinckens (I.), *Vera et genuina historia translationis ... SS. Marcellini et Petri* (Francofurti, 1714), 14. — Bredow (G. G.), *Eginharti vita Caroli Magni* (Helmstadii, 1806), 11-12. — Gremaud (J.), *Documents relatifs à l'hist. du Vallais,* I (1875), 23-24.

5. Translatio Suessiones an. 828. *Vid.* **Tiburtius, Chromatius et soc.** mm. Romae, 3.

Marcellus papa et soc. mm., † 309. — Ian. 16.

1. **Lib. pont.* (ed. Duchesne, I. 164; || ed. Mommsen, 43-44).

2. Passio. *Inc.* Tempore quo Maximianus augustus rediens de partibus Africae — *Des.* α) non longe ab urbe Roma miliario iii (*al.* iv), ubi requiescit (*al.* et requievit) in pace. [5234

vel β) sanctorum vero corpora, hoc est Cyriaci...; ubi orationes eorum florent... Amen. [5235

Mombritius, II. 92-94ᵛ; || Faber Stapulensis, *Agones mm.,* f. 27ʳ-30ᵛ; || Vicelius, *Hagiologium,* f. 184ᵛ-87ᵛ; || Surius, I (1570), 361-65; (1576), 366-370; (1618), 249-52; (1875), 333-38; || *Act. SS.* Ian. II. 5-9; 3ª ed. 369-73; || Farlati, *Illyr. sacr.* II. 506-12.

Exc. Giovene (I. M.), *Kalendaria vetera mss.* (Neapoli, 1828), 84-86 (ibi clausula α; desunt nempe duae ultimae paragraphi; cf. etiam Bandinius, *Catal. cod. lat. Bibl. Mediceae Laurentianae,* IV. 224, lxxxi; Id. *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* I. 625, lvi; *Catal. Paris.* I. 280, 21° etc...).

In nonnullis codicibus Passioni praefixum est, neque immerito, hoc lemma *Passio SS. Cyriaci* etc...

3. Epitomae.

Ado, 16 ian. — Vinc. Bellov. xiii. 99-103. — Petrus de Nat. ii. 83.

4. Carmen auct. Flodoardo. *Inc.* Tractus per varios vestigia diva legentem — *Des.* Terrorem saevis adhibet, solamina iustis. [5236

* Flodoardus, *De Christi triumphis apud Italiam*, viii. 1 (*P.L.* CXXXV. 729-34)

5. Passio, inventio, miracula, auct. Ursione ab. Altimontensi, libris 2. *Inc. prol.* Dño suo Lietberto... Dignitas, summe pater, episcopalis — *Inc. lib. I.* Pulchrum est videre campos — *Des.* et florebunt sicut lilium in medio angelorum. [5237

Inc. lib. II. Est locus super fluvium Sambram — *Des.* et Deus in commune laudatur. [5238

Act. SS. t. c. 9-14; 3ª ed. 374-78.

Exc. Holder-Egger (O.), in *MG.* Scr. XV. 799-802.

6. Laudatio auct. Petro Venerabili. *Inc.* Natalem, ff., gloriosi m. — *Des.* Primus in illis martyrii certamen Petrus inivit... [5239

Martene et Durand, *Thes. nov. anecd.* V. 1439-46; || *P.L.* CLXXXIX. 993-98.

Marcellus seu **Marcellinus** tribunus et soc. mm. in Aegypto, sub Diocletiano. — Aug. 27.

Passio auct. Iuliano presb. *Inc.* In Aegypto coronati sunt sancti — *Des.* Ego Iulianus... propter infirmitatem oculorum meorum. [5240

Act. SS. Aug. VI. 14-15.

Marcellus ep. m. in territorio Aniciensi. — Sept. 11.

Vita. *Inc.* Gloriosi m. atque pontificis M-i, dñi et patroni nostri — *Des.* quasi martyris imitatione rubescunt. Triumphavit autem... [5241

Chassaing (A.), *Chroniques d'Étienne Médicis*, II (1874), 238-44.

Marcellus ep. Apameensis m., † cca. 390. — Aug. 14.

Petrus de Nat. ix. 55.

Marcellus et **Anastasius** mm. Argentonii, sub Aureliano. — Iun. 29.

1. Passio. *Inc.* Postquam Filius Dei carnem assumens — *Des.* et dum caederetur, tradidit spiritum. Complevit autem b. A. martyrium una cum bb. M-o quinta sabbati, hora ix, regnante... [5242

Labbe, *Bibl. mss.* II. 427-29.

Exc. *Act. SS.* Iun. V. 477-78 (3ª ed. VII. 437-38), n. 1 med.- n. 5 (initium n. 1, usque ad verba " Domine, in te video „ ex Passione 2 desumpsit editor). — *Catal. Paris.* II. 30-31 (initium quod omissum erat in *Act. SS.*).

Est ubi *inc.* " Dum floreret mundus ad fidem Christi, postquam filius Dei carne de virgine assumpta... „ (cf. *Catal. Paris.* l. c.). [5243

2. Passio. *Inc.* Marcellus puer, fidelissimus christianus — *Des.* tradidit spiritum. Compleverunt autem martyrium suum ss. M. et A. quinta sabbati, hora ix, regnante... [5244

Larre, t. c. 429-30.
Exc. *Act. SS.* Iun. V. 477 (3a ed. VII. 437), n. 1 pars prior.

Marcellus m. prope Cabillonem, † cca. 178. — Sept. 4.

1. Passio. *Inc.* Cum sub principe Antonino, qui romani imperii apicem — *Des.* exuvias ad patrocinium derelinquens, regnante... [5245

Chifflet (P. F.), *Hist. de l'abbaye de Tournus* (1664), preuves, 52-54; || [Juenin (P.)], *Nouvelle histoire de l'abbaïe ... de Tournus* (Dijon, 1733), preuves, 5-6; || *Act. SS.* Sept. II. 196-97. — (Mut.) Surius, V (1574), 86-87; (1580), 100-101; IX (1618), 61-62; IX (1878), 132-34.

2. Passio. *Inc. prol.* Passionem s. M-i m., cuius patrocinio Cabilonensis urbis sublimantur moenia... sicut per succedentia tempora — *Inc.* Igitur sub Antonino imp. generaliter adversus omnes christianos — *Des.* sollemnitatem votis sedulis excolamus, praestante... [5246

Perry (C.), *Hist. de Chalon-sur-Saône* (1659), preuves, 11-13; || [Cusset (P.)], *L'illustre Orbandale ou l'histoire ecclésiastique de Chalon sur Saône,* II (1662), append.: Vies de quelques saincts, 1-4; || Chifflet, l. c. 55-59; || Juenin, l. c. 7-9; || *Act. SS.* t. c. 199-200.
Exc. Narbey, *Supplément aux Acta SS.* I. 457-58.

3. Epitomae.

Ado, 4 sept. — Vinc. Bellov. xi. 109; || Mombritius, II. 149v. — Petrus de Nat. viii. 37.

4. Miraculum. De b. vero M-i... virtutibus pauca... [5247

*Greg. Turon. *Glor. mart.* 52 (53).

Marcellus ep. Parisiensis, saec. V (?). — Nov. 1.

1. Vita auct. Fortunato. *Inc. prol.* Dño sancto... Germano papae Fortunatus. Facundissima illustrium oratorum ingenia — *Inc.* Bb. igitur Marcellus antistes natus Parisii — *Des.* mundus migravit ad Christum die kal. nov., regnante... [5248

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 360a-61b (deest prol. et in ultimo cap. nonnulla sunt omissa); || *id.* (Lovan. 1485), f. 172-74 (item); || Surius, VI (1575), 14-17; (1581). 14-17; XI (1618), 4-6; XI (1880), 26-31; || *Fortunati opera,* ed. Luchi, II. 131-38; || *id.* ed. Krusch, in *MG.* Auct. ant. IV, 2. 49-54; || *Act. SS.* Nov. I. 263-66. — Exc. (seu potius epitome, *inc.* et *des.* ut **1**, at sine prol.) *Leg. aureae* appendix, c. 215 (212).

2. Vita. *Inc.* Marcellus antistes de mediocri genere natus — *Des.* die kal. nov. migravit. [5249

Act. SS. t. c. 266-67.

3. Miraculum. *Inc.* Marcellus vero Parisiacae urbis ep... [5250

*Greg. Turon. *Glor. conf.* 87 (89).

Marcellus et **Apuleius** mm. Romae, saec. I/IV — Oct. 7

1. Passio. *Inc.* Temporibus Iuliani augusti centurio quidam — *Des.* gladio verticem amputavit. Passi sunt... [5251

Monachus (M.), *Sanctuarium Capuanum* (1630), 137-38; ‖ *Act. SS.* Oct. III. 828-29, n. 10, 11.

2. Passio. *Inc.* Erat Marcellus quidam vir nomine — *Des.* sepultus non longe ab urbe Roma non. oct. [5252

Brev. Capuanum an. 1489; ‖ *Act. SS.* t. c. 829, n. 13.

Marcellus m. Tingi in Mauritania, saec. III extr. — Oct. 30.

1. Passio. **a.** *Inc.* In civitate Tingitana procurante Fortunato praeside — *Des.* Sic enim decebat martyrem ex hoc mundo discedere. Et his dictis, capite caesus occubuit... Amen. [5253

Baronius, *Annales*, an. 298, ii-ix; ‖ Surius, X (1618), 399; ‖ Ruinart (1689), 312-14; (1713), 302-4; (1731), 265-66; (1802), II. 214-17; (1859), 343-344; ‖ Florez, XXXIV. 403-4; ‖ *Act. SS.* Oct. XIII. 281. — (**Mut.**) Surius, V (1574), 976-77; (1580), 1080-81.

b. *Inc.* Inducto Marcello ex centurionibus Astasianis — *Des.* sic decebat M-um m. gloriosum ex hoc mundo recedere. [5254

Cf. *Act. SS.* t. c. 281-82 in notis; *Catal. Paris.* I. 339, 53°; III. 371, 67°.

2. Passio. *Inc.* In diebus illis, Fausto et Gallo coss., die v kal. aug. introducto Marcello — *Des.* Dñus autem martyrem suum suscepit in pace, regnante... [5255

Florez, t. c. 401-2.
Exc. *Act. SS.* t. c. 282, annot. *k*.

Marciana v. m. Caesareae in Mauritania, sub Diocletiano. — Ian. 9.

1. Passio. *Inc. prol.* Quamvis, ff. cc., cognoscatis auribus vestris M-ae m. civicam laudem — *Inc.* Erat itaque b. M. Rosumguritane municipii civis lege nascendi — *Des.* Boni commercii nundinas fecit, post mundum martyrium... [5256

De qua *Catal. Paris.* I. 340, 57°; III. 371, 73°.

2. Passio. **a.** *Inc.* Erat b. m. M. civis Rusueguritani municipii, virgo pulcherrima — *Des.* et consortium meruit angelorum, cum quibus beata vivit... Amen. [5257

Act. SS. Ian. I. 569.

b. *Inc.* Erat quaedam virgo in diebus Licinii — *Des.* et meruit consortium habere cum caelestibus civibus angelorum, auxiliante... [5258

Cf. *Catal. Brux.* II. 373, 19°.

3. Passio. *Inc.* B. virgo M. civis Sueguritani municipii pulcherrima — *Des.* reaedificari tentata est, et semper cecidit. [5259

VINC. BELLOV. XIV. 36, 37; || MOMBRITIUS, II. 140-40v; || FABER STAPULENSIS, *Agones mm.* f. 23v-24.

4. EPITOME.

PETRUS DE NAT. II. 58.

Marcianus, Nicander, Apollonius et soc. mm. in Aegypto. — Iun. 5.

PASSIO. *Inc.* Bonus, o carissimi, et chorus martyrum, qui in Aegypto martyrizavit Deo — *Des.* Haec cum nuntiata duci fuissent, murum quem aedificari iusserat... [5260

Vetus versio latina libelli graeci ed. *Act. SS.* Iun. I. 420-21; 3a ed. 413-414. — Cf. *Catal. Paris.* I. 344, 91°; III. 374, 98°.

Marcianus ab. Aptae Iuliae, † 485. — Aug. 25.

VITA (ANTIQUA?) *Inc.* Martianus, religiosus Benedictinus — *Des.* virginitatis lilium illibatum custodivit. [5261

GONONUS, *Vitae Patrum Occid.* 242-43; || MABILLON, *Acta,* VI, 1. 94-96; 2a ed. 85-87; || *Act. SS.* Aug. V. 271-72. — Nescio an haec narratio ab ipso Gonono composita sit.

Marcianus m. in Campania Italiae. *Vid.* **Nicander.**

Marcianus ep. Dertonensis m., sub Hadriano. — Mart. 6.

1. PASSIO. *Inc.* Regnante Arriano (Hadriano) imp. in civitate Mediolanensi erat quidam Sapricius — *Des.* sepelivit eum cum omni studio VI kal. apr. Fudit igitur bb. M. ep. sanguinem suum... Amen. [5262

MOMBRITIUS, II. 133v-34v. — Haec Passio, si initium et clausulam demas, est ipsa pars prior Passionis Secundi m. Astensis (*vid.* **Secundus,** 1); quae Passio Secundi et ipsa est pars Passionis SS. Faustini et Iovitae (*vid.* **Faustinus et Iovita,** 1, IV).

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. III. 179.

3. INVENTIO SAEC. IV MED. *Inc.* Veneranda et summa devotione celebranda nobis est... Igitur tempore Hadriani imp. — *Des.* ita nobis veniam delictorum... Amen. [5263

UGHELLI, IV. 850-52; 2a ed. 624-26; || *Act. SS.* Mart. I. 422; 3a ed. 421; || CAPPELLETTI, *Chiese,* XIII, 666-68.

Marcianus ep. Frequentinus, saec. V (?). — Iul. 14.

VITA. *Inc.* Legitur quod b. M. Graecorum genere oriundus fuit — *Des.* eo quod caritas Dei erat in illo, regnante... [5264

UGHELLI, VIII. 411-16; 2a ed. 285-88; || *Act. SS.* Iul. III. 654-56; 3a ed. 626-28.

Marcianus ep. Ravennas, saec. II. — Mai V.

VITA (IN AGNELLI *Lib. pont. eccl. Ravenn.*, episc. III). *Inc.* Marcianus III antistes praeclarus — *Des.* sepultus sit. Sedit... [5265

*AGNELLUS (*MG.* Scr. rer. langob. 281).

Marcianus m. Romae sub Diocletiano. — Sept. 16.

1. PASSIO. *Vid.* **Abundius presb. et soc.** mm. Romae.

2. INVENTIO ET TRANSLATIO AN. 1230. *Vid.* **Iohannes** m. Romae, 2.

Marculfus ab. Nantensis in Normannia, saec. VI. — Mai 1.

1. VITA. *Inc. prol.* Sanctorum vitam eorumque constantiam — *Inc.* Bb. igitur Marculfus, regnante iam Childeberto — *Des.* referens manipulos suos cum exsultatione ad Dñm N. I. C., qui... Amen. [5266

Act. SS. Mai I. 71-75; 3ª ed. 72-77.

2. VITA. a. *Inc.* Eo tempore igitur quo gloriosus et Deo amabilis rex Childebertus — *Des.* omnisque a quibuscumque languentibus procul est fugata infirmitas, praestante... [5267

MABILLON, *Acta,* I. 128-33; 2ª ed. 120-25; || *Act. SS.* t. c. 75-79; 3ª ed. 77-81; || PIGEON (E. A.), *Vies des SS. du dioc. de Coutances,* II. 97-109. — (Mut.) SURIUS, VII (1581), 346-51; III (1579), 8-13; V (1618), 5-8; V (1876), 18-27.— Var. lect. (caput interpolatum) PIGEON, t. c. 111-12; cf. 79, 3°.

Exc. BOUQUET, III. 424-26. — (Ex Surio) DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 535-36.

b. *Inc.* Marculfus oppido Baiocassinae urbis nobilibus parentibus — *Des. ut* 2 a. [5268

GONONUS, *Vitae Patrum Occid.* 219-22. — Forsan ipse Gononus huius recensionis auctor est, quae libellum **2 a** omnino exhibet, in priore quidem parte contractum, in posteriore vero ad verbum, paucis sententiis omissis, exscriptum.

3. MIRACULA CORBINIACI FACTA SAEC. XI. *Inc. prol.* Ven. patres ac dd. fratres, quos in domo sua Deus — *Inc.* Nocte sequente diem annuntiationis — *Des.* conditori lucis adhaerere mereamur, qui vivit... [5269

MABILLON, *Acta,* IV, 2. 517-19; 2ª ed. 525-27; || *Act. SS.* Mai VII. 531-33; 3ª ed. 523-24; || *P.L.* CLI. 725-30.

4. MIRACULA PERONAE FACTA AN. 1101. *Inc. prol.* Sicut aqua frigida animae sitienti — *Inc.* Est cella monachorum in villa Corbiniaco — *Des.* inventa sunt plus quam ducenta. [5270

MABILLON, t. c. 519-26; 2ª ed. 527-36; || *Act. SS.* t. c. 533-39; 3ª ed. 525-30. Exc. BOUQUET, XIV. 115-17.

Marculinus Foroliviensis Ord. Praed., † 1395. — Ian. 24.

LITTERAE DE MIRACULIS SCRIPTAE AN. 1395.

Illas exscripsit THOMAS ANTONII SENENSIS in suo libello *De ortu atque processu status Fratrum et Sororum Ordinis de Paenitentia S. Dominici in*

civitate Venetiarum (ed. Flam. CORNELIUS, *Eccl. Venet. illustr.* VII. 186-93; cf. 185).

Marculus presb. Donatista m., † 384. — Nov. 24, 29.

PASSIO. *Inc. prol.* Quoniam multorum mm. passiones — *Inc.* Ille namque olim praeelectus et praedestinatus — *Des.* divinarum virtutum testimonium; cui est honor... [5271

MABILLON, *Vet. anal.* IV. 105-15; 2ª ed. 182-84; || *Optati Milevitani de schismate Donatistarum*, ed. L. E. DUPIN (Paris. 1702), 194-97; || GALLANDIUS, V. 550-53; || *P.L.* VIII. 760-66. —**Var. lect.** (interpolatio) *Catal. Brux.* II. 289-90.

Marcus evangelista. — April. 25.

1. LAUDATIO. *Inc.* Marcus evangelista Dei et Petri in baptismate filius — *Des.* qui autem incrementum praestat, Deus est. [5272

* Vetus *argumentum evangelii sec. Marcum* (P. CORSSEN, *Monarchianische Prologe zu den vier Evangelien*, Leipzig, 1896, 9-10; de prioribus editionibus vid. ibid. 1); || *Catal. Paris.* I. 272-273, lin. 10.

Exc. LIPSIUS, *Die apokr. Apostelgeschichten*, II, 2. 325, not. 1.

2. LAUDATIO. *Inc. ut* 1. — *Des.* Mortuus est autem ipse M. XVIII Neronis anno; placita quiete sepultus est Alexandriae... [5273

De qua *Catal. Paris.* II. 49, 50°; III. 374, 104°; *Anal. Boll.* XVII. 106, 90°.

3. LAUDATIO AUCT. HIERONYMO. *Inc.* Marcus discipulus et interpres Petri — *Des.* succedente sibi Anniano. [5274

* HIERONYMUS, *De vir. ill.* 8.

4. LAUDATIO. *Inc.* Petrus apost. secundum historiae fidem Claudii temporibus — *Des.* tentationibus edoceret. [5275

Catal. Paris. I. 293, 5°.

5. PASSIO. **a.** *Inc.* Per idem tempus quo dispersi erant apostoli toto orbe terrarum — *Des.* Dormivit autem idem evangelista primus Dñi N. I. C. martyr apud Alexandriam... [5276

MOMBRITIUS, II. 94ᵛ-95ᵛ; || LAZIUS (W.), *Abdiae hist. certam. apost.* (Basileae, 1552), 128-31; || ID. ed. Ioh. FABER (Paris. 1560), f. 132-35; || ID. ed. Th. BEAUXAMIS (Paris. 1566 et iterum 1571), f. 132-35; || LA BARRE (L. de), *Hist. christ. vet. patrum* (1583), f. 43-46ᵛ; || *Act. SS.* April. III. 347-49; 3ª ed. 350-51.

Est ubi praefixa sit laudatio **1** vel laudatio **3**, eaeque sententiis paucis auctae; cf. *Catal. Paris.* I. 272-73, 17°; *Catal. Brux.* I. 148-49, 76°.

b. *Inc.* Tempore quo dispersi sunt apostoli toto orbe terrarum — *Des.* affectione benignus, gratia Dei plenus. [5277

Cf. *Bibl. Casin.* III. 20, 291, 299; LIPSIUS, t. c. 330.

c. *Inc.* Cum ven. evangelista Marcus Cyrenem... pervenisset — *Des.* Dormivit autem hic idem bb. evangelista primus martyr... [5278

Cf. *Catal. Paris.* I. 458, 1°; III. 46, 14°; LIPSIUS, t. c. 330.

d. *Inc.* Cum ven. Marcus evang. ingressus esset terram Aegypti, ibi infirmos sanabat — *Des. ut* 5 a *vel* 5 c. [5279

Cf. *Catal. Paris.* III. 66, 68°.

e. *Inc.* Cernens igitur caeli ianitor — *Des. ut* 5 a. [5280

Est haec pars altera Passionis **6**.

6. Passio. **I.** *Inc.* Post gloriosam Dñi N. I. C. in caelum ascensionem, consummatis — *Des.* potitus beatitudine regnat in caelo. [5281

II. *Inc.* Cernens igitur ianitor caeli M-um — *Des. ut* 5 a. [5282

(Pars I) *Act. SS.* t. c. 346-47 ; 3ª ed. 349-50.

(Partis II initium, quatenus nempe diversum est a Passione **5 a**) *Catal. Brux.* I. 522-24, 21°.

7. Iter Tarentinum. *Inc. ut* 6. — *Vid.* **Petrus** apost.

8. Epitomae.

Ado, *De festiv. apost.* — Notkerus, 25 april. — * Ordericus Vitalis, *Hist. eccl.* II. 15 (ed. Le Prevost, I. 353-59). — Vinc. Bellov. X. 57, 58.

9. Translatio Venetias cca. an. 830. **I.** Prologus. *Inc.* Transactis post passionem bb. Marci multorum annorum curriculis — *Des.* ad narrationis ordinem redeamus. [5283

Exc. *Act. SS.* t. c. 352 (3ª ed. 355), n. 2. — *Catal. Brux.* II. 524-25, 22°.

II. Narratio. *Inc.* Igitur Saraceni cum (*al.* Cum Saraceni) universam Aegyptum et Alexandriam invasissent — *Des.* honore dignissimo posuit. In eo florescunt orationes ipsius... [5284

Baronius, *Annales*, an. 820, XXII-XXXIII; || Surius, I (1618), 564-66; IV (1876), n. 598-604, c. 1-8; || Vorburg, *Hist. rom. germ.* XI (1660), 83-88; || Puricellus (I. P.), *S. Satyri confessoris ... tumulus* ... (Mediolani, [1664]), 264-74; || *Act. SS.* t. c. 353-55 ; 3ª ed. 356-58 ; || *De vita et lipsanis S. Marci evang. libri duo Augustini Mariae Molini*, ed. S. Pieralisi (Romae, 1864), 262-67.

10. Translatio in Augiam an. 830 et miracula. *Inc. prol.* De miraculis et virtutibus b. Marci evang. aliquid scribere — *Inc.* Est locus in eadem regione situs — *Des.* Haec modo paucis perstringere... [5285

Dorscheus (J. G.), *Relatio anonymi S. Marci evang. corpus in insula Augia Divite ... quiescere* (Argentorati, 1645), 5-33 ; || Bucelinus (G.), *Nucleus historicus* (Francofurti, 1680), [non vidimus] ; || Cornelius, t. c. 29-39 ; || Mone, *Quellensammlung*, I. 62-67 ; || Pieralisi, t. c. 307-14.

Exc. Waitz (G.), in *MG.* Scr. IV. 449-52.

Additamentum (Carmen ceu praefatio). *Inc.* Exit ut in mundum — *Des.* capiat solacia rerum. [5286

Mone, op. c. III. 315.

11. Apparitio seu Inventio Venetiis saec. XI et miracula. **a.** *Inc. prol.* Fidei christianae religio ante legem — *Des.* Translato igitur bb. Marci gloriosissimo corpore ab Alexandria — *Des.* ut opitulante b. M-o ad patriam veniamus, praestante... [5287

Monticolo (G.), in *Nuovo archivio Veneto*, IX (1895), 137-73.

b. *Inc. ut* 11a. — *Des.* (*mutila*) corpus exanime opera viventis exercet, gestierunt | [5288

UGHELLI, 2a ed. V. 1235-36; || MONTICOLO, t. c. 173-76; ubi sequitur (176-177) brevis nota "Anno Dñi MLXXXXIIII inventum fuit..." et carmen "Evangelistae Marci fuit annulus iste..."

c. Exc. (Fragmentum narrationis valde similis) CORNELIUS, t. c. 79-80; cf. MONTICOLO, t. c. 174, not. 1.

d. (AUCT. PETRO CALO). *Inc.* In ipsa ecclesia pulchro schemate... redimita — *Des.* cum multo gaudio in Dño obdormivit. [5289

Act. SS. t. c. 356-57; 3a ed. 358-60.
Exc. (subinde mut.) SURIUS, IV (1876), 604-6, c. 9 et 11.

12. PASSIO, TRANSLATIO VENETIAS, INVENTIO, MIRACULA. **a.** AUCT. IACOBO DE VORAGINE. *Inc. prol.* Marcus interpretatur sublimis mandato — *Inc.* Marcus evangelista, leviticus genere et sacerdos — *Des.* dans iis salubrem aerem et pluviam congruentem. [5290

ADDITAMENTUM. *Inc.* Circa annum Dñi MCCXII apud Papiam — *Des.* in Dño feliciter obdormivit. [5291

Leg. aurea, c. 59 (57).

b. AUCT. ANDREA DANDULO DUCE VENETIARUM, IN *Chronico Veneto.*

Lib. IV, c. 1 [de pontificatu Aquilegiensi] UGHELLI, V. 26-27; 2a ed. 19; || MURATORI, *Rer. ital. scr.* XII. 13-15.

Lib. VIII, c. 2, part. 5, 6 [de translatione] UGHELLI, V. 1267-68; 2a ed. 1193-94; || MURATORI, t. c. 170-71; || CORNELIUS, t. c. 8-9 (sola pars 6).

Lib. IX, c. 9, part. 6, 7 [de inventione] UGHELLI, V. 1290-91; 2a ed. 1220; || MURATORI, t. c. 251-52; || CORNELIUS, t. c. 66-67; || MONTICOLO, t. c. 113-14 (sola pars 6).

c. PETRUS DE NAT. IV. 86 (Vita). — III. 61 (translatio). — VI. 5 (inventio).

d. AUCT. BERNARDO IUSTINIANO, libris 3. *Inc. prol.* Cum Venetiae urbis originem scribere constituissem — *Inc. lib. I.* Fuit Marcus israeliticus genere, tribu levitica — *Des. lib. III.* summo cum assensu atque fide suscipiat. [5292

Bernardi Iustiniani... De origine urbis Venetiarum... adiecta insuper divi Marci evang. Vita, Venetiis, 1492 (HAIN, 9638), sign. n.vj^v^-p.vj; || *id.* Venetiis, 1534, sign. n.vj^v^-p.vj; || GRAEVIUS, *Thes. ant. ital.* V, 1, 1 (1722), 171-96.
Exc. MONTICOLO, t. c. 124-25, not. 2.

Marcus papa, † 336. — Oct. 7.

1. * *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 202; || ed. MOMMSEN, 73-74).

2. VITA. *Iñc. prol.* Crebris me, Iohannes s. romanae ecclesiae cardinalis — *Inc.* Marcus igitur stemmate romanus, cuius pater Priscus nuncupabatur, pontificali viguit orchestra — *Des.* α) receperunt salutem. Idem quoque cilicium... hactenus cernitur... Amen. [5293

vel β) Dei effectus est amicus, cooperante gratia Dñi... Amen. [5294

Exc. Mai, *Spicil. Rom.* IV. 298-300.—Cf. Bandinius, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae,* I. 781, xiii (des. α); *Act. SS.* Oct. III. 888, n. 17 (cod. Florentinus plut. 27 = des. α; cod. Vatic. 6074 et cod. Farfensis = des. β).

3. Eiusdem epitome. *Inc.* Marcus genere Romanus, cuius pater Priscus nuncupabatur, pontificali viguit dignitate — *Des.* ululantes abierunt. Idem quoque *etc. ut* 2 α. [5295

De qua *Act. SS.* t. c. 888, n. 16.

4. Translationes. *Inc.* Sacratissimi corporis b. et ven. Marci papae translationem scripturus... Bb. itaque Marcus, athleta Christi — *Des.* debita devotione commisit. [5296

Act. SS. t. c. 898-903.

Exc. Martinellus (Flor.), *Roma ex ethnica sacra* (Romae, 1653 et iterum 1668), 171-80.

5. Sermo Francisci Castilionensis. *Inc.* Scriptum est, ff. cc.: Corpora sanctorum in pace sepulta sunt — *Des.* et laudant eum, qui est benedictus in saec. saec. Amen. [5297

Exc. *Act. SS.* t. c. 694-95, n. 53-60.

6. Epitomae.

Petrus de Nat. ix. 34; ibid. ix. 33 de altero Marco papa, qui Marco antiquior esset et die 6 oct. coleretur; de quo cf. *Act. SS.* t. c. 888, n. 14, 15. — Hilarion Mediolanensis, f. 93ᵛ.

Marcus ep. Atinensis m., saec. I. — April. 28.

1. Vita et passio auct. Adenulfo ep. Capuano. *Inc. epist.* Aeterni regis disciplinam sequentibus... In unitate fidei — *Inc. prol.* Ineffabilis summae Deitatis clementia — *Inc.* Bb. igitur Marcus Galilaeus ex Galilaeis ortus parentibus — *Des.* non sine quadam industria posuere. Passus est autem... — *Sequitur Passio* 3 *SS. Nicandri et soc.* [5298

Ughelli, VI. 514-27; 2ª ed. 408-17; ‖ *Act. SS.* April. III. 551-57; 3ª ed. 557-62.

2. Translatio saec. XI med. a. *Inc.* Fratres cc., humiliter postulemus... Bb. igitur Marcus Domitiano caesare imperante — *Des.* Vos itaque adhortor, carissimi... [5299

Ughelli, VI. 541-48; 2ª ed. 426-31; ‖ *Act. SS.* t. c. 557-60; 3ª ed. 563-566; ‖ *P.L.* CXLIII. 1415-24.

b. Carmen. *Inc.* Contio laeta canens exsultet corpore Marci — *Des.* Gloria sit perpes, laus, decus, imperium. Amen. [5300

Ughelli, VI. 529-30; 2ª ed. 418; ‖ *Act. SS.* t. c. 560; 3ª ed. 566.

Marcus ep. Lucerinus, patronus Bovini, † cca. 333. — Iun. 14.

Vita. *Inc. prol.* De huius s. ac bb. Marci conf. vita aliquantulum studuimus dicere — *Inc.* Fuit in civitate Aecana, quae erat in Apuliae

finibus — *Des.* anno quo inventus est libellus s. Marci, ab inc. Dñi N. I. C. DCCCCXCIV; quo per meritum... Amen. [5301

Act. SS. Iun. II. 801-6; 3ª ed. III. 290-94.

Marcus et Marcellianus mm. Romae, sub Diocletiano. — Iun. 18.

1. PASSIO.

In codicibus sub titulo *Passionis SS. Marci et Marcelliani* leguntur capitula modo plura, modo pauciora excerpta ex Passione S. Sebastiani. Cf. BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, I. 278, LXXI; 629, XC; *Catal. Paris.* I. 468, 49°; *Anal. Boll.* XVII. 66.

2. PASSIO. *Inc.* Clarissimi viri M. et M. gemini fratres cum servis suis tenti — *Des.* ad regna siderea migraverunt. Amen. [5302

Act. SS. Iun. III. 569-71; 3ª ed. IV. 469-70.

3. EPITOMAE.

ADO, 18 iun. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 49-49ᵛ.

Margarita seu Marina v. m. Antiochiae. — Iul. 20.

1. PASSIO AUCT. PSEUDO-THEOTIMO (TECTINO). a. *Inc.* Post resurrectionem Dñi N. I. C. et gloriosam ascensionem eius —*Des.* salvabantur a languoribus suis, et credebant. — *Inc. epil.* Ego enim Tectinus (*al.* Theotimus) tuli reliquias — *Des.* ut in sua nos prece memoretur ante Dñm N. I. C., qui cum Patre (*al.* cui est honor)... [5303

MOMBRITIUS, II. 103ᵛ-7; ‖ ASSMANN (B.), *Angelsächsische Homilien und Heiligenleben* (= BIBLIOTHEK DER ANGELSÄCHSISCHEN PROSA, III, Kassel, 1889), 208-20; ‖ WIESE (B.), *Eine altlombardische Margarethen-Legende* (Halle a. S., 1890), VI-XVIII.

EXC. *Act. SS.* Iul. V. 31-32, n. 42-45. — RODE (A.), *Ueber die Margaretenlegende des Hartwig von dem Hage* (Kiel, 1890), 23-33.

b. *Inc. ut* 1 a. — *Des.* etiam et corpus tuus veniet ad te. — *Inc. epil.* Ego vero inutilis servus Christi Theodimus collegi corpus eius — *Des.* salvabitur. Passio autem bb. Marinae m. XIV kal. iul., regnante... [5304

Bibl. Casin. II. Floril. 3-7.

c. *Inc.* Post passionem et resurrectionem Dñi N. I. C. gloriosamque eius ascensionem — *Des.* et martyrii laureis coronata congaudet. — *Inc. epil.* Ego Theotimus superius nominatus tuli reliquias corporis — *Des.* ut ipsam habeatis adiutricem apud Dñm N. I. C... [5305

De qua *Catal. Paris.* III. 93, 7°.

2. PASSIO. *Inc.* Cum per universum orbem (*al.* mundum) per S. Spiritus alumnos [*al.* per-alumnos *om.*] Christi evangelium passim... propalaretur — *Des.* Qui Theophilus assiduus Christi virgini in carcere ministravit... A cuius profecto ore cuncta didici... Complevit itaque bb. m. Christi M. certamen suum... [5306

Cf. *Catal. Paris.* I. 55-56, 1°; II. 355, 9°; 470; 561, 1°; III. 50, 9°.

3. PASSIO. *Inc.* In temporibus illis, dum post corporeum salvatoris adventum — *Des.* basilica fuerit fabricata. Vos vero omnes... [5307

Cf. *Catal. Paris.* III. 483, 55* (ubi pro *Marianae* lege *Marinae*).

4. PASSIO. *Inc. prol.* Divinarum series scripturarum — *Inc.* Annorum ab inc. Dñi 290 circulus volvebatur — *Des.* basilicam in eius nomine construxerunt, ad laudem... [5308

Act. SS. t. c. 33-39.

5. PASSIO. *Inc. prol.* Margareta dicitur a quadam pretiosa gemma — *Inc.* Margareta de civitate Antiochiae filia fuit Theodosii — *Des.* odiosa patri suo, dilecta Dño I. C. [5309

Leg. aurea, c. 93 (88).

6. PASSIO METRICA AUCT. BAPTISTA MANTUANO (*Parthenices* pars III, 1). *Inc.* Quis novus iste furor, veteres qui turbine tanto — *Des.* Gaudia cum magnis habet immortalia divis. [5310

Divae Margaritae agon, Pictavis, [1494] (COPINGER, II, n° 842), f. 2-15v; et postea saepissime; || *Opera Baptistae Mantuani* (Bononiae, 1502), f. 219-27; || *I. Baptistae Mantuani opera* (Antverpiae, 1576), II, f. 102v-14.

7. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XIV. 27, 28. — PETRUS DE NAT. VI. 120. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 103.

8. TRANSLATIONES IN TUSCIAM. *Inc.* In nomine... Anno salutis DCCCCVIII, Sergio ecclesiae romanae — *Des.* quarum corpora ad Montemflasconem translata sunt XVIII kal. dec., regnante... [5311

UGHELLI, I. 1057-62; 2a ed. 979-83; || *Act. SS.* t. c. 41-44; || CAPPELLETTI, *Chiese,* V. 639-46.

9. INVENTIO CAPITIS IN MONASTERIO GEMBLACENSI. *Inc.* Quoniam iuxta psalmistam... Apparuit b. Nicolaus quater cuidam mulierculae — *Des.* Haec est causa et actio... [5312

Anal. Boll. VI. 303-4.

10. MIRACULUM LONDINI FACTUM AN. 1248. *Inc.* In civitate Londoniensi in regno Angliae accidit — *Des.* duxit secum ad gaudia sempiterna. Ad quae nos quoque perducat... [5313

Anecdota Ioh. Gielemans, 393-95.

Margarita de Cortona tertii Ord. S. Franc., † 1297. — Febr. 22.

VITA ET MIRACULA AUCT. IUNCTA BEVEGNATIS. *Inc. prol.* Satis ferventibus animis fructuosum esse putavi — *Inc.* Christo Deo devota, mente pura — *Des.* promissam imaginem destinavit. [5314

Act. SS. Febr. III. 758 et 300-356; 3a ed. 764 et 304-62 (deest ultimum caput); || [LODOVICO DA PELAGO], *Antica leggenda della vita e de' miracoli di S. Margherita di Cortona* (Lucca, 1793), 15-339; || CRIVELLI (E.), *Antica leggenda della vita e de' miracoli di S. Margherita di Cortona* (Siena, 1897), 1-347.

Margarita de Faventia abb. Ord. Vallumbrosani, Florentiae, † 1330. — Aug. 26.

1. VITA AUCT. PETRO DE FLORENTIA, ORD. MIN. *Inc. prol.* Rogatus instanter ab abbatissa — *Inc.* Primo qualiter ab infantia sua coepit — *Des.* simpliciter ordinavi ad laudem Dñi N. I. C. Amen. [5315

Act. SS. Aug. V. 847-51.

2. REVELATIONES ET MIRACULA AUCT. IOHANNE PRESB. FAVENTINO. *Inc. prol.* Ut infra scriptae revelationes et gratiae — *Inc.* Cum ss. Humilitas, abb. praefata — *Des.* Et ego... viventi alicui propalare. [5316

Act. SS. t. c. 851-53.

3. ELEVATIO ET MIRACULUM AUCT. IOHANNE (EODEM?), NEPOTE B. MARGARITAE. *Inc.* Ven. in Christo matri... Iohannae... Cum de miraculo sex cereorum — *Des.* hoc referens gaudio magno valde. [5317

Act. SS. t. c. 845, n. 3.

Margarita de Gerines conversa in Valle Ducissae Ord. Praed., † 1470.

VITA AUCT. IOHANNE GIELEMANS. *Inc.* Temporibus nostris in quos saeculorum fines devenerunt, floruit — *Des.* Vale, Margareta, et cultoris tui senectutem orationibus adiuva. Amen. [5318

CHOQUETIUS (H.), *SS. Belgi Ord. Praed.* (1618), 220-46.

Margarita de Ipris v., ante med. saec. XIII. — Iul. 20.

VITA ADSCRIPTA THOMAE CANTIPRATANO. *Inc. prol.* Amico et fratri... Sigero... Tua fama, carissime, frequenter excitatus — *Inc.* In villa Flandriae, quae dicitur Ipris, fuit puella — *Des.* Hic finis vitae et libri... Orent ergo pro me... [5319

CHOQUETIUS (H.), *SS. Belgi Ord. Praed.* (1618), 144-200.

Margarita v. m. Lovanii, saec. XIII in. — Sept. 2.

1. NARRATIO CAESARII HEISTERBACENSIS (*Dialog.* VI. 34). *Inc.* Circa eadem tempora civis quidam Lovaniensis — *Des.* Unde patet quod non poena faciat martyrem, sed causa. [5320

* CAESARIUS HEISTERBACENSIS (ed. I. STRANGE, Coloniae, 1850, I. 386-87); || *Act. SS.* Sept. I. 592.

2. PASSIO ET MIRACULA. *Inc. prol.* Dignissimae cuiusdam v. a Deo praedilectae — *Inc.* Circa annos Dñi MCC civis quidam Lovaniensis — *Des.* pro qua fideliter laboravit in terris, ad laudem... [5321

Act. SS. t. c. 592-95.

Margarita v. inclusa Magdeburgi. — Mai 22.

VITA (AUCT. IOHANNE ORD. PRAED.?). *Inc. prol.* Quicumque voluerit

istum librum legere — *Inc.* Fuit in civitate Parthenopolis quaedam persona — *Des.* In multis sanctis nostris temporibus... [5322

Exc. COLVENERIUS (G.), *Kalendarium sacratissimae virginis Mariae novissimum* (Duaci, 1638), II, f. 119v-20. — *Catal. Brux.* II. 230.

Margarita, al. Reparata, dicta Pelagius.

Vid. etiam **Pelagia** paenitens Hierosolymis.

VITA. *Inc.* Margarita, dicta Pelagius, virgo pulcherrima — *Des.* in monasterio virginum honorifice sepelitur. [5323

Leg. aurea, c. 151 (146); || PETRUS DE NAT. IX. 37 (paucis verbis passim mutatis).
Exc. *Act. SS.* Iul. IV. 287, n. 1, 2.

Margarita m. Roskildiae, † 1176. — Oct. 25.

TRANSLATIO. *Inc.* Anno Dñi MCLXXVI die sollemnitatis ss. Crispini et Crispi[ni]ani — *Des.* multis claruit miraculis. [5324

LANGEBEK, *Scr. rer. Dan.* V. 303; || *Act. SS.* Oct. XI. 717-18, n. 13.

Margarita regina Scotiae, † 1093. — Iun. 10, Dec. 16.

1. VITA AUCT. T... (THEODORICO MON. *an* TURGOTO PRIORE DUNELMENSI ?) *Inc. prol.* Excellenter honorabili... reginae Anglorum Mathildae... Venerandae memoriae matris vestrae — *Inc.* Multi, ut legimus, a qualitate — *Des.* genuum flexionibus affligere consuevit. [5325

Act. SS. Iun. II. 328-35; 3a ed. 324-31; || PINKERTON (I.), *Vitae antiquae SS. Scot.* (1789), 329-55; 2a ed. cur. W. M. METCALFE (1889), II. 159-82; || *Symeonis Dunelmensis opera,* ed. I. HODGSON HINDE (= SURTEES SOCIETY, LI, 1868), 234-54.

2. EIUSDEM EPITOME. *Inc.* Mortuo Edmundo rege strenuissimo, qui ab Anglis — *Des.* Ipse vero... ad socios remeavit. [5326

CAPGRAVIUS, f. 225v-27v. — (Mut.) SURIUS, III (1572), 577-81; (1579), 686-690; VI (1618), 167-69; VI (1877), 243-49; || PINKERTON, t. c. 373-83; 2a ed. t. c. 199-209.

3. VITAE EPITOME. *Inc.* S. Margareta ex religioso antiquorum Ungariae regum et Angliae scemate — *Des.* corpusque eius in ecclesia de Dumfermlyn... locatum est. [5327

Brev. Aberdonense, pars aest., Propr. SS. 162-62v.

4. TRANSLATIO AN. 1251. **a.** *Inc.* Gloriosam ven. et a Deo dilectae b. M-ae... translationem... Et licet ss. patres, praedecessores nostri — *Des.* (*mutila*) summo praesuli praesentanda. [5328

Act. SS. t. c. 338 (3a ed. 334), n. 47-49.

b. *Inc.* Cum a ss. patribus ob populi devotionem — *Des.* in praesens colitur et veneratur. [5329

Brev. Aberdonense, l. c. 1-1v; || *Act. SS.* t. c. 338-39 (3a ed. 334), n. 50-52.

Margarita v. Ord. S. Dominici, filia Belae IV regis Ungariae, † 1270. — Ian. 28.

1. INQUISITIO DE VITA ET MIRACULIS AN. 1276 FACTA. *Inc.* In nomine Dñi. Amen. Anno a nativitate eiusdem... Dña Catharina priorissa — *Des.* interpres fuit in dictis praedictis. [5330

FRAKNÓI (G.), inter *Monumenta Romana episcopatus Vesprimiensis,* I (Budapest, 1896), 163-383.

2. VITA AUCT. GARINO ORD. PRAED., libris 2. *Inc. lib. I.* Regnante sub Dño N. I. C. Ungariae regno christianissimo rege Bela — *Des. lib. II.* miraculorum signis magnificat et exaltat, cui cum Patre... [5331

KNAUZ Nándor, *A Nápolyi Margitlegenda* (Esztergom, 1868), 35-185 (ex MAGYAR SION, V. 641-42, 740-69, 821-34, 920-38; VI. 321-36, 416-35, 481-95, 561-72, 641-53, 721-22).

3. EIUSDEM EPITOME. *Inc.* B. Margareta soror in monasterio Insulae B. Virginis — *Des.* Multi testati sunt... sponsus virginum Dñus I. C., cui cum Patre... [5332

Act. SS. Ian. II. 900-906; 3ª ed. III. 516-22. — (**Mut.**, parte etiam omissa) SURIUS, I (1570), 728-34; (1576), 744-50; (1618), 544-47; II (1875), 589-98; || ANTONIUS SENENSIS, *Vitae SS. Patrum Ord. Praed.* (1575), f. 352-63.

4. VITA AUCT. PETRO RANZANO. *Inc.* Huius (Belae IV) filia fuit beata illa... De qua non pigebit... referre. Bello illo, quo modo dictum est — *Des.* Claruit et vivens et post pium ipsius obitum... [5333

*PETRUS RANZANUS, *Epitome rerum Hungaricarum,* index XVI (ed. M. FLORIANUS, *Hist. Hung. Fontes,* IV. 211-21); || *Act. SS.* Ian. II. 906-9; 3ª ed. III. 522-25; || [PRILESZKY (I. B.)], *Acta sanctorum Ungariae,* I (Tyrnaviae, 1743), 77-88.

Maria virgo, mater D. N. Iesu Christi.

A. NARRATIONES DE ORTU ET VITA B. MARIAE.

1. PSEUDO-MATTHAEI EVANGELIUM (" LIBER DE ORTU B. MARIAE ET INFANTIA SALVATORIS). **a.** α) *Inc. epist.* (*spuria*) *Chromatii et Heliodori.* Dilectissimo fratri suo Hieronymo... Ortum Mariae virginis — *Inc. responsio Pseudo-Hieronymi.* Dñis ss. ac bb. Chromatio et Heliodoro... Qui terram auri consciam fodit... [5334

Inc. pars I. In diebus illis erat vir in Ierusalem nomine Ioachim — *Des.* α) Tunc omnis populus... credidit Dño Deo per Iesum Chr. [5335

vel β) Tunc omnis populus... crediderunt Deo et Dño N. I. C., cui est honor... Amen. [5336

Inc. pars II. Non multum post tempus dixit angelus — *Des.* Et quando Iesus dormiebat... claritas Dei splendebat super eum, cui est laus... Amen. [5337

TISCHENDORF (C.), *Evangelia apocrypha* (1853), 50-105; 2ª ed. (1876), 51-111.

Exc. (binae epistulae) * *Hieronymi opera*, ante Vitam **2** (*P.L.* XX. 369-371; cf. XXX. 297); || FABRICIUS, *Codex apocr. Novi Test.* I (1719), 7-9; || JONES (Jer.), *A new and full Method of settling the canonical authority of the New Testament* (London, 1726), II. 121-25; 2ª ed. (Oxford, 1798), II. 93-96; 3ª ed. (Oxford, 1827), II. 82-85 [omissa prima sententia responsionis]; || THILO (I. C.), *Codex apocryphus Novi Testamenti*, I (1832), CII-CIV.

(Pars I, des. β) SCHADE (O.), *Liber de infantia Mariae et Christi Salvatoris* (Halis Saxonum, 1869), 9-41.

β) *Inc. pars I.* (*sine epistulis*) *ut* 1 a. α. — *Des.* Tunc omnis populus... adoraverunt Iesum Christum, dicentes: Benedicamus Deum caeli, qui magnum prophetam dedit nobis ex Israel. [5338

Inc. pars II. Et cum quadam die puer Iesus extra muros — *Des.* ad refectionem eorum. Haec vidit... de hebraico in latinum transtulit. [5339

Exc. TISCHENDORF, ll. cc. in infimis pagellis [codex *B*].

b. *Inc. prol.* Ego Iacobus, filius Ioseph, conversans... [5340

Inc. pars I. Erat vir in Israel (*al.* Hierusalem) nomine Ioachim — *Des.* mortui sunt enim qui quaerebant animam pueri. [5341

Inc. pars II. Et factus est Iesus annorum trium. Et cum vidisset ludificare pueros — *Des.* Iesus autem crescebat... Glorificaverunt ergo omnes... Amen. [5342

Exc. THILO, t. c. CIX-CXIII (index capitulorum et excerpta ex parte II); 339-400 (prologus et pars I). — TISCHENDORF, 1ª ed. in prolegomenis, XXIX-XXX (index capitulorum); in notis ad cap. 1-25 Vitae **1a** [codices *C, D*] (ex parte I); et 156-70, passim in notis ad Evangelium Thomae latinum [codex Parisiensis]; 2ª ed. in prolegomenis, XXVI-XXVII (ind. cap.); in notis ad Vitae **1a** cap. 1-25 [codices *C, D*] et 26-42 [codex *D*]; et 164-80, passim in notis ad Evang. Thomae lat. [cod. *D* seu cod. Parisiensis].

2. EVANGELIUM DE NATIVITATE B. MARIAE. *Inc.* Beata et gloriosa semper virgo M. de stirpe regia — *Des.* Factum est autem, cum essent ibi, impleti sunt dies ut pareret... [5343

* *Hieronymi opera* (*P.L.* XXX. 297-305); || FABRICIUS, t. c. 19-38; || JONES, op. c. II. 102-20; 2ª ed. II. 78-93; 3ª ed. II. 69-81; || SCHMIDT (C. Chr. Fr. L.), *Corpus omnium veterum apocryphorum extra biblia*, pars I (Hadamariae, 1804) [non vidimus]; || THILO, t. c. 319-36; || TISCHENDORF, op. c. 106-14; 2ª ed. 113-21.

Nonnumquam praefixae sunt epistulae binae de quibus supra, **1a**.α. Sed et aliquando adest alteruter ex hisce prologis :

PROLOGUS. *Inc.* Petistis a me ut vobis rescribam... [5344

* *Hieronymi opera* (*P.L.* XX. 372; XXX. 297-98); || FABRICIUS, t. c. 9-10; || JONES, op. c. II. 125-27; 2ª ed. II. 97-98; 3ª ed. II. 84-85; || SCHMIDT, t. c.; || THILO, t. c. CIV-CV; || TISCHENDORF, op. c. 52, not.; 2ª ed. 53, not.

PROLOGUS. *Inc.* Petis a me petitiunculam... [5345

Catal. Paris. I. 92.

3. HISTORIA METRICA AUCT. HROTSUITA. *Inc. carmen ad Gerbergam.* Salve regalis proles — *Inc. prol.* Unica spes mundi — *Inc.* Mundi

labentis lustris nam mille peractis — *Des.* Collaudare Deum non cessent sedulo verum. [5346

* *Hrotsuitae opera* (*P.L.* CXXXVII. 1063-80; || ed. BARACK, 7-36).

4. VITA RHYTHMICA, libris 4. *Inc. prol.* S. Epiphanius, doctor veritatis — *Inc. lib. I.* In civitate Nazareth de terra Galilea — *Des. lib. IV.* Quod completum carmen est huius hymnodiae. Amen. [5347

VÖGTLIN (A.), *Vita beate virginis Marie et Salvatoris rhythmica* (Tübingen, 1888, 180STE PUBLICATION DES LITTER. VEREINS IN STUTTGART), 9-268.

5. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. VII. 64-66, 72 etc. — *Leg. aurea*, c. 131 (126), § 1. — PETRUS DE NAT. VIII. 51.

B. OBITUS ET ASSUMPTIO.

6. TRANSITUS B. MARIAE AUCT. PSEUDO-IOSEPHO AB ARIMATHEA. *Inc.* In tempore illo antequam Dñus ad passionem veniret — *Des.* α) Ipsam precemur assidue, ut sit memor nostri... in caelo, cui laus... Amen. [5348

vel β) Deprecor ego assidue ut ipsa... sit memor mei... ante... Dñm N. I. C., qui cum Patre... Amen. [5349

TISCHENDORF (C.), *Apocalypses apocryphae* (1876), 113-23.

Aliquando ita *inc.* " Tempore illo quo Dñus ad passionem suam venire debebat... " [5350

7. TRANSITUS B. MARIAE AUCT. PSEUDO-MELITONE. *Inc. prol.* Melito servus Christi... Saepe scripsisse me memini... [5351

Inc. Igitur cum dñus et salvator noster I. C. pro totius saeculi vita — *Des.* narrantes magnalia Dei et laudantes Dñm N. I. C., qui... [5352

Bibl. patr. Paris. (1575), II. 529-34; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), II, 2. 212-216; || *P.G.* V. 1231-40; || TISCHENDORF, *Apocalypses apocr.* 124-36.

8. TRANSITUS B. MARIAE. *Inc.* Assumptio b. v. Mariae qualiter facta sit, ex quodam apocrypho — *Des.* daemones conclamant. [5353

Leg. aurea, c. 119 (114), § 1.
Exc. TISCHENDORF, *Apocalypses apocr.* XLIII-VI.

9. MODUS ASSUMPTIONIS B. MARIAE. *Inc.* Modus sacratissimae assumptionis Mariae traditur in quodam sermone... Quae in ss. patrum narrationibus — *Des.* si vero non, ut debui, ignosce, obsecro, tu et tui. [5354

Leg. aurea, c. 119 (114), post § 8 (ed. GRAESSE, 517-27); || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 418b-21c; || *id.* (Lovan. 1485), f. 255-58v.

10. EPITOMAE.

*GREG. TURON. *Glor. mart.* 4. — VINC. BELLOV. VIII. 75-80. — PETRUS DE NAT. VII. 65.

11. VISIO ELISABETH SCHONAUGIENSIS DE RESURRECTIONE B. MARIAE (*Visiones B. Elisabeth*, II. 31, *alias* IV prol.). *Inc.* In anno quo mihi per angelum Dñi — *Des.* corpus meum terrae commendaverunt. [5355

FABER STAPULENSIS (Iac.), *Liber trium virorum et trium spiritualium*

virginum (Paris. 1513), f. 138ᵛ-39; || *Revelationes ss. vv. Hildegardis et Elizabethae Schoenaugiensis* (Coloniae, 1628), 204-5; || AMORT (E.), *De revelationibus, visionibus et apparitionibus* (Augustae Vindelicorum, 1744), II. 167-68; || ROTH (F. W. E.), *Die Visionen der hl. Elisabeth* (Brünn, 1884), 53-55; || ID. *Die Visionen und Briefe der hl. E.* (Brünn, 1886), 53-55.

C. MIRACULA VARIA IN UNUM COLLECTA.

Cum in exemplaribus manuscriptis nonnullorum ex his libellis, quos iam recensituri sumus, narratiunculae neque eaedem semper neque eodem ordine compareant, haud inutile utique erat, quod alibi fecimus, hic quoque praestare, ut singulorum capitulorum initia litterarum ordine disposita exscriberemus. Verum postquam elenchum illum parare coeperamus et initia plus mille collegeramus, facile animadvertimus, ut res recte utiliterque fieret, multo labore libros tum impressos tum etiam manuscriptos iterum iterumque excutiendos esse. Quare a praepropero conamine nos continendos duximus; postea vero, si otium fuerit, tum horum libellorum capitula, tum miracula singula quae in aliis libris, v. g. apud Caesarium Heisterbacensem, Vincentium Bellovacensem, Stephanum de Borbone, Thomam Cantipratanum, Iacobum a Voragine, Aegidium Zamorensem, etc. etc., leguntur, maxima, qua poterimus, cura recensebimus.

12. MIRACULA AUCT. GUALTERO MON. CLUNIACENSI. *Inc. prol.* Fratri venerando... Petitionis vestrae — *Inc.* In Galliis, vico qui dicitur Dormientium — *Des.* Ecce quae de b. Maria audivimus... [5356

LABBE, *Bibl. mss.* I. 650-53; || *P.L.* CLXXIII. 1379-86.

13. LIBELLUS PERPERAM ADSCRIPTUS POTHONI MON. PRUVENINGENSI. *Inc. prol.* Ad omnipotentis Dei laudem cum saepe recitentur — *Inc.* In quodam coenobio erat quidam monachus... [5357

PEZ (B.). *Ven. Agnetis Blannbekin... Vita et revelationes... Accessit Pothonis presb. et mon... Prunveningensis... liber de miraculis s. Dei Genitricis Mariae* (Viennae, 1731), 305-456.

EXC. PFEIFFER (Fr.), *Marienlegenden* (Stuttgart, 1846, et iterum Wien, 1863), 267 (prologus). — UNGER (C. R.), *Mariu Saga* (Christiania, 1871), V-IX.

In quibusdam codicibus diversa sunt prima verba prologi (cf. A. MUSSAFIA, *Studien zu den mittelalterlichen Marienlegenden*, I. 57; II. 22), nempe vel " Ad excitanda corda mortalium cum saepe... " [5358

vel " In laudem Dei cum saepe... " [5359

De variis et inter se subinde satis diversis huius libelli exemplaribus cf. MUSSAFIA, op. c. I. 22 sqq. et passim in iisdem *Studien*.

14. DIALOGUS DE MIRACULIS AUCT. ARNOLDO MON. PRUVENINGENSI, libris 4. *Inc. prol.* Venerabili et in Christo plurimum dilecto E. suo — *Inc. lib. I.* Nosti ipsa soror dulcissima... [5360

Cf. PEZ, t. c. in praefatione, § VII; *Anal. Boll.* XVII. 93.

15. MIRACULA. *Inc. prol.* Scripturi virtutes et miracula — *Inc.* Postquam infidelissima gens Iudaeorum... [5361

NEUHAUS (C.), *Die lateinische Vorlagen zu den Alt-Französischen Adgar'schen Marienlegenden* (Aschersleben, s. a. [cca. 1887]), 9-70 (omissa sunt quaedam capitula; deest finis). — Cf. MUSSAFIA, op. c. II. 17-20 et 29.

Exc. (prol. et caput primum) Wolter (E.), *Der Judenknabe* (Halle, 1879), 46-49.

Est ubi praefixus sit alter prologus (cf. Mussafia, t. c. 29), qui *inc.* " Aeterna Dei sapientia... „ [5362

16. Miracula rhythmica. a. *Inc. prol.* Ecce pauca de pluribus miraculorum millibus — *Inc.* Theophilus potentia sublimis in Cilicia... [5363

Cf. Mussafia, op. c. II. 67-80.

b. *Inc.* Cum in sancto Paschae die... [5364

Cf. Mussafia, t. c. 80-90.

17. Miracula metrica auct. Nigello de Longo Campo. *Inc. prol.* Virginis et matris celebri memoranda relatu — *Inc.* Res levis et fragilis flantique simillima vento... [5365

Cf. Mussafia, op. c. III. 1-6.

18. Rhythmus de miraculis auct. Iohanne de Garlandia. *Inc.* Fecit Deus mirus mirum, dum flos virum — *Des.* Si mens Deo philomenat, haec duo sufficiunt. [5366

Cf. Scheler (A.), in *Jahrbuch für romanische und englische Literatur*, VI (1865), 54-55; et inde seorsim Id. *Lexicographie latine du XIIe et du XIIIe siècle* (Leipzig, 1867), 12-13; Hauréau (B.), in *Notices et extraits*, XXVII, 2. 7-8; Mussafia, op. c. III. 6-7; *Anal. Boll.* X. 465.

19. Miracula. *Inc.* Fuit quidam monachus qui semper quotiens ante ipsius altare... [5367

Isnard (H.), *Miracles de la B^se Vierge Marie d'après un manuscrit du XIIIe siècle de la bibliothèque de Vendôme transcrit par M. Ch. Bouchet* (Orléans, 1888), 18-166 (= Bulletin de la Société archéologique ... du Vendomois, XXVI. 36-62, 104-48, 182-226, 282-310).

Exc. Bouchet (Ch.), in *Bulletin de la Soc. arch. du Vendômois*, IX (1870), 187-99.

20. Miracula. *Inc. prol. I.* Caelorum reginae — *Inc. prol. II.* In dispersione filiorum — *Inc.* Ida Boloniae comitissa... [5368

Cf. Mussafia, op. c. IV. 10-11.

21. Miracula auct. Willelmo mon. Malmesbiriensi. *Inc. prol.* Multi miracula Dei genetricis — *Inc.* Scriptura tradit antiquior quod primum de Theophilo suggerit... [5369

Cf. Mussafia, op. c. IV. 18-30.

22. Miracula metrica auct. Volperto doctore in Ahusa (Alhusa?). *Inc. prol.* Virginis intactae miracula tento Mariae — *Inc.* Praesul erat magnus Hildefonsus vocitatus — *Inc. epil.* Annis expletis millenis atque trecenis... [5370

Cf. Mussafia, op. c. III. 13-20.

23. Miracula auct. Petro Caelestino papa. *Inc.* Accusatus fuit quidam sacerdos — *Des.* et ille liber remansit. [5371

Telera (C.), *S. Petri Caelestini PP. V opuscula omnia* (Neapoli, 1640), 199-219; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), XXV. 813-17.

24. MIRACULA AUCT. IOHANNE GOBII SEU IUNIORE. *Inc.* Virgo Dei genetrix M. gratias dat — *Des.* mortuus est in pace. [5372

*IOHANNES IUNIOR, *Scala caeli* (Lubec, 1476; Ulme, 1480, etc.; cf. HAIN, 9405-9409), s. v. *Maria Virgo Dei genitrix.* — Cf. MUSSAFIA, op. c. III. 39-44.

25. PROMPTUARIUM MIRACULORUM B. V. MARIAE, AUCT. IOHANNE HEROLT. *Inc. prol.* Ad laudem Dei omnipotentis cum saepe recitantur — *Inc.* Fuit quidam romanus imp., qui habuit uxorem — *Des.* devotis intimatum hominibus. [5373

Promptuarium discipuli de miraculis B. Mariae virginis saepissime editum saec. XV, sive seorsim, sive cum *Sermonibus* Discipuli (= HEROLTI); cf. HAIN, 8473-8509; COPINGER, II, n° 2925, 2933-35. — Cf. MUSSAFIA, op. c. III. 45-52.

26. MIRACULA METRICA AUCT. IOHANNE BIFFO. *Inc. prol.* Quoniam qua fruimur brevis vita est — *Inc.* Miles erat campi quidam ditissimus olim — *Des.* Ne frangat pressos dira ruina gradus. [5374

Miraculorum vulgarium bb. V. Mariae per Iohannem Biffum... in carmen heroicum traductio, Romae, 1484 (HAIN, 3192), f. 3-58.

27. MIRACULA DE PSALTERIO B. MARIAE. **I.** *Inc.* Erat quidam dives et nobilis in Francia moram trahens — *Des.* et caelestem thalamum promissas nuptias celebraturus intravit. [5375

De indulgentiis et miraculis psalterium gloriosissime virginis Marie concernentibus, s. l. a. litt. gothicis [27 lin., 46 ff.] sign. b.8v-f.4v.

II. *Inc.* Praedicante s. Dominico in Italia ferventissime, miles quidam — *Des.* nihil fore acceptius quam dicere rosarium in forma hic infra praescripta. [5376

De psalterio b. virginis Marie exempla valde motiva ad amorem illius, s. l. a. [Goudae, Ger. Leeu, 1484] (HAIN, 6761 = COPINGER, II, n° 2577, pars altera), sign. a.1-d.6.

D. MIRACULA IN VARIIS LOCIS FACTA, FUNDATIONES ECCLESIARUM, TRANSLATIONES etc.

28. ABBENBROECK (MIRACULA IN). *Inc. prol.* David de Burgundia... ep. Traiectensis... Etsi ad sanctorum Dei laudem — *Inc.* Cum quondam Cornelius Hugonis — *Des.* anno a nativitate Dñi MCCCCXCVI. [5377

Miracula confraternitatis septem dolorum bb. v. Marie, [Antverpiae], Henr. Littersnider, s. a. (= COPINGER, II, n° 4065), sign. a.I-b.6v.

29. ALSEMBERG (FUNDATIO ECCLESIAE B. V. M. IN). *Inc. prol.* Ecclesiam Alsenbergensem divino respectam munere — *Inc.* Ad laudem gloriosae virginis M-ae — *Des.* testimonia eorum credibilia fiunt. [5378

(Partim) WICHMANS (A.), *Brabantia Mariana* (Antverpiae, 1632), 316-320; — (reliqua) *Anecdota Ioh. Gielemans,* 361-62.

30. ANICII. (DEDICATIO ECCLESIAE ET ALTARIS B. MARIAE DE PODIO ANICIENSI). *Inc.* Post obitum itaque s. Georgii memorati — *Des.* qui coepit anno Dñi CCLII seditque annis duobus. [5379

Bosquet, *Eccl. gall. hist.* II. 109-14; || Chassaing (A.), *Chroniques d'Étienne Médicis*, I (1869), 13-16.

31. Argentorati. (Miracula retractata a Gotfrido de Ensmingen). *Inc. prol.* Anno Dñi mccxc, regnante dño Ruodolfo — *Inc.* Cum clerus et universa cohors populi — *Des.* meritis virginis gloriosae. [5380

Jaffé (Ph.), in *MG.* Scr. XVII. 114-17.

32. Barii. (Translatio imaginis B. Mariae Cpoli Barium an. 733, auct. Gregorio presb.). *Inc. prol.* Iussionibus tuis, ven. pontifex Iohannes — *Inc.* Indictione iv dum in sede Cpolis cum Marciano — *Des.* quae peperit vitam et salutem mundi, cui cum Patre... [5381

" Ordinario perpetuo " ecclesiae Bariensis (Neapoli, 1806), ad calcem [non vidimus]; || Garruba (M.), *Eoniade della translazione della miracolosa immagine di Maria SS. di Costantinopoli nella città di Bari* (Napoli, 1834), 67-100; cf. 58, not. 2.

33. Beveren (Fundatio ecclesiae, miracula in). *Inc.* Anno Dñi mccccxxx fundata est capella — *Des.* ex quo, pluribus omissis, haec pauca sunt excerpta. Deo gratias. [5382

Anecdota Ioh. Gielemans, 102-6.

34. Bollezeele (Miracula in). *Inc.* Anno dñicae inc. mcccc ac xxix coepit b. Dei genetrix — *Des.* provenerunt omnia haec. Unde laudetur Dñus I. C... Amen. [5383

Anecdota Ioh. Gielemans, 395-96.

35. Bona Redolentia (Fundatio capellae de) in nemore Zoniae, auct. Iohanne Gielemans. *Inc.* Quidam religiosus sacerdos ordinis canonicorum regularium — *Des.* Hinc locus hic suavem peregrinis praestat odorem. [5384

Anecdota Ioh. Gielemans, 462-69 (nonnullis omissis).

36. Boondale (Fundatio capellae in), auct. eodem. *Inc. prol.* Universa magnalia quae geruntur — *Inc.* Primam igitur causam ipsius capellae — *Des.* per totam patriam et eius viciniam propagavit. [5385

Anecdota Ioh. Gielemans, 364-79.

37. Brugis (Miraculum factum an. 1474). *Inc.* Mulier quaedam in Brugis civitate Flandriae — *Des.* anno quo supra, videlicet lxxxi. [5386

Anecdota Ioh. Gielemans, 447-49.

38. Bruxellis. (Translatio imaginis in Sabulum Bruxellense). *Inc.* Igitur circa annum Dñi mcccxlviii cum dñus Iohannes dux — *Des.* et b. Mariae devote servivit, ad laudem... [5387

Anecdota Ioh. Gielemans, 363-64.

39. Caesaraugustae. (Apparitio B. Mariae " de Pilari "). *Inc. prol.* Ad laudem et gloriam summae Trinitatis — *Inc.* Post passionem et resurrectionem — *Des.* et operantur insignia multa, praestante... [5388

Act. SS. Iul. VI. 115-16, n. 559-64; || Florez, XXX. 426-28; || La Fuente (Vic. de), *Hist. eccl. de España*, 2ª ed. II (1873), 297-99.

40. CARNOTI. (MIRACULA IN CARNOTENSI ECCLESIA). *Inc. prol.* Cum plerosque notarios — *Inc.* Anno igitur ab inc. Dñi MCXCIV, cum ecclesia Carnotensis — *Des.* ducemque suum apud Luxovium gaudenter repetentibus. [5389

THOMAS (A.), in *Bibliothèque de l'École des chartes,* XLII (1881), 508-50.

41. DE CERASO (MIRACULA B. MARIAE) IUXTA ALDENARDUM. *Inc.* In Flandria extra Aldenardum stabat nuper cerasus — *Des.* atque cerasus depicta eminus cernitur. [5390

Anecdota Ioh. Gielemans, 438-40.

42. CONSTANTIAE IN NORMANNIA (MIRACULA). *Inc. prol.* Cum igitur tempore iocundo praesulis Gaufridi — *Inc.* Per idem tempus caelestia luminaria — *Des.* per fenestram vitream exiens disparuit. [5391

PIGEON (E.-A.), *Histoire de la cathédrale de Coutances* (Coutances, 1876), 367-83.

EXC. DELISLE (L.), in *Bibliothèque de l'École des chartes,* 2e sér. IV (1847/48), 343-52.

43. FONTE SALUTIS (MIRACULUM IN). *Inc. prol.* Ad laudem et gloriam dñi et salvatoris — *Inc.* Tempore quodam monasterium claustri in Fonte Salutis — *Des.* vitam amisit. [5392

WAITZ (G.), in *MG.* Scr. XXIV. 51-52.

44. FRAUENKIRCHEN (FUNDATIO CAPELLAE IN). **a**. *Inc.* Temporibus b. Hildolfi archiep. Treverensis — *Des.* de iniunctis paenitentiis relaxavit. [Scripta vero sunt haec... Amen]. [5393

FREHERUS (M.), *Originum Palatinarum pars secunda* (1612), appendix, 18-22; || ID. *Origines Palatinae* (Heidelbergae, 1686), 16-23; || RADERUS (M.), *Bavaria sancta,* II. 316-22; || DOUHET, *Dictionnaire des légendes* (Paris, 1855), 397-406; || SAUERBORN (H.), *Geschichte der Pfalzgräfin Genofeva und der Kapelle Frauenkirchen* (Regensburg, 1856), 54-102.

b. (AUCT. MATTHIA EMICHIO). *Inc. prol.* Quoniam ex ipso exundantissimo — *Inc.* Temporibus igitur felicis Hildulfi Treberorum... archiep. — *Des.* Haec enim et potiora... Amen. [5394

Cf. SAUERBORN, t. c. VIII-IX.

45. HANNOVERAE. (FUNDATIO CAPELLAE IN NEMORE HEYNHOLTZ PROPE HANNOVERAM). *Inc.* Est in Saxonia oppidium insigne Hannofer — *Des.* sed etiam in corporalibus eorum necessitatibus, ad laudem... [5395

Cf. *Anal. Boll.* XIV. 70-71, 64°.

46. IPRIS. (MIRACULA B. V. MARIAE DE SAEPI). *Inc.* Anno inc. Dñi MCCCLXXXIII, X die mensis iun. — *Des.* et honorem eiusdem virginis Dei genetricis Mariae. [5396

Anecdota Ioh. Gielemans, 107-8.

47. LAEKEN (FUNDATIO ECCLESIAE IN) IUXTA BRUXELLAS. *Inc. prol.* Fons parvus crevit in fluvium — *Inc.* Denique contigit dudum super rivum, qui Senna dicitur — *Des.* desuper a Deo destinato. [5397

SANDERUS (A.), *Laca Parthenia* (Bruxellae, 1659), in [CHOROGRAPHIA SACRA BRABANTIAE], 9-11; || ID. *Chorographia sacra Brabantiae,* III (Hagae Comitum, 1727), 268-70.

48. LAUDUNI. (MIRACULA S. MARIAE LAUDUNENSIS), AUCT. HERIMANNO TORNACENSI, libris 3. *Inc. prol.* Ven. patri... Bartholomaeo... Cum dudum in Hispaniam ad videndum — *Inc. lib. I.* Universis s. matris ecclesiae filiis... Quoniam iuxta b. Paulum — *Des. lib. III.* iniuriam fecerit. Haec sunt quae... contigerunt Lauduni. [5398

Guiberti de Novigento opera, ed. L. d'ACHERY (Paris. 1651), 526-60; || *P.L.* CLVI. 961-1018.

Exc. *Act. SS.* Iun. I. 862-67; 3ª ed. 848-54. — BOUQUET, XII. 266-72; XIV. 342-49. — WILMANS (R.), in *MG.* Scr. XII. 654-60. — WAITZ (G.), *ibid.* XIV. 268.

In epitomen hunc libellum coegerunt *HELINANDUS, in *Chronico,* lib. XLVIII ad an. 1113 (*P.L.* CCXII. 1011-17), et VINC. BELLOV. XXVII. 12.

49. LEDE (DE IMAGINE B. MARIAE IN) PROPE ALOSTUM. *Inc.* Nuper in parrochia de Lee — *Des.* adhuc in praesentiarum cernuntur. [5399

Anecdota Ioh. Gielemans, 389-91.

50. LORETI (TRANSLATIO DOMUS B. MARIAE). *Inc.* Ecclesia b. Mariae de Loreto fuit camera domus b. v. Mariae — *Des.* et ibi sita et collocata est, ut dictum est superius. [5400

Translatio miraculosa ecclesie b. Marie virginis de Loreto, s. l. a. (HAIN, 15602), f. 1-2ʳ; || *id.* (HAIN, 15603), f. 2-4ᵛ; || *id.* (HAIN, 15604), f. 1ᵛ-3; etc.

51. LORETI. (HISTORIA DOMUS LAURETANAE AUCT. BAPTISTA MANTUANO). *Inc.* Frater Baptista... dño Hieronymo Rueri... Cum nuper venissem — *Des.* pro humana imbecillitate confugium. Amen. [5401

I. Baptistae Mantuani opera, IV (Antverpiae, 1576), 216-30.

52. MORINENSI (FUNDATIO CAPELLAE B. MARIAE DE CRUCE IN CIVITATE). *Inc.* Circa annum dñicae inc. MCCCCLXX — *Des.* omnino sicut praemittitur, percepit. [5402

Anecdota Ioh. Gielemans, 446-47.

53. PILARI (B. MARIA DE). *Vid.* supra, 39 : CAESARAUGUSTAE.

54. IN PODIO ANICIENSI. *Vid.* supra, 30 : ANICII.

55. ROMAE. (ECCLESIA S. MARIAE MAIORIS). **I.** DEDICATIO ECCLESIAE S. MARIAE DE NIVE). **a.** *Inc. prol.* Cum ad omnium sanctorum reverentiam — *Inc.* Tempore quo praefatus papa Liberius b. Petri sedem — *Des.* Cuius quidem beneficia... exuberant, ad laudem... [5403

DE ANGELIS (Paulus), *Basilicae S. Mariae Maioris de urbe ... descriptio et delineatio* (Romae, 1621), 19-21; || *Bibl. Casin.* I. Floril. 254-56.

b. HILARION MEDIOLANENSIS. f. 66-69.

II. MIRACULA.

DE ANGELIS, t. c. 248-49.

56. ROMAE. (FUNDATIO ECCLESIAE B. MARIAE IN PORTICU). *Inc.* Tem-

poribus Iohannis papae I et Iustini — *Des.* et angustia quacumque ubique liberabuntur. [5404

ERRA (C. A.), *Storia dell' imagine e chiesa di S. Maria in Portico di Campitelli* (Roma, 1750), 136-39; || *Act. SS.* Oct. III. 155-57, n. 26-33.

57. DE RUPE AMATORIS (MIRACULA S. MARIAE), libris 3. *Inc. prol.* Scripturus miracula b. Dei genetricis — *Inc. lib. I.* Temporibus nostris multi Guasconum — *Des. lib. III.* quae operatur omnia in omnibus per filium suum Dñm N. I. C... [5405

Exc. *Agobardi opera,* ed. BALUZIUS (Paris. 1666), Notae, II. 103-4; || *Act. SS.* Aug. IV. 23-24, n. 40; || BOUQUET, XIII. 748 (om. una sententia); || *P.L.* CIV. 251-52, not. — SERVOIS (G.), in *Bibliothèque de l'École des chartes,* 4ᵉ sér. III (1857), 38-40 et 228-40.

Quaedam miracula ex hoc libro excerpsit VINC. BELLOV. XXX. 4, 5.

58. SANCTI DEODATI (RHYTHMI DE MIRACULIS FACTIS IN VILLA). *Inc. prol. I.* Miraculorum evidentia, quae in ecclesia — *Inc. prol. II.* Ad honorem Dñi Genitique Patris — *Inc.* Quaedam pauper mulier iacebat in villa — *Des.* peste sic remota. Amen. [5406

GUINOT (A.), *Les Saints du Val de Galilée* (Paris, 1852), 442-47; || L'HÔTE (E.), *Études historiques sur le diocèse de Saint-Dié. Notre-Dame de Saint-Dié* (Saint-Dié, s. a. [post 1883]), 17-43.

59: SANCTI PETRI DIVENSIS (MIRACULA FACTA IN COENOBIO), AUCT. HAIMONE AB. S. PETRI. *Inc.* Frater Haimo... dulcissimis fratribus... Congratulamini, ff., congratulamini — *Des.* (*mutila*) quid enim non extorquerent sic orantes, sic plorantes atque | [5407

DELISLE (L.), in *Bibliothèque de l'École des chartes,* 5ᵉ sér. I (1860), 120-39.
Exc. MABILLON, *Annales,* VI. 393-94; 2ᵃ ed. 362-63; || BOUQUET, XIV. 318-19.

60. SARDENAY (MIRACULUM DE IMAGINE B. MARIAE DE). **a.** *Inc.* Tempore quo Graeci et Armenii Syriam tenuerunt — *Des.* tanti miraculi narratio. Ista est ecclesia de Sardenay... tertia de Monte Synay. [5408

RAYNAUD (G.), in *Romania,* XI (1882), 522-23.
Exc. MOLINIER et KOHLER, *Itin. Hieros.* II, 1. 260.

b. *Inc.* Tempore illo cum Graeci terram inhabitabant — *Des.* Sunt etiam alia miracula quae... Deus operatur, ad laudem... [5409

Exc. MOLINIER et KOHLER, t. c. 260-61. — *Catal. Paris.* II. 594.

Libellum, paucis mutatis, exscripserunt PSEUDO-THETMARUS, *Itinerarium in Terram Sanctam* (ed. J. DE SAINT-GENOIS, in MÉMOIRES DE L'ACADÉMIE ROYALE ... DE BELGIQUE, XXVI. 26-28), et MATTHAEUS PARISIENSIS, *Chronica maiora,* ad an. 1204 (ed. H. H. LUARD, in RER. BRIT. SCR. 57, II. 484-88).

61. SUESSIONE (MIRACULA FACTA), AUCT. HUGONE FARSITO. *Inc. prol.* Ad laudem et honorem — *Inc.* Anno igitur ab inc. Dñi MCXXVIII, quo iudicio Dei — *Des.* omnium gentium testimonio et laude celebratur. [5410

[GERMAIN (M.)], *Histoire de l'abbaye royale de Notre-Dame de Soissons* (Paris, 1675), 481-504; || *P.L.* CLXXIX. 1777-1800.
Exc. BOUQUET, XIV. 234-35.
Epitomen libelli edidit VINC. BELLOV. XXVIII. 2-4.

62. Thenis (Fundatio capellae B. Mariae de Lacu). *Inc.* Currite, presbyteri devotaque contio cleri — *Des.* Et sacrum flamen nos, Deus unus. Amen. [5411

Cf. *Anal. Boll.* XIV. 88, 61°.

63. Uliani (Fundatio ecclesiae). *Inc. prol.* Piae sociorum petitioni deferre — *Inc.* Primum miraculum... s. Mariae adorior; cuius sane primordium — *Des.* qui 20 annos huic praefuit ecclesiae. [5412

Villanueva, *Viage literario,* XV. 215-22 (pauca subinde deesse videntur).

64. Vicentiae. (Processus de fundatione ecclesiae in Monte Bericae et de miraculis ibi factis). *Inc.* Iesus. Processus factus... Vincentia siquidem, ut rei originem non omittam — *Des.* Ex civitate Vincentiae... anno a nativitate Dñi mccccxxxi. [5413

Disconzi (I.), *Notizie intorno al celebre santuario di Maria Vergine posto sul Monte Berico di Vicenza* (Vicenza, 1800), 18-90; 2ª ed. (Vicenza, 1820), 24-134.

65. Waverae (Fundatio ecclesiae et miracula). *Inc. prol.* Ignorantibus et scire volentibus — *Inc. versiculi.* Qualiter et quando — *Inc.* Dicimus enim quod circa annum Dñi ml — *Des.* Haec omnia audientibus gaudia sempiterna. Amen. [5414

Historia de fundatione ecclesiae seu monasterii de Waveria et de miraculis eorundem, s. l. a. [Bruxellis, cca. 1484] (= Copinger, II, n° 2997), sign. A.1-A.8ᵛ (versiculi ante prologum positi sunt); || *Anecdota Ioh. Gielemans,* 347-57.

Maria Aegyptiaca paenitens, saec. IV. — April. 2, 9.

1. Vita adscripta Sophronio ep. Hieros. a. (interprete Paulo diac. Neapolitano). *Inc. prol. interpretis.* Dño gloriosissimo... regi Carolo. Sciens gloriosissimam maiestatem — *Inc. prol.* Secretum regis celare bonum est, opera autem Dei revelare... honorificum est — *Inc.* In monasterio Palaestinorum fuit vir vitae moribus et verbo ornatus — *Des.* Zozimas autem in eodem degens monasterio... [5415

* *Vitae Patrum* (ed. Rosweydus, 381-92; || *P.L.* LXXIII. 671-90); || Lipomanus, II. f. 284ᵛ-91ᵛ (om. prol. interpr.); || Surius, II (1571), 598-609; (1578), 661-72; IV (1618), 15-21; IV (1876), 76-93.

Exc. (prol. interpr.) Mabillon, *Annales,* III. 666; 2ª ed. 619; || Fabricius, *Bibliotheca latina med. et inf. aet.* V. 618-19; *id.* ed. Mansi, V. 209-10.

b. (Fragmenta interprete Anastasio Bibliothecario). *Inc. prol.* Secretum regis celare bonum est, opera vero Dei praedicare gloriosum est... [5416

* *Syn. II Nic.* act. iv (Mansi, *Concil. coll.* XIII. 86-90; || *P.L.* CXXIX. 314-15).

c. *Inc. prol:* Secretum regis occultare bonum est, opera autem Dei praedicare gloriosum est — *Inc.* Fuit quidam senex in Palaestinae

monasteriis virtute (*al.* vita, *al.* vir vitae ven.) et verbo decoratus — *Inc.* Habitavit autem ab. (*al.* praefatus) Zozimas in eodem (*al. add.* venerabili) monasterio... [5417

Mombritius, II. 73-78 (deest prol.); || *Bibl. Casin.* III. Floril. 226-35. Exc. Vicelius, *Hagiologium*, f. 118v-19.

2. Carmen auct. Flodoardo. *Inc.* Incoluere Palaestinam virtutibus alti — *Des.* Grandaevusque senex Zozimas in pace quiescit. [5418

* Flodoardus, *De triumphis Christi et sanctorum Palaestinae*, iii. 4 (*P.L.* CXXXV. 541-48).

3. Vita metrica auct. Hildeberto Cenomann. *Inc.* Sicut hiems laurum non urit — *Des.* Sic ubi complevit 20 lustra, quievit. [5419

Act. SS. April. I. 83-90; 3a ed. 84-90; || *Hildeberti Cenoman. opera*, ed. A. Beaugendre (Paris. 1708), 1261-76; || *P.L.* CLXXI. 1321-40.

Cf. *Catal. Paris.* III. 285, ubi edita est clausula quae *inc.* " Finitur vitae series " et *des.* " sub sidere cancri ". [5420

4. Vita metrica. *Inc. prol.* Incestae vitam mulieris carmine dicam — *Inc.* Nuper in Aegypto mulier fuit addita stupro — *Des.* Sicque data terra, discedunt in sua quisque. [5421

Cf. *Catal. Paris.* III. 401.

5. Epitomae.

Vinc. Bellov. xvi. 65-73 (Vitae **1c**). — *Leg. aurea*, c. 56 (54); || *Pulcra historia Marie Egypciace*, s. l. c. (Hain, 10761), sign. a.iiv-a.vv (eadem omnino epitome, nonnullis tamen sub initio additis ex **1a**). — Petrus de Nat. iv. 24. — Iac. Philippus Bergomensis, c. 119.

Maria ancilla v. m., sub Hadriano. — Nov. 1.

1. Passio. *Inc.* Adrianus et Antoninus imp. per omnes — *Des.* Omnis itaque persecutio post passionem s. M-ae... conquievit. [5422

Baluzius, *Misc.* II. 115-23; 2a ed. I. 27-29; || *Act. SS.* Nov. I. 201-6.

2. Eiusdem epitomae. **a.** *Inc.* Adrianus imp. legitur Antoninum sibi adoptasse — *Des.* Et crediderunt... 3000 ferme animae. [5423

Vinc. Bellov. xi. 86, 87; || Mombritius, II. 103-3v; || Surius, VI (1575), 18-19; (1581), 18-19; XI (1618), 6-7; XI (1880), 32-34 (omisso initio).

b. *Inc.* Sub Adriano et Antonino imp. legitur passa — *Des.* Et crediderunt... 3000 ferme virorum, praestante... [5424

Act. SS. t. c. 206-7.

3. Passio auct. Reinero mon. S. Laurentii Leodiensis, libris 2. *Inc. prol.* O quam delectabile est — *Inc. lib. I.* Virgo Maria, genere Cappadox — *Des. lib. II.* facta esset tranquillitas. [5425

Pez, *Thes. anecd.* IV, 3. 83-96; || *P.L.* CCIV. 61-70.

4. Epitomae.

Notkerus, 17 mart. — Petrus de Nat. x. 4.

Maria de Cervello, vulgo de Socos, v. Ord. B. M. V. de Mercede, † 1290. — Sept. 19, 25.

VITA ET MIRACULA AUCT. IOHANNE DE LAES ET GUILELMO VIVES. *Inc.* Est in civitate hac Barchenonensi — *Des.* et placuit multitudini hanc authenticam mandare scripturam. [5426

Barchinonen. Canonizationis B. Mariae de Socos. Positio super dubio an constet de cultu (Romae, 1691), Summarium, 1-4; || *Act. SS.* Sept. VII. 180-82 (3ª ed. 165-67), n. 1-9.

Maria Cleophae seu Iacobi, soror B. V. Mariae. — April. 9.

1. VITA, INVENTIO, TRANSLATIO, MIRACULA (MARIAE CLEOPHAE ET MARIAE SALOME). I. VITA. *Inc. prol.* Sanctam et indubitatam praecelsamque — *Inc.* Sacrae tradunt historiae hominem a Deo creatum — *Des.* cum debita obsequiorum sollemnitate, ad laudem... [5427

II. INVENTIO VERULIS. *Inc.* Postquam autem divinae placuit pietati — *Des.* consequetur, qui devote invocaverit, sospitatem... [5428

III. TRANSLATIO IN REGIONEM PROVINCIAE. *Inc.* Peracta igitur inventione dignissima — *Des.* ad honorem SS. Mariarum materterarum suarum Dñus I. C. [5429

IV. MIRACULA. *Inc.* His expletis de sacratissimis sororibus — *Des.* evasisse gehennae supplicium vestra s. intercessione apud eundem Dñm N. I. C... [5430

EXC. *Act. SS.* April. I. 812-16 (3ª ed. 809-13), n. 5, 9, 14, 16-19.

2. LECTIONES DE TRIBUS MARIIS. *Inc. prol.* Cum summa humilitate et caritate praecelsam — *Inc.* Fuit igitur b. Anna mater — *Des.* Iacobum esse fratrem Dñi, id est eius consanguineum. [5431

Anal. Boll. VIII. 197.

3. LEGENDA MARIAE CLEOPHAE ET MARIAE SALOME. *Inc.* Festivitas Mariae Iacobi sive Cleophae... S. igitur Maria Iacobi de tribu Iuda — *Des.* in Marsilia civitate villa Maris dicta ss. pausant corpuscula. [5432

Historia pulcra de S. Ioachim etc. s. l. a. (HAIN, 8746), f. 15ᵛ-17ᵛ.

4. LEGENDA. *Inc.* Praenobilis puella et praedecora iuvencula — *Des.* Etiam illud festum a toto ordine ff. Carmelitarum servatur. [5433

Historia de S. Ioachim etc. s. l. a. (HAIN, 8747), f. 22-24.

5. EPITOME.

PETRUS DE NAT. IV. 4.

6. MIRACULA (MARIAE CLEOPHAE? MARIAE SALOME?) VERULIS FACTA. *Inc.* Noverit namque vestra sublimitas quod dum quaedam mulier coniugata Aldruda — *Des.* gratias exsolventes. [5434

Act. SS. t. c. 813-14 (3ª ed. 811), n. 10-12.

7. MIRACULUM (MARIAE CLEOPHAE ET MARIAE SALOME). *Inc.* Reverendus Petrus, S. Pauli Leonensis ep. — *Des.* migravitque a saeculo anno Dñi MCCCL. Cuius anima... possideat. Amen. [5435

FAILLON, *Monuments inédits,* II. 953-54.

8. ELEVATIO CORPORUM MARIAE IACOBI ET MARIAE SALOME AN. 1448. *Inc.* Petrus miseratione divina Albanensis ep...Universitatibus vestris notum facimus — *Des.* H. de Rota. [5436

FAILLON, t. c. 1223-82; || *Act. SS.* Oct. IX. 456-74.

Maria Consolatrix v. Veronae, saec. VIII. — Aug. 1.

PETRUS DE NAT. VII. 8.

Maria Dolorosa v. m. in Brabantia, saec. XII extr. — Iun. 18.

1. VITA. *Inc. prol.* Benedictus Dñus, qui vult omnes — *Inc.* Fuit nuper in pago Brabantino — *Des.* venerabilem demonstraverunt. [5437

Act. SS. Iun. III. 644-46; 3ª ed. IV. 533-35.

2. MIRACULA. *Inc.* Ut autem innotescat quanti meriti — *Des.* suspensos ibi reliquisse. [5438

Act. SS. Iun. III. 647-49; 3ª ed. IV. 535-36.

Maria Iacobi. *Vid.* 1°) **Maria** Cleophae; 2°) **Maria** Salome.

Maria Magdalena paenitens. — Iul. 22.

1. SERMO ODONIS AB. CLUNIAC. *Inc. prol.* Quamquam per quattuor mundi climata — *Inc.* Fuit igitur secundum saeculi fastum clarissimis exorta natalibus bb. Maria Magd., quae — *Des.* ab illorum cordibus removeret. Te ergo supplices quaesumus... [5439

MOMBRITIUS, II. 99-101ᵛ, col. 2 extr. (deest ultima sententia : " Te ergo... "); || Bosco (Io. a), *Bibl. Floriac.* II. 160-71; || MARRIER et DUCHESNE, *Bibl. Clun.* 131-38; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), XVII. 260-63; || *Act. SS.* Iul. V. 218-22; 3ª ed. 218-21; || FAILLON, *Monuments inédits,* II. 559-72; || *P.L.* CXXXIII. 713-21.

Non raro (cf. *Anal. Boll.* I. 515, 67°; *Catal. Brux.* II. 219, 1°; *Catal. Paris.* I. 412, 15°; II. 561, 2°; III. 130, 38°), omissis ultimis capitulis, sermo *des.* " et reversi sunt ad semetipsos. " [5440

Neque raro etiam sermoni continuo subiuncta est Vita 3.

Est ubi praefixus sit prologus metricus (ed. *Anal. Boll.* I. 516), qui *inc.* " Prologus explanat populus quod laude frequentat... " [5441

2. SERMO. Omnipotentis Dei clementia videns — *Des.* horum parietum tamen adhuc subsistit decore. [5442

FAILLON, t. c. 573-74.

3. VITA. *Inc. prol.* Licet plerisque relationis series — *Inc.* Post dñicae igitur resurrectionis gloriam — *Des.* Transiit autem b. Maximinus... a Dño feliciter coronatus, cui est honor... [5443

Faillon, t. c. 436 (prologus), 433-36 (pars prima et postrema), 445-51 (pars media, quae in nonnullis codicibus deest; sequuntur initium et finis partis postremae).

Exc. Mombritius, II. 101v, col. 2 extr.-102 col. 1 extr.; || Guesnay (I.-B.), *Magdalena Massiliensis advena* (Paris. 1643), 80, n. 19 (prologus et initium Vitae; subiuncta est apud Mombritium narratio de reliquis gestis et de miraculis ad verbum exscripta ex *Legenda aurea*). — Faillon, t. c. 572, col. 2 (prologus et prima verba Vitae).

In aliis codicibus alia omissa vel addita sunt capitula, ita ut Vita *des.* vel (cf. *Catal. Brux.* II. 287, 4°) " ab ingredientibus oratorium sentiretur „. [5444

vel (cf. *Catal. Paris.* III. 94, 11°; 177, 2°; 434, 4°) " cum omni humilitatis devotione introeat „. [5445

vel (cf. *Catal. Brux.* II. 63, 45°; 401, 26°; 414, 6°) " tam animae quam corporis reportat beneficia (*al.* benedictionem), praestante... „ [5446

vel (cf. *Catal. Paris.* II. 272, 4°, et infra, **4**) " animae et corporis praestando salubria, largiente... „ [5447

Aliquando (cf. *Catal. Paris.* I. 587, 12°) priori prologo alter subiunctus est, qui *inc.* " Ad omnium igitur Iesu Christi... fidelium... profectum... „ [5448

Alibi (cf. *Catal. Brux.* II. 377, 47°; *Catal. Paris.* II. 272, 4°) post prologum " Licet plerisque... „ inserta sunt nonnulla ex initio Vitae **1** " Fuit igitur secundum saeculi fastum... „ [5449

4. Vita. **a.** *Inc. prol.* Cum in suis actibus bb. Maria Magd. typum — *Inc.* Fuit igitur *etc. ut* 1 — *Des.* animae et corporis praestando salubria, largiente... [5450

Faillon, t. c. 437-46.

b. *Inc. prol. ut in* 4a. — *Inc.* Fuit igitur (*etc. ut* 1) exorta natalibus, utpote regia ex stirpe — *Des.* ablui mereamur a vinculo vitiorum, ipso Dei Filio I. C. praestante... [5451

Exc. *Catal. Brux.* I. 212-13, 42°. — Narratio de qua ibi, p. 212 med. " Secunda pars „, alibi seorsim exscripta est (cf. *Catal. Brux.* II. 219-20, 4°; *Catal. Paris.* I. 587, 15° etc.); est autem haec ipsa Vita **7**, de qua infra.

5. Conversio. *Inc.* Fuit in Hierusalem nobilis quidam de stirpe regia nomine Lazarus — *Des.* sorores matris Christi, quae haec viderunt, fidelibus rettulerunt, ad laudem... [5452

Cf. *Catal. Brux.* II. 160, 33°.

6. Vita. **a.** *Inc.* Maria Magdalena post ascensionem Dñi salvatoris pro ardenti caritate — *Des.* et fiunt ibi mirabilia magna pro suis ss. meritis ad sepulcrum illius, per Dñm N. I. C... [5453

Cf. *Anal. Boll.* XI. 277, 16°.

b. *Inc.* Narrat Iosephus quia Maria Magd. post *etc. ut* 6a. — *Des.* et ibi fiunt mirabilia magna iuxta sepulcrum eius pro ss. meritis eius, qui vivit... [5454

Cf. Bandinius, *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, I. 577, cxix; *Catal. Brux.* I. 13, 49°.

c. *Inc. ut* 6 b. — *Des.* Ipsius igitur corpus s. mulieris exanime steterat, usque dum... [5455

Cf. *Anal. Boll.* XVII. 71-72.

d. *Inc.* Iosephus narrat de b. Maria Magd. quod post ascensionem Dñi virum amplius videre noluit — *Des.* et repleantur virtutum unguentis, ipso adiuvante... [5456

Cf. Bandinius, t. c. 266, lxxiv; Id. *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae*, I. 392, cxxxvi.

7. Vita. a. *Inc.* Postquam Dñus N. I. C., Dei et hominum mediator — *Des.* statuerunt ecclesias in nomine (*al.* in honore) Dñi N. I. C., cui est honor... [5457

Catal. Paris. III. 525-30.

b. (epitome). *Inc.* Post Dñi N. I. C. gloriosam resurrectionem b. Maria Magd. et b. Maximinus — *Des. ut* 7 a. [5458

De qua *Catal. Paris.* I. 587, 15°.

8. Miracula Vizeliaci facta.

Quoniam deest adhuc horum miraculorum iusta editio et multum inter se diversa sunt exemplaria manuscripta, capitulorum seriem, non qualis ab auctore prodiit, — illam ceteroqui nondum sumus assecuti, — sed qualem censuimus lectoribus utiliorem fore, constituimus.

A. I. *Inc.* Claruit autem Viceliacum — *Des.* contigit fieri. [5459

II. *Inc.* Anno igitur dñicae inc. m ac xxxvii — *Des.* affuit illi auxilium divinae virtutis. [5460

III. *Inc.* Nam sensim paulatimque...Sanitates etenim universarum — *Des.* a multorum cruribus vincula ferrea. [5461

IV. *Inc.* Apud Arvernensem urbem miles quidam captus — *Des.* Christi discipulae Mariae absolvit. [5462

V. *Inc.* Bituricensis quoque vir — *Des.* α) eosdem rogavit. [5463

vel β) rogavit. Mirifica perfectae fidei... vincula ferrea (= *des.* iii). [5464

VI. *Inc.* Non dispar denique apud castrum Nantonis — *Des.* α) se cognoverat liberatum. [5465

vel β) liberatum. Mirifica perfectae *etc. ut* v β. [5466

VII. *Inc.* In castro Nuceriis — *Des.* repraesentavit liberatrici. [5467

VIII. *Inc.* Daemoniaco ergo — *Des.* nequeat exponi. [5468

IX. *Inc.* Talibus enim atque tam — *Des.* exinde fieri iussit. [5469

X. *Inc.* Interea eiusdem lustri anno iii — *Des.* esset memoriale. [5470

XI. *Inc.* Sed et illud interea commemorandum... Nam cunctatur a multis — *Des.* contigit apparuisse. [5471

XI a. *Inc.* Non est enim inconveniens... Sed et illud — *Des. ut* xi. [5472

XII. *Inc.* Quadam denique die sabbati — *Des.* asseritur miraculorum virtutibus. [5473

XIII. *Inc.* Navis erat in Ligeris flumine — *Des.* obtulit. [5474

XIV. *Inc.* Dignum etiam credimus... Undecimo igitur kal. oct. — *Des.* et incolumis reddita. Tunc popularis clamor... [5475

XV. *Inc.* Contigit ergo die altera — *Des.* consecutus est. [5476

XVI. *Inc.* Die tertia — *Des.* fuisse liberatum. [5477

XVII. (EPILOGUS) De quibus ne videamur legentes onerare... [5478

FAILLON, t. c. 735-42 (deest § XVII). — **Var. lect.** *Catal. Brux.* I. 214, 44° (ibi edita est § XVII, quaedam verba suppleta atque tradita clausula VI β et initium XI a). — *Catal. Paris.* III. 94, 13° (ibi tradita clausula V β et initium XI a; cf. etiam *Catal. Paris.* I. 469, 59°).

Exc. *Act. SS.* Iul. V. 224, n. 202. — CHÉREST (A.), *Étude hist. sur Vézelay*, in BULLETIN DE LA SOCIÉTÉ DES SCIENCES ... DE L'YONNE, XVI (1862), I. 465-67.

XVIII. (EPILOGUS METRICUS). **a.** *Inc.* Ardua post artus praelibat — *Des.* fulcita nitenti. [5479

Catal. Paris. I. 587, 13°.

b. *Inc.* Metrica verbatim — *Des.* quem sternit alumna. [5480

Cf. *Catal. Paris.* III. 177, 4°.

B. PROLOGUS. *Inc.* Miraculorum vero magnitudinem — *Des.* pauca ex illis referemus. [5481

Catal. Brux. I. 32, 46°; cf. *Anal. Boll.* XVII. 72.

I. *Inc.* Quid autem in Aquitania... Erat quidam miles — *Des.* populo... acclamante praedicabatur. [5482

Catal. Paris. II. 292-93, n. 2.
Exc. *Catal. Brux.* I. 32, 46°.

II. *Inc.* Alio quoque tempore miles quidam ex Aquitania oriundus — *Des.* per eam resurrexissent. [5483

Anal. Boll. XVII. 177, c. 1.
Exc. *Act. SS.* Iul. V, 224, n. 201.

III. *Inc.* Illud miraculum etiam... quod quidam peregrinus — *Des.* indulgentiam adeptus esset. [5484

Catal. Paris. I. 292, n. 1.

IV. *Inc.* Quiddam etiam magnum... Nam cum ven. vir Gaufredus — *Des.* votum impedivit. [5485

Anal. Boll. XVII. 177-78, c. 2.
Exc. *Anal. Boll.* XII. 296, not. 2.

V. *Inc.* Sed et illud non praeteribo miraculum quod quidam miles... Wilhelmus — *Des.* pius relator intimavit. [5486

Anal. Boll. XVII. 178, c. 3.
Exc. *Act. SS.* l. c.

VI. *Inc.* Nec silebo quod quidam Sconnensis territorii miles — *Des.* corpus affirmans. [5487

Anal. Boll. XVII. 178-79, c. 4.

9. TRANSLATIO VIZELIACUM. **I.** (NARRATIO PRIOR). *Inc.* Omnipotentis Dei clementia videns laqueis diabolicis inretitum hominem — *Des.* Placeat igitur Dño nostro dilecto tuo ut reddat nos... Amen. [5488

Exc. (omisso nempe toto initio et paucis in fine sententiis) FAILLON, t. c. 741-44.

II. (NARRATIO POSTERIOR). *Inc. prol.* α) Quoniam divinae placuit miserationi ut... illustraretur [*al., ceteris omissis, inc.* β) Nunc ergo] largiente Dño salvatore aggrediemur — *Inc.* Anno igitur passionis vel resurrectionis dñicae plus minus DCCXLIX, regnante Ludovico — *Des.* α) honorifice XIV kal. apr. reposuerunt. [5489

vel β) signorum virtutibus claruit (*al. add.* praestante...) [5490

vel γ) per invocationem eiusdem praesens auxilium. [5491

IACOBI DE GUISIA *Annales Hannoniae,* XI. 50-53 (ed. FORTIA, VIII. 194-214) [deest prol.; des. β]; || FAILLON, t.c. 745-52 (des. α).— **Var. lect.** *Anal. Boll.* I. 516, 69°. *Ibid.* II. 321 (caput additum; des. γ). *Ibid.* IV. 201-2 (ex recensione uberiore; des. β). *Catal. Brux.* I. 31-32, 45° (des. β).

Exc. GUESNAY, t. c. 240-241 (quod signatum est 171 !); cf. 73-74, n. 8. — *Act. SS.* Iul. V. 208-9, n. 115-20. — *Ibid.* Oct. IV. 354-56, n. 27-35. — MEYER (P.), in *Romania,* VII (1878), 231-33.

Aliquando, omisso initio, *inc.* vel (cf. *Catal. Paris.* II. 275, 6°) „ Anno igitur inc. dñicae DCCCXXIX contigit ut gens Sarracenorum... „ [5492

vel (cf. *Catal. Paris.* III. 525, 5°; *Act. SS.* Iul. V. 208, n. 115) „ Compertum iam a multis olim longe lateque... „

ADDITAMENTA. **I.** *Inc.* Illud sane credimus memoriae commendandum... Karolus denique rex, Ludovici filius — *Des.* non eget litterarum testimoniis. [5493

IACOBUS DE GUISIA, op. c. XI. 54 pars prior (ed. FORTIA, VIII. 214-16 med.; || E. SACKUR, in *MG.* Scr. XXX. 144); || *Catal. Paris.* I. 590-91, n. 1.

II. *Inc.* Sequenti denique tempore — *Des.* ossa delata sunt. [5494

IACOBUS DE GUISIA, cap. cit. pars media (ed. FORTIA, VIII. 216; || SACKUR, l. c.); || *Catal. Paris.* I. 591, n. 2 pars prior. Sequuntur tum apud Iacobum, tum etiam alibi (cf. *Catal. Paris.* II. 272, 5°) miracula **8**, A. XI, XII vel XI-XIII.

III. *Inc.* Praeterea, ut supra taxatum est, industria comitis Gerardi — *Des.* praestitit hominibus. [5495

Catal. Paris. I. 591, n. 2 pars altera.

10. MIRACULA. **a.** *Inc. prol.* Non modicam spem salutis. — *Inc. mirac. I.* Ad cuius rei certitudinem comprobandam vidimus quendam sacerdotem Caesaraugustanum — *Inc. mirac. II.* Quantum vero ad peccatorum veniam... Clericus quidam de Flandria, Stephanus

nomine — *Inc. mirac. III.* Nobilis vir quidam Brito — *Des.* rebus atque facultatibus suis accurate disposuit. [5496

Exc. (prologus) FAILLON, t. c. 452. — De ipso libello cf. *Act. SS.* Iul. V. 224, n. 199; *Catal. Brux.* II. 219, 3°; *Catal. Paris.* I. 327, 2°.

b. *Inc. I.* Post transitum vero multis b. peccatrix claruit miraculis. Unde vidimus quendam sacerdotem Caesaraugustanum — *Inc. II.* Clericus quidam de Flandria Stephanus nomine — *Inc. III.* Nobilis vir Brito quidam — *Des.* accurate disposuit. [5497

VINC. BELLOV. x. 108-110.

11. MIRACULA S. MARIAE MAGD. ET S. ADIUTORIS, AUCT. PSEUDO-VALTERO EP. ROTOMAGENSI. *Inc. prol.* Cunctis fonte renatis baptismatis... Sancta et inseparabili caritate largiente — *Inc.* Cum orator quidam seu forensium causarum patronus — *Des.* ad ipsum peregrinati sumus. Possemus et alia inserere... Concedit quoque... Amen. [5498

BORDEAUX (R.), *La Vie et l'office de S. Adjuteur ... par Jean Theroude* (Rouen, 1864), appendice, 21-32.

12. EPITOME VITAE, TRANSLATIONIS ET MIRACULORUM.

VINC. BELLOV. x. 93, 95-98, 102, 103, 111 (vita); — xxiv. 152 (transl.), et 153 (miracula de quibus supra **8**, A, IV, VI, VIII, X); ‖ STENGELIUS (C.), *S. Mariae Magdalenae vita* (Augustae Vindel., 1622), 329-35 (sola translatio et miracula).

13. NARRATIONES DE VITA COLLECTAE A IOIBERTO (IOSBERTO?) CANONICO S. IOHANNIS SUESSIONENSIS. **I.** *Inc.* Post passionem Dñi sacerdotes Iudaeorum accensi invidia... [5499

II. Fuit b. Maria Magd. clarissimis orta natalibus... [5500

Exc. FAILLON, t. c. 575-80.

14. LEGENDA (VITA, TRANSLATIO, MIRACULA). *Inc. prol.* Maria interpretatur amarum mare — *Inc.* Maria Magd. a Magdalo castro cognominata — *Des.* cum laudibus in caelum sustulisse. [5501

Leg. aurea, c. 96 (90).

Exc. MOMBRITIUS, II. 102, col. 1 extr.-103 (= *Leg. aurea*, ultima pars § 2 et §§ 3-9). — *Brev. Aberdonense*, pars hiem., Propr. SS. f. 73-74 (= *Leg. aur.* §§ 3-5, 7-10). — *Bibl. Casin.* I. Floril. 268-69 (= *Leg. aur.* § 1 et pars prior § 2). — ZUPITZA (J.), in *Archiv für das Studium der neueren Sprachen*, XCI (1893), 210-24 (= *Leg. aur.* § 1 et § 2 omisso fine).

15. REVELATIO CORPORIS VIZELIACI AN. 1265 ET 1267. *Inc...* Porro cumque praedictum pretiosissimum corpus — *Des.* Datum apud Clameciacum... anno tertio. [5502

Act. SS. Iul. V. 209-11; ‖ FAILLON, t. c. 753-62.

16. INVENTIO ET ELEVATIO CORPORIS IN VICO S. MAXIMINI IN PROVINCIA, AN. 1279 ET 1280. **a.** (LITTERAE EPISCOPORUM). *Inc...* Anno Dñi MCCLXXIX... dñus Karolus — *Des.* duximus appendenda. [5503

FAILLON, t. c. 801-2.

b. (Narratio Fr. Salimbene). *Inc.* Item anno Dñi supra posito, scilicet MCCLXXXIII repertum est corpus — *Des.* Factumque est ita. [5504

[Bertani (A.)], *Chronica Fr. Salimbene Parmensis* (Parmae, 1857, inter Monumenta ad provincias Parmensem et Placentinam spectantia), 291-94.

c. (Narratio Ptolomaei de Luca). *Inc.* Quo anno Carolus adhuc princeps Salernitanus — *Des.* et eius pretiosas reliquias commendavit (*al.* consignavit). [5505

Ptolemaeus Luc. *Hist. eccl.* xxiii. 35, 36 (Muratori, *Rer. ital. scr.* XI. 1184); || Faillon, t. c. 775-76.

d. (Narrationes Bernardi Guidonis). I. (*Flor. chron.*) *Inc.* Anno gratiae I. C. MCCLXXIX, die IX mensis dec., Carolus — *Des.* iuxta magnificentiam principalem. [5506

Muratori, op. c. III, 1. 606-7; || Faillon, t. c. 778-82.

II. (ex *Speculo Sanctorali*).

Exc. Faillon, t. c. 781-84.

e. (Narratio Amalrici Augerii). *Inc.* Item quia corpus devotae hospitissae Christi — *Des.* celebratur. [5507

Eccard, *Corp. hist. med. aevi*, II. 1788-89; || Muratori, op. c. III, 2. 428-429; || Faillon, t. c. 787-90.

f. Vid. etiam Philippum Cabassolam (infra, **18**, II) et alia testimonia minora allata a Faillon, t. c. 783 sqq. 795 sqq.

17. Vita (S. Mariae Magd. et S. Marthae) perperam adscripta Hrabano Mauro. *Inc. prol.* Dulcissimae dilectricis Christi — *Inc.* In territorio Hierosolymitano, in monte Oliveti — *Des.* Transiit autem b. pontifex Maximinus... in caelis feliciter coronatus. [5508

Faillon, t. c. 453-558; || *P.L.* CXII. 1431-1508.
Exc. Matharan, *Les Traditions chrétiennes sur S. Georges* (1877), 338-40.

18. Libellus historialis auct. Philippo Cabassola ep. Cavallicensi. I. Vita. *Inc.* Reverendissimo... Henrico de Villariis... et se totum cum praesenti libello — *Inc.* Famosa siquidem illa s. peccatrix — *Des.* Hic sit finis historialis libelli... [5509

Cf. *Act. SS.* Iul. V. 225, n. 203; *Catal. Paris.* III. 286, 1°.

II. Inventio an. 1279. *Inc.* Delectant animos devotorum affectuum — *Des.* multa dimittantur peccata. — *Inc. epil.* Ecce, pater amantissime — *Des.* comitibusque provinciae. [5510

Exc. Faillon, t. c. 789-96. — *Catal. Paris.* III. 287-88.

III. Miracula. *Inc. prol.* Porro ne sacra suorum actuum — *Inc.* Cum enim dudum, MCCCXLI dñicae nativitatis anno — *Des.* regnaturos per omnia saecula saeculorum. Amen. [5511

Catal. Paris. III. 288-94.

19. Vitae et translationis epitomae.

Petrus de Nat. vi. 124. — Iac. Philippus Bergomensis, c. 72.

20. MIRACULUM. *Inc. prol.* Mirabilis et gloriosus Deus — *Inc.* Cum enim anno MCCLXXIX Carolus II Ierusalem et Siciliae rex — *Des.* ad caelestia regna pervenire valeamus. Amen. [5512

GUESNAY, t. c. 74-77.

21. ITER IOHANNIS VAN DER SAREN, ORD. CARTUS., IN PROVINCIAM AN. 1469. *Inc.* Quidam religiosus devotus b. Mariae Magd. — *Des.* ubi requiescat. Benedicta sit anima eius... Amen. [5513

Anecdota Ioh. Gielemans, 440-45.

Maria Magdalena de Albricis. *Vid.* **Magdalena.**

Maria de Mailliaco, † 1414. — Mart. 28.

1. PROCESSUS CANONIZATIONIS. *Inc. epist.* Serenissimo et potentissimo principi... Iacobo... Etsi gloriosus Deus — *Inc.* Anno Dñi MCCCCXIV... Iohannes de Pontelevio... [5514

Act. SS. Mart. III. 747-65; 3ª ed. 744-62.

2. VITA AUCT. MARTINO DE BOSCO GUALTERII. *Inc.* Anno Dñi MCCCXXXI... in Rupe S. Quintini — *Des.* signis et miraculis coruscat, ad laudem... [5515

Act. SS. t. c. 737-47; 3ª ed. 734-44.

Maria meretrix. *Vid.* 1°) **Abraham et Maria**; 2°) **Maria** Aegyptiaca.

Maria Oigniacensis, † 1213. — Iun. 23.

1. VITA AUCT. IACOBO DE VITRIACO, libris 2. *Inc. prol.* Praecepit Dñus discipulis suis — *Inc. lib. I.* Fuit in episcopatu Leodiensi — *Des. lib. II.* ubi et cognoscemus, sicut et cogniti sumus... Amen. [5516

Act. SS. Iun. IV. 636-66; 3ª ed. V. 547-72. — (**Mut.**) SURIUS, III (1572), 741-78; (1579), 853-87; VI (1618), 300-319.

Exscripta est Vita, paucis rescissis, a VINC. BELLOV. XXXI. 16-51.

2. SUPPLEMENTUM AUCT. NICOLAO CANTIPRATANO. *Inc. prol.* Patri in Dño... Aegidio... Rogatus a nonnullis amicis — *Inc.* Igitur cum magister Iacobus de Vitriaco — *Des.* piis provocare praesumpsi. [5517

MOSCHUS (Fr.), *Coenobiarchia Ogniacensis*, ed. altera cur. Arnoldi RAISSII (Duaci, 1636), 55-112; || *Act. SS.* Iun. IV. 666-76; 3ª ed. V. 572-81.

3. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. V. 143. — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 296ᵈ-97ᶜ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 88-89ᵛ.

Maria Salome, mater SS. Iacobi et Iohannis apost. — Oct. 22.

1. VITA, INVENTIO, MIRACULA etc. *Vid.* **Maria** Cleophae, 1-3, 6-8.

2. INVENTIO AN. 1209 (EPISTULA C... AB. CASAMARII AD INNOCEN-

TIUM III). *Inc.* Reverentissimo patri... Innocentio... Quidam iuvenis Verolanus inter alias... [5518

Act. SS. April. I. 813 (3ª ed. 810), n. 8; ‖ ZACHARIA (F. A.), *Anecdotorum medii aevi ... collectio* (Aug. Taurin. 1755), 208.

3. INVENTIO AN. 1209. *Inc. prol.* Quia Deus omnipotens magna sua et incomprehensibili — *Inc.* Igitur anno dñicae inc. MCCIX — *Des.* nostris nunc temporibus dignatus est misericorditer revelare ad salutem et levamen omnium fidelium. [5519

Legenda inventionis reliquiorum cum aliquibus miraculis B. Mariae Iacobi (Romae, 1553), sign. A.iij-B; ‖ *Legenda inventionis reliquiarum cum* etc. (Reate, 1639), 7-18.

Exc. (nonnullis passim omissis, ultima parte multum contracta) *Anecdota Ioh. Gielemans,* 34-38. Haec recensio *des.* " ac eius materteram debito honore excoluerunt. „ [5520

4. MIRACULA. *Inc.* Mulier quaedam de Apulia — *Des.* ad caelestem patriam vos perducat, ubi vivatis in saecula saeculorum. [5521

Legenda inventionis (1553), sign. B-D.5ᵛ; ‖ *id.* (1639), 18-63.

5. EPITOME.

PETRUS DE NAT, IV. 5.

Maria de Venetiis, Ord. S. Dominici, † 1399. — Iul. 28.

VITA AUCT. THOMA DE SENIS ORD. PRAED. *Inc. prol.* Novellae cuiusdam singulariter dilectae — *Inc.* Contigit ergo anno supradicto — *Des.* ipse videlicet Iesus, eius aeternus sponsus, cui una cum Patre... [5522

CORNELIUS (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* VII. 363-420.

Marianus mon. Autisiodorensis, saec. V. — April. 20.

1. VITA. *Inc.* Tempore bb. Allodii pontificis — *Des.* curationum miracula demonstrantur, regnante... [5523

Act. SS. April. II. 760; 3ª ed. 758-59.

2. EPITOME.

VINC. BELLOV. XXI. 18, 19. — PETRUS DE NAT. IV. 103.

Marianus diac. m. Bardevici. — Nov. 3.

PASSIO. *Inc.* S. ac Deo devotus gloriosus levita — *Des.* pro salute corporis et animae efficaciter sentiamus. [5524

Act. SS. Nov. II, 1. 71-72.

Marianus eremita Bituricensis, saec. VI in. — Aug. 19, Sept. 19.

1. VITA ET MIRACULA AUCT. GREGORIO TURON. *Inc.* Fuit autem in ipso termino Marianus — *Des.* plebs coepit excolere Bituriga. [5525

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 80 (81); ‖ SURIUS, VII (1581), 643; IV (1579), 779-80; VIII (1618), 191; VIII (1877), 417-18; ‖ *Act. SS.* Aug. III. 734-35.

2. VITA. *Inc.* Marianus ingenuis parentibus Bituricae urbis — *Des.* multas virtutes Deus operatus est. [5526

LABBE, *Bibl. mss.* II. 432.

Marianus et Iacobus mm. in Numidia, † cca. 259. — April. 30.

1. PASSIO. *Vid.* supra **Agapius** etc.

2. EPITOMAE.

ADO, 30 april. — PETRUS DE NAT. IV. 104.

Marianus fundator monasterii Scottorum Ratisbonae, † post 1080. — Febr. 9.

VITA. *Inc.* Sanctorum patrum illustriumque — *Des.* videbunt in Sion Deum deorum, cui est honor... [5527

Act. SS. Febr. II. 365-72.
EXC. RADERUS, *Bavaria sancta,* II. 227-28.

Marina v. m. Antiochiae. *Vid.* **Margareta.**

Marina v., dicta **Marinus** monachus. — Iul. 17.

1. VITA. *Inc.* Erat quidam saecularis habens unicam filiam — *Des.* orationibus s. virginis multa facit mirabilia, ad laudem... [5528

* *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS, 393-94; || *P.L.* LXXIII. 691-94); || *Compendium seu Legendarium sanctorum diversorum* (Papiae, 1523) [non vidimus]; || SURIUS, II (1618), 129-30; || *Act. SS.* Iul. IV. 286-87.

2. VITA. *Inc.* Fuit quidam vir in Bithyniae provincia degens — *Des.* Cum quibus et nos, carissimi, deprecemur... [5529

Cf. *Anal. Boll.* XVII. 39.

3. VITA RHYTHMICA. *Inc. prol.* Qui sursum corda tenditis — *Inc.* Herilis vir memoriae — *Des.* et iniustis supplicia. [5530

Anal. Boll. XI. 246-49.

4. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XVI. 74, 75. — *Leg. aurea,* c. 84 (79). — PETRUS DE NAT. VI. 108.

Marinus diac. in dioec. Ariminensi. *Vid.* **Leo** presb.

Marinus presb. **et Annianus** diac. mm. in Bavaria, cca. 600, *alias* cca. 750. — Nov. 15.

1. NARRATIO PSEUDO-PRIAMI PRESB. *Inc.* Tempore Leocinii imp. contigit quod gens nefandissima Wandalorum — *Des.* et testimonium meum verum est; quod ipse scit, qui est benedictus... [5531

HOLDER-EGGER (O.), in *Neues Archiv,* XIII. 23-24 (**var. lect.** *ibid.* 585, not. 3); || SEPP (B.), *Vita SS. Marini et Anniani* (Ratisbonae, 1892), 6-8.

2. Sermo. *Inc.* Beati servi illi... Carissimi, Dñus N. I. C. inter alia — *Des.* Rogate ergo, carissimi, s. M-um et A-um... [5532

Sepp, t. c. 18-21.
Exc. Holder-Egger, t. c. 25-26 (var. lect. ibid. 586, not. 1).

3. Vita. *Inc.* Cum fides christiana post incarnationis Dñi N. I. C. magnalia — *Des.* perpetua coronari salvatione, praestante... [5533

Monumenta Boica, I (1763), 343-50; || Sepp, t. c. 9-17.
Exc. Holder-Egger, t. c. 27, not. — Id. in *MG.* Scr. XV. 1069-70.

4. Sermo. *Inc. prol.* Fratres, nemo sapiens inter fideles — *Inc.* Quoniam igitur annua dierum revolutione — *Des.* α) et gaudium apud eum, qui in trinitate per saecula vivit... Amen. [5534

des. β) ducens ad solem iustitiae, qui est Christus... Amen. [5535

Iohannes a Via, *Vita S. S. Marini ep. Hybernobavari martyris et Anniani archidiaconi conf. ...* (Monachii, 1579), f. 12ᵛ-15 (des. β); || Sepp, t. c. 22-27 (des. α).
Exc. Holder-Egger, in *Neues Archiv,* XIII. 28.

Marinus miles **et Asterius** senator mm. Caesareae in Palaestina, sub Valeriano. — Mart. 3.

Ado, 3 mart. — Vinc. Bellov. xii. 57, 58. — Petrus de Nat. iii. 171.

Marinus erem. et m. Mauriennae, † 731 (?). — Nov. 24.

1. Vita. *Inc.* Tempore quo dñus ac bb. Alexander papa — *Des.* cui tandem cervicem praebuit ultroneus. [5536

Mabillon, *Acta,* III, 2. 535-37; 2ª ed. 483-85.

2. Inventio. *Inc. prol.* Hodierna die, dd. ff., spiritali iocunditate — *Inc.* Cum igitur bb. m. Marinus Dei dispositione — *Des.* (*mutila*) animos denuo appulerunt. [5537

Mabillon, t. c. 537-38; 2ª ed. 485-86.

Marinus puer m. Romae " sub Martiano „. — Dec. 26.

1. Passio. *Inc.* Verbo vitae seminato — *Des.* contigerunt Martiano imp. Gesta sunt autem haec... [5538

Catal. Brux. II. 184-91.

2. Epitomae. **a**. *Inc.* Marinus puer sanctus Romanae urbis primarius — *Des.* in tenebras abiit. Gesta sunt haec... [5539

Vinc. Bellov. xiv. 38-40; || Mombritius, II. 155-56.
b. Petrus de Nat. ii. 6.

Marinus ab. Bodanensis, saec. VI. — Ian. 27.

1. Vita (Vitae a Dynamio patricio conscriptae epitome?). *Inc. prol.* Cum Dñus N. I. C. in primordio — *Inc.* S. itaque Marius, cuius facta fidelia — *Des.* Tantarum itaque virtutum gloria redimitus... [5540

Act. SS. Ian. II. 774-75; 3ª ed. III. 389-90; || MABILLON, *Acta,* I. 105-7; 2ª ed. 98-100; || *P.L.* LXXX. 25-30.

2. MIRACULA. *Inc. prol.* In illo tempore dixit Iesus... Quia vero s. M. fidelis servus exstitit — *Inc.* Post cuius felicem transitum — *Des.* habere mereantur. Amen. [5541

Act. SS. Ian. II. 775-76; 3ª ed. III. 390-91; || MABILLON, t. c. 107-8; 2ª ed. 100-101 (omisso initio); || *P.L.* t. c. 30-32.

Marius erem. Mauriacensis, saec. VI(?). — Iun. 8, Sept. 10.

VITA ET MIRACULA, libris 2. *Inc. prol.* Inter omnes sanctos, qui post Dñi Salvatoris adventum — *Inc. lib. I.* B. igitur Marius, ut scriptis ab anterioribus traditum — *Des. lib. II.* quando mortuus efferendus exspectabatur ad tumulum. [5542

Act. SS. Iun. II. 115-26; 3ª ed. 113-24.

Marius, Martha, Audifax et Abacuc Persae **et Valentinus** presb., mm. Romae, sub Claudio. — Ian. 19.

1. PASSIO. *Inc.* Temporibus Claudii venit quidam vir de Persidae partibus — *Des.* Martham vero levavit de puteo et iunxit corporibus sanctis sub die XIII kal. febr... [5543

MOMBRITIUS, II. 131ᵛ-33ᵛ; || FABER STAPULENSIS, *Agones mm.* f. 32-34; || *Act. SS.* Ian. II. 216-19; 3ª ed. 580-83. — (**Mut.**) SURIUS, I (1570), 981-84; (1576), 1010-13; II (1875), 343-48. — (Aliter **mut.**) BARONIUS, *Annales,* an. 270, II-VIII; || SURIUS, II (1618), 144.

2. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XII. 98-100. — PETRUS DE NAT. II. 100. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 15ᵛ-16ᵛ.

3. TRANSLATIO SUESSIONES AN. 828. *Vid.* **Tiburtius, Chromatius et soc.** mm. Romae, 3.

Marnanus ep. in Scotia, † 625 (?). — Mart. 1.

VITA. *Inc.* B. Marnanus praesul Christi egregius — *Des.* cum omnibus suis movere nequiverant. [5544

Brev. Aberdonense, pars hiem., Propr. SS. 60ᵛ-61.
Exc. *Act. SS.* Mart. I. 63-64, n. 2, 3.

Maro, Eutyches et Victorinus mm., saec. I extr. — April. 15.

1. PASSIO. *Vid.* **Eutyches.**

2. EPITOMAE.

ADO, 15 april.; || MASSETANI (N.), *San Marone, primo apostolo del Piceno* (Civitanova, 1898), 56. — PETRUS DE NAT. IV. 54; || MASSETANI, t. c. 61-62.

Martha v. hospita Christi. — Iul. 29.

1. Vita auct. Pseudo-Marcilia, interprete Pseudo-Syntyche. *Inc. prol.* S. ecclesiae typum b. Martha — *Inc.* Bb. igitur et veneranda hospita Christi M. pago Hierosolymitano — *Des.* α) quando illis à Dño dicetur : Venite benedicti... [5545

vel β) faciat nos consortes suae beatitudinis, praestante... [5546

Mombritius, II. 126v-131, col. 2 init. (des. α). — Cf. Bandinius, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae,* IV. 326, xcvii (des. β).

Additamentum. *Inc.* Bb. igitur Martha felix... apud Tarasconem — *Des.* cum gaudio ad propria remearunt. [5547

Mombritius, II. 131, col. 2, -131v.

2. Epitomae.

a. Vinc. Bellov. x. 92, 94, 99-101, 104-7.

b. *Inc.* Martha hospita Christi Syro patre, Eucharia matre — *Des.* post x annum a dormitione M-ae in pace quievit. [5548

Leg. aurea, c. 105 (100).

c. Reichert (B.-M.), *Acta capitulorum generalium Ordinis Praedicatorum,* I (= Monum. Ord. Fr. Praed. III), 192-93. — d. Petrus de Nat. vi. 151, 152. — e. Iac. Philippus Bergomensis, c. 71.

3. Vita auct. Pseudo-Hrabano. *Vid.* **Maria Magdalena**, 17.

4. Recognitio reliquiarum an. 1458. *Inc.* In nomine Dñi N. I. C. Amen. Anno inc. eiusdem mcccclviii, die quadam martis — *Des.* Iohanne Mutatoris etiam notario etc. [5549

Guesnay (I. B.), *Magdalena Massiliensis advena* (Paris. 1643), 119-22; ‖ *Act. SS.* Iul. VII. 6-8 (3a ed. 17-19), n. 12-19; ‖ Faillon, *Monuments inédits,* II. 1285-92.

Martha v. m. Asturicae, sub Decio. — Febr. 23.

Passio. *Inc.* In Hispania civitate Asturum... Ergo eo tempore quo Decius — *Des.* sepulturae tradidit confidenter, praestante... [5550

Tamayo, *Mart. hisp.* I, 2. 219-20; ‖ *Act. SS.* Febr. III. 362; 3a ed. 367-68.

Martialis ep. Lemovicensis, saec. I/III. — Iun. 30.

1. Vita. *Inc. prol.* Quicumque sanctorum bb. actiones cupit — *Inc.* Igitur dum adhuc apud provincias Galliarum — *Des.* quo tumulo pontifex clauderetur. [5551

Arbellot, *Documents inédits sur l'apostolat de S. Martial* (1860), 34-38 (= Congrès scientifique de France, 1859, II. 167-71); ‖ Bonnetty (A.), in *Annales de philosophie chrétienne,* LXII (1861), 171-74; ‖ Lacarrière (C.), in *Bulletin de la Société des études littéraires ... du Lot,* I (1873), 295-99; ‖ Cardinal Bourret, *S. Martial* (impressum cca. 1890), 4-6 [non vidimus; cf. Bellet, *La Prose rythmée,* 10, not. 4]; ‖ Arbellot, *Étude historique sur l'ancienne Vie de S. Martial* (1892), 26-31 (= Bulletin de la Société

ARCHÉOL. ET HIST. DU LIMOUSIN, XL. 238-43); || NARBEY, *Supplément aux Acta SS.* I. 41-43; || BELLET (Ch.-F.), *L'ancienne Vie de S. Martial et la prose rythmée* (1897), 32-40 (= L'UNIVERSITÉ CATHOLIQUE, nouvelle sér. XXIV. 344-352); || ID. *La Prose rythmée et la critique hagiographique* (Paris, 1899), 43-50.

2. VITA AUCT. PSEUDO-AURELIANO. *Inc.* Praedicante Dño N. I. C. apud Iudaeam in tribu Beniamin — *Des.* sufficerent volumina. Adsit nobis ille saecularibus... [5552

BEAUXAMIS (Th.), *Abdiae Babyloniae primi ep. ... de historia certaminis apostolici* (Paris. 1566 et iterum 1571), f. 154-82; || SURIUS, VI (1618), 365-374; || BIRCH (W. DE GRAY), *The Life of St. Martial* (London, 1877), 6-38; || BOURRET, t. c. 13-38.

Aliquando paulo pluribus verbis conscriptum est initium Vitae (cf. *Catal. Paris.* II. 480, 6°), quae tunc *inc.* " Patebant quaedam fortia impiorum gesta... „ [5553

3. CARMEN AUCT. PETRO SCHOLASTICO, libris 9. *Inc.* " *invocatio poetae* „. Christe rex regum, quia Martialis — *Inc. lib. I.* Sors gradum Iudae tribuit Mathiae... [5554

EXC. BONAVENTURE DE SAINT-AMABLE, *Histoire de S. Martial,* I et II (Clermont, 1676 et 1683), passim. — ARBELLOT, in *Bull. de la Soc. arch. et hist. du Limousin,* VI (1855-56), 145-78 passim. — *Catal. Paris.* II. 379, 18°.

4. VITAE EPITOMAE. a. *Inc.* Eidem apostolo... s. M. adhaeserat, b. Stephani protom. consanguineus — *Des.* in caelum defertur. [5555

VINC. BELLOV. x. 39, 40; || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 442b-43a (ubi *inc.* " S. M. consanguineus b. Stephani... „); || *id.* (Lovan. 1485), f. 285v-86v (item).

b. *Inc.* Martialis ex patre Marcello et Elisabeth matre — *Des.* sanctissimus repatriavit. [5556

Cf. BANDINIUS, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae,* IV. 618, IX.

c. (AUCT. BERNARDO GUIDONIS). *Inc.* Amplectimur itaque primo ss. M-em, quem Salvator ipse — *Des.* celebritas est II kal. iul. [5557

LABBE, *Bibl. mss.* I. 629-31.

d. *Inc.* Invenitur in chronicis antiquis quod b. M. cum b. Amatore — *Des.* mox pater in pace quievit. [5558

CHAMPEVAL (J.-B.), in *Bull. de la Soc. arch. et hist. du Limousin,* XLII (1894), 305-6.

e. PETRUS DE NAT. VI. 29.

5. MIRACULA AUCT. GREGORIO TURON. I. Igitur S. Martialis ep. a Romanis missus episcopis — *Des.* enituit. [5559

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 27.

II. *Inc.* Puella quaedam, cui, nescio quo exsistente peccato — *Des.* proprio patefecit eloquio. [5560

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 28 (al. 28, 29); || *Catal. Paris.* II. 385, c. 2, 3.

6. MIRACULA. *Inc. prol.* Igitur bb. Martialis quibus se virtutibus publicaverit — *Inc.* Puella quaedam cum manus unius officio caruis-

set — *Des.* reversus est ad patriam. — *Inc. epil.* Quantum mihi de virtutibus — *Des.* transire valeamus ad dexteram, praestante... [5561

Act. SS. Iun. V. 553-54; 3a ed. VII. 507-8; || ARBELLOT, *Documents inédits* ... 38-42 (= CONGRÈS etc. t. c. 171-75); || LACARRIÈRE, t. c. 299-301; || ARBELLOT, *Étude hist.* ... 31-36 (= BULLETIN etc. XL. 243-48).

7. MIRACULA SAEC. VII-IX. **a.** *Inc. prol.* Cum Dñus N. I. C. ad salutem humani generis — *Inc.* Cum quodam tempore Hlotharius rex Francorum — *Des.* accipere sine digno pretio praesumpsisset. [5562

Act. SS. Iun. V. 554-56; 3a ed. VII. 508-10; || ARBELLOT, *Livre des miracles de S. Martial* (1889), 12-26 (= BULLETIN DE LA SOC. ARCH. ET HIST. DU LIMOUSIN, XXXVI. 348-62).

Exc. BOUQUET, III. 506, 580. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 280-82.

b. *Inc. prol. I.* Si semper sanctorum gesta recolimus... Neque enim patitur Deus — *Inc. prol. II.* Dum sanctorum gesta recolimus... Plura sunt enim — *Inc.* Est igitur illud unum mirabile dictu — *Des.* quos patiebantur pauperculi saevissimos persecutores. [5563

ARBELLOT, *Livre des miracles*, 11-27 (= BULLETIN, t. c. 347-63); || *Catal. Paris.* I. 198-205, c. 1-7. — **Var. lect.** DELISLE (L.), in *Notices et extraits*, XXXV, 1. 348-49.

8. MIRACULA FACTA AN. 852-54. **a.** *Inc.* Haec sunt ex multis pauca... Anno ab inc. Dñi N. I. C. DCCCLII — *Des.* pro viri huius incolumitate cecinerunt. [5564

Act. SS. Iun. V. 557-59; 3a ed. VII. 511-12; || ARBELLOT, *Livre des miracles*, 26-36 (= BULLETIN, t. c. 362-72).

Exc. BOUQUET, VII. 370. — HOLDER-EGGER, t. c. 282-83.

b. *Inc.* Quid etiam tempore Karoli regis, filii Ludovici — *Des.* spondensque emendationem ad propria remeavit. [5565

ADDITAMENTUM. *Inc.* Quid ulterius... Instante die pentecostes — *Des.* (*mutil.*) convenire consuescunt | [5566

ARBELLOT, *Livre des miracles*, 27-37 (= BULLETIN, t. c. 363-73); || *Catal Paris.* I. 205-9, n. 8-15. — **Var. lect.** DELISLE, t. c. 349-50.

9. TRANSLATIO SOLLEMNIACO LEMOVICAS. *Inc.* Huic sacratissimae ac gloriosissimae translationi — *Des.* Aquitanis per b. Petrum mittere dignatus est idem I. C. Dñus N... Amen. [5567

Catal. Paris. III. 532-35 (omissis ultimis capitulis).

10. MIRACULUM DE ARDENTIBUS ET TRANSLATIO AD MONTEM GAUDII AN. 994. **a.** ADEMARI CABANNENSIS SERMONES TRES. **I.** *Inc.* Quondam, ut novit fraternitas vestra, dd., gravior afflictio — *Des.* consono decreto sancitum est, ad laudem... [5568

BALUZIUS (St.), *Historiae Tutelensis libri tres* (Paris. 1717), 385-90; || *P.L.* CXLI. 115-18; || *Catal. Paris.* II. 293-95.

II. *Inc.* In translatione b. M. quae Lotharii temporibus — *Des.* caelo admodum iocundante. [5569

BALUZIUS, t. c. 389-92; || *P.L.* t. c. 118-20.

III. *Inc.* Quemadmodum, dd., dedicata ecclesia — *Des.* Pacem ergo omnes observent... [5570

BALUZIUS, t. c. 393-400; || *P.L.* t. c. 120-24.

b. *Inc.* Anno igitur ab inc. Dñi DCCCCXCIV, ind. VII, indignatus est furor Dñi — *Des.* gloriari cum ipsis... Amen. [5571

SACKUR (E.), *Die Cluniacenser*, I (Halle a.S., 1892), 392-96; || *Catal. Paris.* III. 535-38; || CHAMPEVAL (J.-B.), in *Bull. de la Soc. arch. et hist. du Limousin*, XLII (1894), 307-11.

c. *Inc.* De his autem pluribus unum... Anno inc. Verbi VI de M virga furoris Dñi — *Des.* collata custodiat, qui... Amen. [5572

Catal. Paris. III. 276-77.

d. *Inc. (?)* Dicamus cum moderatione clementi divina iusta flagella — *Des.* anno a Christi inc... DCCCCXCIV, sub ind. VII. [5573

BESLY (J.), *Histoire des comtes de Poictou* (Paris, 1647), 311-13.

e. *Inc.* Quodam tempore, invalescente iniquitate — *Des.* praedicantes... miram apostoli potestatem. [5574

Act. SS. Iun. V. 560 (3ª ed. VII. 513-14), n. 36.

11. MIRACULA ANTE SAEC. XIII FACTA. I. a. *Inc.* Quodam itaque tempore b. Elegius pontifex — *Des.* Nos etiam testes sumus... Sicque iuvenis accipiens... Amen. [5575

Catal. Paris. II. 385-88, c. 26-29.

b. *Inc.* Tempore Basilii imp. tres nobiles — *Des.* et b. M. ecclesia ab incendio liberatur. [5576

Act. SS. Iun. V. 559-60 (3ª ed. VII. 513), n. 30-35.

II. a. *Inc.* Multi antiquae auctoritatis referunt b. M-em Mauritaniam — *Des.* (*mutila*) ad propria est regressa. [5577

Catal. Paris. II. 388-90, c. 30, 31.

b. *Inc.* Traditur ab antiquis quod dum b. M. iret in Mauritaniam — *Des.* Cesset ergo lingua arida... Amen. [5578

Act. SS. Iun. V. 560-61 (3ª ed. VII. 514), n. 37-42.

III. *Inc.* (*mutila*) Alio item reditu temporis vespertina synaxi — *Des.* qui omnem Aquitaniam... per evangelium genuit. [5579

Catal. Paris. II. 390-92, c. 32-38.

12. MIRACULA. *Inc.* Canonicus quidam Petragoricensis — *Des.* Sed humiliter et devote deprecemur... Amen. [5580

Exc. *Catal. Paris.* III. 277, lin. 30, -278.

13. MIRACULA AN. 1388 FACTA. *Inc. prol.* Gloriosus Deus in sanctis suis — *Inc.* In diebus enim quibus facta fuit ostensio — *Des.* Sicque nobis cum fide orantibus... Amen. [5581

ARBELLOT, in *Anal. Boll.* I. 412-45.

14. DE ORATORIO S. MARTIALIS ROMAE IN VIA LATA. *Inc.* Post ascen-

sionem Dñi N. I. C. b. Petrus apost. — *Des.* oratorium S. Pauli et Lucae in Viam Latam. [5582

BONAVENTURE DE SAINT-AMABLE, *Hist. de S. Martial,* I (1676), 511-12; || ARBELLOT, *Dissertation sur l'apostolat de S. Martial* (Paris, 1855), 97-98; || NARBEY, *Supplément aux Acta SS.* I. 50-51.

15. DE " APOSTOLATU „ S. MARTIALIS. **I**. EPISTULA (SPURIA?) IORDANI EP. LEMOVICENSIS AD BENEDICTUM VIII PAPAM. *Inc.* Dño... Benedicto, Robertus... Dñm N. I. C. scimus — *Des.* noli praevaricare. [5583

Gallia christ. II (1720), instrum. 161-63; || MANSI, *SS. conciliorum collectio nova,* I (1748), 1244-46; || ID. *Concil. coll.* XIX (1774), 392-94; || *P.L.* CXLI. 1158-60; || CHEVALIER (C.), *Les Origines de l'église de Tours* (= MÉMOIRES DE LA SOCIÉTÉ ARCHÉOLOGIQUE DE TOURAINE, XXI, 1871), 566-68.

II. EPISTULA ADEMARI CABANNENSIS. *Inc.* Dñis gloriosissimis... Iordano... Nolo vos mirari — *Des.* veritas odium parit. [5584

MABILLON, *Annales,* IV. 717-28; 2ª ed. 658-67; || *P.L.* t. c. 89-112.
EXC. BOUQUET, X. 506-8. — WAITZ (G.), in *MG.* Scr. IV. 109, not. 38-43.

III. SERMO EIUSDEM.

EXC. MABILLON, *Acta,* VI, 1. 31 (2ª ed. 28), n. 3; || *P.L.* CXLI. 111-12. — *P.L.* CXXXIX. 579-80. — Carminis, quod ibi exscriptum est (" Summus pater iste M. in caena... „) genuina verba vid. apud ARBELLOT, *Documents inédits,* 54-55 (= CONGRÈS etc. t. c. 187-88).

IV. CONCILIUM LEMOVICENSE AN. 1031 (AUCT. EODEM?). *Inc.* Factum est illo tempore ut Dei nutu — *Des.* (*mutil.*) centuplum accipiet | [5585

LABBEUS (Ph.) et COSSARTIUS (G.), *Sacrosancta concilia,* IX (1671), 869-910; || HARDUINUS (I.), *Acta conciliorum,* VI, 1 (1714), 853-92; || MANSI, *Concil. coll.* XIX. 507-48; || *P.L.* CXLII. 1353-1400.

V COMMEMORATIO CONCILIORUM DE MARTIALE APOSTOLO, AUCT. EODEM. *Inc.* In concilio Romano sub Iohanne papa... [5586

EXC. DELISLE (L.), in *Notices et extraits,* XXXV, 1. 299-300.

Martiana, Martianus. *Vid.* Marciana, Marcianus.

Martina v. m. Romae sub Alexandro. — Ian. 1.

1. PASSIO. **a**. *Inc.* Regnante primo omnium in ambitu totius orbis — *Des.* α) et suscepit eum omnis senatus romanus. Completum est autem... Honorantes autem huius sanctae fidem... [5587

vel β) Habeamus (*al.* Habentes) autem amorem ac fidem... [5588

MOMBRITIUS, II. 135-40 (des. α); || *Act. SS.* Ian. I. 11-17 (des. α). — Cf. BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* I. 300, VI (des. β); II. 286, IX (item).

Apud MOMBRITIUM diversa sunt prima verba Passionis, quae *inc.* " Alexander Caesar IV anno imperii eius proposuit praeceptum... „ [5589

b. *Inc.* Temporibus Alexandri imp. Romanorum fuit quaedam virgo christianissima — *Des.* et suscepit... romanus. Completum est... Huic tam b. virgini devota mente... [5590

Cf. *Catal. Paris.* I. 537, 2°.

2. EPITOMAE.

ADO, 1 ian. — *FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, IV. 9 (*P.L.* CXXXV. 659-62). — VINC. BELLOV. XII. 27-29. — PETRUS DE NAT. II. 29. — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 233b-34c; || *id.* (Lovan. 1485), f. 9-11. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 7-7v. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 83. — FABER STAPULENSIS, *Agones mm.* f. 1v-3.

(Mut.) SURIUS, I (1570), 20-22; (1576), 20-22; (1618), 9-10; (1875), 833-37 (genuina huius libelli verba non repperimus).

Martinianus et soc. mm. in Africa, † post 455. — Oct. 16.

PASSIO AUCT. VICTORE VITENSI. *Inc.* Sed etiam martyria... Erant tunc servi cuiusdam Wandali — *Des.* ubi ipse aderat praesens. [5591

* VICTOR VITENSIS, *Hist. pers. Wandal.* I. 30-38, al. I. 10, 11 (*P.L.* LVIII. 193-96; || ed. HALM, 8-10; || ed. PETSCHENIG, 13-17); || BARONIUS, *Annales*, an. 456, IX-XIII; || *Act. SS.* Oct. VII. 833-34.

Martinus I papa, † 655. — Nov. 12.

1. NARRATIONES DE EXSILIO ET MORTE, INTERPRETE ANASTASIO BIBLIOTHECARIO. *Inc. prol. Anastasii.* Bb. ac celeberrimo Martino s. Narniensis ecclesiae praesuli... Quia cum episcopatus apice... [5592

I. EX LIBELLO THEODORI SPUDAEI S. SOPHIAE. *Inc. carmen.* Unice nate Deus — *Inc.* Ex his quae a Theodoro — *Inc. epist. (I) Martini papae.* Martinus Theodoro... Quoniam agnovi ut potui... — *Sequitur narratio Theodori.* Susceptis his gratias egi... — *Inc. epist. (II) Martini.* Martinus Theodoro. Noscere voluit — *Des.* fili dulcissime. [5593

II. " COMMEMORATIO „ AFFLICTIONUM IN EXSILIO. *Inc.* Afflictionum maerores et lacrimas — *Des.* et omni iustitia usque in finem, cui est... Amen. — *Inc. epist. (III) Martini.* Indicamus germanae caritati vestrae... — *Inc. epist. (IV) eiusdem.* Omne desiderium habemus... — *Sequitur narratio.* En ergo quae scripta sunt... Igitur saltem nunc — *Des.* dilectioni vestrae significare. [5594

α) (editiones integrae) SIRMONDUS (I.), *Anastasii Bibliothecarii... collectanea* (Paris. 1620), 68-113; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), XII. 842-48; || *Iacobi Sirmondi ... opera varia*, III (Paris. 1696), 503-28; *id.* III (Venetiis, 1728), 319-34; || GALLANDIUS, XIII. 43-50; || *P.L.* CXXIX. 585-604.

β) (nonnullis omissis) **Conciliorum collectiones* (ed. Ph. LABBEUS et G. COSSARTIUS, VI, 63-76; || ed. MANSI, X. 849-64); || *P.L.* LXXXVII. 197-202, 111-20, 201-3. — BARONIUS, *Annales*, an. 650, VII-XXI; an. 651, III-XXI; an. 652, II-VI, IX, X.

Vid. etiam infra **Maximus** ab., **Anastasius** mon. et alius **Anastasius**, IV.

2. VITA. *Inc.* Martinus de civitate Tudertina... [5595

**Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 336-38; || ed. MOMMSEN, 181-84).

3. VITA AUCT. THEODORICO MON. *Inc. prol.* Gloria et magnificentia soli

Deo — *Inc.* Summa devotione recolendus meritisque praecipuus — *Des.* praemium consequi quod promisit, qui cum Patre... Amen. [5596

(Solus prol.) Mai, *Spicil. Rom.* IV. 293-95.

(Sola Vita) Surius, VII (1581), 826-38; VI (1581), 290-301; XI (1618), 267-274; XI (1880), 421-40.

In quibusdam codicibus libellus ita (nempe a cap. 3) *inc.* " B. recordationis papa Theodoro vita decedente... " [5597

4. Vita (excerpta ex Vita S. Eligii, i. 33, 34). *Inc.* Dagoberto rege Francorum defuncto et sepulto — *Des.* excellentior atque eximior comprobatur. [5598

Vid. supra **Eligius**, 1; cf. *Anal. Boll.* VIII. 153, 127°.

5. Epitomae.

Vinc. Bellov. xxiv. 84. — Petrus de Nat. x. 52. — Hilarion Mediolanensis, f. 107.

Martinus ab. Arvernus. *Vid.* **Martius.**

Martinus ab. Hortensis et ep. Seguntinus, † 1213. — Sept. 16.

Carmen. *Inc.* Gemma virtutum dñus Martinus — *Des.* De cordis pharetra scripsit praesentia metra. [5599

Henriquez (Chr.), *Fasciculus sanctorum ordinis Cisterciensis* (Coloniae, 1631), 223-24.

Martinus Legionensis canon. regul., † 1021. — Febr. 11.

Vita auct. Luca Tudensi (in libro de Miraculis S. Isidori). *Inc.* Eodem tempore ven. vitae M. presb. — *Des.* congaudere Martino. [5600

Martini Legionensis opera, ed. Lorenzana, I (1782), vii-xxiii; || *P.L.* CCVIII. 9-24. — Cf. **Isidorus** Hispalensis, 10.

Martinus erem. in Montemarsico, saec. VI. — Oct. 24.

1. Vita auct. Gregorio Magno. *Inc.* Nuper quoque in parte Campaniae — *Des.* ferri in se fortitudinem traxit... [5601

*Greg. Magnus, *Dial.* iii. 16 (*P.L.* LXXVII. 257-61); || Mabillon, *Acta*, I. 186-87; 2ª ed. 174-75; || *Act. SS.* Oct. X. 831-32.

2. Epitomae.

*Flodoardus, *De Christi triumphis apud Italiam*, xiii. 16 (*P.L.* CXXXV. 847-48). — Petrus de Nat. ix. 102.

3. Translatio Calenum (Carinulam) an. 1094. *Inc. prol.* Quia fides usquequaque terrarum — *Inc.* Anno tandem ab inc. Dñi mxciv, in anno xiv — *Des.* in qua plurima... fiunt beneficia, praestante... [5602

Monachus (M.), *Sanctuarium Capuanum* (1630), 30-32 (deest prol.); || *Act. SS.* Mart. II. 234-35; 3ª ed. 231 (item); || *Ibid.* Oct. X. 833-34.

4. MIRACULA. *Inc.* Eodem die quo Calinensis civitas — *Des.* paratissimum esse cognoscit. [5603

Act. SS. Oct. X. 835.
EXC. MONACHUS, t. c. 32.

5. VITA, TRANSLATIO ET MIRACULA AUCT. PETRO DIAC. CASINENSI. *Inc.* Martinus vir ven., nobilissimis ortus parentibus — *Des.* de quo exiguum dicerem, et libros implerem. Amen. [5604

Act. SS. Oct. X. 835-40.
EXC. MONACHUS, t. c. 28-30.

Martinus ab. Santonensis, saec. V in. — Dec. 7.

MIRACULA. *Inc.* Martinus Sanctonicae urbis abba... [5605

*GREG. TURON. *Glor. conf.* 56 (57).

Martinus presb. Sauriensis, † 1147. — Ian. 31.

VITA AUCT. SALVATO. *Inc. prol.* Dño suo Menendo... Exigitis a me, pie pater — *Inc.* Igitur nostrae narrationis assertio — *Des.* Cuius corpus honorifice a christianis... [5606

BRANDÃO (A.), *Terceira parte da Monarchia Lusitana* (Lisboa, 1632), f. 286-89; 2ª ed. (Lisboa, 1690), 395-400; || *Act. SS.* Ian. II. 1131-34; 3ª ed. III. 746-49; || *Mon. Portug. hist.* Scr. I (1856), 60-62.
EXC. TAMAYO, *Mart. hisp.* I, 1. 366-70.

Martinus ep. Seguntinus. *Vid.* **Martinus** ab. Hortensis.

Martinus ep. Tungrensis, saec. III. — Iun. 21.

1. VITA. *Inc.* Post b. Florentium qui VI a s. Materno — *Des.* Cognoscamus igitur, o dd., eos qui eiusmodi sunt... [5607

Act. SS. Iun. IV. 70-72; 3ª ed. V. 61-62.
In hac edit. adest prologus Iohannis GIELEMANS, qui *inc.* " B. et gloriosi confessoris Christi M-i... " [5608

2. VITA. *Inc.* Postquam divina pietas, quae omnes homines... [5609

Cf. *Anal. Boll.* VI. 168, 6°.

Martinus ep. Turonensis, † 397 vel 401. — Nov. 11.

1. SULPICII SEVERI SCRIPTA. **A.** VITA S. MARTINI. *Inc. epist.* Severus Desiderio... Ego quidem, frater unanimis — *Inc. prol.* Plerique mortales studio et gloriae saeculari — *Inc.* Igitur Martinus Sabaria Pannoniarum oppido oriundus fuit — *Des.* non quicumque legerit, sed quicumque crediderit. [5610

MOMBRITIUS, II. 107-12ᵛ (deest epist.); || *Vita Martini Turonensis archiep.* [Daventriae, cca. 1500] (COPINGER, II, n° 3893), sign. a.2-b.2ᵛ; || *Poetae christiani*, II (Venetiis, apud Aldum, 1502), sign. A-B.v (= HAIN, 15168); || CLICHTOVEUS (Hier.), *Sulpicii Severi de vita divi Martini* (Paris. 1511), f. 2ᵛ-

10^{r} (deest epist.); || VICELIUS, *Hagiologium*, f. 233-40^{v} (deest epist. et prol.); || LIPOMANUS, I, f. 205^{v}-11; || LAZIUS (W.), *Abdiae hist. certam. apost.* (Basileae, 1552), II, 3 et 5-16; || ID. ed. Ioh. FABER (Paris. 1560), f. 155^{v}-56, 158-175; || *id.* ed. Th. BEAUXAMIS (Paris. 1566 et 1571), f. 185^{v}-86, 188-205; || GRYNAEUS (I.), *Monumenta s. patrum orthodoxographa* (Basileae, 1569), II. 544, 546-57; || * *Sulpicii Severi opera omnia* (ed. V. GISELINUS, Antverpiae, 1574, 179-220; || ed. H. DE PRATO, Veronae, 1741, I. 1-37; || ed. C. HALM, in CORP. SCR. ECCL. LAT. I. 109-37); || SURIUS, VI (1575), 248-58; (1581), 258-69; XI (1618), 246-52; XI (1880), 391-406; || *Bibl. patr. Paris.* (1575), II. 298-312; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), VI. 349-55; || GALLANDIUS, VIII. 392-99; || JORDÁNSZKY (A.), *Biographi veteres S. Martini* (Posonii, 1817), 1-18 (om. epist.); || *P.L.* XX. 159-76. — **Var. lect.** ECKHARDUS (M. T.), *Codices manuscripti Quedlinburgenses* (Quedlinburgi, 1723), 57-62.

B. EPISTULAE. **I.** (AD EUSEBIUM). *Inc.* Hesterna die, cum ad me plerique monachi venissent — *Des.* sed vere probatum. [5611

II. (AD AURELIUM). *Inc.* Posteaquam a me mane digressus es — *Des.* praestaret charta solacium. [5612

III. (AD BASSULAM). *Inc. prol.* Sulpicius Severus... Si parentes liceret in ius vocari — *Inc.* Martinus igitur obitum suum longe ante praesciit — *Des.* caelum dives ingreditur. [Illinc nos ut spero... te legentem]. [5613

Vita Martini [Daventriae, cca. 1500], sign. b.2^{v}-c.I^{r}; || *Poetae christiani*, II (1502), sign. B.v^{r}-C.ij^{v}; || LAZIUS, op. c. (1552), II. 3-4, 17-20; || ID. ed. Ioh. FABER, f. 156-57^{v}, 175^{r}-80^{r}; || *id.* ed. Th. BEAUXAMIS, f. 186-87^{v}, 205^{r}-10^{r}; || GRYNAEUS, t. c. 545-46, 557-61; || * *Sulpicii Severi opera omnia* (ed. GISELINUS, 221-238; || ed. H. DE PRATO, I. 38-58; || ed. HALM, 138-51); || *Bibl. patr. Paris.* (1575), II. 312-18; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), VI. 355-57; || GALLANDIUS, VIII. 399-403; || JORDÁNSZKY, t. c. 19-25 (deest epistula I); || *P.L.* XX. 175-84. — **Var. lect.** ECKHARDUS, t. c. 62-63.

Exc. (epist. III, sine prol.) MOMBRITIUS, II. 125, col. 2 extr. -126, col. 1 post med.; || LIPOMANUS, I, f. 219-20; || CLICHTOVEUS, t. c. f. 29^{v}-30^{v}; || SURIUS, VI (1575), 270-71; (1581), 281-82; XI (1618), 259-60; XI (1880), 418-20.

C. DIALOGI. **I.** *Pars prior.* *Inc.* Cum in unum locum Gallus et ego convenissemus — *Des.* quae vidi ipse, dicturus sum. [5614

Pars altera (*al. Dialogus* II). *Inc.* Quo primo igitur tempore relictis scholis — *Des.* accepta hac Galli sponsione, surreximus. [5615

II. (*al. Dialogus* III). *Inc.* Lucescit hoc, Galle — *Des.* sed non minore... dolore discessum est. [5616

MOMBRITIUS, II. 112^{v}-25, col. 2; || *Vita Martini* [Daventriae, cca. 1500], sign. c.2-f.6^{r}; || *Poetae christiani*, II (1502), sign. C.iij-F.viij^{r}; || CLICHTOVEUS, t. c. f. 10^{v}-29^{v}; || LAZIUS, op. c. (1552), II. 21-48; || ID. ed. Ioh. FABER, f. 181-220; || *id.* ed. Th. BEAUXAMIS, f. 211-50; || GRYNAEUS, t. c. 561-87; || * *Sulpicii Severi opera omnia* (ed. GISELINUS, 239-332; || ed. H. DE PRATO, I. 59-148; || ed. HALM, 152-216); || *Bibl. patr. Paris.* (1575), II. 319-50; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), VI. 357-71; || GALLANDIUS, VIII. 403-19; || JORDÁNSZKY, t. c. 26-50 (non integra est pars prior dialogi I); || *P.L.* XX. 183-222. — **Var. lect.** ECKHARDUS, l. c. 63-71.

Exc. Lipomanus, I, f. 211v-19; || Surius, VI (1575), 258-70; (1581), 269-81; XI (1618), 252-59; XI (1880), 406-18.

2. Vita metrica auct. Paulino Petricordiae, libris 6. *Inc. prol.* Dño sancto... Perpetuo ep. Paulinus. Studio caritatis et dilectionis affectu — *Inc. lib. I.* Sparserat in toto lumen venerabile mundo — *Des. lib. VI.* Perpetuo urbs Turonum Martino antistite gaudet. [5617

Iuretus (Fr.), in *Bibl. patr. Paris.* (1589), VIII. 1003-74 (deest prol.); || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), VI. 298-322 (item); || Daumius (Chr.), *Benedicti Paullini Petrocorii de vita B. Martini libri sex* (Lipsiae, 1681), 1-122 (item); || [Amatus (P.)], *Collectio Pisauriensis omnium poematum...* VI (Pisauri, 1766), 6-33 (item); || Jordánszky, t. c. 188-288 (item); || *P.L.* LXI. 1009-72 (item); || Corpet (E. F.), *Œuvres de Paulin de Périgueux* (Paris, 1849), 14-202 (item); || Petschenig (M.), in *Corp. scr. eccl. lat.* XVI, 1. 17-159. — **Emendationes.** Wopkensius (Th.), in *Miscellaneae observationes criticae novae in auctores veteres et recentiores,* VIII (Amstelaedami, 1745), 817-926; || *Thomae Wopkensii adversaria critica,* ed. C. H. Frotscher, II (Lipsiae, 1835), 226-85.

Exc. (prologus) Drevon (J. M.), *De Paulini Petrocorii vita et scriptis* (Ageni, 1889), 21-22.

3. Gregorii Turonensis scripta. A. De virtutibus S. Martini libri 4. *Inc. prol.* Dñis sanctis... Miracula quae Dñus Deus noster per b. M-um — *Inc. lib. I.* Multi enim sunt qui virtutes s. M-i — *Des. lib. IV* ut de pulvere sepulchri accepit, protinus morbo caruit. [5618

Clichtoveus, t. c. f. 77-116; || *Divi Gregorii archiep. Turon. de gloria martyrum* etc. (Coloniae, 1583), 305-475; || *Bibl. patr. Paris.* (1589), VII. 1749-1820; || B[alesdens] (I.), *Divi ... Gregorii ep. Turonici operum piorum pars II* (Paris. 1640), 546-832; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), XI. 896-932; || *Gregorii Turon. opera,* ed. Ruinart, 993-1140; || Jordánszky, t. c. 65-179; || *P.L.* LXXI. 911-1008; || Bordier, *Les Livres des miracles de Grégoire de Tours,* II (1860), 2-334; || Krusch (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. I. 584-661. — **Var. lect.** Krusch, in *Neues Archiv,* XIX. 27-28, 31-35.

Exc. Bouquet, II. 469-70. — Florez, XV. 380-82; XVII. 241-42; 2a ed. 233-34. — Guadet (J.) et Taranne, *Hist. eccl. des Francs par Grégoire de Tours,* IV (1838), 280-303.

B. Narrationes de miraculis in obitu et de prima translatione.

Haec capitula singillatim recensuimus, quia persaepe in codicibus alicui ex Vitis Martini subiecta sunt.

I. *Inc. pars I.* Arcadi vero et Honori II imperii anno — *Des.* ad propria sunt reversi. [5619

Inc. pars II. Quod (*al.* Igitur) si quis requiret cur post transitum — *Des.* gladio truncabantur. A passione... anno 412 compotantur. [5620

* Greg. Turon. *Hist. Francorum,* I. 48 (al. 43); || *Vita Martini Turon. ep.* [Daventriae, cca. 1500], sign. f.6v-f.7; || Eckhardus, t. c. 78-79.

Non raro in codicibus inter duas has particulas inserta sunt capitula 4 et 5 lib. I de Virtutibus S. Martini (cf. infra 3. B. II et III). Et narrationem quidem ita interpolatam edidit Mombritius, II. 126, col. 1 post med.-126v; || Clichtoveus, t. c. f. 30r-32; || Lipomanus, I, f. 220-21; || Surius, VI (1575), 271-73; (1581), 282-84; XI (1618), 260-61.

II. *Inc.* B. autem Severinus — *Des.* fuisse revelatum. [5621

III. *Inc.* Eo namque tempore b. Ambrosius — *Des.* paradisus retinet laetum cum sanctis. Sed quid nos... historiam explicare. [5622

IV. *Inc.* Operae pretium est... illud inserere lectioni... Anno LXIV post transitum — *Des.* silere nequivimus. [5623

* GREG. TURON. *De virtutibus S. Martini,* I. 4, 5, 6; || *Vita Martini Turon. ep.* [Daventriae, cca. 1500], sign. f.7-7v et c.iv-c.2; || ECKHARDUS, t. c. 79-82.
Exc. (narratio IV) BOSCO (Io. a), *Bibl. Floriac.* II. 252*bis*-253*bis*.

C. MIRACULA.

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 4-12, 20.

4. VITA METRICA AUCT. FORTUNATO, libris 4. *Inc. epist.* Dño sancto... Gregorio... Apud pietatis animum — *Inc. praef.* (*ad Agnen et Radegundem*). Nauta rudis tumido — *Inc. lib. I.* Altithronus postquam repedavit ad aethera Christus — *Des. lib. IV* Et quo Christus habet nomen, Martinus honorem. [5624

CLICHTOVEUS, t. c. f. 40v-70v (deest initium epistulae); || LIPOMANUS, III (1554), f. 108v-137 (item); || SOLANIUS (I. S.), *Venantii ... Fortunati ... carminum libri octo* (Venetiis, 1578), 229-320 (deest epistula); || *Bibl. patr. Paris.* (1589), VIII. 779-826; || BROWERUS (Chr.), *Venantii ... Fortunati ... carminum ... libri XI* (Moguntiae, 1603), 277-342; 2a ed. (Moguntiae, 1617), 275-336; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), X. 597-613; || AMATUS, *Collectio Pisauriensis,* t. c. 174-92; || *Fortunati opera,* ed. LUCHI, I. 386-473; || *P.L.* LXXXVIII. 363-426; || *Fortunati opera,* ed. Fr. LEO, in *MG.* Auct. ant. IV, 1. 293-370.

5. LAUDATIONES AUCT. ALCUINO. I. *Inc.* Postquam Dñus N.I.C. triumphator — *Des.* reddidit animam. Cuius s. corpus a clericis civitatum... In qua etiam usque hodie... [5625

II. *Inc.* Oportet nos omnes unanimiter gaudere — *Des.* placuerat Deo. Cuius quidem corpus *etc. ut* 5 I. [5626

Gregorii Turonensis ep. hist. Francorum (Paris. 1610), appendix, 193-209 (deest laudatio II); || *Alchvvini opera,* ed. A. QUERCETANUS [DUCHESNE] (1617), 1397-1404; || *Alcuini opera,* ed. FROBENIUS, II. 159-62; || *P.L.* CI. 657-64.

6. CARMEN AUDRADI MODICI. *Inc.* Septimus hic recinit... Immortale decus M-i — *Des.* Et nobis tribuas precibus per saecla salutem. [5627

TRAUBE (L.), in *MG.* Poet. lat. III. 86-88.
Exc. LECOY DE LA MARCHE (A.), *S. Martin* (Tours, 1881), 625, not. 1; 2e éd. (Tours, 1890), 584, not. 2.

7. TENTAMINA METRICA. I. MIRACULUM. *Inc.* (*mutilum*) Cum subit ecclesiam — *Des.* tenuere dietas. [5628

II. (" DIALOGUS SULPICII SEVERI "). *Inc.* Cum in unum locum secrecius convenissem ego et filius... [5629

III. *Inc.* Quod si quis quaerit cur post obitum Gaziani... [5630

IV. *Inc.* Ergo Severinus, Colonensis ep. aptus... [5631

V. *Inc.* Ipso namque die pater Ambrosius, sacra cuius... [5632

VI. *Inc.* Est operae pretium coniungere materiei... [5633

Dümmler (E.), in *Neues Archiv,* XI. 461-66. — Quod carminibus **7** iii-vi narratur, id ex Gregorio Turonensi (supra **3**, B, i-iv) auctor desumpsit. — Mutila sunt carmina **7** i, ii, vi.

8. Vita metrica auct. Richero ab. Mettensi. *Inc. prol.* Scripturus vitam bonitatum laude politam — *Inc. " Salutatio Turonica ".* Gaudeat urbs celebris — *Inc. " Laus urbis Mettensis ".* Mettis ovans gaude (*al.* plaude) — *Inc. prol. II.* Omnis homo qui de domo — *Inc. prol. III.* Fistula nostra canat — *Inc.* Ex oppido Sabariae — *Des.* Per sanctorum vindicias illi dicamus gratias. [5634

Decker (R.), in *Programm des kön. Gymnasiums zu Trier für das Schuljahr 1885-86* (Trier, 1886), 1-22 (miracula omissa sunt in medio libello; cf. *ibid.* praefationem).

Exc. [J. François et N. Tabouillot], *Histoire générale de Metz,* II (1775), 258. — Lepage (H.), *L'abbaye de Saint-Martin-devant-Metz,* in Mémoires de la Société d'archéologie Lorraine, 3ᵉ sér. VI (1878), 117, 192-93. — Bouteiller (E. de), *Éloge de Metz par Sigebert de Gembloux ... suivi de quelques autres pièces sur le même sujet* (Paris, 1881), 62-68 (laus urbis Mettensis). — Decker (R.), in *Jahresbericht der Gesellschaft für nützliche Forschungen in Trier von 1878 bis 1881* (Trier, 1882), 66-68 (prologus et laus urbis Mettensis).

9. Scripta Guiberti ab. Gemblacensis. **A.** Vita et miracula, libris 2. *Inc. lib. I.* Florus quidam rex inclitus in Pannonia — *Des. lib. II.* ita et nostras nos superare apud Deum obtineat. [5635

Cf. Lecoy de la Marche (A.), *S. Martin,* 616, not. 1; 2ᵉ éd. 575. not. 1; *Catal. Brux.* I. 484-89, 1°

Exc. *Catal. Brux.* I. 499-503.

B. " Libellus panegyricus " (rhythmicus) de vita et miraculis, tomis 4. *Inc. prol.* (*ad Philippum ep. Coloniensem*). Quoniam de his quae specialiter — *Inc. tom. I.* Christi miles magnanimus — *Des. tom. IV* Laudemus regem omnium. [5636

Exc. Pitra (I. B. card.), *Analecta sacra,* VIII (1882), 582-90. — Drevon, t. c. 229-35 (nihil habet quod non legatur apud Pitra).

C. Libellus alter (rhythmicus) " de specialibus B. Martini veneratoribus ". *Inc. prol.* Martine flos pontificum — *Inc.* Gallus et Severus tui — *Des.* nullo claudenda termino. Amen. [5637

Exc. Pitra, t. c. 590-91. — Drevon, t. c. 235.

D. Epistulae. *Vid.* infra 12, A.

Ex epistulis tum suis, tum aliorum, de quibus infra **12**, multa exscripsit Guibertus in Vita sua prosa (**9** A).

10. Epitomae.

* Aldhelmus, *De laude virg.* 12 (*P.L.* LXXXIX. 250-51). — Ioh. Beleth, *Rationale divinorum officiorum,* c. 163 (*P.L.* CCII. 164). — Vinc. Bellov. xviii. 10-19; xix. 19-34; xxi. 57. — *Leg. aurea,* c. 166 (161). — Petrus de Nat. x. 47 et vi. 52.

11. NARRATIONES. **I.** (EX VITA S. SILVANI). *Inc.* Cum igitur M-um sacrae dulcedo solitudinis — *Des.* et in Christo M-i potentia declaratur. [5638

LABBE, *Bibl. mss.* II. 446-47; || *Catal. Brux.* I. 446-47.— Cf. **Silvanus**, 3.

II. *Inc.* Traditur de s. M-o cuidam revelatum solitario — *Des.* de manu eius requiritur. [5639

Anal. Boll. V. 316, 16°.

III. *Inc.* Dum s. Martinus cum paucis admodum comitibus... [5640

Ex epistula Philippi decani (*vid.* infra **12** D. I); cf. *Catal. Brux.* II. 356, 1°; 369, 15°.

12. EPISTULAE SAEC. XII/XIII DE S. MARTINO (*cf.* supra 9, D).

A. GUIBERTI AB. GEMBLACENSIS.

I. (Ad Philippum ep. Coloniensem). MARTENE et DURAND, *Thes. nov. anecd.* I. 606-18. — *Inc.* " Promissionem superioris... " [5641

II. (Ad eundem). *Anal. Boll.* III. 243-57. — **Exc.** CHAMARD (Fr.), *S. Martin et son monastère de Ligugé* (Poitiers, 1873), 390-92. — *Inc.* " Quoniam ad excitandos... " [5642

III. (Ad eundem). **Exc.** WAUTERS (A.), in *Compte rendu des séances de la Commission royale d'histoire*, 4° sér. II (Bruxelles, 1875), 278-82. — *Catal. Brux.* I. 499, 27°. — *Ibid.* 535-37, 16°. — *Inc.* " Benedictus Deus omnium fons... " [5643

IV. (Ad Sigfridum ep. Moguntinum). *Catal. Brux.* I. 561-66. — *Inc.* " B. Paulus, rev. pater... " [5644

V. (Ad eundem et ad Philippum ep. Ratzeburgensem). *Catal. Brux.* I. 566-577. — **Exc.** MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* I. 942-43; || *P.L.* CCXI. 1310-12. — *Inc.* " Gaudeo, rev. praesides... " [5645

VI. (Ad. G. canonicum Laudunensem). *Anal. Boll.* VII. 282-302. — *Inc.* " In litteris praesentibus... " [5646

Cf. etiam *Catal. Brux.* I. 530 sqq. passim.

B. PHILIPPI EP. COLONIENSIS AD ABBATEM MAIORIS MONASTERII etc.

Catal. Brux. I. 532-34, 8°; cf. *ibid.* 240-41, 13°. — *Inc.* " Cum Deus omnipotens... " [5647

C. HERVAEI AB. MAIORIS MONASTERII AD PHILIPPUM EP. COLON.

Anal. Boll. III. 217-21. — *Inc.* " Beatitudinis vestrae... " [5648

D. PHILIPPI DECANI B. MARTINI TURONENSIS.

I. (Ad Philippum ep. Coloniensem). *Anal. Boll.* III. 221-30, — (et quae ibi praetermissa sunt) SURIUS, V (1574), 330-31; (1580), 361-62; IX (1618), 223-224; IX (1878), 529-30; || *Act. SS.* Sept. VI. 384-85, n. 180-82. — *Inc.* " Omnipotentis Iesu Christi... " [5649

II. (Ad eundem). *Anal. Boll.* III. 230-43.— *Inc.* " Quod de miraculo... " [5650

E. HERVARDI ARCHIDIAC. LEODIENSIS AD G. CANON. LAUDUNENSEM.

MABILLON, *Vet. anal.* II. 536-43; 2a ed. 480-81; || *P.L.* CCXI. 1283-86. — *Inc.* " Usitati moris est... " [5651

F. ADAE AB. PERSENIAE (" QUOD B. MARTINUS PAR DICITUR APOSTOLIS "), PERPERAM ADSCRIPTA ODONI AB. CLUNIACENSI. *Inc.* Omnibus b. M-i

memoriam... Plerosque scandalizari audio — *Des.* quam cum Christo habet a Christo, qui vivit... Amen. [5652

CLICHTOVEUS, t. c. f. 37v-39v; || *Bibl. patr. Paris.* (1589), VII. 1975-80; || MARRIER et DUCHESNE, *Bibl. Clun.* 123-28; || *Bibl. patr. Lugd.* XVII. 257-259; || MARTENE et DURAND, *Thes. nov. anecd.* I. 738-42; || *P.L.* CCXI. 668-72.

13. DE REVERSIONE B. MARTINI A BURGUNDIA AN. 887, AUCT. PSEUDO-ODONE AB. CLUNIACENSI. *Inc. epist. Pseudo-Fulconis.* Ven. et s. patri Odoni... Solent quodam favoris praeludio — *Inc. responsum Pseudo-Odonis.* Fulconi Bono... Cum in sublimi humilitas — *Inc. prol.* Quotiens ergo cuiuslibet potentis — *Inc.* Igitur quoniam Danorum tellus — *Des.* Te igitur, o bone M-e, pie pater... [5653

CLICHTOVEUS, t. c. f. 32v-37v; || *Bibl. patr. Paris.* (1589), VII. 1965-75; || MARRIER et DUCHESNE, t. c. 113-24; || SURIUS, XI (1618), 262-66; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), XVII. 253-57 ; || *P.L.* CXXXIII. 815-38; || SALMON (A.), *Supplément aux chroniques de Touraine* (Tours, 1856), 14-34.

Exc. BOUQUET, VI. 318; VII. 370-71. — DURU, *Bibl. hist. de l'Yonne,* II. 271-76.

14. MIRACULA POST REVERSIONEM. **a.** AUCT. PSEUDO-HERBERNO EP. TURON. *Inc. prol.* (*mutilus*) Absida siquidem, ubi corpus b. M-i — *Inc.* Episcopus Leodici Hildricus — *Des.* statim vitae donatus est. [5654

BALUZIUS, *Misc.* VII. 169-95; 2a ed. II. 300-306; || *P.L.* CXXIX. 1035-52.

b. MIRACULUM (PRIMUM IN PS.-HERBERNO) AUCT. AEGIDIO AUREAEVALLENSI (*Gesta ep. Leodiensium,* II, c. 48). *Inc.* His diebus occulto Dei iudicio idem Eraclius ep. — *Des.* et de secunda visione quam vidit. — *Sequuntur litterae* (*spuriae*) *Eracli.* In nomine... Anno II post reditum b. Martini — *Des.* divina celebrentur. [5655

CHAPEAVILLE, *Gesta pontif.* I. 191-95; || HELLER (I.), in *MG.* Scr. XXV. 54-55.

Exc. (litterae Eracli) FOPPENS (I. F.), *Auberti Miraei ... opera diplomatica,* I (1723), 653; || *P.L.* CXXXV. 947-50.

15. MIRACULUM APUD TURONES FACTUM AN. 903. **a.** (AUCT. RADBODO EP. TRAIECTENSI). *Inc. prol.* Novum Christi miraculum — *Inc.* Est locus apud Gallias — *Des.* veneretur et firmetur. Amen. [5656

MOVSNYER (R.), *Celeberrimae S. Martini Turonensis ecclesiae ... historia generalis,* s. l. a. 177-80; || SALMON, t. c. 1-13; || HOLDER-EGGER, in *MG.* Scr. XV. 1240-44.

b. CARMEN. *Inc.* Martine b. sacerdos, quem Christus ob ardua vitae — *Des.* Par gloria perpete saeclo. Amen. [5657

Catal. Brux. I. 331-33.

16. TRANSLATIO SALISBURGUM AN. 939. **a.** *Inc.* In Gallia Turonis civitate natale s. M-i... gloriantur quod tempore magni Ottonis — *Des.* omitteret quivis archiepiscopus. [5658

DÜMMLER (E.), in *Archiv für Kunde österreichischer Geschichts-Quellen,*

XXII (1860), 296-99 (inest commemoratio translatorum in eandem urbem aliorum quoque sanctorum).

b. *Inc.* Accepimus a patribus nostris quod Otto imp. — *Des.* transferri curemus. [5659

CANISIUS, *Ant. lect.* VI, 2. 1121-25; ed. BASNAGE, III, 2. 423-24; || *Act. SS.* Iun. VI. 134, n. 4-7; 3ª ed. III, appendix, 17*, n. 4-7; || HANSIZIUS (M.), *Germania sacra,* II (1729), 149.

Exc. *Relatio historica de venerando corpore S. Martini...* (Salisburgi, 1664), 2-3.

17. DIALOGUS DE MIRACULO FACTO IN DEDICATIONE S. MARTINI AN. 1008, AUCT. HUGONE ARCHIDIAC. TURON. *Inc.* Fulberto... Arduae discretionis observantiam — *Des.* fructificaret redemptionem aeternaliter. [5660

MABILLON, *Vet. anal.* II. 349-70; 2ª ed. 213-17.

18. MIRACULUM AN. 1141 TURONIBUS FACTUM. *Inc. prol.* Pretiosi confessoris... quoddam memoria dignum — *Inc.* Consuetudo siquidem est in ecclesia b. M-i — *Des.* exhalavit spiritum, ad laudem... [5661

Catal. Paris. I. 19-21.

19. MIRACULUM. *Inc.* Legitur quod seditione quadam Turoni perterriti — *Des.* feliciter deferunt. Qui pro tali obsequio... [5662

De quo *Catal. Brux.* II. 408, 12°.

20. MIRACULUM IPRIS FACTUM SAEC. XII EXTR. *Inc. prol.* Expertum est apud oppidum Ypram — *Inc.* Duo quippe viri scholares ex Scotia Parisius — *Des.* corroboret scriptorem, qui cum Patre... Amen. [5663

LECOY DE LA MARCHE, *S. Martin,* 691-93; 2ª ed. 643-44 (deest prol.); || PITRA, *Anal. sacra,* VIII. 591-92 (paucis omissis).

21. TRANSLATIO CAPITIS AN. 1323. *Inc.* Salvator noster, in cuius dicione cuncta sunt posita — *Des.* de terrenis ad caelestia transferamur, praestante... Amen. [5664

Exc. *Catal. Paris.* II. 567-72.

22. TRANSLATIO CORPORIS IN ALIAM CAPSAM AN. 1453. *Inc.* In nomine... Cum pretiosum corpus gloriosissimi confessoris... [5665

BALUZIUS (St.), *Historiae Tutelensis libri tres* (Paris. 1717), 753-62; || *Gallia christ.* XIV (1856), instrum. 94-98 (paucis omissis); || LECOY DE LA MARCHE, *S. Martin,* 697-98; 2ª ed. 647-48 (pluribus omissis).

23. DE LOCO NATALI S. MARTINI TESTIMONIUM CAPITULI ALBAE REGALIS IN UNGARIA (22 IUL. 1349). *Inc.* Capitulum ecclesiae Albensis... Ad universorum notitiam... [5666

LECOY DE LA MARCHE, *S. Martin,* 695-97; 2ª ed. 645-47.

Martinus ab. Vertavensis, saec. VII in. — Oct. 24.

1. VITA ET MIRACULA. **I.** VITA. *Inc. prol.* Locaturus fundamenta ecclesiae — *Inc.* Fuit vir ven. vitae, M. nomine — *Des.* daemoniaci cultus superstitione, triumphante etiam I. C. Dño N., cui... [5667

MABILLON, *Acta,* I. 681-87; 2ª ed. 357-62; || *Act. SS.* Oct. X. 805-10.

II. MIRACULA. *Inc. prol.* De b. Martini Vertavensis vitae qualitate — *Inc.* B. Martino voti semper erat continue Romam ire — *Des.* ut ea describantur in posterorum notitiam. [5668

(Solus prologus) *Catal. Paris.* III. 316-17.

(Sola miracula) MABILLON, t. c. 375-78 et 687-92; 2a ed. 362-70; || *Act. SS.* t. c. 810-17.

EXC. BOUQUET, III. 517; VII. 369-70. — MORICE, *Mém. hist. Bretagne*, I. 204. — KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 567-75.

2. VITA. *Inc.* Praeclara caeli luminaria — *Des.* apud Dñm semper obtinere suffragia, praestante... Amen. [5669

MABILLON, t. c. 371-74; 2a ed. 354-57.

EXC. BOUQUET, III. 471-72. — MORICE, t. c. 196-97. — *Act. SS.* t. c. 804, annot. *h*.

3. VITA. *Inc.* Martinus ex nobilissimis parentibus urbis Neustriae — *Des.* Transiit hic sanctus IX kal. nov... Amen. [5670

Act. SS. t. c. 802-4.

Martius ab. Arvernus, saec. VI in. — April. 13.

VITA AUCT. GREGORIO TURON. (*Vit. Patrum*, XIV). *Inc. prol.* Magnum nobis divina pietas — *Inc.* Igitur bb. Martius Arvernae urbis abba — *Des.* ad soliditatem integram restaurantur, tribuente... Amen. [5671

* *Greg. Turon. opera* (ed. RUINART, 1218-22; || *P.L.* LXXI. 1067-71; || ed. KRUSCH, 717-20); || SURIUS, II (1571), 647-49; (1578), 712-13; IV (1618), 156-157; IV (1876), 320-23; || *Act. SS.* April. II. 132-34; 3a ed. 133-34.

Martius ab. in Montemarsico. *Vid.* **Martinus** erem. in M.

Martyres anonymi duo. *Vid.* **Felicissimus, 2.**

Martyres 16 in Aegypto. *Vid.* **Marcellus** seu **Marcellinus.**

Martyres 37 (al. 35) in Aegypto. *Vid.* **Paulus, Pansius** et soc.

Martyres Agaunenses. *Vid.* **Mauritius** et soc.

Martyres 10000 (al. 1480) crucifixi in monte Ararath. *Vid.* **Acacius.**

Martyres 16 inventi Boppardiae, saec. XIII. — Aug. 23.

INVENTIO. *Inc.* Honorabilibus viris... Hartmannus praepositus... Cum nos iam dudum a multis viris... [5672

CROMBACH, *S. Ursula vindicata* (1647), 1093-94; || *Act. SS.* Aug. IV. 556.

Martyres 18 Caesaraugustani. *Vid.* **Caesaraugustani.**

Martyres 7 Carthaginienses. *Vid.* **Liberatus** ab. et soc.

Martyres 300 Carthaginienses (dicti **Massa Candida**), sub Valeriano. — Aug. 24.

ADO, 24 aug. — PETRUS DE NAT. VII. 105.

Martyres 72 Concordienses. *Vid.* **Donatus** et soc.

Martyres Ebbekestorpenses. *Vid.* **Theodericus** ep. Mindensis.

Martyres Innumerabiles. *Vid.* **Caesaraugustani.**

Martyres in Italia a Langobardis occisi, saec. VI. — Mart. 2, 14.

I. * GREG. MAGNUS, *Dial.* III. 26 extr., 27, 28 (*P.L.* LXXVII. 284-85).

II. * GREG. MAGNUS, *Dial.* IV. 21 (*P.L.* t. c. 353).

III. * GREG. MAGNUS, *Dial.* IV. 23 (*P.L.* t. c. 356).

Martyres 48 Lugdunenses. *Vid.* **Photinus** et soc.

Martyres 360 Mauri. *Vid.* **Mauri.**

Martyres 4 Ord. Min. in India. *Vid.* **Thomas** de Tolentino.

Martyres 5 Ord. Min. in Marochio. *Vid.* **Beraldus.**

Martyres 1484 in Palaestina, sub Chosroa. — Iun. 22.

PASSIO. *Inc.* Temporibus Chosroae impiissimi tyranni ipse et filius suus — *Des.* usque in hodiernum diem. Decollati sunt ss. Dei martyres gladio X kal. iul... [5673

Act. SS. Iun. IV. 189-93; 3ª ed. V. 163-66.

Est ubi Passio sic *inc.* " Temporibus illis Chosroe impiissimus tyrannus cum Maxentio eius filio... „ [5674

Martyres culti ad S. Hippolyti in Austria. — Iun. 19.

INVENTIO AN. 1209. *Inc. prol.* Gloriosus atque mirabilis Deus — *Inc.* Anno igitur Dñi MCCIX in die ss. mm. Gervasii et Protasii — *Des.* et liberata est. Amen. Et cetera plura quae cottidie contingunt. [5675

Act. SS. Iun. III. 850-52; 3ª ed. IV. 708-10 (desunt ultima capitula); || PEZ, *Scr. rer. austr.* I. 744-50.

Martyres Scillitani. *Vid.* **Scillitani.**

Martyres 40 Sebasteni. *Vid.* **Sebasteni.**

Martyres Tambaienses. *Vid.* **Tambaienses.**

Martyres Thebaei. *Vid.* **Mauritius** et soc.

Martyres Typasenses. *Vid.* **Typasenses.**

Martyrius mon. in Valeria Italiae provincia, saec. VI. — Ian. 23.

* GREG. MAGNUS, *Dial.* I. 11 (*P.L.* LXXVII. 212).

Masona ep. Emeritensis, † saec. VII in. — Nov. 1. *Vid.* **Emeritenses.**

Massa Candida, Massa sancta. *Vid.* **Caesaraugustani.**

Massa Candida. *Vid.* **Martyres** 300 Carthaginienses.

Mastidia v. Trecensis. — Mai 7.

INVENTIO SAEC. X EXTR. ET MIRACULA. *Inc. prol.* Admiranda sanctorum gesta describere — *Inc.* Milo vir rev., dum urbis Trecorum regeret praesulatum — *Des.* nulla ulterius signa remanerent. [5676

CAMUZAT, *Promptuarium Tricass.* f. 50-55; || *Act. SS.* Mai II. 142-44; 3a ed. 141-43.

Maternianus ep. Remensis, saec. IV. — April. 30.

VITA. *Inc.* Dñus Deus noster ab initio conditionis humanae — *Des.* Unde et reversi... magnificaverunt Deum... [5677

Act. SS. April. III. 759-63; 3a ed. 768-72.

Maternus ep. Coloniensis, saec. IV in. — Sept. 14.

1. VITAE. *Vid.* **Eucharius**, 1, 2.

2. VITA. *Inc. prol.* Quamvis b. vita (*ut in Vita Eucharii* 1) — *Inc.* Igitur postquam bb. Petrus (*ut Vita Eucharii* 1) — *Des.* Miraculorum, quae per eum operatus est Dñus, multus est numerus... Amen. [5678

EXC. *Catal. Brux.* I. 339-42; cf. *ibid.* 337-38, 13°.

3. VITA. *Inc.* Istis praelibatis velut ab alio... Dum itaque b. Petrus apost. ad praedicandum — *Des.* et fides catholica dilatetur ac crescat, ad laudem... Amen. [5679

FRIEDRICH (J.), *Kirchengeschichte Deutschlands*, I (1867), 421-24.

4. VITA. *Inc.* S. Maternus fuit unicus filius matris — *Des.* Multa quoque alia signa et prodigia... [5680

GRANDIDIER, *Hist. de l'église de Strasbourg*, I, preuves, XII-XIV.

5. EPITOME. *Inc.* Eo tempore quo princeps apostolorum Petrus — *Des.* Leodium sunt translatae. [5681

Cf. *Anal. Boll.* XIV. 253, 42°.

Maternus ep. Mediolanensis, † saec. IV in. — Iul. 18.

VITA. *Inc.* In illis diebus succiso radicitus per divinam securim — *Des.* Depositus est... sub Maximiano imp. XV kal. aug., regnante... [5682

Mombritius, II. 144-46ᵛ; || *Act. SS.* Iul. IV. 364-69; || Muratori, *Rer. ital. scr.* I, 2. 218-22; || Biragus, *Datiana historia*, 70-88.

Maternus ep. Treverensis = **M.** ep. Coloniensis.

Maternus ep. Tungrensis = **M.** ep. Coloniensis.

Mathias. *Vid.* **Matthias.**

Mathildis regina, † 968. — Mart. 14.

1. Vita. *Inc. prol.* Dum plerique mortalium studio saeculari — *Inc.* Temporibus quondam regis Francorum Conradi — *Des.* avitaeque non imparem credimus virtutis, praestante... [5683

Köpke (R.), in *MG.* Scr. X. 575-82; || *P.L.* CLI. 1313-26. — **Emendationes.** Heerwagen (H.), in *Forschungen zur Deutschen Geschichte*, VIII. 382-84; Jaffé (Ph.), *ibid.* IX. 344-45.

2. Vita. *Inc. prol.* Heinrico regi... Cum multis sit notum — *Inc.* Temporibus Conradi regis Francorum gloriosi — *Des.* cuius laus ab eius ore numquam recessit, cui est honor... [5684

Act. SS. Mart. II. 358-70; 3ª ed. 353-64; || Leibnitius, *Scr. rer. Brunsv.* I. 192-208; || Erath (A. U.), *Codex diplomaticus Quedlinburgensis* (Francofurti, 1764), 925-44; || Pertz, *MG.* Scr. IV. 283-302; || *P.L.* CXXV. 889-920.— **Var. lect.** Simson (B.), in *Archiv für die Geschichte des Niederrheins*, VII (1870), 159-63.

3. Epitome Vitae 2 ab Ekkehardo Uraugiensi confecta. *Inc.* Venerabilis igitur Mathildis regina illustris genere — *Des.* cuius laus... recessit. Ipsi honor... [5685

Exc. Leibnitius, op. c. III. 655-57. — Cf. Pertz, *MG.* Scr. IV. 283, n. 2; Id. in *Archivo* suo, VII. 486-90; *Anal. Boll.* XVII. 94.

Praemissa sunt apud Leibnitium, t. c. 653-55, ut et in codicibus (cf. *Archivum* Pertzii l. c.), nonnulla ex Ekkehardi Chronico ab ipso Ekkehardo excerpta *De origine Saxonum* etc., additis paucis verbis, quibus fit transitus ad Vitam Mathildis " Hoc ordine Heinricus rex ..... facundia Homeri vel Maronis deficeret ".

Mathildis seu **Mechtildis** praeposita Diessensis, abb. Oetilstetinensis, † 1160. — Mai 30.

1. Vita auct: Engelhardo mon. *Inc. epist. I.* Dño praeposito... in Dyezzen... Servitium servivi vobis — *Inc. epist. II.* Dñae illustrae comitissae N... Rogatus a vobis — *Inc.* Igitur Mathildis nobilis carne — *Des.* Tu postremo sedeas cum Christo... Amen. — *Inc. epil.* Ad finem nimium festino — *Des.* Impetret nobis s. M... Amen. [5686

Canisius, *Ant. lect.* V, 2. 5-41; ed. Basnage, III, 2. 530-40; || *Act. SS.* Mai VII. 444-57; 3ª ed. 436-49.

2. Epistula Engelhardi de hac Vita. *Inc.* Dño... Hermanno ab. de Ebera... Moyses in Exodo iubet... [5687

Schwarzer (J.), in *Neues Archiv*, VI. 523-24.

Matrona v. m. Thessalonicae, saec. I. — Mart. 15, Febr. 20.

1. Passio. *Inc.* Cum ingressus esset Timotheus — *Des.* non longe a civitate Thessalonicae. In quo loco... [5688

Catal. Paris. II. 202-6.

2. Epitomae.

Ado, 15 mart. — Petrus de Nat. iii. 202.

Matthaeus apost. — Sept. 21.

1. Passio. *Inc.* Matheus discipulus Dñi et fidelis in Christo apost. — *Des.* quia gloriosi erunt in saecula saeculorum. Amen. [5689

Bonnet (M.), *Acta apost. apocr.* II, 1 (1898), 217-62.

2. Passio. a. *Inc. prol.* Quoniam Deo cura est de hominibus — *Inc.* Erant itaque duo magi Zaroes et Arfaxat — *Des.* qui primus hebraeo sermone scripsit evangelium Dñi N. I. C., qui cum Patre, (*al.* cum quo est Deo Patri)... Amen. — *Inc. epil.* Zaroes autem et Arfaxat illi duo — *Des.* sequens libellus ostendit. [5690

Mombritius, II. 140v-44; || [Nausea (Frid.)], *Anonymi philalethi eusebiani in vitas apostolorum rhapsodiae* (Colon. 1531), f. 60-66 (deest prologus). — (**Mut.** Dempto prologo, exordio novo confecto, rescisso epilògo, aliis passim mutatis vel rescissis) Lazius (W.), *Abdiae hist. certam. apost.* (Basileae, 1552), 82-92; || Id. ed. Ioh. Faber (Paris. 1560), f. 85r-95v; || *id.* ed. Th. Beauxamis (Paris. 1566, et iterum 1571), f. 85v-95r; || La Barre (L. de), *Hist. christ. vet. patrum* (1583), f. 34-37v; || Fabricius, *Cod. apocr. Novi Test.* (1719), II. 636-68. — Epitomen huius libelli confecit Ordericus Vitalis, *Hist. eccl.* ii. 10 (ed. Le Prevost, I. 328-35).

Exc. (prologus et epilogus) Lipsius, *Die apokr. Apostelgeschichten*, I. 147-148 (cf. II, 2. 169); || *Catal. Brux.* I. 47-48, 116° (cf. II. 37, 42°).

b. *Inc. prol.* Matthaeus apost. et evang. qui latine vocatur donatus — *Inc.* B. Matthaeus... primo Hebraeis Christum Dñm praedicaverat — *Des.* in virtute et potentia Dñi N. I. C. Passus est autem... [5691

Act. SS. Sept. VI. 220-25.

c. *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 2b. — *Des.* patienter exspectemus. Quod et factum est. Passus est autem... [5692

De qua *Catal. Paris.* III. 544, 22°.

3. Epitomae.

* Vetus *Argumentum evangelii sec. Mattheum* (P. Corssen, *Monarchianische Prologe zu den vier Evangelien*, Leipzig, 1896, 5-6; de prioribus editionibus vid. ibid. 1 et Lipsius, op. c. I. 445). — Hieronymus, *De vir. ill.* 3. — * *Breviarium apostolorum* (vid supra **Apostoli**, 4); || Lipsius, op. c. II, 2. 125, not. 1. — Ado, *De festiv. apost.* — Vinc. Bellov. x. 74-77. — *Leg. aurea*, c. 140 (al. 135). — Petrus de Nat. viii. 100; cf. 101.

4. TRANSLATIO SALERNUM AN. 954. *Inc.* B. Matthaeus apost. et evang. prius in Iudaea — *Des.* pristinamque illi gratiam redonavit. [5693

Exc. *Act. SS.* t. c. 211-13, n. 68-76; cf. 198, n. 17. — BORGIA (St.), *Memorie istor. di Benevento,* I. 352.

5. " SERMO PAULINI LEGIONENSIS EP. DE TRANSLATIONE AB AETHIOPIA IN BRITANNIAM ET INDE IN ITALIAM ". I. TRANSLATIO. *Inc.* Matthaeus evang. et apost., cum primum in Iudaea — *Des.* ne quid... modo aliquo desideretur. — II. MIRACULA. *Inc.* Vir quidam Andreas nomine — *Des.* ad audiendi diligentiam provocet. [5694

De quo *Act. SS.* t. c. 198, n. 17-19.

Matthias apost. — Febr. 24.

1. ACTA. *Vid.* **Andreas** apost. 3.

2. SERMO AUTPERTI (*al.* BERTHARII) AB. CASINENSIS. *Inc. prol.* Matthias hebraice, latine dicitur donatus — *Inc.* Inclitam et gloriosam festivitatem — *Des.* migravit ad Dñm N. I. C. VI kal. mart... [5695

MOMBRITIUS, II. 146v-49r; || *Act. SS.* Febr. III. 437-41; 3a ed. 444-47; || *P.L.* CXXIX. 1023-34.

Est ubi (cf. LIPSIUS, *Die apokr. Apostelgeschichten,* II, 2. 263, not. 2), omisso initio, *inc.* " Salvator etenim noster Dñs I. C... " [5696

3. INVENTIONES TREVERI ET MIRACULA SAEC. XII. I. INVENTIONES. *Inc. prol.* Dignum et iustum quidem — *Inc.* Igitur anno inc. Verbi CCCLXVIII Constantino Magno — *Des.* rerum suarum aliquid perdidit. [5697

II. MIRACULA. *Inc.* Haec utcumque dicta... [5698

(Inventio et initium miraculorum) *Act. SS.* t. c. 448-52; 3a ed. 454-58 (ubi auctor dicitur Lambertus mon. Trev., sed perperam).

Exc. WAITZ, t. c. 227-31; || *P.L.* CLIV. 1283-90. — SAUERLAND (H. V.), *Trierer Geschichtsquellen des XI. Jahrhunderts* (1889), 113-14.

4. VITA, INVENTIONES, MIRACULA, AUCT. LAMBERTO PARVO A LEGIA. A. VITA. *Inc. prol.* Cum multo studio et sollicitudine flagrarem — *Inc. epist.* Reverendissimo dño suo L... humilis levita Lampertus... Cum verbo simul et opera praepolleas — *Inc.* Igitur gloriosissimus apost. Dñi N. I. C. de tribu Iuda — *Des.* α) sepelierunt eum in nomine Dñi N. I. C., cui est honor... Amen. [5699

vel β) sepelierunt eum. Quorum nomina Lachis, Kaph... ceteris permanentibus in fide Dñi N. I. C., cui est honor... Amen. [5700

LAZIUS (W.), *Abdiae hist. certam. apost.* (Basileae, 1552), 118-27; || ID. ed. Ioh. FABER (Paris. 1560), f. 124-32; || *id.* ed. Th. BEAUXAMIS (Paris. 1566, et iterum 1571), f. 124-32; || LA BARRE (L. de), *Hist. christ. vet. patrum* (1583), f. 44-46; || *Act. SS.* t. c. 441-45; 3a ed. 447-51. — Var. lect. HILLAR (M.), *Vindiciae historiae Trevirensis* (Metis, 1763), 84.

Exc. HOCKERUS (M. I. L.), *Bibliotheca Heilsbronnensis* (Noribergae, 1721), 31-32 (prologus). — WAITZ (G.), in *MG.* Scr. VIII. 226-27, not. 62, 64 (prol. et epist.).

B. Inventiones et miracula saec. XII. **I.** *Inc. prol.* His de passione b. apostoli praelibatis — *Inc.* Constantino itaque patre augustorum — *Des.* α) cum admiratione multorum. Nec mirum si... advertit. [5701

vel β) cum adm. multorum. Quod cum illo oleo... restituti sunt. [5702

Act. SS. t. c. 445-46 (3ª ed. 451-52), n. 1-4 (des. α); cf. annot. *g* (des. β).

II. *Inc.* Est (*al.* Post haec) in episcopatu quondam Tungrensi — *Des.* et emendationem multorum. [5703

III. *Inc.* Ea tempestate presbyter — *Des.* vidit et intellexit. [5704

IV. *Inc.* Praeterea vir quidam in laico habitu — *Des.* haec mirabilia altissimi. Celebrata est... [5705

V. *Inc.* Fuit eo tempore molendinarius — *Des.* vixit tempore. [5706

VI. *Inc.* Quo tempore summam... Nam... quidam Suevus — *Des.* et vix ad se reversus flammas evasit. [5707

VII. *Inc.* Interea maligni quidam — *Des.* ac reposita sunt. [5708

VIII. *Inc.* Eo tempore quidam paralyticus de Arduenna — *Des.* sanus evasit. [5709

IX. *Inc.* Nihilominus vidua — *Des.* recipere meruit. [5710

X. *Inc.*. Alia vidua cum filiam — *Des.* gratias referentes. [5711

Act. SS. t. c. 446-48 (3ª ed. 452-54), n. 5-14. Cf. *Catal. Brux.* II. 212, 4°, 5°, 6°, et Waitz, t. c. 231, lin. 49-50, col. 2 (initium § viii).

XI. a. *Inc.* Interea dum opinio b. Mathiae multis signis — *Des.* devotiores effecti sunt. [5712

Pez, *Thes. anecd.* II, 3. 7-8 (cap. 1); || Waitz, t. c. 231.

b. *Inc.* Inter haec et alia stupenda — *Des.* non invenerunt. [5713

Act. SS. t. c. 448 (3ª ed. 454), n. 15.

Non liquet utrum recensio **a** huius capituli xi ad ipsum libellum **4 B** pertineat, an potius sit unum ex capitulis ineditis libelli **3** ii. Certe vel in paucis, quae vidimus, exemplaribus manuscriptis libelli **4 B** modo recensio **XI a** reperitur, modo recensio **XI b**.

XII. *Inc.* Est autem iv kal. iul. sollemnis consuetudo Gallorum — *Des.* ne fastidium legentibus nasceretur, omisimus. [5714

Pez, t. c. 8-26 (cap. 2-43).

Exc. Waitz, t. c. 231-32; || *P.L.* CLIV. 1291-94. — Wattenbach (W.), in *Archivo* Pertzii, X. 634.

XIII. *Inc.* Tempore quo Gaufridus ab. — *Des.* consecutus est. [5715

Wattenbach. l. c.

5. Inventio Patavii an. 1177. *Vid.* **Iustina** v. m. Patavii, 6.

6. Miracula Treverensia saec. XIII. *Inc.* Anno Verbi inc. mccxxvi, primo anno dñi Gregorii papae IX... [5716

Exc. Waitz, t. c. 232-34; || *P.L.* CLIV. 1293-98.

7. LEGENDA. *Inc. prol. ut in 2.* — *Inc.* Mathias apost. in locum Iudae substitutus est — *Des.* ad Dñum sunt conversi. [5717

Leg. aurea, c. 45.

8. LEGENDA. *Inc.* De Mathia apost. parva nobis antiquitas monumenta — *Des.* migravit ad Dñm, qui regnat... [5718

Exc. *Anal. Boll.* XI. 274, 16°. — Cf. *Act. SS.* t. c. 432 (3ª ed. 438), n. 5.

9. MIRACULUM. *Inc.* Instante festivitate b. M-ae apost., clerus Medeburgensis — *Des.* in manibus Dei viventis. Amen. [5719

De quo *Catal. Brux.* II. 212, 7°.

10. EPITOMAE.

* *Breviarium apostolorum* (vid. supra **Apostoli**, 4); || LIPSIUS, t. c. II, 2. 261, not. 1. — ADO, *De festiv. apost.* — PETRUS DE NAT. III. 149.

Maturinus conf. Liricantensis. — Nov. 1.

1. VITA. *Inc. prol.* B. Maturini vitam scribere exordiens — *Inc.* Igitur M. Christi famulus dioeceseos civitatis Senonicae — *Des.* compulit ad eius gesta scribenda, praestante... [5720

Act. SS. Nov. I. 250-55.

2. EPITOMAE. a. *Inc.* Fuit etiam s. M. dioecesis Senonensis accola — *Des.* Deus multa miracula declaravit. [5721

VINC. BELLOV. XIII. 158; || MOMBRITIUS, II. 140ʳ; || THOISON (E.), *S. Mathurin,* in ANNALES DE LA SOCIÉTÉ HIST. ET ARCHÉOL. DU GATINAIS, IV (1886), 18-19; || *Act. SS.* t. c. 255.

b. PETRUS DE NAT. X. 6; || *Act. SS.* t. c. 256.

Maudetus ab. in Britannia Armorica, saec. VI. — Nov. 18.

1. VITA. *Inc.* Post passionem Dñi N. I. C. salutiferam — *Des.* quod vas electionis Dei erat. [5722

LA BORDERIE (A. de), *S. Maudez* (1891), 5-12 (= MÉMOIRES DE LA SOCIÉTÉ D'EMULATION DES CÔTES-DU-NORD, XXVIII. 202-9.

2. VITA. *Inc. prol.* Non de modulo scientiae meae confisus — *Inc.* B. igitur de Ybernia exstitit oriundus — *Des.* quo die eius festi sollemnitas celebratur. [5723

ROBERT (U.), *Vie de S. Mandé* (Saint-Mandé, 1889), 11-40; || LA BORDERIE, t. c. 13-20 (= MÉMOIRES, t. c. 210-17).

Maura et Brigida vv. mm. in dioec. Bellovacensi, saec. VI. — Iul. 13.

PASSIO. *Inc.* Anno ab inc. Dñi DXIII, Hormisda papa — *Des.* (*mutila*) sicut arca Dñi in agro Iosue Bethsamitidis, ubi ss. ipsarum | [5724

RENET, *S. Lucien et les autres SS. du Beauvaisis,* III, 2 (1895), 573-79.

Maura m. Ravennae. *Vid.* **Fusca.**

Maura v. in Scotia. *Vid.* **Baya.**

Maura v. Trecensis, saec. IX med. — Sept. 21.

LAUDATIO AUCT. PRUDENTIO EP. TRECENSI. *Inc. prol.* Instatis, carissimi filii, opportune — *Inc.* Sedula in Christi et ecclesiae servitio — *Des.* innumera miracula subsecuta sunt, ipso operante... [5725

CAMUZAT, *Promptuarium Tricass.* f. 40ᵛ-47; || SURIUS, IX (1618), 218-20; || *Act. SS.* Sept. VI. 275-78; || *P.L.* CXV. 1367-76.

Maura et Britta vv. Turonicae. — Ian. 15, 28.

INVENTIO CCA. 570. *Inc.* Infra ipsum terminum Turonicum — *Des.* haec nomina cognovisse. [5726

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 18; || *Act. SS.* Ian. I. 1018; 3ª ed. II. 300.

Maura m. cum novem filiis in agro Turonico, saec. V. — Oct. 25.

1. PASSIO. *Inc.* Tempore quo Martinus egregius Christi praesul — *Des.* adoptionem filiorum Dei recipiunt, cui est honor... [5727

Ex mss. Cuius epitomen vid. *Act. SS.* Oct. XI. 579, n. 3-5.

2. PASSIO. *Inc.* His igitur temporibus Martini egregii Christi praesulis — *Des.* et filiis suis consociare. [5728

Act. SS. t. c. 584.

Mauri (Martyres 360) Coloniae, sub Diocletiano. — Oct. 14.

PASSIO. *Inc.* Temporibus Diocletiani et Maximiani imp. de Mauritania — *Des.* ac frequentior haberi coepit. [5729

De qua *Catal. Brux.* II. 369, 12°.

Maurilius ep. Andegavensis, † 453. — Sept. 13.

1. VITA AUCT. MAGNOBODO EP. ANDEG. *Inc. praefatio.* In Christi nomine ego Magnobodus — *Inc. prol.* Quicquid in religiosis sanctis suis — *Inc.* B. igitur Maurilius sub Iuliano caesare — *Des.* ut benedicatur... nomen Dei vivi, per Dñm N. I. C... [5730

[D'ACHERY, *Spicilegium,* ed. 1ª, t. V, pagellae 105-17 impressae, non autem editae; cf. *Anal. Boll.* XVIII. 43 sqq.]; || LAUNOIUS (I.), *Duplex dissertatio, una continens iudicium de auctore Vitae S. Maurilii* etc... 3ª ed. (Paris. 1663), 183-99; 4ª ed. inter *Launoii opera omnia,* II, 1 (1731), 707-712; || *Act. SS.* Sept. IV. 72-75.

EXC. LAUNOIUS, *Dissertatio duplex, una* etc.. 2ª ed. (Paris. 1650), 30-31; 3ª ed. (1663), 61-62. — KRUSCH (Br.), in *MG.* Auct. ant. IV, 2. XXIX et 84-101 in infimis pagellis.

2. VITA AUCT. ARCHANALDO DIAC. ANDEG. (FRAUDE ADSCRIPTA FORTUNATO UT AUCTORI, GREGORIO TURON. UT CORRECTORI). *Inc. epist. Pseudo-*

Gregorii. Ss... dño Germano... Petistis sane uti vitas — *Sequuntur capitula, et postea Nota, quae inc.* Raino quondam S. Martini cottidianus discipulus — *Inc.* Igitur Maurilius Mediolanensis oppidi indigena — *Des.* In tanti igitur honoris gloria sepultus... [5731

MOMBRITIUS, II. 150-53ᵛ (desunt epist., capitula, nota); ‖ BORDIER, *Les Livres des miracles de Grégoire de Tours*, IV (1864), 126-59 (deest nota); ‖ KRUSCH, t. c. 82-101. — (Mut.; desunt epist., capitula, nota) SURIUS, V (1574), 196-203; (1580), 226-33; IX (1618), 134-38; IX (1878), 307-16; ‖ *Fortunati opera*, ed. LUCHI, II. 156-71; ‖ *P.L.* LXXXVIII. 563-76.

Exc. LAUNOIUS, *Dissertatio* etc. (Paris. 1649), 1-13 passim, et 14-21; 2ª ed. 1-33 passim, et 34-39; 3ª ed. 14-67 passim, et 68-75; 4ª ed. inter *Launoii opera*, t. c. 656-71 passim, et 671-74.—*Gregorii Turon. opera*, ed. RUINART, 1281-82; ‖ *P.L.* LXXI. 1117-18.

3. VITA METRICA AUCT. MARBODO, libris 2. *Inc. prol.* Quod de Maurilio tentat mea dicere Clio — *Inc. lib. I.* Hic Mediolano regnante satus Iuliano — *Des. lib. II.* rem si modo postulat aequam. [5732

Liber Marbodi... (Redonis, 1524), sign. D.ii-D.5; ‖ BEAUGENDRE (A.), *Hildeberti Cenoman. opera. Accesserunt Marbodi Redonensis ep. opuscula* (Paris. 1708), 1545-56; ‖ *P.L.* CLXXI. 1635-48.

Exc. LAUNOIUS, *Dissertatio* etc. (1649), 21-25; 2ª ed. 39-42; 3ª ed. 76-80; 4ª ed. inter *Launoii opera*, t. c. 674-75.

4. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XVIII. 20-27. — PETRUS DE NAT. VIII. 75.

5. MIRACULA SAEC. X, AUCT. HARMERO. *Inc. prol.* Sacramentum regis caelestis amplificare — *Inc.* Tempore igitur quo Nefingus — *Des.* et ad patriam aeternae beatitudinis pervenire, auxiliante... Amen. [5733

Act. SS. t. c. 76-78 (deest ultima pars libelli, quae suppleta est *Anal. Boll.* XVIII. 417).

Maurinus Aginnensis levita m., saec. VI. — Nov. 25.

PASSIO. *Inc. prol.* Priscorum quidem traditur morem fuisse — *Inc.* Igitur M. Aginnensis urbis territorio oriundus — *Des.* in perpetuum providentur ab ipso, qui vivit... [5734

Catal. Paris. III. 377-86.

Maurinus ep. Autisiodorensis, saec. VIII extr. — Aug. 4, 6.

Hist. ep. Autisiod. 33 (LABBE, *Bibl. mss.* I. 431; ‖ DURU, *Bibl. hist. de l'Yonne*, I. 350-51; ‖ *P.L.* CXXXVIII. 248; ‖ WAITZ (G.), in *MG.* XIII. 395-396); ‖ *Act. SS.* Oct. XII. 372-73.

Maurinus ab. m. cultus Coloniae. — Iun. 10.

INVENTIO AN. 966, TRANSLATIO, MIRACULA, AUCT. STEPHANO. *Inc. prol.* Dño Christiano Stephanus exiguus. Imponis, pater — *Inc.* Summa vel unica salus est aegris — *Des.* gloria et aspectu Agni, qui vivit... [5735

SURIUS, VII (1581), 497-502; III (1579), 681-86; VI (1618), 164-66; VI

1877), 235-43; || MABILLON, *Acta,* V. 336-41; 2ª ed. 334-38; || *Act. SS.* un. II. 279-83; 3ª ed. 276-80.

EXC. HEINEMANN (L. de), in *MG.* Scr. XV. 683-86.

Mauritius seu **Macarius** ep. Aberdonensis, saec. VI/VII. — Nov. 12.

VITAE EPITOME. *Inc.* Sacram sollemnitatem... Nam sicuti eius vera narrat historia, ex Syacano — *Des.* qui in huius miraculi memoria permanet in praesens. [5736

Brev. Aberdonense, pars aest., Propr. SS. 155-56; || HORSTMANN (C.), *Altenglische Legenden,* Neue Folge (Heilbronn, 1881), xx-xxi.

Mauritius et soc. mm. Agaunenses seu Thebaei, sub Diocletiano. — Sept. 22.

Vide etiam socios, qui feruntur, S. Mauritii, s. v. **Adventor, Bonifatius** m. Treveris, **Candidus, Gereon, Secundus, Victor.**

1. PASSIO AUCT. EUCHERIO EP. LUGDUNENSI. *Inc. prol.* Ss. martyrum passionem, qui Acaunum glorioso sanguine — *Inc.* Sub Maximiano, qui Romanae rei publicae cum Diocletiano — *Des.* α) per sanctos suos Dñi virtus operatur. [5737

vel β) cottidiana devotione et laudibus frequentamus [*al. add.* per Dñm N. I. C... *vel* regnante Dño N. I. C...] [5738

vel γ) Dei servi canentes ore persolvunt, cui est honor... [5739

Sequitur epistula Eucherii. Dño sancto... Salvio ep. Eucherius. Misi ad beatitudinem tuam... [5740

MOMBRITIUS, II. 153ᵛ-55 (des. γ; deest epist.); || CHIFFLETIUS (P. F.), *Paulinus illustratus* (Divione, 1662), 86-92 (des. α); || LE COINTE, *Ann. eccl. Franc.* III. 78-80 (des. α; deest epist.); || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), VI. 866-868 (des. α); || RUINART (1689), 289-94; (1713), 274-78; (1731), 241-44; (1802), II. 156-65; (1859), 317-20 (des. α); || DUBOURDIEU (J.), *Dissertation hist. et critique sur le martyre de la Légion Thébéene* (Amsterdam, 1705), 242-68 (des. α); || J. DE L'ISLE, *Défense de la vérité du martyre de la Légion Thébéene* (Nancy, 1737), 293-303 (des. α); || *Act. SS.* Sept. VI. 342-43 (des. α); || *Gallia christ.* XII (1770), 765-69 (des. α); || RIVAZ (P. de), *Éclaircissements sur le martyre de la Légion Thébéenne* (Paris, 1779), 314-22 (des. α); || *Gestorum ab episcopis Salutiensibus* ἀνακεφαλαίωσις (Parmae, 1783), 119-130 (des. α); || ZACCARIA-CARMINATI, *Della passione e del culto de' ss. mm. Solutore, Avventore ed Ottavio* (Torino, 1844), 156-82 (des. α); || *P.L.* L. 827-32 (des. α); || SURIUS, IX (1878), 518-22 (omisso fine); || DUCIS, *S. Maurice et la Légion Thébéenne* (Annecy, 1882 et 1887), 189-94 (des. α); || BERNARD DE MONTMÉLIAN (J.), *S. Maurice et la Légion Thébéenne* (Paris, 1888), II. 370-75 (des. α); || STOLLE (Fr.), *Das Martyrium des thebaischen Legion* (Inaug.-Diss. Münster, [1890]), 101-6 (des. α); || WOTKE (C.), *S. Eucherii Lugdunensis opera,* I (= CORP. SCR. ECCL. LAT. XXXI), 165-73 (des. α, β); || BERG (R.), *Der heilige Mauricius und die Thebäische Legion* (Halle a. S., 1895), 15-19, not. 3 (des. α); || KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 32-41 (des. α, β, γ).

Exc. Simlerus (I.), *Vallesiae descriptio* (Tiguri, 1574), f. 137v-40; Id. *Vallesiae et Alpium descriptio* (Lugd. Batav., 1633), 345-51. — *Catal. Brux.* II. 37, 43° (clausula γ).

2. Passio eadem retractata. **a.** *Inc.* Diocletianus quondam romanae reipublicae princeps — *Des. vel* α) inclita passio et gloriosa suscepit in saecula saeculorum. Amen. [5741

vel β) et laudibus frequentamus (*ut* 1 β)... [5742

vel γ) canentes ore persolvunt (*ut* 1 γ)... [5743

vel δ) incessanter laudes reboant, cui est honor... [5744

vel ε) sanctorum meritis morbis subvenitur, auxiliante... [5745

Act. SS. t. c. 345-49 (des. β); || Rivaz, t. c. 323-32 (des. γ); || Bernard, t. c. 377-83 (des. γ). — **Var. lect.** *Catal. Paris.* II. 27, 37° (clausula α); Krusch, t. c. 27-29 (clausulae α-ε).

Est ubi paulo ante finem inserta sint nonnulla capitula ex Gregorio Turonensi (cf. *Catal. Brux.* II. 67-68; vid. infra **10**).

b. *Inc. epist. Eucherii ut in* 1. — *Inc. prol. ut in* 1. — *Inc. et des. ut* 2 a. [5746

Surius, V (1574), 325-30; (1580), 356-60; IX (1618), 220-23 (des. ut 2 a, γ); || Stevartius (P.), *D. Mauricius thebaeae legionis dux* (Ingolstadii, 1617), 1-54 (item). — Cf. Krusch, t. c. 29, *X. 6* et *X. 7*.

Exc. Le Cointe, t. c. 77. — Surius, IX (1878), 523-29.

c. *Inc. prol.* Gloriosa bb. martyrum gesta — *Inc. ut* 2 a. — *Des.* et laudibus frequentamus (*ut* 1 β). [5747

Cf. *Catal. Paris.* II. 307, 29°; Krusch, t. c. 28, *X. 2 g*.

3. Passionis eiusdem epitome. **a.** *Inc.* In Galliis civitate Seduno... Ut igitur... loquamur, sub Maximiano — *Des.* sepultura venerabiliter sociaretur. [5748

Ado, 22 sept.; || *Act. SS.* 320-21, n. 71-78.

b. *Inc.* Sub Dioclitiano et Maximiano imp. cum per diversas provincias — *Des.* praestantur beneficia, regnante... [5749

Cf. Krusch, t. c. 23-24.

4. Carmen auct. Walahfrido Strabo. *Inc.* Felix Gallia, fortibus trophaeis — *Des.* semper nos prece martyrum coronet. Amen. [5750

Canisius, *Ant. lect.* VI. 609-12; ed. Basnage, II, 2. 225-27; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), XV. 220-21; || *Act. SS.* t. c. 895-96; || *P.L.* CXIV. 1085-90; || Dümmler (E.), in *MG.* Poet. lat. II. 367-69; || Bernard, t. c. 341-44.

5. Passio metrica. *Inc. prol.* Quisquis nauta maris sapiens cupit ire per aequor — *Inc.* Imperiis cum regna suis romana teneret — *Des.* Sidus et arva regit pariter pontumque gubernat. [5751

Huemer (I.), *Mittellateinische Analecten* (in Jahresbericht des k. k. Staatsgymnasiums im IX. Bezirke in Wien für das Schuljahr 1881/2, Wien, 1882), 5-11.

6. Passio metrica auct. Marbodo. *Inc.* Dum cohibere parat Gallos, quos conglomerarat — *Des.* palma decoratur eadem. [5752

Liber Marbodi... (Redonis, 1524), sign. C.8-D; || Beaugendre (A.), *Hildeberti Cenoman. opera. Accesserunt Marbodi Redonensis ep. opuscula* (Paris. 1708), 1535-40; || *Act. SS.* t. c. 896-98; || *P.L.* CLXXI. 1625-30; || Hagenus (H.), *Carmina medii aevi maximam partem inedita* (Bernae, 1877), 152-160; || Bernard, t. c. 345-50.

Est ubi sequatur oratio (ed. *Catal. Brux.* II. 265-66, 6°), quae *inc.* " Ornatu morum „ et *des.* " mereamur gaudia vitae „. [5753

7. Passio metrica auct. Sigeberto Gemblacensi; libris 3. *Inc. prol.* Martyribus roseas Thebeis ferre coronas — *Inc. invocatio.* Christe sophos, agyos — *Inc. lib. I.* Ex humanati pro nobis tempore Verbi — *Des. lib. III.* Omnia qui trinus per saecula regnat et unus. [5754

Dümmler (E.), *Sigebert's von Gembloux Passio S. Luciae virg. und Passio SS. Thebeorum* (= Philosophische und historische Abhandlungen der königl. Akademie der Wissensch. zu Berlin, 1893), 44-125.

Exc. Pertz, in suo *Archivo,* XI. 4, 5, 8, 16-17.

8. Passio metrica auct. Reinero. *Inc.* Postquam salvator mundi de virgine — *Des.* Laetetur semper cum sanctis omnibus. Amen. [5755

Exc. *Catal. Brux.* II. 368, 7°.

9. Epitomae.

Ioh. Beleth, *Rationale divinorum officiorum,* c. 152 (*P.L.* CCII. 153). — Vinc. Bellov. xiii. 2, 3. — *Leg. aurea,* c. 141 (136). — Petrus de Nat. viii. 103.

10. Miracula auct. Gregorio Turon. **I.** *Inc.* Est apud Agrippinensim urbem basilica — *Des.* exemptus est. [5756

II. a. *Inc.* Saepe enim Dñus arrogantiam... Hic (Sigismundus) enim post interemptum — *Des.* restaurantur. [5757

b. *Inc.* Mortuo Gundebaudo rege — *Des.* restaurantur. [5758

III. *Inc.* Magna est enim virtus... Mulier quaedam filium suum — *Des.* inter reliqua modulamina vocum. [5759

IV. *Inc.* Cum autem Gunthramnus rex — *Des.* trutinari. [5760

* Greg. Turon. *Glor. mart.* 61, 74, 75 (al. 62, 75, 76). — Miraculum **10** II b non est Gregorii, sed eam exhibet miraculi **10** II a recensionem quae non raro in codicibus occurrit.

11. Miraculum. *Inc.* Dum b. Martinus cum paucis... [5761

Vid. supra **Martinus** Turonensis, 11, iii.

12. Miraculum. *Inc. prol.* Anno Dñi dcccc, Ottone III imperante, apud Partinopolim — *Inc.* In praedicta igitur urbe scholaris quidam nomine Udo — *Des.* et Iesu Christi severissimam ultionem. [5762

Miserabilis Vita Udonis episcopi, s. l. a. [Coloniae, 1473] (Hain, 15909, f. 1-6 = Copinger, I, n° 10211, f. 42-47). — Cf. *Act. SS.* t. c. 403, n. 260; *Archivum* Pertzii, VII. 1022; *Catal. Paris.* II. 527-28, 1°.

13. Miraculum. *Inc.* In extremis Belgarum finibus — *Des.* Hoc adeo celebre atque testatum... [5763

Cf. *Catal. Brux.* II. 370, 21°.

14. Translatio unius martyris Thebaei an. 1121. *Inc.* Rodulfi gratia Dei... Anno ab inc. Dñi mcxxi turbatis iam ante — *Des.* de sepulcro Dñi. Data xviii kal. oct. [5764

Martene et Durand, *Vet. scr. ampl. coll.* VI. 1015-20.

Mauritius ab. Carnoetensis, † 1191. — Oct. 13.

1. Vita et miracula. *Inc. prol.* (*metricus*) Spiritus ille sacer, qui totum continet orbem — *Inc.* B. igitur Mauritius Minoris Britanniae partibus — *Des.* quod sibi acciderat, intimavit. [5765

Plaine (B.), in *Studien und Mittheilungen aus dem Bened.- und dem Cist.-Orden,* VII, 1 (1886), 380-93.

2. Vita. *Inc.* In illo tempore quo Ludovicus Grossus — *Des.* eius precibus et miraculis innumeris. [5766

Plaine, l. c. VII, 2 (1886), 157-64.

Mauritius Ungarus Ord. Praed., † 1336. — Mart. 20.

Vita. *Inc.* B. Mauritius ex illustri stirpe regum Ungarorum — *Des.* in conventu Iauriensi provinciae Ungariae. [5767

Act. SS. Mart. III. 252-55; 3ª ed. 251-54.

Maurontus ab. in Belgio, † 701. — Mai 5.

1. Vita. *Inc.* B. viri Mauronti pater Adalbaldus — *Des.* Obsecramus te, ss. levita Christi M-e, qui veluti micans... Amen. [5768

Act. SS. Mai II. 53; 3ª ed. 53-54; || *Act. SS. Belgii,* V. 738-40.

Aliquando (cf. *Catal. Brux.* II. 35, 23°) ita *inc.* „Verum quia in praecedentibus b. viri M-i facta est mentio... „ [5769

2. Miraculum. *Inc. prol.* Post multa siquidem praeclara — *Inc.* In villa igitur quae vocatur Haineis — *Des.* cum qua gaudeamus per cuncta saeculorum saecula. Amen. [5770

Catal. Brux. II. 41-43.

Maurus ep. Caesenas, saec. VII (?). — Ian. 20.

Laudatio auct. Petro Damiano. *Inc. prol.* Cupientes aliquid scribere ad gloriam Dei — *Inc.* Eo itaque tempore cum adhuc romana ecclesia — *Des.* Illuc se libere spiritus dirigat... [5771

Surius, VII (1581), 43-47; I (1576), 467-71; (1618), 317-19; (1875), 491-498; || * *Petri Damiani opera* (ed. Caietanus, II. 418-25; || *P.L.* CXLIV. 945-52); || *Act. SS.* Ian. II. 333-36; 3ª ed. 697-700.

Maurus discipulus S. Benedicti (ab. Glannafoliensis), saec. VI. — Ian. 15.

1. VITA AUCT. PSEUDO-FAUSTO, REAPSE ODONE AB. GLANNAFOLIENSI. *Inc. epist. Odonis.* Vinculo s. dilectionis... Adelmodo... De repertione Vitae s. Mauri — *Des.* participari mereantur. Amen. [5772

Inc. epist. Fausti. Faustus famulorum Christi famulus... Cum a parentibus meis — *Des.* sum provocatus imperio. — *Inc. prol.* Postquam divinitas Dñi et salvatoris nostri — *Inc.* Bb. igitur M. clarissimo senatorum genere, patre Eutychio — *Des.* qui simul fiunt anni 70 et 2, dies 14. Per omnia benedictus Deus... Amen. [5773

LIPOMANUS, IV, f. 39v-52v (deest epist. Odonis et prologus); || SURIUS, I (1570), 336-52; (1576), 341-57; (1618), 236-45 (item); (1875), 302-19 (deest insuper epist. Fausti); || *Act. SS.* Ian. I. 1051-52 et 1039-50; 3a ed. II. 334 et 321-32; || MABILLON, *Acta*, I. 275-98; 2a ed. 260-82. — Index capitulorum : *Catal. Paris.* I. 2-5.

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 538-41. — *Act. SS.* Febr. II. 839-41 (3a ed. 840-42), n. 3-11. — BOUQUET, III. 414-18. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 462-63.

ADDITAMENTUM RECENS (de translatione) ed. *Anal. Boll.* II. 279-80, *inc.* " Tempore Caroli imp. II, qui S. Dionysii requiescit... „ [5774

2. MIRACULA AUCT. EODEM ODONE. *Inc. prol.* [Dilectissimo... Adelmodo... subsidium]. Historiam eversionis seu restaurationis — *Inc.* Igitur tempore Pipini gloriosissimi regis — *Des.* α) in sancta religione. At nos optato tandem fine... consortiis angelorum. Amen. [5775

vel β) commendatum est. At nos optando fine *etc. ut* α. [5776

DU BREUL (Iac.), *Aimoini monachi libri quinque de gestis Francorum* etc. (Paris. 1603), 811-33; || ID. *Supplementum antiquitatum urbis Parisiacae* (Paris. 1614), 97-128; || *Act. SS.* Ian. I. 1052-60; 2a ed. II. 334-42; || MABILLON, *Acta*, IV, 2. 167-83; 2a ed. 177-92. — **Var. lect.** *Catal. Paris.* II. 271-72 (ibi clausula β).

Exc. DUCHESNE, op. c. III. 410-17. — BOUQUET, V. 431-32; VI. 311-12; VII. 346-47. — HOLDER-EGGER, l. c. 463-72. — PLANIOL, in *Annales de Bretagne*, IX (1893/94), 236-37.

3. CARMEN PERPERAM ADSCRIPTUM PAULO DIACONO. *Inc.* Dux, via, vita tuis — *Des.* Cum grege pastores sint super astra poli. [5777

MARTINENGIUS (T. Prosp.), *Pia quaedam poemata* (Romae, 1590), 250-255; || MABILLON, t. c. 298-301; 2a ed. 272-85; || *P.L.* XCV. 1594-97.

4. VITA METRICA AUCT. FULCOIO BELLOVACENSI. *Inc. prol.* Ut reor, extremos si ferret spina racemos — *Inc.* Heroum laudes seu regum — *Des.* Hoc fratrum votum, hoc est vestra prece totum. [5778

Catal. Paris. I. 240-64.

5. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXII. 68, 71, 72. — PETRUS DE NAT. II. 79. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 11v-15v.

6. Sermo de miraculis (epitome libelli 2). *Inc. prol.* Licet, ff. cc., iugiter in laudibus Christi — *Inc.* Postquam clementis ordinatione Dei — *Des.* intercessores atque consortes, auxiliante ipso Dño... [5779

Catal. Paris. I. 264-70.

7. Miraculum an. 1100. *Inc.* Anno inc. Verbi MC, regnante Philippo — *Des.* sanavit ab insania. [5780

Du Breul, *Supplementum* (1614), 130-33.

8. Miraculum an. 1137. *Inc. prol.* Precibus et petitionibus vestris — *Inc.* Fuit in diebus Ludovici Philippi filii — *Des.* subvenire dignatus est, qui cum Patre... Amen. Acta sunt haec... Amen. [5781

Du Breul, *Supplementum,* 133-36 (deest prologus, qui suppletus est *Catal. Paris.* III. 168-69, 4°).

Maurus seu **Mortuus - natus** cultus Hoii. — Ian. 15.

Narratio. *Inc.* Anno Dñi XIIII^c et LXVI cum dñus ab. staret in Hoio — *Des.* ad honorem Dei et laudem nominis sui. [5782

Anal. Boll. XII. 354-55.

Maurus presb. et soc. mm. Remis, sub Nerone. — Aug. 22.

Vid. etiam in Passionibus SS. **Timothei et Apollinaris**.

1. Passio. *Inc. prol.* Bb. Mauri martyris Christi sociorumque eius — *Inc.* Bb. itaque apostolorum Petri et Pauli, qui se columnas — *Des.* Quicumque vero hic devote veneratur martyrem... [5783

De qua *Act. SS.* Aug. IV. 517, n. 11.

2. Passio metrica auct. Cornelio mon. S. Iacobi Leodiensis. *Inc. invocatio.* S. pater Maure, tua vox est dulcis in aure — *Inc. prol.* Famam perpetuant qui grata poemata dictant — *Inc.* Tempore quo Roma — *Des.* Iungeris ipse Deo, me prece defer eo. [5784

De Reiffenberg, *Notice sur Frère Corneille de Saint-Laurent* (in Nouveaux Mémoires de l'Académie royale des sciences et belles-lettres de Bruxelles, XIV, 1841), 5-17; || Id. in *Annuaire de la bibliothèque royale de Bruxelles,* XI (1850), 54-70.

3. Corpus donatum episcopo Leodiensi saec. XI in. *Inc.* Baldrico Leodiensis ecclesiae ep. Arnulfus... Remensis... archipraesul... Inter prima perpluraque... [5785

Catal. Brux. II. 485-86.

Maurus Afer m. Romae sub Numeriano, cultus Parentii, Floriaci, Fundis. — Nov. 22.

1. Passio. I. *Inc.* XI kal. dec. Mauri m., qui ab infantia christianus fuit — *Des.* ad portum salutis perduxit. [5786

*Hrabanus Maurus, *Martyrologium,* 22 nov. (*P.L.* CX. 1179-80); || Deperis (P.), *S. Mauro et S. Eleuterio vescovi martiri di Parenzo* (= Atti e

MEMORIE DELLA SOCIETÀ ISTRIANA DI ARCHEOLOGIA E STORIA PATRIA, XIV (1898), 30-34. — Cf. etiam PESANTE (Giov.), *S. Mauro protettore della città e diocesi di Parenzo* (Parenzo, 1891), 202-4.

II. EPITOME.

VINC. BELLOV. XII. 121; || MOMBRITIUS, II. 153v.

2. PASSIO PARENTINA. I. *Inc.* [In diebus illis] Apud Castella provinciae Africae erat quidam vir — *Des.* α) ad portum salutis perduxit, hoc est iuxta litus Istriae civitatis Parentinae, ubi corpus martyris requiescit... Martyrizatus est... Amen. [5787

vel β) ad portum *etc. ut* 2 α... ubi corpus ipsius cum multis... diutius requievit; usque ad tempus videlicet quo Genuensium *etc. etc*.... Martyrizatus est... Amen. [5788

[KANDLER (P.)], *Codice diplomatico Istriano*, I (Trieste, 1847), " anno 284 " (des. α); || *Catal. Brux.* II. 297-99 (des. α); || PESANTE, l. c. 202-4 (des. α); cf. 205 (des. β); || DEPERIS, l. c. 30-34 (des. β).

II. EPITOME.

PETRUS DE NAT. X. 93.

3. PASSIO FLORIACENSIS. I. *Inc.* In diebus *etc. ut* 2 I. — *Des. ut* 2 α. — *Inc. epilogus:* Transactis autem multorum annorum curriculis... [5789

EXC. (epilogus) *Catal. Paris.* III. 149, 83°; || LOT (F.), in *Annales de Bretagne*, XV. 73, not. 3; || *Anal. Boll.* XVIII. 374.

II. PASSIO METRICA AUCT. RADULFO TORTARIO, libris 2. *Inc. prol.* Intueor totis veteres insudasse medullis — *Inc. oratio.* Testis, Christe, tui da gesta retexere Mauri — *Inc. lib. I.* Miles, Christe, tuus tua gessit praelia Maurus — *Des. lib. II.* Mille sui versus sua demant crimina mille. [5790

EXC. Bosco (Io. a), *Bibl. Floriac.* I. 349-55 (ultima pars libri II). — *Catal. Paris.* III. 148-49, 82° (ex prol. et libro I).

4. PASSIO FUNDANA. *Inc.* Apud Castella provinciae Africae ex parentibus christianis natus est quidam vir — *Des.* ad honorem ipsius s. M-i, ubi corpus ad praesens requiescit. Passus est... Postea eius ossa... delata sunt. [5791

EXC. *Anal. Boll.* XVIII. 372-74.

Maurus ep., **Pantaleemon et Sergius** mm. Vigiliis, sub Traiano. — Iul. 27.

1. INVENTIO, TRANSLATIONES, MIRACULA SAEC. XII, AUCT. AMANDO EP. VIGILIENSI. *Inc. prol.* Amandus... Aeterni et temporalis regis secreta — *Inc.* Immensa igitur pietas Creatoris — *Des.* mensis iulii die XXX, ab inventione mense III, praestante... [5792

[MARIANUS CAVENSIS], *Officium ss. mm. Sergii, Mauri et Pantaleonis.* (Venetiis, 1550), f. 1-27v (verba genuina sunt ab editore " correcta et castigata "); || *Act. SS.* Iul. VI. 359-71 (ex editione Mariani).

2. Inventio an. 1475, auct. Daniele Francino. *Inc.* Tertio forte anno cum adiisset... Franciscus Baucius — *Des.* vel propter multitudinem praetermissa. [5793

Marianus Cavensis, t. c. f. 27v-33v (ab editore " corr. et cast. "); || *Act. SS.* t. c. 372-74 (ex edit. Mariani).

Maxellendis v. m. in pago Cameracensi, saec. VII. — Nov. 13.

1. Passio. *Inc. prol.* Dignum est atque valde necessarium — *Inc.* Tempore siquidem Theodorici regis incliti — *Des.* nos provehat, oramus, ipso auxiliante, immo cooperante... [5794

Act. SS. Belgii, III. 580-87.

2. Passio et translationes. *Inc. prol. I.* Multas esse delectationes — *Inc. prol. II.* (*metricus*). Caelica multimodis — *Inc.* Dum inter mundanas huius nostrae peregrinationis — *Des. ut* 1. [5795

Catal. Brux. II. 19-27 (praetermissis in fine nonnullis capitulis, quae ed. erant *Act. SS. Belgii,* III. 588-89, annot. *h, i, k*).

3. Passio. *Inc.* Tempore illo quo s. Vindicianus a S. Vedasto — *Des.* Qui Lietbertus vir pius inter alia sua egregia facta... [5796

(**Mut.** paucis in locis) Surius, VI (1575), 292-94; (1580), 324-26; XI (1618), 317-18; III (1875), 716-19.

Maxentia v. et soc. mm. in pago Bellovacensi, saec. V. — Nov. 20.

1. Passio. *Inc. prol.* Dilectissimi atque amantissimi ff. — *Inc.* Cum omnipotens Dñus suam facturam respicere — *Des.* mereamur donis caelestibus perfrui, praestante... [5797

Renet, *S. Lucien et les autres SS. du Beauvaisis,* III, 2 (1895), 546-48.

2. Passio. *Inc.* Fuit in partibus Scotiae princeps quidam — *Des.* terrae corpora reddentes, caelis animas inferentes. [5798

Renet, t. c. 543-45.

3. Passio. *Inc.* B. Maxentia nobili stirpe progenita — *Des.* magnificisque muneribus onerasse. [5799

Capgravius, f. 227v-28.

Maxentia vidua prope Tridentum, saec. IV extr. — April. 30.

1. Vita. *Inc.* Maxentia Romae illustri genere orta — *Des.* eidem s. M-ae dedicavit, ad laudem... [5800

Act. SS. April. III. 772 (3a ed. 781), n. 2; || Reschius, *Annales eccl. Sabionensis,* I. 235-36.

2. Vita. *Inc.* B. Maxentia fuit Ioviani temporibus — *Des.* honorifice ac devote sepelivit. [5801

Act. SS. t. c. 772-73 (3a ed. 781-82), n. 3.

3. EPITOME AUCT. BARTHOLOMAEO TRIDENTINO. *Inc.* Maxentia Romana nobilis — *Des.* in crypta sepelivit. [5802

RESCHIUS, t. c. 235.

4. LAUDATIO AUCT. IACOBO PHILIPPO BERGOMENSI. [5803

IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 123; || [BONELLI (B.)], *Notizie istorico-critiche intorno al b. m. Adelpreto* (Trento, 1761), II. 340-44.

Maxentius ab. in agro Pictavensi, † cca. 515. — Iun. 26.

1. VITA. *Inc.* S. igitur Adiutor, qui et M., Agathensis urbis incola — *Des.* ut vir sanctus praedixit. O virum ss., qui...nequeunt ore enarrari per singula. Illud tantum nunc restat agendum... vitam mereamur adipisci sempiternam. Amen. [5804

MABILLON, *Acta*, I. 578-80; 2ª ed. 560-62.
EXC. BOUQUET, III. 390-91.

2. VITA ET MIRACULA. I. VITA. *Inc. prol.* Quotiescumque divina opitulante gratia — *Inc.* S. igitur Adiutor Agathensis urbis incola — *Des.* misit ad caelum. O virum ss., qui... nequeat sacramenta. Haec tamen... sufficiant dicta. [5805

II. MIRACULA. *Inc. prol.* Ut autem miraculorum eius fides — *Inc.* Quodam autem tempore contigit ut duo muti — *Des.* ante tempus, quam verba, deficeret. Illud tantum nunc *etc. ut in* 1... [5806

Act. SS. Iun. V. 169-75; 3ª ed. VII. 149-54.

Aliquando praefixus est Vitae alter prologus (ed. *Catal. Paris.* II. 213-214), qui *inc.* " Cum s. ac bb. M-ii vita iamdudum haberetur descripta..." [5807

3. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXII. 22. — PETRUS DE NAT. VI. 14.

4. TRANSLATIONES SAEC. IX ET X. *Inc.* In nomine... Cum consuetudo merae veritatis... [5808

BESLY (J.), *Histoire des comtes de Poictou* (Paris, 1647), 217-18 (desunt quaedam in fine); || *Act. SS.* Iun. V. 175-76 (3ª ed. VII. 154), n. 2-4 (item); || LOBINEAU (G. A.), *Hist. de Bretagne*, II (1707), 75-76; || MORICE, *Mém. hist. Bretagne*, I (1742), 341-42; || *Gallia christ.* XIV (1856), instrum. 210-11; || COURSON (A. de), *Cartulaire de l'abbaye de Redon* (Paris, 1863), 228-30.

Maxima, Secunda et Donatilla vv. mm. Tuburbi, sub Maximiano. — Iul. 30.

1. PASSIO. *Inc.* In illis diebus Maximianus et Gallienus imp. litteras miserunt — *Des.* in loco exceptorio, ubi quieverunt in pace... [5809

Anal. Boll. IX. 110-16.

2. EPITOMAE.

ADO, 30 iul. — PETRUS DE NAT. VI. 159.

Maximianus m. Donatista. *Vid.* **Isaac.**

Maximianus ep. Ravennas, † 556/557. — Febr. 22.

VITA (IN AGNELLI *Lib. pont. eccl. Ravenn.*, episc. XXVI). *Inc.* Maximianus XXVI longaeva statura — *Des.* nostro staret. Sedit... [5810

* AGNELLUS (*MG.* Scr. rer. langob. 325-33).

Maximianus ep. Syracusanus, † 594. — Iun. 9.

* GREG. MAGNUS, *Dial.* III. 36 (*P.L.* LXXVII. 304-5). — PETRUS DE NAT. v. 100.

Maximilianus et soc. mm. Ephesi. *Vid.* **Dormientes** (Septem).

Maximilianus (ep. Laureacensis) m. in Norico, sub Diocletiano. — Oct. 12.

VITA ET MIRACULA. *Inc.* Si christiana religio devota celebritate veneratur... Tradunt namque scripta — *Des.* quae deinceps non est effecta tributaria Romanorum. [5811

Vita ac legenda S. Maximiliani, s. l. a. [Coloniae, 1490] (= COPINGER, II, n° 3937), sign. a.ij-b.8; ‖ PEZ, *Scr. rer. austr.* I. 22-34; ‖ *Act. SS.* Oct. VI. 52-58 (omissis ultimis capitulis).

Exc. FILZ (M.), in *Jahrbücher der Literatur,* LXX (Wien, 1835), Anzeige-Blatt, 43-49.

In aliquot codicibus, omisso initio, Passio *inc.* " In Celeia civitate fuit quidam vir... " [5812

Maximilianus m. Thebestae, † 295. — Mart. 12.

PASSIO. *Inc.* Tusco et Anulino coss. IV id. mart. Tevestae in foro — *Des.* ipse postmodum secuturus (*al.* securus). Deo gratias. Amen. [5813

Lactantii de mortibus persecutorum liber. Accesserunt Passiones SS. Perpetuae et Felicitatis etc. (Oxonii, 1680), 39-46; ‖ MABILLON, *Vet. anal.* IV. 566-68; 2ª ed. 181-82; ‖ RUINART (1689), 309-11; (1713), 300-302; (1731), 263-64; (1802), II. 208-12; (1859), 340-42; ‖ THEURERUS (I.), *Passio S. Maximiliani mart. e latino in graecum versa* (Argentorati, 1697), 4-5.

Maximinus ep. Aquis Sextiis, saec. I. — Iun. 8.

PETRUS DE NAT. v. 101. — Vid. etiam narrationes de **Maria Magdalena**.

Maximinus ab. Miciacensis, † cca. 520. — Dec. 15.

1. VITA. **a**. *Inc. prol.* Plures fuisse sectas, quae sapientiam — *Inc.* Gentem Francorum fuisse bellicosissimam — *Des.* α) per miraculorum plurimos effectus, cui est honor... [5814

vel β) quamdiu s. membra tegere meruit, praestante... [5815

MABILLON, *Acta,* I. 581-91; 2ª ed. 564-73. — Cf. *Catal. Paris.* II. 263, 16° (de clausula β, nempe ubi omissum est ultimum capitulum).

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 531-32; || BOUQUET, III. 393-95. — *Act. SS.* Iul. V. 74-77 (de S. Euspicio).

b. *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 1 a. — *Des.* et donariis pro possibilitatis modulo exornavit, adiuvante... [5816

Exc. (ea nempe pars quae diversa est ab 1 a) *Catal. Paris.* I. 300-303; cf. 294, 17°.

2. VITA AUCT. BERTHOLDO MON. MICIACENSI. *Inc. carmen.* Hoc, reverende sacer Iona, percurre volumen — *Inc. prol.* Sanctorum praeconia virorum — *Inc.* Regnante igitur Clodoveo... Qui soli cordium inspectori Dño — *Des.* propitia Dei omnipotentis misericordia, qui vivit... [5817

MABILLON, t. c. 591-97; 2ª ed. 573-79.

3. VITA. *Inc.* Tempore illo cum pars Austriae imperialis aulae — *Des.* caeci illuminantur, daemones effugantur, praestante... [5818

Cf. *Catal. Paris.* III. 165, 30°.

4. VITA. *Inc.* Cum rex Clodoveus ab oppido Virdunensi — *Des.* ad viri Dei sepulcrum liberatus est. [5819

GONONUS (B.), *Vitae Patrum Occid.* 217-18.

5. MIRACULA AUCT. LETALDO MON. MICIACENSI. *Inc. prol.* In flammam sciens et prudens — *Inc.* Diu me pertractante quid potius — *Des.* plebs concurrens stuperet universa. [5820

MABILLON, t. c. 598-613; 2ª ed. 579-94; || *P.L.* CXXXVII. 795-824.
Exc. BOUQUET, III. 445-46; V. 469; VII. 372-73; IX. 124. — MORICE, *Mém. hist. Bretagne*, I. 334-35.

6. INVENTIO CORPORIS S. MAXIMINI ET DISCIPULORUM EIUS. *Inc. prol.* In plurimis sanctorum patrum festis — *Inc.* Primi igitur tempore Clodovei regis — *Des.* ad omnia opera bona sanctus usus est Spiritus, qui a Patre Filioque... Amen. [5821

Exc. (ultima pars) MABILLON, *Acta*, VI, 1. 252-53; 2ª ed. 224-25.

Maximinus ep. Treverensis, † saec. IV med. — Mai 29.

1. VITA. *Inc. prol.* Deo in sanctis suis signa atque prodigia — *Inc.* Igitur s. ac Deo dilectus M. Aquitaniae — *Des.* et cottidie operatur, ipso Dño I. C. adiuvante... [5822

Act. SS. Mai VII. 21-24. — Praefixus est aliquando alius prologus (cf. *Catal. Paris.* I. 343, 89°), qui *inc.* "Ad illustrationem caritatis vestrae..." [5823

2. VITA AUCT. SERVATO LUPO. *Inc. prol.* Lupus Waldoni suo salutem. Amicos honestis certare officiis — *Inc.* Maximus urbis Aquitanicae Pictavorum — *Des.* etiam propria sorte, mereamur. [5824

SURIUS, III (1572), 427-32; (1579), 487-92; V (1618), 223-23*bis*; IX (1878), 297-303; || *Servati Lupi opera*, ed. BALUZIUS (Paris. 1664, et iterum Antverpiae, 1710), 275-91; || *P.L.* CXIX. 665-80; || KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 74-82.
Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 788; III. 376. — BOUQUET, III. 646.

3. MIRACULA AUCT. GREGORIO TURON. *Inc.* Est et apud urbem Trevericae suburbano s. Maximinus... [5825

*GREG. TURON. *Glor. conf.* 91 (93).

4. MIRACULA AUCT. SIGEHARDO MON. S. MAXIMINI TREVER. *Inc. prol.* Omni in Christo reverentia... Wikero Sigehardus. Rogas, pater — *Inc.* Exordium huius opusculi illi miraculo insigni statueram dedicare — *Des.* ad ista tandem impulerit. [5826

Act. SS. t. c. 25-33. — De initio (" Exordium... ") cf. WAITZ, l. c. infra, 230, not. *p* ; *Anal. Boll.* IX. 268, 15°.

EXC. HONTHEIM, *Prodr. hist. Trev.* I. 465-68. — WAITZ (G.), in *MG.* Scr. IV. 230-34; || *P.L.* CXXXIII. 967-78.

5. CARMEN DE VITA ET MIRACULIS. *Inc.* Praesul regalem... Urbem Trevericam petit — *Des.* bona miraque sancto. [5827

KRAUS (F.-X.), in *Jahrbücher des Vereins von Alterthumsfreunden im Rheinlande,* L-LI (1871), 205-10.

6. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XV. 7. — PETRUS DE NAT. V. 64. — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 288b-88c ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 77v-78.

Maximus et soc. mm. in Aprutio, saec. IV. — Oct. 11.

LECTIONES. *Inc.* Anno ab inc. Dñi fere CCCVI surrexit impiissimus — *Des.* ipsorum meritis proteguntur. [5828

Act. SS. Oct. XII. 191-92.

Maximus levita m. Aquilanus, sub Decio.—April. 30, Oct. 19.

1. PASSIO. **a**. *Inc.* Decius imp. volens opprimere vel superare legem christianorum — *Des.* reddidit spiritum. Passus est autem... apud Asiam provinciam II id. mai... regnante Dño... [5829

Act. SS. April. III. 732-33; 3a ed. 740-41; || RUINART (1689), 144-45; (1713), 156-58; (1731), 133-34; (1802), I. 359-61; (1859), 203-4; || COPPOLA (Gius.), *Dissertazione sopra gli atti di S. Massimo* (Napoli, 1749), 10-11; || *Act. SS.* Oct. VIII. 420-21.

b. *Inc.* Decius imp. volens destruere et superare legem — *Des.* reddidit Deo spiritum, sepultusque est... memoria nominis eius desuper a christianis aedificata. [5830

CORNELIUS (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* II. 206-9 (appositis var. lect. recensionis **1 a**).

c. *Inc.* Decius imp. volens legem premere vel superare — *Des.* reddidit spiritum. [5831

CORNELIUS, t. c. 209-11.

d. (**Mut.**?) *Inc.* Decius imp. volens profligare legem — *Des.* tradidit animam Christo, cui est honor... [5832

SURIUS, II (1571), 953-54; (1578), 1066; IV (1618), 388; IV (1876), 757-758; || BARONIUS, *Annales,* an. 254, XXIV (omisso initio).

e. *Inc. prol.* Sub Decio imp. apud Asiam civitatem — *Inc. ut* 1 a. [5833

Cf. *Act. SS.* Mai VII. 15, n. 9.

2. Passio. *Inc. praeambulum.* Levita Christi M. nobili genere ortus — *Inc.* Tempore igitur Decii impiissimi imp. saeva persecutio — *Des.* et sepelierunt eum. Passus est autem... xiv kal. nov... [5834

Act. SS. Oct. VIII. 417-19.

3. Epitome.

Petrus de Nat. ix. 85.

4. Inventio saec. X. a. *Inc.* Quomodo et quando per ecclesiam Furconensem — *Des.* quod in eadem ecclesia reconditum est. [5835

Antinorius (A.), apud Muratorium, *Antiquitates italicae medii aevi,* VI (1742), 489-91. — Vid. etiam *Act. SS.* l. c. infra **4 b**.

Privilegium, de quo in clausula, est diploma spurium Ottonis I, de quo vid. *MG.* Diplomata, I. 623-26.

b. *Inc.* Post b. et gloriosum passionis triumphum b. M-i — *Des.* ad Lateranense rediit palatium. [5836

Act. SS. Oct. VIII. 407-9, n. 29-35.

Maximus ab. Cainonensis, saec. V. — Aug. 20.

1. Vita auct. Gregorio Turon. *Inc.* Fuit autem quidam religiosus — *Des.* ad serviendum Deo. [5837

*Greg. Turon. *Glor. conf.* 22; || *Act. SS.* Aug. IV. 56.

2. Vita et miracula. I. Vita. *Inc.* Temporibus Martiani et Valentiniani imp. et Clodovei... b. Maximus bb. Martini Turonensis discipulus — *Des.* In ipso autem templo, quo corporaliter quiescit... [5838

II. Miracula. *Inc.* Omnium largitori bonorum... Primum igitur exemplum bonorum omnium Bernardum sumamus — *Des.* ad mea regredior. Tua sunt haec, Iesu Dñe, opera... [5839

Salmon (A.), *Vie et légendes de S. Mexme,* in Mémoires de la Société archéologique de Touraine, XIII (1861), 165-72 et 173-80. — (Lacuna suppleta in Vita) *Catal. Paris.* II. 224-25, 115°.

3. Vita. *Inc.* Fuit quondam vir valde religiosus — *Des.* et gratias persoluturus regreditur. Tua sunt haec, Iesu Dñe, opera... [5840

Officium proprium sanctorum et sanctarum insignis ecclesiae collegiatae B. Maximi Cainonensis (Chinonii, 1658) [non vidimus]; || Salmon, l. c. 157-64.

Maximus ab., **Anastasius** mon. **et** alius **Anastasius** presb. et apocrisiarius romanus, conf. Constantinopoli, † 662, 662 et 666. — Aug. 13.

Documenta latine translata ab Anastasio Bibliothecario.

I. Collatio S. Maximi cum principibus. *Inc.* Die qua dñus M. et is qui cum eo erat — *Des.* repromissionem suam confirmans. [5841

II. Collatio S. Maximi cum Theodosio ep. Caesareae. *Inc.* Quae mota sunt de immaculata nostra christianorum fide — *Des.* et post partum iterum vere virgo casta, iuva. [5842

III. Epistula Anastasii apocrisiarii (de obitu Maximi et Anastasii mon., etc.) *Inc. prol.* Exemplar propriae scriptionis — *Inc. epist.* Dño meo... Theodosio presb... Memoriam iustorum — *Des.* vitam excedam. — *Inc. epil.* Scholion. Obiit autem — *Des.* indictione x. [5843

IV. Hypomnesticon auct. Theodosio ac Theodoro monachis (de afflictionibus SS. Maximi et Anastasiorum, S. Martini papae etc.) *Inc. lemma.* Scholion sive hypomnesticon — *Inc.* Oportet eos qui haec legerint — *Des.* divino Spiritu nunc et semper... Amen. [5844

Sirmondus (I.), *Anastasii Bibliothecarii ... collectanea* (Paris. 1620), 114-141, 149-91, 192-206, 251-72; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), XII. 848-51, 852-58, 858-60, 864-67; || *Iacobi Sirmondi ... opera varia,* III (Paris. 1696), 528-43, 548-72, 573-80, 601-12; *id.* III (Venetiis, 1728), 334-50, 355-74, 375-80, 395-402; || Gallandius, XIII. 50-59, 61-75, 76-78, 86-90; || *P.L.* CXXIX. 604-24, 626-58, 659-64, 681-90.

Exc. *Act. SS.* Aug. III. 106 sqq. passim.

Maximus m. Cumis, sub Diocletiano. — Oct. 30.

1. Passio. a. *Inc.* Sub Diocletiano et Maximiano imp. facta est ingens persecutio — *Des.* beneficia usque nunc ostendit per virtutem Dñi N. I. C., qui... [5845

Bibl. Casin. III. Floril. 147-50; || *Act. SS.* Oct. XIII. 319-24, col. 2.

b. *Inc.* Temporibus Diocletiani et Maximiani imp. sub Antonino praefecto facta est persecutio — *Des.* qui sanctos suos coronat. Passus est bb. M. iv kal. nov., regnante... [5846

Cassitus (A. V.), *Acta sincera S. Maximi mart. Cumani* (Romae, 1800), 60-77; || *Act. SS.* t. c. 319-25, col. 1; || Taglialatela (G.), *Orazoni sacre,* V (Napoli, 1890), 128-39.

2. Passio. *Inc.* Diocletianus et Maximianus imp. tyrannidis suae, quo contra christianos — *Des.* aromatibus condierunt, regnante... [5847

Cassitus, t. c. 141-59.

Exc. *Act. SS.* Oct. VIII. 405, n. 18.

3. Translatio Neapolim an. 1207. *Vid.* **Iuliana** v. m. Nicomediae, 4.

Maximus et Venerandus mm. in dioec. Ebroicensi, saec. IV/V. — Mai 25.

1. Passio auct. Pseudo-Etherio et Pseudo-Marco. *Inc. prol.* Reverentissimo et praesulum ss. dño Germano Etherius et Marcus... Victorias pretiosorum mm. M-i ep. et fratris sui V-i, quibus adusque interfuimus — *Inc.* Erant igitur duo fratres gemini — *Des.* qui in partes Italiae regrederetur. Locum vero quem b. M... Amen. [5848

Versionem gallicam libelli inediti, quem in cod. Ebroicensi 101 repperat, protulit SAUVAGE, in *Recueil des travaux de la Société libre d'agriculture, sciences, arts et belles-lettres du département de l'Eure*, 2ᵉ sér. VII (1847), 181-205.

Lectiones, de quibus *Catal. Paris.* III. 577, 7°, ex hoc libello excerptae sunt; deest ibi prologus; ceterum iisdem verbis narratio *inc.* et *des.*

2. PASSIO. *Inc.* Anno siquidem inc. Dñi CCC circiter et LXVI, praesidente sedi Romanae... papa Damaso... [5849

De qua *Act. SS.* Mai VI. 36, n. 4.

3. INVENTIO CORPORUM AN. 964.

Narrata est in *Miraculis S. Wulframni (vid. **Wulframnus**, 3), c. 5; || *Act. SS.* t. c. 36 (3ᵃ ed. 35-36), n. 2.

Maximus ab. S. Iohannis Limonici, m. † 625. — Ian. 2.

PASSIO. *Inc. genealogia.* Fuit vir unus de territorio Celmanes — *Inc.* Igitur s. M. ortus est in territorio Caturcense — *Des.* super Limonia fluenta; ibi... requiescit in pace, ipso adiuvante... [5850

Act. SS. Ian. I. 91-94.

Exc. BOUQUET, III. 499.

Maximus ep. Patavinus, saec. II. — Aug. 2.

INVENTIO (MAXIMI, IULIANI PATRICII, FELICITATIS VIRG. ET SS. INNOCENTIUM) AN. 1053. *Inc. prol.* Quoniam per divinis ortatis — *Inc.* Anno igitur dñico incarnationis suae MLIII, ind. VI, Henrico II imp. — *Des.* et in oratorio S. Iustinae. Ubi florent orationes eorum... [5851

DONDI DALL' OROLOGIO (Fr.), *Ist. eccl. di Padova*, III (1807), documenta, 15-17. — (**Mut.**, omissis prologo et clausula) *Act. SS.* Aug. I. 110 (3ᵃ ed. 111), n. 4-7.

Maximus ep. Reiensis, † 451/462. — Nov. 27.

1. LAUDATIO AUCT. FAUSTO EP. REIENSI. *Inc.* Locuturi de perfectione summi antistitis et conf., multum veremur — *Des.* per rediviva in filiis merita iam surrexerit. [5852

D. Eusebii Emisseni ep. homeliae (Paris. 1547 et iterum 1561 et 1589), f. 89ᵛ-94ᵛ; || *Divi Eusebii Emisseni ep. opera* (Paris. 1575), f. 296-99ᵛ; || SURIUS, VI (1575), 597-601; (1581), 643-47; XI (1618), 608-10; || BARRALIS, *Chronologia Lerinensis*, II. 115-19; || *Bibl. patr. Colon.* (1618), V, 1. 576-578; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), VI. 654-56.

2. VITA AUCT. DYNAMIO PATRICIO. **a.** *Inc. epist.* Dño bb. patri Urbico... Dum apostolicae, pater, fidei — *Inc. prol.* Bb. Maximi Regensis urbis antistitis hodie — *Inc.* Hic igitur in vico proprio, cui vocabulum est Decomeco — *Des.* nec silere mysterium. Ergo tota devotione... [5853

(**Mut.**) SURIUS, VI (1575), 601-6; (1581), 647-52; XI (1618), 611-13; XI (1880), 689-95; || BARRALIS, t. c. 120-26; || *P.L.* LXXX. 31-40. — Codices inspeximus.

Exc. *Gallia christ.* I (1715), 394 (epistula non integra). — ALBANES (J.-H.),

Gallia christiana novissima, Aix (Montbéliard, 1895), instrum. 370-71 (epistula).

b. *Inc. prol. Iacobi de Guisia.* Licet diversi diversimode opinentur — *Inc. prol. ut in* 2 a. — *Inc. ut* 2 a. — *Des.* nam virtus permanet infinita, praestante... [5854

*IACOBI DE GUISIA, *Annales Hannoniae*, XI. 56-65 (ed. FORTIA, VIII. 222-60).

Exc. SACKUR (E.), in *MG*. Scr. XXX. 144-45.

3. MIRACULUM. *Inc.* Maximus Regensis ep. atque conf... [5855

*GREG. TURON. *Glor. conf.* 82 (83).

4. EPITOME. [5856

PETRUS DE NAT. VIII. 131.

5. TRANSLATIO RELIQUIARUM MON. NANTUACUM SAEC. XI EXTR. *Inc.* Multis rutilantibus signis, quibus constare... [5857

Exc. (ipsa translatio, omissa altera parte libelli, quae est de miraculis). *Ouvrages posthumes de D. Jean Mabillon et de D. Thierri Ruinart* (Paris, 1724), III. 335-38; || *P.L.* CLI. 265-68.

Maximus I ep. Taurinensis, † 408/423. — Iun. 25.

1. *GENNADIUS, *De vir. ill.* 41.

2. VITA. *Inc.* B. Maximus doctor egregius — *Des.* ut quo nunc provocante... perveniamus ad Christum, qui... [5858

Act. SS. Iun. V. 50-52; 3ª ed. VII. 44-46.

Mazota v. in Scotia, saec. V. — Dec. 23.

VITA. *Inc.* Dum universo terrarum orbi — *Des.* atque XI kal. iān. ibidem sollemniter excolitur dies. [5859

Brev. Aberdonense, pars hiem., Propr. SS. 22-23.

Mechtildis. *Vid.* **Mathildis.**

Mechtildis de Hackeborn monialis in Helpede, † 1298. — Nov. 19.

NARRATIONES DE VITA.

Passim in MECHTILDIS opere quod inscribitur **Liber specialis gratiae* (REVELATIONES GERTRUDIANAE AC MECHTILDIANAE. II. *S. Mechtildis... Liber specialis gratiae*, Pictavii, 1877, 1 sqq.; de aliis editionibus vid. ibid. VIII sqq.).

Inde excerpta est Vita quam ed. GONONUS, *Vitae Patrum Occid.* 233-37. *Inc.* " Fuit virgo quaedam M. nomine, ab infantia... " — *Des.* " quem totis viribus optaverat ". [5860

Mechtildis v. (in Belgio?).

VITA. *Inc.* Quaedam puella nomine M. cum adhuc iuvenis esset — *Des.* de exsilio huius mundi in perpetuam laetitiam. [5861

Exc. *Anal. Boll.* XIV. 246.

Medana v. in Scotia. — Mai 19.

VITA. *Inc.* Medana v. Dei castissima ex Hibernia oriunda — *Des.* crebra fiunt miracula. [5862

Brev. Aberdonense, pars aest., Propr. SS. 158v-59.

Medardus ep. Noviomensis, † cca. 557. — Iun. 8.

1. CARMEN AUCT. FORTUNATO. *Inc.* Inter Christicolas quos actio vexit in astra — *Des.* Auxilium posco; da mihi vota, precor. [5863

SOLANIUS (I. S.), *Venantii Honorii Fortunati ... carminum libri octo* (Venetiis, 1578), 40-46; || *Bibl. patr. Paris.* (1589), VIII. 846-50; || BROWERUS (Chr.), *Venantii ... Fortunati ... carminum ... libri XI* (Moguntiae. 1603), 63-68; 2a ed. (Moguntiae, 1617), 63-68; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), X. 537-39; || *Act. SS.* Iun. II. 78-79; || [AMATUS (P.)], *Collectio Pisauriensis omnium poematum,* VI (Pisauri, 1766), 201-2; || *Act. SS. Belgii,* II. 120-124; || *Fortunati opera,* ed. LUCHI, I. 65-69; || *P.L.* LXXXVIII. 110-15; || *Fortunati opera poetica,* ed. Fr. LEO, in *MG.* Auct. ant. IV, 1. 44-48.

2. VITA PERPERAM ADSCRIPTA FORTUNATO. *Inc.* Bb. Medardi antistitis vitam, quae per universum orbem — *Des.* mundo praestitit ornamentum, cui est honor... [5864

D'ACHERY, *Spicilegium,* VIII. 391-97; || ID. ed. DE LA BARRE, II. 70-71; || *Act. SS.* t. c. 79-81; || *Act. SS. Belgii,* II. 125-29; || *Fortunati opera,* ed. LUCHI, II. 122-28; || *P.L.* t. c. 533-40; || *Fortunati opera pedestria,* ed. Br. KRUSCH, in *MG.* Auct. ant. IV, 2. 67-73.

EXC. Bosco (Io. a), *Bibl. Floriac.* II. 150-53; || *P.L.* CXXXII. 639-42. — DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 545. — BOUQUET, III. 451-52. — VILLANUEVA, *Viage literario,* XV. 313-14.

3. VITA. *Inc. prol.* Fortunatus natione Italus, presb. Ravennensis — *Inc.* Igitur b. M. in lege Dñi ab ipso tenero ungue — *Des.* ventre vacui perierunt. [5865

D'ACHERY, *Spicilegium,* VIII. 397-410; || ID. ed. DE LA BARRE, II. 71-75; || *Act. SS.* t. c. 82-86; || *Act. SS. Belgii,* II. 131-42.

EXC. BOUQUET, III. 452-54.

4. VITA ADSCRIPTA RADBODO EP. NOVIOM. *Inc.* Bb. Medardus, egregiae vir sanctitatis, patre Nectardo — *Des.* repromisit consolationem I. C. filius Dei, qui... [5866

SURIUS, III (1572), 553-64; (1579), 658-69; VI (1618), 132-38; VI (1877), 203-17; || *Act. SS.* t. c. 87-94; || *Act. SS. Belgii,* II. 143-60; || *P.L.* CL. 1499-1518.

EXC. DUCHESNE, t. c. 546-48. — BOUQUET, III. 454-55.

5. VITA. *Inc. prol.* S. Medardi ep. et conf. vitam, ea procul dubio causa — *Inc.* Inter orthodoxos s. ecclesiae viros — *Des.* ad caelestem feliciter pervenit gloriam, praestante... [5867

Bosco (Io. a), t. c. 113-35.

EXC. *Act. SS.* t. c. 90-95 in annotatis.

6. VITA. *Inc. ut* 2. — *Des. ut* 5. [5868

Cf. *Catal. Paris.* I. 515, 11°.

7. CARMEN PERPERAM ADSCRIPTUM S. AUDOENO. *Inc.* Tempore Gildardus iam fratres atque Medardus — *Des.* Nobis esse boni dignentur ubique patroni. [5869

SURIUS, III (1572), 565-66; (1579), 669-70; VI (1618), 139.

8. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXII. 62. — PETRUS DE NAT. V. 97.

9. MIRACULA. *Inc.* Medardus vero gloriosus conf. iuxta urbem Sessionas — *Des.* medicamina sunt experti. [5870

*GREG. TURON. *Glor. conf.* 93 (95).

10. TRANSLATIO DIVIONEM SAEC. X IN. a. *Inc. prol.* Post gloriosissimum confessoris eximii M-i transitum — *Inc.* Igitur dum Marcomannorum gens effera — *Des.* Deo ibi famulantibus. [5871

Act. SS. t. c. 95-97, n. 3-10.
EXC. BOUQUET, IX. 150-51.

b. (EPITOME). *Inc.* Anno dñicae inc. DCCCCI, ind. IV, in mense maio — *Des.* beneficia non modica. Post haec autem evoluto... [5872

[FYOT], *Hist. de l'église ... de Saint-Estienne de Dijon* (Dijon, 1696), preuves, 50-51; || *Act. SS.* t. c. 97, n. 12, 13.

11. SERMONES ADSCRIPTI ODILONI MON. SUESSIONENSI. I. *Inc.* Operae pretium est, ff. cc., ut in memoriam — *Des.* Unigenitus Dei inferat; cuius regnum... Amen. [5873

II. (DE SS. MEDARDO ET GILDARDO). *Inc.* SS. confessorum gloria per condigna — *Des.* eorum vestigia sequi, praestante... Amen. [5874

BOSCO (Io. a), t. c. 136-43, 143-50; || *P.L.* CXXXII. 629-34, 634-39.

Medericus ab. Aeduensis, † cca. 700. — Aug. 29.

1. VITA ET TRANSLATIO AN. 884. I. VITA. *Inc. prol.* Si saecularium scriptores litterarum — *Inc.* Quam vocem audiens M. Aeduae civitatis — *Des.* quem toto corde dilexit in terris, qui cum Patre... Amen. [5875

II. TRANSLATIO. *Inc.* Anno autem inc. Dñi N. I. C. DCCCLXXXIV — *Des.* in praemiorum perceptione, adiuvante... [5876

MABILLON, *Acta*, III, 1. 10-15; 2ª ed. 7-12 (paucis resectis); || *Act. SS.* Aug. VI. 520-25.
EXC. BOUQUET, IX. 110-11.

2. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXV. 92; || SURIUS, VII (1581), 650-51; IV (1579), 1010; VIII (1618), 328; VIII (1877), 739-40. — PETRUS DE NAT. VIII. 25.

Medicus m. Utriculi, sub Antonino. — Iun. 25.

PASSIO. *Inc.* Antonino imp. regnante, erat ingens persecutio — *Des.* in crypta cum multis. Passus est... [5877

Act. SS. Iun. V. 8-9; 3ª ed. VII. 7-8; || CANCELLIERI (Fr.), *Memorie di S. Medico mart.* (Roma, 1812), 8-12.

Meginratus seu **Meinradus** erem. m. † cca. 681. — Ian. 21.

VITA. *Inc. prol.* Dicturus ven. viri M-i eremitae et m. passionem — *Inc.* Temporibus Karoli gloriosissimi imp. — *Des.* regnante Hludowico rege... anno XXVIII regni eius. [5878

[BRANT (S.)], *Passio S. Meynrhadi mart. et heremitae,* Basileae, 1496 (HAIN, 12453), sign. a.jᵛ-b.iiij; || HARTMANN (Chr.), *Annales Heremi Deiparae matris* (1612), in fine, sign. Ss-Ss.4ᵛ; || *Act. SS.* Ian. II. 382-85; 3ª ed. 746-749; || MABILLON, *Acta,* IV, 2. 64-68; 2ª ed. 67-71; || *P.L.* CXLII. 1177-1184; || HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 445-48. — (Paulum **mut.**) SURIUS, I (1570), 498-501; (1576), 516-19; (1618), 344-46; (1875), 541-45; || GONONUS (B.), *Vitae Patr. Occid.* 65-67.— **Var. lect.** DÜMGE (C.) et MONE (F.), in *Archivo* Pertzii, IV. 332-33; MONE, *Quellensammlung,* I. 53-54.

Meingoldus comes, cultus Hoii, († 892). — Febr. 8.

1. VITA. *Inc. prol.* Si ea digerendo inserantur — *Inc.* Igitur martyr Dei M. de nobili prosapia Francorum — *Des.* Laborent igitur... in vita aeterna glorientur. [5879

Act. SS. Febr. II. 191-96 (**var. lect.** *Catal. Brux.* I. 520, 6°); || HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 557-63.

2. MIRACULA. *Inc.* Theodericus quidam civis Hoiensis filium habuit — *Des.* se illos singulis annis oblaturum. [5880

Act. SS. t. c. 196-97. — **Var. lect.** *Catal. Brux.* l. c.

Meinradus. *Vid.* **Meginratus.**

Meinulfus diac. Paderbornensis, † saec. IX med.

1. VITA ET MIRACULA AUCT. SIGEWARDO, libris 2. **a.** *Inc. epist.* Albino patri... Inter eos, mi doctor Albine — *Inc. prol.* Annuente gratia Spiritus sancti — *Inc. lib. I.* Tempore quo gentem Saxonum — *Des. lib. II.* semita, terminus idem. [5881

OVERHAM (A.), *Vita B. Meinwerci... Accesserunt... Vita SS. Meinulphi et Heimeradi* (Neuhusii, 1681), 162-88; || *Act. SS.* Oct. III. 209-16.

Exc. BROWERUS (Chr.), *Vita b. m. Meinwerci... Accessit et vita S. Meinulphi* (inter SIDERA GERM. Moguntiae, 1616), 85-87; || SURIUS, X (1618), 86-87. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* XV. 412-17.

b. (EPITOME). *Inc.* Dum Carolus Magnus imp. Romanorum — *Des.* veniam consequi minime dubitarent. Amen. [5882

Exc. *Catal. Brux.* I. 390-91, 39°.

2. VITA ET MIRACULA AUCT. GOBELINO PERSONA. *Inc. prol. I.* Dum super flumina Babylonis — *Inc. prol. II.* Postquam Alexander Philippi Macedo — *Inc.* Anno igitur inc. dñicae DCCLXX cum Carolus Magnus — *Des.* per tempora longiora differret. [5883

Act. SS. t. c. 216-24. — (Mut., omissis prologis) Surius, V (1574), 584-87; (1580), 667-71; X (1618), 84-86; III (1875), 647-54.

Meinwercus ep. Paderbornensis, † 1036. — Iun. 6.

Vita. *Inc. prol.* Posteaquam mediator Dei et hominum — *Inc.* Germania post Scythiam inferiorem — *Des.* Ecce virum probabilem...: Omni ergo praedicandus gloria... Amen. [5884

Browerus (Chr.), *Vita b. m. Meinwerci* (inter Sidera Germ. Moguntiae, 1616), 12-83; || Surius, VI (1618), 84-106; || Overham (A.), *Vita b. Meinwerci* (Neuhusii, 1681), 1-161; || *Act. SS.* Iun. I. 511-52; 3ª ed. 503-43 (nonnullis praetermissis); || Leibnitius, *Scr. rer. Brunsv.* I. 517-64; || Pertz, *MG.* Scr. XI. 106-61.

Exc. Duchesne, *Hist. Franc. scr.* III. 429. — Mabillon, *Acta*, VI, 1. 382-394; 2ª ed. 338-49. — Hontheim, *Prodr. hist. Trev.* I. 663-65. — Bouquet, V. 481-82; IX. 114; X. 373.

Melania senior matrona Romana, † 410. — Iun. 8.

*Palladius, A. 33 et 42 (*Vitae Patrum*, ed. Rosweydus, 967 et 970-71; 2ª ed. 973 et 976-77; || *P.L.* LXXIV. 318-20 et 327-29). — Vinc. Bellov. xviii. 89; || Molinier et Kohler, *Itin. Hieros.* II, 1. 69-70. — Petrus de Nat. ix. 94. — Iac. Philippus Bergomensis, c. 115.

Melania iunior matrona Romana, † 439. — Dec. 31.

1. Vita. a. *Inc. prol.* Benedictus Deus, qui suscitavit tuum pretiosum caput — *Inc.* Igitur ipsa bb. quondam romanae urbis senatui fuit prima, violenterque iuncta — *Des.* nec in cor hominis ascendit, quae praeparavit Deus diligentibus se; cui est honor... [5885

Anal. Boll. VIII. 19-63 (desunt quaedam in medio, quae suppleta sunt ex moderna versione libelli graeci: ibid. 52-55, cap. 22-29 init.).

Exc. Molinier et Kohler, *Itin. Hieros.* II, 1. 133-42.

b. (eadem contracta). *Inc.* Igitur bb. Melania Romanae urbis senatui fuit. Hanc autem parentes — *Des.* et laeta in gaudium Dñi, quod praeparavit Deus diligentibus se; cui est gloria... [5886

Bibl. Casin. III. Floril. 308-12.

2. Epitomae.

*Palladius, A. 42 et 49 (*Vitae Patrum*, ed. Rosweydus, 970-71 et 973-74; 2ª ed. 976-77 et 978-80; || *P.L.* LXXIV. 327-29 et 332-34). — Petrus de Nat. ix. 95.

Melanius ep. Redonensis, † cca. 530. — Ian. 6, Nov. 6.

1. Vita. a. *Inc. prol.* Dum ss. patrum priscorum ven. memoria — *Inc.* Postquam ergo Dñus N. I. C. mundum sua passione — *Des.* et aures viventium venire permisit. Quo in loco ab omnibus colitur... [5887

Krusch (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 372-76, col. 1 (nonnullis praetermissis).

b. *Inc. prol. ut in* 1 a. — *Inc. ut* 1 a. — *Des.* praestantur beneficia usque in hodiernum diem. Quo in loco colitur Deus... [5888

Catal. Paris. I. 71-77; || Krusch, l. c., col. 2.

c. *Inc.* (?) S. Dei sacerdos M. Rhedonensis ep. nobilis fuit... [5889

Exc. Morice, *Mém. hist. Bretagne,* I. 186-87.

d. (Vita interpolata). *Inc. prol. ut in* 1 a. — *Inc. ut* 1 a. — *Des.* et cum fide postulantibus usque in hodiernum diem. Colitur autem dies depositionis illius... [5890

Act. SS. Ian. I. 328-33.

Exc. Duchesne, *Hist. Franc. scr.* I. 533. — Bouquet, III. 395-96.

2. Vita. *Inc. prol.* Dum in laude divini aeternique — *Inc.* Creatoris totius ac inenarrabili potentiae — *Des.* Ibi etiam in honore ipsius constructa superest ecclesia... [5891

Catal. Paris. II. 531-41.

3. Epitomae.

Vinc. Bellov. xxii. 24. — Petrus de Nat. ii. 49.

4. Miraculum auct. Gregorio Turon. *Inc.* Melanius autem Redonicae urbis ep. post innumerabilium... [5892

* Greg. Turon. *Glor. conf.* 54 (55).

5. Miracula saec. XI in. *Inc.* Moris est christianorum — *Des.* per merita b. M-ii viventem remeare viderunt. [5893

Act. SS. t. c. 334.

6. Miracula saec. XI (Epistula Gervasii ep. Remensis). *Inc. prol.* Gervasius... Petisti a me quondam — *Inc.* Cum quadam die felicis memoriae Rorans avia mea — *Des.* scriptor haberet. [5894

Act. SS. t. c. 333.

7. Miracula saec. XI/XII. *Inc. prol.* Quae Dñus in terris ad sui magnifici nominis gloriam — *Inc.* Cum olim monasterium b. M-ii sub Triscando abbate — *Des.* (*mutila*) scilicet quae propria erant monachorum, incendio | [5895

Anal. Boll. IX. 438-44.

Melarius. *Vid.* Melorus.

Melchiades papa. *Vid.* Miltiades.

Mellitus ep. Londinensis et Cantuariensis, † 624. — April. 24.

1. * Beda, *Hist. eccl.* i. 29, 30; ii. 3-7.

2. Vita auct. Goscelino. *Inc.* Praecellentissimus Anglorum apostolus Augustinus — *Des.* testatur te affuisse. [5896

Cf. Hardy, *Descr. catal.* I. 219-20.

3. Eiusdem epitome. *Inc.* Cum autem s. Augustinus regem Ethelbertum — *Des.* Mellitus a sinistris. [5897

Capgravius, f. 228-29.
Exc. *Act. SS.* April. III. 282-83; 3ª ed. 285.

4. Epitome. *Inc.* S. Mellitus a b. Gregorio papa — *Des.* ad evangelisandum missus fuerat. [5898

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 271ª-71ᵇ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 57ᵛ.

Mellonus ep. Rotomagensis, † saec. IV in. — Oct. 22.

1. Vita. *Inc.* Mellonus in Maiori Britannia non infimis parentibus — *Des.* cum Christo regnaturum, cui honor... [5899

Act. SS. Oct. IX. 570-72; || Sauvage, *Actes de S. Mellon* (Rouen, 1884), 143-59.

2. Vita. *Inc.* B. Mellonus de Maiori Britannia, civis Cardiolae urbis, claris parentibus — *Des.* gratias Deo retulit. [5900

Sauvage, t. c. 161-65.

3. Vita. *Inc.* B. Mellonus de Maiori Britannia, civis Cardiolae urbis, parentibus non infimis — *Des.* praemiis ditandam caelestibus. [5901

Brev. Rotomagense an. 1491; || *Leg. aureae,* appendix norman. (1507), c. 190; (1518), c. 191; || *Act. SS.* t. c. 567-68, n. 42-44; || Sauvage, t. c. 117-21.

4. Vita. *Inc.* Fuit vir quidam in Maiori Britannia non infimis parentibus ortus — *Des.* in pace fideliter requievit. [5902

Brev. Corisopitense, litt. gothicis, sign. PP.ij-iij.

5. Epitomae.

Vinc. Bellov. xii. 74; || Capgravius, f. 229; || Mombritius, II. 156; || *Act. SS.* t. c. 555-56, n. 5. — Petrus de Nat. ix. 93.

Melorus seu Melarius m. in Britannia Armorica, saec. VI (?). — Ian. 3, Oct. 1, 2.

1. Vita. *Inc.* Quidam nobilis apud transmarinos exstitit — *Des.* in caelesti regno triumphavit perenniter gloriosus. [5903

Exc. Morice, *Mém. hist. Bretagne,* I. 223-25. — *Act. SS.* Oct. XI. 943, n. 2. — Plaine (Fr.), in *Anal. Boll.* V. 166-67, c. 1, 2.

2. Vita. *Inc.* (*mutila*) Cum bb. Melorus digne Deo laudabiliter serviens — *Des.* pridie id. mai annuatim celebratur. [5904

Plaine, t. c. 167-75, n. 4-17.

3. Vita. *Inc.* Dum in exordio christianae fidei — *Des.* caelestia cum corona martyrii penetravit kal. oct. [5905

Capgravius, f. 229-30; || *Act. SS.* Ian. I. 136-37.

4. Vita. *Inc.* In exordio christianae religionis — *Des.* tertia die utramque vitam perdidit. [5906

Brev. Corisopitense, litt. gothicis, sign. NN.4-5.

Memmius ep. Catalaunensis, saec. I/III. — Aug. 5.

1. Vita. a. *Inc.* Igitur bb. Mimius ep., nobilis genere, de civitate Roma — *Des.* pristinam recipiunt sanitatem, regnante... [5907

Bosquet, *Eccl. gall. hist.* II. 1-4; ‖ *Act. SS.* Aug. II. 11-12.

b. *Inc.* Antiquis temporibus cum bb. Memmius ep., qui de nobili genere Romae urbis — *Des.* pristinam recipiunt sanitatem per eum, cui est honor... [5908

Cf. *Catal. Brux.* I. 36, 67°.

2. Vita auct. Almanno mon. Altivillarensi. *Inc. epist. Theudoini praepositi Catalaunensis.* Dilectissimo fr. Almanno... In lege Dñi die ac nocte — *Inc. responsum Almanni.* Ven. praeposito Theudoino... Praecipis mihi — *Inc.* Igitur cum b. Clemens diversos ad diversas provincias — *Des.* pristinam recipiunt sanitatem et hic ad praesens ad corporale remedium, et in futuro ad aeternae vitae salutem, auxiliante Deo... Amen. [5909

Exc. Mabillon, *Vet. anal.* II. 86-93; 2ª ed. 423-24 (binae epistulae); ‖ *P.L.* CXXI. 385-88 (item). — *Act. SS.* t. c. 6-7, n. 14-16. — Bouquet, VII 595-96.

3. Vita et inventio saec. VII. *Inc. Vita.* .. .. de nobili genere oppido Romae oriundus fuisset — *Des.* pristinam recipiunt sanitatem, auxiliante... Amen. [5910

Inc. inventio. Postquam tantis effulsit virtutibus — *Des.* Verum ea quae vidimus, haec scripsimus et narramus... [5911

Exc. (inventio) *Act. SS.* t. c. 7-8, n. 19-21. — In codice Parisino lat. 11758, quem inspeximus, rubricatori (ut videtur) vacuum relictum erat spatium in initio, sicque desunt ipsa prima Vitae verba.

4. Vita. *Inc.* Dñus N. I. C. ad reparandam humani generis dignitatem — *Des.* His igitur paucis de patris nostri gloriosi operibus ad vestram aedificationem... [5912

De qua *Act. SS.* t. c. 7, n. 16; *Catal. Paris.* III. 576, 1°.

5. Lectiones. *Inc.* Dum portas urbis Catalaunicae — *Des.* Audivit Deus et... factus est adiutor eius. [5913

Narbey, *Supplément aux Acta SS.* I. 95-96.

6. Epitomae.

Vinc. Bellov. x. 45, 46. — Petrus de Nat. vii. 25.

7. Miraculum. *Inc.* Catalaunensis vero urbis proprius... [5914

*Greg. Turon. *Glor. conf.* 65 (66).

Memorius presb. et soc. mm. in agro Trecensi, saec. V med. — Sept. 7.

1. Vita. *Inc.* Peculiaris patroni nostri qui urbem Tricassium — *Des.* S. vero M. presb. passus est, quod mensis september facit dies 7... [5915

Act. SS. Sept. III. 70-71; ‖ KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 102-4.

2. VITA. a. *Inc.* Quodam tempore irruentes Huni cum Attila rege suo — *Des.* commutantes terras caelis. [5916

Haec Vita vix non ad verbum convenit cum cap. 31, 37-44 Vitae Lupi (vid. supra **Lupus** ep. Trecensis, 2). Cf. *Catal. Paris.* III. 59, 4°; 101, 22°.

b. (EPITOME). *Inc. ut* 2 a. — *Des.* cum Dei laudibus sepelivit. [5917

CAMUZAT, *Promptuarium Tricass.* f. 430-31.

Menas. *Vid.* Mennas.

Meneleus ab. Menatensis, † saec. VIII in. — Iul. 22.

1. VITA, libris 2. *Inc. genealogia.* Origo b. M-i claro de fonte — *Inc. lib. I.* Claris ortus natalibus b. M. antiquam nobilitatis lineam — *Des. lib. II.* et animam felicem et b. reportavit Dño XI aug. kal. [5918

MABILLON, *Acta,* III, 1. 404-22; 2ª ed. 384-401; ‖ *Act. SS.* Iul. V. 308-19.

2. VITAE FRAGMENTUM. *Inc.* B. Meneleus, relicta uxore sua — *Des.* quam ad proprios sumptus habebat, nobis largita est. [5919

LABBE, *Bibl. mss.* II. 591-93.

3. MIRACULA.

Exc. MABILLON, t. c. 423; 2ª ed. 401; ‖ *Act. SS.* t. c. 307, n. 34, 35.

Mengoldus. *Vid.* Meingoldus.

Menna v. in Lotharingia, saec. IV extr. (?). — Oct. 3.

VITA. *Inc.* Clemens mundi reparator Dñus I. C. — *Des.* Gloriosum vero corpus eius in eadem villa... [5920

Act. SS. Oct. II. 157-59 (desunt initium et finis, quae suppleta sunt *Anal. Boll.* XVIII. 412-15; ubi etiam var. lect.).

Mennas Aegyptius m. in Phrygia, sub Diocletiano.— Nov. 11.

1. PASSIO. *Inc.* Anno secundo imperii (*al.* regni) sui Diocletianus augustus ad observanda (*al. om.* ad *vel* ad obs.) per provincias universas — *Des.* Postea vero dignam meritis eius basilicam condiderunt; in qua multas virtutes... [5921

MOMBRITIUS, II. 156-57v. — Codices inspeximus.

2. PASSIO. *Inc.* Anno secundo Diocletiani et Maximiani imp., post discessum Numeriani caesaris — *Des.* et in camelis... superpositum. Dñus N. I. C. s. m. Moenati ducatum praebuit... Passus est... [5922

Cf. *Catal. Paris.* II. 479, 8°.

3. PASSIO. *Inc.* Temporibus Diocletiani et Maximiani imp. passus est s. Mennas. Eo tempore sub duce Agerico — *Des.* Passus est in Sychia metropoli Phrygiae. [5923

Cf. *Catal. Brux.* I. 104, 51°.

4. CARMEN. *Inc.* Sis, pater alme, tuis famulis spes firma salutis — *Des.* Pro nobis ora Dñum, ss. Menna. [5924

Bibl. Casin. II, Floril. 122.

5. EPITOMAE.

ADO, 11 nov. — VINC. BELLOV. XIII. 19. — PETRUS DE NAT. X. 48. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 106v-7.

Mennas erem. in Samnio, saec. VI extr. — Nov. 11.

1. VITA AUCT. GREGORIO MAGNO. *Inc.* Nuper in Samnii provincia quidam ven. vir — *Des.* ad coronas martyrii pervenisse. [5925

* GREG. MAGNUS, *Dial.* III. 26 (*P.L.* LXXVII. 280-84); || MABILLON, *Acta,* I. 270-71; 2a ed. 255-56. — Hanc narrationem paucioribus coegit PETRUS DE NAT. X. 49.

2. VITA AUCT. LEONE MARSICANO. *Inc. prol.* Vitam et conversationem egregii conf. Christi — *Inc.* Tempore quo Tiberius Constantinus post Iustinum Minorem — *Des.* desiderabilem perducamur ad gloriam, praestante Dño... Amen. [5926

EXC. GATTULA (E.), *Historia abbatiae Cassinensis,* I (Venetiis, 1733), 188, 911; || *P.L.* CLXXIII. 989-92.

3. SERMO DE TRANSLATIONE SAEC. XI EXTR., AUCT. EODEM. *Inc.* Quod temporibus his nostris novissimis — *Des.* Acta sunt haec anno inc. dñicae MXCIV, ad honorem... Amen. [5927

Inc. " alia translatio ". Praeterea rev. Beneventanorum archiep. Roffridus — *Des.* unusquisque remeavit ad sua. — *Inc. epil.* Haec igitur sacrae huius sollemnitatis est causa — *Des.* redde, quaesumus, quod promisisti. [5928

MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* VI. 979-84 (deest " alia translatio " praeter initium epilogi); || *P.L.* t. c. 991-98 (item).

4. MIRACULA AUCT. EODEM. *Inc. prol.* Signa et virtutes mirificas — *Inc.* Mulier quaedam ex Lombardiae finibus — *Des.* ad laudem et gloriam Dei et famuli sui Mennatis bb. [5929

Ex mss., in quibus leguntur post libellos 2 et 3.

5. VITA. *Inc. prol.* Cum quadam die more solito remotus ab aliis — *Inc.* Igitur priusquam initium narrandi faciam — *Des.* Rogatus a religiosis monasterii mei fratribus... [5930

PROCACCINI (F.), *Gli Atti di S. Menna eremita* (Napoli, 1833), appendix, III-XIV; || [PEDICINI (Fr.)], *La Valle Vitulanese e S. Menna solitario* (Bari, 1884), 137-53.

Menulfus ep. (Corisopitensis), cultus in agro Bituricensi, (saec. VI). — Iul. 12.

VITA. *Inc.* Cum iam per orbem terrarum caligine errorum expulsa — *Des.* exsultat in saecula saeculorum. Amen. [5931

LABBE, *Bibl. mss.* II. 433-34; || *Act. SS.* Iul. III. 307-8; 3a ed. 293-94.

Mercurialis ep. Foroliviensis. — April. 30.

1. VITA. *Inc. prol.* Annalium gesta librorum — *Inc.* Praeterea bb. hic M. praesul, gratia Dei profusus — *Des.* in optimo mausoleo. Ubi ad laudem eius basilica... [5032

Act. SS. April. III. 754-56; 3ª ed. 763-65.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. x. 107.

Mercurius m. Caesareae Cappadociae, sub Decio. — Nov. 25.

1. PASSIO ADSCRIPTA ARECHI PRINCIPI. a. *Inc.* Decius ambitionis inflammatus libidine — *Des.* qui dixit: Mihi vindicta, et ego retribuam, Christus Dñus... Amen. [5933

GIOVARDI (V.), *Acta passionis et translationis ss. mm. Mercurii ac XII fratrum* (Romae, 1730), 9-31 (desunt pauca paulo ante finem, quae suppleta sunt a St. BORGIA, *Memorie istor. di Benevento*, I. 210, not. 1).

Exc. *Bibl. Casin.* III, Floril. 388 (adsunt etiam quae deerant apud Giovardi).

b. *Inc. ut* 1 a. — *Des.* migravit ad Christum Dñm VII kal. dec., regnante Dño... Amen. [5934

MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* VI. 743-50.

2. PASSIO METRICA AUCT. LANDULFO EP. BENEVENTANO. *Inc. prol.* Martyr Mercuri, dux carminis esto futuri — *Inc.* Tempore quo Decius regnum pervaserat urbis — *Des.* festum venerabile fecit. [5935

GIOVARDI, t. c. 33-45.

3. EPITOME.

PETRUS DE NAT. x. 106.

4. TRANSLATIO BENEVENTUM AN. 768. a. *Inc.* (*mutila*) quibuscumque concupiscibilibus ablatis — *Des.* ad tutelam urbis et honorem et gloriam eiusdem Dñi N. I. C... [5936

BORGIA, t. c. 221-32; ‖ WAITZ, in *MG.* Scr. rer. langob. 576-78.

b. *Inc.* Translationis equidem corporis s. M-ii, qua transvectum est... Imperator Constantinopoleos Constantinus — *Des.* servilem se habitum induit filius Regis regum, qui cum eodem... [5937

MARTENE et DURAND, t. c. 751-56; ‖ GIOVARDI, t. c. 55-62 (desunt ultima verba).

c. (CARMEN). *Inc.* Mercurii sancti claret... Constans Augustus cupiens sibi subdere totam — *Des.* Deus immortalis et unus. [5938

GIOVARDI, t. c. 63-65; ‖ WAITZ, t. c. 578-80.

5. SERMO STEPHANI MON. (DE APPARITIONE S. MERCURII AN. 1084). *Inc.* (?) Studiosorum quippe moris est hominum — *Des.* et sanctis omnibus festis perpetuis interesse, praestante... [5939

GIOVARDI, t. c. 1-3.

Merinus ep. cultus in monasterio de Pasleto in Scotia, saec. VIII in. — Sept. 15.

VITA. *Inc.* Merinus ep. divina inspirante gratia s. Congallo — *Des.* ecclesia Deo dedicata est. [5940

Brev. Aberdonense, pars aest., Propr. SS. 106-7.

Merovaeus mon. Bobiensis, † cca. 626. — Oct. 22.

De eo in Vita S. Bertulfi (vid. supra **Bertulfus** ab. Bobiensis, 1, II). Locus seorsim editus est *Act. SS.* Oct. IX. 617.

Merovaeus conf. Coriacensis, saec. V.

VITA. *Inc. prol.* Sanctorum gloriosis virorum meritis — *Inc.* Tempore igitur excellentissimorum regum Hildeberti et Lotharii vir quidam — *Des.* Multam autem miraculorum exhibitionem ibi Dñus... operatur, qui vivit... Amen. [5941

De qua Br. KRUSCH, in *MG.* Scr. rer. merov. III. 388, not. 3.

Merulus mon. Romae, saec. VI. — Ian. 17.

Vid. **Antonius, Merulus et Iohannes** mon. Romae.

Merwinna abb. Rumeseiensis. *Vid.* **Elfleda.**

Methodius Slavorum apost. *Vid.* **Cyrillus.**

Metro presb. cultus Veronae. — Mai 8.

1. INVECTIVA RATHERII EP. VERON. DE TRANSLATIONE. a. *Inc.* Ut sacratissimus ac veracissimus aevi prioris — *Des.* (*mutila*) angelorum esset remigio caelis invecta | [5942

CAMPAGNOLA (B.), *Liber iuris civilis urbis Veronensis* (Veronae, 1728), 231-42; || *Ratherii opera*, ed. P. et H. BALLERINII (1765), 320-26; || *P.L.* CXXXVI. 471-76.

b. (RECENSIO ALTERA). *Inc.* Ut sacratissimus, antiquissimus ac veracissimus aevi prioris — *Des.* sed et intentionum nostrarum aequissimum, qui cum Patre... [5943

Ratherii opera, t. c. 301-20; || *P.L.* t. c. 451-72.
EXC. PERTZ, *MG.* Scr. III. 451, not. 3; 553, not. 61.

Mevennus seu **Maianus** ab. in Britannia Armorica, † saec. VII. — Iun. 21.

1. VITA. *Inc.* Cum adhuc mundus pravae gentilitatis — *Des.* qui pastoribus praeesse creditur, Iesum Christum, qui vivit... Amen. [5944

PLAINE (Fr. B.), in *Anal. Boll.* III. 142-56.

2. VITA ET TRANSLATIO IN COGNENSE MONASTERIUM SAEC. IX EXTR. I. VITA. *Inc.* Maianus post primas apostolorum pontificali infula — *Des.* quod celebratur VII kal. oct. [5945

II. Translatio. *Inc.* Maiani s. ep. et conf. translatio Karoli principis iunioris... temporibus — *Des.* effugata caecitate curatus fuit. [5946

Exc. Devic et Vaissete, *Hist. du Languedoc*, II (1733), preuves, 4-6; éd. Privat, V (1875), 5-8.

Michael archangelus. — Sept. 29, Mai 8, etc.

1. Miraculum Chonis patratum, interprete Leone mon. Montis Athonos. *Inc. prol. interpretis.* Insigne et gloriosum eximiumque — *Inc.* Exordium igitur miraculorum et sanitatum — *Des.* angelica operata sit virtus. Tanta denique et tam magnifica... [5947

Exc. (prologus) *Anal. Boll.* IX. 202-3.

2. Apparitio in Monte Gargano. a. *Inc. prol.* Memoriam b. M-is archangeli toto orbe venerandam — *Inc.* Erat in eadem civitate praedives quidam — *Des.* quia angeli administratorii sunt spiritus... [5948

Mombritius, I. 219-20; || Surius, V (1574), 424-26; (1580), 472-73; IX (1618), 322-23; IX (1878), 731-34; || *Legenda principis apostolorum* (Neapoli, 1611), sign. A.2-A.5ᵛ; || Ughelli, VII. 1107-11; 2ᵃ ed. 816-18; || *Act. SS.* Sept. VIII. 61-62; || Waitz (G.), in *MG.* Scr. rer. langob. 541-43.

Exc. Giovene (I. M.), *Kalendaria vetera mss.* (Neapoli, 1828), 170-72.

Est ubi (cf. v. gr. *Anal. Boll.* XI. 260, 58°) ante prima verba prologi legatur brevis nota de tempore apparitionis, quae *inc.* " Anno dvi ab inc. Dñi N. I. C. (*vel* Anno inc. dñicae dvi), ind. xiv, regnante piissimo imp. Zenone... " [5949

b. Epitomae.

Ado, 29 sept. — * Flodoardus, *De Christi triumphis apud Italiam*, xiv. 1 (*P.L.* CXXXV. 853-54). — Ioh. Beleth, *Rationale divinorum officiorum*, c. 129 (*P.L.* CCII. 134).

3. Miraculum in Monte Gargano (Visio Henrici II imp.). *Inc.* Et si quis scire desiderat quare gloriosissimus imp. Henricus claudicaverit — *Des.* imaginum Adae et Evae lucide apparet. [5950

Gretserus (I.), *Divi Bambergenses* (1611), 91-93; || Ludewig, *Scr. rer. episc. Bamberg.* 299-300; || *Gretseri opera*, X. 520-21. — Ughelli, VII. 1114-15; 2ᵃ ed. 820-21 (deest ultima pars, pro qua legitur alia brevis paragraphus ab Ughello, ut videtur, conscripta).

Inserta est ab editoribus haec narratio in quibusdam editionibus Vitae Henrici (vid. **Henricus** imp., 2 β).

4. Apparitio in Monte Tumba. *Inc.* Postquam gens Francorum Christi gratia insignita — *Des.* quoties desiderium provenerit sumendi. — *Inc. epil.* Apud beati vero basilicam — *Des.* ubi divina praestantur beneficia, adiuvante... [5951

Mabillon, *Acta*, III, 1. 85-88; 2ᵃ ed. 75-78; || *Act. SS.* t. c. 76-78; || *P.L.* XCVI. 1389-94; || Beaurepaire (E. de Robillard de), *Thomas le Roy*, in Mémoires de la Société des Antiquaires de Normandie, XXIX (1877), 856-863; || Pigeon (E. A.), *Vies des SS. du diocèse de Coutances*, I. 207-14.

Exc. Bouquet, III. 630-31.

5. INTRODUCTIO MONACHORUM ET MIRACULA IN MONTE TUMBA. *Inc. prol.* (*Laudes Normanniae*). Provincia Lugdunensis secunda, quae nunc dicitur Normannia —*Inc.* Igitur tempore gloriosae recordationis Childeberti Francorum regis — *Des.* ordinem eorundem neumatum. Finis. Simile miraculum accidit... an. MCCLXIII. [5952

BEAUREPAIRE, t. c. 864-92.

6. NARRATIO " DE SCUTO ET GLADIO QUAE VIDENTUR IN „ MONTE TUMBA AUCT. BALDRICO EP. DOLENSI. *Inc.* In Monte S. Michaelis qui Tumba dicitur quaedam videntur insignia bellica — *Des.* et gaudium non transitorium. [5953

HUYNES (J.), *Histoire générale de l'abbaye du Mont-Saint-Michel au péril de la mer*, publiée ... par E. DE ROBILLARD DE BEAUREPAIRE (Rouen, 1872, SOCIÉTÉ DE L'HISTOIRE DE NORMANDIE), I. 137-46.

7. MIRACULA (CONSECRATIO BASILICAE B. MICHAELIS DE CLUSA). *Inc. prol. I.* Ad laudem et honorem regis aeterni miram b. M-is archangeli revelationem — *Inc. prol.* Multis sacrae Scripturae didicimus documentis — *Inc.* In Italiae finibus mons quidam exstat — *Des.* usque hodie habuit celebre, etc. etc. (*sic ed.*) [5954

ADDITAMENTUM. *Inc.* Praetereundum silentio non arbitror quoddam miraculum — *Des.* in tremendo iudicio. [5955

PROVANA (L. G.), in *Mon. hist. patriae*, Scr. III. 249-66.
EXC. MABILLON, *Annales*, III. 712-17; 2ª ed. 660-64 (tamquam fragmenta Vitae S. Benedicti ab. Clusensis).

8. APPARITIONES. [5956

Leg. aurea, c. 145 (140). — PETRUS DE NAT. IV. 140; VIII. 130; IX. 71.

Michelina vid. Pisauriensis, tertii Ord. S. Franc., † 1356. — Iun. 19.

VITA. *Inc.* Michelina italica de Pensauri civitate maritima — *Des.* coruscare miraculis, quibus impenditur laus et gloria... [5957

Act. SS. Iun. III. 927-29; 3ª ed. IV. 775-77.

Migdius ep. Asculanus. *Vid.* **Emigdius.**

Migetius ep. Vesontionensis, † cca. 670. — Aug. 7.

VITA. *Inc.* Migetius, vir omnis bonae memoriae dignus — *Des.* fessaque membra ad requiem in Dño contradidit. [5958

Act. SS. Iun. I. 688-89 (3ª ed. 677-78), n. 103-8.
EXC. CHIFFLETIUS (I. I.), *Vesontio* (1618), II. 162-65.

Milburga abb. Wenlochiensis, † cca. 722. — Febr. 23.

VITA. *Inc.* Rex enim inclitus Ethelbertus ss. v. M-ae tritavus fuit — *Des.* cum honore sepelitur. [5959

CAPGRAVIUS, f. 231-32ᵛ.
EXC. *Act. SS.* Febr. III. 388-90 (3ª ed. 395-96), n. 2, 5-10.

Mildreda abb. in insula Thaneto, † cca. 700. — Iul. 13.

1. VITA AUCT. GOSCELINO. *Inc. prol.* Divinus interpres Hieronymus — *Inc.* Regum proles dignissima virgo Dñi M. — *Des.* qui in sanctis suis omnia cooperatur in bonum... [5960

De qua HARDY, *Descr. catal.* I. 376-79; cf. LELAND, *Collectanea,* III. 169-71.

2. TRANSLATIO AN. 1035. *Inc.* Translationem expositurі gloriosae virginis — *Des.* ubi certavit, requievit. [5961

De qua HARDY, t. c. 379-81.

3. LIBELLUS CONTRA INANES USURPATORES S. MILDRETHAE, AUCT. GOSCELINO. *Inc. prol.* Scribimus non studio quemquam laedendi — *Inc.* Iam itaque sidereae M-ae translationem — *Des.* de temeritatis confusione tantam contulit gratiam. [5962

De qua HARDY, t. c. 381.

4. VITA. *Inc.* Virgo s. Mildreda ex nobili prosapia orta est — *Des.* ad futurorum notitiam venire volui. [5963

CAPGRAVIUS, f. 232v-34; || *Act. SS.* Iul. III. 517-19; 3a ed. 491-93.

5. MIRACULA. *Inc.* Quidam miles domum cuiusdam nocte irrumpens — *Des.* hinc dicamus perpetuo : Gloria in excelsis Deo. [5964

Act. SS. t. c. 522-23 (3a ed. 496), n. 1-9. — Praemissa erat epitome Vitae, de qua vid. *ibid.* 516-17 (3a ed. 490-91), n. 20, 21.

Milianus. *Vid.* **Aemilianus.**

Miltiades papa, † 314. — Dec. 10.

* *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 168; || ed. MOMMSEN, 46). — PETRUS DE NAT. I. 52. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 6-6v.

Mimius, Mimmius. *Vid.* **Memmius.**

Minias m. Florentiae, sub Decio. — Oct. 25.

1. PASSIO. *Inc.* In illo tempore imperante impiissimo Decio imp., qui imperavit anno uno — *Des.* et a christianis reconditum corpus eius VIII kal. nov., regnante... [5965

LAMIUS, *Eccl. Florentinae monum.* III. XLI-XLIII; || *Act. SS.* Oct. XI. 428-30.

2. PASSIO. *Inc.* Eo tempore quo Romanum imperium Decius tenebat — *Des.* carcere feliciter VIII kal. nov. exivit, regnaturus perpetim cum eo, cui est honor... [5966

SURIUS, V (1574), 956-58; (1580), 1055-57; X (1618), 383-84; X (1879), 714-18. — Cf. *Anal. Boll.* XVII. 198, n. 4.

3. PASSIO AUCT. DRUGONE AB. S. MINIATIS. *Inc. prol.* Leono (*immo* Dño) Ildebrando... Praesumptionis pater a sapientibus — *Inc.* Sae-

viente per universum fere orbem rabie Deciana — *Des.* pro quo... gloriosum sanguinem fuderunt, cui est honor... [5967

Exc. Bandinius, *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, I. 573-74, ci. — Berti (Giov. F.), *Cenni storico-artistici per servire di guida ed illustrazione di S. Miniato al Monte* (Firenze, 1850), 167-71. — Davidsohn (R.), *Forschungen zur älteren Geschichte von Florenz* (Berlin, 1896), 36. — *Anal. Boll.* XVII. 198.

4. Passio. *Inc.* Minias regis Armeniae filius — *Des.* et eum in ipsa honore maximo collocarunt. [5968

Lamius, t. c. xliii-xliv.
Exc. *Act. SS.* t. c. 430, annot. *a*.

5. Epitomae. a. *Inc.* Imperante impiissimo Decio imp., cum persequendo christianos — *Des.* amputavit caput eius. Passus est... [5969

Orlendius (F.), *Orbis sacer et profanus*, II, 2 (Florentiae, 1732), 1142-1143; || Lamius, op. c. I. 570-72, et iterum III. l-li.

b. *Inc.* Decius imp. Florentiam adveniens — *Des.* corpora plurima sunt sepulta; ubi divina beneficia... [9970

Cf. Bandinius, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae*, IV. 324, l.

c. Petrus de Nat. ix. 108.

Miro canonicus Rivipullensis, † 1161. — Sept. 12.

Vita. *Inc.* In paroecia Tagameni fuit natus — *Des.* Utinam Deus perficiat eorum voluntatem. [5971

Florez, XXVIII. 305-12.

Mirus erem. cultus Surici. — Secunda feria sexta Mai.

Inventio an. 1452. *Inc.* Ad aeternam rei memoriam et ut veritas — *Des.* praesens fui et vidi. [5972

Act. SS. Mai II. 608; 3ª ed. 607.

Mitrias conf. Aquensis, ante saec. VI. — Nov. 13.

1. Vita. *Inc. prol.* Multae Galliae urbes propriis martyribus gaudent — *Inc.* Hic ergo s. M. graecis parentibus ortus — *Des.* eius merear suffragiis adiuvari. Amen. [5973

Anal. Boll. VIII. 10-15; cf. 432.

2. Miraculum. *Inc.* Aquinsibus igitur est concessus... [5974

* Greg. Turon. *Glor. conf.* 70 (71).

Mochoemocus seu **Pulcherius** ab. Liatmorensis, † med. saec. VII. — Mart. 13.

Vita. *Inc.* Bb. abbas Mochoemoc de provincia Connactorum — *Des.* in monasterio suo sancto Liath; ubi per eum a Christo multa miracula patrantur, cui est honor... [5975

COLGANUS, *Act. SS. Hiberniae*, 589-96; || FLEMING, *Collectanea*, 380-91; || *Act. SS.* Mart. II. 281-88; 3ª ed. 276-84.

Mochteus ep. Lugmadensis, † 534. — Mart. 24, Aug. 19.

VITA. *Inc.* Apostolicus pontifex Mocteus ortus de Britannia — *Des.* resurrecturus in gloria Christi, cui cum Patre... [5976

COLGANUS, *Act. SS. Hiberniae*, 729-31; || *Act. SS.* Aug. III. 743-46; || *Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant.* 903-14.

Exc. COLGANUS, *Trias thaumat.* 202, XVI; 457, VII.

Mochua ab. in Hibernia, † 657. — Dec. 24, Ian. 1.

VITA. *Inc.* Clarus genere vir erat nomine M., filius Lonani — *Des.* kal. ian. feliciter quievit, praestante... [5977

Act. SS. Ian. I. 45-47.

Mochulleus ep. in Hibernia, saec. VI/VIII. — Iun. 12 (?), Ian. 11 (?).

VITA. *Inc. prol.* Si quis insignia — *Inc.* S. itaque Mochulleus vir prosapiae illustris — *Des.* minus dixi quam res gesta fuisset. [5978

Partim (nempe pars prior) *Anal. Boll.* XVII. 136-54; — partim vero (pars altera, quae est narratio de triumpho S. Lamberti) PERTZ (K.), in *MG.* Scr. XX. 512-14.

Exc. (ex parte priore) *Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant.* 939-44.

Modanus ab. in Scotia. — Febr. 4.

VITA. *Inc.* S. Modanus pater ven. et plurimorum monachorum pater — *Des.* requiescunt et venerantur. [5979

Brev. Aberdonense, pars hiem., Propr. SS. 51-52; || *Act. SS.* Febr. I. 498; 3ª ed. 503-4.

Modesta abb. Treverensis, † post med. saec. VII. — Nov. 4.

Sub lemmate *Vita S. Modestae* aliquando in codicibus exscripti sunt sive integri, sive saltem partim, libelli de Vita et virtutibus S. **Gertrudis** Nivialensis. Cf. *Act. SS.* Nov. II, 1. 310, n. 40.

Modestinus ep. et soc. mm. culti Abellini, sub Diocletiano. — Febr. 14.

1. PASSIO. *Inc.* XVI kal. mart. in Antiochiae civitate, Diocletiano imp., facta est Christi fidelium persecutio — *Des.* Ubi, Deo dante, ipsorum merita... apparent amplissima, ad laudem... [5980

De qua *Act. SS.* Febr. II. 763 (3ª ed. 764), n. 4.

2. PASSIO. *Inc.* Apud Antiochiam civitatem facta est persecutio christianorum a Diocletiano imp... [5981

Exc. *Act. SS.* l. c., n. 2.

3. TRANSLATIO SAEC. XII ET MIRACULA, AUCT. ROGERIO EP. ABELLINENSI. *Inc. prol.* Beatorum gesta meritaque — *Inc. translatio.* Tem-

pore quo rex Guilielmus regni Siciliae secundus — *Des.* praepotentem Deum enixe laudans, qui est... Amen. [5982

Inc. miracula. Dum vir bonae memoriae Guilielmus de Archidiacono — *Des.* reddebantur sanitati. Deo gloria... [5983

Act. SS. t. c. 764-66; 3ª ed. 765-67.

Modoaldus ep. Treverensis, † cca. 640. — Mai 12.

1. VITA ET MIRACULA AUCT. STEPHANO AB. S. IACOBI IN LEODIO, libris 3. *Inc. prol.* Dño Thietmaro... Quoniam gratiarum distributor Deus — *Inc. lib. I.* Inter praecipuos et praeclaros — *Des. lib. III.* floretque ante Dñm... Amen. [5984

SURIUS, III (1572), 209-27; (1579), 256-73; V (1618), 166-76; V (1876), 363-385, c. 1-43; || *Act. SS.* Mai III. 51-62.

EXC. WAITZ (G.), in *MG.* Scr. VIII. 224-26; || *P.L.* CLIV. 1275-80. — JAFFÉ (Ph.), in *MG.* Scr. XII. 285-86.

2. TRANSLATIO (SS. EP. TREVERENSIUM MODOALDI, AUCTORIS, ABRUNCULI ET BONOSI) IN MONAST. HELMWARDESHUSEN AN. 1105-1107. *Inc. epist. Thietmari ab. Helmward.* Dño et patri Stephano... Quoniam, pater serenissime, ut multorum — *Inc.* Est oppidum in provincia Saxoniae — *Des.* Acta sunt haec anno dñicae inc. MCVII... Amen. [5985

Act. SS. Mai III. 63-78; || JAFFÉ, t. c. 289-310.

EXC. HONTHEIM, *Prodr. hist. Trev.* I. 679-88.

Epistulam Thietmari integram et reliquum libellum aridam in epitomen coactum edidit SURIUS, III (1572), 227-30; (1579), 274-76; V (1618), 176-77; cf. V (1876), 385, c. 45.

3. MIRACULA IN MONAST. HELMWARDESHUSEN FACTA. I. SAEC. XII IN. *Inc. prol.* Omnipotentis Dei filius, cuius natura bonitas — *Inc.* B. Petrus, princeps apostolicae sedis — *Des.* candelam misit; nec mora, convaluit. [5986

Act. SS. Mai VII. 711-15; 3ª ed. 700-703; || JAFFÉ, t. c. 310-14.

II. AN. 1274. *Inc.* Anno Dñi MCCLXXIV, indicto concilio a Gregorio papa — *Des.* scriptis Deus annuat. Amen. [5987

Act. SS. Mai VII. 715-16; 3ª ed. 703-4; || JAFFÉ, t. c. 314-15.

Modvenna. *Vid.* **Darerca.**

Moedocus. *Vid.* **Aidus.**

Moenas. *Vid.* **Mennas.**

Molassius. *Vid.* **Lasreanus.**

Molingus seu **Dairchellus** ep. in Hibernia, † 697 — Iun. 17

1. VITA. *Inc.* Ven. praesul ac propheta Dei Dayrchellus — *Des.* ovans migravit ad Christum, qui vivit... [5988

Act. SS. Iun. III. 408-10; 3ª ed. IV. 333-34; || *Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant.* 819-26.

2. ALIARUM VITARUM FRAGMENTA.

COLGANUS, *Trias thaumat.* 564, II; 606, XXII. — *Act. SS.* Iun. III. 410 (3ª ed. IV. 334), n. 1 et annot. *d, e, g.*

Molocus ep. in Scotia, † 592. — Iun. 25.

VITA. *Inc.* Molocus, qui ex Scotorum nobili familia — *Des.* magna in veneratione sepultus. [5989

Brev. Aberdonense, pars aest. Propr. SS. 5v-7; || *Act. SS.* Iun. VI. 241-242; 3ª ed. VII. 678-79.

Molua. *Vid.* **Lugidus.**

Mombolus ab. Latiniacensis, saec. VII. — Nov. 18.

VITA. *Inc. prol.* Diem hodiernam, ff. cc., sacrosanctae festivitatis — *Inc.* Igitur anno Filii Dei... incarnati DCLIII, regnante Clodoveo iam christianissimo rege, venit b. M. — *Des.* ac precibus intervenientibus. Reddetque nobis ex irato dño patrem... [5990

EXC. MABILLON, *Acta,* II. 653-54 (2ª ed. 624-25), n. 3, 4. — Cf. *Catal. Brux.* II. 15, 14°; 530.

Mommolenus. *Vid.* **Mummolinus.**

Monaldus de Ancona Ord. Min. et soc. mm., † 1288 (?). — Mart. 16.

EPISTULA CARLINI DE GRIMALDIS. *Inc.* Rev. in Christo P... Quoniam, ut credo, ad vestram notitiam pervenire non potuit — *Des.* (*mutila*) ex devotione eorum vigiliam ieiunant. [5991

WADDINGUS (L.), *Annales Minorum,* III (1636), 152-53; 2ª ed. VI (1733), 224-26; || *Act. SS.* Mart. II. 412-13 (3ª ed. 407-8), n. 1-8.

EXC. MARCELLINO DA CIVEZZA, *Storia universale delle missione francescane,* II (Roma, 1858), 362-72 in notis. — *Analecta Franciscana,* III (1897), 397.

Exscripta est epistula ad verbum in *Chronica XXIV generalium* (ed. in ANAL. FRANC. t. c. 412-15), mutato tamen initio in hunc modum : " Claruerunt etiam in eadem provincia Marchiae fratres Monaldus " etc.... [5992

Monanus conf. in Scotia, † cca. 870. — Mart. 1.

VITA. *Inc.* Gloriosus Christi conf. M. Pannonia provincia... genitus — *Des.* Dñm... ubique benedicens. [5993

Brev. Aberdonense, pars hiem., Propr. SS. 59v-60; || *Act. SS.* Mart. I. 88; 3ª ed. 89.

Monas ep. Mediolanensis, saec. III. — Oct. 12.

VITA. *Inc.* S. Calimero de huius mundi inevitabili stadio — *Des.* romano apice vitaque privavit. [5994

MURATORI, *Rer. ital. scr.* I, 2. 215-18; || *Act. SS.* Oct. VI. 14-18; || BIRAGUS, *Datiana historia*, 55-70.

Monegundis vid. reclusa Turonibus, † post 557. — Iul. 2.

1. VITA AUCT. GREGORIO TURON. (*Vit. Patrum*, XIX). a. *Inc. prol.* Insignia divinorum beneficiorum charismata — *Inc.* Igitur bb. M., Carnotenae urbis indigena — *Des.* praemia largitur aeterna. [5995

**Greg. Turon. opera* (ed. RUINART, 1244-51; || *P.L.* LXXI. 1087-92; || ed. KRUSCH, 736-41); || SURIUS, IV (1573), 44-47; (1579), 42-45; VII (1618), 28-30; VII (1877), 87-92; || MABILLON, *Acta*, I. 202-4; 2ª ed. 194-97; || *Act. SS.* Iul. I. 313-15; 3ª ed. 278-80. — (Mut. et paulum contracta) Io. RAVISIUS TEXTOR, *De memorabilibus et claris mulieribus* (Paris. 1521), f. 186ʳ-87ᵛ.

b. (EADEM A IACOBO DE GUISIA RETRACTATA). *Inc.* In numero quippe ss. feminarum — *Des.* praemia largiatur aeterna, vivens... Amen. [5996

ADDITAMENTUM. *Inc.* Alias etiam virtutes in vita sua — *Des.* in angelorum curia, praestante... Amen. [5997

IACOBI DE GUISIA *Annales Hannoniae*, XIV. 64-71 (ed. FORTIA, IX. 498-524). Exc. SACKUR (E.), in *MG.* Scr. XXX. 189.

2. MIRACULA. *Inc.* Apud ipsam vero urbem Turonicam... [5998

*GREG. TURON. *Glor. conf.* 24.

Monica vid. mater S. Augustini, † 388. — Mai 4.

1. EPISTULA PSEUDO-AUGUSTINI AD SORORЕM. *Inc.* Hortor te, dilecta sponsa Christi — *Des.* sepultum fuerit, in novissimo die. [5999

MOMBRITIUS, II. 359ᵛ-60; || *Opera divi Aurelii Augustini*, ed. theologi Lovanienses, X (1576), 754, et inde saepius; || *Act. SS.* Mai I. 480-81; 3ª ed. 485-86.

2. VITA AUCT. WALTERO CANONICO AROASIENSI (EX CONFESSIONIBUS S. AUGUSTINI COLLECTA). *Inc. prol.* Rogatus fui a fratribus — *Inc.* O Dñe, quia ego servus tuus — *Des.* tam per confessiones quam per orationes meas. [6000

Act. SS. t. c. 474-80; 3ª ed. 478-85.

3. TRANSLATIO AROASIAM AN. 1162. *Inc. prol.* Saepissime fueram rogatus a pluribus — *Inc.* Ven. igitur Fulbertus ab. ecclesiae S. Nicolai — *Des.* recuperaret integram sanitatem, praestante... [6001

Act. SS. t. c. 481-88; 3ª ed. 486-93; || GOSSE, *Histoire de l'abbaye ... d'Arrouaise* (Lille, 1786), 550-73.

4. TRANSLATIO EX OSTIIS TIBERINIS ROMAM AN. 1430. a. *Inc.* Gaudeo mihi quoque, ff. religiosi. laetitiam hanc communem esse — *Des.* vobiscum tantae felicitatis gaudia celebrabimus. [6002

FIVIZANIUS (A.), *Vita S. Augustini episcopi...* (Romae, 1586, et iterum 1587), appendix, 9-28.
Exc. *Act. SS.* t. c. 490-91 (3ª ed. 494-96), n. 7, 8, 11-13.

b. *Inc.* Hodie, ff. dd., caritati vestrae explicandum — *Des.* invitate. Peracta est igitur translatio... anno gratiae MCCCCXXX, regnante... [6003

Exc. *Catal. Brux.* I. 328-29, 4°.

5. VITA, TRANSLATIO ROMAM, MIRACULA, AUCT. PAULO ULMIO BERGOMENSI. *Inc. prol.* Reverendissimo... Iohanni Senensi... Inter cetera quae viris eruditis — *Inc. Vita ut in* 2. — *Des.* ut eum quoque lucraretur tibi. — *Inc. translatio.* Martini decretum. Martinus ep... Pia caritas atque devotio — *Des.* s. feminae honor exhiberetur. — *Inc. miracula.* Quae vero in eius translatione... Sabba quidam nomine — *Des.* carmine salutavit dicens. — *Sequitur carmen Maffei Vegii, quod inc.* Salve lux matrum... [6004

Libellus de apologia religionis fratrum heremitarum ordinis S. Augustini etc. etc., Romae, 1479 (HAIN, 10328 = 16086), parte II seu fol. 45-60.

6. EPITOMAE.

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 277b-79a; || *id.* (Lovan. 1485), f. 64v-67. — PETRUS DE NAT. appendix, c. 9. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 124.

Moninna. *Vid.* **Darerca.**

Mono erem. et m. Nassoniensis, saec. VII. — Oct. 18.

1. PASSIO. *Inc.* Igitur b. Mono ex Scotia insula oriundus — *Des.* consentiente clero et senatu Leodiensi. [6005

Anal. Boll. V. 196-206.
Exc. *Act. SS.* Oct. VIII. 365-66, n. 8, 11, 12.

2. PASSIO. *Inc. prol.* Quotiescumque, ff. cc. unice percolendi, eorum vitam — *Inc.* Fuit enim dictus s. de occiduis mundi partibus oriundus — *Des.* et exstructa est ecclesia nostra, praestante... [6006

Act. SS. t. c. 367-68; || BARBIER (J.), in *Analectes hist. eccl. Belgique,* V (1868), 410-14. — (**Mut.**) SURIUS, VII (1581), 783-85; V (1580), 944-46; X (1618), 296-97; X (1879), 542-45. — Cf. *Anal. Boll.* XIV. 59, 51° de alio prologo (auct. Iohanne GIELEMANS), qui *inc.* " Quoniam quidem de Brabantinis stilus volvitur... " [6007

Montana culta in dioec. Bituricensi et Senonensi. — Oct. 24.

VITA. *Inc. prol.* Inseparabili caritate atque stabili fide — *Inc.* Igitur cum esset in domo parentum s. Dei puella M. — *Des.* traditur sepulturae; ubi cottidie orationum praestantur beneficia, praestante... [6008

LABBE, *Bibl. mss.* II. 593-96; || LE COINTE, *Ann. eccl. Franc.* III. 470-77. — Est haec ipsa Vita **Gertrudis** abb. Nivialensis, mutato sanctae nomine.

Montanus, Lucius et soc. mm. in Africa, † cca. 259. — Febr. 24.

PASSIO. *Inc.* Et nobis est apud vos certamen, dd. ff., ut nihil aliud agendum Dei servis — *Des.* etiam de novis aliqua discamus. [6009

SURIUS, I (1570), 1031-36; (1576), 1060-65; II (1618), 186-89; II (1875), 433-41; || BARONIUS, *Annales*, an. 262, v-xxxi; || *Act. SS.* Febr. III. 455-59; 3ª ed. 461-64; || RUINART (1689), 233-42; (1713), 230-38; (1731), 200-208; (1802), II. 73-91; (1859), 275-82; || FRANCHI DE' CAVALIERI (P.), *Gli atti dei SS. Montano, Lucio e compagni* (= RÖMISCHE QUARTALSCHRIFT, Achtes Supplementheft, Roma, 1898), 71-86.

Est ubi (v. g. apud Surium et Baronium, et etiam in quibusdam codicibus), omissis primis verbis, ita Passio *inc.* " Dilectissimi ff., nobis nihil aliud est agendum quam ut de Dei servis... „ [6010

Montanus m. Tarracinae, sub Hadriano. — Iun. 17.

PASSIO. *Inc.* Montanus miles et civis Romanus... In illis diebus militabat regi terreno — *Des.* depositumque est corpus eius in pace, ad laudem... Amen. — *Epilogus.* Post multum vero temporis... ubi aliquando scaturivit manna. [6011

Act. SS. Iun. III. 278-83; 3ª ed. IV. 223-27.

Monulfus ep. Traiectensis, saec. VI extr. — Iul. 16.

VITA. a. *Inc.* Illi autem (Domiciano) humanis rebus exempto et... sepulto, b. M. per solam evangelicae caritatis monadem — *Des.* sicut usque hodie videtur templo in eodem, ad gloriam... [6012

Inest in parte III Vitae **7 a** S. Servatii ep. Tungrensis. Vid. infra **Servatius.**

b. *Inc.* Illi autem (Domiciano) *etc. ut* a... sepulto, b. M., cui nobilitate et sanctitate non erat secundus — *Des. ut* a. [6013

Inest in Vita S. Servatii **7 b**, part. II-III.

c. *Inc.* Post obitum igitur s. Domiciani et apud quoddam oppidum — *Des.* templo in eodem, sicut usque in diem videtur hodiernum. [6014

Inest in Vita S. Servatii **7 c**, part. II-III.

d. *Inc.* Loco autem XIIº a b. Servatio M. per solam *etc. ut* b. — *Des.* brevi post ad aethera est assumptus. [6015

Inest in Vita S. Servatii **7 d**, parte III.

e. *Inc.* Post obitum s. Domiciani *etc. ut* a. — *Des.* et in Dño obdormivit. [6016

Act. SS. Iul. IV. 158-59.

f. (AUCT. AEGIDIO AUREAEVALLENSI, *Gesta ep. Leodiensium*, I. 33). *Inc.* Igitur defuncto b. Domitiano, b. M. in pontificali sede — *Des.* sicut hodie videtur in eodem templo, ad laudem... [6017

CHAPEAVILLE, *Gesta pontif.* I. 58-60; || *Act. SS.* t. c. 157-58; || HELLER (I.), in *MG.* Scr. XXV. 27-28. — **Var. lect.** *Anal. Boll.* V. 325, 14º. **Exc.** *Act. SS. Belgii*, II. 198-99.

g. *Inc.* B. Monulfus per solam *etc. ut* b. — *Des.* sicut usque hodie cernitur in eodem templo, ad laudem... [6018

De qua *Act. SS.* t. c. 156, n. 16 (" Primum quidem... „); *Anal. Boll.* XIV. 55, 13º.

Morandus mon. Cluniacensis, † Altkirchii, saec. XII in. — Iun. 3.

1. Vita. *Inc. prol.* Ss. patrum praecedentium dicta vel gesta — *Inc.* B. itaque Morandus ex Galliae partibus — *Des.* praetermisit fraterna sagacitas. — *Sequitur rhythmus, qui inc.* Sed ne tanta esset vana — *et des.* ac mereri vitae perennis praemium per Dñm... [6019

Lambecius, *Comment. de bibl. Vindob.* II. 888-97 (om. rhythmo); || *Act. SS.* Iun. I. 349-52; 3ª ed. 341-44; || Kollarius, *Anal. Vindob.* I. 899-917 (om. rhythmo).

2. Vita. *Inc.* B. Morandus ex Germaniae partibus — *Des.* caeleste regnum intrare possimus. Amen. [6020

Marrier et Duchesne, *Bibl. Clun.* 501-6.

Mortuus Natus. *Vid.* **Maurus** cultus Hoii.

Moyses Aethiops erem. in Lybia, saec. IV. — Aug. 28.

Vita. a. *Inc.* Moyseus quidam genere aethiops, colore corporis niger, servus — *Des.* Obiit autem... 70 discipulos moriens reliquit. [6021

* Palladius, A. 7 (*Vitae Patrum,* ed. Rosweydus, 948-49; 2ª ed. 954-55; || *P.L.* LXXIV. 277-79).

b. *Inc.* Quidam Moyses nomine, aethiops genere, servus — *Des.* Defunctus est... Reliquit vero discipulos, monachos 70. [6022

* Palladius, B. 14 (*Vitae Patrum,* ed. Rosweydus, 989-90; 2ª ed. 995-996; || *P.L.* t. c. 368-69); || *Bibl. Casin.* III. Floril. 296-97 (nonnulla exciderunt).

Mucius presb. m. Constantinopoli, sub Diocletiano.— Mai 11.

Passio. *Inc.* Sub Laodicio et Maximo annis 4 vicissim proconsulatum tenentibus — *Des.* Si quis autem memor fuerit... Amen. [6023

Act. SS. Mai II. 622-24; 3ª ed. 620-22. — Est ubi ita *inc.* " In anno iv proconsulatum Laodicio tenente... „ [6024

Mumbolus. *Vid.* **Mombolus.**

Mummolinus ep. Noviomensis, † saec. VII extr. — Oct. 16.

1. Vita. *Inc.* Tempore quo praecellentissimus rex Lotharius, Ludovici filius — *Des.* vinculis absolvuntur delictorum, ad laudem et gloriam... Amen. [6025

Act. SS. Oct. VII. 980-84.

2. Vita. *Inc.* Tempore quo rex Lotharius, filius Ludovici regis — *Des.* redditi sunt incolumes sanitati, ipso adiuvante Dño... Amen [6026

(Partim) *Act. SS. Belgii,* IV. 398-411, n. 8-31 passim; — (reliqua vero) *Catal. Brux.* II. 529-30.

Munnu (al. **Mundus**). *Vid.* **Fintanus** seu **Munnu**.

Mustiola. *Vid.* **Irenaeus** m. Clusii.

Mutius. *Vid.* **Mucius.**

Naamatius diac. Rutenus. — Nov. 2.

VITA. *Inc. prol.* Imperio patrum maximi... Dalmatii — *Inc.* Igitur b. Naamatius Ruthenae urbis fuit civis — *Des.* quem praemisimus advocatum, regnante Dño... [6027

Anal. Boll. XIV. 199-201.

Nabor et Felix mm. Mediolani, sub Diocletiano. — Iul. 12.

1. PASSIO. a. *Inc.* Regnante impio Maximiano imp. cum in civitate Mediolanensi esset persecutio — *Des.* per indicia miraculorum emanavit. Passi sunt autem ss. mm... [6028

Act. SS. Iul. III. 291-92; 3ª ed. 277-79.

b. *Inc.* Regnante impio Maximiano imp. in civitate Mediolanensi erat persecutio — *Des.* quasi agni incontaminati et immaculati I. C. Dñi N. Passi sunt mm... [6029

MOMBRITIUS, II. 158-59; || *Act. SS.* t. c. 292-94; 3ª ed. 279-80.

2. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. VI. 87. — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 309ᵈ-10ª; || *id.* (Lovan. 1485), f. 104ᵛ-5. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 58-58ᵛ.

Namphasius erem. Marciliacensis, saec. VIII extr. — Nov. 12, 21.

VITA. *Inc.* S. Namphasius ex nobili prosapia in Galliae partibus — *Des.* Ad cuius sepulcrum... liberantur, Dño cooperante. [6030

LA CROIX (G. de), *Series et acta episcoporum Cadurcensium* (1617, et iterum 1627), 39-40.

Nanctus. *Vid.* **Nunctus.**

Narcissus ep. m. Gerundensis, saec. IV in. — Mart. 18, Oct. 29.

Vid. supra **Afra** m. Augustae Vindel.

1. VITAE EPITOME. *Inc.* Igitur ex occidentali Hispania, civitate Gerunda — *Des.* Passus est autem N. IV kal. nov. Eodem tempore b. Felix diac. eius... migravit ad Dñm... [6031

Act. SS. Mart. II. 622-23; 3ª ed. 621-22.

2. SERMO IN NATALI AUCT. OLIVA EP. AUSONENSI SEU VICENSI. *Inc. prol.* Quia hodie, ff. cc., festivitas almi confessoris *Inc.* (*conversio S. Afrae*) Erat N. ep. eodem tempore, quo Diocletiani ferebatur insa-

nia — *Des.* condonavit I. C. Dñus N., cui est... Amen. Passus fuit b. N... quo erat ecclesia cathedralis tempore infidelium. [6032

RELLES (O.), *Historia apologética de la vida y martirio de S. Narciso* (Barcelona, 1679), 308-17; || FLOREZ, XXVIII. 265-74; || *P.L.* CXLII.591-98. Exc. (initium et finis, omissa narratione de conversione S. Afrae et ultima sententia " Passus est... „) DORCA (Fr.), *Coleccion de noticias para la historia de los santos martires de Gerona*... (Barcelona, s. a. [post 1806]), 325-28.

3. DE RELIQUIIS S. NARCISSI ET ALIORUM EPISTULA BERENGARII EP. GERUNDENSIS. *Inc. prol.* Anno dñicae inc. MLXXXVII missus est quidam nuntius — *Inc.* Carissimo patri dño Sighardo... Noverit, dilectissimi, venerandus — *Des.* Valete et... Deum exorate. [6033

VELSERIUS (M.), *Conversio et passio ss. mm. Afrae...* (Venetiis, 1591), f. 37-37v (deest prol.); || DOMENEC (A. V.), *Historia general de los santos ... del principado de Cataluña* (Barcelona, 1602), f. 26v-27; 2a ed. (Gerona, 1630), 66-67 (deest prol.); || *Velseri opera* (1682), 475 (deest prol.); || *Act. SS.* t. c. 623-24; 3a ed. 622-23.

Narcissus ep. Hierosolymitanus, † cca. 222. — Oct. 29.

1. CARMEN AUCT. ALDHELMO. *Inc.* Praesul erat quondam N. forte vocatus — *Des.* Alma sacerdotis pandit praeconia casti. [6034

* ALDHELMUS, *De laude virg.* 21 (*P.L.* LXXXIX. 254-55).

2. VITA. *Inc.* Natalis b. N-i... Accidit aliquando in die sollemni vigiliarum Paschae — *Des.* fructum laborum suorum a Dño recepit. [6035

ADO, 29 oct.; || MOMBRITIUS, II. 159-59v; || *Act. SS.* Oct. XII. 783, n. 2, 3.

3. CARMEN (DE SS. NARCISSO ET ALEXANDRO) AUCT. FLODOARDO. *Inc.* Post quos N. redolens flos atque decorus — *Des.* Delegata Dei populum firmaverat auctum. [6036

* FLODOARDUS, *De triumphis Christi et SS. Palaestinae,* I. 23 (*P.L.* CXXXV 505-8).

4. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XII. 18, 19. — PETRUS DE NAT. IX. 120.

Natalia uxor Hadriani m., sub Maximiano. — Dec. 1.

Vid. **Hadrianus** m. Nicomediae. — PETRUS DE NAT. I. 18.

Natalis presb. Casalensis, saec. III vel VIII. — Aug. 21.

VITA. *Inc.* S. Natalis Beneventi in lucem editus — *Des.* etiamnum ibidem quiescit. [6037

Act. SS. Aug. IV. 410-11.

Nathalanus ep. in Scotia, saec. VII. — Ian. 8.

VITA. *Inc.* Nathalanus apud omnes ut fama exstat — *Des.* et devote venientibus sanitatem praebens. [6038

Brev. Aberdonense, pars hiem. Propr. SS. 25v-26v

Nazarius et Celsus mm. Mediolani, sub Nerone. — Iul. 28.

1. PASSIO. **a.** *Inc. prol.* Virtutum laudes et belli gloriosa certamina — *Inc.* Nazarius genitus a patre nomine Africano — *Des.* secum gaudia reportare cognoscant, praestante... Amen. [6039

MOMBRITIUS, II. 179ᵛ-84ᵛ.

EXC. [FANCIULLI (L.)], *Osservazioni critiche sopra le antichità cristiane di Cingoli* (Osimo, 1769), 99-103. — NARBEY, *Supplément aux Acta SS.* I. 562-563 („ Extrait... „).

b. (EPITOME). *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 1 a. — *Des.* α) mundati sunt confestim in virtute et gratia Dñi N. I. C.; ipsi gloria... Amen. [6040

vel β) quibus vivere Christus fuit et mori lucrum; qui vivit... [6041

Catal. Brux. I. 50-54 (des. α); ‖ NARBEY, t. c. 560-62 (des. β).

2. PASSIO. **a.** *Inc.* S. Nazarius secundum saeculi dignitatem clarissimis natalibus — *Des.* diversaque hominum desideria... completa sunt, cui est cum Patre... Amen. [6042

Anal. Boll. II. 302-7.

b. *Inc.* Regnante Dño N. I. C. vir quidam Spiritu sancto repletus, nomine Nazarius — *Des.* et mundati sunt confestim in virtute et gloria Dñi N. I. C... Amen. [6043

Cf. *Catal. Paris.* II. 53, 82°.

3. NARRATIONES BREVIORES. **a.** GREGORII TURONENSIS. **I.** *Inc.* De s. vero N-i ac C-i pueri artubus, quos apud Ebredunensem... [6044

II. *Inc.* In territorio quoque urbis ipsius... [6045

* GREG. TURON. *Glor. mart.* 46 (47) pars altera; 60 (61).

b. ADONIS. *Inc.* Mediolani natale... B. Nazarii pater Africanus — *Des.* et venerabiliter excolitur. [6046

ADO, 12 iun. Sequitur annuntiatio illorum SS. Nazarii et Celsi, quos Ebreduni passos credidit Gregorius Turonensis.

c. NOTKERI BALBULI. *Inc. pars I.* — *Inc.* Eodem die Mediolani nativitas... B. N-i pater Africanus — *Des.* synchronon agitur. [6047

Inc. pars II. De quorum igitur omnium gestis ex libro — *Des.* triumpho martyrii fecerit coronari. [6048

(Pars I) NOTKERUS, in edito *Martyrologio*, 12 iun.

(Pars II) DÜMMLER (E.), in *Forschungen zur Deutschen Geschichte*, XXV (1885), 204-7.

4. PASSIO AUCT. IACOBO DE VORAGINE. *Inc. prol.* Nazarius dicitur quasi Nazarenus — *Inc.* Nazarius filius illustrissimi viri nomine Africani — *Des.* sub Nerone, qui coepit circa annos Dñi 57. — *Inc. epil.* De hoc m. sic dicit Ambrosius — *Des.* Haec Ambrosius. [6049

Leg. aurea, c. 102 (97); ‖ *Act. SS.* Iul. VI. 533-34 (desunt prol. et epil.).

5. EPITOME.

PETRUS DE NAT. VI. 147.

6. Inventio facta a S. Ambrosio. *Inc.* Factum est dum clementissimae memoriae Theodosius — *Des.* quibus vivere Christus fuit et mori lucrum. [6050

Narbey, t. c. 563. — Est haec narratio excerpta ex Vita Ambrosii auct. Paulino (vid. supra **Ambrosius** ep. Mediol. 1), c. 32 et 33. Occurrit autem aliquando seorsim in legendariis; cf. v. g. *Catal. Brux.* I. 24, 6°; *Catal. Paris.* I. 436, 3°.

7. Miracula.

Exc. Falk (V. A. F.), *Geschichte des ehemaligen Klosters Lorsch* (Mainz, 1866), 124.

Nectanus. — Febr. 14 (?).

Vita.

Exc. Leland, *Collectanea,* IV. 153.

Nemesius et Lucilla mm. Romae, † cca. 257. — Oct. 31.

Ado, 31 oct. — Petrus de Nat. vi. 137.

Neophyta v. m. — Ian. 4.

Passio. *Inc.* Egregia v. et m. Christi N. secundum saeculi dignitatem nobilis — *Des.* immaculati perveniamus. Amen. [6051

Act. SS. Ian. I. 166-67.

Neotus erem. in Anglia, † cca. 877 (?). — Iul. 31.

1. Vita. *Inc. prol.* Cum universarum essentialis rerum proprietas — *Inc.* Cum adhuc Anglia, quae prisco nomine Britannia dicebatur — *Des.* et exaltat in gloria, in qua vivit... Amen. [6052

Mabillon, *Acta,* IV, 2. 324-36; 2a ed. 337-49 (omissa maiore parte prologi); || *Act. SS.* Iul. VII. 319-29; 3a ed. 330-40.

Est ubi alia partitio facta sit inter prologum et Vitam, ita ut Vitae initium fiat in medio prologo ab his verbis „ Dñus autem N. I. C. Deus de Deo... „; cf. Hardy, *Descr. catal.* I. 540.

2. Vita metrica. *Inc.* Anglia quae tota modo regi militat uni — *Des.* Cum peccavit Adam, cuncti periere parentes. [6053

Whitaker (J.), *The Life of S. Neot* (London, 1809), 317-38.

3. Vita et translatio. I. Vita. *Inc. prol.* B. Neoti conf. vitam compendioso aggrediens oboedientiae titulo — *Inc.* S. igitur Neotus fecundae Britanniae, quae nunc Anglia dicitur — *Des.* Obiit igitur Helvredus rex... Cuius etiam tempestate... Amen. [6054

II. Translatio. *Inc.* Evolutis proinde nonnullis temporum curriculis — *Des.* prorsus nesciae metae. Amen. [6055

Whitaker, t. c. 339-65.

Exc. Dugdale, *Monasticon anglic.,* 2a ed. III (1821), 471. — Gorham (G. C.), *The History and antiquities of Eynesbury and St. Neot's,* II (London, 1824), 251, 261-63, 266-70.

4. Epitome. *Inc.* Fuit quidam rex Occidentalium Anglorum — *Des.* Translata enim fuerunt ossa illa... anno Dñi mccxiii. [6056

Capgravius, f. 239v-41; || Whitaker, t. c. 367-73.

Exc. Dugdale, *op. c.* I (1655), 369; 2a ed. III (1821), 472. — Gorham, t. c. 263-65.

Nepotianus presb. Altinensis, saec. V. — Mai 11.

1. Laudatio auct. S. Hieronymo. *Inc.* Grandes materias ingenia parva — *Des.* et loqui numquam desistamus. [6057

* Hieronymi epist. 60, al. 3 (*P.L.* XXII. 589-602); || Chantelou (Cl.), *Bibl. patrum ascetica,* IV (1663), 386-400; || *Act. SS.* Mai II. 627-29; 3a ed. 626-628 (nonnullis rescissis).

2. Epitome.

Vinc. Bellov. xvii. 73.

Nereus et Achilleus et soc. mm. Romani, saec. I extr. — Mai 12.

1. Gesta. I. *Inc. prol.* Nisi studia catholicorum — *Inc.* Primum itaque ad aedificationem omnium — *Des.* ab eorum fallaciis liberari. Gratia Dñi N. I. C. sit tecum. [6058

II. (" Rescriptum Marcelli „). *Inc.* Marcellus servus Christi... Lectis litteris vestris — *Des.* α) cum s. Linus... textum passionis eorum ad ecclesias orientales scripsit. [6059

vel β) cum s. Linus... scripsit. De Petronilla vero... sollicite breviterque intimabo. [6060

III. (" Vita SS. Petronillae et Feliculae „). *Inc.* α) De Petronilla vero... sollicite breviterque intimabo. Petronillam itaque bene nostis — *vel* β) (*omissa prima sententia*) Petronillam itaque bene nostis — *Des.* et praecipitata est in cloacam. [6061

IV (" Passio S. Nicomedis „). *Inc.* S. autem Nicomedes presb. in speculis — *Des.* qui passus est pro nomine Dñi N. I. C. [6062

V. (" Passio SS. Nerei et Achillei „). *Inc.* Eutyches, Victorinus et Maro... Marcello. Sicut venerunt litterae tuae — *Des.* Dies natalis eorum iv id. maias. [6063

VI. (" Passio SS. Eutychetis, Victorini et Maronis „). *Inc.* Accepto hoc scripto Marcellus — *Des.* α) et ecclesiam Christi fabricaverunt in nomine eius, in qua... usque in hodiernum diem. [6064

vel β) in Christi nomine super eum basilicam fabricavit. [6065

VII. (" Passio SS. Domitillae et soc. „). *Inc.* Factum est autem postquam omnes Dei sanctos tulit a solatio Domitillae — *Des.* in profundo terrae infodiens sepelivit. [6066

Act. SS. Mai III. 6-13. — (**Mut.**) Surius, III (1572), 173-79; (1579), 221-28; V (1618), 147-50; V (1876), 334-45.

Exc. Mombritius, I. 238v-39 (pars vii); I. 239-40v (pars i); II. 159v-60 (pars vi, des. α); II. 201-1v (pars iii, inc. β; pars iv). — Ludovicus Iacob a S. Carolo, *Bibliotheca pontificia* (Lugduni, 1643), 487-489, lin. 9 (pars ii, omissis ultimis sententiis; sequitur initium Passionis S. Petri apost. auct. Pseudo-Marcello; cf. **Petrus** apost., 5a). — Contator (D. A.), *De historia Terracinensi* (Romae, 1706), 504-16 (deest prologus cum prima sententia partis i, et partes iii, iv); || [Lais (Gius.)], *Memorie del titolo di Fasciola* (Roma, 1880), parte ii. 1-26 (desunt eadem). — Achelis (H.), *Acta SS. Nerei et Achillei* (Leipzig, 1893), 23-24 (solus prol.). — Massetani (N.), *San Marone, primo apostolo del Piceno* (Civitanova-Marche, 1898), 50-53 (pars vi).

Libelli partes sedulo distinximus, quia in codicibus occurrunt modo totus libellus, modo sola pars i, modo partes i, ii, vel i, ii, v, vel i, iii, iv-vi etc. etc.

De initio III α cf. *Anal. Boll.* XVII. 108, 114°. — De clausula II β cf. *Catal. Brux.* II. 271, 38°; *Catal. Paris.* I. 273, 23°; *Anal. Boll.* XVII. 108, 113°. — De clausula vi β cf. *Catal. Brux.* II. 405, 69°; *Catal. Paris.* I. 91, cod. 1897.

Aliquando (cf. *Catal. Paris.* II. 83, 21; *Anal. Boll.* XI. 214, 21°) prologus, omisso initio, *inc.:* Eorum sollicitudinem, qui ante nos fuerunt, orthodoxorum imitatus... „ [6067

2. Epitomae.

Ado, 7 mai. — Vinc. Bellov. xi. 15. — *Leg. aurea,* c. 75 (70). — Petrus de Nat. iv. 155. — Tamayo, *Mart. hisp.* III. 153-54.

Nestor ep. m. Pergae, sub Decio. — Febr. 26.

1. Passio. *Inc. prol.* Fides nos admonet ad ss. martyrum memoriam — *Inc.* Hic enim b. Nestor ep. quidem fuit apud Mandis — *Des.* Omnibus autem flectentibus genua... emisit spiritum. Amen. [6068

Act. SS. Febr. III. 628-30; 3a ed. 633-35; || Aubé (B.), *Un supplément aux Acta sincera de Ruinart,* in Revue Archéologique, 3e sér., III (1884), 217-34 (per particulas passim dispersas; de earum ordine cf. ibid. 224, not. 1). — (**Mut.**) Surius, I (1570), 1055-56; (1576), 1083-85; II (1618), 199-200; II (1875), 472-75.

2. Epitome.

Ado, 26 febr.

Nevolonus conf. Faventinus, † 1280. — Iul. 27.

Vitae epitome (antiqua ?). *Inc.* B. Nevolonus Iohannis Mariae Faventinus — *Des.* ser Pauli Castellini notarii Faventini. [6069

Mittarelli, *Annal. Camaldul.* V. 142-43.

Nicander, Marcianus et soc. mm. Atinae et Venafri in Campania. — Iun. 17.

1. Passio. *Inc.* Gloriosa ss. martyrum N-i et M-i certamina — *Des.* α) finem dedit eis martyrii. Requieverunt autem Christi mm... [6070

vel β) ac praemia largissime. Qui in pluribus locis... beneficia praestant. Susceperunt autem martyrium... [6071

vel γ) usque in hodiernum diem potant. Qui in singulis locis... beneficia praestant. Susceperunt autem martyrium... [6072

CARRACCIOLUS (A.), *De sacris ecclesiae Neapolitanae monumentis* (Neapoli, 1645), 339-41 (des. α); || MABILLON, *Mus. ital.* I, 2. 247-50 (des. β, γ); || RUINART (1689), 617-20; (1713), 551-54; (1731), 484-86; (1803), III. 276-81; (1859), 571-73 (des. α, β, γ).

2. PASSIO. *Inc.* Bb. martyres saeculum hoc contemnentes — *Des.* suffragia eius fideli corde requirunt. Passi sunt... [6073

Act. SS. Iun. III. 270-73; 3ª ed. IV. 217-19.

3. PASSIO AUCT. ADENULFO EP. CAPUANO. *Inc.* Hinc iam ad N-i et M-i... Hi itaque cum praeclaris essent orti parentibus — *Des.* defendere et tueri... non desistunt. [6074

UGHELLI, VI. 530-35; 2ª ed. 419-22; || *Act. SS.* Iun. III. 274-76; 3ª ed. IV. 220-22. — Praecedit in codd. Passio S. Marci ep. Atinensis auct. eodem.

Nicasius ep. Remensis **et Eutropia** eius soror mm., saec. V. — Dec. 14.

1. PASSIO. *Inc.* Post praemissos praesules b. N. cultu sequitur pontificatus — *Des.* debita recondidit reverentia. [6075

*FLODOARDUS, *Hist. Remensis ecclesiae*, I. 6, 7 (*P.L.* CXXXV. 36-43; || G. WAITZ, in *MG.* Scr. XIII. 417-20); || SURIUS, XII (1618), 265-66.

2. PASSIO. **a.** *Inc.* Bb.. Nicasii Rhemorum pontificis... insignium triumphorum certamina recensentes — *Des.* Quorum omnium intercessionibus fulti... Amen. [6076

Recensio longior de qua *Anal. Boll.* V. 341-42, 57° (ibi exc.); *Catal. Brux.* II. 18, 42°; 62, 31°; 281, 54°. De eadem *Catal. Paris.* II. 251, 27°; verum in codice, de quo ibi, subiuncta est narratio e Flodoardo maximam partem desumpta, quae *inc.* " Ubi posteaquam sunt horum deposita sanctorum corpora " (cf. *P.L.* CXXXV. 41, A) et *des.* " cum ecclesia B. Michaelis rebus propriis superaddidit " (cf. *ibid.* 63, B). [6077

b. *Inc.* Bb. Nicasii, Rhemorum pontificis,... insignem triumphum recensentibus — *Des. ut* 2 a. [6078

Anal. Boll. I. 609-13 (pars prior) et II. 156-57 (reliqua).

3. EPITOMAE. **a.** *Inc.* Tempore quo Wandali multas urbes subvertentes — *Des.* Quorum omnium ss. intercessionibus... Amen. [6079

SURIUS, VII (1581), 1011-12; VII (1586), 234-35; XII (1618), 264-65; XII (1880), 344-46; || quem libellum paene totum habet VINC. BELLOV. XXI. 37-38; || ex quo MOMBRITIUS, II. 184ᵛ solum caput 37ᵐ, illudque mutilum, edidit; quae deerant, postea in recta parte folii interpositi suppleta sunt.

b. *Inc.* S. Nicasius Remorum ep. longe ante per evangelicam revelationem — *Des.* sumeret fundamentum. [6080

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 231ᶜ-32ª; || *id.* (Lovan. 1485), f. 7-8.

c. PETRUS DE NAT. I. 69.

4. MIRACULUM. *Vid.* **Dionysius** ep. Parisiensis, 23 (*infra in supplemento*).

Nicasius seu **Nigasius, Quirinus et Scubiculus** mm. in pago Vulcassino, saec. I/III. — Oct. 11.

1. PASSIO. *Inc. prol.* Cum a fidelibus populis sanctorum venerabiliter amplectuntur merita — *Inc.* Post b. et gloriosam passionem ss. Petri et Pauli apost., quorum alter — *Des.* in qua florent beneficia ipsorum usque in praesentem diem, ad laudem... Amen. [6081

GOUBERT (L. L.), *Notice sur S. Nigaise, apôtre du Vexin* (Paris, 1867, *autographié* par l'auteur), 332-70; || *Anal. Boll.* V. 335, 5° (prologus) et 372-74 (pars prior; pars autem posterior omissa est, utpote quae valde similis est parti posteriori Passionis **2**). — **Var. lect.** *Catal. Paris.* I. 88, 6°. *Act. SS.* Nov. II, 1, 441, n. 20.

Exc. DU MONSTIER (Arturus), *Neustria pia* (Rothomagi, 1663), 605-6.

2. PASSIO. *Inc.* Post gloriosam b. Petri apost. passionem eius cathedrae successit — *Des. ut* 1. [6082

Anal. Boll. I. 628-32. — **Var. lect.** *Anal. Boll.* V. 354, 1°.

Exc. RENET, *S. Lucien et les autres SS. du Beauvaisis*, II (1893), 454-56.

3. EPITOMAE.

NARBEY, *Supplément aux Acta SS.* I. 344-45. — ID. *ibid.* 545.

4. PASSIO METRICA. *Inc.* Ut ros nube fluens, ut flos de caespite surgens — *Des.* s. Spiritui sit laus in utroque manenti. [6083

GOUBERT, t. c. 399-418.

5. TRANSLATIONES SAEC. IX-XI, AUCT. IOHANNE MON. S. AUDOENI ROTOMAGENSIS. *Inc.* Gloriosissimos mm. Nicasium videlicet ep. — *Des.* impertire dignatur beneficia, qui cum Deo Patre... Amen. [6084

MARTENE et DURAND, *Thes. nov. anecd.* III. 1677-82; || *P.L.* CLXII. 1163-66.

Exc. *Act. SS.* Oct. V. 528-31, n. 66, 68, 72-75.

6. TRANSLATIO MALMUNDARIUM. *Vid.* **Quirinus** m. in pago Vulcassino, 2.

Nicephorus m. in Oriente (Antiochiae), sub Valeriano. — Febr. 9.

PASSIO. *Inc.* In partibus Orientis quidam presbyter (fuit) nomine Sapricius et Nicephorus laicus — *Des.* Complevit igitur sic martyrium in pace, pacem et caritatem diligens... ad gloriam... Amen. [6085

Act. SS. Febr. II. 894-95; 3a ed. 895-96. — Eadem est de qua *Anal. Boll.* VIII. 94, 21°; *Catal. Paris.* II. 237, 2°.

Erravit RUINARTIUS, cum putavit antiquam esse versionem quae ab ipso edita est (1689), 244-51; (1713), 239-45; (1731), 209-12; (1802), II. 93-103; (1859), 283-88. Est enim haec a Gentiano Herveto facta versio recentioris

Passionis graecae; quam versionem post Lipomanum et Surium edidit Henschenius *Act. SS.* t. c. 283-85; ea autem verba, quae in antiquiore Passione graeca deerant et in sola recentiore legebantur, in hac versione recudenda litteris inclinatis expressit Henschenius, resecuit Ruinartius.

Nicephorus ep. in Istria. — Mai 28.

PASSIO. *Inc.* In partibus Orientis in civitate Sablonica erat quidam sacerdos nomine Sapricius — *Des.* Sic s. Niciferus per fidem et humilitatem... Martyrizatus est autem... Amen. [6086

De qua *Anal. Boll.* XVII. 96. Cf. etiam *Act. SS.* Mai VI. 807 (3ª ed. 797), n. 3.

Nicetas Gothus m. in Gothia, † cca. 372. — Sept. 15.

PETRUS DE NAT. V. 40.

Nicetas m. Nicomediae, cultus Venetiis, sub Maximiano. — Sept. 12.

1. PASSIONIS EPITOME.

PETRUS DE NAT. VIII. 70. Est haec epitome Passionis de qua *Act. SS.* Sept. IV. 7, n. 5.

2. MIRACULA SAEC. XIV ET XV VENETIIS FACTA. *Inc...* — *Des.* praedicabat supra proxime annotata ad laudem Dei. Amen. [6087

Exc. (pars posterior) *Act. SS.* t. c. 7-9; cf. *ibid.* 7, n. 6, 7. — (caput ultimum) VESELOVSKIJ (A. N.), in *Sbornik otdělenija russkavo jazyka i slovenosti imperatorskoj Akademii nauk,* XXI, 2 (1880), 15-17.

Nicetius ep. Lugdunensis, † 573. — April. 2.

1. VITA. *Inc. prol.* Quotiens sanctorum gesta virorum lectionis relatio — *Inc.* S. itaque Nicetius Lucdunensis urbis ep. — *Des.* acsi doceri non meremur exemplis, regnante... [6088

CHIFFLETIUS (P. F.), *Paulinus illustratus* (Divione, 1662), 96-101; || *Act. SS.* April. I. 100-101; 3ª ed. 101-2; || KRUSCH (Br.). in *MG.* Scr. rer. merov. III. 521-24.

2. VITA AUCT. GREGORIO TURON. (*Vit. Patrum,* VIII). *Inc. prol.* Praesentiae divinae bonum — *Inc.* Igitur Florentinus quidam ex senatoribus — *Des.* effecit gloriosos. Ipsi gloria... Amen. [6089

* *Greg. Turon. opera* (ed. RUINART, 1182-96; || *P.L.* LXXI. 1040-51; || ed. KRUSCH, 690-702); || SURIUS, II (1571), 456-61; (1578), 486-92; IV (1618), 21-25; IV (1876), 57-65; || *Act. SS.* April. I. 96-100; 3ª ed. 97-101.
Exc. BOUQUET, III. 442.

3. ALIAE NARRATIONES EIUSDEM GREGORII.

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 60 (61). — * ID. *Hist. Franc.* IV. 36.

Nicetius ep. Treverensis, † post 564. — Dec. 5.

1. VITA AUCT. GREGORIO TURON. (*Vit. Patrum,* XVII). *Inc. prol.* Si

fides dictis adhibetur — *Inc.* Igitur s. Nicetius ep. ab ipso ortus sui tempore — *Des.* plerumque divinis virtutibus illustratur. [6090

**Greg. Turon. opera* (ed. RUINART, 1231-40; || *P.L.* LXXI. 1077-84; || ed. KRUSCH, 727-33); || SURIUS, V (1574), 474-77; (1580), 523-26; X (1618), 2-4; || MABILLON, *Acta,* I. 191-94; 2^a ed. 184-87.
EXC. BOUQUET, III. 418-19. — HONTHEIM, *Prodr. hist. Trev.* I. 415-18.

2. MIRACULA. *Inc.* Nicetius autem, ut supra diximus... [6091

*GREG. TURON. *Glor. conf.* 92 (93).

3. EPITOME. *Inc.* S. Nicetius ep. *etc. ut* 1. — *Des.* quod ibi sacramentum praesumat persolvere. [6092

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 332^a-33^b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 134^v-36.

Nicetius ep. Vesontionensis, saec. VII in. — Febr. 8.

VITA. *Inc. prol.* Virtus, animi habitudo — *Inc.* Tempore igitur Theoderici regis Burgundiorum — *Des.* fideles populi properant, ad laudem... Amen. [6093

Act. SS. Febr. II. 168-69; 3^a ed. 167-68.
EXC. CHIFFLETIUS (I. I.), *Vesontio,* II (1618), 120-23. — BOUQUET, III. 485-86.

Nicetus = Nicetas.

Nichasius. *Vid.* **Nicasius.**

Nicius ab. prope Pontemcurvum, saec. X extr. — Oct. 25.

VITA. *Inc.* Postquam Salvatoris nostri divinitas per totum mundum vulgata — *Des.* (*mutila*) Non longe a monasterio... sed quasi duobus milibus, est quoddam | [6094

Act. SS. Oct. XI. 711-12.

Nicodemus Christi discipulus. — Dec. 2.

PETRUS DE NAT. IV. 3.

Nicolaus I papa, † 867. — Nov. 13.

1. VITA. *Inc.* Nicolaus natione Romanus, ex patre Theodoro — *Des.* sepultum est ante fores basilicae B. Petri. [6095

**Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, II. 151-67).

2. EPITOMAE.

*FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam,* XII. 2 (*P.L.* CXXXV. 819-22). — PETRUS DE NAT. I. 34.

Nicolaus Albergatus ep. Bononiensis et S. R. E. cardinalis, † 1443. — Mai 9.

1. VITA AUCT. IACOBO ZENO. *Inc. prol.* (*ad Petrum Barbum*). Quantam vim virtus — *Inc.* Inter reliquas Bononiae urbis familias — *Des.* in superis gloriosa felicitate beata. [6096

GARNEFELT (G.), *Vita b. mem. Nicolai Albergati* (Coloniae Agrippinae, 1618), 1-43; || *Act. SS.* Mai II. 469-77; 3a ed. 467-74; || RUGGIERIUS (C.), *Romanorum pontificum, regum atque illustrium virorum testimonia de b. Nicolao Albergato* (Romae, 1744), j-xxxviij; || in appendice ad BENEDICTI XIV, *De servorum Dei beatificatione et beatorum canonizatione* (inter *Benedicti XIV opera*, VI, Romae, 1751, 324-40, et in aliis edit.).

2. LAUDATIO FUNEBRIS AUCT. POGGIO FLORENTINO. *Inc. prol.* In maximo dolore — *Inc.* Natus est vir iste insignis Bononiae — *Des.* ut instar eius aeternam gloriam... consequamur. [6097

**Poggii Florentini opera* (Basileae, 1538, 261-69); || GARNEFELT, t. c. 52-63; || RUGGIERIUS, t. c. 76-92; || BENEDICTUS XIV, l. c. (ed. c., VI. 375-82).

3. LAUDATIO FUNEBRIS AUCT. G. CLERICO BONONIENSI. *Inc.* Si dolorem vestrum, quem ex ss. antistitis nostri obitu — *Des.* imitare studeat. Quod largiri dignetur... Amen. [6098

Anal. Boll. VII. 381-86.

Nicolaus conf. Arusiensis, † 1180.

VITA. *Inc. prol.* Ad gaudium... — *Inc.* B. Nicolaus, regis Danorum Kanuti filius — *Des.* Hoc idem testatur Othincarus sacerdos. [6099

SUHM (P. F.), in *Scr. rer. Dan.* V. 304-9 (deest prol.). — **Emendationes.** GERTZ (Cl.), apud H. OLRIK, *Danske Helgeners Levned* (1893/94), 315-16.

Nicolaus puer et soc. mm. Ledesmae, † cca. 757 — Oct. 31.

PASSIO AUCT. IOHANNE AEGIDII ZAMORENSI. *Inc. prol.* Omissa opportuniori tempore historia — *Inc.* Nicolaus genitus fuit ab Alchama — *Des.* et pro suis sceleribus poenas luit, praestante... Amen. [6100

FLOREZ, XIV. 392-95; 2a ed. 405-8; || *Act. SS.* Oct. XIII. 850-51.

Nicolaus ep. Lincopensis, † 1391.

1. VITA ET MIRACULA. **I.** VITA. *Inc. prol.* In nomine Dñi. Amen. Nos Kanutus... ep. ecclesiae Lincopensis — *Inc.* Beatae igitur et ven· memoriae N. quondam ep. — *Des.* in Dño requievit anno inc. eiusdem MCCCXCI, VI non. mai, aetatis... pontificatus... Amen. [6101

II. MIRACULA. *Inc.* Hic consequenter ponuntur aliqua miracula... et primo de quodam Iacobo — *Des.* singulorum praemissorum. [6102

SCHÜCK (H.), *Två svenska biografier från medeltiden*, in ANTIQVARISK TIDSKRIFT, V (Stockholm, 1895), 313-32 et 333-400. Cf. IBID. 413-14.

2. PROCESSUS DE VITA ET MIRACULIS.

Exc. (nempe quae reperta sunt) SCHÜCK, t. c. 444-62.

3. LITTERAE AD IMPETRANDAM CANONIZATIONEM. *Vid.* supra **Ingridis**, 2.

4. LECTIONES (ANTIQUAE ?). *Inc.* Misericors Deus... merito censuit

riteque providit — *Des.* Historias ss. Ansgarii et Brigittae ornatissime composuit ac canonizationem eiusdem sollicite procuravit. [6103

Historia S. Nicolai ep. Lincopensis (Sudercopiae, Olavus Ulrici, 1523), f. 1v-3; || BENZELIUS (E.), *Monumentorum veterum ecclesiae Sueogothicae*, pars IV (Upsaliae, 1710), 110-12.

Nicolaus ep. Myrensis, saec. IV. — Dec. 6.

Cum nondum prodierit libellorum latinorum de S. Nicolao editio critica, atque mirum in modum non solum ipsi libelli, sed et libellorum capitula in codicibus saepe vel seorsim dispersa, vel inter se permixta sint, oportuit non paucas horum particulas singillatim recensere; quo fiet ut minore negotio, quam huc usque contigit, in excutiendis codicibus hagiographicis agnosci possit quid singula legendaria contineant. Imprimis autem monemus non raro pauca vel etiam plura capitula narrationum, de quibus infra sub **8** et **9**, inter diversas partes Vitae **1** inserta esse.

1. VITA AUCT. IOHANNE DIAC. NEAPOLITANO. **a**. **I**. PROLOGUS. *Inc.* Sicut omnis materies si ab imperito artifice — *Des.* et ab inimicis tutos esse (*al.* fore) laetemur. [6104

II. *Inc.* Nicolaus itaque ex illustri prosapia ortus — *Des.* laetantes homines illos Iesu Christi famulus remisit ad propria. [6105

III. *Inc.* Praeterea cum in Phrygiae partibus quaedam gens cognomine Aitaiphala — *Des.* remearunt ad propria, magnificantes Dñm N. I. C., qui regnat... Amen. [6106

IV. *Inc.* Huc usque de Argolicorum doctorum editione trahentes — *Des.* diademate redimitos aeterno. [6107

V. *Inc.* Laetemur ergo in Dño, carissimi — *Des.* α) qualiter fideliter I. C. Dño N. servire mereamur, qui cum Patre... Amen. [6108

vel β) et sanctorum eius pro nobis praeparatam esse intercessionem, adiuvante Dño... Amen. [6109

FALCONIUS (Nic. Carminius), *Sancti confessoris pontificis ... Nicolai acta primigenia* (Neapoli, 1751), 112-22, c. I-XIII, et 126 in infima pagella c. (XIII), XIV, XV. — **Var. lect.** *Catal. Brux.* I. 314, 1° (ibi clausula β).

Exc. FORTUNATUS A D. BONAVENTURA, *Comment. de Alcobacensi mss. bibliotheca* (Conimbricae, 1827), 233-35 (prologus); || UNGER (C. R.), *Heilagra manna sögur*, II (1877), 51-52. — STEINMEYER (E.), in *Zeitschrift für deutsches Alterthum*, XXI (1877), 418-24.

Aliquando (cf. *Catal. Paris.* I. 565, 45°; *Anal. Boll.* XI. 222, 43°) steterunt scribae in medio cap. III, et sic Vita *des.* " vice contentus. " [6110

b. **I**. PROLOGUS. *Inc. et des. ut in* 1 a. — **II**. *Inc. et des. ut in* 1 a. — **III**. *Inc. et des. ut in* 1 a. [6111

IV. *Inc.* Nunc igitur, ff. cc., si vobis placuerit de sollemnitate huius diei — *Des. ut in* 1 a. [6112

V. *Inc. et des. ut in* 1 a. [6113

MOMBRITIUS, II. 161v-168r, col. 2 med.; || LIPOMANUS, II, f. 238v-45v.

c. (EPITOME). I. *Inc. et des. ut in* 1 a. [6114

II. *Inc. ut in* 1 a. — *Des.* ut ab opere diaboli recederent. [6115

III. *Inc.* Praeterea cum in Phrygiae partibus Contantinus imp. tres milites — *Des. ut in* 1 a. [6116

IV. *Inc.* Post paucos dies Nicolaus Dei famulus ex hac vita migravit — *Des.* laudes populorum glorificant Deum, qui vivit... Amen. [6117

MAI, *Spicil. Rom.* IV. 324-39 (omissa parte IV, quae est brevissima).

2. VITA. a. I. *Inc. prol.* Gloriosa siquidem acta sanctorum, quibus ab ortu — *Inc.* Placuit igitur redemptori omnium saeculorum — *Des.* quatinus I. C. Dño N. servire mereamur, qui... Amen. [6118

II. *Inc.* Temporibus Constantini magni imp. inconstantia facta est atque dissensio in Frigia Ataiphalorum — *Des.* Per multos autem annos faciebant haec, glorificantes et laudantes Patrem... Amen. [6119

III. *Inc.* Factum est autem ut iret b. Nicolaus in Miream civitatem — *Des.* Sic finivit vitam iste gloriosus et angelico vultu pater N. Ipse intercedat... Amen. [6120

De qua *Anal. Boll.* XI. 249-50, 2°-4°. — De parte II cf. etiam BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* I. 623, XLII; ‖ KÜNSTLE (K.), *Hagiographische Studien über die Passio Felicitatis* (Paderborn, 1894), 42-43.

Partis II locum sat longum paene ad verbum habet RABANUS in *Martyrologio,* ad d. 6 dec. (*P.L.* CX. 1183-84; ‖ FALCONIUS, t. c. 110-11).

b. I. *Inc. prol.* Gloriosa quidem acta *etc. ut in* 2 a, I — *Inc. ut* 2 a, I — *Des.* quanta et qualia mihi in somnis apparuerunt. [6121

II. *Inc. et des. ut* 2 a, II. [6122

III. *Inc.* Hucusque de graecorum editione trahentes doctorum — *Des. ut* 1 a, IV. [6123

IV. *Inc. et des. ut* 1 a, V. [6124

V *Inc. et des. ut* 2 a, III. [6125

De qua *Anal. Boll.* XVII. 205-8 (" Legendaria "), c. 1-29. — Miracula, de quibus *ibid.* 208-9, c. 30-34, recensebuntur infra, 9. I, III a, V b, VI b, II.

3. VITA AUCT. OTHLOHO. *Inc. prol.* Post eum qui bonis omnibus constat praeferendus — *Inc.* Nicolaus ex illustri prosapia ortus — *Des.* quae prius sub negligentia habebatur. [6126

Exc. (prologus et ultimum capit.) WATTENBACH (W.), in *Neues Archiv,* X. 408-9; cf. 407. — Totius libelli conspectum vid. *Anal. Boll.* XVII. 205-9 (" Othloh ").

4. VITA ET MIRACULA. *Inc.* B. Nicolaus de illo natus semine cui benedixit Dñs — *Des.* socius fuit passionum simul et consolationis. Deus igitur omnis gratiae dignetur... Amen. [6127

Anal. Boll. II. 143-51. — Vita haec libello 3 est posterior, proindeque a Reginoldo ep. Eichstettensi (cf. *Anal. Boll.* I. 501, 56°) non est conscripta).

5. VITAE ET MIRACULORUM EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XIV. 67-74 (Vita) et 75-81 (Miracula). — *Leg. aurea,* c. 3. — PETRUS DE NAT. I. 33 (Vita); V. 65 (translatio Venetias).

6. VITA AUCT. LEONARDO IUSTINIANO. *Inc. prol.* Cum aetatis nostrae ingenia mecum considero — *Inc.* Pataram rerum scriptores tradunt urbem fuisse — *Des.* triumphares cum Christo in gloria... Amen. [6128

Poetae christiani, II (Venetiis, apud Aldum, 1502), sign. H-K.iiij^v (= HAIN, 15168); || [*Vita S. Nicolai*] (Daventriae, Theodor. de Borne, 1513) [non vidimus]; || *Simeonis Metaphrastis in gesta S. Nicolai ... Myrensis ep. vera historia ... Leonardo Iustiniano patritio Veneto interprete* (Paris., Sim. Colinaeus, 1521), f. 3-19^v (om. prologo); || VICELIUS, *Hagiol.* XXXI-XLII^v (om. prologo et clausula); || LIPOMANUS, I, f. 138^v-49^v; || LAZIUS (W.), *Abdiae hist. certam. apost.* (Basil. 1552), II. 50-69; || SURIUS, VI (1575), 795-810; (1581), 883-97; XII (1880), 164-85 (om. prol.).

7. VITA. *Inc. prol.* B. Nicolai vitam, cuius dignitatem nullus valet — *Inc.* B. Nicolaus electus a Deo et praedestinatus — *Des.* gloriae quoque ipsius mereamur esse consortes. [6129

EXC. *Catal. Brux.* II. 340, 5°.

8. NARRATIONES DE MIRACULIS VIVENTE S. NICOLAO FACTIS.

I. PROLOGUS. *Inc.* Ss. Nicolaus, Myrreae civitatis archiep., ex utraque parte alta progenie editus est. [6130

Catal. Paris. I. 503, c. 1.

II. *Inc.* Primo igitur die nativitatis eius dum nutrix... [6131

Catal. Paris. I. 503, c. 2.

III. *Inc.* Aliud quoque... Quodam itaque die dum solito rediret a scholis... [6132

Catal. Paris. I. 503-4, c. 3.

IV. *Inc.* Mercator quidam orationis et dilectionis causa... [6133

Catal. Brux. I. 315-16, c. I.

V *Inc.* Turbae multae de castello Arnaviensi... [6134

Catal. Paris. I. 504, c. 5.

VI. *Inc.* Praeterea erat quidam... caecus nomine Antonius... [6135

Catal. Paris. I. 504-5, c. 6.

VII. *Inc.* Igitur quodam tempore tres homines de regione Andronica... [6136

Catal. Paris. I. 505, c. 7.

VIII. *Inc.* Statim etiam quidam alter, quem caecum... [6137

Catal. Paris. I. 507, c. 8.

IX. *Inc.* Una dierum, cum congregati essent rev. clerici. [6138

Catal. Paris. I. 505-6, c. 9.

X. *Inc.* Cum pergeret b. N. ad venerabilia loca... [6139

Catal. Paris. I. 506, c. 10.

XI. *Inc.* Verum quia multum est... Una dierum vir quidam et uxor eius... [6140

Catal. Paris. I. 506, c. 11.

XII. *Inc.* Una die subito intravit daemon ubi orabat s. N... [6141

Catal. Paris. I. 506-7, c. 12.

XIII. *Inc.* Non multo post intravit diabolus in coquinam... [6142

Catal. Paris. I. 507, c. 13.

XIV. *Inc.* FF. cc., adhuc volo... Quodam vero die artifices... [6143

Catal. Paris. I. 507, c. 14.

XV. *Inc.* Cum sederet s. N. ante ecclesiam Arnivendensis... [6144

Catal. Paris. I. 507-8, c. 15.

XVI. *Inc.* Post non multum vero tempus, orante N-o cum ministro... [6145

Catal. Paris. I. 508, c. 16.

XVII. (PROLOGUS). Gloriosa sanctorum miracula, qui ab... [6146

Cf. *Catal. Paris.* I. 508, c. 17.

XVIII. *Inc.* Quodam quoque tempore a Plamitarum... [6147

Catal. Paris. I. 508, c. 18.

XIX. *Inc.* Denique tempore quodam cupiens s. vir abire... [6148

Catal. Paris. I. 508-9, c. 19.

XX. *Inc.* Adhuc, dd. ff., superest... Nam ipse almificus pater suas sanctas visiones... [6149

Catal. Paris. I. 509-10, c. 20.

XXI. *Inc.* Quodam (itaque) tempore advenit quaedam mulier de vico qui dicitur Cyparissus... [6150

FALCONIUS, t. c. (supra, **1a**), 122, c. XIV.

XXII. *Inc.* Rursus (autem) alio tempore altera mulier de vico Neapoleos... [6151

FALCONIUS, t. c. 122, c. XV.

XXIII. *Inc.* Venit quidam homo ad sanctam Sion... [6152

FALCONIUS, t. c. 122, c. XVI.

XXIV. *Inc.* Nec multo post quidam... de vico Cendino. [6153

FALCONIUS, t. c. 122, c. XVII, 1°

XXV. *Inc.* Cum igitur his... Nicolaus decidit in aegritudinem... [6154

FALCONIUS, t. c. 122-23, c. XVII, 2°.

XXVI. (DE MORTE S. NICOLAI). *Inc. pars I.* Cernens itaque servus Dei N. mortis inexcusabile adesse praeceptum — *Des.* Cuius exstitit dormitio... sub ss. et bb. patre nostro patriarcha Macario. [6155

Inc. pars II. Positum(que) est sacratissimum corpus eius — *Des.* usque ad tempora Iustiniani imp. [6156

FALCONIUS, t. c. 123-24, c. XVIII.

XXVII. *Inc.* Ea tempestate qua b. N. sub peregrinantis... [6157

Catal. Brux. I. 316, c. II.

XXVIII. *Inc.* Cum autem in praescripta miraculorum serie... Cum itaque pater iste adhuc in carne... Tribus namque clericis scholas adeuntibus... [6158

Catal. Brux. I. 316, a lin. 37, et 317, c. III.

XXIX. *Inc.* Duo mercatores consocii fuerunt... [6159

Anal. Boll. IV. 202-3.

9. MIRACULA POST MORTEM ANTE TRANSLATIONEM.

I. *Inc. pars I.* Igitur postquam bb. N. ex hoc mundo migravit — *Des.* qui dicitur Adriaticium. [6160

Inc. pars II. Quodam itaque tempore ep. Myreae civitatis cum in exsilium — *Des.* α) semper accipiat incrementum. [6161

vel β) Subnixis ergo precibus eum... exoremus... Amen. [6162

FALCONIUS, t. c. 124, c. XIX et XX (des. α). — Cf. *Catal. Paris.* I. 461-62, 7° (des. β).

II. *Inc. prol.* (*brevis*) Restat autem... dignum iudicavimus. [6163

Inc. Cum (vero) de Africae partibus Wandalorum exercitus applicuisset — *Des.* glorificantes Dñm et s. eius N-um. [6164

Inc. epil. Haec fuit prima occasio — *Des.* ut hic eum patronum et advocatum, et in futuro... intercessorem habeant... Amen. [6165

MOMBRITIUS, II. 168, col. 2 med.-169, col. 1 med. (deest prol.); || LIPOMANUS, II. f. 245v-46v (item); || FALCONIUS, t. c. 124-26, c. XXI, XXII. — Est ubi in codd. exscriptum sit solum initium epilogi (cf. *Catal. Brux.* II. 233, 9°; 280, 47°), ita ut sic *des.* " confessoris piissimi non illustraverint. „ [6166

III. **a.** *Inc.* Sed si vestrae caritati durius non est... Beatus itaque et electus Dñi N. I. C. Nicolaus ep. dum vitam finiret... Erat autem ibi quidam homo nomine Cethron — *Des.* antequam me vocares de hoc saeculo, qui cum Patre... [6167

MOMBRITIUS, II. 169, col. 1 med.-170; || LIPOMANUS, II, f. 246v-48.

b. *Inc.* Si devotionis vestrae, ff. cc., delectat affectum... Beatus itaque et electus Dñi N. I. C. Nicolaus archiep., dum de hac luce ad Dñm... Aderat forte quidam homo Iethron nomine — *Des.* α) beneficiis assuevisti laetificare mirabilioribus. [6168

vel β) nisi quia nobis servire illi procul dubio est obsequi, qui super omnes... Amen. [6169

Catal. Brux. I. 257-60 (omissa clausula β, de qua cf. ibid. 261).

c. (EPITOME). *Inc.* Fuit in partibus Italiae vir quidam — *Des.* et in eius veneratione universi populi accenduntur. [6170

Catal. Brux. II. 27-28.

IV. *Inc.* FF cc., en adhuc aliud... Denique temporibus Constantini

imp. fuit quaedam mulier — *Des.* cum summo studio perficiebant, agentes gratias Dño N. I. C., qui... [6171

FALCONIUS, t. c. 127-29.

V. a. *Inc.* Igitur operae pretium remur... Cum longe lateque virtutum bb. N-i propalarentur insignia — *Des.* in exemplum sanctorum suorum facta manifestat. [6172

Anal. Boll. II. 151-53.

b. (EPITOME). *Inc.* Quidam praepotens vir, accersito aurifice... [6173

Cf. *Anal. Boll.* XVII. 209, c. 32.

VI. a. *Inc.* Exstitit praeterea alius vir, qui mercimoniis intentus — *Des.* ad aures summi deferat conditoris, qui... Amen. [6174

Anal. Boll. II. 153-56,

b. (EPITOME). *Inc.* Quidam locuples mercator... [6175

Cf. *Anal. Boll.* XVII. 209, c. 33.

VII. *Inc.* Quam piis impius... Vir quidam ven. vitae in Longobardorum olim habitavit regione — *Des.* est toties auxiliatus afflictis. [6176

Catal. Brux. I. 317-19, c. IV.

10. MIRACULA ANDEGAVI FACTA SAEC. XI MED., AUCT. IOHELO MON. CENOMANNENSI. *Inc. prol.* Ven. patri... dño videlicet ab. Natali... Quid causae fuerit quia ad me scripta vestra — *Inc.* Hodierni diei festivitas a nostris maioribus instituta — *Des.* ius tyrannicum auferens mortemque perpetuam, qui cum Patre... Amen. [6177

Catal. Paris. III. 158-62 (omissa ultima parte).

Exc. (nonnullis rescissis vel contractis) [L. LE PELETIER] *Breviculum fundationis et series abbatum S. Nicolai Andegavensis* (Andegavi, 1616), 1-3 (ex cap. 2, 3). — LE PELETIER (L.), *Rerum scitu dignissimarum a prima fundatione monasterii S. Nicolai Andegavensis ad hunc usque diem epitome* (Andegavi, 1635), 1-5 (ex cap. 2-4).

11. MIRACULA IN MONASTERIO S. NICOLAI BRUNWILARENSI AN. 1080-1084 FACTA. *Inc. prol.* In hoc celebri monasterio Brunwilrensi — *Inc.* Adolescens quidam nomine Ancelinus — *Des.* Vos ea mandando litteris... Amen. [6178

PABST (H.), in *Archivo* Pertzii, XII. 192-200.

Exc. WAITZ (G.), in *MG.* Scr. XIV. 144-46.

12. TRANSLATIO BARIUM AN. 1087. **A.** AUCTORE NICEPHORO CLERICO BARENSI. **a.** *Inc. prol.* Sicut manus scriptoris parata est ad dilucidandam — *Inc.* Igitur dum omnipotens Deus suo propensiori consilio — *Des.* amissam receperunt sanitatem. — *Epil.* CC. ff., quam sancte pieque... dilucidat donis I. C. Deus et Dñs N. qui cum Deo Patre... [6179

FALCONIUS, t. c. 131-39.

Exc. MAI, *Spicil. Rom.* IV. 297-98.

b. I. *Inc. prol.* Sicut manus sculptoris perita est ad dilucidandum — *Inc.* Igitur MLXXXVII anno ab inc. Dñi N. I. C., ind. X, in argolicis par-

tibus — *Des.* celerem praestare dignatur sanitatem. — *Epil.* FF cc., quam sancte pieque... dilucidat donis (I. C. *etc. ut* 12. A, a). [6180

PUTIGNANI (N.), *Istoria della vita, de' miracoli e della traslazione del gran taumaturgo S. Niccolò* (Napoli, 1771), 551-65. — Cf. *Anal. Boll.* I. 507-8, 9°; *Catal. Brux.* I. 206-7, 19°; 385, 19° (narratio enim **b**, non vero narratio **a** in hoc codice legitur); *Catal. Paris.* III. 336, 2°.

Aliquando, omissis primis sententiis, prologus ita *inc.* " Aeque quidem ego Nicephorus, Barensium omnium ultimus... „ [6181

II. *Inc.* Nunc interim referam... Octavo die intrante mense iunio — *Des.* munus, quod sanctum poposcerat, abundanter recepit. [6182

PUTIGNANI, t. c. 565 extr.-568.

c. I. *Inc. prol. ut in* 12, A, b, I. — *Inc.* Cum Creatoris Dei I. C. incommutabilis potentia — *Des.* coram altari s. N-i pependit. [6183

II. *Inc.* Tres viri consanguinitate propinqui — *Des.* evanuit. [6184

III. *Inc.* Quidam adolescens b. N-um adivit — *Des.* meruit. [6185

IV. *Inc.* Sed et ex tunc et nunc divina virtute pollens — *Des.* in perpetuum valeamus lucere, eius auxiliante... Amen. [6186

Anal. Boll. IV. 169-92. — Cf. *Catal. Brux.* II. 17, 32°; *Catal. Paris.* III. 525, 9°.

d. *Inc. prol.* Gloriosa sanctorum merita dum pio ac frequenti studio — *Inc.* Est ergo Varis civitas Apuliae — *Des.* donec honorifice locaretur in eadem ecclesia, praestante... Amen. [6187

Sequitur vel α) *Narratio miraculorum, quae inc.* Sublatum est autem corpus — *Des.* ita sit intercessor pro remedio animarum nostrarum per Dñm N... Amen. [6188

vel β) *brevissimus epil., qui inc. ut* α. — *Des.* et restituti sunt sanitati per merita et intercessionem b. N-i... [6189

De quo libello cf. *Catal. Brux.* II. 195-96, 23° (ubi paenultima pars narrationis α); *Anal. Boll.* XVII. 209-10 (ubi editus est epilogus β). — Narrationem miraculorum α in aliis codicibus repperimus; convenit partim cum cap. 41 libelli **12**.A.c.

B. AUCTORE IOHANNE ARCHIDIAC. BARENSI. **a. I.** *Inc. prol.* Universis Christi ecclesiis litteris nostris cognoscenda significamus — *Inc.* Postquam b. N-i substantia incorporea — *Des.* pietate succurrat. [6190

II. MIRACULA. *Inc.* Hinc ad nostrum redeamus propositum — *Des.* stupendis et innumeris quae fiebant cottidie. [6191

III. *Inc.* Nam primo die apud eandem s. Benedicti — *Des.* et nobis incognitus numerus. [6192

IV. *Inc.* Homo quidam de Aconitanis partibus oriundus — *Des.* α) cum alacritate remeavit. Sunt praeterea alia multa... Sed haec pauca sufficiant... Amen. [6193

vel β) gratulabunda sine dilatione complevit. [6194

vel γ) Dñmque collaudare pro tantis beneficiis. [6195

MIRACULA ADDITA. **V**. *Inc.* Senex unus qui fuerat in transalpinae Galliae partibus — *Des.* redierunt ad pristinam. [6196

VI. *Inc.* Hoc quoque quod relaturi sumus... Thessalonicensis quidam — *Des.* seipsum monstravit. [6197

VIII. *Inc.* Contigit anno inc. Verbi MCXXXVI ut tres naves — *Des.* scripto tradita sunt. [6198

(Pars III) *Catal. Brux.* II. 439, 18°.

(Pars IV) *Catal. Brux.* I. 323-26 (des. α). — Clausula β legitur in codice de quo *Catal. Paris.* I. 524, 11° (pauci nempe subinde loci ab editis discrepant); clausula γ legitur in codice de quo *Catal. Paris.* II. 404, 4° (desunt nempe pauca in fine et ordo ultimorum capitulorum perturbatus est).

(Partes V et VI) *Catal. Paris.* I. 535-36, cap. I et II.

(Pars VII) *Catal. Paris.* II. 405.

(Partes I, II, III et initium partis IV, sed " mut. leviter, quibusdam etiam contractis ") SURIUS, VII (1581), 397-406; III (1579), 172-81; V (1618), 116-121; XII (1880), 185-96; || PUTIGNANUS (N.), *Vindiciae vitae et gestorum s. thaumaturgi Nicolai archiep. Myrensis*, Diatriba II (Neapoli, 1757), 217-251 (ubi inter annotata verba genuina subinde restituta sunt).

Aliquibus in codicibus pars I, praetermisso prologo, *inc.* " Post b. Nicolai gloriosum ab hac vita transitum... " [6199

b. EPITOME.

*ORDERICUS VITALIS, *Hist. eccl.* VII. 12 (ed. LE PREVOST, III. 205-18).

c. ALIAE NARRATIONES BREVES.

RICHERUS, *Gesta Senoniensis eccl.* II. 24, al. 23 (D'ACHERY, *Spicilegium*, III. 324; || ID. ed. DE LA BARRE, II. 619; || CALMET, *Hist. de Lorraine*, II, preuves, 18; 2ª ed. III, preuves, 159; || WAITZ (G.), in *MG.* Scr. XXV. 283).

Brev. Aberdonense pars hiem., Propr. SS. 97-97ᵛ.

13. TRANSLATIO VENETIAS AN. 1100 (S. NICOLAI, ALTERIUS NICOLAI EIUSDEM AVUNCULI, ET THEODORI MARTYRIS). **a. I**. TRANSLATIO. *Inc.* Ab inc. Dñi N. Salvatoris anno MXCVI, Urbano papa — *Des.* ipso videlicet die natalicio bb. conf. N-i celebratur, regnante... Amen. [6200

Sequitur sermo, qui inc. Hodierna die, dd. ff., laetemur — *Des.* vobiscum interesse mereamur. [6201

UGHELLI, V. 1292-1311; 2ª ed. 1220-33; || CORNELIUS (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* IX. 6-29; || *Rec. hist. crois.* Occid. V. 254-81.

EXC. HAGENMEYER (H.), *Ekkehardi Uraugiensis abbatis Hierosolymita* (Tübingen, 1877), 377-82.

II. MIRACULA. *Inc. prol.* Quamvis vita, mores, imperitia — *Inc.* Temporibus igitur Dominici Marangonis — *Des.* ss. corpus eius investierunt. Deo gratias. Amen. [6202

CORNELIUS, t. c. 29-45; || *Rec. hist. crois.* t. c. 282-92.

b. (IN CHRONICO IORDANI DE CURTI). *Inc.* Anno XXXI, ait Sigebertus... Anno enim Dñi MXCVII — *Des.* ab incepto itinere rediit. [6203

FALCONIUS, t. c. 140-43.

c. *Inc.* Translatio corporis s. N-i... facta est anno Dñi MXCVI — *Des.* et inde sublata fuerant. [6204

PETRUS DE NAT. V. 65.

d. CORPORUM RECOGNITIONES SAEC. XIII-XV.

CORNELIUS, t. c. 68-79.

14. TRANSLATIO AD PORTUM VILLAM LOTHARINGIAE ANTE 1101. a. *Inc.* Fuit in villa quae Portus dicitur, quidam Albertus — *Des.* ad caelestia regna perducat. Amen. [6205

Rec. hist. crois. Occid. V. 293-94.

b. RICHERUS, *Gesta Senoniensis eccl.* II. 25, al. 24 (D'ACHERY, *Spicilegium,* III. 324-25; || ID. ed. DE LA BARRE, II. 619; || CALMET, *Hist. de Lorraine,* II, preuves, 18-19; 2ª ed. III, preuves, 159-60; || WAITZ (G.), in *MG.* Scr. XXV. 284; || *Rec. hist. crois.* t. c. 294, not. *d.*

15. MIRACULA BENEVENTI FACTA SAEC. XI EXTR. *Inc. prol.* Virtutes et magnalia nostri redemptoris — *Inc.* Antiqua igitur et innumera iam dicti confessoris mirabilia — *Des.* digne nostram omnem flectimus credulitatem, adiuvante... Amen. [6206

BORGIA (St.), *Memorie istor. di Benevento,* II. 362-88.

16. MIRACULA AUCT. MON. BECCENSI, SAEC. XII IN. *Inc. prol.* Sicut reus coram Deo deputatur — *Inc.* In Galliis est quaedam provincia olim vocata Neustria — *Des.* qui est apud Hebraeos X, apud nos XII, regnante... Amen. [6207

II. *Inc.* In provincia Neustriae, quae post a Normannis — *Des.* eos habere testes tanti miraculi. — *Sequitur miraculum* 8, IV. [6208

Catal. Paris. II. 405-32, c. 1-22 et 22-36 (nonnullis subinde rescissis). EXC. (cap. 19, quod praetermissum est in *Catal. Paris.* l. c.) JOLY (A.), in *Bulletin de la Société des Antiquaires de Normandie,* IX (1881), 216-20.

17. MIRACULUM. *Inc. prol.* Inter innumera virtutum insignia — *Inc.* Cum nova s. N-i historia — *Des.* atque paratissimus ero. [6209

Catal. Paris. I. 510-11, c. 26; cf. *ibid.* II. 430, not. 1.

18. " A QUO ET PER QUAM ET QUANDO COMPOSITA SIT HISTORIA ET PROSA DE S. NICOLAO ". *Inc.* Generosus et gratiosa forma spectabilis quidam — *Des.* latro et Samaritanus. [6210

Catal. Brux. I. 320-22.

19. DE CASULA S. NICOLAI. *Inc.* Quidam conversus... [6211

In *Libro constructionis monasterii ad S. Blasium in Nigra Silva,* lib. III, c. 1-4 (MONE, *Quellensammlung,* IV. 109).

20. RHYTHMI. **I.** VITA. *Inc.* Caeli laetentur ordines — *Des.* ut huius sancti precibus coniungamur caelestibus. [6212

II. MIRACULUM. *Inc.* Quidam pater familias multas habens divitias — *Des.* vota reddunt ex debito. [6213

III. MIRACULUM. *Inc.* Vandalorum exercitus ab Affricanis partibus — *Des.* nobis criminum demptio. [6214

WRIGHT (Th.), *Reliquiae antiquae,* II (1843), 203-6; — 201-2; — 202-3.

IV. MIRACULUM. *Inc.* In Lyciae provincia fuit quidam christicola — *Des.* nullam amat fallaciam. [6215

WRIGHT, t. c. 199-200; || DU MÉRIL (Ed.), *Poésies populaires latines antérieures au douzième siècle* (Paris, 1843), 185-89.

V TRANSLATIO BARIUM. *Inc.* Dicamus Deo gloriam, per cuius providentiam — *Des.* participes euntium. [6216

WRIGHT, t. c. 207-8.

21. COMOEDIAE RHYTHMICAE. I, DE TRIBUS PUELLIS. *Inc.* Pater. In lamentum et maerorem — *Des.* vos coniungant legales laquei et gratia. Omnes. O Christi pietas. [6217

WRIGHT (Th.), *Early Mysteries* (London, 1838), 3-7; || COUSSEMAKER (E. de), *Drames liturgiques du moyen-âge* (Paris, 1861), 83-92 (cum notis musicis), et iterum (sine notis) 93-99.

Exc. DÜMMLER (E.), in *Zeitschrift für deutsches Alterthum,* XXXV (1891), 402-5.

II. DE TRIBUS CLERICIS. a. *Inc.* Primus clericus. Nos quos causa discendi litteras — *Des.* et hos ad te clamantes audiat. Chorus. Te Deum laudamus. [6218

WRIGHT, t. c. 8-10; || COUSSEMAKER. t. c. 100-104, et iterum 105-8.

b. *Inc.* Hospes care, tres sumus socii — *Des.* (*mutila*) reddita est a Deo tuis precibus | [6219

DÜMMLER, t. c. 405-7.

III. DE QUODAM IUDAEO. *Inc.* Iudaeus. Si quae dicta sunt adscripta tibi, Dei famule — *Des.* Nicolai mereamur consortium. Gaudeamus. Chorus. Statuit ei Dñus. [6220

WRIGHT, t. c. 11-14; || COUSSEMAKER, t. c. 107-15, et iterum 116-22.

IV. DE FILIO GETRONIS. *Inc.* Omnes. Salve princeps, salve rex optime — *Des.* in hoc negotio. Chorus. Copiosae caritatis. [6221

WRIGHT, t. c. 15-20; || COUSSEMAKER, t. c. 123-34, et iterum 135-43.

Nicolaus avunculus S. Nicolai ep. Myrensis. — Dec. 6.

1. PETRUS DE NAT. V. 67.

2. TRANSLATIO VENETIAS. *Vid.* **Nicolaus** ep. Myrensis, 13.

Nicolaus erem. occisus Neapoli, † 1310. — Mai 11.

VITA. *Inc.* Homo quidam paenitentialis natione Lombardus — *Des.* finiens in amaritudine merita dies suos. [6222

Act. SS. Mai II. 707-8; 3ª ed. 705-6.

Nicolaus Peregrinus, conf. Tranensis, † 1094. — Iun. 2.

1. De vita Nicolai in Graecia. *Inc. prol.* Firmam, utilem, sufficientem — *Inc.* Hic ven. puer ex quadam villa regionis Helladis — *Des.* ab ipso medio distans. — *Inc. epil.* Haec omnia mihi mon. Bartholomaeus narravit — *Des.* consortes efficeremur, gratia... Amen. [6223

Act. SS. Iun. I. 237-43; 3ª ed. 231-37.

2. De adventu Tranum, obitu, miraculis, auct. Adelferio. *Inc. prol.* Fructuosum ac posteris commodum — *Inc.* Cum Romanae sedis secundus antistes... Urbanus — *Des.* mensis iunii ii die, feria vi, regnante Dño... Amen. [6224

Sequitur carmen. Cum non sim tanti... trinus et unus. Amen. [6225

Ughelli, VII. 1210-19; 2ª ed. 895-900; || *Act. SS.* t. c. 244-48; 3ª ed. 238-42.

3. De canonizatione et translatione, auct. Amando diac. Tranensi. *Inc. prol.* Purae voluntatis conceptus — *Inc.* Divina igitur pietas, ubi b. N-o Peregrino — *Des.* Rogerio vero... potentiam pacifice obtinente, praestante Dño... Amen. [6226

Ughelli, t. c. 1220-29; 2ª ed. 900-906; || *Act. SS.* t. c. 248-52; 3ª ed. 242-46.

4. Epitome.

Petrus de Nat. v. 78.

Nicolaus de Prussia Ord. S. Benedicti, † 1436. — Febr. 23.

Vita auct. Iuliano Ianuensi mon. *Inc. prol.* Religioso ac devoto Dei servo dño Placido... Dum mihi, observande pater, daretur — *Inc.* Vir Dñi Nicolaus ex provincia Prussiae — *Des.* ad eius mereamur pervenire consortium, cui est... Amen. [6227

Pez, *Thes. anecd.* II, 3. 311-40.

Nicolaus de Rupe (von der Flue), erem. in Helvetia, † cca. 1420. — Mart. 22.

Historia auct. Alberto de Bonstetten. *Inc. epist.* Venerabilibus, magnificis... Intelligo ultra perspicuas ceteras virtutes vestras — *Inc.* In serie vetustae complicatorum ligae Unterwalden — *Des.* Scitis scriptum : Mirabilis Deus in sanctis suis... [6228

Morel (G.), in *Der Geschichtsfreund,* XVIII (Einsiedeln, 1862), 20-26.

Nicolaus erem. in Sicilia, † 1167. — Aug. 17.

Vita. *Inc.* Qua tempestate regnabat illustris comes Rogerius — *Des.* Haec ad gloriam Dei... et b. N-i scripta sunt. [6229

Act. SS. Aug. III. 514-16.

Nicolaus Tolentinas Ord. Erem. S. Aug., † 1305/6. — Sept. 10.

1. Vita et miracula auct. Petro de Monte Rubiano. *Inc.* Gloriosus Deus in sanctis suis, qui cum eos ad gloriam elegit — *Des.* laudare et magnificare non cessant. [6230

Mombritius, II. 170-79v; || *Act. SS.* Sept. III. 644-64.
Exc. (pars prior libelli, omissis nempe miraculis, et quidem mut.) Surius, V (1574), 170-76; (1580), 187-99; IX (1618), 115-18; IX (1878), 280-89.

2. Vitae synopsis. (Relatio ab advocato consistoriali coram Eugenio IV facta). *Inc.* Recolendae memoriae N. de Tolentino — *Des.* et est in illis partibus publica vox et fama. [6231

Gandolfus (D. A.), *Dissertatio historica de ducentis celeberrimis Augustinianis scriptoribus* (Romae, 1704), 350-55; || *Act. SS.* t. c. 664-65.

3. Vita. *Inc. prol.* Nova lux oriri visa est — *Inc. etymologia.* Nicolaus dicitur a nicos — *Inc. ut* 1. — *Des.* qui gloria et honore istum coronavit sanctum, qui cum Patre... Amen. [6232

Exc. *Act. SS.* t. c. 658-64 inter annotata (ms. Senense). — Cf. etiam *ibid.* 637-38, n. 8; Bandinius, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae,* III. 623, iii; Id. *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* II. 304, cxl.

4. Epitomae.

a. *Inc. ut* 1. — *Des.* alii in mari naufragium. [6233

Antoninus Florent. *Chronic.* tit. xxiv, c. 10.

b. *Inc.* Gloriosus Deus in sanctis suis, qui eorum quos ad gloriam elegit — *Des.* signa et prodigia multiplicavit, qui est benedictus in saecula. Amen. [6234

Exc. *Act. SS.* t. c. 646-56 inter annotata (ms. Ultraiectinum). — Cf. *ibid.* 638, n. 10.

c. *Inc. ut* 1. — *Des.* et multis claruit miraculis. [6235

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 326b-27b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 127v-29v.

d. *Inc.* B. Nicolaus de Tolentino ex honestis parentibus — *Des.* quoque et post mortem, ipso eodemque regnante... Amen. [6236

De qua *Act. SS.* t. c. 638, n. 10 (ms. Bodecense).

e. Petrus de Nat. appendix 16.

Nicomedes presb. m. Romae, saec. I extr. — Sept. 15.

1. Passio. *Vid.* **Nereus et Achilleus,** 1, iv.

2. Passio. *Inc.* Benignitas salvatoris nostri I. C., martyrum constantia comprobata — *Des.* qui passus est pro Christo xvii kal. oct., ad laudem... Amen. [6237

Exc. *Anal. Boll.* XI. 268-69. — Cf. Bandinius, *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* I. 295, xliv.

3. Passio. *Inc.* Regnante Maximiano imp. in civitate Roma erat

persecutio — *Des.* qui passus est pro nomine Dñi N. I. C., qui cum Patre... Amen. [6238

MOMBRITIUS, II. 160-61v.

4. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. VIII. 82. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 80v-81.

Nigasius. *Vid.* Nicasius.

Ninianus ep., apostolus Pictorum, † saec. V in. — Sept. 16.

1. VITA AUCT. AELREDO RIEVALLENSI AB. I. VITA. *Inc. prol.* Multis virorum sapientium — *Inc. praef.* Gloriosam ss. N-i vitam divina nobis commendat auctoritas — *Inc.* In insula igitur quae quondam a Bruto — *Des.* fides credentium roboratur, ad laudem... Amen. [6239

II. MIRACULA. *Inc.* Translato igitur ad superos bb. N-o — *Des.* nostris temporibus coruscare non desinunt, ad laudem... Amen. [6240

PINKERTON (J.), *Vitae antiquae SS. Scot.* (1789), 1-23 (deest prol.); || FORBES (A. P.), *Lives of S. Ninian and S. Kentigern* (Edinburgh, 1874 = THE HISTORIANS OF SCOTLAND, V), 137-57; || METCALFE (W. M.), *Pinkerton's Lives of the Scottish Saints* (1889), I. 9-39.

Exc. *Brev. Aberdonense,* pars aest. Propr. SS. 107v-9.

2. EPITOME. *Inc. prol.* S. Niniani conf. sacra conversationis primordia — *Inc.* In Britannia maiori regali ex prosapia — *Des.* sicut caro parvuli restituta est. [6241

CAPGRAVIUS, f. 241-43.

Exc. *Act. SS.* Sept. V. 323-25, n. 26, 34-37.

Ninnoca v. in Britannia Armorica, saec. VI. — Iun. 4.

VITA. *Inc. praeambulum.* Vitam s. N-ae in quodam libellulo — *Inc.* In nomine... Inquirendum est, ff. cc... Quidam vir nobilis fuit in Combronensia regione — *Des.* Factum est hoc..: anno ab inc. Dñi N. I. C. CCCCLVIII... Amen. [6242

Act. SS. Iun. I. 408-11 (3a ed. 400-403), n. 5-20; || MAÎTRE (L.) et P. DE BERTHOU, *Cartulaire de l'abbaye de Sainte-Croix de Quimperlé* (Paris, 1896), 15-27.

Exc. MORICE, *Mém. hist. Bretagne,* I. 180-82.

Nivardus ep. Remensis, † cca. 675. — Sept. 1.

1. VITA AUCT. ALMANNO MON. ALTIVALLARENSI. *Inc.* Praeclarus igitur atque gloriosus Remorum archipraesul N. — *Des.* monachorum cohorte. Obiit autem gloriosissimus archipraesul... Amen. [6243

Act. SS. Sept. I. 278-83.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. VIII. 21.

Noitburgis (-ga) v. Coloniensis, saec. VIII in. — Oct. 31.

1. VITA. *Inc. prol.* Sollemnitatem praesentis diei decet — *Inc.* Series autem generis... Fuit vir quidam nobilitate praeclarus — *Des.* ad S. N-am ab incolis intituletur (*al.* vocaretur). Floruit autem... [6244

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 358^a-59^a (deest prol.); || *id.* (Lovan. 1485), f. 169^v-71 (item); || *Act. SS.* Oct. XIII. 842-44. — (Mut. et contracta) SURIUS, V (1574), 1006-7; (1580), 1110-11; X (1618), 415-16; || RADERUS (M.), *Bavaria sancta,* II (1624), 39-41.

Aliquando Vitae praefixus est alter prologus (ed. *Act. SS.* t. c. 842, annot. *c*), qui *inc.* " Sanctorum gesta idcirco nobis proponuntur... „ [6245

2. VITA. *Inc.* Fuit princeps quidam nobilissimus — *Des.* vocaretur deinceps ecclesia S. N-is. Floruit haec sacra v. anno Dñi DCCXV. [6246

De qua *Act. SS.* t. c. 836, n. 3 (" in codice Ultraiectino „); 844-45, annot. *a, m.*

Nonnosus conf. in Monte Soractis, saec. VI med. — Sept. 2.

1. VITA. *Inc.* De vicino nunc loco tibi aliquid narrabo — *Des.* plena reperta sunt. Petrus. Probamus cottidie... [6247

* GREG. MAGNUS, *Dial.* I. 7 (*P.L.* LXXVII. 181-85); || MABILLON, *Acta,* I. 246; 2^a ed. 233-34; || *Act. SS.* Sept. I. 410-11.

2. PETRUS DE NAT. XI. 97.

Norbertus ep. Magdeburgensis, † 1134. — Iun. 6.

1. VITA. *Inc.* Anno dñicae inc. MCXV Paschasio papa — *Des.* ad quam... adhelat omnis anima fidelis. [6248

WILMANS (R.), in *MG.* Scr. XII. 670-703.
Exc. (ex c. 14) *Act. SS.* Iun. I. 849 (3^a ed. 836), annot. *c.*

2. VITA. *Inc. prol.* Tanto procul dubio quisque fidelis — *Inc.* Fuit in diebus Henrici iunioris — *Des.* detractoribus non prodesse. [6249

VAN DER STERRE (I. Chr.), *Vita S. Norberti* (Antverpiae, 1656), sign. **7-8^v et p. 1-244; || *Act. SS.* t. c. 819-44, 847-58; 3^a ed. 807-31, 834-45; || *P.L.* CLXX. 1253-1344. — (Mut. et sine prologo) SURIUS, III (1572), 517-46; (1579), 622-651; VI (1618), 112-28; VI (1877), 158-93; || KOHEL (S.), *Praemonstratensis ordinis nonnullorum patrum Vitae* (Typis Lucensibus ad fluvium Dia, 1608), sign. A.1-S.1^v.

Exc. IACOBUS DE GUISIA *Annales Hannoniae,* XVII. 3-11 (ed. FORTIA, XII. 16-48; cf. E. SACKUR, in *MG.* Scr. XXX. 206-7). — BOUQUET, XIV. 229-30. — WILMANS, t. c. 670-703 in inferioribus pagellis, et 704.

3. ADDITAMENTA FRATRUM CAPPENBERGENSIUM AD VITAM 2. *Inc.* De communi patre nos quoque Cappenbergenses filii — *Des.* cum illo recipiamur in gloria. Amen. — *Sequitur carmen, quod inc.* Felix Norbertus — *et des.* nos gratia protegat. Amen. [6250

SURIUS (deest clausula et totum carmen) III (1572), 546-47; (1579), 651-652; VI (1618), 128-29; || KOHEL, t. c. sign. S.1^v-S.4^v (desunt eadem); || VAN

der Sterre, t. c. 245-60; || *Act. SS.* t. c. 859-60; 3ª ed. 845-47; || *P.L.* 1343-1350; || Wilmans, t. c. 704-6. — **Additamentum** (in carmine) *Catal. Brux.* I. 602, 1°, b.

4. Petrus de Nat. vi. 67.

Notburgis. *Vid.* Noitburgis.

Notkerus Balbulus mon. Sangallensis, † 912. — April. 6.

Vita auct. Ekkehardo decano Sangallensi. *Inc. prol.* In primis conqueror quod — *Inc.* Christus Dei virtus et Dei sapientia — *Des.* (*mutila*) quia occultata adhuc sunt a nobis. [6251

Canisius, *Ant. lect.* VI, 2. 934-80; ed. Basnage, II. 553-76; || Goldastus, *Rer. Alamann. scr.* I (1606), 353-83; 2ª ed. I (1661), 227-47; 3ª ed. I (1730), 226-47; || *Act. SS.* April. I. 579-95; 3ª ed. 576-93.

Exc. Bredow (G. G.), *Eginharti vita Caroli Magni* (Helmstadii, 1606), 147-49. — Ideler (J. L.), *Leben und Wandel Karls des Grossen,* II (1839), 207-10.

Novatus presb. Romae, saec. II med. — Iun. 20.

Ado, 20 iun.

Nunctus (Nanctus) ab. m. apud Emeritam, † cca. 580. — Oct. 22. — *Vid.* Emeritenses.

Nunilo et Alodia vv. et mm. Oscae, † 851. — Oct. 22.

1. Passio auct. Eulogio. *Inc.* Igitur referente viro ss. ac venerandae paternitatis Venerio — *Des.* tam fidelibus quam gentilibus ostendant, per Dñm... Amen. [6252

*Eulogius, *Mem. SS.* ii. 7, § 2 (*P.L.* CXV. 774-76); || Surius, X (1618), 340; || *Act. SS.* Oct. IX. 642.

2. Translatio ad monasterium Legerense an. 880. *Inc.* Igitur anno dcccxviii post Salvatoris nostri resurrectionem — *Des.* in coenobio Legerensi xiv kal. mai. Qua etiam die multi infirmi... [6253

Pellizer de Salas (I.), *Las Actas originales latinas de la translacion de los sagrados cuerpos de las ss. virg. y mart. Nunilo y Alodia al monasterio de San Salvador de Leire* (Madrid, 1668), f. 142ᵛ-144ᵛ; || *Act. SS.* t. c. 645-46.

Nympha v. et soc. mm. Panormitani, saec. IV in. — Nov. 12.

1. Passio. *Inc.* Cum per universam provinciam verberarent carnifices sanctos — *Des.* ibidem ecclesiam consecraverunt. [6254

Miraculum. *Inc.* Eodem tempore quidam rusticus ibat — *Des.* Tunc omnes laudaverunt victoriam... Amen. [6255

Marascia (Gius. Vinc.), *De' due santi Mamiliani arcivescovi e cittadini di Palermo,* ed. A. Mongitore (Palermo, 1701), 75-91; || Orlando (Gius.), *Vita di S. Ninfa v. e m. Palermitana* (Palermo, 1884), 77-97.

Exc. (et quidem mut.) CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* I. 145 (solum miraculum).

2. PASSIO. *Inc.* In Sicilia insula, civitate Panormo, fuit quidam vir — *Des.* ubi et ecclesiam construxerunt ad honorem Dñi... Amen. [6256

CAETANUS (Oct.), *De die natali S. Nymphae* (Panhormi, 1610), sign. D.3v-G; || ID. [CAIETANUS], *Vitae SS. Sicul.* I. 141-45; || MARASCIA, t. c. 92-106. Exc. ORLANDO, t. c. 98-100.

Octavianus erem. prope Volaterras, ante saec. VI (?). — Sept. 2.

1. LAUDATIO. *Inc.* Iuste et decenter, ff. dd., est praepositum... [6257

Exc. *Act. SS.* Sept. I. 391-92, n. 10, 11.

2. VITA. *Inc.* Octavianus ex africana provincia ab honorabili — *Des.* quod devoverant, servaverunt. [6258

Exc. *Act. SS.* t. c. 393, n. 15, 17, 18; 401-2, n. 47, 48. — Cf. BANDINIUS, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae,* I. 617, XIV.

Octavius m. legionis Thebaeae. *Vid.* **Adventor.**

Oda Amaniensis vid., † saec. VIII in. — Oct. 23.

1. VITA. *Inc.* Gloriosa Christi famula Oda, potentissimi Gallorum regis filia — *Des.* et coronavit in perpetua claritate. [6259

Act. SS. Oct. X. 139-40. — Est ubi (cf. *Anal. Boll.* XIV. 44, 8°) praefixus sit prologus, qui inc.: " Descripturus vitam et actus... " [6260

2. VITA. *Inc.* Sanctorum merita Deo et hominibus probanda — *Des.* apud Deum et homines glorificata. [6261

Cf. *Anal. Boll.* XIV. 34, not. 5.

Oda v. Ord. Praem. in Hannonia, † 1158. — April. 20.

VITA AUCT. PHILIPPO HARVENGIO. *Inc. prol.* Si poetas ineptarum atque anilium — *Inc.* Sicut nocte media interlucentibus astris — *Des.* et in laudem ipsius gloriemur, qui vivit... Amen. [6262

D. Philippi abbatis Bonae-Spei opera, ed. N. CHAMART (Duaci, 1621), 779-787; || *Act. SS.* April. II. 773-80; 3a ed. 771-77; || *P.L.* CCIII. 1359-74.

Oda v. Rodensis, † cca. 726. — Nov. 27.

1. VITA. *Inc. prol.* Cum omnium merita sanctorum — *Inc.* Igitur b. et ven. Oda Scota fuit natione — *Des.* vita et gaudium universorum, vivens et regnans... Amen. [6263

APPENDIX. *Inc.* Quoto autem tempore — *Des.* assumpta esset. [6264

Act. SS. Belgii, VI. 619-31 (Vita) et 611, n. 53 (appendix).

2. TRANSLATIO. *Inc.* In diebus Henrici imp. huius nominis IV — *Des.* anno dñicae inc. MCIII, regnante... Amen. [6265

Act. SS. Belgii, VI. 632-33.

3. EPISTULA APOLOGETICA SUPER VITA S. ODAE. *Inc.* Godefridus Iordano et Victori sal. Conscripto in aestate libello b. Odae — *Des.* α) tanti talisque sponsi refectione. [6266

vel β) tanti talisque respectione sponsi I. C., qui vivit... Amen. [6267

De qua *Act. SS. Belgii,* VI. 591, n. 10. Recensio longior clausulam α habet, brevior autem clausulam β.

4. VITAE 1 EPITOME. *Inc.* B. et ven. virgo Oda natione fuit Scota — *Des.* resurrectionem carnis et animae. [6268

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 384^b-85^b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 212-13^v (= COPINGER, II, n° 2743).

Oddo. *Vid.* Odo.

Odgerus diac. Ruraemundae, saec. VIII in. — Sept. 10.

1. VITA. *Inc.* Fuit in Britanniae partibus vir vitae ven. — *Des.* cum hymnis et psalmodiis sepeliebant. Atque ibi usque in hodiernum diem patrocinia eius... Amen. [6269

Act. SS. Sept. III. 613-14; || *Act. SS. Belgii,* VI. 222-25; || WILLEMSEN (M.), in *Publications de la Société hist. et archéol. dans le duché de Limbourg,* XXII (Ruremonde, 1885), 529-33.

2. EPITOME. *Inc. ut* 1. — *Des.* cum hymnis et psalmis sepultum est. Per merita etiam s. conf. Othgeri... Amen. [6270

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 326^a-26^b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 127-27^v.

Odilia abb. Hohenburgensis in Alsatia, † saec. VIII in. — Dec. 13.

1. VITA. *Inc.* Temporibus Hilderici imp. erat quidam dux illustris nomine Adalricus — *Des.* Migravit autem s. Otilia et ... vitam in melius mutavit id. dec., regnante... Amen. [6271

MABILLON, *Acta,* III, 2. 488-96; 2 ed. 442-50; || ECCARDUS (I. G.), *Origines ... familiae Habsburgo-Austriacae* (Lipsiae, 1721), 89-96; || PFISTER (Chr.), in *Anal. Boll.* XIII. 9-32. — **Var. lect.** POSTINA (A.), in *Römische Quartalschrift,* XIII (1899), 284-85.

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 674. — [VIGNIER (Jérôme)], *La véritable Origine des très-illustres maisons d'Alsace, de Lorraine...* (Paris, 1649), 61-62, 65-67. — BOUQUET, III. 590-91. — GRANDIDIER, *Hist. d'Alsace,* II, pièces justif. 51-53. — PFISTER (Ch.), *Le Duché mérovingien d'Alsace et la légende de Ste Odile* (1892), 52-59 in notis (= ANNALES DE L'EST. V. 410-17).

2. Epitomae. a. *Inc.* Id. decembris. Hodie quoque... Huius pater Adalricus sive Aticus — *Des.* usque in hodiernum diem. [6272

Pfister, *Le Duché mérovingien...* 41, not. 1 (= Annales de l'Est, V. 400, not. 1).

b. Richerus, *Gesta Senoniensis eccl.* i. 15, al. 14 (D'Achery, *Spicilegium,* III. 288-89; || Id. ed. de la Barre, II. 608; || Mabillon, *Acta,* III, 2. 479-80; 2ª ed. 434-35; || Calmet, *Hist. de Lorraine,* II, preuves, 8-9; 2ª ed. III, preuves, 148; || G. Waitz, in *MG.* Scr. XXV. 264).

c. *Inc.* Odiliae virginis pater Adalricus sive Aethicus — *Des.* voluntate et carnis maceratione. [6273

Leg. aureae appendix, c. 190 (189); || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 438ª-438ᵈ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 280-81.

d. Petrus de Nat. appendix, c. 23.

3. Vitae spuriae fragmenta (ab Hieronymo Vignier conficta).

Vignier, t. c. 63, 68, 71, 73; || Eccard, t. c. 87-90; || Grandidier, *Hist. de l'église de Strasbourg,* I (1777), preuves, xlvii-xlix; || Havet (J.), in *Bibliothèque de l'École des chartes,* XLVI (1885), 265-67; || inde in *Œuvres de Julien Havet,* I (Paris, 1896), 76-77.

4. Reliquiae Carolo regi Romanorum concessae an. 1354. *Inc.* Karolus... Universis... notum facimus... quod nos sub anno Dñi... [6274

Gallia christ. V (1731), instrum. 494-95.

Odilia vidua Leodiensis, † 1220. — Dec. 14.

Vita, libris 3. *Inc. prol.* Ad sacrosanctae matris ecclesiae gloriam — *Inc. lib. I.* Post mortem gloriosissimi m. Lamberti Legia — *Des. lib. II.* Haec nos, largiente Dño, in duobus libris transcurrisse sufficiat. Nam cum subsequentem... Amen. [6275

Anal. Boll. XIII. 199-287.

Lib. III (De triumpho S. Lamberti in Steppes). *Inc. prol.* Quoniam in libris theologicis — *Inc.* Cum comes de Muha Albertus — *Des.* Omnisque, quam de praedictis viderat... per infinita saecula. [6276

Chapeaville, *Gesta pont.* II. 604-40; || Heller (I.), in *MG.* Scr. XXV. 172-191. — **Var. lect.** *Anal. Boll.* XIV. 241.
Exc. *Act. SS.* Sept. V. 564, n. 258-60; || *Act. SS. Belgii,* VI. 108-9, n. 225-27.

Odilia (Adilia) abb. in Orpio Magno. — Iun. 30.

Vita. *Inc.* Temporibus Hilderici... [6277

Est haec ipsa Vita S. **Odiliae** abb. Hohenburgensis. Cf. *Anal. Boll.* XIII. 7, nº 25; 8, nº 43; XIV. 47, 42º; 244, 11º (immo 10º).

Huic libello praefixit Iohannes Gielemans prologum (ed. *Act. SS.* Iun. V. 588, n. 4; 3ª ed. VII. 539, n. 4), qui *inc.* „S. Adiliae vitam ac conversationem breviter... „ [6278

Odilia v. m., de sociabus S. Ursula.

TRANSLATIO HOIUM SAEC. XIII EXTR. *Inc. prooemium.* Post illud Troianae urbis famosum excidium — *Inc.* Pater misericordiarum et Deus totius consolationis — *Des.* laus canitur continua, quod est benedictum in saecula. [6279

Anal. Boll. III. 20-28.

Odilo ab. Cluniacensis, † 1049. — Ian. 1.

1. EPISTULA MONACHORUM SILVINIACENSIUM DE OBITU ET MIRACULIS. *Inc.* Totius nobilitatis... dño Al. abbati... Quia, ss. pater, comperimus — *Des.* lumen, quod amiserat, recipere meruit. [6280

MABILLON, *Acta,* VI, 1. 673-75; 2ª ed. 591-93; || *P.L.* CXLII. 888-91.

2. VITA AUCT. IOTSALDO MON. CLUNIAC., libris 3. *Inc. epist.* Rev. patri Stephano... Antiquorum philosophorum studia — *Des.* vel incultus sermo. — *Inc. prol.* Quis dabit capiti meo aquam — *Des.* stilum vertamus. — *Inc. lib. I.* (" *Epitaphium* "). Igitur Odilo vir bb. (*al. add.* tanto) nobilitatis schemate procreatus — *Des.* et per omnia saecula saeculorum repetatur (*al. add.* Amen). — *Sequitur carmen, quod inc.* Odilo cum Christo — *et des.* divino munere felix. — *Inc. prol.* In superiore libello (*al.* libro) — *Inc. lib. II.* In exordio vero virtutum eius — *Des.* cooperatorem esse magistri virtutibus. — *Inc. lib. III.* Itaque de his quae, dum viveret, gessit — *Des.* mente et corpore salvatum domum reducunt. [6281

Duae exstant operis recensiones (α et β), paucis locis diversae; neutrius vero prodiit editio iusta et integra.

MABILLON, t. c. 679-710; 2ª ed. 596-623 (ex codicibus recensionum α et β, praesertim vero recensionis α; opus integrum editum est, praeter locum recensionis β in cap. 20 libri II; qui locus in codice mutilo deerat et nuper suppletus est ab E. SACKUR, in *Neues Archiv,* XV. 118-21), || *P.L.* CXLII. 897-740 (ex Mabillon).

Exc. MARRIER et DUCHESNE, *Bibl. Clun.* 1813-24. — *Act. SS.* Ian. I. 65-71. — BOUQUET, X. 374. — PERTZ, *MG.* Scr. IV. 633-34. — WAITZ (G.), in *MG.* Scr. XV. 813-20.

3. VITA AUCT. PETRO DAMIANO. *Inc. prol.* Petrus Damianus ss. ecclesiis... Hugo Cluniacensis monasterii rector — *Inc.* B. igitur Odilo Arverniae oriundus — *Des.* quae succincta brevitate perstrinximus, ad honorem... Amen. [6282

SURIUS, I (1570), 48-56; (1576), 48-56; (1618), 24-29; (1875), 45-58; || * *Petri Damiani opera* (ed. CAIETANUS, II. 400-418; || *P.L.* CXLIV. 925-44); || BARRALIS, *Chronologia Lerinensis,* I. 41-51; || MARRIER et DUCHESNE, t. c. 315-328; || *Act. SS.* t. c. 71-77.

4. VITA (EX VITIS 2 ET 3 COMPILATA). *Inc. prol. ut epist. in* 2. — *Des. ut prol. in* 2. — *Inc.* B. igitur *etc. ut* 3. — *Des.* (*mutila*) Nisi enim ille moreretur | ... [6283

De qua *Catal. Paris.* II. 584, 3°.

5. Epitomae.

Vinc. Bellov. xxv. 102-6. — Petrus de Nat. ii. 26.

6. Recognitio reliquiarum an. 1345. *Inc.* Rogerius... Bituricensis archiep... Noveritis quod de licentia... [6284

Marrier et Duchesne, t. c. 345-46; || *Act. SS.* t. c. 77, n. 2; || *P.L.* CXLII. 1047-48.

7. Costa canonicis Carnutensibus concessa an. 1347. *Inc.* Ven. patribus... Nos frater Aymo de S. Geranno... [6285

Mabillon, t. c. 677-78; 2ª ed. 595-96; || *P.L.* CXLII. 894-96.

Odo. *Vid. etiam* Otto.

Odo presb. Brabantinus, † 1213.

Vita. *Inc. prol.* Deus humanae salutis amator — *Inc.* Vir igitur ven. Odo a Deo electus — *Des.* Anno igitur ab inc. Dñi mccxiii migravit ex hoc saeculo, regnante... Amen. [6286

Catal. Brux. II. 227-29.

Odo ep. Cameracensis, † 1113. — Iun. 19.

1. Epistula Amandi de Castello, prioris Aquicinctini, de vita et moribus. *Inc.* Aquicinensis coenobii humilis congregatio... Salutem, dd., vobis mandamus... Heu! amara mors — *Des.* meoque nomini consecrare. Valete. [6287

Raissius (A.), *Belgica christiana* (Duaci, 1634), 116-21; || *Act. SS.* Iun. III. 911-13; 3ª ed. IV. 761-63; || Martene et Durand, *Thes. nov. anecd.* V. 855-858; || *P.L.* CLX. 1128-32; || Holder-Egger (O.), in *MG.* Scr. XV. 942-45.

2. Vita. *Inc.* Defuncto Suessionensi episcopo, Pascalis — *Des.* sepultus honorifice in Aquicinensi ecclesia. [6288

De Smedt (Ch.), *Gestes des évêques de Cambrai de 1092-1138* (Paris, 1880), 109-12; || Waitz (G.), in *MG.* Scr. XIV. 210-11.

Odo ep. Cantuariensis, † 959. — Iul. 4.

1. Vita auct. Eadmero (non autem Osberno). *Inc.* Ven. Christi confessor Odo nobilibus sed paganis parentibus — *Des.* acceptus sit illi. Illi ergo sit laus... Amen. [6289

Mabillon, *Acta*, V. 288-96; 2ª ed. 287-95; || Wharton, *Anglia sacra*, II. 78-87: || *Act. SS.* Iul. II. 67-73; || Langebek, *Scr. rer. Dan.* II. 402-11; || *P.L.* CXXXIII. 933-44.

Apud Mabillon et in *P.L.* ll. cc. sequitur carmen (ed. etiam in *Act. SS.* t. c. 67, n. 20), quod *inc.* " Ut rosa de spinis „ et *des.* " in regione sitis. „ [6290

2. Epitome. *Inc. ut* 1. — *Des.* inter alpes nivibus conclusus misere vitam finivit. [6291

Capgravius, f. 243-44ᵛ.

Odo ab. Cluniacensis, † 942. — Nov. 18.

1. VITA AUCT. IOHANNE MON. CLUNIAC. **a.** (libris 3). *Inc. prol.* Dñis et in Christo fratribus Salernicensibus... Librum quem doctissimus vir Palladius — *Inc. lib. I.* Odo igitur vir bb. ex Francorum prosapia — *Des.* pater Berno migravit ad Dñm, cui est honor... Amen. [6292

Inc. lib. II. Multis calamitatibus — *Des.* α) Sed satis in his immoravimus; nunc ad alia transeamus. [6293

vel β) Sed quia satis iam in his immorati sumus, hunc librum debito iam fine concludamus. [6294

Inc. lib. III. Eodem namque tempore dum nos pater noster — *Des.* resplendet candore b. immortalitatis per Christum... Amen. [6295

MARRIER et DUCHESNE, *Bibl. Clun.* 13-56 (clausula β in libro II); || SURIUS, XI (1618), 405-21 (item); || MABILLON, *Acta,* V. 150-86; 2ª ed. 148-83 (clausula α in libro II); || *P.L.* CXXXIII. 43-86 (item). — (**Mut.**; deest prologus) SURIUS, VI (1575), 414-38; (1581), 453-79.

Exc. GONONUS (B.), *Vitae Patrum Occid.* 200-207. — HEINEMANN (L. de), in *MG.* Scr. XV. 587-88. — (Ex prioribus Surii edit.) Bosco (Io. a), *Bibl. Floriac.* I. 356-61.

In quibusdam codicibus nulla est inter librum II et III divisio, sed omnia duobus libris continentur.

In *Bibl. Clun.* et in editione SURII an. 1618 capitula 14-22 libri II alio loco leguntur, nempe post capitulum 6 libri III. Idem nempe fit in nonnullis codicibus (cf. *Catal. Paris.* I. 56, 1°: II. 282-83, 57°), in quibus etiam omissum est capitulum 12 libri III, qui ibi *des.* " utrum ipse an alius fuerit qui haec viderit. „ [6296

b. *Inc.* [*lib. I*] (*sine prol.*) *ut in* 1 a. — *Des.* migravit felix ad Dñm, cui est honor... — *Inc.* [*lib. II*]. Igitur pater Odo electus et abbas ordinatus — *Des.* b. Mariam matrem misericordiae vocare. — *Inc.* [*lib. III*]. Neque hoc reticendum puto — *Des. ut in* 1 a (?). [6297

Exc. (capitula inedita) SACKUR (E.), in *Neues Archiv,* XV. 109-12.

2. VITA. *Inc. epist.* Rev. patri dño Hugoni ab... Cum summum studium, o ven. pater. — *Inc. ut lib. I in* 1 a. — *Des. ut lib. III in* 1 a. [6298

Exc. CHIFFLET (P. F.), *Hist. de l'abbaye de Tournus* (1664), 169-70. — [MARTENE et DURAND], *Voyage littéraire de deux religieux Bénédictins* (Paris, 1717), I, 1. 173-74 (prologus). — SACKUR, t. c. 113-16 (prologus et capitula inedita).

3. VITA AUCT. NALGODO MON. CLUNIAC. *Inc. prol.* Ad describendam vitam b. Oddonis — *Inc.* Ven. igitur Oddo ex militari Francorum prosapia — *Des.* ordinationis suae XVIII apud urbem Turonorum, regnante... Amen. [6299

MABILLON, t. c. 186-99; 2ª ed. 184-201; || *P.L.* t. c. 85-104.

4. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. X. 83. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 107ᵛ-9.

Odo Novariensis presb. Ord. Cartus., † Talleacotii saec. XIII in. — Ian. 14.

PROCESSUS DE VITA, MORTE, TRANSLATIONE, MIRACULIS.

Anal. Boll. I. 324-53.

Odo ep. Urgellensis, † 1122. — Iul. 7.

1. VITA. *Inc.* Fuit vir itaque admirandae sanctitatis ss. Odo — *Des.* virtutem miraculi laetus recitavit. [6300

VILLANUEVA, *Viage literario*, XI. 192-96.

2. VITA. *Inc.* Odo sive Otho ecclesiae Urgellensis bb. ep. ex nobilissima — *Des.* Aegrotisque salus pauperibusque cibus. [6301

TAMAYO, *Mart. hisp.* IV. 82-83; || *Act. SS.* Iul. II. 522-23; || VILLANUEVA, t. c. 196-98.

3. MIRACULA. *Inc.* Quidam iuvenis mutus ex Pallariensi oppido — *Des.* et actis gratiis ad propria recessit. [6302

TAMAYO, t. c. 83-85; || *Act. SS.* t. c. 523-24.

Odoricus de Portu Naonis, *al.* de Utino *seu* de Foro Iulii, Ord. Min., † 1331. — Febr. 3, Ian. 14.

1. ITER IN ORIENTEM AB IPSO NARRATUM. **A.** (CONSCRIPTUM A GUILELMO DE SOLAGNA). **a.** *Inc. prol.* Licet multa et varia de ritibus et condicionibus huius mundi (*al.* saeculi) enarrentur a multis, ego tamen fr. O. — *Inc.* Primo transiens mare maius me de Pera iuxta Cpolim transtuli Trapesundam — *Des.* quia homines non credidissent, nisi vidissent. — *Inc. appendix I.* Unum tantum referam de magno Cane — *Des.* ac si praebuissemus eis familiariter magnum munus — *Inc. app. II.* Haec praedicta frater Guilelmus de Solangna in scriptis redegit — *Des.* intelligerent quae dicuntur. — *Inc. app. III.* Ego fr. O. de Foro Iulii — *Des.* in quibus mori et vivere me dispono, si placuerit Deo meo (*al. add.* altissimo). — *Inc. app. IV* Anno igitur Dñi MCCCXXXI disponente se praedicto fratre O-o — *Des.* et mihi difficilia ad scribendum. [6303

HACKLVYT (R.), *The second Volume of the principal Navigations, Voyages...* (London, 1599), 39-53.

EXC. CORDIER (H.), *Les Voyages en Asie au XIVe siècle du B. Frère Odoric de Pordenone* (Paris, 1891), LXXXIV, 501, 513.

b. *Inc. prol.* Licet (*etc. ut in* a)... a multis enarrentur, ego tamen fr. O. — *Inc.* Primo enim transiens mare maius me transtuli Trapesundam — *Des.* dicebant esse homines daemonis infernalis. — *Inc. appendix I.* Unum referre volo de magno Chaam — *Des.* α) *ut in* a... *vel* β) ac si eis maximum portavissemus munus. — *Inc. app.* (*III*) *ut in* a. — *Des.* nisi ea propriis oculis conspexissent. — *Inc. app.* (*II*).

Praedicta autem fideliter fr. Gullielmus de Solagna in scriptis redegit — *Des.* et magnis coruscat miraculis. [6304

[VENNI (Gius.)], *Elogio storico alle gesta del B. Odorico* (Venezia, 1761), 46-82.

Exc. CORDIER, t. c. LXXXV-VI, 8, 507-8.

c. *Inc. prol.* Licet multa et magna de ritibus et condicionibus huius mundi enarrentur, tamen sciendum est quod ego fr. O. — *Inc.* Nam primo cum transirem mare maius, me transtuli ad terram Trapesundam — *Des...* — *Inc. appendix* (*III*) *ut in* a. — *Des.* ut illi placuerit a quo bona cuncta procedunt. — *Inc. app.* (*II*) *ut in* b. — *Des.* coruscat miraculis multis. [6305

Exc. GUDENUS (F. V. DE), *Sylloge I variorum diplomatariorum* etc. (Francofurti ad M., 1728), 381-83; || CORDIER, t. c. LXXII-IV.

d. *Inc. prol.* Licet alia multa et varia (*etc. ut in* a)... a multis enarrentur, tamen est sciendum quod ego fr. O. — *Inc.* Nam primo transiens mare maius me transtuli Trapesondam — *Des. ut* 1 b. — *Inc. et des. appendix I ut in* a. — *Inc. app.* (*III*). Ego fr. O. Boemus de Foro Iulii — *Des.* ut illi placebit a quo bona cuncta procedunt. — *Inc. app.* (*II*) *ut in* b. — *Des. ut in* a. [6306

YULE (H.), *Cathay and the way thiter* (London, Hakluyt Society, 1866), II, appendix I-XLII.

Exc. CORDIER, t. c. 7, 8, 498-99, 506-7.

e. *Inc. prol.* Quamvis multa et varia (*etc. ut in* a)... tamen sciendum est quod ego fr. O. — *Inc.* Primo itaque de Venetiis cum galeis recedens transiens mare maius — *Des.* caeci, claudi, muti, surdi sunt. permittente Dño, restituti. Deo gratias. Amen. [6307

Exc. [MORELLI (J.)], *Biblioteca manoscritta di Tommaso Giuseppe Farsetti* (Venezia, 1771), 117-18. — YULE, l. c. in notis ad Vitam **1d** („ Ms. Far. „). — CORDIER, t. c. XC-XCI, 7, 512. — Cf. DOMENICHELLI, t. c. 154, not. 1.

Cum nondum parata sit libelli editio critica, varias recensiones, ut poteramus, distinguere visum est. Reapse autem tot sunt in codicibus lectiones variae, ut multas alias huiusmodi recensiones discernere liceret. Aliquas **var. lect.** vid. apud CORDIER, t. c. LXV-XCII, XCIX et passim in reliquo libro. Quasdam attulisse iuverit.

Initium prologi. α) Cum multa et varia narrantur... [6308

vel β) Multa et varia scribunt(ur) a diversis... Propter quod et ego... [6309

vel γ) Licet multa et varia de moribus hominum et mirabilibus mundi a diversis... ad maiorem tamen fidem faciendam posteris ego... [6310

Praeambulum ante prologum (cf. CORDIER, t. c. LXX et tabulam inter p. 18-19) *Inc.* Noverint universi quorum interest quod quidam frater... [6311

Initium appendicis II. Praedicta autem ego fr. Guilelmus de Solagna in scriptis redegi... [6312

B. (RETRACTATUM ET INTERPOLATUM AB HENRICO DE GLATZ). *Inc. prol.* Licet multa et varia de ritibus hominum et condicionibus huius

mundi a pluribus enarrentur, sciendum tamen est quod ego fr. O. — *Inc.* Nam primo transivi mare maius et veni Trapesundam — *Des.* dicebant esse homines daemonum infernalium.— *Inc. appendix* (*III*). Ego fr. O. de Foro Iulii — *Des.* nisi qui ea... sicut ego personaliter (*al.* peccator), inspexissent. — *Inc. app.* (*V*). Ego fr. Marchisinus de Baxido — *Des.* Et ego fr. Henricus dictus de Glatz... et copiosius ea audieram in Avenione. [6313

MARCELLINO DA CIVEZZA, *Storia universale delle missioni Francescane*, III (Roma, 1859), 741-81; || DOMENICHELLI (T.), *Sopra la vita e i viaggi del B. Odorico da Pordenone* (Prato, 1881), 153-200.

EXC. *Act. SS.* Ian. I. 986-92; 3ª ed. II. 268-74. Vid. etiam infra **Thomas** de Tolentino, 3d. — YULE, in notis ad Vitam **1d**, praesertim p. XL-XLII. — CORDIER, t. c. 7-8, 497 (app. III), 505-6, 511-12 et 515 (app. V).

2. DE MORTE ET MIRACULIS. *Inc.* Anno Dñi MCCCXXXI in crastina octavae epiphaniae — *Des.* statim surrexit sana. [6314

BIANCHI (I.), *Documenta historiae Foroiuliensis saeculi XIII et XIV*, in ARCHIV FÜR ÖSTERREICHISCHE GESCHICHTE, XLI (1869), 440-41; || DOMENICHELLI, t. c. 395-97 (om. ultima sententia).

3. RATIO PUBLICE EXPENSORUM PRO SEPULTURA BEATI (IAN. 1331), PRO CONSCRIPTIONE MIRACULORUM (IAN. 1332) ET PRO ARCA SEPULCRI (APRIL. ET MAI 1332). [6315

DOMENICHELLI, t. c. 397-400; || CORDIER, t. c. LX-LXIII.

4. VITA (IN CHRONICA XXIV GENERALIUM ORD. MIN.) *Inc.* Claruit et obiit ante capitulum Perpiniani — *Des.* valde recte. Multis aliis miraculis mirificavit Dñus sanctum suum, cui est... [6316

Analecta Franciscana, III (1897), 499-504.

Odrada v. in Campinia belgica. — Nov. 3.

VITA. *Inc. prol.* Laudare Dñm in sanctis suis — *Inc.* Igitur in Campiniae partibus, in loco qui nunc Scapis — *Des.* opusculumque desinat in eo qui est α et ω... Amen. [6317

SCHUTJES (L. H. Chr.), *Geschiedenis van het bisdom 'S Hertogenbosch*, I (1870), 345-52 (desunt prologus et ultima pars Vitae); || GEBOERS (A.) & F. VAN OLMEN, *De H. Odrada van Baelen* (Mechelen, 1891), 119-33 (deest prol.); || *Act. SS.* Nov. II, 1. 62-66.

Odulfus presb. saec. IX. — Iun. 12.

1. VITA. *Inc. prol.* Scripturus, auxiliante Deo, vitam — *Inc.* Temporibus Ludovici piissimi Augusti erat quidam vir — *Des.* animam egredientem suscepissent. Celebratur autem... Amen. [6318

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 293ᵈ-95ᶜ (deest prol.); || *id.* (Lovan. 1485), f. 84ʳ-86ᵛ (item); || *Act. SS.* Iun. II. 592-95; 3ª ed. III. 89-91; || H[EUSSENIUS] (F. H. L.), *Batavia sacra* (Bruxellis, 1714), I. 104-8 (omissis duobus capitulis). — (**Mut.** et om. prol.) SURIUS, III (1572), 602-5; (1579), 710-13; VI (1618), 181-82; VII (1877), 545-50; || *P.L.* CXXXIII. 857-62.

EXC. HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 356-58.

2. TRANSLATIO IN EVESHAM CCA. 1034, AUCT. DOMINICO PRIORE EVESHAMENSI. *Inc. prol.* Antiquorum erat studium — *Inc.* Accidit enim tempore Kanuti magnifici regis — *Des.* pridie id. iun. devotissime celebrantes, ad laudem... Amen. [6319

MACRAY (W. DUNN), *Chronicon abbatiae de Evesham* (RER. BRIT. SCR. 29), 313-14.

3. MIRACULA AUCT. EODEM. *Inc. prol.* Miracula quaedam s. O-i... descripturi — *Inc.* Tempore igitur prudentissimi Fretherici — *Des.* gaudiis interesse caelestibus, per eum... Amen. [6320

MACRAY, t. c. 315-20.

4. EPITOME LIBELLORUM 1, 2, 3. *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 1. — *Des.* ut... testantur miracula, obtinere meruit. [6321

CAPGRAVIUS, f. 244v-45.

Olavus rex Norvegiae m., † 1030. — Iul. 29.

1. PASSIO ET MIRACULA AUCT. AUGUSTINO EP. NIDROSIENSI. **I.** PASSIO: *Inc.* Regnante illustrissimo rege Olavo — *Des.* de bello migrans ad pacem, quae exsuperat omnem sensum, ad laudem... Amen. [6322

Act. SS. Iul. VII. 113-15 (3a ed. 124-26), n. 1-10 med.; || STORM (G.), *Mon. hist. Norvegiae* (1880), 127-32; || METCALFE (F.), *Passio et miracula B. Olavi* (Oxford, 1881), 67-73.

In *Act. SS.* et apud STORM adiunctum est primum caput miraculorum, ita ut Vita videatur *desinere :* " feliciter erat ascensurus. " [6323

II. MIRACULA. *Inc. prol.* Operae pretium est de multis miraculis — *Inc.* Nocte igitur praecedente diem qua m. inclitus — *Des.* in die resurrectionis Dñi loquelam recepit. [6324

METCALFE, t. c. 74-103.

EXC. *Act. SS.* t. c. 115-16 (3a ed. 126-27), n. 10 a med.-16. — [MUNCH (P. A.) & C. R. UNGER], *Saga Olafs Konungs ens helga* (Christiania, 1853), 303. — STORM, t. c. 132, c. XI et 133-44 (bona parte ex Breviariis accepta; in lectionibus nempe liturgicis, de quibus infra **4**, non pauca huius libelli capitula saepe ad verbum exscripta sunt).

2. MIRACULA SAEC. XII AUCT. EODEM. *Inc. prol.* Perlectis his quae de vita et miraculis — *Inc.* Ego itaque Augustinus per voluntatem Dei — *Des.* suis pedibus ambulavit. [6325

METCALFE, t. c. 104-16.

3. EPITOME. *Inc.* Gloriosus m. Olavus Norwegiae rex per aliquorum — *Des.* in qua ipse requiescit, testatur ecclesia. [6326

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 307a-8d; || *id.* (Lovan. 1485), f. 101-3v; || STORM, t. c. 277-82.

4. LECTIONES LITURGICAE DE VITA ET MIRACULIS.

LANGEBEK, *Scr. rer. Dan.* II. 530, B; || STORM, t. c. 267, G. — LANGEBEK, t. c. 530-32; || STORM, t. c. 271-74. — LANGEBEK, t. c. 533-35; || STORM, t. c. 268-70. — STORM, t. c. 275-76. — *Brev. Othiniense* an. 1483 et 1497; || *Brev.*

Strengnense an. 1495; || *Brev. Upsalense* an. 1496; || *Brev. Arosiense* an. 1513; || *Brev. Roskildense* an. 1517; || STORM, t. c. 257-60. — *Brev. Lincopense* an. 1493; || *Brev. Arhusiense* an. 1519; || STORM, t. c. 247-50. — *Brev. Scarense* an. 1498; || LANGEBEK, op. c. III. 640-42; || STORM, t. c. 251-254. — *Brev. Aberdonense,* pars hiem. Propr. SS. 81ᵛ-82; || METCALFE, t. c. 117-18. — *Brev. Slesvicense* an. 1512; || STORM, t. c. 265-66. — *Brev. Lundense* an. 1517; || STORM, t. c. 263-64. — *Brev. Nidrosiense,* 29 iul.; || LANGEBEK, op. c. II. 541-43; || STORM, t. c. 233-36. — *Brev. Nidrosiense,* 30 iul.-5 aug.; || TORFAEUS (Th.), *Hist. rer. Norveg.* III. 211-13*bis* ; || PONTOPPIDAN (E.), *Annales ecclesiae Danicae diplomatici,* I (Copenhagen, 1741), 183-92; || LANGEBEK, t. c. II. 544-52; || STORM, t. c. 238-45. — Exc. *Act. SS.* t. c. 117-19 (3ª ed. 128-30), n. 1-8.

Oldegarius = Ollegarius.

Oliva v. Anagnina. — Iun. 3.

1. VITA. *Inc.* Oliva v., nobilis genere — *Des.* (*mutila*) ubi sempiterna laetitia beati caelites perfruuntur. [6327

Act. SS. Iun. I. 339; 3ª ed. 331.

2. VITA. *Inc.* Tempore illo, postposita superstitione idolorum — *Des.* (*mutila*) floridas sedes aeternae laetitiae beatorum. [6328

De qua *Act. SS.* t. c. 338 (3ª ed. 331), n. 2.

Oliva v. m. Tunicii, culta Panormi. — Iun. 10.

PASSIO. *Inc.* B. igitur Oliva fuit de nobilissimis parentibus nata — *Des.* perducat nos Christus ad aeterna gaudia... Amen. [6329

Anal. Boll. IV. 5-9. — (**Mut.**) CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* II. 84-85; || *Act. SS.* Iun. II. 297-98; 3ª ed. 293-94.

Ollegarius ep. Barcinonensis, dein Tarraconensis, † 1137. — Mart. 6.

1. VITA ET MIRACULA. I. VITA. *Inc.* Fuit itaque athleta Dei O. Barchinonensis indigena — *Des.* ad virtutes et miracula facienda. Benedictus (*ed.* Beatus) Deus in sanctis suis... Amen. [6330

II. MIRACULA. *Inc. prol.* Quia vero Spiritu sancto intimante — *Inc.* Quaedam femina intererat exsequiis — *Des.* et posuit super tumulum s. O-i. Multa quidem et alia... Amen. [6331

FLOREZ, XXIX. 472-81, 481-91.

2. VITA. *Inc.* Nicolao apostolicam regente cathedram — *Des.* quae nunc brevitatis gratia relinquam. [6332

FLOREZ, t. c. 492-99.

Olympias et Maximus mm. Cordulae in Perside, sub Decio. — April. 15.

Vid. **Abdon et Sennen**, 1.

Onesimus ep. Suessionensis, † cca. 360 (?). — Mai 13.

Vita. *Inc.* In ss. patrum sollemnitatibus divinis nos convenit — *Des.* mereamur aeternaliter assistere, ad laudem... Amen. [6333

Act. SS. Mai III. 204-6 ; 3a ed. 203-5.

Onuphrius erem. in Aegypto, saec. IV vel V (?). — Iun. 12.

1. Vita auct. Paphnutio ab. (?) **a.** *Inc.* Paphnutius humilis servus vestrae sanctitatis... Volo sollicitus... Quadam die cum essem in monasterio meo cum ceteris — *Des.* et dirigat te in viam pacis. Amen. [6334

De qua *Act. SS.* Iun. II. 520 (3a ed. III. 18), n. 9.

b. (epitome). *Inc.* Paphnutius *etc. ut* 1 a... Quadam vero die dum essem *etc. ut* 1 a. — *Des.* annuntians omnibus mirabilia Dei, qui est... benedictus... Amen. [6335

Bibl. Casin. III. Floril. 284-88.

2. Vita. **a.** *Inc. prol.* (*interpretis*) B. Onuphrii vitam inter Graecorum commenta — *Inc.* Beatae memoriae Paphnutius quaedam... reseravit, dicens : Quodam die dum ego Paphnutius solus tacitusque sederem — *Des.* iii id. eiusdem mensis. Ibi beneficia praestantur usque in praesentem diem, ad laudem... Amen. [6336

* *Vitae Patrum* (ed. Rosweydus, 99-103 ; || *P.L.* LXXIII. 211-20).

b. (epitome). *Inc.* Quadam die cum ego Paphnutius solus sederem — *Des.* in die s. Barnabae apost. Merito vero ipsius ibidem et undique hominibus beneficia praestantur. [6337

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 291a-293a ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 81v-83v.

3. Vita, libris 3. *Inc. prol.* Inoferus vel Onofrius dicitur ab on, quod est Deus — *Inc. lib. I.* Nativitas b. O-i eremitae atque ab. hoc modo fuisse narratur — *Des. lib. III.* et remissionem in vitam aeternam, ipso adiuvante... Amen. [6338

De qua *Act. SS.* Iun. II. 520-21 (3a ed. III. 18), n. 9, 10.

4. Epitome.

Petrus de Nat. v. 106.

Opportuna abb. Sagiensis, † cca. 771. — April. 22.

1. Vita auct. Adalhelmo ep. Sagiensi. *Inc. prol.* Gloriosae ac Deo dilectae v. O-ae hodie festivitatem — *Inc.* S. igitur Opportuna meritis et nomine — *Des.* permultae virtutes... effectae sunt, praestante Dño... Amen. [Ego humilis Adalhelmus... descripsi vitam b. O-ae.] [6339

Surius, II (1571), 770-77 ; (1578), 870-77 ; IV (1618), 258-62 ; II (1875), 718-728 ; || Mabillon, *Acta,* III, 2. 222-31 ; 2a ed. 200-208 ; || *Act. SS.* April. III. 62-67 ; 3a ed. 62-68. — (Paululum subinde mut.) Gosset (N.), *La Vie et miracles de Ste Opportune* (Paris, G. de Luyne, 1654 et iterum [solo titulo recuso] Paris, J. Bessin, 1654 ; Paris, 1655 ; Paris, 1659), 24-154.

Exc. *Act. SS.* Sept. I. 766-67, n. 12-20.

Ultima verba (" Ego humilis... ") genuina non videntur, sed ex libello 2 illuc translata.

2. Miracula auct. eodem. *Inc. prol.* Dño miserante Adalhelmus... Adiuvante Dño descripsi vitam — *Inc.* Antequam episcopatum huius ecclesiae obtinerem — *Des.* femina eam super altare posuit. [6340

Gosset, t. c. 192-236, 266-98, 344-54 (paucis omissis, paucis additis); || Mabillon, t. c. 231-37 (2a ed. 209-15), c. 1-14; || *Act. SS.* April. III. 67-70; 3a ed. 68-71. — (Mut. et contracta) Surius, II (1571), 778-80; (1578), 877-80; IV (1618), 263-64; II (1875), 728-30.

Exc. Bouquet, VII. 366; IX. 106-7.

Miracula addita. I. *Inc.* Cum iam finem narrandi... Nam cum innumerabiles infirmi in castro Silvanectico... [6341

Gosset, t. c. 306-12; || Mabillon, t. c. 237-38 (2a ed. 215), c. 15; || *Act. SS.* t. c. 71 (3a ed. 72), n. 3.

II. *Inc.* Nec oblivioni tradendum est qualiter anno gratiae MCLIV Ludovicus rex... [6342

Gosset, t. c. 358-62; || Mabillon, t. c. 238 (2a ed. 216), c. 17; || *Act. SS.* t. c. 71 (3a ed. 72), n. 4.

3. Miracula facta vivente Opportuna. I. *Inc.* Eo tempore quo dña nostra O. sanctimonialibus praeerat — *Des.* pratum salsum vocatum est. — II. *Inc.* Aliud quoque... Genus importunarum avium — *Des.* in huius memoriam incedere. [6343

Gosset, t. c. 238-52.

Exc. (solum miraculum I) Mabillon, t. c. 238-39 (2a ed. 215-16), c. 16; || *Act. SS.* t. c. 67; 3a ed. 68.

Optatus ep. Autisiodorensis, † cca. 530. — Aug. 31.

Hist. ep. Autisiod. 14 (Labbe, *Bibl. mss.* I. 418-19; || Duru, *Bibl. hist. de l'Yonne,* I. 324; || *P.L.* CXXXVIII. 230); || *Act. SS.* Aug. VI. 680, n. 1.

Optatus et soc. mm. Caesaraug. *Vid.* **Caesaraugustani.**

Orientius ep. Auscensis, saec. V. — Mai 1.

1. Vita. *Inc.* Bb. Orientii sacerdotis sacratissimos actus vel pro parte disserere... compellor... Igitur (*al.* Nam) bb. O. mundanae lubricitatis squalore deposito — *Des.* veniam pro sua maiestate non deneget, cui est honor... Amen. [6344

α) *Act. SS.* Mai I. 61-62; 3a ed. 62-63.

β) (recensio altera, quae iisdem verbis *inc.* et *des.*, sed in qua nonnulla passim rescissa sunt) Labbe, *Bibl. mss.* II. 596-98. — Var. lect. *Catal. Brux.* I. 52, 101*; inter quas initium aliquantum diversum : " Bb. Orientii sacerdotis, ff. cc., sanctissimos actus vel opera pro parte audebo... disserere... " [6345

Exc. Bouquet, I. 643-44.

2. VITA ET MIRACULA. I. VITA. *Inc. prol.* Si multorum intentio — *Inc.* B. igitur Orientius occiduarum partium incola fuit — *Des.* finem in saecula solus imponere. [6346

II. MIRACULA. *Inc.* Quondam igitur in die sollemnitatis b. O-i — *Des.* immobiliter permanere. [6347

Catal. Paris. I. 149-62, 163-65.

3. VITA. *Inc. prol.* Exsultemus omnes in Dño — *Inc.* B. Orientius ex partibus occidentis, Urgellensis ducis... filius — *Des.* multotiens iucundantur, ad laudem... Amen. [6348

Act. SS. t. c. 62-63; 3a ed. 64-65.
EXC. GONONUS (B.), *Vitae Patrum Occid.* 244-45.

4. LAUDATIO (ANTIQUA?). *Inc.* B. Orientius archiep. Auxitanus filius fuit b. Orientii — *Des.* fuit conversus. [6349

LABBE, t. c. 598.

Oringa seu **Christiana** v. Ord. S. Aug., † 1310. — Ian. 10.

VITA. *Inc. prol.* Licet ex meritorum qualitate meorum — *Inc. interpretatio nominis.* Oringa ab Orin, quod est excelsus — *Inc.* Hanc enim Dñus infimam — *Des.* et hoc die v aug. dicti anni. [6350

LAMIUS (I.), *Vita della b. Oringa Cristiana* (Florentiae, 1769 = DELICIAE ERUDITORUM [XVIII]), 189-258.

Ortarius ab. in Normannia, saec. VI (?). — Mai 21.

VITA. *Inc.* Ortarius nobilibus parentibus ortus — *Des.* b. O-i opem experiri ferunt. [6351

Act. SS. Mai V. 36-37, n. 3-7; || PIGEON (E. A.), *Vies des SS. du dioc. de Coutances,* II (1898), 156-58.

Osgitha (Ositha) v. m. in Anglia, saec. VII (?). — Oct. 7.

1. VITA ET MIRACULA AUCT. WILLELMO DE VERE, CANONICO.

De quibus LELAND, *Itinerary,* VIII. 43-47.

2. VITA. *Inc.* B. virgo et m. Osgitha ex nobilissima Anglorum stirpe exstitit orta — *Des.* ut nobis peccatoribus apud Dñm N. I. C. subvenire dignetur, qui vivit... Amen. [6352

De qua HARDY, *Descr. catal.* I. 524-25.

3. EPITOME. *Inc.* B. Ositha v. et m. ex nobilissimis Anglorum natalibus originem duxit — *Des.* sanata surrexit. [6353

CAPGRAVIUS, f. 245-46v; || SURIUS, V (1574), 616-18; (1580), 699-701; X (1618), 105-6; X (1879), 243-47; || *Act. SS.* Oct. III. 942-43.

Osmanna v. — Sept. 9.

VITA. a. *Inc.* Carissima v. Osmanna, clara stirpe ac regali proge-

nita — *Des.* tam reginae quam filio. His igitur et aliis multis coruscans miraculis... migravit ad Dñm... [6354

PLAINE (Fr.), in *Revue de Champagne et de Brie,* 2e sér. IV (1892), 186-89; inde seorsim : *Sainte Osmanne,* 26-29.

In codice Carilefano, de quo *Act. SS.* Sept. III. 418, n. 9, legebatur idem libellus, hoc initio : " Beatissima v. Osmanna ex clara et regali stirpe progenita... " [6355

b. *Inc.* Beata v. Osmanna clara stirpe et regali Hiberniensium progenita — *Des. ut* a. [6356

CAPGRAVIUS, f. 246v-47v.
Exc. *Act. SS.* t. c. 424-25.

c. *Inc.* Osmanna ex regia stirpe progenita — *Des.* sanguinolentum exivit. His igitur *etc. ut* a. [6357

Act. SS. t. c. 422-23.

Osmundus ep. Sarisberiensis, † 1099. — Dec. 4.

1. LAUDATIO. *Inc.* Commemorantibus nobis sedula devotione — *Des.* rex et sacerdos in aeternum. Amen. [6358

CAPGRAVIUS, f. 247v-48.

2. SERMO DE TRANSLATIONE. *Inc.* Praevenimus dudum nova sollemnitate — *Des.* suaviter degustemus. [6359

CAPGRAVIUS, f. 248-49v.

3. MIRACULA. *Inc. prol.* Postquam transcurso praesentis vitae stadio — *Inc.* Erat in veteri burgo mulier quaedam Agatha nomine — *Des.* sacrum est induta velamen. [6360

CAPGRAVIUS, f. 249v-51v.

4. VITAE SYNOPSES.

ANTONINUS FLORENT. *Chronic.* tit. XXIV, c. 12. — PETRUS DE NAT. appendix, 22.

Ostianus. *Vid.* Hostianus.

Oswaldus rex Nordanhymbrorum m., † 642. — Aug. 5.

1. * BEDA, *Hist. eccl.* III. 1-3, 6, 9-13; IV. 14. — Inde accepta sunt, et quidem fere ad verbum, modo omnia, modo praecipua quaeque, quae in sequentibus Vitis leguntur.

2. *Inc.* Oswaldus igitur rex christianissimus de gente Nordanhumbrorum — *Des.* ac militis Christi natalicius dies missarum celebratione venerari. [6361

Cf. *Anal. Boll.* XVII. 113, 193°.

3. VITA AUCT. DROGONE MON. S. WINNOCI BERGENSIS. *Inc. prol.* Plerisque mortalium bonum ac pium studium — *Inc.* Igitur ortus fuit O.

alto et longo sanguine regum — *Des.* et fidelis eius famuli gloriam praedicabat. [6362

Act. SS. Aug. II. 94-102, n. 1-42. — Subiecit editor (cf. *ibid.* 103, annot. *h* et *p*) nonnulla ex libro IV Bedae. In codicibus (cf. *ibid.* 93, n. 52) sequebantur duo sermones Drogonis in laudem S. Oswaldi, ex quibus alter *inc.* " Dum triumphi sanctorum referuntur... " [6363
alter vero *inc.* : " Adhuc igitur libet laudibus... regis immorari... " [6364

4. VITA AUCT. REGINALDO MON. DUNELMENSI, libris 3. *Inc. prol.* Ven. in Christo dño et patri Henrico... Antiquata innovare — *Inc. lib. 1.* Veteres caelestis depositi thesauros... Anno nimirum ab inc. Dñi DXLVII, ab adventu autem Anglorum — *Des. lib. II.* capite plexus est. — *Inc. lib. III...* — *Des. lib. III...* [6365

Symeonis Dunelmensis opera ed. TH. ARNOLD (RER. BRIT. SCR. 75), I. 326-385 (omissis nonnullis capitulis librorum I et II, et toto libro III).

5. VITA. *Inc.* Anno autem ab. inc. Dño DXLVII, ab adventu Anglorum — *Des.* et dies s. O-i natalicius... ex tunc venerari coepit. [6366

CAPGRAVIUS, f. 254-56v.

6. VITA. *Inc.* Quoniam vita et miracula Deo dilecti regis et m. O-i in sequentibus describenda sunt... Erat namque filius potentissimi regis Ethelfridi — *Des. ut 2, sed add.* : ad laudem... Amen. [6367

De qua *Act. SS.* t. c. 93, n. 51.

7. VITA ET MIRACULA. **I.** VITA. *Inc. prol.* Igitur quam pium quamque sanctum sit — *Inc.* Tempore imperii Mauritii anno regni eius X — *Des.* in loco, qui lingua Anglorum nuncupatur Maservelth, feliciter migravit ad Dñm, cui laus... Amen. [6368

II. MIRACULA. *Inc.* Quam pretiosa fuerit in conspectu Dñi — *Des. ut 2, sed add.* : Cuius et nos meritis et precibus... Amen. [6369

De quo libello cf. *Act. SS.* t. c. 93, n. 51; *Catal. Paris.* II. 589, 9° et 10°.

8. VITA. *Inc.* In laudem et gloriam Dñi N. I. C., quem adorant — *Des.* et fidelis eius famuli O-i regis gloriam praedicabat. [6370

De qua *Anal. Boll.* XVII. 74.

9. VITA. *Inc.* Ad laudem et gloriam Dñi N. I. C. regis aeterni — *Des.* et sanitatum ibi gratiam capere... coeperunt, praestante... [6371

De qua *Act. SS.* t. c. 93, n. 51.

10. VITA. *Inc.* Oswaldus fuit filius Effridi regis — *Des.* iam percrebuisse referebat. Martyrizatus est... anno Dñi DCXLII. [6372

De qua *Act. SS.* t. c. 93, n. 51.

11. VITA. *Inc.* B. Oswaldus rex Angliae et m. Christi Ethelfridi regis Northanhimbrorum filius — *Des.* monitus est per angelum ante diem III occisionis suae. [6373

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 310b-11b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 105-6v.

12. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. VII. 23. — *Brev. Aberdonense*, pars aest. Propr. SS. 55-56v.

Oswaldus ep. Wigorniensis, dein Eboracensis, † 992. — Febr. 29.

1. VITA. *Inc. prol.* Cum sollerter Ylias atque Odyssia — *Inc.* Religiosus vir Dñi O. gratia summi opificis — *Des.* et infirmi sanantur, Iesu Christo largiente, qui... Amen. [6374

RAINE (J.), *The Historians of the Church of York* (RER. BRIT. SCR. 71), I. 399-475.

EXC. FOWLER, *Memorials of Ripon*, I. 41-42.

2. VITA ET MIRACULA AUCT. EADMERO. I. VITA. *Inc. prol.* Secundum propositum gratiae Dei — *Inc.* Exordium ergo nativitatis — *Des.* sit omnipotenti Deo... laus et gratiarum actio... Amen. [6375

WHARTON, *Anglia sacra*, II. 191-210; || *P.L.* CLIX. 761-86; || RAINE, op. c. II. 1-40.

EXC. FOWLER, t. c. 42-44.

II. MIRACULA. *Inc. prol.* Transcursis, iuxta quod Deus dare dignatus est — *Inc.* Frater quidam Wigorniensis ecclesiae mon. acerrima febre — *Des.* dispositioni vestrae parere. In omnibus... Amen. [6376

RAINE, t. c. 41-59.

3. VITA AUCT. SENATO PRIORE WIGORNIENSI. *Inc. prol.* Sanctorum frequentare memoriam — *Inc.* Puer igitur Oswaldus in ipso huius vitalis aurae vestibulo — *Des.* nec dolus locum vindicavit. [6377

RAINE, t. c. 60-97.

4. VITA (IN " LIBRO BENEFACTORUM ECCLESIAE RAMESIENSIS "). *Inc.* Bonae igitur indolis iuvenis Oswoldus — *Des.* diem extremum operiuntur resumendae. [6378

GALE, *Hist. Brit. scr.* 391-428; || MABILLON, *Acta*, V. 735-60; 2ª ed. 715-738; || MACRAY (W. DUNN), *Chronicon abbatiae Rameseiensis* (RER. BRIT. SCR. 83), 21-107.

5. VITA. *Inc.* Gloriosus Christi conf. O. Eboracensis archiep. exordium nativitatis — *Des.* non parum miratus expavi. [6379

RAINE, op. c. II. 489-501.

6. VITA. *Inc.* S. enim Oswaldus archiep., nobilissima progenie ortus — *Des.* opem sancti implorantes advenerant. [6380

CAPGRAVIUS, f. 251ᵛ-54; || *Act. SS.* Febr. III. 752-56; 3ª ed. 758-62; || MABILLON, t. c. 728-34; 2ª ed. 709-14; || *P.L.* CXLVII. 1191-1200; || RAINE, t. c. 502-12. — (Mut.) SURIUS, V (1574), 768-73; (1580), 855-60; X (1618), 229-31.

Oswinus (Osuini) rex Deirorum, † 651. — Aug. 20.

1. NARRATIO BEDAE. *Inc.* Translato ergo ad caelestia regna Oswaldo — *Des.* impleta sunt. Sed et ipse antistes Aidan... [6381

*BEDA, *Hist. eccl.* III. 14; || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 319ᵇ-19ᵈ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 117-17ᵛ; || *Act. SS.* Aug. IV. 62-63.

2. VITA, INVENTIO, MIRACULA. I. VITA. *Inc. prol.* Antiquorum incuria — *Inc.* Gloriosus igitur Deoque dilectus vir — *Des.* et merita pro posse magnificantes perducant eius optata suffragia. Amen. [6382

[RAINE (J.)], *Miscellanea biographica* (SURTEES SOCIETY, VIII, 1838), 1-11 (deest ultima pars; ultima verba tradidit HARDY, *Descr. catal.* I. 248).
EXC. LELAND, *Collectanea,* IV. 113-14.

II. INVENTIO. *Inc.* Anno inc. dñicae DCLI gloriosus Deirorum rex O. — *Des.* qui Dñi Iesu in nullis offendit voluntatem, largiente eodem Dño... Amen. [6383

RAINE, t. c. 11-17.
EXC. LELAND, t. c. 114-15. — GIBSON (W. S.), *The History of the Monastery founded at Tynemouth,* II (1847), V-VI, IX-X.

III. MIRACULA. *Inc. prol.* Ordinaturus miracula quae Deus — *Inc.* Cum per universam Nordanhymbrorum provinciam — *Des.* et in eius obsequio devotior inveniri. [6384

RAINE, t. c. 17-59.
EXC. LELAND, t. c. 115-16.

3. VITA. *Inc.* B. enim Oswinus ex antiquorum clarissima regum prosapia — *Des.* potestati daemonum tradita fuit. [6385

CAPGRAVIUS, f. 256v-58; || *Act. SS.* t. c. 63-65.

Otgerus, Othgerius, Othgerus. *Vid.* **Odgerus.**

Othgerii militis conversio. *Vid.* **Faro,** 7.

Othilia, Otilia, Ottilia. *Vid.* **Odilia.**

Otho. *Vid.* **Otto.**

Otmarus ab. Sangallensis, † 759. — Nov. 16.

1. VITA SCRIPTA A GOZBERTO IUNIORE, RETRACTATA A WALAHFRIDO STRABONE. *Inc. prol.* Finitis duobus libellis quos de vita et virtutibus b. Galli — *Inc.* Igitur O. genere Alamannorum oriundus — *Des.* fraternae devotionis iteratam fuisse sollertiam. [6386

SURIUS, VI (1575), 351-57; (1581), 392-98; XI (1618), 360-63; XI (1880), 511-15; || GOLDASTUS, *Rer. Alamann. scr.* I (1606), 277-84; 2a ed. I (1661), 177-82; 3a ed. I (1730), 176-81; || MABILLON, *Acta,* III, 2. 154-62; 2a ed. 140-147; || ARX (Ild. von), in *MG.* Scr. II. 41-47; || *P.L.* CXIV. 1031-42; || MEYER VON KNONAU (G.), *St. Gallische Geschichtsquellen,* I (= MITTHEILUNGEN ZUR VATERLÄNDISCHE GESCHICHTE, XII. St. Gallen, 1870), 94-113.
EXC. BARONIUS, *Annales,* an. 759, V-VII. — BOUQUET, V. 429-30.

2. MIRACULA AUCT. YSONE MON. SANGALLENSI. *Inc. prol.* Hucusque virtutes et miracula — *Inc.* Cum b. viri corpusculum ab accessu popularis turbae — *Des.* magnae admodum laetitiae causa fuit. [6387

SURIUS, VI (1575), 357-65; (1580), 388-406; XI (1618), 363-68; XI (1880), 515-19; || GOLDASTUS, t. c. (1606), 285-97; 2a ed. (1661), 182-90; 3a ed. (1730),

181-89; || MABILLON, t. c. 162-73; 2ª ed. 147-57; || ARX (I. von), t. c. 47-54; || *P.L.* CXXI. 779-96.

EXC. BOUQUET, V. 430-31. — MEYER VON KNONAU, t. c. 114-39.

3. RHYTHMI AUCT. EKKEHARDO IV AB. SANGALLENSI. *Inc. I.* Canto dolis nectum — *Inc. II.* Navigio tecto — *Inc. III.* Grandis honos genti — *Inc. IV* Abbas praeclarus — *Des.* mille relictis. [6388

ARX (I. von), t. c. 55-58. — (Soli rythmi III et IV) MEYER VON KNONAU, *St. Gallische Geschichtsquellen*, III (= MITTHEILUNGEN etc. XV/XVI. St. Gallen, 1877), LXXXV-IX.

4. EPITOMAE. a. *Inc.* Othmarus in provincia Alemanniae natus — *Des.* et honorifice requiescit. [6389

Leg. aureae appendix, c. 185 (183); || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 370ᵈ-371ᵇ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 194ᵛ-95.

b. PETRUS DE NAT. appendix, 20.

Otto erem. Arianensis, saec. XII. — Mart. 23.

1. VITA QUAE FINGITUR AB IPSO OTTONE SCRIPTA. *Inc.* In Dei patris nomine... Ego qui origine Italus Otho — *Des.* anno a nativitate Dñi MCLXXXI. Laus Deo... Amen. [6390

[POTENZA (Ign.)], *Memorie di S. Ottone eremita protettor principale della città e diocesi di Ariano* (Roma, 1780), 21-41. — Cf. *Act. SS.* Mart. III. 466-468 (3ª ed. 464-66), n. 5-13.

2. LECTIONES. *Inc.* Inclitus itaque vir Dñi Otho, ut nunc auribus — *Des.* gratias egit ei et filio summi Dei. [6391

Act. SS. t. c. 468-69; 3ª ed. 466-67; || POTENZA, t. c. 103-10.

Otto ep. Babenbergensis, † 1139. — Iul. 2.

Mala fata habuisse libros de vita et rebus gestis Ottonis recte monuit v. cl. HOLDER-EGGER; id quod praesertim vere dici potest de libello **1**, quem nonnisi coniunctis fragmentis, quae codices varii praebuerunt, supplere, non tamen prorsus integrum reficere valuit editor; item de libro **4a**, cuius certum authenticumque textum nondum habemus, cum genuinum Ebonis opus ex libellis Andreae abbatis (infra **9**) utcumque eruere oportuerit.

1. RELATIO DE PIIS OPERIBUS OTTONIS. *Inc. prol.* In hac descriptione, qua ven. Ottonis — *Inc.* Igitur Otto ep., dum s. Babenbergensi ecclesiae — *Des.* ad loca desiderata destinavit. [6392

HOLDER-EGGER (E.), in *MG.* Scr. XV. 1156-66.

EXC. KÖPKE (R.), in *MG.* Scr. XII. 907-9. — ID. *ibid.* XX. 769-70; || ID. *Herbordi dialogus de Vita Ottonis ep. Bab.*, inter SCR. RER. GERM. IN US. SCHOL. (1868), 160-61. — GIESEBRECHT (W. von), *Geschichte der deutschen Kaiserzeit*, 4. Aufl. IV (1877), 519-21.

2. LAUDATIO RHYTHMICA. *Inc.* O Iherusalem superna pace fruens — *Des.* Dño cottidianum praeparavit obsequium. Amen. [6393

IASCHIUS (V.), *Andreae ab. Bambergensis de vita S. Ottonis ... libri qua-*

tuor (Colbergae, 1681), 236-38; || LUDEWIG, *Scr. rer. episc. Bamberg.* I. 534-536; || KÖPKE, in *MG.* Scr. XII. 910-11.

3. VITA AUCT. MONACHO PRUFENINGENSI, libris 3. *Inc. prol.* Moyses cum de Amalech victor — *Inc. lib. I.* Erat itaque memoria nostra venerabilis quidam — *Des. lib. III.* sepulcrum praeparari fecit. [6394

ENDLICHER, in *Neue Pommersche Provinzialblätter*, IV (Stettin, 1829), 312-63; || KÖPKE, in *MG.* Scr. XII. 883-903.

EXC. BIELOWSKI (A.), *Mon. Pol. hist.* II. 128-44.

4. VITA AUCT. EBONE MONACHO MONTIS S. MICHAELIS, libris 3. a. *Inc. prol.* [Omne quod agimus... inde deterius excaecatur]. Scripturus [itaque] gesta piissimi patris — *Inc. lib. I.* Igitur ex provincia Alamannorum b. O. generosa stirpe — *Des.* sicut a primordio fundationis monasterii definitum est. — *Inc. lib. II.* Igitur senescente iam mundo — *Des.* tertius liber, Dño annuente, explicabit. -- *Inc. lib. III.* Cum infatigabilem dñi ac patris nostri pii O-nis — *Des.* (?) quam flagrantissimo amore viventi iugiter inhaeserit. [6395

KÖPKE, in *MG.* Scr. XII. 822-81 (initio " Omne-excaecatur " et c. 17 libri I ex **4 b** suppletis); || JAFFÉ (Ph.), *Monum. Bambergensia* (BIBL. RER. GERM. V), 588-692 (initio ex **4 b** suppleto; c. 17 libri I omisso).

EXC. BIELOWSKI, t. c. 32-70.

b. (RECENSIO CONTRACTA SAEC. XII EXTR. ET ROMAM DELATA). *Inc. prol.* Omne... excaecatur. Scripturus itaque *etc. ut in* a. — *Inc. lib. I.* Igitur b. O. ex prov. Alam. gen. stirpe — *Des.* attitulatus fuerat. — *Inc. lib. II.* Senescente iam mundo — *Des. ut in* 4a. — *Inc. lib. III.* B. Ottone ep. post primum Pomeranicae gentis apostolatum — *Des.* et parem cum eo habeat natalem. [6396

Act. SS. Iul. I. 425-49; 3ª ed. 375-96. — Cf. KÖPKE, l. c. (codices *B*); JAFFÉ, l. c. (codex *E*).

EXC. LANGEBEK, *Scr. rer. Dan.* IV. 220-24.

5. DIALOGUS DE VITA, AUCT. HERBORDO SCHOLASTICO MONTIS S. MICHAELIS, libris 3. *Inc. prol.* Ecce prae manibus est dies anniversarius — *Inc. lib. I.* Otto quidem beatae semper memoriae multis virtutibus enituit — *Des. lib. III.* caritatis tuae obedientiarium. [6397

KÖPKE, in *MG.* Scr. XX. 705-69; || ID. *Herbordi dialogus*... (1868), 1-160; || JAFFÉ, t. c. 705-835. — Antequam repertum erat exemplar libelli genuini, illum solerti arte ex Vitis **8** et **9** non male restituerat KÖPKE, in *MG.* Scr. XII. 746-822.

EXC. BIELOWSKI, t. c. 71-127.

Capitulum 41 libri I aliquando seorsim in codicibus legitur tanquam *Legenda de S. Ottone* (seorsim etiam ed. IASCHIUS, t. c. 238-45; || LUDEWIG, t. c. 536-40). *Inc.* " B. Otto tam morbo quam senio exhaustis viribus ", et *Des.* " anno dñicae inc. MCXXXIX, III non. iul. feliciter. Amen. " [6398

6. SERMO IN MEMORIAM. *Inc.* Memoriam iusti cum laudibus celebrare — *Des.* Ibimus eo ubi servulis suis Dñus Iesus mansiones paravit, (u)t ubi ille est et nos simus, praestante... [6399

IASCHIUS, t. c. 246-56.

Exc. GRETSERUS (I.), *Divi Bambergenses* (1611), 369-72; || LUDEWIG, t. c. 540-43; || *Act. SS.* t. c. 464-65; 3ª ed. 409; || *Gretseri opera*, X. 667-69. — KÖPKE, in *MG*. Scr. XX. 770-71; || ID. *Herbordi dialogus*... (1868), 161-66.

7. MIRACULA, CANONIZATIO AN. 1089 ET ELEVATIO. *Inc. prol.* Cupientes aliqua de signis et virtutibus — *Inc.* Initium signorum s. O-nis fuit in Ottone puero — *Des.* et paginam interim vacantem assigno. [6400

Act. SS. t. c. 449-55 (3ª ed. 396-401), n. 117-150; || KÖPKE, in *MG*. Scr. XII. 911-16.

Exc. JAFFÉ, t. c. 836-41.

Sequitur in *Act. SS.* t. c. 455 (3ª ed. 401-2), n. 151-158, SERMO DE ELEVATIONE, qui *inc.* " Cum aeternae praedestinationis „ — et *des.* " iuste laudatur. „ [6401

8. VITA. a. (libris 3). *Inc. prol.* Scripturus vitam b. O-nis ep. — *Inc. lib. I.* Semper honorandae ac divinae memoriae — *Des. lib. III.* anno inc. dñicae MCXXXIX, III non. iul. feliciter. Amen. [6402

Liber de Vita S. Ottonis Pomorauorum apostoli, s. l. a. [ante 1517], sign. a.2-g.6 (deest prol.); || CANISIUS, *Ant. lect.* II, 1. 325-482; ed. BASNAGE, III, 2. 40-96; || *Act. SS.* t. c. 378-425; 3ª ed. 335-75. — Var. lect. HEISENBERG (A.), in *Neues Archiv*, XIX. 460. — HEINEMANN (O.), in *Centralblatt für Bibliothekswesen*, XVI (1899), 497-98 (ex editione principe).

Exc. IASCHIUS, t. c. 270-362 (tota Vita, sed collata cum Vita 9 a et rescissis locis utrique communibus; deest insuper prol.); || LUDEWIG, t. c. 632-727 (ex Iaschio). — LANGEBEK, *Scr. rer. Dan.* IV. 217-20. — USSERMANN (Aem.), *Episcopatus Bambergensis* (Typis San-Blasianis, 1802), codex probat. 89-91; || *P.L.* CLXXIII. 1361-64.

Ex hac Vita multa excerpsit KÖPKE in *MG*. Scr. XII, ut restitueret Herbordi *Dialogum*; cf. supra 5.

b. (EPITOME). *Inc.* [Bb. Otto ep. e Suevia duxit originem] — *Des.* [anno salutis MCXXXIX, III non. iul., episcopatus eius anno XXXVII. Translatum autem est... quo die festum eius celebratur]. [6403

(Mut. passim) SURIUS, IV (1573), 49-56; (1579), 47-54; VII (1877), 95-105.

9. VITA ET MIRACULA AUCT. ANDREA AB. MONTIS S. MICHAELIS, libris 4. a. (RECENSIO PRIOR). *Inc. epist.* Dño... Benedicto, s. Caminensis ecclesiae pontifici... Exigitis a me, pater — *Inc. prol. ut in* 4 a. — *Inc. lib. I ut in* 4 a. — *Des. lib. III ut in* 4 a. [6404

Lib. IV (MIRACULA). *Inc. prol.* Sicut priorum, qui vitas vel etiam miracula — *Inc.* Quidam mutus de Otinga Reciensi vico — *Des.* ut eum subsequi ad patriam... valeamus, praestante... Amen. [6405

IASCHIUS, t. c. 1-235. — LUDEWIG, t. c. 397-535 (permixta cum recensione 9 b).

Ex hac Vita multa excerpsit KÖPKE in *MG*. Scr. XII, ut restitueret Herbordi *Dialogum*; cf. supra 5.

Exc. KÖPKE, in *MG*. Scr. XII. 903-5 (epistula). — ID. *ibid.* 917-19 et 882-883 (totus liber IV).

In prologo et decem primis capitulis lib. IV (Köpke, l. c. 917-19) videtur Andreas ad verbum exscripsisse libellum Miraculorum saec. XIII compositum. Nescio an ab eodem auctore conscriptum sit, saltem partim, et capitulum undecimum seu ultimum (Köpke, l. c. 882-83).

b. (Recensio posterior). *Inc. epist.* Venerabili... patri Iohanni Machario... Petitionibus vestris, ven. pater — *Inc. lib. I (sine prol.) ut in* 4a.— *Des. lib. III.* in aeternum mansura conderet habitacula. [6406

Lib. IV (Miracula). *Inc. prol. ut in* 9a. — *Inc.* Quidam ex fratribus nostris religiosus presb. Lippoldus — *Des. ut in* 9a. [6407

Gretserus, *Divi Bambergenses*, 145-368; || Surius, VII (1618), 31-74; || Ludewig, t. c. 394-96 et 400-535 (permixta cum recensione **9a**); || *Gretseri opera*, X. 570-667. — **Var. lect.** inter recensiones **9a** et **9b** exhibet Iaschius, t. c. 389-445; || Ludewig, t. c. 742-85.

Exc. Iaschius, t. c. 383-87 (epistula); || Ludewig, t. c. 394-96. — *Act. SS.* t. c. 456-63; 3a ed. 402-409. — Köpke, in *MG.* Scr. XII. 905-7 (epistula).

Oudalricus. *Vid.* Udalricus.

Oudoceus ep. Landavensis, saec. VII (?). — Iul. 2.

1. Vita. *Inc.* Fuit vir Budic filius Cybrdan — *Des.* in Dño requievit VI non. iul. [6408

The Liber Landavensis, ed. W. J. Rees (1840), 123-32; || *The Text of the Book of Llan Dâv*, ed. J. G. Evans (1893), 130-39.

Exc. Usserius (I.), *Brittanicarum ecclesiarum antiquitates* (1639), 561-62; 2a ed. (1867), 291.

2. Epitome. *Inc.* S. Oudoceus Christi servus, ab infantia — *Des.* Migravit autem ad Christum VI non. iul. [6409

Capgravius, f. 258; || *Act. SS.* Iul. I. 320; 3a ed. 284-85.

Pachomius ab. Tabennensis, † cca. 346. — Mai 14.

1. Vita interprete Dionysio Exiguo. *Inc. prol. interpretis.* Dñae venerandae mihi... Pio venerationis vestrae proposito — *Inc. prol.* Dñus N. I. C. sapientiae fons — *Inc.* Erat per idem tempus b. Antonii vita — *Des.* ipsi debetur omnis laus et gloria in saec. saec. Amen. [6410

* *Vitae Patrum* (ed. Rosweydus, 111-38; || *P.L.* LXXIII. 227-72).

2. Epitomae.

*Palladius, A. 19 (*Vitae Patrum*, ed. Rosweydus, 956-57; 2a ed. 962-964; || *P.L.* LXXIV. 286-8). — Petrus de Nat. IV. 171.

Pachomius (*al.* **Pasthumius, Posthumius**) iunior, ab. in Aegypto, saec. IV extr. — Mai 14.

VITA. **a.** *Inc. prol.* Quoniam desiderium est bonum — *Inc.* Erat enim P. natione Memphius, genere gentilium natus — *Des.* conteretque eum sub pedibus vestris velociter Dñus I. C., cui est... Amen. [6411

Act. SS. Mai III. 359-63; 3ª ed. 358-61.

b. *Inc. prol.* Quoniam desiderio desiderasti — *Inc.* Erat Posthumius Mempheus genere, gentilis natus — *Des.* ut possitis eius insidias evadere. Amen. [6412

* *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS, 233-38; || *P.L.* LXXIII. 429-38).

Pacificus conf. Ord. Min., † Lensii cca. 1230. — Iul. 10.

BARTHOLOMAEUS DE PISIS, *De conformitate,* lib. I, conf. VIII, part. II (ed. Mediol. 1513, f. 62ᵛ).

Paduinus ab. apud Cenomannos, saec. VI. — Nov. 15.

VITA. *Inc.* Paduinus non exiguis parentibus — *Des.* donantur cum fide petentibus congrua vota, praestante... [6413

MABILLON, *Acta,* I. 271-74; 2ª ed. 256-59.

Palatiates et Laurentia vv. et mm. cultae Anconae, sub Diocletiano. — Oct. 1, 7, 8.

PASSIO. *Inc.* Erat quaedam s. puella et sacra de Tyro, nomine P., una cum L. ancilla sua, spem habens in virginitate custodienda — *Des.* ubi exuberant beneficia earum usque in hodiernum diem, ad laudem... Amen. [6414

De qua *Act. SS.* Oct. IV. 49, n. 7-9. — Cf. Passionem 1 **Christinae** v. m. Vulsinii.

Paldo ab. S. Vincentii ad Vulturnum, † cca. 720. — Oct. 11.

1. VITA (PALDONIS ET SUCCESSORUM EIUS TATONIS AC TASONIS) AUCT. AMBROSIO AUTPERTO. *Inc. prol.* Humani generis primus parens — *Inc.* Tres igitur ex nobili genere orti — *Des.* et Deus omnium in omnibus erit, qui in Trinitate perfecta vivit... Amen. [6415

UGHELLI, VI. 458-70; 2ª ed. 369-77; || MABILLON, *Acta,* III, 1. 424-33; 2ª ed. 402-10; || MURATORI, *Rer. ital. scr.* I, 2. 339-44; || *Act. SS.* Oct. V. 655-61; || *P.L.* LXXXIX. 1319-32; || CAPPELLETTI, *Chiese,* XX. 130-43; || WAITZ (G.), in *MG.* Scr. rer. langob. 547-55.

2. VITA AUCT. PETRO PRESB. *Inc. prol.* Audite, famuli Christi — *Inc.* Tres fuerunt viri religiosi — *Des.* de illorum consortio gaudere mereamur, praestante... Amen. [6416

MURATORI, t. c. 345-50.

Palladius ep. Autisiodorensis, † cca. 661. — April. 10.

Hist. ep. Autisiod. 21 (LABBE, *Bibl. mss.* I. 426-27; || DURU, *Bibl. hist. de l'Yonne,* I. 340-41; || *P.L.* CXXXVIII. 242-43); || *Act. SS.* April. I. 865 (3ª ed. 855-56), n. 2.

Palladius ep., Hibernorum (Scottorum) apost., saec. V. — Iul. 6.

VITA. *Inc.* Palladius pontifex egregius ex Aegyptiaca gente — *Des.* apud Langforgund in Mernis requiescit in pace beata. [6417

Brev. Aberdonense, pars aest. Propr. SS. 24ᵛ-25ᵛ.
Exc. *Act. SS.* Iul. II. 287, n. 7.

Pambo ab. in Nitria, saec. IV extr. — Iul. 1.

*PALLADIUS, A. 2 (*Vitae Patrum,* ed. ROSWEYDUS, 940-41; 2ª ed. 946-47; || *P.L.* LXXIV. 260-61). — *PALLADIUS, B. 5 (*Vitae Patrum,* ed. ROSWEYDUS, 981; 2ª ed. 987; || *P.L.* t. c. 350-51).

Pamphilus presb. m. Caesareae, † 309. — Iun. 1.

* HIERONYMUS, *De vir. ill.* 75.

Pamphilus ep. Sulmonensis et Corfiniensis, saec. VII extr. — April. 28.

1. VITA. *Inc. prol.* Si actus et gesta sanctorum — *Inc.* Tempore arianae perfidiae fuit in civitate Sulmonensi — *Des.* et a daemonibus obsessi liberantur. Celebratur vero natalis... [6418

Act. SS. April. III. 585-87; 3ª ed. 591-93.

2. EPITOME. *Inc.* B. Pamphilus ep. summae sanctitatis — *Des.* bono fine exspiravit. [6419

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 271ᵇ-71ᵈ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 57ᵛ-58ᵛ.

Pancratius m. Romae, sub Diocletiano. — Mai 12.

1. PASSIO. a. *Inc.* Temporibus Diocletiani et Maximiani nequissimorum principum, cum esset persecutio — *Des.* sepelivit eum iuxta eandem viam in sepulcro novo IV id. mai. Eodem tempore passa est v. sacratissima Sotheris... Amen. [6420

Anal. Boll. X. 53-56.
Exc. *Catal. Paris.* I. 274, 25°.

b. *Inc.* Temporibus illis immanis persecutio christianis fuit ut idolis turificarent sub Diocletiano et Maximiano — *Des.* sepelivit in sepulcro novo IV id. mai. Eodem autem tempore passa est ss. virgo Sotheris... Amen. [6421

Act. SS. Mai III. 21.

c. *Inc.* Temporibus illis immanis persecutio fuit christianis ut turificarent sub Diocl. — *Des.* sepelivit in sepulcro novo IV id. mai. [6422

TAMAYO, *Mart. hisp.* III. 154-55 (brevior est recensione **1b**).

d. *Inc. ut* 1 c. — *Des. ut* 1 b. [6423

(Mut.) SURIUS, III (1572), 180-81; (1579), 228-29; V (1618), 151; V (1876), 345-47. — Diversa satis est a recensione **1c**; exemplo sint verba quae sub initio Cleonius, Pancratii pater, proferens inducitur, quae in **1d** [sicut etiam in **1h**] recta oratione scripta sunt („ dicens : Coniuro te frater carissime ... ut „), dum in ceteris recensionibus hoc loco obliqua oratione usus est auctor.

e. *Inc.* Sub Diocletiano augusto novies et Maximiano octies imp. ortus est b. P. — *Des.* et sepultum in sepulcro IV id. mai. Eodem autem tempore *etc. ut* 1 a. [6424

De qua *Catal. Paris.* III. 130, 27°.

f. *Inc.* Temporibus Diocl-i et Max-i facta est immanis persecutio — *Des.* iuxta cimiterium b. Calixti et b. Cornelii, regnante... [6425

Bibl. Casin. III. Floril. 349-50.

g. *Inc.* Fuit immanis in christianos persecutio ut tura diis litarent sub Diocl. — *Des.* et sepelierunt eum christiani in sepulcro novo IV id. mai, regnante... Amen. [6426

MOMBRITIUS, II. 188-88ᵛ.

h. *Inc.* Temporibus Valeriani et Gallieni fuit quidam vir apud provinciam Frigiam — *Des.* et cum omni diligentia tradidit sepulturae. Martyrizatus est autem... sub Valeriano... Amen. [6427

Anal. Boll. II. 289-91.

2. EPITOMAE.

Leg. aurea, c. 76 (71). — PETRUS DE NAT. IV. 156.

3. MIRACULA. *Inc.* Est etiam haud procul... et P. martyr... [6428

* GREG. TURON. *Glor. mart.* 38 (39).

Pantaenus presb. Alexandrinus, saec. II extr. — Iul. 7.

PETRUS DE NAT. VI. 65.

Pantaleon m. Nicomediae, sub Diocletiano. — Iul. 27, 28, Febr. 18, etc.

1. PASSIO. **a**. *Inc.* Regnante impio Maximiano, christianorum plurimi hanc vitam despicientes... quidam in montibus se abscondebant — *Des.* et illaesum eum aspicientes glorificabant Deum et coronam, quam s. martyr... meruit; et sepelierunt eum in eodem loco, ubi decollatus est. Acta sunt autem haec in Nicomedia... regnante... Amen. [6429

MOMBRITIUS, II. 191-94.

b. *Inc.* Regnante impio et iniquissimo Maximiano, multisque sanctis tunc vitam despicientibus... quidam *etc. ut* 1 a. — *Des.* acquisierunt coronas martyrii similiter omnes a iusto Deo... Amen. [6430

Exc. (ultima pars de conversione et martyrio militum) *Act. SS.* Iul. VI. 420-21 " appendix "; || *Catal. Brux.* I. 214-16, 49°.

c. *Inc.* Regnante impio et iniquo Maximiano, multi christianorum in montibus se abscondebant — *Des.* α) Et sic positus in oratione a spiculatoribus gladio peremptus... Amen. [6431

vel β) Spiculatores... non sunt reversi. Reliquias autem... christiani rapuerunt et sepelierunt eum in eodem loco ubi decollatus est. Passus est autem s. P. in Nicomedia civitate et positus est foras muros in villa cuiusdam Adamanti scholastici in nomine Dñi...Amen. [6432

De qua *Catal. Paris.* I. 469, 63° (des. α); II. 337, ° (des. α); *Anal. Boll.* XVII. 111, 176° (des. β).

d. *Inc.* In temporibus illis regnante impio et iniquo Maximiano imp. multorum erat persecutio christianorum, et multi tunc sanctorum vitam hanc despicientes — *Des.* Illi enim milites qui adduxerunt P-nem ad decollandum, iam non sunt reversi ad imperatorem, sed acceperunt baptismum... Tunc omnes christiani collegerunt corpus eius et sepelierunt eum in eodem loco ubi decollatus fuerat. Complevit autem martyrium suum s. P. in Nicomedia civitate foris muros in villa cuiusdam Adamanti scholastici. Dñus autem suscepit martyrem suum in pace, cui est honor... Amen. [6433

De qua *Catal. Paris.* III. 479, 24°.

e. *Inc.* In diebus illis erat persecutio propter fidem et regnum Dñi N. I. C. Multi enim in montibus se abscondebant — *Des.* in eodem loco ubi vitam finivit. Humatum est s. corpus in Nicomedia civitate foris murum stadium unum, in villa quae dicitur Adaman(ti) scholastici, in nomine Patris... Amen. [6434

De qua *ibid.* 509, 25°.

f. *Inc.* In diebus Maximiani imp. multi christiani perspecutionem patiebantur — *Des.* Spiculatores autem illi qui duxerunt s. m. P-nem decollari, non sunt reversi, sed reliquias... tulerunt christiani et sepelierunt in eodem loco ubi decollatus fuerat. Completum est autem martyrium s. P-nis in Nicomediae civitate foris murum, in villa cuiusdam Adamanti scholastici... Amen. [6435

De qua *Catal. Paris.* I. 413, 24°; II. 238, 8°; III. 235, 69°. — Cf. *Act. SS.* l. c. 400, n. 20.

g. *Inc.* Tempore illo in civitate Nicomedia sub Maximiano imp. multi christiani persecutionem patiebantur — *Des.* Spiculatores vero qui duxerant... non sunt reversi, sed cum reliquiis corporis eius abierunt simul cum cineribus quos tulerunt. Locus autem ubi decollatus

est s. P. in Nicomedia civitate est foris murum in villa cuiusdam Amantis (*al.* nomine Conanti) scholastici... Amen. [6436

De qua *Catal. Brux.* I. 33, 53°; 242, 23°; *Catal. Paris.* II. 25, 22°.

h. *Inc.* In civitate Nicomedia Maximianus imp. multum christianos persequebatur propter regnum et fidem Dñi N. I. C. Multi in montibus se abscondebant — *Des.* α) in villa cuiusdam Amantis scholastici, recipiens coronam... a Patre et Dño N. I. C., cui est... [6437

vel β) in villa scilicet cuiusdam Amantis schol. viri, ad laudem... [6438

vel γ) Et sic consummatum est certamen s. martyris recipientis coronam caelestis gloriae, cui est... [6439

De qua Bandinius, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae*, I. 609, xlix (des. β); Id. *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, I. 280, lxxxiv (des. γ); *Anal. Boll.* VIII. 130, 43° (des. α).

i. *Inc.* Tempore illo (*al.* T. i. *om.*) facta est persecutio christianorum in civitate Nicomedia (*al.* in c. N. *om.*) propter fidem et regnum Dñi — *Des. ut* 1 c, α. [6440

De qua *Catal. Brux.* II. 415, 19°; *Catal. Paris.* III. 95, 21°. — Cf. *Act. SS.* t. c. 401, n. 20.

k. *Inc.* Regnante impio et iniquo Maximiano et omni conamine persequente christianos, erat quidam senator nomine Eustorgius — *Des.* in villa cuiusdam Amantis scholastici, regnante Dño... [6441

Bibl. Casin. III. Floril. 246-51.

l. *Inc.* Senator quidam Eustorgius morabatur in civitate Nicomedia — *Des.* Spiculatores autem ad imperatorem non sunt reversi, sed reliquias martyris sunt secuti. Passus est autem s. P. v kal. aug... [6442

De qua *Anal. Boll.* I. 518, 76°; *Catal. Brux.* II. 307, 69°.

2. Epitomae.

Vinc. Bellov. xiii. 95, 96. — Petrus de Nat. vi. 146. — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 306d-7a; ‖ *id.* (Lovan. 1485), f. 100v-101. — Hilarion Mediolanensis, f. 64v-66.

3. Translatio Lugdunum saec. IX in. *Vid.* **Cyprianus** ep. Carthag. 6.

4. Translatio reliquiarum Virodunum saec. XI in. (Epistula monachorum S. Vitonis Virod.) *Inc. prol.* Dñis et patribus s. Coloniensis ecclesiae — *Inc.* Quoniam vestra sanctitas... Tempore quo Conradus — *Des.* et eo amplius annorum curricula, largiente... [6443

Mabillon, *Acta*, VI, 1. 536-37; 2a ed. 471-72.

5. Miracula Pataviae facta an. 1046 et sqq. *Inc. prol.* Post longa peregrinationis itinera — *Inc.* Igitur dum singulae urbes singulorum patrocinentur dignitate — *Des.* quaerens auxilia sibi. [6444

Anal. Boll. XVII. 179-90.

6. MIRACULA AUCT. MONACHO S. PANTALEONIS COLONIENSIS. *Inc.* Omnipotens Deus, cuius natura bonitas — *Des.* celebritatem dñicae diei aequalem habendam statuerunt. [6445

Act. SS. t. c. 421-25.

7. PASSIO ET TRANSLATIO BRACHII CREMAM SAEC. XV, AUCT. AUGUSTINO DE CREMA. *Inc. prol.* Ad magnificam... Cremensem communitatem... Necdum ego ex ephebis excesseram — *Inc. Passio.* Nicomedia urbs Asiae a Nicomede — *Des.* Passus est autem gloriosus Christi m. post annum gratiae IV supra 280, VI kal. aug. [6446

Inc. translatio. Annus erat a salutifero immaculatae virginis partu III ac XXX super annum CCCC ad M, cum Mahumetes — *Des.* apud Cremonam in sacello eiusdem veneratur os brachii, quod folcinum appellant. [6447

S. Pantaleon, Cremonae, 1493 (COPINGER, II, n° 774), sign. a.2-a.6ᵛ et a.6ᵛ-a.7ᵛ. — Sequitur (sign. a.7ᵛ-a.8) oratio a BARTHOLOMAEO CANEPARIO dicta in hac translatione; quae *inc.* " Fecisti tandem, dive Pantaeleymon " — et *des.* " cum ab optimo maximoque Deo evocentur. Dixi. " [6448

Pantalus ep. Basileensis, saec. III/V. — Oct. 12, 21.

LECTIONES. *Inc.* Temporibus Maximiani imp., qui sub anno inc. Dñi CCXXXVII — *Des.* devote annis singulis honoratur. [6449

TROUILLAT, *Monum. de l'hist. de l'anc. évêché de Bâle,* I. 11-14.

Paphnutius ab. Heracleensis in Thebaide, saec. IV. — Nov. 29.

1. VITA. *Inc.* Vidimus et monasterium s. P-i... De hoc ergo fidelissima patrum narratione — *Des.* et collaudantibus Deum. [6450

* RUFINUS, *Hist. mon.* 16 (*Vitae Patrum,* ed. ROSWEYDUS, 473-75; || *P.L.* XXI. 435-39); || VICELIUS, *Hagiol.* f. 193-95.

2. PETRUS DE NAT. I. 7.

Papias et Maurus mm. Romae, sub Diocletiano. — Ian. 29.

PETRUS DE NAT. III. 40. — De eisdem in Passione S. **Marcelli** papae.

Pappius (seu **Pappianus** m. in Sicilia?), sub Diocletiano. — Iun. 28.

PASSIO (ANTIQUA?). *Inc.* Papius [natione hispanus...] ab ineunte aetate Christi fidem — *Des.* IV kal. iul. anno CCCIII. [6451

TAMAYO, *Mart. hisp.* III. 648-49 (quibusdam interpolatis); || *Act. SS.* Iun. V. 360-61 (3ª ed. VII. 326-27), n. 5.

Papula monialis Turonensis, saec. V/VI.

NARRATIO. *Inc.* Fuit et Papula valde religiosa... [6452

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 16.

Papulus m. in agro Tolosano, saec. I/III. — Nov. 3.

1. VITA (AUCT. FLAVIO ANSELMO MON. BECCENSI?). *Inc.* Papulus ex primordio conversionis derivatur pastoris pullus — *Des.* accrescant locus clarus et populus. Amen. [6453

HENNET DE BERNOVILLE (H.), *Mélanges concernant l'évêché de S. Papoul* (1863), 39-64; || *Act. SS.* Nov. I. 594-98.

2. VITA AUCT. BERNARDO GUIDONIS. a. *Inc.* S. ac gloriosus m. Papulus fuit Antiochiae praefecti filius — *Des.* dñicae vero inc. anno MCCCXVII decurrente. [6454

Act. SS. t. c. 599-600.

b. *Inc. ut* 2 a. — *Des.* inter martyres laureatus. [6455

BERTRANDI (N.), *Gesta Tholosanorum* (Tholose, 1515), f. 45v. — Cf. *Act. SS.* l. c., in notis (codices 2, 3).

3. LECTIONES. *Inc.* In pago Tolosano... In Antiochia praefecti filius — *Des.* animam in paradiso collocavit. [6456

HENNET DE BERNOVILLE, t. c. 107-10; || *Act. SS.* t. c. 602.

4. NARRATIO. *Inc.* Titulus est ecclesiae... Qui ss. Papulus non saeculi vanitatibus — *Des. ut* 3. [6457

HENNET DE BERNOVILLE, t. c. 117-19; || *Act. SS.* t. c. 603.

Parasceve v. m. *Vid.* Venera.

Paraziates = Palatiates.

Pardulfus ab. Waractensis, † 737/743. — Oct. 6.

1. VITA. *Inc. prol.* De vita et gestis ss. confessoris Christi P-i — *Inc.* Fuit itaque b. P. in territorio Lemovicensi, vico nomine Saradeno — *Des.* civium supernorum coetibus mereamur sociari... Amen. [6458

COUDERT DE LAVILLATTE (J.), *Vie de S. Pardoux* (Guéret, 1853), 100-146; || *Catal. Paris.* II. 366-77.

2. VITA. a. *Inc. prol.* Plerique dum priscorum patrum — *Inc.* Igitur iam mundo properante ad occasum crebrescentibus malis — *Des.* propriam remeavit ad domum, auxiliante Dño... Amen. [6459

Act. SS. Oct. III. 433-38; || COUDERT DE LAVILLATTE, t. c. 58-92.

b. *Inc. prol. ut in* 2 a. — *Inc.* Igitur iam mundus paene ad occasum *etc. ut* 2 a. — *Des.* sanus effectus, unde venerat remeavit. [6460

LABBE, *Bibl. mss.* II. 599-604; || MABILLON, *Acta,* III, 1. 573-81; 2a ed. 535-42.

Exc. BOUQUET, III. 654.

3. VITA. *Inc.* B. Pardulfus in territorio Lemovicensi, vico nomine Sardone — *Des.* donec caecus adductus... illuminaretur. [6461

De qua *Act. SS.* t. c. 423, n. 4. — Est haec ipsa Vita 1 ad verbum fere exscripta, omisso tamen prologo et quibusdam capitulis vel rescissis vel

contractis. In fine addidit compilator: " Haec ex prioribus gestis eius ", tum subdidit vix non ad verbum, ordine tamen mutato, cap. 13 libelli I *De SS. Lemovicensibus* (supra n° 4815).

4. EPITOMAE. a. *Inc.* B. Pardulfus in territorio Lemovicensis urbis exstitit oriundus, ex vico... [6462

De qua MABILLON, in notis ad Vitam **2 b** (" codex Compendiensis "); *Catal. Paris.* II. 311, 71° (ultima verba Vitae legi iam non possunt in codice de quo ibi).

b. *Inc.* B. Pardulfus in territorio Lemovicensi, vico nomine Sardeno (*cf. supra* 1)... [6463

De qua MABILLON, in notis ad Vitam **2 b** (" Lemovicensis abbreviator ").

Pardus ep. in Peloponeso, patronus Larinatum. — Mai 26.

1. VITA. *Inc.* B. Pardus ep. merito virtutum Deo acceptus — *Des.* humiliter et devote petentes, ad laudem... Amen. [6464

POLLIDORUS (I. B.), *Vita et antiqua monumenta s. Pardi ep. et conf.* (Romae, 1741), 1-5; || TRIA (Giov. A.), *Memorie storiche, civili ed ecclesiastiche della città e diocesi di Larino* (Roma, 1744), 632-33.

2. VITA ET TRANSLATIO AUCT. RADOINO DIAC. LARINENSI. *Inc. prol.* Ad Salvatoris magnificentiam — *Inc.* Hic autem praedictus pontifex ven. P. fuit de civitate Poliponniso — *Des.* et devote petentes. Fuit enim hic pastor pius et misericors... [6465

Act. SS. Mai VI. 371-73; 3ª ed. 368-70; || POLLIDORUS, l. c. 6-18; || TRIA, l. c. 634-38.

EXC. WAITZ (G.), in *MG.* Scr. rer. langob. 589-90.

Paris ep. Teanensis, ante med. saec. IV. — Aug. 5.

VITA. *Inc.* Cum romanus orbis adhuc idololatriae cultui subiaceret — *Des.* non rudi aedificio est erecta. [6466

[*Lectionarium ecclesiae Teanensis*], Neapoli, 1533, sign. C.II-E.Iᵛ; || *Act. SS.* Aug. II. 74-78.

Parmenius presb. et soc. mm. Cordulae in Perside, sub Decio. — April. 22.

1. PASSIO narrata est in prima parte Passionis S. **Polychronii.**

2. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XII. 90; || MOMBRITIUS, II. 185. — PETRUS DE NAT. IV. 79.

Parthenius m. Romae. *Vid.* **Calocerus** m. Romae.

Paschalis I papa, † 824. — Mai 14.

1. VITA. *Inc.* Paschalis natione Romanus, ex patre Bonnoso — *Des.* Et cessavit episcopatum eius dies 4, mense ian. ind. I. [6467

* *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, II. 52-63); || *Act. SS.* Mai III. 393-400; 3ª ed. 391-99.

2. CARMEN AUCT. FLODOARDO. *Inc.* Susceptum propero Paschalis honore secutus — *Des.* centuplicata receptat. [6468

*FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam,* XI. 11 (*P.L.* CXXXV. 811-14); || *Act. SS.* Mai VII. 773; 3a ed. 760-61.

Paschasius ep. Hibernus, erem. in Monte Gargano, saec. VI. — Mart. 22.

VITA. *Inc.* Ex occiduis partibus et a Deo condignis parentibus — *Des.* et ego mundo. [6469

Anecdota Ioh. Gielemans, 38-40.

Paschasius diac. Romanus, † cca. 520. — Mai 31.

*GREG. MAGNUS, *Dial.* IV. 40, 41 (*P.L.* LXXVII. 396-400); || *Act. SS.* Mai VII. 438-39 (3a ed. 431-32), n. 2, 3 (quibusdam resectis).

Pasicrates m. Atinae, soc. SS. Nicandri et Marciani.

PASSIO ADSCRIPTA PETRO DIAC. *Inc.* In omnibus etiam locis vesani idola erexerant — *Des.* et, sicut dignum fuerat, sepelivit. [6470

TAULERI (B.), *Memorie istoriche dell' antica città d'Atina* (Napoli, 1702), 298-99.

Pasthumius. *Vid.* **Pachomius.**

Pastor ab. in Sceti, saec. IV/V. — Iul. 26.

PETRUS DE NAT. VI. 141. — Passim de eo in *Vitis Patrum.*

Patermuthius et soc. mm. in Aegypto, sub Iuliano. — Iul. 9, Dec. 11.

PASSIO. *Inc.* Iulianus imp. credens Christo et commeans in mandatis eius — *Des.* fidelibus et piis. Porro finiti sunt ss. mm. regnante Iuliano iniquo, secundum nos vero regnante Dño... Amen. [6471

(**Mut.** plurimum) MARI (I. B.), *Acta martyrii SS. Patermuthii, Copretis et Alexandri militis sub Iuliano apostata ... ad sensum vet. ms. cod. Basilicae Vaticanae* (Romae, 1645), 11-31. — Prima et ultima verba e codice Vaticano accepimus.

Paternianus ep. Fanensis, saec. IV. — Iul. 12.

1. VITA. *Inc.* Cum perituro mundo divina clementia — *Des.* quae in eo exuberant per multa curricula annorum, praestante... [6472

Act. SS. Iul. III. 297-300; 3a ed. 283-87.

2. VITA. *Inc.* Temporibus Diocletiani imp. erat grandis persecutio — *Des.* requievit in pace. Celebremus natalicia eius x die mensis iulii, regnante... Amen. [6473

De qua *Act. SS.* t. c. 296 (3a ed. 283), n. 7 (legenda C basilicae S. Petri); BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* I. 279, LXXVII.

3. VITA. *Inc. prol.* Divini iuris officium — *Inc.* Bb. Paternianus, sicut aiunt, Fanensi exstitit oriundus — *Des.* exuberare non cessant. Celebremus diem depositionis eius VI id. iul., regnante... Amen. [6474

De qua BANDINIUS, op. c. II. 696, v.

4. MIRACULA (ADIECTA VITAE 1?). I. *Inc.* Tertio itaque paschalis die sollemnitatis, cum ad basilicam — *Des.* Hoc factum est decurso dñicae inc. anno MLVIII, imperante Dño... [6475

II. *Inc.* In Fanensi suburbio, III videlicet a moenibus lapide — *Des.* se transpositum repperit. [6476

Act. SS. t. c. 301 (3ª ed. 287), n. 2, 3.

5. EPITOME.

PETRUS DE NAT. VI. 79.

Paternus ep. Abrincensis, † post 556. — April. 16.

VITA AUCT. FORTUNATO. *Inc. epist.* Dño sancto... Martiano ab... Magnae caritatis profert testimonium — *Inc. prol.* Religiosorum (*al. add.* actuum? *vel* hominum?) gesta praedicabilia — *Inc.* Sacratissimus igitur P. ep. Pictavus, civis Aquitanicae regionis — *Des.* qui bb. operibus vivunt integre post sepulcrum. [6477

α) MABILLON, *Acta,* II. 1100-1103; 2ª ed. I. 660-63; || KRUSCH (Br.), in *MG.* Auct. ant. IV, 2. 33-37. — Exc. BOUQUET, III. 424. — *Catal. Brux.* I. 113-114, 34º.

β) (editio ex recentioribus exemplaribus interpolata et depravata; iisdem verbis *inc.* et *des.*) *Act. SS.* April. II. 427-29; 3ª ed. 423-26; || *Fortunati opera,* ed. LUCHI, II. 66-77 (in notis prolatae sunt lectiones genuinae ex Mabillonio desumptae); || *P.L.* LXXXVIII. 487-98 (ut apud Luchi); || PIGEON (E. A.), *Vies des SS. du dioc. de Coutances,* I. 48-54.

γ) (exemplar, nonnullis passim rescissis, decurtatum; desunt insuper epist. et prol.). MABILLON, *Acta,* I. 152-53; 2ª ed. 143-44.

δ) (**Mut.**; deest epist.) SURIUS, II (1571), 654-57; (1578), 758-61; IV (1618), 180-81; IV (1876), 333-38.

Paternus m. Fundis, sub Decio. — Aug. 21.

PASSIO (ANTIQUA?). *Inc.* Divus Paternus Alexandrino genere ortus est — *Des.* cum corpore ss. Libertini ab. [6478

Act. SS. Aug. IV. 403, n. 4-7.

Paternus mon. et m. apud Senonas, saec. VIII. — Nov. 12.

VITA. *Inc. prol.* In describendo b. P-i gloriosissimam passionem — *Inc.* Igitur Paternus Armoricana regione — *Des.* populorum confluente frequentia. Passus est... villa Serginia, regnante... Amen. [6479

MABILLON, *Acta,* III, 1. 463-70; 2ª ed. 438-44; || PIGEON (E. A.), *Vies des SS. du dioc. de Coutances,* II. 221-31.

Paternus ep. Veneticus, saec. V extr. — April. 15.

1. Vita. *Inc. prol.* Christus filius Dei vivi — *Inc.* Ex quibus est s. Paternus ep., qui terrenam hereditatem — *Des.* et in cimiterio loci istius honorifice sepelieris, ubi sollemnitas... Eithir map Arthat. [6480

Rees, *Cambro British SS.* 188-97.

2. Epitome. *Inc.* Paternus autem ep. s. terrenam hereditatem — *Des.* et in cimiterio cum honore sepulturam mereberis. [6481

Capgravius, f. 258-59v; ‖ *Act. SS.* April. II. 379-81; 3a ed. 376-78.

Patiens ep. Mettensis, saec. II/IV — Ian. 8.

Vita auct. monacho S. Arnulfi Mettensis. *Inc. prol.* Beneficiorum Dei reminisci — *Inc.* S. igitur Patiens, sicut a prioribus vicaria relatione — *Des.* (*imperfecta*) cui dñicum ovile pascendum iniunge. [6482

Act. SS. Ian. I. 469-70. — Initium narrationis (nempe num. 2) prorsus convenit cum quodam loco *Historiae S. Arnulfi Mettensis* (cf. *MG.* Scr. XXIV. 529, lin. 29).

Patres. *Vid.* **Patrum Vitae.**

Patricia v. Cpolitana, culta Neapoli, saec. IV/VII. — Aug. 25.

1. Vita. *Inc.* Etsi mundanae cogitationes — *Des.* reposita fuerunt iuxta tumulum b. P-ae ad laudem Dñi N. I. C. [6483

Act. SS. Aug. V. 210-15 (desunt prima capitula, quorum summam vid. *ibid.* 211, annot. *a*; prima verba tradita sunt *ibid.* 200, n. 5).

2. Vita auct. Leone presb. **a.** *Inc. prol.* Pius et misericors Deus, tu qui es — *Inc.* Tempore quo Constantinus, qui et Constans est appellatus — *Des.* et statim discessit ab ea daemon. [6484

Inc. ultimum cap. FF cc., glorificemus Deum... In ipso templo b. P-ae iuxta altare ubi quintanae — *Des.* ut ipsa pro nobis intercedat ad Dñm N. I. C... Amen. [6485

Act. SS. t. c. 215-19.

b. *Inc. prol.* Non parvam praesumptionis assumit audaciam — *Inc. ut* 2a. — *Des.* ad sacrificium Deo vivo et vero offerendum. Erat enim aere plenus et dives valde. [6486

Item exemplar primum a P. Beatillo maioribus nostris missum, de quo *Act. SS.* t. c. 200, n. 6; cf. 213-14, annot. *a*, *c*. Desinit post num. 16 Vitae **2 a**.

c. *Inc.* (*sine prol.*) **I.** Tempore quo Constantinus, qui et Constans dictus est — *Des.* et statim discessit ab ea daemon. [6487

II. Miracula. *Inc.* Erant septem fratres de Britannia insula — *Des.* et benedicentes nomen Dñi N. I. C., qui... [6488

III. *Inc. ultimum cap.* In templo b. P-ae iuxta altare *etc. ut in* 2a. — *Des. ut in* 2a. [6489

Ita exemplar alterum a P. Beatillo missum, de quo *ibid.* 200, n. 6.
Exc. (pars II) *ibid.* 219-20.

3. MIRACULA. I. *Inc.* Tempore Henrici romani imp. — *Des.* extollentes laudes et virtutes Dei in sanctis suis, qui vivit. [6490

II. *Inc.* Tempore quo regni Siciliae rex Fredericus — *Des.* de peccatis 40 dierum veniam perenniter instituit. [6491

Act. SS. t. c. 220-22, n. 1-8, 9-10.

Patricius ep. apostolus Hibernorum, † cca. 463. — Mart. 17.

1. CONFESSIO S. PATRICII. *Inc.* Ego Patricius peccator rusticissimus — *Des.* Et haec est confessio mea antequam moriar. [Huc usque volumen... translatus est Patricius ad caelos.] [6492

WARAEUS (I.), *S. Patricio ... adscripta opuscula* (Londini, 1656), 1-23; || *Act. SS.* Mart. II. 533-38; 3ª ed. 530-34; || GALLANDIUS, X. 159-65; || O'CONOR (C.), *Rerum hibernicarum scriptores veteres,* I (Buckinghamiae, 1814), Prolegomena, pars I, CVII-CXVII; || BETHAM (W.), *Irish antiquarian Researches,* I (Dublin, 1827), appendix, XLIX-LV; || *S. Patricii ... synodi, canones, opuscula,* ed. I. L. VILLANUEVA (Dublini, 1835), 184-210; || *P.L.* LIII. 801-14; || CUSACK (M. F.), *The Life of S. Patrick* (London, 1870), 580-612; || EBRARD (J. H. A.), *Die iroschottische Missionskirche des 6., 7. und 8. Jahrhunderts* (Gütersloh, 1873), 482-505; || HADDAN (A. W.) and W. STUBBS, *Councils and ecclesiastical Documents relating to Great Britain and Ireland,* II, 2 (Oxford, 1878), 296-313; || GILBERT (J. T.), *Facsimiles of national Manuscripts of Ireland,* II (London, 1878), Appendix IIIA-F, et IIIG-M; || STOKES (Whitley), *The tripartite Life of Patrick with other documents* (RER. BRIT. SCR. 89), II. 357-75.

Exc. HOGAN (E.), *Vita S. Patricii ... auctore Muirchu Maccumachteni et Tirechani collectanea de S. Patricio* (Bruxellis, 1882 [priores pagellae 1-116 excerptae sunt ex *Anal. Boll.* I et II et hoc anno 1882 prodierunt; reliquae post annum 1886 sunt additae]), 122-28.

2. PATRICII EPISTULA AD CHRISTIANOS COROTICI TYRANNI SUBDITOS. *Inc.* Patricius peccator indoctus, scilicet Hiberione — *Des.* Pax Patri et Filio et Spiritui sancto. Amen. [6493

WARAEUS, t. c. 24-30; || *Act. SS.* t. c. 538-40; 3ª ed. 535-36; || GALLANDIUS, X. 165-67; || O'CONOR, l. c. CXVII-CXX; || VILLANUEVA, t. c. 240-47; || *P.L.* LIII. 813-18; || CUSACK, t. c. 612-20; || EBRARD, t. c. 505-11; || HADDAN and STUBBS, t. c. 314-19; || STOKES, t. c. 375-80.

Exc. HOGAN, *Vita,* 128.

3. DICTA PATRICII. *Inc.* Timorem Dei habui — *Des.* Christe lession, Deo gratias. [6494

HOGAN (E.), in *Anal. Boll.* I. 585; || ID. *Vita S. Patricii,* 57; || STOKES, op. c. II. 301.

4. HYMNUS AUCT. SECUNDINO. *Inc.* Audite omnes amantes Deum sancta merita — *Des.* sanctus super Israel. Amen. [6495

Colganus, *Trias thaumat.* 210-12; ‖ Waraeus, t. c. 146-50; ‖ Muratorius (L. A.), *Anecdota... ex Ambrosianae bibliothecae codicibus,* IV (Patavii, 1713), 136-39; *id.* IV (Neapoli, 1776), 89-91; ‖ Gallandius, X. 183-84; ‖ Villanueva, t. c. 307-11; ‖ Du Méril (Ed.), *Poésies populaires latines antérieures au douzième siècle* (1843), 147-50; ‖ *P.L.* LIII. 837-40; ‖ *ibid.* LXXII. 590-592; ‖ Daniel (H. A.), *Thesaurus hymnologicus,* IV (Lipsiae, 1855), 91-93; ‖ Todd (J. H.), *Leabhar imuinn. The Book of Hymns of the ancient Church of Ireland,* I (Dublin, 1855), 11-23; ‖ Haddan and Stubbs, l. c. 324-327; ‖ Malone (S.), *Church History of Ireland,* 3[d] ed. (Dublin, 1880), II. 279-281; ‖ Stokes, op. c. II. 386-89; ‖ Warren (F. E.), *The Antiphonary of Bangor,* I (London, 1893 = Henry Bradshaw Society, IV), f. 13[v]-15[r]; ‖ Id. *ibid.* II (London, 1895 = H. Br. Soc. X), 14-16.

5. Collectanea Tirechani ep. *Inc.* Tirechân ep. haec scripsit... Inveni quatuor nomina in libro — *Des.* Quae omnia... adunata atque collecta sunt. [6496

Betham, l. c. xviii-xxxvi; ‖ Hogan, in *Anal. Boll.* II. 35-68; ‖ Id. *Vita S. Patricii,* 57-90; ‖ Stokes, op. c. II. 302-33 (insunt et nonnulla quae priores editores legere non potuerant).

6. Commentarius auct. Muirchu Maccu-Machtheni. *Inc. prol.* Quoniam quidem, mi dñe Aido, multi conati sunt — *Inc.* Patricius, qui et Sochet vocabatur, Brito natione — *Des.* Et dixit eis : Non magnae erunt ecclesiae vestrae. [6497

Hogan, in *Anal. Boll.* I. 545-85; ‖ Id. *Vita S. Patricii,* 17-57; ‖ Stokes, op. c. II. 269-301 (ea quae leguntur in libro Armachano) et 494-98 (ea quae suppleta sunt ex codice Bruxellensi).

Exc. (ea quae exstant in libro Armachano) Betham, l. c. i-xviii, xliii-iv.

In codice Bruxellensi pro prologo legitur alius recentior (ed. Hogan, in *Anal. Boll.* I. 548-49; ‖ Id. *Vita S. Patricii,* 20-21), qui *inc.* " Tempus, locus et persona requiruntur... „ [6498

7. Additamenta ad Collectanea Tirechani (*partim hibernice scripta*). *Inc.* Incipiunt alia pauca serotinis temporibus... Quando autem P. cum sua s. navigatione — *Des.* tumba lxvi. Hanc igitur oblationem... mense vi, die x. [6499

Hogan, in *Anal. Boll.* II. 213-38; ‖ Id. *Vita S. Patricii,* 91-116; ‖ Stokes, op. c. II. 334-51.

Exc. Betham, l. c. xxxvi-xliii. — O'Donovan (J.), *A Grammar of the Irish Language* (Dublin, 1845), 436-39. — Todd (J. H.), *St. Patrick apostle of Ireland* (Dublin, 1864), 257-62. — S[tokes] (W.), *Goidilica* (Calcutta, 1866), 97-101; ‖ Stokes (W.), *Goidelica,* 2[d] ed. (London, 1872), 84-88.

8. Liber Angueli. *Inc. lemma.* Patricio s. episcopo summus Dñi Anguelus... dictavit.— *Inc.* Quondam itaque s. P. de Alti-Mache — *Des.* in parte autem orientali et occidentali dominatu in mea erit. [6500

Betham, l. c. xliv-xlviii; ‖ Hogan, in *The Irish ecclesiastical Record,* 3 Series, VII (1886), 846-53; ‖ Id. *Vita S. Patricii,* 117-21; ‖ Stokes, *The trip. Life,* II. 352-56 (omisso lemmate).

9. Vita (in " Historia Brittonum „). a. *Inc.* S. Patricius (*al.* Et

s. P.) erat in illo tempore captivus apud Scottos — *Des.* sed tamen pro compendio sermonis volui breviare. [6501

b. *Inc.* In illo tempore s. P. erat apud Scottos — *Des.* sed compendio laboris breviter nunc liceat terminare. [6502

(Recensio **a**) GALE, *Hist. Brit. scr.* 112-14, c. LIV-LXI; (var. lect. 129-131); || BERTRAMUS (C.), *Britannicarum gentium historiae antiquae scriptores tres* (Havniae, 1757), 132-36; cf. 194-95; || *Nennii Historia Britonum,* ed. I. STEVENSON (Londini, 1838), 41-47; || SAN-MARTE [A. SCHULZ], *Nennius und Gildas* (Berlin, 1844), 61-67; || *Mon. hist. Britannica,* ed. N. PETRIE, I. 71-73; || STOKES, *The trip. Life,* II. 499-500; || MOMMSEN (Th.), *Chronica minora,* III (=*MG.* Auct. ant. XIII), 194-98 (adsunt var. lect. recensionis **b**).

(Recensio **b**) GUNN (W.), *The Historia Britonum...* (London, 1819), 80-84; || [COZZA (Ios.)], *Appendix ad opera edita ab Angelo Maio* (Romae, 1871), 110-11.

10. VITA. *Inc.* Quidam s. Patricium ex Iudaeis dicunt ortum duxisse — *Des.* cum ingenti honore sepultum est; in quo loco divina beneficia... conferuntur. [6503

COLGANUS, *Trias thaumat.* 35-47.

11. VITA. **a.** *Inc.* Natus est igitur in illo oppido, Nemthor nomine, eratque illi soror — *Des.* (*mutila?*) nullus tamen rex erit de semine tuo in aeternum. [6504

COLGANUS, l. c. 11-16.

b. *Inc.* Patricius s. ad multorum salutem fidelium natus est in oppido Nempthor nomine, quod turris caelestis — *Des.* (*mutila?*) et graticum in sublato dixit. [6505

De qua *Catal. Brux.* II. 506.

12. VITA. **a.** *Inc.* Natus est igitur P. in illo oppido *etc. ut* 11 a. — *Des.* In qua exultatione et beatitudine perfruitur... Amen. [6506

COLGANUS, t. c. 21-29.

b. *Inc.* Patricius, qui vocatur et Suchet, de genere Britonum — *Des.* qui nobis regnum aeternum... praestabit, cui honor... Amen. [6507

De qua STOKES (W.), *Lives of Saints from the Book of Lismore* (Oxford, 1890 = ANECDOTA OXONIENSIA, mediaeval and modern Series, V), 297; cf. ID. *The trip. Life,* I. CXXXI, " 7. Probus... There are, according to Hardy... ", et HARDY, *Descr. catal.* I. 66, n° 187; 69, n° 197. — Complectitur haec Vita cap. 12-93 Vitae **12 a.**

13. VITA AUCT. PROBO MON., libris 2. *Inc. lib. I.* S. Patricius, qui et Sochet vocabatur, Brito fuit natione — *Des. lib. II.* Ecce habes, frater Pauline, a me humili Probo... Peto ergo caritatem... Amen. [6508

Bedae opera (Basil. 1563), III. 311-34; || *id.* (Colon. 1612 et 1688), III. 225-42; || COLGANUS, t. c. 51-61.

EXC. STOKES, *The trip. Life,* I. CXXXVIII-CXL.

14. VITA TRIPARTITA (MAXIMAM PARTEM HIBERNICE CONSCRIPTA). *Inc.* Populus qui sedebat in tenebris — *Des. ut* 12 a. [6509

STOKES, *The trip. Life,* I. 2-264. — Non tam versionem quam paraphrasim latinam huius libelli ed. COLGANUS, t. c. 117-69.

15. DE PURGATORIO S. PATRICII, AUCT. HENRICO MON. SALTERIENSI. **a.** *Inc. prol.* Patri suo praeoptato in Christo dño abbati de Sartis... Iussistis, pater ven., ut scriptum vobis mitterem — *Inc.* Dicitur magnus pater s. P a primo secundus dum in Hibernia... praedicavit — *Des.* sciat quod vestra me hoc scribere iussio coegit. [6510

MALL (Ed.), apud K. VOLLMÖLLER, *Romanische Forschungen,* VI, 2 (1889), 143-95, col. 1.

b. *Inc. prol.* Patri suo in Christo praeoptato dño H. abbati de Sartis... Iussistis *etc. ut in* 15a. — *Inc.* Igitur magnus s. P., qui a primo est secundus, qui dum in Hibernia... praedicaret — *Des.* certi sunt alias pro peccatis suis poenas se non perpessuros. [6511

COLGANUS, t. c. 273-80; || MALL, l. c. 143-96, col. 2.

c. *Inc.* (*sine prol.*) Dicitur magnus s. P. *etc. ut in* 15b. — *Des.* Deo servituram in monasterio commendavit. [6512

EXC. (ea quibus recensio **c** differt a recensione **b**) MALL, l. c. 147-97 in notis.

Recensio autem quae legitur apud MESSINGHAM, *Florilegium,* 89-109 et inde *P.L.* CLXXX. 975-1004, est farrago ex scriptoribus tum antiquis tum recentioribus utcumque collecta.

16. VITA AUCT. WILLELMO MALMESBIRIENSI (?), libris 2.

De qua LELAND, *Collectanea,* III. 273-76; cf. HARDY, *Descr. catal.* I. 64, not. *

17. VITA AUCT. IOCELINO MON. DE FURNESIO. *Inc. prol.* Plurimorum (*al.* Multis) propositum erat et studium — *Inc.* Exstitit vir quidam, Calphurnius nomine — *Des.* incendio deleta sunt. Decessit enim s. P... Ipsi gloria... Amen. [6513

Vita S. Patricii archiep. (Per Adrianum Bergensem in ... oppido Hantverpiensi, 1514), [non vidimus]; || MESSINGHAM, t. c. 1-85; || COLGANUS, t. c. 64-108; || *Act. SS.* Mart. II. 540-80; 3ª ed. 536-77. — Cf. HARDY, *Descr. catal.* I. 64.

EXC. SKENE, *Chronicles of the Picts,* 142-43.

18. VITAE EPITOMAE. **a.** *Inc.* Patricius, qui coepit circa annos Dñi 280 (*al. om.* qui... 280) dum Scotorum regi Christi passionem praedicaret — *Des.* post 30 dies in Dño feliciter requievit. [6514

Leg. aurea, c. 50 (49); || MOMBRITIUS, II. 188ᵛ-89ᵛ. — Multo plura de Purgatorio quam de Vita Patricii hic scripta sunt.

b. *Inc.* B. enim Patricius de genere Britonum ortus est — *Des.* iacent in uno scrinio... in Glastonia. [6515

CAPGRAVIUS, f. 259ᵛ-264, col. 1 init. — Sequuntur (f. 264-64ᵛ) narrationes de ecclesia Glastoniensi, quae *inc.* : " Danis enim Northumbriam... vastantibus " et *des.* : " sine invidia communico. " [6516

c. PETRUS DE NAT. III. 204. — d. *Brev. Aberdonense*, pars hiem., Propr. SS. 70ᵛ-72.

19. INVENTIO (S. PATRICII, S. COLUMBAE AB. ET S. BRIGIDAE) SAEC. XII EXTR. (NARRATIO ANTIQUA?). *Inc.* Gloriosorum Hiberniae patronorum... Fertur enim quod tempore conquestus Hiberniae — *Des.* in crastinam octavarum reliquiarum istarum. [6517

Officia SS. Patricii, Columbae, Brigidae et aliorum quorundam Hiberniae SS. (Parisiis, 1620), 56-61; || USSERIUS (I.), *Britannicarum ecclesiarum antiquitates* (1639), 890-91; 2ª ed. (1687), 461-62; || *Act. SS.* Febr. I. 111 (3ª ed. 111-12), n 64-66.

20. " CHARTA S. PATRICII „ SEU EPISTULA (SPURIA) DE ANTIQUITATE AVALONICA. *Inc.* In nomine... Ego Patricius... in Hiberniam a ss. papa Caelestino legatus — *Des.* centum dies veniae concedo. [6518

WILLELMUS MALMESBIRIENSIS, *De antiquitate Glastoniae ecclesiae* (GALE, *Hist. Brit. scr.* 296-97; || *Iohannis ... mon. Glastoniensis Chronica sive Historia de rebus Glastoniensibus*, ed. Th. HEARNIUS, Oxonii, 1726, I. 63-66; || *P.L.* CLXXIX. 1688-90); || DUGDALE, *Monasticon anglic.* I (1655), 11-12; 2ª ed. I (1817), 25; || WARAEUS, t. c. 65-68; || GALLANDIUS, X. 173; || VILLANUEVA, t. c. 294-97; || *P.L.* LIII. 827-30.

Patroclus erem. in agro Bituricensi, † 576. — Nov. 19.

VITA AUCT. GREGORIO TURON. (*Vit. Patrum*, IX). *Inc. prol.* Cum egregia Moysei vatis prudentia — *Inc.* Igitur bb. Patroclus, Biturigi territorii incola — *Des.* Et cottidie ibidem... operatur Dñus... [6519

* *Greg. Turon. opera* (ed. RUINART, 1197-1201; || *P.L.* LXXI. 1051-54; || ed. KRUSCH, 702-5); || SURIUS, VI (1575), 440-42; (1581), 481-83; XI (1618), 423-24; XI (1880), 581-84.

Patroclus m. Trecis, sub Aureliano. — Ian. 21.

1. PASSIO. *Inc.* Tempore illo sub Aureliano praeside facta est — *Des.* ubi effusus fuerat sanguis b. P-i m., qui passus est... Amen. [6520

Act. SS. Ian. II. 343-45; 3ª ed. 707-9; || GIEFERS (G. E.), *Acta S. Patrocli mart.* (Sosati, 1857), 1-6.

2. PASSIO. *Inc.* Gloriosum pro patria mori — *Des.* iam cum Dño sine tempore vivit. [6521

SURIUS, I (1570), 491-95; (1576), 511-14; (1618), 341-43; (1875), 532-37; || *Act. SS.* t. c. 345-47; 3ª ed. 709-11; || GIEFERS, t. c. 7-13.

3. PASSIONIS EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XII. 108; || MOMBRITIUS, II. 185; || FABER STAPULENSIS, *Agones mm.*, f. 54-54ᵛ. — PETRUS DE NAT. II. 108.

4. MIRACULUM. *Inc.* Patroclus quoque m., qui apud urbem... [6522

*GREG. TURON. *Glor. mart.* 63 (64).

5. TRANSLATIO SUSATUM AN. 959. *Inc.* S. etiam Patroclus quomodo

ad nos venerit... Anno ab exordio salutis nostrae — *Des.* nunc totus mundus in se completum novit. [6523

Surius, c. xxviii-xxx Vitae Brunonis ep. Coloniensis auct. Ruotgero (vid. supra **Bruno** Colon. 1); || Leibnitius, *Scr. rer. Brunsv.* I. 291-93; || *Act. SS.* t. c. 348-49 (3^a ed. 712-13), n. 2-6; || Pertz, *MG.* IV. 280-81; cf. 266, not. *e*; || Giefers, t. c. 14-16. — **Var. lect.** Simson (B.), in *Archiv für die Geschichte des Niederrheins,* VII (1870), 173.

Patrum Vitae.

A. VITAE PATRUM PRAESERTIM AEGYPTIORUM.

Libellorum, qui de horum sanctorum patrum actis et verbis scripti sunt, tanta est non solum in exemplaribus manuscriptis, sed et in editis diversitas, ut singula explicari tum demum possint, postquam aliquis magno utique labore codices bene multos excusserit.

Post egregias tamen Rosweydi curas licet saltem editionum genera quattuor distinguere, quorum **primum genus** complectitur editiones i-iii a Rosweydo recensitas (Rosweydus, *Vitae Patrum,* prolegomenon xvii; *P.L.* LXXIII.63; cf. Hain, 8586 in pagella 55 tomi II, 8590-93; Copinger, II, nn. 2958-60); — **secundum genus** editiones a Rosweydo notatas iv-xvii et, ut videtur, xx (*Vitae Patrum,* l. c.; *P.L.* t. c. 63-64; priores iv-viii recensuit Hain, 8594, 8595, 8597-8600; cf. 8601, 8602, et Copinger, II, 2, p. 310, n° 2960^a. Volumen autem de quo Hain 8596 eiusdem generis exhibet editionem non integram, in qua nempe desunt vix non totus libellus **I**, tum libelli **III**, **IV**, **VII**, **XII**, etc.); — **tertium genus** editiones Colonienses an. 1547 et 1548 (Rosweydus, l. c. editiones xviii et xix; *P.L.* t. c. 64); — **quartum genus** ipsam Rosweydi editionem (*Vitae Patrum,* Antverpiae, 1615; Lugduni, 1617; Antverpiae, 1628; *P.L.* LXXIII et LXXIV).

Neque omnino praetereundus est silentio libellus qui inscriptus est: *Vitae Patrum in usum ministrorum verbi quo ad eius fieri potuit repurgatae per Georgium Maiorem cum praefatione D. Doctoris Martini Lutheri,* Witembergae, 1544. In quo insunt tum Rufini Historia monachorum [infra **II**], ea tamen minime integra (fol. 1-64 et 171^v-74^v), tum aliquot ex Vitis maioribus [infra **I**], eaeque fere integrae (fol. 64-171, 174^v-226^v, et in appendice, sign. t.6^v-x.3^v), tum demum (fol. 227-323^v) quaedam " Patrum selecta facta ac dicta memorabilia " ex reliquis libris [infra **III**, **IV**, **V**, etc.] excerpta.

I. Vitae maiores ss. virorum et mulierum.

Collectae sunt, tamquam liber primus, Vitae sanctorum quorum nomina sequuntur: **1**. Paulus primus erem. **2**. Antonius ab. **3**. Hilarion ab. **4**. Malchus mon. **5**. Onuphrius erem. **6**. Pachomius ab. Tabenn. **7**. Abraham (et Maria). **8**. Basilius ep. Caesar. **9**. Ephraem. **10**. Symeon stylita. **11**. Iohannes Eleemosynarius. **12**. Epictetus et Astion. **13**. Macarius Romanus. **14**. Pachomius iunior (Pasthumius, Posthumius). **15**. Frontonius ab. **16**. Barlaam et Iosaphat. **17**. Christianus mon. **18**. Eugenia v. m. **19**. Euphrasia v. **20**. Euphrosyna v. **21**. Maria meretrix. **22**. Thais. **23**. Pelagia. **24**. Maria Aegyptiaca. **25**. Marina. **26**. Fabiola. **27**. Paula Romana. **28**. Marcella vid.

Singularum Vitarum editiones (praeterquam Vitae Christiani, qui ut sanctus non colitur) require sub singulorum nominibus.

Simul collectae sunt in libellis editis de *Vitis Patrum*, et quidem

In PRIMO EDITIONUM GENERE desunt omnes praeter Vitas Marinae (25) et Euphrosynae (20), quae in fine editae sunt; in editione autem HAIN 8590 deest et Vita Euphrosynae.

In SECUNDO EDITIONUM GENERE leguntur in prima parte, verum post librum **II** (RUFINI *Hist. mon.*). Desunt Vitae 12, 16, 26, 28. Reliquae hoc ordine veniunt: 1-4, 27, 23-25, 20, 15, 10, 19, 13, 14, 5, 7, 21, 6, 17, 11, 18, 8, 9. Praeterea inter Vitas 4 et 27 insertum est ex libro **II** caput de S. Paulo Simplice (RUFINI, *Hist. mon.* 31). Vita autem 22 posita est alibi, nempe post particulam 16 libri **V**.

In TERTIO EDITIONUM GENERE adsunt omnes (praeter Vitam 16, quae in edit. Colon. 1547 prorsus deest, ast in edit. Colon. 1548 addita est in fine totius voluminis, sign. aa-ll.iij^v) in duabus primis partibus " libri primi " hoc ordine : 1-3, 13, 4, 10, 6, 8, 9, 14, 5, 15, 12, 17, 11, 27, 28, 26, 18-20, 25, 24, 23, 22, 7, 21. Permixta sunt capitula libri **II** (RUFINI *Hist. mon.*).

In QUARTO EDITIONUM GENERE adsunt omnes, ordine quo supra. Vita tamen 17 ex libello abrepta est et in prolegomeno XXII, § v edita. Insuper pro veteribus versionibus Vitarum 9 et 16 edidit Rosweydus versiones a Gerardo Vossio et a Iacobo Billio Prunaeo confectas; pro versione autem Vitae 8 facta ab Euphemio protulit versionem Anastasii Bibliothecarii.

II. RUFINI HISTORIA MONACHORUM. *Inc. prol.* Benedictus Deus qui vult omnes homines — *Inc.* De S. Iohanne. Primum igitur tamquam vere fundamentum — *Des.* et tanta nobis ostendit mirabilia. Ipsi gloria et honor in saec. saec. Amen. [6524

* *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS [1615 et 1628], 448-85; [1617], 342-70); || *Tyrannii Rufini Aquileiensis presb. opera*, ed. D. VALLARSIUS (Veronae, 1745), 115-208; || *P.L.* XXI. 387-462; || UNGER (C. R.), *Heilagra manna Sögur*, II (1877), 334-448 in infimis pagellis.

In hoc QUARTO EDITIONUM GENERE hi in singulis capitulis laudantur viri sancti : **1**. Iohannes. **2**. Hor. **3**. Ammon. **4**. Benus. **5**. (Oxyrynchus civitas). **6**. Theon. **7**. Apollonius. **8**. Ammon. **9**. Copres et Patermuthius. **10**. Syrus, Isaias, Paulus et Anuph. **11**. Helenus. **12**. Elias. **13**. Pithyrion. **14**. Eulogius. **15**. Apelles et Iohannes. **16**. Paphnutius. **17**. (Monasterium ab. Isidori). **18**. Serapion. **19**. Apollonius. **20**. Dioscorus. **21**. Monachi Nitrienses. **22**. (Locus qui dicitur Cellia). **23**. Ammonius. **24**. Didymus. **25**. Cronius. **26**. Origenes. **27**. Evagrius. **28**. Macarius Aegyptius. **29**. Macarius Alexandrinus. **30**. Ammon. mon. Nitriae. **31**. Paulus simplex. **32**. Piammon. **33**. Iohannes.

In PRIMO autem EDITIONUM GENERE legitur liber in ipso initio, et hic est ordo capitulorum : 1, 15, 16, 12-14, 7-9, 11, 6, 20, 2, 5, 18, 19, 21-27, 30, 4, 17, 10, 3, 31-33; desunt capitula 28, 29. Cf. *Catal. Paris.* I. 126, 1°; II. 462-463, 1°; 596-97, 1°.

In SECUNDO EDITIONUM GENERE exstat liber in initio partis primae et idem est ordo capitulorum, qui apud ROSWEYDUM. Deest tamen c. 31, qui positus est in libro **I**.

In TERTIO EDITIONUM GENERE (Colon. 1547 et 1548, sign. A-A^v, L.iiij-5^v, P.iiij-S.iij^v) hic est ordo capitulorum : 16, 1, 15, 7-9, 11, 2, 6, 20, 14, 12, 13, 5, 18, 19, 21-27, 30, 4, 17, 10, 3, 31-33. Desunt capitula 28 et 29.

Exc. *Bibl. Casin.* III. Floril. 291-94 (" Erat quidam - quod ita factum est ").

III. [VERBA SENIORUM] (AUCT. RUFINO?). *Inc. prol.* Vere mundum quis dubitet meritis stare sanctorum — *Inc.* Quidam sanctorum seniorum patrum interrogantibus se monachis de causa abstinentiae — *Des.* Ita... adolescens superata libidine salvatus est. [6525

* *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS [1615 et 1628], 492-533; [1617], 376-406; || *P.L.* LXXIII. 739-810).

EXC. CHANTELOU (Cl.), *Bibliotheca patrum ascetica*, III (Paris. 1661), 439-456, c. 25-54. — UNGER, t. c. 489-622.

In PRIMO EDITIONUM GENERE est hic " liber secundus "; verum absunt bene multa capitula, et reliquis intermixta sunt varia capitula ex libro V (et unum ex libro VI) excerpta. Omnium hic est ordo: Prologus (isque auctior; cf. ROSWEYDUS, not. 3 ad prologum); — lib. III. 1, 2, 9, 11, 15, 16, 22-24, 4, 6, 8; — lib. V. v. 1, 2; — lib. III. 10; — lib. V. v. 12, 15; — lib. III. 13; — lib. V. v. 17; — lib. III. 17; — lib. V. xv. 23, 32, 37, 38, 35, 34, 36, 33; — lib. III. 19; — lib. V. xv. 2; — lib. III. 20; — lib. V. x. 6, 7, 18; xv. 5, 9 [initium]; xi. 1; xiv. 1; — lib. III. 21; — lib. V. x. 11; i. 7; x. 24, 26, 25, 78; — lib. III. 27; — lib. V. xiv. 13; xv. 42, 76, 81 (*om. in* HAIN 8590); xvi. 9 (*om. ibid.*); xiv. 2; xv. 59; — lib. III. 92; — lib. V. xv. 22, 56; [81; xvi. 9 *hic add. in* HAIN 8590]; xv. 57; xvii. 7; — lib. VI. iv. 19; — lib. V. x. 87, 88, 85, 86, 113; xi. 27, 29, 5; x. 83, 112, 80, 82, 79, 106, 107, 75, 77, 84, 29, 31; xi. 37, 41, 42; x. 108, 104, 102; xi. 3; — lib. III. 28; — lib. V. xii. 6; — lib. III. 26, 29, 31, 32, 34-37, 163 (particula tertia " Nam per omne "), 39, 40-44 (*desunt* 41-43 *in* HAIN 8590), 48, 60; — lib. V. iv. 47, 45; = lib. III. 57, 58; — lib. V. x. 35; — lib. III. 62; — lib. V. iv. 52; — lib. III. 64, 67, 70, 72, 75, 76, 78-83, 85, 94, 100-103, 107, 109, 108, 110-115, 118, 123, 126, 127, 128 (pars ultima), 129-135; — lib. V. xv. 19; — lib. III. 138-140, 142, 146, 156, 157, 166, 169-171, 172 (ut in nota 20 Rosweydi), 176-80, 182, 185-89, 191 (pars secunda), 192, 193, 196; — lib. V. x. 67; — lib. III. 200, 202, 204, 206, 209, 214, 217-20; — lib. V. xviii. 16; x. 54; xi. 39; vii. 15, 17.

In SECUNDO EDITIONUM GENERE exstat liber in initio secundae partis, sub hoc titulo: *Adhortationes SS. Patrum.* Convenit liber cum editione Rosweydi, praeter quam quod pro his quae leguntur apud Rosweydum cap. 56, 98, 117, 136, 137, 141, 144, 145, 149, 192, 193, 202, 204, 212, 216, habentur narrationes similes, quae plerumque ad verbum desumptae sunt ex libello Pelagii (infra, V).

In TERTIO EDITIONUM GENERE (sign. d-f.iij[v]) est hic " liber secundus " et iisdem prorsus constat particulis, quibus idem liber in primo editionum genere, praeterquam quod omissa est tum praefatio, tum cap. 217 libri III.

IV. NARRATIONES EXCERPTAE EX SCRIPTIS SULPITII SEVERI ET CASSIANI. *Inc. prol.* Frequenter ac saepius a me, fratres, flagitastis — *Inc.* Ante hoc triennium, quo tempore hinc abii — *Des.* ut me ab huius veri luminis abstrahas claritate. [6526

* *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS [1615 et 1628], 536-56; [1617], 409-24; || *P.L.* LXXIII. 813-48).

Deest totus in PRIMO EDITIONUM GENERE.

Adest integer et eodem ordine in SECUNDO EDITIONUM GENERE (est haec pars tertia voluminum) sub titulo: *Liber de regulari conversatione* (al. *de regula vel conv.*) *Aegyptiorum monachorum et eorum qui degunt apud Palaestinam et Mesopothamiam*; item in TERTIO EDITIONUM GENERE (Colon.

1547 et 1548), sign. b.ij^v-c.6^v, tanquam pars tertia libri primi, sub titulo : *De vita et doctrinis sanctorum patrum Aegyptiorum et eorum qui apud Palestinam et Mesopotamiam vixerunt.*

V. [VERBA SENIORUM], INTERPRETE PELAGIO DIACONO ROMANO. **a.** *Inc. particula I.* Interrogavit quidam abbatem Antonium dicens — *Des. particula XVIII.* sed magis ut convertatur et vivat. [6527

* *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS [1615 et 1628], 562-640; [1617], 428-86; || *Bibl. patr. Paris.* (1589), IX. 1333-1448 ; || CHANTELOU, *Bibl. patrum ascet.* III. 219-403 ; || *P.L.* LXXIII. 855-988.

De PRIMO EDITIONUM GENERE vid. infra, **V b.**

In SECUNDO EDITIONUM GENERE exstat in media parte secunda idem liber qui apud Rosweydum.

De TERTIO EDITIONUM GENERE vid. infra, **V b.**

Complectitur liber iste particulas seu libellos duodeviginti : I. De profectu patrum. II. De quiete. III. De compunctione. IV. De continentia. V. De fornicatione. VI. De eo quod monachus nihil debeat possidere. VII. De patientia seu fortitudine. VIII. De eo quod nihil per ostensionem fieri debeat. IX. De eo quod non oporteat iudicare quemquam. X. De discretione. XI. De eo quod oporteat sobrie vivere. XII. De eo quod sine intermissione et sobrie debet orari. XIII. De hospitalitate et misericordia. XIV. De oboedientia. XV. De humilitate. XVI. De patientia. XVII. De caritate. XVIII. De praevidentia sive contemplatione.

b. *Inc. prol.* Cum omnis praefatio textum opportune praeveniens — *Inc. particula I.* Ad profectum conversationis quidam frater venire cupiens — *Des. particulae XVII caput XV ut part. XVIII in* Va. [6528

Ita in PRIMO ET IN TERTIO (sign. i-r.iij) EDITIONUM GENERE (inde recusus prologus apud ROSWEYDUM, prolegomeno XXII, § I), tamquam partes I-XVI et initium partis XVII libri quarti.

Complectitur liber particulas seu libellos septemdecim, ut supra **Va**, omisso libello XVI (de patientia); insuper multa passim capitula omissa sunt vel loco mutata. Exemplo sit particula I, quae constat his locis libri **Va** : XV. 57 et I. 8, 12-15, 10, 17, 19, 21, 3, 2, 4, 6, 23.

VI. [VERBA SENIORUM], INTERPRETE IOHANNE SUBDIACONO ROMANO. *Inc. particula I.* Abiit aliquando Zacharias ad abbatem suum Silvanum — *Des. particula IV.* In his temetipsum consolare... et sempiterna requies, gratia Dei Verbi. Amen. [6529

APPENDIX. *Inc.* Dixit alius senex. Propter te homo Salvator est natus — *Des.* adhaesit ei spiritus malignus et offocavit eum. [6530

* *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS [1615 et 1628], 644-61 ; [1617], 490-502) ; || *Bibl. patr. Paris.* (1589), IX. 1448-74 ; || CHANTELOU, t. c. 403-39, c. 24 ; || *P.L.* LXXIII. 993-1022.

In PRIMO EDITIONUM GENERE exstat liber tamquam finis partis XVII et partes XVIII-XIX libri quarti. Deest appendix ; insuper multa capitula omissa sunt vel loco mutata. Exemplo sit particula I, quae constat his locis librorum **V a** et **VI** : lib. VI. I. 1 ; lib. V. XVIII. 11, 15 ; lib. VI. I. 10-12, 14, 13, 16, 17 ; lib. V. XVIII. 1 ; lib. VI. I. 5, 9.

In SECUNDO EDITIONUM GENERE legitur liber in ultima parte secunda, idemque est atque Rosweydianus. Sed post ultima verba addita sunt capitula

26, 22 et 24 libri **III**, quae tamen in iisdem editionibus in eodem libro **III** minime desunt.

In TERTIO EDITIONUM GENERE (sign. r.iij-t.ij) legitur idem omnino liber atque in primo editionum genere.

Complectitur liber iste particulas seu libellos quattuor: I. De praevidentia seu contemplatione (cf. **V a**, XVIII). II. De sanctis senioribus qui signa faciebant. III. De conversatione optima diversorum sanctorum. IV. Septem verba quae misit abbas Moyses abbati Poemeni (Pastori). Post cuius partis cap. 7 sequitur appendix (de variis aliorum Patrum verbis).

VII. [VERBA SENIORUM], INTERPRETE PASCHASIO DIACONO ROMANO. *Inc. prol.* Dño ven. patri Martino... Vitas patrum, graecorum, ut cetera, facundia studiose conscriptas — *Inc.* Quidam frater, quemadmodum in cella propria degere deberet — *Des.* et irreprehensibiles placeamus salvatori nostro, cui est honor... Amen. [6531

* *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS [1615 et 1628], 664-85; [1617], 505-21); || *P.L.* LXXIII. 1025-62.

EXC. CHANTELOU, t. c. 456-83.

Deest libellus in PRIMO EDITIONUM GENERE. In SECUNDO autem et TERTIO GENERE (sign. v.4ᵛ-z.iijᵛ) idem legitur qualis apud Rosweydum.

VIII. [PALLADII HISTORIA LAUSIACA]. **a.** " PARADISUS HERACLIDIS „. *Inc. prooemium ad Lausum.* Multi quidem multos variosque libros — *Inc. epist. Palladii ad Lausum.* Laudo magnopere consilium tuum — *Inc. prol.* In hoc libro, quem de vita ss. patrum scripturi sumus — *Inc.* Cum primum Alexandrinam attigi civitatem — *Des.* Tu vero, felicissime Christi famule Lause, libenter haec recole *etc. etc...* [6532

Paradysus Heraclidis, Epistola Clementis, Recognitiones Petri apost. etc. ed. IACOBUS STAPULENSIS, pars I (Paris, 1503), f. 1ᵛ-36ᵛ (deest epist. Palladii; prooemium ad Lausum post reliqua omnia impressum est); || LIPOMANUS, III, f. 144ᵛ-95ᵛ (deest prooemium ad Lausum); || *Vitae Patrum,* ed. ROSWEYDUS (1615), 933-77; (1617), 706-48; (1628), 939-83; || *P.L.* LXXIV. 243-342. — Cf. *Anal. Boll.* VIII. 87-88, 6°.

Est ubi huic libro praefixus sit prologus Paschasii (*al.* Palladii) diaconi ad Eugyppium (ed. apud ROSWEYDUM, prolegomeno XXV; || *P.L.* LXII. 39-40); qui prol. *inc.* : " Dño suo... Frater in Christo carissime, dum nos peritiae tuae facundia... „ [6533

EXC. *Bibl. Casin.* III. Floril. 290 (" B. itaque Macarius - patefactum est „); 299 (" Fuerunt - conspexi „); 305-8 (" Helias - sepultus est locis „); 313-15.

b. *Inc. prol.* Multa quidem et varia diversis temporibus a diversis conscripta — *Inc.* Cum primum ad Alexandriam perrexissem civitatem — *Des.* suspiravi enim coram te. [6534

* *Vitae Patrum* : adest in PRIMO EDITIONUM GENERE tamquam liber tertius (cap. 11 ante cap. 10 positum est; in sola editione HAIN 8590 in fine libri addita est " Narratio quaedam de S. Macario „ ad verbum excerpta ex libro **II** [RUFINI *Hist. mon.*], c. 22. — Deest totus liber in SECUNDO EDITIONUM GENERE. — Adest in TERTIO, tamquam liber tertius (sign. f.iijᵛ-h.4ᵛ)

et in QUARTO (ed. ROSWEYDUS [1615], 978-95; [1617], 749-66; [1628], 984-1001; || *P.L.* LXXIV. 343-82).

EXC. *Bibl. Casin.* III. Floril. 294-99 („ S. Macharius-aeternarum poenarum „).

IX. AEGYPTIORUM PATRUM SENTENTIAE, INTERPRETE MARTINO DUMIENSI EP. *Inc.* Abbas Iohannes dicebat ad discipulos suos — *Des.* Debet homo semper cor contritum... Amen. [6535

Vitae Patrum, ed. ROSWEYDUS (1615), 996-1001; (1617), 766-71; (1628), 1002-7; || FLOREZ, XV. 433-48; 2ª ed. 434-49; || *P.L.*LXXIV. 381-94.

X. IOHANNIS MOSCHI PRATUM SPIRITUALE. **a.** (INTERPRETE AMBROSIO CAMALDULENSI). *Inc. prol.* Iohannes... Sophronio sophistae. Pratorum faciem — *Inc.* Erat senex quidam habitans in monasterio abbatis Eustorgii — *Des.* Ego igitur maxime aedificatus glorificavi Patrem et Filium... Amen. [6536

LIPOMANUS, VII, f. 289ᵛ-370; || *Bibl. patr. Paris.* (1575), II. 537-640; || *Vitae Patrum,* ed. ROSWEYDUS (1615), 856-928; (1617), 648-702; (1628), 862-934; || *P.L.* LXXIV. 121-240; || *P.G.* LXXXVII. 2851-3112.

b. (CAPITULA TRANSLATA AB ANASTASIO BIBLIOTHECARIO).

* *Syn. II Nic.,* act. IV et V (MANSI, *Concil. coll.* XIII. 61, 194-95; || *P.L.* CXXIX. 301, 369-71). — Sunt haec capitula 45, iterum 45, 81, 180.

XI. DE SENTENTIIS PATRUM EREMITARUM EPITOME ADSCRIPTA PETRO CAELESTINO PAPAE. *Inc.* Cum adhuc Arsenius esset in palatio suo — *Des.* et si vis relaxare modicum, in te est. [6537

TELERA (C.), *S. Petri Caelestini PP. V opuscula omnia* (Neapoli, 1640), 150-98; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), XXV. 802-13. — Cf. *Anal. Boll.* XV. 103, not. 7.

XII. BREVIORES SENTENTIAE DE CONVERSATIONE PATRUM AEGYPTIORUM. *Inc. prol.* Licet ab exordio conscriptionis nostrae — *Inc.* Replicans senex quidam beneficia per humanitatem Christi — *Des.* At ille cognovit quia iusta sunt iudicia Dei. [6538

* *Vitae Patrum :* adest in PRIMO EDITIONUM GENERE, tamquam liber quintus; — item in TERTIO (sign. t.ijᵛ-v.4), tamquam liber quintus; — deest vero in SECUNDO et in QUARTO.

EXC. (prologus) * *Vitae Patrum,* ed. ROSWEYDUS, prolegomeno XXII, § I.

XIII. DE LAUDE ET EFFECTU VIRTUTUM. *Inc.* Tuae non immemor petitionis, hanc admonitionem — *Des.* et plebis oboedire, ne faciat. — *Inc. epistula Macarii.* In primis quidem si coeperit homo — *Des.* ad finem perfectum. Praestet nobis... Amen. [6539

* *Vitae Patrum :* inest solummodo in SECUNDO EDITIONUM GENERE post reliqua omnia.

XIV. EPITOME („ CAPITULA B. HIERONYMI DE VITIS PATRUM „). *Inc. prol.* Iussis tuis parens, o mi cc. Iohannes, pauca tibi — *Inc.* Usque ad spiritualium narrationem charismatum — *Des...* [6540

Cf. *Catal. Paris.* I. 13.

B. GREGORII TURONENSIS LIBER VITAE PATRUM. *Inc. prol.* Statueram quidem illa tantum scribere — *Inc. c. I.* Series evangelicae admonet disciplinae — *Des. c. XX.* nulli fidelium haberi reor incertum. [6541

B. Gregorii Turonensis ep. Historiarum praecipue Gallicarum libri X. In Vitas Patrum fere sui temporis lib. I etc. (Parisiis, in aedibus Ascensianis, 1522 [immo vero 1512]), f. 103-26ᵛ; || B[ALESDENS] (I.), *Divi ... Gregorii ep. Turonici operum piorum liber II* (Paris. 1640), 833-1079; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), XI. 932-59; || *Greg. Turon. opera*, ed. RUINART, 1143-1256; || *P.L.* LXXI. 1009-96; || BORDIER, *Les Livres des miracles de Grégoire de Tours*, III (1862), 132-398; || KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. I. 661-744.

Exc. Vid. sub nomine singulorum sanctorum quorum gesta Gregorius memoriae tradidit. Sunt autem hi : **1.** Romanus et Lupicinus ab. Iurenses. **2.** Illidius ep. **3.** Abraham ab. Claromontanus. **4.** Quintianus ep. **5.** Portianus ab. **6.** Gallus ep. **7.** Gregorius ep. Lingonensis. **8.** Nicetius ep. Lugdunensis. **9.** Patroclus erem. **10.** Friardus. **11.** Caluppa. **12.** Aemilianus erem. Ponticiacensis et Brachio ab. **13.** Lupicinus reclusus. **14.** Martius ab. Arvernus. **15.** Senoch ab. **16.** Venantius ab. **17.** Nicetius ep. Treverensis. **18.** Ursus et Leobatius abbates. **19.** Monegundis. **20.** Leobardus.

C. GREGORII MAGNI DIALOGORUM LIBRI IV DE VITA ET MIRACULIS PATRUM ITALICORUM. *Inc. prol. (anonymi).* Merito quidem virtutis sectatores — *Inc. lib. I.* Quadam die nimiis quorundam saecularium tumultibus depressus — *Des. lib. IV* si ante mortem Deo ipsi hostia fuerimus. [6542

* *Gregorii M. opera* (*P.L.* LXXVII. 147-429); || * *Gregorii M. Dialogi* saepe seorsim editi inde a saec. XV (cf. HAIN, 7955-69; COPINGER, II, nº 2783).

Exc. WAITZ (G.), in *MG.* Scr. rer. langob. 525-40. — Vid. etiam supra **Benedictus** ab. Casin., 1, et nomina ceterorum sanctorum quos bene multos laudavit Gregorius.

D. APOPHTHEGMATA PATRUM PERPERAM ADSCRIPTA S. PETRONIO EP. BONONIENSI. *Inc.* Dionysius Areopagita, maximus philosophus — *Des.* invenietis viam salutis aeternae. [6543

MELLONI (G. B.), *Atti o memorie di S. Petronio* (Bologna, 1784), 152-55; || ID. *Atti degli uom. ill. in Bologna*, I, 1 (1786), 534-37.

E. LIBER DE ORTU ET OBITU SS. PATRUM, ADSCRIPTUS S. ISIDORO EP. HISPALENSI. **a.** (RECENSIO BREVIOR). *Inc. prol.* Quorundam ss. patrum nobilissimorumque virorum — *Inc. pars I.* Adam protoplastus — *Des. pars II.* Titus Pauli discipulus... atque sepultus. [6544

B. Isidori ... de Nativitate Dñi etc... (Haganoae, 1529), sign. L.4-P.2; || GRYNAEUS (I. I.), *Monumenta s. patrum orthodoxographa* (Basileae, 1569), II. 587-99 (deest prol.); || * *Isidori Hispalensis opera* (ed. F. AREVALUS, V. 151-89; || *P.L.* LXXXIII. 129-56); || FABRICIUS (I. A.), *De vita et morte Mosis* etc. etc. (Hamburgi, 1714), 512-51 (deest prol.).

b. (RECENSIO LONGIOR). *Inc.* Abraham, filius Thare — *Des.* ubi a multis milibus Christus creditur et adoratur. [6545

Isidori Hispalensis opera, ed. F. AREVALUS, VII. 374-97; || *P.L.* t. c. 1275-94.

c. *Inc.* Adam primus homo sexta feria factus — *Des.* α) (*de S. Stephano*) Cuius martyrium... VII kal. ian. celebratur. [6546

vel β) (*addito capitulo de S. Martino*) migravit ad Christum, cui est honor... Amen. [6547

Ysidorus de ortu et obitu prophetarum et apostolorum... s. l. a. (HAIN, 9305), sign. a.i-c.4 (des. α); || *Isidorus de ortu* etc. (Rothomagi per Laurentium Hostingue, s. a., litt. goth.), f. 2-22 (des. β).

Paula vidua Romana, † in Bethleem 404. — Ian. 26.

1. VITA AUCT. HIERONYMO. *Inc.* Si cuncta corporis mei membra verterentur in linguas — *Des.* Omne vitae suae tempus implevit annis 56, mensibus 8, diebus 21. [6548

*HIERONYMUS, epist. 108, al. 27 (*P.L.* XXII. 878-906); || **Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS, 401-14); || *Vita sancte Paule vidue nobilissime*, s. l. a. [Coloniae, 1470?], f. 1-20 (ultimis sententiis omissis); || SURIUS, I (1570), 707-21; (1576), 723-37; (1618), 434-41; (1875), 680-703; || *Act. SS.* Ian. II. 712-22; 3ª ed. III. 327-37; || CHANTELOU (Cl.), *Bibliotheca patrum ascetica*, IV (Paris. 1663), 297-326.

Exc. VICELIUS, *Hagiol.* f. 79-82ᵛ. — TOBLER (T.), *Palaestinae descriptiones ex saec. IV, V et VI* (S. Galli, 1869), 1-9; || TOBLER et MOLINIER, *Itin. Hieros.* I. 27-40.

2. CARMEN AUCT. FLODOARDO. *Inc.* Hieronymi certus Paulae Eustochiove tenetur — *Des.* Martyrioque coronatam vere edere longo. [6549

*FLODOARDUS, *De triumphis Christi et SS. Palaestinae*, II. 8-18 (*P.L.* CLXXXV. 519-30).

3. EPITOME VITAE 1. *Inc.* Paula fuit nobilissima matrona... Si cuncta corporis mei membra — *Des.* Vale, o Paula, et cultoris tui senectutem orationibus iuva. [6550

Leg. aurea, c. 29; || MOMBRITIUS, II. 189ᵛ-91 (ibi post " orationibus iuva " additum est caput ultimum Vitae 1 (" Titulus sepulchri... "), ita ut narratio *des.* ut 1.

Exc. HORSTMANN (C.), *Sammlung altenglischer Legenden* (Heilbronn, 1878), 3-8 in infimis pagellis.

4. EPITOMAE ALIAE.

VINC. BELLOV. XIX. 48-50. — PETRUS DE NAT. III. 29. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 126.

Paulina fundatrix Cellae S. Paulinae, † 1107. — Mart. 14.

VITA AUCT. SIGEBOTONE MON. *Inc. prol.* Humanae naturae Deus amator — *Inc.* Haec igitur ex illustrissimis orta natalibus — *Des.* sibique servientes et filio eius qui in trinitate perfecta vivit. [6551

MITZSCHKE (P.), *Sigebotos Vita Paulinae* (Gotha, 1889 = THÜRINGISCH-SÄCHSISCHE GESCHICHTSBIBLIOTHEK, I), 29-111.

Paulinus ep. Capuanus, saec. IX med. — Oct. 10.

VITA. *Inc. prol.* B. Paulini vitam et obitum narraturus — *Inc.* Et quia vir ss. in omni vigilia — *Des.* gloriantur prophetae. Obiit igitur confessor bb. VI id. oct... Amen. [6552

MONACHUS (M.), *Sanctuarium Capuanum* (1630), 75-78.

Paulinus ep. Eboracensis, dein Roffensis. † 644. — Oct. 10.

1. BEDA, *Hist. Angl.* II. 9-20; III. 14; || et inde (omissis quae ad alios pertinent) SURIUS, V (1574), 675-84; (1580), 760-69; X (1618), 144-49; || *Act. SS.* Oct. V. 108-14.

2. EPITOMAE. a. *Inc.* Anno ab inc. Dñi DLXXXII, imperante Mauritio — *Des.* mulieris qualitatem. [6553

CAPGRAVIUS, f. 264v-265v.

b. *Inc.* B. Paulinus cum Mellito et Iusto — *Des.* migravit ad Christum anno ab inc. Dñi DCLIII, pridie kal. oct. [6554

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 347c-48d; || *id.* (Lovan. 1485), f. 155-57.

Paulinus ep. Lucensis et soc. mm., sub Nerone. — Iul. 12.

1. PASSIO. *Inc.* Misericors et miserator Dñus de summa caeli arce — *Des.* sunt collocata. Martyrizati sunt... Translatio vero... [6555

FLORENTINIUS (Fr. M.), *Hetruscae pietatis origines* (Lucae, 1701), 222-30; || *Act. SS.* Iul. III. 268-71; 3a ed. 256-58; || LAMIUS, *Eccl. Florentinae monum.* III (1758), IX-XI.

2. INVENTIO AN. 1261 ET MIRACULA. I. INVENTIO. *Inc. prol.* Cum veritas occultatur — *Inc.* In anno Dñi MCCLXI, XVII kal. iul. — *Des.* suae vineae quam plantavit. [6556

FLORENTINIUS, t. c. 237-40; || *Act. SS.* t. c. 260-61 (3a ed. 249-50), n. 13-17.

II. MIRACULA. *Inc.* Si de miraculis suis dicere... In die processionis suae — *Des.* votum suum adimplevit, ad laudem... [6557

FLORENTINIUS, t. c. 241-45; || *Act. SS.* t. c. 271-72; 3a ed. 259-60.

Paulinus ep. Nolanus, † 431. — Iun. 22.

1. EPISTULA URANII PRESB. DE PAULINI OBITU. *Inc. prol.* Dño... Pacato Uranius presb. Litteris nobilitatis tuae — *Inc.* Igitur s. Paulinus ep. Burdegala oppido oriundus fuit — *Des.* continuo navigare dispono. Obiit... Basso et Antiocho vv. cc. coss. [6558

SURIUS, III (1572), 733-36; (1579), 846-48; VI (1618), 285-87; VI (1877), 484-88; || CHIFFLETIUS (P. F.), *Paulinus illustratus* (Divione, 1662), 222-229; || *Act. SS.* Iun. IV. 198-200; 3a ed. V. 170-72; || *S. Pontii Meropii Paulini Nolani ep. opera*, ed. I. B. LE BRUN (Paris. 1685), II, Appendix, 143-148; || *id.* ed. L. A. MURATORIUS (Veronae, 1736), prolegomena, CXXVII-CXXXII; || *P.L.* LIII. 859-66.

Aliquando inserta est paulo ante finem narratio exscripta ex Gregorio Magno (infra, 3); cf. *Act. SS.* l. c. annot. *p*.

2. Vita auct. Gregorio Turon. *Inc.* Fuit vir vitae (ven.) Paulinus (ep.) ex nobili stirpe ortus — *Des.* auferetur ab eo. [6559

*Greg. Turon. *Glor. conf.* 108 (110); || Surius, ll. cc., post **3**; || Chiffletius, t. c. 249-51; || Le Brun, l. c. 130-31; || Muratorius, l. c. cxiii-cxiv; || *P.L.* LXI. 139-40.

3. Narratio Gregorii Magni de captivitate (huius Paulini?) in Africa. *Inc. prol.* Dum vicinis valde patribus intendo — *Inc.* Cum saevientium Vandalorum tempore — *Des.* qui Paulini mortem videre potuissent. Sed quia haec... ambigere non possim. [6560

*Greg. Magnus, *Dial.* iii, 1 (*P.L.* LXXVII. 216-21); || Mombritius, II. 187-188; || Surius, ll. cc., post **1**; || Chiffletius, t. c. 251-54; || *Act. SS.* Iun. IV. 230-31 (3ª ed. V. 197-98), n. 12-14; || Le Brun, l. c. 131-33; || Muratorius, l. c. cxiv-cxvi; || *P.L.* LXI. 140-43.

4. Carmen de eadem captivitate.

*Flodoardus, *De Christi triumphis apud Italiam*, xiii. 9 (*P.L.* CXXXV. 843-44).

5. Vitae epitomae.

Vinc. Bellov. xix. 37, 38; || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 324ᵇ-25ᵃ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 123ᵛ-25ᵛ. — Petrus de Nat. v. 138. — Hilarion Mediolanensis, f. 50-51.

Chiffletius, t. c. 254-55; || Le Brun, l. c. 134-35; || Muratorius, l. c. cxvii-cxviii; || *P.L.* LXI. 144. (*Inc.* " Paulinus s. Nolanae civitatis ep., genere Aquitanus ". — *Des.* " romani imperii viribus "). [6561

Paulinus ep. Treverensis, † 359/360. — Aug. 31.

1. Vita. *Inc. prol.* Sanctorum patrum memoriis inservire — *Inc. pars I.* Paulinum igitur Trevirorum archiep., ut ferunt historiae — *Des.* coronam percepit a Dño (*al. add.* anno inc. dñicae ccclxii). [6562

Inc. pars II. Igitur Treverici eius obitum comperientes — *Des.* sed per totum vitae suae spatium penitus non caruit. [6563

Act. SS. Aug. VI. 676-79. — **Var. lect.** *Catal. Brux.* I. 42, 93°; ibi ita pars II *des.*: " et inde Treveris reportatur ". [6564

2. Sermo. *Inc. prol.* Congregatis nobis, ff. dd., in praeclaram s. P-i sollemnitatem. — *Inc. pars I* (Passio). Pater igitur s. Paulinus nobilissima et christiana — *Des.* coronam ii kal. sept. percepit a Dño (*al. add.* anno inc. dñicae ccc<l>x exsilii vero ipsius iv). [6565

Pars II (Translatio). *Inc. et des. ut in* 1. [6566

Pars III (Laudatio). *Inc.* Agricultor egregius evangelii eudoxus erat — *Des.* nostra peccata propria. Doxa Patri ac Filio... Amen. [6567

De quo *Act. SS.* t. c. 675, n. 37 et 38; *Catal. Brux.* II. 341, 9° et 10°; *Catal. Paris.* II. 580, 18°.

Secunda pars cum secunda parte Vitae **1** fere convenit, praeterquam in § 16; locus qui ibi in **2** legitur editus est *Catal. Brux.* l. c. 10°.

3. EPITOME.

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 324b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 123v.

4. FREDERICI SCHAVARTII, PRAEPOSITI S. PAULINI TREVER. († 1406), COLLATIO SUPER URBIS COMMENDATIONE, S. PAULINI APERTIONE ATQUE ECCLESIAE IPSIUS RELIGIONE. *Inc.* Saepius, ff. cc., recensitis gestorum historiis — *Des.* et habitabo vobiscum in loco isto. Quae idem ipse praestare dignetur... Amen. [6568

De quo libello cf. BROWERUS (Chr.), *Annales Trevirenses* (Coloniae, 1626), 1054-56; BROWERUS (Chr.) et I. MASENIUS, *Antiquitat. et Annal. Trevir.* II (1670), 260-61, CIII-CV; *Act. SS.* t. c. 674-75, n. 29-34.

Paulus apostolus. — Iun. 29, 30; Ian. 25.

Vide etiam 1°) **Petrus** apost.; 2°) **Thecla.**

1. LAUDATIO AUCT. HIERONYMO. *Inc.* Paulus apost., qui ante Saulus — *Des.* sed ab omnibus exploditur. [6569

* HIERONYMUS, *De vir. ill.* 5.

2. PASSIO. **a.** *Inc.* Cum venissent Romam Lucas a Galatia, Titus a Dalmatia — *Des.* sicque... baptizati sunt in nomine Dñi N. I. C., cui cum Patre... Amen. [6570

LIPSIUS, *Acta apost. apocr.* I (1891), 23-44. — (Mut. paululum) FABER STAPULENSIS (Iac.), S. Pauli epistolae XIV... Accedit in fine *Linus episcopus, de passione Petri, de passione Pauli...* (Paris. 1512), f. 266-68; *id.* (Paris. 1515), f. 262-64; *id.* (Paris. 1517, et iterum 1531), f. 211v-13; || [LORUS (Damianus)], *Epistolae divi Pauli apost.* (Venetiis, 1533), sign. III-10; || [MALERBAULT (G.), *D. Lini Romanorum pontificum secundi de sui predecessoris divi Petri... passione libellus...* (Paris. 1566), 21-35; || *Bibl. patr. Paris.* (1575), II. 238-46; || LA BARRE (L. de), *Hist. christ. vet. patrum* (1583), f. 53-55; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), II, 1. 70-73.

b. (RECENSIO BREVIOR). *Inc.* In tempore illo cum venisset Romam Lucas a Galilaea et Titus a Dalmatia... [6571

LIPSIUS (R. A.), in *Jahrbücher für protestantische Theologie*, XII (1886), 334-36; || ID. *Acta apost. apocr.* I. 105-13. — Solum initium huius recensionis repertum est; in codicibus enim post prima capitula, quae edidit Lipsius, paucis verbis interiectis, transitus fit in Passionem Petri et Pauli auct. Pseudo-Marcello; vid. infra **Petrus** apost., 5.

3. PROLOGI. **I.** *Inc.* Paulus hebraice, admirabilis vel mitis apud latinos — *Des.* si sic permanserint sicut et ego. [6572

MOMBRITIUS, II. 200v-201. — Cf. LIPSIUS, *Die apokr. Apostelgeschichten*, I. 213, not.; II, 1. 86.

II. *Inc.* Paulus, qui interpretatur pius, ortus — *Des.* ibique sepultus est II kal. iul. (*al. om.* II kal. iul.). [6573

* *Breviarium apostolorum* (vid. supra **Apostoli**, 4); || LIPSIUS, *Die apokr. Apostelgesch.* II, 1. 239, not.; || *Anal. Boll.* XI. 253, 1°.

4. PASSIO. **a.** *Inc.* Fuit vir quidam in Hierusalem de tribu Benia-

min, nomine Saulus, eruditissimus in libris Moysi — *Des.* Cuius corpus Lucina... sepelivit. Passus est III kal. iul... [6574

LAZIUS (W.), *Abdiae hist. certam. apost.* (Basileae, 1552), 14-18; || ID. ed. Ioh. FABER (Paris. 1560), f. 15-19ᵛ; || ID. ed. Th. BEAUXAMIS (Paris. 1566 et iterum 1571), f. 15-19ᵛ; || ID. (Coloniae, 1569 et iterum 1576), 39-51; || LA BARRE (L. de), *Hist. christ. vet. patrum* (1583), f. 19-20; || FABRICIUS, *Cod. apocr. Novi Test.* II (1719), 441-56; || GILES, *Cod. apocr. Novi Test.* (1852), 278-85.

b. *Inc.* Fuit vir nomine Saulus, eruditissimus *etc. ut* 4a. — *Des.* Cuius corpus a christianis viris conditum est... cum pace. Acta sunt haec circa sanctos Dei Petrum et Paulum sub die III kal. iul... [6575

De qua LIPSIUS, *Die apokr. Apostelgesch.* II, 1. 389-90; || *Anal. Boll.* XVII. 42.

5. *Inc. pars I ut* 4a. — *Des.* docens quae sunt de Dño N. I. C. [6576

Inc. pars II ut 2a, *vel :* Nam ante cum venissent Romam — *Des. ut* 2a. [6577

Pars prior est ipsum initium Passionis **4**, quod etiam seorsim in quibusdam codicibus exscriptum est.

Pars altera est ipse libellus **2a.** Aliquando inter utramque partem insertus est prologus **3**, I.

Cf. LIPSIUS, *Die apokr. Apostelgesch.* I. 135, 161; II, 1. 389; Ergänzungsheft, 56.

6. EPITOMAE.

*ALDHELMUS, *De laude virg.* 7 (*P.L.* CXXXV. 247). — ADO, *De festiv. apost.* — NOTKERUS, 29 iun. — VINC. BELLOV. X. 16-20. — PETRUS DE NAT. VI. 23.

7. LAUDATIO. *Inc. prol.* Paulus interpretatur os tubae — *Inc.* Paulus apost. post sui conversionem — *Des.* evangelii flamma magis crescebat. Haec Chrysostomus. [6578

Leg. aurea, c. 90 (85).

8. MIRACULUM. *Inc.* Paulus vero apost. post revolutum... Factum est autem in quodam loco, ut homo laqueum... [6579

*GREG. TURON. *Glor. mart.* 28 (29).

9. VISIO PAULI. **a.** *Inc. prol.* Veniam autem ad visiones — *Inc.* Quo tempore palam facta est? — *Des.* mittam pluviam super terram. [6580

JAMES (M. R.), *Apocrypha anecdota* (Cambridge, 1893 = TEXTS AND STUDIES... edited by J. ARMITAGE ROBINSON, II, 3), 11-42.

b. *Inc.* Oportet vos, ff. cc., amare delicias paradisi — *Des.* Et haec est laus Dei et ss. angelorum. [6581

BRANDES (H.), *Visio S. Pauli* (Halle, 1885), 65-71.

c. *Inc.* Dies dñicus est dies electus... Interrogandum est quis primus rogavit — *Des.* non possent dinumerare poenas inferni. Nos vero, ff. cc... Amen. [6582

**Bedae opera*, inter homilias (*P.L.* XCIV. 501-2); || BRANDES, t. c. 75-80; || MEYER (P.), in *Romania*, XXIV (1895), 365-75.
Aliorum libellorum de hoc argumento fragmenta vid. apud BRANDES, t. c. 21-40 passim, et 95-96.

10. MIRACULA SS. PAULI, CLARI ET CYRIACI SAEC. XII EXTR., AUCT. ALEXANDRO AB. GEMMETICENSI. *Inc. prol.* Mirabilis Deus in sanctis suis —*Inc.* Locus ille, ubi b. apost. Pauli memoria est — *Des.* ad matutinum laetitia. Hactenus ego Alexander... utcumque descripsi. [6583

Anal. Boll. XII. 389-408.

Paulus I papa, † 767. — Iun. 28.

**Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 463-65). — *FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, XI. 7 extr. (*P.L.* CXXXV. 802-4). — PETRUS DE NAT. III. 30.

Paulus erem. in Aegypto. *Vid.* 1°) **Paulus** Simplex, 2°) **Paulus** Thebaeus.

Paulus, Pansius et soc. mm. in Aegypto. — Ian. 18.

PASSIO. *Inc.* Testimonium Pauli, Pansii... Hi 37 viri fortissimi — *Des.* tuti in hoc saeculo conversarentur, ad laudem... Amen. [6584

Act. SS. Ian. II. 188-89; 3ª ed. 552-53; || RUINART (1689), 624-26; (1713), 556-59; (1731), 488-90; (1803), III. 287-92; (1859), 576-78.

Paulus Aurelianus ep. in Britannia Armorica, saec. VI. — Mart. 12.

1. VITA AUCT. WRMONOCO MON. LANDEVENECENSI. *Inc. prol.* Cum in patrum venerabilium, qui nos ad regna caelestia — *Inc.* S. idem Paulus, cognomento A., cuiusdam comitis... filius — *Des.* dumque mundus iste steterit praestantur, patrante Dño... Amen. — *Inc. carmen.* Vita sacrosancti — *Des.* Christi benedictio fiat. [6585

PLAINE (Fr.), in *Anal. Boll.* I. 209-58; || CUISSARD (Ch.), in *Revue celtique*, V (1881-1883), 417-58. — Cf. *Anal. Boll.* II. 191-94.

2. VITA AUCT. VITALI MON. FLORIACENSI. *Inc. prol.* Praeclarum virtutis documentum — *Inc.* S. Paulus, cognomento A., clarissimi Britonum viri... filius — *Des.* tam ibi quam in aliis eius s. memoriae locis, ad laudem... Amen. [6586

Act. SS. Mart. II. 111-20; 3ª ed. 111-19.
EXC. BOSCO (Io. a), *Bibl. Floriac.* I. 418-28. — MORICE, *Mém. hist. Bretagne*, I. 190-91. — BOUQUET, III. 432-33.

3. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXII. 122, 123. — PETRUS DE NAT. III. 195.

4. TRANSLATIO FLORIACUM SAEC. X. *Inc.* Osa oceani maris quaedam est insula — *Des.* hunc suae salvationis retulit fuisse modum. [6587

*AIMOINUS FLORIACENSIS, *Miracula S. Benedicti* (vid. supra **Benedictus** ab. Casinensis, 14, B), lib. II, c. 11, 12. — Cf. *Catal. Paris.* III. 147, 66°.

Paulus I ep. Cpolitanus m., † 350/51. — Iun. 7, Nov. 6.

INVENTIO VENETIIS IN ECCLESIA S. LAURENTII AN. 1493. *Inc.* Anno Dñi MCCCCXCIII, die vero X mensis apr. — *Des.* et levamen singulare praestare, ad laudem... Amen. [6588

Act. SS. Iun. II. 23-24 (3ª ed. 23), n. 47, 48; || CORNELIUS (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* XI. 72-73.

Paulus m. Cpoli. *Vid.* Paulus Novus.

Paulus diac. m. Cordubae, † 851. — Iul. 20.

*EULOGIUS, *Mem. SS.* II. 6 (*P.L.* CXV. 773-74); || SURIUS, VII (1618), 256; || *Act. SS.* Iul. V. 89-90, n. 4, 5.

Paulus ep. Emeritensis, saec. VI. — *Vid.* Emeritenses.

Paulus ep. Leonensis = Paulus Aurelianus.

Paulus ep. Narbonensis, saec. I/III. — Mart. 22; Dec. 10.

1. VITA. *Inc.* Cum apud urbem Romam quondam a sacrilego principe — *Des.* Et si quis tanti viri commemorationem fecerit... [6589

BOSQUET, *Eccl. gall. hist.* II. 106-9; || *Act. SS.* Mart. III. 373-74 (3ª ed. 371-72), n. 14-17.

EXC. NARBEY, *Supplément aux Acta SS.* I. 490.

2. VITA. *Inc.* Post passionem Dñi N. I. C. et ascensionem eius — *Des.* Scripsit autem discipulus eius Stephanus... titulum : Hic requiescit s. Paulus... ep. Narbonensis ecclesiae. [6590

Catal. Paris. I. 212-18.

3. EPITOME.

PETRUS DE NAT. I. 60.

Paulus Novus m. Cpoli, † 766. — Iul. 8.

1. PASSIO ET INVENTIO AN. 888. *Inc.* Iam quidem maligna haeresis multitudo — *Des.* et sempiterna bona adipiscamur, quae contingat nos omnes nancisci... Amen. [6591

Act. SS. Iul. II. 635-39

EXC. CORNELIUS (Flam.), *Eccl. Ven. illustr.* VIII. 136-38.

2. TRANSLATIO CPOLI VENETIAS AD COENOBIUM S. GEORGII MAIORIS AN. 1222. *Inc. prol.* Gloriosus m. Paulus, ff. mei dd. — *Inc.* Graecorum

gens, quae imperium Cpolitanum regebat — *Des.* excolere laudibus, ad laudem... Amen. [6592

UGHELLI, V. 1326-32; 2ª ed. 1249-53; || *Act. SS.* t. c. 639-41; || CORNELIUS, t. c. 138-46; || RIANT, *Exuviae sacrae Cpolitanae,* I. 141-49.

EXC. ULMUS (F.), *De translatione corporis S. Pauli mart. e Cpoli Venetias* (Venetiis, 1612), 11-12.

3. MIRACULUM. *Inc. prol.* Clemens ac misericors Dñus — *Inc.* Haec itaque mulier, cum adhuc puella — *Des.* non desinit suum glorificare martyrem Paulum. [6593

Act. SS. t. c. 642-43; 3ª ed. 642.

4. VITAE ET TRANSLATIONIS EPITOME.

PETRUS DE NAT. VI. 69.

Paulus Simplex erem. in Thebaide, saec. IV. — Mart. 7.

1. VITA. *Inc.* Fuit quidam inter discipulos s. Antonii — *Des.* et statim curatus est rabidus. [6594

*RUFINUS, *Hist. mon.* 31 (*Vitae Patrum,* ed. ROSWEYDUS, 483-84; || *P.L.* XXI. 457-59); || SURIUS, III (1618), 85-86; || *Act. SS.* Mart. III. 647-48 (3ª ed. 645-46), n. 13-17.

2. VITA. *Inc.* Paulus nomine rusticus quidam — *Des.* qui ab hominibus simplex est nominatus. [6595

*PALLADIUS, A. 10 (*Vitae Patrum,* ed. ROSWEYDUS, 951-53; 2ª ed. 957-959; || *P.L.* LXXIV. 284-87).

3. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XV. 15. — PETRUS DE NAT. II. 61.

Paulus Thebaeus primus erem., † 340/41. — Ian. 15, 29.

1. VITA AUCT. HIERONYMO. *Inc. prol.* Inter multos saepe dubitatum est — *Inc.* Sub Decio et Valeriano persecutoribus — *Des.* quam regum purpuras cum regnis (*al.* meritis, *al.* gemmis, *al.* poenis) suis. [6596

**Hieronymi opera* (*P.L.* XXIII. 17-28); || * *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS, 17-20); || *Vita sancti Pauli primi heremite,* s. l. a. post Vitam S. Paulae viduae [Coloniae, 1470?], f. 20ᵛ-26; || MOMBRITIUS, II. 185-87; || *Divi Hieronymi Pauli primi heremite vita,* Salmantice, 1496 (COPINGER, II, 2, p. 310, nº 2971ª) [non vidimus]; || *Epistola Iheronimi et Vita Pauli primi heremite,* Zwollis, 1500 (COPINGER, II, nº 2972), sign. f.16-20ᵛ [non vidimus]; || *Vita S. Pauli primi heremite a B. Hieronymo conscripta* (Venetiis, 1511), f. 1-4ᵛ; || *B. Gregorii Turon. ep. historiarum... libri X* etc. (Parisiis, in aedibus Ascensianis, 1522 [immo vero 1512]), f. 147-48ʳ; || VICELIUS, *Hagiol.* f. 76-79 (omissa parte prologi); || MAIOR (G.), *Vitae Patrum in usum ministrorum verbi... repurgatae* (Witembergae, 1544), f. 64-73; || MALDONATUS (Ioannes), *Vitae sanctorum* (Lugduni, 1561), 259-69; || SURIUS, I (1570), 211-15; (1576), 216-20; (1618), 149-51; (1875), 289-95; || *Act. SS.* Ian. I. 604-7; || CHANTELOU (Cl.), *Bibliotheca patrum ascetica,* IV (Paris. 1663), 327-36; || FUHRMANN (M.), *Acta sincera S. Pauli Thebaei* (Neostadii Austriae, 1760), 33-34 et 63-159.

Exc. Lambecius, *Comment. de bibl. Vindob.* VIII. 343-44; *id.* ed. Kollarius, VIII. 726-28. — Prileszky (I. B.), *Act. SS. Hungariae,* I. 25-33.

2. Carmen. *Inc.* Si cupis o nostrum scitare, docte libellum — *Des.* Ut dentur placidae dona reis veniae. [6597

Anal. Boll. XI. 292-93.

3. Epitomae.

Vinc. Bellov. xii. 86-88. — *Leg. aurea,* c. 15. — Petrus de Nat. ii. 60.

4. Translatio in Ungariam saec. XIV. *Inc.* Plenus dulcedine et semper ineffabili affluens pietate — *Des.* cuius sunt huius deserti sacrificia, qui cum Patre... Amen. [6598

Vita S. Pauli (Venetiis, 1511), f. 5-7; || *Act. SS.* t. c. 608-9; || Prileszky, t. c. 34-40; || Cornelius (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* III. 324-28; || Fuhrmann (M.), *Anonymi hungarici historia de translatione S. Pauli Thebaei* (Pestini, 1799), 75-147.

Exc. Farlati, *Illyr. sacr.* V. 441-42. — Riant, *Exuviae sacrae Cpolitanae,* I. 186-88.

Paulus ep. Tricastinus, † post 374. — Febr. 1.

Vita. *Inc. prol.* Cum inter humani lineamenta corporis — *Inc.* Igitur cum b. Torquatus ep. migrasset ad Dñm — *Des.* medicinam petitionibus praestat honestis, auxiliante Dño... Amen. [6599

Anal. Boll. XI. 375-83.

Paulus ep. Virdunensis, saec. VII med. — Febr. 8.

Vita. *Inc.* Hic igitur ven. pater noster P., illius quondam — *Des.* et in ecclesia S. Saturnini... se sepeliri mandavit; ubi meritis eius praestantur beneficia... Amen. [6600

Act. SS. Febr. II. 175-78; 3a ed. 174-77; || Mabillon, *Acta,* II. 268-75; 2a ed. 257-64. — (**Mut.**) Surius, I (1570), 899-901; (1576), 931-35; II (1618), 86-88; II (1875), 221-27.

Exc. Bouquet, III. 515-16.

Pavacius ep. Cenomannensis, saec. IV. — Iul. 24.

1. Vita (= *Actus pont. Cenomann.* 3). *Inc.* S. Pavatius, natione romanus, ut alii — *Des.* vivere mereamur. Amen. [6601

Mabillon, *Vet. anal.* III. 65-66; 2a ed. 243.

Exc. Cauvin, *Géographie ancienne du dioc. du Mans,* vi.

2. Vita. a. *Inc. prol.* Licet omnium sanctorum veneranda — *Inc.* Tertius Cenomanicae ecclesiae fuit ep. s. P., romana nobilitate ortus — *Des.* usque ad Constantinum imp. [6602

Act. SS. Iul. V. 540-43.

b. *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 2 a. — *Des.* bonis aeternalibus potiri, qui in trinitate perfecta vivit... Amen. [6603

Bosco (Io. a), *Bibl. Floriac.* II. 250-55 et 236*bis*-239*bis*.

3. TRANSLATIO CENOMANNOS SAEC. IX. *Vid.* **Iulianus** ep. Cenom. 6.

Pecinna seu **Perseveranda** v. m. culta in agro Pictaviensi. — Iun. 24, 25, 26.

PASSIO. *Inc. prol.* Egregios sanctarum dilucidare triumphos virginum — *Inc.* Nobilissima igitur v. Pecinna, agnomine et meritis Perseveranda — *Des.* beatitudinis in perpetuum possessores. Celebratur autem depositio... Amen. [6604

Act. SS. Iun. V. 84-87; 3ª ed. VII. 74-76.

Pelagia (al. **Margareta,** dicta **Pelagius**) paenitens Hierosolymis, saec. V (?). — Oct. 8.

1. VITA AUCT. IACOBO DIAC. (?). **a.** (INTERPRETE EUSTOCHIO). *Inc. prol. interpretis* (*versiculi 4*). Verba sacerdotis tanti — *Inc. prol.* Magnas semper Dño nostro gratias referre debemus, qui... Audite ergo miraculum quod gestum est in diebus nostris. Visum est mihi peccatori Iacobo scribere vobis fratribus sanctis — *Inc.* Sacratissimus ep. Antiochiae civitatis convocavit ad se omnes prope se exsistentes episcopos pro certa quadam causa — *Des.* et sic depositae sunt ss. reliquiae eius portatae a ss. patribus. Haec vita meretricis, haec conversatio desperatae; cum qua et Dñus nos faciat invenire misericordiam... Amen. [6605

* *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS, 376-80; || *P.L.* LXXIII. 663-72); || MAIOR (G.), *Vitae Patrum in usum ministrorum verbi ... repurgatae* (Witembergae, 1544), f. 174ᵛ-185 (deest prol. interp., et *inc.* " Quod factum est signum, immo miraculum... „ etc. ut infra); || LIPOMANUS, II, f. 398ᵛ-401ᵛ (deest prol. interpr,); || SURIUS, X (1618), 109-12; || *Act. SS.* Oct. IV. 261-266. — (**Mut.**; deest prol. interpr.) SURIUS, V (1574), 623-28; (1580), 706-10; X (1879), 255-63.

In quibusdam codicibus, quos vidimus (cf. etiam *Catal. Brux.* I. 110, 10°), post prologum interpretis, cui pauca verba subiuncta sunt (" qualiter [*al.* inspicentes qualiter] Pelagia... migravit „), prologus auctoris ita *inc.* " Signum quod factum est, immo miraculum, in diebus nostris, placuit mihi peccatori Iacobo diacono ut scriberem vobis spiritualibus fratribus... „ [6606

b. *Inc. prol.* Magnas semper gratias referre debemus ei, qui... Igitur miraculum quod gestum est in diebus nostris visum est *etc. ut in* 1 a. — *Inc.* Ven. Antiochensis episcopus pro quadam causa vocavit ad se quosdam iuxta se commanentes episcopos — *Des.* et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Haec vita meretricis fuit et conv. desp.; cum qua nobis Dñus omnipotens faciat misericordiam... Amen. [6607

Exc. *Act. SS.* t. c. inter annotata ad Vitam **1 a** (" Cod. O. Ms. 19, P. Ms. 17 et 28 „). — *Catal. Paris.* II. 432, 2°.

c. *Inc. prol.* Magnas Deo gratias referre debemus, qui *etc. ut in* 1 a. — *Inc.* Ven. Antiochenae civitatis episcopus *etc. ut* 1 b. — *Des.* et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Haec namque, sicut in eius gestis audistis, quondam duxit vitam meretricis. Sed subito mirifica conversio super eam descendit, pietate et misericordia nostri redemptoris I. C., qui vivit... Amen. [6608

De qua recensione *Catal. Paris.* II. 237, 1°; III. 234, 67°; 303, 7°.

d. *Inc. prol.* Magnas Dño gratias *etc. ut in* 1 a. — *Inc.* Ven. Antiochenae civitatis episcopus quadam causa me vocavit ad se — *Des.* et in terra *etc. vix non ut in* 1 b. [6609

De qua recensione *Catal. Paris.* III. 475, 20°.

2. Carmen auct. Flodoardo. *Inc.* Huius Pelagiam percepimus urbis alumnam — *Des.* gaudenter in horrea condat. [6610

*Flodoardus, *De Christi triumphis Antiochiae,* ii. 12 (*P.L.* CXXXV. 587-96).

3. Vita auct. Reinero mon. S. Laurentii Leodiensis, libris 2. *Inc. prol.* Exemplar conversionis ac paenitentiae — *Inc. lib. I.* Altiori quodam pro negotio — *Des. lib. II.* corpus pretioso delibutum myrrho terrae mandaverunt. [6611

Pez, *Thes. anecd.* IV, 3. 69-82; || *P.L.* CCIV. 51-62.
Exc. (prologus) Martene et Durand, *Vet. scr. ampl. coll.* I. 962.

4. Epitomae.

Vinc. Bellov. xii. 96, 97. — *Leg. aurea,* c. 150 (145). — Petrus de Nat. ix. 36.

Pelagia mater S. Aredii ab. Lemov., † 586. — Aug. 26.

1. Laudatio. *Inc.* Pelagia vero genetrix b. Aredii... [6612

*Greg. Turon. *Glor. conf.* 102 (104); || *Act. SS.* Aug. V. 825-26, n. 11, 12.

2. Laudatio. *Inc.* B. Pelagia genere nobilissima — *Des.* conquireret victum. Sane de s. ista Pelagia Gregorius Turonensis... ita ait. — *Sequitur libellus* 1. [6613

Act. SS. t. c. 825, n. 8; || *Catal. Paris.* III. 554, 51°.

Pelagius. *Vid.* 1°) **Margareta** seu **Reparata**; 2°) **Pelagia.**

Pelagius I papa, † 561. — Mart. 2.

1. *Lib. pont.* (ed. Duchesne, I. 303; || ed. Mommsen, 155-56). — Petrus de Nat. vii. 121.

2. Narratio. *Inc.* Pelagius papa multae sanctitatis fuit — *Des.* sicut legitur in quadam historia ipsius et in quadam cronica. [6614

De qua Bandinius, *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* II. 289, xxxii.

Pelagius II papa, † 590. — Febr. 8.

* *Lib. pont.* (ed. Duchesne, I. 309; || ed. Mommsen, 160). — Petrus de Nat. vii. 122.

Pelagius m. patronus Constantiae in Helvetia, sub Numeriano. — Aug. 28.

1. Passio. *Inc.* Temporibus itaque Numeriani imp. erat quidam vir — *Des.* abrenuntiantes omnia saeculi huius. Passus est... [6615

Act. SS. Aug. VI. 161-63; || Filz (M.), in *Jahrbücher der Literatur,* LXX (Wien, 1835), Anzeige-Blatt, 49-51.

2. Epitome.

Petrus de Nat. vii. 120.

3. Inventio reliquiarum in Rotwil. *Inc.* Honorabili dño vicario... Iohannes Vallinger... Venerabilis dñe, virtute vestrae commissionis — *Des.* Datum... anno Dñi mcdxii, ind. v. [6616

Act. SS. t. c. 155-58, n. 25-38.

Pelagius m. Cordubae, † 925. — Iun. 26.

1. Passio. *Inc. prol.* Illustre quidem cuiusque operis — *Inc.* Igitur temporibus illis cum saevissima exorta esset tempestas — *Des.* hora x, vi kal. iul., aera dcccclxiii, regnante... Amen. [6617

Divi Eulogii Cordubensis ... opera, ed. Ambrosius Morales (Compluti, 1574), f. 112v-14v; || *Hispan. illustr.* IV (1608), 348-50; || Sandoval (Prud. de), *Antiguedad dela ciudad y iglesia cathedral de Tuy* (1610), f. 66v-74; || Tamayo, *Mart. hisp.* III. 623-25; || *Act. SS.* Iun. V. 206-8; 3a ed. VII. 183-184; || Florez, XXIII. 230-35; 2a ed. 231-36.

2. Passio metrica auct. Hrotsuita. *Inc. prol.* Inclite Pelagi, martyr fortissime Christi — *Inc.* Partibus occiduis fulsit clarum decus orbis — *Des.* Caelitus atque dati semper gavisa patroni. [6618

* *Hrotsuitae opera* (*P.L.* CXXXVII. 1093-1102; || ed. Barack, 63-77); || Tamayo, t. c. 626-36; || *Act. SS.* Iun. V. 209-12; 3a ed. VII. 185-89.

Pelagius, Arsenius et Silvanus erem. in Hispania, saec. X. — Nov. 16.

Vita. *Inc.* Regnante in Legionis regno Ordoneo III — *Des.* et reversi sunt... cum gaudio magno. [6619

Gononus (B.), *Vitae Patrum Occid.* 268-70; || Tamayo, *Mart. hisp.* IV. 620-22 (ultima parte contracta, addito epitaphio).

Pelinus ep. Brundusinus m., † cca. 363. — Dec. 5.

1. Vita. *Inc.* Romano florente imperio, dum vir Dñi Constantinus — *Des.* Tunc Cyprius ep... honorifice collocavit. Ibi florent orationes eorum... Amen. [6620

[Arola (F.)], *Vita S. Pelini ep. et m. Item S. Dionisii epistola de morte apostolorum* (Venetiis, 1543), sign. B-C.4ᵛ; || Ughelli, IX. 14-31; 2ª ed. 12-24; || Silvestri (B. de), *Esame apologetico su la vita e passione di S. Pelino mart.* (Prato, 1887), 148-204.

2. Miracula. *Inc.* Tempore quo Transaricus Valvensem regebat ecclesiam — *Des.* spatium habeat spiritum resumendi — *Inc. carmen.* Qui Dñi cunctos — *Des.* posuit cum laude sepulcro. [6621

Arola, t. c. sign. D-D.4; || Ughelli, IX. 32-39; 2ª ed. 24-29.

Pellegrinus = Peregrinus.

Peregrinus ep. Amiternensis. *Vid.* Cetheus.

Peregrinus, Herculanus et Flavianus mm. Anconae, sub Diocletiano. — Mai 16.

Passio. *Inc.* Sub Diocletiano imp. et Anolino proconsule in civitate Dorica — *Des.* nec ultra daemon hominem vexare potuit. [6622

Act. SS. Mai III. 565-67; 3ª ed. 562-63.

Peregrinus ep. Autisiodorensis m., saec. III. — Mai 16.

1. Vita. a. *Inc.* Tempore illo (*al.* Tempore Valeriani et Gallieni, *al.* Tempore Antonini imp.) cum se pestifera barbarorum rabies — *Des.* dicitur fuisse sepultus. Martyrizatus est autem .. Amen. [6623

Labbe, *Bibl. mss.* I. 526-28; || *Act. SS.* Mai III. 563-64; 3ª ed. 560-61; || Duru, *Bibl. hist. de l'Yonne*, I. 123-26; || Molard (F.), *Études hagiographiques* (1896), 106-12 (= Bulletin de la Société des sciences ... de l'Yonne, L, Sciences historiques, 622-28). — Cf. *Anal. Boll.* I. 510, 22°; *Catal. Brux.* II. 271, 42°.

b. (epitome). *Inc.* Tempore illo *etc. ut* 1a. — *Des.* dicitur fuisse ibidem sepultus. [6624

Brev. Autisiodorense an. 1483; || Narbey, *Supplément aux Acta SS.* I. 472.

2. Vita. *Inc.* S. Peregrinum, b. Sixti... intercessionibus — *Des.* Aemiliano et Basso coss. [6625

Hist. ep. Autisiod. 1 (Labbe, t. c. 411-12; || Duru, t. c. 309-12; || *P.L.* CXXXVIII. 219-21).

Exc. Molard. *Études*, 104-5 (= Bulletin, l. c. 620-21).

3. Epitomae.

Vinc. Bellov. xi. 75. — Petrus de Nat. v. 5.

Peregrinus cultus Calatabellotae in Sicilia, (saec. I). — Ian. 30, Aug. 18.

Vita. *Inc.* Post passionem, resurrectionem et ascensionem Dñi N. I. C. — *Des.* et sanabantur ab infirmitatibus suis. [6626

Act. SS. Ian. II. 1153-54; 3ª ed. III. 758-59. — (Mut.) Caietanus, *Vitae SS. Sicul.* I. 37.

Peregrinus erem. Camaldulensis, † 1291/92. — Iun. 3.

REVELATIONES, AUCT. SIMONE INCLUSO CAMALDUL. *Inc. prol.* Dum amabilem caritatem — *Inc.* Cum itaque idem frater P. saepius animo cogitaret suo... [6627

EXC. (nempe quae reperta sunt) MITTARELLI, *Annal. Camaldul.* V. 185-87.

Peregrinus a Fallerono Ord. Min., † 1221. — Mart. 27.

BARTHOLOMAEUS DE PISIS, *De conformitate*, lib. I, conf. VIII, part. II (ed. Mediol. 1513, f. 62-62v).

Peregrinus Latiosus seu de Forlivio Ord. Serv. B. M., † 1345. — April. 30.

1. VITA AUCT. VITALI DE AVANTIIS. *Inc.* Anno MCCCXLV kal. mai migravit ad caelum — *Des.* eiusdem protectionem e caelo sortiri mereamur. Amen. [6628

Foroliviensis Canonizationis B. Peregrini Latiosi. Positio super dubio an constet de virtutibus... (Romae, 1719), Summarium, 7-8; || CANALI (B. A. M.), *Vita del B. Pellegrino Laziosi da Forlì* (Lucca, 1725), 165-67.

2. VITA AUCT. NICOLAO BURGENSIO. *Inc.* B. Peregrino patria fuit civitas Romandiolae — *Des.* debitas egit gratias. [6629

Act. SS. April. III. 837-39; 3a ed. 847-48; || *Foroliviensis Canonizationis...* Positio super reassumptione causae (Romae, 1693), Summarium, 4-7; || *Foroliviensis Canonizationis...* (Romae, 1719), l. c. 13-17; || CANALI, l. c. 173-82.

Peregrinus erem. prope Mutinam. — Aug. 1.

VITA. *Inc.* Ad laudem igitur et gloriam Dei omnipotentis, qui tempore non concluditur — *Des.* Fuit facta canonizatio... necnon et basilicae dedicatio. [6630

Act. SS. Aug. I. 77-80.

Peregrinus m. Romae. *Vid.* **Eusebius, Pontianus,** etc.

Perfectus presb. m. Cordubae, † 850. — April. 18.

PASSIO. *Inc.* In nomine Dñi. Regnante in perpetuum Dño N. I. C. — *Des.* inhiberi suppliciter exoraret. [6631

* EULOGIUS, *Mem. SS.* II. 1 (*P.L.* CXV. 765-70); || SURIUS, IV (1618), 187-188; || *Act. SS.* April. II. 585-86; 3a ed. 581-83.

Pergentinus et Laurentinus mm. Aretii, sub Decio. — Iun. 3.

1. PASSIO. *Inc.* In diebus Decii caesaris urbis Romae multae persecutiones erant — *Des.* prope fluvium qui dicitur Castrum. Passi sunt autem... Amen. [6632

Act. SS. Iun. I. 272-73; 3a ed. 266-67. — (Mut.) SURIUS, III (1572), 457-459; (1579), 562-63; VI (1618), 41-42; VI (1877), 94-97.

2. Epitome.

Petrus de Nat. v. 80.

Perpetua et Felicitas et soc. mm. in Africa, † 203. — Mart. 7.

1. Passio. *Inc. prol.* Si vetera fidei exempla — *Inc.* Apprehensi sunt adolescentes catechumeni Revocatus et Perpetua conserva eius — *Des.* nisi ipsa voluisset. O fortissimi ac bb. martyres... Amen. [6633

Holstenius (L.), *Passio ss. mm. Perpetuae et Felicitatis*, ed. P. Possinus (Romae, 1663), 1-37; ‖ Holstenius (L.), *Passio SS. Perpetuae et Felicitatis*, ed. H. Valesius (Paris. 1664), 1-37; ‖ *Act. SS.* Mart. I. 633-38; 3ª ed. 632-636; ‖ *Lactantii de mortibus persecutorum liber. Accesserunt Passiones SS. Perpetuae* etc. (Oxonii, 1680), 1-38; ‖ Ruinart (1689), 82-96; (1713), 92-102; (1731), 80-88; (1802), I. 202-24; (1859), 137-46; ‖ Orsi (I. A.), *Dissertatio apologetica pro SS. Perpetuae, Felicitatis et sociorum mm. orthodoxia* (Florentiae, 1728), 1-15; ‖ Gallandius, II. 174-80; ‖ Olshausen (H.), *Historiae ecclesiasticae veteris monumenta* (Berolini, 1820), 96-116; ‖ Münterus (Fr.), *Primordia ecclesiae africanae* (Hafniae, 1829), 227-50; ‖ *P.L.* III. 13-58; ‖ Pillet (A.), *Les Martyrs d'Afrique. Histoire de Ste Perpétue et de ses compagnons* (Lille-Paris, 1885), 441-60; ‖ Harris (J. Rendel) and Seth K. Gifford, *The Acts of the martyrdom of Perpetua and Felicitas* (Cambridge, 1890), 38-68; ‖ Robinson (J. Armitage), *The Passion of S. Perpetua* (Cambridge, 1891 = Texts and Studies... I, 2), 60-94; ‖ Franchi de' Cavalieri (P.), *La Passio SS. Perpetuae et Felicitatis* (= Römische Quartalschrift, Fünftes Supplementheft, Rom, 1896), 104-48. — **Var. lect.** *Anal. Boll.* XI. 279-82.

2. Passio. *Inc.* Facta persecutione sub Valeriano et Gallieno coss., comprehensi sunt ven. viri iuvenes Satyrus et Saturninus — *Des.* gloriosum agonem impleverunt. Horum ergo famosissimorum et bb. mm., sanctissimi fratres, qui passi sunt sub Valeriano et Gallieno imp... quod est benedictum in saec. saec. Amen. [6634

Holstenius, *Passio* (Paris. 1664), 78-87; ‖ Aubé (B.), *Les Chrétiens dans l'empire romain...* 2me éd. (Paris, 1881), 521-25; ‖ Pillet, t. c. 460-66; ‖ *Catal. Brux.* I. 158-61; ‖ Harris, t. c. 70-73; ‖ Robinson, t. c. 100-103.

Aliquando (cf. *Catal. Brux.* l. c.) *inc.* « Apud Africam, in civitate Tu<bu>rbitanorum, facta persecutione... » [6635

3. Passio. *Inc.* Valeriano et Gallieno coss., missa in christianos persecutione violenta — *Des.* et Dñi aspectibus praesentavit. Horum ergo bb. martyrum victorias, qui Valeriano et Gallieno imp... Dño commendetur, qui vivit et regnat in saec. saec. Amen. [6636

De qua *Catal. Paris.* II. 495, 3°; *Anal. Boll.* XVII. 104-5, 61°.

4. Epitomae.

Leg. aurea, c. 173 (168), pars altera. — Petrus de Nat. iii. 182. — Hilarion Mediolanensis, f. 24v-25.

Perpetua mater S. Nazarii martyris, saec. I. — Aug. 4.

VITA. *Inc. prol.* Celeberrima memoria triumphorum — *Inc.* Bb. igitur Perpetua, civis Romana — *Des.* in proprio praedio; ubi hodieque plurimis miraculorum signis... Amen. [6637

Catal. Paris. II. 473-76.

Perpetuus ep. Traiectensis, saec. VII in. — Nov. 4.

VITA AUCT. AEGIDIO AUREAEVALLENSI (*Gesta ep. Leodiensium,* I, c. 35). *Inc.* Igitur post discessum b. Gondulphi — *Des.* meritis b. Perpetui receperunt vivam. [6638

CHAPEAVILLE, *Gesta pontif.* I. 64-65; || *Act. SS. Belgii,* II. 318, n. 3-5; || HELLER (I.), in *MG.* Scr. XXV. 29; || *Act. SS.* Nov. II, 1. 294, n. 8-10.

Perseveranda. *Vid.* **Pecinna.**

Petrocus ab. in Cornubia, saec. VI. — Iun. 4.

1. VITA. *Inc.* B. igitur Petrocus natione Cumber ex regali ortus prosapia — *Des.* et ossa... habent efficaciam. Cuius nobis gloriosa merita suffragentur apud Christum, qui cum Patre... Amen. [6639

Ex ms. Parisino lat. 9889. Huius Vitae epitomen exhibet Vita **2**.

2. *Inc. ut* 1. — *Des.* caelos penetrare meruit II non. iun. [6640

CAPGRAVIUS, f. 266-67; || *Act. SS.* Iun. I. 400-401; 3a ed. 392-93.
Exc. USSERIUS (I.), *Britannicarum ecclesiarum antiquitates* (1639), 563; 2a ed. (1687), 292.

Petronilla v. Romana, saec. I. — Mai 30.

1. PASSIO (SS. PETRONILLAE ET FELICULAE). *Vid.* **Nereus et Achilleus,** 1. III; *cf. etiam ibid.* 1. IV.

2. EPITOMAE etc.

VINC. BELLOV. X. 38. — *Leg. aurea,* c. 78 (73). — PETRUS DE NAT. V. 69. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 70.

Petronius ep. Bononiensis, † cca. 450. — Oct. 4.

1. VITA. *Inc. praeambulum.* Incipitur summi caelorum regis alumni — *Inc.* In exordio huius historiae primum — *Des.* ad societatem supernorum civium feliciter pervenire valeamus, praestante... Amen. [6641

Act. SS. Oct. II. 454-63 (deest praeambulum); || MELLONI (G. B.), *Atti o memorie di S. Petronio* (Bologna, 1784), 139-50 (omissa parte praeambuli); || ID. *Atti degli uom. ill. in Bologna,* I, 1 (1786), 521-32 (item).
Exc. MOLINIER et KOHLER, *Itin. Hieros.* II, 1. 145-46.

2. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXI. 25; || MOMBRITIUS, II. 201v. — PETRUS DE NAT. IX. 20.

3. VITA AUCT. ZACHARIA ENRIGHETTO. *Inc. prol.* De imperiali origine... Hanc precor ut primum — *Inc.* Petronius Bononiensis ep., ut in antiquis historiis legimus — *Des.* Hactenus; at finem tempora longa manent. [6642

EXC. MELLONI, tt. cc. (1784), 150-52; (1786), 532-34.

4. INVENTIO RELIQUIARUM (S. PETRONII ET ALIORUM) AN. 1141. *Inc.* Cum omnis eloquentiae praeclara urbs Bononia — *Des.* eorum consortia sine fine mereamur consequi, annuente ipso Dño... Amen. [6643

Act. SS. t. c. 466-68; || MELLONI, tt. cc. (1784), 156-59; (1786), 538-41.
EXC. MELLONI, *Atti degli uom. ill. in Bologna,* II, 1 (1773), 295-96.

Petrus apostolus. — Iun. 29.

1. SCRIPTA PSEUDO-CLEMENTINA, INTERPRETE RUFINO. **I.** RECOGNITIONUM LIBRI 10. *Inc. prol. interpr.* Tibi quidem, Gaudenti, nostrorum decus insigne doctorum — *Inc. lib. I.* Ego Clemens in urbe Roma natus — *Des. lib. X* non minorem ei gratiam quam apostolo exhiberet. [6644

APPENDIX (BREVIS). *Inc.* Quibus cognitis — *Des.* sanitati restituit. [6645

Paradysus Heraclidis, Epistola Clementis, Recognitiones Petri apost. etc., ed. IACOBUS STAPULENSIS, pars II (Paris. 1504), f. 37ʳ, 40ᵛ-112 (deest appendix; omissis primis verbis, prologus *inc.* " Opus quod olim... ,"); || SICHARDUS (I.), *Divi Clementis recognitionum libri X* (Basileae, 1526), I. 1-174; (Basileae, 1536), 1-136; || ID. *Divi Clementis opera* (Paris. 1544), f. 1-56ᵛ; *id.* (Colon. 1547), f. 1-186ᵛ (deest appendix); *id.* (Colon. Agripp. 1562 et iterum 1563), f. 1-151 (deest appendix); *id.* (Paris. 1568), f. 1-120ᵛ (desunt prol. et appendix); || GRUTERUS (L.), *Clementina, hoc est B. Clementis... opera* (Colon. 1569), 1-156 (om. prologo Rufini); || COTELERIUS, *SS. Patrum qui temporibus apostolicis floruerunt opera,* I (1672), 397-524; (1698), 485-596; (1700), 485-596; (1724), 491-602; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), II. 384-463 (deest appendix); || GERSDORF (E. G.), *Bibliotheca patrum latinorum ecclesiasticorum selecta,* I (Lipsiae, 1838), 1-254; et inde seorsim, ID. *S. Clementis Romani Recognitiones* (Lipsiae, 1838), 1-254; || *P.G.* I. 1205-1454.
EXC. GRABIUS (I. E.), *Spicilegium SS. Patrum* (Oxoniae, 1698, et iterum 1700, et iterum 1714), I. 299 (sola appendix).

II. EPISTULA AD IACOBUM. *Inc.* Clemens Iacobo dño (*al.* fratri Dñi)... Notum tibi facio, dñe, quia Simon Petrus — *Des.* Sed et nunc exponere iam quae praecepit (*al. add.* Dño opem ferente), incipiam. [6646

APPENDIX. *Inc.* Paenitemini, inquit, et veram agite paenitentiam — *Des.* atque regni eius mereamur esse consortes. [6647

IACOBUS STAPULENSIS, t. c. f. 37ᵛ-40 et 112ᵛ-16; || [MERLINUS (I.)], *Concilia generalia* (Paris. 1524), I, f. 3ᵛ-8ᵛ; *id.* (Colon. 1530), I, f. 3-7ᵛ; || SICHARDUS, t. c. (1526), II. 3-10 et 25-34; (1536), 139-52; (1544), f. 65-70ᵛ; (1547), f. 200-217ᵛ; (1562 et 1563), f. 172ᵛ-86ᵛ; (1568), f. 132ᵛ-44ᵛ; || *Epistolae aliquot illustres...* (Augustae Vindel. 1529), f. 7-14ᵛ (om. appendice); || * *Conciliorum collectiones* (ed. P. CRABBE, Colon. 1538, I, f. 14-19ᵛ; || MANSI, I. 91-108); || BIBLIANDER (Th.), *Christiana et catholica doctrina, fides, opera, ecclesia divi Petri apostoli* (Basileae, 1550), 121-39 (om. appendice); ||

GRUTERUS, t. c. 346-59; || *Epistolarum decretalium summorum pontificum* tomus I (Romae, 1591), 1-15; || BLONDELLUS (D.), *Pseudo-Isidorus et Turrianus vapulantes* (Genevae, 1628), 1-25; || COTELERIUS, t. c. (1672), 541-46; (1698), 611-14; (1700), 611-14; (1724), 617-20 (om. app.); || *S. Leonis Magni opera*, ed. P. et H. BALLERINII, III (Venetiis, 1757), 454-64 (om. app.); || *P.L.* LVI. 731-40 (om. app.); || *P.L.* CXXX. 19-38; || *P.G.* II. 31-56 (om. app.); || HINSCHIUS (P.), *Decretales Pseudo-Isidorianae* (Lipsiae, 1863), 30-46; || FRITZSCHIUS (O. F.), *Epistola Clementis ad Iacobum ex Rufini interpretatione* (Turici, 1873), 6-18 (om. app.).

2. PASSIO SS. PETRI ET PAULI ADSCRIPTA S. AMBROSIO (= HEGESIPPI, QUI DICITUR, *De bello Iudaico* SEU *De excidio urbis Hierusal.*, lib. III, c. 2). *Inc.* Erant tunc temporis Romae Petrus et Paulus doctores christianorum — *Des.* alter cruce, alter gladio necati sunt. [6648

Aegesippi... historia de bello iudaico, ed. Iac. FABER STAPULENSIS (Paris. 1510), f. 34-34v [libellus saepe postea seorsim recusus est]; || SURIUS, III (1572), 855-57; (1579), 960-61; VI (1618), 351; VI (1877), 626-28; || LA BARRE (L. de), t. c. f. 147v-48; || *Bibl. patr. Paris.* (1644), VII. 461-63; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), V. 1161; || MAZOCHIUS (A. S.), *Commentarii in vetus marmoreum s. Neapolitanae ecclesiae kalendarium*, III. 855-68; || GALLANDIUS, VII. 700-701; || *S. Ambrosii opera*, II (Venetiis, 1781), appendix, 103-5; || *P.L.* XV. 2068-69; || *Hegesippus de bello Iudaico*, ed. C. F. WEBER et I. CAESAR (Marburgi, 1864), 170-73; || *S. Ambrosii opera*, P. A. BALLERINI, VI (1883), 115-19.

In multis codicibus (cf. LIPSIUS, *Die apokr. Apostelgeschichten*, I. 207; II, 1. 194-95), non solum post ultima verba (" necati sunt ") adiuncta saepe est brevis narratio de morte Neronis, quae in aliis exemplaribus aliis verbis conscripta est, — sed etiam prima Passionis verba aucta vel mutata sunt; porro Passio alias *inc.* vel " In diebus illis erant Romae... " [6649

vel " Tempore (*al. add.* igitur) Neronis Caesaris erant Romae salutiferi doctores... " [6650

vel " Erant Neronis tempore Romae... " [6651

vel " Eo tempore, quo romani sceptra imperii... praeferendo virtutem, erant tunc temporis Romae... " [6652

vel " Demens Nero cum Iudaeorum bello affectam... ut ei debitus finis appropinquaret. Erant tunc temporis Romae... " [6653

vel " Ego Marcellus... scripsi. Erant tunc temporis Romae... " [6654

3. PASSIO ADSCRIPTA LINO EP. *Inc.* Post multimoda et multifaria viae vitaeque salutaris documenta — *Des.* confortati saepe visione b. P-i apost., glorificantes Dñm Deum... Amen. [6655

LIPSIUS, *Acta apost. apocr.* I (1891), 1-22. — (**Mut.** paululum) FABER STAPULENSIS (Iac.), S. Pauli epistolae XIV... Accedit in fine *Linus episcopus de passione Petri, de passione Pauli...* (Paris. 1512), f. 263-65v; *id.* (Paris. 1515), f. 259-61v; *id.* (Paris. 1517, et iterum 1531), f. 209-11; || [MALERBAULT (G.)], *D. Lini Romanorum pontificis secundi de sui predecessoris divi Petri... passione libellus...* (Paris. 1566), f. 6v-20v; || *Bibl. patr. Paris.* (1575), II. 231-38; || LA BARRE (L. de), *Hist. christ. vet. patrum* (1583), f. 51-53; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), II, 1. 67-70. — Aliquando praefixus est prologus **10**.

4. Actus Petri cum Simone. *Inc.* Pauli tempus demorantis Romae et multos confirmantis — *Des.* Sic autem Nero timore accepto... Pax omnibus fratribus... [6656

Lipsius, *Acta,* t. c. 45-103 (quaedam desunt in medio libello; cf. *ibid.* 87-91).

Exc. Lipsius, *Die apokr. Apostelgeschichten,* II, 1. 120-24, 127-34, 261 not., 266-69 not. (codex *V*).

5. Passio SS. Petri et Pauli auct. Pseudo-Marcello. **a.** *Inc.* Cum (*al.* In tempore illo cum... *vel similia*) venisset Paulus (*al. add.* in urbem) Romam, convenerunt ad eum omnes Iudaei — *Des.* in via Ostiensi (*al. add.* ab urbe Roma) miliario II; ubi (*al.* ibi) praestantur beneficia... Amen. [6657

Additamenta. **I.** Ego Marcellus... quae vidi scripsi. [6658

II. *Inc.* (*post* miliario II). Dehinc elapsis a passione ss. apostolorum 200 fere et 50 annis — *Des.* Ad quorum sacra vestigia... consequuntur effectum. Passi sunt... Amen. [6659

Passio Petri et Pauli apostolorum, s. l. a. (Hain, 12454), sign. a.ij^{r} med.-b.5^{v} (adest appendix I); || [Nausea (Frid.)], *Anonymi philalethi eusebiani in vitas apostolorum rhapsodiae* (Colon. 1531), f. 1-8^{v} (adest appendix II); || Florentinius (F. M.), *Vetustius occidentalis ecclesiae martyrologium* (1668), 103-11 (adest app. I); || Fabricius, *Cod. apocr. Novi Test.* III (1743), 632-53 (item); || Giles, *Cod. apocr. Novi Test.* (1852), 483-502 (item); || Lipsius, *Acta,* t. c. 119-77 (adsunt in ultimis notis appendices I et II).

Exc. Ludovicus Iacob a S. Carolo, *Bibliotheca pontificia* (Lugduni, 1643), 489 lin. 9 - 491 (initium Passionis; praecedit pars II Passionis SS. **Nerei et Achillei**).

In quibusdam codicibus huic Passioni praefixum est initium Passionis brevioris S. Pauli apost.; vid. supra **Paulus** apost., 2 b.

Editioni principi praefixum est prooemium (sign. a.ij-a.ij^{v}), quod *inc.* " B. Petrus apostolus et princeps apostolorum, Antiocenus " — et *des.* " Christum praedicare coepit. " [6660

Prologus. *Inc.* In universo orbe terrarum quantas virtutes... [6661

Bibl. Casin. III. Floril. 240. — Alium prologum vid. infra, **10.**

b. (Epitome). *Inc.* Tempore illo cum Petrus et Paulus semina vitae aeternae — *Des.* in loco qui dicitur Ad Catacumbas; ubi praestantur multa mirabilia... Amen. [6662

Exc. Lipsius, *Die apokr. Apostelgesch.* II, 1. 292. — Id. *Acta,* t. c. LXXXII.

6. Passio (compilata ex 1, 2, 3 [5], etc.). **a.** *Inc. prol.* (*in Passiones apostolorum*). Licet plurima de apostolicis signis — *Des.* sumamus exordium. — *Inc. Passio.* Igitur post corporeum dñicae nativitatis adventum — *Des.* α) totius urbis veneratione celebratur in pace. [6663

vel β) quorum fides et devotio meritis S. Petri ex omni parte confirmata est in nomine Dñi N. I. C... Amen. [6664

(des. α) Lazius (W.), *Abdiae hist. certam. apost.* (Basileae, 1552), sign. b.6ᵛ et pag. 1-13; ‖ Id. ed. Ioh. Faber (Paris. 1560), f. 1-14ᵛ; ‖ Id. ed. Th. Beauxamis (Paris. 1566 et iterum 1571), f. 1-14ᵛ; ‖ Id. (Coloniae, 1569 et iterum 1576), 1-38; ‖ La Barre (L. de), *Hist. christ. vet. patrum* (1583), f. 15ᵛ-19; ‖ Fabricius, op. c. II (1719), 390-92 et 402-41; ‖ Giles, *Cod. apocr. Novi Test.* (1852), 256-77; cf. Notes, lv-lvi (ibi prologus). — Prologum, qui in his omnibus libris legitur, composuit Lazius, qui nempe prologum genuinum exscripsit, paucis mutatis et fine rescisso, subiunxitque, quibusdam etiam mutatis, clausulam Passionis SS. Simonis et Iudae apost.

(des. β) Mombritius, II. 196-200ᵛ (in hac recensione plura tum in fine, tum in medio libello leguntur excerpta ex **3**).— **Exc.** (quidam loci ex **3** in sola hac recensione exscripti) Lipsius, *Die apokr. Apostelgesch.* II, 1. 101, 387-388; cf. I. 135, 173. — *Catal. Brux.* I. 210-11, 36°.

Exc. Vid. ad des. β. — *Act. SS.* Iun. V. 424-28; 3ª ed. VII. 387-90 (recensio α, dempto initio). — Lipsius, *Die apokr. Apostelgesch.* I. 118, not. 1 (prologus); cf. *ibid.* 157.

b. (EPITOME). *Inc. prol. ut in* 6 a. — *Inc.* Igitur in diebus illis (*al.* Tempore illo) surrexit quidam Simon — *Des. ut* 6 a β. [6665

De qua Lipsius, *Die apokr. Apostelgesch.* I. 126, 134, 152, 160, 172; II, 1. 290, 384-85. — Est ubi praefixus sit prologus **10**.

c. *Inc.* Tempore igitur Neronis (*cf. nº 6650*) — *Des. ut* 6 a β. [6666

De qua *Anal. Boll.* VIII. 147, 65°; cf. Lipsius, op. c. II, 1. 386.

7. Passio SS. Petri et Pauli (compilata ex 2 et 5?). *Inc.* In diebus illis (*al. om.* In d. i.) cum introissent Romam b. Petrus et b. Paulus — *Des.* Simon autem deductus est in infernum. Nam qui in Christo credunt... Amen. [6667

Lipsius, *Acta,* t. c. 223-34. — Est ubi praefixus sit prologus **10**.
Exc. Lipsius, *Die apokr. Apostelgesch.* II, 1. 371-74 („ Flor. „).

8. Passio SS. Petri et Pauli (compilata ex 2 et ex Eusebii [Rufini] *Hist. eccl.,* lib. ii). *Inc.* Cum fides Dni et Salvatoris nostri I. C. per omnium cresceret mentes — *Des.* in via Ostiensi sepultum est. Passi sunt... Amen. [6668

Bibl. Casin. III. Floril. 238-40. Cf. Lipsius, op. c. II, 1. 196-97.

9. Passio (compilata ex 1 et 6). *Inc. prol. ut in* 6. — *Inc.* Igitur post b. et gloriosam Dñi N. I. C. ascensionem... surrexit quidam Simon — *Des.* vitae exitum tulit. Petrus itaque et Paulus apostoli Dei passi sunt... Amen. [6669

De qua *Catal. Brux.* I. 26-27, 21°.

10. Prologus. *Inc.* Simon qui interpretatur oboediens — *Des.* cuius natalicium iii kal. iul. celebratur. [6670

* *Breviarium apostolorum* (vid. supra **Apostoli**, 4); ‖ Lipsius, op. c. II, 1. 239, not.; ‖ *Anal. Boll.* XI. 253, 1°.

11. De Passione SS. Petri et Pauli epistula Pseudo-Dionysii Areopagitae ad Timotheum. *Inc.* Saluto te divinum discipulum et

filium — *Des.* et sciverunt quod caput (*al.* corpus) erat Pauli immaculati, qui fuit servus et discipulus Dñi N. I. C... Amen. [6671

MOMBRITIUS, II. 194v-96; || [AROLA (F.)], *Vita S. Pelini ep. et m. Item S. Dionisii epistola de morte apostolorum* (Venetiis, 1543), sign. D.4v-D.6 (deest ultima pars, et *des.* : " quod petebat, adeptus est, spiritum geminum; quem decet gloria... Amen "); || FOGGINIUS (P. Fr.), *De romano divi Petri itinere et episcopatu* (Florentiae, 1741), 27-36; || MARTINUS (I. P. P.), apud PITRA, *Analecta sacra*, IV (Paris. 1883), 261-71 in infimis pagellis; || *Catal. Brux.* I. 309-13.

Est ubi (cf. *Catal. Brux.* l. c.) *inc.* " Saluto te, Timothee, discipule b. Pauli... " [6672

12. VITAE FRAGMENTA. *Inc.* Quem dicunt homines esse filium hominis — *Des.* coram cunctis ei manus imposuit et benedictionibus apostolicis convenienter locuple| [6673

De quibus G. B. DE ROSSI, *Bullettino di archeologia cristiana*, ser. 3a, an. IV (1879), 142-46.

13. EPITOMAE.

* *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 118; || ed. MOMMSEN, 2-4). — ADO, *De festiv. apost.* — NOTKERUS, 29 iun. — VINC. BELLOV. x. 12-15. — *Leg. aurea*, c. 89 (84). — PETRUS DE NAT. VI. 22.

14. CARMINA AUCT. FLODOARDO. **I.** *Inc.* Alma tropaea piosque crucis per bella triumphos — *Des.* et gloria palmae. [6674

II. *Inc.* Pluribus admissis caelorum ad gaudia sanctis — *Des.* Inclita subiectum disponunt iura per orbem. [6675

* FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, l. 1 et 3 (*P.L.* CXXXV. 597-606).

15. PASSIO METRICA SS. PETRI ET PAULI. *Inc. prol.* Praesul amande Leo, hic valeas per saecula multa — *Inc. Passio.* Claviger aeternae — *Des.* Ut Petro precibus consociere piis. — *Inc. fata Neroniana.* Exitium postquam laetus Nero forte peregit — *Des.* Dissimiles merito dissimilesque loco. [6676

HARSTER (G.), *Novem Vitae SS. metricae* (1887), 1-12.
Exc. DÜMMLER (E.), in *Neues Archiv*, V. 630-31.

16. EPIGRAMMATA SUPER OPERIBUS S. PETRI. *Inc.* De prima Petri vocatione. Auspiciis primis Simon — *Des.* Docturus Romam post venerandus abit. [6677

HARSTER, t. c. 12-14.

17. CARMEN DE GESTIS SS. PETRI ET PAULI AUCT. AMATO MON. CASINENSI, libris 4.

Exc. TOSTI (L.), *Storia della badia di Monte-Cassino*, I (1842), 418-19. — DÜMMLER, in *Neues Archiv*, IV. 181-83.

18. GESTA PETRI ET PAULI ANTIOCHIAE (CONVERSIO THEOPHILI PRINCIPIS). *Inc.* Cum bb. apostolorum Petri et Pauli et ceterorum fama et

doctrina — *Des.* in cathedram patriarchatus devotissime... sublimaverunt, ipso adiuvante... Amen. [6678

MOMBRITIUS, I. 158-60.

19. ITER TARENTINUM SS. PETRI ET MARCI. *Inc.* Post gloriosam Dñi N. I. C. in caelum ascensionem — *Des.* filiaque nihilominus fieret modis omnibus veritatis. Amen. [6679

[IO. BAPT. DE ALGERITIIS], *Officium B. Cataldi archiep. Tarentini* (1555), sign. I.4-K.3.

20. DE VINCULIS S. PETRI. **a.** (EPISTULA PSEUDO-HIERONYMI). *Inc.* Saepissimo rogatu, o virgo Christi Eustochium — *Des.* non praevaleant secundum verbum tuum, Dñe... Amen. [6680

* *Hieronymi opera* (*P.L.* XXX. 226-32).

b. *Inc.* Simon Ioannae filius, Petrus a petra vocatus — *Des.* laudantes unum verum Deum in Trinitate... Amen. [6681

*Homiliarius seu sermones, qui feruntur a Paulo diacono (*al.* ab Alcuino) collecti [saepius recusi, sub variis titulis, saec. XV et XVI]; || *P.L.* XCV. 1485-89.

c. *Inc.* Sollemnem observantiam festivae huius diei a ritibus gentilium, superstitionem in religionem commutans, suscepit ecclesia Dei — *Des.* laqueis eius ereptus est. Ecce, dd., exposita est nobis causa hodiernae celebritatis... [6682

De quo sermone cf. *Catal. Paris.* I. 470, 67°; *Anal. Boll.* XVII. 73, 1 aug. etc.

d. *Inc.* Huius diei observantiam a ritibus gentilium mutuata est ecclesia fidelium — *Des.* Qui autem de urbe pacis haec legerint, in senatu caeli consulant. [6683

Exc. *Act. SS.* Iun. V. 451 (3ª ed. VII. 412), n. 112. — *Anal. Boll.* I. 617-18.

e. *Inc.* Festum s. Petri apost., quod ad Vincula dicitur, quadruplici de causa — *Des.* hodierna oratio postulat. [6684

Leg. aurea, c. 110 (105); sequitur narratio desumpta ex Miraculis B. V. Mariae (" Quod autem per claves... omnibus enarravit "); || MOMBRITIUS, II. 223ᵛ-25 (omissa narratione illa).

f. (EPITOME NARRATIONIS 20 e).

PETRUS DE NAT. VII. 3.

g. *Inc.* Notandum est, ff. cc., qua de causa celebretur festivitas — *Des.* sanitatum beneficia praestantur, largiente Dño. [6685

* *Bedae opera* (*P.L.* XCIV. 498). — Haec narratio, quae a reliquis prorsus diversa est, desumpta est ex Passione S. Alexandri papae.

21. MIRACULA AUCT. GREGORIO TURON. *Inc.* Petrus apost. ob humilitatem docendam — *Des.* sustinere dicuntur. [6686

* GREG. TURON. *Glor. mart.* 27 (28).

22. TRANSLATIO BRACHII S. PETRI CAESARAUGUSTAM SAEC. VI EXTR. ET INDE AD MONASTERIUM S. PETRI DE TABERNA. *Inc. prol.* O fidelis orator, quamvis animus tuus — *Inc.* Ven. pater Davidius suo tempore praeerat — *Des.* quam in mente retine. [6687

PELLICER DE OSSAU Y TOVAR (J.), *Annales de la monarquia de España* (Madrid, 1681), 3-8; || LAMBERTO DE ZARAGOZA, *Teatro historico de las iglesias del regno de Aragon,* I (Pamplona, 1780), 316-34.

EXC. BLANCAS (Hier.), *Aragonensium rerum commentarii* (Caesaraugustae, 1588), 6-9; || ID. in *Hispan. illustr.* III (1606), 579-81.

23. CONSECRATIO ALTARIS SS. PETRI ET PAULI IN ABBATIA S. DIONYSII AN. 754. *Vid.* **Dionysius** ep. Paris. 2, v.

24. CINERES SS. PETRI ET PAULI TRANSLATI CLUNIACUM SAEC. X. *Vid.* **Hugo** ab. Cluniac. 5.

25. INVENTIO IN MONASTERIO TULLENSI S. MANSUETI SAEC. XI EXTR. ET MIRACULA. *Vid.* **Mansuetus**, 8.

26. MIRACULA MALMUNDARII FACTA SAEC. XI ET XII. *Vid.* **Quirinus** m. in pago Vulcassino, 3.

27. MIRACULA SLESVICI FACTA AN. 1252. *Inc.* Anno Dñi MCCLII, regnante Christoforo rege — *Des.* et anno Dñi ut supra. [6688

LANGEBEK, *Scr. rer. Dan.* V. 581-82; || WAITZ (G.), in *MG.* Scr. XXIX. 243-44.

Petrus Abrincensis mon. Saviniacensis, † cca. 1172. — Dec. 24.

VITA. *Inc.* B. Petrus, de civitate Abrincensi oriundus — *Des.* (*mutila*) amictus lumine sicut vestimento. [6689

SAUVAGE (E. P.), in *Anal. Boll.* II. 479-500. — Vid. etiam infra, s. v. **Saviniacenses.**

Petrus Acotantus conf. Venetiis, † cca. 1180. — Sept. 23.

1. VITA. *Inc. prol.* Mones, immo iubes, ut aliquid de vita et obitu — *Inc.* Igitur vir Dei Petrus celsa magnaque progenie — *Des.* adspiciens Trinitatem unam et sanctam. [6690

ZAPPERT (G.), *Vita B. Petri Acotanti* (Wien, 1839), 1-2, 6-11, 40-42, 67-69, 75-76.

2. LAUDATIO. *Inc. prol.* Circa annum Dñi MCLXXXVII... Hortor vos — *Inc.* Iste enim Petrus Acotanto sanctissimus nobilis fuit progenie — *Des.* ad gaudia paradisi nos perducat. Amen. [6691

CORNELIUS (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* I. 97-99; || *Act. SS.* Sept. VI. 654-655; || CORNELIUS, apud CALOGERA, *Nuova raccoltà d'opuscoli,* X (1763), 17-22.

Petrus ep. Albanensis. *Vid.* **Petrus** Igneus.

Petrus ep. Alexandrinus m., † 311. — Nov. 25.

1. PASSIO INTERPRETE ANASTASIO BIBLIOTHECARIO. *Inc. prol.* Si omnes mei corporis artus verterentur in linguas — I. *Inc.* Alexandria igitur urbs copiosae magnitudinis est — *Des.* Haec munera, dñe Iesu... magnificare felicius, qui cum Patre... Amen. [6692

II. *Inc.* Post haec qualiter doli artifex lupus — *Des.* cum sanctis omnibus caeli municipatum acquirere mereamur. Amen. [6693

(Partim, nempe prol., pars I et initium partis II) MAI, *Spicil. Rom.* III. 673-93; || *P.L.* CXXIX. 691-704; || *P.G.* XVIII. 453-66; — (reliqua vero) *Bibl. Casin.* III. Floril. 187-91.

2. PASSIO. *Inc.* Natale s. Petri Alex. ep. Hic 12 annos in episcopatu illius urbis exegit — *Des.* cum clericis et laicis fere 660. [6694

ADO, 25 nov. — Occurrit et in Legendariis saepe exscripta, hoc initio " S. igitur Petrus Alexandriae ep., inter praecipuos egregius... " [6695

3. PASSIO. *Inc.* Ad corroboranda corda credentium — *Des.* α) Huic consilio tribunus deserviens... caput eius gladio desecavit. Fit commemoratio eius... Requiescit nunc... [6696

vel β) Huic consilio... desecavit. Et reverenter inde a christianis sublatus *etc. etc.*.. cum clericis et laicis fere 660 trucidati sunt. Cuius commemoratio *etc.*.. [6697

vel γ) Cuius consilio informatus tyrannus *etc. etc.*.. sub cuius imperio pax ecclesiis reddita est, ad laudem... Amen. [6698

SURIUS, VI (1575), 577-80; (1581), 621-24; XI (1618), 526-28; XI (1880), 683-88 (des. α). — Clausula β ed. est *Anal. Boll.* II. 141; clausula vero γ *Catal. Paris.* I. 328-29.

4. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XIV. 15, 16. — PETRUS DE NAT. X. 109. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 113-14.

Petrus ep. Anagninus, † 1105. — Aug. 3.

VITA. *Inc.* B. itaque Petrus, quem Anagninae dudum ecclesiae — *Des.* mirificavit bonitatis, virtutum et fidei sanctum suum. [6699

Act. SS. Aug. I. 233-40; 3ª ed. 234-41 (ex apographo mendoso; desunt passim quaedam verba); || [MARANGONUS (Ioh.)], *Acta passionis atque translationum S. Magni ep. Tranensis* (Aesii, 1743), 56-57, 61-66, 72-73, 80-83, 86-93 (ex meliore exemplari); || CAPPELLETTI, VI. 307-24 (ex Marangono).

Petrus Armengol m. Ord. B. V. M. de Merc. † 1304. — Sept. 1.

VITAE SUMMA. *Inc.* In Dei nomine. Amen. Noverint universi quod anno a nativitate MCCCIV — *Des.* Ego frater Raimundus Ermengaud... meum signum apposui. [6700

SALMERON (M.), *Recuerdos historicos y politicos... de la Religion de Nuestra Señora de la Merced...* (Valencia, 1646), 110-11; || *Tarraconensis Canoniza-*

tionis B. Petri de Armengol... Informatio super dubio an sententia Reverendiss. archiepiscopi Tarraconen... super cultu immemoriali... (Romae, 1675), Summarium, 310-11; || *Act. SS.* Sept. I. 333-34.

Petrus praepositus Aroldensis, † 1158. — Dec 19.

VITA. *Inc. prol.* Scripturus et memoriae commendaturus — *Inc.* Anno igitur dñicae inc. MCLVI dñus Petrus — *Des.* in angustiis suis fidelissimum defensorem. [6701

Catal. Brux. II. 105-20.

Petrus erem. Avellanensis, saec. XII. *Vid.* **Rodulfus** erem. Avellanensis.

Petrus Balsamus m. in Palaestina, sub Maximiano. — Ian. 3.

1. PASSIO (VERSIO ADSCRIPTA ANASTASIO BIBLIOTHECARIO). *Inc.* In illo tempore P., qui et B., cum comprehensus fuisset — *Des.* passionibus Dñi sui participari. Martyrizatus est... [6702

FABER STAPULENSIS, *Agones mm.* f. 5v-6; || SURIUS, I (1570), 96-97; (1576), 96-97; (1618), 52; (1875), 77-79; || *Act. SS.* Ian. I. 129; || RUINART (1689), 557-59; (1713), 501-3; (1731), 441-42; (1803), III. 174-77; (1859), 525-27. — **Additamentum.** *Catal. Brux.* II. 291, 55°.

2. EPITOME.

VINC. BELLOV. XIII. 37; || MOMBRITIUS, I. 310v (utrobique post epitomen, de qua supra s. v. **Felix** ep. Tubzacensis, 2).

Petrus Caelestinus. *Vid.* **Petrus** de Murrone.

Petrus ab. Cavensis. *Vid.* **Petrus** ep. Policastrensis.

Petrus de Chavanon, praepositus Piperacensis, † 1080/81. — Sept. 9.

VITA AUCT. STEPHANO CANON. PIPERAC. **a.** *Inc. prol.* Carissimo suo Poncio... Vitam et actus — *Inc.* Ex illustrium igitur prosapia Arvernorum — *Des.* ut nullus absque salutis auxilio redeat. [6703

D'ACHERY, *Spicilegium*, II. 691-703; || ID. ed. DE LA BARRE, II. 155-58; || *Act. SS.* Sept. III. 472-78.

b. *Inc. prol.* Beatissimo suo Pontio... Vitam *etc.* — *Inc.* Ex illustrium igitur Chavanorum pros. Arvern. — *Des. ut* a. — *Sequitur rhythmus.* Postquam vir egregius... Feras tranquilla tempora. Amen. [6704

EXC. *Act. SS.* t. c. 472-79 inter annotata, et 478, n. 23. Cf. *ibid.* 462-63, n. 11 et 15.

Petrus Chrysologus. *Vid.* **Petrus II** ep. Ravennas.

Petrus ab. Clarevallensis. *Vid.* **Petrus Monoculus.**

Petrus ab. Cluniacensis. *Vid.* **Petrus Venerabilis.**

Petrus presb., **Walabonsus et soc.** mm. Cordubae, † 851. — Iun. 7.

PASSIO AUCT. EULOGIO. *Inc.* Veniamus nunc ad illum... E quibus Petrus sacerdos — *Des.* flumini tradiderunt. [6705

EULOGIUS, *Mem. SS.* II. 4 (*P.L.* CXV. 771-72); ‖ *Act. SS.* Iun. II, 37-38, n. 1-6; ‖ FLOREZ, X. 473-75; 2ª ed. 483-85.

Petrus Damianus S. R. E. Card. ep. Ostiensis, † 1072. — Febr. 23.

1. VITA AUCT. IOHANNE MON. *Inc. prol.* Dño Liprando... Opus mirabile, patres — *Inc.* Vir itaque Dei Petrus, cognomento Damianus — *Des.* se ditatos fore beneficio gratulantur. Ipsi gloria... Amen. [6706

APPENDIX. *Inc.* Anno MLXXX inc. Dñi, mense augusto — *Des.* pro animae eius absolutione. Amen. [6707

**Petri Damiani opera* (ed. CAIETANUS, I. CXXIX-CLX); ‖ SURIUS, II (1618), 174-82; ‖ *Act. SS.* Febr. III. 416-27; 3ª ed. 422-33; ‖ MABILLON, *Acta*, VI, 2. 247-66; 2ª ed. 255-73 (omissa appendice); ‖ *P.L.* CXLIV. 113-46.

2. ITER GALLICUM, AUCT. ITINERIS SOCIO. *Inc. prol.* Catholicae fidei fundamento — *Inc.* Ad multorum itaque aedificationem credimus — *Des.* ad dilecti Fontis solitudinem redivimus Avellani. [6708

MAI, *Scr. vet. nova coll.* VI, 2. 193-210; ‖ *P.L.* CXLV. 865-80.
EXC. ARBELLOT, in *Bulletin de la Société hist. et archéol. du Limousin*, XL (1893), 799-801.

Petrus de Fulgineo, † 1323. — Iul. 19.

VITA AUCT. IOHANNE GORINI A S. GEMINIANO. *Inc.* Fuit in partibus Umbriae de civitate Fulginei — *Des.* Ergo ipsius Petri semper implorantes auxilium... Amen. [6709

(Partim) *Act. SS.* Iul. IV. 665-68; — (reliqua vero, nempe pars ultima) FALOCI PULIGNANI (M.), in *Anal. Boll.* VIII. 365-69.

Petrus Gambacurta Pisanus, fundator Pauperum Heremitarum S. Hieronymi, † 1435. — Ian. 17.

VITAE SUMMA. *Inc.* Petrus ex nobili familia Gambacurta — *Des.* annum agens LXXX animam Deo reddidit; cum quo vivit... [6710

PUCCI (B.), *Vita del B. Pietro Gambacurti da Pisa* (Foligno, 1665), 6-8 [monet Puccius idem opusculum iam pridem a se Neapoli editum esse]; ‖ *Pisana Canonizationis B. Petri de Pisis.* Positio super dubio an constet de casu excepto (Romae, 1693), Summarium, 5-6; ‖ *Act. SS.* Iun. III. 533-41; 3ª ed. IV. 437-44 (intermistis notis plurimis); ‖ SAJANELLO (I. B.), *Historica monumenta Ordinis S. Hieronymi congregationis B. Petri de Pisis* (Venetiis, 1728), 3-63 (item); 2ª ed. (Venetiis, 1758), I. 3-71 (item).

Petrus Gundisalvus Ord. Praed., † Tudae 1246. — April. 15.

1. VITA. *Inc. prol.* His novissimis nostris temporibus — *Inc.* Petrus Gundisalvi conf. ipse inclitus ex provincia Hispaniae — *Des.* (*mutila*) Quid plura, sequenti mane iuxta mandatum servi Dei | [6711

FLOREZ, XXIII. 245-63: 2ª ed. 246-64. Cf. ibid. 145 sqq.; 2ª ed. 146 sqq.
EXC. *Tudensis Canonizationis B. Petri Gonzales.* Positio super dubio an sit signanda commissio introductionis causae (Romae, 1740), Summarium, 5, 8-9, 12, 14, 15-16, 18, 21-22, 58-60, 80-81, 93. — *Tudensis...* Positio super dubio an sententia Rm̄i episcopi Tuden... sit confirmanda (Romae, 1741), Summarium, 11.

2. MIRACULA COLLECTA AN. 1258 IUSSU AEGIDII EP. TUDENSIS. *Inc. prol.* Notum sit omnibus... quos nos E. Dei gratia Tudensis ep. — *Inc.* Michael Nuni de Nigris — *Des.* (*mutila*) Et Maria Petri uxor eius iurata... idem asseruit. [6712

FLOREZ, t. c. 263-85; 2ª ed. 264-86. — Insunt miracula 126; iam vero libellus integer " plus quam 180 miracula complectebatur ", ut testantur *GERARDUS DE FRACHETO, *Vitae Fratrum Ord. Praed.* parte v, c. 9, § 2 (ed. B. M. REICHERT, 296-98) et ANTONINUS FLORENT., *Chronic.* tit. XXIII, c. 10, § 5.

Petrus Hieremias Ord. Praed., † 1452. — Mart. 3.

VITA. *Inc.* B. Petrus de Hieremia Panormitanus, Ord. Praed, fuit filius Arduini — *Des.* De cingulo intellexi, qui asportatus ad infirmos, b. Petro mediante, Dñus dignatus est miracula operare. [6713

Panormitana Canonizationis B. Petri de Hieremia. Positio super introductione causae (Romae, 1783), Summarium, 5-13, 14-15 (paucis ab editore insertis). — (**Mut.** et passim contracta) CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* II. 254-58; || *Act. SS.* Mart. I. 294-97; 3ª ed. 292-95.

Petrus Igneus ep. Albanensis, † 1089. — Febr. 8.

EPISTULA FLORENTINORUM AD ALEXANDRUM II PAPAM. *Inc.* Alexandro, primae sedis... Iamdiu taedium et laborem nostrum — *Des.* ne pigritemini clementer impendere. [6714

Inserta est ab Attone in * Vita S. Iohannis Gualberti (vid. supra **Iohannes Gualbertus**, 2), cap. 64; || BARONIUS, *Annales*, an. 1063, XLIII-LVI; || BROCCHI, *Vite de' SS. e BB. Fiorentini*, I (1742), 148-55. — (**Mut.**) [CYPRARIUS (A.)], *Vita D. Petri Ignei* (Romae, 1602), 9-17.

Petrus ab. Igniacensis. *Vid.* Petrus Monoculus.

Petrus prior Iuliacensis prope Molismum, † 1136. — Iun. 23.

VITA. *Inc. prol.* Quotiescumque sanctorum sollemnia — *Inc.* Igitur b. Petrus Angliae regionis indigena — *Des.* qui mox ut ibi dormivit, manus laesae sanitatem recepit. [6715

CHIFFLETIUS (P. Fr.), *S. Bernardi Clarevallensis ab. genus illustre assertum* (Divione, 1660), 134-57; || *Act. SS.* Iun. IV. 608-14; 3ª ed. V. 518-23; || *P.L.* CLXXXV. 1257-70.
EXC. BOUQUET, XIV. 303-7.

Petrus, Andreas, Paulus et Dionysia, mm. Lampsaci, sub Decio. — Mai 15.

1. PASSIO. *Inc.* Apud Lampsacum tempore iniquitatis, quando certamen fiebat famulis Dei — *Des.* gladio martyrizati sunt. Actum apud Lampsacum, die id. mai, Decio imp... [6716

Act. SS. Mai III. 452-53; 3ª ed. 450-51; || RUINART (1689), 147-49; (1713), 158-60; (1731), 134-36; (1802), I. 363-67; (1859), 205-7. — (Mut.) SURIUS, III (1572), 297-98; (1579), 342-43; V (1618), 215-16; V (1876), 464-66.

In aliquot codicibus ita Passio *inc.* " Apud Lampsacum tempore iniquo, quando certabant pro fide Christi milites religionis christianae... " [6717

2. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XII. 46. — PETRUS DE NAT. V. 4.

Petrus de Luxemburgo S. R. E. Card. ep. Mettensis, † 1387. — Iul. 2.

1. VITA. a. *Inc. prol.* Altissimus Dei filius — *Inc.* Luce ergo de caelo progrediente — *Des.* et gemmis coruscantibus incomparabiliter rutilantem; ad quam nos... perducat I. C... Amen. [6718

De hac recensione integra libelli cf. *Act. SS.* Iul. I. 495-96 (3ª ed. 436-37), n. 53-60. — Exc. *ibid.* 494-96 (3ª ed. 435-37), n. 51, 52, 57-60, et insuper inter annotata ad Vitam 1b.

b. *Inc. prol.* Immensus caeli est conditor — *Inc. ut* 1a. — *Des.* scio quia verum est testimonium eius. [6719

Act. SS. t. c. 509-16; 3ª ed. 448-54. — Sequuntur miracula de quibus infra, 3.

2. PROCESSUS CANONIZATIONIS AN. 1390.

Exc. *Act. SS.* t. c. 527-607; 3ª ed. 464-533.

3. MIRACULA. *Inc. praeambulum.* Completa sepultura, reversis dñis ex more — *Inc.* Anno Dñi MCCCLXXXVII die veneris IV oct. accidit quod magistro Henrico Felibourgier — *Des.* cum patre domum pedes remeavit. Cuius ss. cardinalis precibus... Amen. [6720

Exc. (praeambulum) *Catal. Paris.* II. 462. — De ipso libello cf. *Act. SS.* t. c. 496-97 (3ª ed. 437), n. 61, et *Catal. Paris.* II. 461, 2°.

Petrus Martyr Ord. Praed., † 1252. — April. 29.

1. PROCESSUS DE NECE FACTUS AN. 1252. *Inc.* Anno Dñi MCCLII, die II septembris, in domo S. Eustorgii — *Des.* Ego frater Anrigo filius quondam Petri... [6721

Archivio storico Lombardo, IV (1877), 791-94; || *Analecta iuris pontificii,* XVIIᵉ série (1878), 126-28.

2. BULLA CANONIZATIONIS (INNOCENTIUS IV, 24/25 MART. 1253). *Inc.* Magnis et crebris declarata prodigiis... [6722

Cf. POTTHAST, *Regesta,* n° 14926. — Editionibus ibi citatis adde: *Act. SS.*

April. III. 701-2 (3ª ed. 708-10), n. 46-52; || FONTANINUS (I.), *Codex canonizationum* (Romae, 1729), 82-86.

3. VITA AUCT. THOMA AGNI DE LENTINO. *Inc. prol. I.* Tres sunt qui testimonium dant... Sanctorum gloriam multis et variis testimoniis — (*Inc. prol. II.* Quis est iste qui venit de Edom) — *Inc.* B. Petrus Martyr Praedicatorum decus, Italiae speculum — *Des.* hereditavit illum in mundo Dñus Deus noster, cui est honor... Amen. [6723

Genuini libelli prima et ultima verba descripsimus ex codicibus de quibus *Catal. Paris.* II. 461; III. 282; 441, 1°. In tribus his codicibus deest prologus II.

(Mut. et ultima parte paucissimis contracta) SURIUS, II (1571), 905-15; (1578), 1019-27; IV (1618), 360-65; IV (1876), 679-94; || ANTONIUS SENENSIS, *Vitae SS. Patrum Ord. Praed.* (1575), f. 110-28. — EXC. MALVENDA (Th.), *Annalium sacri Ord. Praedicatorum centuria prima* (Neapoli, 1627), 340-41.

In *Act. SS.* t. c. 686-719 (3ª ed. 694-727) edita est Vita saec. XVI in. ab Ambrosio TAEGIO " ex pluribus legendis compilata "; in qua totus libellus **3** ad verbum exscriptus est, multis aliis passim insertis vel subiunctis.

4. EPITOMAE.

RICHERUS, *Gesta Senoniensis eccl.* IV. 42, al. 35 (D'ACHERY, *Spicilegium*, III. 407-8; || ID. ed. DE LA BARRE, II. 644; || *Act. SS.* t. c. 682, n. 20; 3ª ed. 690, n. 20; || G. WAITZ, in *MG.* Scr. XXV. 326-27). — VINC. BELLOV. XXXII. 103, 104. — PETRUS DE NAT. IV. 98.

5. PASSIO. *Inc. prol.* Petrus interpretatur agnoscens — *Inc.* Petrus novus martyr de ordine Praedicatorum, fidei pugil — *Des.* cum viderent hominem paene mortuum tam subito a gravi infirmitate fuisse (*al. om.* a-fuisse) liberatum. [6724

Leg. aurea, c. 63 (al. 61); || MOMBRITIUS, II. 201v-5v (deest prol. et quaedam verba passim diversa sunt).

6. PASSIO AUCT. IOHANNE GARZONE. *Inc. prol.* Qui pro patria mortem occubuissent — *Inc.* Quibus Petrus ortus sit parentibus — *Des.* hunc non mediocri verborum honore prosequar [6725

ALBERTI (L.), *De viris illustribus ord. Praed.* (Bononiae, 1517), f. 52-55v.

7. PASSIO AUCT. FRANCISCO CASTILIONENSI PRESB. *Inc. prol.* Veterem, rev. pater, familiae nostrae laudem... [6726

EXC. (prologus) *Act. SS.* t. c. 686 (3ª ed. 693), n. 36.

Petrus Massalenus de Sardinia Ord. Camaldul., † 1453. — Dec. 20.

1. MIRACULUM (EPISTULA NICOLAI DE THULMETIO, PRIORIS S. MICHAELIS DE MURIANO). *Inc.* Optimo atque modestissimo mon. dño Mauro de Florentia... Ven. pater, si quod promiseram — *Des.* Vale, ven. pater, et pro me communem Dñm ora. [6727

MITTARELLI, *Annal. Camaldul.* VII. 238-40.

2. VITA AUCT. MAURO LAPIO MON. S. MICHAELIS DE MURIANO.

EXC. MITTARELLI, t. c. 205-6, 237-38.

Petrus Mediolanensis novus martyr = **Petrus Martyr.**

Petrus Monoculus ab. Igniacensis, dein Clarevallensis, † 1186. — Oct. 29.

1. VISIO. **a.** *Inc.* Quodam tempore, cum advenisset Ursicampum — *Des.* et pro ordeo spina. [6728

Hunc libellum " ab alio scriptum „ ad verbum exscripsit Thomas de Radolio capitulo XIV Vitae de qua infra, **2.** Seorsim etiam occurrit (cf. *Catal. Paris.* III. 364).

b. *Inc.* Miles quidam nomine Balduinus — *Des.* in perpetua damnationis miseria. [6729

Inserta est narratio " ipsius verbis expressa „, qui haec a B. Petro audierat, in c. 32 (al. 33) dist. II *Exordii magni Cist.* de quo infra, **4.** Cf. etiam *Act. SS.* Oct. XIII. 76-78, annot. *c* et seqq.

2. VITA AUCT. THOMA MON. DE RADOLIO. *Inc. epist.* Dño et amico, suo Walchero... Cum adhuc superstes foret magister Adam — *Inc. prol.* Cum multifarie multisque modis ecclesiam suam — *Inc.* Petrus patria fuit Italus — *Des.* missus vobis, ut sic dicam, postlogus. [6730

P.L. CCIX. 1007-36; || *Act. SS.* t. c. 68-84.

3. MIRACULA ET VISIONES. *Inc.* Dñus Thomas de Radolio... Itaque vir beatus de priore Igniacensi — *Des.* Dñus Deus Sabaoth. [6731

Act. SS. t. c. 85-90.

4. LAUDATIO. *Inc.* Postquam mater universalis, videlicet s. ecclesia Romana — *Des.* feliciter praestolatur. [6732

* *Exord. magn. Cist.* dist. II, c. 31, 32 (al. 32, 33).

5. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXX. 28-32. — PETRUS DE NAT. III. 200.

Petrus ab. in Monte Calvario seu Caprario = **Petrus** ab. S. Petri de Perusio.

Petrus de Monticulo = **Petrus** de Treia.

Petrus de Murrone, dein Caelestinus V papa, † 1296. — Mai 19.

1. TRACTATUS DE VITA SUA AB IPSO, UT FERTUR, CONSCRIPTUS. *Inc. prol.* Venite et audite me — *Inc.* Primo autem de parentibus meis aliquid dicam — *Des.* et paucis hominibus acciderunt. [6733

TELERA (C.), *S. Petri Caelestini PP. V opuscula omnia* (Neapoli, 1640), XLIX-LXVII; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), XXV. 765-69; || *Act. SS.* Mai IV. 422-26; 3ª ed. 421-25.

2. VITA ET MIRACULA. **A. I.** DE CONTINUA CONVERSATIONE EIUS (IN EREMO) AUCT. " QUODAM SUO DEVOTO „ (= BARTHOLOMAEO DE TRASACCO ?).

Inc. De continua namque conversatione eius et modo vivendi quid dicitur? — *Des.* Cuius vita... benedicantur in saecula. Amen. [6734

II. De vita et operibus atque obitu eius, auct. quodam de suis discipulis (= Thoma de Sulmona?). *Inc.* Iste vir Dñi Petrus ab infantia sua — *Des.* in anno mcclxxxxvi, xix die madii. Ubi fiunt multa miracula... Amen. [6735

III. Lamentatio. *Inc.* Praesens calamitas me compellit — *Des.* dicens servis suis : Venite benedicti... Amen. [6736

IV. Miracula. *Inc.* Erat quaedam mulier in civitate Sulmona, nomine Catherina — *Des.* (*mutila? imperfecta?*) Anno Dñi mcccvi, xxiv aprilis, Maria de Sora habitatrix | [6737

Anal. Boll. XVI. 393-458.

Exc. Wiseman (N.), in *Annali delle scienze religiose,* XI (1840), 262-63. — Tosti (L.), *Storia di Bonifazio VIII* (Monte Casino, 1846), I. 232; *id.* (Milano, 1848), I. 329. — Balan (P.), *Il processo di Bonifazio VIII* (Roma, 1881), 32-34. — Schulz (H.), in *Zeitschrift für Kirchengeschichte,* XVII (1897), 505-6, inde ab " Adveniente... "

B. I. *Inc. et des. ut* A. i. — **II.** *Inc. et des. ut* A. ii. [6738

III. *Inc. ut* A. iii. — *Des.* una tecum perfrui mereamur. Amen. [6739

IV. *Inc. prol.* Omnibus notum sit quod miracula — *Inc.* Fuit quaedam *etc. ut in* A. iv. — *Des.* et ostendebat omnibus illam sanam. [6740

Anal. Boll. IX. 147-200.

C. I. *Inc.* De continua... vivendi nullus sufficienter dicere valeret — *Des. ut* A. i. [6741

II. *Inc. ut* A. ii. — *Des.* in anno mcclxxxxvi, xix die madii. [6742

IV. (*deest pars III*). *Inc.* Secunda die post sepelitionem ipsius sancti viri quidam hydropicus de civitate Velletriensi — *Des.* ducendi praedictum patrem ad papam. [6743

Exc. (praecipua quae sunt huius recensionis propria) *Anal. Boll.* X. 386-92.

3. Processus canonizationis an. 1306.

Exc. Pansa (Giov.), *Celestino V e i solitari del Monte Maiella* (Teramo, 1894), 44-51 (= Rivista Abruzzese, IX. 391-98). — *Anal. Boll.* XVI. 379-80.

4. Sententiae cardinalium de miraculis S. Petri prolatae an. 1313. *Inc.* Dñus P. de Columpna interrogatus — *Des.* Dñus Neapoleo dixit idem, sicut dñus Guilelmus. [6744

Anal. Boll. XVI. 475-87.

5. Bulla canonizationis (Clemens V, 5 mai 1313). *Inc.* Qui facit magna et inscrutabilia... [6745

Faber (D.), *Vita bb. patris D. Petri Caelestini Quinti* (Paris. 1539), f. 87-87v, 82-86v; || Marino (L.), *Vita et miracoli di S. Pietro del Morrone* (Milano,

1630), 507-14; || *Act. SS.* t. c. 433-35, n. 46-51; || FONTANINUS (I.), *Codex canonizationum* (Romae, 1729), 117-21; || COCQUELINES (C.), *Bull. rom. pontif.* III, 2 (Romae, 1741), 140-43.

EXC. RAYNALDUS, *Annales*, an. 1313, XL-XLII.

6. OPUS METRICUM IACOBI CAIETANI DE STEPHANESCIS. *Inc. epist.* Religiosis viris... Grandem nobis admodum — *Inc. prol. I.* Quoniam id cuiusque novi... operis — *Inc. prol. II.* Ut autem metro comprehensae —*Inc. auctor de se ipso.* Urbs mihi principium generis... [6746

I. DE VITA S. CAELESTINI V libri tres. *Inc. lib. I.* Alma Petri sedes — *Des. lib. III.* lassantibus organa metris. [6747

II. DE ELECTIONE ET CORONATIONE BONIFATII VIII libri duo. *Inc. prol.* Ad praelibandam utcumque huius libelli materiam — *Inc. lib. I.* Quamvis vecta gradu — *Des. lib. II.* finemque laboris. (Amen.) [6748

III. DE CANONIZATIONE S. CAELESTINI V libri tres. *Inc. prol.* Iam dudum huius operis auctor — *Inc. lib. I.* Iam caeli convexa tenens — *Des. lib. III.* regnemus in aevum. (Amen.) [6749

Act. SS. t. c. 437-82; 3ª ed. 437-84; || MURATORI, *Rer. ital. scr.* III, 1. 613-68.

7. EPITOMAE.

a. (auct. BERNARDO GUIDONIS) MURATORI, op. c. III, 1. 669-70; || DUCHESNE (L.), *Le Liber pontificalis*, II. 467-68.

b. (auct. PTOLOMAEO DE LUCA, *Hist. eccl.* l. XXIII. c. 29-35) MURATORI, op. c. XI. 1199-1202.

c. (auct. AMALRICO AUGERIO) ECCARD, *Corp. hist. med. aevi*, II. 1794-96; || MURATORI, op. c. III, 2. 433-35.

d. HILARION MEDIOLANENSIS, f. 34-38.

8. VITA ET MIRACULA. *Inc. prol.* Ad solacium nostrae peregrinationis — *Inc. pars I.* B. Petrus conf. Dñi gloriosus de provincia Terrae Laboris — *Des. pars III.* consequi gaudia mereamur, praestante... [6750

Totius opusculi conspectum et plerasque partes ineditas vid. *Anal. Boll.* XVI. 459-68.

EXC. RUBEUS (I.), *Bonifacius VIII* (Romae, 1651), 6, 12, 13, 26, 27, 262, 286. — TOSTI, *Storia di Bonifazio VIII* (Monte Casino, 1846), I. 243-50; *id.* (Milano, 1848), I. 341-50. — SCHULZ, in *Zeitschrift für Kirchengeschichte*, XVII. 504-5 (" Nam contigit - non tardarunt ").

9. VITA AUCT. PETRO DE ALLIACO, libris 2. *Inc. prol.* Caritativis quorundam ven. patrum — *Inc. lib. I.* Fuit itaque vir eximia virtute laudabilis — *Des. lib. II.* ille nos pervenire concedat, qui est benedictus in saec. saec. Amen. [6751

SURIUS, III (1572), 337-55; (1579), 384-401; V (1618), 246-55; V (1876), 577-601; || *Act. SS.* t. c. 484-97; 3ª ed. 486-99.

10. VITA AUCT. MAFFAEO VEGIO, libris 3. *Inc. prol.* Laudo animum tuum, bb. pater, qui Caelestini V vitam — *Inc. lib. I.* Caelestinus V,

qui et Petrus primum a parentibus vocatus — *Des. lib. III.* gloriae sempiternae. Romae apud S. Petrum IV non. mai MCCCCXLV. [6752

Exc. *Act. SS.* t. c. inter annotata ad Vitam 9. — *Anal. Boll.* XVI. 386.

11. VITA METRICA (ANTIQUA?). *Inc. prol.* Caelestine parens et relligionis asyllum — *Inc.* Est locus, Aprutium Ausonii cognomine dicunt — *Des.* Fama tenet terras, spiritus astra colit. [6753

De qua *Anal. Boll.* XVI. 386-87.

12. (EPISTULA DE MIRACULIS ?). *Inc.* Nunc autem miracula quaedam quae in partibus Franciae... [6754

Cf. MARINO, t. c. 515; *Anal. Boll.* XVI. 388.

13. TRANSLATIO CORPORIS AQUILAM AN. 1327. **a.** *Inc.* Disponente divina providentia, post felicem transitum — *Des.* quo sublimari meruit ad apicem pontificatus. [6755

Anal. Boll. XVI. 468-73.

b, *Inc.* Sollemnitatem mirificae translationis — *Des.* ad aeternam gloriam introducat. Amen. [6756

FABER, *Vita bb. patris D. Petri Caelestini*, f. 81-81v, 88-89r; || *Act. SS.* t. c. 435-436, n. 52-56.

14. MIRACULA POST TRANSLATIONEM. *Inc. prol.* Libet hic, ff. cc., aliqua miraculorum insignia — *Inc.* Vir quidam nomine Nicolaus — *Des.* beneficium praedicavit. Haec et alia... Amen. [6757

Anal. Boll. XVI. 373-74.

Petrus m. Nicomediae, sub Diocletiano. — Mart. 12.

ADO, 12 mart. — PETRUS DE NAT. III. 194.

Petrus Olavi presb. in Suecia, † 1378.

1. VITA (AUCT. ULFONE MON. WATZSTENENSI?). *Inc.* Ven. et Deo dignus Petrus de civitate Skenyngie — *Des.* anno ab inc. Dñi MCCCCXXVII, die XX mensis iunii. [6758

SCHÜCK (H.), *Två svenska biografier från medeltiden*, in ANTIQVARISK TIDSKRIFT, V (Stockholm, 1895), 295-312; cf. IBID. 412-13.

2. FRAGMENTUM DE VITA ET MIRACULIS. *Inc... (post verba quaedam non cohaerentia).* Clari . . . . natalib . . . . splendidior vero morum (pro)bitate resplenduit. Pater eius nomine Olavus — *Des.* suae petitionis consequuntur effectum. [6759

GRANDINSON (K. G.), in *Redogörelse för de allmänna Läroverken i Karlstads Stift under läsaret 1887-1888* (Karlstad, 1888), 5-15.

Petrus ep. Oxomensis, † 1109. — Aug. 2.

1. VITA ET MIRACULA. **I.** *Inc. prol.* Illustrium gesta virorum — *Inc.* Ven. igitur antistes et pius pastor P., natione Bituricensis — *Des.* cuius honor et imperium permanet in aeternum. [6760

II. *Inc. prol.* Quae vero per eundem — *Inc.* Praefati igitur patris tempore — *Des.* hereditavit in saec. saec. Amen. [6761

PLAINE (Fr.), in *Anal. Boll.* IV. 11-19 et 19-29.

2. VITA (ANTIQUA?). *Inc.* Petrus in Gallia celtica apud Bituricos natus — *Des.* fidelium necessitatibus occurrit, praestante... [6762

TAMAYO, *Mart. hisp.* IV. 342-44; || *Act. SS.* Aug. I. 192-93.

Petrus Parentii m. Urbeveteri, † 1199. — Mai 21.

1. VITA ET MIRACULA AN. 1199-1200 FACTA, AUCT. IOHANNE CANON. URBEVETANO. *Inc.* Caelestis altitudo consilii — *Des.* et sanus et incolumis... martyri se praesentavit. [6763

CARTARI (A. S.), *Istoria antica latina... del martirio di S. Pietro di Parenzo* (Orvieto, 1662), 5-39; || *Act. SS.* Mai V. 86-97.

2. MIRACULA SAEC. XII-XIV. *Inc. prol.* Quia omne bonum — *Inc.* Anno Dñi MCXCIX, quo martyr noster — *Des.* et turbatione vel exstasi. Et haec... firmavi et exscripsi. [6764

CARTARI, t. c. 39-43; || *Act. SS.* t. c. 97-99.

Petrus ab. S. Petri de Perusio, † 1007. — Iul. 10.

VITA. a. *Inc.* Temporibus Ottonis III imp. fuit quidam vir — *Des.* devote poscentibus ministrantur. [6765

MABILLON, *Acta*, VI, 1. 761-66; 2ª ed. 647-51.

b. *Inc.* Petrus ex provincia Tusciae in castro Agello — *Des.* segetemque multam devastavit. [6766

Act. SS. Iul. III. 115-18; 3ª ed. 110-12.

Petrus Piperacensis = **Petrus de Chavanon.**

Petrus de Pisis = **Petrus Gambacurta.**

Petrus ep. Policastrensis, dein ab. Cavensis, † 1123. — Mart. 4.

1. VITA. *Inc.* Cavense coenobium ut aperte claresceret — *Des.* Haec autem mihi Iohannes ven. monachus... Quae cum in eiusdem obitu... (Huius bb. viri Petri festa... Amen.) [6767

SURIUS, VII (1581), 141-50; II (1578), 61-70; III (1618), 48-52; II (1875), 607-20 (deest clausula " Huius... Amen "); || UGHELLI, VII. 761-75; 2ª ed. 544-53; || *Act. SS.* Mart. I. 330-35; 3ª ed. 327-33; || MURATORI, *Rer. ital. scr.* VI. 217-28 (deest clausula " Huius... Amen ").

2. VITA METRICA. *Inc.* Tu quoque protervo devotis, Petre, labore — *Des.* Dixerat ut Petrus, periit sub mortis amore. [6768

UGHELLI, VII. 775-89; 2ª ed. 553-60.

Petrus I ep. Ravennas, † cca. 425. — Iul. 31.

VITA (IN AGNELLI *Lib. pont. eccl. Ravenn.*, episc. XVII). *Inc.* Petrus antistes XVII, ss. vir — *Des.* pridie kal. aug. Sedit... [6769

*AGNELLUS (*MG.* Scr. rer. langob. 289-91); || *Act. SS.* Iul. VII. 182-83; 3ª ed. 193-94.

Petrus II ep. Ravennas dictus **Chrysologus,** † cca. 450. — Dec. 4.

1. VITA (IN AGNELLI *Lib. pont. eccl. Ravenn.*, episc. XXI). *Inc.* Petrus XXI, pulcher aspectu — *Des.* usque in hunc diem. Sedit... [6770

*AGNELLUS (*MG.* Scr. rer. langob. 310-15); || *S. Petri Chrysologi... sermones,* ed. S. PAULI (Venetiis, 1750), VII-X; *id.* (Augustae Vindel. 1758), IX-XII; || *P.L.* LII. 13-20.

2. PETRUS DE NAT. I. 20.

Petrus diac. Romanus, discipulus Gregorii Magni, † 605. — Mart. 12.

1. PETRUS DE NAT. III. 193.

2. TRANSLATIO VERCELLAS. *Inc...* Componitur lapideo sepulcro intra B. Petri apostolorum principis basilicam — *Des.* Praeterea vidua... ilico sanitatem recepit. [6771

FERRERIUS (I. St.), *S. Eusebii Vercellensis ep. et m. ... Vita* (Romae, 1602), 150-52.

Petrus diac. m. Romae. *Vid.* **Marcellinus** m. Romae.

Petrus Salernitanus = **Petrus** ep. Policastrensis.

Petrus de Sardinia = **Petrus Massalenus.**

Petrus a Saxo Ferrato Ord. Min. m. *Vid.* **Iohannes** m. Valentiae.

Petrus de Senis Ord. Min. m. *Vid.* **Thomas de Tolentino.**

Petrus ep. Tarentasiensis, † 1174. — Mai 8.

1. EPISTULAE DE SCRIBENDA VITA. *Inc. mandatum Lucii II papae.* Lucius... Piae sinceritatis caritas... — *Inc. epist. Petri ep. Atrebatensis et Petri ab. Clarevallensis.* Ven. amico suo Gaufrido... Sicut ex litteris apostolicae maiestatis... — *Inc. responsum Gaufridi ab. Altaecumbae.* Rev. in Christo patribus... Utinam cordibus vestris... [6772

Act. SS. Mai II. 322-23; 3ª ed. 319-20.

2. VITA AUCT. GAUFRIDO AB. ALTAECUMBAE. *Inc. prol.* Ut a verbis apostoli praefatiuncula nostra — *Inc.* Venerabilis huius Petri paren-

tes praedium proprium — *Des.* numerus annorum vitae eius assurgit. In cuius transitu annus erat... Amen. [6773

SURIUS, III (1572), 117-34; (1579), 156-72; V (1618), 107-16; V (1876), 215-236; || HENRIQUEZ (Chr.), *Fasciculus sanctorum Ordinis Cisterciensis* (Coloniae, 1631), II. 6-24 (om. prologo); || *Act. SS.* t. c. 323-35; 3ª ed. 320-32. Exc. BOUQUET, XIV. 471-75.

3. MIRACULA AUCT. EODEM. *Inc.* Sacerdos Dñi P. Tarent., praefulgidum decus — *Des.* suscitatum potius asserens quam sanatum. [6774

Act. SS. t. c. 335-38; 3ª ed. 332-35.

4. MIRACULA. *Inc.* Tempore illo quo sanctus Dñi adhuc vivens in carne — *Des.* miraculi ipsius ordinem revelarunt. [6775

Act. SS. t. c. 338-39; 3ª ed. 335-36.

5. MIRACULA. *Inc. prol.* Cum b. Petrus Tarentasiensis archiep. Bellam-Vallem venisset — *Inc.* In Suevia mulier nobilis — *Des.* cum a nemine id antea didicisset. [6776

Act. SS. t. c. 339-45; 3ª ed. 336-41.

6. MIRACULA. *Inc.* Vir quidam de Vilar — *Des.* ad domum suam rediit. Mirabilis Deus in sanctis suis. [6777

Act. SS. t. c. 345; 3ª ed. 341.

7. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXVIII. 124, 125. — PETRUS DE NAT. XI. 119.

Petrus Thomae (*al.* **Thomasius**) patriarcha Cpolitanus, Ord. Carm., † 1366. — Ian. 29.

1. VITA AUCT. PHILIPPO MAZZERIO. *Inc. prol.* Ab ortu solis usque ad occasum — *Inc.* Pater vero meus amantissimus de lingua occitana — *Des.* quae iam tu possides, adipisci. Amen. [6778

Act. SS. Ian. II. 995-1022; 3ª ed. III. 611-38; || HENSCHENIUS (G.), *Vita S. Petri Thomasii* (Antverpiae, 1659, 8°), 46-206.

APPENDICES. I. *Inc.* Frater quidam ordinis Minorum Iohannes — *Des.* per merita b. patris nostri. Unde sit benedictus... Amen. [6779

II. *Inc.* Iste b. Petrus universitatem Bononiensem — *Des.* pro passagio terrae sanctae. [6780

Act. SS. Ian. II. 1022; 3ª ed. III. 638; || HENSCHENIUS, t. c. 207-9.

2. VITA AUCT. IOHANNE CARMESSONIO DE ARAGONIA (*an* IOHANNE DE FAVENTIA? IOHANNE DE CUSENTIA?). *Inc. prol.* Artifex mirabilis omnium salvandorum — *Inc.* Vas igitur admirabile, opus Excelsi — *Des.* glorificans Deum et b. legatum. [6781

[DANIEL A VIRGINE MARIA], *Vita S. Petri Thomae* (Antverpiae, 1666), 1-105; || ID. *Speculum Carmelitanum*, II. 171-95. – Cf. *Catal. Paris.* II. 522-525, 6°; III. 421-22, 6°.

PROLOGUS ALTER. *Inc.* " XVII fuit s. Petrus Thomae, doctor... „ [6782
Catal. Paris. II. 524.

3. EPITOME.

Io. GROSSI, *Viridarium Carmel.* II. 21.

Petrus conf. Trebanus, saec. XI med. — Aug. 30.

VITA. *Inc.* B. igitur Petrus de patria, quae vulgo Carzoli dicitur — *Des.* voluit indulgere. Actum sub anno MCCLX...augusti die ultima. [6783
Act. SS. Aug. VI. 641-46.

Petrus de Treia Ord. Min., † 1304. — Mart. 14.

BARTHOLOMAEUS DE PISIS, *De conformitate,* lib. I, conf. VIII, part. II (ed. Mediol. 1513), f. 60ᵛ.

Petrus Urseolus dux Venetiarum, † 987/997. — Ian. 10.

1. VITA. a. *Inc.* Incipiunt actus... ac doctus pater Guarinus abbas. Hic dñus ab. Guarinus iter suum dirigens ad Romanam curiam — *Des.* atque obedientiam huius imitantibus clarissimi viri, qui peccatorem iustificat... Amen. [6784

EXC. [GRANDI (G.)], *Vita del glorioso prencipe S. Pietro Orseolo* (Venezia, 1733), subinde in annotatis (" Cronaca di Cossano „). — TOLRA (H.), *S. Pierre Orséolo...* (Paris, 1897), passim in notis, praesertim ad pp. 23, 118, 128-51, 181-227 etc. (" Anon. Cuxan. „); cf. *ibid.* XXXIII, 1°.

Exscripsit etiam uterque auctor fragmenta nonnulla Vitarum **1b** (" Anon. Rivipull. „) et **2** (" Anon. Camaldul. „).

b. *Inc. prol.* Quoniam bonae vitae finis — *Inc.* Fuit igitur de prosapia nobilissimorum Ursonum — *Des.* civem edidit aeternae curiae. Sit ergo illi honor... Amen. [6785

MABILLON, *Acta,* V. 878-88; 2ª ed. 851-60. — Cf. TOLRA, l. c. XXIII-IV, 2°.

2. VITA. *Inc.* Petrus Urseolus ex generosa Venetorum prosapia — *Des.* sed etiam animarum; quam nobis tribuat... Amen. [6786

Veneta Concessionis officii et missae in honorem S. Petri Urseoli (Romae, 1731), Summarium, 1-6. — Cf. TOLRA, l. c. XXIV-V, 4°.

Petrus Venerabilis ab. Cluniacensis, † 1156. — Dec. 25.

1. VITA AUCT. RODULFO MON. CLUNIAC. *Inc. prol.* Sancto patri et dño suo Stephano... Diu quidem, pater, silueram — *Inc.* Nunc itaque ad historiam... Sacra igitur proles Arvernorum — *Des.* et ideo plurima prudentioribus scribenda relinquimus. [6787

MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* VI. 1187-1202; ‖ *P.L.* CLXXXIX. 15-28.

EXC. BOUQUET, XIV. 396-97.

2. VITA (IN *Chronico Cluniacensi*). *Inc.* Petrus I, abbas nonus Cluniacensis, fuit electus — *Des.* a manu dextra. Cuius epitaphium sequitur. Paret in hac urna... [6788

MARRIER et DUCHESNE, *Bibl. Clun.* 589-602, et iterum 1647-60; || *Bibl. patr. Lugd.* (1677), XXII. 813-18; || *P.L.* t. c. 27-42.
EXC. BOUQUET, XIV. 397-98.

3. LAUDATIO METRICA AUCT. PETRO MON. PICTAV. *Inc. epist.* Dño ven. et patri dulcissimo Petro — *Inc.* Plaudite felices, hilarescite Cluniacenses — *Des.* vitaque longa tibi. [6789

MARRIER et DUCHESNE, .. c. 607-15; || *Bibl. patr. Lugd.* t. c. 820-24; || *P.L.* t. c. 47-58.

Petrus Veronensis = Petrus Martyr.

Ph... *Vid. etiam* F...

Phaletrus conf., saec. VI (?). — Nov. 23.

VITA. *Inc. prol.* Religiosorum vita virorum — *Inc.* Fuit igitur vir ven. Ph. in Aquitaniae plaga — *Des.* et sepultus est in tuguriolo suo; in quo... operatur miracula divina clementia... Amen. [6790

LABBE, *Bibl. mss.* II. 435-37. — (**Mut.**, ut videtur; omisso prologo, nonnullis additis) BRUNEAU (Fr.), *Officium S. Phaletri,* Parisiis, 1647 [non vidimus]. Quae in hac ed. addita erant protulit LABBE, t. c. 437-38.

Pharaildis v., saec. VIII. — Ian. 4.

1. VITA. *Inc. prol.* Quoniam veridica invitamur intelligere sententia — *Inc.* In huius igitur primordio dictaminis — *Des.* prius... deficiemus in ingenio quam in materia. [6791

Act. SS. Ian. I. 170-72; || HAUTCŒUR, *Actes de Ste Pharaïlde, vierge* (Lille, 1882), 1-17.
EXC. BOUQUET, III. 629.

2. VITA. *Inc. prol.* Sanctarum mulierum victoria — *Inc.* Bb. igitur Pharaildis, virgo ante coniugium — *Des.* Exstat quoque iuxta Lovanium in villa quae dicitur Merbecka... curantur. [6792

EXC. *Catal. Brux.* I. 394-95. — *Anal. Boll.* XIV. 49, 60°.

3. VITA. *Inc.* Temporibus Sigiberti regis — *Des.* Stat iuxta Lovanium in diocesi Cameracensi... liberantur ad gloriam Dei. [6793

HAUTCŒUR, t. c. 18-24.

4. MIRACULUM AN. 1342. *Inc.* Viris rev. dño praeposito, decano... Noveritis quod lapides, quos vos habetis — *Des.* anno a nativitate Dñi MCCCXLII, XIV die mensis iun. [6794

Act. SS. t. c. 172-73; || HAUTCŒUR, t. c. 53-55.

Pherbuta (*al.* **Tarbula, Therma**) v. m. in Perside, saec. IV med. — April. 22.

PASSIO. *Inc.* Tempore persecutionis nostrae subito regina — *Des.* censum recipiebat. Consummata est... Amen. [6795

Act. SS. April. III. 21-23; 3ª ed. 22-23; || RUINART (1689), 639-42; (1713), 572-75; (1731), 502-4; (1803), III. 321-26; (1859), 590-92.

Philastrius ep. Brixiensis, † ante 397. — Iul. 18.

1. SERMO DE VITA ET OBITU AUCT. GAUDENTIO EP. BRIXIENSI. *Inc.* Carissimi, nos hodie memores promissionum Christi — *Des.* Tam digni igitur memoriam sacerdotis... Amen. [6796

LIPOMANUS, IV, f. 52ᵛ-53ᵛ; || SURIUS, IV (1573), 225-26; (1579), 225-26; VII (1618), 211-12; VII (1877), 300-302; || *S. Gaudentii Brixiae ep. sermones,* ed. P. GALEARDUS (Patavii, 1720), 239-45; *id.* (Augustae Vindel. 1757), 208-13; *id.* inter *Veterum Brixiae episcoporum S. Philastrii et S. Gaudentii opera* (Brixiae, 1738), 370-74; || *S. Philastrii ep. Brixiensis de Haeresibus liber,* ed. I. A. FABRICIUS (Hamburgi, 1721), sign. *5ᵛ-*8ʳ; || *Act. SS.* Iul. IV. 387-88; || *P.L.* XX. 997-1002.

2. TRANSLATIO ET MIRACULA AN. 838 AUCT. RAMPERTO EP. BRIXIENSI. *Inc.* Triginta Brixienses sunt episcopi, quos meminimus — *Des.* et cuius amorem nos cunctos oportet quaerere; qui consubstantialiter... vivit et regnat... Amen. [6797

LIPOMANUS, IV, f. 53ᵛ-58; || SURIUS, IV (1573), 226-32; (1579), 226-32; VII (1618), 212-15; VII (1877), 302-10; || GALEARDUS, op. c. (1720), 261-84; *id.* (1757), 228-46; *id.* (Brixiae, 1738), 387-401; || FABRICIUS, t. c. sign. **3ᵛ-***6; || *Act. SS.* t. c. 388-93.

EXC. TAMAYO, *Mart. hisp.* II. 545-49.

3. TRANSLATIO AN. 1456. *Inc.* Anno MCCCCLVI, XXVI ian. in consilio speciali. Item totis viribus — *Des.* dispositione divina. [6798

Act. SS. t. c. 394.

Phileas ep. Thmuitarum **et Philoromus** tribunus mm. Alexandriae, saec. IV in. — Febr. 4.

1. PASSIO. *Inc.* Imposito Philea super ambonem, Culcianus praeses dixit — *Des.* Haec cum dixisset, carnifices... amborum spiritus ferro caesis cervicibus effugarunt, praestante... Amen. [6799

RUINART (1689), 548-51; (1713), 494-96; (1731), 434-36; (1803), III. 158-63: (1859), 519-21.

In multis codicibus Passioni praefixa leguntur, tamquam praeambulum aliquod, excerpta modo fusiora modo breviora ex Rufini versione *Historiae ecclesiasticae* Eusebii. Vid. infra Passiones **2**, **3**.

2. PASSIO. *Inc. prol.* Gloriosissimi m. Phileae scripturi passionem — *Des.* reservaverit Dñus. — *Inc. praeambulum.* Etenim ante nostri

temporis persecutionem — *Des.* ad eius... congressionem veniamus. — *Inc. Passio.* Imposito igitur Philea *etc. ut* 1. — *Des.* α) *ut* 1. [6800

vel β) Haec cum dixisset, carnifices... amborum capita gladio truncaverunt. Ipsi vero ss. viri... sempiterni regis aulam feliciter ingressi sunt, praestante... Amen. [6801

Act. SS. Febr. I. 462-64; 3ª ed. 468-70 (des. α). Est haec ipsa Passio **1**, praemissis post prologum locis aliquibus ad verbum excerptis ex EUSEBII *Hist. eccl.* interprete Rufino, lib. VIII, c. 1 et 10. — In aliis autem exemplaribus (de quibus v. g. *Catal. Paris.* I. 281, 38° [des. β]; II. 11, 2° [des. α] etc. etc.) multo amplius est praeambulum, excerptis nempe locis bene longis ex EUSEBII libro cit., c. 1-10.

3. PASSIO. *Inc.* Apud Thebaidem omnem narrationem superat — *Des.* utrumque plecti capite iubet. [6802

Ex EUSEBIO, libro cit., c. 9, 10. Cf. *Catal. Paris.* III. 167, 56°.

4. EPITOMAE.

ADO, 4 febr. — VINC. BELLOV. XIII. 24, 25. — PETRUS DE NAT. III. 81.

Philemon, Apollonius et soc. mm. Antinoi in Aegypto, sub Diocletiano. — Mart. 8.

1. PASSIO. *Inc.* Postquam admirabilis Asclas beato fine — *Des.* sepelierunt ad collegas suos XIV die mensis martii. Coronae autem eorum dies fuit VIII eiusdem mensis... Amen. [6803

Act. SS. Mart. I. 752-56; 3ª ed. 751-55.

2. PASSIO (EORUNDEM ?). *Inc.* Tradebant ergo seniores horum fuisse quendam persecutionis tempore monachum — *Des.* et vota nostra orationesque complere. [6804

* RUFINUS, *Hist. mon.* 19 (*Vitae Patrum,* ed. ROSWEYDUS, 476-77; || *P.L.* XXI. 441-42).

3. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XIII. 50, 51. — PETRUS DE NAT. III. 183; IV. 43.

Philibertus ab. Gemmeticensis et Heriensis, † cca. 684. — Aug. 24.

1. VITA. *Inc. prol.* Inclitus ille arbiter, in cuius laude — *Inc.* S. igitur Filibertus Helisano territorio ortus — *Des.* Corpus terra suscepit, anima Christo reddita est, regnante... Amen. [6805

CHIFFLET (P. Fr.), *Hist. de l'abbaye de Tournus* (1664), preuves, 73-86; || MABILLON, *Acta,* II. 818-25; 2ª ed. 784-91; || [JUENIN (P.)], *Nouvelle histoire de l'abbaïe... de Tournus* (Dijon, 1733), preuves, 41-50; || *Act. SS.* Aug. IV. 75-80. — (**Mut.**, praemisso altero prologo, de quo infra) SURIUS, IV (1573), 762-68; (1579), 785-91; VIII (1618), 194-97; VIII (1877), 426-35.

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 650-51. — BOUQUET, III. 598-600. — (Ex exemplari puriore?) TARDIF (E.-J.), *Études mérovingiennes.* I. *Les Chartes mérovingiennes de l'abbaye de Noirmoutier* (Paris, 1899), 60-61.

PROLOGUS ALTER. *Inc.* Cum prisca patrum gesta recolimus... [6806

(Mut.) SURIUS, ll. cc. — Cf. *Catal. Paris.* I. 577, 90°; *Anal. Boll.* V. 328, 49°.

2. VITA ET MIRACULA IN TRANSLATIONIBUS, AUCT. ERMENTARIO. **I.** *Inc. carmen.* Hilduino abbatum summo sit vita salusque — *Inc. prol.* Vitam b. Ph-i atque miracula in eius translatione declarata — *Des.* ut valeas iugiter. (*Sequitur Vita* 1.) [6807

CHIFFLET, l. c. 71-73; || MABILLON, t. c. 817; 2ª ed. 783-84; || JUENIN, l. c. 40; || *Act. SS.* t. c. 68, n. 11, 12; || HOLDER-EGGER (O.), *MG.* Scr. XV. 298.

II. MIRACULORUM LIBER I (UBI DE TRANSLATIONE FACTA DEAS AN. 836). *Inc. prol.* Miracula quae omnipotens ac piissimus Deus — *Inc.* Suffosso igitur VII die iunii mensis sepulturae loco — *Des.* tertianis et semel quartanis liberatum typis, Dño N. I. C... praestante... Amen. [6808

III. MIRACULORUM LIBER II (UBI DE TRANSLATIONE FACTA CONALDUM AN. 857 ET MESCIACUM AN. 862). *Inc. prol.* Qui virtutum insignia praeclaraque miracula — *Inc.* Cum vero de Hero insula ad Ampennum villam — *Des.* quam miracula deficient. Sed iam claudatur... quae memoranda forent. [6809

CHIFFLET, l. c. 87-132; || MABILLON, *Acta,* IV, 1. 539-60; 2ª ed. 511-31; || JUENIN, l. c. 51-79; || *Act. SS.* t. c. 81-95.

EXC. BOUQUET, VI. 307-8; VII. 343-44. — HOLDER-EGGER, t. c. 298-303. — MAÎTRE (L.), *Les Villes disparues de la Loire-Inférieure,* II, 4 (1897), 236-92 (= BULLETIN DE LA SOCIÉTÉ ARCHÉOLOGIQUE DE NANTES ET DE LA LOIRE-INFÉRIEURE, XXXV, 1896, 117-73) [liber I integer].

3. TRANSLATIO TRENORCHIUM AN. 875.

a. Hanc narravit FALCO MON. in *Chronico Trenorchiensi,* c. 22-24 (CHIFFLET, l. c. 15-17; JUENIN, l. c. 18-19); || MABILLON, *Acta,* IV, 1. 560-61 (2ª ed. 532-533), n. 1-3; || *Act. SS.* t. c. 72-73, n. 32-34.

b. Vid. etiam infra, s. v. **Valerianus** m. Trenorchii, 4.

4. MIRACULA NARRATA A BERNARDO DE S. ROMANO AB. TRENORCHIENSI. *Inc.* Tria quae sequuntur... Est civitas famosissima — *Des.* praelibatam ecclesiam decoravit. [6810

MABILLON, t. c. 563-64; 2ª ed. 534-35; || JUENIN, l. c. 172-74; || *Act. SS.* t. c. 73-74, n. 36-42.

EXC. BOUQUET, XIV. 479.

5. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXIV. 94, 95. — PETRUS DE NAT. VII. 85. — *Leg. aureae* appendix, c. 237 (208).

Philippa de Chantemilan v., † 1451. — Oct. 15.

1. LAUDATIO. *Inc.* Thobie XII capitulo : Etenim sacramentum regis — *Des.* in vita activa constitutis. [6811

CHEVALIER (U.), *Vie et miracles de la Bse Philippe de Chantemilan* (Valence, 1894). 35-36.

2. MIRACULA. *Inc. Vitae summa.* Illa s. Spiritus gratia rorante — *Des.* quae sequuntur miracula pandet. — *Inc. Miracula.* Anno Dñi MCCCCLII... frater Guillermus Gerry — *Des.* Actum Vienne, ante tumulum ipsius... et me notario Bourdeti. [6812

CHEVALIER, t. c. 37-91.
EXC. *Act. SS.* Oct. VII. 97.

Philippus apostolus. — Mai 1.

1. LAUDATIO BREVIS. *Inc.* Philippus, qui interpretatur os lampadis — *Des.* Cuius natalicium kal. mai celebratur. [6813

* *Breviarium apostolorum* (vid. supra **Apostoli**, 4); || *Anal. Boll.* XI. 228, 39°.

2. VITA. a. *Inc.* Post ascensionem Dñi et salvatoris b. Philippus per annos viginti — *Des.* filiae eius dextra laevaque sepultae sunt. Ubi praestantur beneficia Dei, orante apostolo... Amen. [6814

MOMBRITIUS, II. 211-11ᵛ; || [NAUSEA (Frid.)], *Anonymi philalethi eusebïani in vitas apostolorum rhapsodiae* (Colon. 1531), f. 59-59ᵛ; || LAZIUS (W.), *Abdiae hist. certam. apost.* (Basileae, 1552), 118-19 (praemisso ab editore aliquo exordio); || ID. ed. Ioh. FABER (Paris. 1560), f. 122-23ᵛ (ut apud Lazium); || ID. ed. Th. BEAUXAMIS (Paris. 1566, et iterum 1571), 122-23ᵛ (item); || ID. (Coloniae, 1569, et iterum 1576), 321-25 (item); || LA BARRE (L. de), *Hist. christ. vet. patrum* (1583), f. 43ᵛ-44 (item); || FABRICIUS, *Codex apocr. Novi Test.* (1719), II. 736-42 (item); || GILES, *Cod. apocr. Novi Test.* (1852), 453-56 (item). — Cf. *Catal. Brux.* I. 202, 3°; II. 199, 5°; 278, 47°, etc. — In exemplaribus quibusdam tum editis, tum mss., modo fusior, modo brevior est clausula " Ubi praestantur... ".

Aliquando (v. g. apud MOMBRITIUM; cf. etiam *Catal. Brux.* II. 34, 20°) ordine primorum verborum mutato, ita Passio *inc.* " Philippus apost. Dñi N. I. C. post ascensionem Salvatoris... " [6815

b. *Inc.* Cum igitur ss. apostoli Dñi et Salvatoris nostri... per singulas dividerentur provincias, Philippus apost. Dñi I. C. post ascensionem Salvatoris — *Des. ut* 2 a. [6816

Cf. LIPSIUS, *Die apokr. Apostelgeschichten*, I. 146-47.

c. *Inc. prol.* Cum in ipsis initiis absque ullo obstaculo — *Inc. ut* 2 b. — *Des. ut* 2 a. [6817

Act. SS. Mai I. 11-12; 3ª ed. 12. — Cf. LIPSIUS, t. c. 146.

3. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. X. 88. — *Leg. aurea*, c. 65 (62). — PETRUS DE NAT. IV. 107.

4. TRANSLATIO BRACHII FLORENTIAM AN. 1204. *Inc. prol.* Postquam Dei et hominum mediator — *Inc.* Eo siquidem tempore quo Emmanuel — *Des.* urbem Cpolitanam in manibus Latinorum. [6818

Act. SS. t. c. 15-17; 3ª ed. 15-18; || RIANT (P. E. D.), *Haymari monachi... de expugnata Accone liber tetrastichus* (Lugduni, 1866), 97-102.

Philippus presb. Agyriensis, saec. I/V. — Mai 12.

VITA FALSO ADSCRIPTA S. ATHANASIO. *Inc. prol.* Quemadmodum sol cernentibus — *Inc.* Temporibus imperantis Neronis fuit Romae — *Des.* miracula facere non desinit Dei omnipotentis gratia... Amen. [6819

CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* I. 24-27; || *Act. SS.* Mai III. 33-36; 3a ed. 34-36.

Philippus (ep.) m. Alexandriae, saec. III. — Sept. 13.

ADO, 13 sept. — PETRUS DE NAT. VIII. 72.

Philippus ab Aqueriis Ord. Min., † 1369. — Mai 18.

1. VITA ET MIRACULA. *Inc.* Anno Dñi MCCCLXIX, XVIII die mai, obiit Neapoli — *Des.* patriarcha Gradensis. [6820

TONDINI (G. B.), *Delle memorie istoriche concernenti la vita del Cardinal Tommaso da Frignano* (Macerata, 1782), appendice, v-x.

2. EPITOME.

BARTHOLOMAEUS DE PISIS, *De conformitate,* lib. I, conf. VIII, part. II (ed. Mediol. 1513, f. 63-63v).

Philippus presb. Argyriensis = **Ph.** presb. Agyriensis.

Philippus ep. m. Atranopoli Thraciae. *Vid.* **Philippus** ep. Heracleensis.

Philippus Benitius Ord. Serv. B. M., † 1285. — Aug. 23.

Vid. etiam infra ad **Septem Fundatores** Ord. Serv. B. M.

1. PROCESSUS DE MIRACULIS. *Inc.* In nomine Dñi. Amen. Anno eiusdem MCCLXXXV, ind. XIII — *Des.* praedicta fuerunt post nonam. [6821

[GIANIUS (A.)], *B. P. F. Philippi Florentini confessoris Ord. Servorum B. M. V. processus miraculorum... nuper in primam centuriam Annalium eiusdem ordinis... ad verbum relatus* (Florentiae, 1616), sign. A.1-C.1 (prodiit prius quam tomus I Annalium); || GIANIUS (A.), *Annales sacri Ord. Fratrum Servorum B. Mariae Virg.*, I (1618), f. 51-54; 2a ed. I (1719), 144-50.

2. VITA. *Inc.* Sub anno Dñi MCCXLIV erat tunc temporis quidam — *Des.* et alia opera faciebat. Florent cottidie miracula s. viri... [6822

Incunabula Ordinis Servorum sub Deiparae Virginis vessillo militantium (Senis, 1532), f. 3-7; || SOULIER (P.), in *Monumenta Ord. Servorum S. Mariae,* II (1898), 67-83.

EXC. *Florentina Canonizationis Septem BB. Fundatorum Ord. Servorum B. V. M.* Positio continens relationem iuridicam virtutum eorumdem Septem BB. Fundatorum (Romae, 1743), Summarium super gestis... 116-17.

PROLOGUS. *Inc.* Laudemus viros gloriosos... [6823

SOULIER, t. c. 66-67.

3. VITA AUCT. PAULO DE ATTAVANTIS. *Inc. prol.* Magistro Christo-

phoro... Tametsi in studiis — *Inc.* Philippo parens fuit Iacobus — *Des.* hereditatem tribuat invenire, cui est honor... Amen. [6824

Catal. Paris. II. 438-58; || Soulier, in *Monum. Ord. Serv.* III (1899), 99-123.

4. Laudatio metrica (Silva in laudem) auct. Ugolino Verino. *Inc.* Nobile et antiquum genus est Benitia proles — *Des.* Corporis atque animae; sis praesens mortis in hora. [6825

Gianius, op. c. I (1618), f. 176-77 (deest in 2ª editione); || inde seorsim *Sylva de laudibus B. P. Philippi Benitii... Ugolino de Verinis... quondam auctore*, s. l. a. [non vidimus]; || Soulier, *op. c.* II. 123-31.

Philippus ep. Bituricensis, † 1260.

Vita et miracula. A. Processus. I. De miraculis. *Inc.* Ad evidentiam pleniorem — *Des.* et tamquam filium cognoscebat. [6826

II. De vita. *Inc...* — *Des.* et deosculabantur pedes eius. [6827

De quo cf. *Catal. Paris.* II. 458-59, 1°, 2°.

B. Narratio (ex processu excerpta). I. De vita. *Inc.* (*mutila*). Et cum pater eius in extremis laborans — *Des.* et in fide discessit. [6828

II. De miraculis. *Inc.* Quod frater Guido presb. capellanus de Bleto — *Des.* sed in emissione voti non fuit praesens. [6829

Martene et Durand, *Thes. nov. anecd.* III. 1927-33 et 1933-46.

Philippus presb. Cellensis in Palatinatu Rheni, saec. VIII. — Mai 3.

1. Vita. *Inc. prol.* Virorum illustrium vitam atque actus — *Inc.* Fuit siquidem vir ss. Philippus genere Anglus — *Des.* iuxta fluvium qui vocatur Primina... regnante Dño... Amen. [6830

[*Vita S. Philippi confessoris* etc...] (Oppenheim, 1516), sign. A.ij-B.iij^v; || *Act. SS.* Mai I. 423-26; 3ª ed. 428-30; || Kaemmerer (I.), *S. Philippus Cellensis in Palatinatu ad Rhenum...* (Heidelbergae, 1780), 23-39.

2. Inventio corporis cca. 970. *Inc.* In anno igitur iii imperii secundi Ottonis caesaris — *Des.* honorifice usque ad diem deducere. [6831

Vita S. Philippi... (1516), sign. B.iij^v-B.4^v; || Falk (F.), in *Neues Archiv*, XXIII. 557-59.

3. Miracula. *Inc.* Facto autem die s. Philippus quasi de gravi somno excitatus — *Des.* ad credendum acueretur animus. Sitque in his signis specialiter... gloria... Amen. [6832

Vita S. Philippi... (1516), sign. B.4^v-C.4.
Exc. Falk, t. c. 559-60.

4. Miraculum (De Adalberto ab. Hornbacensi). *Inc.* B. autem ab. Adalbertus, qui haec omnia... perpetravit — *Des.* Deum per s. Philippum laudare; cui nunc et semper honor... Amen. [6833

Vita S. Philippi... (1516), sign. C.4-C.4^v; || Falk, t. c. 560-61.

Philippus diaconus (de septem primis). — Iun. 6.

PETRUS DE NAT. V. 91.

Philippus ep. Heracleensis et soc. mm. Hadrianopoli Thraciae. — Oct. 22.

1. PASSIO. *Inc.* B. itaque Philippus, diaconus primum, mox presb. — *Des.* sed festinare potius ad coronam. Amen. [6834

MABILLON, *Vet. anal.* IV. 134-52; 2ª ed. 189-94; || RUINART (1689), 443-54; (1713), 409-19; (1731), 364-73; (1802), II. 437-56; (1859), 440-48; || *Act. SS.* Oct. IX. 545-52.

PROLOGUS. *Inc.* Singulorum gesta sanctorum — *Des.* anxietas. [6835

Act. SS. t. c. 548, annot. *b*.

2. EPITOME. *Inc.* Philippus ep. in Heraclea cum discipulis suis — *Des.* cum magna devotione conduntur. [6836

Act. SS. t. c. 539, n. 5-9.

Philippus imp. et **Philippus** filius eius mm., † 249.

PETRUS DE NAT. XI. 92. — Vid. etiam in Passione S. **Pontii** m. Cimellensis.

Phocas m. Antiochiae in Syria. — Mart. 5.

LAUDATIO. *Inc.* Focas quoque m. et ipse his martyribus... [6837

*GREG. TURON. *Glor. mart.* 98 (99).

Phocas ep. m. Sinope, sub Traiano. — Iul. 14.

1. PASSIO. *Inc. prol.* Sanctorum singulae passiones nihil sunt — *Inc.* Admiranda namque et stupenda omnibus s. Phocae passio — *Des.* expiravit. Hac Phocas passione gloriosus... Amen. [6838

MOMBRITIUS, II. 228-31.

2. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XI. 62-65. — PETRUS DE NAT. VI. 98.

Phoebadius ep. Aginnensis, saec. IV extr. — April. 25.

FRAGMENTUM LIBELLI DE EIUS MIRACULIS (?).

Gallia christ. 1ª ed. II (1656), 70; 2ª ed. II (1720), 896; || *Act. SS.* April. III. 366 (3ª ed. 369), n. 6; || *Ibid.* Oct. III. 292, annot. *l*; || BOUILLET (A.), *Liber miraculorum S. Fidis* (Paris, 1897). 268-69.

Photinus ep. Lugdunensis et soc. mm., † 177. — Iun. 2.

1. NARRATIO EUSEBII (INSERTA PARTIM EPISTULA ECCLESIAE VIENNENSIS ET LUGDUNENSIS). *Inc. prol.* Galliarum nobilissimae urbes — *Inc.* Servi Christi habitantes apud Viennam... Et cum nonnulla velut in praefatione... ordiuntur initium : Tribulationis, aiunt, nostrae magnitudinem — *Des.* α) de pace eum ecclesiae commonentes. [6839

vel β) idem spiritus persuadebat, adiuvante Dño... Amen. [6840

vel γ) geri potuerit, coniectura capiendum est. [6841

vel δ) et eripere eos de manibus nostris. [6842

*EUSEBIUS, *Hist. eccl.* interprete Rufino, lib. v, c. 1-3; || *Act. SS.* Iun. I. 161, n. 7 et 162-67; 3ª ed. 157, n. 7 et 157-62 (des. β). — Clausulas α, β, γ, δ adnotavimus, quae in codicibus occurrerunt, nempe cum vel paucissima, vel plura ex ultima parte capituli 3 a scribis rescissa essent. — Non raro subiuncta sunt nomina martyrum (infra, 2) hoc fere initio " Nomina autem martyrum haec sunt : ... " [6843

Est etiam ubi (cf. *Catal. Paris.* II. 76, 14°) in initio exscripta sit pars prooemii Eusebii in librum v, ita ut narratio tunc *inc.* " Anno XVII imperii Antonini Veri per multas romani orbis provincias... " [6844

2. NOMINA MARTYRUM.

(Variae sunt recensiones) KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. I. 878. — *GREG. TURON. *Glor. mart.* 48 (49). — **Martyrologium Hieronymianum*, 2 iun. (*Act. SS.* Nov. II, 1. [71]-[73]). — ADO, 2 iun. in fine. — *Catal. Brux.* I. 154, 114°. — HIRSCHFELD (O.), in *Sitzungsberichte der kön. Preussischen Akademie der Wissenschaften zu Berlin*, 1895, 386-88. — ACHELIS (H.), *Die Martyrologien, ihre Geschichte und ihr Wert* (Berlin, 1900), 147-48.

3. EPITOMAE.

ADO, 2 iun. — VINC. BELLOV. XI. 98-102; inde exc. (nempe c. 99) MOMBRITIUS, f. 227ᵛ-28. — PETRUS DE NAT. V. 76, 77; XI. 13, 14.

4. MIRACULA IN BRITANNIA (PASSIONIS EPITOME ET).

Brev. Aberdonense, pars hiem., Propr. SS. 23ᵛ-24.

Photinus m. Nicomediae. *Vid.* **Anicetus** m. Nicomediae.

Piamon m. in Aegypto, saec. IV extr.

*RUFINUS, *Hist. mon.* 32 (*Vitae Patrum*, ed. ROSWEYDUS, 484; || *P.L.* XXI. 459-60).

Piamon v. in Aegypto. — Mart. 3.

*PALLADIUS, A. 18 (*Vitae Patrum*, ed. ROSWEYDUS, 956; 2ª ed. 962; || *P.L.* LXXIV. 295).

Piatus seu **Piato** presb. m., sub Diocletiano. — Oct. 1.

1. PASSIO. **a.** *Inc. prol.* Vobis parum dicturus sum, quanta Dñus — *Inc.* Igitur ven. P. Beneventi finibus magna ortus fuit prosapia. Erant itaque parentes — *Des.* magnificatur in caelis. Sit tibi, Deus Pater... gloria... Amen. [6845

α) *Act. SS.* Oct. I. 22-24; || *Act. SS. Belgii*, I. 126-30.

β) Iisdem verbis *inc.* et *des.*, omisso tamen saepe prologo, recensio altera longior; ex qua non pauca edita sunt in annotatis ad recensionem α, *Act. SS.* t. c. 24-26; || *Act. SS. Belgii*, I. 130-34. — Ultimum capitulum in recensione α ita *inc.* " Aedificaverunt autem in eodem loco monumentum novum, et per orationes eius aegri... "; in recensione autem β *inc.* " Aedi-

ficaverunt autem in supradicto loco Sacelinio basilicam, in qua s. martyris corpus... posuerunt, ubi per orationes eius aegri... „.

b. *Inc.* Igitur ven. P. *etc. ut in* 1 a... prosapia. Qui tempore imperatorum Diocletiani et Maximiani — *Des.* exaudiuntur vota precantium, per Dñm N. I. C... Amen. [6846

Exc. *Anal. Boll.* I. 619-21.

c. *Inc.* Illis igitur diebus cum Iulianus impiissimus caesar decreta principum accepisset — *Des. ut* 1 a (*rec.* β). [6847

Cf. *Anal. Boll.* V. 332-33, 88°.

2. VITA. *Inc.* Ven. et Deo dignus, martyr futurus atque s. ecclesiae plantator — *Des.* ex more ibi celebraretur, ad laudem... Amen. [6848

IACOBI DE GUISIA *Annales Hannoniae,* VII. 27-38 (ed. FORTIA, V. 130-66).

3. EPITOME.

PETRUS DE NAT. XI. 36.

Pigmenius presb. m. Romae, sub Iuliano. — Mart. 24.

1. PASSIO. *Vid.* supra, **Bibiana** 1.

Sub titulo nempe *Passionis S. Pigmenii* invenitur in quibusdam codicibus Passio S. Bibianae.

2. PASSIO. *Inc.* Tempore quo Constantinus, qui Cpolim suo nomine condidit — *Des.* Huius corpus collectum est a quadam matrona nomine Candida... [6849

De qua *Act. SS.* Mart. III. 482 (3ª ed. 480), n. 4.

3. EPITOMAE.

ADO, 24 mart. — PETRUS DE NAT. III. 223.

Pilingottus conf. tertii Ord. S. Franc., † 1304. — Iun. 1.

1. VITA. *Inc. prol.* Signum magnum apparuit in caelo — *Inc.* Pilingottus igitur, servus et amicus Altissimi — *Des.* acquisivit; ubi ipse cum angelis et archangelis... Amen. [6850

Act. SS. Iun. I. 149-54; 3ª ed. 145-50.

2. MIRACULA. *Inc. prol.* Ut autem de bonis per ipsum — *Inc.* Apud Castrum Leonem mulier quaedam — *Des.* (*mutila*) ut intestina omnia ad virilia membra | [6851

Act. SS. l. c. 154-55; 3ª ed. 150-51; vid. ibi annot. *e.*

Pinianus et Lucina mm., sub Diocletiano. — Mai 11. *Vid. supra* **Anthimus** presb.

Pionius presb. **et soc.** mm. Smyrnae, † 250. — Febr. 1.

PASSIO. *Inc. prol.* Referri oportere ac debere memorari — *Inc.* Secundo itaque die sexti mensis — *Des.* ut christianis fiducia, metus gentilibus adderetur. Acta sunt haec... Amen. [6852

Act. SS. Febr. I. 40-42; || RUINART (1689), 123-38; (1713), 140-51; (1731), 118-28; (1802), I. 323-48; (1859), 188-98; || GALLANDIUS, III. 324-31. — Var. lect. *Catal. Brux.* I. 145-46.

Pior erem. in Aegypto, saec. IV extr. — Iun. 17.

*PALLADIUS, A. 26 (*Vitae Patrum*, ed. ROSWEYDUS, 964; 2a ed. 970; || *P.L.* LXXIV. 312-13).

Pipio diac. Belnensis. — Oct. 7.

VITA. *Inc.* Rure Gallicano, in pago cui nomen Belna — *Des.* quem creditur vir sanctus manibus suis effodisse, pergeremus. [6853

LABBE, *Bibl. mss.* I. 779-80; || *Act. SS.* Oct. III. 967, n. 11-15.

Pippinus dux et maior domus Austrasiae, † 640. — Febr. 21.

1. *Vid.* Vitas S. **Gertrudis** abb. Nivialensis.

2. VITAE EPITOME. *Inc.* Ven. Pippinus dux Brabantiae ex patre Carolomanno — *Des.* in diebus rogationum circumferuntur a clero, ad laudem... Amen. [6854

SURIUS, I (1570), 1030; (1576), 1059; II (1618), 182-83; II (1875), 431-32; || [HEREDIA DEL RIO (P. M.)], *Historia transcripta ex PP. Bollandianis... de b. Hildegarde regina* (Romae, 1841), appendix, 1-4.

Exc. *Act. SS.* Febr. III. 252-53 (3a ed. 256), n. 16; 259 (3a ed. 262), n. 51; || *Act. SS. Belgii,* II. 345, n. 16; 360, n. 51.

Piranus. *Vid.* **Kiaranus.**

Pirminius ep., † ante 754. — Nov. 3.

1. VITA. *Inc. prol.* Multi quidem conati sunt — *Inc.* Ss. ac ven. viri Pirminii gesta actaque — *Des.* usque in finem perpetravit. In Hornbachensi coenobio IV die non. nov. depositio est s. P-ii ep.; ubi per illius merita... Amen. [6855

MONE, *Quellensammlung,* I. 30-36; cf. 526-28; || HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 21-31; || *Act. SS.* Nov. II, 1. 34-44 (in parte aversa foliorum).

2. VITA. *Inc. prol.* In omni creaturarum multimoda diversitate — *Inc.* Obtinuit itaque bb. vir P. episcopatus sedem — *Des.* incomprehensibilis maiestas per infinita saecula. Amen. [6856

BROWERUS (Chr.), *S. Pyrminii ep. vita et res gestae descripta per Othlonum Fuldensem mon.* (inter SIDERA GERM., Moguntiae, 1616), 5-24; || SURIUS, XI (1618), 21-26; || MABILLON, *Acta,* III, 2. 140-53; 2a ed. 127-39; || *Act. SS.* t. c. 33-45 (in parte recta foliorum). — Var. lect. MONE, t. c. 38-39.

Exc. BOUQUET, III. 655. — GRANDIDIER, *Hist. d'Alsace,* II, pièces justif. 62. — HOLDER-EGGER, t. c. 20-21.

3. VITA METRICA. *Inc. prol.* (*mutilus*)... est vigili... famulatus debita iura — *Inc.* Hic Theoderici Francorum tempore regis — *Des.* Virtus, par deitas, per saecula parque potestas. Amen. [6857

MONE, t. c. 39-45; || *Act. SS.* t. c. 47-50.

4. MIRACULA. *Inc. prol.* Opera quae in sanctis suis mirabilis Deus — *Inc.* Igitur cum monasterium b. viri ven. ab. Adelbertus — *Des.* exprimant percepta gaudia. [6858

MONE, t. c. 45-50; || HOLDER-EGGER, t. c. 31-35; || *Act. SS.* t. c. 50-54.

Pius I papa, saec. II med. — Iul. 11.

**Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 134; || ed. MOMMSEN, 15). — PETRUS DE NAT. VI. 82. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 57ᵛ.

Placidia v. culta Veronae, saec. V (?) — Oct. 11.

PETRUS DE NAT. IX. 70; || *Act. SS.* Oct. V. 630-31, n. 4.

Placidus discipulus S. Benedicti (m. Messanae cum sociis), saec. VI. — Oct. 5.

1. VITA ET PASSIO AUCT. PSEUDO-GORDIANO, REAPSE PETRO DIAC. CASINENSI. I. *Inc. prol.* In claro et renitenti triumpho — *Inc.* Tempore quo Theodoricus augustus in seniori Roma — *Des.* ecclesia ipsa ex b. m. Placidi nomine vocabatur. [6859

LIPOMANUS, IV, f. 16-39ᵛ; || SURIUS, VII (1581), 746-75; V (1580), 637-65; X (1618), 65-82; X (1879), 182-205; || MABILLON, *Acta,* I. 45-79; 2ª ed. 42-74; || *Act. SS.* Oct. III. 114-38.

EXC. TORTORA (A. A.), *Relatio status sanctae primatialis ecclesiae Canusinae* (Romae, 1758), 60-62. — *P.L.* LXVI. 936.

In commendationem huius libelli confictum est integrum litterarum spuriarum corpus, nempe 1°) GORDIANI ad Vigilium papam (*inc.* " Dudum te, pater millies beatissime... „);

2°) IUSTINIANI imp. ad eundem (*inc.* " Quamquam sollicitudinibus... „);

3°) VIGILII p. ad Iustinianum (*inc.* " Regi regum, in cuius potestate... „);

4°) GORDIANI ad Maurum praepositum Casinensem (*inc.* " Quia omnibus modis desirandam... „); et aliae eiusdem furfuris. Quae editae sunt in *Chronica sacri Casinensis coenobii* (Venetiis, 1513) et apud I. DU BREUL, *Aimoini monachi... libri quinque de gestis Francorum* etc. etc. (Paris. 1603), 771 sqq.

II. ADDITAMENTUM PETRI DIAC. CASIN. *Inc.* Hucusque Gordianus... composuit. Ea vero quae a temporibus Vitaliani papae... Petrus Casinensis diaconus... adiunxit. Incipit : Tempore illo quo Constans imperator voluit novae Romae imperium — *Des.* sit mihi praemium effugisse supplicium, praestante... Amen. [6860

CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* I. 181-84. Deest initium (" Hucusque... adiunxit. Incipit „), quod edidit GATTULA, *Historia abbatiae Cassinensis,* I (1733), 916.

2. VITA AUCT. PETRO DIAC. CASIN. a. *Inc. prol.* Gymnosophistarum morem ferunt esse — *Inc.* Postquam summi regis dignitas (*al.* divinitas) lucis suae radio — *Des.* captivitatis nostrae formam vehens secum locavit in arce, qui vivit... Amen. [6861

EXC. MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* VI. 785-88. Cf. *Act. SS.* t. c. 77, n. 47.

b. *Inc. prol. ut in* 2a. — *Inc. ut* 2a. — *Des.* ubi exuberant beneficia pia prece quaerentibus, ipso adiuvante, qui vivit... Amen. [6862

MAI, *Scr. vet. nova coll.* VI, 2. 247-50; || *P.L.* CLXXIII. 1066-70. — Videtur haec esse epitome libelli **2a**.

3. VITA AUCT. STEPHANO ANICIENSI (REAPSE PETRO DIAC. CASIN.?). *Inc. epist.* Sub s. Spiritus disciplina degentibus... Philosophos caeli vos esse — *Inc. prol.* Immortales beatorum triumphos — *Inc.* B. igitur Placidus, Christi m., ex linea senatoriae dignitatis — *Des.* comparticipes faciat coronae suae, I. C. Dño largiente, cui... Amen. [6863

CAIETANUS, t. c. 172-81; || *Act. SS.* t. c. 139-47.
EXC. MARTENE et DURAND, t. c. 788-89. — GATTULA, t. c. 915-16.

4. EPITOMAE. a. *Inc.* Temporibus Iustini et Iustiniani imp. — *Des.* quae postea restituta fuit ad honorem s. P-i. Passi sunt... [6864

MABILLON, *Acta,* I. 79-81; 2ª ed. 74-76.

b. HILARION MEDIOLANENSIS, f. 87ᵛ-90ᵛ.

Placidus de Rodio erem., fundator monasterii S. Spiritus de Ocra, † 1248. — Iun. 12.

VITA AUCT. PAULO DE CELANO. *Inc. prol.* Rev. in Christo patri dño archipresbytero... Etiamsi leviter otiosus exsistam — *Inc.* Dilectus Deo et hominibus puer Placidus — *Des.* qui viderunt eas daemoniacas, et sanas. [6865

Act. SS. Iun. II. 609-15; 3ª ed. III. 105-111.
Hunc libellum non ita pridem quidam Antonius Amicii in epitomen contraxit, quam edidit UGHELLI, VI. 898-901; 2ª ed. 722-24.

Placidus m. Romae. *Vid.* **Eustachius.**

Plato m. Ancyrae, sub Maximiano. — Iul. 22.

1. PASSIO. *Inc.* Non sunt aliena vel peregrina omnibus habitantibus Ancyram — *Des.* et multa mirabilia usque in hodiernum diem. Martyrizatus est... Amen. [6866

Act. SS. Iul. V. 230-35.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. VI. 126.

Plechelmus ep. cultus Ruraemundae, saec. VIII. — Iul. 15.

VITA. *Inc.* Cum Dñus et salvator noster I. C. suae claritatis fulgore — *Des.* sanantur. Nos vero quos ignavia... Amen. [6867

Act. SS. Iul. IV. 58-59; || *Act. SS. Belgii,* VI. 214-17; || WILLEMSEN (M.), in *Publications de la Société hist. et archéol. dans le duché de Limbourg,* XXII (Ruremonde, 1885), 516-22.
EXC. BOUQUET. III. 638.

Podius ep. Florentinus, † 1002. — Dec. 28.

LAUDATIO. *Inc.* Cum in aliorum sanctorum festis — *Des.* cum de hac vita migrandum erit, perducamur. [6868

BROCCHI, *Vite de' SS. e BB. Fiorentini,* I (1742), 120-21; ‖ *Act. SS.* Mai VI. 829, n. 7.

Pollio lector m. Cibalitanus, sub Diocletiano. — April. 28.

1. PASSIO. *Inc.* Diocletianus et Maximianus regnantes decreverunt — *Des.* concedere dignetur. Haec autem acta sunt... Amen. [6869

Act. SS. April. III. 566-67; 3ª ed. 572-73; ‖ RUINART (1689), 435-37; (1713), 404-5; (1731), 359-60; (1802), II. 425-28; (1859), 435-36.

2. PETRUS DE NAT. IV. 94.

Polycarpus ep. Smyrnensis m., † 155. — Ian. 26.

1. PASSIO (EPISTULA ECCLESIAE SMYRNENSIS). **a.** *Inc.* Ecclesia Dei quae est apud Smyrnam... Scripsimus vobis, ff., de martyribus et de b. P-o — *Des.* a generatione in generationem. Amen.— *Epil. I.* Exemplaria haec ex Irenaei... ex Gaii exemplaribus descripsi — *Epil. II.* Ego Pionius memorata exemplaria investigavi... Amen. [6870

Act. SS. Ian. II. 705-7; 3ª ed. III. 320-22; ‖ USSERIUS (I.), *Appendix Ignatiana.* II. *Ignatii Antiocheni et Polycarpi Smyrnensis ep. martyria* (Londini, 1647), 13-30; ‖ RUINART (1689), 28-34; (1713), 31-36; (1731), 27-32; (1802), I. 65-77; (1859), 77-82; ‖ SMITH (Th.), *S. Ignatii epistolae genuinae...* (Oxonii, 1709), 62-75; (Basileae, 1741), 191-202; ‖ RUSSEL (R.), *SS. Patrum apostolicorum... opera* (Londini, 1746), II, 1. 323-67 in infimis pagellis (desunt epilogi); ‖ GALLANDIUS, I. 613-22; ‖ JACOBSON (G.), *S. Clementis Romani, S. Ignatii, S. Polycarpi... quae supersunt* (Oxonii, 1838), II. 543-595; 3ª ed. (Oxonii, 1847), II. 585-637; ‖ ZAHN (Th.), *Ignatii et Polycarpi epistulae, martyria, fragmenta* (Lipsiae, 1876 = PATRUM APOSTOLICORUM OPERA, II), 133-67; ‖ FUNK (F. X.), *Opera patrum apostolicorum,* I (Tubingae, 1878 et iterum 1887), 283-309. — Var. lect. HARNACK (A.), *Die Zeit des Ignatius* (Leipzig, 1878), 78-80, 83-87.

In quibusdam codicibus (cf. HARNACK, t. c. 80-81), rescissa ultima parte libelli, Passio ita *des.* „eius tangere vel osculari membra cupiebant." [6871

b. *Inc.* Ecclesia quae habetur Smyrnae... Scripsimus vobis *etc. ut* 1 a. — *Des.* Passi sunt cum eo et alii... et apud praefatam urbem martyrio coronati sunt. [6872

EXC. HARNACK, t. c. 86-89.

2. PASSIO (EX EUSEBII *Hist. eccl.*). **a.** *Inc.* Antonino, qui pius cognominatus est, XXII anno principatus exacto, Marcus — *Des.* ad praedecessorum viam exemplis insignibus suscitentur. Hactenus de b. P-o cum quo etiam alii... apud Smyrnam martyrio consummati sunt, regnante... Amen. [6873

FABER STAPULENSIS, *Agones,* f. 67-69ᵛ. — Sunt haec excerpta, mutato particularum ordine, ex EUSEBII *Hist. eccl.* interprete Rufino, lib. IV, c. 14,

15; lib. v, c. 20, 24. De libello sic composito vid. Harnack, t. c. 80-83. Cf. etiam *Catal. Paris.* I. 540, 39°; II. 178, 51°; 195, 56°; III. 257, 32°.

b. *Inc.* Polycarpus, qui non solum ab apostolis eruditus est, neque solum — *Des.* α) *ut* 2 a. [6874

vel β) ad praedecessorum... suscitentur (praestante... Amen). [6875

Ex Eusebii, *Hist. eccl.* interprete Rufino, lib. iv, c. 14, 15. — Cf. *Catal. Brux.* II. 270, 32°; *Catal. Paris.* I. 407, 18°; II. 476, 3°; III. 64, 48°; 167, 52°.

In quibusdam codicibus ita *inc.* " Bb. Polycarpus ep. et martyr non solum ab apostolis... „. [6876

vel " Temporibus Marci Aurelii Antonini, qui pius cognominatus est, bb. Polycarpus... claruit; qui, sicut Irenaeus... describit, non solum ab apostolis... „. [6877

c. *Inc. ut* 2 a. — *Des.* ex illa, quae a nobis de antiquis martyribus scriptura composita est, plenius discet. [6878

Ex Eusebio, lib. iv, c. 14, 15. — De qua *Catal. Paris.* II. 83, 9°.

d. *Inc.* In tempore illo sub Aureliano Vero... Polycarpus... vitam martyrio finivit — *Des. ut* 2 c. [6879

Ex Eusebio, l. c. — De qua *Catal. Brux.* I. 255, 20°; II. 358, 19°.

e. *Inc.* Quodam tempore fuit quidam ven. monachus... Cumque legeret... Qua tempestate etiam Aniceto Romanae ecclesiae praesidente Polycarpum Romam venisse — *Des.* ex illa... plenius discet. Post haec etiam aliorum apud Pergamum... Passus est ergo bb. ep. et m. Polycarpus... Amen. [6880

Ex Eusebio, l. c. — De qua *Catal. Paris.* III. 575, 17°.

f. *Inc.* In diebus illis Aniceto *etc. ut* 2 d. — *Des.* eos ad Massiliam unda maris advexit. [6881

Ex Eusebio, l. c., et aliis. Cf. *Catal. Paris.* I. 390-91, 2°.

3. Laudatio. *Inc.* Polycarpus, Iohannis apost. discipulus et ab eo Smyrnae ep. ordinatus — *Des.* nondum ad nos pervenerunt. [6882

Dressel (A. R. M.), *Patrum apostolicorum opera* (Lipsiae, 1857 et iterum 1863), xxxiv-vi.

4. Epitomae.

* Hieronymus, *De vir. illustr.* 17. — Ado, *De festiv. apost.* — Id. 26 ian. — Vinc. Bellov. xi. 96; || Mombritius, II. 211ᵛ. — Petrus de Nat. iii. 24.

5. Miraculum. *Inc.* Deflemus enim scelera... Dies passionis... [6883

* Greg. Turon. *Glor. mart.* 85 (86).

Polycarpus presb. Romanus, sub Diocletiano. — Febr. 23.

Petrus de Nat. iii. 144. — *Vid.* etiam Passionem S. Sebastiani.

Polychronius ep. Babylonis. **Parmenius** presb. **et soc.** mm. sub Decio. — Febr. 17.

1. Passio. **I.** Pars I = Passio SS. Polychronii et Parmenii. *Inc.*

Orta tempestate sub Decio, multi christianorum — *Des.* et sepelierunt in praedio suo iuxta civitatem Cordulam x kal. mai. [6884

MOMBRITIUS, II. 213-13v; || SURIUS, IV (1573), 581-82; (1579), 607-8, c. 1-3; VIII (1618), 94, c. 1-3; VIII (1877). 228-30, c. 1-3.

Exc. *Act. SS.* Febr. III. 5-6 (3a ed. 5), n. 3-5. — *Ibid.* April. III. 11-12, n. 3-5.

II. PARS II = PASSIO ABDON ET SENNEN. *Vid.* **Abdon**, 1.

III. PARS III = PASSIO SIXTI II PAPAE. *Vid.* **Sixtus II**, 2.

IV. PARS IV = PASSIO LAURENTII M. ROMANI. *Vid.* **Laurentius**, 2.

V. PARS V = PASSIO HIPPOLYTI ROMANI. *Vid.* **Hippolytus**, 2.

2. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XII. 89, 90. — PETRUS DE NAT. III. 132.

Polyeuctus m. Melitenae in Armenia, saec. III med. — Febr. 13.

1. PASSIO. *Inc. prol.* Beatorum agones martyrum competenter edicere — *Inc.* Cum igitur persecutionis acerbitas sub imperio Decii et Valeriani — *Des.* Timotheus ergo quidam (*cod.* quidem) textum passionis eius... edidit... Amen. [6885

AUBÉ (B.), *Polyeucte dans l'histoire* (Paris, 1882), 105-14.

2. EIUSDEM EPITOME. *Inc.* Cum Decii et Valeriani imp. persecutione — *Des.* morte consummatus est. [6886

Act. SS. Febr. II. 651-52; || AUBÉ, t. c. 115-16.

3. DE EIUS ECCLESIA CPOLITANA. *Inc.* Apud Cpolim vero... [6887

* GREG. TURON. *Glor. mart.* 102 (103).

Polyeuctus, Candidianus et Philoromus mm. — Ian. 11.

PASSIO. *Inc.* Si quis unanimitatem P-i, C-i etiam et Ph-i ss. mm. contemplatus sit — *Des.* corpora eorum consummari praecepit. [6888

Act. SS. Ian. I. 666-67.

Pomposa v. m. Cordubae, † 853. — Sept. 20.

PASSIO. *Inc.* Igitur cum ad multorum notitiam... virgo quaedam ven., nomine P. — *Des.* indivisae manerent, regnante... [6889

*EULOGIUS, *Mem. SS.* III. 11 (*P.L.* CXV. 812-13); || SURIUS, IX (1618), 209; || *Act. SS.* Sept. VI. 93-94.

Pontianus papa m., † 235. — Nov. 19, Aug. 13.

**Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 145; || ed. MOMMSEN, 24-25). — *FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam,* III. 17 (*P.L.* CXXXV. 649-52). — PETRUS DE NAT. X. 80. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 107-7v.

Pontianus m. Romae, sub Commodo. — Aug. 25.

1. PASSIO ET TRANSLATIO IN GALLIAM. *Vid. supra* **Eusebius, Pontianus...**

2. TRANSLATIO LUCAM AN. 904. *Inc. prol.* Cum plerique multorum diversa relatione — *Inc.* Erat enim quaedam abbatissa in monasterio ss. apost. Philippi et Iacobi — *Des.* qui Lucanam urbem tam pretioso locupletavit martyre. Translatum est autem corpus... [6890

De qua *Act. SS.* Aug. V. 112-13, n. 10, 11.

Pontianus m. Spoleti, sub M. Aurelio. — Ian. 14.

1. PASSIO. *Inc.* Temporibus Antonini imp. facta est persecutio christianorum — *Des.* non longe a muro civitatis Spoletinae, in fundo qui appellatur Lucianus, et sepultus est XV kal. febr., et dederunt omnes gloriam Deo... Amen. [6891

MOMBRITIUS, II. 212-13; || *Act. SS.* Ian. I. 933-34; 3ª ed. II. 216. — (**Mut.**) SURIUS, I (1570), 305-6; (1576), 311-12; (1618), 295; (1875), 441-44.

2. PASSIO ET TRANSLATIO TRAIECTUM AN. 966. *Inc.* Temporibus Antonini imp. cum mucro persecutionis — *Des.* Quod nobis nostra denegant crimina, hoc... Amen. [6892

Catal. Brux. I. 264-66.

EXC. *Act. SS.* Ian. I. 935 (3ª ed. II. 217), n. 3.

3. EPITOMAE.

ADO, 19 ian. — VINC. BELLOV. XI. 104; || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 236ᵈ-237ª; || *id.* (Lovan. 1485), f. 13ᵛ-14. — PETRUS DE NAT. II. 102.

Pontius ab. S. Andreae prope Avenionem, † 1087. — Mart. 26.

1. VITA AUCT. RAIMUNDO MON. S. ANDREAE. *Inc. epist.* Dilectis in Christo fratribus... Sanctitati vestrae dignum notificare duximus — *Inc.* Statuit prisca auctoritas imagines suorum patrum — *Des.* et die XXVI martii. Ille igitur laudetur... Amen. [6893

MABILLON, *Acta*, VI, 2. 494-501.

2. EPITOME. *Inc.* Quantis miraculis, signis et virtutibus — *Des.* uberiorem abundantiam fructuum umquam vidisse meminerit. [6894

Act. SS. Mart. III. 683-84; 3ª ed. 680-81.

Pontius de Balmeto ep. Bellicensis, † 1140. — Dec. 13.

VITA. *Inc.* B. ac gloriosus Dei pontifex dñus P. de B. in Lugdunensi dioecesi — *Des.* a caecitate sanatum asserit. [6895

GUICHENON (S.), *Hist. de Bresse et de Bugey* (1650), preuves, 6-8; || LE VASSEUR (L.), *Ephemerides ordinis Cartusiensis*, IV (Monstrolii, 1892), 492-96.

Pontius m. Cimellensis, † cca. 257. — Mai 14.

1. PASSIO AUCT. PSEUDO-VALERIO PONTII SOCIO. *Inc. prol.* Quis potest credere, nisi Deo tribuente? — *Inc.* Fuit quidam senator urbis Romae,

nomine Marcus — *Des.* Dñus autem suscepit martyrem suum in pace, cui est honor... Amen. [6896

BALUZIUS, *Misc.* I. 124-40; 2ª ed. I. 29-33; || *Act. SS.* Mai III. 274-79; 3ª ed. 274-78.

2. PASSIO. *Inc.* B. Pontii pater quondam senator urbis Romae fuit, Marcus — *Des.* Sicque factum est ut in momento temporis ambo exspirarent. (Huius autem m. passio celebratur pridie id. mai.) [6897

VINC. BELLOV. XII. 34, 35, 78, 79; || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 237ª-38ª; || *id.* (Lovan. 1485), f. 14-15ᵛ. — (**Mut.**) SURIUS, VII (1581), 412-14; III (1579), 302-4; V (1618), 192-93; V (1876), 400-403.

Exc. (pars altera) MOMBRITIUS, II, f. 212ᵛ-13.

3. PASSIO AUCT. BERNARDO GUIDONIS.

Exc. DELISLE (L.), *Les Manuscrits de Bernard Gui,* in NOTICES ET EXTRAITS, XXVII, 2. 288-89, not. 3.

4. EPITOME.

PETRUS DE NAT. IV. 169.

Poppo ab. Stabulensis, † 1048. — Ian. 25.

VITA AUCT. ONULFO MON. BLANDINIENSI ET EVERHELMO AB. ALTIMONTENSI. *Inc. prol.* Apostolicis, immo monasticis sanctionibus — *Inc.* B. Poppo ab. in diebus nostris Deo et saeculis... commendatissimus — *Des.* ne praesumant detrahere virtutibus viri Dei Popponis. [6898

WATTENBACH (W.), in *MG.* Scr. XI. 293-316. — (**Mut.**) SURIUS, I (1570), 608-28; (1576), 626-46; (1618), 420-31; (1875), 660-80. — (**Mut.** aliquantum, genuinis nempe verbis plerumque restitutis, quibusdam tamen a Surio acceptis) *Act. SS.* Ian. II. 638-52; 3ª ed. III. 252-66; || MABILLON, *Acta,* VI, 1. 571-96; 2ª ed. 502-23.

Exc. BOUQUET, XI. 461-62.

Porcarius ab. Lirinensis et monachi 500 mm., saec. V vel VIII. — Aug. 12.

1. PASSIO. **a.** *Inc.* Tempore Caroli, qui, ut in chronicis reperitur, ob victorias — *Des.* praemia aeterna in eorum societate feliciter consequamur, per Dñm... Amen. [6899

BARRALIS, *Chronologia Lerinensis,* I. 220-23; || SURIUS, VIII (1618), 114-115; || *Act. SS.* Aug. II. 737-39; || PIERRUGUES (L.), *La Fin de Lérins* (Paris, 1883), 187-97.

b. *Inc.* Eo quippe tempore Lerinensi monasterio praeerat s. ab. P. — *Des.* et perseverantem in sua dilectione famulatum I. C. Dñus N., qui cum Patre... Amen. [6900

De qua recensione *Act. SS.* t. c. 736, n. 13.

2. PASSIO. *Inc.* Igitur in partibus Galliarum, exigentibus causis — *Des.* cum laudibus et canticis spiritalibus perduxisse. [6901

Vitae S. Maioli auct. Syro et Adalbaldo [vid. supra **Maiolus,** 1c] lib. I, c. 1 (*Act. SS.* Mai II. 669-70, n. 3, 4; 3ª ed. 668); || *Bibl. patr. Paris.,* 1ª ed.

appendix (1579), 1570-72; || SURIUS, VII (1581), 628-29; VII (1586), 191-92; VIII (1877), 292-93; || BARRALIS, t. c. 223-25; || MABILLON, *Acta*, V. 810-11; 2ª ed. 787-88; || *Act. SS.* Aug. II. 736-37, n. 14-16; || PIERRUGUES, t. c. 197-201.

3. EPITOME. *Inc.* S. Porcarius mon. pastor et ab. fuit 500 monachorum — *Des.* multa operatur miracula. [6902

LE COINTE, *Ann. eccl. Franc.* IV. 797, n. 30.

4. PASSIO. *Vid. supra* **Honoratus** ep. Arelatensis, 3 a.

Portianus ab. apud Arvernos, saec. VI med. — Nov. 24.

VITA AUCT. GREGORIO TURON. (*Vit. Patrum*, v). *Inc. prol.* Quanta omnipotens Deus suo dicatis nomine — *Inc.* Bb. igitur Portianus ab ineunte aetate — *Des.* in eius laude conscribere. [6903

**Greg. Turon. opera* (ed. RUINART, 1164-68; || *P.L.* LXXI. 1026-29; || ed. KRUSCH, 677-79); || SURIUS, VI (1575), 572-73; (1581), 616-18; XI (1618), 517; XI (1880), 661-63.

Exc. BOUQUET, III. 409.

Posthumius ab. in Aegypto. *Vid.* **Pachomius** iunior.

Potamiaena v. m. Alexandriae in Aegypto, sub Maximiano. — Iun. 7.

* PALLADIUS, A. 1 med. (*Vitae Patrum*, ed. ROSWEYDUS, 937-38; 2ª ed. 943-944; || *P.L.* LXXVII. 253-54).

Potentiana v. m. Romae. *Vid.* **Pudentiana.**

Potentianus ep. Senonensis. *Vid.* **Sabinianus.**

Potentinus patronus Steinfeldensis, saec. IV. — Iun. 18.

1. VITA. I. *Inc.* Ven. igitur confessor P. ex clarissima Aquitanorum prosapia — *Des.* In quo loco... beneficia, ad laudem... Amen. [6904

Act. SS. Iun. III. 576-77 (3ª ed. IV. 474-76), n. 3-8 (quibusdam rescissis).

II. TRANSLATIO STEINFELDIAM. *Inc.* Evolutis itaque multis temporum curriculis — *Des.* (?) sufficere potuisset. [6905

Act. SS. Iun. III. 577 (3ª ed. IV. 476), n. 9.

2. VITA ET TRANSLATIO. *Inc. prol.* Vitam laudabilem illustris m. P-i scripto cupiens commendare — *Inc.* Igitur s. P. nobilissimis et secundum saeculi dignitatem illustrissimis — *Des.* ut vere dicatur ab omnibus quia Dñus est in loco isto... [6906

Exc. *Act. SS.* Iun. III. 577-80 (3ª ed. IV. 476-78), n. 15-19, 20, 10, 11.

3. RHYTHMUS DE TRANSLATIONE.

Exc. *Act. SS.* Iun. III. 583-84 (3ª ed. IV. 481-82), n. 32-34.

4. EPISTULA ECKEBERTI MON. SCHONAUGIENSIS (DE VISIONE ELISABETH ABB. SCHONAUG.). *Inc. prol.* Senior dierum...: Quod diu a me postulastis

— *Inc.* Fuit, inquit, Potentinus filius regis Gallorum — *Des.* arcem regni desiderabilis et permanentis in saec. saec. Amen. [6907

Roth (F. W. E.), *Die Visionen der hl. Elisabeth* (Brünn, 1884), 135-38; ‖ Id. *Die Visionen und Briefe der hl. E.* (Brünn, 1886), 135-38.

Pothinus ep. Lugdunensis = **Photinus.**

Potitus m. sub Antonino. — Ian. 13.

1. Passio. a. *Inc.* Factum est autem in diebus illis, s. P. dum esset in infantia sua constitutus in civitate Sardica (*al.* Serdicia) — *Des.* Martyrizatus est... Annorum enim erat 13, regnante Dño... Amen. [6908

Act. SS. Ian. I. 754-57; 3ª ed. II. 36-39.

b. *Inc.* In diebus illis sub Antonino imp. et Gelasio praeside factum est ut s. P., dum esset in civitate Serdice in infantia constitutus — *Des.* Erat autem s. P., ut dictum est, annorum 13. Martyrizatus est... [6909

c. *Inc.* Temporibus Antonini imp. in civitate Serdica quidam puer — *Des.* (*mutila*) sicut cera liquefactum est. Tunc s. Potitus | [6910

Recensiones b et c in codd. invenimus.

2. Passio. a. *Inc. prol.* Dñus et redemptor noster de caelis — *Inc.* Regnante igitur Romanorum xiv imp. Antonino — *Des.* et condientes sepelierunt sub die id. ian., ad laudem... Amen. [6911

Act. SS. Ian. I. 758-64; 3ª ed. II. 40-46.

b. *Inc. prol.* Cum praefulgida Christi martyris et strenui patroni nostri — *Inc. ut* 2a. — *Des.* qua valet vigilantia incubuerit, praestante Dño... Amen. [6912

Officium S. Potiti mart. (Neapoli, 1553), sign. B.1-D.1.

Praecordius erem. Valliacensis, saec. VI. — Febr. 1.

Translatio Corbeiam cca. 940. a. *Inc. prol.* Omnis decor Corbeiae pari crevit divinitus dispositione, tum divina tum humana auctus provisione — *Inc.* Inter villas quibus erat sufficiens ecclesia Corbeiensis — *Des.* Laudatur Deus in opere tanto, mirabilis in sancto suo. [6913

De qua recensione *Catal. Paris.* III. 179, 6°.

b. *Inc. prol.* Omnis decor Corbeiae tum divina tum humana crevit provisione — *Inc.* Inter villas ecclesiae Corbeiensis — *Des. ut* a. [6914

Colganus, *Act. SS. Hiberniae*, 230-32; ‖ *Act. SS.* Febr. I. 196-98.

Praeiectus ep. Arvernus, † 676. — Ian. 25.

1. Vita. *Prologus.* Studii fuit apud veteres... disertas. Amen. [6915

Act. SS. Ian. II. 633 (3ª ed. III. 247), n. 1; ‖ Mabillon, *Acta*, II. 645-46 (2ª ed. 617), n. 1.

Inc. Vita. Igitur s. Praeiectus Arvernensium provincia ortus est — *Des.* deinceps futura futuris servemus. [6916

(Partim, nempe pars media) *Act. SS.* Ian. II. 630-32; 3ª ed. III. 244-46; ‖ MABILLON, t. c. 640-45; 2ª ed. 612-17; — (reliqua vero) KRUSCH (Br.), in *Neues Archiv*, XVIII. 640-49.

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 673. — BOUQUET, III. 593-95. — GRANDIDIER, *Hist. d'Alsace*, II, pièces justif. 53-54. — VACANDARD (E.), in *Revue des questions historiques*, LXIII (1898), 373-74, not.

2. VITA. *Inc. prol.* Superna caritas Christi — *Inc.* S. igitur Praeiectus, clara natalium lampade oriundus — *Des.* praestantur vota petentibus, operante potentia Christi... Amen. [6917

Act. SS. Ian. II. 633-36 (3ª ed. III. 247-50), n. 2-25; ‖ MABILLON, t. c. 646-651 (2ª ed. 617-22), n. 2-25 (om. prologo). — (**Mut.**) SURIUS, I (1570), 603-7; (1576), 621-25; (1618), 418-20; (1875), 649-56 (deest prol.). — **Var. lect.** (loci interpolati) *Anal. Boll.* II. 239-40, 1°, 2°, 3°.

Exc. DUCHESNE, t. c. 671-72. — BOUQUET, III. 595-96.

3. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXIV. 119. — PETRUS DE NAT. III. 22.

4. TRANSLATIO AUGUSTAM VEROMANDUORUM SAEC. VIII EXTR. *Inc. prol.* Hodiernae festivitatis, ff. cc., splendor — *Inc.* Tempore namque regni Caroli Magni — *Des.* quae posuit prodigia super terram. [6918

HEMERAEUS (Cl.), *Augusta Viromanduorum vindicata et illustrata* (1643), Regestum, 26-27; ‖ COLLIETTE (P. L.), *Mémoires pour servir à l'hist. du Vermandois*, I (1771), 560-61.

Exc. MABILLON, t. c. 652 (2ª ed. 623), n. 4.

5. MIRACULUM SAEC. XII. *Inc. prol.* Praedicanda quidem saeculis — *Inc.* Iudex erat tunc Romae, Petrus nomine — *Des.* tam praesentibus quam futuris. [6919

Anal. Boll. II. 240-42.

Praxedis v. Romana, saec. II. — Iul. 21.

1. VITA. *Inc.* Virgo ven. Praxedis habitavit in titulo supradicto (*al.* in tit. patris sui Pudentiani, *al.* in tit. Lateranensi) — *Des.* Cuius corpus ego Pastor presb. sepelivi... Ubi florent orationes... Amen. [6920

Est haec pars posterior Passionis S. Pudentianae (vid. **Pudentiana**, 1); seorsim eam ed. MOMBRITIUS, II. 194-94ᵛ. — Prima verba exscripsimus ex codicibus, iis nempe ubi haec narratio seorsim comparet.

2. EPITOMAE.

ADO, 21 iul. — * FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, III. 13 [de SS. Praxede et Pudentiana] (*P.L.* CXXXV. 645-46). — VINC. BELLOV. XI. 106. — PETRUS DE NAT. VI. 121. — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 456ª-56ᵇ; ‖ *id.* (Lovan. 1485), f. 304ᵛ. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 79 (de SS. Praxede et Pudentiana).

Primianus ep. m. cultus Anconae. — Febr. 23.

INVENTIO SAEC. XIV ET MIRACULA. *Inc.* Quoniam Deus in sanctis suis mirabilis — *Des.* meritis et suffragiis bb. P-i. — *Sequitur rhythmus.* Gaudeat basilica... nostros artus. Amen. [6921

Anal. Boll. IV. 344-55.

Primus et Felicianus mm. Romae sub Diocletiano.—Iun. 9.

1. PASSIO. *Inc.* Temporibus Diocletiani et Maximiani imp. saeva fuerat christianis orta tempestas — *Des.* est autem basilica eorum ab urbe Roma miliario XIV. Quorum natalis... Amen. [6922

MOMBRITIUS, II. 225-27; || *Act. SS.* Iun. II. 152-54; 3ª ed. 151-52. — (Mut.) SURIUS, III (1572), 566-69; (1579), 670-72; VI (1618), 139-40; VI (1877), 217-221. — Var. lect. *Catal. Brux.* I. 10-11, 37°.

2. EPITOMAE.

ADO, 9 iun. — *FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam,* VII. 2 (*P.L.* CXXXV. 713-14). — VINC. BELLOV. XIII. 69. — *Leg. aurea,* c. 80 (75). — PETRUS DE NAT. V. 99.

Primus, Marcus et soc. mm. Tergesti, sub Hadriano. — Mai 10.

1. PASSIO. *Inc.* In diebus illis, cum imperium obtineret Hadrianus, multa persecutio — *Des.* praeside vero Tergestinae civitatis Artasio, regnante Dño... Amen. [6923

Act. SS. Mai II. 497-98; 3ª ed. 495-96.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. IV. 151.

Principius ep. Cenomannensis, † post 511. — Sept. 16.

VITA. a. (*Actus pont. Cenomann.* 7). *Inc.* Dñus Principius Cenomannicae urbis ep., ex Francia natus — *Des.* seditionem. Iam dictus enim dñus P. vivit in Christo... Amen. [6924

MABILLON, *Vet. anal.* III. 71-74; 2ª ed. 244-45.

b. *Inc.* B. Principius, VII urbis Cenom. ep., ex nobili Francorum genere — *Des.* subsecuta sunt. Nunc autem vivit cum Chr... Amen. [6925

Act. SS. Sept. V. 331-32.

Prisca v. m. Romae, sub Claudio. — Ian. 18.

1. PASSIO. *Inc.* Regnante Claudio caesare, incerto anno imperii eius — *Des.* ibique posuerunt ss. corpus eius, laudantes et glorificantes omnipotentem Deum... Amen. [6926

IACOBI DE GUISIA *Annales Hannoniae,* XIV. 59-63 (ed. FORTIA, IX. 480-496); || *Act. SS.* Ian. II. 184-87; 3ª ed. 548-52.

2 EPITOME.

PETRUS DE NAT. II. 96.

Priscus ep. Capuanus, saec. IX extr. — Sept. 1.

De eodem vid. in Vita 1 S. **Castrensis**.

1. VITA. *Inc.* Temporibus Valentiniani et Valentis augustorum in partibus Orientis Apollinaris — *Des.* effectum promeruit, intercedente b. P-o. Cuius dies natalis celebratur die kal. sept... Amen. [6927

Bibl. Casin. III. Floril. 373-74.

Exc. (seu potius epitomae; quaedam enim subinde contracta sunt) MONACHUS (M.), *Sanctuarium Capuanum* (1630), 66-67 et 63, 64. — UGHELLI, VI. 361-62; 2ª ed. 302-3. — *Act. SS.* Sept. I. 101, n. 8.

PROLOGUS. *Inc.* Licet omnium sanctorum ven. gesta... [6928

Cf. BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, I. 294, XL.

2. INVENTIO (HUIUS PRISCI?) ANTE MED. SAEC. XII. *Inc. prol.* Melliflua lectio atque ss. vox bb. David prophetae — *Inc.* Temporibus itaque Innocentii ven. memoriae papae — *Des.* (*mutila*) quae superius leguntur, manifestavit. Postmodum vero loqui coeperunt... vult ut fiat. Quod si alioqui | [6929

UGHELLI, VIII. 419-26; 2ª ed. 290-95 (omissum est initium; desinit in his verbis " quae superius leguntur, manifestavit "); || *Act. SS.* t. c. 216-18 (ut apud Ughellum); || GUARINI (R.), *Pergamena di Acquaputida del secolo XII della invenzione del corpo di S. Prisco* (Napoli, 1829), 8-28.

Priscus, Cottus et soc. mm. Coriaci, sub Aureliano. — Mai 26.

1. PASSIO. *Inc.* In diebus Aureliani imp., idolorum decrescente cultura — *Des.* et martyrum gratiae coronantur. Acta sunt autem haec in gallicana provincia... [6930

Act. SS. Mai VI. 365-67; 3ª ed. 363-64. — Var. lect. *Catal. Paris.* I. 490, 38°.

2. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XII. 113; || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 450ᵇ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 297. — PETRUS DE NAT. V. 50.

Priscus ep. Nucerinus. — Mai 9.

VITA. *Inc. prol.* Oportet, ff. mei dd., ut intenta mente — *Inc.* Vir itaque Dñi ss. atque ven. praesul in terra vitam degens — *Des.* cuius nomen appellatur Albinum in saec. saec. Amen. [6931

[BALDINUS (L.)], *Vita S. Prisci ep. civitatis Nucerie*, s. l. a. (Neapoli, cca. 1562), sign. A.3-C.2ᵛ.

Privatus ep. Gabalitanus m., saec. III/IV/V. — Aug. 21.

1. * GREG. TURON. *Hist. Franc.* I. 34.

2. PASSIO. *Inc.* Valeriani et Gallieni temporibus, qui tunc romanae reipublicae praeerant — *Des.* cryptam sepulturae ipsius in subterraneo fecerunt; in qua s. corpus... In qua Dñus Deus... [6932

Act. SS. Aug. IV. 439-40; || POURCHER (P.), *Manuscrit ou livre de S. Privat par Aldebert le Vénérable* (St-Martin-de-Boubaux, 1898), 319-30. — (Mut.) SURIUS, IV (1573), 867-69; (1579), 884-86; VIII (1618), 250-51; VIII (1877), 561-64; || POURCHER (P.), *S. Sévérien premier évêque de Mende* (St-Martin-de-Boubaux, 1880), 128-50; || ID. *Manuscrit ou livre de S. Privat* (1898), 25-37.

3. PASSIO. *Inc.* Temporibus Valeriani et Gallieni, saeviente... persecutione — *Des.* crypta in subterraneo facta est; in qua s. corpus... Huius passio... [6933

VINC. BELLOV. XII. 75; || MOMBRITIUS, II. 225; || *Act. SS.* t. c. 438-39.

4. CARMEN. *Inc.* Tempore quo Romae regnabat Valerianus — *Des.* Reddentur semper per saecula cuncta futura. Amen. [6934

POURCHER, *Le Manuscrit*... 314-18.

5. EPITOME.

PETRUS DE NAT. VIII. 98.

6. MIRACULA SAEC. XI MED. *Inc.* Multa et magna sunt quae de bb. P-i m. et ep. Mimatensis coruscantibus miraculis — *Des.* et una vobiscum ad praemia perducat sanctorum, qui... Amen. [6935

POURCHER, *Le Manuscrit*... 39-84.

EXC. DELISLE (L.), in *Revue des sociétés savantes des départements*, 2e série, VIII (1862), 52, not. 1-4; 62, not. 1, 2.

7. DE INVENTIONE CORPORIS AN. 1169/1170 ET MIRACULIS LIBELLI SEX, AUCT. ALDEBERTO III EP. MIMATENSI. I. *Inc. prol.* Aldebertus Mimatensis ecclesiae humilis minister... Cum filii Babylonis — *Inc.* Erat infra ambitum domus nostrae — *Des.* a caelesti iudice credimus ilico annuendum Dño N. I. C., cui est... Amen. [6936

II. *Inc. prol.* Non solum caeli enarrare gloriam Dei — *Inc.* Advenerat ad sollemnia translationis — *Des.* corpus ipsius b. P-i martyris revelante Dño N. I. C., qui... Amen. [6937

III. *Inc.* Posteaquam corpus b. P-i, Gavalorum ep. — *Des.* ecclesiae suae revelare dignetur, per eum in quo... Amen. [6938

IV. *Inc. prol.* Cogunt nos incliti martyris b. P-i nova miracula — *Inc.* Erat in territorio Mimatensi mulier caeca — *Des.* et manibus contrectare; cui est honor... Amen. [6939

V. *Inc.* Superius quiddam omisimus... Cum itaque in alia crypta — *Des.* qui largiri dignatus est ut revelarentur, I. C. Dñus N.; unde sit ei honor... Amen. [6940

VI. *Inc.* Parvuli duo quidam filii — *Des.* quod ex die qua votum fecerat, nihil tale passus fuisset. [6941

POURCHER, *Le Manuscrit*... 84-177; — 177-212; — 212-235; — 235-268; — 268-77; — 278-86.

EXC. BALDIT, in *Bulletin de la Société d'agriculture... du département de la Lozère*, IV (1853), 57-64. — DELISLE, t. c. 53-65 passim in notis.

8. Rhythmi de miraculis. *Inc. prol.* Multa et magna nimium P-i sunt miracula — *Inc.* Qui habet aures audiat... Quidam Gaucelmus nomine — *Des.* videns Dei iustitiam. Amen. [6942

Pourcher, *Le Manuscrit...* 287-96.

Probatius presb. cultus Novigenti. — Iun. 1, Febr. 4.

Vita. *Inc.* B. Probatius, conf. Dñi egregius, omni veneratione dignissimus — *Des.* multitudo sanatur populi confluentis. [6943

Act. SS. Febr. I. 552-54; 3a ed. 557-59.

Probus presb. mon. Agaunensis, saec. VI in.

Versus de vita, auct. Benedicto Pragmatio presb. *Inc.* Culmine qui celso fulgit probusque sacerdus — *Des.* Te iuvante, nostra cognoscat causa patronum. [6944

Act. SS. Nov. I. 566; || Krusch (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 181-83.

Probus ep. Ravennas, † cca. 175. — Nov. 10.

1. Vita (in Agnelli *Lib. pont. eccl. Ravenn.,* episc. vi). *Inc.* Probus VI, mitis et pius — *Des.* demolitam esse videmus. Sedit... [6945

*Agnellus (*MG.* Scr. rer. langob. 282).

2. Vita et inventio an. 963. *Inc. prol.* Probus, id est pro bonis vigilans — *Inc.* Probus vii Ravennatum praesul, mitis et pius — *Des.* compotes esse valeamus sempiternis. Quod ipse.., Amen. [6946

Muratori, *Rer. ital. scr.* I, 2. 554-57.
Exc. Mittarelli, *Annal. Camaldul.* I. 97-102.

Processus et Martinianus mm. Romae, sub Nerone. — Iul. 2.

1. Passio. a. *Inc.* Tempore quo Simon magus crepuit intus — *Des.* in arenario, iuxta locum ubi decollati sunt, sub die vi non. iul., in via Aurelia; ubi praestantur... Amen. [6947

Mombritius, II. 220v-21v; || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 444c-45b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 289r-90v; || *Bibl. Casin.* III. Floril. 240-42. — (Mut.) Surius, IV (1573), 42-43; (1579), 40-41; VII (1618), 27-28; VII (1877), 83-85; || *Act. SS.* Iul. I. 303-4; 3a ed. 270-71.

b. (epitome). *Inc. ut* 1a. — *Des.* et sepelivit in praedio suo in arenario suo... sub die vi non. iul. [6948

Dufourcq (A.), *Étude sur les Gesta Martyrum romains* (Paris, 1900), 328-329, not. 3.

2. Epitomae aliae.

Ado, *De festiv. apost.* — Notkerus, 2 iul. — * Flodoardus, *De Christi triumphis apud Italiam,* i. 4 (*P.L.* CXXXV. 605-6). — Vinc. Bellov. x. 54. — Petrus de Nat. vi. 40. — Hilarion Mediolanensis, f. 56v-57.

Procopius lector m. Caesareae, saec. IV in. — Iul. 8.

1. Passio. *Inc.* Primus martyrum qui sunt in Palaestina, apparuit Procopius — *Des.* Hoc primum in Caesarea martyrium consummatum est, regnante... Amen. [6949

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 300c-300d (paucis rescissis); || *id.* (Lovan. 1485), f. 93 (item); || Valesius (H.), *Eusebii Pamphili historiae ecclesiasticae libri decem* (Moguntiae, 1672), Annotationes, 172; || Ruinart (1689), 373; (1713), 353; (1731), 310-11; (1802), II. 317-19; (1859), 387; || *Act. SS.* Iul. II. 556; || Cureton (W.), *History of the Martyrs in Palestine by Eusebius* (London, 1861), 50-51; || Violet (B.), *Die Palästinischen Märtyrer des Eusebius* (Leipzig, 1896), 6-7. — Var. lect. *Catal. Brux.* I. 156, 119°; *Anal. Boll.* XVI. 115, not. 1.

2. Passio. *Inc.* Regnante impiissimo et nefandissimo Diocletiano caesare sacrilega institutione — *Des.* beneficia exuberare non desinunt. Martyrizatus est... Amen. [6950

Bibl. Casin. III. Floril. 242-46.

3. Passionis fragmentum ab Anastasio Bibliothecario latine translatum. *Inc.* Per illa tempora regnavit Diocletianus... [6951

* *Syn. II Nic.*, act. iv (Mansi, *Concil. coll.* 90; || *P.L.* CXXIX. 315-16).

Procopius ab. Pragensis, † 1053. — Iul. 4.

1. Vita. *Inc. prol.* Dño ss. Severo... Dum mentis meae sagaciori speculatione — *Inc.* Procopius dicitur quasi procus pius — *Des.* sanitatem totius mentis et corporis, praestante... Amen. [6952

Act. SS. Iul. II. 139-48.
Exc. Emler (J.), in *Fontes rer. Bohem.* I. 360-66.

2. Epitome. *Inc.* B. Procopius ab., natione Boëmus — *Des.* migravit ad Christum viii id. iul. [6953

Mabillon, *Acta*, VI, 2. 47-48; 2a ed. 46.

Procopius ep. Tauromenitanus, † 903.

De eo vid. quae narrantur in libello de translatione S. Severini (infra **Severinus** presb. in Norico, 2).

Proculus miles m. Bononiae, sub Iustino. — Iun. 1.

1. Passio. *Inc.* Viri religiosi diligentes Deum — *Des.* Haec omnia acta reperiuntur... Martyrizatus est... Amen. [6954

Melloni (G.-B.), *Atti degli uom. ill. in Bologna*, I, 1 (1786), 502-7.

2. Epitome.

Antoninus Florent. *Chronic.* tit. xxiv, c. 13, § 4; || Melloni, t. c. 507.

Proculus ep. (Interamnensis) m. Bononiae, sub Iustino (*al.* sub Iuliano). — Iun. 1, Dec. 1.

1. Passio. *Inc.* Passio et conversio S. Anastasii et 11 fratrum... [6955

Est haec Passio S. Carpophori et sociorum (vid. supra **Carpophorus**, 1), quae in non paucis codicibus inscripta est *Passio S. Proculi*.

2. PASSIO. *Inc.* Gloriosa societas veraque fraternitas bb. P-i ac sociorum eius a Syriae partibus — *Des.* Haec omnia acta reperiuntur... Martyrizatus est... [6956

MELLONI (G.-B.), *Atti degli uom. ill. in Bologna*, II, 1 (1773), 279-83.

3. PASSIO. *Inc.* Proculus de Syriae partibus Romam venit — *Des.* alia miracula ibi est Dñus per ipsum mirabiliter operatus. [6957

Act. SS. Iul. I, tract. praelim. 61-63; 3ª ed. 53-55.

4. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. I. 15. — ANTONINUS FLORENT. *Chronic.* tit. XXIV, c. 13, § 3; || MELLONI, t. c. 286-87. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 40-41ᵛ. — Cf. etiam *Anal. Boll.* XVII. 339.

Proculus diac. m. Puteolis. *Vid.* **Ianuarius,** *praesertim* 6.

Proculus ep. Ravennas, saec. II. — Dec. 1.

1. VITA (IN AGNELLI *Lib. pont. eccl. Ravenn.*, episc. V). *Inc.* Proculus V Hic pius fuit — *Des.* s. Eleuchadii conf. Sedit... [6958

* AGNELLUS (*MG.* Scr. rer. langob. 282).

2. VITA. *Inc.* Proculus, id est probitate cultor... Celebrantes hodierna die, ff. cc. — *Des.* et perverso conamine, ipso Dño... praestante... [6959

MURATORI, *Rer. ital. scr.* I, 2. 552-53.

Proculus ep. Veronensis, saec. IV in. — Mart. 23.

De eo in Passione SS. **Firmi et Rustici**. — Cf. etiam PETRUS DE NAT. I. 49.

Prosdocimus ep. Patavinus, † cca. 140. — Nov. 7.

1. VITA. *Inc.* Prosdocimus nobilissimis quidem natalibus ortus — *Des.* et eodem anno Prosdocimum Patavium destinavit. [6960

MOMBRITIUS, II. 218-20ᵛ.

PROLOGUS. *Inc.* Religiosorum virorum electorumque... [6961

Anal. Boll. XI. 354. — Post hunc prologum Vita ita *inc.* " Igitur bb. athleta Dei Prosdocimus... „ etc. ut 1.

2. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. X. 33. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 104ᵛ-5.

Prosper ep., cultus Regii Lepidi in Aemilia. — Iun. 25, Nov. 24/25.

1. HOMILIA DE VITA. *Inc. prol.* Cunctis liquet fidelibus, dd. ff. — *Inc.* Licet autem, cc. ff., omnium sanctorum sollemniter — *Des.* quam ipse olim in honore s. Apollinaris... Deo sacraverat. [6962

MOMBRITIUS, II. 221ᵛ-23ᵛ (deest prol.); || AFFAROSI (C.), *Ad monasterii divi Prosperi Regiensis commentaria historica appendix seu pars III* (Patavii, 1746), 13-50.

2. HOMILIA DE TRANSLATIONE AN. 712/744. *Inc. prol.* Sacer nobis, dd., venerandae festivitatis dies — *Inc.* Comperiat itaque sanctitatis vestrae fraternitas — *Des.* ad propria redierunt. [6963

AFFAROSI, t. c. 119-25.

3. VITA RHYTHMICA. *Inc.* Regum quidem consilia celare est prudentia — *Des.* Vix stilus et auricula capere valent omnia. [6964

Exc. AFFAROSI, t. c. 128-30.

4. MIRACULA SAEC. XI. I. *Inc. prol.* Cum ad augmentum ecclesiarum — *Inc.* Igitur idem ven. pater, ut hoc primum aggrediar — *Des.* nos consortes efficiat in perpetuum. [6965

II. *Inc. prol.* Quamvis, ff. cc., religiosissimi viri P-i signa — *Inc.* Cum immensa (*al.* universa) languentium multitudo — *Des.* α) iter, nullo ducente, peregit. [6966

vel β) relicto carnis pondere, non deseruit. [6967

III. *Inc. prol.* Anno ab inc. Dñi N. I. C. MLXXI miraculum — *Inc.* Fuit itaque supradictus vir de civitate Mezorum — *Des.* et inseri concentibus angelicis. Amen. [6968

AFFAROSI, t. c. 55-91 (deest pars III; desunt et pauca in fine partis II, unde ibi *des.* β); || MERCATI (I. M.), in *Anal. Boll.* XV. 207-31.

5. INVENTIO (SS. PROSPERI, VENERII ET IUCUNDAE) AN. 1144. I. *Inc.* Quod oculis nostris vidimus... Anno dñicae inc. MCXLIV, dum praesul Alberus — *Des.* et Conradi imp. romani, regnante Dño... Amen. [6969

II. MIRACULA. *Inc. prol.* De inventione igitur sacratissimi corporis — *Inc.* Eo namque die quo sanctum ipsius mausolium — *Des.* ad... regna pervenire mereamur aeterna. Amen. [6970

AFFAROSI, t. c. 92-118.

6. HOMILIARUM 1 ET 2 EPITOME AUCT. BERNARDO GUIDONIS. I. VITA. *Inc.* S. Prosper vir illustris — *Des.* et beneficia sanitatum. [6971

II. TRANSLATIO SAEC. VIII. *Inc.* Corpus sacrum b. P-i exstitit conservatum — *Des. ut* 2. [6972

Pars II edita est *Catal. Paris.* III. 556-57. — De parte I cf. *ibid.* 553, 36°; *Act. SS.* Iun. V. 54 (3a ed. VII. 47), n. 2 (" aliam Vitam... misit nobis Praga... ").

7. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. VI. 7. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 51v-53.

8. NARRATIONES DE TRANSLATIONIBUS FACTIS SAEC. VIII, AN. 1144, 1369 ET 1388 (EX CHRONICA MONASTERII S. PROSPERI?).

UGHELLI, V. 1587, 1600-1605; 2a ed. II. 272, 292-95; || *Act. SS.* Iun. V. 57-60 (3a ed. VII. 50-53), n. 1-11 (omissa prima parte, quae est de translatione saec. VIII facta).

9. Nota an. 1454 de corpore S. Prosperi servato in ecclesia S. Prosperi de Castello. *Inc.* Quod corpus s. P-i sit in ecclesia... [6973

Mercati, l. c. 165-66.

Protadius ep. Vesontionensis, † ante 624. — Febr. 10.

1. Vita. *Inc. prol.* Naturalis memoria, quae generis humani — *Inc.* Tempore igitur Clotharii Francorum regis — *Des.* divina largitas adesse cognoscitur, praestante... Amen. [6974

Chiffletius (I. I.), *Vesontio* (1618), 129-32 (deest prol.); || *Act. SS.* Febr. II. 413-14.
Exc. Bouquet, III. 499.

Protasius. *Vid.* **Gervasius.**

Protus et Hyacinthus mm. Romae, sub Valeriano. — Sept. 11.

1. Passio. *Vid. supra* **Eugenia**, 1.

2. Passio. *Inc.* Sicut in historia passionis b. Eugeniae... legitur, cum Philippus pater eius a Commodo — *Des.* Quorum corpora christiani atque devoti homines collegerunt... [6975

De qua *Catal. Brux.* II. 233, 7°; *Catal. Paris.* I. 472, 97°.

Prologus. *Inc.* Passio bb. Christi martyrum... non per se... [6976

Catal. Brux. II. 283-84, 7°.

3. Passio. *Inc.* Postquam b. Philippus, pater s. Eugeniae v., in Alexandria — *Des.* Qui gaudentes pro Christo occidi... [6977

De qua *Catal. Paris.* II. 562, 13°.

Prudentius m. cultus in coenobio Besuensi. — Oct. 6.

1. Miracula saec. IX. *Inc. prol. I.* Rhetorico fonte detriti — *Inc. prol. II.* Praesentissima divinae maiestatis auctoritas — *Inc.* Perspicuum est et vulgo notissimum granum sinapis — *Des.* vultus et habitus indiciis ostendebat. [6978

De quo libello *Act. SS.* Oct. III. 335, n. 9 extr.; 358-63 passim inter annotata. Codex Divionensis, de quo ibi, est iam Parisinus, Bibl. Nat. lat. 3801; cf. *Catal. Paris.* I. 330, 13°.

2. Passio, translationes an. 883, 898 et 921, miracula saec. IX-XII, auct. Teobaudo mon. Besuensi, libris 4. *Inc. prol.* Gloriosissimi athletae Christi P-i praeclara correcturus miracula — *Inc. lib. I.* Postquam caelestis granum frumenti — *Des. lib. IV* Semper ubique tui miserere pius Teobaudi. [6979

Labbe, *Bibl. mss.* II. 605-37; || *Act. SS.* t. c. 348-77.
Exc. Bouquet, IX. 155-56; XIV. 223-24.

3. MIRACULUM. *Inc.* Anno Dñi MCCLV, regnante dño Gaufrido — *Des.* Ergo regi regum sit decus... Amen. [6980

LABBE, t. c. 637; ‖ *Act. SS.* t. c. 347, n. 58.

Prudentius ep. Turiasonensis, saec. VI. — April. 28.

1. VITA (CORRUPTA?) FALSO ADSCRIPTA PELAGIO IPSIUS NEPOTI. *Inc.* Prudentius, ep. Tyrassonensis, in Hispania ortus fuit — *Des.* magna miracula... operatus est ipse, cui est honor... Amen. [6981

BIVARIUS (F.), *Comment. in M. Maximi chronicon* (1651), 549-52; ‖ TAMAYO, *Mart. hisp.* II. 803-6; ‖ *Act. SS.* April. III. 592-93; 3ª ed. 598-600; ‖ FLOREZ, XLIX. 321-26.

2. EPITOME. *Inc.* Tempore illo cum praedicatione apostolica — *Des.* (*mutila*) ad mensam Dñi pergeret. [6982

FLOREZ, t. c. 326-27.

3. MIRACULUM. *Inc.* Memoriae traditum est... Tempore namque ipsius, Aragonensis rex — *Des.* Ex tunc castellum... Haec miracula fecit Deus per b. Prudentium. [6983

BIVARIUS, t. c. 552-54; ‖ *Act. SS.* t. c. 589-90, n. 9-12.

Ptolomaeus et Lucius mm. Romae (*al.* Alexandriae), sub Antonino Pio (*al.* Marco Aurelio). — Oct. 19.

ADO, 19 oct.

Ptolomaeus et Romanus episcopi et mm. in Tuscia, saec. I. — Aug. 24.

1. PASSIO. *Inc.* Tempore quo Claudius caesar revertebatur de praelio — *Des.* α) et sepelivit in eodem praediolo, ubi alii martyres sunt reconditi; ubi florent orationes eorum... [6984
vel β) sepelivit autem... et b. R-um in interiori loco; ubi florent orationes eorum... [6985

Act. SS. Aug. IV. 749-50 (des. β); ‖ BOBONE (Giac.), *Apologia dei protomartiri dell' occidente Tolomeo e Romano* (Roma, 1865), 352-56 (des. α).

2. PASSIO. *Inc.* Peractis et adimpletis omnibus quae de unico Dei filio — *Des.* b. genetrici Mariae dicata honorifice; ibi eorum merita florent... Amen. [6986

De qua *Act. SS.* t. c. 746, n. 9.

3. PASSIO. *Inc. prol.* Gravem me laborem agere compellitis — *Inc.* Postquam Dñus et salvator noster, cc., sua sancta praesentia — *Des.* in ecclesia s. Dei genetricis honorifice conditum est corpus; ubi sancta eorum merita florent... Amen. [6987

De qua *ibid.* n. 10.

Publius ep. Atheniensis m., saec. II in. — Ian. 21.

ADO, *De festiv. apost.*

Pudens senator Romanus, saec. II. — Mai 19.

De eo in Vita SS. **Pudentianae** et **Praxedis**. — Cf. etiam Petrus de Nat. v. 14.

Pudentiana v. Romana, saec. II. — Mai 19.

1. Vita auct. Pseudo-Pastore presb. **a. I.** *Inc.* Pastor presb. Timotheo presb. salutem. Pudens frater noster —*Des.* in titulo supradicto. Post dies autem 20 et 8 detulimus noctu corpus... xiv kal. iun. [6988

II. (de Praxede). *Inc.* Post cuius mortem virgo Christi Praxedes habitavit in eodem titulo — *Des.* migravit ad Dñm. Cuius corpus ego Pastor presb. sepelivi... Ubi florent orationes... Amen. [6989

Act. SS. Mai IV. 299-300; 3ª ed. 298-99; || *P.G.* II. 1019-24.

b. *Inc.* S. et ven. fratri Timotheo presb. Pastor presb. Novit fraternitas tua quoniam Pudens frater noster — *Des.* in titulo supradicto. Post diem vero xxviii noctu detulimus corpus... xiv kal. iun.; ubi exuberant beneficia divina... Amen. [6990

Bibl. Casin. III. Floril. 350-51.

c. *Inc.* Omnia quae a sanctis gesta sunt vel geruntur — *Des.* in titulo suprascripto. Post dies 28 noctu detulimus corpus... xiv kal. iun.; ubi exuberant beneficia divina... Amen. [6991

Mombritius, II. 213ᵛ-14.
Exc. *Act. SS.* t. c. 300 (3ª ed. 299), annot. *a*. — *Anal. Boll.* I. 510, 24°; cf. *Catal. Brux.* I. 152-53, 104°.

2. Epitome.

Ado, 19 mai. — Petrus de Nat. v. 15. — Hilarion Mediolanensis, f. 38-38ᵛ. — Vid. etiam **Praxedis**.

Puellae (Sanctae) vv. mm., cultae in oppido S. Papuli. — Oct. 17.

Narratio. *Inc.* Suntque in eodem dioecesi, in ecclesia de Manso — *Des.* collocata. Quarum festum recolitur xvi [kal.] nov. [6992

Hennet de Bernoville (H.), *Mélanges concernant l'évêché de S. Papoul* (1863), 125-27.

Pulcherius ab. *Vid.* **Mochoemocus.**

Pullio = Pollio.

Pusinna v. in dioec. Catalaunensi, saec. VI. — April. 22.

1. Vita. *Inc.* B. igitur virgo Pusinna in pago Pertensi ex religiosis parentibus — *Des.* consortium beatitudinis sempiternae. Amen. [6993

Act. SS. April. III. 166-70; 3ª ed. 167-72.

2. Epitome. *Inc.* B. Pusinna v. orta est in Pago Pertensi Galliae ex patre Sagmaro — *Des.* consortia omnium caelestium beatorum. [6994

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 270b-71a; || *id.* (Lovan. 1485), f. 56r-57v.

3. Translatio Hervordiam an. 860. *Inc.* Salvatoris et Dñi nostri promissio est — *Des.* cui omnia patent. Haec itaque perstrinxisse sufficiat... declarare dignatur. Amen. [6995

Act. SS. t. c. 170-72; 3a ed. 172-74; || Leibnitius, *Scr. rer. Brunsv.* I. 181-84; || Wilmans (R.), *Die Kaiserurkunden der Provinz Westfalen*, I (1867), 541-46.

Exc. Pertz, *MG.* Scr. II. 681-83.

Quadragesimus subdiac. Buxentinus, saec. VI. — Oct. 26.

* Greg. Magnus, *Dial.* iii. 17 (*P.L.* LXXVII. 261-65); || *Act. SS.* Oct. XI. 890.

Quadraginta martyres. *Vid.* **Sebasteni.**

Quattuor Coronati. *Vid.* **Claudius, Nicostratus...**

Queranus. *Vid.* **Kiaranus.**

Quinidius ep. Vasionensis, † 573/581. — Febr. 15.

Vita. *Inc. prol.* Saecularis eloquentiae viri — *Inc.* Quinidius igitur non infimis parentibus infra Galliam — *Des.* aeternam et felicem coronam; quam nobis retribuere dignetur... Amen. [6996

Act. SS. Febr. II. 829-32; 3a ed. 830-33.

Exc. Bouquet, III. 442.

Quinque Fratres mm. in Polonia. *Vid.* **Benedictus, Iohannes...**

Quintianus ep. Rutenus, dein Arvernus, † 525. — Nov. 13.

Vita auct. Gregorio Turon. (*Vit. Patrum*, iv). *Inc. prol.* Omnis qui se terrenae materiae corpus — *Inc.* Igitur bb. Quintianus Afer natione — *Des.* febris, melancolia compressa, restinguitur. [6997

* *Greg. Turon. opera* (ed. Ruinart, 1159-64; || *P.L.* LXXI. 1022-26; || ed. Krusch, 673-77); || Surius, VI (1575), 289-91; (1580), 322-24; XI (1618), 316-317; XI (1880), 461-65.

Exc. Bouquet, III. 408.

Quintinus m. in pago Turonico, saec. VI (?). — Oct. 4.

Passio. *Inc. prol.* Gloriosissimorum martyrum trophaeum — *Inc.*

Igitur b. m. Quintini originem, ut repperimus — *Des.* in quo fuerunt patratae virtutes multae [pro salute] hominum, praestante... [6998

Catal. Paris. II. 328-31.

Quintinus m. Viromandensis, sub Maximiano. — Oct. 31.

1. PASSIO ET INVENTIO PRIOR (SAEC. IV MED.). **a.** I. PASSIO. *Inc. prol.* Sanctum atque perfectum et gloriosum — *Inc.* Igitur in illo tempore sub Maximiano imp. multi christianorum persecutionem patiebantur — *Des.* aut laudem accipiat. Consummavit... Aqua autem fuit tumulus corporis illius annis circiter 55. [6999

II. INVENTIO. *Inc.* Expletis his diebus, voluit Deus... Suscitavit enim Dñus Deus quandam matronam — *Des.* quae in ministerio pauperum dispensavit (*al.* et multa dona reliquit in ministerium pauperum). Sepelivit autem... Amen. [7000

MOMBRITIUS, II. 231v-34v (deest prol.); || COLLIETTE (P. L.), *Mémoires pour servir à l'hist. du Vermandois*, I (1771), 138-44; || *Act. SS.* Oct. XIII. 781-87 (prologus editus est ibid. 783, annot. *b*). — Est ubi (cf. *Catal. Brux.* II. 38-39, 55°) pro ultimis verbis partis I exscripta sit clausula Passionis **3**, I.

b. I. PASSIO. *Inc. prol. ut in* 1 a. — *Inc.* Igitur illo tempore Maximiani imp. multi christianorum *etc.* — *Des.* et laudem acciperet. [7001

II. INVENTIO. *Inc. prol.* Sanctorum martyrum beata certamina — *Des.* annos circiter 55 (*cf.* 1, I). — *Inc.* Expletis autem his diebus *etc. ut in* 1. II. — *Des.* et multa dona reliquit in ministerio pauperum. Sepelivit autem... Amen. [7002

COLLIETTE, t. c. 144-49. — Cf. *Act. SS.* t. c. 786, annot. *a*.

c. I. PASSIO. *Inc. prol.* Gloriosum martyrii triumphum — *Inc.* Siquidem tempore Maximiani imp. cum christiani multam — *Des.* Aqua autem fuit ei tumulus annis circiter 55. [7003

II. INVENTIO. *Inc.* Completis autem diebus annorum supradictorum, voluit Dñus... Erat nempe quaedam in urbe Roma — *Des.* relinquens in usus pauperum convertenda. Sepelivit autem corpus s. Q-i VIII kal. iul. [7004

De qua recensione *Catal. Brux.* I. 391, 42°; cf. *Act. SS.* t. c. 783, annot. *b*.

2. PASSIO ET INVENTIO PRIOR. *Inc. prol.* Sanctorum martyrum beata certamina — *Des.* et gloriari perpetuo confidimus. [7005

I. PASSIO. *Inc.* S. igitur Quintinus Christi famulus et m: gloriosissimus — *Des.* eius veneranda merita complectimur. [7006

II. INVENTIO. *Inc.* Postquam itaque ecclesiam suam — *Des.* qui taliter suum... glorificat martyrem. [7007

SURIUS, V (1574), 982-89; (1580), 1086-93; X (1618), 402-6; || *Act. SS.* t. c. 787-93.

3. PASSIO ET INVENTIO PRIOR. I. PASSIO. *Inc. prol.* Descriptiones vitae ss. martyrum — *Inc.* Temporibus Diocletiani et Maximiani imp. multi christianorum — *Des.* eius merita veneranda complectimur, ad laudem et gloriam... Amen. [7008

II. INVENTIO. *Inc.* (Hic locus Eusebiae...) Depositum quod annis ferme 55 in fluminis fundo — *Des.* Quo in loco frequens visitatio eiusdem martyris meritis coruscat. Nam et caeci... Amen. [7009

HEMERAEUS (Cl.), *Augusta Viromanduorum vindicata et illustrata* (1643), Regestum, 1-7; || COLLIETTE, t. c. 131-38 et 149-51; || *Act. SS.* t. c. 794-800.

4. PASSIO METRICA. *Inc. prol.* O Deus et hominum decus — *Inc.* Gratia cum Dñi mortem gustasset Averni — *Des.* (*mutila*) pro munere casso [I]ns[ont. . c]ael[.... ...] dia sanctis. [7010

HARSTER (G.), *Novem Vitae SS. metricae* (1887), 52-63 (desunt prologus, initium Passionis et quaedam in fine); || WINTERFELD (P. de), in *MG.* Poet. lat. IV. 197-208.

5. PASSIO (ET INVENTIO PRIOR) METRICA. I. PASSIO. *Inc. prol.* Laudibus ecce tuis intendens, o Dee Christe — *Inc.* Astrigeros postquam Christus transcenderat orbes — *Des.* Cum Patre, Christe Deus, semper cum Flamine sancto. [7011

II. INVENTIO. *Inc.* Ecclesiam cum namque suam rex Christus ab astris — *Des.* Rex pie, rex sanctus, regum rex optime semper. [7012

Anal. Boll. XX. 13-29, 30-36.
Exc. *Catal. Paris.* III. 408-9, 2°, 4°.

6. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XIII. 136-39. — *Leg. aurea,* c. 160 (155). — PETRUS DE NAT. IX. 126.

7. MIRACULUM. *Inc.* Apud Virmandinsim vero oppidum... [7013

* GREG. TURON. *Glor. mart.* 72 (73).

8. INVENTIO ALTERA SAEC. VII. **a.** *Inc.* Sanctissimo... Eligio Noviomacensis ecclesiae episcopo inter cetera virtutum suarum miracula hoc ei a Dño concessum erat — *Des.* Ipse demum ex reliquiis... easdem impartiendo praebuit. [7014

* *Vita S. Eligii,* lib. II, c. 6 (vid. supra **Eligius**, 1); || SURIUS, V (1574), 989-90; (1580), 1093-94; X (1618), 406-7; || HEMERAEUS, l. c. 7-8; || *Act. SS.* Ian. I. 154-55, n. 4-10; || COLLIETTE, t. c. 226-28; || *Act. SS.* Oct. XIII. 740-41, n. 51-55 (omisso initio). — Hoc caput seorsim in legendariis exscriptum saepe est; cf. *Catal. Brux.* II. 8, 56°; *Catal. Paris.* III. 114, 3°; 409, 3°, etc.

b. *Inc.* Igitur ven. femina, sepulto in profunda humo s. Q-i corpore — *Des.* per sanctos suos operatur in mundum. Ipsi... Amen. [7015

Anal. Boll. VIII. 430-42.

c. (CARMEN). *Inc. epist.* Magnum nostra fides, noster et ordo — *Inc. prol.* Carmine dulcisono quosdam cognovimus actus — *Inc.* Bis legi-

mus fraudatum humanis visibus almum — *Des.* Omnipotens colitur qui trinus et unus in alto. [7016

Anal. Boll. XX. 37-44.
Exc. *Catal. Paris.* III. 409-10, 6°.

9. MIRACULA USQUE AD AN. 827. *Inc. prol.* Intemerata fides nostraeque religionis cultus — *Inc.* Igitur signa et virtutum miracula — *Des.* quantocius stilo et cartulis adnotentur. [7017

ADDITAMENTUM (TRANSLATIO AN. 835). *Inc.* His ita patratis, valde congruum mihi videtur — *Des.* decentissime sepelivit. [7018

HEMERAEUS, l. c. 8-18; ‖ COLLIETTE, t. c. 228-32, 297-99, 372-75, 376-81; ‖ *Act. SS.* Oct. XIII. 801-11.
Exc. HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 266-70.

10. MIRACULA SAEC. X. *Inc. prol.* Stupenda quidem et admodum perspicua — *Inc.* In primis summatim referendum — *Des.* per quae omnis putredo fuit egressa. [7019

HEMERAEUS, l. c. 22-24; ‖ COLLIETTE, t. c. 570-71, 575-76; ‖ *Act. SS.* Oct. XIII. 812-14.

11. SERMO IN TUMULATIONE SS. QUINTINI, VICTORICI ET CASSIANI. *Inc.* Semper in Christo amantissima — *Des.* quotannis festiva habeatur et sollemnis, ad laudem... Amen. [7020

HEMERAEUS, l. c. 18-22; ‖ FONTANINI (I.), *De antiquitatibus Hortae* (Romae, 1708), 370-77; ed. 2ª (= GRAEVIUS, *Thes. ant. Ital.* VIII, 3, 3), 141-46; ‖ COLLIETTE, t. c. 385-90; ‖ *Act. SS.* Oct. XIII. 816-19.
Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* II. 483-84; ‖ BOUQUET, IX. 109-10. — *Act. SS.* Aug. II. 68-69. — HOLDER-EGGER, t. c. 271-73.

12. SERMO IN ELEVATIONE S. QUINTINI. *Inc.* Dignum est, ff. cc., hunc diem festivum — *Des.* et laeta remeavit ad propria, praestante... [7021

HEMERAEUS, l. c. 24-26; ‖ COLLIETTE, t. c. 580-83.
Exc. *Act. SS.* Oct. XIII. 750-51, n. 86-88.

Quiriacus. *Vid. etiam* Cyriacus.

Quiriacus (Iudas) ep. m. Hierosolymis, sub Iuliano. — Mai 1, 4.

1. PASSIO. **a.** *Inc. prol.* Qui sui proprii generis et naturae... [7022
Saepe sequitur INVENTIO S. CRUCIS (*Vid. supra* **Iesus Christus**, 2. A. II. a).

Inc. Passio. Post ven. Constantini finem impius Iulianus successit in regno — *Des.* regnante Iuliano tyranno anno II, nobis autem Dño N. I. C., cui est honor... Amen. [7023

Act. SS. Mai I. 445-50; 3ª ed. 450-55; ‖ BARONI (V.), *Dan. Papebrochii... de inventione s. crucis... et de S. Iuda Quiriaco ep. et m. commentaria... notis illustrata* (Anconae, 1812), 48-53, 70-73.

b. *Inc. prol.* Qui sui proprii generis et propriae naturae et propria radice consistens Deus — *Inc.* Post venerabilem itaque Constantini finem cum impius Iulianus in regno succederet — *Des. ut* 1 a. [7024

Exc. *Catal. Brux.* II. 194, 12°.

c. *Inc. prol.* Qui suae propriae naturae et generis sui et propriae radicis consistens Deus — *Inc.* Post venerabilem Constantini finem impius Iulianus in regnum succedens — *Des. ut* 1 a. [7025

De qua recensione *Catal. Paris.* I. 411, 16°.

2. Epitomae.

Notkerus, 4 mai. — Vinc. Bellov. xv. 40, 41. — Petrus de Nat. iv. 120.

Quiricus et Iulitta. *Vid.* **Cirycus.**

Quirinus tribunus m. Romae, sub Hadriano. — Mart. 30.

1. Passio. *Vid.* Passiones **Alexandri** papae.

2. Passio. *Inc.* (*mutila*)... nudatus. Cumque venissent ad eum, miserunt se ad pedes eius — *Des.* Et respondit omnis populus : Amen. Passus est Cirinus ix kal. apr... Amen. [7026

De qua *Catal. Paris.* II. 494, ad cod. 5593. Constat haec narratio recensione paulum diversa primorum capitulorum Passionis SS. Marii, Marthae (supra n° 5543).

3. Epitomae.

Ado, 30 mart. — Petrus de Nat. iv. 14.

4. Narratio. *Inc.* Dux quidam Romanorum, nomine Q., habebat filiam — *Des.* deosculabantur a populo devote. [7027

Anal. Boll. XVII. 172.

5. Translatio Nussiam et miraculum. *Inc.* Post aliquot annorum curricula translatum est — *Des.* ad plenum sanavit. [7028

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 274ᵈ extr.-275ᵃ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 62. — Cf. **Alexander** papa, 1 γ.

Quirinus m. Romae sub Claudio, cultus in monasterio Tegernseensi. — Mart. 25.

1. Passio, translatio, miracula. *Inc.* Temporibus Claudii venit quidam vir de Perside — *Des.* Haec autem omnia operatur... I. C. filius Dei, qui vivit... Amen. [7029

Appendix. *Inc.* Operae pretium est si unum adhuc addo — *Des.* Haec ergo pauca... sicut a maioribus accepimus, scribimus... Amen. Actum inc. Dñi anno dccccxxi. [7030

Mayer (Th.), in *Archiv für österr. Gesch.*, 1849, 291-303; || Krusch (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 11-20.

2. Quirinalia in laudibus B. Quirini, auct. Metello mon. Tegernseensi. *Inc. pars I.* O flos purpureus — *Des. pars VI* (*mutila? imperfecta?*) Ad gerulas dandum perrexit poscere plumbum. [7031

(Partim) Canisius, *Ant. lect.* I, appendix, 37-184; ed. Basnage, III, 2. 117-196; — (reliqua vero) Wattenbach (W.), in *Sitzungsberichte der kön. Preussischen Akademie der Wissenschaften zu Berlin*, 1897, 790-814; cf. 786-89; cf. Id. in *Archivo* Pertzii, X. 635-38. — **Var. lect.** Grillnberger (O.), in *Studien und Mittheilungen aus dem Bened.- und dem Cist.-Orden*, VI, 2 (1885), 372-79. — **Emendationes.** Bursian (C.), in *Sitzungsberichte der philos.-philol. und hist. Classe der k. b. Akademie der Wissenschaften zu München*, 1873, 473-518 passim; cf. 597.

Exc. Mabillon, *Acta*, III, 1. 664-71; 2ª ed. 616-22.

3. Passio et miracula auct. Heinrico (non vero Wernhero) mon. Tegernseensi. *Inc. prol.* Duo Quirini feruntur : unus qui in Passione Alexandri — *Inc.* Igitur Philippus imp. primus christianum diadema suscepit — *Des.* eius paenitentiam ex revelatione didicimus. [7032

Exc. Mayer, t. c. 325-51. — Pez (Bern.), *Thes. anecd.* III, 3. 491-96, c. 5, 6. — Pez (Hier.), *Scr. rer. austr.* I. 740. — Sepp (B.), in *Oberbayerisches Archiv für vaterländische Geschichte*, XLIX (1895-1896), 426-31. — Cf. Wattenbach, in *Neues Archiv*, II. 397.

4. Fundatio monasterii Tegrinsee (Translatio S. Quirini). *Inc.* Evolutis antecedentibus temporibus, quousque instaret annus dñicae inc. DCCXLVI — *Des.* repraesentare mereretur, praestante... Amen. [7033

Pez, *Thes. anecd.* l. c. 475-92.

5. Gesta S. Quirini. *Inc. prol.* Genealogiam, passionem, translationem et miraculorum insignia s. Quirini gloriosi regis — *Inc.* Aequivocis nominibus vel dictionibus — *Des.* Abbas... in suo illum loco sepelivit. — *Sequitur carmen, quod inc.* Deficeret lingua — *et des.* Gebhardusque vocatus. [7034

De quo libello cf. Heinemann (L. v.), in *Neues Archiv*, XII. 150-56 (" G ").

6. Epitome.

Petrus de Nat. iii. 232.

Quirinus ep. Sciscianus m., sub Galerio. — Iun. 4.

1. Passio. *Inc.* Cum mundi istius principes ad cruciandas — *Des.* frequentia procedendi. Passus est... Amen. [7035

Appendix α) Facta autem incursione... aedificantes nomini eius dignam ecclesiam; ubi praestantur... in hodiernum diem. [7036

vel β) Facta... dignam ecclesiam; ibique ven. corpus eius diu latuit... in maiori altari eiusdem ecclesiae recondiderunt; ubi praestantur... in hodiernum diem. [7037

vel γ) Facta... dignam ecclesiam; quo in loco praestantur... diem. Postea per dñm piissimum Angilbertum... cum reverentia est reconditus, praestante... [7038

MOMBRITIUS, II. 231-32 (adest appendix γ); || SURIUS, III (1579), 566-68; VI (1618), 45-46; VI (1877), 101-4 (adest appendix α); || RUINART (1689), 552-55; (1713), 497-500; (1731), 437-39; (1803), III. 165-70; (1859), 522-24 (sine appendice); || *Act. SS.* Iun. I. 381-83; 3a ed. 373-75 (adest appendix β); || FARLATI, *Illyr. sacr.* V. 320-22 (adest appendix β); || MUCHAR (A.), *Das Römische Norikum,* II (Grätz, 1826), 123-29 (adest appendix β).

2. CARMEN AUCT. PRUDENTIO. *Inc.* Insignem meriti virum Q-um placitum Deo — *Des.* corpus suscipiunt aquae. [7039

*PRUDENTIUS, *Peristephanon,* VII (*P.L.* LX. 424-30); || LIPOMANUS, II, f. 186v-87; || SURIUS, III (1572), 461-62; (1579), 568; || RUINART (1689), 555-56; (1713), 500-501; (1731), 440; (1803), III. 170-72; (1859), 524-25; || *Act. SS.* t. c. 383-84; 3a ed. 376; || MUCHAR, t. c. 120-23.

EXC. FARLATI, t. c. 323-24.

3. EPITOME.

PETRUS DE NAT. V. 85.

Quirinus m. in pago Vulcassino, saec. I/III. — Oct. 11.

1. PASSIO. *Vid.* **Nicasius, Quirinus...**

2. TRANSLATIO MALMUNDARIUM. *Inc.* Annus erat ab inc. Dñi DCCCVIII — *Des.* uti deinceps manifestabitur fide scriptorum. [7040

MARTENE et DURAND, *Thes. nov. anecd.* III. 1685-90; || *Act. SS.* Oct. V. 550-52.

3. MIRACULA (SS. QUIRINI ET ALIORUM). *Inc.* Divina bonitas voluit omnibus notum facere — *Des.* per iniustam famuli tui necem. [7041

Act. SS. t. c. 552-59, — et quae ibi praetermissa sunt (scilicet Miracula S. Petri) *Anal. Boll.* V. 381-83 (cf. *ibid.* 354, 3°).

Quiteria v. m. Adurensis in Vasconia. — Mai 22.

1. PASSIO. *Inc.* B. Quiteria igitur ex parentibus a christiana religione alienis — *Des.* me destinavi. [7042

BREUILS (A.), in *Études historiques et religieuses du diocèse de Bayonne,* I (1892), 211-12; || CAZAURAN, *Offices antiques d'Aire et de Dax* (Paris, 1893), 28-35 (= SOCIÉTÉ DE BORDA, XVIII. 77-84).

2. PASSIO. *Inc.* Erat quidam rex magnus super omnes orientales Catillius nomine — *Des.* ipsam invocantes exaudiuntur. [7043

De qua *Act. SS.* Mai V. 172-73 (3a ed. 173-74), n. 4 et 8.

Rabanus Maurus ep. Moguntinus, † 856. — Febr. 4.

VITA (REAPSE MIRACULA SANCTORUM IN FULDENSES ECCLESIAS TRANSLATORUM), AUCT. RUDOLFO MON. FULDENSI. *Inc. prol.* Scriptores rerum

ecclesiasticarum — *Inc.* In ea parte Germaniae, quam Franci — *Des.* de computu fecit dialogum unum. [7044

BROWERUS (Chr.), *Fuldensium antiquitatum libri IIII* (1612), 223-51; || *Hrabani Mauri... opera*, ed. G. COLVENERIUS (Coloniae Agripp. 1627), I. 1-9; || *Act. SS.* Febr. I. 512-22; 3ª ed. 518-28; || MABILLON, *Acta*, IV, 2. 2-20; 2ª ed. 2-19; || SCHANNAT (I. F.), *Hist. Fuldensis* (1729), probat. 117-132; || *P.L.* CVII. 41-68; || WAITZ (G.), in *MG.* Scr. XV. 329-41.

Racho ep. Augustodunensis. *Vid.* **Rocho.**

Radbertus Paschasius ab. Corbeiensis, † post med. saec. IX. — April. 26.

VITA. *Inc.* Ratbertus Corbeiensis ab., qui ad imp. Ludovicum — *Des.* digne venerandum collocaretur, ad laudem... Amen. [7045

MABILLON, *Acta*, IV, 2. 567-69; 2ª ed. 577-79; || HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 452-54.

Radbodus ep. Traiectensis, † 917. — Nov. 29.

1. VITA. *Inc. prol.* S. patris Radbodi Traiectensis ecclesiae ep. vitam — *Inc.* Igitur vir s. ab inclitis Francorum parentibus — *Des.* Corpus imponitur sarcofago, spiritus... Amen. [7046

HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 569-71ᶜ; || *Anal. Boll.* VI. 5-15. — (Mut.) SURIUS, VI (1575), 615-18; (1581), 692-96; XI (1618), 651-53; || MABILLON, *Acta*, V. 27-31; 2ª ed. 28-32; || *P.L.* CXXXII. 539-46.

2. EPITOME. *Inc.* S. Radbodus, puer indolis egregiae — *Des.* et frequenter multa miracula operatur. [7047

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 385ᵇ-86ᵇ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 213ʳ-14ᵛ.

Radegundis regina Francorum, † 587. — Aug. 13.

1. VITA AUCT. FORTUNATO. *Inc. prol.* Redemptoris nostri tantum dives est largitas — *Inc.* Bb. igitur Radegundis natione barbara — *Des.* Sed de beatae virtutibus sufficiat exiguitas... [7048

MOMBRITIUS, II. 237-40; || MABILLON, *Acta*, I. 319-26; 2ª ed. 302-8; || *Act. SS.* Aug. III. 67-74; || *Fortunati opera*, ed. LUCHI, II. 78-94; || *P.L.* LXXII. 651-64, et iterum LXXXVIII. 497-512; || *Fortunati opera*, ed. KRUSCH, in *MG.* Auct. ant. IV, 2. 38-49; || KRUSCH, in *MG.* Scr. rer. merov. II. 364-377. (Mut.) SURIUS, IV (1573), 629-36; (1579), 653-59; VIII (1618), 116-20; VIII (1877), 297-305.

EXC. BOUQUET, III. 456-57. — THIERRY (Aug.), *Récits des temps mérovingiens*, II (1840), 338-48.

2. VITA AUCT. BAUDONIVIA MONIALI. *Inc. prol.* Dñabus sanctis... Iniungitis mihi opus agere — *Inc.* Igitur de beatae R. vita in primo libro sicut continetur — *Des.* Nos quoque etiam fideli devotione et sedulitate debita... [7049

MABILLON, t. c. 326-34; 2ª ed. 308-17; || *Act. SS.* t. c. 74-83; || *P.L.* LXXII. 663-80; || KRUSCH, in *MG.* Scr. rer. merov. II. 377-95. — (Mut.)

SURIUS, IV (1573), 636-45; (1579), 659-68; VIII (1618), 120-25; VIII (1877), 305-18.
EXC. BOUQUET, III. 457-58. — THIERRY, t. c. 349-56.

PROLOGUS RECENTIOR AD VITAS 1 ET 2. *Inc.* Cum beatorum confessorum gesta religio christiana... [7050
Cf. *Catal. Paris.* II. 337-38, 14°.

3. VITA AUCT. HILDEBERTO CENOMANN. *Inc. prol.* Sapientis est metiri vires — *Inc.* Sicut sacra evangelii testatur auctoritas — *Des.* revocati sanitatem, operante per eam sponso suo Dño... Amen. [7051
Hildeberti Cenoman. opera, ed. A. BEAUGENDRE (Paris. 1708), 885-907; || *Act. SS.* t. c. 83-92; || *P.L.* CLXXI. 965-86.
EXC. MABILLON, *Vet. anal.* I. 296-98; 2ª ed. 463 (prologus).

PROLOGUS RECENTIOR. *Inc.* Quia sanctorum miracula fidelibus... [7052
BEAUGENDRE, t. c. 908-10; || *P.L.* CLXXI. 987-88.
EXC. *Act. SS.* t. c. 66, n. 90.

4. NARRATIO GREGORII TURON. DE SANCTAE SEPULTURA. *Inc.* B. vero Radegundis... ab hoc mundo migravit. De cuius transitu accipientes nuntium — *Des.* collocatam in caelo. [7053
* GREG. TURON. *Glor. conf.* 104 (106).

5. EPITOMAE VITAE.
VINC. BELLOV. XXII. 79, 80, 85-91. — PETRUS DE NAT. VII. 60. — *Leg. aureae* appendix, c. 240 (211). — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 149.

6. MIRACULA SAEC. XIII. *Inc.* Quoniam secundum prophetam Deum in sanctis suis laudare — *Des.* rectus, sospes hilarisque recessit. [7054
EXC. BARBIER DE MONTAULT (X.), in *Bulletin de la Société des archives historiques. Revue de la Saintonge et de l'Aunis*, XII (1892), 415-16.

Ragenfredis abb. Dononiensis, saec. VII extr. — Oct. 8.

1. VITA. *Vid. Vitam matris ipsius, nempe* **Reginae** comitissae.

2. EX MIRACULIS S. RAGENFREDIS. *Inc.* Vacillante siquidem rerum statu — *Des.* quam meruerat apud Dononium. [7055
* IACOBI DE GUISIA *Annales Hannoniae*, XII. 31-35 (ed. FORTIA, VIII. 392-424; || ed. SACKUR, in *MG.* Scr. XXX. 149-54).
EXC. *Act. SS.* Oct. IV. 315-19, n. 94-118 passim.

Ragenufla v. in Brabantia, saec. VII. — Iul. 14.

VITA. *Inc. prol.* Sanctorum Dei vitae et acta idcirco — *Inc.* Tempore quo inclitus rex Francorum Dagobertus — *Des.* cuius honor et gloria permanet in saec. saec. Amen. [7056
Act. SS. Iul. III. 696-98; 3ª ed. 666-69.

Ragnebertus m. in agro Lugdunensi, † cca. 675. — Iun. 13.

PASSIO. a. *Inc. prol.* Spiritu sancto intonante per psalmistam — *Inc.* S. igitur R. ex praecelso genere ortus — *Des.* α) fluere oleum facit usque in hodiernum diem. [7057

vel β) fluere... diem. De quo videlicet oleo *etc. etc*... quae tanta per servum suum ostendit mundo miracula; cui est honor... Amen. [7058

Duchesne, *Hist. Franc. scr.* I. 625-26 (des. α). — Cf. *Act. SS.* Iun. II. 694-96 (3ª ed. III. 187-90), n. 3 et annot. *a, l* (*des.* β).

b. *Inc. prol.* In omni certamine ille victor est — *Inc.* Bb. itaque R. ex praecelso Francorum genere ortus — *Des.* quam si miracula frequentaret. Haec succincte perstrinxisse sufficiat. [7059

Guichenon (S.), *Hist. de Bresse et de Bugey* (1650), 232-34; ‖ *Act. SS.* Iun. II. 695-96; 3ª ed. III. 188-89.
Exc. Bouquet, III. 619-20.

Ragnobertus ep. Baiocensis, saec. I/IV, immo reapse cca. 625. — Mai 16.

1. Vita auct. Pseudo-Lupo ep. Baiocensi (reapse Iosepho presb.?). *Inc. nota de auctore.* Lupus Magnus, praesul Baiocensis urbis ab inc. Dñi tertius — *Inc. prol.* Ego Lupus, qui quamvis indignus Baiocensis ecclesiae tertius — *Inc.* Post ascensionem Dñi ad caelos — *Des.* quam ipse pastor antea aedificaverat. In cuius <.....> laus Dei numquam recessit... et palmites semper accrescunt, praestante... Amen. [7060

Lair (J.), in *Bibliothèque de l'École des chartes,* 5ᵉ sér. III (1862), 106-17.
Exc. *Act. SS.* Mai III. 618 (3ª ed. 615), n. 2.

2. Translatio (SS. Regnoberti et Zenonis diac.) saec. IX med. et miracula, auct. Iosepho presb. **I.** Prologus. *Inc.* Igitur bb. R-i, confessoris... miracula... — *Des.* liber primus plenius exsequitur. [7061

Lair, t. c. 117-18.

II. Narratio. **a.** *Inc.* Anno inc. Dñi N. I. C. DCCCXLVI, ind. vero X, anno VII regnante Carolo rege — *Des.* sociique sui s. Zenonis conf. veneratione contulerunt. [7062

D'Achery, *Spicilegium,* XII. 600-620; ‖ Id. ed. de la Barre, II. 127-33; ‖ *P.L.* CVI. 891-904.

b. *Inc.* Anno dñicae inc. DCCCXLVII, ind. X, dño Sergio papa praesidente — *Des.* sociique Zenonis veneratione contulerunt, praestante Dño N. I. C... Amen. [7063

Act. SS. t. c. 620-24; 3ª ed. 616-21.
Exc. Bouquet, VII. 366-67.

III. Epilogus. *Inc.* Ego Ioseph peccator, sacerdos... [7064

Duchesne, *Hist. Franc. scr.* III. 417-18; ‖ D'Achery, op. c. XII. 620-21; ‖ Id. ed. de la Barre, II. 133; ‖ *Act. SS.* t. c. 618 (3ª ed. 615), n. 2; ‖ *P.L.* CVI. 904-6; ‖ Lair, t. c. 104, not. 1.

3. Epitomae. **I.** Vita. *Inc. prol.* Ego Lupus, Baiocensis ecclesiae tertius — *Inc.* Fuit igitur R. ex regali progenie — *Des.* quam ipse aedificaverat, praestante Dño... Amen. [7065

Do, *Origines chrétiennes du Pays-Bessin. Recherches historiques et critiques sur S. Regnobert* (Caen, 1861), 12-13; ‖ Lair, t. c. 108-17 inter notas.

II. Translatio etc. *Inc.* Anno dñicae inc. DCCCXLVI, Baltfrido Baiocensi ecclesiae praesidente — *Des.* Tertium vero Ansegaudus... in honorem s. Dei genetricis instituit. [7066

Do, t. c. 205-7.

Vid. etiam supra, s. v. **Exuperius** ep. Baiocensis, 2, II; 3, II.

Rai... *Vid. etiam* **Rei...**

Raimundus ep. Barbastrensis. *Vid.* **R.** ep. Rotensis.

Raimundus Lullus erem., m. in Africa, † 1315. — Iun. 30.

Vita ipso vivente conscripta. *Inc. prol.* Iesus. Ad honorem... Dñi Dei N. I. C., Raimundus — *Inc.* Raimundus senescallus mensae regis Maioricarum — *Des.* quendam nobilem civitatis Maioricarum. [7067

Custurer (J.), *Disertaciones historicas del culto immemorial del B. Raymundo Lullio* (Mallòrca, 1700), 485-513 passim (nempe in notis 48, 49, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 77, 80, 84, 87, 92, 95, 98); 513-34 passim (nempe in notis 2, 4, 6, 8, 17, 21, 23, 27, 39, 43); || *Act. SS.* Iun. V. 661-68; 3ª ed. VII. 606-13; || *B. Raymundi Lulli... opera,* ed. I. Salzinger, I (Moguntiae, 1721), 1-11.

Raimundus Palmarius conf. Placentinus, † 1200. — Iul. 28.

1. Vita auct. Rufino canonico.

Genuinus libellus latinus, qui periisse videtur, anno 1525 in italicam linguam translatus est; quae interpretatio denuo latine conversa ed. *Act. SS.* Iul. VI. 644-57.

2. Miracula saec. XIII. *Inc.* Anno Dñi MCCIX, ind. XII, die dñico — *Des.* Ego praedictus Dondedeus... scripsi. [7068

Act. SS. t. c. 657-62.

3. Miracula. *Inc.* Mulier quaedam de Potentiano non videbat — *Des.* vovit, et liberatus est. [7069

Act. SS. t. c. 662-63.

Raimundus de Pennaforti mag. gen. Ord. Praed., † 1275. — Ian. 7, 23.

1. Vita. *Inc. prol.* Accensam lucernam divinitus — *Inc.* Ex militari quidem progenie trahens originem — *Des.* eius interfuerunt exsequiis et honoraverunt magnifice sepulturam. [7070

Penia (F.), *Vita S. Raymundi de Peniafort* (Romae, 1601), 1-84; || Balme (Fr.) et Paban (C.), *Raymundiana seu Documenta quae pertinent ad S. Raymundi de Pennaforti vitam et scripta,* I (Romae, 1898), 19-37.

2. Vita auct. Petro Marsilio (ex Commentario de gestis regis Aragonum Iacobi I). *Inc.* Thesaurum optimum humili operimento opertum — *Des.* cuius tenor talis habetur. — *Sequitur epistula Concilii Tarraconensis an. 1279, quae inc.* Novorum nova materia... [7071

DIAGO (Fr.), *Vita S. Raymundi de Pennaforti Ord. Praed. per fratrem Petrum Marsilium... olim conscripta* (Barcinonae, 1601), [non vidimus]; || TAMAYO, *Mart. hisp.* I, 1. 80-84; || BALME et PABAN, t. c. 10-16 (omissa epistula).

EXC. (sola epistula) PENIA, t. c. 183-86.

3. Narrationes breviores seu epitomas ex amplioribus libellis excerptas (nempe ex *Chronicis* Gerardi de Fracheto, ex *Mari historiarum* Iohannis Columnae, ex *Hist. eccl.* Ptolomaei de Luca, ex libello Bernardi Guidonis *De tribus gradibus praelatorum*, ex *Chronica* Galuagni de la Flamma) collegerunt BALME et PABAN, t. c. 1-10 et 16-17.

4. MIRACULUM AUCT. IACOBO DE S. IOHANNE, ORD. PRAED. *Inc.* Unum quid singularissimum... Rex Maioricarum certus de sanctitate — *Des.* anno ab inc. Dñi MCCCCLVI. [7072

VILLANUEVA, *Viage literario,* XVIII. 300-306.

Raimundus praeceptor de Podio Suiriaco, Ord. S. Iohannis Hierosol., † 1160.

LAUDATIO. *Inc.* Item quiescit in eadem parva dioecesi s. corpus b. R-i — *Des.* miraculis coruscans. [7073

HENNET DE BERNOVILLE (H.), *Mélanges concernant l'évêché de S. Papoul* (1863), 139-42.

Raimundus ep. Rotensis et Barbastrensis, † 1126. — Iun. 21.

1. VITA AUCT. ELIA CANONICO ROTENSI. **a.** *Inc. prol.* Rev. et dilectissimo dno suo Gaufrido... Quoniam excellentia vestra pusillitati meae — *Inc.* B. itaque R. quantum ad saeculare stemma — *Des.* ss. R-i interventu et auxilio. [7074

Act. SS. Iun. IV. 127-33 (3ª ed. V. 110-15), n. 1, 2, 4-6, 12-19; || VILLANUEVA, *Viage literario,* XV. 314-21.

b. (RECENSIO INTERPOLATA). *Inc. prol.* Rev. atque colendissimo dño meo Gaufrido... Quia excellentia vestra mota Dei spiritu — *Inc. ut* 1 **a.** — *Des.* Plura et multa alia miracula facta sunt et... fiunt, praestante Dño... Amen. [7075

TAMAYO, *Mart. hisp.* III. 574-78 et VI. 201-3.

2. EPITOMAE. **a.** *Inc.* B. igitur Raimundus, vir vitae ven., Barbastrensis ep., regali ex prosapia originem duxit — *Des.* honorifice sepelitur anno MCCXXVI, praestante Dño... Amen. Sedit autem in episcopatu annis 21, mensibus 8, diebus 20. [7076

VILLANUEVA, t. c. 323-27.

EXC. FLOREZ, XLVI. 251-54.

b. *Inc.* B. Raimundus vir vitae ven., Barb. ep., ex prosapia regali genitus — *Des.* honorifice sepelitur anno MC VI kal. iul. (*sic*); ubi miraculis semper claret. Sedit *etc. ut* 2 a. [7077

FLOREZ, t. c. 258-63.

3. TRANSLATIO AN. 1170. *Inc.* Dñus N. I. C., qui in sanctis suis splendor est — *Des.* quae in ipsa ecclesia fierent. Deo gratias. [7078

VILLANUEVA, t. c. 309-11.

Raimundus canonicus Tolosanus, † 1118. — Iul. 3.

VITA. *Inc. prol.* Omnium quidem gesta sanctorum — *Inc.* Raimundus itaque non tam parentum generositate — *Des.* deinceps immunis ab illa tentatione permansit. [7079

Act. SS. Iul. I. 680-82; 3ª ed. 597-99; || DOUAIS (C.), in *Bulletin de la Société archéol. du Midi de la France*, nº XIV (1894), 159-63 (om. prologo); || ID. *Mélanges sur Saint-Sernin de Toulouse*, I (1894), 16-20 (item).

Rainaldus ep. Nucerinus, † 1225. — Febr. 9.

1. VITA.

Libellum olim latine scriptum, postea in linguam italicam versum, denuo latino sermoni restituit Henschenius et edidit *Act. SS.* Febr. II. 373-76; 3ª ed. 373-75.

2. MIRACULA SAEC. XV. *Inc.* Anno XIV supra M et CCCC mense augusto — *Des.* omnibus ab eo malo liberatis. [7080

Act. SS. t. c. 376; 3ª ed. 375-76.

Rainaldus ep. Ravennas, † 1321. — Aug. 18.

VITA ET MIRACULA AUCT. NICOLAO DE ARIMINO ORD. MIN. *Inc. prol.* Religioso viro dño Christophoro... Ex Christi latere sumens vinculum — *Inc.* Celebris memoriae b. Rainaldus, felix archipraesul *Des.* et sublimis exsistat in caelis. Deo gratias. Amen. [7081

UGHELLI, IX. 938-47; 2ª ed. II. 382-88 (deest prol.); || *Act. SS.* Aug. III. 692-96.

Raineldis v. m. Sanctensis in Hannonia, saec. VII. — Iul. 16.

PASSIO. *Inc. prol.* Congruum est et utile populorum turbis — *Inc.* Igitur bb. v. Raineldis nobilissimis natalibus — *Des.* Hoc igitur pro posse scientiolae rudis nostrae... Amen. [7082

Act. SS. Iul. IV. 176-78; || *Act. SS. Belgii*, IV. 648-52. — (Mut. et contracta) SURIUS, IV (1573), 217-20; (1579), 217-20; VII (1618), 206-7; VII (1877), 271-76.

Deest in cunctis editionibus prologus, de quo cf. *Anal. Boll.* XIV. 46, 28º.

Rainerius, Ray..., Rainerus, Ray..., Reinerus, Rey...

Rainerius reclusus Osnabrugensis, † cca. 1235. — April. 11.

VITA. *Inc.* B. Reynerus, Dei fidelis famulus, a pueritia — *Des.* eis evenerunt. Multa etiam alia... hic omissa scias. [7083

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 267ᶜ-68ᶜ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 53-54ᵛ; || *Act. SS.* April. II. 61-62.

Rainerius conf. Pisanus, † 1160. — Iun. 17.

1. VITA AUCT. BENINCASA. *Inc. prol.* Dilectissimis in Deo... Notam vobis facimus Dei et Dñi N. I. C. disciplinam — *Inc.* B. itaque Raynerius de Aqua, cum adhuc de mundo esset — *Des.* In libro itaque isto exarata sunt ad nostrae fidei firmamentum... Amen. [7084

Act. SS. Iun. III. 423-65; 3ª ed. IV. 345-81; || SANMINIATELLI (G.-M.), *Vita di S. Ranieri confessore Pisano* (Pisa, 1750, immo 1755), 1-9, 22-356.

2. VITAE EPITOME (AUCT. BENINCASA?). *Inc.* Raynerius Pisana civitate oriundus fuit. Dum citharista foret — *Des.* Haec et alia innumera miracula... Quare Deus sit benedictus in saecula. Amen. [7085

Act. SS. Iun. III. 421-22 (3ª ed. IV. 343-44), n. 4-7; || SANMINIATELLI, t. c. 357-65.

Rainerius ep. Spalatensis m., † 1180. — Aug. 4.

* THOMAS ARCHIDIAC., *Historia pontificum Salonitanorum et Spalatensium*, c. 21, al. 22 (ed. O. HOLDER-EGGER, in *MG*. Scr. XXIX. 573-74, quibusdam omissis; || ed. Fr. RAČKI, inter *Monumenta spectantia historiam Slavorum Meridionalium*, XXVI. 71-75); || *Act. SS.* Aug. I. 355-57; 3ª ed. 357-58.

EXC. MITTARELLI, *Annal. Camaldul.* IV. 81-82; || CAPPELLETTI, *Chiese*, III. 239-40.

Rainerius Aretinus Ord. Min. in Umbria, saec. XIV in. — Nov. 1.

MIRACULA. *Inc. prol.* Ad laudem omnipotentis Dei — *Inc.* Die secunda mensis novembris Salvutius de Rongno — *Des.* et votum persolverent, quod promiserat. [7086

Act. SS. Nov. I. 391-402.

Ramirus et monachi 12 mm. Legione, saec. VI. — Mart. 11.

Vid. etiam infra, s. v. **Vincentius** ab. S. Claudii Legionensis.

1. PASSIO (ANTIQUA?). *Inc.* Ramirus ex etymologia nominis fuit origine Gothus — *Des.* gloriam adipiscatur per merita Dñi... Amen. [7087

TAMAYO, *Mart. hisp.* 179-80; || *Act. SS.* Mart. II. 63; 3ª ed. 62.

2. PASSIO (ANTIQUA?). *Inc.* Ranimirus monasterii S. Claudii Legionensis prior — *Des.* propter crebra miracula coluntur. [7088

FLOREZ, XXXIV. 420-21.

Ramuoldus ab. Ratisbonensis, † 1001. — Iun. 17.

VITA AUCT. ARNOLDO. *Vid. supra* **Emmerammus**, 3 exc.

Ranimirus = **Ramirus.**

Raphael archangelus.

PETRUS DE NAT. IV. 141.

Ratbertus. *Vid.* **Radbertus.**

Ravennus et Rasiphus mm. Baiocis. — Iul. 23.

1. VITA. *Inc.* Sicut priusquam terras splendidior — *Des.* animas caelo beatissimas reddidere, opitulante gratia Dñi... Amen. [7089

Legendae aureae appendix norman. (1507), c. 193; (1518), c. 194; ‖ *Act. SS.* Iul. V. 390-91, n. 1-4.

2. MIRACULA. *Inc.* Quae autem haec divina virtus... In eisdem diebus nocte sabbati — *Des.* persensit virtutem. [7090

Act. SS. t. c. 391-92, n. 5.

3. LIBELLORUM 1 ET 2 EPITOME.

Cf. *Anal. Boll.* XIV. 36, not. 6.

4. TRANSLATIO SAEC. XI AUCT. BERNARDO CANON. BAIOCENSI. *Inc.* Dilectis fratribus suis et amicis... Ad honorem summae Trinitatis — *Des.* et exaltat humiles. [7091

Act. SS. t. c. 392-93.

Ray... *Vid.* **Rai..., Rei...**

Redemptus ep. Ferentinus, † cca. 586. — April. 8.

*GREG. MAGNUS (vid. **Euticius** presb. m., 2). — PETRUS DE NAT. XI. 105.

Regina v. m. prope Alesiam. — Sept. 7.

1. PASSIO AUCT. PSEUDO-THEOPHILO. *Inc. prol. I.* Post resurrectionem Dñi et salvatoris — *Inc. prol. II.* Ego autem vinctus in Dño, carissimi in omnibus, Theophilus — *Inc.* Regina fuit Clementis cuiusdam patris gentilis filia — *Des.* α) Et ecce angeli... qui est mirabilis in sanctis suis, praestante Dño... Amen. [7092

vel β) Et ecce... in sanctis suis. Omnia in veritate... Celebrate (*al.* Celebrantes)... suis orationibus, praestante Dño... Amen. [7093

GRIGNARD (Fr.), *La Vie de Ste Reine d'Alise* (Dijon, 1881), 444-52.
Exc. *Act. SS.* Sept. III. 24-25, n. 2-4, 6.

2. PASSIO. *Inc. prol.* Post triumphos apostolorum — *Inc.* Regina fuit cuiusdam Clementis pagani filia — *Des. ut* 1 β. [7094

Exc. (prologus et prima verba) GRIGNARD, t. c. 457-58; cf. *ibid.* 96, et *Act. SS.* t. c. 40, annot. *o.*

3. EPITOMAE. **a.** *Inc.* Sub Olibrio praeside (*al.* Temporibus Maximiani imp., sub...) passa est R. virgo, Clementis cuiusdam — *Des.* α) Iratus igitur Olibrius fecit eam decollari. [7095

vel β) Iratus... decollari. Huius passio recolitur... angeli tulerunt in caelum cum laudibus. [7096

VINC. BELLOV. XIV. 29, 30 (des. β); ‖ *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 325^c-26^a (des. β); ‖ *id.* (Lovan. 1485), f. 126^v-27 (des. β); ‖ MOMBRITIUS, II. 240-40^v des. β); ‖ *Act. SS.* t. c. 39 (des. α); ‖ GRIGNARD, t. c. 453-55 (des. α, β).

b. PETRUS DE NAT. VIII. 47; || GRIGNARD, t. c. 472.

4. TRANSLATIO AD MONASTERIUM FLAVINIACENSE AN. 864 ET MIRACULA.
I. TRANSLATIO. *Inc.* S. Reginae virginis translationem... Siquidem rectores partim saeculares — *Des.* fidem reliquis faciamus. [7097

VIOLE (G.), ***Apologie pour la véritable présence du corps de saincte Reine d'Alize dans l'abbaye de Flavigny...*** 2de éd. (Paris, 1653), 113 18; || MABILLON, *Acta,* IV,2. 238-40; 2[a] ed. 251-252; || *Act. SS.* t. c. 40-41.

EXC. BOUQUET, VII. 362-63. — HONTHEIM, *Prodr. hist. Trev.* I. 449. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 449-50.

Apud VIOLE, t. c. 118-19, sequitur adhortatio quae *inc.* " Sollemnitati hodiernae „ et *des.* " in quo vivit... per omnia saec. saec. „). [7098

II. MIRACULA. *Inc.* Quidam etiam puer vocabulo Heriboldus — *Des.* nihil aliud quam ignominiam reportarunt. [7099

VIOLE, t. c. 96-104; || *Act. SS.* t. c. 42-43 (omissis nonnullis; cf. ibi annot. *g*).

EXC. GRIGNARD (Fr.), in *Mémoires de la Société Éduenne,* nouvelle série, XIV (1885), 71 (locus in *Act. SS.* omissus). — HOLDER-EGGER, t. c. 450-51.

Regina comitissa culta in coen. Dononiensi, saec. VIII. — Iul. 1.

VITA. *Inc.* Tempore quo rex inclitus Francorum Pipinus — *Des.* refertur corpus sanctum cum condigna veneratione. [7100

IACOBI DE GUISIA *Annales Hannoniae,* XII. 26-30 (ed. FORTIA, VIII. 360-92).
EXC. SACKUR (E.), in *MG.* Scr. XXX. 148-49.

Reginswidis puellula Laufensis, † cca. 840. — Iul. 15.

VITA. *Inc. prol.* Dum omnium sanctorum merita — *Inc.* Divae memoriae pius Ludewicus — *Des.* ad propria regressi sunt. Benedictus per omnia Deus... Amen. [7101

Act. SS. Iul. IV. 92-95.
EXC. BOUQUET, VI. 331-32. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 359-60.

Regnobertus. *Vid.* **Ragnobertus.**

Regulus ep. Afer, cultus Lucae, † cca. 542. — Sept. 1.

1. PASSIO. *Inc. prol.* Compulit me bb. martyrum copiosa dilectio — *Inc.* Bb. ergo Regulus, sicut viri eruditissimi tradiderunt — *Des.* Tristatur Totila cum inferni orco, exsultat R. cum Dño nostro. [7102

(Partim) *Act. SS.* Sept. I. 229-31, n. 22-29; — (reliqua vero) *Anal. Boll.* XI. 264-68.

2. TRANSLATIO LUCAM SAEC. VIII. **a.** *Inc.* S. igitur Reguli ven. corpore intra Populoniae fines sepulto... [7103

EXC. *Act. SS.* t. c. 225, n. 6; 239-40, annot. *d, n, o.*

b. *Inc.* Ideo enim, ff. cc., diligentissime... Ibi in ipsa civitate ordinatus erat Iohannes — *Des.* in die, quam praediximus, kal. sept. [7104

UGHELLI, I. 847-18; 2ª ed. 796-97; || *Act. SS.* t. c. 238-39; || CAPPELLETTI, *Chiese*, XV. 502-3.

c. *Inc.* Ad bb. martyrum festivitatem convenistis — *Des.* (*mutila*) ut nec ipsi episcopo sine quibuslibet eorum facultas fuerit. [7105

BALUZIUS, *Misc.* ed. MANSI, II. 575-76.

Regulus ab. vel ep. in Hibernia, saec. VIII. — Oct. 17.

Vid. libellos recensitos supra, s. v. **Andreas** apost., 8.

Regulus ep. Silvanectensis (*al.* Arelatensis), saec. IV. — Mart. 29.

1. VITA. *Inc.* Bb. igitur egregiusque Christi athleta R., Argolica derivatus — *Des.* Discessit autem III kal. apr., regnante... [7106

Act. SS. Mart. III. 818-20; 3ª ed. 815-17.
Exc. BOUQUET, III. 391-92.

2. VITA. *Inc.* Post sacratissimum dñicae ascensionis venerandumque triumphum — *Des.* in caelesti patria consequantur aeterna, per Christum Dñm... Amen. [7107

Act. SS. t. c. 820-27; 3ª ed. 817-24.

3. VITA ADSCRIPTA CAELESTINO HIBERNO. *Inc. lemma.* Incipit vita vel actus... quam ven. Deoque amabilis Caelestinus — *Inc. prol.* Cum omnium sanctorum Deo... placentium — *Inc.* Praetereundum quoque non est, sed magis — *Des.* qui talem sibi ex plebe Micena insontem elegit pontificem. Ad cuius ven. bustum hodie tenus... [7108

JAULNAY (Ch.), *Combat de la vérité contre l'orgueil et la superbe de ses adversaires*, s. l. a. [Paris, 1653], 25-68. — Cf. *Act. SS.* t. c. 816 (3ª ed. 813), n. 4; *Gallia christiana*, X (1751), instrum. 512.

4. VITA. *Inc.* S. Regulus cum b. Dionysio a b. Clemente — *Des.* quam ipse s. praesul in honore ipsorum construxerat. [7109

VINC. BELLOV. XI. 27-32.
Exc. (initium) MOMBRITIUS, II. 246-46ᵛ.

5. EPITOME.

PETRUS DE NAT. IV. 15.

Reineldis = Raineldis.

Reinerius, Reinerus = Rainerius.

Reinildis, Reinula = Renula.

Reinoldus filius Haimonis m. et mon. Coloniae Agripp., saec. VIII (?). — Ian. 8.

1. VITA. *Inc.* Summa Dei providentia volens genus humanum — *Des.* ad laudem Dei et honorem s. martyris consolidata. [7110

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 235b-36b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 11v-13; || *Act. SS.* Ian. I. 386-87; || Floss, in *Annalen des historischen Vereins für den Niederrhein*, XXX (1876), 181-85.

In editis, non tamen in *Act. SS.*, subiecta est brevis nota quae *inc.* " Fuit tamen b. R., ut alibi legitur „ — et *des.* " a caementariis insidiose est martyrizatus. „ [7111

2. Vita rhythmica. *Inc.* Deus lux lucens, oriens — *Des.* cum tua spe nunc tolle vae, caeli confer praemia. Amen. — *Sequitur breve carmen.* O decus insigne... participes sine fine. [7112

Van Hasselt (A.), in *Annuaire de la bibliothèque royale de Belgique*, XII (1851), 245-81; || Baecker (L. de), *Chants historiques de la Flandre* (Lille, 1855), 134-49; || Floss, t. c. 185-203.

Remaclus ep. Traiectensis ac dein ab. Stabulensis, † post 670. — Sept. 3.

1. Vita. *Inc. prol.* Cum sit studium gentilium — *Inc.* Igitur ex Aquitaniae partibus oriundus fuit vir — *Des.* innumera dona conferre dignatur. Celebratur autem depositio... Amen. [7113

Mabillon, *Acta,* II. 489-94; 2a ed. 469-73; || *Act. SS.* Sept. I. 692-95; || *Act. SS. Belgii,* III. 465-71.

In nonnullis codicibus, omisso prologo, Vita *inc.* " Oriundus fuit Aquitaniae partibus vir... „ [7114

2. Vita auct. Harigero ab. Lobiensi. **a.** (*Gesta ep. Leodiensium,* c. 40-56). *Inc. prol.* Omnipotens Dñus, qui dives est in misericordia — *Inc.* Francorum regnum a sui principio semper infatigabile — *Des.* auro argentoque decoravit. Ubi per eius merita... Amen. [7115

Köpke (R.), in *MG.* Scr. VII. 180-89; || *P.L.* CXXXIX. 1043-46.

Exc. *Act. SS.* 672-86, passim (ubicumque proferuntur loci ex " Notgero „; ubi vero ibidem citatur ipse " Harigerus „, id de Vita **2** c est intellegendum); || *Act. SS. Belgii,* III. 424-52 passim.

b. (eadem seorsim edita). *Inc. epist.* Notgerus, quem etsi indignum... Omnis antiquitas, ut ait oratorum maximus — *Des.* si displicet. Vale. — *Prologus et reliqua omnino ut in* 2a. [7116

(**Mut.**, praeter epistulam, cuius genuina verba Surius servavit) Surius, V (1574), 17-29; (1580), 32-44; IX (1618), 22-29; III (1875), 621-37; || *P.L.* t. c. 1149-68. — Cf. Köpke, t. c. 140-41.

Exc. (ex Surio) Duchesne, *Hist. Franc. scr.* I. 642-45; || Bouquet, III. 544-47.

c. (eadem edita ab Aegidio Aureaevallensi, *Gesta ep. Leodiensium,* i. c. 47-60). *Inc. prol., Inc. et Des. ut in* 2a. [7117

Chapeaville, *Gesta pontif.* I. 81-97.

Exc. Heller (I.), in *MG.* Scr. XXV. 32-35.

3. Laudatio. *Inc.* Venerabilem omnique cultu percolendum — *Des.* quod multi testantur usque in hodiernum diem. [7118

Act. SS. t. c. 725-27.

4. VITAE EPITOME. *Inc.* S. Remaclus a divitibus et nobilibus parentibus — *Des.* collocavit. Ubi per eius merita... miraculorum. [7119

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 323^{b}-24^{b}; || *id.* (Lovan. 1485), f. 122^{r}-23^{r}.

5. MIRACULORUM LIBRI DUO.

Miraculorum narrationes, quas diversis temporibus inde a medio saec. IX diversi auctores, monachi Stabulenses, conscripserant, demum ineunte saec. XI in unum corpus seu libros duos collectae sunt. Cuius cum partes aliae in aliis codicibus reperiantur, eas distinctius recensere necesse fuit.

A. LIBER PRIMUS (SAEC. IX MED.). I. *Inc. prol.* Post expletum namque (*al. om.* e. n.) gloriosissimi agonis — *Des.* arguamur. [7120

II. (CAP. 1-13). *Inc.* Unum ergo miraculum illius in exemplum... Eo namque tempore quo fabrica altaris — *Des.* in excubiis eiusdem templi incolumis perseverans perenniter manet. [7121

III. (CAP. 14). *Inc.* Igitur narrabo mirabile factum, quid de cuppa... Quodam namque tempore — *Des.* ipsi per nosmetipsos probavimus. — *Inc. epil.* Nunc itaque, optime pastor — *Des.* facilius, immo liberius, comprobemus. [7122

ADDITAMENTA (ANTE SAEC. X). IV. (CAP. 15). *Inc.* In pago Mosellacensi praedium — *Des.* ut paene tota testis sit patria. [7123

V. (CAP. 16-18). *Inc.* Villam in pago Falminensi sitam — *Des.* si eius studuerint invigilare servitio. [7124

VI. (CAP. 19). *Inc.* Quidam ab exortu surdus pariter factus et mutus — *Des.* ipsosque etiam deosculatus fuerit oculos. [7125

B. LIBER SECUNDUS (SAEC. IX EXTR.-X). VII. PROLOGUS. *Inc.* Quia otium et silentium — *Des.* meritis inclitis conciliet. Amen. [7126

VIII. (CAP. 1-4). *Inc.* Igitur Karolo tertio caesare summam rerum agente — *Des.* restituimur sedibus. [7127

IX. (EPILOGUS). His et aliis compluribus... humiliter cum fide postulatus, auxiliante Deo... Amen. [7128

ADDITAMENTA. X. (CAP. 5; SAEC. X IN.). *Inc.* Inseram huic narratiunculae aliud etiam... Quaedam mulier paupercula — *Des.* nullius egens sustentationis auxilio. [7129

XI. (CAP. 6; SAEC. X IN.). a. *Inc.* Est nobis fiscus Ledernaus nomine — *Des.* plena tanti patris suaderent testimonia. [7130

b. *Inc.* Virtutibus supra mirabiliter digestis... Siquidem in regressione fratrum — *Des.* cui prorsus patuerit, relinquamus. [7131

XII. (CAP. 7; SAEC. X IN.). a. *Inc.* Est et aliud nobis recensendum... Quidam Langobardorum exstitit — *Des.* in commune extulimus. [7132

b. *Inc.* Quidam etiam Langobardorum fertur — *Des.* talia ac maiora misertus est mundo intimare. [7133

XIII. (CAP. 8; AN. 937-953). *Inc.* Praeterea licet ad memoriam reducere... Erat hic quidam monachus custos — *Des.* compassionaliter ferens curare tentavit. [7134

XIV. (CAP. 9; AN. 937-953). **a**. *Inc.* Congruum videtur et illud inserere... In fisco Brattis — *Des.* a pestifero errore revocatum. [7135

b. *Inc.* Nec illud silebo quod recenti tempore... Denique ad festivitatem — *Des.* et morti non tradidit me; cui est honor... Amen. [7136

XV. (CAP. 10-20; SAEC. XI IN.). *Inc.* Subsequitur aliud memorabile — *Des.* incolumitas ceterorum sensim reparatur membrorum. [7137

ADDITAMENTUM ALIUD. **XVI**. (SAEC. XI). *Inc.* Multum etiam valet apud Deum simplicitas recta — *Des.* cum gaudio ad propria abivit. [7138

Act. SS. t. c. 696-721 (hoc ordine, qui a collectore saec. XI inductus est: I, II, V, IV, VI, III, VII, VIII, IX [p. 708, annot. *m*], X, XI a, XII a, XIII, XIV a, XV; adest et XVI); || *Act. SS. Belgii,* III. 473-519 (eodem ordine; non integra excusa est particula XVI). — (**Mut.** et multum contracta) SURIUS, V (1574), 29-39; (1580), 44-54; IX (1618), 29-35; III (1875), 638-47.

Exc. MABILLON, *Acta,* II. 494-99 (2ª ed. 473-78), n. 1-15 (partes I, II, et partis V initium). — ID. *ibid.* 499-503 (2ª ed. 479-82), n. 16-24 (ex epitome Suriana, nempe pars III et quaedam capitula libri secundi. — BOUQUET, IX. 113-14 (n. 17 et 18 Mabillonii). — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 433-43.

De recensione **b** partium XI, XII, XIV, quae inedita est, cf. HOLDER-EGGER, t. c. 432, 433 (4), 441 (not. *), 443 (not. 2). In codicibus, in quibus eam repperimus, liber secundus constat solis partibus VIII, X, XVI, XII b, XI b, XIV b.

6. INVENTIO CORPORIS AN. 1038 ET DEDICATIO ECCLESIAE STABULENSIS AN. 1040. *Inc.* Anno ab inc. Dñi MXL non. iun. dedicatum est hoc monasterium — *Des.* decorare iussit. [7139

MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* II. 60-64; || *Act. SS.* t. c. 688-89, n. 73-78 (quibusdam rescissis); || *Act. SS. Belgii,* III. 456-58, n. 73-78 (item); || WATTENBACH (W.), in *MG.* Scr. XI. 307-9, not. 26.

7. TRIUMPHUS S. REMACLI DE MALMUNDARIENSI COENOBIO. **a**. *Inc. lemma.* Incipiunt virtutes ac miracula — *Des.* praefecit Babolenum. — *Inc. prol.* Fratribus ecclesiarum Dei per orbem ubique diffusis... Regnante Heinrico IV, regni sui anno XIV — *Des.* fecerit admirabilem. — *Sequitur qui postea factus est liber II recensionis* 7b. [7140

Exc. (lemma et prologus) WATTENBACH, t. c. 435-36.

b. (libris 2). *Inc. prol.* Fratribus ecclesiarum Dei quae sunt in orbe Romano... Regnante Heinrico IV, postea Romanorum augusto — *Des.* singula percurramus. — *Inc. lib. I.* Cum igitur perspicuum sit — *Des.* propensius accingi non pigeat. — *Inc. prol.* In textu prioris operis — *Inc. lib. II.* Regalis curia condicta erat Legiae — *Des.* per otium reparemus. [7141

CHAPEAVILLE, *Gesta pontif.* II. 517-74; || *P.L.* CXLIX. 287-334; || WATTENBACH, t. c. 436-61.

Exc. *Act. SS.* t. c. 721-25; || *Act. SS. Belgii,* III. 520-27.

Rembertus = Rimbertus.

Remedius ep. Remensis. *Vid.* Remigius.

Remedius seu Romedius conf. in agro Tridentino, saec. IV (?). — Ian. 15, Oct. 1.

1. VITA AUCT. BARTHOLOMAEO TRIDENTINO. *Inc.* Remedius vir nobilis ex Bavaria ortus — *Des.* per eum Dñus operavit. [7142

RESCHIUS, *Annales eccl. Sabionensis,* I. 239-40; ‖ [TARTAROTTI (Girol.)], *Apologia delle Memorie di Rovereto di Girolamo Tartarotti* (Lucca, 1758), 314; ‖ *Act. SS.* Oct. I. 55.

2. VITA. *Inc. prol.* Sanctorum Dñi plurimorum gesta plurima — *Inc.* Bb. itaque Christi conf. R. electus Dei famulus — *Des.* saxum rursus ascendit. [7143

RADERUS (M.), *Bavaria sancta,* III. 22-24; ‖ RESCHIUS, t. c. 241-43.

3. VITA. *Inc. prol.* Cum sancta Dei militans ecclesia — *Inc.* In ripa igitur Aeni fluminis — *Des. ut* 2. [7144

RESCHIUS, t. c. 244-51.

4. VITA (ANTIQUA ?). *Inc.* Remedius nobilis de castro Thaur de Hallis civitate salifera — *Des.* et illaesum atque incolumem de culmine servavit; cui laus... Amen. [7145

RADERUS, t. c. 24-29.

Remigius ep. Lincolniensis, † 1092. — Mai 7.

1. VITA AUCT. GIRALDO CAMBRENSI. *Inc. praef. in Vitas S. Remigii et S. Hugonis ep. Lincoln.* Reverendo patri et dño S... Volumen hoc bipartitum — *Inc. prol.* Vitas virorum virtute praeditas — *Inc.* Remigius ergo tempore Anglorum regis Willelmi — *Des.* complantari valeamus, praestante... Amen. [7146

APPENDIX. *Inc.* Igitur vita b. R-ii sub stili brevitate... Successit itaque Remigio — *Des.* sub hoc compendio terminetur. [7147

Giraldi Cambrensis opera, VII, ed. James F. DIMOCK (RER. BRIT. SCR. 21), 1-31, 31-80.

EXC. WHARTON, *Anglia sacra,* II. 410-33. — MABILLON, *Acta,* VI, 2. 768-773; 2ª ed. 765-69. — ROBERTSON (J. C.), *Materials for the history of Thomas Becket* (RER. BRIT. SCR. 67), II. 283-86.

PROLOGUS (IN PRIOREM VITAE EDITIONEM). *Inc.* B. Remigii, non Remensis, sed Lincolniensis — *Des.* et devotionis. [7148

DIMOCK, t. c. 8.

2. VITAE EPITOME AUCT. IOHANNE DE SCHALBY. *Inc.* Tempore Willielmi regis Anglorum — *Des.* pro stipendio assignatis. [7149

DIMOCK, t. c. 193-95.

Remigius (Remedius) ep. Remensis, † cca. 532. — Oct. 1.

1. VITA PERPERAM ADSCRIPTA FORTUNATO. *Inc.* Bb. Remedii antistitis depositio... Hic itaque primis ortus natalibus — *Des.* qui promisit iustis aeterna. [7150

MOMBRITIUS, II. 240v-41; || SURIUS, V (1574), 489-91; (1580), 538-40; X (1618), 11-12; X (1879), 46-48; || *Act. SS.* Oct. I. 128-30; 3a ed. 128-29; || *Act. SS. Belgii*, I. 637-40; || *Fortunati opera*, ed. LUCHI, II. 113-19; || *P.L.* LXXXVIII. 527-32; || *Fortunati opera*, ed. Br. KRUSCH, in *MG.* Auct. ant. IV, 2. 64-67.

2. MIRACULA AUCT. GREGORIO TURON. *Inc.* Remigius, inquam, Remensis urbis ep., qui, ut ferunt, 70 aut eo amplius — *Des.* reliquit. [7151

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 78 (79).

3. VITA AUCT. HINCMARO. **I.** *Inc. prol. I.* Hincmarus nomine, non merito... Sicut a senibus — *Des.* studuisse legamus. [7152

II. *Inc. capitula.* Quomodo est Montano mon. designatus... [7153

III. *Inc. prol. II.* His miraculorum praemissis capitulis — *Des.* quae paragraphus praenotavit. [7154

IV. *Inc. Vita* (*c. 1-23*). Post vindictam scelerum quae facta est a Dño — *Des.* et post obitum praeclara ostensio. [7155

V. *Inc. Translatio* (*c. 24-28*). Ceterum cum funus ss. deferretur — *Des.* et universa s. civitate Hierusalem. [7156

VI. (*c. 29*). *Inc.* Anno inc. dñicae DCCCLII, nuper adhuc ampliata ipsa ecclesia — *Des.* omisimus ponere. [7157

VII. (*c. 30*). *Inc.* Quia ex digestis virtutibus abundantissime claret — *Des.* cuiusmodi ordine... translatum fuerit, nemo cognoscit. [7158

VIII. (*c. 31*). *Inc.* Videamus etiam quomodo hic b. pater — *Des.* (*ubi totum caput adest*) pertingere faciat Christus Iesus, Deus et Dñus... Amen. [7159

IX. TESTAMENTUM (*c. 32*). *Inc.* Exemplar testamenti... In nomine Patris... Ego Remigius ep. civitatis Remorum sacerdotii compos — *Des.* ut ex eo sedes futura meorum ossuum componatur. [7160

X. CARMINA (*c. 33*). **I.** *Inc.* Isti versus sunt scripti... Hic famulus Hincmar Dñi — *Des.* praemia digna capit. [7161

II. *Inc.* Isti sequentes versus sunt scripti... Isdem Hincmarus primus — *Des.* verus amator. Amen. [7162

[**XI.** ANNORUM CALCULUS. *Inc.* Ab inc. Dñi usque ad transitum Martini anni 443...] [7163

α) (integra) KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 250-341 (adsunt, 341-47, additamenta recensionis amplioris Testamenti seu partis IX).

β) (non integra) SURIUS, I (1570), 271-304; (1576), 278-310; (1618), 185-203; X (1879), 5-45 (desunt partes II, III, VIII, IX, XI; desunt et passim loci

homiletici; in editione tamen an. 1618 suppleta est p. 205-8 pars VIII); || *P.L.* CXXV. 1129-81 et 1187-98 (ut in editione Suriana an. 1618). — *Act. SS.* t. c. 131-68 (rescissis passim plerisque locis homileticis et parte VIII; desunt insuper partes III et XI; pars X legitur p. 114, n. 303).

Var. lect. *Anal. Boll.* I. 495, 2°; desinit Vita cum parte VII, sub hac clausula: " nemo cognoscit. Ceterum nemo fidelium... Ad cuius corporis sepulcrum... et liberantur, praestante Dño... Amen. " [7164

In quibusdam codicibus inserti sunt in media parte VIII loci ex Flodoardo deprompti. Vid. KRUSCH, t. c. 332, not. *; cf. *Act. SS.* t. c. 185-86, n. 1-5, 7; *Catal. Brux.* II. 71, 3°.

Exc. 1°) (varia) DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 524-30; III. 382; || BOUQUET, III. 373-80; V. 432; VII. 345-46. — *Act. SS.* Sept. II. 538-39 (tamquam Acta S. Genebaudi).

2°) (pars IX) α) recensio brevior: CHIFFLETIUS (I. I.), *De ampulla Remensi nova et accurata disquisitio* (Antverpiae, 1651), 9-13; || LABBE, *Bibl. mss.* I. 806-8; || LE COINTE, *Ann. eccl. Franc.* I. 407-9; || MARLOT (G.), *Metropolis Remensis hist.* I (1666), 180-85; || FOPPENS (I. F.), *Auberti Miraei... opera diplomatica*, I (1723), 636-37; || *Act. SS. Belgii*, I. 643-46; || PARDESSUS (I. M.), *Diplomata*, I (Paris. 1843), 81-84. — Cum brevior recensio in longiore tota exscripta sit, quidam huius editores (puta Varin, Dessailly) variis typis intermistis utramque simul repraesentaverunt.

β) recensio longior (iisdem verbis *inc.* et *des.*) CHESNEAU (N.), *L'Histoire de l'église métropolitaine de Reims...* (Reims, 1580 et iterum 1581), f. 29-33; || BRISSONIUS (B.), *De formulis et sollemnibus populi Romani verbis* (Paris. 1583), 766-70; saepe postea recusus est liber, v. g. annis 1588, 1592, 1649, 1731, tum demum *id.* (Francofurti et Lipsiae, 1754), 653-57; || *FLODOARDI *Hist. Rem. eccl.* I. 19 (ed. I. HELLER, in *MG.* Scr. XIII. 428-24); || PONTANUS (I. I.), *Originum Francicarum libri VI* (Hardervici, 1616), 350-363; || MIRAEUS (A.), *Codex donationum piarum* (Bruxellis, 1624), 1-14; || VORBURG, *Hist. rom. germ.* V (1654), 535-42; || FOPPENS, t. c. 1-6; || TERRASSON (A.), *Histoire de la jurisprudence romaine* (Paris, 1750), Veteris iurisprudentiae romanae monumenta, 90-95; || FLEURY (H.) et L. PARIS, *La Chronique de Champagne*, II (Reims, 1837), 332-44, 390-403; III (Reims, 1838), 27-40; || VARIN (P.), *Archives administratives de la ville de Reims*, I (Paris, 1839), 2-23; || PARDESSUS, t. c. 84-91; || DESSAILLY, *Authenticité du grand testament de S. Remi* (Paris, s. a. [1878]), 4-73.

3°) (pars X) *FLODOARDI *Hist. Rem. eccl.* I. 21 (ed. HELLER, l. c. 438); || MARLOT, t. c. 395 (solum carmen X. I); || TRAUBE (L.), in *MG.* Poet. lat. III. 413.

4. DE RELIQUIIS BERCETUM PER S. MODERANNUM DELATIS AN. 717/722. *Inc.* Temporibus Chilperici regis Francorum — *Des.* honorem praepositurae adeptus. [7165

KRUSCH (Br.), in *Neues Archiv*, XX. 567-68.
Exc. *Act. SS.* t. c. 124, n. 354 extr.

5. TRANSLATIO AN. 882 ET MIRACULA AUCT. ROTGARIO MON. *Inc. prol.* Cum ad multorum magnorumque — *Inc.* Anno felicissimae inc. Dñi N. I. C. — *Des.* cottidie litat sacri libaminis oblationem. [7166

Exc. (prima capitula, absque prologo) *Act. SS.* t. c. 170-72. — Cf. KRUSCH, in *MG.* t. c. 245-46 (*3a, 3b*).

6. Epitome auct. Flodoardo.

I. (ex libellis 1, 2, 3, 4) *Flodoardus, *Hist. Rem. eccl.* i, 10-18, 20, 21 pars prior (ed. Heller, in *MG.* XIII. 421-28, 434-38; notam 4 pag. 434 corrige ex Krusch, in *Neues Archiv,* XX. 565).

II. (epitome integri libelli 5) *Id. *ibid.* 21 pars altera, 22 (ed. Heller, t. c. 438-41); || Surius, I (1618), 203-5; || *Act. SS.* t. c. 173-76; || *P.L.* CXXV. 1181-88.

7. De miraculo S. Remigii epistula monachorum Remensium ad fratres Casinenses. *Inc.* Exigui ac permodici... Miramur admodum — *Des.* et omnes qui audierunt, dederunt gloriam Deo. [7167

Krusch, in *MG.* t. c. 347-49. — Inest epistula spuria S. Benedicti Casinensis, quae *inc.* „ Dñico sacerdoti Remigio... Sanctissimo tuo congratulans profectui „ — et *des.* „ limpidissime calcule. „ [7168

Exc. *Act. SS.* t. c. 73, n. 77, 78; || *Act. SS. Belgii,* I. 529, n. 77, 78. — *Ibid.* n. 76 exstat et epistula spuria Benedicti, quae non raro alibi seorsim edita est. — *Catal. Paris.* I. 130-31.

8. Translatio et dedicatio basilicae an. 1049. *Vid. supra* **Leo IX papa**, 3.

9. Epitomae.

Vinc. Bellov. xxi. 100; xxii. 6-8. — *Leg. aurea,* c. 16 et 147 (142). — Petrus de Nat. ix. 9.

10. Vita auct. Nicolao de Larisvilla, alias Picardo. I. *Inc. Sermo I.* Ut ad spiritualem uberius lucem fidelium — *Des.* sibi terra subacta. Et haec... ad praesens sufficiant. [7169

II. *Inc. Sermo II.* Consecutiva deductione, ff. cc., non exiguum laborem — *Des.* laudans et magnificans clementiam salvatoris I. C. Dñi N., qui vivit... Amen. [7170

III. *Inc. Sermo III.* Si, ff. cc., nota veritatis veri christicolae — *Des.* aspecta poena reproborum, ipso propitiante... Amen. [7171

Exc. *Catal. Brux.* I. 583-89, 1°-3°.

IV. Miracula an. 1349. *Inc. prol.* Ut abdita Cunctipotentis magnalia — *Inc.* Anno igitur supradicto aestatis tempore — *Des.* dant laudes et Amen. [7172

Anal. Boll. IV. 337-43.

V. Annorum calculus. *Inc.* Ortus vero fuit ss. Francorum pastor — *Des.* anno inc. Verbi mxlix, vi non. oct. [7173

Catal. Brux. I. 589-90, 6°.

Remigius ep. Rotomagensis, † cca. 772. — Ian. 19.

Vita. *Inc. prol.* Si plerique mortalium scriptores — *Inc.* B. igitur Remigius carnis stemmate nobilissimus — *Des.* in ecclesiam b. Medardi, et ibi honorifice conditum, ad laudem... Amen. [7174

Martene et Durand, *Thes. nov. anecd.* III. 1665-70; || Lambecius, *Comment. de bibl. Vindob.* II. 908-12; || Kollarius, *Anal. Vindob.* I. 933-42.

Renatus (ep. Andegavensis, ep. Surrentinus), saec. V. — Oct. 6, Nov. 12.

1. Vid. in Vita 2 **Maurilii** ep. Andegavensis.

2. VITA (EX 1). I. *Inc.* Andegavensis territorii matrona Possiacensis pernobilis — *Des.* Cuius corpus Surrenti honorifice sepelierunt iuxta muros urbis, ubi... miracula claruerunt, praestante... Amen. [7175

II. TRANSLATIO ANDEGAVUM. *Inc.* Cum igitur b. R. antistes Andegavorum cuncta in episcopatu suo — *Des.* successit hereditati. [7176

De qua *Catal. Paris.* III. 445. Quae in *Act. SS.* Oct. III. 382-87, n. 6-10, edita sunt, non ex hac Vita, sed ex ipsa Vita Maurilii (supra, 1) sunt desumpta.

3. VITA. *Inc. prol.* Cum secundum ritum gentilitatis — *Inc.* Igitur bb. Renatus nobilissimis secundum saeculi prosapiam — *Des.* parva de pluribus, si Deus dederit, ad memoriam revocamus. [7177

CAPASSO (B.), *Memorie storiche della chiesa Sorrentina* (Napoli, 1854), 203-8.

4. VITA. *Inc. prol.* Cum nihil inter mortales praestantius — *Inc.* Imperante itaque Theodosio maiore — *Des.* quo in Surrentina urbe purior vixit, auxiliante Dño... Amen. [7178

CAPASSO, t. c. 208-12.

5. SERMONES DE MIRACULIS SS. RENATI ET VALERII. I. *Inc. prol.* Operante divina clementia, redit — *Inc.* Tempore quo omnipotens Deus mortalium — *Des.* festivitate laetari ; ubi regnant... Amen. [7179

II. *Inc.* Annua nobis revolutione... Eo namque tempore quo praedicti barbari—*Des.* operari non desinit; cui est honor...Amen. [7180

III. *Inc.* Corroborantur ea penitus — *Des.* periculis et contagiis liberari, per Dñm N. I. C... Amen. [7181

UGHELLI, VI. 749-54; 2ª ed. 600-603; || CAPASSO, t. c. 212-17.
EXC. *Act. SS.* t. c. 394-95, n. 51-56.

Renovatus ep. Emeritensis, † ante 633. — Mart. 31. *Vid.* **Emeritenses.**

Renula (Reinula, Reinildis). *Vid.* **Harlindis.**

Reolus ep. Remensis, saec. VII extr. — Nov. 25.

TRANSLATIO AN. 1180 AUCT. WILLELMO AB. ORBACENSI. *Inc.* Anno MCLXXX... regnante Philippo — *Des.* salus perpetua inferretur. [7182

MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* VI. 1215-18.

Reparata. *Vid.* **Margarita** (*supra, p. 790*).

Reparata v. m. Caesareae in Palaestina, sub Decio. — Oct. 8.

1. PASSIO. a. *Inc.* Sub Decio praeside immanis fuit persecutio christianorum; ibidem quaedam erat virgo — *Des.* et conditum aromatibus sepelierunt, et requievit in pace VIII id. oct., regnante... Amen. [7183

MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* VI. 741-44; || *Act. SS.* Oct. IV. 39-40.

b. *Inc.* Sub Decio praeside, qui fuit persecutor christianorum, illa quaedam virgo erat — *Des. ut* 1 a. [7184

Cf. *Catal. Brux.* I. 17, 84°. Non raro eadem recensio occurrit in codd.

2. PASSIO. *Inc.* Regnante Decio caesare in Caesarea provinciae Palaestinae, cum ingressus esset civitatem — *Des.* et conditum aromatibus sepelierunt VIII id. oct., regnante... Amen. [7185

MOMBRITIUS, II. 241v-43.

3. PASSIO. *Inc. prol.* Rogas me, ven. pater Lamberte — *Inc.* Erat igitur b. R. nobilis quidem genere — *Des.* et odoriferis conditum aromatibus sepelierunt. Requievit autem in Dño bb. virgo Christi R. VIII id. oct., regnante... Amen. [7186

MITTARELLI, *Annal. Camaldul.* II, appendix, 28-35.

4. EPITOMAE. a. *Inc.* Reparata virgo s. annorum 12, semper hilaris — *Des.* et requievit in Dño VIII id. oct. [7187

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 391b-91c; || *id.* (Lovan. 1485), f. 221-21v.

b. PETRUS DE NAT. IX. 39. — c. IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 87.

5. PASSIO ET TRANSLATIO THEANUM. I. PASSIO. *Inc.* Palaestinae provinciae Decio praesidente, convenerunt templorum pontifices — *Des.* Argenteus appellari. Passa est autem virgo bb. VIII id. oct. [7188

II. TRANSLATIO. *Inc.* Post multa vero annorum curricula, cum iam universus orbis — *Des.* puellarum monasterium facere studuerunt, collaudantes et benedicentes Salvatorem... Amen. [7189

[*Lectionarium ecclesiae Teanensis*], Neapoli, 1533, sign. A.II-C.I. Exc. (sola translatio) *Act. SS.* t. c. 29-30, n. 32-35.

Reparatus et soc. mm. Typasenses. *Vid.* **Typasenses.**

Respicius m. Romae. *Vid.* **Tryphon.**

Restituta v. m. in Africa, culta Neapoli, sub Diocletiano. — Mai 17.

1. PASSIO. *Inc.* Cum romani imperii caesar, Carus nomine — *Des.* in loco, qui dicitur Eraclius; ubi, praestante Deo, multa beneficia... Celebratur autem... Amen. [7190

Act. SS. Mai IV. 20-24; || CASTELLIUS (Iac.), *Acta divae Restitutae virg. et mart.* (Neapoli, 1742), 9-31; cf. 33-47.

2. EPITOME. *Inc.* Tempore Numeriani imp. cum esset persecutio — *Des.* in loco, qui dicitur Eradius; in quo loco, praestante Deo... Celebratur autem... Amen. [7191

Officium S. Ianuarii etc. (Neapoli, 1525), sign. I.5v-7v; || MAZOCHIUS (A. S.), *Commentarii in vetus marmoreum s. Neapolitanae ecclesiae kalendarium,* II. 331-34.

Restituta v. et soc. mm. Sorae, sub Aureliano. — Mai 27.

1. PASSIO. *Inc.* Regnante impiissimo Adriano imp. in urbe Roma — *Des.* honorifice sepelivit. Passa est... Amen. [7192

Bibl. Casin. III. Floril. 12-16.

2. PASSIO ET MIRACULA (AUCT. GREGORIO EP. TERRACINENSI ?). I. PASSIO. *Inc.* Romanae reipublicae principatum Aureliano administrante — *Des.* α) suo loco retexemus, ad ipsius laudem... Amen. [7193

vel β) suo loco retexant. Passa est autem... Amen. [7194

Act. SS. Mai VI. 664-68; 3a ed. 658-62; || TONDI (A.), *La storia di S. Restituta verg. e mart. Romana* (Roma, 1730), 97-131.

II. MIRACULA SAEC. XI/XII. *Inc. prol.* Quoniam omnipotens Deus in sanctis suis — *Inc.* Quodam itaque tempore Campulenses ex praecepto Pandulfi — *Des.* pannum pretiosissimum eiusdem virginis ecclesiae obtulit, ad laudem... Amen. [7195

(Mut.) *Act. SS.* t. c. 668-72; 3a ed. 662-65. — Verba genuina ex codice ms. exscripsimus.

III. ADDITAMENTUM. *Inc.* Accidit etiam in Sorana civitate — *Des.* pristinae reddita est sanitati. [7196

Catal. Paris. III. 254, 3°.

Restitutus m. Romae, sub Diocletiano. — Mai 29.

PASSIO. *Inc.* Sub Diocletiano et Maximiano augustis imp. in christianos nimia exorta fuerat tempestas — *Des.* et sepelierunt iuxta ecclesiam S. Andreae in Aurisaurio; ubi praestantur... Amen. [7197

Act. SS. Mai VII. 11-13.

Restitutus (ep. Tricastinus, saec. I). — Nov. 27.

VITA. *Inc.* Praecipue narranda sunt gesta... Dicendum est ergo de quodam adolescente — *Des.* a Deo suis meritis collatis. Amen. [7198

Catal. Paris. I. 44-50; || CHEVALIER (U.), *Vies de SS. Dauphinois,* in BULLETIN D'HIST. ECCLÉS. ... DES DIOCÈSES DE VALENCE... XV (1895), livraison supplémentaire, 22-31.

Reticius ep. Augustodunensis, † post 314. — Mai 15.

*GREG. TURON. *Glor. conf.* 74 (75).

Reverentius presb. Baiocensis, saec. IV/V (?). — Sept. 12.

VITA. *Inc.* Post passionem et gloriosam ascensionem Dñi — *Des.* quas dinumerare longum est. Cuius orationibus... Amen. [7199

LAIR (J.), in *Bibliothèque de l'École des chartes*, 5e sér. III (1862), 118-24. Exc. *Act. SS.* Sept. IV. 23-24, n. 7, 8, 10, 12.

Reverianus ep. et socii mm. Augustoduni, sub Aureliano. — Iun. 1.

PASSIO. *Inc.* Postquam Dñus et salvator noster I. C., devicto mortis imperio — *Des.* qui vix pauca conscripsi. Passi sunt... Amen. [7200

Act. SS. Iun. I. 40-41.

Rey... *Vid.* **Rai...**

Richardis imperatrix, † saec. IX extr. — Sept. 18.

1. LAUDATIO. *Inc.* Tota mentis devotione beatae R. virg., cuius hodie festa — *Des.* Rogemus ad ultimum, ut si non possimus evadere supplicia, saltem... Amen. [7201

Exc. *Act. SS.* Sept. V. 794-98, n. 4, 14, 15, 17, 21.

2. LEGENDA. *Inc.* B. Richardis nobili orta stemmate — *Des.* pro peccatis nostris semper intercedat ad Dñm. [7202

Brev. Argentinense an. 1484; || *Act. SS.* t. c. 797-98, n. 19, 20; || GRANDIDIER, *Hist. de l'église de Strasbourg*, II (1778), pièces justif. CCCX-XI.

Richardus mon. Adwerdensis Ord. Cist., † 1266. — Dec. 30.

VITA. *Inc.* Anno Dñi MCCLXVI, XII kal. ian., in festo S. Thomae apost. — *Des.* perducere dignetur, qui vivit... Amen. [7203

DE VISCH (C.), *Vita... D. Adriani Cancellier... Accesserunt Vitae aliorum duorum veterum monachorum Ord. Cist.* (Brugis, 1655), 173-85; || KOPPIUS (F.), *Specimen theologicum continens vitas ac gesta abbatum Adwerdensium* (Groningae, 1850), 61-66.

Richardus ep. Andriensis, † cca. 1200 (*al.* saec. V). — Iun. 9.

1. VITA. *Inc.* Riccardus natione Anglicus, nobilis, nobilissimis parentibus ortus est anno salutis Dñi N. I. C. CCCCXLV — *Des.* ab omnipotente Deo servatum est, cui sit... Amen. [7204

Officium diurnum atque nocturnum S. Riccardi ep. Andriae et conf., una cum legenda ipsius s. l. a. [Neapoli, med. saec. XVI?], sign. b.4v-c.4; || UGHELLI, VII. 1248-55; 2a ed. 921-25.

2. INVENTIO ET TRANSLATIO AN. 1438, AUCT. FRANCISCO DUCE ANDRIAE. *Inc. prol.* Etsi tantae huius rei testimonium — *Inc.* Andria civitas 100 fere miliaribus a Neapolitana urbe — *Des.* Unde volens ego Franciscus de Baucio... Amen. [7205

Officium... sign. a.ij^v-b.ij^v; || UGHELLI, VII. 1257-62; 2ª ed. 927-30; || *Act. SS.* Iun. II. 248-50; 3ª ed. 245-47.

3. MIRACULA. *Inc.* Cum temporibus nostris suffultis gratia — *Des.* Et quidem adimpletur desiderium nostrum, ad laudem... Amen. [7206

Officium... sign. b.3-b.4 (prima verba inde accepi); || *Act. SS.* t. c. 251; 3ª ed. 247-48.

Richardus (rex Anglosaxonum, dictus pater SS. Willibaldi et Wynnebaldi), † 722. — Febr. 7.

VITA. *Inc.* Postquam gens Anglorum per apostolatum b. Gregorii papae — *Des.* agere per omnes ecclesias, ad laudem... Amen. [7207

Act. SS. Febr. II. 79-80.

Richardus ep. Cicestrensis, † 1253. — April. 3.

1. VITA. *Inc.* Sanctae perpetuaeque memoriae R., natione anglicus — *Des.* gratias Deo et servo eius exsolverunt. [7208

CAPGRAVIUS, f. 269^r-72^r; || *Act. SS.* April. I. 278-82; 3ª ed. 278-81. — (**Mut.**, omissis miraculis) SURIUS, II (1571), 486-92; (1578), 516-21; IV (1618), 42-45; IV (1876), 119-27.

Exc. LIEBERMANN (F.), in *MG.* Scr. XXVIII. 255, not.

2. VITA AUCT. RADULFO BOCKINGO ORD. PRAED., libris 2. *Inc. epist.* Nobilis generositatis... Yssabellae comitissae de Arundelia... Quid enim aliud habebit in desiderio — *Inc. prol.* Deus in sancto via tua — *Inc. lib. I.* Sanctae recordationis R., natione anglicus — *Des. lib. II.* relaxamus. Datum Viterbii, x kal. mart., pontificatus nostri anno I. — *Inc. epil.* Reverendae sanctitatis... Caelestis providentia — *Des.* corrigere non detrectet. [7209

Act. SS. t. c. 282-318; 3ª ed. 282-316.

Exc. LIEBERMANN, t. c. 255-56, not.

3. MIRACULA. I. SERMO. *Inc.* (A)d (*ed.* Ob) honorem Dei omnipotentis... Accidit in crastino translationis — *Des.* et in illo momento in totum convaluit. Benedictus Deus. [7210

Catal. Paris. III. 295-99.

II. SERMO ALTER. *Inc.* B. Ricardus in subiectionis statu quasi stella matutina — *Des.* novo videbatur restituta colori. [7211

Sermo in depositione, de quo *Catal. Paris.* III. 295, 3°.

Richardus ep. Eboracensis. *Vid.* **Richardus Scrope.**

Richardus de Hampole erem., † 1349. — Sept. 29.

VITA ET MIRACULA. *Inc.* S. Dei heremita R. in villa de Thornton — *Des.* statim puella restituta est vitae. [7212

[LAWLEY], *Breviarium ad usum insignis ecclesiae Eboracensis*, II (= SURTEES SOCIETY, LXXV. 1883), 789-805, 809-20.

Exc. Perry (G. G.), *English prose Treatises of Richard Rolle de Hampole* (= Early English Texts Society, 20. London, 1866), xvii-xxix.

Richardus puer m. Parisiis, † 1179. — Mart. 25.

Passio auct. Roberto Gaguino. *Inc. prol.* Devotis Christo Parisiorum incolis... Rogatus tradere litteris — *Inc.* Iudaea gens post conditam — *Des.* b. R-i suffragium efflagitet. [7213

Roberti Gaguini ... epistolae, orationes etc. Paris. 1498 (Hain et Copinger, 7425), sign. B.6v-B.8r; ‖ *Act. SS.* Mart. III. 593-94; 3a ed. 590-92.

Richardus Scrope, ep. Eboracensis, † 1405. — Iun. 18.

1. Narratio Thomae Gascoigne. I. *Inc. martyrium (mutilum)*... non iudici, in mandatis dedit — *Des.* ultimum cognitum fuit. [7214

II. *Inc. causae quare sit decollatus.* Anno Dñi mccccvi dñus Henricus Percy — *Des.* liberam facultatem ad dicendum vota sua. [7215

Rogers (J. E. Th.), *Loci e libro veritatum* (Oxford, 1881), 225-31 (initium narrationis 1 i supplevit editor exscribendo initium narrationis 2 i).

2. Historia auct. Clemente Maydestone. I. *Inc. causae quare sit decollatus.* Prima causa — *Des.* liberam disponendi facultatem. [7216

II. *Inc. martyrium.* Anno Dñi mccccv, viii die mensis iun. — *Des.* quod ego Clemens Maydestone... praedicta fore vera. [7217

Wharton, *Anglia sacra*, II. 369-72.

3. Narratio Thomae (Dawtrey?). *Inc.* Henricus IV rex Angliae intravit in Angliam — *Des.* quem postea vidi leprosum Eboraci. [7218

Rainé (J.), *The Historians of the Church of York* (Rer. Brit. Scr. 71), III. 288-91.

Richardus ab. S. Vitoni Virdunensis, † 1046. — Iun. 14.

1. Vita auct. Hugone Flaviniacensi (in libro ii *Chronici*). *Inc.* (*post praeambulum*). Exstitit igitur nobilissima Francorum stirpe progenitus — *Des.* et praesentia decoratur. [7219

Labbe, *Bibl. mss.* I. 159-92; ‖ *Act. SS.* Iun. II. 976-1000; 3a ed. III. 455-480; ‖ Pertz (G.), *MG.* Scr. VIII. 368-408; ‖ *P.L.* CLIV. 197-270.

Exc. Mabillon, *Acta*, VI, 1. 537-65; 2a ed. 473-96. — Bouquet, X. 207-10; XI. 142-46.

2. Vita. *Inc. prol.* Ad laudem et gloriam summae aeternae maiestatis — *Inc.* Hic igitur pater ven. et a Deo nobis pastor destinatus — *Des.* Discessit autem a corpore... Amen. [7220

Mabillon, t. c. 519-30; 2a ed. 456-66; ‖ Wattenbach (W.), in *MG.* Scr. XI. 281-90.

Exc. Bouquet, XI. 458-60.

3. Miracula. *Inc. prol.* Quoniam, sicut angelico edocemur eloquio — *Inc.* Itaque vir iste bb. dum adhuc rudis et novellus haberetur — *Des.* populumque gubernet. Amen. [7221

MABILLON, t. c. 530-34; 2ª ed. 466-69.
EXC. BOUQUET, X. 373-74. — WATTENBACH, t. c. 280-81.

4. MIRACULA. *Inc.* Excellentissimus ille quondam caelestium secretorum contemplator — *Des.* ad... Dei emicuit gloriam. [7222

MABILLON, t. c. 534-35; 2ª ed. 470-71.

Richarius ab. Centulensis, † saec. VII med. — April. 26.

1. VITA AUCT. ALCUINO. a. *Inc. prol.* Dño semper ven... Carolo... Remorante vestrae excellentiae pietate — *Des.* dedicamus. [7223

Inc. Tempore gloriosissimi regis Francorum Dagoberti — *Des.* α) sectatorem bonorum operum; cui (*al. add.* est) gloria... Amen. [7224

vel β) in regno patris eorum, cui est potestas... Amen. [7225

vel γ) in qua orationes eius florent nunc et semper... Amen. [7226

vel δ) ut dictum est: Laudate Dñm in sanctis eius. [7227

(Cum clausula α) SURIUS (1571), 865-70; (1578), 981-87; IV (1618), 329-332; IV (1876), 617-25 (modice mut.); || *Alchvvinni opera*, ed. A. QUERCETANUS [DUCHESNE] (1617), 1419-32 (ex Surio); || MABILLON, *Acta*, II. 189-97; 2ª ed. 178-85; || *Act. SS.* April. III. 442-47; 3ª ed. 446-51; || *Alcuini opera*, ed. FROBEN (1777), II. 175-82; || *P.L.* CI. 681-90; || KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. IV. 389-401. — EXC. BOUQUET, III. 514-15. — DÜMMLER (E.), *Monumenta Alcuiniana* (BIBL. RER. GERM. ed. Ph. JAFFÉ, VI), 755-56; || ID. in *MG.* Epist. IV. 465-66.

Clausula β ed. *Catal. Paris.* III. 69, 9°; || KRUSCH, t. c. 399-400, not. **.
De clausulis γ et δ cf. KRUSCH, t. c. 398, not. ** et 399, not. *i*.

Ante et post Vitam posuit auctor bina disticha: 1°) " Gesta sacerdotis... corpus habet " et 2°) " Dic quicumque legas... memento tui. " [7228

b. (EDITIO EX HARIULFI CHRONICO INTERPOLATA). *Inc. prol. ut in* 1 a. — *Inc. ut* 1 a. — *Des.* dignum duximus adnectere ad confirmandam fidem narrationis nostrae. — *Sequuntur carmina* (HARIULFUS, II, 11) *quae inc.* Aurea caelestem, *et des.* pace quietus agat. [7229

EXC. MABILLON, t. c. 197-200; 2ª ed. 185-88. — BOUQUET, V. 478.

2. MIRACULA AN. 814-864, libris 2. *Inc. prol.* Sanctorum sacra miracula — *Inc. lib. I.* Anno sacrae inc. Dñi N. I. C. DCCCXIV, ind. VII — *Des. lib. II.* ad omne sui operis negotium congruus fieret. [7230

MABILLON, t. c. 213-27: 2ª ed. 201-14; || *Act. SS.* t. c. 447-56; 3ª ed. 451-60.
EXC. BOUQUET, VII. 361-62. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 916-19.

3. VITA ET MIRACULA METRICA AUCT. ANGILRAMNO (*al.* INGELRAMNO) CENTULENSI, libris 4. *Inc. carmen.* Vita patris sancti — *Inc. epist.* Dono totius prudentiae... Super nostro profectu — *Inc. " prologus propositionis ".* Expendit quotiens — *Inc. " prologus invocationis ".* Auctor perpetuae lucis — *Inc. lib. I.* Si quis Francorum studiose gesta priorum — *Des.* Iam labor exposcit primum finire libellum. — *Inc. lib. IV* Hactenus antiqui retinet quae pagina libri — *Des.* Externus quamvis nobis locus ille fuisset. [7231

(Liber I et capitula librorum II et III) MABILLON, t. c. 201-12; 2ª ed. 189-200; || *P.L.* CXLI. 1423-34.

(Liber IV) *Act. SS.* t. c. 459-62; 3ª ed. 464-66; || MABILLON, *Acta*, V. 563-566; 2ª ed. 553-56 (omissis tribus capitulis); || *P.L.* t. c. 1433-38 (omissis iisdem).

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* IV. 99-100. — BOUQUET, IX. 146.

4. MIRACULUM SAEC. X. *Inc. prol.* Temporibus piissimi Francorum regis — *Inc.* Est villa in pago Belvacensi... [7232

Exc. (initium, quod solum repertum est) *Catal. Paris.* III. 115.

5. VITA AUCT. HARIULFO (*Chronicon Centulense,* liber I, c. 4-26). *Inc.* Temporibus igitur *etc. ut* 1 a. — *Des.* Postquam ergo b. patris Richarii... vitam digessimus... gloriosos faciat in saec. saec. Amen. [7233

D'ACHERY, *Spicilegium,* IV. 426-53 (deest caput unum); || ID. ed. DE LA BARRE, II. 293-302; || *P.L.* CLXXIV. 1218-38; || LOT (F.), *Chronique de Saint-Riquier* (1894), 12-45.

6. RELATIO CORPORIS IN MONASTERIUM CENTULENSE AN. 980, AUCT. HARIULFO (?). *Inc.* Postquam igitur peccatis exigentibus divinae iustitiae placuit — *Des.* ubertate grani parvipenderentur. — *Inc. appendix.* Divulgatur hoc usque hodie — *Des.* successionis serie consecuti sunt, annuente eo... per omnia saec. saec. [7234

α) (cum appendice) *Act. SS.* t. c. 457-59 (3ª ed. 461-53), n. 1-9.

β) (sine appendice) HARIULFUS, *Chronicon Centulense,* lib. III, c. 22-24 (D'ACHERY, *Spicilegium,* IV. 521-27; || ID. ed. DE LA BARRE, II. 324-26; || *P.L.* CLXXIV. 1291-95; || HOLDER-EGGER, t. c. 696-98, quibusdam rescissis; || F. LOT, t. c. 150-57).

Non omnino liquet utra editio, α nempe an β, altera sit prior.

7. MIRACULA POST RELATIONEM. **a.** (AUCT. HARIULFO). *Inc. prol.* Hactenus quamquam stilo imperito — *Inc.* Eo tempore quo Flandrensium comitatum agebat Balduinus — *Des.* Haec interim sufficiat nos dixisse, quia quae sine fine... sunt, litterarum ingenio a nobis circumcludi non poterunt. [7235

MABILLON, *Acta,* V. 567-73; 2ª ed. 557-62 (omissis capitulis 4-9; deest etiam aliquid post cap. 10).

Exc. HOLDER-EGGER, t. c. 919-20. — Capitula 4-6 et 15-20 ad verbum habet HARIULFUS, *Chronicon Centulense,* lib. IV, c. 9, 30, 31 (D'ACHERY, *Spicil.,* ed. DE LA BARRE, 335-36, 349-50; || *P.L.* t. c. 1316-18, 1350-53; || LOT, t. c. 196-99, 256-61).

b. (EPITOME). *Inc.* Tempore quo *etc. ut* 7 a. — *Des.* Haec sufficiat nos dixisse, quia omnia litterarum ingenio *etc. ut* 7 a. [7236

Act. SS. t. c. 459 (3ª ed. 463), n. 10-16.

8. VITA, TRANSLATIO, MIRACULA. I. VITA. *Inc.* Sollemnis nobis est dies ista — *Des.* cum Dei laudibus positus est. [7237

II. TRANSLATIO. *Inc.* Postquam igitur Deo militans — *Des.* tantum condiere thesaurum VII id. oct. [7238

III. MIRACULA. *Inc. prol.* Quanta namque per eum Dñus — *Inc.* Quadam namque die, dum transmissi poenis acribus — *Des.* inveniet. Nos ista dixisse sufficiat. [7239

EXC. (nempe partes III et II) *Anal. Boll.* XVII. 128-29, 130-32. — Cf. *ibid.* 13-14, 57-58; *Act. SS.* t. c. 441 (3ª ed. 445-46), n. 5; KRUSCH, t. c. 388.

9. VITA ET MIRACULA FALSO ADSCRIPTA RATBERTO ET ALCUINO. I. VITA. *Inc. prol. ut in* 1 a. — *Inc.* Ludovicus, qui primus ex regibus Francorum — *Des.* laudate Dñm in sanctis eius, qui vivit... Amen. [7240

II. MIRACULA. *Inc. prol.* Cum ad declaranda ss. patris nostri R-ii merita — *Inc. ut* 2. — *Des. ut* 1 a, α. [7241

De qua HARMAND, in *Catalogue général des manuscrits des bibliothèques publiques des départements,* II in-4° (Paris, 1855), 777-78, 1°; ARNDT (W.), in *Neues Archiv,* II. 296-97; KRUSCH, t. c. 387.

10. VITA ET MIRACULA (AUCT. NICONE DIAC. CENTULENSI?). I. VITA. *Inc. prol. et Inc. Vita ut in* 1 a. — *Des.* (*omissis ultimis sententiis* 1 a) heredes possideat in meritis, auxiliante gratia Dñi... Amen. [7242

II. MIRACULA ANTE MORTEM. *Inc. prol.* Praecelsae nobilitatis fastigia — *Inc.* Cum rex Francorum Lodoicus ob victoriam — *Des.* sepulturam etiam ibidem accepit ubi de hoc saeculo ad Dñm migravit. [7243

III. MIRACULA POST MORTEM. *Inc.* Bb. itaque et vere gloriosus confessor Christi R., quia tam pro spectabili genere — *Des.* At ubi haec omnia placito confirmavit... negavit, praestante... Amen. [7244

Cf. MABILLON, *Acta,* II. 189 (2ª ed. 177), n. 5; *Act. SS.* t. c. 441 (3ª ed. 446), n. 6; LOT, t. c. LVI-LVII.

11. VITA. *Inc.* Christo protegente et mente iuvante... [7245

De qua KRUSCH, t. c. 388-89.

12. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXIV. 96, 97. — PETRUS DE NAT. IV. 90.

Richmirus ab. apud Cenomannos, † saec. VII in. — Ian. 17.

VITA. *Inc. prol.* Religiosorum vitas et actus narrare — *Inc.* B. igitur Richmirus, Turonici pagi indigena — *Des.* atque invisibiliter multipliciter praestantur, ipso auxiliante... Amen. [7246

Act. SS. Ian. II. 177-79; 3ª ed. 541-43; || MABILLON, *Acta,* III, 1. 228*-32*; 2ª ed. 225-29.
EXC. BOUQUET, III. 624-25.

Rictrudis abb. Marchianensis, † cca. 688. — Mai 12.

1. VITA AUCT. HUCBALDO MON. ELNONENSI. *Inc. epist.* In Christi membrorum compage... dño praesuli Stephano... Clericis et sanctimonialibus congregationis — *Inc.* Dum Francorum gentem in suis olim primoribus — *Des.* cuius misericordiae et miserationis nullus est finis, cui est... Amen. [7247

MABILLON, *Acta*, II. 938-50; 2a ed. 900-912; || *Act. SS.* Mai III. 81-89; 3a ed. 81-88; || *Act. SS. Belgii*, IV. 488-503; || *P.L.* CXXXII. 829-48. — (Mut.) SURIUS, III (1572), 230-38; (1579), 276-84; IV (1618), 177-81.
Exc. *Act. SS.* Febr. I. 299; 3a ed. 302. — BOUQUET, III. 536-39.

2. VITA METRICA AUCT. IOHANNE MON. ELNONENSI. *Inc. epist.* Perfectae eruditionis doctrina undique adornato... Stephano... Quoniam, illius gratia cooperante... — *Inc. responsum Stephani mon. Gandensis.* Iohanni caro capiti... Quid tibi propria... — *Inc. Vita.* Hebraicus populus liber, Pharaone subacto — *Des.* Per Dñm Iesum, qui saecla per omnia regnat. — *Inc. epist.* Divini splendoris fulgore feliciter illustrato... Rainero... Exiguitatis meae opusculum, quod nuper... — *Inc. responsum Raineri mon.* Dño Iohanni... Quia vasti Charibdis voragines Scillaeque latratus... [7248

Exc. *Act. SS.* Febr. I. 300-301; 3a ed. 303-4. — Cf. *ibid.* Mai III. 79 (3a ed. 78), n. 2.

3. MIRACULA S. RICTRUDIS ET LAUDATIO CETERORUM SS. MARCHIANENSIUM, AUCT. GUALBERTO MON. MARCHIAN. *Inc. prol.* Secundum nomen singûlari proprietate... commendabili Gerardo... Sicut Boethius super hypotheticos syllogismos — *Inc.* Igitur ut cetera magnalia, in quibus habet operari — *Des.* fungi mereamur legatione apud eum, qui trinus et unus... Amen. [7249

Act. SS. Mai III. 140-54; 3a ed. 139-53 (omissa magna parte prologi; editor quaedam correxit, ut monuit *ibid.* 79 [3a ed. 80], n. 4 extr.).

EPISTULA EIUSDEM AD SASWALONEM. *Inc.* Eodem momento temporis... Edendae sunt, frater carissime — *Des.* vel soloecismi. [7250

Act. SS. Mai III. 118-20; 3a ed. 117-19.

4. MIRACULA AUCT. EODEM, libris 2. *Inc. prol.* Aestivis quondam in solibus — *Inc. lib. I.* Grata signiferi revolutio zodiaci — *Des. lib. II.* sed viventem ac regnantem in saeculorum saecula. Amen. [7251

Act. SS. Mai III. 120-40; 3a ed. 119-39 (editor quaedam correxit; cf. supra, ad **3**).

5. VITA ET MIRACULA AUCT. MONACHO MARCHIANENSI, libris 2. *Inc. lib. I.* Imperatoribus Chlotario II Francis et Romanis Heraclio — *Des. lib. II.* Hanc etiam mulierem fortem plus solito... Amen. [7252

Act. SS. Mai III. 89-118; 3a ed. 88-117.
Exc. *Act. SS.* Febr. I. 302-3; 3a ed. 304-5. — BOUQUET, VII. 362; IX. 152; XIV. 435-42. — *Act. SS. Belgii*, IV. 505-45.

Rigobertus ep. Remensis, † cca. 730. — Ian 4.

1. VITA ET TRANSLATIONES AN. 864, 873, 883. *Inc.* Fuit in diebus Childeberti, Dagoberti, Chilperici — *Des.* Per ipsum itaque... celeri obtinetur effectu, praestante... Amen. [7253

Act. SS. Ian. I. 174-79. — (Mut. et contracta) SURIUS, I (1570), 111-15; (1576), 111-16; (1618), 60-63; (1875), 101-7.

Exc. Bouquet, III. 657-59. — (Ex Surio) Duchesne, *Hist. Franc. scr.* I. 788-90. — (Ex Duchesne) Hontheim, *Prodr. hist. Trev.* I. 426.
Ex hac Vita multa exscripsit * Flodoardus, *Hist. Rem. eccl.* ii. 11-15 (ed. I. Heller, in *MG.* Scr. XIII. 458-62).

2. Translatio Viromanduos an. 894. *Inc.* Anno inc. dñicae dcccxciv, praesulatus autem dñi Fulconis xii — *Des.* fecerit Dñus. [7254
Act. SS. t. c. 179-80, n. 13-15.

3. Translatio brachii post an. 925. *Inc.* His ita magnifice gestis Hugo archiep.— *Des.* sacerdos et ara, vivens et regnans... Amen. [7255
Anal. Boll. II. 473-74.

Rigomerus presb. Subligniacensis, saec. VI. — Aug. 24.

1. Vita. *Inc. prol.* Quia, Dño donante, aliquid commemorare volumus — *Inc.* Igitur eodem tempore cum Childebertus — *Des.* Quorum sancta corpora... per cuncta saec. saec. Amen. Obiit autem... [7256
Act. SS. Aug. IV. 786-88; || Lebeuf, *Dissertations sur l'hist. eccl. et civile de Paris,* I (1739), 211-18.
Exc. Bouquet, III. 426-28.

2. Vita auct. Petro mon. Malleacensi. *Inc. prol.* Cum dudum apud veteres — *Inc.* Ea igitur tempestate, qua paternum imperium — *Des.* haec indagare amore patroni. [7257
Catal. Paris. II. 500-511.

3. Translatio ad monasterium Malleacense an. 1014, auct. eodem.
Petri Malleacensis *Historia Malleacensis*, lib. ii, c. 4 (Labbe, *Bibl. mss.* II. 234-38; || *P.L.* CXLVI. 1266-69); || Mabillon, *Acta,* VI, 1. 134-36; 2ª ed. 120-22; || *Act. SS.* t. c. 789-91.

Rimbertus ep. Hammaburgensis, † 888. — Febr. 4.

Vita. *Inc. prol.* Scripturi vitam cum omni semper veneratione — *Inc.* Cum imperator Hludowicus regni Francorum monarchiam teneret — *Des.* Quod nulli dubium esse debet ad declaranda merita servi sui Christum fecisse, qui cum Patre... [7258
Caesar (Phil.), *Triapostolatus septemtrionis* (Coloniae, 1642), 127-68; || *Act. SS.* Febr. I. 559-66; 3ª ed. 564-71; || Mabillon, *Acta*, IV, 2. 472-84; 2ª ed. 479-92; || Fabricius (I. A.), *Memoriae Hamburgenses*, II (1710), 718-763; || Staphorst (N.), *Hamburgische Kirchengeschichte*, I, 1 (1723), 252-272; || Langebek, *Scr. rer. Dan.* II. 126-45; || Pertz (G.), *MG.* Scr. II. 765-75; || *P.L.* CXXVI. 991-1010; || Waitz (G.), *Vita Anskarii auctore Rimberto. Accedit Vita Rimberti,* inter Scr. rer. Germ. in us. schol. (1884), 81-100. —(**Mut.**, sine prol.) Surius, I (1570), 830-40; (1576), 853-63; II (1618), 42-48; II (1875), 91-107.
Exc. Bouquet, VII. 339.

Rizzerius de Mucia Ord. Min.. † 1236. — Mart. 26.

* Bartholomaeus de Pisis, *De conformitate,* lib. i, conf. viii, part. ii (ed. Mediol. 1513, f. 62ᵛ).

Robertus. *Vid. etiam* **Rupertus.**

Robertus de Arbrissello, fundator Ord. Fontis Ebraldi, † 1117. — Febr. 25.

1. VITA AUCT. BALDRICO EP. DOLENSI. *Inc. epist.* Baldricus... ancillae Christi Petronillae... Nequaquam sine te, immo ad erudiendum te — *Inc. prol.* Gratias agamus Dño Deo nostro — *Inc.* Fuit igitur beatus, de quo loqui disposuimus — *Des.* et in condigno sepultum mausoleo, Ludovico in Francia regnante... Amen. [7259

COSNIER (M.), *Fontis-Ebraldi exordium complectens opuscula duo, cum notationibus de vita B. Roberti de Arbresello* (Flexiae, 1641), 1-26; || [GANOT (S.)] = [CHEVALIER (J.)], *La Vie du bien-heureux Robert d'Arbrissel* (La Flèche, 1648), 1-160; || *Act. SS.* Febr. III. 603-8; 3ª ed. 608-13; || *B. Roberti Arbressellensis... vita, transitus, epitome vitae, elogia, miracula* (Rotomagi, 1668), 1-14; || *P.L.* CLXII. 1043-58.

EXC. BOUQUET, XIV. 163-64.

2. DE ULTIMIS DIEBUS ET OBITU, AUCT. (ANDREA ?) MON. FONTIS EBRALDI. *Inc. prol.* Descripta per Baldricum ven. Dolensium metropolitanum — *Inc.* In primis autem dicendum est quare R. sit vocatus — *Des.* a mundi huius exsilio abstraxit. [7260

COSNIER, t. c. 27-54; || [GANOT] = [CHEVALIER], t. c. 161-382; || *Act. SS.* t. c. 608-16; 3ª ed. 613-21; || *B. Roberti... vita* (Rotomagi, 1668), 45-115; || *P.L.* t. c. 1057-78.

EXC. BOUQUET, XIV. 164-66. — HAGENMEYER (H.), *Peter der Eremite* (Leipzig, 1879), 370-71.

Robertus ab. Casae Dei, † 1067. — April. 24.

1. VITA AUCT. MARBODO. *Inc. prol.* Vitam b. Rotberti, quam ex discipulis eius quidam — *Inc.* Rotbertus genere Arvernus, condicione liber — *Des.* sepultusque est VIII kal. mai in Casa Dei nova, quam ipse aedificaverat, regnante Dño... [7261

Act. SS. April. III. 317-22; 3ª ed. 319-24; || MABILLON, *Acta*, VI, 2. 188-197; 2ª ed. 194-203; || BEAUGENDRE (A.), *Hildeberti Cenoman. opera. Accesserunt Marbodi Redonensis ep. opuscula* (Paris. 1708), 1433-47; || *P.L.* CLXXI. 1505-18. — (**Mut.**, sine prologo) SURIUS, II (1571), 844-48; (1578), 962-65; IV (1618), 318-20; IV (1876), 579-85

EXC. LABBE, *Bibl. mss.* II. 650-51.

2. MIRACULA AUCT. EODEM. *Inc. prol.* Dño vere sancto... Stephano (*al.* Seguino) abbati Marbodus peccator. Frequenter petis — *Inc.* Primum igitur de sancti virtutibus narraturo — *Des.* et dans gloriam Deo caeli, qui vivit... Amen. [7262

LABBE, t. c. 652-59; || MABILLON, t. c. 197-207; 2ª ed. 204-13; || BEAUGENDRE, t. c. 1447-62; || *P.L.* t. c. 1517-32.

EXC. *Act. SS.* t. c. 322-26; 3ª ed. 324-28.

3. VITA ET MIRACULA AUCT. BERNARDO (*al. male* BERTRANDO) MON. CASAE DEI, libris 3. *Inc. prol.* Magnifica Christi regis aeterni miracula

— *Inc. lib. I.* Vir clarissimus S. Iuliani Brivatensis thesaurarius — *Des. lib. III.* laetus vitae praesenti terminum fecit. [7263

LABBE, t. c. 637-50; || *Act. SS.* t. c. 326-33; 3ª ed. 328-35; || MABILLON, t. c. 208-22; 2ª ed. 213-31.

EXC. BOUQUET, XIV. 69-70.

Robertus erem. apud Knaresburgh. *Vid.* **Robertus** mon. Novi Monasterii.

Robertus de Malatestis, tertii O. S. Franc., † 1432. — Oct. 10.

VITA AUCT. NICOLAO ARIMINENSI ORD. MIN. *Inc. prol.* Gloriosus Deus cum multifariam — *Inc.* Vir ille electus ab Altissimo — *Des.* ante portam maiorem ecclesiae S. Francisci, ad laudem... Amen. [7264

MUCCIOLUS (I. M.), *Catalogus codicum manuscriptorum Malatestianae Caesenatis bibliothecae,* II (Caesenae, 1784), 209-17. — Hanc ipsam Vitam in epitomen coegit WADDINGUS, *Annales Minorum,* V (1642), 244-47; 2ª ed. X (1734), 195-99; || *Act. SS.* Oct. V. 146-48.

Robertus ab. Molismensis, † 1110. — April. 29.

1. VITA. **a.** *Inc. prol.* Quoniam Iesu sacerdote magno — *Inc.* B. igitur Robertus, de Campaniae partibus oriundus — *Des.* Haec autem et his similia operari non desinit... Amen. — *Inc. appendix.* Non abs re arbitror omissa repetere — *Des.* monitis salutaribus animavit. [7265

Act. SS. April. III. 669-76; 3ª ed. 676-83; || *P.L.* CLVII. 1269-88.

b. *Inc.* [B. Robertus Campaniae partibus oriundus] — *Des.* [atque ita rem amissam sine dilatione recuperet]. [7266

(Mut.) SURIUS, II (1571), 898-905; (1578), 1012-18; IV (1618), 357-60; IV (1876), 659-78. — Verba genuina huius recensionis non repperimus.

2. INQUISITIO DE MIRACULIS CCA. AN. 1222. *Inc.* Ss. patri... Honorio... Mandatum sanctitatis vestrae — *Des.* talibus sit agendum. [7267

ROBERT (Cl.), *Gallia christiana* (Paris. 1626), 622-24 (pauca desunt in fine); || LABBE, *Bibl. mss.* I. 648-49, III; || MANRIQUE (A.), *Cistercienses... Annales,* IV (1659), 213-15; || *Act. SS.* t. c. 677 (3ª ed. 684-85), n. 25-29; || MARTENE et DURAND, *Thes. nov. anecd.* I. 904-7; || *P.L.* t. c. 1289-91, n. 25-29. — Huc pertinent litterae Honorii III (POTTHAST, *Regesta,* n. 6527 et 6758) et quorundam abbatum ad Honorium; quae tum alibi, tum ll. cc. (non tamen apud Martene) editae sunt.

3. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. IV. 102. — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 272ª-72ᵈ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 58ʳ-59ᵛ.

Robertus ab. Novi Monasterii in Anglia, † 1139. — Iun. 7.

1. VITA. *Inc.* B. Robertus de provincia Eboracensi, quae Craven dicitur — *Des.* Haec pauca de multis dicta sufficiant. [7268

Cf. HARDY, *Descr. catal.* II. 282-83.

2. Epitome. *Inc.* Ven. abbas R., ex provincia Eboracensi ortus — *Des.* α) vulnerum remanserunt. [7269

vel β) beneficia... devote poscentibus contulit. [7270

Capgravius, f. 273-74 (des. β; sequuntur narrationes aliae de Novo Monasterio); || *Act. SS.* Iun. II. 48-49; 3ª ed. 47-48 (des. β). — (Mut.) Surius, III (1572), 551-53; (1579), 656-58; VI (1618), 131-32; VI (1877), 199-202. — De clausula α cf. Hardy, t. c. 283.

Robertus mon. Novi Monasterii, dein erem. apud Knaresburgh, † cca. 1235.

Vita.

Exc. Walbran (J. R.), *Memorials of the Abbey of St. Mary of Fountains* (= Surtees Society, XLII. 1863), 166-71.

Robertus de Salle, discipulus S. Petri Caelestini, † 1341. — Iul. 18.

Vita. *Inc. prol.* Ante productionem machinae mundialis — *Inc.* Secundum sententiam ineffabilis veritatis — *Des.* invenit puerum perfectissime liberatum. [7271

Act. SS. Iul. IV. 495-509.

Rocho (Rocco) seu **Racho** ep. Augustodunensis, cca. 614. — Ian. 28, Dec. 5.

Vita. *Inc.* S. igitur Rocho cum perfectae vitae sanctitate — *Des.* laesionem vel modicam sustinuit, praestante... Amen. [7272

Catal. Paris. I. 50-52.
Exc. Gononus (B.), *Vitae Patrum Occid.* 246.

Rochus conf. Montepessulanensis, saec. XIV († 1327 ?). — Aug. 16.

1. Vita auct. Francisco Diedo. *Inc. prol.* Franciscus Diedus philosophus... Etsi de Rocho, cuius vitam scripturi sumus — *Inc.* Rochum patre Iohanne — *Des.* divinae clementiae munera consequamur. [7273

Vita S. Rochi per F. Diedum, s. l. a. [Brixiae, 1479] (Copinger, II, nº 1973), sign. A.i-b.9ᵛ; || *Legenda B. Rochi conf.* s. l. a. (Hain, 6159), sign. a-a.8ᵛ; || *Petrus Ludovicus Maldura in vitam S. Rochi...* s. l. a. [Moguntiae, 1495] (Hain, 10546), sign. a.ij-b.4ᵛ (deest prol.); || Bagata (R.) et Perettus (B.), *SS. episcoporum Veron. antiqua monumenta* (Venetiis, 1576), f. 58ᵛ-68ᵛ; || Surius, VIII (1618), 165-69; || *Act. SS.* Aug. III. 399-407; || Recluz, *Histoire de S. Roch et de son culte* (Avignon-Montpellier, 1858), 333-60.

Epistula Petri Ludovici Maldurae in commendationem vitae. *Inc.* Magnifico... Francisco Diedo... Quamquam bonorum operum est proprium — *Des.* habiturae forent. Vale... ac columen. [7274

Vita S. Rochi [Brixiae, 1479], sign. b.9ᵛ-b.10ᵛ; || *Act. SS.* t. c. 394-95, n. 67-69; || Recluz, t. c. 325-26, not.

2. VITA. *Inc.* Plurimas et insignes Francorum imperium provincias habet — *Des.* α) ecclesiam construxerunt. Cuius festum celebratur XVI aug., quod est altera post Assumptionis Mariae virg. [7275

vel β) ecclesiam construxerunt. — *Sequitur carmen, quod inc.* Non te praetereo — *et des.* femina virque date. [7276

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 452d-55a (des. α); ‖ *id.* (Lovan. 1485), f. 300-303 (des. α); ‖ *Act. SS.* t. c. 407-10 (des. β; in ipso libello haec recensio multis in locis discrepat a recensione α); ‖ RECLUZ, t. c. 361-71 (ex *Act. SS.*).

3. EPITOMAE. a. *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 1. — *Des.* Cuius anima ab angelis in caelis defertur. [7277

De qua *Act. SS.* t. c. 396, n. 75.

b. *Inc.* Rochus apud Montempessulanum natus — *Des.* laudabilem sui memoriam reliquit. [7278

Anal. Boll. VIII. 195-96.

c. (CARMEN). *Inc.* Optime divorum, salve — *Des.* Quis supplex cecinit haec in honore tuo. [7279

De quo *Catal. Paris.* III. 445.

d. *Legendae aureae* appendix, c. 221 (191); ‖ PETRUS DE NAT. appendix, c. 15.

4. TRANSLATIO VENETIAS AN. 1485. *Inc.* Frater Maurus quondam Francisci — *Des.* clavem capsae ubi positum est dictum corpus. [7280

CORNELIUS (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* VI. 320-23.

Rodanus. *Vid.* **Ruadanus.**

Rodbertus. *Vid.* **Robertus.**

Rodingus seu **Chraudingus** ab. Bellilocensis, saec. VII extr. — Sept. 17.

VITA ADSCRIPTA RICHARDO AB. S. VITONI VIRDUNENSIS. *Inc.* B. Chraudingus Scotorum prosapia exortus — *Des.* in defossum sepulcri deponunt locum; ubi praesentibus et futuris... Amen. [7281

MENARD (H.), *Martyrologium sanctorum Ordinis Divi Benedicti* (Paris. 1629), 910-19; ‖ MABILLON, *Acta*, IV, 2. 532-36; 2a ed. 544-48; ‖ *Act. SS.* Sept. V. 513-17.

EXC. BOUQUET, III. 591-92.

Rodulfus erem. Avellanensis, ep. Eugubinus, † 1061/1070. Oct. 17.

VITA (RODULFI ET PETRI FRATRIS IPSIUS) AUCT. S. PETRO DAMIANO. *Inc.* Dño Alexandro bb. papae... Praecepit mihi beatitudo tua — *Des.* educere illum de medio iniquitatis. [7282

Sequitur Vita S. Dominici Loricati.

**Petri Damiani opera*, Epist. I. XIX, c. 1-4 (ed. CAIETANUS, II. 484-87; ‖ *P.L.* CXLIV. 1009-12); ‖ LIPOMANUS, VIII, f. 262v-63v; ‖ SURIUS, VII (1581),

548-50; VII (1586), 171-73; VI (1618), 344-45; || GONONUS (B.), *Vitae Patrum Occid.* 294-95; || MABILLON, *Acta*, VI, 2. 152-54; 2ª ed. 158-60; || SARTIUS (M.), *De episcopis Eugubinis* (Pisauri, 1755), 49-53; || *Act. SS.* Oct. VIII. 194-96.

Rofillus ep. Foropopiliensis. — Iul. 18.

1. SERMO DE VITA (TEMERE ADSCRIPTUS S. PETRO DAMIANO). *Inc. prol.* Sanctorum celebritas, maxime provincialium — *Inc.* Debemus itaque praeclarum b. R-i nomen — *Des.* aeterno coram arbitro sine confusione. Obiit hic bb. Christi confessor... Amen. [7283

VECCHIAZZANI (M.), *Historia di Forlimpopoli*, I (Rimino, 1647), 101-117; || UGHELLI, II. 637-42; 2ª ed. 594-98; || *Act. SS.* Iul. IV. 379-82; || CAPPELLETTI, *Chiese*, II. 447-53.

2. VITAE EPITOME.

PETRUS DE NAT. VI. 114.

3. MIRACULA. *Inc.* Bb. patris nostri R-i pontificis natalicia celebrantes... Igitur antequam apud eandem ecclesiam — *Des.* (*mutila*) missam... devotissime celebrare coeperunt | [7284

Anal. Boll. I. 113-18.

Rogatianus m. *Vid.* **Donatianus.**

Rogellius et Servio-Dei mm. Cordubae, † 852. — Sept. 16.

*EULOGIUS, *Mem. SS.* II. 12 (*P.L.* CXV. 793-95); || FLOREZ, XII. 431-32; 2ª ed. 441-42; || *Act. SS.* Sept. V. 338, n. 10-13.

Rogerius ep. Cannensis, saec. V extr. (*al.* saec. XII). — Oct. 15.

1. LEGENDA. *Inc.* Summus polorum rector — *Des.* et miraculis clarus vitam finivit in Dño. [7285

UGHELLI, VII. 1069-70; 2ª ed. 789-90; || *Act. SS.* Oct. VII. 75-76.

2. TRANSLATIO BAROLUM AN. 1276. I. *Inc.* Anno ab inc. Dñi N. I. C. MCCLXXVI... Nos Robertus de Argintera... [7286

UGHELLI, VII. 1077-80; 2ª ed. 795-96; || *Act. SS.* t. c. 72-73, n. 12-16.

II. *Inc.* Anno ab inc. Dñi N. I. C. MCCLXXVII... Nos Theobaldus humilis Cannensis ep... [7287

Act. SS. t. c. 73-74, n. 16-18.

Rogerius ab. Ellantii, post med. saec. XII. — Ian. 4.

VITA. *Inc. prol.* Optimum semper fuit in ecclesia Dei — *Inc.* Laudabilis igitur pater R., primus Ellantii abbas — *Des.* Huius cari et patroni nostri, huius amici Dei... Amen. [7288

Act. SS. Ian. I. 182-85.

Rogerius de Provincia, Ord. Min., † cca. 1287. — Sept. 15.

1. VITA AUCT. RAIMUNDO PETRI ORD. MIN. *Inc. epistula Rogerii.* Unice sibi caro in Dño Iesu suo fratri R[aimundo] P[etri] frater

Rogerius... Manu propria scribo tibi — *Des.* Valeas ab eo. Amen. — *Inc. Vita.* Primo, sicut ipse dicebat, per revelationem intravit — *Des.* voluit satisfacere desiderio eius. [7289

Catal. Brux. I. 347-62.

2. VITA (EX VITA 1 COMPILATA ET INSERTA IN CHRONICA XXIV GENERALIUM ORD. MIN.). *Inc.* Vivebat tunc vir perfectissimus — *Des.* sepulcrum sancti anno quolibet visitavit. [7290

Analecta Franciscana, III (1897), 383-92.

3. EPITOME.

BARTHOLOMAEUS DE PISIS, *De conformitate,* lib. I, conf. VIII, part. II (ed. Mediol. 1513), f. 67v-68.

Rolandus de Medicis erem., † 1386. — Sept. 15.

1. VITA. *Inc.* Notum sit omnibus.... quod anno MCCCLX — *Des.* et devote fuit portatum et sepultum. [7291

Act. SS. Sept. V. 119-20.

2. MIRACULA AUCT. ANSELMINO DE RAIMUNDIS. *Inc.* Primo dña Franchischina — *Des.* per praedictum b. Rolandum fuit liberatus. [7292

Act. SS. t. c. 121-22.

Rolendis v. Gerpiniensis, saec. VII/VIII (?). — Mai 13.

VITA. *Inc. prol.* Pro admirationis speculo — *Inc.* Fuit vir genere clarus, dignitate rev., nomine Desiderius — *Des.* ut non amittamus aeterna, praestante... Amen. [7293

Act. SS. Mai III. 243-45; 3a ed. 242-44.

Romacharius (*al.* **Rumpharius**) ep. Constantiensis in Normannia, † post 586. — Nov. 18.

VITA (ANTIQUA?). *Inc.* Rumpharius natione Anglus patre Hermolao... [7294

EXC. TOUSTAIN DE BILLY (R.), *Hist. eccl. du dioc. de Coutances,* I (1874), 37-38, 39-40.

Romana v. m. Bellovaci, sub Diocletiano (?). — Oct. 3.

PASSIO ET TRANSLATIO AN. 1069. *Inc.* Deus bonus, iustus, omnipotens — *Des.* et superexaltatus in saecula. Amen. [7295

D'ACHERY, *Spicilegium,* II. 677-85; || ID. ed. DE LA BARRE, II. 135-37; || *Act. SS.* Oct. II. 137-40; || RENET, *S. Lucien et les autres SS. du Beauvaisis,* III, 2 (1895), 404-11.

EXC. BOUQUET, XIV. 29.

Romana v. Tudertina, † ante 335. — Febr. 23.

VITA. *Inc.* Factum est autem in illis temporibus verbum sermone divulgatum — *Des.* Ego sum Deus, qui pater sum... Amen. [7296

De qua *Act. SS.* Febr. III. 376 (3a ed. 382), n. 9.

Romanus mon. **et Barulas** puer mm. Antiochiae, sub Maximiano. — Nov. 18.

Vid. etiam supra, s. v. **Hesychius.**

1. CARMEN AUCT. PRUDENTIO. *Inc.* Romane Christi fortis adsertor Dei — *Des.* Sit dexter agnus, induatur vellere. [7297

*PRUDENTIUS, *Peristephanon* x (*P.L.* LX. 444-530); || LIPOMANUS, II, f. 164v-176v.

EXC. RUINART (1689), 382-87; (1713), 360-64; (1731), 317-21; (1802), II. 334-38; (1859), 394-98.

2. PASSIO. a. *Inc.* Asclepiades praefectus cum Antiochiae in ecclesiam impetum faceret — *Des.* α) tulerunt corpus eius viri religiosi et sepelierunt illud, regnante Dño... Amen. [7298

vel β) tulerunt... et sepelierunt illud. Tunc Maximianus iussit *etc. etc...* proiectus est s. Isicius XIII kal. dec., regnante... Amen. [7299

MOMBRITIUS, II. 244-46 (des. β). — Codices inspeximus.

b. *Inc.* Asclepiades praefectus, cum esset persecutor christianorum, voluit ingredi ecclesiam Dei — *Des.* Advenientes autem religiosi viri venerabiliter corpus eius collegerunt et sepelierunt in pace... [7300

De qua *Anal. Boll.* XI. 302, 3°.

3. PASSIO. a. *Inc.* Cum esset persecutio in partibus Orientis et apud Antiochiam Dñus diabolicam iussionem — *Des.* et mitti in fluvium Orontis. Religiosi autem viri invenientes... et iuxta sanctorum corpora posuerunt. Horum ergo famosissimorum mm... Amen. [7301

De qua *Catal. Paris.* I. 369, 48°; III. 199, 5°.

b. *Inc.* Temporibus Diocletiani et Maximiani imp., cum esset persecutio in partibus Orientis, apud Antiochiam Dñus diabolicam — *Des.* α) in fluvio Orontis ingurgitari. Religiosi *etc. ut* 3 a. [7302

vel β) et praecipitari in flumen. Religiosi *etc. ut* 3 a. [7303

De qua *Anal. Boll.* I. 500, 44°; *Catal. Brux.* II. 288, 38°.

c. *Inc.* Apud Antiochiam civitatem XIV kal. dec. temporibus Diocletiani et Maximiani imp., cum esset persecutio in partibus Orientis, Dñus diabolicam — *Des. ut* 3 a. [7304

De qua *Catal. Brux.* I. 114-15, 39°; *Anal. Boll.* XVII. 90.

4. EPITOMAE.

ADO, 18 nov. — *FLODOARDUS, *De triumphis Christi Antiochiae*, I. 14 (*P.L.* CXXXV. 565-66). — VINC. BELLOV. XIV. 17, 18. — PETRUS DE NAT. X. 75.

Romanus ab. Autisiodorensis, saec. VI. — Mai 22.

1. VITA ET MIRACULA, ADSCRIPTA GISLEBERTO MON. VALLILIENSI, libris 2. *Inc. prol.* Adest nobis dies venerandae commemorationis — *Inc. lib. I.* Vir Dñi Romanus a pueritia monachus — *Des. lib. II.*

quem protulit Italia, servatque modo Gallia (*al.* q. p. I., nunc possidet urbs Senona). [7305

Bosco (Io. a), *Bibl. Floriac.* II. 67-110; || Surius, V (1618), 283-93; || Mabillon, *Acta*, I. 82-97; 2ª ed. 77-91 (nonnullis in libro II omissis; partim diversus est intra eundem librum ordo capitulorum); || *Act. SS.* Mai V. 153-65; 3ª ed. 154-66 (idem est ordo capitulorum atque apud Mabillonium).
Exc. Bouquet, IX. 135.

2. Epitome.

Leg. aureae appendix, c. 243 (214).

3. Recognitiones reliquiarum an. 1262, 1349, 1350, 1446.

Leclerc (C.), *Vie de S. Romain, éducateur de S. Benoît...* (Paris, 1893) 257-70.

Romanus presb. in Castro Blaviensi, saec. IV extr. — Nov. 24.

1. Vita. a. *Inc.* Igitur ss. viri Romani, mon. atque sacerdotis, vitam:.. S. etenim vir ven. vitae Romanus... provinciae Affricae — *Des.* qui s. viro R-o contulit gratiam, ipso adiuvante... Amen. [7306

Anal. Boll. V. 178-91.

b. *Inc. prol.* Dum senescente nunc mundo — *Inc.* Dum sanctorum virorum... populis praedicatur. Igitur *etc. ut* 1 a. [7307

De qua *Anal. Boll.* VIII. 101, 23°.

2. Miracula. *Inc.* Habetur in hoc territorio et s. R... [7308

* Greg. Turon. *Glor. conf.* 45 (46).

Romanus ab. Iurensis, † 463/464. — Febr. 28.

1. Vita. *Inc. prol.* (*in Vitam SS. Romani, Lupicini, Eugendi*). Sacer ille evangelicus arcanusque amicus — *Inc.* Igitur praefatorum ven. Iurensium patrum... Hic namque R. abbas primus e tribus — *Des.* pro filiorum gloria decoratur. Amen. [7309

Act. SS. Febr. III. 740-46; 3ª ed. 747-52; || Krusch (Br.), in *MG.* Scr. rer merov. III. 131-43.

2. Vita auct. Gregorio Turon. *Vid.* **Lupicinus**, 2.

Romanus miles m. Romae, † 258. — Aug. 9.

De eo in Passione S. **Laurentii** diac. m. Romae.

Romanus ep. Rotomagensis, † ante 641 — Oct. 23.

1. Vita metrica. *Inc.* Primi Lotharii Francorum tempore regis — *Des.* Sit sine fine decus, qui regnat trinus et unus. [7310

Martene et Durand, *Thes. nov. anecd.* III. 1653-66; || *P.L.* CXXXVIII. 173-84.
Exc. *Act. SS.* Oct. X. 94-96.

Prologus. *Inc.* Qui lavacro mergens et ab omni crimine... [7311

Exc. (duo primi versiculi) Omont (H.), *Catal. général des mss. des bibl. publ. de France.* Départements, I (1886), 407.

2. Vita auct. Gerardo mon. Suessionensi. *Inc. epist.* Gerardus... dño Hugoni... Noverit benevolentiae vestrae sagacitas — *Inc. prol.* Ss. patrum vitas, ff. cc. — *Inc.* Tempora igitur mundani regni — *Des.* cum omni sepelierunt diligentia; ubi multorum miraculorum beneficia Dñi pandit magnificentia... usque in hodiernum diem, ipso auxiliante... Amen. [7312

(Partim) *Act. SS.* t. c. 91-94; — (reliqua vero) *Catal. Paris.* I. 80-84.

Exc. (epistula) Mabillon, *Vet. anal.* I. 107-9; 2a ed. 429; || Pommeraye (F.), *Sanctae Rotomagensis ecclesiae concilia* (1677), 136-37; || *P.L.* t. c. 171-72. — Vacandard (E.), in *Revue des questions historiques*, LXV (1899), 441, not.

3. Vita auct. Fulberto archidiac. Rotomagensi. *Inc. prol.* Dñis et confratribus... Quod a vobis, fratres et dñi mei, totiens rogatus — *Inc.* Glorificatus a Patre Dei filius — *Des.*. sepelierunt cum omni diligentia; ubi divina gratia... plurima praestantur beneficia, auxiliante Dño... Amen. [7313

(Solus prol.) Martene et Durand, *Thes. nov. anecd.* I. 181-83.

(Sola Vita) Rigaltius (N.), *Vita S. Romani ep. Rotomagensis* (Lutetiae, 1609), f. 1-27.

Exc. Vacandard, l. c.

4. Vita. I. *Inc.* Clodoveo Francorum rege intra Gallias imperante — *Des.* fundata constat ecclesia; ubi divina uberius <praestantur> beneficia, ad laudem Dei... [7314

II. *Inc.* Si rerum causas perpendere libet — *Des.* multas gratiarum actiones referebat. [7315

Act. SS. t. c. 96-102.

5. Vitae epitomae. a. *Inc.* B. Romanus Rotom. archiep. ex gente Francorum — *Des.* pervenit ad Christum, cui est... Amen. [7316

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 440a-40c; || *id.* (Lovan. 1485), f. 284-84v.

b. *Inc.* Temporibus Lotharii incliti Francorum regis — *Des.* omnibus bene dispositis, migravit ad Dñm. [7317

Leg. aureae appendix normann. (1507), c. 191; (1518), c. 192; || Rigaltius, t. c. f. 27v-31v (ex breviario Rotom.).

Sequitur apud Rigaltium, f. 31v-33v (et in breviario), recensio quaedam narrationis quae legitur in extrema parte libelli 4 II; quae recensio *inc.* „Duo ab urbe Rotomagensi... „ et *des.* „optato litore potiretur. „ [7318

6. Translatio capitis (an. 1090?). *Inc.* (*mutila*) nec corpora ab invicem sepultura divideret — *Des.* Dies erat VIII dñicae resurrectionis, annus vero MXC inc. eiusdem Dñi N. I. C., qui... Amen. [7319

Pommeraye (F.), *Histoire de l'abbaye royale de S. Ouen de Rouen* (1662), 413-15; || *Act. SS.* t. c. 84-85, n. 34-37.

Exc. *Act. SS.* Iun. II. 68 (3a ed. 68-69), n. 5 extr., n. 6.

7. TRANSLATIO CORPORIS IN ALIAM CAPSAM AN. 1179. *Inc.* Ideo aurum et argentum ecclesia thesaurizat — *Des.* Factum est hoc anno ab inc. Dñi MCLXXIX, ind. XII. [7320

POMMERAYE, *S. Rotomagensis ecclesiae concilia*, 162-63; || BESSIN (G.), *Concilia Rotomagensis provinciae* (Rotomagi, 1717), II. 31; || *Act. SS.* Oct. X. 82, n. 30.

Romanus (*al.* **Borisus**) et **David** (*al.* **Glebus, Hlibus**) principes Russi, saec. XI in. — Sept. 5.

NARRATIO (ANTIQUA ?) DE NECE. *Inc.* Magnus ille totius Russiae monarcha Vladimirus — *Des.* ad s. illam ecclesiam confugientes, ad maiorem Dei... gloriam. Amen. [7321

Act. SS. Sept. II. 639-43; cf. 634-35, n. 8.

Romaricus ab. Habendensis, † 653. — Dec. 8.

1. VITA. *Inc. prol.* Poscis, magnifica mater... Caecilia — *Inc.* Itaque b. Romaricus nobilis in palatio — *Des.* quae praeparavit Deus diligentibus se, cui gloria est... Amen. [7322

LABBE, *Bibl. mss.* I. 781-84; || MABILLON, *Acta*, II. 416-20; 2ª ed. 399-403; || KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. IV. 221-25 (nonnullis passim rescissis). EXC. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 557-58. — BOUQUET, III. 495-96.

2. VITA. *Inc. prol.* Postquam genus humanum in primo parente — *Inc.* Tempore Sigiberti regis Burgundionum (*al.* Theodeberti regis Austrasiorum) — *Des.* coronandos perducat ad regna metae nescia (*al.* ad r. caelestia. Amen). [7323

GUINOT (A.), *Etude hist. sur l'abbaye de Remiremont* (Paris, 1859), 377-88. EXC. MABILLON, l. c. in notis. — *Catal. Paris.* III. 352, 37°. — KRUSCH, l. c. 214-15 et in notis ad Vitam 1.

3. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXIV. 72, 73. — PETRUS DE NAT. I. 44.

4. TRANSLATIONES ET MIRACULA. *Vid.* **Adelphius** ab. 3.

Romedius. *Vid.* **Remedius.**

Romualdus ab. fundator Ord. Camaldulensis, † 1027. — Febr. 7.

1. VITA AUCT. PETRO DAMIANO. *Inc. prol.* Adversum te prorsus, immunde munde, conquerimur — *Inc.* Romualdus igitur Ravennae civitatis oriundus — *Des.* desuper altare sollemniter consecrant. Obiit autem vir bb. XIII kal. iul., regnante... Amen. [7324

Reformatio Camaldulensis ordinis etc. (Florentiae, 1513), II, f. 2-36; || *Proemialis epistola in qua de origine cenobitice et eremitice vite...* (In monasterio Fontis Boni... industria Barth. de Zanettis, 1520), II, f. 1-26; || LIPOMANUS, VIII, f. 268-83ᵛ; || * *Petri Damiani opera* (ed. CAIETANUS, II. 426-

483; || *P.L.* CXLIV. 953-1008); || GONONUS (B.), *Vitae Patrum Occid.* 277-91 (om. prol.); || *Vita ss. ac bb. patriarchae Romualdi* (Forolivii, 1641), 6-47; || *Vita ss. patriarchae Romualdi...* (Romae, 1666), 1-118. — (Mut. paulum) SURIUS, III (1572), 705-30; (1579), 812-36; VI (1618), 261-75; II (1875), 178-215; || *Act. SS.* Febr. II. 104-24; 3ª ed. 106-25; || MABILLON, *Acta*, VI, 1. 280-312; 2ª ed. 248-76; || *Vita et acta ss. patris et patriarchae Romualdi...* (Viennae Austriae, 1726), 5-192; || *id.* (Romae et Perusii, 1727), 1-127 [non vidimus].

EXC. WAITZ (G.), in *MG.* Scr. IV. 847-54. — BIELOWSKI (A.), *Mon. Pol. hist.* I. 326-32.

2. LAUDATIO AUCT. HIERONYMO DE PRAGA EREM. CAMALDUL. *Inc.* Adest, dd., s. Romoaldi patris nostri praeclara sollemnitas — *Des.* pervenire mereamur; quod nobis praestare dignetur... Amen. Explicit sermo notabilis... anno Dñi MCCCCXXXIII. En ego quem genuit... vestro superatus amore. [7325

Act. SS. t. c. 124-40; 3ª ed. 125-41.

3. EPITOMAE.

ANTONINUS FLORENT. *Chronic.* tit. XV, c. 15. — PETRUS DE NAT. V. 128.

4. RECOGNITIO CORPORIS AN. 1466 (EPISTULA MICHAELIS AB. VALLIS CASTRI). *Inc.* Spectabilibus... Decet per omnia meam parvitatem... [7326

FORTUNIUS (Augustinus), *Hist. Camaldul.* II (1579), 140-41; || MITTARELLI, *Annal. Camaldul.* VII. 274-75.

5. MIRACULA AN. 1467. *Inc. prol.* Hic erunt inferius miracula... Placuit in his scriptis pauca — *Inc.* Cum autem, ut refert b. Petrus Damianus — *Des.* gratiam recipere impetravit. Haec et alia... Ego Iohannes Iuliani... Et ego dñus Maurus... [7327

MITTARELLI, t. c. appendix, 176-85.

6. MIRACULA AN. 1468. *Inc. prol.* Scripturus sum deinceps — *Inc.* Guillielmus Iacobi de Vercellis — *Des.* puer emundatus est. [7328

MITTARELLI, l. c. 185-93.

Romula v. Romana, saec. VI. — Iul. 23, Iun. 24.

* GREGORIUS MAGNUS, *Homiliae in evangelia,* hom. 40, c. 11 (*P.L.* LXXVI. 1310-12); || * IDEM, *Dial.* IV. 15 (*P.L.* LXXVII. 344-45); || SURIUS, III (1572), 809-10; (1579), 917-18; VII (1618), 292-93; VII (1877), 500-502; || MABILLON, *Acta,* I. 262; 2ª ed. 248-49; || *Act. SS.* Iul. V. 483-84.

Romulus ep. Faesulanus, saec. I/IV. — Iul. 6.

1. LAUDATIO AUCT. TEUTHONE AB. *Inc. carmen.* Signifer aeterni — *Des.* acta benigna tui. — *Inc.* Scimus, ff. cc., quia quotiens sanctorum natalicium diem — *Des.* ipse qui nos morte propria redemit ab aeterna, nos adiuvare dignetur... Amen. [7329

FOGGINIUS (P. F.), *De primis Florentinorum apostolis* (Florentiae, 1740), 26. 35-62; || ID. *De romano divi Petri itinere et episcopatu* (Florentiae, 1741), 314, 323-50; || SOLDANI (F.), *Historia monasterii S. Michaelis de Passiniano*

(Lucae, 1741), 298-302 (deest carmen); || LAMIUS, *Eccl. Florentinae monum.* III (1758), XVII-XXI.

EXC. *Act. SS.* Iul. II. 253-54, n. 5. — GATTOLINI (J.), *Documenti per la vera istoria di S. Romolo* (Venezia, 1645), Tav. IV ad p. 13.

2. PASSIO. **a.** *Inc.* Erat quidam homo Romae, in ea videlicet urbis regione quae Lateranensis dicitur — *Des.* Quorum corpora christiani colligentes... sepelierunt miliario plus minus ab urbe uno. [7330

LAMIUS (I.), *Deliciae eruditorum,* XII (Florentiae, 1742), 215-37, 243-93 (typis inclinatis impressa in pagellis numero impari notatis); || ID. *Eccl. Florentinae monum.* t. c. XXIII-XXX.

Aliquando (cf. BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* I. 373, CXIII), omissa prima parte, ita Passio *inc.* " Erat autem in civitate Sutria vidua quaedam nomine Karistia... " [7331

b. *Inc.* Cum b. Petrus apostolorum princeps ecclesiam sibi a Christo commissam cupiens augere — *Des. ut* 2 a. [7332

FLORENTINIUS (M. F.), *Hetruscae pietatis origines* (Lucae, 1701), 254-68; || SOLDANI, t. c. 292-97.

EXC. (initium, quo nempe solo differt haec recensio a recensione **3 a**) *Act. SS.* t. c. 253, n. 3; || LAMIUS, *Deliciae erud.* t. c. XXX et iterum 239-240; || ID. *Eccl. Flor. monum.* t. c. XXII.

Apud FLORENTINIUM subiecta est brevis nota quae *inc.* " Anno Dñi LXXVII circiter ibidem " — et *des.* " die XVII febr. MXXXIX ". [7333

3. PASSIO. *Inc.* Erat in Romana civitate homo quidam nomine Argoltus — *Des.* Quorum corpora christiani colligentes sepelierunt ad radicem montis eiusdem urbis pridie non. iul., regnante... Amen. [7334

Act. SS. t. c. 258-62; || LAMIUS, *Deliciae erud.* t. c. 214-34, 242-66, 270-90 (in pagellis numero pari notatis).

Romulus ep. Ianuensis, saec. VII. — Oct. 13.

VITA. *Inc. prol.* Vitam b. Romuli ep. scripturi — *Inc.* Illius ergo ss. conversationis audita clementia — *Des.* ac futura concedat optima, ipso praestante... Amen. [7335

UGHELLI, IV. 1153-56; 2ª ed. 839-41; || *Act. SS.* Oct. VI. 208-9.

Romulus ab. Subliniacensis, saec. V — Dec. 25, Nov. 5.

LECTIONES.

EXC. BOUQUET, I. 821-22.

Ronanus ep. erem. in Britannia Armorica, saec. V. — Iun. 1.

1. VITA. *Inc.* Quoniam quidem secundum egregii psalmistae commonitionem... Hic vero in Hibernensium regione oriundus — *Des.* et contingere ulterius quidquam aedificii non auderet, praestante... [7336

Catal. Paris. I. 438-58.

EXC. (ex cap. 12) LOBINEAU (G. A.), *Hist. de Bretagne,* II (1744), 97 (" Multorum autem... "); || MAÎTRE (L.), et P. DE BERTHOU, *Cartulaire de l'abbaye de Sainte-Croix de Quimperlé* (Paris, 1896), 269.

2. Epitome. *Inc.* S. igitur Ronanus ex Hiberniensi regione... [7337

Brev. Corisopitense, litt. gothicis, sign. nn.v-nn.6; || *Act. SS.* Iun. I. 83-84; 3ª ed. 81-82.

Ronanus ep. in Hibernia, † 664. — Nov. 18.

Vita. *Inc.* Est sita in occiduis partibus insula nomine Hibernia — *Des.* (*mutila*) et paenitentiam egit. [7338

Anal. Boll. XVII. 161-66.

Rophillus. *Vid.* Rofillus.

Roricius. *Vid.* Ruricius.

Rosa v. Viterbiensis tertii O. S. Franc., † 1252. — Sept. 4.

1. Vita. **a.** *Inc. prol.* Quoniam, ut ait Augustinus — *Inc.* Aeternus autem rerum conditor, ut ait apostolus — *Des.* sicut ipse proprio ore dixit monialibus ipsis. Post vero exhumationem... olei redolentis. [7339

Act. SS. Sept. II. 433-39.

b. *Inc. prol.* Inter alias sacras virgines, de quibus non est hodie — *Inc. ut* 1 a. — *Des.* sicut ipse dixit monialibus ipsis proprio ore. [7340

Bussi (F.), *Istoria della città di Viterbo* (Roma, 1742), 447-52, c. i-xiii. — Prologus initium sumit a medio prologo recensionis **1a** (*Act. SS.* t. c. 433, n. 4).

2. Vitae fragmentum et miracula. **I.** Vitae fragmentum. *Inc.* Cum praedicta virgo graviter infirmata esset... [7341

Inest in binis editionibus Vitae **4**, tamquam caput iii, hoc praemisso lemmate: " Capitulum quod sequitur compertum est in quadam antiquis- „ sima et authentica scriptura, ubi propter antiquitatem non poterat aliter „ legi principium nec finis, prout scriptum est de verbo ad verbum „. Ibi vero *des.* " qui tantam virtutem virgini Rosae contulit „ (= Vita **1a**, n. 20; *Act. SS.* t. c. 438). [7342

Aliunde fragmentum edidit Bussi, t. c. 452-53, c. xiv; nam illius exemplar miracula **2** ii etiam complectebatur, et ipsum fragmentum sic *des.* " et ivit ad quoddam aliud quod Viturclanum appellatur „ (cf. *Act. SS.* t. c. 437, n. 18). [7343

Ex simili exemplari vix non totum fragmentum editum est in *Act. SS.* t. c. inter annotata ad Vitam **1a** (ubicumque profertur aliquid ex " Vita secunda „); sed post clausulam " et ivit ... appellatur „ sequebantur pauca quaedam verba; *des.* (?) " et b. Rosa stetit ibidem per tres dies... „ (cf. *Act. SS.* t. c. 415, n. 7; 439, annot. *k*). [7344

II. Miracula. *Inc.* (?) Quidam clericus ultramontanus in archiepiscopum fuit electus — *Des.* et gratia Dei et b. Rosae liberatus est. Deo gratias. Amen. [7345

Act. SS. t. c. 474-76.

3. PROCESSUS CANONIZATIONIS. I. *Inc.* Coram vobis reverendis in Christo patribus et dño dño Iohanne... [7346

Act. SS. t. c. 442-44.

II. MIRACULA. *Inc.* Omnipotentis Dei et gloriosissimae virginis... In primis iam sunt anni 18—*Des.* Idem testificatur dicta eius mater.[7347

Act. SS. t. c. 445-73.

III. TESTIUM DE VITA ET MIRACULIS ASSERTA.

Exc. *Act. SS.* t. c. 477-79 et passim in notis ad libellum **2** II; cf. *ibid.* 416, n. 7.

4. VITA ET MIRACULA. *Inc. prol. ut in* 1b. — *Inc.* In pupillari aetate coepit haec virgo — *Des.* Anno Dñi MCCCCXIX Menicus Marcwaldi... et Iohanne magistri Anselmi testibus etc. [7348

Vita beate Rose, s. l. a. [Romae, 1500?] (COPINGER, II, n° 5161), sign. A.ij-A.9 ; || *Vita, miracula et missa S. Rose ordinis Fratrum Minorum* (Romae, 1568), f. ... [Libellum, qui pagellis 16 constat, inspexit Viterbii vir quidam benevolus, qui de ceteris quidem recte, de foliis tamen et eorum, si quae sunt, signis, rogatus licet, minime nos docuit].

Incipit Vita a num. 8 Vitae **1a**. Constat locis desumptis ex **1a**, **2** II, **3** II; inest et totum fragmentum **2** I.

Rosanensis de Faventia. *Vid.* Humilitas.

Rotbertus. *Vid.* Robertus.

Rotonenses (sancti). *Vid.* Conwoion.

Ruadanus seu Rodanus ab. Lothrensis, † 585. — April. 5.

1. VITA. *Inc.* Rodanus sanctus filius Birri ex nobili genere natus — *Des.* praemium habet in caelis in conspectu aeterni regis omnipotentis Dei et Dñi N. I. C., cui honor... Amen. [7349

Act. SS. April. II. 382-86; 3ª ed. 379-82 (uno loco omisso); || *Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant.* 319-32.

2. VITA.

Exc. COLGANUS, *Trias thaumat.* 461, XXXIX.

3. VITA. *Inc.* S. Ruadanus de nobilioribus trahens originem — *Des.* praemium habet in caelis in conspectu omnipotentis, cui... Amen.[7350

Cf. HARDY, *Descr. catal.* I. 164-65.

Rudbertus. *Vid.* Rupertus.

Rudericus et Salomon mm. Cordubae, † 857 — Mart. 13.

LIBER APOLOGETICUS MARTYRUM AUCT. EULOGIO. *Inc. prol.* Dum studio promendi martyrum gesta — *Inc.* Egregia beatorum certamina martyrum — *Des.* consummaverunt autem bb. mm. agonem suum III id.

mart. aera DCCCXCV... Amen. — *Inc. epil.* Ecce, patroni mei reverendissimi — *Des.* ubi animus non gerit errandi affectum. [7351

* *Eulogii opera* (*P.L.* CXV. 851-70).

Exc. (pars altera, omisso epilogo, scilicet ea capitula in quibus ipsa Passio Ruderici et Salomonis narrata est) SURIUS, III (1618), 173-75; || TAMAYO, *Mart. hisp.* II. 206-10; || *Act. SS.* Mart. II. 328-31; 3ª ed. 323-26; || HEREDIA DEL RIO (P. M.), *Historia ss. mm. Cordubensium Ruderici et Salomonis* etc. (Romae, 1838), 3-14 (adest epilogus).

Rudesindus ep. Dumiensis, † 977. — Mart. 1.

VITA ET MIRACULA AUCT. STEPHANO ET ORDOINO MONACHIS CELLAE NOVAE. **A.** VITA. **a.** (AUCT. STEPHANO?). *Inc. prol.* Mirabilis Deus in sanctis suis — *Inc.* Rudesindus ex regio genere a proceribus nobilitatis Gallaeciae — *Des.* prope ecclesiam S. Petri in lapideo sarcophago; ubi poscentibus praestantur beneficia... Amen. [7352

Act. SS. Mart. I. 107-10; || MABILLON, *Acta,* V. 524-29; 2ª ed. 517-21; || FLOREZ, XVIII. 378-87; 2ª ed. 374-83.

Exc. *Mon. Portug. hist.* Scr. I (1856), 34-36 in infimis paginis.

b. (AUCT. ORDOINO?). *Inc. prol.* Sicut enim saeculum ab eius primordiis — *Inc.* Igitur b. Rudesindus, Dumiensis ecclesiae ep., clarissimo regum stemmate — *Des. ut* A a. [7353

ANNORUM CALCULUS. *Inc.* Tempus vitae et series — *Des.* accipere meruit. Cuius semper auxilium... Amen. [7354

FORTUNATUS A D. BONAVENTURA, *Comment. de Alcobacensi mss. bibliotheca* (Conimbricae, 1827), 513-25; || *Mon. Portug. hist.* t. c. 34-38.

B. MIRACULA. **I.** (AUCT. STEPHANO?). *Inc.* In tempore namque regis Adefonsi — *Des.* haec, ut ei evenerant, ordine narravit. [7355

II. (AUCT. ORDOINO?). *Inc.* Factum est autem ut quadam die — *Des.* diu ante crepuit medius. Per omnia benedictus Deus... Amen. [7356

III. *Inc.* Cum enim persecutionis asperitate — *Des.* in altera parte transvectus. Per cuncta benedictus Deus... Amen. [Ordonius vitam... haec significavit]. [7357

IV. (AUCT. ORDOINO?). *Inc.* Quia vero longum est scribere omnia... Vir ergo quidam, peccatis exigentibus — *Des.* a monasterio recesserunt. Per omnia benedictus Dñus... Amen. [7358

Act. SS. t. c. 110-18, n. 1-10, 11-20, 21-30, 31-42; || MABILLON, t. c. 530-43; 2ª ed. 522-34 (eadem partitione facta); || FLOREZ, t. c. 388-413; 2ª ed. 384-409 (item); || *Mon. Portug. hist.* t. c. 39-46.

Rudolfus = Rodulfus.

Rufina et Secunda vv. mm. Romae, † 257. — Iul. 10.

1. PASSIO. *Inc.* Rufina et Secunda, duae sorores vv., cives Roma-

nae — *Des.* et fabricavit sepulcrum virginibus Christi. In quo loco beneficia... Amen. Passae sunt... [7359

MOMBRITIUS, II. 243-43v; || *Act. SS.* Iul. III. 30-31. — (Mut.) SURIUS, IV (1573), 158-60; (1579), 156-58; VII (1618), 157-58; VII (1877), 208-11.

2. EPITOMAE.

* ALDHELMUS, *De laude virg.* 44 (*P.L.* LXXXIX. 278-79). — ADO, 10 iul. — * FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, v, 3 (*P.L.* CXXXV. 683-686). — PETRUS DE NAT. VI. 78. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 57-57v. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 90.

Rufinus. *Vid. etiam* Rufus.

Rufinus (ep. Marsorum?) cultus Assisii. — Aug. 11, Iul. 30.

Cum minime liqueat recte dixisse qui duos vel etiam tres huiusmodi sanctos cognomines distinguendos esse censuerunt, omnes libellos, qui de quodam sancto Rufino Assisii culto scripti sunt, hic permixtim recensebimus.

1. PASSIO (SS. RUFINI, CAESIDII ET SOC.). *Inc.* Erat in regione Marsorum Maximiani imp. tempore ep. quidam — *Des.* (*imperfecta*) psalmorum hymnis et orationibus iubilare. [7360

Act. SS. Aug. VI. 662-64.

2. PASSIO (EORUNDEM). *Inc. prol.* Triumphales martyrum laudes et victrices trophaeos — *Inc.* Ea namque tempestate facta est ingens persecutio christianorum — *Des.* et sic in pace sanctas animas reddiderunt Christo Dño, ad laudem... Amen. [7361

Officium de SS. Ruffino et Caesidio atque aliis in Transaquis quiescentibus (Romae, 1552), sign. A.iiv-B.8; || *Act. SS.* t. c. 654-60. — Et vid. infra, 11.

3. PASSIO (EORUNDEM). *Inc.* Temporibus Dagni imp., qui in urbe Amasiae regnabat — *Des.* Denique in ipsa aqua emisit spiritum mense augusto die XI... Amen. [7362

OCTAVIUS A S. FRANCISCO, *Assisiensis ecclesiae prima quatuor luminaria* (Fulginei, 1715), 13-20.

4. PASSIO (EORUNDEM). *Inc. prol.* Omnes ss. martyrum triumphos — *Inc.* Defuncto siquidem Aurelio Alexandro — *Des.* devotione sedula optamus ac petimus, praestante... Amen. [7363

D[I] C[OSTANZO] (G[ius.]), *Disamina degli scrittori e dei monumenti risguardanti S. Rufino vescovo e martire di Asisi* (Asisi, 1797), 426-27.

5. PASSIO (EORUNDEM) AUCT. GEORGIO MON. *Inc. prol. Maurini.* Quidquid etiam ex huius memoriis peritissimus — *Des.* adimplevit. [7364

Exc. (nempe prologus ille solus) DI COSTANZO, t. c. 427-28.

6. CARMEN. *Inc.* Carminibus recinam Ruphini praesulis acta... [7365

Exc. (initium) DI COSTANZO, t. c. 424-26.

7. INVENTIO S. RUFINI SAEC. V IN. *Inc.* Fuit autem cum iam religio

christianitatis — *Des.* Nec mora fuit, cum ibidem basilicam... usque in hodiernum diem, operante Dño... Amen. [7366

OCTAVIUS A S. FRANCISCO, t. c. 29-30; || *Act. SS.* t. c. 815-16.

8. INVENTIO S. RUFINI AN. 1212. *Inc.* In nomine... nos Guido secundus ep... Sicut evenit de thesauris — *Des.* in caelis impetret gratulari; quod nobis praestare dignetur... Amen. [7367

OCTAVIUS A S. FRANCISCO, t. c. 40-42; || *Act. SS.* t. c. 817-18, n. 1-7.

9. MIRACULA S. RUFINI. *Inc. prol.* Cum ad memoriae commendationem... Inde est quod nos Guido secundus ep. — *Inc.* Fuit igitur Assisii vir quidam, natione theutonicus — *Des.* et in se rei testimonium perhibentibus, ad laudem... Amen. [7368

OCTAVIUS A S. FRANCISCO, t. c. 45-46; || *Act. SS.* t. c. 818-24 et 818, n. 8.

10. SERMO S. PETRI DAMIANI (MIRACULA S. RUFINI). *Inc.* Nostis, ff. cc., sicut ex catholicae fidei magistro — *Des.* in mensuram aetatis plenitudinis Christi, qui cum Deo... Amen. [7369

LIPOMANUS, VIII, f. 242-44; || SURIUS, IV (1573), 398-401; (1579), 419-22; VII (1618), 354-56; VII (1877), 566-72; || * *Petri Damiani opera* (ed. CAIETANUS, II. 178-84; || *P.L.* CXLIV. 693-99); || *Act. SS.* Iul. VII. 151-54; 3ª ed. 162-65; || ANGELINI (N.), *Brevi notizie intorno a S. Rufino vescovo e martire...* (Roma, 1862), 41-50; 2ª ed. (Frascati, 1885), 56-63.
EXC. OCTAVIUS A S. FRANCISCO, t. c. 35-37.

11. MIRACULA S. CAESIDII. *Inc.* Post haec venientes christiani sepelierunt corpus b. Caesidii — *Des.* ab oculis mirantium evanuit. [7370

Officium... (1552), sign. B.8-C.iij; || *Act. SS.* Aug. VI. 660-61. — Est haec appendix ad Passionem **2**.

Rufinus conf. cultus Capuae. — Aug. 26.

MIRACULUM SAEC. VII EXTR. **a.** *Inc. prol.* Ad laudem et gloriam Dñi — *Inc.* Temporibus Iustiniani Minoris imp. — *Des.* si non desit fides poscentium, praestante... Amen. [7371

MONACHUS (M.), *Sanctuarium Capuanum* (1630), 42-44; || UGHELLI, VI 368-70; 2ª ed. 307-8; || CAPPELLETTI, *Chiese*, XX. 22-25.

b. *Inc. prol.* Licet omnium sanctorum ven. gesta — *Inc.* Temporibus siquidem nobilissimi Iustiniani — *Des.* reversa est cum gaudio in domum suam, ad laudem... Amen. [7372

Act. SS. Aug. V. 819-20, n. 12-16.

Rufinus et Valerius mm. in agro Suessionensi, sub Diocletiano. — Iun. 14.

1. PASSIO. *Inc.* Eodem tempore sub Diocletiano et Maximiano missus est Rictiovarus — *Des.* ubi pauperibus eleemosynam... porrexerant, praestante Dño... Amen. [7373

Act. SS. Iun. II. 796-97; 3ª ed. III. 285-86. — **Var. lect.** (exemplaris ali-

quantulum diversi, quod tamen iisdem verbis *inc.* et *des.*) *Anal. Boll.* II. 307-8.

2. Passio auct. Paschasio Radberto. *Inc. prol.* Radbertus Corbeiensis ab. Ad memoriam ss. martyrum — *Inc.* Imperantibus Diocletiano et Maximiano augustis, persecutionis procella — *Des.* suffragiis defendant. Passi sunt autem viii kal. iul. [7374

S. Paschasii Radperti opera ed. I. Sirmondus (1618), 1687-1710; ‖ *P.L.* CXX. 1489-1508.

3. Epitomae.

Vinc. Bellov. xiii. 148; ‖ Mombritius, II. 243ᵛ-44. — Petrus de Nat. v. 116. — Marlot (I.), *Metropolis Remensis hist.* I (1666), 73; ‖ *Act. SS.* Iun. II. 796 (3ª ed. III. 284), n. 4.

4. Passio, translationes, miracula. *Inc.* Eodem tempore quo haec sacra virgo — *Des.* sicut voluit, expendisse. [7375

*Flodoardus, *Hist. Rem. eccl.* iv. 52, 53 (ed. I. Heller, in *MG.* Scr. XIII. 598-99); ‖ *Act. SS.* Iun. II. 797-98; 3ª ed. III. 286-87.

Rufus et Respicius. *Vid.* Tryphon et Respicius, 4.

Rufus patricius m. Capuae, saec. I. — Aug. 27.

1. Passio. a. *Inc.* B. Apollinaris apostoli Petri discipulus urbem Ravennae ingressus — *Des.* palmam vitae immarcescibilis adeptus est, largiente Dño... Amen. [7376

De qua *Catal. Brux.* I. 99, 8°.

b. *Inc.* In illo tempore Rufus patricius et consul ducatum habebat Ravennae — *Des.* palmam martyrii adeptus est. Cuius corpus apud Capuam... Amen. [7377

De qua *Anal. Boll.* V. 329, 53°.

2. Epitomae.

Petrus de Nat. vii. 119. — *Brev. Aberdonense,* pars aestiv. Propr. SS. 90, lect. iv-vi.

Rufus et Carponius mm. Capuae, sub Diocletiano.— Aug. 27.

Passio. a. *Inc.* Sub Diocletiano imp. et Maximiano caesare erat persecutio — *Des.* et ultra non surrexit persecutio paganorum. Depositio enim martyrum... Amen. [7378

Act. SS. Aug. VI. 18-19.

b. *Inc.* Sub Diocletiano *etc. ut* a... caesare, cum esset persecutio — *Des.* ac orans spiritum exhalavit. [7379

Monachus (M.), *Sanctuarium Capuanum* (1630), 53-55.

Rufus (*al.* **Rufinus**) vicarius m. Romae, sub Diocletiano. — Nov. 28.

De eo in Passione S. **Chrysogoni**.

LECTIONES. *Inc.* Diocletianus positus in administratione — *Des.* iussus est interire. Passus est autem Romae... [7380

Anal. Boll. VIII. 168-69.

Rumoldus ep. m. cultus Mechliniae, saec. VIII. — Iul. 1.

1. VITA AUCT. THEODORICO AB. S. TRUDONIS. *Inc. prol.* Triumphale et gloria christianorum — *Inc.* Ex hoc numero, ex hoc orbis terrae remotissimo angulo b. R. emicuit — *Des.* ad aeternitatis mereamur scalam pertingere; quod ipse praestare dignetur... Amen. [7381

SURIUS, VII (1581), 563-68; (1586), 179-85; (1618), 24-27; (1877), 13-21; || VARDAEUS (H.), *S. Rumoldi ... acta, martyrium, liturgia antiqua et patria...* Opus posthumum ed. Th. SIRINUS (Lovanii, 1662), 1-11; || *Act. SS.* Iul. I. 241-47; 3ª ed. 215-20. — Aliquando (cf. *Anal. Boll.* XIV. 54, 3°) pro prologo Theodorici praefixus est alter, qui *inc.* " Clementissima humano generi... ". [7382

EXC. BOUQUET, IX. 150.

2. VITA. *Inc. prol. ut in* 1. — *Inc.* Regnavit in regno Scotiae rex quidam — *Des.* α) credite quia accipietis, et fiet vobis. [7383

vel β) Idcirco in laudem huius sancti martyris canitur hoc modo : Plebs Rumoldum veneretur... [7384

De qua *Act. SS.* t. c. 177 sqq. (3ª ed. 158 sqq.), n. 38 sqq., 43 sqq. — Cf. *Anal. Boll.* III. 193, 1° et 2° (des. α); XIV. 54, 2° (des. β).

3. EPITOME.

Brev. Aberdonense, pars aest. Propr. SS. 16ᵛ-17ᵛ.

Rumpharius. *Vid.* Romacharius.

Rumwoldus infans in Anglia, saec. VII (?). — Nov. 1.

1. VITA. *Inc. prol.* Legitur Christi magnalia enarrare — *Inc.* Fuit namque in insula maiori Britannia quidam rex nomine Penda — *Des.* languoribus gravatis sospitatis munus, annuente Dño... Amen. [7385

Act. SS. Nov. I. 685-90.

Est et alius prologus (ed. *ibid.* 685, not. 10), qui *inc.* " Mirabilis Deus in sanctis suis... ". [7386

2. EPITOME. *Inc.* Fuit in Britannia maiori rex quidam nomine Penda — *Des.* languoribus et morbis gravatis sospitatis munus, annuente Dño N. I. C. [7387

CAPGRAVIUS, f. 274ᵛ-78; || *Act. SS.* t. c. 685-90 in inferioribus pagellis.

Ruo... *Vid.* Ro... *vel* Ru...

Rupertus dux, conf. Bingiensis, saec. IX. — Mai 15.

VITA AUCT. S. HILDEGARDE. *Inc.* Nam ut in vera visione video, b. patronus noster R. patre suo orbatus — *Des.* per nos pretio nostro comparavimus. [7388

BUSAEUS (I.), *Hincmari Rhemensis archiep. ... epistolae* etc... (Moguntiae

1602), 361-74 (rescissis duobus locis); || SERARIUS, *Rer. Mogunt.* 293-305; *id.* ed. IOANNIS, I. 187-93 (desunt iidem loci); || SURIUS, V (1618), 218-21 (item); || *Act. SS.* Mai III. 504-8; 3ª ed. 502-5 (item); || *P.L.* CXCVII. 1083-1092 (item); || BRUDER (P.), *St. Rupertus-Büchlein* (Dülmen, [1882]), 182-91 (integra). — Non est haec Vita liber singularis, sed potius pars seu continuatio libelli S. Hildegardis qui dictus est *Explanatio symboli S. Athanasii ad congregationem sororum suarum* (edita est huius libelli pars prior, nempe ipsa Explanatio et prima capitula Vitae S. Ruperti, a I. BLANCKWALT, *S. Hildegardis abb. in Monte S. Roberti ... epistolarum liber,* Coloniae, 1566, 248-72; et inde ipsa Explanatio et primae dumtaxat sententiae Vitae in *Bibl. patr. Lugd.* XXIII. 594-600; || *P.L.* t. c. 1065-82). Busaeus vero, cum Vitam solam ederet, ante prima verba " Nam ut in vera visione... " unam sententiam posuit, quam ex proxime praecedentibus verbis libelli genuini exscripsit, paucis mutatis; hoc vero initium a Busaeo compositum ceteri editores receperunt.

Exc. (ipsi loci a Busaeo ceterisque [praeter Bruder] omissi) PITRA (I. B. card.), *Analecta sacra,* VIII (1882), 490-92, § III. — Vid. *ibid.* 490, § II, paucas **var. lect.**

EPILOGUS. *Inc.* Et quia beatus R., vere beatus — *Des.* Ergo non derelinquite me. [7389

PITRA, t. c. 358-68. — **Var. lect.** ID. *ibid.* 492-93. — Est haec ultima pars libelli de quo supra.

Rupertus ep. Wormatiensis et Salisburgensis, † saec. VIII in. — Mart. 27.

1. GESTA. *Inc.* Tempore Hiltiperhti regis Francorum, anno scilicet regni illius II, sanctus itaque et religiosus conf. — *Des.* et ad confessoris sui dignitatem, cui sit honor... Amen. [7390

MAYER (F. M.), in *Archiv für oester. Gesch.* LXIII (1882), 606-8; || SEPP (B.), *Vita S. Hrodberti primigenia authentica* (Ratisbonae, 1891), 22-35 (col. 1).

2. VITA (LIBELLUS DE CONVERSIONE BAGOARIORUM ET CARANTANORUM, c. 1). *Inc.* Tempore igitur Hildiberti regis Franc., anno scil. regni illius II, honorabilis conf. — *Des.* Ad cuius sepulcrum exuberant... usque in hodiernum diem, per eum qui vivit... Amen. [7391

[FLACIUS ILLYRICUS], *Catalogus testium veritatis...* hac editione emendatior et duplo auctior... cur. S(imone) G(OULART), (Lugduni, 1597), II. 121-123; *id.* (Genevae, 1608), 1037-38; || FREHERUS (M.), *Rerum Bohemicarum antiqui scriptores aliquot* (Hanoviae, 1602), 15-16; || CANISIUS, *Ant. lect.* II, 1. 248-51, et iterum VI, 2. 1139-41; ed. BASNAGE, III, 2. 282-83, et iterum 340-41; || VORBURG, *Hist. rom. germ.* XI (1660), 369-70; || MABILLON, *Acta,* III, 1. 339-40; 2ª ed. 325-26; || HANSIZIUS (M.), *Germania sacra,* II. 35-48; || RESCHIUS, *Annales eccl. Sabionensis,* I. 543-48; || [KLEIMAYRN (Fr. Th. VON)], *Nachrichten vom Zustande der Gegenden und Stadt Juvavia.... bis zur Ankunft des h. Ruperts* (Salzburg, 1784), Diplomatischer Anhang, 7-9; || WATTENBACH (W.), in *MG.* Scr. XI. 4-5; || SEPP, t. c. 25-34 (col. 2); || PAULER G. és SZILÁGYI S., *A Magyar Honfoglalás Kútfői* (Budapest, 1900), 301-3.

Exc. BOUQUET, III. 632-33.

3. Vita. *Inc. prol.* Hodierna festivitas ss. ac bb. patris nostri — *Inc.* Tempore namque Hildiberti regis Franc., anno scil. regni eius II, sanctus conf. — *Des.* α) animam sanctam ferebant ad aeterna gaudia. Cuius autem sacrum corpus *etc. etc...* ad lumen verum I. C. Dñm N., qui vivit... Amen. [7392

vel β) animam sanctam ferebant ad felicitatem aeternam, et sic in pace quievit. Cuius enim fuit laudabilis *etc. etc...* innumeris coruscare miraculis; qui benedictus vivit... Amen. [7393

vel γ) animam sanctam ferebant ad aeternam felicitatem. [7394

Leg. aureae appendix, c. 197, al. 194 (des. γ); || Canisius, *Ant. lect.* VI, 1. 1038-43; ed. Basnage, III, 2. 356-58 (des. α); || Surius, III (1618), 267-68, c. I-X (des. α); || *Act. SS.* Mart. III. 702-4; 3ª ed. 699-701 (des. β; ast clausula α edita est in nota *n*); || Sepp, t. c. 53-59 (des. α). — (**Mut.**) Surius, II (1571), 412-14; (1578), 438-41; III (1875), 532-36.

Inest libellus in eo de quo infra, s. v. **Vitalis** ep. Salisburgensis, 2.

4. Vita rhythmica. *Inc.* Oriundus est equidem ss. de regali prosapia R. — *Des.* ut nos conservet iugiter. [7395

De qua in *Archivo* Pertzii, VI. 170, 183; X. 612; Wattenbach, t. c. 4, lin. 5, 6; *Anal. Boll.* XVII. 52, ad d. 27 („ vitae synopsis „).

5. Vita. *Inc. prol. et Inc. ut in* 3. — *Des.* Cuius sacrum corpus in Vivacensi (*lege :* Iuvavensi) civitate... sepulturae traditum est. [7396

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 264ᵇ-66ᵇ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 49-51ᵛ.

6. Vita. *Inc. prol.* Nobilissimi viri s. Ruperti de sanguine nobilium — *Inc.* S. et religiosus conf. Christi R. ex nobili et regali genere — *Des.* Post haec sacrum corpus in Vivariensi civitate *etc. ut* 5. [7397

Act. SS. t. c. 704-6 (3ª ed. 701-3), omisso prologo, de quo cf. *ibid.* 700 (3ª ed. 697), n. 7; *Anal. Boll.* XIV. 52, 78°.

7. Vita. *Inc.* S. Rudbertus s. Salisburgensis ecclesiae antistes ex regali prosapia — *Des.* ubi tubam praestolantur novissimam. [7398

Canisius, *Ant. lect.* VI, 2. 1107-22; ed. Basnage, III, 2. 319-27; || Colganus, *Acta SS. Hiberniae,* 756-61.

8. Epitome.

Petrus de Nat. appendix, c. 5.

9. Computationes saec. XII de tempore S. Rudberti. **a.** (an. 1129 [et 1132]). *Inc.* Numerum annorum a transitu s. R-i, pro quo interrogas, diffinite scriptum — *Des.* α) ab anno DXLIV dñicae inc. Sunt autem a transitu eius usque in praesentem annum 585 anni. Lotharii IV est regis Saxonis annus. [7399

vel β) ab anno... id est 588 anni. Ipse est annus VII Loth. reg. [7400

Wattenbach, t. c. 15-16, col. 1 (des. α); || Sepp (B.), in *Oberbayerisches Archiv für vaterländische Geschichte,* XLIX (1896), 412-15 (des. α; at in notis tradita est clausula β [= an. 1132]).

Exc. Hansizius, t. c. 50.

b. (AN. 1186). *Inc.* Numerum annorum a transitu s. R-i diffinite scriptum — *Des.* ab anno DCXXIII dñicae inc. Sunt autem a transitu eius usque ad praesentem annum, qui est dñicae inc. MCLXXXVI, anni 563. Ipse est annus XXXV (*al.* XXXVI) regni Friderici imp. [7401

CANISIUS, *Ant. lect.* II, 1. 253-55; et iterum VI, 2. 1171-72; et tertio *ibid.* 1225-26; ed. BASNAGE, III, 2. 284, et iterum 431-32, et tertio 475-76; || WATTENBACH, t. c. 15-16 (col. 2); || SEPP, t. c. 412-15 (simul cum recensione 9 a).

10. DE TEMPORE ET DE TRANSLATIONE S. RUDBERTI AUCT. RUDOLFO (AN. 1165). *Inc.* De tempore b. R-i et de translatione eius — *Des.* quae sic incipit: " Satagendum est. " [7402

WATTENBACH, t. c. 17; || SEPP, t. c. 415-18.

11. TRANSLATIO AN. 773. *Inc.* Octavo kal. oct. translatio s. R-i ep. — *Des.* assumpta die translationis suppleatur. [7403

CANISIUS, *Ant. lect.* VI, 2. 1170-71, et iterum 1221; ed. BASNAGE, III, 2. 284, et iterum 475; || WATTENBACH, t. c. 8, not. 32.

Ruphillus. *Vid.* Rofillus.

Ruricius ep. Uceciensis, saec. VI in.

VITA (ANTIQUA ?). *Inc.* In Gallia Narbonensi erat quidam vir — *Des.* per intercessionem viri sancti. [7404

EXC. DU BOUCHET (J.), *La véritable Origine de la maison royale de France* (1646), preuves, 14-15.

Rusticula seu Marcia abb. Arelate, † 632. — Aug. 11.

VITA AUCT. FLORENTIO PRESB. TRICASTINO (?). *Inc. prol.* Dñae venerabili... Celsae abb... Merito inter omnes virtutes obedientia — *Inc.* Clarissimis igitur orta natalibus — *Des.* largo indulgentiae suae munere iungat, qui cum Patre... Amen. [7405

MABILLON, *Acta*, II. 139-47; 2ª ed. 130-38; || *Act. SS.* Aug. II. 657-64; || KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. IV. 339-51 (quibusdam rescissis).
EXC. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 564-65; || BOUQUET, III. 493-94.

Ruxorius = Luxorius.

Sabas ab. in Palaestina, † 532. — Dec. 5.

1. VITA AUCT. CYRILLO MON. SCYTHOPOLITANO. **a.** *Inc. prol. in Vitam SS. Sabae et Euthymii.* Venerabili... Georgio... Quia mihi, ven. pater, tua praeceptione — *Inc.* Bb. igitur Sabas ortus ex provincia Cappadociae fuit — *Des.* ab Origenistis ereptae sunt. Ego autem iam huic opusculo finem impono. [7406

Exc. (prologus) *Act. SS.* Ian. II. 301-2; 3a ed. 666; || *P.G.* CXIV. 594. — Cf. *Catal. Brux.* II. 391, 9°.

b. (FRAGMENTA ALTERIUS VERSIONIS AUCT. ANASTASIO BIBLIOTHECARIO).

**Syn. II Nic.*, act. I et V (MANSI, *Concil. coll.* XII. 1037-1040, 1041-48; XIII. 182; || *P.L.* CXXIX. 228, 230-32, 363-64).

2. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. I. 29. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 2-2v.

Sabina m. Romae. — Aug. 23.

1. PASSIO (ADIUNCTA PASSIONI S. SERAPIAE). *Inc.* Illustrissima femina Sabina colligens reliquias sanctae... Serapiae — *Des.* magistram fidei suae virginem Christi Serapiam. Passa est autem... [7407

BALUZIUS, *Misc.* II. 113-14 (2a ed. I. 27), c. 10 med.-c. 12; || *Act. SS.* Aug. VI. 503-4, n. 12-15.

2. EPITOMAE.

ADO, 29 aug. — *FLODOARDUS. Vid. infra, **Serapia**, 2. — VINC. BELLOV. XI. 81; || MOMBRITIUS, II. 248. — PETRUS DE NAT. VII. 133. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 78v-80. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 77.

Sabina v. Trecis, sub Aureliano. — Ian. 29.

1. VITA. a. *Inc.* Savinus nobilis et dives in oppido Samon ex amisso patre — *Des.* Quae b. ancilla Dei vixit annos 48 (*al.* 49). Obiit autem in pace sub die IV (*al.* V) kal. febr., regnante... Amen. [7408

Act. SS. Ian. II. 944-46; 3a ed. III. 559-61. — Var. lect. *Catal. Paris.* II. 432-33, 8°.

In quibusdam codd. ita *inc.* " In illo tempore Savinus nobilis ortus in oppido Samon... ". [7409

ADDITAMENTUM. Ego Firminus... non valui intimare. [7410

Catal. Paris. I. 437, 8°.

b. *Inc.* Tempore antiquo erat Savinus quidam — *Des. ut* 1 a. [7411

Cf. *Catal. Brux.* I. 41, 91°.

2. EPITOME. *Inc.* Postquam b. Savinianus supernae patriae desiderio — *Des.* necessaria ministravit. [7412

CAMUZAT, *Promptuarium Tricass.* f. 395-96v; || SURIUS, VIII (1618), 327-28. Alias epitomas vid. infra, s. v. **Sabinianus** m. Trecis (quem tradunt esse fratrem S. Sabinae), 5.

Sabinianus et Potentianus ep. Senonenses et soc. mm., saec. I III. — Dec. 31.

1. APPARITIO S. SAVINIANI AUCT. MONACHO S. PETRI VIVI. a. *Inc. prol.* Investigare divinorum operum gesta — *Inc.* Quidam clericus Odo — *Des.* (*imperfecta vel mutila*) et ignorat cui congregat. [7413

DURU, *Bibl. hist. de l'Yonne*, II. 289-90.

b. *Inc. epist.* Fratrum infimus omnium — *Inc. prol.* Si mens humana — *Inc.* Praefatus liquet (?) s. Savinianus, ecclesiae Senonensis fundator — *Des.* interficiet ultio divina, praestante... Amen. [7414

DURU, t. c. 290-93.

2. PASSIO AUCT. EODEM. *Inc.* Provida dispensatione — *Des.* (*imperfecta vel mutila*) ad percipiendam fidei obedientiam. [7415

DURU, t. c. 293-94.

3. PASSIO AUCT. EODEM. I. *Inc.* In diebus priscis, cum Dñus N. I. C. providae dispensationis actibus — *Des.* enituit per saecula. [7416

II. *Inc.* Post triumphum denique martyrii gloriosissimi Saviniani — *Des.* et humilium orationes exaudiuntur cum s. devotione, praestante... Amen. [7417

DURU, t. c. 294-312; || HÉNAULT (A.-C.), *Origines chrétiennes de la Gaule celtique. Recherches historiques sur la fondation de l'église de Chartres et des églises de Sens, de Troyes et d'Orléans* (Paris-Chartres, 1884), 222-84.

4. PASSIO, TRANSLATIO, MIRACULA. A. PASSIO. *Inc.* Si dignum et salutiferum esse constat — *Des.* et in terris nobis ven. adiutorem exhibuit, praestante Dño... Amen. [7418

DURU, t. c. 313-15. — Cf. infra, 5 A.

B. TRANSLATIO SS. SABINIANI ET POTENTIANI AN. 847 IN MONASTERIUM S. PETRI VIVI ET MIRACULA. I. *Inc.* Bb. igitur martyrum ss. membra — *Des.* perpetuis dapibus saginantur. [7419

II. *Inc.* Dum igitur, ut indicatur supra — *Des.* nihil habet sanguinei cruoris. [7420

III. *Inc.* Ad tantam sollemnitatem — *Des.* esse sollemnis. [7421

MABILLON, *Acta*, VI, 1. 256-58 (2ª ed. 228-29), c. I-IV; || ID. *Annales*, II. 750-51; 2ª ed. 698-99; || DURU, t. c. 315-18; || *P.L.* CXLII. 783-85, c. I-IV.

IV. *Inc.* De lampade vero — *Des.* quos sincera devotione veneramur in terris, qui vivis... Amen. [7422

V. *Inc.* Miserationis Dei — *Des.* quam non separabat. [7423

VI. *Inc.* Igitur sicut et insignis doctor — *Des.* intelligentia. [7424

VII. *Inc.* Frequens visitatio — *Des.* multitudo indicibilis. [7425

VIII. *Inc.* Praeterea ex Milidunensi — *Des.* mart. patrocinio. [7426

MABILLON, *Acta*, VI, 1. 258-59 (2ª ed. 229-31), c. V-IX (quibusdam rescissis); || *P.L.* t. c. 785-88, c. V-IX (item); || DURU, t. c. 318-23.

IX. *Inc.* Pervigil providentia — *Des.* suspendio suspensi. [7427

De quo *Catal. Paris.* II. 331, 4° (" De quatuor... ").

5. PASSIO, TRANSLATIO, MIRACULA. A. PASSIO. *Inc. et des. ut* 4 A. [7428

Catal. Paris. II. 340-42, c. 1-4. Eadem omnino atque Passio 4 A; sed *des.* " adiutorem exhibuit ", omissa clausula " praestante... Amen ".

B. TRANSLATIO S. POTENTIANI SAEC. IX IN MONASTERIUM IOTRENSE ET

MIRACULA. *Inc.* Denique longo iam tempore evoluto — *Des.* cuius precibus hoc obtinuerit, civibus nuntiavit. [7429

Catal. Paris. II. 342-49, c. 5-30.

Exc. MABILLON, *Acta*, IV, 2. 578; 2ª ed. 587; || *P.L.* t. c. 779-80, not. 3. — ID. *Annales*, II. 751-52; 2ª ed. 699.

6. HOMELIA. *Inc.* In illo tempore designavit... Huius s. evangelii lectione intimatur — *Des.* (*mutila?*) Superest nobis Aldricus... administrator industrius. [7430

DURU, t. c. 323-28.

7. PASSIO. *Inc. prol.* In suis quidem rhetoricis Marcus refert — *Inc.* Igitur post gloriosum Christi de morte triumphum — *Des.* unius agelli contegerent et rudera. [7431

DURU, t. c. 328-39.

Exc. HÉNAULT, t. c. 286-88.

8. PASSIO. *Inc.* Patet (*al.* Pateant) fidelium mentibus omnem hominem — *Des.* unius praedii concluderet locus. [7432

APPENDIX (DE TRANSLATIONE). α) *Inc.* O quam sacratissimus hic ager — *Des.* indigentibus et necessariis... Amen. [7433

DURU, t. c. 339-54. — **Additamentum** (post ultima verba pag. 341 apud DURU) *Catal. Paris.* III. 353, 48°, *a*; || DUCHESNE (L.), *Fastes épiscopaux de l'ancienne Gaule*, II (1900), 408, not. 2.

vel β) *Inc.* Horum interea cineres — *Des. ut* 4 B, IV. [7434

Cf. *Catal. Paris.* III, 353, 48°, *b*.

9. PASSIO. *Inc.* Inter bb. et gloriosos Dñi Salvatoris fideles — *Des.* enituit per saecula gloriosus. [7435

BOUVIER (H.), *Histoire de Saint-Pierre-le-Vif* (= BULLETIN DE LA SOCIÉTÉ DES SCIENCES... DE L'YONNE, XLV. 1891, I) 204-10; || NARBEY, *Supplément aux Acta SS.* I. 83-87.

10. EXERCITIUNCULAE DE GESTIS S. SAVINIANI. I. (EPITOME PASSIONIS ET TRANSLATIONIS AN. 847). *Inc.* Magnificum ac rationabile instat — *Des.* nostris declarare obtutibus. [7436

II. (TRANSLATIONES ET MIRACULA SAEC. X ET XI). *Inc.* Tempore quo Senonensium archipraesulatus Willelmus fruebatur apice — *Des.* reddidit Deo debitum patris nostri Adae. [7437

MABILLON, *Acta*, VI, 1. 259-66; 2ª ed. 231-37 (sola pars II); || *P.L.* CXLII. 788-800 (item); || DURU, t. c. 354-56 (pars I) et 356-72 (pars II).

Exc. BOUQUET, IX. 134-35.

11. EPITOME.

VINC. BELLOV. X. 41; || MOMBRITIUS, II. 246ᵛ-47. — PETRUS DE NAT. II. 25. — NARBEY, t. c. 81-82.

Sabinianus m. Trecis, sub Aureliano. — Ian. 29.

1. PASSIO. — *Inc.* Tempore illo cum esset s. Savinianus in Samon

civitate — *Des.* vitam non deposuit sed mutavit. Acta sunt haec sub Aureliano imp. IX kal. febr., regnante Dño....Amen. [7438

Act. SS. Ian. II. 939-41; 3a ed. III. 554-56.

2. PASSIO. *Inc.* B. Savinianus, Christi m. ven. in Samo civitate Graeciae... ortus fuit. — *Des.* meruit adipisci s. martyris in caelo consortium, adiuvante Dño... Amen. [7439

CAMUZAT, *Promptuarium Tricass.* f. 384v-91v; || *Act. SS.* Ian. II. 941-44; 3a ed. III. 556-59.

3. PASSIO. *Inc. prol.* Sanctum et ven. triumphum b. S-i notificaturus. — *Inc.* Fuit igitur oriundus in Samo civitate — *Des. ut* 2. [7440

Anal. Boll. IV. 140-56.

4. PASSIO. *Inc.* S. Savinianus nobili prosapia ortus a Samo civitate. — *Des.* super tumulum eius aedificavit ecclesiam in nomine ipsius, ad laudem... Amen. [7441

De qua *Catal. Brux.* II. 292, 63°.

5. EPITOMAE (PASSIONIS SS. SABINIANI ET SABINAE).

a. VINC. BELLOV. XII. 105-7; || MOMBRITIUS, II. 247-47v.

b. *Inc.* Savinianus et Savina fuerunt filii Savini. — *Des.* honorifice eam sepelierunt. Hac quoque die... decollata est. [7442

Leg. aurea, c. 127 (122); || HORSTMANN (C.), *Sammlung altenglischer Legenden* (Heilbronn, 1878), 93-97.

c. PETRUS DE NAT. VII. 134.

Sabinus ep. Assisiensis m. Spoleti. *Vid.* **Sabinus** m. Spoleti.

Sabinus et Cyprianus Brixienses. *Vid.* **Sabinus et Cyprianus** mm. in agro Pictavensi.

Sabinus ep. Canusinus, saec. VI med. — Febr. 9.

1. NARRATIO GREGORII MAGNI.

* GREG. MAGNUS, *Dial.* II. 15; III. 5 (*P.L.* LXVI. 162; LXXVII. 225-28). — Inde PETRUS DE NAT. III. 133.

2. VITA, INVENTIO ET TRANSLATIO. *Inc. prol.* Voluntati tuae parere, summe pontifex, cupio. — *Inc.* Iustiniano igitur Augusto regnante, cuius temporibus (*al.* Regnante Iustiniano augusto, sancti viri). — *Des.* faciat permanere. Haec principante viro gloriosissimo Hermerich prole Grimoald scripta sunt... Amen. [7443

Act. SS. Febr. II. 323-28; 3a ed. 324-29; || UGHELLI, VII. 838-49; 2a ed. 594-600. — (ut. paululum, ut videtur) [SILICEUS (F.)], [*Acta S. Sabini ep. Canusini*] (Bononiae, 1623) [non vidimus]; || TORTORA (A. A.), *Relatio status s. primatialis ecclesiae Canusinae* (Romae, 1758), 30-38.

EXC. GIOVENE (I. M.), *Kalendaria vetera mss.* (Neapoli, 1828), 86-88, 123-130. — WAITZ (G.), in *MG.* Scr. rer. langob. 586-89.

3. CARMEN AUCT. IOHANNE ARCHIDIAC. BARENSI. *Inc.* Summe pater, modicas tibi quas nunc fundimus odas. — *Des.* Spirituique simul, qui Deus unus. Amen. [7444

Act. SS. t. c. 328-29; 3ª ed. 329-30.

4. INVENTIO ALTERA (AN. 1091), AUCT. EODEM. *Inc.* Temporibus Ursonis archiep., qui prius. — *Des.* Oportet ergo nos modis omnibus, quibus possumus... Amen. [7445

BARONIUS, *Annales*, an. 1091, XVII-XXII; || *Act. SS.* t. c. 329-31; 3ª ed. 330-331; || UGHELLI, VII. 851-52, 860-61; 2ª ed. 605, 610-11 (om. ultimo cap.); || TORTORA, t. c. 246-48.

Sabinus ep. Faventinus m. Spoleti. *Vid.* **Sabinus** m. Spoleti.

Sabinus mon. in Levitania, saec. V (?) — Oct. 9.

1. VITA. *Inc. prol.* Beati incitantur animi — *Inc.* Igitur bb. Savinus de Barcinone. — *Des.* etsi migratum, non mortuum. [7446

LABBE, *Bibl. mss.* II. 666-67; || *Act. SS.* Oct. IV. 1004-5.

Sabinus et **Cyprianus** mm. in agro Pictavensi, saec. V med. (?) — Iul. 11.

1. PASSIO AUCT. PSEUDO-ASCLEPIO ET PSEUDO-VALERIO PRESBYTERIS. *Inc. prol.* Sanctissimo praesulum... Sancte pater, quae digna sunt imitari. — *Inc.* Anno inc. dñicae CCCCLVIII Laditio et Maximo. — *Des.* aegroti vero corpore mundantur, praestante... Amen. [7447

Act. SS. Iul. III. 193-98; 3ª ed. 184-89.

2, PASSIO AUCT. GAUSBERTO AB. *Inc. prol.* Ecclesiasticae scientiae doctrinis ad purum... Quorundam Christi athlctarnm... [7448

(Solus prologus) MARTENE et DURAND, *Thes. nov. anecd.* I. 151.

3. EPITOME. *Inc.* Anno Dñi CCCCLVIII S. et C. fratres e civitate Brixia. — *Des.* interiit in iisdem partibus misere. [7449

LABBE, *Bibl. mss.* II. 665.

4. TRANSLATIO SAEC. IX IN., AUCT. AIMOINO MON. *Inc. prol.* Vere crediderim hoc tam parvum. — *Inc.* Ea sane tempestate qua Wandalorum populatio. — *Des.* gloriam vitamque conferat sempiternam in saec. saec. Amen. [7450

MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* VI. 805-10; || *P.L.* CXXVI. 1051-56.

Sabinus ep. Placentinus, saec. IV extr. — Ian. 17, Dec. 10.

*GREG. MAGNUS, III. 10 (*P.L.* LXXVII. 256-57). — PETRUS DE NAT. I. 59.
Revelatio B. Savini = *Inventio S. Antonini* (vid. **Antoninus** m. Placentiae, **a**).

Sabinus ep. et soc. mm. Spoleti, sub Maximiano. — Dec. 7, 30.

1. PASSIO. a. *Inc.* Maximiano augusto XV kal. mai in circo maximo.— *Des.* α) Cuius corpus collegit... et sepelivit... sub die VII id. dec.; ubi praestantur beneficia sanctorum usque in hodiernum diem. [7451

vel β) Cuius *etc. ut* α... VII id. dec. In quo loco exuberant beneficia... Caeci illuminantur... daemones effugantur, ad laudem... Amen. [7452

vel γ) Cuius *etc. ut* α... VII id. dec., regnante Dño... Amen. [7453

BALUZIUS, *Misc.* I. 47-55; 2ª ed. 12-14 (des. β); || OCTAVIUS A S. FRANCISCO, *Assisiensis ecclesiae prima quatuor luminaria* (Fulginei, 1715), 64-68 (des. γ); || AZEVEDO (Emm. de), *Vetus missale Romanum monasticum Lateranense* (Romae, 1754), 467-77 (des. α et β). — **Var. lect.** *Catal. Brux.* I. 121, 68°.

Exc. *Act. SS.* Ian. II. 1028 (3ª ed. III. 642-43), n. 3-5. — *Ibid.* April. II. 541-42 (3ª ed. 538-39), n. 2-4.

b. *Inc.* Maximiano regimine imperiali regno romano praesidente, pagani ei suggesserunt. — *Des. ut* 1 a, α. [7454

De qua *Anal. Boll.* I. 501, 59°.

2. EPITOMAE.

ADO, 30 dec. — * FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, VIII. 13 (*P.L.* CXXXV. 739-40). — VINC. BELLOV. XIII. 55, 56. — PETRUS DE NAT. II. 19.

3. PASSIO ET TRANSLATIONES BINAE (NARRATIO ANTIQUA ?). *Inc.* Saeviente adhuc tyrannorum rabie. — *Des.* ubi in sepulcro ex candido marmore facto quiescit et miraculis claret. Deo gratias. [7455

CAPPELLETTI, *Chiese*, V. 79-88.

Sacerdos ep. Lemovicensis, saec. VIII in., *al.* VI in. — Mai 15.

1. VITA, TRANSLATIO, MIRACULA AUCT. HUGONE DE S. MARIA, MON. FLORIACENSI. *Inc. prol.* Antiquam seriem vitae — *Des.* non metuo. [7456

I. VITA. *Inc.* Gloriosus praesul et cunctis in orbe — *Des.* multa fiunt miracula, praestante Dño... Amen. [7457

II. TRANSLATIO. *Inc.* Optimo imp. Carolo Magno imperialia sceptra tenente — *Des.* fideliter explicavimus. [7458

III. MIRACULA. *Inc.* Recenti tempore, quo in praedicta S. Salvatoris ecclesia — *Des.* et facit visibiliter cottidie incessanter; quod et quaesumus faciat, ad laudem... Amen. [7459

Act. SS. Mai VII. 593 (3ª ed. 584) [prologus], et *ibid.* Mai II. 14-22 (3ª ed. 15-22), n. 1-20, 21-23, 24-44 [partes I, II, III]; || *P.L.* CLXIII. 979-1004.

Exc. BOUQUET, III. 382; V. 479.

2. CHRONICA (" ad confirmandam seriem Vitae S. Sacerdotis collecta ") AUCT. EODEM. *Inc. prol.* Igitur ab Octaviano augusto exordium narrationis — *Inc.* Mundi anno quinquies millesimo CCCCVII — *Des.* privilegio suae sanctitatis munivit feliciter. [7460

Exc. Couderc (C.), in *Bibliothèque de l'École des chartes*, LIV (1893), 471-74.

3. Epitome Vitae 1 auct. Bernardo Guidonis. I. Vita. *Inc.* B. Sacerdos nomine, xxix post b. Martialem — *Des.* miracula sunt patrata. [7461

II. *Inc.* Regnante et imperante Karolo Magno — *Des.* nec etiam dñicae inc. annus annotatus. [7462

Baluzius (St.), *Disquisitio seculi quo vixit S. Sacerdos ep. Lemov.* (Tutellae Lemovicum, 1655), 13-18; || Labbe, *Bibl. mss.* II. 661-665.
Exc. (pars ii) Duchesne, *Hist. Franc. scr.* III. 385.

Salaberga abb. Laudunensis, † cca. 665. — Sept. 22.

1. Vita. *Inc. prol.* Dño eximio (*al. om.* Dño ex.) in infulis... Omotario papae... Iussionibus vestris, o ven. decus parentum — *Inc.* Igitur Salaberga in suburbano Leucorum oppido — *Des.* ad cuius polyandrum clarae post obitum patuerunt virtutes. [7463

Guiberti de Novigento opera, ed. L. D'Achery (Paris. 1651), 679-86; || Mabillon, *Acta*, II. 422-32; 2ª ed. 404-414; || *Act. SS.* Sept. VI. 521-29.
Exc. Duchesne, *Hist. Franc. scr.* I. 647-50. — Bouquet, III. 605-7. — Grandidier, *Hist. d'Alsace*, II, pièces justif. 86-87.

2. Vita. *Inc. prol. I.* Magnum et satis utile sui laboris emolumentum — *Inc. prol. II.* Historiam b. matris S-ae posterorum notitiae tradituri — *Inc.* B. ac ven. mater Salaberga Gunduino patre — *Des.* (*imperfecta ?*) reliquas, prout Dñus donaverit, annotabimus excipientes pauca de pluribus. [7464

Exc. Mabillon, t. c. 421-22 (2ª ed. 403-4), n. 4, et passim inter annotata ad Vitam **1**. — *Act. SS.* t. c. 517, n. 8.

3. Epitomae.

Vinc. Bellov. xxiv. 30. — Petrus de Nat. viii. 114.

Salome (Maria). *Vid.* **Maria Salome.**

Salome et Iudith reclusae Altahenses, saec. XI/XII. — Iun. 29.

Vita. *Inc.* Ad supernae visionem pacis — *Des.* uno in loco requiescunt in Christo I. Dño N., cui sit laus... Amen. [7465

Act. SS. Iun. V. 493-98; 3ª ed. VII. 452-56.
Exc. Holder-Egger (O.), in *MG.* Scr. XV. 847.

Salomea regina Haliciensis, Ord. S. Clarae, † 1268. — Nov. 17.

Vita et miracula auct. Stanislao Ord. Min. *Inc. prol.* Gloriosus Deus in sanctis suis — *Inc.* Haec enim s. Salomea natione fuit <Polona> — *Des.* (*mutila*) et fratri Stanislao confessori suo et aliis. Sub anno Dñi mcclxxiii... filiaster Laurentii habebat. [7466

Kętrzyński (W.), in *Mon. Pol. hist.* IV. 776-96.

Salomon rex Britanniae Armoricae, † 874. — Iun. 25.

LEGENDA.

EXC. LOBINEAU (G. A.), *Hist. de Bretagne*, II (1707), 56-57; || MORICE, *Mém. hist. Bretagne*, I (1742), 298.

Salsa v. m. Tipasitana, saec. III extr./IV in. — Mai 20, Oct. 10.

PASSIO. *Inc. prol.* Illustres tituli triumphalium passionum — *Inc.* Fuit namque gloriosissima feminarum Tipasitanae urbis indigena — *Des.* cum laudibus celebrandum, per Dñm... Amen. [7467

Catal. Paris. I. 344-52. — **Emendationes.** DUCHESNE (L.), apud GSELL (St.), *Recherches archéologiques en Algérie* (Paris, 1893), 3-7 passim; 17, not. 1; cf. 1, not. 2.

Salvius ep. Albigensis, † 584. — Sept. 10.

VITA (EX GREGORIO TURON.). **a.** *Inc.* Licet (*al. add.* meum) sit studium historiam prosequi — *Des.* libertati pristinae restauravit. Multaque de hoc viro bona audivi; sed... [7468

* GREG. TURON. *Hist. Franc.* VII, 1. — Cf. *Catal. Paris.* I. 65, 2°; II. 563.

b. *Inc. ut* a. — *Des.* duo filii regis quos superius mortuos scripsimus (*al.* superius nominati) obierunt, regnante... Amen. [7469

* GREG. TURON. *Hist. Franc.* VII. 1; V. 44 et 50 (al. 45 et 51). — Cf. BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, I. 295, XLII; 341, XXI, etc.; *Catal. Paris.* I. 336, 25°; II. 220, 64°, etc.

Salvius ep. Ambianensis, saec. VII in. — Ian. 11.

1. VITA. *Inc.* Regnanti Deo et salvatori nostro I. C... sit honor et gloria, qui post — *Des.* Monasteriolo vico translatum ibique... exornatum; ubi meritis eius obtinentibus... Amen. [7470

Act. SS. Ian. I. 704-6.

EXC. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 686-87. — BOUQUET, III. 620. — NARBEY, *Supplément aux Acta SS.* I. 511.

2. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XVII. 90. — PETRUS DE NAT. II. 65.

3. TRANSLATIO (SS. SALVII, INGAUDI ET VULFLAGII) AN. 1435. *Inc.* Universis praesentes litteras... Iohannes... ep. Rosensis. Notum facimus per praesentes... [7471

Act. SS. Oct. XIII. 4-5, n. 7.

Salvius ep. (Engolismensis?) et **Superius** mm. prope Valencenas, saec. VIII. — Iun. 26.

1. PASSIO, TRANSLATIO, MIRACULA. *Inc. prol.* Christo igitur donante et universali ecclesia — *Inc.* Igitur regnante in perpetuum Dño... Iesu Christo, tempore gloriosissimi ducis Francorum Karoli — *Des.* Christo mirificante sanctum suum recipiunt. — *Inc. epil.* Nos itaque, ff., qui

gesta vel vitam — *Des.* ac sanctorum suorum agminibus clementer consociat. Ipsi honor... Amen. [7472

IACOBI DE GUISIA *Annales Hannoniae,* XIII. 25-34 (ed. FORTIA, IX. 104-152); || *Act. SS.* Iun. V. 198-204; 3a ed. VII. 175-80.

EXC. BOUQUET, III. 646-48.

Aliquando (cf. *Catal. Paris.* III. 93, 2°) huic libello praefixa est narratio compilata praesertim ex his quae de alio Salvio, Albigensi nempe, refert Gregorius Turonensis. Quae narratio *inc.* " Temporibus Hilperici regis erat vir ven. bb. S. „ — et *des.* " optans sibi martyrium semper a Dño „. [7473

PROLOGUS. Quamvis merita sanctorum apud Omnipotentem... [7474

De quo *Anal. Boll.* XIV. 82, 14°.

2. PASSIO ETC. *Inc.* Regnante in perpetuum Dño... Iesu Christo, memorabilis pontifex... Salvius temporibus regis Francorum Karoli — *Des.* sed ea memorare praesentis temporis non est. Per omnia laus... Amen. [7475

Anal. Boll. II. 308-11 (deest ultima pars, quae suppleta est *Catal. Brux.* II. 294-95, 88°).

3. PASSIO ETC. AUCT. PHILIPPO HARVENGIO. *Inc. prol.* Dño Hugoni... Petit a me vestra dilectio — *Inc.* B. itaque Salvius, sicut indicio veridicae cognovi relationis — *Des.* impari claritate. Quod conferre nec differre dignetur Deus... [7476

D. Philippi abbatis Bonae-Spei opera, ed. N. CHAMART (Duaci, 1621), 752-759; || *P.L.* CCIII. 1311-26.

4. EPITOME.

VINC. BELLOV. XXV. 23, 24.

Samonas, Gurias et Abibus mm. Edessae, † 306. — Nov. 15.

1. PASSIO. *Inc. prol.* Carissimi, nunc tempus opportunitatis est — *Inc.* In diebus pretiosissimi Conae ep. Edessae civitatis — *Des.* Et ego Theophilus scriptor... conscripsique omnia cum veritate in gloria eiusdem Dñi... Amen. [7477

EXC. *Catal. Paris.* III. 58-59; cf. 56, 74°.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. X. 88.

Samson ep., abbas Dolensis, saec. VI († cca. 565 ?). — Iul. 28.

1. VITA, libris 2. *Inc. prol. ad Tigerinomalum ep.* Religiosorum memoria compulsus — *Inc. lib. I.* Igitur s. Samson Demetiana patria — *Des.* signis, quae cottidie per eum Deus facit. Amen. [7478

Inc. prol. Regnante perenniter Dño N. I. C. — *Inc. lib. II.* Eia iam, ff. cc., tanti ac talis viri Samsonis effamatam conversationem — *Des.* prospero cursu pergere valeatis, regnante... Amen. [7479

MABILLON, *Acta,* I. 165-85; 2a ed. 154-73; || *Act. SS.* Iul. VI. 573-91.

Exc. Bouquet, III. 433-35. — Morice, *Mém. hist. Bretagne*, I. 194-96. — La Borderie (A. Le Moyne de), *Histoire de Bretagne*, I (1896), 561 (ex cod.).

2. Vita, libris 2. **a.** *Inc. prol. metricus I.* Omnipotens caeli rector — *Des.* designent verba loquelis. [7480

Inc. lib. I. Igitur inter alia s. Samsonis mirifica gesta — *Des.* hoc miraculum in tota regione illa innotuit. [7481

Inc. prol. metricus II. Magne Deus, caeli factor — *Des.* Quippe suam numquam mercedem perdet amoenam. [7482

Inc. lib. II. Recepto itaque consobrino suo — *Des.* Et nos modo sine dubio scimus quod ille intercessor erit... Amen. [7483

Inc. epilogus metricus. Ante diem mortis Samson venerandus in orbe — *Des.* Quae tibi pauper et insipiens praesento, beate. [7484

Plaine (Fr.), in *Anal. Boll.* VI. 79-80, 82-150 (deest epilogus, qui editus est *Anal. Boll.* XII. 56-57; deest et in prologo metrico II unus versiculus, quem supplevit La Borderie, t. c. 562).
Exc. La Borderie, t. c. 264, 562-63.

b. (Epitome). *Inc. sine prol. ut lib. I in* 2 a. — *Des.* (*sine epil.*) *ut lib. II in* 2 a. [7485

Bosco (Io. a), *Bibl. Floriac.* I. 464-84; || Surius, VII (1618), 338-42. — Cf. etiam *Catal. Paris.* I. 296, 34°; II. 471, 9°; III. 126, 9°; 319, 21°, etc.

3. Vita auct. Balderico ep. Dolensi, libris 2. *Inc. prol.* Cum olim gentilium philosophos meminerimus — *Inc. lib. I.* B. igitur S. ex provincia, quae Demetia nuncupatur, exortus — *Des.* secundum opus summo diluculo, Spiritu sancto duce, aggrediamur. — *Inc. prol.* Quoniam ad ea inquirenda quae Deus — *Inc. lib. II.* Bb. Samson, ut praelibatum est, monitu angelico navem — *Des.* et Doli suo in monasterio... collocata est. Migravit autem... Amen. [7486

Exc. Plaine, t. c. 80-82 (prologus), et subinde in notis ad Vitam **2 a**.

4. Epitomae.

The Liber Landavensis, ed. W. J. Rees (1840), 8-25; || *The Text of the Book of Llan Dâv*, ed. J. G. Evans (1893), 6-24. — Vinc. Bellov. xxii. 105-113. — Capgravius, f. 276-78. — Petrus de Nat. vi. 150.

Sanator. *Vid.* Senator.

Sancti utriusque testamenti. *Vid.* Patrum Vitae, E.

Sanctianus et soc. mm. Senonenses sub Aureliano. — Sept. 6.

Passio. *Inc. prol.* Qui aliquid utile vel honestum — *Inc.* Hic denique gratiosus m. aetate florens iuvenili — *Des.* vocatur usque in praesens locus ipse Sanceias... [7487

Act. SS. Sept. II. 670-72 (paucis in fine omissis).

Sanctinus et Antoninus (episcopi Meldenses), saec. I/III. — Mai 22, Sept. 22, Oct. 11, 12.

1. Vita. *Inc.* S. areopagites Dionysius egregia Pauli apost. praedicatione — *Des.* Cui Antoninus in episcopatu successit et... migravit ad Dñm, cui est honor... Amen. [7488

*Haec est altera pars epistulae Hincmari ad Carolum Calvum de S. Dionysio etc. (vid. supra, **Dionysius** ep. Paris. **7**; || *Act. SS.* Oct. V. 587-88, n. 9-13). — Cf. *Catal. Brux.* II, 2. 8°; *Catal. Paris.* I. 273, 8°, etc. etc.

2. Epitomae Vitae 1.

Vinc. Bellov. xi. 22. — Narbey, *Supplément aux Acta SS.* I. 210-11. — Id. *ibid.* 213. — Petrus de Nat. viii. 108. — Vid. etiam *Act. SS.* t. c. 602, n. 66.

Sanctulus presb. in Nursiae provincia, saec. VI. — Dec. 15.

*Greg. Magnus, *Dial.* iii. 37 (*P.L.* LXXVII. 305-16). — Petrus de Nat. xi. 104.

Sapientia (Sophia) m. Romae. *Vid.* **Fides, Spes, Caritas.**

Saturnina v. m. — Mai 20.

Passio. *Inc. prol.* Supernae sublimitas pietatis — *Inc.* Igitur cum iam perfecti sermonis — *Des.* quod est benedictum in saec. saec. Amen. Passa est xiii kal. iun. virgo ven. in loco Sancto sub Matroculo carnifice... [7489

Est haec ipsa passio 1 S. **Benedictae** v. m., paucis mutatis. Cf. *Act. SS.* Mai V. 176*-77* (3a ed. 8*-9*), n. 8, 9; Oct. IV. 219 (3a ed. 218), n. 30.

Saturninus m. Calaritanus, sub Diocletiano. — Oct. 30.

1. Passio. *Inc. prol.* Ad laudem et gloriam Dñi N. I. C., qui est corona — *Inc.* B. igitur Saturn<in>us nobilibus et christianis — *Des.* cum martyrii palma pervenisti, ad laudem... Amen. [7490

Act. SS. Oct. XIII. 306-7.

2. Passio. *Inc.* Anno xx imperii Diocletiani et Maximiani et consulatus eorum ii — *Des.* Deum omnipotentem collaudans, cui est honor... Amen. [7491

Mombritius, II. 248-49.
Exc. *Act. SS.* t. c. 297-98, n. 6; 300, n. 16.

Saturninus, Felix, Dativus, Ampelius et soc. mm. Carthagine, sub Diocletiano. — Febr. 11.

Passio. *Inc. prol.* Qui religionis sanctissimae fide (*al.* Qui religione sacra praeditus) exsultat — *Inc.* Temporibus namque Diocletiani et Maximiani bellum diabolus christianis indixit — *Des.* ad siderea regna cum palma martyrii migraverunt, praestante... Amen. [7492

SURIUS, I (1570), 949-56; || BARONIUS, *Annales*, an. 303, XXXV-LXXI; || BALUZIUS, *Misc.* II. 56-76; 2ª ed. I. 14-18; || GALLANDIUS, V. 515-21; || *P.L.* VIII. 689-703.

(Rescissis ultimis capitulis) SURIUS, I (1576), 981-86; II (1618), 114-17; II (1875), 290-99; || *Act. SS.* Febr. I. 515-19; || RUINART (1689), 409-19; (1713), 382-90; (1731), 338-46; (1802), II. 378-96; (1859), 414-22 (om. prol.); || GALLANDIUS, V. 521-25 (om. prol.); || *P.L.* VIII. 705-15 (om. prol.).

(Sola ultima capitula) [PAULINUS (C.)], *S. Optati Milevitani opera cum observationibus Gabrielis Albaspinaei* (Paris. 1631), 290-93.

Saturninus et Sisinnius mm. Romae, sub Maximiano. — Nov. 29.

1. PASSIO. a. *Inc.* Tempore quo Maximianus augustus rediens de partibus Africae — *Des.* capite sunt truncati. Quorum corpora collegit Thrason una cum b. Iohanne presb., et sepelierunt (*al.* sepelivit)... sub die III kal. dec., regnante Dño (*al.* ad laudem...) Amen. [7493

Desumpta ex priore parte Passionis 2 S. **Marcelli** papae. Cf. *Catal. Brux.* II. 16, 24°; *Catal. Paris.* I. 342, 77°; II. 20, 25°, etc. etc.

b. *Inc.* Tempore Maximiani christiani maximam persecutionem perpessi sunt — *Des.* Quorum corpora cum Iohanne presbytero colligens Thrason... sepelivit... sub die III kal. dec. [7494

Cf. *Anal. Boll.* V. 340, 50°.

2. EPITOMAE.

ADO, 29 nov. — VINC. BELLOV. XIII. 99, 100. — PETRUS DE NAT. I. 4.

Saturninus ep. Tolosanus, † med. saec. III. — Nov. 29.

1. PASSIO. a. *Inc. prol.* Si eorum virorum beatissimas passiones debita admiratione veneramur — *Inc. pars I.* Tempore illo, quo post corporeum Salvatoris Dñi N. I. C. adventum — *Des.* et eriperent etiam ipsam tenuem sepulturam (Gratias Deo... Amen). [7495

Inc. pars II. Mansit aliquamdiu sub vili caespite — *Des.* in suis se intelligit honorari, qui est benedictus in saec. saec. Amen. [7496

SURIUS, VI (1575), 612-15; (1581), 690-92; XI (1618), 650-51; XI (1880), 740-44 (paucis mut.); || CHIFFLETIUS (P. F.), *Dissertationes tres : De uno Dionysio...* (Paris. 1676), 107-19; || RUINART (1689), 109-13; (1713), 129-33; (1731), 109-12; (1802), I. 300-308; (1859), 177-80; || DEVIC et VAISSETE, *Hist. du Languedoc*, éd. Privat, II (1875), preuves, 29-34.

EXC. CATEL (G.), *Histoire des comtes de Tolose* (Tolose, 1623), 171-72. — BOSQUET (Fr.), *Eccl. gall. hist.* II. 89. — MACEDA (M. J. DE), *Actas sinceras... de los sanctos Saturnino, Honesto y Fermin* (Madrid, 1798), 269-74; || ID. *De celeri propagatione evangelii in universo mundo* (Bononiae, 1798), 51-53. — PIOLIN (P.), *Histoire de l'église du Mans*, I (Paris, 1851), LXVII.

b. *Inc. prol. ut in* 1 a. — *Inc.* Tempore illo quo post corporeum Salvatoris adventum — *Des.* non tam sepelire quam abscondere viderentur. Dñus autem suscepit martyrem in pace... Amen. [7497

In codicibus non paucis sequitur narratio 1 a, II.

Maceda, *Actas*, 243-69; || Id. *De celeri propag.* 27-49; || Salmon (Ch.), *Hist. de S. Firmin* (Arras-Amiens, 1861), 411-20; || La Fuente (Vic. de), *Hist. eccl. de España*, 2ª ed. I (1873), 314-21.

Exc. Piolin, t. c. lxvii-lxviii. — Latou (M.), *Vie de S. Saturnin...* (Toulouse, 1864), 269-92 passim (compilavit hanc narrationem ipse editor ex libellis aliis, quorum locos ad verbum exscriptos pro suo arbitrio simul composuit. Usus est nempe maxime Passionibus S. Saturnini **1b** ac **6**, et Passione S. Firmini Ambianensis ep., tum etiam subinde Vita S. Mariae Magdalenae perperam adscripta Hrabano, Vita 4 S. Frontonis Petragoricensis et Vita S. Papuli).

c. *Inc.* (*sine prol.*). Tempore illo, quo post corporeum Dñi salvatoris adventum — *Des.* Unde tamen... translatum, consonis nunc... populorum votis colitur in honorem Dñi... Amen. [7498

Arbellot, *Étude sur les origines chrétiennes de la Gaule. I. S. Denys de Paris* (Paris, 1880), 12-15.

d. *Inc. prol. et Inc. ut in* 1 a. — *Des.* esse amicos et dilectos Dei per omnia saecula saeculorum. [7499

Exc. *Anal. Boll.* II. 141-42. — Cf. *ibid.* I. 501, 54°.

2. Narrationes Gregorii Turon. **I.** Passio. *Inc.* Sub Decio vero imp. multa bella — *Des.* pariter sunt coniuncti. [7500

*Greg. Turon. *Hist. Franc.* i. 30 (28).

II. Miracula. *Inc.* Saturninus vero m., ut fertur, ab apostolorum discipulis... Cuius reliquiae — *Des.* ad cultum eius, cuius prius fuerat nomine consecrata. [7501

*Greg. Turon. *Glor. mart.* 47 (48). — Exscriptum est hoc capitulum in Vita **1d** (vid. *Anal. Boll.* II. 141-42); inest et in libello **4**.

III. Miraculum. *Inc.* In ipso quoque territorio, tempore quo Chramnus — *Des.* quod diaconus devotus implevit. [7502

* Greg. Turon. *Glor. mart.* 65 (66).

3. Passio. **a.** *Inc. prol.* Cum omni florentis eloquii sis praerogativa mellitus — *Inc.* Illo igitur in temporis annorum curriculo, post quod Salvator noster — *Des.* α) *ut* 1b. [7503

vel β) (*addito nempe brevi sermone pio*). Tu igitur, sacerdos o agie, suscipe vota supplicum... Amen. [7504

De qua *Catal. Paris.* I. 341, 73° (des. β); III. 375, 109° (des. α).

b. (epitome). *Inc.* Illo igitur temporis curriculo *etc. ut* 3 a. — *Des. ut* 1b. [7505

Douais (C.), *Mélanges sur Saint-Sernin de Toulouse*, II (Toulouse, 1896), 12-15 (= Bulletin de la Société archéologique du Midi de la France, n° XV. 21-24).

4. Miracula. *Inc. ut* 2, ii. — *Des.* visum recepit, largiente Dño N. I. C... Amen. [7506

De quo libello cf. *Anal. Boll.* XIX. 439-40.

5. GESTA. *Inc.* Anno XV imperii Tiberii Caesaris... [7507

De quibus *Catal. Paris.* II. 270, 12°.

6. PASSIO, INVENTIONES, MIRACULA, AUCT. BERNARDO GUIDONIS. *Inc.* S. igitur Saturninus protopraesul urbis Tholosae de Patras civitate exstitit oriundus — *Des.* a cuncto populo fideliter honoratur. [7508

(Paucis rescissis, paucis additis, stilo subinde mut.; in ed. miracula post " aliam corporis repertionem „ veniunt, dum in codd. ante illam leguntur) BERTRANDI (N.), *Gesta Tholosanorum* (Tholose, 1515), f. XLII-XLV^{v}.

Exc. LATOU (vid. supra **1b**, **exc.**).

7. EPITOMAE.

ADO, 29 nov. — VINC. BELLOV. X. 112. — *Leg. aurea,* c. 173 (168), pars prior; || MACEDA, *Actas,* 275-76; || ID. *De celeri propag.* 55. — PETRUS DE NAT. I. 5.

Saturus et soc. mm. in Africa, † 203. — Mart. 7.

PASSIO = PASSIO SS. **Perpetuae et Felicitatis.**

Satyrus conf. Mediolanensis, frater S. Ambrosii, † 375. — Sept. 17.

1. S. AMBROSII DE EXCESSU FRATRIS LIBER PRIOR. *Inc.* Deduximus, ff. dd., hostiam meam, hostiam incontaminatam — *Des.* Possum ferre, si cito cogar exsolvere. [7509

Vita S. Ambrosii etc., Mediolani, Ud. Scinzenzeler, 1488 (HAIN et COPINGER, I. 908, 911), sign. A.1-B.4^{v}; || *S. Ambrosii liber pastoralis* etc., Mediolani, 1492 (HAIN, 915), sign. m.3-n.1; || **Ambrosii opera* (*P.L.* XVI. 1289-1316; || ed. P. A. BALLERINI, V. 21-46); || SURIUS, V (1574), 296-307; (1580), 326-37; IX (1618), 194-200; IX (1878), 440-58; || *Act. SS.* Sept. V. 496-505; || SCHENKL (C.), *S. Ambrosii de excessu fratris liber prior,* inter AMBROSIANA, SCRITTI VARII PUBBLICATI NEL XV CENTENARIO DALLA MORTE DI S. AMBROGIO (Milano, 1897), V. 11-44.

2. VITA. *Inc. prol.* Probabile satis et laude dignum videtur — *Inc.* Bb. igitur Satyrum eximii... Ambrosii fuisse germanum — *Des.* sacrificium obtulisti. Tibi laus aeterna... Amen. [7510

MOMBRITIUS, II. 249-50^{v}; || *Act. SS.* t. c. 505-7.

3. HILARION MEDIOLANENSIS, f. 82^{v}-83^{v}.

Savina = Sabina.

Saviniacenses (sancti).

Hi sunt nempe **Vitalis** primus ab., **Gaufridus** secundus ab., **Hamon** et **Petrus Abrincensis** monachi, **Guillelmus Niobe** novitius.

MIRACULA SANCTORUM SAVINIACENSIUM. *Inc. prol.* Veritas ait in evangelio : Nemo accendit lucernam — *Inc. apologia notarii.* Cum igitur ad haec scribenda — *Inc.* Primo loco occurrunt nobis quae in solle-

mnitate translationis — *Des.* Aalicia, filia Roberti Guichart... se sanatam credit et confitetur. [7511

BOUQUET, XXIII. 587-605. — Fragmentum quod edidit E. P. SAUVAGE in *Anal. Boll.* I. 409-10, pauca ex his miraculis complectitur saec. XVIII, ut videtur, in epitomen contracta.

Savinianus, Savinus = Sabinianus, Sabinus.

Scariberga uxor S. Arnulfi mart., saec. VI. — Iul. 18.

Vid. supra, s. v. **Arnulfus** (ep. Turonensis?) m.

1. VITA. *Inc.* Regis Francorum Clodovaei neptem legimus — *Des.* Eius reliquiae... dioecesis Silvanectensis. [7512

Act. SS. Iul. IV. 419-20.

2. VITA. *Inc.* B. igitur Scariberga, genere nobilis — *Des.* caelestis sponsi thalamum introivit, cui est honor... Amen. [7513

Act. SS. t. c. 420-21.

Schetzelo (*al.* **Schocelinus**) seu **Gisislenus** erem., † cca. 1138. — Aug. 6.

VITA (EXCERPTA EX MIRACULIS S. BERNARDI AUCT. HERBERTO).

HERBERTUS, *Miracula S. Bernardi* (vid. supra **Bernardus** ab. Clarevallensis, 8), lib. I, cap. 5 initium ac finis, et cap. 6 (P. Fr. CHIFFLETIUS, *S. Bernardi... genus illustre assertum,* 183-93; || *P.L.* CLXXXV. 453-59; cf. 1285); || RAISSE (A. de), *Vita B. Schetzelonis eremitae* (Duaci, 1626), 6-20; || *Act. SS.* Aug. II. 178-80.

Scholastica v. in Monte Casino, † 543. — Febr. 10.

1. VITA (EXCERPTA EX VITA S. BENEDICTI AB. CASINENSIS). **a.** *Inc.* Soror namque eius (*in legendariis saepe :* Soror b. Benedicti) Scholastica nomine, omnipotenti Dño ab ipso infantiae tempore... consueverat. Ad quam vir Dei non longe — *Des.* eorum quoque corpora nec sepultura separaret. [7514

* *Vita S. Benedicti* [GREG. MAGNI, *Dial.* lib. II], cap. 33, 34; || *Leg. aureae* appendix c. 196, al. 193 (adiectum est et cap. 37 usque ad verba : " quod destructa ara Apollinis ipse construxit „); || *Act. SS.* Febr. II. 401-2; 3ª ed. 402-3 (exscripta sunt et prima verba c. 33, " Quisnam erit, Petre... „, quae alibi omissa sunt).

In quibusdam codicibus (cf. *Catal. Brux.* II. 337, cod. 9515-16; 375, 29°) post ultima verba continuo sequitur narratio de translatione S. Scholasticae Cenomannos (infra **9 b**), quae vix non tota ad verbum exscripta est ex libello de quo supra, s. v. **Benedictus** ab. Casinensis, **12** b.

b. *Inc.* Eodem tempore quo Benedictus apud castrum Casinum — *Des.* nec sepultura separaret. Obiit namque... ad siderea regna feliciter pervenit, regnante Dño... Amen. [7515

MOMBRITIUS, II. 304v-5.

2. Homilia adscripta Bedae. I. *Inc.* In illo tempore dixit Iesus... Lectio s. evangelii, ff. cc., quam modo vestra caritas audivit — *Des.* ut sol in regno patris Dei. [7516

II. *Inc. prol.* His breviter praelibatis, ff. cc., quia b. S-ae natalicia colimus, libet — *Inc.* Soror namque eius S. *etc. ut* 1 a... consueverat. Primitus quidem virtutem tanti nominis inquiramus — *Des.* in gaudium Dñi tui, praestante ipso... Amen. [7517

* *Bedae opera* (*P.L.* XCIV. 480-83, 483-89).
(Sola pars II, inde ab " Quia b. Scholasticae natalicia ") Mabillon, *Acta*, I. 35-42; 2a ed. 34-38; || *P.L.* CXXVI. 979-88.

3. Carmen auct. Aldhelmo. *Inc.* Tempore Gothorum fuerat virguncula quaedam — *Des.* solandi verba capessant. [7518

* Aldhelmus, *De laude virg.* 39 (*P.L.* LXXXIX. 273-74); || Mabillon, t. c. 42; 2a ed. 38-39 (deest primus versiculus).

4. Carmina perperam adscripta Paulo diac. I. (auct. Alberico diac. Casin.). *Inc.* Sponsa decora Dei petit alta S. caeli — *Des.* Nos regat et foveat hic et ubique Deus. [7519

Martinengius (T. Prosp.), *Pia quaedam poemata* (Romae, 1590), 256-258; || Mabillon, t. c. 42-44; 2a ed. 39-40; || Dahn (F.), *Langobardische Studien.* I. *Paulus Diaconus* (Leipzig, 1876), 101-3.

II. *Inc.* O benedicta soror Benedicti nomine Christi — *Des.* Nunc et in aeternum hic vigeas, valeas. [7520

Bedae opera (Basileae, 1563), VII. 488-89; *id.* (Coloniae, 1612 et 1688), VII. 350-51; || Wion (A.), *Lignum Vitae* (Venetiis, 1595), lib. III. 47; || Mabillon, t. c. 44-45; 2a ed. 40-41; || *P.L.* XCV. 1593-94.

5. Sermo S. Bertharii ab. *Inc.* Virginis Dñi vitam secundum sapientiam divinitus datam facili Gregorius — *Des.* Utinam et mihi simul cum illis esse contingat, quatenus... [7521

Iustinianus (P. M.), *Apologia qua corpora...* apud Mabillon, *Annales.* 2a ed. VI. 740-49.

6. Sermo Alberici diac. Casin. *Inc.* Tempore quo Iustinus senior Romanae reipublicae iura moderabatur — *Des.* His et huiusmodi signis innumeris non cessat... Amen. [7522

Iustinianus, l. c. 737-40.
Exc. Mai, *Spicil. Rom.* V, 1. 129-30; || *P.L.* LXVI. 941-42.

7. Vita. *Inc.* In monte Cassino celeberrime — *Des.* ad caelestis regni gaudia pervenire mereamur, praestante... Amen. [7523

Act. SS. t. c. 402-4; 3a ed. 403-4.

8. Epitomae.

Hilarion Mediolanensis, f. 20v-23. — Iac. Philippus Bergomensis, c. 136.

9. Translatio Cenomannos saec. VII. a. *Vid.* **Benedictus** ab. Casin., 12.

b. *Inc.* Quae post multos annos ab Aiulfo quodam monacho — *Des.* humiliter et pie precantibus. [7524

Narratio de qua supra, ad **1 a**.

c. (EX VITA S. BERARII EP.). *Inc. prol.* Laudabilium virorum gesta — *Inc.* Igitur praecellentissimus rex Clodoveus, Dagoberti filius — *Des.* Quod hactenus meritis bb. S-ae promerentibus... [7525

De qua narratione *Catal. Paris.* III. 258, 47°.

10. TRANSLATIO IUVINIACUM AN. 874. *Inc. prol.* Qui miranda opera sanctorum — *Inc.* Anno inc. Dñi N. I. C. DCCCLXXIV translata sunt — *Des.* fastidium legentibus tolletur. [7526

Gallia christ. XIII (1785), instrum. 311-13.

Scillitani (Martyres), † 180. — Iul. 14.

1. PASSIO. **a.** *Inc.* Praesente bis et Claudiano coss., XVI kal. aug. Carthagine in secretario — *Des.* Universi dixerunt : Deo gratias. Et ita omnes simul martyrio coronati sunt et regnant... Amen. [7527

ROBINSON (J. ARMITAGE), *The Passion of S. Perpetua* (Cambridge, 1891 = TEXTS AND STUDIES... I, 2), 112-16.

EXC. (initium) MABILLON, *Vet. anal.* IV. 153; 2ª ed. 172; || RUINART (1689), 81; (1713), 89; (1731), 77; (1802), I. 195; (1859), 172; || MÜNTERUS (Fr.), *Primordia ecclesiae Africanae* (Hafniae, 1829), 226; || AUBÉ (B.), *Étude sur un nouveau texte des Actes des martyrs Scillitains* (Paris, 1881), 30. — Ibi tamen ita Passio *inc.* " In diebus illis praesidente bis Claudiano consule, XVI kal. aug... ". [7528

b. *Inc.* Praesente Claudiano consule, XVI kal. aug. apud Carthaginem in secretario — *Des.* Universi uno ore dixerunt : Deo gratias et laudes, qui nos... dignatus est. Et statim decollati sunt pro nomine Christi. Amen. [7529

Anal. Boll. VIII. 6-8; || GERMANO DI S. STANISLAO, *La casa Celimontana dei ss. martiri Giovanni e Paolo* (Roma, 1894), 467-68, not. 3.

c. *Inc.* Praesidentibus Saturnino et Claudiano coss., *etc. ut* 1 a. — *Des.* Universis autem gaudentibus et Deum glorificantibus eo quod... dignatus est, statim decollati sunt pro nomine Christi, qui cum Patre... Amen. [7530

De qua recensione cf. *Catal. Brux.* I. 50, 133°; *Anal. Boll.* XVI. 64-65.

2. PASSIO. *Inc.* Existente (*al.* Praesente *vel* Praestante) Claudio consule XIV kal. aug. Carthagine metropoli — *Des.* Consummati sunt Christi martyres mense iulio, die XVII, et intercedunt pro nobis ad Dñm N. I. C., cui honor... Amen. [7531

BARONIUS, *Annales*, an. 202, I-IV; || RUINART (1689), 77-78; (1713), 86-87; (1731), 74-75; (1802), I. 188-91; (1859), 131-32; || *Act. SS.* Iul. IV. 214; || OLSHAUSEN, *Hist. eccl. veteris monumenta* (1820), 92-96; || MÜNTERUS, t. c. 219-22; || MOESINGER (G.), *Acta ss. martyrum Edessenorum Sarbelii* etc. I (Oeniponti, 1874), 123-25; || AUBÉ, t. c. 30-33; || ROBINSON, t. c. 118, 120.

3. PASSIO. a. *Inc.* Adductis ergo in secretario Carthaginis apparitorum officio — *Des.* Dñus autem suscepit martyres suos in pace, cui est honor et gloria in saec. saec. Amen. [7532

RUINART (1689), 79-80; (1713), 88-89; (1731), 76-77; (1802), I. 192-95; (1859), 132-34; || MÜNTERUS, t. c. 223-25; || AUBÉ, t. c. 33-36.

b. *Inc.* In diebus illis adductos in secretario Carthaginis ab apparitorum officio — *Des.* Dñus vero I. C. suscepit martyres suos in pace, cui est honor et gloria cum Patre... Amen. [7533

Act. SS. t. c. 215; || AUBÉ, t. c. 36-39; || ID. *Les Chrétiens dans l'empire romain de la fin des Antonins au milieu du IIIe siècle* (Paris, 1881), 503-9; || ROBINSON, t. c. 119, 121.

4. PASSIO, INVENTIO, TRANSLATIO ROMAM, MIRACULUM. *Inc.* Temporibus Severi imp., invalescente persecutione — *Des.* a daemonio liberatus est. Haec et multa alia signa... Amen. [7534

EXC. *Act. SS.* t. c. 208, 212-13, n. 18, 38, 39.

5. TRANSLATIO LUGDUNUM SAEC. IX IN. *Vid.* **Cyprianus** ep. Carthaginiensis, 9.

Sebaldus erem. Norimbergensis, saec. VIII. — Aug. 19.

1. VITA. *Inc. prol.* Si Dñm in sanctis eius ore prophetico — *Inc.* Tempore Pipini gloriosi et Caroli filii sui — *Des.* intremus cum gloria et honore; quod nobis praestare... Amen. [7535

Act. SS. Aug. III. 769-74.

2. EPITOME. *Inc.* Fuit rex christianissimus in Dacia — *Des. ut* 1. [7536

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 316d-18b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 113v-15v.

Sebasteni (Martyres 40), sub Licinio. — Mart. 10.

1. PASSIO. a. *Inc. lemma.* Passio ss. 40 martyrum, qui in Sebastia... quorum nomina haec sunt... — *Inc.* Hi omnes simul 40 passi sunt temporibus Licinii imp., et erat persecutio magna adversus christianos, et omnes pie viventes — *Des.* donec impiorum... persecutiones transirent. Ita certantes ss. 40 mm. et sic consummati fulgentes... in Dño. Sub Licinio imp. consummati sunt... Amen. [7537

Bibl. Casin. III. Floril. 58-61.

b. *Inc. lemma.* Passio ss. 40 mm. mense martio die IX, qui in Sebastia *etc. ut in* 1 a. — *Inc.* Temporibus Licinii imp. erat persecutio *etc. ut* 1 a. — *Des.* donec impiorum... persecutorum turbo transiret. Ita certantes ss. 40 mm. et sic consummati fulgent... Amen. Sub Licinio imp. consummati sunt... Amen. [7538

De qua *Catal. Paris.* II. 595, 2°.

2. PASSIO. *Inc.* In tempore igitur Licinii imp. erat persecutio magna christianorum, et omnes qui pie vivebant — *Des.* posuerunt in loculis.

Sicque certantes consummati lucent... Compleverunt autem martyrium... Amen. — *Epil.* Nomina autem eorum haec sunt... [7539

Act. SS. Mart. II. 19-21.

3. Passio interprete Iohanne diac. Neapolitano. *Inc. prol.* (*interpretis*). Martyrium 40 sanctorum scripturus — *Inc.* Temporibus Licinii imp. fervebat ingens persecutio christianorum, et omnes qui sub christiana religione vivebant — *Des.* in praeparatis loculis... recondiderunt. — *Inc. epil.* Libet ergo in fine opusculi — *Des.* conregnemus cum eis, per Christum... Amen. [7540

S. Gregorii Thaumaturgi opera, ed. Gerardus Vossius (Moguntiae, 1604), Miscellanea, 100-110; || *Act. SS.* t. c. 22-25; 3ª ed. 21-25.

4. Sermo S. Basilii Magni. *Inc.* Martyrum quidem memoria nec umquam licuit vobis colentibus martyria — *Des.* et induxit nos in refrigerium. Passi sunt... Amen. [7541

De qua versione cf. *Catal. Paris.* III. 477, 13°; 508, 17°.

5. Sermo S. Gaudentii ep. Brixiensis. *Inc.* Divinis muneribus et caelestibus beneficiis — *Des.* tanti muneris largitorem, cui omnis honor... Amen. [7542

S. Gaudentii Brixiae ep. sermones, ed. P. Galeardus (Patavii, 1720), 186-200; *id.* (Augustae Vindel. 1757), 162-74; *id.* inter *Veterum Brixiae episcoporum S. Philastrii et S. Gaudentii sermones* (Brixiae, 1738), 336-345; || *P.L.* XX. 959-71.

Exc. *Act. SS.* t. c. 14-15, n. 7, 12, 13.

6. Epitomae.

*Greg. Turon. *Glor. mart.* 95 (96). — Ado, 11 mart. — Vinc. Bellov. xiv. 59; || Mombritius, II. 232-32ᵛ. — Petrus de Nat. iii. 185. — Hilarion Mediolanensis, f. 25-26.

Sebastianus m. Romae, sub Diocletiano. — Ian. 20.

1. Passio perperam adscripta S. Ambrosio. *Inc.* Sebastianus vir christianissimus Mediolanensium partibus eruditus (*al.* partium civis) — *Des.* fecit ipsam ecclesiam heredem in Christo, qui cum Deo Patre... Amen. [7543

Mombritius, II. 251-61ᵛ; || Faber Stapulensis, *Agones mm.* f. 38-50; || *Act. SS.* Ian. II. 265-78; 3ª ed. 629-42; || *P.L.* XVII. 1021-58; || *S. Ambrosii opera,* ed. P. A. Ballerini, VI. 797-830. — (**Mut.**) Surius, I (1570), 434-52; (1576), 449-67; (1618), 302-12; (1875), 462-91. — (**Mut.** multo magis) Brechtus (L.), *Memorabilis historia complectens agones illustrium aliquot martyrum* (Lovanii, 1551), sign. B.8-G.6ᵛ.

Exc. *Act. SS.* Iul. II. 264-66; 3ª ed. 265-67 (de S. Tranquillino). — Hagen (H.), in *Sitzungsberichte der kaiserl. Akademie der Wissenschaften,* philos.-hist. Classe, CVIII (Wien, 1885), 25-50; inde seorsim Id. *Berner Palimpsestblätter...* 9-34. — (Ex Surio) Baronius, *Annales,* an. 286, iii-xxviii. — (Ex eodem) Bussi (F.), *Istoria della città di Viterbo* (Roma, 1742), 453-56 (de S. Tranquillino).

2. CARMEN AUCT. FLODOARDO. *Inc.* His incitatos orbe toto fomites — *Des.* Iusso recondit nacta honore munera. [7544

*FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, VI. 7 (*P.L.* CXXXV. 697-712).

3. EPITOMAE.

ADO, 20 ian. — VINC. BELLOV. XIII. 10-18. — *Leg. aurea*, c. 23. — PETRUS DE NAT. II. 106.

4. TRANSLATIO (SS. SEBASTIANI ET GREGORII I PAPAE) AD MONASTERIUM S. MEDARDI SUESSIONENSE AN. 826, AUCT. ODILONE MON. S. MEDARDI *Inc. epist.* Merito magnificae fidei reverendo... Ingranno... Suscepto paternitatis vestrae... imperio — *Inc.* Anno inc. Verbi DCCCXIV divae memoriae Hludowicus caesar — *Des.* delectabiliter poteris sagitari. Explicuit epitomen miraculorum... Amen. [7545

Act. SS. Ian. II. 278-95; 3ª ed. 642-59 (deest epist.); || MABILLON, *Acta*, IV, 1. 385-410; 2ª ed. 362-92; || *P.L.* CXXXII. 579-622. — Epitome brevissima: *Catal. Brux.* I. 381-82.

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* II. 334-38. — LE COINTE, *Ann. eccl. Franc.* VIII. 262-64. — BOUQUET, VI. 320-26. — MAI, *Spicil. Rom.* VI. 197-200. — GREMAUD (J.), *Documents relatifs à l'hist. du Vallais*, I (1875), 24-25. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 379-91. — *Catal. Paris.* III. 179-80, c. 1 (est hoc caput 36ᵐ Odilonis).

5. MIRACULA (SS. SEBASTIANI ET GREGORII) FACTA SUESSIONIBUS SAEC. IX-XI. **a.** *Inc.* Ss. Sebastiani et Gregorii corporibus positis in crypta — *Des.* Mutabis ea... tu autem idem ipse es. [7546

Act. SS. Mart. II. 749-51; 3ª ed. 939-41.

Exc. BOUQUET, IX. 126.

b. *Inc.* Inter multa praeclara acta... Cum ipse rex mente devota — *Des.* pestis quievit. Hoc notum omnibus. [7547

Catal. Brux. II. 238-48.

Exc. *Catal. Paris.* III. 180-81, c. 2 et 3 (est hoc ipsum caput 2ᵐ libelli **5 b**; insunt variae lectiones notatu dignae et subiecti sunt pauci versiculi).

6. MIRACULUM IBIDEM SAEC. XI FACTUM. **I.** (INITIUM POSTEA ADDITUM). *Inc.* Agente in sceptris regni Francorum... Henrico — *Des.* cum singultu cordis et gemitibus. [7548

II. *Inc.* Post mortem gloriosissimi Francorum regis Rotberti — *Des.* fratres insonuerunt. [7549

DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* IV. 155-57; || *Act. SS.* Mart. II. 127-28 (3ª ed. 126-27), n. 24-27 (sola pars II); || BOUQUET, XI. 455-57; || WAITZ (G.), in *MG.* XV. 771-73.

Sebbi rex Saxonum Orientalium, † cca. 695. — Aug. 29.

*BEDA, *Hist. eccl.* IV. 11; || *Act. SS.* Aug. VI. 517, n. 7-10.

Secundianus, Marcellianus et Veranus mm. in Tuscia, sub Decio. — Aug. 9.

1. Passio. *Inc.* Sub v die id. aug. in Coloniaco, quod appellatur Colonia, temporibus Decii caesaris sub Valeriano praefecto maxima persecutio orta est christianis — *Des.* Quorum orationes florent in ecclesia B. Petri apost. in civitate Tuscana, regnante... Amen. [7550

Act. SS. Iun. I. 35-37; 3ª ed. 34-36. — (Mut.) Surius, IV (1573), 578-82; (1579), 605-7; VIII (1618), 92-93; VIII (1877), 223-27.

2. Passio. *Inc.* Temporibus Decii Caesaris et Valeriani praefecti maxima persecutio est illata christianis — *Des.* ubi decollati sunt v id. aug. Ubi florent orationes sanctorum, regnante... Amen. [7551

De qua *Catal. Brux.* II. 433, 4°.

3. Passio. *Inc.* Regnante igitur Decio caesare ac romani dñante imperii atque... Valeriano praefecto praefecturam agente, maxima *etc. ut* 2 — *Des.* et daemoniaci curationem salutis recuperare meruerunt in ea, in nomine Dñi... Amen. [7552

De qua *Catal. Paris.* II. 337, 10°.

4. Epitomae.

Vinc. Bellov. xii. 50, 51; || Mombritius, II. 263-63ᵛ; || *Act. SS.* Aug. II. 407. — Petrus de Nat. vii. 71.

Secundina v. m. Anagniae, sub Decio. — Ian. 15.

Passio. *Inc. prol.* Martyrum triumphos celare — *Inc.* Anno igitur ab urbe condita mvii postquam Decius — *Des.* in quo et requiescit usque in hodiernum diem. Cuius transitus et festivitas... Amen. [7553

De qua Baronius, in editione sua *Martyrologii Romani,* ad diem 15 ian.; et inde *Act. SS.* Ian. I. 996 (3ª ed. II. 278), n. 1.

Secundinus m. in Numidia. *Vid.* **Agapius.**

Secundinus ep. saec. V (?), cultus Troiae in Apulia. — Febr. 11.

Inventio corporis saec. XI in. a. *Inc.* Cum nuper in finibus Apuliae reaedificata esset — *Des.* α) ubi usque nunc asservantur. [7554

vel β) et dederunt gratias Deo et s. Secundino. [7555

Act. SS. Febr. II. 530-31; 3ª ed. 531. Cf. ibid. annot. *e* (des. β).

b. (auct. Guaiferio mon. Casinensi). *Inc. prol.* De bono dilectionis et oboedientiae, frater — *Inc.* Troia quondam ducibus, divitiis et bellica laude — *Des.* commodum maximum comparavit. [7556

Ughelli, VII. 1363-72, 2ª ed. I. 1336-41; || *Act. SS.* t. c. 531-35; 3ª ed 532-54; || *P.L.* CXLVII. 1295-1302.

c. (Carmen auct. eodem). *Inc.* Adsis tota tuis festis — *Des.* Pars vacet ut numquam laudis utraque tuae. [7557

Ughelli, VII. 1372-74; 2ª ed. I. 1341-42; || *P.L.* t. c. 1289-90.

Secundus m. cultus Ameriae, Eugubii, Pergulae etc., sub Maximiano. — Iun. 1.

1. Passio. *Inc. prol.* Omnia quae a sanctis gesta sunt — *Inc.* Tempore imperii Maximiani caesaris exiit edictum ab urbe Roma — *Des.* et sepelivit eum prope iam dictam civitatem Eugubium miliario xvi in pace. Ubi florent orationes eius... Amen. [7558

Act. SS. Iun. I. 52-54; 3ª ed. 51-52; || Assemani (I. S.), *De SS. Ferentinis in Tuscia Bonifacio* etc. (Romae, 1745), 181-86.

Exc. Andreucci (A. G.), *Notizie istoriche de gloriosi santi Valentino prete ed Ilario diacono* (Roma, 1740), 60-61. — *Notizie istoriche risguardanti gli Atti del martirio di S. Secundo romano, principal protettore di Pergola* (Osimo, 1783), 70, 77-95 passim.

2. Passio. *Inc.* Tempore quo Maximianus augustus regnavit post obitum patris sui — *Des.* et tulit corpus b. S-i in praedium suum non longe ab urbe Amerina sub die kal. iun. in pace; ubi florent orationes s. S-i... Amen. [7559

Exc. *Catal. Brux.* I. 135-36, 6°.

3. Passio. *Inc.* Postquam Dñus et Salvator noster <per> suam sanctam praesentiam — *Des.* et in futuro vitam percipiet sempiternam, praestante... Amen. [7560

Exc. *Notizie istoriche...* (1783), 70, 77-94 passim (cod. ms. Bibl. Vallicell.). Cf. *Act. SS.* t. c. 52 (3ª ed. 51), n. 6.

4. Recognitio corporis (S. Secundi et aliorum). *Inc.* In nomine Dñi. Amen. Noverint universi... in anno Dñi I. C. mcccci... [7561

Act. SS. t. c. 56-57 (3ª ed. 55), n. 8-11; || *Notizie istoriche...* (1783), 110-15.

Secundus m. Astensis, sub Hadriano. — Mart. 30.

1. Passio. a. I. *Inc.* In diebus illis erat quidam nomine Sapricius valde paganus — *Des.* et cum omni studio eum sepelivit. [7562

II. *Inc.* Nuntiatum est Sapricio quod Secundus Marcianum sepelisset — *Des.* α) et ascenderunt in caelos. Videntes autem populi magnificabant Deum excelsum, cui est honor... Amen. [7563

vel β) quousque sepulturae traderetur corpus eius, regnante... [7564

Act. SS. Mart. III. 800-804; 3ª ed. 797-801. — Haec est pars iv Passionis 1 SS. **Faustini et Iovitae**, paucis passim variantibus.

Exc. *Act. SS.* April. II. 527-28; 3ª ed. 524-25.

b. *Inc.* In diebus illis erat proconsul nomine Sapricius impiissimus tyrannus — *Des.* et recesserunt in caelum. Videntes autem populi magnificabant Deum excelsum. [7565

Bosio (G.), *Storia della chiesa d'Asti* (Asti, 1894), 501-8.

2. Passio. *Inc.* Secundus civis Astensis, miles strenuus atque comes palatinus — *Des. ut* 1a, I, α. [7566

Exc. *Act. SS.* Febr. II. 820-21; 3ª ed. 821-22. — *Ibid.* Mart. III. inter annotata ad Passionem **1 a** (" Codex Astensis ").

3. Epitomae.

Leg. aurea, c. 55 (53). — Petrus de Nat. iv. 12.

4. Inventio an. 1471. *Inc.* Ab antiquissimis temporibus in civitate Astensi viri catholici — *Des.* et fortitudinem plebi suae. Benedictus Deus in saec. saec. Amen. [7567

Act. SS. Mart. III. 804-6; 3ª ed. 801-2.

Secundus Thebaeus m. apud Albium Intemelium, sub Diocletiano. — Aug. 26.

1. Passio. *Inc.* Sub Diocletiano et Maximiano impiissimis imperatoribus fuit vir quidam nomine S. — *Des.* quae tantorum fulcitur patrociniis sanctorum. Passus est... Amen. [7568

Mombritius, II. 261ᵛ-63; || *Act. SS.* Aug. V. 795-97.

2. Passio. *Inc. prol.* Gloriosa bb. martyrum gesta — *Inc.* Sub Diocletiano igitur et Maximiano imp. fuit quidam vir spectabilis — *Des.* iuxta fluvium, qui Duria vocatur, sepultum. Passus est... Amen. [7569

De qua *Act. SS.* t. c. 792, 794, n. 3, 4, 14.

Segolena (Segulina) abb. Troclarensis, saec. VIII (?). — Iul. 24.

1. Vita. **a.** *Inc. prol.* Saepius mente devota, reverenda... Aliphia — *Inc.* Ad conversionem seu correctionem mortalium multa prosunt exempla bonorum — *Des.* si petentium fides exigit, miraculis coruscat, praestante Dño... Amen. [7570

Labbe, *Bibl. mss.* II, appendix, sign. TTTtt.ij-TTTtt.5ᵛ; || Mabillon, *Acta,* III, 2. 541-50; 2ª ed. 488-96; || *Act. SS.* Iul. V. 630-37.

b. *Inc.* Ad convers(at)ionem et correctionem mortali<s> humani generis multa prosunt exempla bonorum — *Des.* feliciterque venient ad regnum caelestem, praestante Dño... Amen. [7571

Catal. Paris. III. 488-504.

2. Epitome. *Inc.* Igitur Segolena fuit ex urbe Albiensium — *Des.* Sic precantis voce Dñm spiritum reddidit. [7572

De qua *Act. SS.* t. c. 630, n. 11 (" Ms. Trevirense S. Maximini ").

Selio (Sancti in). *Vid.* **Sunniva.**

Senanus ep. Inis-cathensis, † saec. VI med. — Mart. 1 et 8.

1. VITA RHYTHMICA. *Inc.* Senanus ex nobilibus procreatur parentibus — *Des.* plena facit miracula per infinita saecula. Amen. [7573

COLGANUS, *Act. SS. Hiberniae,* 512-24 (male notata 602-10, 525-28); || *Act. SS.* Mart. I. 761-68; 3ª ed. 760-67.

EXC. COLGANUS, *Acta,* 440. — ID. *Trias thaumat.* 209, IV. — *Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant.* 735-58.

2. VITA. *Inc.* Cum bb. Patricius Hibernensium apost. praedicaret — *Des.* Spiritui sancto committere debet. [7574

De qua *Anal. Boll.* XVII. 69.

Senator (San-) seu **Senerius** ep. Abrincensis. — Sept. 18 et 26.

VITA. *Inc.* Fuit in Constantini pago vir s. Sanator nomine — *Des.* cum Paterno atque Scubilione feliciter perrexit ad Christum. [7575

PIGEON (E. A.), *Vies des SS. du dioc. de Coutances,* I. 107-11. — Eiusdem epitomae leguntur tum in *Breviario ad usum percelebris ecclesiae Abrincensis* (Paris. 1548), sign. kk.ij-kk.iij, tum etiam in *Breviario Rotomagensi* an. 1578; || *Act. SS.* Sept. V. 781, n. 4, 5.

Senesius (Sinesius, Genesius) m. — Mai 4.

1. TRANSLATIO IN ALAMANNIAM POST AN. 800. *Vid. supra,* **Genesius et Eugenius** mm. Hierosolymis.

2. TRANSLATIO (SS. SENESII ET THEOPOMPI) NONANTULAM, SAEC. X IN. *Vid. infra,* **Theopemptus**, 1.

3. LEGENDA LUCANA. *Inc.* Dum saevissimorum paganorum iniqua persecutio — *Des.* et Lucana civitas meritis eiusdem protegitur atque defenditur, per Dñm... Amen. [7576

EXC. *Act. SS.* Mai I. 469-70 (3ª ed. 474-75), n. 3-7.

Senoch ab. in pago Turonico, † 576. — Oct. 24.

1. VITA AUCT. GREGORIO TURON. (*Vit. Patrum,* XV). *Inc. prol.* Vanitas vanitatum — *Inc.* Igitur bb. Senoch genere Theifalus — *Des.* de quibus haec tantum memoriae habenda mandavi. [7577

**Greg. Turon. opera* (ed. RUINART, 1222-27; || *P.L.* LXXI. 1071-74; || ed. KRUSCH, 720-24); || SURIUS, V (1574), 946-48 ; (1580), 1044-46; X (1618), 377-378; X (1879), 697-700; || *Act. SS.* Oct. X. 769-71.

2. MIRACULUM. *Inc.* Senoch abbatis vita dudum a nobis... [7578

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 25.

Senorina de Basto monialis in Lusitania, saec. X med. — April. 22.

1. VITA. *Inc. prol.* Auribus fidelium, dd., laudes Dñi — *Inc.* Siqui-

dem haec virgo bb. ex nobilibus et christianissimis — *Des.* quibus brevitatis causa supersedendum putavi, ad laudem... Amen. [7579

(Ex apographo mut. ?) *Mon. Portug. hist.* Scr. I. 46-51.

2. VITA. *Inc.* Senorina ex nobilibus Sousarum orta natalibus — *Des.* plurima coenobio munera obtulit, praestante... Amen. [7580

(Mut., ut videtur) TAMAYO, *Mart. hisp.* II. 723-26; || *Act. SS.* April. III. 74-76; 3ª ed. 75-77; || *Mon. Portug.* t. c. 52-53.

Senzius (Sensias) presb. in Tuscia, saec. V. — Mai 25.

1. VITA. *Inc.* Tempore Constantii imp., filii piissimi Constantini — *Des.* operatur usque in hodiernum diem, praestante... Amen. [7581

Act. SS. Mai VI. 71-73; 3ª ed. 70-72.

2. VITA. *Inc.* Cum Gensericus rex Vandalorum — *Des.* Spoletani fabricaverunt basilicam super corpus eius. [7582

MARASCIA (G. V.), *De' due santi Mamiliani...* (Palermo, 1701), 41-45.

Septem Dormientes. *Vid.* **Dormientes.**

Septem Fratres. *Vid.* **Felicitas cum septem filiis.**

Septem Fundatores Ord. Servorum B. Mariae, † 1257-1310. — Febr. 11.

LEGENDA DE ORIGINE ORDINIS SERVORUM B. M. (*tamquam "prooemium super Legenda B. Philippi"*). *Inc. prol.* Laudemus viros gloriosos — *Inc.* Licet B. V. Maria, mater Dñi — *Des.* ad vitam b. Philippi enarrandam, sicut prius promisimus, accedamus. [7583

MORINI (A.), inter *Monumenta Ordinis Servorum S. Mariae,* I (1897), 60-105.

EXC. *Florentina. Canonizationis Septem BB. Fundatorum Ord. Servorum B. M. V* Positio continens relationem iuridicam virtutum eorumdem septem BB. Fundatorum (Romae, 1743), Summarium super gestis... 1-19, 173, 235-37.

Septem monachi. *Vid.* **Liberatus ab., Bonifatius et soc.**

Sequanus ab. Segestrensis, saec. VI med. — Sept. 19.

1. MIRACULA. *Inc.* Magnae enim virtutis fuit et ille S... [7584

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 86 (88).

2. VITA. *Inc. prol.* Quamquam beatissimorum vita virorum — *Inc.* Sequanus itaque vir moribus probatissimus — *Des.* in qua nunc eius ossa pacifice requiescunt, praestante... Amen. [7585

ROVERIUS (P.), *Reomaus seu historia monasterii S. Ioannis Reomaensis* (Paris. 1637), 31-39; || MABILLON, *Acta,* I. 263-66; 2ª ed. 249-52; || *Act. SS.* Sept. VI. 36-41.

Serapia seu **Seraphia** v. m. Romae. — Sept. 3.

1. PASSIO. *Inc.* Cum dies itaque metuendus persecutionis innotuisset christianis — *Des.* iuxta aream Vindiciani ducis ducum. Passa est autem s. S. (*al. om.* P. e. a. s. S.) IV kal. aug. (*al.* III non. sept.) regnante Dño... Amen. — *Sequitur saepe Passio S. Sabinae.* [7586

MOMBRITIUS, II. 275ᵛ-77 ; || BALUZIUS, *Misc.* II. 106-13 (2ª ed. I. 25-27), c.1-10 med. ; || *Act. SS.* Aug. VI. 500-503. — (Mut.) SURIUS, V (1574), 14-16 ; (1580), 30-32 ; IX (1618), 21-22; IX (1878), 64-68.

Aliquando (cf. *Catal. Brux.* II. 372, 16°) *inc.* " Tempore Adriani imp. cum dies metuendus... ". [7587

2. EPITOMAE.

ADO, 3 sept. — *FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam,* III. 6 (*P.L.* CXXXV. 641-44). — VINC. BELLOV. XI. 80. — PETRUS DE NAT. VIII. 30. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 76.

Serapion, Priscus, Malchus, Marinus, Asterius et soc. mm. sub Valeriano. — Dec. 28 etc.

PASSIO. *Inc.* Tempore illo apud Aemilianum praesidem cum s. ac bb. Dionysius — *Des.* concludit. Suscepit autem Dñus martyres suos in pace, cui est honor... Amen. [7588

Ex EUSEBII *Hist. eccl.* interprete Rufino, lib. VII, c. 10-13, lib. VI, c. 30, 31; lib. VII, c. 23. Cf. *Catal. Paris.* II. 39, 5° ; 44, 4°. — In unum libellum composuit legendarum collector narrationes de martyribus qui sub Valeriano variis in locis, Alexandriae praesertim et Caesareae, passi sunt, quique diversis diebus coluntur.

Serapion ab. in Aegypto.

*RUFINUS, *Hist. mon.* 18 (*Vitae Patrum,* ed. ROSWEYDUS, 476; || *P.L.* XXI. 440). — PETRUS DE NAT. III. 217.

Serena m. Romae (dicta uxor Diocletiani). — Aug. 16.

PETRUS DE NAT. VII. 69.

Serena v. Spoleti, sub Maximiano. — Dec. 7, Ian. 30, Nov. 22.

VITA ET TRANSLATIO. *Inc.* Tempore Maximiani augusti Venustianus augustalis Tusciae — *Des.* quid fuerit in vita, non egeat. Dies eius x kal. <dec.>... celebratur. [7589

Exc. *Catal. Paris.* I. 482 (pars ultima, quae vix non tota exscripta est ex libello de quo infra, s. v. **Theodericus** ep. Mettensis, 1). — Cf. *ibid.* 465, 20°.

Serenedus conf. apud Cenomannos, saec. VII. — Iul. 21.
et **Serenicus** conf. apud Oximenses, saec. VII. — Mai 6.

1. VITA. *Inc.* Fuerunt duo viri strenui quantum ad saeculi attinet dignitatem — *Des.* memoriae fideli narratione prolusisse. [7590

MABILLON, *Acta,* II. 572-78; 2ª ed. 548-53; || *Act. SS.* Mai II. 162-65; 3ª ed. 161-65.

2. VITA. *Inc. prol.* Postquam divinae celsitudo maiestatis — *Inc.* Spoletum metropolis est in Italia — *Des.* plus removere potest. Unde valde honorandus atque orandus est... Amen. [7591

Exc. (pars altera) MABILLON, t. c. 578-80; 2ª ed. 554-55 (vid. etiam notas ad Vitam **1**); || *Act. SS.* Iul. V. 166-68; 3ª ed. 166-67.

Serenus presb. Cantumerulensis, saec. VII (?). — Oct. 2.

VITA. *Inc. prol.* Necesse est igitur ut ad elucidandam b. S-i vitam — *Inc.* B. athleta Christi S. claris ortus natalibus — *Des.* benedicentes unigenitum Dñm ac salvatorem nostrum. [7592

Inc. epil. α) Sanctorum mortem in conspectu Dñi pretiosam — *Des.* consortia praemiorum, praestante... Amen. [7593

Inc. epil. β) Interim obsecro te, quicumque es — *Des.* caelestis regni ianuam aperiat Dñus I. C. Amen. [7594

Act. SS. Oct. I. 345-52; 3ª ed. 345-53 (omisso prologo, de quo cf. *ibid.* 347, annot. *a*, et *Catal. Paris.* III. 103-4, 46°; ibi editus est epilogus β, in *Act. SS.* epilogus α).

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 655; III. 381-82; || BOUQUET, III. 522; V. 482.

Serenus m. Sirmiensis, sub Maximiano. — Febr. 23.

1. PASSIO. **a.** *Inc.* Apud Sirmiensium civitatem S. peregrinus, graecus civis — *Des.* et adductus ad locum, a diaboli ministris decollatus est (*al. add.* Martyrizatus est autem s. S.) VIII kal. mart., regnante... Amen. [7595

RUINART (1689), 456-57; (1713), 492-93; (1731), 433-34; (1803), III. 154-56; (1859), 517-18; || FARLATI, *Illyr. sacr.* VII. 506.

Exc. *Catal. Brux.* I. 143-44, 42°.

b. *Inc.* Apud Sirm. civ. S. peregrinus mon., graecus civis — *Des.* ac ductus ad locum passionis, decollatus est. [7596

Act. SS. Febr. III. 365 (3ª ed. 371), n. 11-13.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. III. 147.

Sergius I papa, † 701. — Sept. 9.

1. VITA. *Inc.* Sergius natione Syrus, Antiochiae regionis — *Des.* Tiberio augusto. Et cessavit episcopatus mens. 1, dies 20. [7597

**Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 371-76; || ed. MOMMSEN, 210-16).

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. VIII. 57.

Sergius m. Caesareae, sub Diocletiano. — Febr. 24.

PASSIO. *Inc.* Anno XX imperii Diocletiani... per universum orbem —

Des. in domo honestae matronae sepelierunt. Passus est autem VI kal. mart. [7598

TAMAYO, *Mart. hisp.* I, 2. 250-52; || *Act. SS.* Febr. III. 462-63; 3ª ed. 467-468. — Subiuncta sunt ab ipso Tamayo pauca quaedam de corporis translatione in Hispaniam.

Sergius et Bacchus mm. in Syria, sub Maximiano. — Oct. 7.

1. PASSIO. a. *Inc.* Imperante Maximiano tyranno, multus error hominum genus possederat. Lapides enim — *Des.* persistunt in eodem loco erga praeceptum Dñi, cui est honor... Amen. [7599

MOMBRITIUS, II. 265-68ᵛ; || *Act. SS.* Oct. III. 863-69.

b. *Inc.* Regnantibus Diocletiano et Maximiano imp., multus *etc. ut* 1 a. — *Des.* ad loca sua solitaria revertuntur. [7600

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 427ª-30ᶜ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 266-70ᵛ.

c. *Inc.* Tempore illo (*al. om.* T. i.) Maximiano tyranno regnante, nimio errore genus detinebatur humanum. Lapidibus namque — *Des.* α) ad loca propria revertuntur. Laudes itaque... [7601

vel β) ad loca consueta rev. Quod fieri credendum est... [7602

vel γ) aeterni regni laetitiam, qui in substantia... Amen. [7603

De qua recensione *Anal. Boll.* VIII. 152, 119°; *Catal. Paris.* I. 384, 4°; II. 260, 18°; 308, 43°; 615, 2° etc. etc. (des. α vel β); — cf. *ibid.* II. 581, 22° et 583-84, ubi clausula γ, in qua narratur translatio in Wizenburch saec. IX.

d. *Inc.* Ab inc. Dñi N. I. C. anno CCXVII, Maximiano tyranno regnante, multo tenebatur errore hominum genus. Lignis enim — *Des.* neque... aliquos nocent, diem s. martyris honorantes Dei praecepto, cui est gloria in saec. saec. Amen. [7604

De qua *Catal. Paris.* III. 487, 88°.

e. *Inc.* Anno a passione Dñi N. I. C. CCXXXVI, imperante M-o tyranno, multis erroribus hom. gen. possidebatur. Lapides enim... [7605

Exc. (initium; reliqua deerant) KANDLER (P.), *Atti dei ss. mm. Tergestini* (1847), septimo loco.

f. *Inc.* In temporibus Maximiani imp. tunc quasi stellae quaedam terrestres — *Des. ut* 1 c. [7606

De qua *Catal. Paris.* I. 473, 107°; II. 530, 14°; || *Anal. Boll.* XVII. 84.

2. MIRACULA. *Inc.* Sergius quoque m. multa signa... [7607

* GREG. TURON. *Glor. mart.* 96 (97).

3. EPITOMAE.

ADO, 7 oct. — VINC. BELLOV. XIII. 76. — PETRUS DE NAT. IX. 29. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 93-93ᵛ.

Sergius m. Vigiliis. *Vid.* **Maurus** ep. m. Vigiliis.

Servandus et Germanus mm. in Hispania, saec. IV in. — Oct. 23.

PASSIO. *Inc. prol.* Bb. martyrum passiones inclitae — *Inc.* Servandus itaque et Germanus bb. martyres, quorum clarissimus passionis illuxit dies — *Des.* inter Iustam et Rufinam beatissimas mm. sepultum in honore requiescit, regnante Dño... Amen. [7608

α) *Act. SS.* Oct. X. 28-30. — β) (eadem passim contracta; deest prol.; ceterum vix non iisdem verbis *inc.* et *des.*) FLOREZ, XIII. 412-13. — γ) (eadem, contracta etiam; deest prol.; quaedam ab editore videntur interpolata; iisdem paene verbis *inc.* et *des.*) TAMAYO, *Mart. hisp.* V. 621-23

Servanus ep., saec. VII extr. (*al.* saec. V extr.). — Iul. 1.

1. VITA. *Inc.* Fuit quidam rex nobilis in terra Chanaan — *Des.* eum sepelierunt; ubi florent merita et virtutes... Amen. [7609

SKENE, *Chronicles of the Picts*, 412-20; || METCALFE (W. M.), *Pinkerton's Lives of the Scottish Saints* (1889), II. 119-28.

2. LECTIONES. *Inc.* Servanus, qui de Scotorum natione — *Des.* prout gesta per eum in eius vita lucidius complectuntur. [7610

Brev. Aberdonense, pars aest. Propr. SS. f. 15-16v; || *Act. SS.* Iul. I. 57-58; 3a ed. 52; || METCALFE, t. c. 52.

Servatius ep. Tungrensis (*al.* Traiectensis), saec. IV. — Mai 13.

1. NARRATIONES GREGORII TURONENSIS.

a. **Hist. Franc.* II. 4-6. — b. **Glor. conf.* 71 (72). — Haec narrat Gregorius de episcopo Traiectensi, quem **Aravatium** seu **Arvatium** nominat, quemque saec. V vixisse innuit. Multum porro et olim et nuper disputatum est, utrum duo essent viri Servatius et Aravatius, an Gregorius in nomine aut saltem in tempore errasset.

2. VITA (EX 1 a). *Inc.* Multi enim hereses eo tempore — *Des.* virtutes pullulant usque in hodiernum diem, adiuvante Dño... Amen. [7611

KURTH (G.), *Deux biographies inédites de S. Servais* (Liège, 1881), 44-53 (= BULLETIN DE LA SOCIÉTÉ D'ART ET D'HIST. DU DIOCÈSE DE LIÈGE, I, 252-61); || *Anal. Boll.* I. 89-92; || KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 87-89.

In altero ex exemplaribus mss. ita *inc.* " Eo tempore Atharicus Gothorum rex... ". [7612

3. VITA (EX 1 a, 1 b ETC.). *Inc. prol.* Ad illuminandum humanum genus — *Des.* pietas divina concessit. — *Inc. Vita.* Eo tempore quo b. S. regimen tenebat — *Des.* Sed nobis, ff. cc., magna spes est inde quod nostra fragilitas... Amen. [7613

KURTH, t. c. 44-60 (= BULLETIN, t. c. 252-68); || *Anal. Boll.* I. 94-104; || KRUSCH, t. c. 89-91 (multis rescissis).

4. SERMO RADBODI EP. ULTRAIECTENSIS. *Inc.* Vir pretiosus et Deo dignus S. — *Des.* nec apud homines derelinqueret querelam, per I. C. Dñm N., qui vivit... Amen. [7614

Anal. Boll. I. 104-11. — Var. lect. *ibid.* 489, 23°; 509, 15°.

5. VITA AUCT. HARIGERO AB. LOBIENSI (*Gesta ep. Leodiensium*, c. 20-25). *Inc.* Ea tempestate s. S. Tungrensi decimus praesidebat cathedrae — *Des.* III id. maias sepultus. [7615

CHAPEAVILLE, *Gesta pontif.* I. 28-45 (permixtim cum narratione Aegidii [infra, 8]; || *Act. SS.* Mai III. 215-16 (3ª ed. 214-15), n. 18-23 med.; || *Act. SS. Belgii*, I. 193-95, n. 18-23 med.; || HAUPT, in *Zeitschrift für deutsches Alterthum*, V (1845), 182-90 (ex Chapeaville); || KOEPKE, in *MG.* Scr. VII. 172-75.

6. VITA (IMMO NARRATIO DE RELIQUIIS S. STEPHANI METTENSIBUS SERVATII IUSSU ABSCONDITIS ET SERVATIS). *Inc.* Eo tempore quo Huni Galliam saepe irruentes vastaverunt — *Des.* eisque per brutum animal s. Stephani... reliquias demonstrare. [7616

EXC. KRUSCH, t. c. 85-86, 1°.

7. VITA, TRANSLATIO, MIRACULA AUCT. IOCUNDO PRESB.

Cum in varias huius libelli recensiones sive editiones nemo adhuc penitius inquisiverit, exemplaria manu scripta, quae vidimus, diligenter quidem hic repraesentare voluimus; ea vero hoc ordine recensere, quo reapse variae editiones prodierint, maturiori disquisitioni reservavimus.

a. I. *Inc.* Ad illuminandum humanum genus... pietas divina concessit. Quia vero tanti viri memoriam — *Des.* prout possumus et valemus, annotare desideramus. [7617

II. *Inc.* Erant in diebus illis Iudaeorum in partibus... mulieres ss. Anna scilicet atque Esmeria — *Des.* impendia sepulturae sollemniter exacta sunt, cooperante... Amen. [7618

III. *Inc.* Post huius obitum Huni, subversis multis Galliae urbibus — *Des.* sepelitur in medio ecclesiae incomparabilis viri gloriosissimi S-i, ad laudem... Amen. Quid ergo nos tantilli... obsecramus per eundem Christum Dñm nostrum. [7619

IV. *Inc.* Ad excolendam autem dñicam vineam in urbe Traiectensium — *Des.* nil scriptum invenire potuimus et novimus. De his hactenus. Nunc de b. S-i translatione pauca perstringemus. [7620

V. *Inc.* Karolo Magno monarchiam regni gubernante — *Des.* Sed quia nimis longum est... Dei haec operantis magnificentiam universaliter laudemus, cui sit laus... Amen. [7621

EXC. CRABBE (P.), *Concilia omnia* (Coloniae, 1538), I, f. 189v-90 (ex parte II), et inde in * *Collectionibus conciliorum*, ad concilium Agrippinense an. 346 (MANSI, *Concil. coll.* II. 1374-75). — KRUSCH (Br.), in *Neues Archiv*, XVIII. 623 (ex partibus II, IV, V). — Cf. etiam **Gundulfus** ep. Traiect. **1a**, **Monulfus** ep. Traiect. **a**.

Fragmenta plurima partis V quae in *Act. SS.* t. c. 217-26 (3ª ed. 216-25), n. 29-59 edita sunt (et inde partim transierunt in BOUQUET, III. 649-50 et in *Act. SS. Belgii*, I. 199-213, n. 29-50), plerumque simillima quidem sunt Vitae **7a**, **7b**, **7d**; ast ordo capitulorum perversus est et passim quaedam verba vel etiam sententiae paucae dissentiunt a locis similibus

recensionum **7 a**, **7 b** et **7 d**. Videntur autem esse a decessoribus nostris ex codicibus recentioribus desumpta.

b. I. PROLOGUS. *Inc.* Quamvis caritatem vestram, dd., non lateat — *Des.* prout possumus et valemus quae audivimus et vidimus annotare desideramus. [7622

II. III. VITA. *Inc.* Igitur cum hic amantissimus Dñi S. sub ubere matris in sinu quasi pullus columbae liberius coepisset haberi — *Des. ut* 7 a, III. [7623

IV. *Inc. ut* 7 a. IV. — *Des.* nil scriptum invenire potuimus et novimus. Ista vobis, ff. dd., ego homo alienus, presb. indignus, nomine Iocundus, ut sciatis quia a Deo donata sunt... Amen. [7624

V. TRANSLATIO ET MIRACULA. *Inc. ut* 7 a. V. — *Des.* Gratias igitur agamus Deo, qui tot et tanta per b. S-um facere dignatus est miracula... Amen. [7625

Exc. *Act. SS.* t. c. 217-27 (3ª ed. 216-26), n. 29-64 (at vide quae adnotavimus ad **7 a**). — Cf. etiam **Gundulfus** ep. Traiect. **1 a**, et **Monulfus** ep. Traiect. **b**.

c. I. PROLOGUS. *Inc. versiculi.* Actus Servatii tenet hic exordia sancti — *Inc.* S. Traiectensis ecclesiae fratribus homo alienus, presb. indignus, nomine Iocundus... Quamvis *etc. ut* 7 b. I. — *Des.* prout possumus et valemus, Dño auxiliante, vobis indicare desideramus. [7626

II. III. VITA. *Inc.* Igitur cum hic amantissimus Dñi S. matris sub ubere genetricis in pectore abundantius iam coepisset foveri — *Des.* sepultus est in ecclesia praefata, ad laudem... Amen. Quid ergo, ff., nos pusilli... ad gloriam regnantis in caelo. [7627

IV. DE EPISCOPIS TRAIECTENSIBUS. *Inc.* Ad excolendam autem in urbe Traiectensium vineam — *Des.* nihil invenire potuimus. [7628

DE SYNODO COLONIENSI. *Inc.* Tempus est nunc expedire... Maximinus ep. Treverorum dixit — *Des.* quam de secretis caelestibus impudenter agere. [7629

V. TRANSLATIO. *Inc.* Revertamur iterum nunc, dd., ad ipsum — *Des.* Licet enim mille milia virtutum eius insignia... Amen. [7630

VI. *Inc.* Rogatu cuiusdam ex vobis, cc., curam huius opusculi suscepi — *Des.* Valete igitur non immemores mei... et magnificum venerabilem Servatium. [7631

VII. (ADDITAMENTUM). *Inc.* Compellimur iterum nunc, dd., compellimur — *Des.* Acta sunt autem haec anno dñicae inc. MLXXXVIII, ind. XI, ad laudem... Amen. [7632

Exc. *Act. SS.* Mai VII. XXI-XXII (3ª ed. XVIII-XIX), n. 10-12 (ex partibus I et II-III); ‖ *Act. SS. Belgii,* I. 229-31, n. 10-12. — KOEPKE (R.), in *MG.* Scr. XII. 87, lin. 2-7 (ex parte IV); 88-125 (pars I, ex part. II-III, ex § 2

partis IV, partes V et VI). — Cf. etiam **Gundulfus** ep. Traiect. **1b**, et **Monulfus** ep. Traiect. **c.**

d. I. PROLOGUS. *Inc.* Illustrissimi viri Servatii stemmate inclito nati — *Des.* Tu, sancte Spiritus... sermones aspira. [7633

II. VITA. *Inc.* Troiugenarum metropolis Francorum Tungris — *Des. ut* 7 a. II. [7634

III. MIRACULA. *Inc. prol.* Translati ad superos Servatii opera posthuma — *Inc.* Post renovati denique dñica passione saeculi lustra ferme 70 — *Des.* in bona spe assumptus est ad Dñm. Ac de his hactenus. Nunc de beati translatione S-i pauca perstringamus. [7635

IV. *Inc. ut* 7 a. V. — *Des.* Nihil habet namque aut felicitas vestra pulchrius... quam ut velitis opem ferre quam plurimis, quod ipse praestare dignetur... Amen. [7636

V. APOLOGIA SCRIPTORIS. *Inc. et des. ut* 7 c. VI. [7637

Exc. *Act. SS.* Mai III. 217-27 (3ª ed. 216-26), n. 29-64 (at vide quae adnotavimus ad **7 a**). — *Catal. Brux.* II. 480, 1°. — KRUSCH, in *MG.* Scr. rer. merov. III. 86, 3°. — Cf. etiam **Gundulfus** ep. Traiect. **1 c**, et **Monulfus** ep. Traiect. **d.**

Aliquando (cf. *Anal. Boll.* VI. 173, 13°) exscripta est haec Vita in codicibus initio sumpto a capitulo 3°, quod *inc.* " Ecclesiae itaque Octaviensis (*al.* O. i. e.), sicut in eiusdem sedis pontificum ordine invenitur... „ [7638

8. VITA AUCT. AEGIDIO AUREAEVALLENSI (*Gesta ep. Leodiensium,* I, c. 23-28). *Inc.* Eo tempore s. Servatius Tungrensi ecclesiae decimus praesidebat — *Des.* librum miraculorum eius relegat. Nos vero ad hystoriam manum retrahamus. [7639

CHAPEAVILLE, t. c. 28-46 (permixtim cum narratione Harigeri) [supra, 5]; || HELLER (I.), in *MG.* Scr. XXV. 19-24.
Exc. HAUPT, l. c. (ex Chapeaville).

9. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. IV. 162 (Vita) et V. 96 (translatio). — *Leg. aureae* appendix, c. 241 (242). — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 282ᵈ-83ᵇ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 71-72.

10. VITA ET MIRACULA (EPITOME LIBELLI 7). *Inc. prol.* Illustrissimi viri s. S-i Tungerensis civitatis X ep. — *Inc.* B. itaque Servatii prosapiam talem cognovimus — *Des.* eadem hora obdormivit in Dño. [7640

SS. Servatii... legenda, Colonie, 1472 (COPINGER, II, n° 5441), f. 3ᵛ-27ᵛ.

11. VITA. *Inc.* Almus Christi sacerdos et pontifex S., evangelici sermonis observator — *Des.* ac in omni bono conservare dignetur, praestante... Amen. [7641

Cf. *Anal. Boll.* XIV. 251, 25°.

12. MIRACULA RECENTIORA.

Exc. *Act. SS.* Mai III. 227-29 (3ª ed. 226-28), n. 65-73. — Apographum mutilum huius libelli inter maiorum nostrorum schedas repperimus ; ex quo neque initium nec clausulam possumus indicare.

Servulus conf. Romae, saec. VI. — Dec. 23.

* Greg. Magnus, *Homiliae in evangelia*, hom. 15 (*P.L.* LXXVI. 1133-1134). — * Id. *Dial.* iv. 14 (*P.L.* LXXVII. 341-44).

Servulus m. Tergesti, sub Numeriano. — Mai 24.

1. Passio. *Inc.* Illis temporibus erat quidam adolescens habitans in civitate Tergestina — *Des.* accipientes corpus eius, sepelierunt eum diligentissime. Martyrizatus est... Amen. [7642

Kandler (P.), *Atti dei ss. mm. Tergestini* (1847), quarto loco.

2. Epitome.

Petrus de Nat. v. 36.

Severinus ab. Agaunensis, saec. VI in. — Febr. 11.

1. Vita. *Inc. prol.* Sacram sane libelli seriem, quam Faustus presb. — *Inc.* S. itaque Severinus, religiosus Dei cultor — *Des.* debitis frequentatur laudibus. [7643

Epilogus. I. *Inc.* Fuit siquidem vir iste carnis origine nobilis — *Des.* illic supra tumulum... fundata erat, regnante... Amen. [7644

II. *Inc.* Haec siquidem, ut supra rettulimus, de vita — *Des.* furorem, quod absit, praeceps incurrat. [7645

Act. SS. Febr. II. 547-51; 3ª ed. 548-51 (non adest epil. ii, quem vid. in *Catal. Paris.* II. 499, 10°). — (Mut. et contracta) Surius, I (1570), 957-59; (1576), 987-89; II (1618), 117-18; II (1875), 300-303.
Exc. (solus prologus) Krusch (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 168.

2. Vita. *Inc.* Eodem tempore cum Clodoveus rex Francorum anno xxv regnaret — *Des.* et de fisco suo aemunitatem integram sua praeceptione designavit. Edita a Fausto presb... Amen. [7646

Mabillon, *Acta,* I. 568-70; 2ª ed. 552-53; || Krusch, t. c. 168-70.
Exc. Bouquet, III. 392-93.

3. Epitomae.

Vinc. Bellov. xxii. 21; || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 450ᵇ-50ᶜ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 297-97ᵛ. — Petrus de Nat. iii. 115.

Severinus ep. Burdigalensis, saec. V. — Oct. 23.

* Greg. Turon. *Glor. conf.* 44 (45).

Severinus ep. Coloniensis, saec. V in. — Oct. 23.

1. * Greg. Turon. *De virtutibus S. Martini*, lib. i, c. 4.

2. Vita et translatio. I. Vita. *Inc.* Dñus ac redemptor noster, caput totius universalis ecclesiae — *Des.* nobis eum fore propitium sentiamus, qui cum Patre... Amen. [7647

II. Translatio. *Inc. prol.* Quia bb. pontificis et conf. Christi S-i

vitam vel gesta — *Inc.* Postquam vir Dñi sanctus et pontifex gloriosus — *Des.* rapuerunt. Quod, quantum audemus... Amen. [7648

SURIUS, V (1574), 920-27; (1580), 1018-25; X (1618), 358-62; ‖ *Act. SS.* Oct. X. 56-63.

Exc. (sola pars I) SURIUS, X (1879), 660-66.

3. VITA. *Inc.* Bb. Severinus, quantum ad terrenae dignitatis gradum — *Des.* eius patrocinio fulciantur. [7649

Cf. *Catal. Brux.* I. 246-49. — Ibi in nota 1 ad p. 246 corrigendum est " *Act. SS.* t. X Oct. „

4. VITA. *Inc.* Bb. igitur Severinus, ut legitur in gestis Coloniensium pontificum, quantum *etc. ut* 3. — *Des.* Cuius virtutum beneficia tali in hoc mundo cottidie florent et augentur copia, ut nullus... Amen. [7650

APPENDIX. *Inc.* B. autem Sev. Coloniensis civitatis ep., vir honestae vitae — *Des.* cum libro vitae suae fuisse revelatum. [7651

CIROT DE LA VILLE, in *Archives historiques du département de la Gironde,* I (1859), 426-44.

Exc. A[LLAIN] (E.), in *Revue catholique de Bordeaux,* XVII (1895), 617-22.

5. EPITOMAE. a. *Inc.* B. igitur Severinus, Agrippinensis (*al.* Treverorum) ep., honore licet egregius — *Des.* et superactis imbribus ripas flumina transilirent. [7652

De qua HONTHEIM, *Historia Trevirensis diplomatica,* III (1750), 975; *Catal. Paris.* II. 69, 64°.

b. *Inc.* Bb. igitur Severini antistitis, ff. cc., sollemnitatem celebrantes — *Des.* ut cuncta plebs immensis vocibus prae gaudio flens laudaret omnipotentem Deum... Amen. [7653

De qua *Catal. Paris.* III. 304, 15°.

c. *Inc.* B. Severinus apud Burdegalim in Vasconia exsistens agricola — *Des.* statim curavit eum. [7654

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 355c-56c; ‖ *id.* (Lovan. 1485), f. 166v-67.

Exc. *Act. SS.* t. c. 60, annot. *b.*

d. PETRUS DE NAT. IX. 98.

Severinus presb. in Norico Ripensi, † cca. 482. — Ian. 8.

1. VITA AUCT. EUGIPPIO PRESB. I. *Inc. epist. Eugippii.* Dño sancto... Paschasio... Ante hoc ferme biennium — *Des.* et indulgentiam mihi poscere non desistas. [7655

II. VITA. *Inc. capitula.* Quomodo primum b. S. in oppido — *Des.* trium tantum sanatio memoratur — *Inc.* Tempore quo Attila, rex Hunnorum — *Des.* ac recipiunt, operante Dei gratia, sanitatem, cui est honor... Amen. Habes, egregie... fructuosum. [7656

III. *Inc. epist. Paschasii.* Dño sancto... Eugippio... Frater in Christo carissime, dum nos peritiae tuae — *Des.* eatenus ampliatur. [7657

(In plerisque editionibus desunt non solum capitula, sed et ultima libelli verba " Habes, egregie... fructuosum „; non raro epistula Paschasii post

Eugippii epistulam collocata est). SURIUS, I (1570), 153-61; (1576), 159-67; (1875), 137-50 (desunt epistulae I et III atque alia passim); || VELSERUS (M.), *Historia ab Eugippio ante annos circiter MC. scripta...* (Augustae Vindel. 1595), sign. B-B^v et p. 1-51 (deest epist. I); || *Velseri opera* (1682), 635-665 (item); || SURIUS, I (1618), 111-21; || *Act. SS.* Ian. I. 484-97; || PEZ, *Scr. rer. Austr.* I. 64-93; || RESCHIUS, *Annales eccl. Sabionensis*, I. 296-322 (multis locis rescissis); || FALCKENSTEIN (J. H. VON), *Geschichte des Königreichs Bayern* (1763), I. 78-120; || MUCHAR (A.), *Das römische Norikum*, II (Grätz, 1826), 152-239; || *P.L.* LXII. 39-40, 1167-1200; || KERSCHBAUMER (A.), *Vita S. Severini auct. Eugippio* (Scaphusiae, 1862), 1-81; || FRIEDRICH (J.), *Kirchengeschichte Deutschlands*, I (1867), 435-89; || SAUPPE (H.), in *MG.* Auct. ant. I, 2. 1-30; || *Eugippii opera*, ed. P. KNOELL, in CORP. SCR. ECCL. LAT., IX, 2. 1-70; || MOMMSEN (Th.), *Eugippii Vita Severini*, inter SCR. RER. GERM. IN US. SCHOL. (1898), 1-58.

Exc. BARONIUS, *Annales*, ad an. 454, 473, 475, 476, 482, 488, 496 passim (epist. Paschasii et alia multa). — CANISIUS, *Ant. lect.* VI, 1. 455-57; ed. BASNAGE, I. 411-12 (epist. Eugippii). — ROSWEYDUS, *Vitae Patrum*, prolegomenon XXV (epist. Paschasii). — LAMBECIUS, *Comment. de bibl. Vindob.* II. 16-20; || *id.* ed. KOLLARIUS, II. 36-44. — RADERUS (M.), *Bavaria sancta*, II. 15-16, 27. — [KLEYMAYRN (Fr. Th. VON)], *Nachrichten vom Zustande der Gegenden und Stadt Juvavia...* (Salzburg, 1784), Diplomatischer Anhang, 1-7. — SCHWEIZAR (R.), *Studien über das Handschriften-Verhältnis der Vita S. Severini des Abtes Eugippius* (Prag, 1898 = PRAGER STUDIEN, I), 27-43.

2. TRANSLATIO NEAPOLIM AN. 902, AUCT. IOHANNE DIAC. NEAPOL. *Inc. prol.* Scripturus, dñe Iohannes ab., qualiter ex castro Lucullano — *Inc.* Anno igitur XXIV Leonis et Alexandri imp. — *Des.* gratias Christo referebat. [7658

Act. SS. t. c. 1098-1102; 3ª ed. 734-39; || CAPASSO (B.), *Monum. Neapol.* I. 291-300.

Exc. PARASCANDOLO, *Mem. della chiesa di Napoli*, II. 253-56. — WAITZ (G.), in *MG.* Scr. rer. langob. 452-59. — (**Mut.** et edita tamquam „Martyrium S. Procopii ep. Tauromenii „) CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* II. 60-63; || CARUSIUS (I. B.), *Bibliotheca historica regni Siciliae*, I (1723), Historiae saracenico-siculae varia monumenta, 39-44; || MURATORI, *Rer. ital. scr.* I, 2. 269-73.

3. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. II. 56. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 7^v-11^v.

Severinus ep. Septempedanus **et Victorinus** frater eius (ep. Amiterninus), saec. VI, *al.* saec. I/II. — Ian. 8, Iun. 8, Sept. 5.

Aliis definiendum relinquimus num recte distinxerint quidam duos Severinos duosque Victorinos; nos interea libellos de his duobus vel quattuor sanctis, in quibus simillima narrantur, hic simul recensendos duximus.

1. VITA. **a. I.** *Inc. prol.* Huc usque nos patris Hieronymi dicta referentes... Quae enim singulis de sanctis fideli auctore comperimus — *Inc.* Hi post utriusque parentis obitum — *Des.* choros meruit introire sanctorum, regnante Dño... Amen. [7659

II. *Inc.* Porro Severinus, quem supra memorati diximus — *Des.* sequitur Innocentium. Per meritum pastoris est data... Amen. [7660

MOMBRITIUS, II. 351-52v; || *Act. SS.* Ian. I. 500-501; 3a ed. 500-502.

Alibi (cf. *Catal. Brux.* I. 149, 77°), ita prologus *inc.* " Quoniam de sanctis semper loqui bonum est, idcirco quae de singulis... „. [7661

b. I. *Inc. prol.* (*brevissimus*). De ss. Victorino et Severino germanis fratribus quae veraci auctore comperimus — *Inc. ut* 1 a, I. — *Des.* et honorifica sepultura condiderunt non. sept. [7662

II. *Inc.* Igitur Severinus quem praedicti V-i diximus — *Des.* secuta est Innocentium. Per meritum igitur pastoris *etc. ut* 1 a, II. [7663

Cf. *Catal. Brux.* II. 423, 9°.

2. VITA. *Inc. prol.* Quoniam b. Severini vita fuit hactenus — *Inc.* Bb. Severinus et Victorinus Picentis oppidi accolae — *Des.* ad propria cum gaudio remeabant. [7664

Act. SS. t. c. 1103-7; 3a ed. 739-43 (rescisso prologo).

3. EPITOME.

ADO, 5 sept.

Severinus ep. Treverensis.

VITA. *Vid.* **Severinus** ep. Coloniensis, 5 a, 5 b.

Severinus, Exsuperius et Felicianus mm. Viennenses, sub Marco Aurelio. — Nov 19.

1. PASSIO AUCT. PSEUDO-TERTIO DIAC. *Inc.* Bb. Viennensi archiep. Paschasio... Tertius. Temporibus Severi et Antonini Pii — *Des.* addito cuique proprio capite. [7665

Breviarium ad usum insignis ecclesiae collegiatae B. Barnardi de Romanis, an. 1518; || GIRAUD (P.-E.) et CHEVALIER (U.), *Le Mystère des Trois Doms* (Lyon, 1887), LXXXVIIJ-XC.

2. PASSIO. *Inc. prol.* Victorias martyrum et agones — *Inc.* Nobilissima igitur Viennensium civitas — *Des.* in basilica quam ipse Romanis construxerat VI non. oct. sunt collocata. Nam et eodem die eandem ecclesiam dedicavit... [7666

Brev. Romanense an. 1518; || GIRAUD et CHEVALIER, t. c. XC-XCIJ.

3. TRANSLATIO AUCT. GUIDONE EP. VIENNENSI. *Inc.* Hodiernae festivitatis, dd., cum annua — *Des.* esse mereamur. [7667

Brev. Romanense an. 1518; || GIRAUD et CHEVALIER, t. c. XCIIJ-XCIV.

Severus ep. Abrincensis. — Febr. 1.

1. VITA. *Inc.* Vir igitur Severus ven., loco Constantiensis — *Des.* de sepulti pulvere (*al.* corpore) exhibita viventibus ostendit per omnia benedictus Deus... Amen. [7668

Act. SS. Febr. I. 188-92 (cap. VII inter cap. I et II inserendum est); || PIGEON (E. A.), *Vies des SS. du dioc. de Coutances*, II. 42-54.

2. TRANSLATIO ROTOMAGUM AN. 1089. *Inc.* Qualiter idem ven. beati viri corpus de loco... scribere libuit. Post obitum itaque — *Des.* qui furni ardentis non sensit incendia. Amen. [7669

Act. SS. t. c. 192-94; || PIGEON, t. c. 56-64.

Severus ab. Agathensis, saec. VI in. — Aug. 25.

1. VITA. *Inc. prol.* Religiosam s. ac bb. Severi vitam — *Inc.* Salvatore itaque nostro apparente in mundo — *Des.* vivunt merita ipsius suffragatoris per Dñm... Amen. [7670

MABILLON, *Acta*, I. 563-68; 2ª ed. 547-51; || *Act. SS.* Aug. V. 159-63.

2. VITA AUCT. PETRO CALO. *Inc.* Severus ex regali Syrorum progenie ortus — *Des.* laetus inde recessit. [7671

De qua *Act. SS.* t. c. 157, n. 11.

3. EPITOME.

PETRUS DE NAT. VII. 113.

Severus (= **Sev. Sulpitius?**) presb. Aquitanus. — Aug. 1.

NARRATIO GREGORII TURON. *Inc.* His urbe et termino sociatus... [7672

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 49, 50 (al. 50, 51).

Severus ep. Barcinonensis m., sub Diocletiano. — Nov. 6.

PASSIO. *Inc. prol.* Fidelis antiquitas et antiqua fidelitas — *Inc.* Dudum siquidem sede seu ecclesia Barcinonensi pastore carente — *Des.* exstitit conservatum, ad laudem... [7673

FLOREZ, XXIX. 368-71.

Severus ep. Caesenas, † cca. 588. — Iul. 6.

VITA. *Inc. prol.* Sanctorum gesta praesulum, quae Dei donante gratia — *Inc.* Ex his vero exstitit unus b. memoriae — *Des.* liberam ad propria restituisti. [7674

UGHELLI, II. 453-56; 2ª ed. 443-45; || *Act. SS.* Iul. II. 325-27; || ZACCARIA (F. A.), *Series episcoporum Caesenatium* (Caesenae, 1778), 18-21.

Severus ep. Casinensis, saec. V (?). — Iul. 20.

VITA AUCT. PETRO DIAC. CASINENSI. *Inc. prol.* Ss... Seniorecto abbati... Quam vestra iussus potentia — *Inc.* Casinensis arcis sublimitas tanto olim culmine viguit — *Des.* domum reversa est laudans et benedicens Iesum, cui est... Amen. [7675

MAI, *Scr. vet. nova coll.* VI. 250-55 (quibusdam rescissis); || *P.L.* CLXXIII. 1072-79 (item).

EXC. *Act. SS.* Iul. V. 72, n. 6, 7.

Severus ep. Neapolitanus, † cca. 409. — April. 30.

1. VITA. *Inc. prol.* Prius quidem nobis ab inc. Dñi sermo — *Des.* collecta notabimur. — *Inc. epist.* Dño inlustri... Litteris nobilitatis vestrae — *Inc.* Secretum regis celare bonum est — *Des.* debitum Deo spiritum exhalavit, ipso adiuvante... Amen. [7676

Officium S. Ianuarii etc. (Neapoli, 1525), sign. E^v-E.5 (desunt prol. et epist.; ultima pars paucioribus contracta est); ‖ UGHELLI, VI. 49-54; 2ª ed. 36-39; ‖ *Act. SS.* April. III. 768-69; 3ª ed. 776-78 (quibusdam rescissis; vid. annotationes); ‖ PARASCANDOLO, *Mem. della chiesa di Napoli*, I. 193-200 (quibusdam rescissis); ‖ CAPASSO (B.), *Monum. Neapol.* I. 269-74, c. I-VIII.

2. MIRACULA. *Inc. prol.* Hortaris me, Capuane virorum sagacissime — *Inc.* Tempore quo Henricus Theutonicorum rex — *Des.* et ab omni languore absoluta, reddita. [7677

Inc. carmen. Elysii sedem — *Des.* compleat altithronus. [7678

UGHELLI, VI. 54-59; 2ª ed. 39-42; ‖ *Act. SS.* t. c. 770-71; 3ª ed. 779-80 (om. carmine); ‖ PARASCANDOLO, t. c. 200-203 (item); ‖ CAPASSO, t. c. 274-79, c. IX seqq.

Severus ep. Ravennas, † saec. IV extr. — Febr. 1.

1. VITA. a. (IN AGNELLI *Lib. pont. eccl. Ravenn.*, episc. XI). *Inc.* Severus XI, cuius nomen intelligitur — *Des.* Sufficiat vobis nunc, obsecro... et immensas Deo gratias agatis, qui est benedictus in saecula. Sedit autem... — *Sequitur sermo pius, qui inc.* Sed quaeso, dd., ut curiosius — *et des.* columba interpretatur. [7679

*AGNELLUS (*MG.* Scr. rer. langob. 283-87).

b. *Inc.* Post excessum bb. Apollinaris, b. Severus decimus Ravennatem cathedram — *Des.* Sufficiat *etc. ut* 1 a... qui est benedictus in saec. saeculorum. Amen. [7680

Bibl. Casin. III. Floril. 55-57.

2. VITA ET TRANSLATIO SAEC. IX, AUCT. LIUTOLFO PRESB. MOGUNTINO. I. VITA. *Inc. prol.* Ven. fratri... Erlario diacono... si tibi scripsero — *Inc.* Quodam tempore in secretiore loco positus — *Des.* cum his qui a dextris statuendi sunt, remunerari mereamur. [7681

II. TRANSLATIO. *Inc. prol.* In priore libello, mi Erlari — *Inc.* Fuit quidam clericus de Galliae partibus, nomine Felix — *Des.* quam in aeternum ab eis separari. [7682

Act. SS. Febr. I. 88-91; ‖ JAFFÉ (Ph.), *Mon. Moguntina* (= BIBL. RER. GERM. III). 507-17; ‖ HEINEMANN (L. de), in *MG.* Scr. XV. 289-93.
Exc. LE COINTE, *Ann. eccl. Franc.* VIII. 433, 434, n. 40, 43 (ex parte II).— MABILLON, *Acta*, IV, 2. 61-62; 2ª ed. 64-65 (eadem pars paene tota).

3. SERMO DE VITA. a. *Inc.* Quotienscumque virorum gesta fortium — *Des.* Laus illi et gratiarum actio qui... gratulantem introduxit (qui vivit et regnat... Amen). [7683

Act. SS. t. c. 82-87; || BACCHINIUS (B.), *Agnelli... liber pontificalis* (Mutinae, 1708), II, append. 9-34 (deest pars media); || MURATORI, *Rer. ital. scr.* II, 1. 189-93 (item); || *P.L.* CVI. 754-63 (item).

EXC. MOMBRITIUS, II. 277-78ᵛ. — BORTOLOTTI (P.), *Antiche Vite di S. Geminiano* (Modena, 1886 = MONUMENTI DI STORIA PATRIA DELLE PROVINCIE MODENESI, XIV, 1), 110-11. — (Pars prior, sed mut. et contracta) SURIUS, I (1570), 786-87; (1576), 809-11; II (1618), 25-27; II (1875), 47-50.

b. *Inc. ut* 3 a. — *Des.* potest hactenus vertere in cruorem, quem, si placet, valet in oleum demutare. [7684

EXC. BORTOLOTTI, t. c. 108-9. — *Anal. Boll.* XI. 336-37. — Cf. BANDINIUS, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae*, I. 586, XXVI; ID. *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, I. 289, XII; *Anal. Boll.* XI. 335-36, 8°, a, b.

4. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. III. 65. — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 354ᶜ-55ᶜ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 165-66. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 19ᵛ-20ᵛ.

Severus presb. Ravennas. *Vid.* **S.** presb. in prov. Valeriae.

Severus, Severianus, Carpophorus et Victorianus mm. Romae, sub Diocletiano. — Nov. 8.

De his in Passione SS. **Claudii, Nicostrati** etc. mm. in Pannonia.

Severus presb. in provincia Valeriae, saec. VI (?), *al.* martyr sub Maximiano. — Ian. 1, Febr. 1, 15, Oct. 1.

1. GREG. MAGNUS *Dial.* I. 12 (*P.L.* LXXVII. 212-13).

2. PASSIO. *Inc.* Temporibus Maximiani imp. orta est saeva persecutio — *Des.* Corpus vero humatum est iuxta... Orbivetum. Ubi multa beneficia... praestantur. Passus est... Amen. [7685

MURATORI, *Rer. ital. scr.* I, 2. 563; || *Anal. Boll.* XI. 241-42 (omissa parte media).

3. EPITOME.

PETRUS DE NAT. III. 66.

Severus m. in Vasconia, saec. V in. — Nov. 1.

1. VITA ET MIRACULA. I. VITA ET PASSIO. *Inc.* Christianae religionis asseclae, quamquam — *Des.* angelo ducente, devexit. Haec de vita et passione... operae pretium esset vertere stylum. [7686

DU BUISSON (P. D.), *Historia monasterii S. Severi* (1876), I. 51-75; || *Act. SS.* Nov. I. 227-33.

II. MIRACULA. *Inc.* Omnipotentis namque Dei clementia tanta erga fideles suos — *Des.* populo suo sua intercessione placatus, praestante... Amen. [7687

DUBUISSON, 77-80, 126-27, 87; || *Act. SS.* t. c. 233 col. 1, 234 col. 2, 235 col. 1, 235 annot. *a*, 236 col. 1 (" Relatio ").

2. VITA ET PASSIO. *Inc.* Post Dñi salvatoris passionem — *Des.* caelestis regni ianuas mereamini intrare, ipso praestante... Amen. [7688

Du Buisson, t. c. 6-32; || *Act. SS.* t. c. 220-26.

3. EPITOME METRICA. *Inc.* Tempore quo lati timuit monarchia mundi — *Des.* Ac laudandus erit aevo quod fine carebit. [7689

Du Buisson, t. c. 45-50; || *Act. SS.* t. c. 226-27.

4. MIRACULUM. *Inc. prol.* Inter cetera bonitatis suae miracula — *Inc.* Quodam namque die quidam vir, Christi captus amore — *Des.* caelestia regna adipisci mereamur, praestante... Amen. [7690

Du Buisson, t. c. 81-84; || *Act. SS.* t. c. 233 col. 2, 234 col. 1, 235 col. 2.

5. TRANSLATIO CAPITIS. *Inc. prol.* Laudum cantica humanorum — *Inc.* Post palmam vero martyrii, quam ipse rex — *Des.* quatinus I. C. Dño fideliter servire mereamur, qui cum Patre... Amen. [7691

Du Buisson, t. c. 89-99; || *Act. SS.* t. c. 236-38.

Severus presb. Viennensis, saec. V. — Aug. 8, Nov. 14.

VITA. *Inc.* B. Severus, ut ex tunc per succedentia tempora — *Des.* et nunc operaris in sanctis tuis. Ideo et tibi gloria... Amen. [7692

Anal. Boll. V. 417-24.

Sexburga regina, abb. Eliensis, saec. VII extr. — Iul. 6.

1. VITA. *Inc. prol.* Plerique saecularis scientiae — *Inc.* Insignis Christi sponsa et pretiosa Dñi virago — *Des.* mundi redemptorem et dñm, qui cum Patre... Amen. [7693

De qua Hardy, *Descr. catal.* I. 360-61. — Cf. Leland, *Collectanea,* III. 164-65.

2. EPITOMAE. a. *Inc.* Regum proles et regum parens, immo sanctorum genetrix — *Des.* regna caelestia, ipso largiente... Amen. [7694

Cf. Hardy, *Descr. catal.* I. 361.

b. *Inc.* S. Sexburga, vera imperatrix, divitiis imperabat — *Des.* sepulturam meruit. Floruit circa annum Dñi DCXL. [7695

Capgravius, f. 278; || *Act. SS.* Iul. II. 349-50; 3ª ed. 349.

3. TRANSLATIO AN. 1106. *Vid.* **Etheldreda**, 5.

Siacrius (ep. Niciensis, † cca. 787). — Mai 23.

VITA. *Inc.* B. Siacrius ep. primus urbis Niciensis — *Des.* per omne saeculum. Amen. Obiit circa annum Dñi DCCLXXXVII. [7696

Barralis, *Chronologia Lerinensis,* I. 132-33; || Du Bouchet (J.), *La véritable Origine de la maison royale de France* (1646), preuves, 145-46; || *Act. SS.* Mai V. 255 (3ª ed. 257-58), n. 2-4.

Siardus ab. Horti S. Mariae in Frisia, † 1230. — Nov. 13.

1. Vita. *Inc. prol.* Quoniam dñus Iesus, nostrae peregrinationis signifer — *Inc.* Ven. itaque et dulcis pater noster S. de nobili genere — *Des.* (*mutila*) istud omnibus modis emendare. [7697

Wybrands (Aem. W.), *Gesta abbatum Orti S. Marie* (Leeuwaarden, 1879), 76-126.

2. Miracula. *Inc. prol.* Fons divinae bonitatis — *Inc.* Eadem hora, qua piissimus pater S. migravit — *Des.* visitatis eisdem ven. patribus anno gratiae MCCXLII, ad laudem... Amen. [7698

Wybrands, t. c. 127-46.

Sibyllina Papiensis Ord. S. Dominici, † 1367. — Mart. 19.

Vita auct. Thoma de Bozolasto Ord. Praed. (retractata ab Ambrosio Taegio?). *Inc. prol. Taegii.* B. Sibyllina Papiensis, soror de Paenitentia B. Dominici — *Inc.* Haec igitur Papiae orta, patrem habuit Ubertum de Biscossis — *Des.* Deum magnificans. [7699

Act. SS. Mart. III. 68-71.

Sidonius ep. Aquis Sextiis, saec. I. — Aug. 23.

Petrus de Nat. v. 102. — Vid. etiam narrationes de **Maria Magdalena**.

Sidonius ab. in Normannia, † saec. VII extr. — Nov. 14.

1. Vita. *Inc.* Tempore illo, quo Clodoveus filius Dagoberti — *Des.* Succurrant nobis tua merita, s. pater S-ni, apud Dñm... Amen. [7700

Legris, in *Anal. Boll.* X. 425-32.

2. Epitome. *Inc.* S. Sidonius fuit natione Scottus (*al.* hibernus) — *Des.* solo aequatum est. [7701

Menard (H.), *Martyrologium sanctorum Ordinis Divi Benedicti* (Paris. 1629), 747-49; || Legris, t. c. 438-40.

Sidronius m. sub Aureliano. — Iul. 11.

Passio. *Inc.* Anno dñicae inc. CCLII, regnante impiissimo Aureliano — *Des.* et fabricemus ibi cellulam. Acta sunt haec... Amen. [7702

Act. SS. Iul. III. 182-85; 3ª ed. 174-76.

Siffredus ep. Carpentoratensis, saec. VI. — Nov. 29.

1. Vita. *Inc.* Tempore quo florebant studia Lerinensis coenobii — *Des.* Sepultusque est in basilica quam ipse construxerat... Ubi beneficia cottidie praestantur... Amen. [7703

Barralis, *Chronologia Lerinensis*, II. 130-33; || Surius, XI (1618), 620-21.

2. Vita. *Inc. prol.* Bb. patris Siffredi... prosequens a nativitatis exordio — *Inc.* Tempore igitur quo a Theodorico rege nefario — *Des.*

Sepultus est in basilica quam ipse construxit... Ubi beneficia eius exuberant... Amen. [7704

BARRALIS, t. c. 133-40; || SURIUS, t. c. 621-24.

3. TRANSLATIO. *Inc.* Post decessum inclitae recordationis bb. patris S-i — *Des.* usque nunc validius perseverant. [7705

BARRALIS, t. c. 140-41; || SURIUS, t. c. 624-25; || R[ICARD], *Vie de S. Siffrein* (Carpentras, 1860), 127-29.

Sige... *Vid.* Sigi...

Sigfridus ep. in Suecia, † saec. XI med. — Febr. 11.

1. VITA. *Inc. prol.* Ad hoc ss. patrum gesta in ecclesia Dei recitantur — *Inc.* Tempore illo erat rex quidam in regno Sueciae, Olavus nomine — *Des.* in quo sibi, Deo donante, pausam elegerat. [7706

BENZELIUS (E.), *Monumenta vetera ecclesiae Sueogothicae,* I (Upsaliae, 1709), 1-13; || *Scr. rer. Suecic.* II, 1. 345-64.

2. VITA. *Inc.* Erat olim rex quidam Gothorum Olavus — *Des.* (*imperfecta ?*) usque in diem hodiernum non sunt inventa. [7707

BENZELIUS, t. c. 21-29; || *Scr. rer. Suecic.* t. c. 365-70.

3. EPITOME. *Inc.* Circa annos Dñi 845 s. Ansgarius — *Des.* feliciter in Dño obdormivit. [7708

Brev. Scarense (Norimb. 1498); || *Scr. rer. Suecic.* t. c. 371-72.

Sigfridus ab. Wiremuthensis, † 688/689. — Aug. 22.

VITA AUCT. BEDA. *Vid.* **Wiremuthenses abbates.**

Sigibaldus ep. Mettensis, † 741. — Oct. 26.

VITA ET INVENTIO SAEC. XII. I. VITA. *Inc. prol.* Iamdudum audivi petitionem vestram — *Inc.* Omnia in sapientia fecit omnipotens Dñus — *Des.* ut supra memoravimus, ad laudem... Amen. [7709

II. INVENTIO. *Inc.* Tandem evolutis multorum dierum circulis — *Des.* (*mutila*). Per idem fere tempus in monasterio S. Naboris Hilarico | [7710

Act. SS. Oct. XI. 939-42, c. 1-10 et c. 11-13.

Sigibertus rex Anglorum Orientalium, † cca. 637 (?). — Oct. 29.

*BEDA, *Hist. eccl.* III. 18; || *Act. SS.* Oct. XII. 903.

Sigibertus III rex Francorum, † 656. — Febr. 1.

1. VITA AUCT. SIGIBERTO GEMBLACENSI. *Inc. prol.* Quia de vita S-i Francorum regis quaeritis — *Inc.* Postquam Graeci nobilem Frigiae urbem — *Des.* ad cuius tempus fuit S. Lambertus m. et ep. [7711

DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 591-93 (deest pars media); || *P.L.* CLX. 725-30 (item).

EXC. (prologus) *Act. SS.* Febr. I. 213 (3a ed. 214), n. 39; || *Act. SS. Belgii,* III. 46, n. 38; || HIRSCH (S.), *De vita et scriptis Sigiberti mon. Gemblacensis* (Berolini, 1841), 240-41.

2. VITA AUCT. EODEM. *Inc.* Anno dñicae inc. DLXXXVI Lotharius II — *Des.* in basilica, quam... regia liberalitate construxerat. [7712

SURIUS, VII (1581), 84-88; VII (1586), 36-39; II (1618), 30-33; || *Act. SS.* t. c. 227-30; 3a ed. 228-32; || BOUQUET, II. 597-602; || *Act. SS. Belgii,* III. 58-68; || *P.L.* LXXXVII. 303-14.

3. TRANSLATIO AN. 1063 ET MIRACULA, AUCT. EODEM. *Inc. prol.* Nemini prudentium videri arbitramur incongruum — *Inc.* Siquidem anno dñicae inc. MLXIII dum huius ven. viri S-i corpus — *Des.* nobis in futuro salus proveniat animarum. Amen. [7713

Act. SS. t. c. 236-38; 3a ed. 237-40; || *Act. SS. Belgii,* III. 81-88. — (**Mut.** et contracta) SURIUS, VII (1581), 88-91; VII (1586), 49-52; II (1618), 33-34.

4. TRANSLATIO AN. 1170 VEL ETIAM SERIUS. *Inc.* Omnipotenti Deo cuncta gubernante — *Des.* laudando eum qui vivit... Amen. [7714

Act. SS. t. c. 239-40; 3a ed. 240-42; || *Act. SS. Belgii,* III. 89-90.

Sigirannus ab. Longoretensis, saec. VII. — Dec. 4.

1. VITA. *Inc. prol. I.* Benignus etenim ac misericors Dñus humanis in visceribus — *Inc. prol. II.* Quoniam benignitas cunctipotentis Dei — *Inc.* Athleta igitur Christi S. solo Biturico — *Des.* salutem... obtineat mentis et corporis, qui vivit... Amen. [7715

α) (integra) *Anal. Boll.* III. 379-407.

β) (deest uterque prologus et Vitae pars posterior ita ut *des.* " propinare studebat "; cf. *Anal. Boll.* t. c. 378) LABBE, *Bibl. mss.* II. 439-44; || MABILLON, *Acta,* II. 432-38; 2a ed. 414-19.

EXC. BOUQUET, III. 547-48.

2. VITA. *Inc.* . — *Des.* anno Dñi MCCLXXXIX, prout vidimus, legimus et propriis oculis inspeximus, praestante Dño... Amen. [7716

EXC. (ultima pars) *Gallia christ.* II (1720), instrum. 45. — Sequuntur (45-46) binae litterae Iohannis ep. Bituricensis de recognitione corporis an. 1269 et 1270.

Sigismundus rex Burgundionum m., † 523. — Mai 1.

1. *GREG. TURON. *Hist. Franc.* III. 5, 6. — *ID. *Glor. mart.* 74 (75).

2. PASSIO. *Inc.* Temporibus Tiberii senioris augusti, qui sicut reliquas regiones — *Des.* ad pristinam redeunt sanitatem (*al. add.* Passus est...) adiuvante Dño N. I. C... Amen. [7717

α) MOMBRITIUS. II. 278v-79v; || JAHN (A.), *Die Geschichte der Burgundionen und Burgundiens,* II (Halle, 1874), 504-12; || KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. II. 333-40.

β) (recensio interpolata; iisdem verbis *inc.* et *des.*) *Legende sanctorum regni Hungarie,* s. l. a. (HAIN, 9996), sign. a.3-a.4; || *id.* Venetiis, 1498

(HAIN, 9998), f. 3-4; || *id.* (Venetiis, 1512), f. 3-4; || *Vita bb. Stanislai* etc. (Cracov. 1511), f. 102-3ʳ; || *Act. SS.* Mai I. 86-87; 3ª ed. 88-89. — Exc. BOUQUET, III. 402-4.

γ) (recensio contracta) *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 275ᶜ-76ᶜ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 62ᵛ-63ᵛ. — *Inc. ut* 2 a. *Des.* " ad propria statim revertatur sanus ". [7718

3. PASSIO. *Inc.* In exordio regni Hludovici fortissimi regis Francorum — *Des.* Angeli itaque Dei deportaverunt animam... Amen. [7719

Exc. (pars ultima) *Anal. Boll.* II. 280-82. — Cf. *Anal. Boll.* I. 506, 2°; *Catal. Brux.* II. 293, 72°.

4. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXII. 26. — PETRUS DE NAT. IV. 112.

5. MIRACULA FACTA PRAGAE SAEC. XIV. *Inc. prol.* Splendoris lumine sempiterno — *Inc.* Nuper siquidem in die festi S. Wenczeslai — *Des.* (*mutila?*). Item die sequenti... accessit alia mulier nomine Clara... et expleta est. [7720

Catal. Paris. III. 462-69 (omissa parte ultima).

Sigolena = **Segolena.**

Silaus ep. Hibernus, cultus Lucae, saec. XI extr. (?). — Mai 21.

VITA. *Inc.* Cum Deus in sanctis suis... Hic namque confessor egregius alta progenie — *Des.* iterum miracula coeperunt coruscare. [7721

Act. SS. Mai V. 64-66; 3ª ed. 65-66.

Silvanus conf. in agro Bituricensi, saec. I. — Sept. 22, 23.

1. VITA. *Inc.* Cum post culpam primi terrigenae — *Des.* epitaphio proprio notaverunt. Festivitas vero eorum celebratur x kal. oct. [7722

Catal. Paris. II. 122-28.

2. VITAE EPITOME. *Inc.* Silvanus presb. cum socio suo Silvestro — *Des.* et a christianis iuxta eum sepulti sunt. [7723

LABBE, *Bibl. mss.* II. 445-46; || *Act. SS.* Sept. VI. 404-5, n. 3, 5-7.

3. MIRACULA. *Inc.* Tempore quo b. Martinus Turonicae sedis obtinebat principatum — *Des.* cum illa mox omnes glorificaverunt Dñm, qui vivit... Amen. [7724

Catal. Paris. II. 128-32. — Cf. supra, **Martinus** ep. Turonensis, 11, I.

Silvanus ep. Nazarenus, saec. V. — Sept. 22.

PETRUS DE NAT. VIII. 104.

Silverius papa, † post 537. — Iun. 20.

**Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 290-93; || ed. MOMMSEN, 144-47). — PETRUS DE NAT. V. 131. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 49ᵛ-50.

Silvester papa, † 335. — Dec. 31.

1. GESTA. **A. I.** PROLOGUS. *Inc.* Historiographus noster Eusebius — *Des.* tuae vero orationis, si evasero culpam. [7725

II. (LIBER I). *Inc.* Silvester igitur urbis Romae ep. (*al. om.* u. R. ep.) cum esset infantulus, a vidua matre — *Des.* secundus liber nostri textus (*al.* secundi libri t.) ostendit, in quo fidei tropheum erigitur et... accepit palmam (*al.* accipitur palma). [7726

III. (LIBER II). *Inc.* α) Prioris libri (*al.* Priori libello) hic finis... [7727

vel β) (*omisso initio*). Praedicti igitur Craton philosophus... [7728

Des. α) et inaestimabilem affluentiam gaudiorum. [7729

vel β) et... gaudiorum. Proposita est... et Crispo Caesare coss. [7730

Saepe sequuntur modo una, modo plures ex hisce clausulis (IV-IX).

IV. *Inc.* Expletis ergo his quae oportuit non omitti... Erat enim in bb. Silvestro sermo — *Des.* eius gloriam celebrantes. Sepultus itaque est... in cimiterio Priscillae ab urbe miliario III, pridie kal. ian. [7731

V. *Inc.* Et nunc usque s. membra... florent — *Des.* Tuam ergo beatitudinem... sit nobis praemium effugisse supplicium (*al. add., praesertim ubi nil iam sequitur :* per unigenitum... ultra cunctorum volumina saeculorum. Amen). [7732

VI a. *Inc.* Post haec Constantinus (*al. add.* augustus) habuit bellum Scytharum — *Des.* appellata est autem civitas Constantini, quae graeco sermone dicitur (*al. add.* Kayde, latine vero interpretatur) Cpolis usque in hodiernum diem. [7733

VI b. *Inc. ut supra,* VI a. — *Des.* Et appellata est Cpolis, id est Constantini civitas, usque in hodiernum diem. [7734

VII. *Inc.* Perrexit autem Helena Hierosolymam — *Des.* commendabilem se Deo fieri gestiebat. Et quoniam cupientes nosse cuncta eius insignia... translationis nostrae finem imponam (*al.* imponat, *al.* apposuit). [7735

VIII. (TRANSLATIO NONANTULAM AN. 753). *Inc.* Sed quia omnipotenti Deo toto haerentes conamine... Anno etenim dñicae inc. DCCLIII — *Des.* et corporis confertur medela. Tuam ergo *etc. ut in* V. [7736

IX. (TRANSLATIO EADEM). *Inc.* Unde post multorum curricula temporum, aevo scilicet quo Aistulfus — *Des.* beneficia his qui... petunt ad laudem nominis sui praestare dignetur, qui vivit... Amen. [7737

MOMBRITIUS, II. 279v-93v (partes I [om. fine], II, III [des. α], IV, V); ‖ *Legenda S. Silvestri pape,* s. l. a. [Bruxellis, 1478] (COPINGER, II, n° 2359), f. 1-24 (partes I, II, III [des. β], VI, VII, IV, VIII). — Iamvero tot sunt horum Gestorum exemplaria manu scripta ut, quamvis non paucos codices inspexerimus, multo tamen plures necessario fuerint neglegendi. In quibus maxima est varietas, cum alii codices haec Gesta contineant in duos

libros divisa, alii uno libro comprehensa; alii passim narratiunculas exhibeant quas in editis frustra requiras, vel ea, quae in editis leguntur, alio loco habeant aut etiam minime habeant. Verum vix non ubique iisdem verbis, quae supra exscripsimus, incipiunt tum prologus, tum ipsa Gesta. Ast in ultima libelli parte multo minus conveniunt exemplaria, quae quidem novimus. In aliis enim exemplaribus (de quibus hic sub **1A**) libro II subiectae sunt clausulae vel narrationes quaedam modo breviores, modo longiores; in aliis (de quibus infra sub **1B**, **1C**) rescissis modo pluribus, modo paucioribus capitulis, vel Gesta statim desinunt, vel his addita sunt alia quaedam capitula. Quam varietatem non integre quidem, sed quantum potuimus, exhibere conati sumus.

Exc. (insunt passim var. lect. vel additamenta) LAMBECIUS, *Comment. de bibl. Vindob.* VIII. 322-23; || *id.* ed. KOLLARIUS, VIII. 685-88. — BROCCHI, *Vite de' SS. e BB. Fiorentini*, II, 1 (Firenze, 1752), 38-39. — *Anal. Boll.* I. 613-614. — *Ibid.* XI. 224, 49° (clausula III β). — *Catal. Brux.* I. 5-7, 7°. — *Ibid.* 119-20, 65° (pars VI. a); cf. BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* I. 270, XIX (de parte VI. a); I. 624, LIII (de parte VI. b). — *Anal. Boll.* II. 160 (pars VIII); || BORTOLOTTI (P.), *Antica Vita di S. Anselmo abbate di Nonantola* (Modena, 1892), 137-39 [= MONUMENTI DI STORIA PATRIA DELLE PROVINCIE MODENESI, XIV, 2. 269-71]. — BORTOLOTTI, t. c. 140 [= MONUMENTI, t. c. 272] (pars IX); cf. BANDINIUS, t. c. 288, VI; *Catal. Brux.* II. 438, 10°. — MEYER (P.), in *Romania,* XXVIII (1899), 282-83. — Cf. etiam *Anal. Boll.* III. 183-184, 32°; 204, 6°; 207, 9°, etc.

In quibusdam codicibus prologus, parte priore omissa, sic *inc.* " S. Silvestri actus et vitam me de graeco in latinum transferre praecepisti, dñe s. ac bb. pater... ". [7738

B. *Inc. prol. ut* 1 A. I. — *Inc. ut* 1 A. II. — *Des.* α) Omnes autem dato nomine... baptizati sunt in pascha. Exinde (*al.* Ex quo *vel* Et ex eo) coepit ab omni populo Romano magnificari nomen Dñi N. I. C., cui est honor... Amen. [7739

vel β) Omnes sanctum Dei antistitem ab illa die unanimiter excolebant... obtinuit palmam, Deo auxiliante... Amen. [7740

Ita in non paucis codicibus. Dessinit nempe libellus, paucis subiunctis, cum iis quae habet MOMBRITIUS, II. 291v, col. 2 extr. (des. α) vel 291r, col. 1 in. (des. β). Est ubi sequantur quaedam ex clausulis de quibus supra **1A**. IV sqq.

C. I. *Inc. prol. ut* 1 A. I. — *Inc. ut* 1 A. II. — *Des. ut* 1 A. III. [7741

II. *Inc.* Sanctus autem Silvester ex patre Rufino, natione Romanus, sedit — *Des.* et Christi confessor quievit in pace (*al. add.* regnante... Amen). [7742

III. *Saepe sequuntur quaedam ex narrationibus de quibus supra* 1 A. IV sqq.

Non raro occurrit in codicibus. — Pars II, quae constat primis et ultimis sententiis Vitae **2**, edita est *Catal. Brux.* I. 254, 13°.

2. VITA. *Inc.* Silvester, natione Romanus, ex patre Rufino, sedit — *Des.* et confessor quievit. et cessavit episcopatus dies 15. [7743

**Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 170-87; || ed. MOMMSEN, 47-72).

3. Epitomae.

* Aldhelmus, *De laude virg.* 10 (*P.L.* LXXXIX. 248-50). — Ado, 31 dec. — * Flodoardus, *De Christi triumphis apud Italiam*, ix. 8 (*P.L.* CXXXV. 749-758). — Vinc. Bellov. xiv. 46-56. — *Leg. aurea*, c. 12. — Petrus de Nat. ii. 22.

Silvester Auximas, institutor Congregationis Montis Fani O. S. B., † 1267. — Nov. 26.

1. Vita et miracula auct. Andrea Iacobi Fabrianensi. *Inc. prol.* Rev. in Christo patri et dño fratri B. priori... Minime latet vestram paternitatem — *Inc. interpretatio nominis.* Silvester dicitur a Sile — *Inc.* Oriundus namque vir Dei servus S. fuit ex patria Auximana — *Des.* in propitiam advocatam. Amen. Omnibus igitur... hac oratione uta<n>tur : Deus, a quo averti cadere est ... Amen. [7744

Franceschini (C. S.), *Vita di S. Silvestro abate...* (Jesi, 1772), 177-246; || Calogera, *Nuova Raccoltà d'opuscoli,* XXIII, 3 (Venezia, 1772), 4-92.

2. Vita et miracula adscripta eidem, libris 3. *Inc. lib. I.* In ea Italiae parte, qua non admodum longe lateque — *Des. lib. III.* quo accuratius ss. patris vestigia persequemur. [7745

Fabrinus (S.), *De vita, moribus et miraculis B. Silvestri ab. Auximatis* (Venetiis, 1599), 1-99; 2a ed. (Camerini, 1612), 1-84; || Surius, XI (1618), 533-42.

Silvester, al. **Bonifatius.** *Vid.* **Bonifatius.**

Silvester ep. Cabillonensis, † cca. 525. — Nov. 20.

1. Miracula. *Inc.* Bb. vero S. Cavillonensim rexit... [7746

* Greg. Turon. *Glor. conf.* 84 (85).

2. Elevatio. *Vid.* **Agricola** ep. Cabillonensis.

Silvester ab. Reomaensis, † cca. 575. — April. 15.

Vid. ultimam partem Vitarum S. **Iohannis** ab. Reomaensis.

Silvinus. *Vid. etiam* **Silvanus.**

Silvinus ep. (Tarvannensis?), † saec. VIII in. — Febr. 17.

Vita scripta ab Antenore ep., retractata ab anonymo saec. IX. *Inc. prol.* (*anonymi*). Quidam ep. Antenor nomine, satis in divina pollens religione — *Inc.* Modernis temporibus, divina ordinante providentia — *Des.* Unde submissis atque continuis precibus postulandum est... Amen. [7747

Catel (G. de), *Mém. de l'hist. du Languedoc* (1633), 842-47; || *Act. SS.* Febr. III. 29-31; 3a ed. 29-32; || Mabillon, *Acta,* III, 1. 295-99; 2a ed. 285-88; || *Act. SS. Belgii,* VI. 476-84.

Exc. Bouquet, III. 640-41.

PROLOGUS IOHANNIS GIELEMANS. *Inc.* Quoniam Deo cura est... [7748
Act. SS. t. c. 25 (3a ed. 25-26), n. 11. — Cf. *Anal. Boll.* XIV. 51, 71°.

Simeon. *Vid.* Symeon.

Simon et Iudas (Thaddaeus) apostoli. — Oct. 28.

1. PASSIO. *Inc.* Simon itaque Chananaeus et Iudas Zelotes apostoli Dñi N. I. C., cum per revelationem — *Des.* α) cum ingenti honore ad suam transtulit civitatem, regnante... Amen. [7749

vel β) cum ingenti... civitatem. In qua instruxit basilicam *etc. etc...* qui credentes in Dñm I. C. illuc meruerunt pervenire. [7750

APPENDIX. *Inc.* Scripsit autem gesta apostolorum Abdias — *Des.* et ultima de decimo, gloriam semper referentes Deo (*al.* agentes Deo gratias)... Amen. [7751

MOMBRITIUS, II. 294v-98 (des. β); || [NAUSEA (Frid.)], *Anonymi philalethi eusebiani in vitas apostolorum rhapsodiae* (Colon. 1531), f. 66v-73 (des. α; deest appendix). — (**Mut.**, additis paucis verbis in initio, quibus haec Passio coniungitur Passioni 4a S. **Iacobi Minoris** apost.; des. β; deest appendix) LAZIUS (W.), *Abdiae hist. certam. apost.* (Basileae, 1552), 71 extr.-f. 82; || ID. ed. Ioh. FABER (Paris. 1560), f. 74v extr.-f. 85; || ID. ed. Th. BEAUXAMIS (Paris. 1566 et iterum 1571), f. 74v extr.-f. 85; || ID. (Coloniae, 1569 et iterum 1576), 197-225; || LA BARRE (L. DE), *Hist. christ. vet. Patrum* (1583), f. 32v extr.-f. 34; || FABRICIUS, *Cod. apocr. Novi Test.* (1719), II. 608-36, c. VII-XXIII; || GILES, *Cod. apocr. Nov. Test.* 375-93, c. VII-XXIII.

Exc. LIPSIUS, *Die apokr. Apostelgeschichten*, I. 117-18, not. 1 (appendix); || *Catal. Brux.* I. 95-96, 18°. — EGLI (E.), in *Zeitschrift für wissenschaftliche Theologie*, XXXIX (1896), 317.

2. PROLOGI. I. *Inc.* Simon Zelotes, qui interpretatur zelus... [7752

II. *Inc.* Iudas, qui interpretatur confessor... [7753

* *Breviarium apostolorum* (vid. supra **Apostoli**, 4); || LIPSIUS, op. c. II, 2. 147, not. 4; 161, not. 1.

3. EPITOMAE.

ADO, *De festiv. apost.* — Ioh. BELETH, *Rationale divinorum officiorum*, c. 157 (*P.L.* CCII. 155). — * ORDERICUS VITALIS, *Hist. eccl.* II. 11 (ed. LE PREVOST, I. 335-45). — VINC. BELLOV. X. 78-82. — *Leg. aurea*, c. 159 (154). — PETRUS DE NAT. IX. 115.

4. TRANSLATIO BRACHII S. SIMONIS IN COENOBIUM SAIN ORD. PRAEM. AN. 1203. *Inc. prol.* Qualiter et quando reliquiae — *Inc.* Igitur anno Dñi MCCIV, Innocentio — *Des.* ad ecclesiam nostram transmisit. [7754
Act. SS. Oct. XII. 428-36.

Simon mon. Alnensis, † 1229. — Dec. 6.

VITA. *Inc.* Simon dictus de Alna, genere nobilis — *Des.* Venit itaque Alnam invisere sepulcrum s. viri et grates... in saecula. [7755

(Mut. et contracta) MOSCHUS (Fr.), *Beatorum Arnulphi Villariensis et Simonis Alnensis... Vitae* (Atrebati, 1600), 127-58. — Prima et ultima verba genuina ex codice ms. accepimus.

Simon de Arimino, al. de Ballanchiis = Simon de S. Archangelo.

Simon de Cassia, Ord. Erem. S. Aug., † 1348. — Febr. 2.

VITA AUCT. IOHANNE DE SALERNO IPSIUS DISCIPULO. *Inc.* Quanti qualisque fuerit intellectus — *Des.* veritate etiam patefacta. Gloria in excelsis. Amen. Explicit... ut potuit, compilavit. Amen. [7756

MATTIOLI (N.), *Il B. Simone Fidati da Cascia* (Roma, 1898 = ANTOLOGIA AGOSTINIANA, II), 16-26.

Simon de Collazone Ord. Min., † 1240. — Nov. 1.

BARTHOLOMAEUS DE PISIS, *De conformitate*, lib. I, conf. VIII, part. II (ed. Mediol. 1513), f. 54.

Simon comes Crespeiensis, mon. O. S. B., † cca. 1080. — Sept. 30.

VITA. *Inc. prol.* Quoniam quorundam virorum Dei obsecratio — *Inc.* Fuit igitur vir quidam S. nomine, vita mirabilis — *Des.* quemadmodum scripsimus, ita esse testati sunt. — *Sequitur epitaphium.* Simon habens nomen... conditus ante fores. — *Sequitur epilogus.* Olim facta patris renovans... virtute carentem. [7757

Guiberti de Novigento opera, ed. L. D'ACHERY (Paris. 1651), 671-78; || MABILLON, *Acta*, VI, 2. 374-84; 2ª ed. 378-86; || *Act. SS.* Sept. VIII. 744-750; || *P.L.* CLVI. 1211-23.

EXC. BOUQUET, XIV. 37-40. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 905-6.

Simon de Lipnica Ord. Min., † 1482. — Iul. 18.

MIRACULA. *Inc.* Quamquam autem, ut verum fatear, signa non faciant sanctum principaliter... [7758

Act. SS. Iul. IV. 529-70. — Cap. 1-179 conscripta sunt an. 1482-92; cap. 180-186 circa an. 1500, cap. 187-196 circa an. 1517-1520. — Cf. *Anal. Boll.* XVIII. 270-71.

Simon de Monteforti, comes Leicestriae, † 1265.

MIRACULA. I. *Inc. narratio mutila.* Interempti fuerunt illo die — *Des.* praedae patuit et direptioni. [7759

II. *Inc.* Nihil opertum... Quidam Ricardus nomine Bagard — *Des.* et ita factum est, et revixit inter illos. [7760

HALLIWELL (J. ORCHARD), *The Chronicle of William de Rishanger* (London, Camden Society, 1840), 67, 67-109.

Simon de S. Archangelo, O. Pr., † cca. 1329. — Nov. 3.

VITA. *Inc.* B. Simon de Arimino conversus patrem habuit Rodulfum — *Des.* anno Dñi MCCCXIX; ubi miraculis claruit. [7761

Act. SS. Nov. II, 1. 211-12.

Simon Stock prior gener. Ord. Carm., † 1265. — Mai 16.

Io. GROSSI, *Viridarium Carmel.* II. 15; ‖ *Act. SS.* Mai III. 654 (3ª ed. 651), n. 3 (quibusdam rescissis). — **Var. lect.** *Anal. Boll.* XVII. 315, 4°.

Simon puer m. Tridenti, † 1475. — Mart. 24.

1 PROCESSUS DE NECE PUERI.

Huius processus summam et pauca quaedam fragmenta vid. in *Civiltà cattolica*, serie XI, vol. VIII (1881), 225-31, 344-52, 476-83, 598-606, 730-38; t. IX (1882), 107-13, 219-25, 353-62, 472-79, 605-13; t. X (1882), 727-738. — Cf. etiam GHINZONI (P.), in *Archivio storico Lombardo,* serie II, vol. VI (1889), 136-38, 140-42.

2. PASSIO (EPISTULA IOHANNIS MATHIAE TYBERINI, 4 apr. 1475). a. *Inc. prol.* Iohannes Matthias Tiberinus... senatui populoque Brixiano salutem. Rem maximam, qualem a passione Dñi — *Inc.* Nuper in civitate Tridentina, quae versus Aquilonem — *Des.* prius quam debitas poenas luant. Valete. Tridenti, II non. apr. MCCCCLXXV (*al.* Tridenti die XVII apr. anno salutis...) [7762

Sequitur carmen de miraculo. Inc. Sait Hebraeorum causam — *Des.* Hanc sedem merito dat tibi sancte puer (*al.* Simon) [7763

Ioh. Math. Tyberinus [de B. Simone] s. l. a. (HAIN, 15648), f. 1-4ᵛ; ‖ *id.* s. l. a. (HAIN, 15649), f. 1-4ᵛ; ‖ *id.* s. l. a. (HAIN, 15650) [non vidimus]; ‖ *id.* Mantue, s. a. (HAIN, 15651) [non vidimus]; ‖ *id.* In Sancto Yrsio Vicent. district., s. a. (HAIN, 15652), f. 1-4ᵛ; ‖ *Ioannis Mathie ... de obitu B. Simonis Tridentini,* Tarvisii, s. a. (HAIN, 15653), f. I-VII; ‖ *Io. Math. Tuberinus* [Norimbergae], F. Creusner, s. a. (HAIN, 15654), f. 1-4ᵛ; ‖ *De infantulo...* Romae, 1475, iun. 19 (HAIN, 15656), f. 1-6ᵛ (om. carmine); ‖ *id.* Romae, 1475, iul. 24 (HAIN, 15655), f. 1-6ᵛ (om. carmine); ‖ SURIUS, II (1571), 356-59; (1578), 387-90; III (1618), 246-47; III (1875), 456-61 (om. carmine); ‖ BZOVIUS, *Annales,* an. 1475, XIII (om. carmine); ‖ *Act. SS.* Mart. III. 495-98; 3ª ed. 493-96; ‖ GOEZIUS (M. Z.), *Puer Tridentinus... demonstratus et defensus* (Osnabrugi, 1715), sign. A.2ᵛ-Bᵛ; ‖ SEELEN (I. H. A), *Selecta litteraria* (Lubecae, 1726), 635-49 (om. carmine).

In *Act. SS.* post carmen sequitur nota brevis, quae *inc.* " Miracula magna " — et *des.* " alio libro conscribentur ". [7764

b. *Inc. prol.* Iohannes Mathias Tyberinus... Raphaeli Zovenzonio p. cla. sal. Rem maximam *etc. ut* 2a. — *Inc. ut* 2a. — *Des.* prius quam debitas poenas luant. Vale, Raphael... Tridenti, II non apr. [7765

Raphael Zovenzonius etc... s. l. a. (HAIN, 8668 + 15659), f. 3-8ᵛ.

c. (PASSIO ET MIRACULA). I. PASSIO. *Inc. epist.* Hortaris me saepe, rev. praesul, ut imperfectam quam nuper edidi — *Inc.* Nuper in civi-

tate Tridenti, quae *etc. ut* 2a. — *Des.* tuoque nomini feliciter consecravi. [7766

II. MIRACULA. *Inc. prol.* Qui christiana religione censemini, ut quid — *Inc.* Postero die quo ad ecclesiam Petri — *Des.* adversa valitudine solutus est puer. — *Sequitur carmen ut supra in* 2a. [7767

Historia completa... de passione et obitu b. pueri Simonis, Tridenti, 1476 (HAIN, 15661), f. 1-6 et 6-10.

3. (EPISTULA IOHANNIS HINDERBACHII EP. TRIDENTINI, 30 apr. 1475). *Inc.* Iohannes Hinderbach... Venit ad nos frater Nicolaus cruciger tuus — *Des.* vivosque de vivo marmore profluere fontes. Ex arce nostra... pridie kal. mai. MCCCCLXXV. [7768

Raphael Zovenzonius etc... (HAIN, 8668 + 15659), f. 1-2v.

4. CARMEN AUCT. RAPHAELE ZOVENZONIO (?). *Inc.* Surgite pontifices, tuque o ss. caesar — *Des.* Quae te caelicolis est donatura catervis. [7769

Raphael Zovenzonius etc. (HAIN, 8668 + 15659), f. 8v-10; || *Ioh. Math. Tiberini... in B. Simonem epigramma,* Tridenti, 1482 (HAIN, 15660), sign. A.7-A.8.

5. CARMEN AUCT. IOHANNE CALPHURNIO. *Inc.* Vir sacer et nostro princeps memorabilis aevo — *Des.* donec maiora dabuntur. [7770

Calphurnii poetae Brix. mors et apotheosis Simonis infantis... s. l. a. (COPINGER, II, n° 1412), sign. a-a.4v; || .. ... Tridenti, 1482 (HAIN, 4268) [non vidimus]; || *Catullus* etc. ed. Ioh. CALPHURNIUS (HAIN, 4760, parte ultima), sign. y-y.3v (ultima parte omissa).

EXC. [QUIRINUS (A. M.)], *Specimen variae literaturae quae in urbe Brixia... florebat* (Brixiae, 1739), II. 289-93.

6. CARMEN AUCT. UBERTINO PUSCULO. *Inc. prol.* Qui quondam duro cecini sub marte cadentem — *Inc.* Est urbs extremis in finibus alta Tridentum — *Des.* Hinderbach iussu divini antistitis urbis. [7771

Ubertini Pusculi Brixiensis duo libri Symonidos (Augustae Vindel. 1511), sign. a.1-c.6.

7. CARMEN AUCT. IOH. MATH. TIBERINO. *Inc.* Sum puer ille S., quem nuper in urbe Tridenti — *Des.* membra cruenta virum. [7772

Historia completa... Tridenti, 1476 (HAIN, 15661), f. 10v-11v; || *Ioh. Math. Tiberini ... in B. Symonem ... epigramma,* Tridenti, 1482 (HAIN, 15660), sign. A.-A.2. — Cf. *Anal. Boll.* XIV. 79, 54°.

Simon Tudertinus, Ord. Erem. S. Aug., † 1322. — April. 20.

PROCESSUS CANONIZATIONIS.

Act. SS. April. II. 819-31; 3a ed. 816-28; || MELLONI (G.-B.), *Atti degli uom. ill. in Bologna,* II, 2 (1779), 297-317.

Simpertus ep. Augustae Vindelicorum, † cca. 810. — Oct. 13.

1. VITA, INVENTIO AN. 1064 ET MIRACULA AUCT. ADILBERTO PRIORE S. UDALRICI AUGUST. *Inc. prol.* Quia utile et necessarium est ut in

exordio — *Inc.* B. igitur Simpertus omnium virtutum gratia a Deo decoratus — *Des.* et sanitatem... ab omnipotente Deo promeruit. [7773

PEZ, *Thes. anecd.* II, 3. 355-72; || *Act. SS.* Oct. VI. 245-50.
EXC. BRAUN (Pl.), *Notitia hist. lit.* III. 76-77.

2. VITA ET MIRACULA. I. *Inc.* Gloriosissimus itaque Christi confessor S. generosum ex generosis ortum — *Des.* misericorditer defensabit. Quod nobis perfecte beata largiatur Trinitas... Amen. [7774

II. *Inc. prol.* Operae pretium fore credimus — *Inc.* In superiori regione fuit quaedam femina — *Des.* eo praestante qui in sanctis suis facit mirabilia. Amen. [7775

(Mut. ?) *Gloriosorum Christi confessorum Udalrici et Symperti... historiae* (1516), sign. H.ii-H.8^{r}, sign. K-L. 4^{v}.

3. MIRACULA AN. 1465-1471. *Inc. prol.* Non mihi nunc per eloquentiae prata — *Inc. distinctio I.* Puer pridie natus sua primordia — *Des. dist. III.* ven. abbate Melchior... et priore Conrado. MCCCCLXXI. [7776

PEZ, t. c. 381-98; || *Act. SS.* t. c. 251-56.
EXC. BRAUN, t. c. 78-79.

4. MIRACULA AN. 1488-1495. I. *Inc. prol.* (*metricus*). Si miracla voles S-i noscere sancti — *Inc.* Circa annum Dñi MCCCCLXXXVIII, V id. iul. Paulus pistor — *Des.* liberata est. [7777

II. *Inc.* Eodem tempore Benedictus Roskopff — *Des.* per b. conf. sui S-i merita an. MCCCCXCIII. Finiunt miracula... [7778

III. *Inc.* Vir quidam discretus... Iohannes Gros — *Des.* Unde benedictus Deus, qui est mirabilis in sanctis suis. MCCCCXCV. [7779

PEZ, t. c. 399-432; || *Act. SS.* t. c. 257-68.
EXC. BRAUN, t. c. 80.

5. INVENTIO ET TRANSLATIO AN. 1491. *Inc. prol.* Ad individuae Trinitatis gloriam — *Inc.* Universis in mari huius mundi... navigantibus... nos Iohannes — *Des.* ad excitationem matutinalis officii. Haec acta sunt... anno Dñi MCCCCXCI. [7780

PEZ, t. c. 431-42; || *Act. SS.* t. c. 269-72.

6. TRANSLATIO AN. 1491. *Inc.* Iohannes, permissione divina abbas... Ut animos Christi fidelium — *Des.* et rogatis. [7781

BRAUN, t. c. 170-71.

7. INVENTIO AN. 1064, INVENTIO ET TRANSLATIO AN. 1491. *Inc.* Inventio igitur bb. S-i, qua sepulcrum eius... Licet enim de eius sarcophagi certitudine — *Des.* munivit sigillo. Benedictus Deus... Amen. [7782

(Mut. ?) *Gloriosorum Christi confessorum...* sign. I-Iiii.

8. TRANSLATIO AN. 1492. a. (LITTERAE FRIDERICI EP. AUGUSTENSIS). *Inc.* Fridericus... Gloriosus Deus in sanctis suis... [7783

PEZ, t. c. 447-52; || *Act. SS.* t. c. 274-76.

b. *Inc. prol.* Scripturus secundam translationem — *Inc.* Relaturus iamiam modicum de secunda... translatione — *Des.* Nam nostro in aevo talis sollemnitas... sicut iam actum est. [7784

PEZ, t. c. 441-46; || *Act. SS.* t. c. 272-74.

c. *Inc.* Inventione gloriosissimi... S-i... peracta — *Des.* per S-um pristinae esse restitutum sospitati. Benedictus Deus... Amen. [7785

(Mut.?) *Gloriosorum Christi confessorum...* sign. I.iii-I.4v.

Simplicianus ep. Mediolanensis, † 400. — Aug. 16.

1. VITA. *Inc.* B. Christi confessor S., sicut quorundam veridicorum — *Des.* et ad catholicam fidem converteretur. [7786

MOMBRITIUS, II. 298v-99v; || *Act. SS.* Aug. III. 282-84.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. appendix, 14. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 74v-76.

Simplicius papa, † 483. — Mart. 2.

* *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 249; || ed. MOMMSEN, 112-13). — PETRUS DE NAT. XI. 5.

Simplicius ep. Augustodunensis, † saec. V in. — Iun. 24 vel Nov. 19.

1. * GREG. TURON. *Glor. conf.* 73, 75, 76 (al. 74, 76, 77).

2. VITA. *Inc.* Simplicius vir prudens, dives ac nobilis — *Des.* α) virtus prodiit, vitae mors reddidit. [7787

vel β) virtusque prodidit vitam quam mors reddidit sine crimine puram, praestante Dño... Amen. [7788

Catal. Brux. I. 127-29 (des. β). — Var. lect. *Catal. Paris.* I. 476, 137* (des. α).

Simplicius, Constantius et Victorianus mm. apud Marsos in Aprutio, sub Antonino. — Aug. 26.

PASSIO. *Inc.* Imperante vero augusto ingens persecutio per universum excanduit — *Des.* pro mentione dictare. Passi enim fuere VII kal. sept., adiuvante Dño... Amen. [7789

Act. SS. Aug. V. 780-82; || CORSIGNANI (P. A.), *Acta ss. mm. Simplicii, Constantii et Victoriani... vindicata* (Romae, 1750), 21-29.

Simplicius, Faustinus et Beatrix mm. Romae, sub Diocletiano. — Iul. 29.

1. PASSIO. *Inc.* Temporibus Diocletiani et Maximiani sceleratissimorum imp. multi christianorum necati sunt — *Des.* pax dabitur ecclesiis Christi. Quod factum est, Dño auxiliante... Amen. [7790

MOMBRITIUS, II. 293v-94; || *Act. SS.* Iul. VII. 36; 3a ed. 47.

2. Epitomae. [7791

Ado, 29 iul. — Vinc. Bellov. xiii. 85. — *Leg. aurea,* c. 104 (99). — Petrus de Nat. vi 153.

Sindulfus erem. Alsontiae, † saec. VII in. — Oct. 20.

1. Vita auct. Almanno mon. Altivillarensi. *Inc. prol.* Postquam Dei vivi filius — *Inc.* Fuit enim bb. Dei sacerdos S. hilaris mente — *Des.* simili capreae hinnuloque cervorum. [7792

Mabillon, *Acta,* I. 368-71; 2ª ed. 351-53; || *Act. SS.* Oct. VIII. 892-94, n. 1-10.

2. Translatio in Altumvillare post med. saec. IX, auct. eodem. *Inc.* Praeterea qui plenius scire desiderat, quam promerite — *Des.* pristinae est sanitati meritis b. S-i restituta. [7793

Act. SS. t. c. 894-95, n. 11-13.

Sinerius ep. Abrincensis = **Senator.**

Sinerius, Sinerus m. Sirmiensis = **Serenus.**

Sinesius. = **Senesius.**

Sinicius ep. Remensis. *Vid.* **Sixtus.**

Siricius papa, † 399. — Nov. 26.

* *Lib. pont.* (ed. Duchesne, I. 217; ed. Mommsen, 85-86). — Petrus de Nat. xi. 3.

Sirus = **Syrus.**

Sisenandus diac. m. Cordubae, † 851. — Iul. 16.

*Eulogius, *Mem. SS.* ii. 5 (*P.L.* CXV. 772-73); || Surius, VII (1618), 208; || *Act. SS.* Iul. IV. 181, n. 3.

Sisinnius et soc. mm. Romae, † 309. *Vid.* **Marcellus** papa.

Sisinnius ep. Tei in Lydia, saec. VII extr. — Febr. 14.

Petrus de Nat. iii. 125.

Sisinnius, Martyrius et Alexander mm. in agro Tridentino, † 397. — Mai 29.

1. De SS. martyribus epistolae Vigilii ep. Tridentini. **I.** (ad Simplicianum ep. Mediolanensem). *Inc.* Dño sancto... Simpliciano... Quamvis facta martyrum mentione — *Des.* Dies autem passionis sanctorum iv kal. iun., vi feria, luna nascente. [7794

Lipomanus, II, f. 151ᵛ-52; || Surius, III (1572), 424-25; (1579), 485-86; V (1618), 321; V (1876), 773-75; || Baronius, *Annales,* an. 400, viii-xi; ||

Act. SS. Mai VII. 41-42; || RUINART (1689), 684-86; (1713), 609-10; (1731) 534-35; (1803), III. 400-403; (1859), 624-26; || GALLANDIUS, VIII. 203; || *P.L.* XIII. 549-52.

II. (AD IOHANNEM CHRYSOSTOMUM EP. CPOLITANUM). *Inc.* Ad sanctas aures novus caritatis hospes — *Des.* numerus, trinitatem. [7795

Act. SS. t. c. 42-45; 3ª ed. 42-44; || RUINART (1689), 686-91; (1713), 610-615; (1731), 535-39; (1803), III. 404-13; (1859), 626-30; || GALLANDIUS, t. c. 204-6; || *P.L.* t. c. 552-58.

2. PASSIO. *Inc.* In diebus illis, praesidente cathedram ecclesiae urbis Tridentinae s. ac ven. Vigilio — *Des.* α) et medicinam conquireret. Acta sunt haec sub die IV kal. iun., regnante... Amen. [7796

vel β) praestantur divina beneficia. Passi sunt... Amen. [7797

MOMBRITIUS, II. 303-3ᵛ (des. β); || SURIUS, III (1572), 426-27; (1579), 486-87: V (1618), 322; V (1876), 775-77 (des. α); || *Act. SS.* t. c. 40-41 (des. α).

3. PASSIO. *Inc.* In nomine ss. Trinitatis tres boni viri — *Des.* Multa quidem et alia per eos Dñus miracula ostendit. [7798

Act. SS. t. c. 40; 3ª ed. 39; || RESCHIUS, *Annales eccl. Sabionensis*, I. 225-27.

4. EPITOMAE.

ADO, 29 mai. — PETRUS DE NAT. V. 63.

Siviardus ab. Anisolensis, † 604 vel 683 vel 729. — Mart. 1.

VITA. *Inc. prol.* Fratres dd., Dñm omnipotentem, qui et in suis est — *Inc.* Nostro enim tempore exstitit haec nobis s. propago — *Des.* quem vere dilexit, cui est gloria... Amen. [7799

SURIUS, II (1571), 44-45; (1578), 41-42; III (1618), 22-23; III (1875), 15-18; || *Act. SS.* Mart. I. 66-67; 3ª ed. 65-66.

EXC. MABILLON, *Acta*, III, 1. 485-87; 2ª ed. 458-59.

Sixtus I papa m., † 126 (?). — April. 6.

1. * *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 128; || ed. MOMMSEN, 11). — PETRUS DE NAT. IV. 33.

2. TRANSLATIO ALETRIAM AN. 1132. *Inc. prol.* Ingratitudinis degeneres filii — *Inc.* Dudum nutu Dei, absque cuius imperio — *Des.* et in bonis operibus prosperatur, ipsius annuente gratia... Amen. [7800

Act. SS. April. I. 907 (3ª ed. 897), n. 7-12; || *Ibid.* Mai VII, Danielis Papebrochii Paralipomena, 36-37, n. 6-11; 3ª ed. Propyl. Mai, Paralipomena, 36-37, n. 6-11.

Sixtus II papa m., † 258. — Aug. 6.

Vid. etiam **Laurentius** diac. m. Romae.

1. * *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 155); || ed. MOMMSEN, 34-35).

2. PASSIO. a. *Inc.* Eodem tempore Decius Caesar et Valerianus praefectus iusserunt... in Tellude. Sixtus igitur apud Athenas natus et doctus — *Des.* Noctu etiam venerunt clerici... et sepelierunt b. Sixtum ep. et m. in crypta, in cimoeterio Calisti in eadem via.

Sanctos vero Felicissimum et Agapitum... in cimoeterio Praetextati sub die VIII id. aug. (*al. add.* regnante... Amen). [7801

MOMBRITIUS, II. 357-58; || SURIUS, IV (1573), 584-86; (1579), 610-12, c. 8-14; VIII (1618), 95-96, c. 8-14; VIII (1877), 233-36, c. 8-14; || *Act. SS.* Aug. II. 140-41.

Est haec Passio pars media longioris libelli, de quo vid. supra, s. v. **Polychronius**. Ubi vero, quod plerumque accidit, pars illa seorsim exscripta est in Legendariis, saepe pauca quaedam in initio vel addita, vel mutata sunt, v. g.

α) *Inc.* " Decius caes. et Valer. praef. aliquando iusserunt... " [7802

β) *Inc.* " In diebus illis (*vel* Tempore illo, *vel* In tempore illo) Decius... " *etc. ut* 2 a. [7803

γ) *Inc.* " Magnas martyrum praeclarasque virtutes... explicet sermo. Decius... " *etc. ut* 2 a (ita v. g. MOMBRITIUS). [7804

δ) *Inc.* " Orta persecutionum tempestate sub Decio... finitoque Persico bello, venientes Romam Decius... " *etc. ut* 2 a (ita v. g. in *Act. SS.*). [7805

ε) *Inc.* " Tempore quo, Galba mortuo, Decius a Babylonia Romam rediit et... coronavit, eodem tempore... " *etc. ut* 2 a (cf. v. g. *Catal. Brux.* I. 36, 68°; *Catal. Paris.* III. 51, 26°; *Anal. Boll.* XVII. 74). [7806

ζ) *Inc.* " Exorta malignitate paganorum... tenti sunt Xystus... Itaque hoc cognito Decius caesar... " *etc. ut* 2 a (cf. *Catal. Paris.* I. 470, 71°). [7807

η) *Inc.* " Tempore illo quo saeviente diabolo in humanum genus " *etc. etc...* (cf. *Anal. Boll.* XI. 312-13, 52°). [7808

b. *Inc.* Magnas martyrum praeclarasque virtutes... explicat sermo. Nihil tamen... quae per se eminere noscuntur. Sixtus igitur, urbis Romae ep., Athenis natus et doctus — *Des.* α) *ut* 2 a. [7809

vel β) Rapuerunt autem christiani corpus eius et posuerunt illud in cimiterio Calixti via Appia die VIII id. aug., regnante... [7810

Exc. (ex recensione α) *Catal. Brux.* I. 14, 58°. — (ex recensione β) *Anal. Boll.* XI. 289-90.

c. *Inc.* Magnas martyrum praecelsasque virtutes *etc. ut* 2 b. — *Des.* in fide confortati sunt et Dño gratias egerunt, Patri... Amen. [7811

LAGARDE (P. A. DE), *Hippolyti Romani quae feruntur omnia graece* (Lipsiae, 1858), XIII-XVI.

d. *Inc.* Magna martyrum et praecelsa sunt testimonia quae... explicat sermo. Nihil *etc. ut* 2 b... noscuntur. Sixtus igitur *etc. ut* 2 a. — *Des. ut* 2 c. [7812

De qua recensione *Catal. Paris.* II. 60, 130°; III. 366, 24°.

3. EPITOMAE.

ADO, 6 aug. — VINC. BELLOV. XII. 92. — *Leg. aurea,* c. 114 (109). — PETRUS DE NAT. VII. 30.

Sixtus III papa, † 440. — Mart. 28.

1. GESTA DE XYSTI PURGATIONE ET DE POLYCHRONII EP. HIEROSOLYMITANI ACCUSATIONE. **I.** *Inc.* Valentiniano et Anatolio coss., Crescentio

quidam timens Deum — *Des.* Actum in basilica Heleniana. Hoc indiculum... collocavit. [7813

II. *Inc.* Erat quidam sacerdos nomine Polychronius — *Des.* et requievit in pace. [7814

**Conciliorum collectiones* inde ab edit. Petri CRABBE, an. 1538 (ed. Ph. LABBEUS et G. COSSARTIUS, III. 1265-83; || ed. MANSI, V. 1161-78); || BARONIUS, *Annales,* an. 433, XXXII-XXXV (sola pars I); || COUSTANT (P.), *Epistolae Romanorum pontificum,* I (Paris, 1721), appendix, 117-24.

2. * *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 232-35; || ed. MOMMSEN, 96-100). — PETRUS DE NAT. VII. 31.

Sixtus et Sinicius episcopi Remenses, saec. I/III. — Sept. 1.

VITA. *Inc. prol.* Sanctorum laudes atque actus enarrare — *Inc.* Igitur eo tempore quo Diocletianus — *Des.* feliciter pervenire meruerunt; cui est honor... Amen. [7815

Act. SS. Sept. I. 125-27.

Sola = Sualo.

Sollemnis ep. Carnutensis, † ante 511. — Sept. 25.

1. INVENTIO (ALICUIUS S. SOLLEMNIS) APUD MALLIACUM SAEC. V VEL VI.

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 21.

2. VITA. *Inc. prol.* Divinorum igitur miraculorum est intueri — *Inc.* Fuit quidem sacerdos merito, nomine et sanctitate Sollemnis — *Des.* introducat vos in regnum caelorum, cui est honor... Amen. [7816

Act. SS. Sept. VII. 68-70; 3ª ed. 62-64; || LEVISON (W.), in *Jahrbücher des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande,* CIII (1898), 78-86.

Aliquando (cf. *Catal. Paris.* III. 324, 75°), omisso prologo, Vita ita *inc.* " Fuit quidam ven. vir, Carnotensium scilicet civis... " [7817

3. EPITOME.

HRABANUS MAURUS, *Martyrologium,* 24 sept.

4. VITA. *Inc. prol.* Sanctorum praeconia virorum — *Inc.* Fuit igitur praedictus vir merito *etc. ut* 2. — *Des.* sicque sepulchrum et merita sancti S., Dño permittente, innotuerunt, praestante... Amen. [7818

Act. SS. t. c. 72-75; 3ª ed. 66-69. — Inserta est in hoc libello, n. 17-19, narratio 1.

5. VITA, TRANSLATIO ET MIRACULA. I. VITA. *Inc. prol.* In s. ecclesiae matris nostrae aedificatione — *Inc.* Hic igitur et gloriosus et tantis praeconiorum clamoribus extollendus — *Des.* mirificum demonstrare non desistit, ad laudem... Amen. [7819

Exc. *Act. SS.* t. c. 64-65 (3ª ed. 59-60), n. 12-16. — Cf. *Catal. Paris.* II. 251, 30°.

II. INVENTIO MALLIACI. TRANSLATIO BLESAS. *Inc. prol.* Salutare indicium est catholicae devotionis — *Inc.* Multorum post eius obitum

labentibus annorum curriculis — *Des.* in loco orationis reposuit. In quo florent orationes eius... Amen. [7820

Exc. *Gregorii Turonensis opera,* ed. RUINART, 1400, A-C; || *P.L.* LXXI. 844, not. *g* (ex parte I). — *Act. SS.* t. c. 75-77; 3a ed. 69-70 (tota pars II). — Cf. *Catal. Paris.* II. 251-52, 31° et 32°.

III. MIRACULA. *Inc. prol.* Fragilitati humanae difficile est — *Inc.* Igitur dum quadam die Richardus Verdunensis coenobii ven. abbas — *Des.* abire praecepit. [7821

Act. SS. t. c. 77-80; 3a ed. 71-74 (desunt quaedam, de quibus *Catal. Paris.* II. 252, 33°).

Exc. MABILLON, *Acta,* VI, 1. 534; 2a ed. 469-70.

Solongia v. m. in agro Bituricensi, saec. IX (?). — Mai 10.

VITA (ANTIQUA?). *Inc.* S. Solongia in Bituria in vico vocato in valle de Villemond — *Des.* se sentiunt exauditos, praestante... Amen. [7822

LABBE, *Bibl. mss.* II. 448-50; || *Act. SS.* Mai II. 589-91; 3a ed. 588-89.

Solus = **Sualo.**

Solutor m. leg. Theb. *Vid.* **Adventor.**

Sophia ep. Beneventanus = **Cadocus.**

Sophia (Sapientia) m. Romae. *Vid.* **Fides, Spes, Caritas.**

Sophia v. m. Sortini in Sicilia. — Sept. 23.

VITA. *Inc.* [B. Sophia ex illustri prosapia imp. Cpolitani]... [7823

(Mut.) CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* I. 137-38. Genuina verba non repperimus.

Sorus erem. apud Petrocorios, saec. VI. — Febr. 1.

VITA. *Inc. prol.* Constat veterum fuisse morem — *Inc.* Hic igitur s. vir Sorus territorio ortus Arvernico — *Des.* Haec omnia tuae potentiae praeconia... Amen. [7824

LABBE, *Bibl. mss.* II. 667-74; || *Act. SS.* Febr. I. 199-204.

Exc. BOUQUET, III. 465-66.

Sosius diac. *Vid.* **Ianuarius,** *praesertim* 5, 7.

Soter papa, † 170 (?). — April. 22.

**Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 135; || ed. MOMMSEN, 16). — PETRUS DE NAT. IV. 73. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 28-28v.

Spanus m. in agro Turonico. *Vid.* **Maura** cum 9 filiis.

Speciosus mon. prope Tarracinam, saec. VI. — Mart. 15.

*GREG. MAGNUS, *Dial.* IV. 8 (*P.L.* LXXVII. 332-33); || *Act. SS.* Mart. II. 404; 3a ed. 398.

Sperandea (-dia), *al.* **Spera in Deo,** abb. Cingulana, 1276/77. — Sept. 11.

1. VITA. *Inc.* In Dei nomine. Amen. Cum b. Spera in Deo esset circiter 9 annorum — *Des.* exaudivit eam, et reddidit eis lumen. [7825

SARTIUS (M.), *De episcopis Eugubinis* (Pisauri, 1755), CIX-CXV.

2. VITA. *Inc.* B. Spera in Deo in Eugubii civitate ex honestis parentibus orta est — *Des.* pristinam videndi virtutem receperunt. [7826

Act. SS. Sept. III. 901-3.

3. VITA. *Inc.* Deus omnipotens, qui ab aeterno praedestinavit electos — *Des. ut* 2. [7827

EXC. *Act. SS.* t. c. 893, n. 15; cf. 891, n. 6.

4. MIRACULA AN. 1277 ET 1278 (TESTIMONIA AUTHENTICA).

Act. SS. t. c. 906-7, n. 2-17. — SARTIUS, t. c. CXV-CXVIII.

Speratus et soc. mm. *Vid.* **Scillitani martyres.**

Spes ab. apud Nursiam, † cca. 513. — Mart. 28.

*GREG. MAGNUS, *Dial.* IV. 10 (*P.L.* LXXVII. 333-36); || MABILLON, *Acta,* I. 112; 2ª ed. 105-6; || *Act. SS.* Mart. III. 718; 3ª ed. 713.

Speusippus, Eleusippus, Meleusippus tergemini et soc. mm., culti apud Lingonas. — Ian. 17.

1. PASSIO. *Inc.* Tres pueri fratres quasi tres rosae ex una virga natae — *Des.* Turbon autem scribens victorias confitentium Dñum... martyrium perpessus est. Passi sunt... Amen. [7828

Act. SS. Ian. II. 74-76; 3ª ed. 438-40 (quae ibi deerant suppleta sunt *Anal. Boll.* II. 378-80); || BOUGAUD, *Étude hist. et crit. sur la mission, les actes et le culte de S. Bénigne* (Autun, 1859), 465-74.

2. PASSIO AUCT. WARNAHARIO. *Inc. prol.* Sancto... dño Ceraunio papae... Praecipuis bb. episcoporum personis — *Inc.* Gloriosa martyrum certamina... procul dubio confitemur. Igitur ss. tres gemini fratres S. E. et M. cum quantis — *Des.* Turbon quoque non post multum... martyrii est remuneratione locupletatus. Acta sunt haec sub Aureliano... Adinventio (*al.* At inventio) ss. corporum... Amen. [7829

Act. SS. t. c. 76-80; 3ª ed. 440-44; || *P.L.* LXXX. 185-96. — (**Mut.**) SURIUS, I (1570), 376-81; (1576), 392-97; (1618), 265-68; (1875), 372-80.

EXC. (prologus) DUBOIS (G.), *Historia ecclesiae Parisiensis,* I (1690), 141; || GUNDLACH (W.), in *MG.* Epist. III. 457.

3. PASSIO. *Inc.* Gloriosa certamina martyrum... procul dubio profitemur. Tempore Aureliani imp. in civitate Lingonis fuerunt tres fratres — *Des.* Turbon autem scribens victorias confessionis eorum ... palmam non post multum ... promeruit. Acta sunt haec *etc. ut* 2. [7830

De qua *Catal. Brux.* II. 291-92, 58°.

4. EPITOMAE.

ADO, 17 ian. — VINC. BELLOV. XII. 109, 110; || MOMBRITIUS, II. 270-71; || FABER STAPULENSIS, *Agones mm.* f. 30ʳ-31ᵛ. — PETRUS DE NAT. II. 93.

Spinulus mon. Mediani monasterii, saec. VII extr. — Nov. 5.

De eo vid. in Vita 3 S. **Hildulfi**; vid. etiam RICHERUS, *Gesta Senoniensis eccl.* I. 13, 14, al. 12, 13 (cf. **Hildulfus, 4,** I).

Spyridon (-dion) ep. Trimithuntis, saec. IV in. — Dec. 14.

1. NARRATIO. *Inc.* Tempore Constantini perspeximus fuisse S-onem Tremithundum ep., ad cuius virtutem demonstrandam — *Des.* sicut sermo divinus edocuit. Haec quidem de S-one dicta sufficiant. [7831

De qua *Catal. Paris.* III. 333. — Est haec, primis verbis mutatis, ipsa narratio CASSIODORI, *Hist. tripart.* I. 10 (*P.L.* LXIX. 895-96).

2. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XIV. 65. — PETRUS DE NAT. I. 66.

Stanislaus ep. Cracoviensis m., † 1079. — Mai 7.

1. VITA AUCT. ANONYMO ORD. PRAED. *Inc.* B. igitur Stanislaus, ut annales principum Poloniae — *Des.* sacerdotium prophanavit. [7832

POLKOWSKI (I.), *Legenda minor de S. Stanislao mart. et pont...* " opere autographico paucis exemplaribus ed. „ ([Cracoviae], 1882), f. 2-41ᵛ; || KĘTRZYNSKI (W.), in *Mon. Pol. hist.* IV. 253-85.
EXC. PERLBACH (M.), in *MG.* Scr. XXIX. 504-6.

2. MIRACULA ANTE MED. SAEC. XIII (EX PROCESSU CANONIZATIONIS).

(Miracula 7-46; desunt vero prima et ultima) KĘTRZYŃSKI, t. c. 292-318.
EXC. PERLBACH, t. c. 506-7.

3. VITA AUCT. THOMA ORD. PRAED. *Inc. prol.* Gloriosi martyris s. S-i ep. Cracoviensis vitae processum — *Inc. pars I.* B. Stanislaus, ut annales gestorum Poloniae — *Des.* et in aeternae quietis littore collocavit, praestante... Amen. [7833

Inc. pars II. Quodam tempore s. Stanislaus ep. — *Des.* qui vocatus est a Deo tamquam Aaron, cui sunt haec reposita. [7834

Inc. pars III. Post passionem b. S-i, cum iam anni decimi — *Des.* ad regnum aeternum, cui honor... Amen. [7835

KĘTRZYŃSKI, t. c. 362-438.
EXC. BIAŁECKI (A.), *Rękopisma Długosza w Petersburgskich bibliotekach* (Petersburg, 1860), 110-11. — PERLBACH, t. c. 508-17.

4. VITAE 3 EPITOME. **a.** *Inc. praeambula.* Tradunt annales Polonorum historiae, quod Mesco — *Inc.* Stanislaus secundum saeculi dignitatem non solum fuit — *Des.* Laetetur et universorum mater ecclesia... ad regnum aeternum, cui honor... Amen. [7836

Inc. appendix (*De morte Bolezlavi*). Quia vero scriptum est de electis — *Des.* cui haec sunt deposita. [7837

BANDTKIE (I. W.), *Martini Galli chronicon* (Varsoviae, 1824), 321-80. — Var. lect. KĘTRZYŃSKI, t. c. 350-51.

b. *Inc. ut* 3, *pars* I. — *Des.* Et sic tota domus Boleslai corruit iusto Dei iudicio. [7838

Legende sanctorum regni Hungarie, s. l. a. (HAIN, 9996), sign. a.4-a.7v; || *id.* Venetiis, 1498 (HAIN, 9998), f. 4-7; || *id.* (Venetiis, 1512), f. 4-7.

5. VITA ET MIRACULA AUCT. IOHANNE DLUGOSSIO (*al.* LONGINI), libris 3. I. *Inc. epist.* Excellenti et rev. patri dño Sandiwogio de Czechel... Subierat superioribus diebus animum — *Inc. prol.* Si tanta foret mihi stili virtus — *Inc. lib. I.* Notam facturus Dñus filiis hominum potentiam suam — *Des. lib. III.* auro mundissimo contecta est. — *Inc. epil.* Haec sunt, vir spectabilis — *Des.* atque impigre sum exsecutus. Iterum vale. Datum Cracoviae... anno Dñi MCCCCLXV. [7839

II. RESPONSUM SANTHKONIS DE CZECHEL. *Inc.* Spectabili venerandoque dictatori dño Iohanni Longini... Accuratissimum tuae dignationis animum — *Des.* Datum in coenobio Clodaviensi... MCCCCLXVI. [7840

III. MIRACULA A IOHANNE ADDITA. *Inc.* Barthossius quidam, Vincentii Volha filius — *Des.* usque ad unum rehabuit. [7841

Vita bb. Stanislai Cracoviensis ep. (Cracovie, 1511), f. 1-90; || DOBIELOWICZ (S.), *Decus Polonorum S. Stanislai ep. Cracoviensis et m. Vita olim a Iohanne Dlugossio... edita... nunc iterum... latini idiomatis asperitate nonnihil castigata... in lucem prodit* (Cracoviae, 1666), 1-348 et 375-76 (omissa in I parte epistula et prologo libri primi; omissa etiam tota parte II; quaedam verba passim mutavit editor); || *Act. SS.* Mai II. 202-75; 3a ed. 201-72; || POLKOWSKI (I.) et ZEGOTA PAULI, inter *Iohannis Dlugossii opera omnia* cura Alexandri PRZEZDZIECKI edita, I (Cracoviae, 1887), 1-181. — (Mut. et multum contracta) SURIUS, VII (1581), 383-97; III (1579), 143-56; V (1618), 99-107; V (1876), 167-89.

6. EPITOME (ANTIQUA ?). *Inc.* [Stanislaus in Cracoviensi territorio ex honestis parentibus ortus est] — *Des.* [Anno autem II exsilii sui rex impius... miserrime decessit e vita]. [7842

(Mut.) SURIUS, II (1571), 631-35. — Exemplar genuinum non repperimus.

7. EPITOME (ANTIQUA?). *Inc.* Stanislaus Scepanovius Polonus, de nobili Prussorum familia — *Des.* benedixitque Deus novissimis S-i magis quam principio eius. [7843

Act. SS. t. c. 200-202; 3a ed. 199-201.

Stanislaus canon. regul. Casimiriensis prope Cracoviam, † 1489. — Mai 3.

MIRACULA. *Inc.* Regina uxor Clementis Nigri — *Des.* et votum suum adimplevit. [7844

Act. SS. Mai I. 781-91; 3a ed. appendix, 28*-37*.

Stephanus I papa m., † 257. — Aug. 2.

1. PASSIO. **a.** *Inc.* Temporibus Valeriani et Gallieni multi christianorum declinantes saevitiam tyrannorum occultabantur — *Des.* ordinaverunt in locum b. S-i ep. et m. Sixtum ep. IX kal. sept., Valeriano III et Gallieno II coss., apud nos autem regnante... Amen. [7845

MOMBRITIUS, II. 272^{v}-75^{v}; || BARONIUS, *Annales*, an. 259, XXI-XXX; an. 260, III-V (quibusdam mutatis, nonnullis omissis); || SURIUS, VIII (1618), 26-27; || *Act. SS.* Aug. I. 139-44. — **Var. lect.** *Catal. Brux.* I. 216, 53°.

b. *Inc.* Tempore Valeriani et Gallieni multi christianorum cruciabantur — *Des.* In quo loco multa praestantur beneficia... [7846

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 396^{d}-98^{b}; || *id.* (Lovan. 1485), f. 228-30.

2. EPITOMAE.

* *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 154; || ed. MOMMSEN, 33). — ADO, 2 aug. — * FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, v. 1 (*P.L.* CXXXV. 673-676). — VINC. BELLOV. XII. 60. — *Leg. aurea*, c. 111 (106). — PETRUS DE NAT. VII. 11 (ibid. 12 et 13 de Stephano II et de Stephano III).

3. TRANSLATIO AD COENOBIUM COLUMNENSE PROPE TRANUM AN. 1160. *Inc. prol.* De fonte divinae misericordiae — *Inc.* Quidam huius oratorii monachus — *Des.* detulit corpus sanctum. Et hoc factum est ad honorem... Amen. [7847

Act. SS. t. c. 131-33, n. 88-96.

Stephanus diac. protomartyr. — Dec. 26, Aug. 3.

1. VITA. *Inc.* In diebus illis crescente numero discipulorum... [7848

* *Actus apostolorum*, c. VI sqq.

2. VITA. *Inc.* Temporibus Caesaris regis urbis Iudaeorum cum esset de patrociniis Romanorum — *Des.* et collocet eum inter agmina sanctorum, qui vivit... Amen. [7849

Bibl. Casin. III. Floril. 36-38.

3. REVELATIO SEU INVENTIO AN. 415, AUCT. LUCIANO PRESB. **a.** (INTERPRETE AVITO PRESB. BRACARENSI). *Inc. epist. Aviti.* Beatissimo... papae Palchonio... Memores esse mei vos cupio... [7850

Inc. Lucianus misericordia Dei indigens... sanctae ecclesiae et omnibus sanctis... <Visio> quae (*al.* Quod) apparuit meae pusillitati a Deo ter de revelatione — *Des.* quem periclitanti saeculo aperire dignatus est I. C. Dñus N., qui cum Patre... Amen. [7851

a) VLIMMERIUS (I.), *D. Aurelii Augustini Hipp. ep. sermonum pars una* (Lovanii, 1564), f. 187^{v}-90; || SURIUS, IV (1573), 469-73; (1579), 502-6; VIII (1618), 31-33; VIII (1877), 99-105; || *Opera divi Aurelii Augustini*, ed. theologi Lovanienses, X (1576), 630-32, et inde saepius; || BARONIUS, *Annales*, an. 415, III-XVI; || *S. Aurelii Augustini... opera*, ed. Maurin. VII (1685), appendix, 1-11; || *P.L.* XLI. 805-16.

β) (deest epist. Aviti; ipse libellus iisdem ferme verbis *inc.* et *des.*, sed multa passim diversa sunt) Mombritius, II. 271-72v.

Aliquando (cf. *Catal. Brux.* II. 459, 8°) praecedit brevis prologus, qui *inc.* " Sanctorum Christi sollemnia... „ [7852

b. *Inc.* Lucianus *etc. ut* 3 a... Revelationem s. S-i, quae mihi per gratiam Dñi... ostensa est — *Des.* Et ideo orate... adiutus bb. mm. S-i meritis et vestris orationibus, regnante... Amen. Inventae sunt reliquiae bb. Stephani III non. aug. [7853

Augustini opera, ed. Maurin. l. c. 4-12; ‖ *P.L.* t. c. 808-18.

Aliquando (cf. adnotata in edit., tum etiam *Anal. Boll.* XI. 312, 51°) est aliqua varietas, etiam in initio et in fine libelli. In quibusdam nempe exemplaribus *inc.* " Dño sancto et ven. Hymesio (*al.* Geņesio) ep... Lucianus... Revelationem quae mihi ostensa est... „ [7854

et *des.* α) " Quod cum susceperitis, orate... meritis b. primi m. S-i. Et vos mementote... et... diligite, praestante... Amen. „ [7855

vel β) ... adiutus bb. S-i meritis et vestris orationibus. Mementote itaque... et diligite. Dignus est enim... metet vitam aeternam in Christo Iesu Dño N., qui vivit... Amen. [7856

Alibi tamquam prologus exscripta sunt capitula 46 et 47 Gennadii *De scr. eccl.* (ubi nempe de Luciano et de Avito).

4. Translatio Constantinopolim, interprete Anastasio Bibliothecario. *Inc. epist. Anastasii.* Landulfo egregio... ep. Capuano... Quia s. ecclesia, cui venerabilitas tua... [7857

Inc. Factum est cum esset reconditum corpus s. S-i — *Des.* in quo posuit loculum cum omni cautela. Sanitates autem et virtutes factae sunt super infirmos in diebus illis, in gloriam Patris... Amen. [7858

Mombritius, II. 263v-64v (deest epistula Anastasii); ‖ Vlimmerius, t. c. 201v-203 (deest eadem); ‖ *Augustini opera*, ed. theol. Lovan. t. c. 639-40 (deest eadem); ‖ Surius, VIII (1618), 42-43 (deest eadem); ‖ *Augustini opera*, ed. Maurin. l. c. 11-16; ‖ *P.L.* t. c. 817-22. — **Var. lect.** *Catal. Paris.* I. 374, 5°.

5. Miracula facta in insula Minorica cca. an. 418, auct. Severo ep. Minoricensi. *Inc. prol.* Ss. ac bb. dñis episcopis... Cum Dei opera revelare et confiteri — *Inc.* Insula Minorica una ex Balearibus insulis est — *Des.* ut universus orbis terrarum caritatis flagret incendio. [7859

Baronius, *Annales*, an. 418, xlv-lxxii; ‖ *Augustini opera*, ed. Maurin. l. c. 15-24; ‖ Roigius (A.), *De sacris apud Minorem Balearem antistitibus* (Palmae Balearium, 1787), 101-36; ‖ *P.L.* XX. 731-46, et iterum XLI. 821-32.

6. Miracula facta Uzali cca. an. 420, scripta iussu Evodii ep. Uzal., libris 2. I. *Inc. prol.* Quoniam S. Raphael archangelus nos adhortari dignatur — *Inc. lib. I.* Cum igitur adhuc nullus saltem rumor esse potuisset — *Des.* divina misericordia possimus impetrare, per Christum... Amen. [7860

II. *Inc. prol.* Bene mecum recolit sanctitas vestra — *Inc. lib. II.* Carthaginensis civitatis quaedam fuit — *Des.* quam cum fastidio religiosis pectoribus commendare. [7861

Vlimmerius, t. c. f. 190-201v; || *Augustini opera*, ed. theol. Lovan. t. c. 632-39; || Surius, VIII (1618), 33-42; || *Augustini opera*, ed. Maurin. l. c. 25-32; || *P.L.* XLI. 833-54.

Exc. Dobschütz (E. von), *Christusbilder* (1899), Belege, 115*-17*.

Est ubi sequatur brevis epilogus (ed. *Catal. Paris.* I. 374, 3°; || *ibid.* II. 598, 4°): " Alia vero quae singulorum quo(rum)que... digeremus. „ [7862

7. Miracula facta in Africa, auct. S. Augustino. **I.** *Inc.* Ad aquas Tibilitanas episcopo afferente Praeiecto reliquias martyris — *Des.* α) rem quaerentes latere non desinit. [7863

vel β) qui et illa, quae legimus, fecit. [7864

vel γ) pro qua Stephani sanguis effusus est. [7865

vel δ) martyres, id est huius fidei testes, fuerunt. [7866

vel ε) non repugnando, sed moriendo vicerunt. [7867

* Augustinus, *De civitate Dei*, lib. xxii, capitis 8, § 10-19 et 21ae initium (des. α vel β), — vel § 10-22 (des. γ); — vel insuper additum est capitis 9 initium (des. δ, ε). — Ita plerumque in Legendariis.

II. *Inc.* De miraculis Dei per orationes bb. martyris — *Des.* orationes s. S-i praestiterunt. Conversi ad Dñm... [7868

III. *Inc.* Diximus quidem hesterno die — *Des.* et vobis die crastino recitabitur. [7869

IV. *Inc. prol.* Hesterno die libellum promisimus — *Inc. libellus a Paulo datus.* Rogo, dñe bb. papa Augustine... Cum adhuc in patria nostra Caesarea — *Des.* et pro me agere Deo gratias. [7870

V. *Inc.* Misericordia quidem Dei, ff., sicut credendum est — *Des.* maledicta mater illa. Conversi ad Dñm... [7871

VI. *Inc.* Debet a nobis hesternus sermo compleri — *Des.* et tamen huc nobis directi sunt. Conversi ad Dñm... [7872

* Augustinus, sermones 320-324, al. de diversis 29-33, al. 92-96 (Vlimmerius, t. c., f. 182-84; || *Augustini opera*, ed. theol. Lovan. X. 444-45; || *Augustini opera*, ed. Maurin. V. 1275-80; || *P.L.* XXXVIII. 1442-47.

8. Translatio brachii Vesontionem ante med. saec. V **A.** Translatio. *Inc.* Anno dñicae inc. ccxliii, postquam Diocletianus — *Des.* de quibus volenti scire est invenire facile. [7873

(Partim) Chiffletius (I. I.), *Vesontio* (1618), II. 101-4; — (reliqua vero) *Catal. Brux.* I. 75-76, c. 1-6. — Sed et quae leguntur *ibid.* 76, c. 4, 5, iam magnam partem ediderat Chiffletius, t. c. 38.

B. Miracula. **I.** *Inc. prol.* Memoriam fecit mirabilium suorum — *Inc.* Tempore Protadii archiep. surrexerunt quidam de synagoga — *Des.* obdormiamus tecum in pace, adiuvante Dño... Amen. [7874

II. *Inc.* Aliud miraculum... Erat quidam vir in provincia Catalaunorum — *Des.* dignatus est subtrahere, cui est honor... Amen. [7875

III. *Inc.* Est et aliud... Fuit igitur vir Lambertus nomine — *Des.* ad augmentum suae gloriae liberari constituit, cui laus... Amen. [7876

(Partim) CHIFFLETIUS, t. c. 133-37; — (reliqua vero) *Catal. Brux.* I. 76-80, c. 7-13. — Cf. *Catal. Brux.* II. 407, 8° et 9°; 459-60, 11°, 12°, 13° et 17° η.

C. EPISTULA HENRICI EP. VESONTIONENSIS. *Inc.* Henricus Dei gratia Chrysopolitanus archipraesul... Rogatus vestrae fraternitati transcribere — *Des.* et unus in ipso. [7877

Catal. Paris. II. 599; ‖ SAUERLAND (H. V.), in *Jahr-Buch der Gesellschaft für lothringische Geschichte und Altertumskunde*, IX (1897), 95-96.

. **9.** TRANSLATIO ROMAM POST MED. SAEC. VI. **a.** (ADSCRIPTA LUCIO ARCHIDIAC.). *Inc. prol.* Quamvis sanctorum mors in conspectu hominum — *Inc.* Tempore in illo Theodosii imp. filia Romae graviter a daemonio torquebatur — *Des.* quia ibi eorum florent orationes et florebunt in saecula saeculorum. Amen. [7878

ADDITAMENTA. I. (*clausula brevis*). Translatum est autem corpus... Quod annuat nobis Christus... Amen. [7879

II. (*Versiculi*). Hic duo sanctorum sunt corpora... [7880

EXC. MAI, *Spicil. Rom.* IV. 285-88. — Cf. BANDINIUS, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae*, I, 609, LVII; ID. *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, II. 279, LXXI; *Anal. Boll.* XVII. 95.

Aliquando, omissis primis sententiis, *inc.* "Sanctorum patrocinia ubique locorum summopere veneranda sunt..." [7881

b. (AUCT. BRUNONE EP. SIGNIENSI). *Inc. prol.* Totius veritatis auctorem — *Inc.* Temporibus igitur Theodosii imp. cum apud Bizantium — *Des.* α) Hic duo sanctorum requiescunt... per saecula cuncta. Haec autem Lucius... conscripsit. Amen. [7882

vel β) *ut* α, *sed add.* Quae et nos rogatu dñi Theodini... latius aliquantulum digessimus. [7883

vel γ) Hic duo... per saecula cuncta. Taceat igitur iam nunc argumentosa Graecorum loquacitas *etc. etc...* donaria ibi fecit. Haec autem Lucius... conscripsit. Quae et nos Bruno Segnensis ep. rogatu dñi Theodini... digessimus. Translatum est *etc. ut in* 9 a, I. [7884

Catal. Brux. I. 70-74 (des. α). — Cf. *Catal. Brux.* II. 309, 97° (clausula β); *Catal. Paris.* I. 130 (clausula γ).

C. (EPITOME). *Inc.* Alexander senator Cpolis — *Des.* uno claudis mausoleo. Facta est ista coniunctio cca. an. Dñi DLXX(V). [7885

Cf. *Catal. Brux.* II. 316, 2° (2°); 324, 4°.

10. MIRACULA AUCT. GREGORIO TURON. I. *Inc.* Stephanus autem primus vel diac. — *Des.* sicut reliqueram, obseratam. [7886

II. *Inc.* Pars enim sanguinis... Quidam autem tempore Felicis episcopi — *Des.* virtus beati perpatuit. [7887

III. *Inc.* Apud Burdegalinsim autem urbem anus quaedam — *Des.* Haec autem ab ipsius episcopi relatu cognovimus. [7888

*GREG. TURON. *Glor. mart.* 33 (34).

IV. *Inc.* Cimeterium igitur apud Agustidunensim urbem — *Des.* a saeculo commigravit. [7889

*GREG. TURON. *Glor. conf.* 72 (73).

11. TRANSLATIO SANGUINIS AD MONASTERIUM S. TRUDONIS ET MIRACULUM ANTE MED. SAEC. XI. *Inc. prol.* Cum magnam b. protomartyri S-o reverentiam — *Inc.* Cum ex sterilitate terrae, aiunt, fames — *Des.* dummodo debita reverentia diligenter tractetur. [7890

Anal. Boll. V. 343-45, 65*.

12. TRANSLATIO CORPORIS VENETIAS AN. 1100. **I.** *Inc. prol.* Cum de sanctorum dictis vel gestis aliquid scribimus — *Inc.* Cum itaque protomartyris corpus in Sion sancta esset depositum — *Des.* et Tribuno abbate... curam sibi traditam agente, regnante... Amen. [7891

CORNELIUS (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* VIII (1749), 96-110.
EXC. CAPPELLETTI, *Chiese,* IX. 552-53.

II. (MIRACULA). *Inc. prol.* Clare iam audientibus patere — *Inc.* Confluentibus itaque populis — *Des.* corde et ore benedicimus. [7892

CORNELIUS, t. c. 110-19.

III. (MIRACULUM). *Inc.* Dum passim divulgaretur — *Des.* ut hodie quoque evidentissime cernitur. [7893

CORNELIUS, t. c. 123.

13. TRANSLATIO RELIQUIARUM CLUNIACUM AN. 1120. *Inc.* Vere mirabilis vereque gloriosus Deus... Vir namque ven. Edessenus archiep. — *Des.* Habe(s) igitur, Cluniace, pignus pretiosum... Amen. [7894

MARRIER et DUCHESNE, *Bibl. Clun.* 565-68; ‖ *Rec. hist. crois.* Occid. V. 317-20.

14. TRANSLATIO MANUS AD COENOBIUM ZWIFALTENSE AN. 1141. *Inc.* Temporibus Heinrici IV imp. — *Des.* venientes contigit videre. [7895

SCHNEIDER (E.), *Die Zwiefalter Annalen und Ortliebs Chronik* (= WÜRTTEMBERGISCHE GESCHICHTSQUELLEN, III. 1889), 49-51.

15. INVENTIO CORPORIS ROMAE AN. 1447. *Vid.* **Laurentius** diac. m. Romae, 26.

16. EPITOMAE.

(Longiores narrationes, quae hic paucioribus contractae proferuntur, numeris crassioribus intra uncinos subiectis indicamus).

ADO, *De festiv. apost.* (**1**). — ADO, 3 aug. (**3**). — VINC. BELLOV. VIII. 71 (**1**); XX. 7 (**3**), 8-10 (**7** I). — *Leg. aurea,* c. 8 (**1** et **7** I); c. 112, al. 107 (**3** et **7** I, **4**, **9**). — PETRUS DE NAT. VII. 15 (**3**). — PETRUS DE NAT. IV. 139: ‖ *Act. SS.* Aug. II. 528-29. n. 41-43 (**9**). — *Legende sanctorum regni Hungarie,* s. l. a. (HAIN, 9966), sign. b.4-b.5ᵛ; ‖ *id.* Venetiis, 1498 (HAIN, 9998), f. 11ᵛ-13; ‖ *id.* (Venetiis, 1512), f. 11ᵛ-13 (**3**).

Stephanus ep. Aptensis, † 1046. — Nov. 6.

VITA. *Inc.* Fuit igitur praefatus pontifex S. natione Gallicus — *Des.* sepulcro condidimus. Migravit... VIII id. nov., regnante... Amen. [7896

Exc. BÉDOS (L.), *Vie de S. Étienne d'Agde, évêque d'Apt* (Montpellier, 1898), 75 : cf. etiam subinde in notis ad p. 1-54. — ALBANÈS, *Gallia christiana novissima,* I. Province d'Aix (Montbéliard, 1895), 216, not. 1-3; 218, not. 5.

Stephanus ep. Calatinus, † 1023. — Oct. 29.

1. VITA (ANTIQUA?). *Inc.* Temporibus igitur Landulfi eximii principis — *Des.* et obdormivit in Dño. [7897

MONACHUS (M.), *Sanctuarium Capuanum* (1630). 177-78; || *Act. SS.* Oct. XIII. 10.

2. MIRACULA (ANTIQUA?). *Inc.* Quodam die celebratis ab ipso resurrectionis dñicae — *Des.* effugavit. Haec sufficiat... exscripsisse. [7898

Act. SS. t. c. 10-11.

Stephanus presb. Cpoli ad S. Antipae, † 912. — Nov. 20.

PETRUS DE NAT. X. 86.

Stephanus ep. Diensis, † 1208. — Sept. 7.

1. VITA RHYTHMICA. *Inc.* O mira principia sanctitatis exordia — *Des.* Stephanus noster patronus pro nobis sit precator. Amen. [7899

Act. SS. Sept. III. 186-87.

2. VITA. *Inc. prol.* B. Stephani Vitam eremi quondam incolae Portarum brevissimo stilo rhythmice — *Inc.* Lugduni, quae est provinciae Galliarum civitas — *Des.* quae... fuerat cum dolore provecta. [7900

APPENDIX. *Inc.* Quaedam etiam mulier, quae per spatium — *Des.* quos informavit exemplis et confirmavit miraculis. Amen. [7901

Act. SS. t. c. 187-94. — (**Mut.** : desunt prol. et appendix) SURIUS, V (1574), 103-8; (1580), 128-33; IX (1618), 85-88; IX (1878), 184-92.

3. MIRACULA (EPISTULA IOHANNIS EP. VIENNENSIS ET SUFFRAGANEORUM AD GREGORIUM IX). *Inc. prol.* Ss. patri ac dño Gregorio... Quas gratias et quas laudes referamus — *Inc.* Die itaque praesenti, qua dictus S. sepultus fuerat — *Des.* praemium sempiternum. Datum Viennae III non. mai anno Dñi MCCLXI (*immo* MCCXXXI). *Sequuntur nomina :* Iohannes... [7902

COLUMBI (I.), *Opuscula varia* (Lugduni, 1668), 342-53; || *Act. SS.* t. c. 194-201; || *Gallia christ.* XVI (1865), instrum. 202-12.

4. VITA ET MIRACULA. *Inc. prol. et Inc. ut in 2.* — *Des.* quos informat exemplis, miraculis confirmavit, praestante Dño... Amen. [7903

De quo libello cf. *Catal. Brux.* I. 188-89, 3°.

Stephanus institutor Ord. Grandimontensis, † 1124. — Febr. 8.

1. DICTA ET FACTA AUCT., UT VIDETUR, HUGONE DE LACERTA. *Inc.* Hic breviter comprehenduntur... S. igitur Stephanus, ven. ordinis Grandimontensis institutor primus — *Des.* qui... meruit tanta mirabilia operari in terris, per eundem Dñm... Amen. [7904

Sequitur carmen, quod inc. Grandimonténsis fundator religionis — *et des.* quidquid fugit effugiebat. [7905

MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* VI. 1118-32; || *P.L.* CCIV. 1071-86. — Cf. *Catal. Paris.* II. 626, lin. 1, ubi carmen conscriptum dicitur a nescio quo Odone.

2. VITA AUCT. GERARDO ITERIO PRIORE GRANDIMONT. *Inc. prol. I.* Quoniam proprium est servorum — *Des.* propositum exsequimur. [7906

Inc. prol. II. Cum omnibus hominibus ad cognoscendum — *Des.* quia omnia possibilia sunt credenti. [7907

Inc. prol. III (*Gerardi*). Omnibus Christi fidelibus... Ne miremini, dilectissimi — *Inc. Vita.* Fuit igitur in Arverniae partibus homo quidam nobilissimus, nomine S., cuiusdam oppidi, quod dicebatur Tiernium seu Tiernas, dñus — *Des.* frater Guido hanc visionem fratribus revelare curavit. [7908

MARTENE et DURAND, t. c. 1045-87; || *P.L.* t. c. 1005-46. — Cf. *Catal. Paris.* II. 625, 1°.

3. REVELATIO ET MIRACULA AUCT. EODEM. *Inc.* Dum ordo Grandimontensium diu... prosperitate non modica perstitisset, ultimo anno papatus Lucii III — *Des.* facta in spatio parvi temporis. [7909

MARTENE et DURAND, t. c. 1087-1118; || *P.L.* t. c. 1045-72.

4. VITA EXCERPTA EX VITA 2. *Inc.* Fuit in Arverniae partibus homo quidam nobilis, S. nomine, de Tierno dñus — *Des.* pro cuius amore et meritis mihi Deus contulit sanitatem. [7910

LABBE, *Bibl. mss.* II. 674-82; || *Act. SS.* Febr. II. 205-11.

5. EPITOME LIBELLI 3. *Inc.* Cum ordo Grandimontensis diu... prosperitate non modica persisteret, Girardus VII prior — *Des.* ne verborum prolixitas vel audientibus sit odiosa. [7911

LABBE, t. c. 682-83; || *Act. SS.* t. c. 211-12.

6. EPITOMAE VITAE etc.

a. VINC. BELLOV. XXVI. 46-50. — **b.** PETRUS DE NAT. III. 120.

c. *Inc.* Stephanus Tierni sive Ternarum... vicecomes — *Des.* quam illum nostra suffragia. [7912

De qua *Catal. Paris.* II. 543.

7. BRACHIUM CANONICIS TIERNENSIBUS CONCESSUM AN. 1427. *Inc.* Universis Christi fidelibus... Nos Petrus... abbas... [7913

MARTENE et DURAND, t. c. 1132-34.

Stephanus, Benedictus et soc. mm. in Lucania. — Iun. 1.

INVENTIO ET PASSIO. I. INVENTIO AN. 1039. *Inc. prol.* Sanctorum miracula scribere satis est laudabile — *Inc.* Anno denique dñicae inc. MXXXIX, quo Deus est nostro corpore factus homo — *Des.* His ille auditis... ss. martyrum gloriosa certamina scribere est exorsus. [7914

II. PASSIO. *Inc. prol.* Conditor generis humani, qui caelum verbo firmavit — *Inc.* Temporibus Iustiniani imp. Narses patricius — *Des.* atque eorum gesta scribere praeceperunt; die vero kal. iun. passi sunt Christi martyres... Amen. [7915

De quo libello cf. *Act. SS.* Iun. I. 4.

Stephanus Muretensis = **S.** inst. Ord. Grandimontensis.

Stephanus ab. Obazinensis, † 1159. — Mart. 8.

1. VITA ET MIRACULA, libris 3. *Inc. prol.* Licet sanctorum gesta scribendi modo consuetudo non sit — *Inc. lib. I.* Igitur Stephanus Aquitanica regione, territorio Lemovico — *Des. lib. III* (*mutilus*) ne assiduam laesionem inferret | [7916

BALUZIUS, *Misc.* II. 69-204; ‖ inde seorsim BALUZIUS (St.), *Vita B. Stephani ab. Obazinensis* (Paris. 1683), 5-140; ‖ BALUZIUS, *Misc.* ed. MANSI, I. 149-79. — Desunt ubique quaedam inter cap. 44 et 45 libri II.

Exc. BOUQUET, XIV. 331-33. — (paulum mut. ?) MANRIQUE, *Cisterciensium seu verius ecclesiasticorum annalium* tomis I et II (1642), passim inde ab an. 1142, c. VI, ad an. 1159, c. III. — (ex MANRIQUE) *Act. SS.* Mart. I. 806-9 (3ª ed. 805-8) et passim in notis ad Vitam 2.

2. LIBELLI 1 EPITOME. *Inc.* Igitur Stephanus Aquitaniae regione *etc. ut* 1. — *Des.* et frumentum illud defecit. [7917

Act. SS. t. c. 800-806; 3ª ed. 799-805.

Stephanus ab. Reatinus, saec. VI. — Febr. 13.

*GREG. MAGNUS, *Homil. in Evangelia* 35, c. 7 extr., 8 (*P.L.* LXXVI. 1263-1264); ‖ *Act. SS.* Febr. II. 674, n. 3-5. — * GREG. MAGNUS, *Dial.* IV. 19 (*P.L.* LXXVII. 352); ‖ *Act. SS.* t. c. 674-75 (3ª ed. 674), n. 6, 7. — PETRUS DE NAT. III. 121.

Stephanus rex Ungariae, † 1038. — Sept. 2.

1. VITA (LEGENDA MAIOR). *Inc.* Omne datum optimum et omne donum perfectum... a patre luminum; neque enim quidpiam boni potest — *Des.* (*mutila? imperfecta?*) deinde monuit illos paterne fidem orthodoxam servare | [7918

MANCINI (A.), *Primi Hungarorum regis apostolici S. Stephani Vita* (Posonii, 1781), 7-41; ‖ ENDLICHER, *Rer. Hungar. monum. Arpadiana* (1849), 139-53; ‖ WATTENBACH (W.), in *MG.* Scr. XI. 229-239, lin. 14 (adiecta est ab editore ultima pars Vitae 4); ‖ FLORIANUS (M.), *Hist. Hung. Fontes*,

l. 10-27 med. (adiecta est ab editore ultima pars recensionis brevioris Vitae 4). — In codicibus, qui quidem reperti sunt, post ultima verba " fidem orthodoxam servare „ statim sequitur Vita 3.

2. Vita (*al.* " Cronica Ungarorum... „). *Inc.* Omne datum *etc. ut* 1... luminum. Huius patris datum optimum post passionem et gloriosam resurrectionem — *Des.* hunc carissimo diligebant affectu. (Amen dicant omnia.) [7919

[Kownacki (H.)], *Kronika węgierska na początku wieku XII...* (w Warszawie, 1823), 2-90 (praemisit editor praefationem Vitae 4); || Endlicher, t. c. 60-82 (praemissa est eadem praefatio); || Bielowski (A.), *Mon. Pol. hist.* I. 495-515.

Exc. Florianus, t. c. 70-79.

3. Vita (Legenda minor). *Inc. prol.* Cum intelligamus sanctorum merita — *Inc.* Itaque cum diu barbarica gens Hungarorum — *Des.* in theca argentea signaverunt. [7920

Mancini, t. c. 41-56; || Endlicher, t. c. 154-62; || Wattenbach, t. c. 226-229; || Florianus, t. c. 1-10.

Exc. *Act. SS.* Sept. I. 555, n. 441-42.

4. Vita auct. Hartvico ep. *Inc. prol.* Dño suo Colomanno regi... Incepturus opus, dñe mi — *Inc.* Omne datum *etc. ut* 1... luminum. Huius patris datum optimum et donum perfectum in omnes large proveniens — *Des.* ubi ipsum irradiat... splendor unius summaeque deitatis... Amen. [7921

Legende sanctorum regni Hungarie, s. l. a. (Hain, 9996), sign. c-c.8; || *id.* Venetiis, 1498 (Hain, 9998), f. 14-20; || *id.* (Venetiis, 1512), f. 14-20; || *Vita bb. Stanislai* etc. (Cracov. 1511), f. 110v-19; || *Act. SS.* t. c. 562-75; || [Wirth (I.)], *Vita S. Stephani regis Hungariae* (Iaurini, 1747), 176-97; || .... (Claudiopoli, 1749) [non vidimus]; || *Vita S. Stephani...* (Cassoviae, 1767), 341-76: || Pray (G.), *Dissertatio historico-critica de sacra dextera divi Stephani primi Hungariae regis* (Vindobonae, 1771), 115-71; || Podhradczky (I.), *Vita S. Stephani Hungariae proto-regis auctore Hartvico de Ortenburg* (Budae, 1836), 37-96; || Endlicher, t. c. 163-92; || *P.L.* CLI. 1207-34; || Érdy (J.), *Szent István első Magyar király' életirata* (Pesten, 1854), 1-41; || Florianus, t. c. 32-70. — (**Mut.**) Surius, IV (1573), 856-67; (1579), 773-83; VIII (1618), 243-49; IX (1878), 32-50; || [Bongarsius (I.)], *Rer Hung. scr. varii* (1600), 268-80; || Schwandtner (I. G.), *Scr. rer. Hung.* I. 413-28.

Exc. Endlicher, t. c. 70. — Wattenbach, t. c. 223, 229-38 passim in infimis pagellis; 239, lin. 14-242. — Florianus, t. c. 27 med.-32.

5. Epitome. *Inc.* Cum senuisset rex Atyla — *Des. ut* 4. [7922

Ketrzyński (W.), in *Rozprawy Akademii Umiejętności.* Wydzial histor.-filozof., ser. II, tom 9 (w Krakowie, 1897), 365-73.

Stephanus Ungarus m. Ord. Min., † 1282. *Vid.* **Conradus** de Saxonia.

Stephanus de Ungaria Ord. Min. m. in Sarai Tartarorum, † 1334. — April. 22.

1. PASSIO. *Inc. prol.* Ad Dei gloriam et honorem, ad exaltationem — *Inc.* Cum igitur frater S. praedictus accusatus vicario aquilonari fuisset — *Des.* cum timore et dolore recessit. Multa alia... [7923

Analecta Franciscana, III (1897), 515-24.

2. EPITOME.

BARTHOLOMAEUS DE PISIS, *De conformitate*, lib. I, conf. VIII, part. II (ed. Mediol. 1513, f. 70-70v).

Sturmius ab. Fuldensis, † 779. — Dec. 17.

VITA AUCT. EIGILE FULDENSI. *Inc. prol.* Assidue te amore divino accensam — *Inc.* Tempore quodam s. ac ven. archiep. Bonifatius — *Des.* ad Christum, cuius in perpetuum manet regnum. Amen. [7924

BROWERUS (Chr.), *Vita S. Sturmi primi ab. Fuldensis* (inter SIDERA GERM., Moguntiae, 1616), 5-24; || SURIUS, XII (1618), 284-90; || MABILLON, *Acta*, III, 2. 269-84; 2a ed. 244-57; || SCHANNAT (I. F.), *Historia Fuldensis* (1729), probat. 67-79; || PERTZ (G. H.), *MG.* Scr. II. 366-77; || *P.L.* CV. 423-444; || STRUNCK (M.), *Westphalia sancta*, ed. G. E. GIEFERS, II (1855), 33-55 (om. prol.). — Epitomen Vitae confecit GONONUS, *Vitae Patrum Occid.* 425-28.

EXC. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* III. 377-79. — BOUQUET, III. 674; V. 428-429, 447-48. — DÜMMLER (E.), in *MG.* Epist. IV. 557.

Sualo (Sola, Solus) erem. in dioec. Eichstetensi, † 794. — Dec. 3.

VITA AUCT. ERMANRICO MON. ELLWANGENSI. *Inc. epist. I.* Dilectissimo in Christo Gundhrammo... Dum ubique urbanitate... — *Inc. rescriptum Gundrammi.* Caritate, quae Deus est, amato Ermanricho... Sane cum non ignorem... — *Inc. carmen.* Versus ab imo ordiar ego... — *Inc. epist. II.* Omni in arte celeberrimo dño Ruadolfo... Ex quo, pater ss., bonitatem ac doctrinam tuam... — *Sequuntur capitula.* [7925

Inc. prol. In paganorum itaque multorum panagericis — *Inc. Vita.* Igitur bb. caelicola apostolis... paene consimilis — *Des.* tali syllogismo subiaceat. [7926

CANISIUS, *Ant. lect.* IV, 2. 732-38 et 544-58; ed. BASNAGE, II, 2. 166-75; || SURIUS, XII (1618), 209-14 (ordine partium perverso); || MABILLON, *Acta*, III, 2. 429-38; 2a ed. 389-97 (omissis epist. I et carmine); || HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 153-63.

EXC. GONONUS, *Vitae Patrum Occid.* 433-34. — PEZ, *Thes. anecd.* IV. XXVII (epist. I et carmen). — KHAMM (C.), *Hierarchia Augustana*, Auctarium partis I, prodromus, 13-16 (rescriptum Gundrammi et epist. II).

Suibertus = Swibertus.

Sulpitius Pius ep. Bituricensis, † 646. — Ian. 17.

1. Vita. a. *Inc.* S. igitur et (*al.* Tempore illo) bb. Sulpicius ep., dum... in domo paterna consisteret — *Des.* de infirmitate eorum sanati sunt. Dño ibi operante (*al.* Dñus ibi operatur) caeci inluminantur... Amen. [7927

Krusch (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. IV. 372-80 (recensio A).

b. *Inc. prol.* Ab initio usque in finem — *Inc.* Igitur b. Sulpitius ep. dum... in domo parentum consistere videretur — *Des.* In quo loco gratia Dñi... perseverare dignatur, ipso praestante... Amen. [7928

Act. SS. Ian. II. 174-76; 3ª ed. 538-40; || Krusch, t. c. 371-80 (recensio B).

2. Vita. *Inc. prol.* Scripturus vitam s. ac bb. S-ii ep., illustratorem eius — *Inc.* Fuit igitur ven. confessor Dñi S. Galliae provinciae — *Des.* placabilem reddat et propitium aeternum regem Dñm N. I. C., cui... Amen. [7929

Catal. Brux. II. 76-83.

3. Vita et miracula. I. *Inc. prol.* Clara radiante congerie — *Inc.* B. igitur Sulpitius ortus claris parentibus, civium paene primoribus — *Des.* ut suis meritis adiuvemur, cuius natalicia... Amen. [7930

Act. SS. t. c. 167-74; 3ª ed. 532-38; || Mabillon, *Acta,* II. 168-80; 2ª ed. 157-70; || *P.L.* LXXX. 574-92. — (**Mut**; deest prol.) Surius, I (1570), 411-420; (1576), 427-36; (1618), 285-90; (1875), 425-38.
Exc. Bouquet, III. 509-11.

II. Miracula. *Inc. prol.* Instaurat nostra molimina — *Inc.* Dum arte quorundam opificum — *Des.* et perpetuo gaudet plebs universa patrono, eo largiente... Amen. [7931

Mabillon, t. c. 181-87; 2ª ed. 170-76.
Exc. Labbe, *Bibl. mss.* II. 451-54; cf. 455.

4. Laudatio *Inc.* S. Sulpitius, cuius hodie natalicia celebrantur, secundum saeculi dignitatem claris ortus parentibus... [7932

De qua Krusch, t. c. 371, E.

5. Epitomae vitae.

Vinc. Bellov. xxiv. 27-29. — Petrus de Nat. ii. 94.

Sulpitius (Severus) ep. Bituricensis, † 591. — Ian. 29.

Severi cognomen accepit hic Sulpitius a recentioribus quibusdam, qui ipsum notissimum Martini Turonensis discipulum fuisse falso existimaverunt. Et certe Vitae sequentes non tam Bituricensis episcopi, quam veri Severi Sulpitii gesta enarrant.

1. Vita auct. Guiberto Gemblacensi. *Inc.* B. igitur Sulpicius, cognomento Severus, Aquitaniae provinciae oriundus — *Des.* saltim patronum in caelis habere mereamur, praestante... Amen. [7933

Catal. Brux. I. 503-6.

2. VITA AUCT. EODEM, libris 2. *Inc. lib. I.* Sulpitius Severus primo b. Martini discipulus — *Des. lib. II.* impetres praerogari. Amen. [7934

Exc. *Act. SS.* Ian. II. 968-69 (3ª ed. III. 584), n. 14-18; || *P.L.* XX. 92-94. — *Catal. Brux.* I. 509-15.

Sulpitius Severus presb. Aquitanus. *Vid.* **Severus Sulpit.**

Sulpitius et Servilianus mm. saec. I extr. — April. 20.

Sub titulo *Passio SS. Sulpicii et Serviliani* comparet aliquando in legendariis pars VII Gestorum SS. **Nerei et Achillei.**

Sulpitius cultus in monasterio S. Gisleni. — Ian. 27.

TRANSLATIO IN MONASTERIUM S. GISLENI AN. 986. *Inc. prol.* Omnis falsitas cum suo sopiatur elogio — *Inc.* Ea tempestate qua Roma Ottonis adminiculabatur imperio — *Des.* (*mutila*) tinnitus campanarum clangorque tubarum | [7935

Act. SS. Ian. II. 788; 3ª ed. III. 403.

Sunniva v. et soc. mm. in Selio insula Norvegiae, saec. X. — Iul. 8, Sept. 7.

1. PASSIONIS FRAGMENTUM.

LANGEBEK, *Scr. rer. Dan.* IV. 3-4; || STORM (G.), *Mon. hist. Norvegiae* (1880), 149, lin. 3-151, lin. 26.

2. EPITOME PASSIONIS 1. *Inc.* Tempore magnifici imp. Ottonis I — *Des.* et in cathedrali ecclesia... collocatae sunt, ad laudem... [7936

Brev. Nidrosiense (1519), sign. oo.v-oo.VIII; || TORFAEUS (Th.), *Hist. rer. Norveg.* II. 372-75; || LANGEBEK, t. c. 16-20; || STORM, t. c. 147-52 (ibi pro parte media istius epitomae protulit editor ipsum fragmentum 1).

Suranus ab. Suranus, saec. VI. — Ian. 24.

*GREG. MAGNUS, *Dial.* IV. 22 (*P.L.* LXXVII. 353-56); || *Act. SS.* Ian. II. 606 (3ª ed. III. 221), n. 2; || MABILLON, *Acta*, I. 222; 2ª ed. 209.

Susanna v. m. Romae, sub Diocletiano. — Aug. 11.

1. PASSIO. *Inc.* Temporibus Diocletiani et Maximiani augustorum fuit quidam presb. nomine Gavinius — *Des.* Factum est autem hoc Romae... ante forum Salustii, regnante Dño... Amen. [7937

MOMBRITIUS, II. 305ᵛ-9; || BECILLUS (C.), *S. Caii papae et mart. Acta* (Romae, 1628), 10-40; || *Act. SS.* Febr. III. 61-64; 3ª ed. 62-65 (pars prior), et Aug. II. 631-32 (pars altera); || FARLATI, *Illyr. sacr.* II. 578-86. — (**Mut.**) SURIUS, IV (1573), 597-603; (1579), 623-29; VIII (1618), 99-102; VIII (1877), 246-55.

2. EPITOMAE.

ADO, 11 aug. — * FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, VII. 1 (*P.L.* CXXXV 711 14). — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 313ª-13ᵇ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 109. — PETRUS DE NAT. VII. 49. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 71-72.

Swibertus ep. Bethleemitanus, (saec. VI extr.). — Mai 29.

Passio. *Inc.* Temporibus Constantini imp. fuit in civitate Cpolitana — *Des.* Duae quoque sorores eius Bertilia et Godelira... martyrizatae sunt, qui cum Patre... Amen. [7938

Narratiuncula de qua *Catal. Brux.* I. 153, 110°.

Swibertus (Switbertus, Swidbertus) apostolus Fresonum, † 713/715. — Mart. 1.

1. Laudatio auct. Radbodo ep. Traiectensi. *Inc.* Acturi, ff. cc., diem nostrae specialis iucunditatis — *Des.* eius patrocinio perfrui mereamur in caelis. Amen. [7939

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 253ᵃ-53ᵈ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 34ᵛ-35ᵛ; || *Act. SS.* Mart. I. 84-85; 3ª ed. 85-86; || Mabillon, *Acta,* III, 1. 244-45; 2ª ed. 239-40; || *Act. SS. Belgii,* VI. 192-94; || *P.L.* CXXXII. 547-40; || Surius. III (1875), 11-13.

2. Carmen auct. eodem. *Inc.* Lux nova Swidbertus Francos lustravit et Anglos — *Des.* laudis inire melos. Amen. [7940

Act. SS. t. c. 85-86; 3ª ed. 86-87; || *Act. SS. Belgii,* VI. 194-96; || *P.L.* t. c. 557-59; || Winterfeld (P. de), in *MG.* Poet. lat. IV. 166-69.
Exc. Mabillon, t. c. 245-46; 2ª ed. 240. — Surius, t. c. 14.

3. Vita auct. Pseudo-Marcellino. *Inc. prol.* Ven. et dilecto... dño Gregorio... Multotiens dudum exhortando pie monuisti — *Inc.* Tempore quo ss. Martinus papa et m. — *Des.* statim potenti medicamine sanatus est, ad laudem... Amen. [7941

Vita divi Swiberti Verdensis ecclesie episcopi (Colonie, 1508), sign. A.2-D.6; || Surius, II (1571), 5-30; (1578), 5-28; III (1618), 3-16; || *Vita S. Swiberti ep. Werdensis* (Monasterii Westphaliae, 1628), 1-120; || Leibnitius, *Scr. rer. Brunsv.* II. 222-42; || *Vita S. Swiberti ep. Werdensis* (Dusseldorpii. 1717), 1-102; *id.* (Dusseldorpii, 1767), 1-104.
Exc. Raderus (M.), *Bavaria sancta,* II. 45-48, 49.

4. Canonizatio, elevatio, miracula, auct. Pseudo-Liudgero ep. Monasteriensi. *Inc. epist. Pseudo-Rixfridi.* Dilecto patri et confratri Ludgero... Cum apud nos in nostro conventu Frisiae. — *Inc. responsum Ludgeri.* Ven. confratri... Rixfrido... Postulas a me, dilecte pater — *Inc.* Igitur anno xxxiii post celebrem transitum s. S-i — *Des.* et post vitae cursum in caelo coronat, qui est benedictus... Amen. — *Inc. epil.* Haec sunt specialia — *Des.* glorificetur per saec. saec. Amen. [7942

Vita... (1508), sign. D.6-G.1ᵛ; || Surius, II (1571), 30-43; (1578), 28-40; III (1618), 16-22; || *Vita...* (1628), 121-82; || Leibnitius, t.c. 243-53; || *Vita...* (1717), 103-52; (1767), 105-56.

Swithunus ep. Wintoniensis, † 862. — Iul. 2.

1. Vita auct. Goscelino (?). *Inc.* Glorioso rege Anglorum Egberto

regnante, qui regi Kinegilso — *Des.* Exivit autem de ergastulo huius saeculi anno ab inc. dñica DCCCLXII, ind. X, regnante... Amen. [7943

EARLE (J.), *Gloucester Fragments. I. Facsimile of some Leaves in Saxon Handwriting on Saint Swidhun* (London, 1861), 67-72; || SAUVAGE (E. P.), in *Anal. Boll.* VII. 374-80.

2. TRANSLATIO AN. 971 ET MIRACULA. **a.** NARRATIO LANTFREDI MON. WINTONIENSIS. **I.** TRANSLATIO. *Inc. epist.* Dilectissimis fratribus Wintoniae commorantibus... Licet, cc. atque affabiles adelphi — *Inc.* Pandit hic... Notum est, ff., fidelibus ubique gentium degentibus — *Des.* transmittens genti Anglorum Raphaelem archangelum. Benedictus omnipotens Deus... in sempiterna saecula. [7944

SAUVAGE (E. P.), in *Anal. Boll.* IV. 372-95.

Exc. WHARTON, *Anglia sacra,* I. 322 (epistula); || *Act. SS.* Iul. I. 324-25 (3ª ed. 288), n. 16, 17 (eadem). — EARLE, t. c. 60-62 (epist. et index capitulorum).

II. MIRACULA. *Inc.* Postquam sanctissimi corpus pontificis infra ecclesiam — *Des.* per salutiferum S-i interventum; cui est honor... et perducat ad caelica tempe (*al.* templa). [7945

(Partim) *Act. SS.* t. c. 331-37; 3ª ed. 294-99; || *P.L.* CLV. 65-80; [var. lect. SAUVAGE, t. c. 396-99]; — (reliqua vero) SAUVAGE, t. c. 399-406. — Cf. etiam HARDY, *Descr. catal.* I. 514.

III. MIRACULA (ADDITAMENTUM). *Inc.* Eodem tempore etiam iuvenis — *Des.* recepisse lumen oculorum praeter hominem istum. [7946

SAUVAGE, t. c. 406-10.

b. NARRATIO METRICA AUCT. WOLSTANO MON., libris 2. *Inc. epist. I* (*ad Elfegum ep. Wintoniensem*). Incipit ad dñm specialis epistola patrem. Dño pontifici, Wentanam principe Christo — *Inc. epist. II* (*ad fratres*). Incipit ad cunctos generalis epistola fratres... Fratribus aeternae crescant augmenta salutis — *Inc. prol.* Omnibus est notum — *Inc. lib. I.* Prima Dei nutu patuit nec visio ternis — *Des. lib. II.* Cumque suis sanctis sublimet in arce polorum. [7947

Exc. MABILLON, *Acta,* IV, 2. 70-72; 2ª ed. 72-74. — *Ibid.* V. 628-35; 2ª ed. 614-22. — *Act. SS.* Iul. I. 321-22 (3ª ed. 285-86), n. 3, 4; 324 (3ª ed. 288), n. 14. — *Ibid.* Aug. I. 98-100; 3ª ed. 98-101. — LELAND, *Collectanea,* I. 151-156. — *P.L.* CXXXVII. 107-14. — EARLE, t. c. 63-66. — Cf. HARDY, *Descr. catal.* I. 515-16 (ibi ultima verba non recte tradita sunt).

c. (EPITOME). *Inc.* Temporibus felicissimi Eadgari regis Anglorum — *Des.* quod ita deinceps hactenus observatum audivimus; cui gloria et laus Deo... Amen. [7948

Act. SS. Iul. I. 328-30; 3ª ed. 292-93; || *P.L.* CLV. 61-66. — Una vox suppleta est in *Catal. Paris.* II. 355, 5°.

3. VITAE, TRANSLATIONIS ET MIRACULORUM EPITOME. *Inc. ut* 1. — *Des.* cingulum solvit et se purgatum ostendit. [7949

CAPGRAVIUS, f. 278v-79r; || SURIUS, IV (1573), 47-49; (1579), 45-47; VII (1618), 30-31; VII (1877), 92-95; || *Act. SS.* Iul. I. 327-28; 3a ed. 290-91; || *P.L.* CLV. 57-62; || EARLE, t. c. 67-74.

Sy... *Vid. etiam* **Si...**

Symeon (al. **Bardo**) Achivus, mon. Augiensis, saec. IX (?). — Aug. 9.

VITA. *Inc. prol.* Cum igitur ab adulescentia usque in praesens — *Inc.* Igitur Symeon, qui et Bardo ante vocatus, de Achaia provincia — *Des.* et ad Christum perrexit. Amen. [7950

EXC. BRAUN (Pl.), *Notitia hist. litt.* V. 106, VI. — WAITZ (G.), in *MG.* Scr. IV. 445*-46*, not.

Symeon ep. Hierosolymitanus m. sub Traiano. — Febr. 18.

1. VINC. BELLOV. XI. 51; || MOMBRITIUS, II. 277. — De eo etiam in quibusdam narrationibus de S. **Simone** apost., ut apud Iohannem Beleth, in *Legenda aurea,* etc.

2. PASSIO. *Inc.* Symeon filius Cleophae, frater Mariae Iacobi, post mortem ipsius Iacobi — *Des.* usurpatorem regnorum omnium nasciturum. Istud patet in historiis ecclesiasticis. [7951

De qua *Catal. Brux.* II. 87, 27°.

Symeon ep. Mettensis, saec. II (?). — Febr. 16.

RICHERUS, *Gesta Senoniensis eccl.* II. 2, 4 (D'ACHERY, *Spicilegium,* III. 300-301, 303; || ID. ed. DE LA BARRE, II. 612, 613; || CALMET, *Hist. de Lorraine,* II, preuves, 9-10; 2a ed. III, preuves, 149, 150; || G. WAITZ, in *MG.* Scr. XXV. 270, 271).

Symeon erem. in monast. S. Benedicti de Padolirono prope Mantuam, † 1016. — Iul. 26.

1. VITA. *Inc. prol.* Quotiens, dd. ff., mira sanctorum opera frequenter — *Inc.* Hic itaque vir bb., S. dictus nomine, in partibus natus Armeniae — *Des.* Bonifacio glorioso duce ac principe, remunerante ei laboris sui mercedes Dño N. I. C... Amen. [7952

Act. SS. Iul. VI. 324-34. — (Omisso prologo, quibusdam subinde omissis, interpolatis vel mutatis) BASCHERIA (S.), [*Officium S. Symeonis*] (Mantuae, 1617), [non vidimus]; || MABILLON, *Acta,* VI, 1. 151-64; 2a ed. 135-46.

2. MIRACULA. *Inc.* Per diversa quoque intervalla temporum... Quadam namque die mulier immundo arrepta spiritu — *Des.* ad sua cum gaudio reversus est. [7953

BASCHERIA, t. c.; || MABILLON, t. c. 164-67; 2a ed. 146-49; || *Act. SS.* t. c. 335-37.

3. VITAE ET MIRACULORUM EPITOME. *Inc.* B. conf. Christi Symeon in Armeniae partibus clara stirpe — *Des.* ad propria cum gaudio remeavit, imperante Dño... Amen. [7954

HILARION MEDIOLANENSIS, f. 62-64v.

Symeon ep. Seleuciae et Ctesiphontis, cca. med. saec. IV. — April. 21.

1. PASSIO (EX CASSIDORI *Hist. trip.* III. 1 et 2; V. 45). *Inc.* In temporibus gloriosi principis Constantini Indorum gentes — *Des.* confusionem, non victoriam, ex illa obsidione capiens. [7955

Cf. *Catal. Brux.* II. 303, 28°.

2. EPITOMAE.

ADO, 21 april. — PETRUS DE NAT. IV. 71.

Symeon stylita senior, † 460. — Ian. 5.

1. VITA AUCT. ANTONIO. *Inc. prol.* Insignis et gloriosi Symeonis vita per me discipulum eius Antonium — *Inc.* S. itaque Symeon cum adhuc parvulus esset aetate, pascebat oves patris sui — *Des.* sed sancti imitare mortificationem insignem. [7956

Exc. *Catal. Paris.* I. 305, 3°; cf. *ibid.* III. 517, 9°.

2. VITA AUCT. EODEM. **a.** *Inc.* S. Symeon ex utero matris suae electus est a Dño et meditabatur — *Des.* α) sed propter iusiurandum nemini praestitit. Ego humilis et peccator Antonius, in quantum potui, lectionem hanc breviter exposui. Beatus autem... mercedem ab Altissimo recipiet, cui est... Amen. [7957

vel β) sed... praestitit. Iuraverat enim in angustia... ad sanitatem surrexisse. Ego humilis *etc. ut* 2a, α... [7958

* *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS, 170-75; || *P.L.* LXXIII. 325-34); || MAIOR (G.), *Vitae Patrum in usum ministrorum verbi... repurgatae* (Witembergae, 1544), ad calcem, sign. t.6v-x.3v; || *Act. SS.* Ian. I. 269-74.

In non paucis codicibus haec sunt prima Vitae verba : " Sanctae recordationis b. Symeon, cuius depositionem hodie celebramus, ex utero matris suae... „ [7959

b. *Inc.* Sanctae recordationis b. S., cuius diem depositionis hodie celebramus, filius fuit cuiusdam Hisicii — *Des.* translatum est corpus illius in ecclesia Concordia. Ubi nunc tantas sanitates... [7960

Cf. *Catal. Paris.* I. 406, 6°; III. 236, 63°.

3. VITA. *Inc.* S. Spiritus multiplici virtute donorum... [7961

Cf. *Catal. Paris.* III. 459-60, 8°. Deest in cod. ultima pars libelli.

4. CARMEN AUCT. FLODOARDO. *Inc.* Hic urbem s. Symeon penes Antiochenam — *Des.* In melius sed ei caelesti sede relatam. [7962

*FLODOARDUS, *De triumphis Christi Antiochiae,* II. 8 (*P.L.* CXXXV 575-84).

5. EPITOMAE.

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 26. — ADO, 5 ian. — VINC. BELLOV. XXI. 51-54. — PETRUS DE NAT. II. 45.

Symeon stylita iunior, † 596. — Mai 24.

FRAGMENTORUM IN CONCILIO NICAENO II PROLATORUM VERSIO ANASTASII BIBLIOTHECARII.

* *Syn. II Nic.*, act. IV (MANSI, *Concil. coll.* XIII. 74-79; || *P.L.* CXXIX. 308-10).

Symeon mon. in monte Sinai, dein reclusus Treverensis, † 1035. — Iun. 1.

1. VITA AUCT. EBERWINO AB. S. MARTINI TREVER. *Inc. prol.* Dño et ven. Popponi archiep... Mones, immo iubes, ss. pater — *Inc.* Igitur vir Dei S. patre graeco, Antonio dicto — *Des.* haecque commemorans laetus abscessit. [7963

Act. SS. Iun. I. 89-95: 3ª ed. 86-92; || MABILLON, *Acta*, VI, 1. 371-81; 2ª ed. 329-37. — (**Mut.** paululum) SURIUS, III (1572), 437-49; (1579), 508-15; VI (1618), 7-11; VI (1877), 23-34; || CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* II. 101-7. — In codicibus modo una, modo plures ex ultimis paragraphis omissae sunt.

Exc. HONTHEIM, *Prodr. hist. Trev.* I. 665-66. — BOUQUET, X. 372. — WAITZ (G.), in *MG.* Scr. VIII. 209-11; || *P.L.* CLIV. 1245-48.

2. MIRACULA. *Inc.* Puer quidam scholaris, Wigericus nomine — *Des.* cui simile in evangelica veritate repetimus. [7964

Act. SS. t. c. 100-101; 3ª ed. 97-98.

3. INVENTIO AN. 1400, AUCT. FRIDERICO PRAEPOSITO S. PAULINI TREVER. *Inc.* Noscitis, ut reor, non tam patrum maiorumque nostrorum relatibus — *Des.* nunc autem lux in Dño sub hoc bb. viro. [7965

Act. SS. t. c. 101-103; 3ª ed. 99-100. — Sequebatur pia adhortatio, de qua ibid. 104 (3ª ed. 101), n. 5.

Symmachus papa, † 514. — Iul. 19.

a. * *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 260-63; || ed. MOMMSEN, 120-25).

b. Narratio inventa in Laurentiano, quod dicitur, fragmento (*Anastasii Bibliothecarii de vitis romanorum pontificum*, ed. F. BLANCHINUS, III [1728], 209-10, non integra; || *ibid.* IV [1735], LXIX, integra; || MURATORI, *Rer. ital. scr.* III, 2. 45-47; || *P.L.* CXXVIII. 445-46 non integra, ut in edit. principe; || *ibid.* 1423-26, integra; || DUCHESNE, t. c. 44-46; || MOMMSEN, t. c. IX-XI).

c. PETRUS DE NAT. III. 139.

Symmachus patricius romanus, † 525. — Mai 27.

PETRUS DE NAT. V. 54.

Symmetrius presb. m. Romae, sub Antonino. — Mai 26.

1. VITA ET TRANSLATIO LEDERNACUM (NARRATIO ANTIQUA?). *Inc...* — *Des.* cuncti cum gaudio remearunt, ad laudem... Amen. [7966

Exc. (ultima pars, quae est de translatione) *Act. SS.* Mai VI. 361-62; 3ª ed. 359-60.

2. PETRUS DE NAT. V. 58.

Symphorianus m. Augustoduni, † cca. 180. — Aug. 22.

1. PASSIO. a. *Inc.* Sub Aureliano principe cum adversus christianum nomen persecutionis dirae procella detonaret, et ad delendam religionem — *Des.* α) aperiatur ingressus, praestante... Amen. [7967

vel β) se virtutibus publicavit per ipsum, cui est... Amen. [7968

MOMBRITIUS, II. 294-94ᵛ (des. β; deest nempe paene totum capitulum ultimum); || RUINART (1689), 69-73; (1713), 79-83; (1731), 68-71; (1802), I. 174-81; (1859), 125-28; || *Act. SS.* Aug. IV. 496-97; || *P.G.* V. 1463-67. — (Mut.) SURIUS, IV (1573), 869-71; (1579), 886-88; VIII (1618), 251-52; VIII (1877), 564-67; || BARONIUS, *Annales.* an. 273, II, VI-IX.

b. *Inc.* Sub Aureliano *etc. ut* 1a... detonaret, atque ipse ob istius sceleris causam — *Des. ut* 1a. [7969

Exc. *Act. SS.* t. c. 493-94, n. 14, 15.

2. MIRACULUM. *Inc.* Symphorianus m... martyrium consummavit. De loco autem illo — *Des.* reliquias in altare posuerunt. [7970

*GREG. TURON. *Glor. mart.* 51 (52).

3. EPITOMAE.

VINC BELLOV. XII. 115. — *Leg. aurea,* c. 122 (117). — PETRUS DE NAT. VII. 93.

Symphorosa et septem filii mm. Tibure, sub Hadriano. — Iul. 18.

1. PASSIO FALSO ADSCRIPTA IULIO AFRICANO. *Inc. prol.* S. Eusebius historiographus memorat — *Inc.* Cum fabricasset Hadrianus palatium — *Des.* Eorum corpora requiescunt in via Tiburtina milliario ab urbe VIII (*al.* IX), regnante Dño... Amen. [7971

MOMBRITIUS, II. 305-5ᵛ; || CARDULUS (F.), *Passio ss. mm. Getulii, Amantii, Cerealis, Primitivi, Symphorosae ac septem filiorum* (Romae, 1588), 51-55; || SURIUS, VII (1618), 210-11; || RUINART (1689), 18-20; (1713), 23; (1731), 20-21; (1802), I. 49-52; (1859), 70-71 (omisit Ruinart prologum); || *Act. SS.* Iul. IV. 358-59 (prologus editus est ibid. 355, n. 22); || GALLANDIUS, I. 329; || *P.G.* X. 95-98. — In quibusdam codicibus et apud Mombritium inserta est paulo ante finem brevis narratio de morte Hadriani, quam vid. etiam *Act. SS.* t. c. 355, n. 24; || *Anal. Boll.* VIII. 132, 57°.

2. EPITOMAE.

ADO, 27 iun. — PETRUS DE NAT. VI. 111. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 61-62. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 78.

Symphronius et Olympius mm. Romae sub Valeriano. — Dec. 4, Iul. 26.

ADO, 4 dec. — PETRUS DE NAT. VI. 144.

Syne... *Vid.* **Sene...**

Syria matrona culta Trecis, saec. IV/V. — Iun. 8.

RECOGNITIO RELIQUIARUM AN. 1461. *Inc.* In nomine... Universis praesentes litteras... Odardus Hennequin... [7972

CAMUZAT, *Promptuarium Tricass.* f. 393-94v; || *Act. SS.* Iun. II. 64, n. 7-9.

Syrus ep. Ianuensis, † saec. VI in. (*al.* saec. IV in.). — Iun. 29.

1. VITA AUCT. (OBERTO?) EP. IANUENSI. *Inc. prol.* Crescit in augmentum fenoris fides — *Inc.* Bb. Syrus ortus ex loco quae nuncupatur Imiliana — *Des.* et nunc usque in praesentem diem curantur. Cuius depositio... constat esse III kal. iul., regnante... Amen. [7973

MOMBRITIUS, I. 303v-4v; || *Act. SS.* Iun. V. 481-82; 3a ed. VII. 441-42.

2. VITA (AUCT. IACOBO DE VORAGINE?). *Inc.* Syrus ep. Ianuensis pontificalem cathedram — *Des.* Haec autem sunt ut credatis quod S. est famulus Dei, et ut credentes... Amen. [7974

PROMIS (V.), *Leggenda e inni di S. Siro* (Genova, 1876), 9-23 (= ATTI DELLA SOCIETA LIGURE DI STORIA PATRIA, X. 363-77).

3. TRANSLATIO. *Inc.* In nomine... Anno a nativ. Dñi MCCCCLI... [7975

BANCHERO (Gius.), *Il duomo di Genova illustrato* (Genova, 1855), 287-94; 2a ed. (1859), 287-94.

Syrus ep. Ticinensis, saec. III extr. vel IV in. — Dec. 9.

1. VITA. *Inc.* Caelestis (*al.* Electis) exorta prosperitas dulci relata facundia — *Des.* et summa diligentia condiderunt. Post cuius decessum Pompeius... migravit ad Dñm, cui est honor... Amen. [7976

MOMBRITIUS, II. 299v-303; || SURIUS, VII (1581), 695-71; V (1580), 213-19; IX (1618), 126-31; XII (1880), 237-46 [cap. 1-13]; || PRELINI (C.), *S. Siro primo vescovo e patrono ... di Pavia,* I (Pavia, 1880), 178-216. — In quibusdam codicibus post ultima verba (" migravit ad Dñm ") statim sequitur Vita S. Iventii.

Alibi (cf. *Catal. Brux.* II. 347, 44°) subiuncta est dumtaxat brevis nota de S. Iventio: " Post cuius transitum vir prudentissimus Iventius... migravit ad Dñm, qui vivit... " [7977

2. EPITOMAE.

Auct. GUIFREDO DE BUXERO, apud PRELINI, t. c. 174-77. — PETRUS DE NAT. I. 50. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 4v-6.

3. TRANSLATIO SAEC. IX. *Inc.* Venerandus nobis ille dies festivitatis — *Des.* ut aliquam suae beatitudinis portionem in aeternum attingere mereamur, auxiliante Dño... Amen. [7978

PRELINI, t. c. 234-68.

Ta... *Vid. etiam* Tha...

Talaricanus ep. in Scotia, saec. VIII. — Oct. 30.

Brev. Aberdonense, pars aest. Propr. SS. 134v-35v; ‖ *Act. SS.* Oct. XIII. 449-50.

Talida. *Vid.* Amata.

Tambaienses (Fratres duo mm.), saec. V extr.

* VICTOR VITENSIS, *Hist. pers. Wandal.* III. 28, al. v. 5 (*P.L.* LVIII. 244-245; ‖ ed. HALM, 47; ‖ ed. PETSCHENIG, 86); ‖ MOMBRITIUS, I. 341-41v

Tancha v. m. in agro Trecensi. — Oct. 10.

1. PASSIO. *Inc. prol.* Regnante Dño N. I. C. sine termino — *Inc.* Itaque quidam clarissimi generis christicolae ab Antiochia — *Des.* posset pertransire. Decollata est igitur... et exinde coepit circuire locum populi frequentia, ad laudem... Amen. [7979

Act. SS. Oct. V. 122-23 (omissa clausula, quae suppleta est in *Catal Paris.* III. 60, 5°).

2. RECOGNITIO RELIQUIARUM AN. 1441. *Inc.* In nomine... Universis... Iohannes... Trecensis ep... Cum nuper ad villam Insularum... [7980

CAMUZAT, *Promptuarium Tricass.* f. 337-40.

Tarachus, Probus et Andronicus mm. Anazarbi, sub Diocletiano. — Oct. 11.

1. PASSIO. a. *Inc. epist.* Pamphilius, Marcianus, Lysias... Quod actum est in Pamphylia — *Des.* qui adversantur veritati. [7981

Inc. Consule Diocletiano et Maximiano iterum, XII kal. iun. in Tarso metropoli Ciliciae assidente Numeriano... Demetrius centurio dixit — *Des.* Ego Martius, et Felix, et Verus ibidem reliquum vitae nostrae tempus facere cupimus, ut cum ipsis... quae fecit nobiscum (cui est honor... Amen). [7982

APPENDIX. Quos mittimus ad vos, suscipite... Amen. [7983

BIGOTIUS (E.), in libello quem edidit H. VALESIUS et cui titulus *Passio SS. Perpetuae et Felicitatis cum notis Lucae* HOLSTENII etc. etc. *His accedunt Acta ss. mm. Tarachi, Probi et Andronici* (Paris. 1664), appendix, 1-60; ‖ BIGOTIUS (E.), *Palladii ep. Helenopolitani de vita S. Iohannis Chrysostomi dialogus* etc. etc. (Paris. 1680), 245-90; ‖ RUINART (1689), 457-92; (1713), 422-48; (1731), 375-93; (1803), III. 9-63; (1859), 451-76 (additamentum quod sequitur " Porro... „ non pertinet ad veterem libellum latinum); ‖ *Act. SS.* Oct. V. 566-84 (additamentum sequitur ex Ruinartio exscriptum).

b. *Inc.* Consulibus Diocletiano quartum et Maximiano tertium, VIII kal. april, sedente Numerio... Demetrius centurio dixit — *Des.*

Ego Macarius, Felix et Verus hic reliquum... perfrui vita aeterna. Quos autem cum his epistolis ad vos mittimus, suscipite...Amen. [7984

BARONIUS, *Annales*, an. 290, II-XXXII (ex codice mutilo; cf. ibi XV); || ROS-WEYDUS (H.), *Fasti sanctorum quorum Vitae in belgicis bibliothecis manuscriptae*... (Antverpiae (1607), 67-92; || SURIUS, X (1618), 153-57.

c. *Inc.* Consulibus Diocletiano et Maximiano in Tarso metropoli Ciliciae Numerianus praesidebat... Cui assistens Demetrius centurio dixit — *Des.* Nos vero Martianus, Felix, Diodorus ibidem reliquum vitae nostrae decrevimus agere, ut cum ipsis... quae fecit nobiscum, cui est gloria... Amen. [7985

De qua recensione *Catal. Brux.* II. 285, 15°.

2. EPITOMAE.

ADO, 11 oct. — NOTKERUS, 5 april. — PETRUS DE NAT. IX. 51.

Tarahata seu **Attracta** v. in Hibernia, saec. V/VI (?). — Aug. 11, Febr. 9.

VITA. *Inc.* (*mutila*). Insuper nondum adulta, tenera aetate — *Des.* (*mutila*) qua fraude inita accessit rex. [7986

COLGANUS, *Act. SS. Hiberniae*, 278-81, III extr.-XV; || *Act. SS.* Febr. II. 297-300 (omissis nonnullis in fine).

Tarasius erem. prope Cpolim.

TRANSLATIO VENETIAS AN. 1018/1025.

ANDREAE DANDULI *Chronicon Venetum*, l. IX, c. 2, § VIII (MURATORI, *Rer. ital. scr.* XII. 236-37); || CORNELIUS (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* XI. 318-320. — PETRUS DE NAT. VIII. 87.

Tarbula. *Vid.* **Pherbuta.**

Tarsicius acolythus m. Romae, † 257. — Aug. 15.

ADO, 15 aug. — PETRUS DE NAT. VII. 66. — Vid. etiam ultimam partem Passionis S. **Stephani** papae.

Tarsilla amita S. Gregorii Magni, † saec. VI med. — Dec. 24.

* GREG. MAGNUS, *Homil. in evangelia*, 38, c. 15 (*P.L.* LXXVI. 1290-92). — * ID. *Dial.* IV. 16 (*P.L.* LXXVII. 348).

Taso. *Vid.* **Tato.**

Tatheus conf. in Anglia, saec. V extr. — Dec. 26.

1. VITA. *Inc.* Rex quidam Hiberniae, regum illius insulae nobilissimus... nomine Tathalius, filium genuit — *Des.* quem Deus elegit et direxit in aeterna gloriae patria. [7987

REES, *Cambro British SS.* 255-64. — Cf. HARDY, *Descr. catal.* I. 85.

2. EPITOME. *Inc.* Rex quidam Hiberniae, nomine Thathalius, filium genuit — *Des.* et in monasterio suo sepeliri cum honore meruit. [7988

CAPGRAVIUS, f. 279v-80v.

Tatiana v. m. Romae, sub Alexandro. — Ian. 12.

PASSIO. *Inc.* Regnante caelo terraeque Dño N. I. C., adversante vero... rege Alexandro — *Des.* ac mulierum duo milia ducentae. Consummata autem est passio... Amen. [7989

Exc. *Act. SS.* Ian. I. 720-21 (3a ed. II. 2-3), n. 2-3.

Tato et Taso abbates S. Vincentii ad Vulturnum. *Vid.* Paldo.

Taurinus ep. Ebroicensis, saec. V (?). — Aug. 11.

1. VITA AUCT. PSEUDO-DEODATO. **a.** *Inc. prol.* Beato quidem Taurino plenarie sufficit — *Inc.* Temporibus Domitiani regis fuit vir quidam Romae nomine Tarquinius paganus, genere Romanus — *Des.* et liberer a febribus tuis sanctis orationibus per Dñm N. I. C. Amen. [7990

MOMBRITIUS, II. 325v-27 (deest prol.); || *Act. SS.* Aug. II. 639-43.

b. *Inc. prol.* Cum patrum gesta religio christiana — *Inc.* Temporibus igitur Domitiani regis fuit vir quidam Romae paganus, nomine Tarquinius, ex ipsa civitate oriundus — *Des.* Omnibus ergo legentibus haec sit pax... hic et in aeterna saecula. Amen. [7991

LENORMANT (Ch.), *Découverte d'un cimetière mérovingien à la Chapelle-Saint-Éloi* (Paris, 1854), 17-61; || CORDE (L.-T.), *La châsse de S. Taurin* (Evreux, 1876), 38-45.

2. INVENTIO SAEC. VI EXTR. ET MIRACULA. **a.** *Inc.* Tempore Clotarii regis dum b. Laudulfus more solito Ebroicas civitatem pergeret matutinorum sollemnia celebrare — *Des.* semper spiritaliter supplicibus adesse credamus. [7992

Act. SS. t. c. 643-44.

b. *Inc. ut* 2a. — *Des.* ut participes inveniamur illius... in vita, cum quo vivit... Amen. — *Inc. appendix.* Sed dum istos flores decerperem — *Des.* unde nobis aliquam credimus obtinere. [7993

De qua recensione *Catal. Paris.* III. 192-93, 13°.

c. *Inc.* Tempore igitur Lotharii regis b. Laudulfus dum more solito matutinorum sollemnia celebraturus civitatem peteret Ebroicam — *Des.* sermone imperito, sed devote, disputamus, pervenire faciat Deus et Dñus N. I. C., ubi cum Patre... Amen. [7994

CORDE, t. c. 45-47.

3. TRANSLATIO AD CASTRUM LAUDOSUM ET AD COENOBIUM GIGNIACENSE POST MED. SAEC. IX. *Inc. prol.* Qualiter gleba pretiosi corporis — *Inc.* Tempore quo cunctarum rerum dispositor habitatores Neustriae — *Des.* et similes faciunt; cui sit gloria... Amen. [7995

Act. SS. t. c. 645-50.

4. CIRCUMVECTIO CORPORIS AN. 1158. *Inc.* Anno ab inc. Dñi MCLVIII, qui primus erat ordinationis dñi Hugonis — *Des.* miraculis coruscare non desistit, ad laudem... Amen. [7996

Act. SS. t. c. 650-55.

5. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XI. 33, 34, 76-79. — PETRUS DE NAT. VII. 50.

Telesphorus papa, † 137 (?). — Ian. 5.

**Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 129; || ed. MOMMSEN, 12). — *FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam*, III. 11 (*P.L.* CXXXV. 645). — PETRUS DE NAT. II. 46.

Teliavus ep. Landavensis, † post 550. — Febr. 9.

1. VITA (AUCT. GALFRIDO? STEPHANO?). *Inc.* Sanctus iste, ff. cc., ab infantia Dei cultor exstitit, nec mirum — *Des.* mereamini cum eodem gloriari in supernis sedibus, adiuvante Dño... Amen. [7997

WHARTON, *Anglia sacra*, II. 662-66 (nonnullis passim omissis); || *The Liber Landavensis*, ed. W. J. REES (1840), 92-111; || *The Text of the Book Llan Dâv*, ed. J. G. EVANS (1893), 97-117; || LOTH (J.), in *Annales de Bretagne*, IX (1893-94), 277-86, 438-46. — **Var. lect.** EVANS, t. c. 360-62.

Exc. USSERIUS (I.), *Britannicarum ecclesiarum antiquitates* (1639), 559-561; 2ª ed. (1687), 290-91. — MOLINIER et KOHLER, *Itin. Hieros.* II, 1. 198-200.

2. MIRACULA etc.

REES, t. c. 111-22; || EVANS, t. c. 118-29.

3. VITAE 1 EPITOME. *Inc.* S. enim Theliaus ab infantia Dei cultor exsistens, orationibus — *Des.* tertium in Westwallia in magno honore habetur. [7998

CAPGRAVIUS, f. 280r-81v; || *Act. SS.* Febr. II. 308-10.

Exc. MOLINIER et KOHLER, t. c. 195-97.

Tenenanus seu **Tinidorus** ep. Leonensis, saec. VII (?). — Iul. 16.

VITA. *Inc.* Tenenanus, qui et Tinidorus, tempore quo Britones — *Des.* in festo sanctorum irreverenter operari. [7999

Exc. LA BORDERIE (A. LE MOYNE DE), *Histoire de Bretagne*, I (1896), 496, not. 1.

Terentianus ep. Tudertinus m., sub Hadriano. — Sept. 1.

1. PASSIO. *Inc. prol.* Sanctorum martyrum triumphos stilo — *Inc.* Adrianus itaque imp., qui et Helios dictus est — *Des.* in loco petroso qui appellatur Colonia. Passi sunt autem... Amen. [8000

MOMBRITIUS, II. 327v-29.

2. PASSIO. *Inc.* Rediens Adrianus imp. de Hierosolymis — *Des.* in loco petr. qui app. Colonia, regnante... Amen. [8001

De qua *Act. SS.* Sept. I. 111, n. 13 (ex antiquo Legendario Urbevetano).

3. Passio. *Inc.* Adhuc gravis erat persecutio christianorum — *Des.* in loco petr. qui app. Colonia; ubi florent cottidie beneficia et orationes eorum usque in praesentem diem, regnante... Amen. [8002

Exc. *Act. SS.* t. c. 111, n. 13.

4. Passio. *Inc. prol.* Anno caesaris Augusti xlii, expletis secundum hebraicam veritatem — *Inc.* Regnante Adriano imp. in urbe Roma — *Des.* loco qui dicitur Petrosus et app. Colonia; et multa ibidem mirabilia operatur usque in praesentem diem, regnante... Amen. [8003

[*Lectionarium ecclesiae Teanensis*] Neapoli, 1533, sign. G.1ᵛ-H.3; ‖ *Act. SS.* t. c. 112-15.

5. Translatio brachii Teanum saec. II. *Inc. prol.* Ultra sapere quam oportet — *Inc.* Duodecimo igitur anno postquam sub Leciano proconsule — *Des.* cum omni diligentia et cautela reconditum, ad laudem... Amen. [8004

[*Lectionarium ecclesiae Teanensis*], 1533, sign. I.1-I.3.

6. Epitome Passionis.

Petrus de Nat. vii. 136.

Terentius ep. Mettensis, saec. V. — Oct. 29.

1. Vita. *Inc. prol.* Caelestis exorta prosperitas — *Inc.* Fuit vir vitae ven., T. nomine, parentibus inclitis — *Des.* veniam consequi valeamus delictorum, Christo praestante... Amen. [8005

Act. SS. Oct. XII. 808-14 (multis rescissis; cf. *ibid.* 807, n. 7).

2. Epitome. *Inc.* Terentius ex inclitis parentibus — *Des.* ad propria sunt reversi. [8006

De qua *Act. SS.* t. c. 807, n. 7.

Terentius m. Pisauri, saec. III (?). — Sept. 24.

Passio. *Inc. prol.* Quoniam pertimui fieri consors — *Inc.* (*mutila*) . saeviebat autem adversum Iesu Christi cultores tyrannorum atrocitas — *Des.* et consecravit eiusdem basilicam viii kal. oct. Laudes referamus Deo... Amen. [8007

Annibale degli Abati-Olivieri-Giordani, *Di S. Terenzio martire protettor principale della città di Pesaro* (Pesaro, 1776), 22-54 in pagellis paribus numeris notatis.

Ternanus ep. Pictorum, saec. V. — Iun. 12.

Brev. Aberdonense, pars hiem. Propr. SS. 105ᵛ-6.

Tertullinus m. Romae, † 257. — Aug. 4.

1. Passio (excerpta ex Passione S. Stephani papae). *Inc.* Videns autem Olympius stupefactus coepit admirari — *Des.* Valeriano iii et Gallieno ii coss., apud nos autem regnante Dño... Amen. [8008

Cf. *Catal. Paris.* II. 496, 15°.

2. EPITOMAE.

ADO, 4 aug. — PETRUS DE NAT. VII. 20.

3. REDUCTIO (HUIUS S. TERTULLINI?) IN COENOBIUM SCHECHDORFFENSE. *Inc.* Reginbertus abbas — *Des.* Et hoc rei veritas est. [8009

PEZ, *Thes. anecd.* III, 3. 603-4; || WATTENBACH (W.), in *MG.* Scr. IX. 216-17.

Tetricus ep. Autisiodorensis, † saec. VIII in. — April. 12.

Hist. ep. Autisiod. 24 (LABBE, *Bibl. mss.* I. 427-29; || DURU, *Bibl. hist. de l'Yonne*, I. 343-46; || *P.L.* CXXXVIII. 243-45); || MABILLON, *Acta*, III, 1. 102-4; 2a ed. 90-92; || *Act. SS.* April. II. 95, n. 2, 3 (quibusdam rescissis).

Teuteria et Tusca vv. cultae Veronae. — Mai 5.

CARMEN (ANTIQUUM?). *Inc.* B. virgo quae nec audit impios — *Des.* cum sempiterno Spiritu. [8010

BAGATA (R.) et PERETTUS (B.), *SS. episcoporum Veron. antiqua monumenta* (Venetiis, 1576), f. 32-33v; || *Act. SS.* Mai II. 46-47.

Tha... *Vid.* **Ta...**

Thaddaeus apost. *Vid.* **Simon et Iudas** apost.

Thaddaeus (Addeus) Christi discipulus. — Oct. 28.

PASSIO. *Inc.* Dñus et salvator noster cum per apostolos — *Des.* universamque Edissenorum civitatem Christo Dño... sociavit, ipso largiente... Amen. [8011

Exc. *Anal. Boll.* XI. 316-17, 83°.

Thais paenitens in Aegypto, saec. IV. — Oct. 8.

1. VITA. a. *Inc.* Fuit quaedam meretrix, Thaisis nomine, tantae pulchritudinis, ut multi propter eam venditis substantiis suis — *Des.* et sic pausavit in pace. [8012

* *Vitae Patrum* (ed. ROSWEYDUS, 374-75; || *P.L.* LXXIII. 661-62); || SURIUS, X (1618), 109; || *Act. SS.* Oct. IV. 225.

b. *Inc.* Fuit quaedam meretrix, n. T., tantae pulchr., ut paene multi *etc. ut* 1 a. — *Des.* et sic Christo Dño animam reddidit. [8013

De qua recensione *Act. SS.* l. c. inter annotata; *Catal. Paris.* II. 597, 5°.

c. *Inc. prol. interpretis.* Dño carissimo... Pastori abbati Dionysius, S. Tahisiae quondam meretricis mirabilem paenitentiam... [8014

Inc. Salutis humanae aeterni regis (*al.* Sal. aeternae regni) aditus paenitentibus patet... Nam erat quaedam meretrix nomine Taisis *etc. ut* 1 b. — *Des.* et pausavit in pace, Dñi protegente pietate. [8015

Exc. *Anal. Boll.* XI. 298-99. — Cf. BANDINIUS, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae*, IV. 88, LI; ID. *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, II. 697, XIII; *Catal. Paris.* III. 459, 7°.

d. *Inc.* Habuit b. Th. matrem secundum carnem perniciosissimam — *Des. ut* 1 b. [8016

De qua *Catal. Paris.* I. 70, 7°.

e. *Inc.* Thaisis meretrix, ut in Vitis Patrum legitur, tantae pulchritudinis exstitit, ut multi *etc. ut* 1 a. — *Des.* et pausavit in pace. Abbas quoque Effrem aliam... Illa autem confusa recessit. [8017

Leg. aurea, c. 152 (147).

2. Comoedia " Paphnutius „ auct. Hrotsuita. *Inc. argum.* Conversio Thaidis — *Inc.* Discipuli. Cur obscurum, pater, vultum — *Des.* tu qui solus es id quod es... Amen. [8018

**Hrotsuitae opera* (*P.L.* CXXXVII. 1027-46; || ed. Barack, 237-69).

3. Vita metrica adscripta Marbodo. *Inc. prol.* Vitam cuiusdam mulieris carmine dicam — *Inc.* Pulchra puella nimis fuit olim nomine Thaysis — *Des.* Et sic cum Christo mundo requievit ab isto. [8019

Liber Marbodi... (Redonis, 1524), sign. C.5v-C.6r; || Beaugendre (A.), *Hildeberti Cenoman. opera. Accesserunt Marbodi Redonensis ep. opuscula* (Paris. 1708), 1541-44; || *Act. SS.* t. c. 226-28; || *P.L.* CLXXI. 1629-34.

4. Epitomae.

Vinc. Bellov. xv. 77. — Petrus de Nat. ix. 38.

Thalomaeus = Ptolomaeus.

The... *Vid. etiam* Te...

Theagenes = Theogenes.

Thebaeae legionis martyres. *Vid.* Mauritius.

De eorum reliquiis collectis a Guillelmo de Ryckel ab. S. Trudonis, vid. **Ursula**, 16.

Thecla. *Vid. etiam* Tigris.

Thecla v. discipula Pauli apost. — Sept. 23.

1. Passio. *Inc.* Tempore illo, ascendente Paulo Iconium post Antiochiae fugam, facti sunt ei comites — *Des.* profecta est Seleuciam et multos illuminavit, et requievit in bona pace. [8020

Grabius (I. E.), *Spicilegium SS. Patrum* (Oxoniae, 1698, et iterum 1700, et iterum 1714), I. 120-24, 107-110, 124-27; || Gallandius, I. 177-90.

Exc. Jones (Jer.), *A new and full Method of settling the canonical authority of the New Testament* (London, 1726), II. 451-55; 2a ed. (Oxford, 1798), II. 371-73; 3a ed. (Oxford, 1827), II. 313-15.

2. Passio. *Inc.* In diebus illis proficiscente Paulo Iconium ab Antiochia, facti sunt ei comites — *Des.* in Seleuciam abiit atque multos in Dño illic Dei doctrina illuminans cum bono cursu requievit in pace, regnante Dño... Amen. [8021

Mombritius, II. 309-12.

3. PASSIO. *Inc.* Veniente Paulo Iconium, fuerunt ei duo comites — *Des.* α) et abiit Seleuciam, ibique exemplo... et dormitionem accepit a Dño. Cuius obitus dies celebratur IX kal. oct., regnante... Amen. [8022

vel β) et abiit Seleuciam, et cum bona senectute dorm. acc. in Dño. Cuius vita vel obitus celebratur XV kal. dec., regnante... Amen. [8023

Bibl. Casin. III. Floril. 271-76 (des. α). Alios codices inspeximus.

4. PASSIO. *Inc.* Sub Nerone Romanorum principe Paulus apostolus... praedicabat. Cui credidit puella quaedam — *Des.* Inde abiit Seleuciam... et cum multos illuminasset... cum somno pacis migravit ad Dñm, qui vivit... Amen. [8024

De qua LIPSIUS, *Die apokr. Apostelgeschichten,* II, 1. 430; ID. *Acta apost. apocr.* I (1891), CI; *Anal. Boll.* VIII. 156, 156°; *Catal. Paris.* II. 307, 31°; III. 324, 73° etc.

5. PASSIO. *Inc.* Passio S. T-ae virg., quae de civitate Iconio a b. Paulo apost. instructa est — *Des.* duplicis coronae, virginitatis et martyrii, requievit in pace. Amen. [8025

ADO, 23 sept. — Cf. LIPSIUS, ll. cc.

6. EPITOMAE.

* ALDHELMUS, *De laude virg.* 37 (*P.L.* LXXXIX. 272-73). — VINC. BELLOV. x, 47, 48; || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 330v-31b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 132v-133v. — PETRUS DE NAT. VIII. 110. — *Leg. aureae* appendix, c. 208 (204). — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 85-87v. — IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 73.

Thenew seu **Tenna** mater S. Kentigerni, saec. VI.—Iul. 18.

VITA. *Inc.* Laudoniae, quae septemtrionalis Britanniae pars est — *Des.* in Glasguensi civitate inclita honorifice tradita sepulturae. [8026

Brev. Aberdonense, pars aest. Propr. SS. 34v-36; || [INNES (C.)], *Registrum episcopatus Glasguensis* (1843), I. XCVI-XCVIII.

Theobaldus canonicus Doratensis, † 1070. — Nov. 6.

VITA. *Inc.* Senescentis mundi temporibus vir ss. Th. — *Des.* et usque hodie confert beneficia et miracula. [8027

LABBE, *Bibl. mss.* II. 683-84.

Theobaldus ep. Eugubinus, post 1160. — Mai 16.

Inc. B. Theobaldus Eugubina civitate oriundus — *Des.* de villis et castellis. Floruit autem... [8028

Est haec Vita S. Ubaldi ep. Eugubini, mutato nomine Ubaldi in Theobaldum; de qua cf. *Act. SS.* Mai III. 628 (3a ed. 626), n. 3; *Anal. Boll.* XIV. 39, not. 4. Paenultima verba („de villis et castellis") occurrunt in *Act. SS.* t. c. 636 (3a ed. 633), n. 26 extr. — Ipsam Vitam, restituto Ubaldi nomine, edidit (mut.) SURIUS, VII (1581), 414-89; III (1579), 353-58; V (1618), 224-27; V (1876), 501-8.

Theobaldus ab. Vallium Cernaii, † 1247. — Dec. 8, Iul. 8.

VITA. **a.** *Inc. prol.* Universis Christi fidelibus frater N... Cum facta sanctorum agnoscuntur — *Inc.* S. autem Theobaldus nobili progenie procreatus e Marliaco — *Des.* et ipsa, in quantum vixit, usus est, et eam diligentissime custodivit. — *Sequitur carmen, quod inc.* Floruit in mundo — *et des.* ubi requiescit. [8029

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* V. 406-7.

b. *Inc. prol.* Frater N... omnibus Christi fidelibus... Quotiescumque vitae sanctorum et res — *Inc.* S. Theobaldus ab., parentum nobilitate clarus, sed virtutum splendore — *Des.* summa cum diligentia et veneratione, quoad vixit, asservavit. [8030

Hanc recensionem, quae solis verbis a recensione **a** diversa est, inter decessorum nostrorum schedas repperimus.

Theobaldus erem. in dioec. Vicentina, † 1066. — Iun. 30.

1. VITA AUCT. PETRO AB. VANGADICIAE. **I.** VITA. **a.** *Inc. prol.* Antiquos dños et bellicosos gentium victores — *Des.* in numero sanctorum — *Inc. Vita.* S. igitur Theobaldus ante mundi constitutionem praescientia Dei electus, gente Francorum — *Des.* Philippo autem in Gallia regnante, ipso vero Dño N. I. C. regnante... Amen. [8031

MABILLON, *Acta,* VI, 2. 158-66 (2ª ed. 165-73), c. 1-22; || [COLLINA (B.)], *Vita di S. Teobaldo monaco ed eremita Camaldolese* (Bologna, 1752), 311-32, c. 1-22. — **Var. lect.** (ad c. 16) *Catal. Paris.* III. 74, 59°.
Exc. BOUQUET, XI. 478.

b. *Inc. prol.* Armorum (*al.* Antiquos) dños et bellicosos gentium victores — *Des.* cur ita praelibaverimus, aperiamus — *Inc. Vita.* Igitur Theobaldus, bonae indolis vir, gente Francorum — *Des.* Philippo in Gallia regnante, auxiliante Dño... Amen. [8032

SURIUS, VII (1581), 557-61; III (1579), 986-89, c. 1-6; VI (1618), 358-60, c. 1-8; VII (1877), 5-10, c. 1-9; || *Act. SS.* Iun. V. 592-95 (3ª ed. VII. 543-546), n. 1-13.

II. (SEPULTURA). *Inc.* Vincentini igitur comperto s. viri obitu una omnes — *Des.* mirificare sanctum suum virtutibus et miraculis. [8033

III. (MIRACULA). *Inc.* Altavilla dicitur castrum ab urbe Vincentina — *Des.* α) receperunt officii corporei firmitatem. Si voluerimus cuncta percurrere... vix paucos ramos perstrinxisse. [8034

vel β) receperunt... firmitatem, opitulante Dño... Amen. [8035

SURIUS, VII (1581), 561-62; III (1579), 989-90, c. 7-9; VI (1618), 360-61, c. 9-13; VII (1877), 10-12, c. 10-14 (des. α); || MABILLON, t. c. 166-68 (3ª ed. 173-75), c. 23-29 (des. α); || *Act. SS.* Iun. V. 595, 598 (3ª ed. VII. 546, 548-549), n. 13, 14 et n. 1-7 (des. β).
(Sola pars II) COLLINA, t. c. 333, c. 23.

2. VITA. *Inc.* Heinrici caesaris et piissimi regis Francorum Heinrici... temporibus Gallia religiosos parere... [8036

EXC. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* IV. 166-67 ; || BOUQUET, XI. 477-78.

3. VITA AUCT. REINERO MON. S. LAURENTII LEODIENSIS, libris 2. *Inc. prol.* Ad gloriam Dei profectumque legentium — *Inc. lib. I.* Apud territorium Senonense Tietbaldus — *Des. lib. II.* pluribus meruere in locis venerationem. [8037

PEZ, *Thes. anecd.* IV, 3. 97-110; || *P.L.* CCIV. 69-80.
EXC. (prologus) MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* I. 960-61.

4. VITA. *Inc. praeambulum* (*Bulla canonizationis*). Alexander ep... Multa praeclara et admiratione digna — *Inc.* Theobaldus ante mundi *etc. ut in* 1, I, a. — *Des.* spiritum reddidit. [8038

Act. SS. Iun. V. 596-97; 3ª ed. VII. 546-48.
EXC. (praeambulum) MABILLON, t. c. 182; 2ª ed. 188; || FONTANINUS (I.), *Codex canonizationum* (Romae, 1729), 23; || COCQUELINES (C.), *Bull. rom. pont.* II (Romae, 1729), 467; || MITTARELLI, *Annal. Camaldul.* II. 329; || *P.L.* CXLVI. 1413.

5. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXVI. 28. — PETRUS DE NAT. VI. 36.

6. TRANSLATIO VANGADICIAM ET MIRACULA. **I.** TRANSLATIO. *Inc.* Inter caelicolas, quos divina clementia — *Des.* per eius praesentiam et intercessionem fiunt, praestante ipso Dño... [8039

II. MIRACULA. *Inc.* Igitur postquam ad praedictam ecclesiam S. Mariae — *Des.* indicium curationis prodente. [8040

MABILLON, t. c. 168-75; 2ª ed. 175-81; || COLLINA, t. c. 342-53 (sola pars I); || MITTARELLI, t. c. 360-64 et 369-72.

7. TRANSLATIO LATINIACUM ET MIRACULA. **a.** *Inc.* Postquam pretiosi corporis gleba nondum humata a Vincentino praesule — *Des.* quam confidere in homine. [8041

MABILLON, t. c. 175-82; 2ª ed. 181-88; || MITTARELLI, t. c. 381-88 (omisso cap. I).
EXC. (pars prior) COLLINA, t. c. 355-65.

b. *Inc.* Quot caeci, quot debiles — *Des. ut* 7 a. [8042

Act. SS. Iun. V. 599-600 (3ª ed. VII. 549-50), n. 9-14.

8. MIRACULA SAEC. XI EXTR. *Inc. prol.* Si sanctorum prudentia doctorum — *Inc.* Erant itaque quondam piscatores Remorum archiepiscopi — *Des.* et illum haec eadem testificantem audivimus, ad amplificandum nomen Dñi... Amen. [8043

Act. SS. Iun. V. 600-601 ; 3ª ed. VII. 550-52.

9. TRANSLATIO IN ALIAM CAPSAM FACTA VANGADICIAE AN. 1411. *Inc.* Anno a nativitate Dñi MCCCCXI, ind. IV... [8044

COLLINA, t. c. 333-34.

Theodardus ep. Narbonensis, † 893. — Mai 1.

VITA. *Inc. prol.* Cum igitur divina, ut credo, dispositione — *Inc.* Nobilissimis et insigni generositate praeclaris parentibus — *Des.* exspectans effectum, regnante... Amen. [8045

CATEL (G. DE), *Mém. de l'hist. du Languedoc* (1633), 750-70; ‖ *Act. SS.* Mai I. 142-56; 3ª ed. 145-59; ‖ GUYARD (J.-A.), *Vie de S. Théodard* (Montauban, 1856), 157-224. — Omissus est ubique paulo ante finem locus quidam paraeneticus, qui apud LABBE l. c. infra legitur.

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* III. 429-35. — LABBE, *Bibl. mss.* II, appendix, sign. SSSss.iij-SSSss.4ᵛ. — BOUQUET, IX. 115-18.

Theodardus ep. Traiectensis m., † cca. 668. — Sept. 10.

1. VITA. *Inc. prol.* Omnipotens Deus ante tempora saecularia — *Inc.* Inclitus Sigibertus rex orthodoxus — *Des.* aeternaliter conspicere mereamur in Trinitate perfecta... Amen. [8046

Act. SS. Sept. III. 588-92; ‖ *Act. SS. Belgii,* III. 395-402; ‖ DEMARTEAU (J.), *S. Théodard et S. Lambert. Vies anciennes* (Liége, 1886-1890 = SOCIÉTÉ DES BIBLIOPHILES LIÉGEOIS, publication nº 30), 35-47; inde seorsim ID. *Vie de S. Théodard par Hérigère* (1890), 35-47. — **Var. lect.** *Anal. Boll.* I. 490, 36º.

2. VITA. **a.** AUCT. ANSELMO CANON. LEODIENSI (*Gesta ep. Leodiensium,* c. 2). *Inc.* B. igitur Theodardus sub b. Remaclo ecclesiasticis ad unguem disciplinis — *Des.* se gaudent habere praesentem. [8047

CHAPEAVILLE, *Gesta pont.* I. 100; ‖ MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* IV. 845-46; ‖ *Act. SS.* t. c. 592-93; ‖ *Act. SS. Belgii,* III. 403-4; ‖ KOEPKE (R.), in *MG.* Scr. VII. 192.

b. AUCT. AEGIDIO AUREAEVALLENSI (*Gesta ep. Leodiensium,* II. 2-4) *Inc.* B. igitur Theodardus sub b. Remaclo ecclesiasticis disciplinis — *Des. ut* 2 a. [8048

CHAPEAVILLE, t. c. 101-5; ‖ HELLER (I.), in *MG.* Scr. XXV. 37-38.

3. VITA AUCT. SIGIBERTO GEMBLACENSI. *Inc.* B. Theodardus, natus in Gallia, clarebat — *Des.* Nos Deum magnificemus per sanctorum suorum gloriam, ut... Amen. [8049

SURIUS, V (1574), 164-69; (1580), 187-93; IX (1618), 111-14; IX (1878), 270-280; ‖ *Act. SS.* t. c. 593-99; ‖ *Act. SS. Belgii,* III. 406-17; ‖ *P.L.* CLX. 747-58.

Theodericus, Theodoricus.

Theodericus Alemannus Ord. Carm., † cca. 1377. — Oct. 15.

IO. GROSSI, *Viridarium Carmel.* II. 18; ‖ *Act. SS.* Oct. VII. 107, n. 3.

Theodericus ab. Andaginensis, † 1087. — Aug. 24.

1. VITA. *Inc. prol.* Quibusdam antiquis scriptoribus — *Inc.* Erat in villa quae dicitur Lerna — *Des.* merito coronatus est corona immortalitatis a Dño N. I. C., qui vivit... Amen. [8050

MABILLON, *Acta*, VI, 2. 559-82; || *Act. SS.* Aug. IV. 848-64; || WATTENBACH (W.), in *MG*. Scr. XII. 37-57.

Exc. BOUQUET, XIV. 62-67.

2. EPITOME. *Inc.* De alio rege Theoderico, cuius vitam — *Des.* Abbas obstupuit Deoque gratias egit. [8051

De qua *Anal. Boll.* XX. 71.

Theodericus ep. Aurelianensis, † 1022. — Ian. 27.

1. VITA. *Inc. prol.* David propheta cum ad laudem Creatoris — *Inc.* B. igitur Theodoricus, qui antea a quibusdam vocatus est Theodericus — *Des.* sanitatem... feliciter reportarunt. [8052

MABILLON, *Acta*, VI, 1. 194-96; 2ª ed. 173-75.

Exc. BOUQUET, X. 368.

2. VITA. *Inc.* B. Theodoricus indigena exstitit Briesi Castri Theodorici — *Des.* referunt quod implorant. [8053

SAUSSEYUS (C.), *Annales ecclesiae Aurelianensis* (Paris. 1615), 373-77; || *Act. SS.* Ian. II. 789-90; 3ª ed. III. 404-5; || MABILLON, t. c. 197-98; 2ª ed. 175-76; || BOUQUET, X. 368-69.

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* IV. 146.

Theodericus ep. Formbacensis. *Vid.* Wirnto.

Theodericus ep. Mettensis, † 984. — Sept. 7 etc.

1. INVENTIO SANCTORUM A THEODERICO IN ITALIA REPERTORUM ET IN CIVITATEM METTENSEM TRANSLATORUM AN. 970. *Inc.* Anno dñicae inc. DCCCCLXX, magno et gloriosissimo... Ottone — *Des.* licet laborioso conamine, sunt discussa. [8054

D'ACHERY, *Spicilegium*, V. 139-46; || ID. ed. DE LA BARRE, II. 133-35; || *P.L.* CXXXVII. 363-70. — Libellus hic integer exscriptus est in Vita 2, cap. 16.

Exc. *Act. SS.* Aug. IV. 34, n. 9; Sept. III. 753, n. 32, 33; Sept. VI. 307, n. 27. — KREMER (J. M.), *Originum Nassoicarum pars altera* (Wisbadae, 1779), 335-37. — Vid. etiam supra, s. v. **Serena** v. Spoleti.

2. VITA AUCT. SIGIBERTO GEMBLACENSI. *Inc. carmen.* Vita Deodrici meritis et tempore primi — *Inc. epist.* Dño reverendo, patri venerando... De gestis dñi et patroni nostri — *Inc. prol.* Laudemus, inquit Iesus filius Sirac — *Inc. invocatio.* Ingressuri ergo viam... Kyrie, Christe, theos — *Inc.* Igitur virum vitae memorabilis — *Des.* ac preces omnium fidelium semper exaudiat, qui... Amen. [8055

LEIBNITIUS, *Scr. rer. Brunsvic.* I. 293-313; || PERTZ, *MG.* Scr. IV. 463-483; || *P.L.* CLX. 691-726. — **Emendatio.** HEERWAGEN (H.), in *Forschungen zur deutschen Geschichte,* VIII. 382.

Exc. HONTHEIM, *Prodr. hist. Trev.* I. 652-53. — KREMER, t. c. 337-51.

3. EPITOME.

PETRUS DE NAT. XI. 66.

Theodericus ep. Mindensis et soc. mm. Ebbekestorpenses, † cca. 880. — Febr. 2.

1. Passio. *Inc. prol.* Alacrius solito regi gentium Christo iubilando — *Inc.* Hinc est quod tempore Lodevici imp., filii Karoli Magni — *Des.* moveri non potuissent. Sed ibidem corpora sanctorum sepulta usque in hodiernam diem debita veneratione reservantur, ad laudem... Amen. [8056

Leibnitius, *Scr. rer. Brunsvic.* I. 184-91: || Langebek, *Scr. rer Dan.* II. 58-68.

2. Passio, translatio, miracula. I. Passio. *Inc. prol. ut in* 1. — *Inc.* Hinc est, quod in chronicis reperitur, Karolus primus, qui Magnus dictus est — *Des.* currus descenderunt. Sic mirabiliter sanctorum corpora sepulta debita veneratione, sicut expedit, reservantur, ad laudem... Sit igitur ipsi... laus... Amen. [8057

Exc. Leibnitius, t. c. 191-192 lin. 10; || Langebek, t. c. 70-71 lin. 7. — *Catal. Brux.* II. 122.

II. Translatio et miracula. *Inc.* Imperatori Ludewico, Karoli regis filio, mittitur nuntius — *Des.* non desinunt miracula. Istos igitur Dei bellatores veneremur... Amen. [8058

(Initium libelli) Leibnitius, t. c. 192, lin. 11 sqq.; || Langebek, t. c. 71, lin. 8 sqq.; — (pars media) *Catal. Brux.* II. 123-24; — (reliqua) *Act. SS.* Febr. I. 315-16; 3ª ed. 318-19.

Theodericus discipulus S. Remigii, ab. in monte Or prope Remos, † 533. — Iul. 1.

1. *Flodoardus, *Hist. Rem. eccl.* I. 24 (ed. I. Heller, in *MG.* Scr. XIII. 442-445); || Surius, VII (1618), 15-17.

2. Vita. *Inc.* Quid dulcius, ff. cc., poterit a christianis audiri — *Des.* Per cuius nos omnes deposcimus patrocinium, ut misericordiam habeamus ad Dñm, qui vivit... [8059

Mabillon, *Annales,* I. 681-83; 2ª ed. 627-29; || *Act. SS.* Iul. I. 62-64; 3ª ed. 56-58; || Du Méril (Ed.), *Poésies populaires latines du moyen âge* (Paris, 1847), 61-70.

3. Vita et miracula. A. Vita. *Inc. prol.* Memoranda ss. patrum exordia — *Inc.* Patre itaque Marcardo et pago Remensi villaque Alamandorum curte ortus — *Des.* Cuius nos bb. deposcamus patrocinium, ut misericordiam habeamus apud Deum, cui... Amen. [8060

Mabillon, *Acta,* I. 614-20; 2ª ed. 595-601; || *Act. SS.* t. c. 64-70; 3ª ed. 58-63. — Huius libelli epitomen mut. stilo ed. Surius, IV (1573), 27-28; (1579), 26-27; VII (1877), 60-63.
Exc. Duchesne, *Hist. Franc. scr.* I. 538; III. 417. — Bouquet, III. 405-6; VII. 371.

B. MIRACULA. I. *Inc.* Desidia igitur plurimorum... In una itaque sabbatorum — *Des.* mirabilis in omnibus operibus suis. [8061

II. *Inc.* Referamus et aliud... Fuit frater in hoc monasterio Otbertus nomine — *Des.* quae ille audierat ex revelatione. [8062

III. *Inc.* In silvula — *Des.* et surdi receperunt auditum. [8063

IV. *Inc.* Nuper quoque ordinato Hugone — *Des.* remedia. [8064

MABILLON, *Acta,* I. 621-22; 2ª ed. 601-2; || *Act. SS.* t. c. 70-71; 3ª ed. 63-64.

4. LAUDATIO. *Inc.* Gaudete in Dño, dd. ff. — *Des.* Sed libet iam aliquantulum protractum sermonem finire... [8065

De qua *Catal. Paris.* III. 176.

5. MIRACULA AUCT. ADALGISO MON. S. THEODERICI REMENSIS. *Inc. prol.* Dilectissimis dñis... in monte Or constitutis... Vestrae iussionis, amantissimi patres, exsecutor — *Inc.* Igitur b. confessore Th-o ad supernae beatitudinis gloriam — *Des.* et praedicant eius mirabilia, cui est laus... Amen. [8066

MABILLON, *Acta,* I. 622-32; 2ª ed. 602-12 (omissa sunt passim non pauca capitula; initium tamen et finis libelli eadem sunt atque in codd. mss.); || *Act. SS.* t. c. 72-80; 3ª ed. 64-71 (ex Mabillonio).

EXC. BOUQUET, XIV. 141-42.

6. MIRACULUM. *Inc.* Fuit quidam miles Theodericus nomine, Flandrensis — *Des.* viam ingressus est universae carnis. [8067

Act. SS. t. c. 81; 3ª ed. 72.

7. ELEVATIO CORPORIS AN. 976.

EXC. DUCHESNE, op. c. III. 437-38; || BOUQUET, IX. 129. — MABILLON, *Acta,* V. 520-21 (2ª ed. 513-14), n. 3-8; || *Act. SS.* t. c. 83-84 (3ª ed. 74), n. 3-8.

Theodgarus conf. in Iutia, saec. XI. — Oct. 30.

1. VITA. *Inc.* Cum in diversis locis ss. patrum religione polleret ecclesia — *Des.* quae rex audiens semper sanctum postea honoravit et ab aliis monuit honorandum. [8068

Versionem danicam libelli inediti protulit H. OLRIK, *Danske Helgeners Levned* (1893/94), 334-38.

2. VITA. *Inc.* Cum diversis in locis ss. patrum origine ac religione polleret ecclesia — *Des.* in tellure quievit. [8069

Brev. Othiniense (Lubecae, 1497); || *Act. SS.* Oct. XIII. 462.

EXC. *Brev. Slesvicense* an. 1512; || CYPRAEUS, *Annales episc. Slesvicensium* (1634), 360-62.

Theodora Alexandrina, dicta **Theodorus,** saec. V. — Sept. 11.

1. VITA. *Inc.* In diebus Zenonis imp. et Gregorii praefecti cum Alexandriae essent — *Des.* archimandrita; et Deus glorificatus est, et glorificatur... Amen. [8070

De qua *Act. SS.* Sept. III. 789, n. 5; Bandinius, *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* II. 698, xxi.

2. Vita. *Inc.* Theodora nobilis mulier et sponsa apud Alexandriam tempore Zenonis — *Des.* in abbatem ipse unanimiter est electus. [8071

Leg. aurea, c. 92 (87); || Horstmann (C.), *Sammlung altenglischer Legenden* (Heilbronn, 1878), 35-41.

3. Epitome.

Petrus de Nat. vi. 109.

Theodora v. et Didymus miles mm. Alexandriae sub Maximiano. — April. 28.

Similes historias de quadam virgine Antiochena et de altera Corinthiaca recensitas vid. infra ad calcem *Bibliothecae* inter anonymos.

1. Passio. *Inc.* In civitate Alexandrina Proculus cum sedisset pro tribunali — *Des.* reliquum corpus eius igne cremaverunt. Et consummavit martyrium, per Dñm... Amen. [8072

Act. SS. April. III. 573-74; 3ª ed. 579-80; || Ruinart (1689), 427-31; (1713), 397-400; (1731), 352-55; (1802), II. 410-17; (1859), 428-31.

2. Passio. *Inc.* In Alexandria civitate postquam debitum potestatis suae iudex tribunal ascendit — *Des.* beatiora sine dubio futura post flammam. Amen. [8073

De qua *Anal. Boll.* XVII. 58.

3. Epitomae.

Ado, 28 april. — Petrus de Nat. iv. 97.

Theodoricus. *Vid.* Theodericus *vel* Theodoritus.

Theodoritus presb. m. Antiochiae, † 362. — Oct. 23.

1. * Rufinus, *Hist. eccl.* lib. i (= x), c. 35 et 36. — Cf. etiam *Anal. Boll.* XIV. 39, not. 7.

2. Passio. a. *Inc.* Tempore bonae memoriae Constantini imp. Iulianus, cum esset adolescens et eius odio viveret, confugiens — *Des.* impleta est. Nos qui Antiochiae in palatio eramus... eius perfrui societate, qui vivit... Amen. [8074

Mabillon, *Vet. anal.* IV. 127-33; 2ª ed. 187-89; || Ruinart (1689), 658-62; (1713), 589-92; (1731), 516-19; (1803), III. 354-63; (1859), 605-8; || *Act. SS.* Oct. X. 40-45, col. 2.

b. *Inc.* Tempore divae memoriae *etc. ut* 2 a... adolescens, confugiens — *Des.* impleta est. Passus est... Amen. [8075

Act. SS. t. c. 40-45, col. 1.

3. Passio. *Inc.* Attestante evangelica veritate — *Des.* participes fierent regni caelorum per Iesum Christum... Amen. [8076

Catal. Paris. I. 316-26.

4. Epitomae.

Ado, 23 oct. — *Flodoardus, *De Christi triumphis Antiochiae*, ii. 1 (*P.L.* CXXXV. 571-72). — Petrus de Nat. ix. 100.

Theodorus tiro m. Amaseae in Ponto, sub Maximiano. — Nov. 9.

1. Passio. a. *Inc.* Temporibus suis Maximianus et Maximinus imp. miserunt edictum ubique (*al.* mis. per omnem terram regni sui edictum) — *Des.* et erat illic celebrans cottidie commemorationem bb. m. Theodori. In quo loco multi... Amen. [8077

Mombritius, II. 324-25^{v}; || [Ellenbog (N.)], *Passio septem fratrum filiorum S. Foelicitatis* (Ottinpurrae, 1511), sign. c.3^{v}-c.7; || Torrigio (F. M.), *Historia del martirio di S. Teodoro soldato* (Roma, 1643), 251(*bis*)-260.

b. *Inc.* Temporibus illis cum Maximianus et Maximinus tyranni imperium obtinerent, persecutionem adversus ecclesiam commoverunt — *Des. ut* 1 a. [8078

Bibl. Casin. III. Floril. 78-81.

c. *Inc.* Tempore illo Maximianus imp. dum imperium obtineret, persecutionem adversus Dei ecclesiam commovit — *Des.* in qua Dei opus cottidie celebrans commemorationem bb. m. Th-i sibi dari faciebat. Quo in loco per eum multi... Amen. [8079

De qua *Catal. Paris.* II. 238, 7°; III. 230, 28°.

d. *Inc.* B. Theodorus cum multis aliis adductus est ad militandum — *Des. ut* 1 a. [8080

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 367^{c}-68^{c}; || *id.* (Lovan. (1485), f. 190-91^{v}.

2. Epitomae.

Ado, 9 nov. — *Flodoardus, *De Christi triumphis apud Italiam*, viii. 9 (*P.L.* CXXXV. 737-38). — Vinc. Bellov. xiii. 93, 94. — *Leg. aurea*, c. 165 (160). — Petrus de Nat. x. 39.

3. Translatio capitis Cpoli Caietam an. 1210. *Inc. prol.* Sanctorum reliquias apud omnipotentem Deum — *Inc.* Per totum namque orbem fama volavit — *Des.* Itaque, ff., ipsius ss. martyris, cuius patrocinio... civitas Caieta munitur, auxilium imploremus, ut... Amen. [8081

Torrigio, l. c. 126-33; || Ughelli, II. 1024-27; 2^{a} ed. I. 538-40; || Riant, *Exuviae sacrae Cpolitanae*, I. 150-55.

4. Translatio corporis Venetias an. 1267. *Inc.* <Dñus> N. I. C. conservator humani generis... Anno inc. eiusdem Dñi et Salvatoris N. I. C. mcclvii — *Des.* fidelium corda illustrant. [8082

Cornelius (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* II. 258-65; || Riant, l. c. 156-63.

Theodorus m. Antiochiae, sub Iuliano. — Nov. 10.

Petrus de Nat. x. 43.

Theodorus ep. Cantuariensis, † 690. — Sept. 19.

1. Beda, *Hist. eccl.* praesertim lib. iv. 1, 2, 5, 6, 12, 17, 21; lib. v. 8. — Cf. Surius, V (1574), 312-20; (1580), 343-50; IX (1618), 204-8; IX (1878), 468-74; || Mabillon, *Acta*, II. 1031-38; 2ª ed. 986-91; || *Act. SS.* Sept. VI. 73-82.

2. Adventus in Angliam auct. Goscelino. *Inc.* Anno ab inc. Dñi dclxiv — *Des.* Celebremus, ff., mente per almi patris huius laetissima Th-i sollemnia, qui... Amen. [8083

Cf. Hardy, *Descr. catal.* I. 362-63.

3. Epitomae.

Capgravius, f. 281v-82v. — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 329d-330c; || *id.* (Lovan. 1485), f. 131(*bis*)-132v.

Theodorus dux m. Heracleae, sub Licinio. — Febr. 7, Nov. 9.

Non videtur diversus esse a **Theodoro** tirone m. Amaseae.

1. Passio. **a.** *Inc.* Sicut caelum ornatur stellis, sic s. ecclesia decoratur — *Des.* statim suscipiunt beneficia eius glorificantes laudabilem Deum, cui est honor... Amen. [8084

Act. SS. Febr. II. 890-93; 3ª ed. 891-94.

b. *Inc.* Sicut apparet sol ad eos qui eum conspiciunt, sic et verba martyrum — *Des. ut* 1 a. [8085

Cf. Bandinius, *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, I. 575, cvii.

2. Passio auct. Bonito subdiac. Neapolitano. *Inc. prol.* Quidam inertes ss. martyrum passiones describentes — *Inc.* Cum Dñi et salvatoris N. I. C. ven. incarnationis mysterium — *Des.* ubi... multa mirabilia operantur, praestante hoc Dño... Amen. [8086

Act. SS. t. c. 30-37.

Exc. (prologus) Mazochius (A. S.), *Commentarii in vetus marmoreum s. Neapolitanae ecclesiae kalendarium*, II. 381-84.

3. Epitome.

Petrus de Nat. x. 40.

Theodorus ep. Lucensis, saec. IV. — Mai 19.

Vita. *Inc.* S. Theodori conf. atque pontificis hodierna festivitas — *Des.* omnium piaminum squallore mereamur purgari; quod ipse praestare... Amen. [8087

Act. SS. Mai IV. 329-31; 3ª ed. 328-29.

Theodorus ep. Myrensis m., saec. IV.

Petrus de Nat. v. 66.

Theodorus mansionarius eccl. S. Petri Romae, saec. VI. — Dec. 26.

*Greg. Magnus, *Dial.* iii. 24 (*P.L.* LXXVII. 276-77).

Theodorus (al. **Theodulus**) ep. Sedunensis, † post 390 (al. saec. IX). — Aug. 26 (al. 16).

VITA AUCT. RUODPERTO MON. PEREGRINO. *Inc. prol.* Divinae pietatis sacramentum cum magna devotione, ff. cc. — *Inc.* Temporibus Karoli Magni in Burgundiorum terra — *Des.* innocentiam in terra voluistis servare. [8088

Act. SS. Aug. III. 278-80 (omisso prologo, de quo *ibid.* 275, n. 13, et *Catal. Paris.* II. 74).

EXC. *Gallia christ.* XII (1770), instrum. 450-51.

Theodorus archimandrita Syceorum, † 613. — April. 22.

1. VITAE FRAGMENTA INTERPRETE ANASTASIO BIBLIOTHECARIO.

* *Syn. II Nic.*, act. IV (MANSI, *Concil. coll.* XIII. 90-91; || *P.L.* CXXIX. 316-17).

2. PETRUS DE NAT. X. 44 (tamquam de Petro ep. Siccensi).

Theodorus ep. Veronensis. — Sept. 19.

VITA. *Inc. prol.* Dignitas humanae condicionis — *Inc.* B. itaque Theodorus pietate fulgidus — *Des.* Tuis ergo, conf. et pontifex Christi Th-e, instantes laudibus... Amen. [8089

De qua *Act. SS.* Sept. VI. 25, n. 12, 13.

Theodorus ab. Viennensis = **Theudarius.**

Theodosia v. m. Caesareae, sub Maximiano. — April. 2.

1. PASSIO. *Inc.* Temporibus illis Diocletiano quater et Maximiano ter coss. orta est persecutio — *Des.* Facultates vestras, quas mihi in saeculo promittebatis, vendite... [8090

Catal. Brux. I. 164-78.

EXC. ROSE (V.), *Verzeichniss der lateinischen Handschriften der königlichen Bibliothek zu Berlin*, I (1893), 166-67.

2. PASSIO. *Inc.* In diebus illis sub Diocletiano apud Caesaream — *Des.* Quo dicto disparuit, ut cum Christo... Amen. [8091

TAMAYO, *Mart. hisp.* II. 454-55.

3. EPITOMAE.

* FLODOARDUS, *De triumphis Christi et SS. Palaestinae*, III. 6 (*P.L.* CXXXV. 549-50). — VINC. BELLOV. XIII. 48; || MOMBRITIUS, II. 327. — PETRUS DE NAT. IV. 25.

4. PASSIO ET MIRACULA VENETIIS FACTA AN. 1435.

I. PASSIO.

[*Officium* (?) vel *Historia* (?) *S. Theodosiae*] (Venetiis, Anton. de Zanchis, 1498, 12 dec.) [non vidimus].

II. MIRACULA. *Inc.* Virgo immaculata et m. invictissima — *Des.* precibus s. Th-ae se commendare valeant. Deo gratias. Amen. [8092

Ed. Veneta an. 1498; || CORNELIUS (Flam.), *Eccl. Venet. illustr.* II. 332-37.

Theodosius ep. Autisiodorensis, saec. VI in. — Iul. 17.

Hist. ep. Autisiod. 12 (LABBE, *Bibl. mss.* I. 418; || DURU, *Bibl. hist. de l'Yonne*, I. 323; || *P.L.* CXXXVIII. 230); || *Act. SS.* Iul. IV. 276 (3a ed. 277), n. 4.

Theodosius imp., † 395. — Ian. 17.

PETRUS DE NAT. XI. 93.

Theodota cum tribus filiis m. Niceae, sub Diocletiano. — Aug. 2.

1. PASSIO (TERTIA PARS PASSIONIS S. ANASTASIAE). *Inc.* Revertente autem imp. Diocletiano Sirmium a Macedonia — *Des.* nec in martyrio dividi permisisti. Passa est autem... sub die IV non. aug. [8093

Bibl. Casin. III. Floril. 179-183, col. 1 med.

EXC. [MAGISTRIS (Simon DE)], *Acta martyrum ad Ostia Tiberina* (Romae, 1795), LVIII-LIX in not.

Aliquando (cf. *Anal. Boll.* XVII. 118, 305°), omissis primis sententiis, ita Passio *inc.* " In tempore illo, dum diversa multitudo christianorum esset in ergastulis... " [8094

Aliquando exscripta est in legendariis sola pars ultima Passionis (*Bibl. Casin.* l. c. 182, col. 1 med.), inde ab : " Igitur dum aliquantis diebus in Dei laudibus permanerent... " [8095

2. PASSIO. *Inc.* Qui ingentem in ss. Theodote iniquitatem demonstraverunt — *Des.* simul cum eis ad mortem pergebat gaudebunda flammae tradi, Bithyniae tyranno praecipiente. [8096

De qua *Catal. Paris.* II. 59, 124°; III. 366, 21°.

3. EPITOMAE.

ADO, 2 aug. — VINC. BELLOV. XIII. 65; || MOMBRITIUS, II. 327v. — PETRUS DE NAT. VII. 14.

Theodulfus ab. S. Theoderici in monte Or prope Remos, saec. VI extr. — Mai 1.

1. *FLODOARDUS, *Hist. Rem. eccl.* I. 25 (ed. I. HELLER, in *MG.* Scr. XIII. 445-47).

2. *Inc. prol.* Si dona charismatum, quae per sanctos suos — *Inc.* Hic igitur b. Theodulfus ab ipsis cunabulis — *Des.* gaudia repromissa recipiamus, quae peccando et eius praecepta non custodiendo perdidimus. Adiuvet et pietatis aures his precibus accommodet is cui est honor... Amen. [8097

MABILLON, *Acta*, I. 346-49; 2a ed. 328-30.

3. VITA. a. *Inc. prol.* Beatae, benedictae gloriosaeque Trinitatis natura una est — *Inc.* Sicut namque topographia suum lectoribus profert indicium, sinus Aquitanicus — *Des.* et gaudia recompenset, quae peccando et eius praecepta non custodiendo amisimus. Quod

nobis annuat pietatis aures accommodans pro nobis... supplicanti ipse Dñus universorum, cui est honor... Amen. [8098

D[E] V[IVARIO], *S. Theodulphus presb. et conf.* (Augustae Trevirorum, 1790), 60-70.

Exc. *Act. SS.* inter annotata ad **3 b** (ms. Trevirense).

b. *Inc. prol. ut in* 3 a. — *Inc.* Sicut topographia docet, sinus Aquitanicus — *Des.* et gaudia restituat, quae peccando amisimus. Quod annuat ipse Dñus universorum, cui est honor... Amen. [8099

Act. SS. Mai I. 96-99; 3a ed. 98-102; || DE VIVARIO, t. c. 22-37.

4. TRANSLATIO TREVEROS AN. 1240 ET MIRACULA. *Inc.* Post transitum gloriosi patris Th-i tot innumeris claruit miraculis — *Des.* α) audire integraliter promeruit. [8100

vel β) beneficium sanitatis statim fuit consecuta. [8101

DE VIVARIO, t. c. 70-78 (des. α; ex codice mutilo, in quo deerant quae leguntur in *Act. SS.* [vid. infra exc.], num. 10 init. - num. 14 med.).

Exc. (sola pars altera, scilicet miracula; des. β, nempe ubi post clausulam α sequuntur tria capitula, num. 15-17) *Act. SS.* t. c. 101-3; 3a ed. 103-106; || DE VIVARIO, t. c. 47-56.

Theodulus ep. Sedunensis. *Vid.* **Theodorus.**

Theofredus ab. Calmeliacensis m., † cca. 732. — Oct. 19.

1. VITA. *Inc.* Romani imperii dignitatem Iustino caesare sublimiter — *Des.* migravit ad Dñm felix anima, cui est honor... Amen. [8102

MABILLON, *Acta,* III, 1. 477-85; 2a ed. 450-57; || *Act. SS.* Oct. VIII. 527-32.

Exc. BOUQUET, III. 651-52.

2. VITA. **a.** *Inc.* B. Theofredus, licet nobilium natalium prosapia ortus — *Des.* liberati essemus. Talia, ut diximus, signa... [8103

CHASSAING (A.), *Chroniques d'Étienne Médicis,* I (1869), 48-56.

b. (EXCERPTA EX 2 a). *Inc.* B. igitur Theofredus habens parentes adhuc gentiles — *Des.* sanus factus est. [8104

LABBE, *Bibl. mss.* II. 684-85.

3. VITA. *Inc.* Post incarnationem Dñi N. I. C. DCCXXVIII anno, Theoderico regnante — *Des.* iura tenentem. [8105

LABBE, t. c. 685-87.

Exc. *Act. SS.* t. c. 525-26, n. 51, 58, et inter annotata ad Vitam **1**.

Theogenes m. in Hellesponto, sub Licinio. — Ian. 3.

1. PASSIO. *Inc.* Cognoscite, ff., quanta fecit Deus signa... tempore illo quo edictum tyranni Licinii exiit — *Des.* Cum autem legeritis vel audieritis, orate pro me... Consummatus est autem... Amen. [8106

Anal. Boll. II. 206-10.

2. Passio. a. *Inc.* Multi mm. vicerunt diabolum... Tempore enim Licinii paganissimi tyranni (*al. add.* qui cum collega... furorem), comprehensus est — *Des.* habens caelestem gubernationem. Haec omnia scripta sunt... Natalis eius celebratur... Amen. [8107

Faber Stapulensis, *Agones mm.* f. 7-8; || *Act. SS.* Ian. I. 134-35. — **Additamentum** (de quo supra in *inc.*) *Catal. Brux.* II. 302, 21°.

b. *Inc.* Cum multi mm. vicerunt adversarii virtutes... Secundo autem tempore regis Licinii tentus inter tirones — *Des.* Habebat enim de caelo alimoniam suam. Haec ergo in omnem populum Dei legatur confessio... Haec acta sunt... Amen. [8108

De qua *Anal. Boll.* XVII. 121, 345°.

3. Epitomae.

Vinc. Bellov. xiv. 60; || Mombritius, II. 327-27ᵛ; || Surius, I (1618), 59. — Petrus de Nat. ii. 41.

Theogerus ep. Mettensis, † 1120. — Dec. 23.

Vita libris 2. *Inc. lib. I* (*mutilus*)... illis diebus nihil gloriosius, nihil amabilius terra Bavarica — *Des. lib. II* (*mutilus*). Ubi praefatus Treverorum archiepiscopus cum eo in gratiam rediit, et quia causam eius quantocius | [8109

Jaffé (Ph.), in *MG.* Scr. XII. 451-79. — Deficientes operis partes utcumque supplevit editor ex Trithemio, qui inter *Annales Hirsaugienses* Vitae epitomen dedit.

Exc. Bouquet, XIV. 207-20.

Theonestus ep. et soc. mm. Altini, saec. IV extr. vel V extr. (?). — Oct. 30, Nov. 22.

Vid. etiam supra **Albanus** m. Moguntiae cultus.

1. Passio. *Inc.* Tempore Theodosii imp. egressus est b. Th. ep. de insula quae vocatur Namsia — *Des.* et homines christianos. Acta sunt autem haec... Amen. [8110

Act. SS. Oct. XIII. 347-48.

2. Passio. *Inc.* Temporibus piissimi (*al.* impiissimi) regis Honorii (*al.* Honorici regis) Persarum — *Des.* α) omnipotens Deus operatur miracula, praestante... Amen. Acta sunt haec... [8111

vel β) Ubi... cottidie fiunt miracula. [8112

vel γ) beneficia largiuntur per virtutem I. C. Dñi N... Amen. [8113

Canisius, *Ant. lect.* V, 2. 666-68; ed. Basnage, IV. 167-68 (des. α); || *Act. SS.* t. c. 345-47. (des. α, β, γ).

3. Passio. *Inc.* Regnante Dño N. I. C. ante omnia saecula — *Des.* potiturus praemia meritorum, praestante Dño... Amen. [8114

Exc. *Act. SS.* t. c. 347, annot. *b* („Legendarium Florentinum"). — Cf. Bandinius, *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, II. 292, lv.

4. Epitomae.

Petrus de Nat. x. 97. — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 296a-96c; || *id.* (Lovan. 1485), f. 87v-88.

Theopemptus (al. **Theopompus**) ep. et **Theonas** (al. **Sinesius**) mm. Nicomediae, sub Diocletiano. — Ian. 3.

1. Translatio (SS. Theopompi et Sinesii) Nonantulam saec. X in. *Inc. prol.* Omnipotentis Dei magnificentia — *Inc.* Anno igitur Christi (*al.* inc. Christi, *al.* dñicae inc.) dcclxxx, imperii vero Karoli Magni vii — *Des.* usque hodie sanantur. [8115

Additamentum. *Inc.* Non post multum vero tempus secundo Rodulfo Nonantulanam ecclesiam gubernante — *Des.* et gubernante stelliferi mundi machinam, cui sit imperium... Amen. [8116

Ughelli, V. 469-76; 2a ed. 491-95 (deest additamentum); || Bortolotti (P.), *Antica vita di S. Anselmo abbate di Nonantola* (Modena, 1892), 161-76 (= Monumenti di storia patria delle provincie Modenesi, XIV, 2. 293-308).

Exc. Mabillon, *Acta,* IV, 1. 14; 2a ed. 13-14; || Muratori, *Rer. ital. scr.* I, 2. 195-96.

Est ubi prologus *inc.* „ Quoniam omnipotens Deus, sicut est in sanctis suis mirabilis... „ [8117

2. Passio interprete Cosma Materiensi. *Inc. carmen I* (*epist. monachorum Nonantulanorum*). Cosmae mirifico sapientum dogmate pleno — *Inc. carmen II* (*epist. Cosmae*). Cosmas Materiensis Gregorio Ligo. Cosmas Gregorio monacho dedit ista benigno — *Inc. interpretatio nominis.* Theopompus interpretatur Dei missus — *Inc. praef.* Causam martyrii magni pontificis et ep. Theopompi — *Inc. Passio.* In primo anno persecutionis suae Diocletianus imp. Roma digressus urbem orientalis aulae... subiit Nicomediam — *Des.* famine graeco... exarata historia. Martyrizati sunt autem... pridie non. ian., regnante Dño... Amen. — *Inc. carmen III.* Cosmas martyribus sacris carmen dedit, actus — *Des.* Redde vicemque bonis, regna tuis famulis. Amen. [8118

Exc. (*carmina II et III*) Ughelli, II. 139-40; 2a ed. 111-12; || *P.L.* CXXXIII. 881-82. — Cf. Bortolotti (P.), *Antica vita,* 18-19 (= Monumenti, t. c. 150-51).

3. Passionis 2 epitome. *Inc.* In primo anno persecutionis suae Diocletianus imp. de Roma veniens subiit urbem Nicomediam — *Des.* migravit ad Dñm. Martyrizati sunt autem... pridie non. ian. [8119

Act. SS. Ian. I. 1087-89; 3a ed. 723-25.

4. Epitome.

Petrus de Nat. v. 33.

Theophanius comes Centumcellensis, saec. VI. — Iul. 9.

* Greg. Magnus, *Dial.* iv. 27 (*P.L.* LXXVII. 364-65); || *Act. SS.* Iul. II. 711; 3a ed. 711-12. — Petrus de Nat. xi. 115.

Theophilus scholasticus m. Caesareae sub Diocletiano. — Febr. 6.

1. Passio. *Vid. supra* **Dorothea et Theophilus.**

2. Passio. *Inc.* Tempore illo cum b. Dorothea m. et v. Christi post multa tormentorum genera ad decollandum duceretur, quidam scholasticus nomine Th. his verbis eam alloquitur : Eia, sponsa Christi, mitte mihi — *Des.* qui a I hora usque ad XI operati sunt... [8120

Haec est pars altera Passionis 1 b S. **Dorotheae**, quae pars aliquando seorsim in legendariis comparet tamquam *Passio Theophili* (cf. *Anal. Boll.* XVII. 94 [ubi pro " a num. 13 med. " lege : " a num. 11 "]).

Theophilus vicedominus ecclesiae Adanensis, (saec. VI). — Febr. 4.

De paenitentia Theophili, praeter narrationes infra adducendas, bene multae in libellis de Miraculis B. V. Mariae leguntur historiae adhuc ineditae; quas simul cum hisce Miraculis aliquando recensebimus.

1. Historia interprete Paulo diac. Neapolitano. *Inc.* Factum est priusquam incursio fieret in Romanam rempublicam — *Des.* glorificans Deum migravit ad Dñm, cui est gloria... Amen. [8121

Act. SS. Febr. I. 483-87; 3ª ed. 489-93; || *Bibl. Casin.* III. Floril. 300-305.
Exc. Neuhaus (C.), *Die Quellen zu Adgars Marienlegenden* (Aschersleben, 1882), 56-57.

2. Historia. *Inc. ut* 1. — *Des.* transmigravit. Corpus quoque eius in eodem loco sepultum diem resuscitandum praestolatur ultimum, venienti quoque Dño... occursurum, cui cum Patre... Amen. [8122

De qua *Catal. Paris.* I. 388, 1°.

3. Historia metrica auct. Hrotsuita. *Inc. argumentum.* Theophilus adulescens — *Inc.* Postquam lux fidei crescens per climata mundi — *Des.* Dextera Factoris benedicat cuncta regentis. [8123

**Hrotsuitae opera* (*P.L.* CXXXVII. 1101-10; || ed. Barack, 79-94). — Emendationes. Winterfeld (P. von), in *Zeitschrift für deutsches Alterthum*, XLIII (1899), 45 46.
Exc. *Act. SS.* t. c. 482 (3ª ed. 488), n. 9.

4. Historia metrica adscripta Marbodo. *Inc.* Quidam magnorum vicedomnus erat meritorum — *Des.* Praestans solamen iustis precibus Deus. Amen. [8124

Act. SS. t. c. 487-91; 3ª ed. 493-97; || Beaugendre (A.), *Hildeberti Cenoman. opera. Accesserunt Marbodi Redonensis ep. opuscula* (Paris. 1708), 1507-16; || *P.L.* CLXXI. 1593-1604.

5. Historia rhythmica. *Inc.* Probata veterum tradit auctoritas — *Des.* Dona percipiant caelestis patriae. [8125

Weber (A.), in *Zeitschrift für romanische Philologie*, I (1877), 525-30.
Exc. Meyer (W.), in *Sitzungsberichte der philos.-philol. und hist. Classe der k. b. Akademie der Wissenschaften zu München*, 1873, 59.

6. HISTORIA AUCT. AEGIDIO ZAMORENSI. *Inc.* Fuit siquidem in una civitate Ciliciorum quidam vicedñus — *Des.* transmigravit. Corpus quoque eius in eodem loco sepultum, stolam futurae gloriae praestolatur; ad quam perducere nos dignetur... Amen. [8126

FITA (F.), in *Boletín de la real Academia de la Historia,* VII (Madrid, 1885), 60-68; || ID. *Estudios históricos,* III (1885), 179-87.

7 EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXII. 69, 70. — *Legenda aurea,* c. 131 (126), § 9. — PETRUS DE NAT. IX. 60.

Theopompus, Theopontus. *Vid.* Theopemptus.

Theotonius prior S. Crucis Conimbricensis, † 1166. — Febr. 18.

1. VITA. *Inc. prol.* Cum in minimis etiam rebus, ut philosophus ait — *Inc.* Vir vitae valde ven. dñus Theotonius Colimbriensis monasterii — *Des.* Omne vitae suae tempus implevit, ut ipse referebat... iuxta ordinem scripturarum. [8127

TAMAYO, *Mart. hisp.* I, 2. 158-76; || *Act. SS.* Febr. III. 108-18; 3ª ed. 111-120; || *Mon. Portug. hist.* Scr. I (1856), 79-88.

2. EPITOME (ANTIQUA?). *Inc.* Theotonius de provincia Gallaeciae — *Des.* illorum nomina servat in aeternum. Amen. [8128

TAMAYO, t. c. 155-58; || *Act. SS.* t. c. 118-19; 3ª ed. 120-22.

Therenus m. Bostris, sub Philippo praeside.

PASSIO. *Inc.* Philippus praeses statuit ut si quis sacrificare noluisset — *Des.* et positus est in civitate Bosrena. [8129

MOMBRITIUS, II. 329-29ᵛ.

Theudarius (-erius) ab. Viennensis, † post med. saec. VI. — Oct. 29.

VITA AUCT. ADONE EP. VIENNENSI. *Inc. prol.* Ado Viennensis ep... Patris vestri vitam — *Inc.* Hic b. vir provincia Viennensi ortus — *Des.* et perfectionem plenam iustitiae donet. [8130

La Vie de sainct Theudere... (Vienne, 1618), sign. A.6ᵛ-E.2ᵛ in parte aversa foliorum (descriptio urbis Viennensis, quam protulit Ado paulo post initium, in hac editione quibusdam interpolatis aucta est: quae exscripsit A. GROSPELLIER, in *Bulletin d'hist. ecclés. ... des diocèses de Valence* ... XX, 1900, 12-13, not. 3); || *Officium S. Theuderii* (Gratianopoli, 1667), 5-19 (omissa descriptione urbis Viennensis); || MABILLON, *Acta,* I. 678-81; 2ª ed. 217-20; || *P.L.* CXXIII. 443-50; || *Act. SS.* Oct. XII. 840-42; || KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 526-30 (omissis nonnullis).
EXC. GONONUS, *Vitae Patrum Occid.* 431-32. — BOUQUET, III. 470.

Thiadildis abb. Freckenhorstensis, saec. IX. — Ian. 30.

VITA. *Inc.* Tempore serenissimi regis Lodewici iunioris — *Des.* ut cum Christo in aeternum gaudere mereamur. Amen. [8131

GAMANSIUS (I.), in *Act. SS.* Ian. II. 1156-60; 3ª ed. III. 761-65.

Thiemo ep. Salisburgensis (m., † 1102?). — Sept. 28.

1. PASSIO AUCT. HENRICO AB. BREITENOWENSI. *Inc.* Passionem s. Thimmonis archiep., sicut a quodam monacho... pandam. Cum idem pontifex et m. in natali suo — *Des.* qui laverunt stolas suas in sanguine agni. Amen. [8132

NOLTE, in *Archiv für oester. Gesch.* LIV (1876), 4-8 (cf. W. WATTENBACH. in *Neues Archiv*, VII. 623); || [RIANT], in *Rec. hist. crois.* Occid. V. 203-6; || WATTENBACH (W.), in *MG.* Scr. XV. 1237-38.

2. PASSIO. *Inc. prol.* Gloriosam martyris Christi Thiemonis seu Theodamari passionem — *Inc.* Magnitudine, diuturnitate passio huius beati — *Des.* cuius tanta miracula foris coruscant. Passus est autem... Amen. [8133

CANISIUS, *Ant. lect.* IV, 2. 666-91; ed. BASNAGE, III, 2. 103-12; || SURIUS, IX (1618), 305-10; || HUND (W.), *Metropolis Salisburgensis*, I (Ratisponae, 1719), 39-47; || WATTENBACH (W.), in *MG.* Scr. XI. 52-62.

EXC. HANSIZIUS (M.), *Germania sacra*, II (1729), 196-200. — RIANT, t. c. 217-23.

3. PASSIO. *Inc.* Insignem egregii pontificis ac praeclari m. Thiemonis triumphum — *Des.* qui eum ex tunc venerantur cottidie. Passus est autem... Amen. [8134

TENGNAGEL (S.), *Vetera monum. contra schismaticos* (1612), 70-82; || *Gretseri opera omnia*, VI. 462-67 ; || *P.L.* CXLVIII. 895-906; || *Gregorii VII epistolae et diplomata* (Paris, 1877), II. 360-70; || RIANT, t. c. 207-14 (nonnullis sub initio omissis).

4. VITA METRICA. *Inc.* Hic rerum cardo succedebat Gebehardo. Abba fit praesul Tiemo post m. et exul — *Des.* Scit : Deus, hoc carmen laus tua firmet. Amen. [8135

WATTENBACH, op. c. XI. 28-33.

Tholomaeus. *Vid.* **Ptolomaeus.**

Thomas apostolus. — Dec. 21.

1. PASSIO. *Inc.* Cum apostolus Thomas, qui et Didymus, esset apud Caesaream, apparuit ei Dn̄us — *Des.* Cui agamus omnes gratias, credentes nos... ad apostoli (*al.* apostolorum) gaudia pervenire, praestante... Amen. [8136

MOMBRITIUS, II. 333ᵛ-38 (deest in clausula locus de Abgaro rege, qui in editione M. Bonnet legitur, tum etiam seorsim editus est in *Jahrbücher für protestantische Theologie.* VII. 192. et in *Catal. Brux.* I. 117, 60°); || BONNET (M.), *Supplementum codicis apocryphi I. Acta Thomae* (Lipsiae,

1883), 133-60. — Epitomen huius libelli confecit ORDERICUS VITALIS, *Hist. eccl.* II. 8 (ed. LE PREVOST, I. 307-19).

Exc. LIPSIUS, *Die apokr. Apostelgeschichten*, I. 144-45.

Aliquando (cf. LIPSIUS, op. c. Ergänzungsheft, 9), omissis primis verbis, Passio *inc.* " Quodam tempore Indorum rex Gundaforus nomine misit praepositum suum... „ [8137

Alibi (cf. BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, I. 366, VIII etc.), paucis in fine mutatis, Passio *des.* " indulgentiam consequi peccatorum. Martyrizatus est autem... Amen. [8138

APPENDIX (" EXPOSITIO VOCABULORUM PALATII „). *Inc.* Proaulum, hoc est porta — *Des.* vel ad digesta corporis necessaria. [8139

Catal. Brux. I. 252-53, 9°. — Var. lect. *Ibid.* II. 18, 46°; 199, 4°.

2. PASSIO SIVE MIRACULA (AUCT. GREGORIO TURONENSI ?). *Inc.* B. Thomam cum reliquis discipulis ad officium apostolatus — *Des.* sanatus est puer, et factum est gaudium magnum inter fratres. [8140

[NAUSEA (Frid.)], *Anonymi philalethi eusebiani in vitas apostolorum rhapsodiae* (Colon. 1531), f. 41-52v; || LAZIUS (W.), *Abdiae hist. certam. apost.* (Basileae, 1552), 99-117; || ID. ed. Ioh. FABER (Paris. 1560), f. 102v-121v; || *id.* ed. Th. BEAUXAMIS (Paris. 1566 et iterum 1571), f. 102v-21; || *id.* (Coloniae, 1569 et iterum 1576), 270-320; || LA BARRE (L. DE), *Hist. christ. vet. patrum* (1583), f. 39-43v; || FABRICIUS, *Cod. apocr. Novi Test.* (1719), II. 687-736; || GILES, *Cod. apocr. Novi Test.* (1852), 421-53; || BONNET, t. c. 96-132.

3. PASSIONES (EX 1 ET 2 COMPOSITAE). **a.** *Inc. ut* 1. — *Des. ut* 2. [8141

Cf. *Catal. Paris.* III. 61, 10°.

b. *Inc. ut* 2. — *Des.* quod pendit ex catenis argenteis. [8142

Cf. *Anal. Boll.* XVII. 94 (constat libellus primo capitulo Passionis **2** et tota Passione **1**, praeter ultimas sententias).

4. PROLOGUS. *Inc.* Thomas qui interpretatur abyssus (*al.* Th. hebraice, latine ab.) — *Des.* sepultus est in honore XII kal. ian. [8143

* *Breviarium apostolorum* (vid. supra **Apostoli**, 4). Cf. LIPSIUS, op. c. I. 213.

5. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. X. 62-66. — *Leg. aurea*, c. 5. — PETRUS DE NAT. I. 79; VI. 43.

6. MIRACULA FACTA EDESSAE. *Inc.* Thomas apost. secundum historiam passionis eius — *Des.* eum nec fuisse calcatum. [8144

* GREG. TURON. *Glor. mart.* 31, 32 (al. 32).

7. MIRACULA FACTA IN INDIA. **I.** (" DE ADVENTU PATRIARCHAE INDORUM AD URBEM SUB CALISTO PAPA II „). **a.** (RECENSIO LONGIOR). *Inc. prol.* Temporibus antiquis consuetudo fuisse legitur — *Inc.* Temporibus itaque Calisti papae II — *Des.* qui talia tantaque miracula per s. suum apostolum Thomam... operari non desinit, cum Patre... Amen. [8145

IOHANNES PRESBYTER, *De ritu et moribus Indorum*, s. l. a. (HAIN, 9428), f. 6v-8v; *id.* s. l. a. [Argentorati, 1485] (HAIN, 9429), sign. a.7-a.9; *id.* s. l. a. [1490] (COPINGER, II, n° 3366), sign. a.5v-b.iv; *id.* s. l. a. (COPINGER, II, n° 3367),

sign. a.6-b.ij^{v}; || IOHANNES DE HESE, *Itinerarius*, s. l. a. (HAIN, 8535), sign. c.5-d.i; || *id.* Daventrie, 1499 (HAIN, 8537), sign. c.ij^{v}-c.iiij; || *id.* [Antverpiae, G. Back, 1500?] (COPINGER, II, n° 2947), sign. c.3-c.5^{v}; || *id.* (Daventrie, 1504), sign. c.ij-c.iiij; || *id.* (Daventrie, 1505), sign. C.j-C.iij; || ZARNCKE (F.), *Der Priester Iohannes.* Erste Abhandlung (Leipzig, 1879), 11-17 (= ABHANDLUNGEN DER KÖN. SÄCHSISCHEN GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN, XVII [= ABHAND. DER PHILOL.-HIST. CLASSE... VII], 837-43).

EXC. SANTAREM (Vte de), *Recherches sur la priorité de la découverte des pays sur la côte occidentale d'Afrique* (Paris, 1842), 323.

b. (RECENSIO BREVIOR). *Inc.* Patriarcha regionis Indorum orationis gratia unius anni in spatio Romam — *Des. ut* 7, I, a. [8146

Catal. Brux. I. 132-34. — Cf. ZARNCKE, *Der Priester Iohannes*, 6-7 (= ABHANDLUNGEN, t. c. 832-33).

II. EPISTULA ODONIS AB. S. REMIGII REMENSIS. *Inc.* Salutare est omnibus — *Des.* maiora impetrari posse acclamabant. [8147

MABILLON, *Vet. anal.* I. 334-38; 2ª ed. 464-65; || *P.L.* CLXXII. 1331-34; || ZARNCKE, *Der Priester Iohannes*, 19-21 (= ABHANDLUNGEN, t. c. 845-47); || *Catal. Brux.* II. 29-31. — In *Catal. Brux.* ita *inc.* " Dilecto suo frater Odilo Cluniacensis ab. salutem in Dño. Salutare est... „ [8148

8. TRANSLATIO ORTONAM AN. 1258. *Inc.* Tempore Manfredi principis Tarentini — *Des.* cum aromatibus condiderunt. [8149

UGHELLI, VI. 968-70; 2ª ed. 774-76.

Thomas Aquinas Ord. Praed., † 1274. — Mart. 7

1. PROCESSUS CANONIZATIONIS. **I.** (AN. 1319). *Inc.* Hic est processus inquisitionis factae super vita... In nomine Dñi. Amen. Anno nativitatis eiusdem MCCCXIX — *Des.* Et ego qui supra Franciscus de Laureto... signavi. [8150

Act. SS. Mart. I. 686-715; 3ª ed. 684-714. Desunt multa paulo ante finem (cf. *Catal. Paris.* I. 229); ex quibus tum aliqua supplevit St. BALUZIUS, *Vitae paparum Avenionensium*, II. 7-9; || UCCELLI (P. A.), *Due documenti inediti per la vita di S. Tommaso d'Aquino* (Napoli, 1873), 6-10 (= LA SCIENZA E LA FEDE, LXXXIX. 19-23); tum alia plura UCCELLI, t. c. 10-21 (= LA SCIENZA E LA FEDE, t c. 23-34).

II. (AN. 1321). *Inc.* Hic est processus inquisitionis factae super miraculis... In nomine Dñi. Amen. Anno nativitatis eiusdem MCCCXXI — *Des.* Et ego qui supra Petrus dictus Sarracenus... signavi. [8151

De quo *Catal. Paris.* I. 229, cod. 3113.

2. VITA AUCT. GUILIELMO DE THOCO. **a.** *Inc. prol.* Deus qui dixit de tenebris lumen — *Des.* pro fidelium illuminatione remansit. [8152

Inc. Hic est frater Th. de Aquino, Fratrum Praedicatorum ordinis, de nobili comitum genere de domo Aquinorum — *Des.* supplevitque in equo... quod deerat virtuti naturae. [8153

Act. SS. t. c. 657-85; 3ª ed. 656-84.

b. (EPITOME). *Inc. prol.* S. Thomas de Aquino de ordine Fratrum Praedicatorum nobilissimus — *Inc.* Dicendum est primo quomodo b. Th. de Aquino Ord. Fr. Praed. fuit prophetatus — *Des.* Multa alia miracula leguntur de s. Th-a... [8154

Summa totius theologiae S. Thomae de Aquino ... authorisque vita R. P. Gulielmo de Thocco authore (Venetiis, 1588), II, f. 1-10ᵛ.

3. VITA ET MIRACULA AUCT. BERNARDO GUIDONIS. **I.** VITA. *Inc.* S. Thomas Aquinas ordinisque Praedicatorum ac doctor egregius, nobilibus ortus natalibus de domo ac illustri prosapia — *Des.* (*mutila?*) a felici vero s. Thomae transitu anno L inchoante. [8155

MOMBRITIUS, II. 313-23ᵛ. Insunt sola prima capitula 1-53; recensentur autem insuper capitula 54ᵐ et 55ᵐ in indice qui editus est *Act. SS.* t. c. 716; 3ª ed. 714-15. — In quibusdam codicibus praefixus est prologus Vitae **2 a** (cf. *Anal. Boll.* XIV. 53, 93°; 257-58, 2°).

EXC. (seu potius epitome) *In festo B. Thome de Aquino* (Neapolis, 1556), sign. A.ij-B.4ᵛ.

II. MIRACULA. *Inc. prol.* Post felicem transitum s. Thomae divina non defuerunt miracula — *Inc.* Dñus Petrus Grassus de Neapoli — *Des.* et confidentiam maiorem concipiant ad eundem. [8156

EXC. MOMBRITIUS, II. 323ᵛ (prologus et caput 1 partis I). — *Act. SS.* t. c. 716-22; 3ª ed. 715-21 (prologus et partes II, III).

3 a. EPITOME AUCT. EODEM. **I.** *Inc.* B. Thomas de Aquino ordinis Fr. Praed. doctor egregius *etc. ut* 3 I. — *Des.* in fine libelli quem prius scripseramus de ortu, vita et obitu eiusdem. [8157

II. " EPILOGUS BREVIS DE PROGRESSU TEMPORIS S. THOMAE. " *Inc.* S. Thomas de Aquino ord. Praed. doctor egregius — *Des.* a felici vero transitu eius ex hoc mundo anno L decurrente. [8158

Haec epitome continetur in *Speculo sanctorali,* de quo *Catal. Paris.* III. 551 sqq.; cf. 552, 16° (ubi notandum erat hanc esse Vitae amplioris epitomen).

4. VITA. *Inc.* B. Thomas de Aquino Ord. Fratr. Praed. fuit prophetatus — *Des.* daret sibi gratiam servandi virginitatem. [8159

Cf. BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* II. 298, XCV. — Iisdem verbis incipit Vita ex qua nonnulla exscripsit Th. MALVENDA, *Annalium sacri Ord. Praedicatorum centuria prima* (Neapoli, 1627), 594-603 passim, 640-41.

5. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. III. 181. — ANTONINUS FLORENT. *Chronic.* tit. XXIII, c. 7. — *Legendae aureae* appendix, c. 214 (211). — *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 256ᵈ-257ᵈ; ‖ *id.* (Lovan. 1485), f. 39ʳ-40ᵛ.

6. VITA AUCT. ANTONIO PIZAMANO. *Inc. prol.* Quamquam sane magno labore — *Inc.* Divus Thomas Landulpho patre — *Des.* nostri temporis homines vix latinum sapiunt... Amen. [8160

Opuscula divi Thome Aquinatis, Venetiis, 1497 (HAIN, 1541), f. 2-7; ‖ *Opuscula S. Thome,* Venetiis, 1498 (HAIN, 1542), f. 2-6.

7. MIRACULA ANTE TRANSLATIONEM.

I. Exc. *Act. SS.* t. c. 723-24; 3ª ed. 721-23.

II. Exc. ex alio libello. *Act. SS.* t. c. 724-25; 3ª ed. 723.

8. TRANSLATIO TOLOSAM AN. 1368, AUCT. RAIMUNDO HUGONIS ORD. PRAED. a. *Inc. prol.* Ad sciendum qualiter sacrum corpus — *Inc.* Ad primum igitur dicendum quod monachi Fossae Novae — *Des.* ut a decem annis dicebatur Tolosae nullum simile celebratum. [8161

Act. SS. t. c. 725-32; 3ª ed. 723-30.

b. (mut.?). *Inc. prol. ut in* 8 a. — *Inc.* Monachi Fossae Novae — *Des.* quod a centum annis non fuit visum simile in civitate Tolosana. [8162

PERCIN (I. I.), *Monumenta conventus Tolosani Ord. Praed.* (1693), II. 211-18.

9. MIRACULA AUCT. EODEM *Inc. prol.* (*epistula Heliae mag. gen. Ord. Praed.*). In Dei filio sibi carissimis prioribus... Quoniam maiorum suorum gentiles — *Inc.* Narro rem mirabilem per me visam — *Des.* percepta insperata sanitate, surrexit et votum solvit. [8163

Act. SS. t. c. 735-38; 3ª ed. 733-36 (deest praefatio et ultimum miraculum). — Praefationem ed. PERCIN, t. c. 226, n. 1, 2; cf. 226-27, n. 3-56. Ultimi capituli clausulam ex codice exscripsimus.

10. TRANSLATIO TOLOSAM AN. 1368. *Inc.* Exsultemus in Dño... Cum enim longo temporis spatio, id est annis 75 — *Des.* et approbans apostolica auctoritate doctrinam. [8164

APPENDIX (TRANSLATIO BRACHII PARISIOS AN. 1369). *Inc.* Qualiter autem sacratissimum eius brachium de eiusdem mandato pontificis — *Des.* brachium rex inclitus collocavit; super quibus... Amen. [8165

Act. SS. t. c. 738-40; 3ª ed. 737-38; || PERCIN, t. c. 229-31.

11. TRANSLATIO BRACHII PARISIOS AN. 1369. *Inc.* Anno eodem MCCCLXIX, die XIII iul. — *Des.* frater unus Ordinis Carmelitarum. [8166

Act. SS. t. c. 740; 3ª ed. 738-39.

12. DONATIO BRACHII NEAPOLIM DEFERENDI (AN. 1372). *Inc.* In Dei filio sibi cc. fratribus Philippo de Theate (*al.* Angelo de Aversa)... fr. Helias... Licet per felicis memoriae dñm dñm Urbanum... [8167

Act. SS. t. c. 740; 3ª ed. 739; || PERCIN, t. c. 222-23.

13. TRANSLATIO OSSIS UNIUS HYDRUNTUM AN. 1372 (EPISTULA IACOBI EP. HYDRUNT.). *Inc.* Mirabilis Deus in sanctis suis — *Des.* pontificatus vestri anno II. [8168

PERCIN, t. c. 223, n. 1-3.

Thomas Becket = **Thomas** ep. Cantuariensis.

Thomas de Bivilla = **Thomas Heliae.**

Thomas de Cantilupe = **Thomas** ep. Herefordensis.

Thomas de Cantiprato Ord. Praed., † 1263/1280. — Mai 15.

VITA. *Inc.* Ven. Thomas de C. fuit vir urbanae eloquentiae — *Des.* regnaturus cum Christo in aeternum. [8169

CHOQUETIUS (H.), *SS. Belgi Ord. Praed.* (1618), 89-100.

Thomas ep. Cantuariensis m., † 1170. — Dec. 29.

Post-libellos in quibus narrata sunt S. Thomae vita, passio, translatio, miracula (infra, **1-32**), alia quaedam opuscula, partim his antiquiora, recensuimus, quae etsi proprie hagiographica non sunt, hic tamen minime omittenda videbantur.

1. VITA ET MIRACULA AUCT. BENEDICTO AB. PETRIBURGENSI.

I. VITA VEL SALTEM PASSIO. *Inc.* — *Des.* tanta similitudine respondere videatur. Passus est autem... Amen. [8170

Huius libelli fragmenta servata sunt in „Quadrilogo" (vid. infra **10**, **A**, **a**, **exc.**), quae inde collegerunt GILES, *Vita S. Thomae Cant. archiep. et mart.* (Londini, 1846), II. 54-72; || ID. *Benedicti abbatis Petriburgensis de vita et miraculis S. Thomae Cantuar.* (CAXTON SOCIETY, n° XI, 1850), 15-32; || *P.L.* CXC. 267-78; || ROBERTSON (J. C.), *Materials for the history of Thomas Becket archbishop of Canterbury* (RER. BRIT. SCR. 67), II. 1-19 (eadem, omisso uno loco, quem non ex Benedicto sed ex Vita **6** I exscriptum esse vidit editor).

II. MIRACULA, libris 4. *Inc. prol.* Postquam igitur bb. Christi m. Thomas requievit a laboribus suis — *Inc. lib. I.* Aspiciebam in visu noctis martyrii eius — *Des. lib. IV* laetantur parentes convivam se talem suscipere. [8171

III. ADDITAMENTUM (*lib. V*). *Inc.* Oculos enormiter tumidos — *Des.* novi aliquid exspectemus. [8172

IV. ADDITAMENTUM (*lib. VI, c. 1-3*). *Inc.* Nova suspiravimus. Novis iam de novo — *Des.* et gratias ei pro gratia rependit. [8173

V. ADDITAMENTUM (*lib. VI, c. 4-7*). *Inc.* Sicut magnum et meritorium — *Des.* ad orientem profecturus ad mare processit. [8174

GILES (I. A.), *Benedicti ab. Petriburgensis de vita* etc. 33-276 (deest pars V); || ROBERTSON, op. c. II. 21-281; cf. LVII.

Exc. *Anal. Boll.* VIII. 184-85 (initium partis IV). — PAULI (R.), in *MG.* Scr. XXVII. 34-35. — ABBOTT (E. A.), *St. Thomas of Canterbury* (London, 1898), II. 76-270 passim in inferioribus pagellis.

VI. (EPISTULA ODONIS AB. S. MARTINI DE BELLO). *Inc.* Odo, permissione Dei... Librum miraculorum b. martyris Thomae... [8175

GILES, t. c. 7; || ROBERTSON, t. c. XLIX.

2. VITA AUCT. WILLELMO FILIO STEPHANI. **a.** *Inc. prol.* Ad Dei omnipotentis gloriam et perpetuam b. Thomae memoriam — *Inc. descriptio civitatis Londoniae.* Inter nobiles orbis urbes — *Des.* omnibus bonis toti<u>s orbis latini. — *Inc. Vita.* Willelmus filius Stephani...

B. Thomam, antequam exiret de ventre — *Des.* Ipse pro pace... intercedat apud Deum... Amen. [8176

SPARKE (I.), *Vita S. Thomae Cant. archiep. a Willielmo Stephanide...* (= HISTORIAE ANGLICANAE SCRIPTORES VARII, III, 1723), 1-92; || GILES (I. A.), *Vita*, I. 171-315; || *P.L.* CXC. 103-92; || ROBERTSON, op. c. III. 1-154.

EXC. (descriptio Londoniae) STOW (J.), *A Survay of London* (London, 1598 [saepe postea recusum]), 474-83; *id.* ed. W. J. THOMS (London, 1842), 208-16; || HEARNE (Th.), apud LELAND, *Itinerary*, VIII, appendix, 37-48; || An Antiquary [= S. PEGGE], *Fitz-Stephens Description of the City of London* (London, 1772), 56-81 (adest ibi prologus Vitae). — LELAND, *Collectanea*, III. 420-25. — PAULI, t. c. 23-24. — ABBOTT, t. c. 76-270 passim in inferioribus pagellis.

b. (RECENSIO BREVIOR). *Inc.* B. Thomas natus est ex legitimo matrimonio — *Des. ut* 2 a. [8177

Opus Willelmi edidit ROBERTSON l. c. permixtim adhibitis codicibus recensionum **2 a** (*D*, *L*) et **2 b** (*A*, *J*). Cf. F. LIEBERMANN, in *Historische Zeitschrift*, XLI (1879), 333-34. — Incipit recensio **2 b**, ubi caput 2 Vitae **2 a**.

3. OPERA IOHANNIS SARESBERIENSIS, EP. CARNOTENSIS. **A.** EPISTULA DE PASSIONE S. THOMAE. *Inc.* Ex insperato et in transitu — *Des.* diligentius perscrutantur. [8178

Epistolae Gerberti..., Ioannis Saresberiensis..., Stephani Tornacensis, ed. Io. MASSONUS (Paris. 1611), 492-98 (om. ultima § " Superest itaque... "); || MARTENE et DURAND, *Thes. nov. anecd.* III. 1746-50; || GILES (I. A.), *Ioannis Saresb. opera* (Oxonii, 1848), II. 251-58; || *P.L.* CXCIX. 355-59.

B. VITA ET PASSIO S. THOMAE. **I.** PROLOGUS ALANI AB. TEWKESBERIENSIS. *Inc.* Honor et gloria b. martyris Thomae per se satis elucescit — *Des.* ad cetera quae sequuntur. [8179

II. VITA. *Inc. prol. Iohannis.* Sacrosanctam ecclesiam iugiter impugnat — *Inc.* Praedictus igitur bb. Thomas, Londoniensis urbis indigena, parentum mediocrium proles illustris — *Des.* haec et plura, quae referre perlongum est, operante... Amen. [8180

GILES, *Vita*, I. 316-39; || ID. *Ioannis Saresb. opera*, V. 359-80 (om. prol. Alani); || *P.L.* CXC. 193-208; || ROBERTSON, op. c. II. 299-322.

EXC. LUPUS (Chr.), *Epistolae et vita divi Thomae mart. et archiep. Cant.* (Bruxellis, 1682), Vita, 173-75 (uterque prologus Alani et Iohannis); || *Christiani Lupi opera*, X (Venetiis, 1728), 61-62. — PAULI, t. c. 22.

III. SUPPLEMENTUM AUCT. ALANO EODEM. *Inc. prol.* Gloriosus Dei m. Thomas qualis, cuius vitae — *Inc.* Dum igitur b. Thomas apud Clarendunam — *Des.* et statutas in regno Anglorum promulgaret. (*Sequuntur in codicibus Consuetudines Clarendunenses* [*vid. infra*, 32] *et epistulae S. Thomae.*) [8181

GILES, *Vita*, I. 339-71; || *P.L.* CXC. 207-28; || ROBERTSON, op. c. II. 322-52.

EXC. LUPUS, t. c. 175-76; || *Christiani Lupi opera*, t. c. 62. — PAULI, t. c. 22-23. — (Ex " Quadrilogo ") [cf. infra **10, A, a**] GILES, *Vita*, I. 371-75; || *P.L.* CXC. 227-30. At vid. de his locis quae monet ROBERTSON, op. c. IV. 358, not. 6; 414, not. 2.

4. Vita auct. Edwardo Grim. *Inc. prol.* Professores artium saeculi — *Des.* quod pia aggredimur intentione. — *Inc. Vita.* Electus igitur ante mundi constitutionem — *Des.* Aliter alii hinc dixerunt, et sic fuit visio. (*Sequuntur epistulae.*) [8182

Giles, *Vita,* I. 1-90; || *P.L.* CXC. 1-56; || Robertson, op. c. II. 353-450. — (**Mut.** et contracta) Surius, VI (1575), 1033-45; (1581), 1152-66; XII (1618), 355-62; XII (1880), 555-77.

Exc. Pauli, t. c. 27. — (Ex Surio) Duchesne, *Hist. Franc. scr.* IV. 422-23.

5. Vita (adscripta Rogerio de Pontiniaco; *alias* " Anonymus I „). *Inc. prol.* Cum apud omnium fidelium mentes — *Inc.* Thomas igitur civitate Lundoniarum... oriundus fuit — *Des.* in crypta abditissima sepelierunt. Ubi crebra... conferuntur, praestante... Amen. [8183

Giles, *Vita,* I. 91-170; || *P.L.* CXC. 55-104; || Robertson, op. c. IV. 1-79.

Exc. Pauli, t. c. 27-28.

6. Vita et miracula auct. Willelmo mon. Cantuariensi. **I.** Vita et Passio, libris 2. *Inc. prol.* Quilibet pro modulo suo tabernaculum Dñi — *Inc. lib. I.* B. igitur Thomas ex Londoniarum civibus oriundus — *Des. lib. II.* clero plebisque multitudine, praestante... Amen. [8184

Robertson, op. c. I. 1-136; cf. xxxv.

Exc. Robertson, in *Archaeologia Cantiana,* VI (1866), 4-42. — Multa etiam ex his libris excerpta sunt in " Quadrilogo „ (cf. infra **10**, **A**, **a**, **exc.**), quae inde collegit Giles, *Vita,* II. 1-33; || *P.L.* CXC. 233-52.

II. Miracula, libris 6. *Inc. prol.* Glorioso regi Anglorum Henrico... Ad notitiam vestrae serenitatis — *Inc. lib. I.* Quodam tempore gloriosum martyris Thomae triumphum non multum praecedente — *Des.* et dimissis equis aufugit. [8185

Robertson, op. c. I. 137-546; cf. xxxv-vi. — **Var. lect.** Id. *ibid.* IV. 442-53, ex codice in quo deerant cap. 1-5 libri i, qui ibi sic *inc.* " Post passionem gloriosi m. Thomae tertio die vidit in somnis... „ [8186

Exc. Pauli, t. c. 35-42.

7. Vita (auct. " Anonymo II seu Lambethiano „). *Inc. prol.* Quoniam vero multi sermonis prolixitatem et obscuritatem... [8187

Inc. Inter Angliae municipia, vicos et civitates, Londonia melior — *Des.* quem zelus domus suae comedit I. C. Dñus N., cui... Amen. [8188

Giles, *Vita,* II. 72-136; || *P.L.* CXC. 277-318; || Robertson, op. c. IV. 80-144. — Prologus, qui in codice libello praefixus est, huius Vitae non est proprius, sed potius Passionis **8**.

Exc. Pauli, t. c. 29.

8. Passio. *Inc. prol.* Quoniam multi *etc. ut in* 7. — *Inc.* Itaque cum primo rex Anglorum Henricus — *Des.* (*mutila*) ecclesiam Cantuariensem orbatam pastore reliquit. Congregato | [8189

Exc. (quae reperta sunt) Robertson, op. c. IV. 80-81, not. 8.

9. Opera Herberti de Boseham. **I.** Vita S. Thomae, libris 7. *Inc. prol.* Bb. sanctae Cantuariensis ecclesiae archipraesuli Baldewino...

De vita et actibus gloriosi neomartyris nostri — *Inc. argumentum.* Hanc historiam... in septem tomos partimur. Primus tomus — *Inc. lib. I.* Ecclesiae consuetudinis est — *Des. lib. VII.* et semper derelicti sit memor. Amen. [8190

GILES (I. A.), *Herberti de Boseham ... opera quae exstant omnia* (Oxonii, 1846), I. 1-373, ex codice mutilo, cuius lacunas explevit ipse GILES. *Anecdota Bedae, Lanfranci et aliorum* (CAXTON SOCIETY, n° VII, 1851), 97-113; || *P.L.* CXC. 1073-1292 (non expletis lacunis); || ROBERTSON, op. c. III. 155-534.

Exc. PAULI, t. c. 29-33.

II. LIBER MELORUM. *Inc. prol.* Finita sancti viri historia, velut quodam praemisso cantico — *Inc. melus I.* De visibili et conformi pugna... Finita vero de s. viri vita et actibus historia — *Des. melus III.* ut custodiam mandata eius. Tribus vero melis... consummatis, subsequitur... homilia nostra... quae sic incipit « Cantemus Dño ». [8191

GILES, *Herberti opera,* II. 1-184; || *P.L.* CXC. 1293-1404.

Exc. ROBERTSON, op. c. III. 535-54. — PAULI, t. c. 33.

III. HOMILIA. *Inc.* Cantemus Dño... Novimus, ff., novimus omnes — *Des.* et saeculum per ignem. Amen. [8192

GILES, *Herberti opera,* II. 185-200; || *P.L.* CXC. 1403-13.

IV. CAUSA EXSILII ET MARTYRII B. THOMAE. *Inc. prol.* Huic vero cantico laudis subsequitur — *Inc.* Primum hoc damnavit... De advocatione — *Des.* cum patre suo ibidem praesente. [8193

GILES, *Herberti opera,* II. 200-205; || *P.L.* CXC. 1413-17. — Utrinque ultima pars, quae in codice mutilo deerat, suppleta est ex « Quadrilogo » (infra **10**, **A**, **a**, IV). Constat vix non tota haec pars IV Constitutionibus, quae dicuntur, Clarendonensibus, de quibus vid. infra, **32**.

10. « QUADRILOGUS » SEU NARRATIO COMPILATA EX VITIS 1 I, 3 B, 6 ET 9 I. **A.** (QUADRILOGUS « II »). **a.** AUCT. E(LIA ?) MON. EVESHAMENSI. **I.** *Inc. prol.* Post summi favoris dote vestitos praeclaros pugiles — *Inc. lib. I.* B. igitur Thomas, Londoniensis urbis indigena *etc. ut* 3, B, II. — *Des. lib. III.* ut dies v dñicae nativitatis ad miseriam eius fieret natalis ad gloriam, praestante eodem... Amen. [8194

II. *Inc. de gestis post martyrium.* Cum audisset rex Anglorum — *Des.* dies suos non dimidiarent. [8195

LUPUS, *Epist. et vita divi Thomae* (1682), Vita, 1-156; || *Lupi opera,* X, 1-55; || ROBERTSON, op. c. IV. 266-424.

Exc. BOUQUET, XIV. 452-65. — GILES, *Vita,* II. 192-206; || *P.L.* CXC. 351-360. — Vid. insuper ad **1** I, **3**, **6**. Nempe Vitarum **3** et **6**, quae nondum editae erant, et narrationis **1** I, quae adhuc reperta non est, fragmenta in Quadrilogo exscripta inde collegerunt viri moderni; apte tamen monet ROBERTSON, op. c. I. XXVII, not. 1, in describendo Quadrilogo amanuenses nonnumquam erravisse et v. g. tamquam ex Herberto excerptum dedisse id quod ex Willelmo revera excerptum erat.

III. *Inc. Catalogus eruditorum B. Thomae.* Quoniam in hac historia de eruditis — *Des.* et tantos patronos conquisivit. [8196

LUPUS, l. c. 156-63; || *Lupi opera*, X. 55-57. — Excerptus est ex libro VII Vitae **9**, I.

IV. *Inc. Causa exsilii et martyrii B. Thomae.* Huic etiam libello nostro inserere studuimus... Cap. I. De advocatione — *Des.* cum patre suo ibidem praesente. [8197

LUPUS, l. c. 163-67; || *Lupi opera*, X. 58-59. — Solum initium GILES, *Vita*, II. 206; || *P.L.* CXC. 360. — Exscripta est haec pars ex **9**, IV.

PROLOGUS ALTER. *Inc.* Ven. dño et patri Henrico... E. humilis... Virorum illustrium et praesertim sanctorum vitam... [8198

GILES, *Vita*, II. 33-34; || *P.L.* CXC. 253-54; || HARDY, *Descr. catal.* II. 343, not.; || ROBERTSON, op. c. IV. 425-26.

b. ALTERA EDITIO AUCT. ROGERO MON. CROILANDIENSI. *Inc. epist. Henrici ab. Croil.* Reverendissimo patri... Stephano... Cantuariensi archiep... Si mihi, prout adiacet velle — *Inc. epist. Rogerii.* Amantissimo dño suo et patri Henrico... Gloriosum gloriosi martyris Christi Thomae triumphum — *Inc.* . — *Des.* vel ubi pedes eius steterunt, ipso nimirum... faciente mirabilia, qui mirabilis est... Amen. [8199

EXC. BRIAL (J. J.), in *Notices et extraits*, IX, 2 (1813), 88-89, 91-92 (utraque epistula). — GILES, *Vita*, II. 40-50; || *P.L.* CXC. 257-64.

B. (QUADRILOGUS " I „). *Inc. prol. ut in* 4. — *Des.* pura fide plena prosequatur oratio — *Inc.* Electus *etc. ut in* 4. — *Des. lib. III ut in* 10, A, a, I. — *Inc. lib. IV de gestis post martyrium ut* 10, A, a, II. — *Des. ut* 10, A, a, II. *Verum sequitur tum " Catalogus eruditorum „* (*supra* 10, A, a, III), *dein litterae tres Alexandri papae, postea " Causa exilii „* (*supra* 10, A, a, IV), *demum aliquot litterae.* [8200

Vita et processus S. Thome Cantuariensis mart. Paris. 1495 (HAIN, 15510), sign. A.ij-G.5ᵛ. — Sequitur " liber „ quidam " quintus „ (sign. G.5ᵛ-m.5ᵛ) qui incipit a " Concilio Clarendonensi „ (infra **32**, II) et documenta alia plurima, praesertim vero epistulas, complectitur.

EXC. GILES, *Vita*, II. 181-91; || *P.L.* CXC. 345-52. — ROBERTSON, op. c. II, 451-58.

11. VITA. *Inc. prol.* Nota dicturus sum — *Inc.* Igitur b. archipraesul et m. Thomas mediocribus Londoniarum civibus — *Des.* (*mutila*) tandem breve subiecit responsum, dicens | [8201

EXC. GILES, *Vita*, II. 316-26; || *P.L.* CXC. 361-70. — ROBERTSON, in *Archaeologia Cantiana*, VII (1868), 216-32. — ID. *Materials*, IV. 158-85. — PAULI, t. c. 33 (" Ex fragmentis „ III).

12. HOMILIAE FRAGMENTUM. *Inc.* In exilio non erat — *Des.* adiecit fidelium devotio. [8202

EXC. ROBERTSON, in *Archaeologia Cantiana*, t. c. 208-13. — ID. *Materials*, IV. 145-53.

13. Narratio de consecratione S. Thomae. *Inc.* (*mutila*)... cleri, frequentia magnatum, concursu militiae — *Des.* s. Dei martyrem ordinavit archiepiscopum. Ipse b. Thomas exoret Dñm... Amen. [8203

Robertson, in *Archaeologia Cantiana,* t. c. 213-16. — Id. *Materials,* IV. 154-57.

14. Narratio de nece S. Thomae et de regis paenitentia. *Inc.* Quinta die natalis Dñi circiter horam vespertinam — *Des.* Rex filius regis... iuravit et promisit. Et de hac re hactenus. [8204

Giles, *Vita,* I. 375-78; ‖ *P.L.* CXC. 229-32.

15. Vita. *Inc.* Anno Dñi mclxx in Anglia res horrenda, res cruenta — *Des.* qui dixerunt in corde suo : " Non est Deus. " [8205

Catal. Brux. I. 269-80.

16. Vita adscripta " magistro Euvrardo ". *Inc. prol.* Ad laudem bb. martyris Thomae et fidelium aedificationem — *Inc.* Itaque cum primo Henricus II Anglorum monarchiae... praesideret — *Des.* α) laborantes curando, in quibus fidele... testimonium... praestolamur. [8206

vel β) laborantes curando, ad gloriam... Amen. [8207

Martene et Durand, *Thes. nov. anecd.* III. 1737-46 (desunt pauca in fine); ‖ Giles, *Vita,* II. 164-80 (des. α); ‖ *P.L.* CXC. 335-44 (des. α).
Exc. Robertson, *Materials,* II. 287-88 (des. β).

17. Vita auct. Thoma mon. Frigidi-Montis, dioec. Belvacensis. *Inc. prol.* Iesus Christus heri et hodie — *Inc.* Electus igitur in Christo ante mundi constitutionem — *Des.* Rogemus ergo nos omnes piissimum Dñm N. I. C., ut ad pascua... Amen. [8208

Giles, *Anecdota Bedae,* 207-94.
Exc. (prologus, non tamen integer) Giles, *Vita,* II. 50-54; ‖ *P.L.* CXC. 263-66.

18. Passio. *Inc. prol.* Digne, ff., huius diei praeclara festivitas — *Inc.* Dormiente igitur cum patribus suis... Theobaldo — *Des.* ad regnum lucis et gloriae, in qua regnat Deus... Amen. [8209

Giles, *Vita,* II. 137-45; ‖ *P.L.* CXC. 317-24; ‖ Robertson, op. c. IV. 186-95.

Aliquando (cf. *Catal. Paris.* II. 275, 4°), omissa prima parte prologi, ita *inc.* " Hodie b. Thomae a fidelibus honor et reverentia... " [8210

19. Passio. *Inc. prol.* Gloriosi m. Thomae, ff. cc., natalem celebrantes — *Inc.* B. igitur Thomas, Cantuariensis archiep., sicut prius in cancellariae... officio — *Des.* et adorarent ad sepulcrum eius. Passus est autem... Ad quam nos perducere... Amen. [8211

Marianus Victorius, *Cantuariensium archiepiscoporum omnium... catalogus,* ed. Gerardus Vossius (Romae, 1604), 16-19; ‖ *S. Gregorii Thaumaturgi opera,* ed. Gerardus Vossius (Moguntiae, 1604), Miscellanea, 139-43; ‖ Giles, *Vita,* II. 146-52; ‖ *P.L.* CXC. 323-28.

20. Passio. *Inc.* Cum de reformanda pace inter regem Angliae et dñm Cantuariensem — *Des.* proprium filium interfecisse. [8212

GILES, *Vita*, II. 153-57; || *P.L.* CXC. 327-30; || ROBERTSON, op. c. IV. 196-200.
EXC. ROBERTSON, op. c. II. 289, III.

21. PASSIO. *Inc.* Bb. Thomas Cantuariensis archiep. reformata, ut videbatur, pace — *Des.* altitudo aquae 60 pedes. [8213

GILES, *Vita*, II. 157-64; || *P.L.* CXC. 329-34.
EXC. ROBERTSON, op. c. II. 289-90, IV.

22. PASSIO. *Inc.* Nativitas s. Thomae... Thomas natione anglicus, nobili(s) genere, nobilior moribus — *Des.* in illam post Christum totam iactare fiduciam. [8214

HAMILTON (A.), in *The Tablet*, XLVII (1876), 775-76, 808-9; XLVIII (1876), 7-8, 41-43, 73-74.
EXC. ROBERTSON, op. c. IV. 431-41.

23. VITA. *Inc. prol.* Thomas interpretatur abyssus — *Inc.* Thomas Cantuariensis dum in curia regis Angliae consisteret — *Des.* alii amentes effecti miserabiliter interirent. [8215

Leg. aurea, c. 11.

24. VITA. *Inc.* Electus ante *etc. ut* 4. — *Des.* pater vero quasi morte subitanea. [8216

CAPGRAVIUS, f. 283ᵛ-92ᵛ.

25. VITA. *Inc.* Thomas Cant. archiep. et m. tempore Federici imp. — *Des.* et miraculis clarens innumeris. Passus est... [8217

PETRUS DE NAT. II. 13.

26. VITA ET MIRACULA. *Inc. prol. ut in* 3, B, II. — *Inc.* Praedictus igitur bb. Thomas Londoniis oriundus — *Des.* et a timore inimicorum ereptos laetificavit eos. [8218

MOMBRITIUS, II. 338-41.

27. CARMINA DE VITA ET PASSIONE. **I.** (AUCT. MAURINO MON.). *Inc. prol.* Martyris in laudem, sed tanto martyre dignum — *Inc.* In Dorobernensis sublimis culmine sedis — *Des.* Semper in omnia saecula nescia limitis. Amen. [8219

GILES, *Anecdota Bedae*, 170-87.

II. (AUCT. WILLELMO CANTORE DE CUMBA?). *Inc.* Quidam hoc compendium frater compilavit — *Des.* Clauditur hoc spatio breviter deprompta. [8220

GILES, *Anecdota Bedae*, 196-200.

III. *Inc.* α) Anima carissimi patris pax et homo... [8221
vel β) Ante chaos iurgium indigestae molis... [8222
et Des. α) Praestet id quod petimus rex regni caelorum. [8223
vel β) Facit multos scandere quo Thomas ascendit. [8224

STAPLETONUS (Th.), *Tres Thomae* (Duaci, 1588), 159-68; *id.* (Coloniae Agripp. 1612), 138-48 (inc. β, des. β; desunt passim nonnulla); || Du

MÉRIL (Ed.), *Poésies populaires latines du moyen âge* (1847), 70-93 (inc. β, des. α); || GILES, *Anecdota Bedae,* 114-33 (inc. α, des. α).

IV. *Inc. prol.* Virtutis sermo sanctorum magnificentum — *Inc.* Impugnare Dei sponsam non desinit hostis — *Des.* Hic semel, hic semper eruatur mentis agone. [8225

Cf. HARDY, *Descr. catal.* II. 369.

V. *Inc.* Archilevita Thomas et cancellarius Anglis — *Des.* Est laus, est virtus, est sine fine decus. (Amen.) [8226

Cf. HARDY, l. c. 370.

VI. *Inc. prol.* Mens in parte cupit mei Thomae scribere vitam — *Inc.* Mutatis rebus sub eisdem forte diebus — *Des.* Rem mundo teste res ipsa probat manifeste. [8227

Cf. HARDY, l. c. 371.

28. TRANSLATIO AN. 1250. **a.** *Inc.* Anno L passionis gloriosissimi m. Thomae Cant. archiep. ven. pater Stephanus — *Des.* quidam episcopus eum, ne mergi posset, supportavit. [8228

GILES, *Vita,* II. 35-39; || *P.L.* CXC. 253-58; || ROBERTSON, op. c. IV. 426-30.

b. (CARMEN). *Inc.* Sub modio lumen, census sub clave sepultus — *Des.* Et circumcisa fructum faciente loquela. [8229

Cf. HARDY, l. c. 369.

c. *Inc.* Gloriosissimi m. Thomae translationem... Anno igitur L a passione sua — *Des.* a passione ipsius m. anno L. [8230

Brev. Aberdonense, pars aest. Propr. SS. 26-27.

d. *Inc. lect. I.* Gloriosi *etc. ut* 28 c. — *Inc. lect. II.* Anno igitur *etc. ut* 28 c. — *Des. lect. III.* super lapidem unum 7 oculi sunt. [8231

GILES, *Anecdota Bedae,* 295-96.

29. MIRACULA IN MONASTERIO DOMNI MARTINI SEU S. IUDOCI IN NEMORE. *Inc.* . . . — *Des.* quibus etiam amplissima fecit dona. — *Inc. appendix.* Cum superioribus capitibus quam plurima — *Des.* testimonium virtutum eius praebuerunt. [8232

EXC. STAPLETONUS, op. c. (1588), 126-55; (1612), 109-35; || GILES, *Anecdota Bedae,* 138-64.

30. MIRACULA. *Inc.* Miles quidam nobili genere ac dives Walterus — *Des.* eademque hora est illuminatus. [8233

GILES, *Vita,* I. 378-79; || *P.L.* CXC. 233-34; || ROBERTSON, op. c. II. 323, not.

31. MIRACULUM AN. 1445. *Inc.* Universis... Iohannes permissione divina prior... Cum fidelis quilibet... [8234

STANLEY (A. P.), *Historical memorials of Canterbury* (London, 1868), 288-289; || ROBERTSON, op. c. II. 295-96.

32. SUMMA CAUSAE INTER REGEM ET THOMAM. **I.** CONCILIUM LONDONIENSE AN. 1163. *Inc.* Henricus nobilis rex Anglorum — *Des.* anathema sit. [8235

II. CONCILIUM CLARENDONENSE AN. 1164. *Inc.* Anno ab inc. Dñi MCLXIV — *Des.* cum patre suo dño rege ibidem praesente. [8236

III. DE EXSILIO THOMAE. *Inc.* Thomas igitur, Deo dignus archiep. — *Des.* nulli hominum aliquid debetur. [8237

GILES, *Vita,* II. 251-61; || *P.L.* CXC. 395-402; || ROBERTSON, op. c. IV. 201-12. Ubique in parte II omiserunt editores ipsa verba Constitutionum, quae dicuntur, Clarendonensium (" De advocatione... "), utpote quae saepe alibi compareant, v. g. in Vitis **6**, **9** IV, **10 A a** IV, inter MATTHAEI PARISIENSIS *Chronica Maiora* ad an. 1164, inter ROGERI DE WENDOVER *Flores historiarum* ad an. 1164, etc.

Exc. (pars II non integra) *Vita et processus,* Paris. 1495 (HAIN, 15510), sign. g.5ʳ-g.6ᵛ. — (sola pars II) LUPUS, t. c. Epistolae, 25-26 (omissis " Constitutionibus "); || *Lupi opera,* X. 72 (item); || ROBERTSON, op. c. V. 71-79. — Ubique post : " ibidem praesente " sequitur § quae *inc.* " Sunt autem et aliae... " et *des.* " inviolabiliter observentur ". [8238

33. SERIES CAUSAE INTER HENRICUM REGEM ET THOMAM, AUCT. RADULFO DE DICETO. *Inc. inscriptio.* Viris religiosis commorantibus Senonis... — *Inc.* Omissis omnibus quae vel in iuventute — *Des.* α) audire non potuit aliqua ratione. [8239

vel β) Thomas Cant. archiep. sedit... diebus 28. [8240

vel γ) dependentes a collo secum deferentes ampullas. [8241

TWYSDEN, *Hist. angl. scr.* 711-20 (omissis fere quae ex suis *Abbreviationibus chronicorum* ad verbum exscripsit Radulfus); || STUBBS (W.), *Radulfi de Diceto... opera historica* (RER. BRIT. SCR. 68), II. 279-85 (omissis iisdem; de clausulis β et γ vid. *ibid.* 284, not. 1 et 285, not. 2).

Exc. (initium) GILES, *Vita,* II. 311-15; || *P.L.* CXC. 433-36.

34. ORATIONES QUAE FINGUNTUR AN. 1164 CORAM ALEXANDRO III PAPA HABITAE. **I.** *Inc.* Impunita improborum protervitate — *Des.* in consimiles videbitis audacias animari et resurgere. [8242

II. *Inc.* Si quicquam liceret iniuriae — *Des.* (*mutila*) super hoc eum convenerint nec leges | [8243

GÜNTHER (O.), in *Nachrichten von der königl. Gesellschaft der Wissenschaften... zu Göttingen,* 1893, 239-43.

35. COLLOQUIUM INTER CARDINALES ET ARCHIEPISCOPUM PROPE GISORTIUM AN. 1167. *Inc.* Haec est actio quae celebrata est... Dñus Cantuariensis in octavis B. Martini — *Des.* et feliciter triumphabit. [8244

Vita et processus, Paris. 1495 (HAIN, 15510), sign. k.ij-k.iijᵛ; || BEAUCHAMPS (Raph. de), *Historiae Francorum Merovingicae synopsis* (Duaci, 1633), 936-940; || BOUQUET, XVI. 574-75 et (pars ultima) 573-74; || GILES, *Anecdota Bedae,* 89-94; || ROBERTSON, op. c. VI. 261-66 et (pars ultima) 258-60.

Exc. (solum initium) GILES, *Vita,* II. 248-51; || *P.L.* CXC. 393-96.

36. COLLOQUIUM INTER ARCHIEPISCOPUM ET EPISCOPUM LONDONIENSEM AN. 1169. *Inc.* Archiepiscopus dicit se publice excommunicasse — *Des.* ex aliquo vel prius vel post facto reum. [8245

Giles, *Vita*, II. 211-41; || *P.L.* CXC. 371-90; || Robertson, op. c. IV. 213-43.

37. Novae constitutiones regis. *Inc. prol.* Hae sunt constitutiones quas constituit rex — *Inc.* Cap. I. Si quis inventus fuerit — *Des.* sine licentia iustitiarum regis. [8246

Vita et processus, Paris. 1495 (Hain, 15510), sign. g.6v-g.7; || Lupus, op. c. Vita, 167-69; || *Lupi opera*, X. 59-60; || Giles, *Vita*, II. 206-8; || *P.L.* CXC. 361-362; || Robertson, op. c. VII. 147-49.

Exc. α) (solus prol.) Lupus, op. c. Epistolae, 27-28; || *Lupi opera*, X. 73.

β) (solae constitutiones) Leguntur in Vita **6**, I, cap. 45. — Aliam harum recensionem tradit Gervasius Cantuariensis in *Chronica* ad an. 1169, aliam etiam Rogerus de Hoveden in *Chronica* ad an. 1165, etc.

38. Visio sancti de ampulla... *Inc.* Quando ego Thomas Cant. archiep. exsul — *Des.* in quodam vase plumbeo. [8247

Giles, *Vita*, II. 246-47; || *P.L.* CXC. 391-94.

39. Tractatus de promissione B. Thomae facta Pontiniacensibus. *Inc.* Qui gubernationem huius mundi Deo attribuunt — *Des.* et prae omnibus praedicari, cui est honor... Amen. [8248

Martene et Durand, *Thes. nov. anecd.* III. 1873-82; || Giles, *Vita*, II. 297-311; || *P.L.* CXC. 425-34. — Iam recensitus est supra, s. v. **Edmundus Rich** ep. Cantuariensis, 10.

Thomas mon. m. Doroberniae, † 1295. — (Aug. 6).

Narratio. *Inc.* Cum enim Gallorum classis — *Des.* variis morbis oppressos salute gaudere fecit. [8249

Capgravius, f. 292v-93.

Thomas ab. Farfensis, † cca. 720. — Sept. 10.

Vita. *Inc.* Fuit namque in Gallia vir virtute ven. — *Des.* Obiit vero IV id. dec. in pace. [8250

Mabillon, *Acta*, III, 1. 285-92; 2a ed. 276-82; || *Act. SS.* Sept. III. 605-609; || Bethmann (L. C.), in *MG.* Scr. XI. 523-28, c. 1-7. — Cf. I. Giorgi, in *Archivio della società Romana di storia patria*, II (1879), 437.

Thomas Florentinus Ord. Min., † **1447**. — Oct. 31.

Vita auct. Petro Marino Morello. *Inc. carmen.* Volvere quisquis amat — *Inc.* Cum clementissimus ille Deus — *Des.* in hunc usque diem perpetuo fulget, ad laudem... Amen. [8251

Act. SS. Oct. XIII. 871-92. — Cf. *ibid.* 860, n. 2.

Thomas Heliae de Bivilla presb., † 1257. — Oct. 19.

Vita auct. Clemente. **I.** *Inc. prol.* Cogis me, carissime frater Alane — *Inc.* Fuit igitur b. Th. H. in parochia S. Petri de Boevilla — *Des.* Obiit autem... circa horam nonam. [8252

II. (MIRACULA). *Inc. prol.* Quamvis, secundum quod dicit B. Isidorus — *Inc.* Narrat autem Guillelmus de Sancta Cruce — *Des.* omnino curatus fuit, ad laudem... Amen. [8253

Act. SS. Oct. VIII. 606-16; || DELISLE (L.), *Vie du B. Thomas Hélie* (Cherbourg, 1860), 35-70 (= MÉMOIRES DE LA SOCIÉTÉ IMPÉRIALE ACADÉMIQUE DE CHERBOURG, 1861, 203-38); || DELISLE (L.), apud L. DE PONTAUMONT, *Vie du B. Thomas Hélie de Biville* (Cherbourg, 1868), 26-57; || BOUQUET, XXIII. 557-68.

Thomas ep. Herefordensis, † 1282. — Oct. 2,

1. PROCESSUS CANONIZATIONIS. I. PROCESSUS DE EXCOMMUNICATIONIS ARTICULIS... FACTUS AN. 1306-1307.

Exc. *Act. SS.* Oct. I. 385-86, n. 251-57.

II. PROCESSUS DE VITA ET MIRACULIS FACTUS ANNO 1307.

Exc. *Act. SS.* t. c. in commentario praevio, praesertim 541-68, n. 7-159 passim; 577-84, n. 209-246; 587-96, n. 263-304; *ibid.* 599-705 (3ª ed. 599-703). — BALUZIUS (St.), *Vitae paparum Avenionensium,* II. 366-68.

2. VITAE EPITOMAE. a. *Inc.* S. Thomas Herefordensis ep. natione Anglicus, genere nobilis ex patre Willelmo — *Des.* Vidi etiam in uno volumine... et ostensa 425. [8254

CAPGRAVIUS, f. 282ʳ-83ᵛ. — Mut. SURIUS, V (1574), 499-500; (1580), 553-54; X (1618), 16-17; X (1879), 78-80.
Exc. *Act. SS.* t. c. 541, n. 10.

b. *Inc. prol.* Sanctorum vitam et conversationem — *Inc.* B. Thomas Heref. ep. nat. Angl., homo tamen angelicus, de parentibus nobilibus — *Des.* indulgentiam consequamur (ad laudem... Amen). [8255

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 333ᵈ-34ᵉ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 137-37ᵛ. — Deest utrobique prologus, de quo cf. *Act. SS.* t. c. 540, n. 6, et *Anal. Boll.* XIV. 62, 7°.

Thomas comes Lancastriae m., † 1321. — (Mart. 22).

PASSIO. *Inc. prol.* Descripturus vitam b. et magnifici viri — *Inc.* S. Thomas, comes quondam Lancastriae, secundum caducos — *Des.* pristinae redduntur sanitati, praestante... Amen. [8256

Anecdota Ioh. Gielemans, 92-100.

Thomas de Tolentino et soc. Ord. Min. martyres in Thana Indiae, † 1321. — April. 1, 7.

1. EPISTULAE IORDANI DE SEVERAC ORD. PRAED. I. (12 OCT. 1321). *Inc.* Rev. in Christo patribus... Noverit vestrum omnium paternitas — *Des.* fidelibus commendare. Datum in Caga... anno Dñi MCCCXXI. [8257

QUETIF et ECHARD, *Scr. Ord. Praed.* I. 549-50; || CORDIER (H.), *Les Voyages en Asie au XIVᵉ siècle du B. Frère Odoric de Pordenone* (Paris, 1891), 94-95.

II. (20 IAN. 1324). *Inc. ut* 1, I. — *Des.* me totum ex intimis recommendo. Datae in Thana... anno Dñi MCCCXXIII mense ian. in festo ss. mm. Fabiani et Sebastiani. [8258

WADDINGUS (L.), *Annales Minorum*, III (1636), 255-56; 2ª ed. VI (1733) 359-61.

EXC. *Tolentina Confirmationis cultus ... praestiti servo Dei Thomae a Tolentino*. Positio super casu excepto (Romae, 1894), Summarium super dubio... 34-35.

In neutra epistula narratur martyrium Thomae et sociorum; quod tamen a Iordano narratum alicubi esse et passim affirmant, et ex Vita 5 vere affirmari liquet. Tertiam porro epistulam a Iordano missam esse probabile est; quae haud scio an illa sit, cuius epitomen in suo *Chronico* tradidit PAULINUS DE PUTEOLIS, cap. 238, partic. 2 (MURATORIUS, *Antiquitates italicae medii aevi*, IV. 1032-34 [tamquam " ex Chronico Iordani "]; || DOMENICHELLI, t. c. infra, 297-98; || *Tolentina Confirmationis cultus...*, l. c. 35-37).

2. EPISTULA BARTHOLOMAEI CUSTODIS THAURISII. *Inc.* Rev. in Christo patri fratri Galeroni... Noveritis nos habuisse nova certa de India — *Des.* et orate pro me. Data Thaurisii in crastino ascensionis Dñi. [8259

EXC. QUETIF et ECHARD, t. c. 550.

3. EPISTULA FRANCISCI DE PISIS ORD. PRAED. *Inc. prol.* Quoniam, ut magnus dixit ille Raphael ad Tobiam : " Sacramentum regis... [8260

EXC. WADDINGUS, op. c. III (1636), 250-51; 2ª ed. VI (1733), 353-54.

4. PASSIO NARRATA AB ODORICO DE PORTU NAONIS (*inest in libellis de quibus supra,* **Odoricus**, 1). **a.** *Inc.* Martyrium autem quattuor fratrum nostrorum in illa civitate Thana fuit per istum modum. Dum praedicti fratres fuerant in Ormes, fecerunt pactum — *Des.* et ablutionem bibunt et sic ab infirmitatibus suis liberantur. [8261

HACKLVYT (R.), *The second Volume of the principal Navigations, Voyages...* (London, 1599), 41-44.

b. *Inc.* In hac contracta quae Tana dicitur, ut iam dictum est, passi fuerunt... per hunc modum. Dum ipsi essent in Ormes, pacti fuerunt — *Des.* et lavantes bibunt, et statim ab infirmitatibus totaliter liberantur. [8262

[VENNI (Gius.)], *Elogio storico alle gesta del B. Odorico* (Venezia, 1746), 49-56.

c. *Inc.* In hac contrata quae Tana nuncupatur, ut iam dictum est, passi sunt... quod per hunc modum habetur. Dum praedicti fratres essent in Ormes, pacti (*cod.* passi) fuerunt — *Des.* eam bibunt, statimque ab infirmitatibus suis totaliter liberantur. [8263

YULE (H.), *Cathay and the way thiter* (London, Hakluyt Society, 1866), II, appendix V-XIII.

d. *Inc.* In hac Chana passi sunt quattuor Fratres Minores marty-

rium gloriosum. Dum enim ni fratres essent in Ormes, conduxerunt unam navim — *Des.* ipsamque loturam bibunt, et multi mox ab omni aegritudine liberantur, praestante... Amen. [8264

Act. SS. April. I. 52-55; 3ª ed. 53-56; || MARCELLINO DA CIVEZZA, *Storia universale delle missioni Francescane*, III (Roma, 1859), 745-53; || DOMENICHELLI (T.), *Sopra la vita e i viaggi del B. Odorico da Pordenone* (Prato, 1881), 159-67; || *Tolentina Confirmationis cultus*... l. c. 24-34.

In *Act. SS.* praemissum est breve prooemium, quod *inc.* " Est civitas in India media quae vocatur Thana... " [8265

e. *Inc.* Pro fide Christi quattuor in Kana regione Minores Fratres nostri martyrio coronari meruerunt. Quorum... certamina... referenda sunt. Vocabatur autem unus... Hi quattuor in Hormes regionem ante venerant, et inde, conducta navi — *Des.* et in potum sumpserit, statim sanabitur, si qua forsitan infirmitate gravetur... Amen. [8266

De qua *Anal. Boll.* XIV 242, 7°.

5. PASSIO (EX 1, 2, 3 ET ALIIS). *Inc. prol.* Quoniam, ut ait ille magnus Raphael ad Tobiam : " Sacramentum regis — *Inc.* Cum enim dicti quattuor cum fratre Iordano — *Des.* quod aliqua navis in illo optimo portu periret. [8267

Analecta Franciscana, III (1897), 597-604.

6. PASSIO. *Inc.* Anno praefato, scilicet MCCCXXI... Cum dicti quattuor fratres cum fratre Iordano — *Des.* aquam vel vinum bibentes liberantur ab infirmitatibus suis. [8268

Anal. Franc. III. 474-79.

Thomasius seu **Thomas** de Costacciario erem. Ord. Camald., † 1337. — Mart. 25.

1. MIRACULA ANTE OBITUM. *Inc.* Multifariam multisque modis... Ante eius obitum dicitur — *Des.* ab omni infirmitate rupturae. [8269

Act. SS. Mart. III. 596-97 (3ª ed. 594-95), n. 7-15.

2. MIRACULA POST OBITUM. I. *Inc.* In nomine Dñi. Amen. Transivit ven. pater b. Tomassus ex hoc mundi naufragio — *Des.* beneficia inde plurima recepisse. [8270

Act. SS. t. c. 598-99 (3ª ed. 595-97), n. 17-29, 16; || MITTARELLI, *Annal. Camaldul.* V. 360-64.

II. *Inc.* Cum per universam provinciam Marchiae — *Des.* meritisque dicti sancti liberatus est. [8271

Act. SS. t. c. 600-602 (3ª ed. 597-99), n. 30-46; || MITTARELLI, t. c. 376-80.

III. *Inc.* Quaedam domna, Aguele Morici nomine — *Des.* et claram visionem rehabuit. [8272

Act. SS. t. c. 602-3 (3ª ed. 600), n. 47-53; || MITTARELLI, t. c. 383-85.

Thorlacus ep. Skalholtensis, † 1193. — Dec. 23.

1. Vitae fragmentum. *Inc.* Interea Kloingus ep. senio et gravi infirmitate fatigatus — *Des.* revocare nitebatur. [8273

Langebek, *Scr. rer. Dan.* IV. 624-27.

2. Vitae fragmentum. *Inc.* . carnem suam castigare — *Des.* ibique secundum suam consuetudinem ex | [8274

Langebek, t. c. 627-28.

3. Lectionum fragmenta.

a. Langebek, t. c. 629. — b. *Ibid.* 629-30.

Thorphinus ep. Hamarensis, † 1285. — Ian. 8.

1. Carmen auct. Walterio de Muda. *Inc.* Spirat odore nimis flos hac in humo tumulatus — *Des.* Qui prece purgatum nostrum faciat scelus. Amen. [8275

De Visch (Car.), *Bibliotheca scriptorum sacri ordinis Cisterciensis*, 2ª ed. (Colon. Agripp. 1656), 316-17.

2. Vitae epitome. *Inc.* Circa an. Dñi mcclxxxiv dñus T. ep... Hic cum malevolis consentire — *Des.* fideli scripto annotetur. [8276

De Visch, t. c. 317-18.

Thru... *Vid.* **Tru...**

Thyrsus m. in territorio Augustodunensi. *Vid.* **Andochius.**

Thyrsus, Leucius, Callinicus et soc. mm. in Asia, sub Decio. — Ian. 28.

1. Passio. a. *Inc.* In temporibus illis erat multa insania daemoniorum et religio multa paganorum — *Des.* et fecerunt speluncam, et deposuerunt martyrem Dei in pace. [8277

Exc. (pars altera) *Act. SS.* Ian. II. 813-17; 3ª ed. III. 428-32. Prima verba exscripsimus ex codice de quo *Catal. Paris.* III. 406, 32°.

b. *Inc. ut* 1 a. — *Des.* Et vidit in caelis militiam angelorum multam... benedicentium Deum, qui vivit... Amen. [8278

De qua *Catal. Paris.* II. 298, 53°.

2. Passio. *Inc.* Temporibus Decii invaluerat multa *etc. ut* 1 a. — *Des.* Cuius orationibus et nos omnes qui haec legimus... Amen. [8279

Faber Stapulensis, *Agones mm.*, f. 70-77; ‖ *Act. SS.* Ian. II. 817-24; 3ª ed. III. 432-39.

3. Passio. *Inc.* Tempore quo Christi membra hostis in terra premebat — *Des.* Illum tantum sanitas non sequitur, cuius fides nulla praecesserit; cuius autem... Amen. [8280

Mombritius, II. 329v-32 (multa desunt, praesertim ea quae in *Act. SS.* leguntur n. 22-44); ‖ *Act. SS.* Ian. II. 824-32; 3ª ed. III. 439-47. — (Mut. et contracta) Tamayo, *Mart. hisp.* I, 1. 322-25.

Aliquando (cf. *Catal. Paris.* II. 46, 27°) ista Passio ita *inc.* " Cum christianae legis persecutio in Caesarea esset indulta a Decio ... sub die v kal. febr., tempore quo *etc. ut supra...* " [8281

Thyrsus, Bonifatius et soc. mm. Treverenses, sub Diocletiano. — Oct. 4.

1. RELATIO TREVERENSIUM DE PASSIONE ET DE INVENTIONE AN. 1072.

I. RELATIO. *Inc.* Rictiovarus Maximiani imp. praefectus legionem Thebaeam — *Des.* permanet sanguinolentum. [8282

HOLDER-EGGER (O.), *Lamperti mon. Hersfeldensis opera* (Hannoverae, 1894, inter SCR. RER. GERM. IN US. SCHOL.), 136, not. *.

II. INSCRIPTIO QUAE DICITUR REPERTA. *Inc.* In hac crypta iacent corpora — *Des.* caedem exercuit in plebem sexus utriusque. [8283

FREHERUS (M.), *D. Magni Ausonii Burdigalensis Mosella cum commentario* [Haidelbergae, 1619], 125-27; || BROWERUS (Chr.), *Annales Trevirenses* (Coloniae, 1626), 678; || BROWERUS (Chr.) et MASENIUS (I.), *Antiquitat. et Annal. Trevir.* I (1670), 547-48; || HONTHEIM (I. N. ab), *Historia Trevirensis diplomatica,* I (1750), 221; || *Act. SS.* Oct. II. 351, n. 80-82. — Inserta est inscriptio tota in quibusdam codicibus operis cui titulus * *Gesta Treverorum* (cf. v. g. *MG.* Scr. VIII. 166-67, not. *; || *P.L.* CLIV. 1161-63) et in Passione 2.

2. PASSIO, INVENTIO, MIRACULA. *Inc. prol.* Quamquam, scriptura sacra testante — *Inc.* Cum igitur inevitabilis divinae dispositionis ordo — *Des.* ab omni etiam liberatus sit corporis languore. (Benedictus sit igitur Deus... Amen.) [8284

HONTHEIM, *Prodr. hist. Trev.* I. 109-24; || *Act. SS.* t. c. 373-82.
EXC. WAITZ (G.), in *MG.* Scr. VIII. 220-23; || *P.L.* CLIV. 1267-76.

3. PASSIO. *Inc.* Anno dñicae inc. CCXCI Maximianus imp. cognomento Herculeus — *Des.* quae antea dispersa et incomposita fuerunt, ad laudem... Amen. [8285

SURIUS, VII (1581), 745-46; V (1580), 636; X (1618), 65.

Thyudgarus = Theodgarus.

Tiberius, Modestus et Florentia mm. in agro Agathensi, sub Diocletiano. — Nov. 10.

PETRUS DE NAT. X. 46.

Tiburtius m. Romae cum S. Caecilia. *Vid.* **Valerianus.**

Tiburtius, Chromatius et soc. mm. Romae, sub Diocletiano. — Aug. 11.

1. PASSIO.

Aliquando in legendariis sub titulo *Passio S. Tiburtii* exscripta sunt capitula modo plura modo pauciora, modo haec modo illa, ex Passione S. Sebastiani (vid. supra **Sebastianus,** 1).

2. Epitomae.

Ado, 11 aug. — Vinc. Bellov. xiii. 17. — Petrus de Nat. vii. 46. — Hilarion Mediolanensis, f. 70ᵛ-71.

3. Translatio SS. Tiburtii, Marcellini et Petri atque aliorum ad coenobium S. Medardi Suessionense an. 828. [*Inc. lemma.* Incipit epistola Odilonis...] — *Inc. prol.* Omnia quae dicuntur nequaquam certae rationis auctoritate — *Inc.* Dñus et augustus noster, videlicet totius orbis Romani princeps — *Des.* in patrandis miraculis communiter operari. [8286

Mabillon, *Acta,* IV, 1. 411-14; 2ª ed. 393-95; || *P.L.* CXXXII. 623-28; || Holder-Egger (O.), in *MG.* Scr. XV. 393-95.

Exc. Duchesne, *Hist. Franc. scr.* II. 650; || Bouquet, VI. 319-20.

Tiebaldus = Theobaldus.

Tiemo = Thiemo.

Tigernacus ep. in Hibernia, † 548. — April. 4, 5.

Vita. *Inc.* Ven. praesul Tigernacus regali ex progenie natus — *Des.* ad caelestem patriam cum dulci melodia secum perduxit, ubi perenni perfruitur gloria... Amen. [8287

Act. SS. April. I. 402-4; 3ª ed. 400-403; || *Act. SS. Hiberniae ex cod. Salmant.* 211-20 (deest ultima pars).

Exc. Colganus, *Trias thaumat.* 605, xiii, xiv.

Tigris (al. Thecla) v. Mauriennensis, saec. VI. — Iun. 25.

1. Narratio Gregorii Turon. *Inc.* Nam quaedam mulier a Maurienna urbe progrediens — *Des.* ausus est mutare. [8288

* Greg. Turon. *Glor. mart.* 13 (14); || *Act. SS.* Iun. IV. 776-77 (3ª ed. V. 666), n. 335-336. — Cf. supra **Iohannes Baptista,** 6. iii.

2. " Auctoritas quod ex antiquo Mauriennensis ecclesia Viennensi ecclesiae metropoli subdita fuit. „ *Inc.* In diebus praecellentissimi regis Guntramni mulier quaedam T. nomine — *Des.* et vici Mauriennae subditum esse decrevit. [8289

* *Conciliorum collectiones* (inde ab ed. Ph. Labbei et G. Cossartii, V. 963-964; || Mansi, IX. 921-22); || *Gregorii Turonensis opera,* ed. Ruinart, 1342-1344; || Cibrario (L.) e Promis (D. C.), *Documenti, sigilli e monete appartenenti alla storia della monarchia di Savoia* (Torino, 1833), docum. 324-25; || Troya (C.), *Codice diplomatico Longobardo,* I (Napoli, 1845), 40-42; || Id. *id.* I (Napoli, 1852), 79-82; || *P.L.* LXXI. 1169-70); || Billiet (A.), *Mémoires sur les premiers évêques du diocèse de Maurienne,* s. l. a. 14-15; || Billiet (A.) et Albrieux, *Chartes du diocèse de Maurienne* (Chambéry, 1861 = Documents publiés par l'Académie impériale de Savoie, II), 8-9; || *Gallia christ.* XVI (1865), 613-14; || Krusch (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 533-34.

Exc. Bordier, *Les Livres des miracles de Grégoire de Tours*, I. 44; || Molinier et Kohler, *Itin. Hieros.* II, 1. 232-33. — Roman (J.), in *Mémoires de la Société nationale des Antiquaires de France*, LVII (1898), 208-9.

3. Vita. *Inc.* Fuit in diebus praestantissimi regis Guntramni mulier nomine Tygria — *Des.* ubi cum angelis et omnibus sanctis gaudet in saec. saec. Amen. [8290

Act. SS. Iun. V. 73-75; 3ª ed. VII. 64-66.

Exc. *Brev. Mauriennense* an. 1512; || Bordier, t. c. 399-400; || Molinier et Kohler, t. c. 233-34. — Bouquet, III. 466-67. — Troya, t. c. (1845), 42; (1852), 83. — Billiet, *Mémoires...* 31-32. — Molinier et Kohler, t. c. 234-236. — Roman, t. c. 212-14.

Inde etiam excerptum est documentum quod cum brevi praeambulo aliunde desumpto legitur apud Besson, *Mémoires pour l'histoire ecclésiastique des diocèses de Genève, Tarentaise, Aoste, Maurienne* (Nancy, 1759), I, 479-80; 2ª ed. (Moutiers, 1871), 471-72; || Troya, t. c. (1845), 36-38; (1852), 71-75.

4. Cf. *Legenda aurea*, c. 125 (120) versus finem; || Molinier et Kohler, t. c. 236-37.

Tilbertus ep. Hagustaldensis, † 789. — Sept. 7. *Vid.* **Hagustaldenses.**

Tillo mon. Sollemniacensis, saec. VII extr. — Ian. 7.

1. Vita. *Inc. prol.* Igitur cum gentiles poetae studeant — *Inc.* Fuit vir vitae ven. ex genere Saxonico, T. nomine — *Des.* multi peruncti illic a diversis sanantur infirmitatibus, praestante... Amen. [8291

Act. SS. Ian. I. 376-80; || *Act. SS. Belgii*, V. 401-12.

2. Vita. *Inc.* B. Tillo ex Saxonum prosapia originem ducens — *Des.* ab obsessis corporibus expelluntur, praestante... Amen. [8292

Mabillon, *Acta*, II. 994-1000; 2ª ed. 954-60; || *Act. SS. Belgii*, V. 413-20.

3. Miracula. *Inc.* Eodem tempore quo miles Christi degebat in terris, Hermen pastor — *Des.* usque ad os vino repletam. [8293

Mabillon, t. c. 1000-1001; 2ª ed. 960-61.

Timotheus discipulus Pauli, ep. Ephesinus. — Ian. 24, Sept. 27.

1. Passio auct. Pseudo-Polycrate ep. *Inc. prol.* Martyrium s. Timothei... Cunctis huius Asiae et Frigiae... Multi multas historias — *Inc.* Nam bb. ille, sicut etiam ex constitutis a Luca — *Des.* proconsulante autem Asiam Peregrino, apud nos vero regnante Dño... Amen. [8294

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 238ᵈ-239ᶜ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 16-17; || Faber Stapulensis, *Agones mm.*, f. 54ᵛ-55ʳ; || *Act. SS.* Ian. II. 566; 3ª ed. III. 180-81; || Pithoeus (Fr.), *Codex canonum vetus ecclesiae Romanae*, ed. Cl. Peleterius (Paris. 1687), 366-67; || *P.G.* V. 1363-66; || Usener (H.), *Acta S. Timothei* (progr. Univ. Bonnensis, 1877), 7-13.

2. Passio. *Inc.* Timotheus ep. fuit discipulus s. Pauli apost. Hic quibus oriundus fuerit — *Des.* Cpolim cum corpore b. Andreae apost. simulque Lucae evang. translata sunt. [8295

De qua *Catal. Paris.* III. 129, 15°.

3. Epitome.

Vinc. Bellov. xi. 38.

Timotheus et Apollinaris mm. Remis, sub Nerone. — Aug. 23.

1. Passio. *Inc.* Sub Nerone imp., agente Lampadio praeside, facta est persecutio — *Des.* et qui a daemoniis vexabantur, curati sunt in nomine Dñi N. I. C., cui est... Amen. [8296

Haec est Passio quam exscripsisse videtur Flodoardus (vid. infra, 2) et quae saepe in legendariis inventa est; cf. *Act. SS.* Aug. IV. 517, n. 12; *Catal. Brux.* I. 40, 84°; II. 327, 17°; 360, 42°; *Catal. Paris.* I. 381, 5°; 414, 38°, etc. etc.

Magna est varietas lectionum in primis verbis. Passio nempe *inc.* α) " Agente Lampadio praeside, in tempore Neronis facta est... " [8297
vel β) " Tempore Neronis, agente L. pr., Remis civitate facta est... " [8298
vel γ) " In diebus illis sub Nerone imp., agente... " [8299
vel δ) " Tempore illo, agente L. pr., facta est... " [8300

2. Narratio Flodoardi. *Inc.* B. siquidem Timotheus ab orientis partibus — *Des.* gratiarum insignibus. [8301

* Flodoardus, *Hist. Rem. eccl.* i. 4 (ed. I. Heller, in *MG.* Scr. XIII. 415-17).

3. Epitomae.

Vinc. Bellov. x. 55. — Petrus de Nat. vii. 95.

4. Miraculum. *Inc.* T. et A. apud Remensium urbem... [8302

* Greg. Turon. *Glor. mart.* 54 (55).

Timotheus m. Romae, saec. IV in. — Aug. 22.

De eo in Vita S. **Silvestri** papae, — et praeterea: Ado, 22 aug. — * Flodoardus, *De Christi triumphis apud Italiam*, viii. 17 (*P.L.* CXXXV. 741-44). — *Leg. aurea*, c. 52. — Petrus de Nat. vii. 91.

Timotheus et Maura mm. in Thebaide, † cca. 286. — Mai 3.

Passio. *Inc.* In tempore persecutionis quaerebantur christiani. Adductus itaque est — *Des.* Et cum haec dixisset, ambo reddiderunt spiritum in pace. Et completum est martyrium eorum... Amen. [8303

Versio antiqua (de qua *Catal. Paris.* III. 478, 23°) libelli graeci editi in *Act. SS.* Mai I. 741-44; 3ª ed. appendix, xviii-xx; vid. *ibid.* 376-79 (3ª ed. 380-83) versionem latinam a Papebrochio confectam.

Titianus ep. Opiterginus, saec. VII med. (?). — Ian. 16.

Vita. *Inc.* Haec sacra festivitas... Titianus igitur Heracleana civi-

tate oriundus — *Des.* fuit mutata post Opitergii devastationem et permanet usque in hodiernum diem, regnante Dño... Amen. [8304

Ex ms. — Huius libelli brevem epitomen tradidit Petrus de Nat. ii. 89; || *Act. SS.* Ian. II. 31; 3ª ed. 395.

Titus discipulus Pauli apostoli. — Ian. 4.

Petrus de Nat. vii. 108.

Tomassus = Thomasius.

Torellus erem. Puppiensis, † 1282. — Mart. 16.

1. Vita. *Inc.* Torellus, Pauli filius, de terra Puppii — *Des.* incolumis exivit de lecto, intercedente b. Torello. [8305

Act. SS. Mart. II. 500-504; 3ª ed. 495-99.

2. Epitome auct. Hieronymo Radiolano. *Inc.* B. Torellus Puppiensis, cui fuit pater nomine Paulus — *Des.* xvii kal. apr. [8306

Act. SS. t. c. 504-5; 3ª ed. 499.

Torlacus = Thorlacus.

Torpes m. Pisis, sub Nerone. — Mai 17.

1. Passio. *Inc.* In illo tempore sub Nerone imp., qui per omnem provinciam imperaverat — *Des.* Et quia ipse Arthemius magnis litteris eruditus erat... Celebratur natalis... Amen. [8307

Mombritius, II. 341-42ᵛ; || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 440ᶜ-42ᵇ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 283ᵛ-85ᵛ; || Tamayo, *Mart. hisp.* III. 215-19; || *Act. SS.* Mai IV. 7-10.

2. Epitomae.

Ado, 17 mai. — Notkerus, 17 mai. — * Flodoardus, *De Christi triumphis apud Italiam,* i. 2 (*P. L.* CXXXV. 601-4). — Petrus de Nat. v. 8.

Torphimus = Thorphinus.

Torquatus, Ctesiphon, Secundus, Indaletius, Caecilius, Hesychius et Euphrasius episcopi in Hispania (saec. I). — Mai 15.

1. Vita. *Inc. prol.* Victoriosas (*al.* Victorias et) bb. martyrum turbas et innumeras ss. confessorum catervas — *Inc.* Igitur cum apud urbem Romam bb. confessores — *Des.* α) Nobis quoque suarum reliquiarum... Nam et daemones... et caecis lumen quod amiserant sua oratione restituunt, praestante... Amen. [8308

vel β) Nobis quoque... Nam... restituunt. Homines vero eorum suffragia excolentes... mox caelitus (*al. add.* impetrata) percipiunt. [8309

Appendix. *Inc.* Sed et illud pallio silentii... Est ibi ante fores eccle-

siae — *Des.* plurimum poterunt numerum complere cophinorum olivarum, praestante... Amen. [8310

TAMAYO, *Mart. hisp.* III. 173-75 (des. β; adest appendix); || FLOREZ, III, appendix, XX-XXIV; 2ª ed. 380-84 (des. β; adest appendix); || VILLANUEVA, *Viage literario*, III. 308-12 (des. β; adest appendix); || NARBEY, *Supplément aux Acta SS.* II. 12-13 (des. α; deest appendix).
Exc. (sola appendix) *Catal. Paris.* III. 488.

2. PASSIO. *Inc.* Post gloriosum dñicae ascensionis triumphum — *Des.* beneficia meritis eiusdem inveniuntur et praestantur per eum qui vivit... Amen. [8311

Act. SS. Mai III. 444; 3ª ed. 442-43.

3. EPITOMAE.

ADO, 15 mai. — FLOREZ, t. c. XXXV-VI; 2ª ed. 395-96. — PETRUS DE NAT. V. 3.

Toscana = Tuscana.

Tranquillinus m. Romae, sub Diocletiano. — Iul. 6.

De eo in Passione S. Sebastiani (vid. supra **Sebastianus**, 1) et praeterea PETRUS DE NAT. VI. 61.

Tranquillus ab. Agaunensis, † 526. — Dec. 12. *Vid.* **Agaunenses.**

Tremorus seu **Trechmorus,** al. **Gildas,** m. in Britannia Armorica, saec. VI. — Nov. 8.

VITA. *Inc.* Erat in illis diebus quidam tyrannus nomine Cognomerus — *Des.* et ita felici martyrio VI id. nov. migravit ad Dñm I. C., cui est honor... Amen. [8312

Brev. Corisopitense, litt. gothicis, sign. RR.7-VV^v.

Tresanus presb. Avennaci, saec. VI. — Febr. 7.

VITA. *Inc.* B. igitur Tresanus ex Hibernia insula Scotorum genere ortus — *Des.* Ibi igitur sepelierunt corpus s. sacerdotis... in gloriam resurrecturi, praestante... Amen. [8313

Officium SS. Tresani, Gumberti et S. Berthae (Rhemis, 1557), 6-50: || COLGANUS, *Act. SS. Hiberniae*, 271-73; || *Act. SS.* Febr. II. 53-55; 3ª ed. 54-55.

Treticus = Tetricus.

Treverenses (Martyres). *Vid.* **Thyrsus, Bonifatius et soc.**

Treverius erem. in pago Dumbensi, saec. VI. — Ian. 16.

VITA. *Inc. prol.* Ven. viri cultuque religionis imitanti — *Inc.* Ortus igitur venerandi cultusque (*al.* colendique) Treverii monachi infra

regiones Neustrasiorum (*al.* Vestrasiorum seu N.) — *Des.* Omnes quoque populi... exsultabant in Christo, qui cum Patre... Amen.[8314

Act. SS. Ian. II. 33-35; 3ª ed. 397-99; || [Iac. MOYRON] vel etiam P[ETRUS] B[ULLODIUS], *S. Triverii confessoris, Dumbarum et Bressiae patroni, vita* ([Lugduni], 1647), 5-28.
Exc. BOUQUET, III. 411-12.

Triduana v. in Scotia, saec. VII/VIII. — Oct. 8.

LECTIONES. *Inc.* B. et gloriosa virgo T. de Colosia nata — *Des.* oculorum etiam recepit integritatem. [8315

Brev. Aberdonense, pars aest. Propr. SS. 122ᵛ-23; || *Act. SS.* Oct. IV. 280, n. 3-5.

Triverius = Treverius.

Troianus ep. Sanctonensis, † ante 533. — Nov. 30.

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 58 (59).

Trophima seu **Trophimena** v. m. in Sicilia. — Iul. 5.

INVENTIO, TRANSLATIO, MIRACULA. I. PRAEAMBULUM. *Inc.* Notum est omnibus, ff. cc. — *Des.* et penitus seri numquam desistat. [8316

II. INVENTIO ET TRANSLATIO. *Inc.* Compellitis nos, cc. ff. — *Des.* hoc scripsi quod a viris fidelibus est relatum. [8317

III. TRANSLATIO ALTERA ET MIRACULA. *Inc. prol.* Libet, ff. cc., de sacratissimae v. Trofimenis miraculis — *Inc.* Temporibus itaque eximii principis Beneventani Sichardi — *Des.* et statim sana facta est ab infirmitate. [8318

UGHELLI, VII. 377-91; 2ª ed. 282-91; || *Act. SS.* Iul. II. 233-40; || MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* VI. 971-78 (deest pars I et mutila est pars III); || APICELLA (B.), *Relazione stor.-crit. degli atti antichi di S. Trophimena* (Napoli, 1789), 41-82. — (**Mut.**) CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* I. 131-35 (deest pars I).

Trophimus ep. Arelatensis, saec. I. — Dec. 29.

LECTIONES. *Inc.* Gloriosissimus ac unus de 72 Dñi N. I. C. discipulis — *Des.* baptizarentur sacro fonte. [8319

NARBEY, *Supplément aux Acta SS.* I. 19.

Trophimus et Eucarpio mm. Nicomediae, sub Decio. — Mart. 18, Dec. 5.

PASSIO. *Inc.* Trophimus et Eucarpio, testes Dei fidelissimi, officiales erant — *Des.* socii efficerentur. Passi sunt autem... Amen. [8320

MOMBRITIUS, II. 312-12ᵛ.

Trudo ab. in Hasbania, saec. VII extr. — Nov. 23.

1. VITA AUCT. DONATO DIAC. *Inc. prol.* Bb. patri Angelramno... Beatitudine vestra suggerente — *Inc.* Ven. igitur Trudo in Hasbaniae finibus — *Des.* divulgatum est verbum hoc in universam regionem (*al.* provinciam) illam. [8321

MABILLON, *Acta*, II. 1071-86; 2a ed. 1023-29; || *Act. SS. Belgii*, V. 23-47. — **Additamenta** (loci in ipsa Vita interpolati) *Anal. Boll.* V. 338-339, 43°. — Libelli epitome legitur in *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 383a-84b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 210v-12.

Exc. BOUQUET, III. 636-37.

Est ubi (cf. *Anal. Boll.* XIV. 44-45, 15°) legatur alter prologus, qui *inc.* " Cum constet propagatricem dñicae laudis... „ [8322

2. VITA AUCT. THEODERICO AB., libris 2. **a.** *Inc. epist.* Dño dignitate, patri caritate fratri Gerardo... Exigitis a me — *Inc. prol.* Si victoria militis laus est imperatoris — *Inc. lib. I.* In exaltando igitur omnipotens Dñus ecclesiam fidelium — *Des. lib. II.* Quod rogatus caelorum ille arbiter nobis largiatur... Amen. [8323

SURIUS, VI (1575), 543-66; (1580), 588-610; XI (1618), 503-15. — Sequitur apud Surium, ut et saepe in codicibus manuscriptis, eiusdem THEODORICI *Sermo de translatione SS. Trudonis et Eucherii* (ep. Aurelianensis), qui totus communibus locis constat. *Inc.* " Gloriosum est hodierna die tractare... „ [8324

b. (EPITOME). *Inc.* In exaltando *etc. ut in* 2a. — *Des.* Igitur b. Trudonis apud omnipotentem Deum efficax potentia... Amen. [8325

BARBIER (J.), in *Analectes hist. eccl. Belgique*, V (1868), 431-59.

3. MIRACULA, libris 2. **I.** LIBER I. *Inc. prol.* Explicitis his quae de almi patris Trudonis probabili vita — *Inc.* Plurimorum relatione didici — *Des.* ad loca sancta se donantibus. [8326

II. LIBER II AUCT. STEPELINO MON. *Inc.* Igitur anno ML humanati Verbi, nobili principe Heinrico — *Des.* nobisque, ut fuerant secum gesta, revelavit. [8327

MABILLON, *Acta*, VI, 2. 86-102; 2a ed. 83-104.

Exc. *Act. SS. Belgii*, V. 49-69. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 822-30; cf. *ibid.* 1320.

Trudpertus erem. m. in Brisgovia, saec. VII. — April. 26.

1. PASSIO (PERPERAM ADSCRIPTA ERCHANBOLDO AB. S. TRUDPERTI). *Inc. prol.* Cum merita sanctorum recoluntur — *Inc.* Cum igitur innumerabiles martyres Romano orbe — *Des.* α) depositio piissimi martyris anno II Ludowico regnante VI kal. mai est peracta... Amen. [8328

vel β) floret usque in hodiernum diem. [8329

BERNARDI PEZII ... *ad ... P. Marcum Hanzizium ... epistola, in qua vetustissima Acta S. Trutperti mart.* ... (Viennae Austriae. 1731), 14-23 (deest prol.; des. β); || HERRGOTT (M.), *Genealogia diplomatica augustae*

gentis Habsburgicae, I (Viennae Austriae, 1737), 285-98 (des. α et β); || LORENZ (I. M.), *Acta Trudperti martyris* (Argentorati, 1777), 12-38 in pagellis pari numero notatis (des. α et β); || MONE, *Quellensammlung*, I. 22-26, cf. 525 (des. α et β [26, not. [3]]); || KRUSCH (Br.), in *MG*. Scr. rer. merov. IV. 357-63 (des. α et β [362, c. 10, not. *p*]).

In quibusdam apographis sequuntur versus (ed. MONE, t. c. 26, 27; || KRUSCH, t. c. 363), quorum alii *inc*. " Has Erchanbaldus Thrutberti martyris almi... " [8330

alii vero *inc*. " Nostre letifice que mittis dona Marie... " [8331

2. PASSIO. *Inc*. Cum innumerabiles *etc. ut* 1. — *Des*. Facta est autem haec translatio anno dñicae inc. DCCCXVI, Ludewico regnante, anno II regni eius... Amen. [8332

LORENZ, t. c. 13-39 in pagellis impari numero notatis; || MONE, t. c. 19-21.

3. PASSIO, libris 2. *Inc. prol.* Quemadmodum viatoribus positis in procinctu — *Inc. lib. I.* Igitur cum in omnem terram sonus apostolicae praedicationis — *Des*. oratio dirigatur. — *Inc. lib. II.* Habuit coenobium B. Trudperti... abbatem nomine Eberhardum — *Des*. Colite ergo, incolae vallis huius... Amen. [8333

Act. SS. April. III. 426-40; 3ª ed. 431-44 (rescissis octo primis capitulis libri I).

Exc. KRUSCH, t. c. 354-55.

4. CARMEN. *Inc*. Auspicio Christi — *Des*. edita cursum. [8334

Act. SS. t. c. 425 (3ª ed. 429), n. 4; || MONE, t. c. 26.

5. PASSIONIS EPITOME.

Act. SS. t. c. 426; 3ª ed. 430; || LORENZ, t. c. 15, 17, 23, 25 (mscr. Breviar.). — Cf. MONE, t. c. 19 (cod. *FG*) et 525.

6. TRANSLATIO AN. 962. *Inc*. Post haec igitur ven. Constantiensis ecclesiae ep. Cuonradus — *Des*. leprosi munditiam, cunctis videntibus, receperunt, praestante... [8335

MONE. t. c. 26; || KRUSCH, t. c. 363.

Tryphon et Respicius mm. Niceae, sub Decio. — Nov. 10, Febr. 3.

1. PASSIO. I. *Inc*. Cum ven. puer Respicius in divinis exerceretur laudibus — *Des*. ad patriam suam fecit illum reduci. [8336

Ex mss. Haec est pars prior integrae Passionis, cuius sola pars altera (1 II) adhuc prodiit.

II. *Inc*. Mortuo (autem) Gordiano Caesare et successore eius Philippo, cum regnaret Decius — *Des*. commendantes animas suas bb. martyrum patrociniis. [8337

CAETANUS (Oct.), *De die natali S. Nymphae* (Panhormi, 1610), sign. G[v]-G.4[v]; || ID. [CAIETANUS], *Vitae SS. Sicul.* II, in fine voluminis: animadversiones, 122-24; || RUINART (1713), 162-64; (1731). 138-40; (1802), I. 371-75; (1859), 208-10.

Exc. Mazochius (A. S.), *Commentarii in vetus marmoreum s. Neapolitanae ecclesiae kalendarium,* III. 931.

2. Passio. *Inc.* S. Dei Tryphon natus erat in Sansadocume, ubi et corona eius custodita servatur — *Des.* Apostolicus enim vir fuit. Martyrizatus est autem iii non. febr... Amen. [8338

Catal. Paris. I. 284-92.

3. Passio. *Inc. prol.* Ad laudem et gloriam Dñi pertinet — *Inc.* Igitur dum esset infantulus b. T. in Christi gratia renatus — *Des.* laudem Dño referentes. Passus est autem b. T. iii non febr... Amen. [8339

Ex mss. Hanc vel certe simillimam legit Theodoricus mon. (vid. 4).

4. Passio auct. Theodorico mon. *Inc. prol. Leonis presb.* Non enim insignes antiquorum patrum titulos — *Inc.* Saepe divina consuevit clementia in tenera adhuc parvaque aetate — *Des.* et laudem Dño referentes. Passus est autem b. T. iv id. nov... Amen. [8340

Exc. (prologus et prima verba Passionis) Mai, *Spicil. Rom.* IV. 291-93 (tamquam ex Passione SS. Rufi et Respicii); || *P.G.* V. 173-74. — Retractasse videtur Theodoricus libellos 1 et 3.

5. Epitomae.

Vinc. Bellov. xii. 47, 48. — Petrus de Nat. x. 42. — Hilarion Mediolanensis, f. 105v-6v.

Tryphonia dicta uxor Decii imp. — Oct. 18.

De ea in Passione S. **Laurentii** diac. m. Romae, et praeterea Petrus de Nat. ix. 81.

Tudgualus, Tudualus, Tugdualus = Tutgualus.

Turiavus seu **Turianus** ep., ab. Dolensis, saec. VII (?) VIII (?). — Iul. 13.

1. Vita. *Inc.* Igitur Turiavus Dolensis ecclesiae archiep. Britanniae minoris, ex pago continente monasterium — *Des.* ad aeternam beatitudinem scanditur, duce Dño N. I. C. [8341

Act. SS. Iul. III. 617-18; 3a ed. 588-89.

2. Vita. *Inc. prol.* Priscorum mos fuit scriptorum — *Inc.* Inclita nobilissimorum parentum progenie — *Des.* de fonte benignissimae pietatis tuae praestari cupimus, Deus... Amen. [8342

Barralis, *Chronologia Lerinensis,* II. 186-94; || Surius, VII (1618), 182-186, c. i-ix; || *Act. SS.* t. c. 619-24; 3a ed. 590-94.

3. Miracula facta Parisiis. *Inc.* Contigit in urbe Parisiorum — *Des.* gratum operi nostro imponentes compendium. [8343

Barralis, t. c. 194-96; || Surius, t. c. 186-87, c. x-xii; || *Act. SS.* t. c. 624-625; 3a ed. 595-96.

Turibius ep. Asturicensis, saec. V med. — April. 16.

VITA. *Inc. prol.* In s. ac bb. viri Turibii ep., ff. cc., natalicio die — *Inc.* Fuit igitur hic bb. vir, sicut compertum veraciter habemus — *Des.* et miraculis gloriose refulget. Precamur igitur te ... Amen. [8344

TAMAYO, *Mart. hisp.* II. 665-67; ‖ *Act. SS.* April. II. 422-23; 3ª ed. 418-420; ‖ FLOREZ, XVI. 362-64; ‖ LA FUENTE (Vic. de), *Hist. eccl. de España,* 2ª ed. II (1873), 432-34.

Turibius ep. Cenomannensis, † 496. — April. 16.

1. VITA (= *Actus pont. Cenomann.* 2). *Inc.* Turibius natione Romanus, qui, ut fertur — *Des.* et vitam aeternam perpetualiter possidere concedat. Amen. [8345

MABILLON, *Vet. anal.* III. 63-65; 2ª ed. 242-43.
EXC. CAUVIN, *Géographie ancienne du dioc. du Mans,* v-vi.

2. VITA. *Inc.* Tempore illo post obitum s. Iuliani — *Des.* quae fide poscuntur, illic praestantur, auxiliante... Amen. [8346

ADDITAMENTUM. Ego Carus filius Severi... remanent. [8347

Act. SS. April. II. 418-20; 3ª ed. 415-17.

3. TRANSLATIO SAEC. IX. *Vid.* **Iulianus** ep. Cenomann. 6.

Tuscana vid. Veronensis Ord. S. Iohannis Hierosol., † ante 1344. — Iul. 14.

VITA AUCT. CELSO A FALCIBUS MON. O. S. B. *Inc. prol.* Historiam divae Tuscanae Veronensis, quae non tam dolo — *Inc.* Tuscana igitur Gebeto antiquissimo... oppido oriunda — *Des.* lector possit et multa et miranda colligere. (Decimo kal. aug. anno Dñi MCCCCLXXIV.) [8348

BAGATA (R.) et PERETTUS (B.), *SS. episcoporum Veron. antiqua monumenta* (Venetiis, 1576), f. 71-76; ‖ *Act. SS.* Iul. III. 863-66; 3ª ed. 824-27; ‖ CASTELLANI (L.), *Memorie storico-cronologiche sul culto di S. Toscana...* (Verona, 1856), 75-88; cf. 18, ubi legere est additamentum quod *inc.* " In calce historiae... " [8349

Tutgualus ep., ab. Trecorensis, saec. VI (?). — Nov. 30.

1. VITA ADSCRIPTA LOEUANNO. *Inc.* Pax sit omnibus... In Dei nomine incipiunt pauca de gestis... Mater eius Pompaia — *Des.* Illic deguit vitam usque transiit. [8350

BARTHÉLEMY (A. DE), in *Mémoires de la Société nationale des Antiquaires de France,* XLIV (1883), 117-23; ‖ LA BORDERIE (A. DE), in *Mémoires de la Société archéologique des Côtes-du-Nord,* 2ᵉ sér. II (1886/87), 77-86; ‖ ID. *Histoire de Bretagne. Critique des sources.* I. *Les trois anciennes Vies de S. Tudual* (Paris, 1887), 12-14.

2. VITA. *Inc.* Post passionem salutiferam Dñi N. I. C. apostolicae congregationis praedicatione — *Des.* pro nobis ad Dñm dignetur intercedere. [8351

La Borderie, in *Mémoires,* t. c. 86-93; || Id. *Histoire*... 14-21. — **Var. lect.** *Anal. Boll.* VIII. 158-61.

Carmen. *Inc.* Virtutum meritis saeclo fulsere beati — *Des.* Fraus dolus et vanum mendax verbumque malignum. [8352

Anal. Boll. VIII. 161-63.

3. Vita. *Inc. prol.* Cum sanctorum vana mundi oblectamenta spernentium — *Inc.* S. igitur Tutgualus regiae stirpis parentibus — *Des.* ac si maximi perfunderentur impetu fluminis. [8353

La Borderie, in *Mémoires,* t. c. 93-117; || Id. *Histoire*... 21-45.

Tygris. *Vid.* **Tigris.**

Typasenses martyres, saec. V extr.

* Victor Vitensis, *Hist. pers. Wandal.* III. 29, 30, *al.* V. 6 (*P.L.* LVIII. 245; || ed. Halm, 47-48; || ed. Petschenig, 86-87).

Typasius veteranus m. Ticavis in Mauritania, sub Diocletiano. — Ian. 11.

Passio. *Inc.* In diebus Diocletiani et Maximiani imp. parva adhuc christianitatis religio fuerat — *Des.* Tertio id. ian. requievit in pace. In cuius defensione semper adfuit Deus... Amen. [8354

Anal. Boll. IX. 116-23.

Tyrannio, Silvanus et soc. mm. Tyri, sub Diocletiano. — Febr. 20.

Ado, 20 febr. — Petrus de Nat. iii. 137.

Tyrsus. *Vid.* **Thyrsus.**

Ubaldus ep. Eugubinus, † 1160. — Mai 16.

1. Vita auct. Theobaldo ep. Eugubino. a. (recensio brevior). *Inc prol.* In s. Ubaldi ep. et conf. Tebaldus contra votum... Vitam scripturus et miracula — *Inc.* B. itaque Ubaldus, Eugubina civitate progenitus — *Des.* a vermium cruciatu. Pauca autem pro multitudine gestorum, fratres, vestrae proposui caritati... Amen. [8355

Appendix (*"Ethimologia nominis"*). Ubaldus dicitur ab Ubal... [8356

Oliverius (Car.), *S. Ubaldi canonici regularis Lateranensis, civis et ep. Eugubini, Vita a b. Tebaldo... scripta* (Perusiae, 1623), 7-29; || *Lettere del Signor Vincenzo Armanni,* III (Macerata, 1674), 408-21

b. (RECENSIO LONGIOR). *Inc. prol.* Federico Romanorum imperatori Tebaldus *etc. ut in* 1a. — *Inc. ut* 1a. — *Des.* a vermium cruciatu. Multa etiam alia miracula... impotentia sanavit. Pauca autem prae multitudine gestorum vestrae proposui serenitati... Amen. [8357

Act. SS. Mai III. 630-37; 3ª ed. 627-34; || SARTIUS (M.). *De episcopis Eugubinis* (Pisauri, 1755), 93-107. — (**Mut.**) SURIUS. Vid. supra, s. v. **Theobaldus** ep. Eugubinus.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. v. 6.

3. MIRACULA (NARRATIO ANTIQUA?). *Inc.* Petrus sacerdos de Camerino — *Des.* et alibi plurima signa fecit. [8358

Act. SS. t. c. 638-39; 3ª ed. 635-36.

Udalricus (Uldaricus) ep. Augustanus. † 973. — Iul. 4.

1. VITA ET MIRACULA AUCT. GERHARDO PRESB., libris 2. *Inc. prol.* Aures plurimorum cum fama miraculorum Christi — *Inc. interpretatio nominis.* Oportet in primis ne reticeamus — *Inc. lib. I.* Bonae memoriae U. excelsa prosapia Alamannorum — *Des. lib. II.* omnipotens permanet sine fine in saec. saec. Amen. [8359

[VELSERUS (M.)], *De vita S. Udalrici Augustanorum Vindelicorum ep. quae extant* (Aug. Vindel. 1595), 13-171; || *Velseri opera* (1682), 515-86; || SURIUS, VII (1618), 76-97; || MABILLON, *Acta,* V. 419-70; 2ª ed. 417-66; || *Act. SS.* Iul. II. 97-130; || WAITZ (G.), in *MG.* Scr. IV. 385-425; || *P.L.* CXXXV. 1009-70.

EXC. SCHMELLER (J. A.), *S. Ulrichs Leben* (München, 1844), 67-68. — GREMAUD (J.), *Documents relatifs à l'hist. du Vallais,* I (1875), 35-36.

In quibusdam codicibus, omissis duobus ultimis capitulis, liber II *des.* " et laetae ad propria redierunt. " [8360

2. VITA AUCT. GEBEHARDO EP. AUGUSTANO. *Inc. prol.* Amantissimi patris nostri discendae vitae — *Inc.* Bb. patris et dñi nostri conversatio — *Des.* (*imperfecta*) provide humilitatis convalle subsedit. [8361

VELSERUS, t. c. 177-88; || *Velseri opera,* 591-95.
EXC. MABILLON, t. c. 472; 2ª ed. 467-68. — WAITZ, t. c. 381.

3. VITA AUCT. BERNONE AB. AUGIENSI. *Inc. prol.* Rev. patri Frideboldo... Mirae caritatis virtus — *Inc.* Egregius Christi conf. U. ex Alamannorum prosapia exstitit oriundus. Cuius parentes — *Des.* In quo loco multa per eius merita fiunt assidue miracula... Amen. — *Epil.* Haec tui examen iudicii... meique memor semper existas. [8362

Gloriosorum Christi confessorum Uldarici et Symperti... historiae (1516), sign. a.ii^{v}-D.5^{v} (deest epilogus); || SURIUS, IV (1573), 79-92; (1579), 77-89; III (1875), 581-97; || VELSERUS, 189-240; || *Velseri opera,* 596-617; || SCHMELLER, t. c. 3-66 (desunt prol. et epil.); || *P.L.* CXLII. 1183-1204. — In editione principe an. 1516 leguntur (sign. C.ii^{v}-C.iii) duo capitula [" Quodam tempore... " " Solebat... "], quae in ceteris editionibus hoc loco [post cap. 15] desunt; horum tamen primum apud Velserum et in *P.L.* ad calcem Vitae

est additum. — In eadem editione principe sequuntur (sign. D. 5v D. 8) duo capitula, quae ab editore adiecta videntur; quorum altero, paucis additis paucisque mutatis, exhibetur cap. 1 libri II Vitae 1, altero autem sancti canonizatio refertur, adiecta ipsa bulla canonizationis (Iohannis XV, 3 febr. 993; JAFFÉ-LOEWENFELD, *Regesta*, n. 3848).

EXC. MABILLON, t. c. 473; 2a ed. 467-68. — WAITZ, t. c. 381-82.

4. EPITOMAE. a. *Inc.* Egregius Christi conf. U. ex Almannorum prosapia patre s. Hupoldo — *Des.* curatus est in virtute Dñi N. I. C., qui est benedictus... Amen. [8363

EXC. WATTENBACH (W.), in *Archivo* Pertzii, X. 572.

b. *Inc. ut* 3. — *Des.* consequeretur et gratiam. [8364

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 297d-98d; || *id.* (Lovan. 1485), f. 89v-90v.

c. *Inc. ut* 3. — *Des.* victurus cum dño suo. [8365

Leg. aureae appendix, c. 191.

d. *Leg. aureae* appendix, c. 205 (202). — e. PETRUS DE NAT. VI. 53.

5. LEGENDA. *Inc.* Item cum rex Hunorum Atyla... [8366

EXC. WATTENBACH (W.), in *Neues Archiv*, VII. 139-41.

6. INVENTIO ET TRANSLATIO AN. 1183. *Inc.* Anno dñicae inc. MCLXXXIII, ind. I — *Des.* ut dictu sit incredibile. Praeter illa... quorum aliqua digna duximus paginae commendare (quae... patebunt). [8367

Gloriosorum etc. (1516), sign. D.8-E.ii; || VELSERUS, t. c. 241-47; || *Velseri opera*, 618-20; || SURIUS, VII (1618), 98; || MABILLON, t. c. 474-75 (2a ed. 469-470), c. 1-5 (omissa ultima sententia " Praeter illa... "); || *Act. SS.* t. c. 131-132, n. 1-6; || WAITZ, t. c. 427-28 (omissa ultima sententia).

7. MIRACULA. *Inc. prol.* Tacta breviter tanti viri sanctitate — *Inc.* Rupertus ille, de quo in libro gestorum viri Dei U-i — *Des. ut* 1. [8368

Gloriosorum etc. (1516), sign. E.ii-G.4v. — Mihi non liquet quatenus se extendat genuinus libellus, quidve ab editore additum mutatumve sit.

EXC. VELSERUS, t. c. 247-61; || *Velseri opera*, 621-27; || SURIUS, VII (1618), 99-101; || *Act. SS.* t. c. 132-35, n. 7-25. — MABILLON, t. c. 476 (2a ed. 471), n. 6-8.

8. MIRACULA.

EXC. *Act. SS.* t. c. 82-86, n. 52-83 passim et permixtim.

Udalricus prior Cellensis in Silva Nigra, † 1093. — Iul. 10.

1. VITAE PRIORIS FRAGMENTA. *Inc.* B. Udalricus, s. Udalrici quondam Augustensis ep. genere et nomine decoratus... [8369

GERBERTUS (M.), *Historia Nigrae Silvae* (1783), III. 29-33; || WILMANS (R.), in *MG.* Scr. XII. 251-53.

2. VITA. *Inc. prol.* Qui sanctorum gesta nudo et imperito sermone — *Inc.* Ven. vir U. ex illustri prosapia Bavariorum — *Des.* quietem mereamur possidere. [8370

MABILLON, *Acta*, VI, 2. 781-804; 2a ed. 777-93; || *Act. SS.* Iul. III. 154-70; 3a ed. 146-61.

EXC. WILMANS, t. c. 253-67.

Ulphia v. Ambiani, saec. VIII. — Ian. 31.

VITA. *Inc.* Olim nutu Dei fervore persecutionis... quiescente — *Des.* coenobium... quod dicitur Paraclitus, aedificatum exstitit et fundatum, ipso praestante... Amen. [8371

Act. SS. Ian. II. 1123-24; 3a ed. 738-39.

Ulricus. *Vid.* 1°) **Udalricus**; 2°) **Vulfricus.**

Undecim milia virginum. *Vid.* **Ursula.**

Urbanus I papa, † cca. 230. — Mai 25.

1. **Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 143; || ed. MOMMSEN, 22-23).

2. PASSIO. I. *Inc.* Urbanus ep., natione Romanus, ex nobilissima prosapia ortus... exstitit. Praefuit autem temporibus Alexandri — *Des.* α) qui pro eis animam suam posuerant. Sepelierunt autem eum... VIII kal. iun. [8372

vel β) qui... posuerat. Sed et vasa ... per diversa loca octo. Sepelierunt... VIII kal. iun. Et cessavit episcopatus eius ... Amen. [8373

BOSIUS (A.), *Historia passionis B. Caeciliae virginis...* (Romae, 1600), 27-34 (des. β); || *Act. SS.* Mai VI. 11-13; 3a ed. 10-13 (des. α); || LADERCHIUS (L), *S. Caeciliae virg. et mart. acta* (Romae, 1722), I. 91-102 (des. β).

II. *Inc.* His ita peractis, abiit Carpasius — *Des.* et in eo corpora ss. Iohannis, Chromatii, Dionysii... imponere studuerunt; ad quorum venerabiles sepulturas... Amen. [8374

III. *Inc.* Pervenerunt haec tandem aliquando ad aures Almachii — *Des.* Corpora vero eorum collegit Polemius presb. et... sepelivit... Passi sunt... Amen. [8375

Act. SS. t. c. 13-15.

3a. PASSIO. I. *Inc.* Urbanus *etc. ut* 1 I... exstitit. Postquam vero bb. Calixtus — *Des.* in superiore caenaculo condiderunt, cantantes et funerea exsequia psallentes Dño persolvebant. [8376

Bibl. Casin. III. Floril. 84-101. — De ea *Act. SS.* t. c. 5, n. 3.
Exc. MOMBRITIUS, II. 354v-55v (initium).

II *et* III. *ut in* 2.

Cf. *Bibl. Casin.* III. 112; *Anal. Boll.* I. 510, 26°.

IV. PROLOGUS. *Inc.* Sciendum — *Des.* polumque optandum. [8377

V. CARMEN. *Inc.* Laudibus — *Des.* martyribusque piis. [8378

Bibl. Casin. III. Floril. 101-2.

3b. PASSIO. I. *Inc. et des. ut* 3a, I. [8379

II. *Inc. ut* 2, II. — *Des.* et in eo corpora... innectere destinaverunt. [8380

III. *Inc.* Sanctissima vero ossa ipsius papae — *Des.* ubi multa beneficia praestantur fidelibus, ad laudem... Amen. [8381

Exc. (pars III) *Catal. Paris.* II. 217-18, 41°.

3 c. LECTIONES. *Inc. ut* 3 a, I. — *Des.* a sanctis perferebat. [8382

BOSIUS, t. c. 35-39; || LADERCHIUS, t. c. 103-9. — Haec sunt ad verbum excerpta ex 3 a, I et II.

4. PASSIO. I. *Inc. prol.* Ss. martyrum gesta vel passiones — *Inc.* Urbanus igitur romanae urbis nobilissima familia oriundus — *Des.* in superiore caenaculo condiderunt. [8383

II. *Inc. ut* 2, II. — *Des.* Corpora vero ss. Iohannis, Chromatii et Dionysii... recondidit ad gloriam Dñi... Amen. [8384

III. *Inc.* Cum igitur haec omnia pervenissent ad aures Almachii — *Des.* nos commendent Christo, qui... Amen. [8385

Bibl. Casin. III. Floril. 110-14. — De ea *Act. SS.* t. c. 5, n. 2.

5. PASSIO. I. *Inc. prol.* Sanctorum qui post passionem et resurrectionem Dñi — *Inc. et des. ut in* 3 a, I. [8386

II. *Inc. ut* 2, II. — *Des.* et in eo corpora Iohannis, Chromatii et Dionysii... innectere destinaverunt. Ad quorum venerabiles sepulturas... Amen. [8387

De qua *Act. SS.* t. c. 6 (3a ed. 5), n. 4.

6. PASSIO AUCT. STEPHANO AB. S. URBANI. *Inc. epist.* Dño sancto et a Deo electo ecclesiae Cathalaunensis antistiti Rotgero... Operae pretium duco — *Inc. prol.* Saepius rei cuiuslibet innovatione — *Inc.* Urbanus igitur urbis Romae ep., communi mortalium nobilitate insignis — *Des.* Pontiano sedem reliquit apostolatus. Nomina autem eorum qui cum eo passi sunt Manilianus... et Lucianus diaconi. Ad quorum venerabiles sepulturas... Amen. [8388

Exc. *Catal. Paris.* III. 75-77; cf. ibid. 72, 36°. — Alios codices inspeximus, v. g. Parisinum lat. 5357 (cf. *Catal. lat.* II. 334, 7°), in quo desunt epist. et prol.

7. PASSIO. *Inc.* (*sine prol.*). Urbanus *etc. ut in* 6. — *Des.* Decollatus est autem pro nomine Dñi XIII kal. iun. (*al. add.* Cui successit in episcopatu Pontius vir ven.). Nomina autem *etc. ut in* 6. [8389

Exc. *Catal. Brux.* I. 207-9. — *Catal. Paris.* III. 155, 25°.

De eodem libello cf. *Catal. Paris.* II. 84, 23°. Libellus brevior est libello 6.

8. EPITOMAE. a. *Inc.* B. papa Calixto per palmam martyrii suscepto — *Des.* superno regi assistit perpetuo quieturus. [8390

Anal. Boll. VIII. 164-65.

b. VINC. BELLOV. XII. 25. — c. *Leg. aurea*, c. 77 (72). — d. PETRUS DE NAT v. 39.

9. TRANSLATIO AUTISIODORUM ET MIRACULA. *Inc.* Igitur anno inc. Dei

DCCCLXII — *Des.* In loco autem illo, in quo pignora habentur recondita, tanta tamque frequentia... suppeditare volumini. [8391

Act. SS. t. c. 16-17; 3ª ed. 15-17. — Haec ad verbum exscripta sunt, paucis additis, ex Heirici lib. II de Miraculis S. Germani (vid. supra **Germanus** ep. Autisiod., 7).

10. MIRACULA FACTA SAEC. XII IN DIOECESI CATALAUNENSI. *Inc. prol.* Fons totius bonitatis — *Inc.* Anno inc. Verbi MCXLI, regnante in Francia rege Ludovico — *Des.* gavisae sunt percepto salutis munere. [8392

Act. SS. t. c. 18-22.

Urbanus II papa, † 1099. — Iul. 29.

1. VITA AUCT. PETRO GUILELMO. *Inc.* Urbanus natione Gallus ex oppido Castellionis quod est super Marnam — *Des.* et ibi honorifice humatum. Et cessavit episcopatus d(ies...) [8393

MURATORI, *Rer. ital. scr.* III, 1. 352; ‖ WATTERICH, *Pont. Rom. Vitae,* I. 571-74; ‖ DUCHESNE (L.), *Le Liber pontificalis,* II. 293-94.

Exc. *Act. SS.* Propyl. Mai, Conatus chron.-hist. I. 200* (3ª ed. 202*), n. 2-5.

2. VITA AUCT. PTOLOMAEO DE LUCA. *Inc.* Anno Dñi MLXXXIX — *Des.* Haec in tantum dicta sint de isto pontifice... [8394

PTOLOMAEUS LUC. *Hist. eccl.* XIX. 15-22 (MURATORI, op. c. XI. 1079-82).

3. VITA (EX BERNARDI GUIDONIS *Flor. chron.*). *Inc.* Urbanus II, qui prius nominatus est Odo — *Des.* in ecclesia Lateranensi. [8395

MURATORI, op. c. III, 1. 352-54.

4. VITA AUCT. AMALRICO AUGERIO. *Inc.* Urbanus II, qui antea Oddo vocabatur — *Des.* Henrico imp. III tunc regnante. [8396

ECCARD, *Corp. hist. med. aevi,* II. 1732-34; ‖ MURATORI, op. c. III, 2. 361-62.

Urbanus V papa, † 1370. — Dec. 19.

1. PROCESSUS CANONIZATIONIS. **I.** MIRACULA SCRIPTIS MANDATA AN. 1376-1379.

ALBANÈS (J. H.) et CHEVALIER (Ul.), *Actes anciens et documents concernant le B. Urbain V pape,* I (Paris, 1897), 124-365.

II. DE VITA ET MIRACULIS (INQUISITIO FACTA AN. 1390). *Inc.* Ad informandum vos reverendos patres — *Des.* et voto emisso, ilico infans revixit... meritis praedicti dñi Urbani papae V s. memoriae. [8397

ALBANES et CHEVALIER, t. c. 375-430 et 430-80.

Exc. POURCHER (P.), *Manuscrit ou livre de S. Privat par Aldebert le Vénérable* (St.-Martin-de-Boubaux, 1898), 513-625 et 626-704.

2. VITA. *Inc.* Urbanus papa V, natione Gabalitanus, de loco de Grisaco — *Des.* et stupendis miraculis coruscando. Vacavitque sedes diebus undecim. [8398

BOSQUET (Fr.), *Pontificum Romanorum qui e Gallia oriundi, in ea sederunt, historia...* (Paris. 1632), 142-97; ‖ BALUZIUS (St.), *Vitae paparum*

Avenionensium, I. 363-98; || MURATORI, *Rer. ital. scr.* III, 2. 610-29; || ALBANÈS et CHEVALIER, t. c. 5-36.

3. VITA AUCT. WERNERO CANONICO BUNNENSI. **a.** *Inc.* Peractis exsequiis dñi Innocentii more solito — *Des.* et oblationibus honorata. Sedit... Vacavit sedes diebus tredecim. [8399

BALUZIUS, t. c. 399-402, 403-413; || MURATORI, t. c. 629-636 extr.; || ALBANÈS et CHEVALIER, t. c. 39-49; || POURCHER, t. c. 484-510.

Aliquando (cf. ALBANÈS, t. c. 39, not. 1) ita Vita *inc.* " Urbanus V natione Gabellitanus, ex patre Guillermo Grimoardi... " [8400

b. *Inc. ut* 3 a. — *Des.* α) Et sic contigit. Obiit autem XIV kal. ian., pontificatus sui IX. [8401

vel (*mutila*) β) regis Franciae supradicti defuncti. [8402

ALBANÈS et CHEVALIER, t. c. 51-55 (des. α); cf. 53, not. 10 (des. β).

EXC. BALUZIUS, t. c. 403-4 (" Mense iulii ... in solemnissima forma "); 404-5 (" Hoc tempore vir magnanimus ... fructus magnos egisset "); 413-14 (" Anno ... sui nono ") ; || MURATORI, t. c. 631 a med., 632 med., 636 extr.-637.

4. VITA AUCT. AYMERICO DE PEYRACO AB. MOISSIACENSI. *Inc.* Urbanus V monachus, felicis recordationis — *Des.* supplices deprecamur, gloriam paradisi, praestante... Amen. [8403

BALUZIUS, t. c. 415-24 (nonnullis passim rescissis); || MURATORI, t. c. 638-642 (ex Baluzio); || ALBANÈS et CHEVALIER, t. c. 57-67.

5. VITA AUCT. PETRO DE HERENTHALS PRIORE FLOREFFIENSI. *Inc.* Urbanus papa V primo fuit abbas ordinis <S.> Benedicti — *Des.* Sed nondum... exstat canonizatus etc. [8404

BALUZIUS, t. c. 413-16; || MURATORI, t. c. 637; || ALBANÈS et CHEVALIER, t. c. 68-69.

6. VITA. *Inc.* Urbanus V, prius abbas Massiliensis — *Des.* fuit dictum corpus suum translatum. [8405

ALBANÈS et CHEVALIER, t. c. 69-73.

7. VITA AUCT. STEPHANO DE CONTIACO MON. CORBEIENSI. *Inc.* Urbanus V, natione Gabalitanus, de castro Grisiaco — *Des.* et vacavit sedes apostolica post ipsius mortem per 15 dies. [8406

ALBANÈS et CHEVALIER, t. c. 74-77.

8. ALIAE VITAE BREVES (PLERUMQUE EX CHRONICIS DESUMPTAE).

a. ALBANÈS et CHEVALIER, t. c. 77-79. — **b.** ALBANÈS et CHEVALIER, t. c. 80-81. — **c.** MURATORI, t. c. 643; || DUCHESNE (L.), *Le Liber pontificalis*, II. 494; || ALBANÈS et CHEVALIER, t. c. 82-83. — **d.** ALBANÈS et CHEVALIER, t. c. 84. — **e.** DUCHESNE, t. c. 528 (antiqua ?). — **f.** MURATORI, t. c. 643-44 (antiqua ?).

Urbanus ep. Lingonensis, saec. V. — Ian. 23.

VITA. *Inc.* B. Urbanus, Lingonicae urbis ep., nobili stemmate — *Des.* precum suarum obtinere effectum... Amen. [8407

Act. SS. Ian. II. 492-94; 3ª ed. III. 105-7.

Urbanus ep. Teanensis, saec. IV med. — Dec. 7.

VITA. *Inc.* In civitate Campaniae, quae Theanum dicitur, fuit vir famae vitaeque laudabilis — *Des.* per manus fidelium diligenter est tumulatus VI id. dec., regnante... Amen. [8408

[*Lectionarium ecclesiae Teanensis*], Neapoli, 1533, sign. F.1ʳ-F.4ʳ.

Ursacius. *Vid.* **Arsacius** *infra in supplemento.*

Ursicinus ep. Ravennas, † 536 vel 538. — Sept. 5.

VITA (IN AGNELLI *Lib. pont. eccl. Ravenn.*, episc. XXIV). *Inc.* Ursicinus XXIIII humilis — *Des.* Sedit autem an. 3, menses 6, dies 9. [8409

*AGNELLUS (*MG.* Scr. rer. langob. 322-24).

Ursicinus medicus m. Ravennae, sub Nerone (?). — Dec. 13, Iun. 19.

PASSIO. *Inc. prol.* Si omnium gesta sanctorum patriae nostrae — *Inc.* Ursicinus erat quidam in Liguriae partibus homo medicus — *Des.* servat humus. Passus est... Amen. [8410

MURATORI, *Rer. ital. scr.* I, 2. 560-62.
Exc. *Act. SS.* Iun. III. 810-11 (3ª ed. IV. 673-75), n. 4-9, 11.

Ursinus ep. Bituricensis, saec. I/III. — Nov. 9, Dec. 29.

1. REVELATIO CORPORIS SAEC. VI MED. *Inc.* Bituriga urbs primum a s. Ursino — *Des.* se deinceps virtutibus manifestans. [8411

*GREG. TURON. *Glor. conf.* 79 (80).

2. VITA. *Inc.* Ss. igitur ac de 70 Dñi N. I. C. discipulis — *Des.* die IV kal. ian. Abrahae ad patriam felici migravit excessu. [8412

FAILLON, *Monuments inédits,* II. 423-28; ‖ NARBEY, *Supplément aux Acta SS.* I. 64-66.

3. VITA. *Inc.* Dño N. I. C. de Maria virgine temporaliter nato... Quo in tempore b. U. natus fuit in saeculo — *Des.* (*imperfecta*) iniuria coepit uti cum fideli ecclesia. [8413

LABBE, *Bibl. mss.* II. 455-59.

4. EPITOMAE. a. *Inc.* Dño N. *etc. ut* 3... Quo in tempore b. U. audita saluberrima praedicatione — *Des.* translatus est ad gaudia paradisi. (*Sequuntur exegetica.*) [8414

Leg. aureae appendix normann. (1507), c. 192; (1518), c. 193.

b. *Inc.* Suscepta b. Clemens ecclesiae cura — *Des.* translatus est ad gaudia paradisi stola indutus iucunditatis. [8415

LABBE, t. c. 459-60.

Ursius conf. cultus in agro Vicentino. — Mai 3.

PETRUS DE NAT. appendix, 8; ‖ *Act. SS.* Mai I. 427; 3ª ed. 432.

Ursmarus ep., ab. Lobiensis, † 713. — April. 18.

1. VITA AUCT. ANSONE AB. LOBIENSI. *Inc. prol.* Dño meo... Theodulfo ep... O pie pater, mi dñe, sera est inquisitio tua — *Inc.* B. Ursmarus ep., dignus laude bonorum, in pago Hainau vel Teorascensi — *Des.* Et aedificata est ibi ecclesia... ubi praestantur virtutes et beneficia, ad laudem... Amen. [8416

MABILLON, *Acta*, III, 1. 248-50; 2ª ed. 242-44; || *Act. SS.* April. II. 560-562; 3ª ed. 557-59; || *Act. SS. Belgii*, VI. 244-49.

2. VITA AUCT. RATHERIO EP. VERONENSI. **a.** *Inc. prol.* Dñis reverendissimis... Apud venerabilem nuper s. Cumanae ecclesiae — *Inc.* B. igitur Ursmarus ep., bonorum omnium praeconio dignus, pago Teorascensi — *Des.* demonstrat cottidie cuius meriti illic habeantur reliquiae, ad laudem... Amen. [8417

SURIUS, II (1571), 663-66; (1578), 766-70; IV (1618), 185-87: IV (1876), 347-52; || MABILLON, t. c. 250-55; 2ª ed. 244-49; || *Ratherii opera*, ed. P. et H. BALLERINII (1765), 195-202; || *P.L.* CXXXVI. 345-52.

Est ubi (cf. *Catal. Paris.* II. 436, 36°) praefigatur alter prologus, qui *inc.* " Sanctorum quidem ac propensiori cultu... „ [8418

b. (RECENSIO INTERPOLATA).

EXC. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 688; || MABILLON, t. c. 255-56 (2ª ed. 249-50), n. 1; || BOUQUET, III. 626-27. — *Act. SS.* t. c. 562-63; 3ª ed. 559-60 (appendix I), et in annotatis ad Vitam **1**.

3. VITA METRICA AUCT. HARIGERO AB. LOBIENSI. *Inc. prol.* Primo supremum mira vertigine caelum — *Inc.* Ursmarus sanctus meritis et honore coruscus — *Des.* qui vivens regnat ubique. Amen. [8419

EXC. MABILLON, *Acta*, III, 2. 608-11; 2ª ed. 551-53: || *P.L.* CXXXIX. 1125-1128. — *Act. SS.* t. c. 558 (3ª ed. 555), n. 2. — BOUQUET, III. 627-28.

4. MIRACULA SS. URSMARI ET ERMINI. **I.** (AUCT. FOLCUINO AB. LOBIENSI). *Inc. prol.* Multimoda et magnifica — *Inc.* Gens quaedam ripam ulteriorem insidet Danubii — *Des.* cum Christo regnans et in ipso gaudens. [8420

II. (SCRIPTUM ANTE AN. 990). *Inc.* Bermereias nomen est fundi — *Des.* innumeras diversitates signorum. [8421

III. (SCRIPTA SAEC. XI). *Inc.* Paschalis sollemnitas celebrabatur — *Des.* quod devote implevit, quoadusque vixit. [8422

IV. (SCRIPTA AN. 1057). *Inc.* Monachus quidam noster ex clerico conversus — *Des.* fiam incuriosus. [8423

V. (SCRIPTA POST AN. 1090). *Inc.* Longo post tempore, Adelardo abbate — *Des.* quae nostris temporibus contigerunt miracula. [8424

Act. SS. t. c. 563-73; 3ª ed. 561-70; || *Act. SS. Belgii*, VI. 256-94.
EXC. HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 832-37.

Omnia capitula quibus constat pars I (non tamen eiusdem prologus) iisdem fere verbis, non autem eodem ordine, leguntur inter eiusdem

*FOLCUINI *Gesta abbatum Lobiensium*, c. 25 sqq. (*MG.* Scr. IV. 65 sqq.); ex quibus ea edidit MABILLON, *Acta*, III, 1. 257-62; 2ª ed. 251-55.

5. MIRACULA S. URSMARI IN ITINERE PER FLANDRIAM AN. 1060 FACTA. *Inc. prol.* Licet non sit speciosa laus — *Inc.* Ea ergo tempestate qua inter Henricum imp. — *Des.* lumine oculorum dives est. [8425

Act. SS. t. c. 573-78; 3ª ed. 570-75; || *Act. SS. Belgii*, VI. 295-308.
EXC. HOLDER-EGGER, t. c. 837-42.

Ursula et sociae (11000) vv. et mm. cultae Coloniae. — Oct. 21.

Vid. etiam de sociabus S. Ursulae s. v. **Barga, Candia, Cordula, Cunera, Ida et Odilia, Victoria.**

1. SERMO IN NATALI. *Inc.* Sanctarum Coloniensium virginum agmina — *Des.* et effectum misericors praestat, qui cum ipso... Amen. [8426

CROMBACH, *S. Ursula vindicata* (1647), 983-88; || *Act. SS.* Oct. IX. 154-155; || KESSEL (J. H.), *St. Ursula und ihre Gesellschaft* (Köln, 1863), 156-167; || ID. *Sainte Ursule et ses onze mille vierges*, traduit de l'allemand par G. BEETEMÉ (Bruxelles, 1870), 266-76; || STEIN (A. G.), *Die h. Ursula und ihre Gesellschaft* (Köln, 1879), 97-104; || KLINKENBERG (J.), in *Jahrbücher des Vereins von Alterthumsfreunden im Rheinlande*, LXXXIX (1890), 118-24.
EXC. SURIUS, V (1574), 908-9; (1580), 1004-5; X (1618), 331; X (1879), 639-640; || PAULUS (Segerus), *Sacrum Viridarium Ursulanum* (Coloniae Agrippinae, 1630), 334-38.

2. PASSIO AUCT. H... *Inc. prol.* Summae divinitatis theoremate caelitus praedito... dño archipraesuli Geroni... Prius dulcedini vestrae — *Inc.* Fuit tempore pervetusto in partibus Britanniae — *Des.* nostri memor sit iugiter oremus, adiuvante Dño... Amen. [8427

Anal. Boll. III. 7-20.

3. PASSIO. I. *Inc.* Regnante Dño N. I. C., cum post passionem — *Des.* O quale hac die in caelo factum est tripudium... Amen. [8428

II. *Inc.* Ut etiam Colonia illa — *Des.* benedixit filiis tuis in te. [8429

III. *Inc.* Erat autem de eodem ss. virginum contubernio quaedam v. nomine Cordula — *Des.* vel novissimae sortis municipatum capiamus, praestante Dño... Amen. [8430

Epistola ad virgines Christi universas super hystoria nova undecim milium virginum, s. l. a. (HAIN, 6621 = 8742), sign. D.i [in ed. male : C.i]-E.iv; || *id.* s. l. [Coloniae], 1482 (HAIN, 8743 = 12458), sign. c.6-e.1; || *id.* s. l. [Coloniae], 1490 (HAIN, 8745), sign. D.ij-E.ij; || *Passio sive historia undecim milium virginum*, s. l. a. (HAIN, 12457), sign. D.iij-F.2; || SURIUS, V (1574), 902-8; (1580), 998-1004; X (1618), 327-31; X (1879), 629-39; || PAULUS (Segerus), t. c. 294-333; || CROMBACH, t. c. 1-18; || *Act. SS.* t. c. 157-63; || KESSEL, t. c. 168-95; || BEETEMÉ, t. c. 278-304; || STEIN, t. c. 107-24; || KLINKENBERG, in *Jahrbücher* etc. LXXXXIII (1892), 154-63; cf. 152.
EXC. CAPGRAVIUS, f. 325v col. 2-326v col. 1. — Vid. etiam supra, **Cordula.** 1.

4. NARRATIO GALFRIDI MONUMETENSIS.

*GALFRIDI MONUMETENSIS *Historia Britonum,* V. 9-16 (ed. J. A. GILES, Londini, 1844, 84-93); || *Act. SS.* t. c. 207-9; || KESSEL, t. c. 199-205; || BEETEMÉ, t. c. 310-22.

5. LIBER REVELATIONUM B. ELISABETH SCHONAUGIENSIS DE SACRO EXERCITU VIRGINUM COLONIENSIUM. *Inc. prol.* Vobis qui pios affectus — *Inc.* Quando complacuit Dño — *Des.* α) reddat ei Deus mercedem operis sui. Et nunc ei qui absconditorum est conditor... Amen. [8431

vel β) reddat... operis sui. Post haec infra octavam *etc. etc...* sicque mortuus est. Et nunc ei *etc. ut* 5 α... Amen. [8432

FABER STAPULENSIS (Iac.), *Liber trium virorum et trium spiritualium virginum* (Paris. 1513), f. 139-42; || *Revelationes ss. vv. Hildegardis et Elizabethae Schoenaugiensis* (Coloniae, 1628), 205-10; || HENRIQUEZ (Chr.), *Lilia Cistercii* (Duaci, 1633), I. 265-83; || CROMBACH, t. c. 719-45; || AMORT (E.), *De revelationibus, visionibus et apparitionibus* (Augustae Vindelicorum, 1744), II. 169-79; || *Act. SS.* t. c. 164-72; || ROTH (F. W. E.), *Die Visionen der hl. Elisabeth* (Brünn, 1884), 123-35; || ID. *Die Visionen und Briefe der hl. E.* (Brünn, 1886), 123-35.

6. REVELATIONUM B. IOSEPHI libri 2. **I.** LIBER I (EPISTULA AD VIRGINES CHRISTI). *Inc. prol.* Universis Christi virginibus... frater N. (*al.* T.) salutem... Anno MCLXXXIII, inspirante Dño — *Inc.* Deus ab aeterno cuncta sapienter disponens — *Des.* sine fine regnabunt, qui est una cum matre sua... benedictus in saecula. Amen. [8433

Epistola... super hystoria nova undecim milium virginum, s. l. a. (HAIN, 6621 = 8742), sign. A.ij-D.i [in ed. male : C.i]; || *id.* s. l. [Coloniae], 1482 (HAIN, 8743 = 12458), sign. a.1-c.5v; || *id.* s. l. [Coloniae], 1490 (HAIN, 8745), sign. A.ij-D.jv; || *Passio sive historia,* s. l. a. (HAIN, 12457), sign. A.1v-D.iij; || CAPGRAVIUS, f. 316-25v; || CROMBACH, t. c. 513-63; || *Act. SS.* t. c. 173-185.

II. LIBER II. *Inc. prol.* Ecce in longum extensa est — *Inc.* Rex caelestis Iesus Christus, pius ss. virginum sponsus — *Des.* Axparae reginae et ducissae illius materterae filiae. [8434

CROMBACH, t. c. 568-644; || *Act. SS.* t. c. 185-201.

7. PASSIO. *Inc. prol.* Legentibus passionem ss. vv. Coloniensium dubitatio — *Inc.* Post passionem et resurrectionem Dñi salvatoris cum sagena — *Des.* Egregius quoque confessor Christi Aquilinus... est illis associatus. Benedictus igitur Dñus... Amen. [8435

APPENDIX. *Inc.* S. Cyriacus — *Des.* S. Iacobus ep. Antioccnus. [8436

KESSEL, t. c. 206-19; || BEETEMÉ, t. c. 325-36. — Appendix ex libello 9 excerpta est.

8. EPITOMAE.

a. VINC. BELLOV.-XXI. 40-44; || CROMBACH, t. c. 1007-9 (omisso cap. 44). — **b.** PETRUS DE NAT. IX. 87. — **c.** IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 134; || CROMBACH, t. c. 1035-38.

d. *Inc.* Undecim milium virginum passio hoc ordine celebrata fuit.

In Britannia namque rex christianissimus fuit — *Des.* ipsum migrasse ad Dñm invenerunt. [8437

Leg. aurea, c. 158 (153); || MOMBRITIUS, II. 355v-57; || TROUILLAT, *Monum. de l'hist. de l'anc. évêché de Bâle*, I (1852), 17-21; || KESSEL, t. c. 220-24; || BEETEMÉ, t. c. 337-40.

e. *Inc.* Anno ab inc. Dñi N. I. C. CCXXVII regnavit Alexander — *Des.* ss. virginum exercitus revelatur. Gratias ago Deo... Amen. [8438

ROTH, ll. cc. (1884 et 1886), 157-60.

f. *Inc.* Fuit in Britannia rex quidam religiosus — *Des.* cum ceteris virginibus. Anno autem Dñi CCXXXVIII passae sunt virgines. [8439

TROUILLAT, t. c. 14-16.

g. (ANTIQUIOR ANNO 1500?). *Inc. prol. ut in* 6 I. — *Inc. ut* 6 I. — *Des.* sub chlamyde protegent et ad vitam aeternam deducent; ad quam nos deducat in saecula benedictus. Amen. [8440

Historia undecim milium virginum breviori atque faciliori modo pulcherrime collecta, Coloniae, Koelhoff, 1484 (HAIN, 8744) [non vidimus; an unquam prodiit?]; || *id.* ([Coloniae], Quentell, 1507), sign. A.1v-A.iiijv; || *id.* (Colonie, Mart. de Werdena, s. a.), (COPINGER, II, nº 5910), f. 1v-4; || *id.* (Colonie, Mart. de Werdena, 1509), sign. A.1v-Bv; || *id.* (Colonie, Henr. de Nuscia [1510?]), sign. A.1v-A.4; || *id.* ([Coloniae?], Iohannes de Sollin, 1517), sign. A.v-B.2 et B.3v-B.4 (ibi prologus).

9. REVELATIONES TITULORUM SS. MM. ET VV. COLONIENSIUM AUCT. THIODERICO AEDITUO TUITIENSI. *Inc.* Anno ab inc. Dñi N. I. C. MCLV, ind. IV — *Des.* Quapropter, quoniam in hac causa... Amen. [8441

CROMBACH, t. c. 490-94 (quibusdam omissis); || *Act. SS.* t. c. 243-45; || LACOMBLET, in *Archiv für die Geschichte des Niederrheins*, V (1865), 292-99. **Exc.** STEIN, t. c. 125-27. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XIV. 569-70.

10. RHYTHMUS. *Inc.* Dilectus ecclesiae sponsus est candidus — *Des.* (*mutilus*). Sed quibus datum est, dicit Dñus. [8442

FRÖHNER (Chr. W.), in *Zeitschrift für deutsches Alterthum*, XI (1859), 24-28.

11. RHYTHMUS DE MIRACULIS. *Inc. prol.* Ista legat civis — *Inc.* Primus honor talis — *Des.* pax et requies morienti. [8443

PAULUS (Segerus), t. c. sign. P.4-P.6v post pag. 342; || CROMBACH, t. c. 477, 483, 896; || VINITOR (Gerlacus), *Specification oder Verzeichniss der vornehmsten Reliquien welche in der St. Ursulakirche zu Köln... verehrt werden* (Köln, 1657), [non vidimus]; || KESSEL, t. c. 196-98; || BEETEMÉ, t. c. 306-8. **Exc.** *Act. SS.* t. c. 234, n. 84.

12. TRANSLATIO TRIUM CORPORUM AD MONASTERIUM WALCIODORENSE AN. 1105. **a.** (AUCT. RICHERO MON. WALCIOD.). *Inc. prol. I.* Omni tempore diligit — *Inc. prol. II.* Quoniam ex Agrippinensium collegio 11000 virginum adventus ad nos — *Inc.* Anno dñicae inc. MCV, princeps N. huius nominis... quintus — *Des.* dimidiam partem. Amen. [8444

Anal. Boll. XI. 125-35.

b. *Inc.* Cum anno Dñi MCV in Coloniam Agrippinam — *Des.* Denique ad nostrarum recurramus auxilium patronarum, ut... Amen. [8445

Act. SS. t. c. 239-40.

13. TRANSLATIO DUORUM CORPORUM AD MONASTERIUM ZWIFALTENSE AN. 1145. *Inc.* Hae sanctorum reliquiae pio labore dñi Bertholfi — *Des.* in monasterio virginum collocavimus. [8446

SCHNEIDER (E.), *Die Zwiefalter Annalen und Ortliebs Chronik* (= WÜRTTEMBERGISCHE GESCHICHTSQUELLEN, III, 1889), 51.

14. TRANSLATIO SEPTEM CORPORUM AD MONASTERIUM GRANDIMONTENSE AN. 1181, AUCT. GUILLELMO DANDINA. *Inc. prol.* Omnibus praesentibus... Cum virorum illustrium sollicitudine — *Inc.* Anno igitur inc. Verbi MCLXXXI, summo et universali pontifice Alexandro III — *Des.* usque in ecclesiam B. Mariae semper virginis. — *Sequuntur litterae Philippi ep. Coloniensis, quae inc.* Philippus... Fratres vestros latores praesentium... [8447

TEXIER, *Manuel d'épigraphie*, in MÉMOIRES DE LA SOCIÉTÉ DES ANTIQUAIRES DE L'OUEST, XVIII (1852), 348-61; || *P.L.* CCIV 1221-34.

15. TRANSLATIO CORPORUM IN MONASTERIUM REGALIS MONTIS AN. 1261. *Inc.* Conradus... Ad vestrae notitiam serenitatis... [8448

MARTENE et DURAND, *Thes. nov. anecd.* I. 1112-13.

16. RELIQUIAE A GUILLELMO DE RYCKEL AB. S. TRUDONIS COLLECTAE. a. (AUCT. IPSO GUILLELMO). *Inc.* Anno Dñi MCCLXX, kal. mai, reliquiae... S. Benigna v. et m. percussa fuit gladio — *Des.* scilicet de b. Clara et Mabilia de 11 milibus virginum in Colonia. [8449

EXC. BERLIÈRE (U.), in *Revue Bénédictine*, XVI (1899), 272-77.

b. *Inc.* Nomina sanctorum quorum capita... S. Benigna v.; haec ipsis oculis ense punctim confixis — *Des.* Clarae et Mabiliae. [8450

De quo BERLIÈRE, t. c. 271 et in notis ad p. 272-76.

17. MIRACULA.

Vid. *Anal. Boll.* V. 315, 11°; *Catal. Brux.* II. 87, 24°.

18. MIRACULUM REVELATUM IOHANNI DE WARWICK EREM. IN ANGLIA. *Inc. prol.* Reverentiam quae vobis pertinet — *Inc.* Haec sunt novissima verba virginis Ursulae : Eremita — *Des.* Convertam corda patrum in filios. [8451

Epistola... super hystoria nova undecim milium virginum, s. l. a. (HAIN, 6621 = 8742), sign. E.i^{v}-E.6^{v}; || *id.* s. l. [Coloniae], 1482 (HAIN, 8743 = 12458), sign. e.1-e.4^{v}; || *id.* s. l. [Coloniae], 1490 (HAIN, 8745), sign. E.ij-E.7^{v}; || *Passio sive historia*, s. l. a. (HAIN, 12457), sign. F.2-F.4.

Ursulina v. Parmensis, † 1410. — April. 7

VITA. *Inc. prol.* Rev. in Christo matri dñae Magdalenae — *Inc.* Fuit vir quidam Petrus nomine — *Des.* et in pace quievit. Amen. Quanta

autem miracula... Quapropter, matres in Christo devotissimae, his ex paucis... Amen. [8452

Act. SS. April. I. 725-39; 3ª ed. 721-35; || *Chronica Parmensia a sec. XI* (Parmae, 1858), 516-35.

Ursus presb. Augustae Praetoriae, saec. VI (?). — Febr. 1.

Vita. *Inc. prol.* In nomine s. et individuae Trinitatis hic subter insertum est — *Inc.* Fuit igitur vir Dei cultor bb. Ursus — *Des.* Occurrerunt ei angeli Dei... Amen. [8453

Act. SS. Febr. I. 937-39; 3ª ed. 946-48.

Ursus ep. Autisiodorensis, saec. V extr. — Iul. 30.

Hist. ep. Autisiod. 11 (Labbe, *Bibl. mss.* I. 418; || Duru, *Bibl. hist. de l'Yonne,* I. 322-23; || *P.L.* CXXXVIII. 229-30); || *Act. SS.* Iul. VII. 158 (3ª ed. 169), n. 2.

Ursus ab. Locciensis **et Leobatius** ab. Senapariensis, saec. VI. — Iul. 28.

Vita auct. Gregorio Turon. (*Vit. Patrum,* xviii). *Inc. prol.* Legiferi vatis oraculum — *Inc.* Igitur Ursus ab. Cadurcinae urbis incola fuit — *Des.* ibique et obiit ac sepultus est. [8454

* *Greg. Turon. opera* (ed. Ruinart, 1240-44; || *P.L.* LXXI. 1084-87; || ed. Krusch, 733-35); || Surius, IV (1573), 380-81; (1579), 402-3; VII (1618), 337-38; || *Act. SS.* Iul. VI. 564-65.

Exc. Labbe, *Bibl. mss.* II. 696.

Ursus ep. Ravennas, † 396 (?). — April. 13.

Vita (in Agnelli *Lib. pont. eccl. Ravenn.,* episc. xvi). *Inc.* Ursus XVI castissimus — *Des.* s. Ursus descriptus est. Sedit... [8455

* Agnellus (*MG.* Scr. rer. langob. 288-89).

Ursus m. Thebaeus Salodori. *Vid.* **Victor** m. Salod.

Ursus ep. Tullensis, saec. V. *Vid.* **Amon.**

Valens ep. m. cultus in Augia Divite, sub Numeriano. — Mai 21.

Passio. *Inc.* Tempore Numeriani imp. b. Valens ep. cum duobus pueris — *Des.* ipse quoque decollatus est gaudens. [8456

Anal. Boll. XVII. 133-35.

Valentinus presb. Ecclesiolae prope Molismum, ante med. saec. V. — Iul. 4.

VITA. *Inc.* B. Valentinus in Laticensi suburbano Lingonensium oriundus — *Des.* facile intelligatur. [8457

Act. SS. Iul. II. 41-42.
EXC. BOUQUET, III. 410-11.

Valentinus ep. Ianuensis, saec. IV in. — Mai 2.

1. VITA. *Inc.* B. Valentinus, bonae indolis puer — *Des.* sine quo nullus nostrum esse potest, ipso adiuvante... Amen. [8458

Act. SS. Mai VII. 544; 3ª ed. 535-36.

2. INVENTIO, ELEVATIO, MIRACULA. *Inc.* Huius talis ac tanti V-i praesulis, unde superius — *Des.* praesentem sentiret. Hoc quoque ad laudem et gloriam Christi... Amen. [8459

Act. SS. t. c. 544-46; 3ª ed. 536-37.
EXC. UGHELLI, IV. 1151-54; 2ª ed. 837-38.

Valentinus ep. Interamnensis, m. Romae, sub Claudio. — Febr. 14.

1. VITA. *Inc.* Propheta loquitur ad Deum... Unde b. vir Interamnensis ep. — *Des.* a s. Abundio non longe a corpore s. V-i sunt sepulti, collaudantes Dñm... Amen. [8460

MOMBRITIUS, II. 343-44; || SURIUS, I (1570), 984-86; (1576), 1014-16; II (1618), 145-46; II (1875), 349-52; || *Act. SS.* Febr. II. 756-57; 3ª ed. 757-58.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. III. 122.

3. TRANSLATIO CAPITIS GEMMETICUM ET MIRACULA AUCT. BALDRICO EP. DOLENSI. *Inc. prol.* Qualiter bb. V-i caput Gemmeticum usque — *Inc.* Quidam qui sacerdotio fungebatur — *Des.* ab infirmitate illa curatus sanus egressus est. [8461

Act. SS. t. c. 758-62; 3ª ed. 759-63; || *P.L.* CLXVI. 1153-64.

Valentinus ep. Raetiarum (*al.* ep. Pataviensis), saec. V. — Ian. 7.

1. VITA ET TRANSLATIO. *Inc.* In civitate Pataviensi inventum est sub nostro aevo — *Des.* ubi adhuc plurima fiunt miracula, quae facit... Amen. Celebratur autem festum *etc. etc...* [8462

Act. SS. Ian. I. 1094-97; 3ª ed. 728-33. — (Mut.) SURIUS, IV (1573), 474-477; (1579), 506-9; VIII (1618), 43-45; || *Act. SS.* t. c. 369-72.
EXC. RESCHIUS, *Annales eccl. Sabionensis*, 282-86, 290 (partim ex libello genuino, partim ex Surio).

2. EPITOME.

BARTHOLOMAEUS TRIDENTINUS, *Gesta Sanctorum* (LÜTOLF, in *Theologische Quartalschrift*, LXIII, Tübingen, 1881, 469).

Valentinus presb. m. Romae, sub Claudio. — Febr. 14.

1. Passio. *Inc.* Tempore quo persequebatur Claudius christianos, tenuit quendam presbyterum — *Des.* α) et sepelivit in eodem loco ubi decollatus est. [8463

vel β) ubi decollatus est, accipiens coronam vitae quam repromisit Deus diligentibus se. [8464

vel γ) diligentibus se. Ibi postea a Iulio papa fabricata est ecclesia... usque in hodiernum diem. [8465

Act. SS. Febr. II. 753-54; 3ª ed. 754-55. — Excerpta est haec Passio ad verbum ex Passione SS. **Marii, Marthae et soc.** In quibusdam codicibus, servatis etiam primis verbis cap. 6 Passionis SS. Marii etc., Passio Valentini *inc.* " Tunc tenuit Claudius quendam ven. virum... " [8466

In aliis codicibus tamquam *Passio S. Valentini* profertur vel integra, vel paene integra Passio SS. Marii etc.

2. Epitomae.

Leg. aurea, c. 42. — Petrus de Nat. iii. 123.

Valentinus ep. Terracinensis et **Damianus** eius diac., mm. in territorio Teatino, † sub Iuliano. — Mart. 16.

Passio et inventio. I. Passio. *Inc.* Temporibus Magni Constantini piissimi imp. erat quidam vir — *Des.* usque in hodiernum diem. Passi sunt autem... Amen. [8467

II. Inventio, translatio, miracula. *Inc.* Postquam divina ordinatione — *Des.* Deum et ss. mm. eius V-um et D-um glorificavit. [8468

Ughelli, VII. 1351-60; 2ª ed. I. 1284-89; || *Act. SS.* Mart. II. 428-31; 3ª ed. 423-26; || Contator (D. A.), *De historia Terracinensi* (Romae, 1706), 493-502.

Exc. (ipsa pars ii) *Act. SS.* Mai III. 569-70 (3ª ed. 566-67), n. 3 et 5.

Valentinus et Hilarius mm. Viterbii, sub Maximiano. — Nov. 3.

1. Passio. a. *Inc.* Temporibus illis, quo Maximianus augustus regnavit post obitum patris sui Diocletiani augusti, ipso tempore interfecit sororem suam — *Des.* Qui ita martyr Christi effectus est in Dño N. I. C... Amen. [8469

Appendix. *Inc.* Supradictorum vero mm. corpora — *Des.* de Roma adduxerat; cuius... celebratur iii kal. ian., ad laudem... Amen. [8470

Act. SS. Nov. I. 626-29, col. 1. — (Mut.) Nardinus (N.), *Acta ss. mm. Valentini praesbyteri et Hilarii diaconi* (Viterbii, 1684), 7-11; || Pennazzi (S. A.), *Vita del glorioso S. Eutizio* (Montefiascone, 1721), 324-28; || Andreucci (A. Gir.), *Notizie istoriche de gloriosi ss. Valentino prete ed Ilario diacono* (Roma, 1740), 61-64; || Bussi (F.), *Istoria della città di Viterbo* (Roma, 1742), 444-45; || Assemani (I. S.), *De SS. Ferentinis in Tuscia Bonifacio* etc. (Romae, 1745), 169-72.

Exc. (ex libello genuino) *Act. SS.* Mai III. 459 (3ª ed. 457-58), n. 4. — Pennazzi, t. c. 339-40. — Andreucci, t. c. 44-46, 56-57.

b. *Inc.* Tempore quo Maximianus augustus regnabat, misit edictum — *Des.* Qui inventus martyr effectus est in I. C. Dño N... Amen. [8471

Appendix. *Inc. ut in* 1 a. — *Des.* de Roma addux., ad laudem... [8472

Andreucci, t. c. 51-55; || *Bibl. Casin.* III. Floril. 158-60; || *Act. SS.* Nov. I. 626-29, col. 2.

2. Epitome. *Inc. ut* 1 b. — *Des.* et sepulti sunt in locum qui vocatur Cavillarius. [8473

Pennazzi, t. c. 333-35; || Andreucci, t. c. 48-49; || *Act. SS.* t. c. 625.

3. Inventio saec. XIV in. *Inc.* Gloriosus Deus in sanctis suis — *Des.* fidei postulantium impendebat, ad laudem... Amen. [8474

Act. SS. t. c. 632-34.

Valeria v. m. Lemovicensis, saec. I/III. — Dec. 9.

1. Sermo in festivitate. I. Prologus. *Inc.* Congruum, ff. cc., videtur — *Des.* de hoc saeculo migraverint, cognoscitur. [8475

Anal. Boll. VIII. 278-79.

II. Vita. *Inc.* Bb. igitur Valeria Lemovicensis pagi oriunda fuit — *Des.* interrogati soliti sunt narrare. [8476

Exc. Arbellot, *Documents inédits sur l'apostolat de S. Martial* (1860), 64-66 (= Congrès scientifique de France, 1859, II. 197-99). — *Catal. Paris.* I. 196-98.

III. Miracula post translationem an. 985. *Inc.* Multa Dei omnipotentis gratia — *Des.* eius interventu accipietis, ipso largiente qui cum Patre... Amen. [8477

Anal. Boll. VIII. 279-84. — De anno *985*, qui in editis perperam comparet tamquam *885*, cf. L. Duchesne, *S. Martial de Limoges*, in Annales du Midi, IV (1892), 316-17.

2. Passio. I. *Inc.* Igitur in diebus illis postquam Caius Iulius caesar — *Des.* et iam sponsae Stephani ducis. [8478

II. *Inc.* Haec vero civitas antiquissima fuerat condita a rege Lemovico — *Des.* construxit dux hospitale... pro recordatione v. et m. Valeriae. [8479

III. *Inc.* Constituit idem dux Stephanus alterum hospitale — *Des.* Suscepit autem pro Christo martyrium b. Valeria... imperante Claudio caesare. Virgo igitur ipsa... Amen. [8480

Catal. Paris. I. 41-44 (pars ii); II. 2-5 (partes i et iii).

3. Miraculum an. 985. *Inc.* Constructum et compactum floridis floribus — *Des.* videre virtutum signa donat. [8481

Catal. Paris. II. 401-3.

4. Vita auct. Bernardo Guidonis.

Exc. Delisle (L.), in *Notices et extraits*, XXVII, 2. 288, not. 1.

Valeria uxor S. Vitalis m. Ravenn. *Vid.* **Vitalis.**

Valerianus ep. Autisiodorensis. *Vid.* **Valerius.**

Valerianus sponsus S. Caeciliae, **Tiburtius et Maximus,** mm. Romae. — April. 14.

1. Conversio et Passio.

Vid. in Passione S. **Caeciliae**. In quibusdam legendariis exscriptae sunt seorsim tamquam *Passio SS. Valeriani, Tiburtii et Maximi* partes modo plures, modo pauciores Passionis S. Caeciliae. Hi libelli *inc.* α) " Cum b. Tiburtius per praedicationem bb. Caeciliae in Dñm N. I. C. credidisset, dixit fratri suo : Miserere mei... „ [8482

vel β) " Turgius (*al. om.* T.) Almachius urbis praefectus sanctos Dñi fortiter laniabat et inhumata... „ [8483

Et *des.* α) " suo se Creatori reddiderunt. Martyrizati sunt autem... xviii kal. mai, regnante Dño... Amen. „ [8484

vel β) " suo se Creatori redd. xviii kal. mai, praestante Dño... Amen. „ [8485

vel γ) " resurrectionem se inventurum phoenicis exemplo suscepit. „ [8486

Huiusmodi libellum ed. Mombritius, II. 332-33v (inc. β, des. β).

2. Epitomae.

Petrus de Nat. iv. 51. — Hilarion Mediolanensis, f. 26-27.

Valerianus m. Trenorchii, † cca. 178. — Sept. 15.

1. Miraculum. *Inc.* Huic martyri adiungitur... [8487

*Greg. Turon. *Glor. mart.* 53 (54).

2. Passio (adscripta Baldrico ep. Dolensi). *Inc. prol.* Bb. martyrum gloriosa certamina — *Inc.* Igitur (*al. add.* diebus, *al.* diebus illis) Antonini imp. temporibus (*al. om.*) gravissima persecutionis instantia — *Des.* caelorum spiritu regna conscendens. — *Epil.* Cuius festivitatem annuam celebrantes... eius aeterna gratia muniatur, praestante Dño... Amen. [8488

Bosquet, *Eccl. gall. hist.* II. 102-5; ‖ Perry (C.), *Hist. de Chalon-sur-Saône* (1659), preuves, 13-15 (desunt prol. et epil.), et iterum 15-17 (adsunt prol. et epil.); ‖ [Cusset (P.)], *L'illustre Orbandale ou l'histoire ecclésiastique de Chalon sur Saône*, II (1662), append. : Vies de quelques saincts, 5-7 (desunt prol. et epil.), et iterum 7-10 (adsunt prol. et epil.); ‖ Chifflet (P. Fr.), *Hist. de l'abbaye de Tournus* (1664), preuves, 33-37 ; ‖ [Juenin (P.)], *Nouvelle histoire de l'abbaïe ... de Tournus* (Dijon, 1733), preuves, 2-5; ‖ *Act. SS.* Sept. V. 21-22; ‖ *P. L.* CLXVI. 1209-12.

Exc. Dufourcq (A.), *De manichaeismo apud latinos quinto sextoque saeculo* (Paris. 1900), 109-10.

3. Passio, translatio saec. X, miracula.

Haec narravit Falco mon. in *Chronico Trenorchiensi*, c. 1-11 et 38-43 (Chifflet, l. c. 3-9 et 25-27; ‖ Juenin, l. c. 10-14 et 24-25); ‖ *Act. SS.* t. c. 23-27.

4. PASSIO, TRANSLATIO SAEC. X, MIRACULA, AUCT. GARNERIO MON. *Inc. prol.* Qui ss. martyrum Christi splendidos agones — I. PASSIO. *Inc.* Inter ecclesiasticos historicae veritatis scriptores — *Des.* superata tellus sidera donat. Passus est... Amen. [8489

CHIFFLET, l. c. 38-46; || JUENIN, l. c. 28-33.

II. TRANSLATIO ET MIRACULA. *Inc. prol.* Decurso pro captu nostrae mediocritatis — *Inc.* Post innumeras igitur ab ipsius passione — *Des.* sequentibus turbis introivit. [8490

CHIFFLET, l. c. 46-51; || JUENIN, l. c. 33-36; || *Act. SS.* t. c. 27-28.

5. TRANSLATIONES SS. VALERIANI ET PHILIBERTI. *Inc.* Ex tempore quo christiana religio — *Des.* (*mutil.*) tenebat tumulata s. Dei martyris Valeriani ossa. [8491

Catal. Paris. II. 229-37.

6. EPITOMAE.

ADO, 15 sept. — VINC. BELLOV. XI. 110. — PETRUS DE NAT. VIII. 83.

Valericus ab. *Vid.* **Walaricus.**

Valericus erem. apud Lemovicos, (saec. VI?). — Ian. 10.

1. LAUDATIO. *Inc.* Cum perutile sit, cc. ff., admodumque honestum — *Des.* benedixerunt benefactores. [8492

Catal. Paris. I. 15-18.

2. LAUDATIO. *Inc.* Quotiescumque, dd., sanctorum memoriam — *Des.* (*mutila*) quia caritate plenus erat | [8493

Catal. Paris. I. 85-86.

Valerius et **Valerianus** ep. Autisiodorenses, saec. IV. — Mai 6.

Hist. ep. Autisiod. 3 et 4 (LABBE, *Bibl. mss.* I. 412, 413; || DURU, *Bibl. hist. de l'Yonne,* I. 312-13; || *P.L.* CXXXVIII. 222); || *Act. SS.* Mai II. 105 (3ª ed. 104-5), n. 2.

Valerius ep. Caesaraugustanus, saec. IV. — Ian. 28.

De eo vid. in Passione S. **Vincentii** m. Caesaraug., et supra **Laurentius** diac. m. Romae, 16.

NARRATIO. *Inc.* Cum Dacianus praeses praecepisset b. V-um deportari — *Des.* eius gleba ss. revelata est. Passus est... [8494

Act. SS. Ian. II. 835 (3ª ed. 450-51), n. 11, 12.

Valerius ep. Consorannensis, ante saec. VI. — Iul. 5.

INVENTIO. *Inc.* Valerius b. conf. Consorann. primus ep... [8495

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 83 (84).

Valerius archidiac. Lingonensis m., saec. III med. (?), saec. V in. (?). — Oct. 22.

PASSIO. *Inc. prol.* Ss. martyrum sacrosancta certamina — *Inc.* B. itaque Valerius Lingonicae fuit urbis indigena — *Des.* His et aliis innumeris miraculorum signis... Amen. [8496

Act. SS. Oct. IX. 531-35.

Valerius ab. S. Petri de Montibus in Hispania, † 692/696. — Febr 25.

NARRATIONES VALERII DE SE IPSO. *Inc.* Dum ego olim indignissimus peccator — *Des.* sed secundum proprium opus singulis retribuet. [8497

FLOREZ, XVI. 391-416; || *P.L.* LXXXVII. 439-57.

Valerius m. in agro Suessionensi. *Vid.* **Rufinus.**

Valerius ep. Treverensis, saec. III. — Ian. 29.

VITAE. *Vid.* **Eucharius** 1, 2.

Aliquando in Legendariis sub titulo *Vita S. Valerii* exscripta est pars media illius Vitae **1**; quae pars *inc.* " Post venerabilem obitum bb. Eucharii " — et *des.* " nec sepulcrum ab invicem separaret. " [8498

Valterius. *Vid.* **Walterius.**

Vamnes m. in Perside, † 423. — Aug. 16.

PASSIO. *Inc.* In illo tempore praecepit Varananes (*al.* Valerianus) rex — *Des.* et sepelierunt illud XVI kal. sept., regnante... Amen. [8499

Act. SS. Aug. III. 287-89.

Vasius m. Sanctonensis, † cca. 500. — April. 16.

PASSIO. *Inc.* In tempore illo dum Ariana haeresis Gothorum gentes pulsaret — *Des.* et semper usque hodie multa miracula Dñus ibi operatur... Amen. [8500

Act. SS. April. II. 424-25; 3ª ed. 420-21.

Vedastes (-tus) ep. Atrebatensis, saec. VI. — Febr. 6.

1. VITA AUCT., UT VIDETUR, IONA BOBIENSI. *Inc. prol.* Dum sanctorum praesulum gloria — *Inc.* Igitur cum inclitus Francorum rex Chlodoveus — *Des.* α) ut virtutis suae... monumentum relinqueret, praestante... Amen. [8501

vel β) ut... relinqueret. Nam, sicut superius memoravimus... ratum ducimus, Tullinse ortum genere... fuit fidelis confessor usque ad mortem in terris, praestante... Amen. [8502

vel γ) ut... relinqueret. Nunc, sicut superius memoravimus... ratum ducamus. Aquitania montem habet... in Tullo tunc oppido, nunc civitate, fuisse natum (praestante... Amen). [8503

Act. SS. Febr. I. 792-94; 3ª ed. 801-3 (des. γ; lacuna quae exstat n. 3 expleta est *Catal. Paris.* III. 124, 5°); ‖ *Act. SS. Belgii*, II. 38-42 (des. γ); ‖ Schubert (H. von), *Die Unterwerfung der Alamannen unter die Franken* (Strassburg, 1884), 210-22 (des. β); ‖ Arbellot, *Dissertation sur le lieu de naissance de S. Vaast* (1886), 59-75 [= Mémoires de d Académie d'Arras, 2e sér. XVII. 209-16] (des. α); ‖ Krusch (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 406-14 (des. α, β, γ).

Exc. Duchesne, *Hist. Franc. scr.* I. 523-24; ‖ Bouquet, III. 372-73.

Est ubi clausula γ velut alter prologus praefixa sit vel huic Vitae **1** : *Inc.* " Nunc, sicut superius... " [8504

vel Vitae **2** : *Inc.* " Aquitania montem habet... " [8505

2. Vita auct. Alcuino. *Inc. prol.* Dulcissimo dilectionis filio Radoni... Dilectionis vestrae venerabile secutus praeceptum — *Inc.* Postquam Deus et Dñus N. I. C. ovem quaerere — *Des.* α) Quibus ille respondit... locus debet esse vivorum non mortuorum, consilioque accepto foras civitatem *etc. etc.*... vel nova videntur. Felix equidem Atravata civitas... ad perfectam beatitudinis gloriam perveniet, praestante... Amen. [8506

vel β) Quibus ille... non mortuorum; necnon etiam affirmabat quod in oratorio *etc. etc.*... vel nova videntur. Felix equidem *etc. ut* α. [8507

vel γ) Quibus ille... non mortuorum. Volebant siquidem illum in ecclesia... (*Sequitur de translatione quae tempore S. Autberti facta dicitur*)... quam dictantis stilo scribantur. Felix siquidem *etc. ut* α. [8508

Bedae opera (Basil. 1563), III. 263-72 (deest prol.; des. α); ‖ *id.* (Colon. 1612 et 1688), III. 191-97 (deest prol.; des. α); ‖ Surius, I (1570), 870-77; (1576), 900-907; II (1618), 66-70; II (1875), 147-49 (des. γ); ‖ *Alchvvini opera*, ed. A. Quercetanus [Duchesne] (1617), 1403-20 (des. γ); ‖ *Act. SS.* t. c. 794-99; 3ª ed. 803-8 (des. γ; clausula α legitur in nota *d* ad num. 20): ‖ *Alcuini opera*, ed. Froben, II (1777), 163-72 (ut in *Act. SS.*); ‖ *Act. SS Belgii*, II. 44-61 (des. γ; adsunt p. 59-60 clausulae α, β); ‖ *P.L.* CI. 663-78 (ut apud Frobenium); ‖ Krusch, t. c. 414-27 (des. α, β, γ).

Exc. Lambecius, *Comment. de bibl. Vindob.* II. 409-12 (adest clausula β); ‖ Kollarius, *Anal. Vindob.* I. 634-39 (item). — Dümmler (E.), *Monumenta Alcuiniana* (Bibl. rer. Germ., ed. Ph. Jaffé, VI), 706-9 (epistula); ‖ Id. in *MG.* Epist. IV. 116-17 (epistula).

3. Sermo auct. eodem. *Inc.* Gaudete, dd. ff., in Dño, qui ad ss. patris... sollemnia convenistis — *Des.* cum illo gloriam accipere mereamur, auxiliante... Amen. [8509

Bedae opera (Basil. 1563), III. 272-74; ‖ *id.* (Colon. 1612 et 1688), III. 197-199; ‖ *Act. SS.* t. c. 800; 3ª ed. 808-9; ‖ *Alcuini opera*, ed. Froben, II. 172-174; ‖ *P.L.* CI. 678-81.

4. Epitomae.

Vinc. Bellov. xxii. 9, 10. — *Leg. aurea*, c. 40. — Petrus de Nat. iii. 99.

5. Miracula facta ante med. saec. IX, auct. Haimino mon. S. Vedasti. *Inc.* Sane quae nuper et oculis probavimus — *Des.* per tot annos eius experta sum beneficia. [8510

Act. SS. t. c. 801-2; 3ª ed. 810-11; || *Act. SS. Belgii*, II. 65-67.
Exc. Holder-Egger (O.), in *MG.* Scr. XV. 397-98.

6. Sermo in natali auct. eodem. *Inc.* Excitentur, obsecro, filii lucis corda vestra — *Des.* semper cum illo gaudere. Amen. [8511

Act. SS. t. c. 802-3; 3ª ed. 811-12; || *P.L.* CV. 755-58.
Exc. *Act. SS. Belgii*, II. 67-68.

7. Apparitio S. Vedasti med. saec. IX, auct. Huberto presb. *Inc. prol.* Praeceptis tuis satisfacere — *Inc.* Quarta namque feria, iam III diei hora imminente — *Des.* magna haec dilectio mittit. [8512

Act. SS. t. c. 803-5; 3ª ed. 812-13.
Exc. *Act. SS. Belgii*, II. 69-70. — Holder-Egger, t. c. 404-5.

8. Miracula facta cca. an. 875-880, auct. Ulmaro (*al.* Utmaro) aliisque mon. S. Vedasti. **I.** *Inc. prol.* Luce clarius patet, dd. patres — *Inc.* SS. igitur Vedastus postquam commune mortis debitum — *Des.* suorum fore defensorem, adiuvante... Amen. [8513

II. *Inc.* Temporibus Pippini et Karlomanni — *Des.* quam ad infirmorum unctionem, adiuvante gratia Christi. Amen. [8514

III. *Inc.* Quaedam mulier inibi degens voverat — *Des.* fide poscentium. Cuius et nos precibus adiuvari... Amen. [8515

Act. SS. t. c. 805-8; 3ª ed. 813-16; || Mabillon, *Acta*, IV, 1. 599-604 2ª ed. 566-70.
Exc. Bouquet, VII. 367-68. — *Act. SS. Belgii*, II. 71-77. — Holder-Egger, t. c. 399-402.

9. Sermo de relatione a Bellovaco ad Atrebates an. 893. **I.** *Inc. prol.* Valde dignum est, ff. cc., in hac praesenti sollemnitate — *Inc.* Igitur postquam divae memoriae Karolus rex — *Des.* sine fine gaudere mereamur, cui soli est honor... Amen. [8516

Act. SS. t. c. 809-10; 3ª ed. 817-18; || *Act. SS. Belgii*, II. 79-82; || Holder-Egger, t. c. 402-4.
Exc. Mabillon, t. c. 604-6; 2ª ed. 570-72. — Bouquet, IX. 112.

II. Miracula Bellovaci facta. *Inc.* Igitur miraculum quoddam... inserere decrevimus, quoniam eadem die — *Des.* et meritum s. viri ab omnibus honorifice celebratur. [8517

Act. SS. t. c. 810-12; 3ª ed. 818-20.

10. Miracula facta post an. 893. *Inc. prol.* Mirabilis Deus in sanctis suis, et respectus — *Inc.* Igitur in comitatu Baduano — *Des.* de nobis etiam dicatur : Mirabilis Deus in sanctis suis. [8518

Act. SS. t. c. 812-13; 3ª ed. 820-21; || *Act. SS. Belgii*, II. 84-85 (omisso prologo longissimo).

11. MIRACULA FACTA SAEC. XIV *Inc.* Anno Dñi MCCCXVII Iohannes Bursarii — *Des.* mihi benigne remittat. [8519

Act. SS. t. c. 814-15; 3ª ed. 822-23; || *Act. SS. Belgii,* II. 87-90.

Venantius frater S. Honorati ep. Arelatensis, † cca. 375. — Mai 30.

VITA. *Inc. prol.* Cum mira sanctorum opera recitantur — *Inc.* Gloriosus itaque Christi confessor V. illustri prosapia ortus — *Des.* cum illo vivere valeamus, praestante... Amen. [8520

BARRALIS, *Chronologia Lerinensis,* I. 187-89; || *Act. SS.* Mai VII. 241-42; 3ª ed. 237-38.

Venantius erem. in Artesia, saec. VIII. — Oct. 10.

1. VITA (ANTIQUA?). *Inc.* Fuit in diebus gloriosi Francorum regis Pippini, sicut a maioribus... [8521

De qua *Act. SS.* Oct. V. 128, n. 5, 6.

2. VITA (ANTIQUA?). *Inc.* S. Venantius ex illustri prosapia comitum Hannoniae — *Des.* Binchiam translatum fuit anno Dñi MCCXXI... [8522

GONONUS, *Vitae Patrum Occid.* 271.

Venantius m. Camerini. — Mai 18.

1. PASSIO. *Inc.* Temporibus Antiochi regis magni erat vir — *Des.* propterea plures sancti ibi pro nomine Christi interfecti fuerunt. Per intercessionem eorum... Amen. [8523

Act. SS. Mai IV. 139-42; 3ª ed. 138-42; || DINUS (F.), *Vindiciae martyrologii ac breviarii romani* (Venetiis, 1700), 4 et 17-39: || *Atti di S. Venanzio* (Roma, 1795), 1-22.

2. PASSIO. *Inc. prol.* Vena nomine de copiosissimo fonte misericordiae — *Inc.* Fuit ergo in Camerinensium civitate civis Supprinus nomine — *Des.* praemisit in caelestibus ad commorandum. [8524

PASCUCCI (M.), *Vita di S. Venanzio mart.* (Pesaro, 1693), 270-86; || DINUS, t. c. 50-60 (om. prologo); || *Dissertazione apologetica degli Atti di S. Venanzio,* 2ª ediz. (Camerino, 1807), 116-133 (om. tum prologo, tum paucis in fine).

3. EPITOME.

PETRUS DE NAT. v. 12.

4. CARMEN DE ABLATO AN. 1259 ET RELATO AN. 1269 CORPORE. *Inc.* Gentibus ut pateat, Venanti sancte, futuris — *Des.* In summis caelis, regnas quibus ipse fidelis. [8525

UGHELLI, I. 601-3; 2ª ed. 558-59; || LILII (C.), *Dell' historia di Camerino,* II [Macerata, 1652], 30-34; || *Act. SS.* t. c. 137-38; 3ª ed. 137.
EXC. DINUS, t. c. 68-70.

Venantius ab. Turonensis, saec. V — Oct. 13.

1. VITA AUCT. GREGORIO TURON. (*Vit. Patrum,* XVI). *Inc. prol.* Soli-

tarium atque multiplex donum — *Inc.* Igitur s. Venantius Biturigi territorii incola fuit — *Des.* sed sufficere haec... quae scripta sunt, arbitramur. [8526

**Greg. Turon. opera* (ed. Ruinart, 1227-31; || *P.L.* LXXI. 1074-77; || ed. Krusch, 724-27); || Surius, V (1574), 734-35; (1580), 817-19; X (1618), 187-88; || *Act. SS.* Oct. VI. 219-21.

2. Miraculum. *Inc.* Haud procul vero a basilica... [8527

*Greg. Turon. *Glor. conf.* 15.

Venantius ep. Vivariensis, † post 535. — Aug. 5.

Vita. *Inc. prol.* Satis perspicuum est — *Inc.* B. itaque Venantius, Sigismundi regis Viennensis filius — *Des.* et multa alia, quae enarrare non possumus. Unde illum... Amen. [8528

Act. SS. Aug. II. 107-10.

Venera (al. **Veneranda,** al. **Parasceve**) v. m. — Iun. 26, Iul. 26, Nov. 14.

1. Passio. *Inc.* In diebus illis fuit quidam vir in civitate Niveria, nomine Agathon — *Des.* et baptizati sunt illa die omnes pariter. Martyrizata fuit... Amen. [8529

Julliot (G.) et Prou (M.), *Geoffroy de Courlon. Le livre des reliques de l'abbaye de Saint-Pierre-le-Vif de Sens* (Sens, 1887), 105-18.

2. Passio. *Inc.* Cum gentilitas errore idolorum foret detenta, erat quidam Dei cultor, nomine Agathon, in castello quodam — *Des.* et sepultum est. Passa est... Amen. [8530

Gravina de Cruyllas (Fr.), *Vita di S. Venera* (Palermo, [1645]), 221-42; || Grasso (A.), *Le ammirande notitie della patria, vita, e trionfi della gloriosa S. Venera* (Messina, 1665), 227-37; || Raciti Romeo (V.), *Dissertazioni e ricerche archeologiche sulla vita di S. Venera* (Acireale, 1889), 160-66.

3. Passio. *Inc.* Igitur gentilitate nimium dominante, habitabat in quadam civitate vir Dei, nomine Agathon — *Des.* quod exciderat in solida petra. Passa est... Amen. [8531

Raciti Romeo, l. c. 168-73.

4. Epitome.

Petrus de Nat. x. 61.

Venerandus m. in dioec. Ebroicensi. *Vid.* **Maximus et V.**

Venerandus m. Trecis sub Aureliano. — Nov. 14.

Petrus de Nat. x. 60.

Venerius ab. Tiburtinus, saec. XI in.

Petrus de Nat. viii. 66.

Venerius erem. in Tyro maiore insula, saec. VII. — Sept. 13.

1. VITA ET MIRACULA. a. *Inc. prol.* Cum enim sanctorum dicta vel facta hominibus dilucidanda proponimus — *Inc.* Fuit ergo hic vir ex insula quae nuncupatur (*al.* appellatur) Palmaria, quae vicina maris habetur, provincia Lunensi — *Des.* α) quia ipse est custos et salvator noster, qui cum Patre... Amen. [8532

vel β) qui... sibi subditum protexisset. Amen. [8533

AFFAROSI (C.), ***Ad monasterii Divi Prosperi Regiensis commentaria historica appendix seu pars III*** (Patavii, 1746), 153-74 (desunt non pauca capitula inter p. 162 et 163; des. α). — Simillima est Vita ad maiores nostros olim missa Ianua, de qua *Act. SS.* Sept. IV. 109, n. 6, et *ibid.* in annotatis ad Vitam **1c** (" ms. Genuense "); in qua, perturbato ultimorum capitulorum ordine, comparet clausula β.

b. (ACCEDIT TRANSLATIO REGIUM LEPIDI SAEC. IX). *Inc. prol.* Cum enim *etc. ut in* 1a... dilucidanda comperimus — *Inc.* Fuit igitur b. Venerius ex insula quae vocatur Palmaria, quae vicina mari habetur, non longe ab episcopatu Lunensi — *Des.* in cuius nomine ipse tres mortuos suscitavit, qui cum eodem Patre... Amen. [8534

De qua *Act. SS.* t. c. 109, n. 6, et inter annotata ad Vitam **1c** (" ms. Camaldulense ").

c. (ACCEDIT EADEM TRANSLATIO). *Inc.* (*sine prol.*). Venerius mon. et sacerdos oriundus fuit ex insula Palmaria, Lunensis provinciae, vicina mari — *Des.* ut nullam amplius sustineret accessionem. [8535

Act. SS. t. c. 115-19.
EXC. CORNELIUS (Flam.), apud CALOGERA, *Nuova raccoltà d'opuscoli,* VIII (1761), XX-XXIII.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. VIII. 65.

Ventila. *Vid.* Vintila.

Veranus ep. Cavallicensis, † post 589. — Oct. 19.

1. VITA. *Inc. prol.* Bb. Verani gloriosa sollemnitas — *Inc.* Post vindictam scelerum quae facta est a Dño — *Des.* Mitiget furorem Dñi Veranus almus... Amen. [8536

LABBE, *Bibl. mss.* II.690-95; || *Act. SS.* Oct. VIII. 467-70; || POURCHER (P.), ***Manuscrit ou livre de S. Privat par Aldebert le Vénérable*** (Saint-Martin-de-Boubaux, 1898), 431-60.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. X. 50.

Veranus m. Turonensis, sub Nerone. — Oct. 26.

PASSIO. *Inc.* In diebus Neronis imp. seditio inter Simonem magum

— *Des.* Passus est autem b. V. in civitate Turonum sub Nerone imp. VII kal. nov., regnante Dño... Amen. [8537

De qua *Act. SS.* Oct. XI. 787-89.

Veranus ep. Venciensis, † post 465. — Sept. 10, Nov. 11.

LAUDATIO. *Inc.* Adcrescit etiam hodiernae diei duplicata sollemnitas — *Des.* Proinde oremus ut... nostri meminisse dignentur, patrocinante Dño... Amen. [8538

EXC. *Catal. Paris.* III. 7, 36*.

Verdiana v. Castelli Florentini, † cca. 1242. — Febr. 1.

1. VITA. *Inc.* Verdiana dicitur a veriditate et diana — *Des.* ut habui, sic scripsi ad honorem Dei et B. V-ae. [8539

De qua BANDINIUS, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae,* III. 385, v.

2. VITA. *Inc.* Viridiana v. Deo devota in Castro Florentino... traxit originem — *Des.* domum redire curavit. [8540

De qua [Lorenzo POLTRI, immo Raffaello BADIJ], *Vita della gloriosa S. Verdiana da Castelfiorentino* (Firenze, 1692), 163-64; BANDINIUS, op. c. I. 618, XXII.

Veremundus ab. Hirachensis, † 1092. — Mart. 8.

LECTIONES.

EXC. YEPES (A. de), *Coronica general de la Orden de San Benito,* III (1610), f. 369v; || *Act. SS.* Mart. I. 795 (3a ed. 794), n. 4.

Verena v. m. Zurziaci, sub Diocletiano. — Sept. 1.

1. NOTKERUS, 1 sept.

2. VITA ET MIRACULA. I. VITA. *Inc. prol.* Vitam gloriosae virginis V-ae secundum quod relatu quorundam — *Inc.* Virgo bb. Verena Thebaea exstitit genere — *Des.* beneficia multa praestantur attingentibus eius sepulcrum, praestante Dño... Amen. [8541

Act. SS. Sept. I. 164-67.
EXC. (prologus) WAITZ (G.), in *MG.* Scr. IV. 446*.

II. MIRACULA. *Inc.* Tempore quo Burchardus vir illustrissimus — *Des.* si Deus permittit, qui omnia ex nihilo creavit, cui... Amen. [8542

Act. SS. t. c. 168-73. — **Var. lect.** BAUMANN (L. F.), in *Anzeiger für schweizerische Geschichte,* Neue Folge, II (1874-1877), 288-89.
EXC. WAITZ, t. c. 457-60.

3. VITA METRICA. *Inc.* Virgo Verena fuit, quam multum Christus amavit — *Des.* Quem nos Zurziacam vocitamus nomine villam. [8543

HARSTER (G.), *Novem Vitae SS. metricae* (1887), 15-19.

Verissimus, Maxima et Iulia mm. Ulysippone, sub Diocletiano (?). — Oct. 1.

1. PASSIO. *Inc.* In temporibus illis cum per universas provincias ad Romanum imperium pertinentes — *Des.* quos throno caelesti novimus esse applicatos, per Dñm... Amen. [8544

TAMAYO, *Mart. hisp.* V. 375-76; || *Act. SS.* Oct. I. 28-29; || *Catal. Paris.* I. 352-53.

Apud Tamayo et in *Act. SS.* post ultima verba " ... esse applicatos ", sequitur capitulum, quod haud scio an ab ipso Tamayo additum sit; quae appendix *inc.* " Corpora vero ss. martyrum iacuerunt... " et *des.* " quae Deus sanctorum intercessione patravit, praestante Dño... Amen. " [8545

2. PASSIO. *Inc.* Temporibus illis, cum romani imperatores a Deo datam — *Des.* usque ad tempora Iohannis... Lusitanorum regis, qui eorum corpora... transferenda curavit. [8546

FLOREZ, XIV. 384-86; 2ª ed. 397-98.

Verolus presb. Marcennacensis, saec. VI extr. — Iun. 17

VITA, TRANSLATIO, MIRACULA. *Inc.* Ad sollemnitatem ven. patris nostri V-i celebrem undique facientes concursum — *Des.* absque dubio impetrare valebimus, auxiliante Dño... Amen. [8547

Act. SS. Iun. III. 382-87; 3ª ed. IV. 310-14; || JOLY (J.-M.-V.), *Vie de S. Vorles, curé de Marcenay* (Châtillon-sur-Seine, 1867), appendice, II-XIII.
Exc. BOUQUET, III. 468; X. 375-76.

Verona v. culta Berthemii prope Lovanium, saec. IX. — Aug. 29.

VITA. *Inc. prol.* Cum ven. patrum sanctarumque matrum — *Inc.* Post decessum dñi Caroli Magni successit filius eius — *Des.* ubi in bonis operibus vitam finivit. [8548

Act. SS. Aug. VI. 526-29.

Veronica matrona Hierosolymitana, saec. I. — Febr. 4.

1. MIRACULA IN IMAGINE CHRISTI DOMINI. *Vid.* **Iesus Christus**, 6, II (*supra n. 4218 sqq.*).

2. VITA. *Inc.* Dñus N. I. C. praedicans et baptizans in Iudaea — *Des.* diversaque hominum desideria, Dño I. C. tribuente, completa sunt, cui est... Amen. [8549

Cf. *Catal. Paris.* II. 552, 2°.
Vid. etiam in Vita S. **Amatoris** erem. in pago Cadurcensi.

Veronus conf. cultus Lembecae et Montibus Hannoniae. — Mart. 30.

De quodam Verono seu Verone, quem finxerunt filium Ludovici Germanici regis et S. Veronae fratrem, quaedam narrata sunt in Vita

S. **Veronae**. Hunc esse Veronum confessorem Lembecensem quidam commenti sunt.

INVENTIO LEMBECAE AN. 1004, MIRACULA, TRANSLATIO MONTES CCA. AN. 1015, AUCT. OLBERTO AB. GEMBLACENSI. *Inc. prol.* Comiti Raginero... Gaudeo, comitum nobilissime — *Inc.* Creator et redemptor generis humani — *Des.* Sic sanctus Dñi Veronus in monasterio locatur honorifice, quo ad laudem... Amen. [8550

GALOPINUS (G.), *Miracula S. Veroni* (Montibus, 1636), 1-31; ‖ *Act. SS.* Mart. III. 845-50; 3ª ed. 842-47.

EXC. IACOBI DE GUISIA *Annales Hannoniae*, XIV. 44-48 (ed. FORTIA, IX. 420-36). — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 750-53.

Viator lector ecclesiae Lugdunensis, saec. IV extr. — Oct. 21.

PETRUS DE NAT. IX. 90.

Viator mon. Miciacensis, dein erem., saec. VI. — Aug. 5.

VITA. *Inc.* S. Viator ex pago Bituricensi oriundus exstitit — *Des.* qui coronis aureis sanctos suos illustrat, cui est honor... Amen. [8551

De qua MABILLON, *Acta*, I. 614 (2ª ed. 594-95), n. 5; et inde *Act. SS.* Aug. II. 82, n. 2.

Vicedominus quidam = Theophilus.

Vicelinus ep. Aldenburgensis, † 1154. — Dec. 12.

1. VITA METRICA ADSCRIPTA SIDONI PRAEPOSITO NOVI MONASTERII. *Inc. prol.* Gesta patris primi bona pontificis Vicelini — *Inc.* Anno milleno centeno bis duodeno — *Des.* Non sunt Milenses cum Slesvic ista negantes. [8552

LINDENBRUCH (E.), *Historia archiepiscoporum Bremensium* (Lugduni Batav., 1595), 122-31; ‖ ID. [LINDENBROGIUS], *Scr. rer. Germ. septentrionalium* (Francofurti, 1609), 134-41; 2ª ed. (Francofurti, 1630), 134-41; 3ª ed. cur. I. A. FABRICII (Hamburgi, 1706), 118-24; ‖ LEIBNITIUS, *Scr. rer. Brunsvic.* I. 774-80; ‖ STAPHORST (N.), *Hamburgische Kirchengeschichte*, I, 1 (1723), 626-35; ‖ WESTPHALEN (E. I. DE), *Monumenta inedita rerum Germanicarum*, II (1740), 1-8; ‖ LANGEBEK, *Scr. rer. Dan.* IV. 446-55; ‖ BEECK (N.), in *Quellensammlung der Gesellschaft für Schleswig-Holst.-Lauenb. Geschichte*, IV (1875), 157-71.

2. EPISTULA EIUSDEM SIDONIS. *Inc.* Dño Gozwino... Ecclesiam Bishorst... Ante tempora recolendae memoriae Lyemari — *Des.* matricularis (*al.* immaculatae) suae Bremensis ecclesiae. Amen. [8553

LAPPENBERG (J. M.), apud N. FALCK, *Staatsbürgerliches Magazin*, IX (Schleswig, 1829), 4-12; ‖ BEECK, t. c. 172-84. — **Var. lect.** SCHIRREN (C.), in *Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holst.-Lauenb. Geschichte*, VIII (1878), 312-13.

EXC. *Act. SS.* Mart. I. 654 (3ª ed. 652-53), n. 8-10.

3. TRANSLATIO AN. 1332. *Inc.* Et factum est post obitum viri Dei — *Des.* qui subtracti sunt in borea. Adaugeat Dñus... Amen. [8554

WESTPHALEN, t. c., praefatio, 33-34; || LANGEBEK, t. c. 456-57; || LEVERKUS (W.), in *Jahrbücher für die Landeskunde der Herzogthümer Schleswig-Holstein und Lauenburg*, V (1862), 81-83; || BEECK, t. c. 190-92.

4. CARMEN. *Inc.* Faldera pontificis sancti laetetur honore — *Des.* Ut locum hunc sanctum Deus ipse dirigat semper. Amen. [8555

(Partim) BEECK, t. c. 194-95; — (partim vero) SCHIRREN, t. c. 311-12.

5. CARMEN. *Inc.* Gesta patris nostri V-i discito metris — *Des.* Ut tecum valeat gaudendo vivere semper. [8556

BEECK, t. c. 197-98.

Vicinius ep. Saxenatensis, saec. IV in. (?). — Aug. 28.

VITA. *Inc. prol.* <Ad> ecclesiasticae religionis cultum — *Inc.* B. vero Vicinius, ut fertur, ex Liguriae partibus — *Des.* fastidiosi in scribendo fuisse viderentur. Sit igitur... Amen. [8557

Act. SS. Aug. VI. 190-95.
EXC. UGHELLI, II. 704-5; 2ª ed. 653; || CAPPELLETTI, *Chiese*, II. 484-86.

Victor I papa, † cca. 197. — Iul. 28.

* *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 137; || ed. MOMMSEN, 18-19). — PETRUS DE NAT. VI. 148.

Victor III papa, † 1087. — Sept. 16.

VITA AUCT. LEONE MARSICANO ET PETRO DIAC. MONACHIS CASINENSIBUS. *Inc. prol.* Desiderius abbas huius monasterii XXXVII — *Inc.* Is (*al.* Desiderius igitur) ex nobilissima Beneventanorum principum origine — *Des.* Haec de rev. Victoris III papae vita... Amen. [8558

* *Chronica monasterii Casinensis*, liber III (ed. W. WATTENBACH, in *MG.* Scr. VII. 698-754; || *P.L.* CLXXIII. 711-812); || MABILLON, *Acta*, VI, 2. 585-617; 2ª ed. 585-615 (rescissis nonnullis quae ad Victoris historiam non pertinent); || *Act. SS.* Sept. V. 400-434 (item).

Victor et Corona mm. in Aegypto (al. in Syria), sub Antonino. — Mai 14.

Vid. etiam infra **Victor et Corona** (al. **Stephana**) mm. in Sicilia.

1. PASSIO. *Inc.* In diebus illis facta in christianos persecutione ab imp. Antonino, temporibus Sebastiani ducis Aegypti — *Des.* contra civitatem quae dicitur Lycos, benedicentes Deum... Amen. [8559

MOMBRITIUS, II. 352ᵛ-54ᵛ; || *Act. SS.* Mai III. 266-68.

2. PASSIO. *Inc.* Cum (*al.* In illo tempore cum) persecutio christianorum ab Antonino imp. mota fuisset, et Sebastianus dux iussa sui

imp. impleret — *Des.* Omnia enim, sicut dixerat, evenerunt, atque ex hoc plurimi crediderunt Dño N. I. C... Amen. [8560

VICELIUS, *Hagiologium*, f. 110-111. — Cf. *Anal. Boll.* XVII. 61.

3. PASSIO. *Inc.* In diebus Antonini pagani regis facta est persecutio christianorum sub Sebastiano comite Aegypti — *Des.* Et multi mirati sunt in illa die super omnia quae facta sunt ei. Multi autem crediderunt in Dñm I. C... Amen. [8561

De qua *Anal. Boll.* XVII. 108, 120°.

4. PASSIO. *Inc.* Temporibus Antonini imp. fuit persecutio christianorum, et in diebus Sebastiani iudicis Aegypti — *Des.* Et multi mirati sunt de miraculis Dei quae viderunt. Et multi ex ipsis populis crediderunt in Dño I. C... Amen. [8562

De qua *Catal. Paris.* III. 71, 26°; 262, 83°.

5. PASSIO. *Inc.* In Aegypto locus est — *Des.* fuit etiam maximae saluti. Nam haec videntes crediderunt in Dñm I. C... Amen. [8563

Anal. Boll. II. 291-99.

6. EPITOMAE.

ADO, 14 mai. — VINC. BELLOV. XI. 107. — PETRUS DE NAT. VI. 168.

Victor presb. Archiaci in Campania gallica, saec. VI/VII. — Febr. 26.

VITA. *Inc. prol.* Claruit splendor Dñi — *Inc.* Fuit igitur quidam Victor dulci de nomine gaudens — *Des.* apud eius dignatur tumulum usque in praesentem diem, regnante... Amen. [8564

CAMUZAT, *Promptuarium Tricass.* f. 358v-62; || *Act. SS.* Febr. III. 665-667; 3a ed. 671-72; || LE COINTE, *Ann. eccl. Franc.* III. 291-95.

Victor m. Bracarensis, sub Diocletiano (?). — April. 12.

EPITOMAE.

Catal. Paris. III. 480, 32°. — *Act. SS.* April. II. 79; 3a ed. 78-79.

Victor ep. Cenomannensis. *Vid.* **Victorius, Victurius.**

Victor m. Cerasii in Castella Veteri, saec. IX med. (al. X med.). — Aug. 26.

1. PASSIO. *Inc. prol.* Grata sunt semper ac Deo placabilia credentium vota (*cod.* vita) — *Des.* ad posteros propagare. — *Inc. Passio.* Erat namque in Cerasiensi (*ed.* Caesariensi) civitate idem bb. Victor certaminis — *Des.* qui suos martyres fecit in pace semper esse victores, cui est gloria... Amen. [8565

Catal. Paris. III. 504-6.

2. PASSIO (ANTIQUA TOTA ?). *Inc. et des. prol. ut in* 1. — *Inc.* Erat igi-

tur Victor ex parentibus nobilibus in oppido Zerezo — *Des.* iubente dño Ludovico de Acuña ep. Burgensi, praestante Dño... Amen. [8566

TAMAYO, *Mart. hisp.* IV. 589-91.

3. PASSIO AUCT. ANDREA CERASIANO. *Inc.* In teneris annis gloriosus m. divus V. in oppido Cerasio — *Des.* eosdemque in vita vermibus manasse. [8567

FLOREZ, XXVII. 823-31; 2ª ed. 416-24.

Victor et soc. mm. Emeritenses, sub Diocletiano. — Iul. 28.

PASSIO (ANTIQUA?). *Inc.* Igitur isti tres ss. mm. et cives Emeritenses — *Des.* discerpendos exposuit IX kal. aúg., praestante ... Amen. [8568

TAMAYO, *Mart. hisp.* IV. 207.

Victor et soc. mm. Massilienses, sub Maximiano. — Iul. 21.

1. PASSIO. *Inc.* Massilia, civitas ampla, quondam mirabili structura sua — *Des.* multaque beneficia... ipsorum meritis conferuntur per Deum... Amen. [8569

BOSQUET, *Eccl. gall. hist.* II. 127-37; ‖ RUINART (1689), 300-308; (1713), 292-99; (1731), 255-62; (1802), II. 192-206; (1859), 333-39; ‖ *Act. SS.* Iul. V. 143-47.

2. PASSIO. a. *Inc.* Cum sub Diocletiano et Maximiano imp. crudelis ac turbulenta quassatio (*al.* crudeli ac t. persecutionis quassatione) paene totum orbem ruinosa vastaret intentione, ac a se (*al.* intentio, ac de se passione) propagata in sanctis — *Des.* bonis patrocinari (*al. add.* mihi) dignentur. Triumphavit autem s. Victor... [8570

Anal. Boll. II. 317-21. — Alios codices inspeximus.

b. *Inc.* Cum sub Diocl. et Max., XX imperii eorum anno, VIII die mensis iulii, crudelis ac turbulenta ruinosaque paene totum orbem vastaret persecutio, ac post Dñi passionem — *Des.* fideles agnoscant. Triumphavit autem s. ac bb. Victor... [8571

Exc. *Act. SS.* t. c. 136, n. 5; 141-42, n. 22, 23 (" ms. Isaaci Vossii ").

c. *Inc.* Cum post Christi passionem, sub Diocl. et Max., imperii eorum XX anno, die VIII mensis iulii, paene totum orbem crudelis vastaret persecutio, ad Massiliensem urbem — *Des.* a persequentibus te et de profundo aquarum. [8572

GUESNAY (I. B.), *Provinciae Massiliensis ... annales* (Lugduni, 1657), 131-132; ‖ *Act. SS.* t. c. 141, n. 20, 21.

3. PASSIO METRICA ADSCRIPTA MARBODO EP. REDONENSI, AL. HUGONI EP. LINGONENSI. *Inc. prol.* Cum studeat daemon sanctis inferre polemon — *Inc.* Cum furor insani regnasset Maximiani — *Des.* (*mutila? imperfecta?*). Nec volo iam crescas si quaslibet ederit escas. [8573

BOSQUET, t. c. 138-146 (desinit cum versiculo 298°); ‖ BEAUGENDRE (A.),

Hildeberti Cenoman. opera. Accesserunt Marbodi Redonensis ep. opuscula (Paris. 1708), 1527-36; || *P.L.* CLXXI. 1615-26.

4. EPITOMAE.

a. ADO, 21 iul. — b. VINC. BELLOV. XIII. 7. — c. PETRUS DE NAT. VI. 122.

d. *Inc.* Sub Maximiano passus est in urbe Massilia s. Victor — *Des.* beneficia largiuntur. Passus est... Amen. [8574

Act. SS. t. c. 142-43.

5. MIRACULA. *Inc.* Est et ad sepulchrum s. Victoris... [8575

* GREG. TURON. *Glor. mart.* 76 (77).

6. MIRACULA. *Inc. prol.* Miracula quae Dñus I. C. ad declarandum — *Inc. lib. I.* Die dñica, illa scilicet quae dicitur Ramis palmarum — *Des. lib. III.* tantarum virtutum testis fidelis existit. [8576

Act. SS. t. c. 148-62.

7. PARS CAPITIS TRANSLATA CPOLIM ET INDE PARISIOS. *Inc. epistula Iohannis Pictavensis, canonici S. Victoris Paris.* Ven. fratri dño Petro... Intimo cordis affectu — *Des.* insinuare dignemini. [8577

Inc. epist. Petri canonici S. Martini Trecensis. Frater Petrus fratri Iohanni. Hoc vobis de certitudine capitis b. V-is insinuo — *Des.* Suscepimus autem... pridie id. apr. [8578

DU CANGE (C.), *Constantinopolis christiana* (Paris. 1687), 140-41; *id.* (Venetiis, 1729), 97; || *Act. SS.* t. c. 137-38, n. 9; || MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* VI. 271.

8. MIRACULUM FACTUM PARISIIS AN. 1302. *Inc.* Tam praesentes quam posteri scitote — *Des.* ut prius habuerat. [8579

MARTENE et DURAND, t. c. 272-73.

Victor Maurus m. Mediolani, sub Maximiano. — Mai 8.

1. PASSIO AUCT. PSEUDO-MAXIMIANO NOTARIO. a. *Inc.* Regnante impio Maximiano imp., in civitate Mediolanensi erat persecutio ingens christianorum. Erat autem ibi quidam miles — *Des.* Tunc et ego Maximianus notarius Maximiani imp., christianus ab infantia mea, iuravi per paganismum eorum... Deo teste et s. Trinitate. Decollatus est autem... Amen. [8580

MOMBRITIUS, II. 346v-48; || PURICELLUS (I. P.), *S. Satyri confessoris ... tumulus ... luci restitutus* (Mediolani, [1664]), 37-43; || *Act. SS.* Mai II. 288-90; 3a ed. 285-87; || [ONOFRI (I.)], *De martyrologio Brixiano tractatus alter Danielis Papebrochii* (Brixiae, 1855), 45, 47, 49, 51, 53, 54. — (**Mut.**) SURIUS, III (1572), 111-13; (1579), 138-40; V (1618), 96-97; V (1876), 207-211. — **Var. lect.** ZACHARIAS (F.-A.), *Excursus litterarii per Italiam*, I (Venetiis, 1754), 145-47.

b. *Inc. ut* 1 a. — *Des.* requie perenni confovendus in saecula saeculorum. Amen. [8581

EXC. *Anal. Boll.* XVII. 172-73.

c. *Inc.* Regnante impiissimo Maximiano, in Mediolanensium civitate erat quidam miles — *Des.* Tunc ego servus Christi Maximus, not. Max. imp., quod vidi oculis meis... promisi. Martyrizatus est autem... Amen. [8582

ONOFRI, t. c. 44, 46, 48, 50, 52.

2. MIRACULUM. *Inc.* Magnificatur etiam apud Mediol... [8583

*GREG. TURON. *Glor. mart.* 44 (45).

3. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. IV. 142. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 30ᵛ-31.

Victor et Corona (*al.* **Stephana**) mm. in Sicilia. — Mai 14.

1. PASSIO (SIMILLIMA PASSIONI SS. **Victoris et Coronae** MM. IN AEGYPTO).

(Mut.) CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* I. 40-42.

2. EPITOME.

PETRUS DE NAT. VIII. 89.

Victor m. Thebaeus.

TRANSLATIO IN MONASTERIUM WALCIODORENSE. *Vid.* **Candidus**, 1.

Victor et Ursus mm. Thebaei Salodori in Helvetia, sub Maximiano. — Sept. 30.

1. PASSIO (VICTORIS ET URSI). I. PASSIO, TRANSLATIO SAEC. V EXTR., INVENTIO SAEC. VII IN. *Inc.* Tempore illo cum Maximianus imp. s. Mauritium cum 6666 — *Des.* et tanti martyris patrocinia fideliter requirentium, praestante... Amen. [8584

II. MIRACULA. *Inc.* Contigit vero tunc quandam feminam — *Des.* nulli fiat dubium. Passi sunt... Amen. [8585

Act. SS. Sept. VIII. 292-93; cf. *ibid.* 262-63, n. 5, 6; 273, n. 44, 45.

2. EPITOME.

ADO, 30 sept.

3. PASSIO (VICTORIS ET URSI). *Inc.* Cum sparsis ubique militibus rabies Maximiani imp. — *Des. ut* 1, II. [8586

LÜTOLF (A.), *Die Glaubensboten der Schweiz vor St. Gallus* (Lucern, 1871), 172-76.

4. PASSIO (URSI ET VICTORIS). *Inc.* Igitur viri bb. U. et V. tunc temporis dum per vasta — *Des.* et ibi basilica... est constructa; et multi arrepti sunt curati... [8587

Exc. LÜTOLF, t. c. 176-77. — KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. III. 32, l. 25-33.

5. PASSIO (URSI ET VICTORIS). *Inc.* Cum tempore Maximiani imp.,

qui cum collega Diocletiano — *Des.* per Dei gratiam curantur. Passi sunt... Amen. [8588

SURIUS, VII (1581), 736-37; V (1580), 519-20; IX (1618), 350; IX (1878), 812-13; ‖ *Act. SS.* t. c. 291.

Victor et soc. mm. Thebaei Sanctis (Xantis, Troiae) prope Coloniam, sub Maximiano. — Oct. 10.

1. PASSIO. *Inc.* Cum omnis homo per morsum vetiti pomi — *Des.* Sed haec ignominiosa abiectio corporum... potius illustravit, praestante... Amen. [8589

Anal. Boll. I. 625-28. — Cf. *Catal. Brux.* II. 286-87, 20°.

2. PASSIO, TRANSLATIO ETC. AUCT. ADOLPHO DUCE CLEVENSI († 1448). *Inc. prol.* Alpha et omega, principium et finis, Deus immense — *Inc. pars I.* Omnibus lucet veteres historias revolventibus — *Des. pars V.* usque ad finem devote compleverunt. [8590

EXC. *Act. SS.* Oct. V. 25-26, n. 49, 50; 35, n. 86, 87; 43-46, n. 2, 3, 7, 8, 11-13, 15. — Cf. *ibid.* 17-18, n. 18-21.

Victoria v. m. Romana, sub Decio. — Dec. 23.

Vid. etiam **Anatolia.**

1. PASSIO. *Inc.* Factum est ut illustris vir Aurelianus Anatoliam (*al.* ad petitionem s. virginis Anatoliae) — *Des.* unde draconem expulerat. Ubi exuberant orationes eius... Amen. Virgines autem... et in vermibus exspiravit. Passa est... Amen. [8591

Anal. Boll. II. 157-60. — Codices inspeximus, in quibus narratio paulo uberior est (cf. *Catal. Brux.* I. 117-18, 61°); ceterum iisdem verbis (praeter var. lect. supra indicatam) *inc.* et *des.*

Aliquando (cf. *Catal. Brux.* I. 383, 6°), omissis primis capitulis, Passio *inc.* " Eo tempore, quo s. Victoria virgo Christi apud territorium Tribulanum pro fide sua... " [8592

2. EPITOMAE. **a.** *Inc.* Romae natalis s. V-ae... Haec desponsata Eugenio — *Des.* consumptus a vermibus exspiravit. [8593

ADO, 23 dec. — In legendariis, paucis verbis mutatis, ita haec narratio *inc.* " S. Victoria... victoriosissime triumphavit. Haec desponsata... " [8594

b. PETRUS DE NAT. I. 83. — **c.** IAC. PHILIPPUS BERGOMENSIS, c. 88.

3. TRANSLATIO IN MONTEM MATENANUM SAEC. X. *Inc.* Anno Dñi N. I. C. DCCCCXXXI, tempore Iohannis XI — *Des.* nihil ulterius de talibus praesumpserat. [8595

COLUCCI (Gius.), *Antichità Picene*, XXIX, 2 (Fermo, 1796), 28-32.

Victoria v. m. socia S. Ursulae.

TRANSLATIO IN BURGENSEM CIVITATEM AN. 1320. *Inc. prol.* Laudabili

consuetudine fieri consuevit — *Inc.* Accidit igitur anno Dñi MCCCXX — *Des.* concedere dignaretur. [8596

Brev. Burgense an. 1502; || *Act. SS.* Oct. IX. 251, n. 124; 3ª ed. 251, n. 125.

Victoricus m. Ambianis. *Vid.* 1°) **Fuscianus**; 2°) **Quintinus** m. Viromandensis, **11.**

Victorinus et soc. mm. in Aegypto, sub Numeriano. — Febr. 25.

ADO, 25 febr. — PETRUS DE NAT. III. 151.

Victorinus ep. Amiterninus, saec. VI, al. saec. I/II. — Sept. 5.

Vid. **Severinus** ep. Septempedanus. — De eo etiam PETRUS DE NAT. VIII. 39.

Victorinus ep. Assisiensis m., sub Gordiano. — Iun. 13.

PASSIO. *Inc.* B. igitur Victorinus in regno Assyriorum — *Des.* in Macerata villa, intrante iulio die XIII, regnante... Amen. [8597

Act. SS. Iun. II. 669-71; 3ª ed. III. 163-65.
EXC. OCTAVIUS A S. FRANCISCO, *Assisiensis ecclesiae prima quatuor luminaria...* (Fulginei, 1715), 60-62.

Victorinus m. Romae, saec. I extr. — *Vid.* **Nereus et Achilleus,** 1, v et VI.

Victurius (Victurus, Victorius, Victor) ep. Cenomannensis, † 490. — Sept. 1 (Aug. 25).

In documentis **2** et **3** tamquam distincti proferuntur duo sancti episcopi, Victurus seu Victor alter, alter Victurius, qui dicitur Victuri et filius et successor.

1. *GREG. TURON. *Glor. conf.* 55 (56).

2. VITA. **I.** VICTURI (*Actus pont. Cenomann.* 5). *Inc.* Dñus Victurus Cenomannicae urbis pontifex — *Des.* ut vivere mereamur per cuncta saec. saec. Amen. [8598

II. VICTURII (*Actus...* 6). *Inc.* Dñus Victurius ep., filius praedicti b. Victuri — *Des.* perpetua frui requie, auxiliante... Amen. [8599

MABILLON, *Vet. anal.* III. 68-71; 2ª ed. 243-44.
EXC. *Act. SS.* Aug. V. 142-43, n. 11, 12. — *Ibid.* Sept. I. 223, n. 16.

3. VITA. *Inc.* Tempore illo cum Liborius pontifex urbis Cenomannicae ab hac luce — *Des.* dicentes: Vivat pontifex urbis Victorius, et salvet nos... Amen. [8600

Act. SS. Aug. V. 145-47.

Victurnianus erem. apud Lemovices, saec. VI/VII (?). — Sept. 30.

LAUDATIO. *Inc.* Victurnianus, natione Scotus, honesto loco — *Des.* auxiliari mereamur per Christum. [8601

LABBE, *Bibl. mss.* II. 695; || *Act. SS.* Sept. VIII. 689-90, n. 6, 7

Vigilius ep. Autisiodorensis, † cca. 684. — Mart. 11.

Hist. ep. Autisiod. 22 (LABBE, *Bibl. mss.* I. 427; || DURU, *Bibl. hist. de l'Yonne*, I. 341-42; || *P.L.* CXXXVIII. 243); || *Act. SS.* Mart. II. 72-73 (3ª ed. 71-72), n. 1. — PETRUS DE NAT. VI. 11.

Vigilius ep. Tridentinus m., † cca. 405. — Iun. 26.

1. VITA ET PASSIO. a. *Inc.* Sacratissimae martyrum laudes... Ex quibus unus in illis diebus V. effulsit, genere Romanus, civis Tridentinus — *Des.* sancti auxiliantibus meritis. Passus est tandem... Amen. [8602

Act. SS. Iun. V. 165-67; 3ª ed. VII. 144-47; || RESCHIUS, *Annales eccl. Sabionensis*, I. 185-94.

b. *Inc.* Sacratissimae *etc. ut* 1 a... Tempore illo V. namque civis Tridentinus, genere vero Romanus — *Des.* simul eiusdem corporis reliquias. Passus est vero... Amen. [8603

[BONELLI (B.)], *Notizie istorico-critiche intorno al b. m. Adelpreto*, II (Trento, 1761), 328-33.

c. (EPITOME). *Inc. ut* 1 b. — *Des.* ad propria remearent, manu persequente christianorum. [8604

RESCHIUS, t. c. 222-24; || BONELLI, t. c. 319-21.

2. VITA AUCT. BARTHOLOMAEO TRIDENTINO. *Inc.* Italia ubi a Germania distinguitur — *Des.* α) eo quod ex interfectorum prosapia fuisse referantur. [8605

vel β) eo quod... referantur. De hoc b. martyre Gennadius... et doctrina catholica in eo commendatur. [8606

[TARTAROTTI (Girol.)], *Apologia delle memorie antiche di Rovereto di Girolamo Tartarotti* (Lucca, 1758), 308-10 (des. β); || RESCHIUS, t. c. 194-97 (des. α).

EXC. *Act. SS.* t. c. inter annotata ad Vitam **1 a**, " ms. Coloniense "; in quo codice Vita, omisso initio, *inc.* " Imperantibus Gratiano, Valentiniano et Theodosio... " [8607

3. EPITOME.

PETRUS DE NAT. VI. 10.

Vigor ep. Baiocensis, † ante 538. — Nov. 1.

1. VITA. a. *Inc. prol.* Gloria (*al. add.* et honor) omnipotenti Deo Patri — *Inc.* Igitur b. Vigor Atrebatensis (*al.* A-si, *al.* ex A-si) provincia — *Des.* α) ausus fuit possessionem viri Dei invadere. [8608

vel β) unde venit (*al.* venerat) est reversa (*al.* regressa). [8609

vel γ) cum ceteris (*al. add.* omnibus) sanissima evolavit. [8610

Epilogus. Multas siquidem et alias virtutes pietas... [8611

Act. SS. Nov. I. 297-305, col. 1. — (**Mut.**) Surius, VI (1575), 23-25; (1581), 19-21; XI (1618), 7-8; XI (1880), 34-38.

Exc. (ex Surio) Bouquet, III. 421-22.

b. *Inc. prol.* Gloria et honor omnipotenti Deo patri — *Inc.* Igitur b. Vigor Atrebatensi provincia — *Des. ut* 1 β. [8612

Epilogus. Multas siquidem virtutes alias pietas... [8613

Act. SS. l. c., col. 2.

2. Epitomae.

a. Carmen auct. Folcardo Sithivensi. *Inc.* Festa dies patris rutilat — *Des.* flammas compesce gehennae. [8614

Insertum est ab Hariulfo in *Chronico Centulensi*, iv, 20 (D'Achery, *Spicilegium*, IV. 576-77; || Id. ed. de la Barre, II. 342; || *P.L.* CXLVII. 1179-1180; || *P.L.* CLXXIV. 1333-34; || F. Lot, *Chronique de Saint-Riquier*, 1894, 227). — In eodem Chronico non solum lib. iv, c. 20, sed et alibi, praesertim lib. iii, c. 28, et lib. iv, c. 5, de S. Vigore nonnulla tradita sunt.

b. Vinc. Bellov. xxii. 39, 40. — c. Petrus de Nat. x. 5.

Villana Bottia matrona Florentina, † 1360. — Aug. 26.

Vita auct. Hieronymo Iohannis Ord. Praed. vel Iohanne Caroli Ord. Praed. *Inc. prol.* Universis Christi fidelibus... frater Hieronymus... Dñus ac redemptor noster I. C. — *Inc.* Florentissimam civitatem nostram — *Des.* miro est cum odore collocata; ubi dilectissimus... Amen. Explicit... die ix aug. feliciter. [8615

Act. SS. Aug. V. 864-69.

Vinardus = Winardus.

Vincentia et Margarita vv. et mm., sub Maximiano. — April. 10.

Passio. *Inc.* Facta est persecutio christianis; exiit edictum — *Des.* et venientes christiani... sepelierunt eas in cimeterio uno; ubi multa mirabilia... [8616

De qua *Anal. Boll.* XVII. 55. — Prima verba ex antiquioribus codicibus exscripsi; in recentioribus Passio *inc.* „ Facta persecutione in christianos, exiit edictum... „ [8617

Vincentianus conf. in Aquitania, † 672 (?). — Ian. 2.

Vita auct. Pseudo-Hermenberto diac. *Inc.* Cum per universum orbem Christi polleret nomen — *Des.* Nullus ex his sanus evasit, nisi qui Deo honorem dedit, ipso largiente... Amen. [8618

Exc. Le Cointe, *Ann. eccl. Franc.* III. 596-600, xxxvii-xlvi. — Mabillon, *Acta*, III, 1. 406-16 (2ª ed. 386-95) subinde in notis. — Cf. Krusch (Br.), in *Neues Archiv*, XVIII. 561-62.

Vincentius, Sabina et Christeta mm. Abulae, sub Diocletiano. — Oct. 27.

1. Passio. a. *Inc.* In diebus illis dum post corporeum Salvatoris adventum — *Des.* per eum qui sanctos suos coronavit per bonam confessionem, cui est honor... Amen. [8619

Exc. *Act. SS.* Oct. XII. 205-6 inter annotata. — Cf. *Catal. Paris.* I. 339, 52°; III. 371, 66°.

b. *Inc.* Vincentius, Sabina et Christeta, natione Hispani, patria Elborenses — *Des. ut* 1 a. [8620

Tamayo, *Mart. hisp.* V. 656-58; || *Act. SS.* t. c. 204-5. — Haud scio an Tamayus genuina verba libelli mutaverit.

2. Epitome.

Vinc. Bellov. xiii. 129.

Vincentius m. Aginnensis, ante saec. VI. — Iun. 9.

1. Passio. *Inc.* In Aginnensis quondam urbis territorio, regione Metensium — *Des.* praesentia tanti tumuli. Oremus... Amen. [8621

Act. SS. Iun. II. 166-67; 3ª ed. 164-65.

2. Passio. *Inc. prol.* De s. ac bb. Vincentii m. passione aliqua dicere nos hortantur merita — *Inc.* Igitur in Aginnensis quondam urbis territorio, in regione Metensis ruris — *Des.* aequitatis examine vindicavit. Oremus... Amen. [8622

Anal. Boll. II. 299-301 (omissis iis quae in Passione 1 similia leguntur).

3. Passio. *Inc. prol.* De s. ac bb. Vincentii m. passione triumphus eius aliqua dicere nos hortatur — *Inc.* Tentus itaque in Aginnensi territorio Mireonensis ruris — *Des.* divina sententia vindicaret. Oremus itaque Dñm... Amen. [8623

Bosquet, *Eccl. gall. hist.* II. 171-75.

4. Passio (antiqua?). *Inc.* Bb. Vincentius, levita Agennensis, ut a patribus traditur — *Des.* effulgere cernimus. [8624

Act. SS. t. c. 167-68; 3ª ed. 165-66.

5. Miraculum. *Inc.* Vincentius autem Agenensis urbis... [8625

*Greg. Turon. *Glor. mart.* 104 (105).

Vincentius ep. et **Laetus** mm. Aquenses, ante saec. VI. — Sept. 1.

Passio. *Inc.* De ss. mm. Vincentii et Laeti passione... quantum fideli relatione — *Des.* (*mutila*) quamdiu carnem spiritus custodiret. [8626

Cazauran, *Offices antiques d'Aire et de Dax* (Paris, 1893), 46-50 et 58-62 (= Société de Borda, XVIII. 150-54 et 162-68).

Vincentius diac. Caesaraugustanus m. Valentiae, sub Diocletiano. — Ian. 22.

1. PASSIO. A. PRAEMBULUM I. *Inc.* Sub Diocletiano et Maximiano imp. data persecutione — *Des.* die XI kal. febr. [8627

PRAEMBULUM II. *Inc.* Probabile satis est ad gloriam V-ii — *Des.* auferre de medio testimonium probitatis. [8628

PRAEMBULUM III. *Inc.* Sed quoniam nobilem martyris triumphum... Exstitit enim patre Eutychio — *Des.* opportune exsequebatur. [8629

B. PASSIO. *Inc.* Cum igitur apud Caesaraugustanam civitatem, ut multorum sinceritas — *Des.* α) reponitur. Ubi meritis ipsius divina multipliciter praestantur beneficia, ad laudem... Amen. [8630

vel β) dum... numerosius consecrat (*al.* consecravit), cumulatius (*al. add.* ipse) consecratus sit (*al.* est) [*al. add.* regnante Dño... Amen. — *vel add.* ut sit nomen Dñi benedictum... Amen. — *vel add.* ad laudem Dñi... Amen]. [8631

vel γ) ubi praestantur beneficia orationum in saec. saec. Amen. [8632

vel δ) ut in b. V-ii fide benedicatur per totam Hispaniam nomen Dñi N. I. C... Amen. [8633

MOMBRITIUS, II. 344-46ᵛ (des. α; praeamb. I); || FABER STAPULENSIS, *Agones mm.* f. 55ᵛ-58ᵛ (des. α; desunt praeamb. I et II); || DU BREUL (Iac.), *Supplementum antiquitatum urbis Parisiacae* (Paris. 1614), 1-11 (des. α; desunt praeamb. I et II); || *Act. SS.* Ian. II. 394-97; 3ª ed. III. 7-10 (des. α; praeamb. I legitur in annot. *a* ad cap. I); || RUINART (1689), 389-97; (1713), 366-73; (1731), 323-29; (1802), II. 343-57; (1859), 400-406 (des. α; deest praeamb. I); || FLOREZ, VIII. 231-41 (des. α; deest praeamb. I). — Cf. *Catal. Brux.* I. 7-8, 12° (clausula β; in cod. deest praeamb. III). *Catal. Brux.* II. 152-53, 15° (clausula β). *Catal. Paris.* I. 67, 4° (in cod. desunt praeambula et legitur clausula γ). *Anal. Boll.* XVII. 102-3 (clausula δ; in codice desunt praeambula).

C. ADDITAMENTUM. *Inc.* Tantam autem gratiam Dñus b. m. Vincentio... contulit — *Des.* α) a Brunihilde quondam regina, ut ferunt (*al.* fertur), est aedificata. [8634

vel β) quam a Br. qu. reg. mirifice ferunt constructam. [8635

vel γ) post altare pii patris Benedicti condigne sepultum est. Quo in loco coruscat... virtutum signis, praestante... Amen. [8636

(Recensio α) *Catal. Brux.* II. 153, lin. 8 sqq.; cf. *Catal. Paris.* I. 67, 4°. — Var. lect. *Anal. Boll.* XVII. 42.
(Recensio β) *Catal. Paris.* II. 615.
De recensione γ cf. *Catal. Paris.* III. 64, 46°; 193, cod. 13760, 3°.

2. CARMEN AUCT. PRUDENTIO. *Inc.* Beate martyr, prospera diem triumphalem tuum — *Des.* cunctis in aevum saeculis. [8637

*PRUDENTIUS, *Peristephanon* V (*P.L.* LX. 378-411); || LIPOMANUS, II,

f. 106v-9r; || Ruinart (1689), 398-404; (1713), 373-79; (1731), 330-35; (1802), II. 357-71; (1859), 406-11.

3. Epitomae Passionis 1. **a.** *Inc.* In illis diebus, cum gravissima in christianos persecutio ebullisset — *Des.* summa cum veneratione sepulturae tradiderunt. Passus est... Amen. [8638

Ceriani (A.), *Monumenta sacra et profana,* I, 2 (Mediolani, 1865), 125-126; || *Anal. Boll.* I. 260-62.

b. *Inc.* B. Vincentius exstitit patre Euticio — *Des.* ut in b. V-ii fide benedicamus per totas Hispanias nomen Dñi I. C... Amen. [8639

Anal. Boll. I. 263-70.

c. Ado, 22 ian.

d. (Auct. Roderico Cerratensi). *Inc.* Vincentius in Osca patre Eutitio — *Des.* et ibi honorifice est sepultum. [8640

Florez, VIII. 241-43; 2a ed. 249-51.

e. Vinc. Bellov. xiii. 124-28. — **f.** *Leg. aurea,* c. 45. — **g.** Petrus de Nat. ii. 111.

4. Passio metrica adscripta Hildeberto Cenomann. *Inc.* Quam nimis insanus praeses fuerit Dacianus — *Des.* Quaerit et inventum rapit, et dat ei monumentum. [8641

Hildeberti Cenoman. opera, ed. A. Beaugendre (Paris. 1708), 1243-48; || *P.L.* CLXXI. 1301-8.

5. Passio metrica. *Inc. prol.* Si fas sit dici, quod non confertis amici — *Inc.* Natus, donatus studiis, gemino geminatus — *Des.* Et iubilante polo, coniubilare volo. [8642

Cf. *Catal. Paris.* III. 340.

6. Legenda Caesaraugustana. *Vid.* **Laurentius** diac. m. Romae, 16.

7. Miracula in agro Pictavensi ante finem saec. VI. *Inc.* Vincentius autem levita vel martyr — *Des.* cum reliquis est secutus. [8643

* Greg. Turon. *Glor. mart.* 89 (90).

8. Translatio in monasterium Castrense an. 864, auct. Aimoino mon. S. Germani. **a.** (Libri 2). *Inc. epist.* Dignis memoria ss. patribus... Vestra, o amantissimi patres, prudenti... simplicitate — *Inc. lib. I.* Anno dccclv inc. Dñi N. I. C., regnante orthodoxo — *Des.* ad propria redire, Dño ducente, disponunt, cui est honor... Amen. Hucusque... sequens libellus cum subiecto excipitur prologo. [8644

Inc. prol. Ergo quia hactenus quae circa huius sancti — *Inc. lib. II.* Siquidem illis ad Ballagarium oppidum — *Des.* mirabili potentia ubique triumphat; cui honor... Amen. [8645

Villanueva, *Viage literario,* IV. 168-206 (prologus libri ii post prologum libri i collocatus est). — (**Mut.** subinde et contracta narratione, praesertim in libro ii) Du Breul (Iac.), *Aimoini monachi libri quinque de gestis Francorum* etc. (Paris. 1603), 382-94; || Id. *Supplementum ant. urbis Paris.* (1614), 12-30; || *Act. SS.* Ian. II. 400-405; 3a ed. III. 13-18; || Mabillon, *Acta,* IV, 1.

644-51, 768; 2ª ed. 607-13, 719 (pauca quaedam ex exemplari genuino restituit Mabillon in libro II); || *P.L.* CXXVI. 1101-24 (ex Mabillonio).
Exc. Duchesne, *Hist. Franc. scr.* III. 418. — Bouquet, VII. 352-53.

b. (Libelli duo metrici). *Inc. prol.* Levitarum praecipuo dño Theotgero (*al.* Theodoro)... Laudabili caritati vestrae — *Inc. lib. I.* Bis quadringentis, decies quinisque volutis — *Des. lib. II.* Assiduis signis virtutum rite coruscans, praestante... Amen. [8646

Du Breul, *Aimoini...* 395-97; || Id. *Supplementum...* 30-33; || *Act. SS.* Ian. II. 405-6; 3ª ed. III. 18-19; || Mabillon, t. c. 651-53; 2ª ed. 613-14; || Villanueva, t. c. 206-9; || *P.L.* t. c. 1025-28; || Winterfeld (P. de), in *MG.* Poet. lat. IV. 138-40.
Exc. Tamayo, *Mart. hisp.* V. 663-64.

9. Inventio corporis in ecclesia Fratrum Praedicatorum de Castris an. 1259, auct. Bernardo Guidonis. *Inc.* Tempore quo Fratres Praedicatores, Deo disponente — *Des.* alibi sunt notata. [8647

Martene et Durand, *Vet. scr. ampl. coll.* VI. 493-98.

10. Miracula in Hispania. **I.** Carmen Guarnerii ab. Resbacensis. *Inc.* Quis tua, Christe — *Des.* votaque consona proveniunt. [8648

Catal. Brux. I. 590-94.
Exc. Mabillon, t. c. 644 (2ª ed. 606-7), n. 3.

II. Epistula Hermanni ab. S. Martini Tornacensis, an. 1143. *Inc.* Dño suo A. Dei gratia abbati... Ad referendas beneficiis vestris gratias — *Des.* Bartholomaei Laudunensis episcopi. [8649

Anal. Boll. II. 244-46.

11. Miraculum factum in monasterio S. Bertini saec. X extr. **I.** *Inc. prol.* Veridicorum virorum qui interfuerunt — *Inc.* Nulla istic antiquitus — *Des.* filios mortificatorum, qui cum Patre... Amen. [8650

Inserta est narratio in libello de vita et miraculis S. Bertini (vid. supra **Bertinus**, 9), lib. II, c. 14 (Mabillon, *Acta,* III. 1, 139-41; 2ª ed. 124-26; || *Act. SS.* Sept. II. 624-26, n. 5-10; || *P.L.* CXLVII. 1124-27; || Holder-Egger, in *MG.* Scr. XV. 515-16).

II. Carmen. *Inc.* Dic, suavis cithara — *Des.* martyris odas. [8651

Dümmler (E.), in *Neues Archiv,* II. 228-30.

12. Translatio brachii Barium saec. XI extr. *Inc.* Non multis evolutis temporibus a collocatione corporis bb. Nicolai — *Des.* in loco in quo requiescit corpus s. Nicolai; ubi nunc... [8652

Act. SS. Ian. II. 413-14; 3ª ed. III. 26-27.

13. Translatio Ulysipponem an. 1173. **I.** *Inc. prol.* Principia subscriptae relationis — *Inc.* Cum b. et invictus m. V. sub Daciano Hispaniarum praeside — *Des.* Civitas autem Lixibona cum tota provincia... Amen. Facta est autem haec b. V-ii translatio... Amen. [8653

Anal. Boll. I. 270-78; || *Catal. Brux.* II. 466-71.

II. Translatio et miracula auct. Stephano praecentore Ulysip-

PONENSI. *Inc.* Scripturae declarant reges esse felices — *Des.* divulgare postmodum b. martyris merita non cessarunt. [8654

APPENDIX. Accedit ad haec... Armiger nempe quidam... quae ad ysofagum et primam partem | [8655

BRANDÃO (A.), *Terceira parte da Monarchia Lusitana* (Lisboa, 1632), f. 296-300 (deest appendix); 2ª ed. (Lisboa, 1690), 412-20 (item); || *Act. SS.* Ian. II. 408-13; 3ª ed. III. 21-26 (deest appendix); || *Mon. Portug. hist.* Scr. I (1856), 96-101.

Vincentius m. Caucoliberi, sub Diocletiano. — April. 18.

PASSIO (ANTIQUA?). *Inc.* Quo tempore nefarii superstitionis idolorum propugnatores — *Des.* sepelierunt; quod postmodum honorifice translatum fuit, praestante... Amen. [8656

TAMAYO, *Mart. hisp.* II. 702-4; || *Act. SS.* April. II. 621-22; 3ª ed. 618-19.

Vincentius Ferrerius Ord. Praed., † 1419. — April. 5.

1. PROCESSUS CANONIZATIONIS (AN. 1453 ET 1454).

EXC. FAGES, *Histoire de S. Vincent Ferrier* (Paris, s. a. [1894]), I, pièces justif. XXXVII-VIII; II, pièces justif. LXIV-LXVI; et insuper non raro in notis ad utrumque volumen.

2. VITA AUCT. PETRO RANZANO ORD. PRAED., libris 4. **a** *Inc. prol.* Si maiorum nostrorum, qui post nostrum inclitum ducem — *Inc. lib. I.* Vincentius a vincendo quodam divino praesagio — *Des. lib. III*, ut videlicet unus idemque esset huius libri et vitae eius terminus, quo... migravit cum Christo victurus... Amen. — *Deest liber IV.* [8657

De exemplari Veneto, quod genuinum Petri opus exhibet, cf. FAGES, op. c. I, pièces justif. CVIII-CXI.

b. *Inc. prol. ut in 2a. — Inc. lib. I ut in 2a. — Des. lib. IV* (*mutilus? imperfectus?*) numquam talem dolorem senserit ulterius. [8658

Act. SS. April. I. 482-512; 3ª ed. 481-510. — (**Mut. et contracta**) SURIUS, II (1571), 514-47; (1578), 546-78; IV (1618), 64-82; IV (1876), 172-217; || ANTONIUS SENENSIS, *Vitae SS. Patrum Ord. Praed.* (1575), f. 148-213; || BZOVIUS, *Annales*, an. 1419, I-IV (paucis omissis).

3. ACTA PRO CANONIZATIONE AUCT. EODEM. *Inc. prol.* Nemo est qui ambigat, pater rev., opera tua magna ex parte — *Inc.* Mortuus est autem b. V., ut alias scripsimus — *Des.* (*mutila*) nihil aliud nisi de b. V-ii canonizatione esse cogitandum. [8659

Act. SS. t. c. 523-24; 3ª ed. 521-22.

4. VITA EXCERPTA A PETRO RANZANO EX ANNALIUM SUORUM LIBRO XX. *Inc. epist.* Iohanni Pistoriensi ... Perlegi tuas litteras — *Inc.* Nicolao V pontifice maximo defuncto — *Des.* vulgavi quam diligentissime. [8660

VILLANUEVA, *Viage literario*, IV. 274-99.

5. CARMEN AUCT. EODEM. *Inc. epist. ad Iohannem Pistoriensem.* Gessi quoque morem — *Des.* His igitur... patronum... alloquor. [8661

Inc. Numina, Vincenti, tua poscimus, alme, precantes — *Des.* Admitti ad summas sedes mereamur olympi. [8662

Sermones S. Vincentii fratris Ord. Praed. de tempore, Venetiis, 1496 (Hain, 1710, pars II), pars hyemalis, sign. a.5v-a.6 (deest epistula); ‖ Villanueva, t. c. 299-304; ‖ Fages, op. c. II, pièces justif. cv-cviii (deest epistula). Exc. *Act. SS.* t. c. 478 (3a ed. 476), n. 2.

6. Vita auct. S. Antonino. *Inc. prol.* Specie tua et pulchritudine tua — *Inc.* Gloriosus confessor V. in mundo vita et doctrinis refulsit — *Des.* et postea laudabiliter vixit. [8663

Antoninus Florent. *Chronic.* tit. xxiii, c. 8.
Exc. Bzovius, *Annales,* an. 1419, vii.

7. Vita auct. Francisco Castilionensi presb. *Inc. epist.* Rev. dño Iacobo... Protulit, ut nosti, rev. pater — *Inc.* B. Vincentius ex Valentina civitate Hispaniae oriundus fuit — *Des.* sit pro nobis perpetuus intercessor. Amen. [8664

Sermones S. Vincentii (Venetiis, 1496), l. c., sign. a.1v-a.5.
Exc. *Act. SS.* t. c. 512-14 (3a ed. 510-12), et inter annotata ad Vitam 2.

8. Vita auct. mon. Clugiensi. *Inc. prol.* Gloria sanctorum Christus — *Inc.* B. Vincentius, ordinis Fratrum Praed., et ipse praedicator egregius, de regno Aragoniae — *Des.* (*mutila*). Ad hanc vocem spectanti fit in populo | [8665

De qua *Anal. Boll.* XII. 367-68.

9. Vita. *Inc.* B. Vincentius ex Valentia clarissima Hispaniae civitate et ex antiqua — *Des.* beneficium sanitatis impetraverunt. [8666

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 266b-67c; ‖ *id.* (Lovan. 1485), f. 51v-53.

10. Vita. *Inc.* B. Vincentius clarissima Hispaniae civitate Valentia ex Ferrariorum — *Des.* O Vincenti... in regnis caelestibus. Amen. [8667

Leg. aurea appendix, c. 232 (203).

11. Vita. *Inc.* B. Vincentius ex Valentia clarissima Hispaniae civitate oriundus — *Des.* diutius perduravit, praestante... Amen. [8668

Tamayo, *Mart. hisp.* II. 510-14.

12. Petrus de Nat. appendix, 4.

13. Elevatio corporis an. 1456. *Inc.* Anno mccoclvi, die v mensis aprilis — *Des.* in praefato capitulo generali exstitit requisitus. [8669

Act. SS. t. c. 525 (3a ed. 523), n. 8.

Vincentius, Orontius et soc. mm. Gerundae, sub Diocletiano. — Ian. 22.

1. Passio. *Inc.* Anno vii Diocletiani et Maximiani imp. facta est persecutio — *Des.* α) Ego itaque accipiens ab ipso abbate gesta... rustice composita, haec, ut potui... Amen. [8670

vel β) sanctorum corpora; ubi et venerantur... Amen. [8671

FABER STAPULENSIS, *Agones mm.* f. 62-64v (des. β; deest nempe altera pars libelli); || *Act. SS.* Ian. II. 390-93; 3a ed. III. 3-6 (des. α); || FLOREZ, XLIII. 495-506 (des. α).

2. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XIII. 38. — PETRUS DE NAT. II. 112.

Vincentius seu **Madelgarius** conf. Sonegiensis, saec. VII. — Iul. 14.

1. VITA ET MIRACULA. I. VITA. *Inc. prol.* Cum praecepta exemplaque ss. patrum — *Inc.* Cum egregia Moysei vatis prudentia — *Des.* odore vernante nectareo, coronat triumphus, cui est honor... Amen. [8672

II. MIRACULA. *Inc.* Lantberto quodam clerico oculi crassa caligine — *Des.* de ultione viri Dei Vincentii. [8673

Anal. Boll. XII. 426-39, 439-40.
Exc. *Act. SS.* April. II. 488 (3a ed. 484), n. 4.

2. VITA ET MIRACULA. I. VITA. *Inc. prol.* Sub specie firmamenti — *Inc.* Ea igitur tempestate cum christiani maiestas imperii — *Des.* odor suavissimus emanat miraculorum, per Christum... Amen. [8674

Act. SS. Iul. III. 668-77; 3a ed. 639-48; || IACOBI DE GUISIA *Annales Hannoniae,* X. 16-30 (ed. FORTIA, VII. 80-152; deest prol.).

II. MIRACULA. *Inc. prol.* Assignatis igitur quae de vita et meritis — *Inc.* Accensa itaque a fidelibus ad tumulum — *Des.* salutem integram recuperavit. [8675

Act. SS. Iul. III. 678-82; 3a ed. 648-52.

Vincentius ep., **Benignus** diac. **et soc.** mm. Mevaniae, sub Diocletiano. — Iun. 6.

1. PASSIO. *Inc.* Cum iussu principum impiissimorum persecutio... saeviret — *Des.* miliario ab urbe Roma plus minus XCIV; ubi praestantur multa beneficia Dei, regnante... Amen. [8676

Act. SS. Iun. I. 625-27; 3a ed. 615-17.

2. EPITOME

PETRUS DE NAT. V. 94.

Vincentius ab. S. Claudii Legionensis m., saec. VI med. — Mart. 11.

Vid. etiam supra s. v. **Ramirus**.

PASSIO. *Inc.* In diebus illis cum Suevi et Alani — *Des.* me autem scitote esse in numero ss. martyrum, adiuvante... Amen. [8677

FLOREZ, XXXIV. 417-20.

Vindemialis. *Vid.* **Florentius** ep. Afer cultus Tarvisii.

Vintila, Ventila erem. in Hispania, † 890. — Dec. 23.

LAUDATIO. *Inc.* B. Ventila parentibus in Hispania ortus — *Des.* cum sequenti epitaphio sepultus est: Hic requiescit... DCCCCXXVIII. [8678

GONONUS (B.), *Vitae Patrum Occid.* 270-71; || TAMAYO, *Mart. hisp.* VI. 571-72; || FLOREZ, XVII. 242-43; 2ª ed. 234-35.

Virgilius ep. Arelatensis, † saec. VI in. — Mart. 5.

VITA. *Inc. prol.* Igitur bb. Virgilii... hodie dies s. sollemnitatis excolitur — *Inc.* Hic igitur in vico proprio, cui vocabulum est Samon — *Des.* (*mutila*) admonitor fuerat deputatus. [8679

BARRALIS, *Chronologia Lerinensis*, I. 87-94; || SURIUS, III (1618), 52-55; || *Act. SS.* Mart. I. 400-404; 3ª ed. 399-402; || MABILLON, *Acta*, II. 55-60; 2ª ed. 51-55.

Virgilius ep. Salisburgensis, † 784. — Nov. 27.

1. VITA, INVENTIO AN. 1181, MIRACULA. **I.** VITA. *Inc. prol.* Ad praesentem bb. patris nostri Virgilii memoriam — *Inc.* Bb. igitur Virgilius in Hibernia insula — *Des.* civium consortio gaudet supernorum. [8680

II. INVENTIO. *Inc.* Anno vero dñicae inc. MCLXXXI — *Des.* annum inc. Dñi DCCLXXXIX (*al.* DCCLXXX) in eisdem annalibus invenimus. [8681

III. MIRACULA. *Inc.* Ad tantae igitur rei spectaculum — *Des.* et principi praeposuit impotentem. [8682

CANISIUS, *Ant. lect.* II, 1. 258-85, et iterum VI, 2. 1173-93; ed. BASNAGE, III, 2. 287-97, et iterum 395-407; || SURIUS, XI (1618), 614-20; || MESSINGHAM, *Florilegium*, 330-41; || WATTENBACH (W.), in *MG.* Scr. XI. 86-95.

EXC. MABILLON, *Acta*, III, 2. 309-12, 315-18; 2ª ed. 280-82, 285-88. — BOUQUET, III. 675.

ADDITAMENTA. *Inc.* Accidit quod quidam homo de villa quae dicitur Wartenberch — *Des.* Item anno inc. dñicae MCCVIII... meritis s. praesulis liberatur. [8683

EXC. WATTENBACH, t. c. 95, not. *d.*

1 a. INVENTIO ET MIRACULA. **II.** *Inc.* Cum Deo bonorum omnium auctori — *Des. ut* 1, II. [8684

III. *Inc. ut* 1, III. — *Des.* sospitati restitutus est. [8685

Cf. *Anal. Boll.* XX. 181.

2. VITA. *Inc. prol.* Gloriosus Deus in sanctis suis — *Inc.* Bb. itaque Virgilius in Hibernia ////// Hesperiae insula — *Des.* feliciter exsultat. Cuius exsultationis participes nos efficiat... Amen. [8686

De qua WATTENBACH, t. c. 85, lin. 7-8.

Virianus et soc. mm. Perusii. *Vid.* **Iustinus, Virianus...**

Viridiana = **Verdiana.**

Vitae Patrum. *Vid.* **Patrum Vitae.**

Vitalianus papa, † 672. — Ian. 27.

* *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 343-44; || ed. MOMMSEN, 186-89).

Vitalianus ep. Capuanus, saec. VII (?). — Iul. 16.

VITA. *Inc. prol.* Cogor caritate vestra, dd. ff., scribere — *Inc.* Igitur s. Vitalianus Capuanae civitatis editus et nutritus — *Des.* quibus haec Dei dona ostensa sunt, adiuvante... Amen. [8687

GRANATA (Fr.), *Storia sacra della chiesa metropolitana di Capua* (Napoli, 1766), II. 119-30; || CAPPELLETTI, *Chiese*, XX. 31-39.

EXC. (Lectiones ex Vita ad verbum excerptae) MONACHUS (M.), *Sanctuarium Capuanum* (1630), 36-39; || *Act. SS.* Iul. IV. 169-70.

Vitalina v. Arthonensis, ante extr. saec. IV. — Febr. 21.

* GREG. TURON. *Glor. conf.* 5.

Vitalis erem. Assisiensis, † cca. 1370. — Mai 31.

VITA ET MIRACULA. *Inc. prol.* Maximum gaudium est bb. spiritibus — *Inc.* Fuit Vitalis Bastiolus dioeces. Asisien. in Umbria natus — *Des.* et vestes et arma reliquit. [8688

D[I] C[OSTANZO] G[ius.], *Disamina degli scrittori e dei monumenti risguardanti S. Rufino vescovo e martire di Asisi* (Asisi, 1797), 432-35; || CAPPELLETTI, *Chiese*, V. 146-50.

Vitalis et Agricola mm. Bononiae, sub Diocletiano. — Nov. 4.

1. LAUDATIO AUCT. S. AMBROSIO (*Initium libri* De exhortatione virginitatis). *Inc.* Qui ad convivium magnum invitantur... [8689

* *Ambrosii opera* (*P.L.* XVI. 335-39; || ed. P. A. BALLERINI, IV. 349-52); || VICELIUS, *Hagiologium*, f. 139-40; || SURIUS, VI (1575), 59-60; (1581), 65-66; XI (1618), 43; || RUINART (1689), 514-16; (1713), 465-67; (1731), 409-11; (1803), III. 99-103; (1859), 492-94; || *Act. SS.* Nov. II, 1. 245-46.

2. INVENTIO AUCT. PSEUDO-AMBROSIO (*epist.* LV, *al.* III). *Inc.* Ambrosius servus Iesu Christi... dd. fratribus et universis plebibus per Italiam... Magna atque praecelsa martyrum testimonia... explicat sermo. Verum quod sermo attenuat ... resplendet. Invitatus itaque a plebe... suis fidelibus ostenderet. Nam Diocletiani — *Des.* ut ipsorum memoriam in ecclesiis facere valeatis. Passi sunt ... Amen. [8690

* *Ambrosii opera* (*P.L.* XVII. 747-49; || ed. P. A. BALLERINI, VI. 545-47); || *Vita S. Ambrosii* etc. Mediolani, Chr. Valdarfer, 1474 (HAIN, 910; cf. supra **Agnes**, 1), f. 23-24v; || *Vita S. Ambrosii*, Mediolani, Ud. Scinzenzeler, 1488 (HAIN et COPINGER, I. 908, 911), sign. l.6-l.7v; || *Act. SS.* t. c. 246-47.

3. PASSIO AUCT. PSEUDO-AMBROSIO. **a.** *Inc.* Ambrosius *etc. ut* 2 ... dd. fratribus et universae (*al.* -sis) plebi (*al.* -bibus) in Dño... Magna martyrum et praec. test. ... explicat sermo. Igitur (*al.* Huc ig.) invita-

tus a plebe... quae solet, ostenderet. Apophoreta — *Des.* α) in diem Dñi N. I. C. filii tui servare digneris. Passi sunt ... Amen. [8691

vel β) Sed et alia multa mirabilia... dum transferrentur, facta sunt. Passi sunt... Amen. [8692

MOMBRITIUS, II. 348v-49 (des. β). — Cf. *Act. SS.* t. c. 247-49 (codex 2 ab editore collatus ad hanc recensionem pertinet; vid. notas, et ibi clausulam α).

b. *Inc. ut* 3 a... explicat sermo; quia in me minus est — *Des.* servetur usque in adventum Dñi N. I. C., qui tecum... Amen. [8693

Act. SS. t. c. 247-49 (codex 1).

4. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XIII. 49. — PETRUS DE NAT. X. 21. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 104-4v.

5. MIRACULA AUCT. GREGORIO TURON. *Inc.* A. et V. apud Bononiam — *Des.* his illustratam pignoribus dedicavit. [8694

*GREG. TURON. *Glor. mart.* 43 (44); || *Act. SS.* t. c. 249-50.

6. TRANSLATIO AN. 1019. *Inc.* Bb. itaque Ambrosius... humiliter invitatus — *Des.* nativitas ad regna caelorum, cum quibus... Amen. [8695

Act. SS. t. c. 252-53.

7. MIRACULA. *Inc. prol.* Fidelium patens est universitati — *Inc.* Fuit quaedam mulier in castro quodam — *Des.* iuxta quod praedixerunt daemones... liberata est mulier. [8696

Act. SS. t. c. 250-52.

Vitalis ab. Ord. S. Basilii in Italia, † 994. — Mart. 9.

VITA ET TRANSLATIONES. *Inc. prol. interpretis.* Cum sitis variis ac diversis, eruditissime praesul Roberte — *Inc.* Bb. igitur pater iste V., natione Siculus — *Des.* consolationis remedium consecuti. — *Epilogus interpretis.* Facta est autem haec de graeco in latinum translatio anno dñicae inc. MCXCIV... Amen. [8697

Act. SS. Mart. II. *26-*34; 3a ed. *27-*35. — (**Mut.**) CAIETANUS, *Vitae SS. Sicul.* II. 86-96.

Vitalis erem. Ratensis, ante saec. IX. — Oct. 16.

VITAE FRAGMENTA. *Inc.* In territorii Ratinsis ambitu et loco secretiori — *Des.* filii Dei cognominantur. [8698

CHIFFLET (P. Fr.), *Hist. de l'abbaye de Tournus* (1664), preuves, 196-97; || [JUENIN (P.)], *Nouvelle histoire de l'abbaïe ... de Tournus* (Dijon, 1733), preuves, 89; || *Act. SS.* Oct. VII. 1096-97, n. 1, 2, 8.

Vitalis et Valeria mm. alter Ravennae, altera Mediolani, sub Nerone (?). — April. 28.

1. PASSIO (EXCERPTA EX PASSIONE 2 SS. GERVASII ET PROTASII). a. *Inc.* S. Vitalis militans consulari (*al. add.* Paullino) cum fuisset

cum Paullino (*al. om.*) iudice suo Ravennam ingressus — *Des.* Martyrizatus est autem s. Vitalis in civitate Ravennatium... Amen. [8699

De qua Bandinius, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae,* I. 586, xxxvii; Id. *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* I. 275, liv.

b. *Inc.* S. Vitalis militans vir consularis postquam cum Paulino iudice suo Ravennam ingressus est — *Des.* ita ut intra triduum b. Valeria migraret ad Dñm. Passus est autem... Amen. [8700

Mombritius, II. 348-48ᵛ

c. *Inc.* S. Vitalis militans consulari Paulino cum fuisset cum eodem Rav. ingr. — *Des.* ita ut intra triduum migraret ad Dñm. [8701

Bibl. Casin. III. Floril. 348-49.

d. *Inc.* Vitalis igitur, inclitus Christi m., praeclarissimorum Protasii et Gervasii pater, nobili ortus genere — *Des.* ita ut in triduo migraret ad Christum, cui est... Amen. [8702

De qua *Catal. Paris.* I. 489, 28°.

2. Passio. *Inc.* Gloriosus Dñi palaestrita Vitalis, Mediolanensis christianissimus indigena civitatis — *Des.* α) Quapropter oportet utriusque metropoleos cives... connecti. Laus igitur... Amen. [8703

vel β) Quapropter operae pretium est exhortari fideles... exprimere studet alleluia. Dño laus... Amen. [8704

(Recensio α) *Act. SS.* April. III. 564-65; 3ª ed. 570-71.
(Recensio β) Muratori, *Rer. ital. scr.* I, 2. 558-60.

3. Epitomae.

Ado, 28 april. — Vinc. Bellov. x. 50. — *Leg. aurea,* c. 61 (59). — Petrus de Nat. iv. 95-96.

Vitalis ep. Salisburgensis, saec. VIII in. — Oct. 20.

1. Indicia sanctitatis S. Vitalis (Epistula Simplicii mon. Salisb. an. 1462). *Inc.* Rev. in Christo pater, ad mandatum vestrum... [8705

[Pachler (A.)], *Disquisitiones in vitam et miracula sanctissimi Vitalis* (Salisburgi, 1663), 101-3; || *Novissimum Chronicon antiqui monasterii ad S. Petrum Salisburgi* (Augustae Vindel. 1772), 76.
Exc. *Act. SS.* t. c. 938, n. 82.

2. Miracula saec. XII extr. etc. in processu canonizationis saec. XV prolata. *Inc.* Ss. in Dño patri et dño nostro dño Pio... Ulricus Chiemensis — *Des.* Ego Iohannes Gerner de Rosenhaym... et singulorum praemissorum. [8706

Canisius, *Ant. lect.* VI, 2. 1029-1105; ed. Basnage, III, 2. 351-91. — Inest Vita S. Ruperti de qua supra, s. v. **Rupertus** ep. Wormat. et Salisb., 3.
Exc. Pachler, t. c. 98-100, 122-30; sequitur, 130-155, ultima pars libelli in epitomen ab editore redacta. — Hansizius (M.), *Germania sacra,* II (1729), 511-12. — *Novissimum Chronicon...* praesertim 74-75. — *Act. SS.* Oct. VIII. 930, n. 52; 937-42, n. 79-81 et 83-101; 950-51; sequitur, 952-59, eadem epitome quae apud Pachler.

Vitalis ab. Saviniacensis, † 1122. — Ian. 7.

VITA AUCT. STEPHANO DE FULGERIIS EP. REDONENSI, libris 2. *Inc. prol.* Quoniam, sicut auctoritas angelica testatur — *Inc. lib. I.* Igitur in Baiocassina provincia pagus quidam — *Des. lib. II.* qualemcumque sermonem dignatus est tribuere. Rogemus ergo in fine... Quod ipse praestare dignetur... Amen. [8707

SAUVAGE (E.-P.), in *Anal. Boll.* I. 357-90.

Exc. (lib. II, c. 13 et 14) DELISLE (L.), in *Bibliothèque de l'École des chartes*, 2e sér. III (1846), 402-3; || ID. *Rouleaux des morts du IXe au XVe siècle* (Paris, 1866), 282-84; || FORMEVILLE (H. DE), *Rouleaux des morts*, in MÉMOIRES DE LA SOCIÉTÉ DES ANTIQUAIRES DE NORMANDIE, 2e sér. VII (1847), 229-30.

Vitonus ep. Virodunensis, saec. VI in. — Nov. 9.

1. VITA ET MIRACULA AUCT. RICHARDO AB. S. VITONI. I. *Inc. prol.* Richardus... Temeritatis nimirum, dd. ff., vereor noxam incurrere — *Inc. Vita.* Gaudendum igitur nobis est hodierna die — *Des.* Discessit autem a corpore... Cuius beneficiis... Amen. [8708

II. *Inc. prol.* Deinceps miraculorum prodigia — *Inc. Miracula.* Igitur post excessum b. viri quantis olim ipse virtutibus — *Des.* verbis nostris fidem videtur adstruere. [8709

Exc. (prologus et prima verba Vitae, tum totus liber miraculorum, rescisso tamen initio cap. 1) MABILLON, *Acta*, VI, 1. 565-69; 2a ed. 496-500.

2. EPITOME. *Inc.* Tempore Clodovei regis — *Des.* super terram. [8710

SURIUS, VII (1581), 820; VI (1581), 241-42; XI (1618), 236.

Vitus, Modestus et Crescentia mm. Romae, sub Diocletiano. — Iun. 15.

1. PASSIO. *Inc.* Tempore quo Valerianus praeses sub Diocletiano et Maximiano imp. persecutionem christianorum in Sicilia (*al.* Cilicia *etc.*) provincia exercuit, erat ibidem s. puer V. — *Des.* sepelivit ea in eodem loco, ubi requieverunt, qui dicitur Marianus. Passus est... Amen. [8711

Act. SS. Iun. II. 1021-26; 3a ed. III. 499-504. — (**Mut.**) SURIUS, III (1572), 645-48; (1579), 753-58; VI (1618), 207-10; VI (1877), 343-50.

2. PASSIO. **a.** *Inc.* In provincia Siciliae (*al.* Ciliciae, *al.* Licia, *al.* Lucia, *al.* Lucana) sub tempore Diocletiani et Antonini imp. multas virtutes operabatur s. V. in infantia — *Des. ut* 1 *vel similiter.* [8712

De qua *Catal. Paris.* II. 209, 35°; *Anal. Boll.* XVII. 66 etc. etc. — Plurima est in exemplaribus, quae bene multa vidimus, lectionum varietas. Sic v. g. 1°) in ipso initio pro verbis " sub tempore Diocl. et Anton. „ legitur alibi: " temporibus Diocl. et Ant. „, vel " sub tempore Diocletiani et Maximiani sive Antonini „, vel " sub Diocletiano et Maximiano „ etc. etc.; 2°) in clausula vero vel " in eodem loco qui dictus est Marianus. Passi sunt... Amen „, vel " in eodem loco ubi requieverunt, qui locus dictus est Marianus. Passus est... „ vel " in eodem loco ubi requieverunt, in locum qui dictus est Marianus. Ipsi autem Dño gratias... Amen „, etc. etc.

b. *Inc.* Temporibus Diocletiani et Maximiani imp. in provincia Licia Vitus puer bb. in infantia sua multas virtutes operabatur — *Des.* et in eodem loco sepelivit eos in pace, regnante... Amen. [8713

De qua *Catal. Paris.* II. 495, 12°; *Anal. Boll.* XVII. 109, 143°.

3. PASSIO. *Inc. prol.* Magnitudinem Dei atque mansuetudinem — *Inc.* B. Vitus Lucania provincia ortus nobili stirpe progenitus ex senatorum descendit prosapia — *Des.* in Mariano praedio sepelivit. Ubi eorum sollemnitas... Amen. [8714

(Solus prologus) *Catal. Brux.* I. 11-12, 38°.

(Sola passio) MOMBRITIUS, II. 349-51 (initium ex codicibus descripsimus, in quibus paulo plenius exhibetur).

4. PASSIO. *Inc. prol.* Inclitam et a saeculis — *Inc.* Ortus est idem omni mundano splendidior iubare — *Des.* in eodem loco qui dicitur Marianus, ubi requieverunt, regnante... Amen. [8715

Catal. Brux. I. 54-56.

5. PASSIO AUCT. TUTONE MON. THARISIENSI. *Inc.* Regnante Dño N. I. C. et coruscantibus passim — *Des.* venerabiliter sepulturae tradidit. Consummati sunt autem... Amen. [8716

RUBATSCHER (W.), *Tutonis monachi O. S. B. saeculi XII opuscula* (Graecii, 1882), 122-35.

6. EPITOMAE.

ADO, 15 iun. — VINC. BELLOV. XIII. 70, 71. — *Leg. aurea*, c. 82 (77). — PETRUS DE NAT. V. 118.

7. TRANSLATIO MARIANUM AN. 801. *Inc.* Florentia quaedam illustris femina — *Des.* in perpetua veneratione haberi. [8717

UGHELLI, VII. 1015-19; 2ª ed. 749-52.

EXC. *Act. SS.* Iun. II. 1027-29 (3ª ed. III. 505-7), n. 4, 6-12. — TORTORA (A. A.), *Relatio status sanctae primatialis ecclesiae Canusinae* (Romae, 1758), 109-10.

8. TRANSLATIO CORBEIAM IN SAXONIA AN. 836. a. *Inc. prol.* Scripturus aliquid iuxta modum possibilitatis — *Inc.* Post salvatoris nostri I. C. passionem — *Des.* α) nullum signum fracturae appareret. [8718
vel β) virtutes multas et sanitates operatus est. [8719

(Cum clausula α) MABILLON, *Acta*, IV, 1. 528-37; 2ª ed. 502-9 (om. prol.); || *Act. SS.* Iun. II. 1029-37; 3ª ed. III. 507-13; || PERTZ, *MG.* Scr. II. 576-85 (om. prol.); || JAFFÉ (Ph.), *Mon. Corbeiensia* (= BIBL. RER. GERM. I), 3-26. — EXC. LE COINTE, *Ann. eccl. Franc.* VIII. 445-50, LXIII-LXXIII. — BOUQUET, VI. 293-98.

(Cum clausula β, scilicet ex codice in quo altera pars libelli plurimum contracta erat; deest prol.) MEIBOMIUS (H.) senior, *Witichindi mon. Corbeiensis... Annalium libri tres* (Francofurti, 1621), 139-45; || DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* II. 344-50; || MEIBOMIUS (H.) iunior, *Rer. Germ.* I (1688), 763-68.

b. EPITOME. *Inc.* Qualiter autem vel quo tempore... Anno quippe

dñicae inc. DCCCXXXVI — *Des.* requies mortificatis, sanctus sanctorum benedictus in saec. saec. Amen. [8720

Catal. Brux. I. 56-57 (omissa ultima parte). — (Integer libellus, sed mut.) SURIUS, VII (1581), 508-9; III (1579), 758-59; VI (1618), 210; VI (1877), 351-52.

c. CARMEN. *Inc.* Felix Saxonia — *Des.* ad pabula vitae. [8721

MEIBOMIUS senior, t. c. 144; || DUCHESNE, t. c. 350; || MEIBOMIUS iunior, t. c. 769; || *Act. SS.* Iun. II. 1037 (3ª ed. III. 515), annot. *z.*

9. TRANSLATIO PRAGAM AN. 1355 (EPISTULA CAROLI IV IMP.). *Inc.* Carolus Dei gratia Romanorum rex... Oriens ex alto... [8722

PESSINA (Th. I.), *Phosphorus septicornis* (Pragae, 1673), 460-62; || BALBINUS (B.), *Miscellanea historica regni Bohemiae,* decas I, liber VI (Pragae, 1684), 69-70; || *Act. SS.* Iun. II. 1038 (3ª ed. III. 515-16), n. 1-3; || SCHANNAT, *Vindemiae litterariae,* II (1724), 129-30.

10. INQUISITIO FACTA SENIS AN. 1355 DE SERVATO IBIDEM CORPORE S. VITI (IMMO S. GUIDONIS DE ALAMANNIA). *Inc.* In nomine Dñi... Haec est inquisitio quam facit... dñus Acolinus — *Des.* sigillum senatus dicto processui fuit appositum et appensum. [8723

EXC. *Act. SS.* Iun. II. 1039-40 (3ª ed. III. 516-17), n. 4-8.

Viventius cultus in monasterio Vergiacensi, saec. IV/VII. — Ian. 13.

1. VITA. *Inc.* Anno XIII residente in solio imperii Asianorum Daciano — *Des.* et fabricaverunt sacerdotes ... ubi erat diabolus, templum in honore b. V-ii, ipso adiuvante... Amen. [8724

De qua recensione *Catal. Paris.* III. 200, ad cod. 13762.

2. VITA ET TRANSLATIONES. **I.** VITA. *Inc.* Post gloriosam Dñi N. I. C. resurrectionem — *Des.* digno construitur apparatu basilica... ubi nunc usque divina adsunt beneficia, praestante... Amen. [8725

II. TRANSLATIONES. *Inc.* Est igitur memoriae commendandum... Nam cum in gallicanis — *Des.* Aeduensis pontificis aliorumque religiosa virorum devotione est instituta, ad laudem... Amen. [8726

Act. SS. Ian. I. 804-12 et 813; 3ª ed. II. 86-94 et 94-95.

EXC. DUCHESNE, *Hist. Norm. scr.* 21 (ex I). — DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* III. 435-36 (ex II). — BOUQUET, VII. 368; IX. 130-31 (ex II).

3. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XIV. 99; || MOMBRITIUS, II. 43ᵛ-44, et iterum 49. — PETRUS DE NAT. II. 71.

Viviana, Vivianus = **Bibiana, Bibianus.**

Vodoalus dictus **Benedictus,** conf. Suessionensis, saec. VIII (?). — Febr. 5.

VITA. **a.** *Inc. prol.* Legimus namque in principio florentis ecclesiae catholicos ecclesiasticosque viros — *Inc.* Fuit namque iste bb. V., ut

ferunt, ex sagittifera Gelonum ortus natione — *Des.* quatinus exempla illius salutaria actuum passibus prosequentes summae perfectionis commercia adipisci mereamur, qui cum Deo... Amen. [8727

MABILLON, *Acta,* IV, 2. 545-50; 2ª ed. 556-61.

Exc. [GERMAIN (M.)], *Histoire de l'abbaye royale de Notre-Dame de Soissons* (Paris, 1675), 427.

b. *Inc. prol.* Principio florentis ecclesiae apostolicos viros legimus — *Inc. ut* a. — *Des.* quatenus salutaria eius exempla prosequentes summae perfectionis tuae consortia adipisci *etc. ut* a... [8728

Act. SS. Febr. I. 691-93; 3ª ed. 697-99.

Volocus ep. in Scotia, saec. V. — Ian. 29.

VITA. *Inc.* Christo pro nobis passo 400 et amplius revolutis annis — *Des.* ecclesiae de Tummeth et Logy in Mar dedicatae sunt. [8729

Brev. Aberdonense, pars hiem. Propr. SS. 44ᵛ-45ᵛ.

Volquinus ab. Sichemensis in Westphalia, † 1172.—Nov. 13.

MIRACULA. *Inc. prol.* Cum animadverterem multos multa — *Inc.* Igitur dñus Iacobus anno conversionis suae LXV dixit — *Des.* veniam inveniam apud Deum. Amen. [8730

WINTER (Fr.), *Die Cistercienser des nordöstlichen Deutschlands,* I (Gotha, 1868), 370-94.

Volusianus ep. Turonensis, saec. V extr. — Ian. 18.

PASSIO (EPISTULA HUGONIS AB. FUXENSIS AN. 1384). *Inc.* Universis... pateat quód nos Hugo... repperimus, vidimus... [8731

DE LACOUDRE, *La Vie de S. Volusien* (Limoges, 1722), 99-103; 2ª ed. [Foix, 1893], 57-58; || DEVIC et VAISSETE, *Hist. du Languedoc,* I, preuves, 22-23; ed. Privat, II, preuves, 38-39.

Votus et Felix fratres Caesaraugustani, saec. VIII. — Mai 29.

1. VITA. *Inc. prol.* Cum magnitudo meritorum — *Inc.* Arabum igitur saevitia — *Des.* anno christianae salutis DCCCCXX. [8732

Act. SS. Mai VII. 59-60; 3ª ed. 58-59; || FLOREZ, XXX. 406-8.

2. VITA AUCT. MACARIO MON. PINNATENSI. *Inc. prol.* Qui sanctorum merita religiosa caritate — *Inc.* Tempore quo saevitia Arabum — *Des.* omnimodis adhibetur. Praestantur ibi beneficia... Amen. [8733

Act. SS. t. c. 61-63; 3ª ed. 59-61; || FLOREZ, t. c. 400-406.

3. VITA. *Inc.* Cum pro detestandis facinoribus accolae Hispaniae — *Des.* spolientur in infernum. Amen. [8734

Act. SS. t. c. 63-64; 3ª ed. 61-62; || FLOREZ, t. c. 409-13.

Vulfadus et Ruffinus mm. in Anglia, saec. VII. — Iul. 24.

PASSIO. *Inc. prol.* Si Tullianae facultatis fecunda facundia — *Inc.*

Bb. adulescentulos Wlfadum et Ruffinum natura generando — *Des.* In illo autem loco, vocabulo Stanes... Amen. [8735

APPENDIX. *Inc.* Omnipotens Deus irritatus — *Des.* illum cum martyribus in caelo manere cunctis innotuit. [8736

DUGDALE, *Monasticon anglic.* II (1661), 119-26; 2ª ed. VI (1830), 226-30; || *Act. SS.* Iul. V. 575-81 et 572, n. 4-6 (ibi appendix).

Vulfhildis ab. Berecingensis, saec. IX extr. — Dec. 19.

VITA. *Inc.* Alfredus rex Westsaxonum silvam quandam — *Des.* usque ad monasterium illud detulit. [8737

CAPGRAVIUS, f. 326ᵛ-28.

Vulflagius presb. cultus in pago Pontivo. — Iun. 7.

TRANSLATIO AN. 1435. *Vid.* **Salvius** ep. Ambianensis, 3

Vulframnus ep. Senonensis, † ante 704. — Mart. 20.

1. VITA AUCT. PSEUDO- (?) IONA MON. FONTANELLENSI. *Inc. prol.* Rev. atque ss. praesuli Baino... Iubet apostolatus vestri celsitudo — *Inc.* B. igitur Wlframnus, Senonum pontifex, exordium nativitatis — *Des.* et positi in absida eiusdem in orientali parte; ubi signis et miraculis coruscant... Amen. [8738

SURIUS, II (1571), 293-98; (1578), 325-31; III (1618), 210-14; III (1875), 370-78; || LE COINTE, *Ann. eccl. Franc.* IV. 44-45, XXVII (prologus) et 419-433 col. 1; || MABILLON, *Acta,* III, 1. 357-65; 2ª ed. 341-48; || *Act. SS. Belgii,* VI. 528-41; || DURU, *Bibl. hist. de l'Yonne,* I. 171-83.
Exc. *Act. SS.* Mart. III. 146-47. — BOUQUET, III. 637.

2. EPITOMAE. a. *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 1. — *Des.* positusque in orientali parte; ubi signis et miraculis etiam nunc coruscat... Amen. [8739

Act. SS. t. c. 145-46; || LE COINTE, t. c. 419-33 col. 2; || *Act. SS. Belgii,* VI. 524-27. — Var. lect. LEGRIS (A.), in *Anal. Boll.* XVII. 287-88, not. 2.

b. PETRUS DE NAT. III. 213.

3. TRANSLATIO GANDAVUM AN. 944. *Vid.* **Wandregisilus,** 4.

4. INVENTIO FONTANELLAE AN. 1027 ET MIRACULA. *Inc. prol.* Quia omnipotenti Deo placuit temporibus nostris — *Inc.* Est itaque antiquissima in Galliis civitas Senones nuncupata — *Des.* Semper hic gloriosus et ter quaterque beatus... Amen. [8740

Exc. D'ACHERY, *Spicilegium,* III. 248-70 (prologus et capitula I-IX); || ID. ed. DE LA BARRE, II. 283-90. — *Act. SS.* t. c. 148-50; 3ª ed. 147-49 (ex *Spicilegio*). — MABILLON, t. c. 366-81; 2ª ed. 350-63 (omissis prologo et primis capitulis I-VI). — BOUQUET, XI. 476-77 (ex Mabillonio). — *Act. SS. Belgii,* VI. 543-56 (ex *Spicilegio* et Mabillonio).
Libellum integrum habebit qui capitulis editis in *Spicilegio* subiunxerit editionem Mabillonii inde a pag. 374 med. (2ª ed. 357 in.).

5. MIRACULA SAEC. XI. *Inc.* In Oximensi pago situm est castrum

quod Falesia nuncupatur — *Des.* Iam vero oratio nostra... hactenus est vertenda indeficienter. [8741

Act. SS. t. c. 150-61; 3ª ed. 149-60.

Exc. *Officium S. Wlfranni ... ecclesiae fidelissimae urbis Abbavillae patroni meritissimi* (Paris. 1663), 9-27. — MABILLON, t. c. 381-82; 2ª ed. 363-364. — BOUQUET, XI. 477.

6. MIRACULA FACTA ABBATISVILLAE. *Inc.* Igitur in Pontivensi patria, in villa quae Moricampus nuncupatur — *Des.* impetrata celeriter praestat, cooperante summo artifice, cui... Amen. [8742

Act. SS. t. c. 163-65; 3ª ed. 162-65.

Vulfricus presb. erem. in Anglia, † 1154. — Febr. 20.

1. VITA AUCT. IOHANNE AB. DE FORDA. *Inc. epist. I.* Rev. patri et dño Bartholomaeo... Exoniensi ep... Consilium vestrum et beneplacitum — *Inc. epist. II.* Rev. dño... Baldewino... Cantuariensi archiep... Opusculum de vita b. Vulfrici editum — *Inc.* B. Vulfricus de mediocri Anglorum gente originem ducens — *Des.* α) quippe cum, antequam invocetur, dicat : Ecce adsum. [8743

vel β) (*addito uno capitulo*) sanctus contentus est reliqua. [8744

Cf. LELAND, *Collectanea*, I. 444-45; HARDY, *Descr. catal.* II. 267.

2. EPITOMAE.

a. MATTHAEI PARISIENSIS *Chronica maiora*, ad an. 1154, ed. H. R. LUARD (inter RER. BRIT. SCR. 57), II. 205-9; || *Act. SS.* Febr. III. 231-32; 3ª ed. 234-35.

b. *Inc.* (*sine epist.*). B. Wlricus *etc. ut* 1. — *Des.* migravit ad Dñm anno gratiae MCLIV, XIV kal. mart. [8745

CAPGRAVIUS, f. 328-31; || *Act. SS.* t. c. 228-31; 3ª ed. 231-34.

Exc. BOUQUET, XIV. 394-95.

Vulfsinus = **Vulsinus.**

Vulfuras m. Cordubae. *Vid.* **Argentea.**

Vulganius erem. cultus Lensii, saec. VII. — Nov. 1.

VITA. *Inc.* Igitur gloriosus Christi conf. V de christianissima Anglorum gente — *Des.* in villa quae dicitur Bonorum Virorum Terminus... in magna gloria. Ubi suffragantibus ... Amen. [8746

RAISSE (A. de), *Vita SS. Vulganii ... item S. Chrysolii* (Duaci, 1623), 9-44; || POMMERAYE (F.), *Hist. de l'abbaye royale de S. Ouen de Rouen* (1662), 466-74; || *Act. SS.* Nov. I. 569-74.

Vulgisus conf. cultus in provincia Insulae Franciae, saec. VI. — Oct. 1.

VITA. *Inc.* Eximius conf. V. ex prosapia Francorum ortus — *Des.* inter proceres caelestis aulae sublimavit; cui laus... Amen. [8747

Act. SS. Oct. I. 194.

Vulmarus ab. Silviacensis, saec. VII extr. — Iul. 20.

1. VITA. a. *Inc.* S. Wlmarus in inferioribus Galliae partibus — *Des.* propria hereditate; ubi Dñi pietas per multa miracula coruscat. [8748

MABILLON, *Acta,* III, 1. 234-38; 2ª ed. 230-33.
Exc. BOUQUET, III. 625-26.

b. *Inc. prol.* Scripturus vitam b. V-i habitatorem eius invoco — *Inc. ut* 1 a. — *Des.* Praeterea plurimi sanitatem pristinam recipere meruerunt, largiente Dño... Amen. [8749

Act. SS. Iul. V. 84-88. — (Mut.; deest prol.) SURIUS, VII (1581), 580-84; IV (1579), 285-88; VII (1618), 254-56; VII (1877), 398-405. — In prima editione III (1572), 687-88, edidit Surius, stilo etiam mutato, epitomen quandam huius vitae.
Exc. *Act. SS. Belgii,* V. 378-84.

2. VITA. *Inc.* Aeternitatis auctor... De quorum numero temporibus Dagoberti, Francorum regis incliti, necnon et filiorum — *Des.* in suo coenobio atque in sua propria hereditate clausus est sepulcro, quandoque... resuscitandus a Christo, cui est... Amen. [8750

APPENDIX. *Inc.* Quanta devotione sint excolendae sanctorum sollemnitates — *Des.* Cuius nos meritis Christus conservet in astris. [8751

De qua *Catal. Paris.* III. 157, 52°.

3. EPITOME VITAE 2. *Inc.* Temporibus Dagoberti, Francorum regis incliti, huic exteriori — *Des.* in suo coenobio et propria hereditate post sepultus. [8752

Anal. Boll. III. 450-54.

Vulricus. *Vid.* **Vulfricus.**

Vulsinus ep. Shireburnensis, saec. X post med. — Iun. 8.

1. VITA. *Inc.* Clara Dei lucerna ecclesiae s. Wlsinus — *Des.* secundum fidem suam exaudiuntur, praestante... Amen. [8753

Cf. HARDY, *Descr. catal.* I. 582-83.

2. EPITOME. *Inc.* S. enim Wlsinum claris natalibus Londoniis natum — *Des.* in manu Dñi efflavit spiritum suum. [8754

CAPGRAVIUS, f. 331-31ᵛ; || *Act. SS.* Ian. I. 547.

Vulstanus ep. Wigorniensis, † 1095. — Ian. 19.

1. LAUDATIO AUCT. HEMMINGO MON. WIGORNIENSI. *Inc.* Largiflua Dei omnipotentis gratia — *Des.* benevole subiugavit. [8755

WHARTON, *Anglia sacra,* I. 541-42; || *Hemingi Chartularium ecclesiae Wigorniensis,* ed. Th. HEARNE (Oxonii, 1723), 405-8; || *P.L.* CL. 1489-90.

2. VITA AUCT. WILLELMO MON. MALMESBIRIENSI, libris 3. *Inc. epist.* Dño ven. Guarino priori... Dudum a vobis iussus — *Inc. prol.* Multa et, ut nostra fert opinio, innumera — *Inc. lib. I.* Pagus est in regione

Merciorum — *Des. lib. III.* quot noctium ego Vulstano consecravi excubias. Amen. [8756

WHARTON, op, c. II. 241-70 (nonnullis rescissis); || MABILLON, *Acta*, VI, 2. 840-65; 2ª ed. 823-40 (iisdem omissis); || *P.L.* CLXXIX. 1735-72 (iisdem omissis). — De his quae in ed. praetermissa sunt cf. HARDY, *Descr. catal.* II. 70-71.

De Vulstano non pauca etiam narravit idem WILLELMUS MALMESBIRIENSIS in suo libro IV **De Gestis pontificum Anglorum* (ed. HAMILTON, inter RER. BRIT. SCR. 52, p. 278 sqq.), inde excerpta in *Act. SS.* Ian. II. 243 sqq.; 3ª ed. 607 sqq.

3. VITA ET MIRACULA, libris 4. **I.** VITA. *Inc. prol.* Gesta ss. patrum, quorum vitam ex fide — *Inc. lib. 1 ut in 2...* [8757

II. MIRACULA. *Inc. prol. in lib. I.* Si salutiferae fidei nostrae rudimentum... — *Inc. prol. in lib. II.* Ad omnipotentis Dei laudem... [8758

De quo opere cf. RUD (Th.), *Codicum manuscriptorum ecclesiae cathedralis Dunelmensis catalogus* (Dunelmiae, 1825), 244-45; inde HARDY, t. c. 72.

4. VITA. *Inc.* Amabilis Deo Wlstanus in provincia Warevicensi — *Des.* eum sua instigatione allexit. [8759

CAPGRAVIUS, f. 331ᵛ-34; || SURIUS, I (1570), 430-33; (1576), 445-48; (1618), 296-98; (1875), 455-61; || *Act. SS.* t. c. 246-49; 3ª ed. 610-13.

5. VITA. *Inc.* Regnante illustrissimo Anglorum rege Edwardo — *Des.* sicque XIV kal. febr. obdormivit in Dño. [8760

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 238ª-38ᵈ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 15ᵛ-16.

Wala ab. Corbeiensis et Bobiensis, † 836.

Vid. etiam infra, s. v. **Waldgerus.**

LAUDATIO (" EPITAPHIUM ARSENII ") AUCT. PASCHASIO RADBERTO, libris 2. *Inc. lib. I.* Pascasius. Saepe mecum, frater Severe, tacitus — *Des. lib. II.* Unde, quaeso, gratias agamus Deo, fratres... [8761

MABILLON, *Acta*, IV, 1. 455-522; 2ª ed. 434-97 (ultima verba desunt); || *P.L.* CXX. 1559-1650 (desunt eadem); || DÜMMLER (E.), *Radbert's Epitaphium Arsenii* (= PHILOSOPHISCHE UND HISTORISCHE ABHANDLUNGEN DER KÖNIGL. AKADEMIE DER WISSENSCH. ZU BERLIN, 1900, II), 18-98 (desunt eadem).

EXC. LE COINTE, *Hist. Franc. scr.* VIII. 126-32, 174-76. — BOUQUET, VI. 279-92. — PERTZ, *MG.* Scr. II. 533-69.

Walaricus ab. Leuconaensis (Legon-), saec. VII. — April. 1.

1. VITA. *Inc. prol.* Dño meo semper proprio... Theodino abbati... Imprimis quasi provolutus vestris vestigiis — *Inc.* Fuit vir vitae ven.,

Walaricus nomine — *Des.* Concurrentibus ergo undique populis... virtutibus clarescunt, praestante... Amen. [8762

MABILLON, *Acta,* II. 77-90; 2ª ed. 71-83; || *Act. SS.* April. I. 16-23; 3ª ed. 17-24; || KRUSCH (Br.), in *MG.* Scr. rer. merov. IV. 160-75. — (**Mut.**; deest prol.) SURIUS, II (1571), 447-54; (1578), 477-84; IV (1618), 10-14; IV (1876), 42-53.

EXC. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 561-62. — BOUQUET, III. 496.

2. RELATIO CORPORIS AD MONASTERIUM LEUCONAENSE AN. 981. *Inc.* Anno DCCCCLXXXI inc. Filii Dei relatum est corpus — *Des.* eroque in perpetuum illius servus. [8763

Act. SS. t. c. 23-27; 3ª ed. 24-27 (nonnullis sub ipso initio omissis); || MABILLON, *Acta,* V. 557-63; 2ª ed. 547-52 (iisdem omissis).

EXC. BOUQUET, IX. 147-49. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 694-96.

3. CARMEN DE VITA ET DE RELATIONE, libris 3.

EXC. *Act. SS.* t. c. 28 (3ª ed. 28-29), n. 12-17. — MABILLON, *Acta,* V. 556; 2ª ed. 547.

4. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXIV. 21-24. — PETRUS DE NAT. IV. 21.

5. ILLATIO IN VILLAM FULCHERENSEM. *Inc.* Primis siquidem temporibus miles quidam Gislebertus nomine — *Des.* ad propriam communi gaudio sedem regreditur, regnante... Amen. [8764

Act. SS. t. c. 29-30.

Waldburgis abb. Heidenheimensis, † saec. VIII extr. — Febr. 25.

1. (VITA ET) MIRACULA FACTA IN MONASTERIO MONHEIMENSI, AUCT. WOLFHARDO MON. HASERENSI, libris 4. *Inc. prol.* Dño bb... Erchanboldo pontifici... Exigis a me, pater per saecula memorande — *Inc. lib. I.* Igitur postquam felix gens Anglorum — *Des. lib. IV* quia in ipso consistit omne quod est. [8765

Act. SS. Febr. III. 523-42; 3ª ed. 529-48.

EXC. CANISIUS, *Ant. lect.* IV, 2. 605-24, 719-30 (liber I et cap. 1-6 libri II); ed. BASNAGE, II, 3. 267-79 (eadem). — STEVARTIUS (P.), *Commentarius de vita et rebus gestis S. Walpurgae* (Ingolstadii, 1616), 29-107 (libri II-IV et pars libri I). — SURIUS, V (1618), 10-14 (liber I). — MABILLON, *Acta.* III, 2. 288-306; 2ª ed. 261-76 (ex libris I-IV); || *P.L.* CXXIX. 867-75 (eadem). — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 538-55 (ex libris I-IV).

2. VITA ET MIRACULA PERPERAM ADSCRIPTA ADELBOLDO EP. TRAIECT. *Inc.* Postquam Deo cara Anglorum natio — *Des.* quod tam plurimorum attestatione esse verum corroboratur. Haec itaque signa... plura excellentioraque praeconio digna efficiuntur per I. C. ... Amen. [8766

Act. SS. t. c. 542-46; 3ª ed. 548-52; || *P.L.* CXL. 1091-1102. — (**Mut.**) SURIUS, VII (1581), 356-60; III (1579), 17-20; V (1876), 32-37.

3. MIRACULA FACTA TIELAE SAEC. XI IN. I. *Inc. prol.* (*Epist. ad Adel-*

boldum ep. Traiect.). Cum scribere cogitarem quaedam miracula — *Inc.* Erat quidam ex Britannia — *Des.* quam acta sunt credas. [8767

II. (*Epistula ad Immonem diac.*). *Inc.* Si amicos ad iudicia vocari liceret — *Des.* duxit uxorem. [8768

Act. SS. t. c. 546-48; 3ª ed. 552-54; || HOLDER-EGGER, t. c. 764-66.
Exc. WAITZ (G.), in *MG.* Scr. IV. 681, not. 18.

4. VITA ET MIRACULA. *Inc. prol.* Sublimitas supernae pietatis — *Inc.* Advenientibus quondam multis mercatoribus Romam — *Des.* quod tam multorum attestatione verum corroboratur. [8769

Exc. (solum initium) *Act. SS.* t. c. 548-50; 3ª ed. 554-56.

5. CARMEN DE VITA ET MIRACULIS AUCT. MEDIBARDO. *Inc. prol.* Walpurgae sacrae tot signis glorificatae — *Inc.* Paraclite sancte, veni — *Des.* qui Spiritus est operatus. Amen. [8770

GRETSERUS (I.), *Philippi ecclesiae Eystettensis XXXIX episcopi de eiusdem ecclesiae divis tutelaribus* (Ingolstadii, 1617), 306-16; || *Act. SS.* t. c. 551-53; 3ª ed. 556-58; || *Gretseri opera omnia,* X. 800-804.

6. VITA ET MIRACULA AUCT. PHILIPPO EP. EICHSTETENSI. *Inc. prol.* Excellentissimae dñae suae Ungarorum reginae... Congruum valde, sanctum et laudabile — *Inc.* Igitur b. Walpurgis virgo Deo placita — *Des.* contritis corde medetur. Amen. [8771

CANISIUS, *Ant. lect.* IV, 2. 563-601; ed. BASNAGE, IV. 238-50; || *Act. SS.* t. c. 553-63; 3ª ed. 558-68. — **Var. lect.** (ad edit. Canisii) GRETSERUS, t. c. 589-93; || *Gretseri opera omnia,* X. 895-97.

7. EPITOMAE VITAE 2. a. *Inc.* Postquam Anglorum natio per b. Gregorii — *Des.* ad Haistatensem transtulit ecclesiam. [8772

CAPGRAVIUS, f. 293-93ᵛ.

b. *Inc.* Walpurga virgo ex Anglia ducens originem — *Des.* miracula fiunt meritis et precibus s. W-is, praestante... [8773

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 276ᶜ-77ᵃ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 63ᵛ-64ᵛ.

8. VITA. *Inc. prol.* Nova non cupimus — *Inc.* Igitur b. Walpurga virgo Deo placida — *Des.* multis miraculis coruscavit hodieque coruscat... Amen. [8774

STEVARTIUS, t. c. sign.)( )(4-4ᵛ et p. 1-28; || *Act. SS.* t. c. 563-69; 3ª ed. 568-74.

Waldebertus ab. Luxoviensis, † cca. med. saec. VII.— Mai 2.

MIRACULA (*al.* VITA) SS. WALDEBERTI ET EUSTASII ABBATUM, AUCT. ADSONE AB. DERVENSI. *Inc. prol.* Luxoviensium coenobitarum sacrae concioni Adso, qui et Hermiricus... Consideranti — *Inc.* Igitur postquam bb. pater Columbanus — *Des.* in eodem loco permansit. [8775

MABILLON, *Acta,* III, 2. 452-60; 2ª ed. 410-17; || *Act. SS.* Mai I. 277-82; 3ª ed. 282-87; || *P.L.* CXXXVII. 687-700; || HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 1171-76 (paucis omissis).
Exc. BOUQUET, IX. 124.

Waldedrudis (Waldetrudis) abb. Montibus in Hannonia, saec. VII. — April. 9.

1. VITA. *Inc. prol.* De vita et conversatione s. W-is aliqua scripturi — *Inc.* Gloriosa igitur W. temporibus Dagoberti — *Des.* laetatur aeternaliter in angelorum curia, praestante... Amen. [8776

Analectes hist. eccl. Belgique, IV (1867), 218-31.

2. VITA PERPERAM ADSCRIPTA PHILIPPO HARVENGIO. *Inc. prol.* Sanctorum venerabilia gesta ad excitationem — *Inc.* Ad illuminandam viam vitae aeternae — *Des.* qui huic laborum suorum praemium largiter reddidit, cui est honor... Amen. [8777

D. Philippi abbatis Bonae-Spei opera, ed. N. CHAMART (Duaci, 1621), 788-95; || MABILLON, *Acta,* II. 866-73; 2a ed. 830-61 (omisso uno loco sub initio); || *Act. SS.* April. I. 837-41; 3a ed. 828-32 (omisso eodem loco); || *Act. SS. Belgii,* IV. 439-48 (omisso eodem loco); || *P.L.* CCIII. 1375-86.

Exc. BOUQUET, III. 525-26. — IACOBI DE GUISIA *Annales Hannoniae,* x. 1-15 (ed. FORTIA, VII. 46-80); adest locus, de quo supra, in quibusdam edit. omissus.

Waldevus comes Northumbriae, † 1076. — Mai 31.

1. VITA. **I.** GESTA ANTECESSORUM COMITIS WALDEVI. *Inc.* Tradunt relationes antiquorum — *Des.* Anglos oppressit et devicit. [8778

LELAND, *Itinerary,* IV. 151-55; || MICHEL (Fr.), *Chroniques Anglo-Normandes,* II (Rouen, 1836), 104-111; || GILES (I. A.), *Vita quorundam Anglo-Saxonum* (CAXTON SOCIETY, 1854), 5-10. — De hoc libello et sequentibus cf. LIEBERMANN in *Neues Archiv,* XVIII. 252-53.

II. VITA ET PASSIO WALDEVI. *Inc.* Gualdevus amplae prosapiae comes — *Des.* impendere non desinit, ad laudem... Amen. [8779

MICHEL, t. c. 111-20; || GILES, t. c. 10-16.

Exc. LELAND, t. c. 149-51.

2. EPITOMAE. **a.** *Inc.* Illustris vir Deoque devotus — *Des.* anno ab inc. Dñi MCCXIX. — *Sequitur epitaphium, quod inc.* Hic, Waldeve comes — *et des.* tua gratia Christe. [8780

MICHEL, t. c. 121-23; || GILES, t. c. 17-19.

b. (AUCT. WILLELMO MON. CROILANDENSI). *Inc.* Illustrissimus celebrique memoria ac laude dignus — *Des.* anno ab inc. Dñi MCCXIX, a decollatione eiusdem comitis CXXIX. — *Sequitur epitaphium (longius) quod inc. et des. ut in* 2 a; *sed add.* Clare comes... laudes tibi gratae. [8781

LELAND, t. c. 146-49; || MICHEL, t. c. 99-103; || GILES, t. c. 1-5.

3. MIRACULA. *Inc.* In provincia etenim quae anglice Grantebricgescire nominatur — *Des.* (*mutila*). Peto, mihi dilectissimi, hodie absque mora perducatis me ad veneranda | [8782

MICHEL, t. c. 131-42; || GILES, t. c. 23-30.

Waldevus ab. Melrosensis, † 1159. — Aug. 3.

1. VITA AUCT. IOSCELINO (*al.* IORDANO) MON. FURNESIENSI. *Inc. prol.* Illustrissimis viris Wilhelmo regi... Saepius mente revolvens — *Inc.* Vitam viri ven. Walthevi ab. secundi de Melros — *Des.* O vos omnes in Melros degentes coenobio... Amen. [8783

Act. SS. Aug. I. 248-76; 3ª ed. 249-77. — Cf. HARDY, *Descr. catal.* II. 285.

2. EPITOME. *Inc.* Comes autem Wallenus serenissimi Siwardi comitis filius — *Des.* similius quam mortuo invenitur. [8784

CAPGRAVIUS, f. 293ᵛ-95ᵛ.

Waldgerus comes cultus in coenobio Hervordensi, saec. IX. — Nov. 16.

Idem videtur esse atque **Wala**, de quo supra, s. v.

1. VITA AUCT. WIGANDO PRESB. *Inc. prol.* Universitati filiarum B. Mariae... Dilectio vestra, immo devotio sincera — *Inc.* Cum per universum orbem omnes nationes — *Des.* Hanc tumuli sedem visere siste pedem. [8785

PAULLINI (Chr. Fr.), *Geographica curiosa seu de pagis antiquae praesertim Germaniae* (Francofurti ad M., 1699), 282-98; ‖ WILMANS (R.), *Die Kaiserurkunden der Provinz Westfalen,* I (1867), 488-501.

2. EPITOME. *Inc.* B. Waldgerus ecclesiae Hervordensis primus fundator — *Des.* de mirabili eius restitutione. Haec... sufficiant. [8786

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 371ᵇ-72ᵇ; ‖ *id.* (Lovan. 1485), f. 195-96ᵛ.

Waldrada abb. Mettensis, saec. VII in. — Mai 5.

VITA. *Inc.* Temporibus Theoderici et Theodeberti Galliae regum — *Des.* cuius festivitas recolitur III non. mensis mai. [8787

Act. SS. Mai II. 51-52. — Praefixus est prologus Iohannis Gielemans, qui *inc.* " Non parum nostro congruit proposito... „ [8788

Walfardus Augustanus, conf. Veronensis, † 1127. — April. 30.

VITA. a. *Inc.* Fuit quidam nobilissimus christianae professionis, nomine Gualfardus, de provincia Alemanniae oriundus, de civitate Augusta — *Des.* gratias tribuerunt, praestante Dño... Amen. Migravit autem... pridie kal. mai. [8789

Act. SS. April. III. 828-30; 3ª ed. 837-40; ‖ MITTARELLI, *Annal. Camaldul.* III. 70-71, 172-73, 191, 209, 214-16.

b. *Inc.* Gualfardus vir nobilis christ. prof. ex Augusta civitate Germaniae oriundus — *Des.* gratias exhibuere. Migravit autem... pridie kal. maias, et ossa sancta eius requiescunt... super Athesis flumen, praestante Dño... Amen. [8790

De qua *Act. SS.* t. c. 828 (3ª ed. 837), n. 6, et in annotatis ad Vitam a " ms. Velseri „.

Walfridus et Radfridus mm. in Frisia, saec. IX in. — Dec. 3, Iun. 22.

PASSIO. *Inc.* Fuit in Frisiae partibus quidam ven., nomine W. — *Des.* misericorditer consequuntur. Passi sunt... Amen. Horum tamen celebrior festivitas... honorifice translata. [8791

Anecdota Ioh. Gielemans, 40-45.

Walfridus ab. Palatioli in Tuscia, † cca. 765. — Febr. 15.

VITA AUCT. ANDREA AB. PALATIOLI. *Inc. prol.* Multis siquidem relationibus fateor — *Inc.* Namque illo in tempore rex magnus Haistulfus — *Des.* revelare dignatus est I. C. Dñus N., cui est honor... Amen. [8792

Act. SS. Febr. III. 843-46; 3ª ed. 844-47; || MABILLON, *Acta*, III, 2. 196-203; 2ª ed. 178-84.

Wallenus, Wallevus = Waldevus.

Walpurga = Waldburgis.

Walstanus conf. Bawburgensis, † 1016. — Mai 30.

VITA. *Inc.* S. Walstanus Deo acceptus australi in parte maioris Britanniae — *Des.* ff. cc., sequamur eius vestigia... Amen. [8793

CAPGRAVIUS, f. 295ᵛ-96ᵛ.

Walterius, al. **Walterus, Gualterius, Galterius, Gauterius, Valterius,** etc.

Walterus de Birbaco, mon. Hemmenrodensis, † cca. 1220. — Ian. 22.

1. VITA. *Inc.* Dñus Walterus de Birbaco villa Brabantiae gallicanae oriundus — *Des.* vitam transitoriam terminavit. Amen. [8794

Act. SS. Ian. II. 447-50; 3ª ed. III. 60-63. — Haec paene tota desumpta est ex CAESARII HEISTERBACENSIS *Miraculorum* libro VII, c. 39.

2. EPITOME. *Inc.* Dñus W. de B., homo secundum saeculi dignitatem nobilis — *Des.* sententiam mortis exspectans. [8795

DE REIFFENBERG, *Annuaire de la bibliothèque royale de Belgique*, VII (1846), 107-10.

Walterius ab. S. Martini iuxta Pontisaram, saec. XI extr. — April. 8.

1. VITA. *Inc. prol.* Cum veterum dicta et facta gentilium — *Inc.* Gratias referamus, ff. cc... Floruit autem vir iste temporibus Leonis papae — *Des.* sequentis libri testatur paginula. Transiit... [8796

Act. SS. April. I. 757-63; 3ª ed. 753-59; cf. 753 (3ª ed. 750), n. 3 et *Catal. Paris.* III. 209, 2°; || MABILLON, *Acta*, VI, 2. 813-23; 2ª ed. 802-9; ||

DEPOIN (J.), *Cartulaire de l'abbaye de St-Martin de Pontoise* (Pontoise, 1895), 185-201.
EXC. BOUQUET, XIV. 73-74.

2. MIRACULA. *Inc. prol.* Multi diversis pro causis animum suum — *Inc.* Post gloriosam igitur corporis sui depositionem — *Des.* praesente episcopo Ambianensi, ad propria repedavit. [8797

Act. SS. t. c. 763-67; 3ª ed. 759-63; || MABILLON, t. c. 823-30; 2ª ed. 809-814; || DEPOIN, t. c. 202-14.

3. VITA. **a.** *Inc. prol.* Divinae laudis materiam — *Inc.* In Ambianensium finibus, territorii Vimacensis pago qui dicitur Audainvilla — *Des.* sibi sancti huius suffragium valuisse, operante haec... [8798

Act. SS. t. c. 754-57; 3ª ed. 750-53; || DEPOIN, t. c. 174-84.
EXC. MABILLON, t. c. 831-32; 2ª ed. 814-15.

b. *Inc.* B. Walterius in Ambianensium finibus, territorio Minacensi — *Des.* suffragium valuisse. [8799

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 391ᶜ-93ª; || *id.* (Lovan. 1485), f. 221ᵛ-24.

4. TRANSLATIO SEU CANONIZATIO. *Inc.* Anno inc. Verbi MCLIII, V non. mai... Pontesaram veni ego Hugo — *Des.* finemque commendo. [8800

Act. SS. t. c. 767-68; 3ª ed. 763-64; || MABILLON, t. c. 812-13; 2ª ed. 801; || DEPOIN, t. c. 102-3.

Walterius ab. Serviliani in Piceno. — Iun. 4.

VITA. *Inc.* B. Valterius ex urbe Romana ex nobilibus — *Des.* (*mutila*) quae ventura sunt in futuris temporibus in his partibus. [8801

Act. SS. Iun. I. 406-7; 3ª ed. 397-99.

Walterius ab. Stirpensis, † 1070. — Mai 11.

VITA ADSCRIPTA MARBODO. *Inc. prol.* B. Gualterii vitam describendam suscepi — *Inc.* Gualterius igitur natione Aquitanus, genere consularis — *Des.* Corpus eius cum magna populorum frequentia... Ad cuius sepulcrum multa fiunt miracula... [8802

Act. SS. Mai II. 701-6; 3ª ed. 699-704; || *P.L.* CLXXI. 1565-76.

Waltgerus = Waldgerus.

Walthenus, Walthevus = Waldevus.

Waltpurga = Waldburgis.

Wandalinus = Wendelinus.

Wando ab. Fontanellensis, † 756. — April. 17.

VITA (= *Gesta abb. Fontanell.* 13). *Inc.* Wando presb. a patre Baldrico — *Des.* Transiit autem XV kal. mai. [8803

D'ACHERY, *Spicilegium*, III. 218-22; || ID. ed. DE LA BARRE, II. 274-75; ||

MABILLON, *Acta*, III.2. 130-32; 2a ed. 118-20; || PERTZ, *MG*. Scr. II. 286-88; || LOEWENFELD (S.), *Gesta abbatum Fontanellensium* (SCR. RER. GERM. IN US. SCHOL. 1886), 37-40. — **Emendationes.** HOLDER-EGGER (O.), in *Neues Archiv*, XVI. 603.

Wandregisilus ab. Fontanellensis, † 668. — Iul. 22.

1. VITA. *Inc. prol.* Religiosorum quorundam virorum vita, quantum est meritis excellentior — *Inc.* Igitur fuit vir vitae ven., Deo inluminante, W. cognomento Wando — *Des.* paratum est ab origine mundi, praestante... Amen. Nosse qui velit... recepit eum Dñus. [8804

LABBE, *Bibl. mss.* I. 784-91; || MABILLON, *Acta*, II. 526-34; 2a ed. 503-11; || *Act. SS.* Iul. V. 265-71; || ARNDT (W.), *Kleine Denkmäler aus der Merowingerzeit* (Hannover, 1874), 29-47.

2. VITA. *Inc. prol.* Scripturus vitam bb. patris W-i, Spiritum sanctum toto virium nisu peto — *Inc.* Praeclarus itaque atque gloriosus vir Dñi W., cognomento Wando — *Des.* et positi sunt in orientali eius parte; ubi signis et miraculis coruscant... Amen. [8805

MABILLON, t. c. 534-46; 2a ed. 511-23; || *Act. SS.* t. c. 272-81. — (**Mut.** et cum altero prologo, de quo infra) SURIUS, IV (1573), 313-23; (1579), 314-23; VII (1618), 270-75; VII (1877), 449-64. — **Var. lect.** (exemplaris contracti) *Anal. Boll.* I. 516-17, 70°.

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* I. 638-42 (ex Surio). — BOUQUET, III. 561-64. — TROUILLAT, *Monum. de l'hist. de l'anc. évêché de Bâle*, I. 44-47.

Apud Surium et in quibusdam etiam codd. (cf. *Anal. Boll.* XIV. 47, 39°) legitur alter prologus, qui *inc.* " Ad summam Dei laudem et honorem de b. W-i vita... „ [8806

3. MIRACULA. I. (FACTA ANTE AN. 858). *Inc. prol.* Multa quidem et valde stupenda — *Inc.* Igitur cum quaedam mulier in festivitate — *Des.* Omnes enim qui audierant... tale peregit miraculum. [8807

II. (FACTA AN. 858 ET 866-868). *Inc. prol.* Ea vero stupenda miracula quae noviter — *Inc.* Temporibus igitur quo gravissima Danorum lues — *Des.* ad propria est reversa. [8808

III. TRANSLATIO CARNOTUM AN. 885 ET MIRACULA. *Inc.* Anno dñicae inc. DCCCLXXXV — *Des.* Deum per hoc glorificari. [8809

MABILLON, t. c. 547-58; 2a ed. 523-35 (paucis omissis); || *Act. SS.* t. c. 281-290, n. 1-8, 9-43, 44-45.

Exc. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* III. 386-88. — BOUQUET, V. 455-56; VII. 358-59; IX. 108. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 406-9.

4. TRANSLATIO SS. WANDREGISILI, ANSBERTI ET VULFRAMNI GANDAVUM IN MONASTERIUM BLANDINIENSE S. PETRI AN. 944. *Inc.* Dñus N. I. C., qui ad nos de sinu patris — *Des.* cum sacratissima virgine Christi Amalberga; in quo .. praestantur beneficia, ad laudem... Amen. [8810

MABILLON, *Acta*, V. 200-213; 2a ed. 201-14; || *Act. SS.* t. c. 291-301.

Exc. BOUQUET, IX. 153-55. — VANDE PUTTE (F.), *Annales abbatiae S. Petri Blandiniensis* (Gandavi, 1842), 153-55. — HOLDER-EGGER, t. c. 625-31.

5. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXIV. 129-31. — PETRUS DE NAT. VI. 127.

Waningus fundator monasterii Fiscannensis, saec. VII extr. — Ian. 9.

1. VITAE FRAGMENTUM. *Inc.* Fuit vir quidam in territorio Rotomagensi — *Des.* ss. virgines regularibus disciplinis informarent. [8811

Act. SS. Ian. I. 591; 3a ed. 591-92.
EXC. MABILLON, *Acta,* II. 971-72 (2a ed. 932), n. 2.

2. VITAE FRAGMENTUM. *Inc.* In diebus Lotharii Francorum regis fuit quidam vir illustris — *Des.* cuiusdam speciosissimi cervi. [8812

MABILLON, t. c. 974-75; 2a ed. 934-35; || *Act. SS.* Oct. XI. 684-85.

3. VITAE FRAGMENTUM. *Inc.* Multorum igitur profluxerant temporum dies — *Des.* succensum est templum, demolita omnia. [8813

Act. SS. Ian. I. 592-93 (desunt duae ultimae sententiae); || MABILLON, t. c. 972-74; 2a ed. 933-34.
EXC. BOUQUET, III. 579.

4. VITA. *Inc.* Ex spirituali bene viventium generatione — *Des.* cum sanctis perenniter Deum laudans, qui cum Patre... Amen. [8814

[LABBÉ (Chr.)], *La Vie de S. Vaneng* (Paris, 1700), 249-63; || *La Vie de S. Vaneng... par le P. Christophe Labbé,* précédée d'une notice historique par Michel HARDY (Fécamp, 1873), 167-75.

Warinus ep. Praenestinus, S. R. E. Cardinalis, † 1158. — Febr. 6.

1. VITA. *Inc. prol.* Immortales confessorum principes — *Inc.* B. igitur Guarinus Christi conf. ex linea magnae nobilitatis — *Des.* fidelis oraculi brevitate perstrinximus. Celebratur autem transitus... Cuius corpus requiescit... Amen. [8815

Opera S. Augustini, ed. Severinus CHALCUS, Parmae, 1491 (HAIN, 1952), sign. M.6v-N.5r.

2. VITA AUCT. AUGUSTINO DE NOVIS CANON. PAPIENSI. *Inc.* B. Guarinus Christi conf. genere praeclarus — *Des.* cernentibus omnibus, luminaria accenderentur, praestante... Amen. [8816

SURIUS, VII (1581), 99-101; I (1576), 916-17; II (1618), 75-76; II (1875), 169-72; || *Act. SS.* Febr. I. 915-16; 3a ed. 924-25; || MELLONI (G. B.), *Atti degli uom. ill. in Bologna,* I, 2 (1788), 358-61.

Wenailus ab. Landevenecensis, saec. VI/VII. — Nov. 3.

1. VITA. *Inc.* Fuit quidam comes Romalius nomine in regione Britannica — *Des.* soluto carnis ergastulo, migravit ad Christum. [8817

Brev. Corisopitense, s. a. litt. gothicis, sign. RR.iij-RR.iiij (nonnullis locis rescissis); || *Breviarium ad usum insignis ecclesie Venetensis* (1589)... (item)

[non vidimus] — Cf. La Borderie (A. Le Moyne de), *Histoire de Bretagne*, I (1896), 453, not. 2; 454, not. 3, 4.

2. Vita et translatio. I. Vita. *Inc.* Cum Romalius illustris Britanniae comes — *Des.* feliciter spiritum reddidit, regnante... Amen. [8818

II. Translatio. *Inc.* Post gloriosi vero confessoris felicem transitum — *Des.* sigilli sui munimine roboravit, ad laudem... Amen. [8819

Act. SS. Nov. I. 674-79.

3. Vita auct. Guidone de Castris ab. S. Dionysii. *Inc.* S. Guenailus ex illustri prosapia, patre videlicet Romalio — *Des.* III non. nov. in Christo fideliter obdormivit. [8820

Menard (H.), *Martyrologium sanctorum ordinis Divi Benedicti* (Paris. 1629), 368-70.

Wenceslaus dux Bohemiae et m., † 935. — Sept. 28.

1. Passio auct. Gumpoldo ep. Mantuano. *Inc. prol.* Studiorum igitur genera multiformia — *Inc.* Avulsa igitur ob insecabilis sacramentum Trinitatis — *Des.* latius publicando revisit. [8821

Dobrowsky (J.), *Kritische Versuche die ältere böhmische Geschichte von späteren Erdichtungen zu reinigen*, III (1819), 53-115; || Pertz, *MG.* Scr. IV. 213-23; || *P.L.* CXXXV. 923-42; || Emler (J.), in *Fontes rer. Bohem.* I. 146-66.

Appendix. *Inc.* Hactenus, ss. ac imitabilis vitae et passionis — *Des.* miseratio omnipotentis Dei composuisset, cui est honor... Amen. [8822

(Pars prior) Dobrowsky, t. c. 15-17; — (reliqua vero) Pessina (Th. I.), *Phosphorus septicornis* (Pragae, 1673), 618-19. — Haec est appendix de qua, etsi non satis recte, *Act. SS.* Sept. VII. 771 (3ª ed. 719-20), n. 9, 10.

2. Passio. *Inc.* Crescente fide christiana in illis diebus Dei nutu — *Des.* possidete paratum vobis regnum ab initio saeculi; quod ipse praestare dignetur... Amen. [8823

Dudik (B.), *Iter Romanum*, I (Wien, 1855), 319-26; || Emler, t. c. 183-190. — Cf. *Act. SS.* t. c. 771-72 (3ª ed. 719-20), n. 8-13.

3. Passio auct. Laurentio mon. Casinensi. *Inc. prol.* Dñus ac redemptor noster humanis visibus — *Inc.* Quidam septemtrionalis axis indigenae — *Des.* quod nescimus. Haec porro tantisper scripta sunt ad laudem utique perpesque decus. [8824

Dudik, t. c. 304-18; || Emler, t. c. 167-82. — Cf. *Act. SS.* t. c. 772-73 (3ª ed. 720-21), n. 14-17.

Exc. Pertz, in suo *Archivo*, V. 137-42.

4. Passio ss. Wenceslai et Ludmillae auct. Pseudo-Christiano de Scala. *Inc. prol.* Dño... ecclesiae Dei Pragensis II pontifici Adalberto... Passionem b. Wenceslai simul cum avia sua — *Inc.* Moravia, regio Sclavorum antiquis temporibus — *Des.* Vere crucem viderat... feliciusque pervenit ad regnum... in saecula. [8825

Balbinus (B.), *Epitome historica rerum Bohemicarum* (Pragae, 1677), 41-65; || Athanasius a S. Iosepho, *Vita S. Ludmillae et S. Wenceslai* (Pragae, 1767), 33-110; || Emler, t. c. 199-227. — Hoc est integrum opus, cuius priorem partem supra iam recensuimus, s. v. **Ludmilla**, 2 a.

Exc. *Act. SS.* t. c. 825-35; 3ª ed. 769-78.

5. Passio. *Inc. prol.* Oportet nos, ff. cc., vitam et passionem s. W-i — *Inc.* Sub regno gloriosissimo Romanorum quandam regionem scimus esse, nomine Bohemiam — *Des.* sine fine laetatur. Triumphavit vero gloriosus martyr iv kal. oct... Amen. [8826

De quo *Act. SS.* t. c. 773 (3ª ed. 721), n. 21; *Anal. Boll.* XVII. 115, 238°.

6. Passio, translatio, miracula. **I.** *Inc.* Oriente iam sole christianae religionis — *Des.* et usque ad supremum desolabuntur. [8827

II. *Inc.* Post triennium vero passionis eius divina revelatione — *Des.* sicut in sequentibus poterit plenius considerari. [8828

III. *Inc.* Licet ex antescriptis ven. viri sanctitas — *Des.* et huic opusculo inseruimus compendiose. [8829

IV *Inc.* Quoniam in antecedentibus de fideli servo huius ducis — *Des.* auxiliari nobis digneris, qui es benedictus... Amen. [8830

De qua *Act. SS.* t. c. 773 (3ª ed. 721), n. 21 post med., 22 init. — In aliis codicibus post partem i, in aliis vero post partem ii, addita est brevis clausula quae *inc.* " Anno autem gratiae... passus est... " [8831

7. Passio, translatio, miracula, auct. Iohanne de Novo Foro ep. Olomucensi. **a.** **I.** Passio. *Inc.* Ut annuntietur in partibus Bohemiae — *Des.* cui etiam ducis insignis pro victoria sit honor... Amen. [8832

II. Translatio et miracula. *Inc.* Miris mira altissimus volens cumulare — *Des.* exprimemus aliqua. Passus est... Amen. [8833

III. Miracula. *Inc.* Post translationem ss. martyris — *Des.* non abnuat collocare, ubi ipse Deus Deorum laudatur... Amen. [8834

IV. Sermo in translatione. *Inc.* Licet plurima in hac ven. translatione — *Des.* nos ipsum licet imparibus subsequi valeamus passibus, cooperante gratia... Amen. [8835

Exc. *Act. SS.* t. c. 793 (3ª ed. 739), n. 134-37; 840-42 (3ª ed. 783-84), n. 4-9. De toto libello cf. *ibid.* 773 (3ª ed. 721), n. 19, 20. — Quoniam vero in apographis, quae habemus, magna comparet diversitas, ideo praeter hanc libelli recensionem **a** etiam recensionem **b** infra distinguendam duximus.

b. **I.** Passio. *Inc. ut* 7 a, i. — *Des.* ac si numquam fuisset ullum passa ferri excidium. [8836

II. Translatio. *Inc.* Corpus ss. martyris W-i sepultum in ecclesia ss. Cosmae et Damiani — *Des.* et condignam servorum suorum fidelium honorificentiam, qui solus... Amen. [8837

III. *Inc.* Post translationem b. W-i martyris — *Des.* Quod contigit iv kal. iul. anno dñicae inc. mc[c]lx. [8838

Vid. supra ad **7 a.**

8. EPITOMAE. a. *Inc.* S. Wenceslaus athleta Christi egregius — *Des.* magnifice operari dignatus est; cui laus... Amen. [8839

REICHERT (B. M.), *Acta capitulorum generalium Ordinis Praedicatorum*, I (= MONUM. ORD. FRATRUM PRAED. HIST. III) 292-93. — Eandem epitomen ad verbum exhibet ANTONINUS FLORENT. *Chronic.* tit. XXIV, c. 13, § 1.

b. *Inc.* S. Wencezlaus dux Boemorum sic Deum dilexit ut... se applicaret. Qui postquam sacras litteras — *Des.* mortuis vitam restituens ad sui gloriam et honorem. [8840

REICHERT, t. c. 299-300.

c. *Inc.* Wenzelaus dux *etc. ut* 8 b... se applicaret. Bohemorum ducis Fracizlai filius — *Des. ut* 8 b. [8841

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 331^b-32^a; || *id.* (Lovan. 1485), f. 133^v-34^v.

e. PETRUS DE NAT. VIII. 127.

d. (AUCT. CAROLO IV IMP.). I. *Inc.* Crescente religione christiana, divina favente clementia — *Des.* pessimis plagis percussi sunt. [8842

II. *Inc.* Translatio autem gloriosi martyris — *Des.* pax et concordia a Deo fuerit missa, qui est benedictus... Amen. [8843

Act. SS. t. c. 837-39; 3^a ed. 778-80.

f. *Inc.* B. Wenceslaus ex christianissimo patre Bohemorum duce — *Des.* ad caelestem gloriam est translata. Amen. [8844

Legende sanctorum regni Hungarie, s. l. a. (HAIN, 9996), sign. d^v-d.2^r; || *id.* Venetiis, 1498 (HAIN, 9998), f. 21^r-22^v; || *id.* (Venetiis, 1512), f. 21^r-22^v; || *Vita bb. Stanislai* etc. (Cracov. 1511), f. 100^v-102.

Wendelinus conf. Treverensis, saec. VII. — Oct. 21.

1. VITA. *Inc. prol.* Cum s. mater ecclesia ad divinarum extollentias laudum — *Inc.* Wendalinus itaque exortus Scotorum regione — *Des.* permanens sine fine. Ad quod nos precibus s. W-i... Amen. [8845

Act. SS. Oct. IX. 348-49.

2. VITA. *Inc.* Gloriosus pater Wandalinus ex Scotia oriundus — *Des.* et collocare secum permansuros. Amen. [8846

Exc. *Act. SS.* t. c. 345, n. 14, 15; cf. 343, n. 3.

Wenefreda v. m. in Wallia, † cca. 660. — Nov. 3.

1. VITA ET MIRACULA (FALSO ADSCRIPTA S. ELERIO). I. VITA. *Inc.* Quanto opere regis arcanum operire... In diebus igitur quibus Katuanus super Venedociae provincias — *Des.* VIII kal. iul. sepulta requiescit in Christo, cui est honor... Amen. [8847

II. MIRACULA. *Inc.* Quaedam incolis cognita vel visa — *Des.* non cessat operari Deus, qui in trinitate... Amen. [8848

REES, *Cambro British SS.* 198-209; || *Act. SS.* Nov. I. 702-8.

2. VITA ET TRANSLATIO AUCT. ROBERTO PRIORE SALOPIENSI. I. VITA. *Inc. prol.* Dño et patri Guarino... Quem divinorum beneficiorum —

Inc. In occidua maioris Britanniae regione — *Des.* α) votis suis se potitos per eam gloriantur, ad laudem... Amen. [8849

vel β) et feliciter ad caeli palatia pervenit. [8850

II. Translatio Salopiam an. 1137/1138. *Inc.* Igitur postquam b. virgo W. innumeris effulgens virtutibus — *Des.* et fiunt innumerae virtutes, ad gloriam... Amen. [8851

Act. SS. t. c. 708-31. — Clausula β partis I vid. *ibid.* 692, n. 6.

3. Epitome Vitae 1. *Inc.* Quia virgo s. W. sua corporali praesentia — *Des.* plenius et prolixius continetur. [8852

De qua *Act. SS.* t. c. 692, n. 7.

4. Epitomae. a. *Inc.* S. quidam admodum insignis nomine Beunous (*al.* B. n. quidam s.) virtutibus clarus — *Des.* cum magno honore translata sunt. [8853

Capgravius, f. 296v-99; || *Act. SS.* t. c. 709-26 in infimis pagellis. — (Mut. et contracta) Surius, VI (1575), 57-59; (1581), 62-64; XI (1618), 20-21.

b. *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 2, I. — *Des.* caelestibus choris sociandam feliciter commendavit. [8854

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 363b-64a; || *id.* (Lovan. 1485), f. 176v-185v (=177v).

Werburga abb. Eliensis, † saec. VIII in. — Febr. 3.

1. Vita auct. Goscelino mon. *Inc.* Filia regum et sponsa Christi decentissima virgo — *Des.* consortia mereamur. Annuat, inquam, ipse salvator, qui cum Patre... Amen. [8855

Act. SS. Febr. I. 386-90; 3a ed. 391-94; || *P.L.* CLV. 97-110.

2. Epitomae. a. *Inc. ut* 1. — *Des.* populos illustrat praeclara lampade sua ac miraculorum frequentia, ad laudem... [8856

Cf. Hardy, *Descr. catal.* I. 422.

b. *Inc.* Sponsa Christi decentissima virgo — *Des.* meritisque eius crebra miracula fiunt. [8857

Capgravius, f. 299-99v.

Werenfridus presb. cultus in Elst vico Gelriae, saec. VIII. — Aug. 27.

Vita. *Inc.* Cum Dñus et salvator noster, sol iustitiae — *Des.* dignatus est subveniendo medicare, praestante... Amen. [8858

Surius, VII (1581), 632-35; IV (1579), 669-72; VIII (1618), 128-30; VIII (1877), 318-23; || *Act. SS.* Aug. VI. 102-4.

Wernerus ep. Plocensis, † post 1165.

Narratio de morte et miraculis (auct. Iohanne decano Plocensi?).

Inc. Anno Dñi MCCXLV dñus Petrus dictus Brevis — *Des.* se sensit illuminatam etc. [8859

KĘTRZYNSKI (W.), in *Mon. Pol. hist.* IV. 750-54.
EXC. PERLBACH (M.), in *MG.* Scr. XXIX. 518-20.

Wernerus puer m. Wesaliae, † 1287. — April. 19.

1. PASSIO. *Inc. prol. I.* Wernherus dicitur secundum quod sonat teutonicum — *Inc. prol. II.* Wernheri s. pueri Christi loco passi natalicium — *Inc.* Electus ergo a Christo W m. et virgo, fere 14 annorum — *Des.* per suum martyrem operatur. Passus est... Amen. [8860

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 268^{d}-69^{d} (deest pars maior prologi I et totus prol. II); || *id.* (Lovan. 1485), f. 54^{v}-56 (desunt eadem); || *Act. SS.* April. II. 699-701; 3^{a} ed. 697-99. — (Mut.; desunt prologi) SURIUS, VII (1581), 319-20; II (1578), 775-77; IV (1618), 192; IV (1876), 361-64.

2. PASSIO AUCT. WINANDO PASTORE BACHERACENSI. *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 1. — *Des.* quod nobis... concedat fructus bb. v. Mariae... Amen. [8861

EXC. *Act. SS.* t. c. inter annotata ad libellum 1 (" Nova Historia ").

3. MIRACULA FACTA AN. 1287. *Inc.* Anno Dñi MCCLXXXVII... In ipsa vigilia caecus puer Eberhardus de Diepach — *Des.* Alheidis de Moguntia caeca illuminata est. [8862

Act. SS. t. c. 704-5; 3^{a} ed. 702-3.

4. INVENTIO ET TRANSLATIO AN. 1426. **a.** *Inc.* In nomine Dñi... Wynandus de Stega, decretorum doctor, pastor Bacheracensis... Dudum quidem usque in praesens... [8863

Act. SS. t. c. 705-6; 3^{a} ed. 703-4.

b. *Inc.* Oculo cordis circumspiciendum... Hoc anno Dñi MCCCCXXVI post festum Paschae... [8864

EXC. *Act. SS.* in annotatis *b, d, e* ad libellum **4a.**

5. MIRACULA PUBLICA AUCTORITATE CONSCRIPTA AN. 1426-1428.

Act. SS. t. c. 708-14; 3^{a} ed. 706-12.

6. PROCESSUS BACHERACENSIS DE VITA, MARTYRIO ET MIRACULIS FACTUS AN. 1428-1429.

EXC. *Act. SS.* t. c. 714-34; 3^{a} ed. 712-32. — Inerant cum alia documenta, tum etiam libelli de quibus supra **2-5.**

Werricus prior Alnensis, † 1217. — Dec. 5 (?).

VITA METRICA. *Inc.* Dñus Werricus, qui corpore pauper obivit — *Des.* Dum currebat, eum posuerunt in monumentis. [8865

Catal. Brux. I. 445-63.
EXC. DE REIFFENBERG, *Annuaire de la bibliothèque royale de Belgique*, III (1842), 132-34. — GILLERT (K.), in *Neues Archiv*, VI. 501-3.

Wibertus = Wigbertus.

Wiborada v. m. reclusa prope S. Gallum, † 926. — Mai 2.

1. VITA AUCT. HARTMANNO MON. SANGALLENSI. *Inc.* Bb. igitur Virgo Dei W ex Alamannorum, qui et Suevi, stirpe — *Des.* b. virginis medelam recuperationis experiuntur, praestante.... Amen. [8866

Act. SS. Mai I. 284-93; 3a ed. 289-98; ‖ MABILLON, *Acta*, V. 44-61; 2a ed. 44-60.

Exc. WAITZ (G.), in *MG.* Scr. IV. 452-57.

2. VITA ET MIRACULA AUCT. HEPIDANNO MON. SANGALLENSI. **I.** VITA. *Inc. prol.* Solet plerumque modernis scriptoribus — *Inc.* B. Dei virgo W. ex Alemannorum prosapia — *Des.* anno DCCCCXXV inc. Dñi N. I. C., qui vivit... Amen. [8867

II. MIRACULA. *Inc.* Igitur post sepulturam praedictae agonistae — *Des.* ad opus inceptum mature venit. [8868

GOLDASTUS, *Rer. Alamann. scr.* I (1606), 323-52; 2a ed. I (1661), 207-27; 3a ed. I (1730), 206-26; ‖ *Act. SS.* t. c. 293-308; 3a ed. 298-313.

Exc. MABILLON, t. c. 61-66; 2a ed. 60-66. — WAITZ, t. c. 446, not. 15 et in notis ad Vitam **1**.

Wicbertus. *Vid.* 1° **Wigbertus**; 2° **Clemens III** antipapa.

Wichmannus de Arnstein Ord. Praem. et Praed., † post 1250.

VITA. *Inc.* Ven. dñus W. de Aernsteyn in Magdeburch apud B. Virginem — *Des.* miraculum istud scripsi. Multa quidem et alia... [8869

WINTER (F.), in *Geschichts-Blätter für Stadt und Land Magdeburg*, XI (1876), 184-91.

Wido conf. Anderlacensis, saec. XI in. (?). — Sept. 12, Iun. 25.

1. VITA. **a.** *Inc. prol.* Postquam Dñus et redemptor noster vineam — *Inc.* Ven. Guido ante saecularia tempora praedestinatus et electus, et his novissimis diebus — *Des.* ab omni liberabitur periculo. Ipse autem ss. Guido pro stabilitate... pervenire valeamus, praestante... Amen. Facta est elevatio... anno MCXII ... bissextili anno. [8870

Act. SS. Sept. IV. 41-48.

b. *Inc. prol. ut in* 1 a. — *Inc.* Ven. igitur Guido ante saecula praedestinatus et his novissimis diebus — *Des.* ab omni periculo certissime liberabitur, praestante... Amen. [8871

De qua recensione *Act. SS.* t. c. 38, n. 9 (" Ms. Rubeae Vallis ").

2. EPITOME. *Inc.* Ven. Guido in pago Brabantensi tugurio rusticano — *Des.* Obiit autem anno Dñi MCXII, IV id. mai. [8872

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 281b-82c; ‖ *id.* (Lovan. 1485), f. 69v-71. — (**Mut.**) SURIUS, V (1574), 186-88; (1580), 208-10; IX (1618), 124-25; IX (1878), 292-96.

Wido ep. Aquensis in Italia, † 1070. — Iun. 2.

1. VITA ADSCRIPTA LAURENTIO CALCIATO (CCA. 1260). *Inc. prol.* Inspirante rerum omnium creatore — *Inc. de origine familiae.* Cum multi apud modernos sint ignorantes — *Inc. Vita.* Temporibus Rodulphi quondam imp. Italiae — *Des.* quae stili non sunt officio designata. Haec autem breviter... Amen. [8873

MORIONDUS (I. B.), *Monumenta Aquensia,* II (Taurini, 1790), 90-103.
EXC. *Act. SS.* Iun. I. 231; 3ª ed. 225. — *Aquensis approbationis cultus ab immemorabili tempore praestiti S. Guidoni ep. Aquensi.* Super dubio an constet de cultu... (Romae, 1853), Summarium super dubio, 9-10; Additamenta ad summarium, 13-17.

2. EPITOME (AUCT. LUDOVICO BRUNO EP. AQUENSI?). *Inc.* In provincia Lombardiae, ineunte principatum Rodulfo — *Des.* Corpore autem ipsius... recondito, meritissime veneratur. [8874

Act. SS. t. c. 229-30; 3ª ed. 223-24; || MORIONDUS, t. c. 109-10; || *Aquensis approbationis cultus...* t. c., Summarium, 12-15. — Non liquet utrum haec epitome paulo ante an paulo post an. 1500 composita sit.

3. CARMEN AUCT. DOMINICO NANO A MIRABELLO.

De quo *Act. SS.* t. c. 229-30 (3ª ed. 223-24), n. 3 commentarii praevii et annot. *d*; MORIONDUS, t. c., praefatio, 22.

Wido ep. Autisiodorensis, † 961.

VITA. *Inc.* Guido sola Dei clementia operante — *Des.* Fuitque civitas sine episcopo menses 3 et dies 8. [8875

Hist. ep. Autisiod. 45 (LABBE, *Bibl. mss.* I. 444-46; || DURU, *Bibl. hist. de l'Yonne,* I. 378-81; || *P.L.* CXXXVIII. 268-71); || *Act. SS.* Oct. XII. 378-79.

Wido de Cortona Ord. S. Franc., saec. XIII med. — Iun. 12.

BARTHOLOMAEUS DE PISIS, *De conformitate,* lib. I, conf. VIII, part. II (ed. Mediol. 1513), f. 57ᵛ.

Wido ab. Piscariensis seu Casauriensis. † 1045. — Nov. 23.

IOHANNIS GERARDI *Chronicon Casauriense,* lib. IV [al. II] parte prima (D'ACHERY, *Spicilegium,* V. 425-45; || ID. ed. DE LA BARRE, II. 947-53; || MURATORI, *Rer. ital. scr.* II, 2. 841-54). — EXC. MABILLON, *Acta,* VI, 1. 487-493; 2ª ed. 428-34.

Wido ab. Pomposianus, † 1046. — Mart. 31.

1. VITA. *Inc. prol.* B. Guidonis, viri per omnia egregii, vitam scripturi — *Inc.* Igitur bb. Guido in suburbanis ortus Ravennae — *Des.* in abbates praeesse constituit, ad laudem... Amen. [8876

Act. SS. Mart. III. 912-15; 3ª ed. 907-10; || MABILLON, *Acta,* VI, 1. 509-15; 2ª ed. 448-53.

2. VITA. *Inc.* Gloriosam s. Guidonis descripturi vitam... Fuit enim

huic ven. viro pater Albertus nomine — *Des.* (*imperfecta? mutila?*). Qua de re omnes... gratias Deo egerunt. [8877

Act. SS. t. c. 915-18; 3ª ed. 910-13. — (Mut.) SURIUS, VII (1581), 229-32; II (1578), 458-62; III (1618), 282-84.

3. CARMEN AUCT. THEODERICO. *Inc.* Ter quaterque laude sonora — *Des.* Litera prima nosce dictantem, Wido beatus. [8878

EYSENGREIN (G.), *Chronologicarum rerum amplissimae... urbis Spirae... libri XVI* (Dilingae, 1564), 187ᵛ-89ᵛ.

Wido (de Alamannia) cultus Senis. — *Vid. supra* **Vitus,** 10.

Wigbertus ab. Friteslariensis, † cca. 745. — Aug. 13.

1. VITA AUCT. SERVATO LUPO. *Inc. prol.* Rev. abbati Buno... Cunctanti mihi — *Inc.* Indigenas Britanniae, qui Angli-Saxones appellantur — *Des.* intercessionis vicem compensare dignetur. [8879

BUSAEUS (I.), *Hincmari Rhemensis archiep... epistolae* etc. (Moguntiae, 1602), 341-57; || SURIUS, VIII (1618), 125-28; || *Servati Lupi opera,* ed. BALUZIUS (Paris. 1664, et iterum Antverpiae, 1710), 292-312; || MABILLON, *Acta,* III, 1. 673-82; 2ª ed. 623-31; || *Act. SS.* Aug. III. 133-37; || *P.L.* CXIX. 679-694; || HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 37-43.

EXC. SERARIUS, *Rer. Mogunt.* 588; *id.* ed. IOANNIS, I. 364.

2. MIRACULA. *Inc. lemma.* Quaedam W-i meritorum — *Inc. prol.* Clarescentibus longe lateque — *Inc.* Erat ibi quidam monachus nomine Gerhelm — *Des.* substerno libenter. [8880

EXC. WAITZ (G.), in *MG.* Scr. IV. 224-28.

Wigbertus fundator monast. Gemblacensis, † 962.—Mai 23.

1. LAUDATIO AUCT. ERLUINO AB. GEMBL. (EPISTULA AD ALETRANNUM). *Inc.* Mira dispensatione — *Des.* annus dñicae inc. DCCCCLXIII. [8881

PERTZ, *MG.* Scr. VIII. 515-16; || *P.L.* CLX. 676-78.

2. VITA AUCT. SIGEBERTO GEMBLAC. *Inc.* Insignis pater Wicbertus in pago Darnuensi (*al.* Germiensi) — *Des.* qui eum invocant praesentialiter. Obiit autem hic sanctus Dei anno... [8882

APPENDIX. Quod talis tantusque... dñi ab. Erluini testimonium accedat *etc. etc.* in hunc modum. *Sequitur epist. Erluini* (*supra,* 1). [8883

SURIUS, III (1572), 377-85; (1579), 438-45; V (1618), 293-97 (deest appendix) [var. lect. LAMBECIUS, *Comment. de bibl. Vindob.* II. 898; *id.* ed. KOLLARIUS, II. 789-90]; || MABILLON, *Acta,* V. 300-311; 2ª ed. 300-309 (deest appendix); || *Act. SS.* Mai V. 260-65; 3ª ed. 262-67 (deest appendix); || PERTZ, t. c. 507-15; || *P.L.* CLX. 661-76.

3. ELEVATIO AN. 1100. **a.** *Inc. prol.* Exsultemus, dd., exultemus in gloria — *Inc.* Igitur s. Wicbertus 40 fere annorum spatio — *Des.* Dei fateamur esse miracula, qui in sanctis suis... Amen. [8884

Act. SS. t. c. 265-67 (3ª ed. 267-69), n. 1-7; || PERTZ, t. c. 516-18; || *P.L.* CLX. 677-82.

b. *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 3 a. — *Des.* repositus est mansionem. [8885

LAMBECIUS, *Comment. de bibl. Vindob.* II. 899-900; || MABILLON, t. c. 311-312; 2ª ed. 309-10; || KOLLARIUS, *Anal. Vindob.* II. 917-20,

4. MIRACULA. *Inc. prol. Sigeberti.* Dicit Sapientia : Memoria iusti cum laudibus — *Inc.* Aliquos nostros multum offendebat — *Des.* ut se sibi tam subito redditum sit miratus. [8886

PERTZ, t. c. 518-23; || *P.L.* CLX. 681-90.
EXC. *Act. SS.* t. c. 267 (3ª ed. 269), n. 8.

Wilburgis (Wilbirgis) v. reclusa apud S. Floriani, † 1289. — Dec. 11.

1. VITA AUCT. EYNWICO PRAEPOSITO S. FLORIANI. *Inc. prol.* Benedictus Deus et pater Dñi N. I. C. — *Inc.* Fuit igitur in antiquis temporibus civitas... nomine Lauriacus — *Des.* quae pater posuit in sua potestate, qui cum eodem... Amen. [8887

PEZ (B.), *Triumphus castitatis seu acta et mirabilis vita ven. Wilburgis virg.* (Augustae Vindel., 1715), 44-155; || PEZ (Hier.), *Scr. rer. austriac.* II. 216-75.

2. LAUDATIO. *Inc.* Anno ab inc. Dñi MCCXXVI — *Des.* Ceterum tertio aut quarto saepius die semel cibum sumebat. [8888

PEZ (Hier.), t. c. 276-77.

Wilfridus ep. Eboracensis, † 709. — April. 24.

1. VITA AUCT. EDDIO STEPHANO. *Inc. prol.* Praeceptorum vestrorum magnitudine, o ven. dñi Acca ep. et Tatbrehtus — *Inc.* Igitur b. Wilfridi pontificis, Deo adiuvante — *Des.* ac in semetipso retorquerunt. Nos autem in nomine Dñi magnificabimur (*al.* vocabimur). [8889

MABILLON, *Acta,* IV, 1. 676-722; 2ª ed. 635-79 (supplementa et var. lect. *ibid.* IV, 2. 550-53; 2ª ed. 561-63); || GALE, *Hist. Brit. scr.* 51-90; || GILES (I. A.), *Vita quorundam Anglo-Saxonum* (CAXTON SOCIETY, 1854), 198-277; || RAINE (J.), *The Historians of the Church of York* (RER. BRIT. SCR. 71), I. 1-103.

EXC. BOUQUET, III. 600-602. — [RAINE (J.)], *The Priory of Hexham,* I (SURTEES SOCIETY, XLIV, 1864), appendix, IV-V. — FOWLER, *Memorials of Ripon,* I. 4-5, 7, 8-11, 14, 15, 16, 18, 19, 21-26.

2. NARRATIONES BEDAE.

BEDA, *Hist. eccl.* passim, praesertim III. 25, IV. 13, V. 19.

Ex lib. V, c. 19, ad verbum exscripta est *Vita,* quae dicitur, edita apud RAINE, *The Historians,* t. c. LI, not. 1 (cf. etiam *Anal. Boll.* XVII. 61), et quae *inc.* : " Anno quo Britanniam reliquerat ... " [8890

3. VITA METRICA AUCT. FRIDEGODO MON. I. PROLOGUS (EPISTULA ODONIS EP. CANTUARIENSIS). *Inc.* Orthodoxae fidei famulitio ancillatis... Sagax humanae curiositatis industria... [8891

WHARTON, *Anglia sacra,* II. 50; || *P.L.* CXXXIII. 945-46; || RAINE, *The Historians,* t. c. 107-9.

II. VITA. *Inc.* Inscius egregios aegris conatibus actus — *Des.* Pagina, lector, ave; tibi cetera carpe tuapte. [8892

MABILLON, *Acta*, III, 1. 171-96 (2ª ed. 152-75), et *ibid.* IV, 1. 722-26 (2ª ed. 679-82); || *P.L.* t. c. 981-1012; || RAINE, *The Historians*, t. c. 109-59.
EXC. BOUQUET, III. 602-4. — FOWLER, t. c. 5, 12-13, 26, 41, 320-21.

4. VITA AUCT. EADMERO. *Inc. prol.* Britannia, quam Angli, victis a se proturbatisque Britannis — *Inc.* Anno inc. Verbi Dei DCXXXIV, regnante in Cantia... Eadbaldo — *Des.* magnae impudentiae esse crediderim. Sit itaque laus... Amen. [8893

MABILLON, *Acta*, III, 1. 196-228; 2ª ed. 175-203; || *Act. SS.* April. III. 293-312; 3ª ed. 296-314; || *P.L.* CLIX. 713-52; || RAINE, *The Historians*, t. c. 161-226.
EXC. BOUQUET, III. 604-5. — FOWLER, t. c. 5-6, 7-8, 11, 20-21, 36-39.

5. BREVILOQUIUM VITAE AUCT. EODEM. *Inc. prol.* Spero, ff. cc., sanctitatem vestram — *Inc.* Igitur cum hic pater noster infantulus prodiret — *Des.* Quam placationem vobis concedat... Amen. [8894

RAINE, *The Historians*, t. c. 227-37.

6. VITA AUCT. PETRO BLESENSI.

EXC. LELAND, *Collectanea*, IV. 210-111.

7. EPITOME VITAE 1.

WILLELMUS MALMESBIRIENSIS, in libro III **De gestis pontificum Anglorum* (ed. HAMILTON, inter RER. BRIT. SCR. 52, 211-244); || SURIUS, X (1618), 179-85.

8. EPITOMAE VITAE 4. a. *Inc.* (*sine prol.*) *ut* 4. — *Des.* inter patres praecipuos habetur. Haec... sufficiunt. [8895

RAINE, *The Historians*. t. c. 477-85.

b. *Inc.* Regnante autem in Cancia rege Edbaldo — *Des.* et in eo sunt IV idus oct. inclusae. [8896

CAPGRAVIUS, f. 300-306ᵛ; || RAINE, *The Historians*, t. c. 486-509.

c. (EX PSALTERIO RIPONIENSI).

EXC. FOWLER, t. c. 6-7, 26-30, 49.

9. MIRACULA. *Vid.* **Hagustaldenses sancti.**

Wilelmus, Wilhelmus. *Vid.* Willelmus.

Wilgilsus pater S. Willibrordi, saec. VIII in.

1. NARRATIO ALCUINI. *Vid. s. v.* **Willibrordus**, 1, I, appendix; III, appendix.

2. SERMO IN NATALI AUCT. THIOFRIDO AB. EPTERNACENSI. *Inc.* Omnis coetus et conditio humanae propaginis — *Des.* et quasi stellae in perpetuas aeternitates per infinita saec. saec. Amen [8897

VAN WERVEKE (N.), *Thiofridi abbatis Epternacensis sermones duo in die natali BB. Willibrordi et Wilgisli* (Luxemburgi, 1885), 29-35.

Willehadus ep. Bremensis, † 789. — Nov. 8.

1. Vita (auct. Anskario ep. Hammaburgensi?). *Inc. prol.* Cum sanctorum laudes — *Inc.* Fuit itaque vir ven. de genere Anglorum — *Des.* feliciter migravit ad Dñm, cui est honor... Amen. [8898

Caesar (Phil.), *Triapostolatus septemtrionis* (Coloniae, 1642), 1-20; ‖ Mabillon, *Acta*, III, 2. 404-11; 2ª ed. 366-73; ‖ Fabricius (I. A.), *Memoriae Hamburgenses*, II (1710), 652-73; ‖ Langebek, *Scr. rer. Dan.* I. 343-52; ‖ Pertz, *MG.* Scr. II. 379-84; ‖ *P.L.* CXVIII. 1013-24. — (**Mut.** et contracta) Surius, VI (1575), 176-77; (1581), 187-88; XI (1618), 207; XI (1880), 335-37.
Exc. Bouquet, V. 450-51.

2. Miracula auct. eodem Anskario. *Inc. prol.* Dono omnipotentis Dei... Anskarius... Laudes Dei quas sanctorum eius acta — *Inc.* Anno itaque inc. dñicae DCCCLX — *Des.* inibi crescunt miraculorum signa. Agitur autem dies depositionis eius... Amen. [8899

Caesar, t. c. 20-39; ‖ Mabillon, t. c. 412-18; 2ª ed. 373-79; ‖ Fabricius, t. c. 674-92; ‖ Langebek, t. c. 353-60; ‖ Pertz, t. c. 384-90; ‖ *P.L.* t. c. 1023-32.

Willelmus, Wilhelmus, Willermus, Guillelmus, Guillermus, Guilielmus, Gulielmus etc.

Willelmus dux Aquitaniae. *Vid.* 1°) **Willelmus** dux, mon. Gellonensis; 2°) **Willelmus Magnus.**

Willelmus ep. Bituricensis, † 1209. — Ian. 10.

1. Vita, miracula, canonizatio. I. Vita. *Inc. prol.* Cum, exigente fidei catholicae pietate — *Inc.* Dormiente igitur cum patribus suis felicis recordationis Henrico — *Des.* sese deinceps per multa miracula declarantis. [8900

II. Miracula post mortem. *Inc. prol.* Quoniam, superabundante malitia, multorum caritas — *Inc.* Sane inter cetera divinae potentiae miracula quae in ipsa die — *Des.* sentiunt adesse virtutem Dñi N. I. C., qui cum Patre... Amen. [8901

Anal. Boll. III. 274-325 et 326-50. — (**Mut.**, dempto prologo, multisque omissis praesertim in parte II) Surius, I (1570), 223-34; (1576), 228-39; (1618), 156-62; (1875), 195-202; ‖ *Act. SS.* Ian. I. 628-36.
Exc. *Act. SS.* t. c. 638-39 (vix non totus prol. in partem II)

III. Canonizatio. *Inc.* Igitur haec et alia miracula, quae scripto commendare... supersedimus — *Des.* pro nostris reatibus intercessorem habere mereamur, praestante... Amen. [8902

IV. Miracula duo post canonizationem. *Inc.* Erat vir in territorio Borboniensi — *Des.* convaluit et ad propria remeavit, praestante Dño N. I. C., qui sui dilecti W-i merita... Amen. [8903

Anal. Boll. III. 350-56 et 357-61.

2. VITA, MIRACULA, CANONIZATIO. *Inc. prol.* B. Willelmus Bituricensis archiep., quia veritatem dilexit — *Inc.* Hic itaque vir beatus dum in minori constitutus aetate — *Des.* ex devotione subiunxit. [8904

Act. SS. t. c. 636-38.

3. VITA ET MIRACULA. *Inc.* B. Guillelmus, nobilis genere — *Des.* ad invocationem b. G-i mente conceptam fuerat liberatus. [8905

LABBE, *Bibl. mss.* II. 379-86.
EXC. *Act. SS.* t. c. 639.

4. EPITOMAE.

VINC. BELLOV. XXX. 62. — PETRUS DE NAT. II. 63.

Willelmus ep. Briocensis, † 1234. — Iul. 29.

VITA AUCT. GODEFRIDO CALVO. *Inc. prol.* Scripturus vitam b. antistitis Guilielmi, inhabitatorem eius — *Inc.* S. Guilielmus a primaevo iuventutis suae flore — *Des.* sanitatem celerem consequuntur. Haec et alia multa... Amen. [8906

SURIUS, IV (1573), 392-97; (1579), 413-18; VII (1618), 349-52; VII (1877), 558-66; || *Act. SS.* Iul. VII. 122-25; 3ª ed. 133-36.

Willelmus ab. in Dania, *al.* ab. de Dacia = **Willelmus** ab. Ebelholtensis.

Willelmus ab. S. Benigni Divionensis, † 1031. — Ian. 1.

VITA AUCT. RODULFO GLABRO. *Inc. prol.* Dulcedine s. Spiritus praeditis... Placere denique unanimitati vestrae — *Inc.* Vir igitur religiosus dñus W., quem pius Dñus — *Des.* habuere institutorem; ipsiusque meritis... et gloriam cum sanctis omnibus, donante Dño... Amen. [8907

ROVERIUS (P.), *Reomaus seu historia monasterii S. Ioannis Reomaensis* (Paris. 1637), 121-46; || *Act. SS.* Ian. I. 58-64; || MABILLON, *Acta,* VI, 1. 322-34; 2ª ed. 286-97; || *P.L.* CXLII. 701-20.
EXC. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr.* IV. 147. — BOUQUET, X. 371. — WAITZ (G.), in *MG.* Scr. IV. 655-58.

Willelmus ab. Ebelholtensis, † 1203. — April. 6.

VITA ET MIRACULA. *Inc.* B. Wilhelmus, ex nobili ortus prosapia — *Des.* et a mortuis revocatum meritis b. W-i confessa est. [8908

Act. SS. April. I. 625-43; 3ª ed. 622-40; || LANGEBEK, *Scr. rer. Dan.* V. 461-95; || *P.L.* CCIX. 593-96. — (**Mut.**, omissis insuper miraculis) SURIUS, II (1571), 576-85; (1578), 606-16; IV (1618), 98-103; IV (1876), 218-33. — **Emendationes.** GERTZ (Cl.), apud H. OLRIK, *Danske Helgeners Levned* (1893/94), 287-89.
EXC. DUCHESNE, *Hist. Franc. scr* IV. 421-22. — BOUQUET, XIV. 475-79. — WAITZ (G.), in *MG.* Scr. XXIX. 166-67.

Willelmus ep. Eboracensis, † 1154. — Iun. 8.

1. VITA ET MIRACULA. *Inc. prol.* Gloriosi praesulis W-i vitam, virtutes — *Inc.* B. igitur Willelmus ex spectabili prosapia — *Des.* consimile miraculum veraciter dicitur accidisse. [8909

RAINE (J.), *The Historians of the Church of York* (RER. BRIT. SCR. 71), II. 270-91.

2. VITAE EPITOME. *Inc.* B. Willelmus praeclaris natalium titulis insignitus — *Des.* et in scrinio pretioso collocata. [8910

CAPGRAVIUS, f. 310v-11; || *Act. SS.* Iun. II. 136-37 (3a ed. 135-36), n. 5-9.

3. MIRACULA SAEC. XII-XIV *Inc. prol.* Haec sunt miracula quae Dñus — *Inc.* Puella quaedam de parochia de Leedes — *Des.* quae curata fuit per miraculum b. W-i. [8911

RAINE, t. c. 531-43.

4. TRANSLATIO AN. 1283. a. *Inc.* (*mutila*) in tota provincia Eboracensi a cunctis fidelibus sollemnis — *Des.* ad parentes suos cum gaudio remeavit. [8912

Act. SS. t. c. 143-45 (3a ed. 141-44), n. 36-46.

b. *Inc.* Gloriosus antistes Eboraci W., postquam migravit a saeculo — *Des.* metropolitano ratificante, relaxabat. [8913

RAINE, t. c. 544-46. — Haec narratio e Breviario Eboracensi circa an. 1400 exarato desumpta est; alia in Breviario Eboracensi an. 1493 edito legitur, quam etiam protulit RAINE, t. c. 547-50.

Willelmus Firmatus conf. in Normannia, saec. XI extr. — April. 24.

VITA (AUCT. STEPHANO DE FULGERIIS?). *Inc. prol.* Paternae pietatis in filios — *Inc.* Inclitus ergo Dñi conf. Firmanus in urbe Turonica — *Des.* Deo gratias clerici reddidere. [8914

Act. SS. April. III. 334-41; 3a ed. 336-43; || PIGEON (E. A.), *Vies des SS. du dioc. de Coutances*, II. 398-417.

EXC. BOUQUET, XIV. 90-91.

Willelmus et Peregrinus culti Foggiae in Italia, saec. XII (?). — April. 26.

VITA. *Inc.* Multifariam multisque modis... Guilielmus enim ex clarissima Syriae urbe Antiochia — *Des.* (*mutila*) et in aeternum duraturas mansiones praeparabant. [8915

Act. SS. April. III. 465-66; 3a ed. 469-70.

Willelmus dux, mon. Gellonensis, † cca. 812. — Mai 28.

1. VITA. *Inc. prol.* Ad summam Dei gloriam et laudem — *Inc.* Inclitae laudis ac perennis memoriae Pippini regis tempore — *Des.* insolitis miraculis merita dilecti sui, ad laudem... Amen. [8916

STENGELIUS (C.), *Vitae SS. Wilhelmi ab. Hirsaugiensis et Wilhelmi Gellonensis* (Augustae Vindel., 1611), 74-102; || MABILLON, *Acta*, IV, 1. 72-87; 2ª ed. 69-83; || *Act. SS.* Mai VI. 811-20; 3ª ed. 801-9.

EXC. BONAVENTURE DE SISTERON, *Histoire nouvelle de la ville et principauté d'Orange* (Avignon, 1741), 248-304. — BOUQUET, V. 470-75. — JONCKBLOET (W. J. A.), *Guillaume d'Orange, chansons de geste*, II (1854), 33-36, 117-25. — WAITZ (G.), in *MG*. Scr. XV. 211-13, not. *.

2. MIRACULA. **a.** *Inc. prol.* Post sanctissimum igitur b. W-i transitum placuit — *Inc.* Est namque non longe ab eodem monasterio fluvius — *Des.* seque suaque tradidit pro emendatione. [8917

Act. SS. t. c. 822-26; 3ª ed. 812-16. — Quia editor codicem mutilum nactus erat, mediam partem ex recensione **2 b** supplevit.

b. *Inc. prol.* Post transitum sanctissimi Guillelmi placuit — *Inc. ut* 2a. — *Des.* Deo et b. G-o immensas gratias agentes. [8918

MABILLON, *Acta*, IV, 2. 556-61; 2ª ed. 566-71.

3. EPITOME.

PETRUS DE NAT. v. 61.

Willelmus ab. Hirsaugiensis, † 1091. — Iul. 4.

1. VITA AUCT. HAIMONE PRIORE HIRSAUG. *Inc.* Rev. abbas Willihelmus Bawariorum prosapia — *Des.* In quo officio si quid profeci, si quid Deo placitum feci... Amen. [8919

EPILOGUS METRICUS. *Inc.* Hac in scriptura, W-e, patet tua vita — *Des.* α) Defunctus tecum iam vivit semper in aevum. [8920

vel β) Valeat vox laudis in aevum sic semper mansuris. [8921

STENGELIUS (C.), *Vitae SS. Wilhelmi ab. Hirsaugiensis et Wilhelmi Gellonensis* (Augustae Vindel., 1611), 1-32 (cum clausula β in epilogo); || MABILLON, *Acta*, VI, 2. 725-41; 2ª ed. 724-38 (cum eadem clausula); || *Act. SS.* Iul. II. 155-65; cf. 149, n. 5 (ibi epil. cum eadem clausula); || *P.L.* CL. 901-24 (cum eadem clausula), || WATTENBACH (W.), in *MG*. Scr. XII. 211-25 (cum clausulis α et β).

2. VITAE METRICAE FRAGMENTA.

KAUSLER, in *Anzeiger für Kunde des deutschen Mittelalters*, 1833, 70-72.

Willelmus Magnus erem. in Stabulo Rodis, † 1157. — Febr. 10.

1. VITA AUCT. ALBERTO SANCTI DISCIPULO. *Inc. prol.* Benedictus Deus — *Inc.* B. itaque Guilhelmus comitili, ut fertur, genere — *Des.* per... parochias denotatur. Haec praeterea de vita... Amen. [8922

WAHA (G. DE), *Explanatio vitae S. Guilielmi Magni* (Leodii, 1693), 194-221.

2. VITA AUCT. THEOBALDO. *Inc. prol.* Paulus servus Iesu Christi et apostolus — *Inc. genealogia.* Haec est generatio nobilium natalium —

Inc. Scripturus vitam servi tui, prout tu dederis — *Des.* misereatur nostri servulorum suorum, qui est Deus... Amen. [8923

SURIUS, I (1570), 924-48; (1576), 955-80; II (1618), 100-113; II (1875), 259-283 (desunt tum " genealogia „, tum ultima capitula); || SILVIUS (P.), *Vita S. Guilielmi erem. et conf.* (Bruxellae, 1626), 1-191 (fine mutato); || *Act. SS.* Febr. II. 450-72; 3ª ed. 451-72. — **Var. lect.** *Anal. Boll.* I. 525-27, 4°.

Exc. G. DE WAHA, l. c. inter annotata.

3. EPITOME.

PETRUS DE NAT. appendix, 2.

Willelmus fundator eremitarum Montis Virginis, † 1142. — Iun. 25.

1. VITA AUCT. IOHANNE. *Inc. prol.* Nostrae parvitatis non toleranda ingenio — *Inc.* Guilielmus itaque ven. pater, nobili progenie — *Des.* Suis ducat meritis eum quo locavit. [8924

IORDANUS (I. I.), *Vita ss. patris Guilielmi Vercellensis abbatis...* (Neapoli, 1643), 1-102; || *Act. SS.* Iun. V. 114-31; 3ª ed. VII. 99-114.

2. MIRACULA FACTA AN. 1185 ET 1258. *Inc.* Anno ab inc. Dñi N. I. C. MCLXXXV — *Des.* ad propria repedavit, ad laudem... Amen. [8925

IORDANUS, t. c. 102-7; || *Act. SS.* Iun. V. 132-34; 3ª ed. VII. 114-16.

Willelmus puer m. Norwicensis, † 1144. — Mart. 25.

1. VITA AUCT. THOMA MONEMUTENSI MON. NORWIC., libris 7. *Inc. prol.* Rev. sanctitatis patri et dño Willelmo... Generali amori vestro — *Inc. lib. I.* Volens divinae pietatis miseratio — *Des. lib. VII.* uno die a Cantuaria pedem movit, et altero Norwicum advenit. [8926

JESSOPP (A.) and JAMES (M. Rh.), *The Life and Miracles of St. William of Norwich by Thomas of Monmouth* (Cambridge, 1896), 1-294.

2. EPITOME. *Inc.* S. enim Willelmus ex patre Wenstano — *Des.* sanavit, liberavit ac solvit. [8927

CAPGRAVIUS, f. 309v-10v; || *Act. SS.* Mart. III. 590-91; 3ª ed. 587-88; || JESSOPP and JAMES, t. c. LIV-LVII.

Willelmus presb. erem., fundator coenobii Olivae B. M., † 1240. — Febr. 10.

VITA. a. *Inc. prol.* Ven. dñae suae... Catharinae abb. de Oliva... Cogitis me — *Inc.* Regnante Dño N. I. C., Iohanne de Bethunia Cameracensi ep. — *Des.* anno Dñi MCCXL, aetatis vero suae LXVI. [8928

Act. SS. Febr. II. 494-98; 3ª ed. 495-500.

b. *Inc.* (*sine prol.*) *ut* a. — *Des.* populique promiscui sexus ven. comitatu, ad laudem... Amen. [8929

IACOBI DE GUISIA *Annales Hannoniae*, XX, 51-65, al. 54-68 (ed. FORTIA, XIV. 224-86).

Exc. (quae huius recensionis sunt propria) SACKUR (E.), in *MG.* Scr. XXX. 277-81.

Willelmus comes Pictavensis = 1°) **Willelmus** mon. Gellonensis; 2°) **Willelmus Magnus.**

Willelmus m. Roffensis, † 1201. — Mai 23.

VITA. *Inc.* B. igitur Willelmus m., in Scotia natus est in urbe Perthe — *Des.* apud civitatem Roffensem praedictam. [8930

CAPGRAVIUS, f. 311v-12r; || *Act. SS.* Mai V. 268-69; 3a ed. 270-71.

Willelmus ep. Roskildensis = **W.** ab. Ebelholtensis.

Willelmus Vercellensis = **W.** fund. erem. Montis Virg.

Willelmus conf. Windbergensis, saec. XII. — April. 20.

* *Primordia Windbergensia*, c. 2 (ed. Ph. JAFFÉ, in *MG.* Scr. XVII. 561).

Willibaldus ep. Eichstetensis, † non ante 786. — Iul. 7.

1. VITA AUCT. MONIALI HEIDENHEIMENSI. *Inc. prol.* Venerandis immoque in Christo carissimis omnibus — *Inc.* Primum igitur venerabilem summique Dei sacerdotis atque pontificis primordium — *Des.* Qui gloriatur, in Dño glorietur. Amen. [8931

CANISIUS, *Ant. lect.* IV, 2. 481-513; ed. BASNAGE, II, 1. 105-17 (var. lect. I. GRETSERUS, *Philippi ecclesiae Eystettensis XXXIX episcopi de eiusdem ecclesiae divis tutelaribus*, Ingolstadii, 1617, 570-74; || *Gretseri opera omnia*, X. 887-89); || SURIUS, VII (1618), 121-27; || MABILLON, *Acta*, III, 2. 367-83; 2a ed. 332-46; || *Act. SS.* Iul. II. 500-511; 3a ed. 501-12; || FALCKENSTEIN (I. H. DE), *Codex diplomaticus antiquitatum Nordgaviensium* (Francofurti, 1733), 447-61; || [SUTTNER], *Hodoeporicon S. Willibaldi* (Eichstätt, 1857 = Beilage zum PASTORALBLATT DES BISTHUMS EICHSTAETT, t. IV), I-XII; || TOBLER (T.), *Descriptiones Terrae Sanctae ex saeculo VIII, IX, XII et XV* (Leipzig, 1874), 1-55; || TOBLER et MOLINIER, *Itin. Hieros.* I. 243-81; || BRÜCKL (J.), *Hodoeporicon S. Willibaldi* (Programma des k. Gymnasiums Eichstätt, 1880/81), 2-66; || HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 86-106.

Exc. *Act. SS.* Febr. II. 75-76.

2. VITA (SINE CAUSA ADSCRIPTA REGINOLDO EP. EICHSTET.). *Inc.* Originem egregii confessoris Christi atque pontificis W-i Saxonica tellus excepit — *Des.* tuis tibi a Christo collatis, per eum... Amen. [8932

CANISIUS, *Ant. lect.* IV, 2. 695-704; ed. BASNAGE, III, 1. 16-19; || SURIUS, VII (1618), 119-21.

Exc. *Act. SS.* Febr. II. 77-78.

3. VITA. *Inc.* Praesul igitur W. angelicae castitatis instar — *Des.* quam miracula... testantur eum recepisse. [8933

CANISIUS, *Ant. lect.* IV, 2. 705-18; ed. BASNAGE, II, 1. 117-22; || MABILLON, *Acta*, III, 2. 383-90; 2a ed. 347-53; || *Act. SS.* Iul. II. 512-17; || FALCKENSTEIN, t. c. 462-68; || TOBLER, t. c. 56-76; || TOBLER et MOLINIER, t. c. 285-97.

Exc. *Act. SS.* Febr. II. 78. — HOLDER-EGGER t. c. 90-106 in infimis pagellis

4. NARRATIO ADELBERTI AB. HEIDENHEIMENSIS.

In initio Relationis de monasterio Heidenheimensi renovato (GRETSERUS, *Philippi* etc... 318 sqq.; || *Gretseri opera omnia*, X. 805 sqq.) — Exc. *Act. SS.* Febr. II. 78-79).

5. VITA AUCT. PHILIPPO EP. EICHSTETENSI. *Inc. prol. I* (*de sanctorum cultu in genere*). Condignum plane apud universos — *Inc. prol. II.* Ex his quae caritati vestrae, ff. cc., de communi veneratione — *Inc.* Igitur b. Willibaldus, gloriosus pontifex Aureatensis ecclesiae — *Des.* ad quam meritis b. W-i nos perducat I. C., qui ... Amen. [8934

GRETSERUS, *Philippi...* 1-147; || *Gretseri opera omnia*, X. 712-42.
Exc. *Act. SS.* Febr. II. 81; 3ª ed. 80-81. — *Ibid.* Iul. II. 517-19.

Willibrordus ep. Traiectensis, † 739. — Nov. 7.

1. VITA AUCT. ALCUINO. I. LIBER I. *Inc. prol.* Dño eximio... Beornrado archiep... Delatis ad nos vestrae excellentiae litteris — *Inc.* Fuit in Brittania insula, provincia Northanhumbrana — *Des.* si nos tardi non erimus ad deprecandum; cui laus... [8935

APPENDIX. *Inc.* Restat igitur de b. Wilgilso — *Des.* Benedictus tu et benedictus fructus ventris tui. [8936

SURIUS, VI (1575), 127-37; (1580), 138-47; XI (1618), 175-80; XI (1880), 306-15; || *Alchvvini opera*, ed. A. QUERCETANUS [DUCHESNE] (1617), 1431-1448; || MABILLON, *Acta*, III, 1. 603-16; 2ª ed. 561-73; || OLDOINUS (A.), *Clementes titulo sanctitatis... illustres* (Perusiae, 1675), 189-218 (omissis prol. et append.); || *Alcuini opera*, ed. FROBEN (1777), II, 183-94; || *P.L.* CI. 693-710; || WATTENBACH (W.), *Monumenta Alcuiniana* (BIBL. RER. GERM. ed. Ph. JAFFÉ, VI), 39-61. — **Var. lect.** DEYCKS (F.), *Index lectionum... in Academia... Monasteriensi a. MDCCCLVI habendarum* (Monasterii Westph., [1856]), 6-10. — ALBERDINGK-THIJM (P. P. M.), *H. Willibrordus* (Amsterdam, 1861), 292-94; || ID. *Der heilige Willibrord* (Münster, 1863), 206-8.
Exc. BOUQUET, III. 641-42. — FOWLER, *Memorials of Ripon*, I. 1-2. — DÜMMLER (E.), in *MG.* Epist. IV. 175.

II. HOMILIA. *Inc.* Licet per totius orbis ecclesias — *Des.* per eum qui illum coronavit et nos adiuvabit, I. C. Dñm. N... Amen. [8937

CANISIUS, *Ant. lect.* VI, 1. 345-47; ed. BASNAGE, II, 1. 460-61; || SURIUS, XI (1618), 180; || DUCHESNE, t. c. 1448-50; || MABILLON. t. c. 616-18; 2ª ed. 573-75; || FROBEN, t. c. 194-95; || *P.L.* CI. 710-14; || WATTENBACH, t. c. 61-64.

III. LIBER II (METRICUS). *Inc. prol.* Ecce tuis parui votis, ven. sacerdos — *Inc.* Venerat occiduis quidam de finibus orbis — *Des.* Quaeque sui servi fuerant, servante tueri. [8938

APPENDIX. *Inc.* Nobilis iste fuit magna de gente sacerdos — *Des.* Cui, rogo, quisque legas, dic : Miserere Deus. [8939

CANISIUS, t. c. 349-64; ed. BASNAGE, t. c. 463-71; || SURIUS, XI (1618), 180-184; || DUCHESNE, t. c. 1451-62; || MABILLON, t. c. 619-29; 2ª ed. 575-84; || FROBEN, t. c. 196-200; || *P.L.* CI. 713-24; || WATTENBACH, t. c. 64-79; ||

DÜMMLER (E.), in *MG.* Poet. lat. I. 207-20. — **Var. lect.** TRAUBE (L.), *Karolingische Dichtungen* (Berlin, 1888), 48-49.
Exc. FROBEN, t. c. 236, CCLXX; || *P.L.* CI. 801-2, CCLXX.

2. VITA AUCT. THIOFRIDO AB. EPTERNACENSI. **I.** VITA PROSA. *Inc. lemma.* Thifrid verna tuus — *Inc. prol.* Plantatis in domo Dñi cedris Libani... Admiror, filii mei, dñi mei — *Inc.* Universitatis opifex et genitor — *Des.* secundum multitudinem misericordiarum suarum, cui laus... Amen. [8940

SCHMITZ (J.), *Vita S. Willibrordi a Thiofrido ab. Epternacensi conscripta* (Luxemburg, 1898), 1-45.
Exc. ROBERTI (I.), *D. Thiofridi... Flores epitaphii sanctorum* (Luxemburgi, 1619), sign. ***.3 - sign. ****v. — BROWERUS (Chr.), *Annales Trevirenses* (Coloniae, 1626), 636-37; || BROWERUS (Chr.) et I. MASENIUS, *Antiquitat. et Annal. Trevir.* I (1670), 516. — MABILLON, t. c. 629-30; 2a ed. 585-86; || *P.L.* CLVII. 411-12. — BOUQUET, III. 639. — WEILAND (L.), in *MG.* Scr. XXIII. 13-14, 23-30.

II. VITA METRICA, libris 4. *Inc. prol.* Non salit ingenii mihi proflua vena profundi — *Inc. lib. I.* Incipit heroicis Wilbrordi vita camenis. Quadrifidi cosmi — *Des. lib. IV* licet Iliaden et Odyssea tractet. [8941

DECKER (R.), in *Programm der kön. Gymnasiums zu Trier für das Schuljahr 1880-81* (Trier, 1881), 1-26; || ROSSBERG (K.), *Thiofridi Epternacensis Vita Willibrordi metrica* (Lipsiae, 1883), 3-65.

III. SERMO IN NATALI. *Inc.* Universalis filii ecclesiae, eiusdem matris vestrae ubera sugite — *Des.* canere epithalamium ac epinikion canticum victoriae, praestante ... Amen. [8942

VAN WERVEKE (N.), *Thiofridi abbatis Epternacensis sermones duo in die natali BB. Willibrordi et Wilgisli* (Luxemburgi, 1885), 11-29.

3. MIRACULA. *Inc.* In lychnis dependentibus ante viri Dei W-i sepulcrum — *Des.* ad Epternacensem transmisit ecclesiam. [8943

Catal. Paris. II. 581-83. — Eadem miracula verbosius enarrata sunt in Vitae **2 I** capitulis 25-27, 30, 34, 35.

4. EPITOMAE. **a.** *Inc.* Erat enim in Britannia Maiori in provincia Northanhumbrana — *Des.* avus Caroli Magni. [8944

CAPGRAVIUS, f. 307v-9v

b. *Inc.* In Britannia quaedam mulier nomine Oronia — *Des.* ad s. Dei sacerdotis reliquias fieri non cessant. [8945

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 365c-67b; || *id.* (Lovan. 1485), f. 187v-90.

Willifridus = Wilfridus.

Willigisus ep. Moguntinus, † 1011. — Nov. 7.

1. LIBELLUS DE WILLIGISI CONSUETUDINIBUS. *Inc. prol.* Venerabillimo s. coenobii Fuldensis ab. Richardo... Morales consuetudines — *Inc.*

Sed quid primitus laudemus in illo — *Des.* Ut pia scriptori deposcas praemia Christi. [8946

Officium vetustissimum in quo vita et miracula B. Willigisi... recensentur, ed. [A. G. Volusius], (Moguntiae, 1675), sign. B.8v-C.4v; || Falk (Fr.), in *Der Katholik,* 1869, I. 224-30; || Waitz (G.), in *MG.* Scr. XV. 743-45.

2. Laudatio. *Inc. epist. I* (*spuria*). Ego Willigisus conservus tuus... Frater mi, compertum habeo — *Inc. carmen.* Quae fert hic scripta — *Inc. epist. II* (*spuria*). Ven. et dilecto fratri Heinrico... Willigisus... Non sum immemor — *Inc.* Noverat, ff. dd., vestra floribus virtutum — *Des.* et sermonem confirmante sequentibus signis. Amen. [8947

Officium... (1675), sign. A.6-B.7v; || Guerrier (W.), *Officium et miracula S. Willigisi* (Moscau-Leipzig, 1869), 11-37. — **Var. lect.** Will (C.), in *Der Katholik,* 1873, II. 721-25. — **Emendationes.** Wattenbach (W.), in *Heidelberger Jahrbücher der Literatur,* LXII (1869), 600-601.
Exc. Waitz, t. c. 746-48.

Willihelmus = Willelmus.

Winardus (ep.) conf. prope Lingonas, saec. III/VIII. — Oct. 11.

Vita. *Inc.* Temporibus Decii imp. persecutio christianorum acriter — *Des.* migravit ad Dñm sub v id. oct., ad laudem... Amen. [8948

Act. SS. Oct. V. 668-70.

Winebaudus ab S. Lupi Trecensis, † saec. VII in. — April. 6.

Vita. *Inc.* Laus operum virtutumque... Vir ss. Winebaudus, Nogenti vici... indigena — *Des.* quo... possimus artam viam currere. Quod ipse praestare dignetur... Amen. [8949

Camuzat, *Promptuarium Tricass.* f. 288-94v; || *Act. SS.* April. I. 573-75; 3a ed. 570-73.

Bouquet, III. 492-93.

Winifortus m. Ticini, sub Maximiano (?). — Aug. 22.

Passio. *Inc. prol.* Cum humanas laudes videmus — *Inc.* Vitam igitur bb. Guiniforti ad laudem... Iste namque m. G. cum fratre suo Guinibaldo — *Des.* sacratissimum corpus meruit possidere. [8950

Mombritius, I. 338-40; || Tatti (P. L.), *Annali sacri della città di Como,* I (1663), 903-8; || *Act. SS.* Aug. IV. 527-30.

Winizo et Ianuarius monachi Casinenses, saec. XI med. — Mai 26.

Vita auct. Petro diac. (in libro *De ortu et obitu iustorum coen. Casinensis, 30, 31*). *Inc. prol.* Guinizonis eximii ortum obitumque descripturus — *Inc.* Tempore igitur quo serenissimus imp. Henricus — *Des.* mira... patrare non cessat. [8951

Act. SS. Mai VI. 450-54; 3ª ed. 446-50; || MAI, *Scr. vet. nova coll.* VI, 2. 264-69; || *P.L.* CLXXIII. 1094-1100.

Winnibaldus = Wynnebaldus.

Winninus. *Vid.* **Finnianus.**

Winnocus ab. Wormholtensis, † 717. — Nov. 6.

1. VITA (ULTIMA PARS VITAE SS. AUDOMARI, BERTINI ET WINNOCI. *Vid.* **Audomarus**, 1). *Inc.* Quando agius Christi conf. Bertinus signis atque virtutibus — *Des.* Tunc cum turba circumstantis populi... perrexit et laetus, largiente Dño... Amen. [8952

Act. SS. Belgii, VI. 432-35 (deest pars ultima); || DESCHAMPS (L.), in *Mémoires de la Société des Antiquaires de la Morinie,* V (1841), 200-207.

2. MIRACULA. *Inc.* Restant adhuc quaedam ... Accidit quodam tempore, dum Gerardus comes — *Des.* gratias agentes Deo, qui saepe in sanctis suis refulget miraculis, quique vivit... Amen. [8953

De quibus Br. KRUSCH, in *Neues Archiv,* XVIII. 569.

3. VITA. *Inc. prol.* Cum titulos olim maiorum — *Inc.* B. igitur Winnocus in Britanniae finibus — *Des.* olim in terris viventi Christus fuit vivere. Pro nobis oret... te respiciatque legentem. [8954

SURIUS, VII (1581), 809-17; VI (1581), 127-34; XI (1618), 168-73; || MABILLON, *Acta,* III, 1. 303-14; 2ª ed. 292-302.

EXC. SURIUS, VI (1575), 121-23. — MORICE, *Mém. hist. Bretagne,* I. 211-215. — BOUQUET, III. 631-32; VII. 379-80; IX. 134. — *Act. SS. Belgii,* VI. 398-405 passim; 410-11, n. 36, 37; 435-38 passim. — HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 775-78.

4. GENEALOGIA. *Inc.* Riwalus — *Des.* Dagoberti filii Chlotarii. [8955

MABILLON, t. c. 302-3; 2ª ed. 292; || MORICE, t. c. 211.

5. MIRACULA AUCT. DROGONE MON. BERGENSI. *Inc. prol.* Saepe et multum quivis mortalis — *Inc.* Ante non multis annis quam puer parvulus — *Des.* meritis illius innititur. [8956

MABILLON, t. c. 315-27; 2ª ed. 303-14 (quibusdam rescissis).
EXC. *Act. SS. Belgii,* VI. 411-23. — HOLDER-EGGER, t. c. 778-82.

Winwaloeus ab. Landevenecensis, saec. VI. — Mart. 3.

1. VITA AUCT. VURDESTINO MON., libris 2. *Inc. prol.* Vita brevis studii contexitur ordine sacri — *Sequuntur capitula.* — *Inc. nota.* Auctores vero quibus nostram in istis libellulis — *Inc. lib. I.* Britannia insula, de qua stirpis nostrae origo — *Des. lib. II.* et plurimae virtutes agerentur, praestante (*al.* agentes gratias Deo et) Dño... Amen. [8957

Anal. Boll. VII. 172-249; || LA BORDERIE (A. DE), *Cartulaire de l'abbaye de Landevenec* (Rennes, 1888), 1-102; cf. 181-192. — **Emendationes**.

LAIR (J.), in *Annuaire-Bulletin de la Société de l'histoire de France*, 1898, 298-300.

EXC. LOBINEAU (G. A.), *Hist. de Bretagne*, II (1707), 25-26. — MORICE, *Mém. hist. Bretagne*, I. 176, 227-28. — LE MEN (R. F.), in *Bulletin de la Société archéologique du Finistère*, II (1875), 106, not. 1.

2. EPITOME METRICA AUCT. EODEM. *Inc. lib. I.* Copia materiam genuit cum ordine rerum — *Des. lib. II.* Cantica praecelso et dicentes dulcia Christo. [8958

Anal. Boll. VII. 250-61; || LA BORDERIE, t. c. 103-19; cf. 192-94.

3. HOMILIA (EPITOME PROSA) AUCT. EODEM. *Inc. prol.* Haec autem rescribimus aut his qui forte — *Inc.* Post admirabile generis humani commercium — *Des.* nisi ille, cuius numquam ab ore recedebat laus, I. C., qui cum Patre... Amen. [8959

LA BORDERIE, t. c. 129-35; cf. 195-96.

EXC. *Anal. Boll.* VII. 169.

4. VITA AUCT. EODEM (?). *Inc. prol.* Bb. Iohanni Aretinensi episcoporum consorti Vurdistenus... Notitia paternae consolationis vestrae — *Inc.* S. igitur Winwaloeus a XXI aetatis suae anno — *Des. ut* 3. [8960

Hanc novimus ex his solummodo quae profert BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, II. 696, VI.

5. VITA. *Inc. prol.* Laudem Deo dicturi psalmistae exemplo — *Inc.* Est regnum sub occiduo mundi climate — *Des.* affixus est cruci; cui cum Patre... Amen. [8961

Act. SS. Mart. I. 250-54; 3ª ed. 248-52. — (**Mut.**) SURIUS, II (1571), 52-58; (1578), 49-54; III (1618), 38-41; III (1875), 598-607.

EXC. (ex Surio) COLGANUS, *Trias thaumat.* 206, XLI.

6. VITA. *Inc. prol.* Ad exponendum vobis, dd. ff., huius diei celebritatem — *Inc.* Aggredimur ergo, Deo duce, sermonis exordium — *Des.* α) ad regna caelestia pervenire valeamus, praestante... Amen. [8962

vel β) inter paschalia gaudia agitur, praestante... Amen. [8963

Act. SS. t. c. 254-55; 3ª ed. 252-54 (des. α). — Cf. *Catal. Paris.* III. 133, 23° (ibi clausula β).

7. VITA. *Inc.* Britannia insula bonis omnibus large abundabat — *Des.* a me profecta sunt. [8964

Act. SS. t. c. 256-60; 3ª ed. 254-59.

8. VITA. *Inc.* Vir quidam in Britannia fuit illustris, nomine Fracanus — *Des.* miraculis crebris coruscat. Floruit autem circa annum Dñi CCCCLIX. [8965

CAPGRAVIUS, f. 312ʳ-14ᵛ.

9. MIRACULA. I. *Inc.* Inter ceteras virtutes... [8966

II. *Inc.* Quidam vir nomine Petranus quadam nocte... [8967

LA BORDERIE, t. c. 177-79.

Wiremuthenses et Girvenses abbates.

Vid. etiam supra, s. v. **Ceolfridus**, 1.

1. VITA BB. ABBATUM BENEDICTI, CEOLFRIDI, EOSTERWINI, SIGFRIDI ET HWAETBERCTI, AUCT. BEDA. *Inc.* Religiosus Christi famulus Biscopus cognomento Benedictus — *Des.* opem suae intercessionis et protectionis impendant. [8968

WARAEUS (I.), *Venerabilis Bedae epistolae duae, necnon vitae abbatum Wiremuthensium* (Dublinii, 1664), 20-58; || MABILLON, *Acta*, II. 1002-12; 2ª ed. 962-72; || [WHARTON (H.)], *Bedae ven. opera quaedam theologica* (London, 1693), 221-40; || *Baedae Historia ecclesiastica* etc., ed. I. SMITH (Cantabrigiae, 1722), 293-302; || *Bedae opera hist. minora*, ed. I. STEVENSON (Londini, 1841), 139-62; || *Bedae opera*, ed. I. A. GILES, IV. 358-400; || *Baedae Historia ecclesiastica* etc. ed. R. HUSSEY (Oxonii, 1846), 316-31; || *P.L.* XCIV. 713-30; || *Venerabilis Bedae Historia ecclesiastica* etc. ed. G. H. MOBERLY (Oxonii, 1869), 371-90; || PLUMMER (C.), *Ven. Baedae Hist. eccl.* (Oxonii, 1896), I. 364-87.

2. EPITOME. **I.** *Inc.* Anno gratiae DCC s. Benedictus ... Hic vir Dei in stirpe nobili — *Des.* inchoatum laudabiliter adimplevit. [8969

II. *Inc.* Ven. Benedicti cognomine Biscop — *Des.* Obiit autem VII kal. oct. anno Dñi DCCXVI. Illis diebus Naitanus rex *etc. etc.* [8970

III. *Inc.* Colfridus autem — *Des.* ad Dñm migravit. [8971

CAPGRAVIUS, f. 34-34ᵛ (de Benedicto); f. 60-60ᵛ (de Ceolfrido; sequitur pars maior epistulae Ceolfridi ad Naitanum); f. 135ᵛ-36 (de Eosterwino).

Wirnto ab. Formbacensis, † 1127. — (Oct. 29).

VITA ET MIRACULA PERPERAM ADSCRIPTA GERHOCHO PRAEPOSITO REICHERBERGENSI. *Inc. prol.* Divina clementia, quae ubicumque — *Inc.* Igitur, sicut fidelis tradit antiquitas — *Des.* qui facit mirabilia solus; cui sit honor... Amen. [8972

PEZ, *Thes. anecd.* I, 3. 399-416; || *P.L.* CXCIV. 1425-44; || HOLDER-EGGER (O.), in *MG*. Scr. XV. 1127-35.

Wiro ep. Scottus, conf. Ruraemundanus, saec. VII. — Mai 8.

1. VITA. *Inc. prol.* Ss. patrum memoriam dictis ac scriptis excolere — *Inc.* Igitur Scotia, uber ss. patrum insula — *Des.* et sibi sua remitti piacula, praestante Dño... Amen. [8973

Act. SS. Mai II. 315-17; 3ª ed. 312-14; || *Act. SS. Belgii*, V. 358-62; || WILLEMSEN (O.), in *Publications de la Société hist. et archéol. dans le duché de Limbourg*, XXII (Ruremonde, 1885), 473-80. — (**Mut.**) SURIUS, III (1572), 114-16; (1579), 140-43; V (1618), 98-99; V (1876), 211-15.

Exc. BOUQUET, III. 638.

2. EPITOME. *Inc.* S. Wiro ex Scotia oriundus aetate et sanctitate ... proficiens — *Des.* sibi sua remitti piacula. [8974

Hist. SS. (Colon. 1483), f. 280ᶜ-81ᵇ; || *id.* (Lovan. 1485), f. 68ᵛ-69ᵛ; || CAPGRAVIUS, f. 307-7ᵛ.

Wistanus m. in Anglia, saec. IX med. — Iun. 1.

1. VITA ET MIRACULA AUCT. THOMA PRIORE EVESHAMENSI. A. VITA. *Inc. prol.* Cum reges Daciae dilexerint coenobium Eoveshamense — *Inc.* Ss. et eximius Christi martyr W ex regali prosapia — *Des.* qui in certamine illum fecit victorem, ad sui ipsius honorem... Amen. [8975

B. MIRACULA. I. *Inc.* Cum ad petitionem fratrum vitam gloriosi martyris W-i... descripsissem — *Des.* simul cum martyre suo ipsum collaudantes, qui in sanctis suis... Amen. [8976

II. *Inc.* Quia iuxta veridicam Salvatoris sententiam — *Des.* Attollamus igitur cum eodem ven. Beda... Amen. [8977

MACRAY (W DUNN), *Chronicon abbatiae de Evesham* (RER. BRIT. SCR. 29), 325-32, 332-34, 335-37.

2. EPITOME. *Inc.* Ss. eximius Christi martyr W regali Merciorum ex prosapia — *Des.* in feretrum honorifice reponunt. [8978

CAPGRAVIUS, f. 314v-15v; || *Act. SS.* Iun. I. 86-87; 3a ed. 83-84.

Withburga v. regia in Anglia, saec. VII/VIII. — Mart. 17.

1. VITA AUCT. GOSCELINO (?). *Inc. prol.* Orientale Orientalium Anglorum sidus — *Inc.* Veteres narrant historiae nostrae — *Des.* roborarentur in fide ac devotione. [8979

Cf. HARDY, *Descr. catal.* I. 469.

2. NARRATIONES DE VITA ET TRANSLATIONIBUS.

De vita (in epitome *Historiae Eliensis*) cf. **Etheldreda**, 4.
De translatione in monasterium Eliense an. 974 : THOMAS ELIENSIS, *Historia Eliensis*, II. 53 (D. J. STEWART, *Liber Eliensis*, Londini, 1848, 164-167); || *Act. SS.* Mar II. 606-7; 3a ed. 604-5.
De translatione an. 1106, cf. **Etheldreda**, 5.

3. MIRACULA. *Inc. prol.* Cum me quidam amicorum — *Inc.* Magna res et ardua cum inter manus — *Des.* virginis filio et virginum Dño, qui vivit et regnat... [8980

Cf. HARDY, t. c. 470.

4. VITAE ET TRANSLATIONUM EPITOME. *Inc.* S. Withburga filia fuit Annae regis — *Des.* ac si numquam fracta fuisset, resolidatur. [8981

CAPGRAVIUS, f. 315v-16.

Wivina abb. Bigardiae Maioris, saec. XII. — Dec. 17.

VITA. *Inc. prol.* Gaudium simul et fiduciam — *Inc.* B. Wivina, Christi virgo devotissima, in pago, ut fertur, Flandrensi orta — *Des.* in quem desiderant angeli prospicere, Dñm N. I. C. sponsum tuum, qui cum Patre... Amen. [8982

Anecdota Ioh. Gielemans, 57-79.

Wl... Wol... *Vid.* **Vul.**

Wolbodo ep. Leodiensis, † 1021. — April. 21.

1. VITA AUCT. ANSELMO CANON. LEODIENSI (*Gesta ep. Leodiensium*, c. 32-35, *al.* 29-32). *Inc.* Huic XLVIII vir Dñi W. successit. Qui apud Ulterius Traiectum — *Des.* scribenda relinquimus. [8983

MARTENE et DURAND, *Vet. scr. ampl. coll.* IV. 868-71; || KOEPKE (R.), in *MG.* Scr. VII. 207-9; || *P.L.* CXXXIX. 1096-1100. — Haec narratio Anselmi vix non ad verbum exscripta est in laudatione ex martyrologio ecclesiae S. Laurentii edita *Act. SS.* April. II. 855-56; 3ª ed. 852-54.

2. VITA AUCT. REINERO MON. LEODIENSI. *Inc. prol.* Mala, inquit Salomon, aurea — *Inc.* Clarae nobilitatis Wolbodo genus ex Flandria duxit — *Des.* et in diem aeternitatis. Amen. [8984

Act. SS. t. c. 857-62; 3ª ed. 854-59; || MABILLON, *Acta*, VI, 1. 176-85; 2ª ed. 157-65; || *P.L.* CCIV. 199-212; || ARNDT (W.), in *MG.* Scr. XX. 565-71. EXC. BOUQUET, X. 367.

3. VITA AUCT. AEGIDIO AUREAEVALLENSI (*Gesta ep. Leodiensium*, II, 65-70). *Inc.* Post decessum dñi Baldrici — *Des. ut* 2. [8985

CHAPEAVILLE, *Gesta pontif.* I. 242-56; || HELLER (I.), in *MG.* Scr. XXV. 66-68.

4. VITA " EX MULTIS ANTIQUORUM SCRIPTIS IN UNUM COLLECTA ". *Inc. prol.* Memoranda et admiranda ss. virorum vita — *Inc.* Igitur Wolbodo pudoratus adolescens — *Des.* Henricus Dellecoraux emit ab eodem aliam lampadem anno LII vel circiter. [8986

EXC. *Act. SS.* t. c. 862-64; 3ª ed. 859-61; cf. *ibid.* 855 (3ª ed. 852), n. 2.

Wolfgangus = Wolfkangus.

Wolfhelmus ab. Brunwilarensis, † 1091. — April. 22.

VITA AUCT. CONRADO MON. BRUNWIL. a. *Inc. prol.* Dñici gregis pastoribus... Hortamini, patres excellentissimi — *Inc.* Igitur gloriosus Dñi confessor W ex Ribuarensi pago — *Des.* cum Christo se vivere mundo testatur iste vir beatus. Amen. [8987

SURIUS, II (1571), 781-98; (1578), 880-96; IV (1618), 264-73; II (1875), 730-752; || *Act. SS.* April. III. 77-88; 3ª ed. 77-89; || MABILLON, *Acta*, VI, 2. 676-696; 2ª ed. 676-95; || *P.L.* CLIV. 405-34; || WILMANS (R.), in *MG.* Scr. XII. 181-95.

b. (RECENSIO INTERPOLATA). *Inc. prol. ut in* a. — *Inc.* Igitur gloriosus Dñi confessor W. in Rib. pago — *Des.* testatur vir iste beatus. [8988

EXC. PABST (H.), in *Archivo* Pertzii, XII. 102-11.

c. (RECENSIO ALTERA INTERPOLATA). *Inc. prol. ut in* a. — *Inc.* Gloriosus Dñi confessor W in Ripuariensi pago — *Des. ut* a. [8989

FAHNE (H.), *Die Dynasten, Freiherrn und Grafen von Bocholtz*, III (Cöln, 1856), 10-27. — Cf. PABST, t. c. 109-11

Wolfkangus ep. Ratisponensis, † 994. — Oct. 31.

1. NARRATIO ARNOLDI MON. *Vid.* **Emmerammus**, 3 exc.

2. VITA AUCT. OTHLOHO. *Inc. prol.* Fratrum quorundam nostrorum hortatu — *Inc.* B. igitur Wolfkangus, natione Suevigena — *Des.* Deum sanctosque illius laudavit. [8990

Legenda S. Wolfgangi ep. Ratisponensis, Burgdorf, 1475 (HAIN, 16221), f. 1-17v (deest prol.); || MABILLON, *Acta*, V. 812-33; 2a ed. 789-809 (deest prol.); || WAITZ (G.), in *MG*. Scr. IV. 525-42; || *P.L.* CXLVI. 391-422; || *Act. SS.* Nov. II, 1. 565-82. — (Mut.; deest prol.) SURIUS, V (1574), 991-1005; (1580), 1095-1109; X (1618), 407-15; X (1879), 749-72.
Exc. (prologus) PEZ, *Thes. anecd.* III, 2. 613-15.

3. VITA AUCT. HIERONYMO DE WERDEA MON. LUNAELACENSI. I. VITA PROSA. *Inc. prol.* Fratrum quorundam nostrorum hortatu — *Inc. ut* 2. — *Des.* (*mutila*). Ante sepulcrum eius orationi insistens alterius circuli tru | [8991

Exc. *Act. SS.* t. c. 535, n. 17.

II. VITA METRICA. *Inc.* O pater alme Deus, W-i gesta canendo — *Des.* Praesulis ad laudem suscepi quodque ad honorem. [8992

Exc. *Act. SS.* t. c. 535-36, n. 19.

4. EPITOMAE. a. *Inc.* Wolfgangus natione quidem Alemannus — *Des.* Haec cum dixisset... in pace quievit. [8993

Leg. aureae appendix, c. 211 (208); || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 359a-60a; || *id.* (Lovan. 1485), f. 171-72.

b. (RHYTHMUS). *Inc.* Iesu medice caelorum, rex sermone languidorum — *Des.* Et ad eos collocemur in sempiternum. Amen. [8994

PEZ, t. c. 615-22; || *P.L.* t. c. 421-26; || *Act. SS.* t. c. 583-86.

c. (CARMEN). *Inc.* Tunc Ratisponae meruit diadema coronae — *Des.* caelestibus est sociatus. [8995

Act. SS. t. c. 532.

d. PETRUS DE NAT. appendix, 19.

Wul... *Vid.* **Vul...**

Wunnibaldus = **Wynnebaldus.**

Wy... *Vid.* **Wi...**

Wynnebaldus ab. Heidenheimensis, † 761. — Dec. 18.

VITA AUCT. MONIALI HEIDENHEIMENSI. *Inc.* Originem vitae exordiumque virtutum — *Des.* clara cuius miracula... choruscant in cosmo, cui est honor... Amen. [8996

CANISIUS, *Ant. lect.* IV, 2. 516-40; ed. BASNAGE, II, 2. 125-34 (desunt pauca in fine) [var. lect. I. GRETSERUS, *Philippi ecclesiae Eystettensis XXXIX epi-*

scopi de eiusdem ecclesiae divis tutelaribus, Ingolstadii, 1617, 574-89; || *Gretseri opera omnia,* X. 889-95]; || SURIUS, XII (1618), 293-98 (desunt eadem); || MABILLON, *Acta,* III, 2. 178-90; 2ª ed. 161-72; || HOLDER-EGGER (O.), in *MG.* Scr. XV. 106-17.

Exc. *Act. SS.* Febr. II. 76-77.

Xistus, Xystus = **Sixtus.**

Y... = **I...**

Ypipodius = **Epipodius.**

Ypolitus = **Hippolytus.**

Zacharias papa, † 752. — Mart. 14, 15.

* *Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 426-35). — * FLODOARDUS, *De Christi triumphis apud Italiam,* XI. 6 (*P.L.* CXXXV. 797-800). — PETRUS DE NAT. X. 26

Zacharias pater Iohannis Baptistae. — Nov. 5.

PETRUS DE NAT. X. 24.

Zacharias ep. Viennensis, m. sub Traiano. — Mai 27.

PASSIO. *Inc.* Tempore illo quo post corporeum Salvatoris adventum exortus in tenebris sol... [8997

Cf. *Act. SS.* Mai VI. 659-60 (3ª ed. 652-53), n. 2-4 et 5, 6.

Zeno diac. Baiocensis. *Vid.* **Ragnobertus** ep. Baioc., 2.

Zeno m. Iconii. *Vid.* **Conon.**

Cf. *Catal. Brux.* I. 153, 105°.

Zeno et soc. mm. Nicomediae, sub Iuliano. — Sept. 2.

PASSIO. **a.** *Inc.* Tempore quo Iulianus imp. regnabat, pergens ad Nicomediam — *Des.* et sepelivit eum in Nicomedia civitate, ubi florent orationes eius... Amen. [8998

Act. SS. Sept. I. 362-64.

b. *Inc.* Eodem tempore quo Iulianus imp. perrexit ad Nicomediam — *Des. ut* a. [8999

De qua recensione *Act. SS.* t. c. 361, n. 6, 7, et in annotatis ad **a**; cf. etiam BANDINIUS, *Bibl. Leopoldina Laurentiana*, II. 290, XXXVII.

Zeno et Iustina mm. Tergestini, sub Iuliano. — Iul. 13.

PASSIO. *Inc.* Temporibus Diocletiani et Maximiani imp. sub Sapricio praeside — *Des.* et sic consummavit martyrium suum capitis detruncatione in nomine Dñi N. I. C. Martyrizati sunt... Amen. [9000

KANDLER (P.), *Atti dei ss. mm. Tergestini* (1847), quinto loco.

Zeno ep. Veronensis, saec. IV. — April. 12.

1. MIRACULUM.

* GREG. MAGNUS, *Dial.* III. 19 (*P.L.* LXXVII. 268-69); || *Act. SS.* April. II. 72, n. 1.

2. VITA AUCT. CORONATO NOTARIO. **a**. *Inc. prol.* In diebus illis in provincia Italia, in civitate Verona, in qua b. Zenonis acta claruerunt, evolvimus tanti viri virtutes — *Inc.* Erat enim sedens in monasterio — *Des.* α) ad propria cum sanitate et gaudio revertuntur, praestante Dño... Amen. [9001

vel β) ad propria... revertuntur. Ecce de multis eius miraculis ego inutilis Coronatus... fastidium generaret. Quod tamen fulgit in urbe agitur, regnante Dño... Amen. [9002

S. Zenonis ep. Veronensis sermones, ed. P. et H. BALLERINII (Veronae, 1739), prolegomena, CXLVII-CL; *id.* (Augustae Vindel., 1758), prolegomena, CLXIII-VIII (des. α); || ZACHARIAS (F. A.), *Bibliotheca Pistoriensis* (Augustae Taurinorum, 1752), 84-86 (des. β); || *P.L.* XI. 199-204 (des. α).

Aliquando (v.g. in codice de quo *Catal. Paris.* II. 497, 28°), haec recensio ita *inc.* : „ In provincia Tuscià, qua eius acta claruerunt... „ [9003

b. *Inc. prol.* In provincia Italiae, civitate Verona, b. Zenonis acta claruerunt; cuius viri virtutes ad liquidum... explicare non sufficientes — *Inc. ut* 2 a. — *Des.* cum gaudio ad propria remearent. Ecce *etc. ut* 2 a β... fastidium generarem. [9004

Act. SS. t. c. 70-71.

c. *Inc. prol.* In provincia Tuscia et in urbe, cui nomen Verona, s. ac ven. Zenonis acta fulgida claruerunt; cuius virtutis insignia manifesta fieri populo decrevimus — *Inc.* Erat enim s. Zeno ep. sedens in monasterio — *Des.* cum salute et gaudio revertitur. Ecce *etc. ut* 2 a β... generaret. Ven. viri acta, quousque mundus volvitur, fulgida cunctis patebunt, regnante Dño... Amen. [9005

MOMBRITIUS, II. 358-59.

d. *Inc. prol.* B. Zenonis Veronensium praesulis, licet omnia mira-

cula quibus claruerit — *Inc.* Temporibus itaque Gallieni cum iste vir s. in civitate Verona — *Des. ut* 2 a β. [9006

UGHELLI, V. 555-58; 2ª ed. 680-82.
Exc. *Catal. Brux.* I. 19-20, 104°.

e. *Inc. prol.* Olim peritissimorum disciplinabilis mos exstitit virorum — *Inc.* In diebus imp. Gallieni, qui per successiones caesarum XXVII in eorum est catalogo subrogatus — *Des.* α) Quod tamen fulgit in urbe agitur, regnante Dño... Amen. [9007

vel β) (*ubi subiunctum est Miraculum* 1) et vestimenta non contigit, et vincula incendit. Petrus. Mira sunt valde sanctorum *etc. etc.* [9008

Exc. (pars prior in novem lectiones divisa) BONACCHI (Fr.), *S. Zenonis ep. Veronensis epocha* (Venetiis, 1751), 288-99; || *P.L.* XI. 727-31. — Integri libelli exemplaria passim repperimus. Vid. v.g. *Anal. Boll.* XI. 250 (des. α); *Catal. Paris.* II. 578, 18° (des. β); cf. etiam BANDINIUS, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae,* I. 583, v (des. α); ID. *Bibl. Leopoldina Laurentiana,* I. 365, v (des. α).

3. RHYTHMUS. *Inc.* Audiant principes — *Des.* Destruxit idola, fecit basilicas. Quanta. [9009

S. Zenonis sermones, ed. BALLERINII, l. c. (1739), CLI-CLII; (1758), CLXIX-CLXXI; || *P.L.* XI. 204-6.

4. VITA. *Inc. prol. I.* Qui praecepit aquam populo producere petram — *Inc. prol. II.* Vobis, ff. cc., breviter et aperte s. Zenonis quaedam gesta — *Inc.* Eo tempore, quo Valerianus cum filio Gallieno fasces — *Des.* effecti sunt religionis milites. — *Continuo sequitur libellus* 5 a. [9010

[MAFFEI (Sc.)], *Istoria diplomatica* (Mantova, 1727), 320-30; || *Opere del Maffei,* VIIII (Venezia, 1790), 180-97.

5. ELEVATIO CORPORIS SAEC. IX IN. ET MIRACULA. a. *Inc.* Nunc necessarium nobis videtur... Quae translatio acta est cum Rotaldus — *Des.* Satan inter filios Dei venisse cognoverunt. [9011

S. Zenonis sermones, ed. BALLERINII, l. c. (1739), CLIII-CLVI; (1758), CLXXII-CLXXVII; || *P.L.* XI. 207-12.
Exc. MAFFEI, *Istoria,* 330-34; || *Opere del Maffei,* t. c. 197-203. — [CAVATTONI (Ces.)], *Memorie intorno alla vita... di S. Zenone* (Verona, 1839), 220-21.

b. (AUCT. PETRO CALO). *Inc.* Tempore Pippini regis Italiae, qui prae ceteris — *Des.* et caritate plagas ligabant. Scripsit autem s. Zeno tractatus... et ego vidi... apud s. Zenonem de Verona. [9012

Act. SS. t. c. 74-76.

6. CARMEN DE MIRACULIS AUCT. IACOBO PRESB. *Inc. prol.* Admiranda nimis miracula — *Inc.* Exsiliens Athesis sacrum Zenonis adivit — *Des.* Et precibus votisque piis occurrere gaudet. [9013

Act. SS. t. c. 76-78.
EXC. *S. Zenonis sermones*, ed. BALLERINII, l. c. (1739), CLVI-VII; (1758), CLXXVII-VIII; || *P.L.* XI. 212-14.

7. EPITOMAE.

PETRUS DE NAT. I. 43. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 4-4ᵛ.

Zenobius ep. Florentinus, saec. V in. — Mai 25.

1. VITA AUCT. LAURENTIO EP. AMALFITANO. *Inc. prol.* Hortatui vestrae dilectionis, amabiles ff. — *Inc.* Zenobius, Florentinae civitatis indigena, non solum carnis origine nobilis — *Des.* fastidiosius excipienda narrare. Celebratur autem festivitas... Amen. [9014

UGHELLI, III. 15-24; 2ª ed. 11-18; || *Act. SS.* Mai VI. 58-62; 3ª ed. 57-62; || *La Vita di S. Zanobi* (Firenze, 1863), 34-41.

2. VITA AUCT. PSEUDO-SIMPLICIANO EP. MEDIOLANENSI. *Inc. prol.* Romae namque posit(um) novum opus me facere cogis — *Inc.* Igitur Zenobius, ut erat ex nobili Florentinorum progenie natus... [9015

Libelli inediti versionem italicam protulit Silv. RAZZI, *Vite de' santi e beati Toscani* (in Fiorenza, 1593), I. 81 sqq.; 2ª ed. (Firenze, 1627), I. 74 sqq. — Cf. *Act. SS.* t. c. 49-50, n. 3; BANDINIUS, *Catal. cod. lat. bibl. Mediceae Laurentianae*, I. 782, XIV.

3. VITA. *Inc.* Zenobius civitatis Florentinae nobili prosapia ortus — *Des.* eorum s. unione iucundatur. [9016

Act. SS. t. c. 54-57, n. 1-21.

4. EPITOME.

PETRUS DE NAT. V. 41.

5. VITA AUCT. S. ANTONINO. *Inc.* Lux mundi Zenobius pontifex Florentinus — *Des.* ante praefatam portam ecclesiae s. Iohannis. [9017

ANTONINUS FLORENT. *Chronic.* tit. X, c. 12; || *Act. SS.* t. c. 52-53.

6. VITA AUCT. IOHANNE TORTELLIO ARETINO. *Inc. prol.* Cum non solum ecclesiae tuae administrationem — *Inc.* Claram b. Z-ii exstitisse progeniem — *Des.* et, me praesente, transtulerunt. [9018

SURIUS, III (1572), 387-400; (1579), 447-60; V (1618), 298-305; V (1876), 666-87.
EXC. *Act. SS.* t. c. 63-64 (3ª ed. 63); n. 4, 5. — COCCHI (A.), *Ricognizioni e traslazioni delle reliquie di San Zanobi* (Firenze, 1900), 24-25, not.

Zenon. *Vid.* Zeno.

Zephyrinus papa, † cca. 217. — Aug. 26.

**Lib. pont.* (ed. DUCHESNE, I. 139; || ed. MOMMSEN, 20). — PETRUS DE NAT. VII. 114. — HILARION MEDIOLANENSIS, f. 78ᵛ.

Zita v. Lucensis, † 1272. — April. 27.

1. Vita. *Inc. prol.* Omnis scriptura divinitus inspirata — *Inc.* Vergente ad occiduum mundo — *Des.* qui tibi omnium laborum tuorum tradidit palmam I. C. Dñus N... Amen. [9019

Act. SS. April. III. 499-509; 3a ed. 504-14; || [Fatinellus de Fatinellis], *Vita B. Zitae virginis Lucensis* (Ferrariae, 1688), 1-41 (deest prol.).

2. Miracula. *Inc.* Franciscus de Groppa s. Petri — *Des.* sicut in dicto instrumento plenius continetur. Deo gratias. [9020

Act. SS. t. c. 509-10; 3a ed. 514-15.

3. Miracula. *Inc.* Armannectus nuntius Lucensis... [9021

Act. SS. t. c. 510-27; 3a ed. 515-32.

Zoerardus erem. in Ungaria. *Vid.* **Andreas** seu **Zoerardus.**

Zoilus et soc. mm. Cordubae, sub Diocletiano (?). — Iun. 27.

1. Passio. *Inc.* S. igitur Zoylus Cordubae civitatis ex praeclaris parentibus — *Des.* α) se adepturum non nescivit, sicut scriptum est: Vincenti dabo... in paradiso Dei mei. [9022

vel β) Quae postmodum, stante Arabum imperio... [9023

Florez, X. 491-93; 2a ed. 502-5 (des. α). — (Interpolata et aucta ab ipso, ut videtur, editore; des. β) Tamayo, *Mart. hisp.* III. 639-41.

2. Passio, inventio, translatio et miracula, auct. Roderico. *Inc.* Zoilus autem ex parentibus clarissimis Cordubae genitus — *Des.* ac si in aere remansisset suspensus. [9024

Florez, X. 494-96; 2a ed. 505-7.

3. Miracula auct. Rodulfo mon. Carrionensi. *Inc.* Fuit quidam pauper in Gasconia ita contractus — *Des.* quique haec audierunt, Deo et s. Z-o gratias reddiderunt. [9025

Florez, X. 496-507; 2a ed. 508-20.

Zosimus papa, † 418. — Dec. 26.

* *Lib. pont.* (ed. Duchesne, I. 225; || ed. Mommsen, 91). — Petrus de Nat. xi. 4.

Zosimus ep. Syracusanus, saec. VII. — Mart. 30.

Vita. *Inc. prol.* [Illustris hodie caelestique splendore mirabilis] — *Inc.* [Parentibus natus est Zosimus terrenis quidem bonis affluentibus] — *Des.* [delicta condonet benignissimus Deus... Amen.] [9026

(**Mut.**) Caietanus, *Vitae SS. Sicul.* I. 226-31; || *Act. SS.* Mart. III. 839-45; 3a ed. 835-40. — Exemplar genuinum libelli non repperimus.

Zotas m. in Pentapoli Lybiae, sub Maximiano. — Mai 20, 22.

PASSIO. *Inc.* Temporibus Maximiani imp. orta est persecutio — *Des.* divina virtus operata est. Passus est... Amen. [9027

Anal. Boll. XVII. 169-71.

Zoticus et soc. mm. sub Hadriano. — Ian. 12.

PASSIO. *Inc.* Iam quasi tempestate falsa remota ab Adriano principe hoc in mandatis declaratum fuit — *Des.* Cuius corpus collegerunt Probus, Taracus et Andronicus, et sepelierunt... Amen. [9028

De qua *Act. SS.* Iun. II. 265 (3ª ed. 261-62), n. 5, et *ibid.* inter annotata ad Passionem S. **Getulii** (" Ms. Baronii ").

ANONYMI

Ancilla christiana captiva apud Iberos trans Pontum, saec. IV. — Dec. 15.

NARRATIO *Inc.* Per idem tempus etiam Iberorum gens, quae sub axe Pontico iacet — *Des.* in Hierosolymis satis unanimiter degeret. [9029

* RUFINUS, *Hist. eccl.* I. 10 (*P.L.* XXI. 480-81); || SURIUS, XII (1618), 267-268; XII (1880), 346-48; || LEMM (O. VON), in *Bulletin de l'Académie impériale des sciences de Saint-Pétersbourg*, 5e série, X (1899), 418, 419-20; || WARDROP, *Life of St. Nino* (= STUDIA BIBLICA ET ECCLESIASTICA, V, 1. Oxford, 1900), 58-61.

Antiochena quaedam virgo et m.

PASSIO. *Inc.* Virgo quaedam fuit Antiochiae, cuius historiam in II libro de virginibus recitat in haec verba : Antiochiae nuper virgo quaedam fuit fugitans publici visus — *Des.* Illi enim certaverunt hominibus, isti Deo. Haec Ambrosius. [9030

* AMBROSIUS, *De virg.* II. 4 et 5 pars prior (*P.L.* XVI. 212-17); || MOMBRITIUS, I. 57-58; || *Leg. aureae*, c. 62 (60); || *Hist. SS.* (Colon. 1483), f. 421c-422c; || *id.* (Lovan. 1485), f. 259-60v; || SURIUS, II (1571), 880-82; (1578), 995-997; IV (1618), 336-38; IV (1876), 655-59 (ex ipso Ambrosio desumpta ; desunt porro prima et ultima verba " Virgo... in haec verba „ et " Haec Ambrosius „); || HORSTMANN (C.), *Sammlung altenglischer Legenden* (Heilbronn. 1878), 26-34. — Vid. supra **Theodora** v. m. Alexandrina.

Corinthiaca quaedam virgo.

VITA. *Inc.* Virginem quandam in Alexandria noveram civitate — *Des.* et famae vel gloriae meae. [9031

* PALLADIUS A.53 (*Vitae Patrum*, ed. ROSWEYDUS, 974-75; 2a ed. 980-81 ; || *P.L.* LXXIV. 335-36). — Vid. supra **Theodora** v. m. Alexandrina.

Martyres duo. *Vid.* **Felicissimus et Agapitus**, 2.

ELECTROTYPIE - GENVAL. Dir. Ch. Meert.